ACTA SANCTORUM JUNII

ACTA SANCTORUM JUNII

Ex Latinis & Græcis aliarumque gentium Monumentis, ſervata primigenia Scriptorum phraſi,

COLLECTA, DIGESTA,

Commentariis & Obſervationibus illuſtrata

A CONRADO JANNINGO

E Societate JESU Presbytero Theologo.

TOMUS VII. SEU PARS II.

Supplementi addendorum, mutandorum, corrigendorum in primis V. Tomis de Actis Sanctorum ejuſdem Menſis.

ITEM PARS ALTERA

MARTYROLOGII USUARDI MONACHI,

Ab Additamentis expurgati, caſtigati & quotidianis obſervationibus illuſtrati

OPERA ET STUDIO

JOANNIS BAPTISTÆ SOLLERII

Ejuſdem Societatis Presbyteri Theologi.

BIBLIOTECA NAPOLI

VENETIIS, MDCCXLVI.

Apud { SEBASTIANUM COLETI ET JO: BAPTISTAM ALBRIZZI, HIERON. FIL.

CUM VENETI SENATUS PRIVILEGIO.

CAROLUS VI. D. G. ROM. IMP. Semper Augustus Germaniæ, Hispaniarum, Hungariæ, Bohemiæ, etc. Rex. Archidux Austriæ, etc. etc.

CAROLO VI.
ROMANORUM IMPERATORI

Auguſtiſſimo, Potentiſſimo, Invictiſſimo, Regi Germaniæ, Hiſpaniarum, Hungariæ, Bohemiæ &c. Archiduci Auſtriæ, Duci Burgundiæ, Brabantiæ, Styriæ, Carinthiæ, Corniolæ &c. Marchioni Moraviæ, Comiti Habsburgi, Tyrolis, Goritiæ &c.

DOMINO DOMINO NOSTRO CLEMENTISSIMO.

Omuni hunc Auſtriaci Junii totiuſque de Actis Sanctorum prioris Semeſtris ultimum, in bina volumina diſpertiti ſumus, menſis iſtius ſextum & ſeptimum; quorum primum non ita pridem in ſacras manus Tuas, AUGUSTISSIME, POTENTISSIME, ET CLEMENTISSIME IMPERATOR ATQUE REX NOSTER, ad thronum Tuum proſtrati tradidimus; ea clementia & benignitate ſuſceptum, ut hoc alterum, invictiſſimo Tuo nomini eodem jure inſcribendum, dici poſſit moras impatientiſſime tuliſſe, quibus a priori ob nimiam molem tantiſper debuit ſeparari. Ea tunc præfati ſumus, quę SACRAM TUAM CÆSAREAM ET CATHOLICO-REGIAM MAJESTATEM ſcire oportebat, de vaſto hoc noſtro Actorum opere, Auguſtiſſimæ & Archiducali familiæ, ſub Magni Leopoldi, immortalis memoriæ parentis Tui Auguſtiſſimi, auſpiciis pridem conſecrato, ea auſi vaticinari, quæ propitio Numine faventibuſque Sanctis, toto Catholico orbe, ſed Tuis præſertim Auſtriacis ditionibus, ſumma voluptate perfuſis, completa vidimus. Silent oratores, CÆSAR AUGUSTISSIME, taciti-quę præterire ſolent ſubſecutam jacturam; nos eiſdem nixi patrociniis, non unam ſobolem alteram augurari pergimus, Auguſtiſſimæ domus æternum perennaturæ fulcra perpetua. Confidenter dictum ſit, ſpem certam facientibus Superis, non poſſe non eſſe beatam fœcundamque progeniem, quam Auſtriaca Tua pietas fulciat, non poſſe non eſſe immortalem, quam tot Cælites patroni tueantur, Tuo favore, Tuis ſubſidiis, Tua clementiſſima munificentia in opere, Tuo dicam an noſtro, totis quinque & viginti magnis voluminibus illuſtrati. Fuere hi olim, IMPERATOR AUGUSTISSIME, Divi parentis Tui, ſemper Pii, ſemper Auguſti, ſemper felicis, non ſine prodigiis orbi univerſo explorata fiducia, dum ab ipſo diuturni juxta ac proſperi regiminis principio, eluſis adverſantium artibus, fractis ſubinde eorum viribus, auxiliis illis cæleſtibus fretus, nihil deinceps timere didicit; tantum gloriæ conſecutus, ut hoſtium ſuorum omnium victor, Majorum Tuorum primus Ottomannici faſtus domitor, ea ſola expugnanda reliquiſſe videantur, quæ hodie, patronis iiſdem bene proſperantibus, nova gloria Cæſareum Tuum nomen, novis victoriis invictas Tuas acies, novis margaritis & unionibus diadema Tuum mirifice exornant. Priori noſtra nuncupatoria palam fecimus ſuſceptas olim graviſſimo bello arduas Tuas expeditiones, immenſos terra marique exantlatos labores, in laceſſendo hoſte fortitudinem, in retundendis quibuſvis conatibus conſtantiam, eas, ut hic verbo repetamus, tirocinii Tui bellicas virtutes, quæ Te, CÆSAR INVICTISSIME, Majoribus Tuis, quantavis laude inclytis,

& pa-

& parem & ſuperiorem demonſtraſſe exiſtimamus. Hæc tum maxime animo obverſabantur, quæ per Germaniam, Bataviam, Britanniam, Luſitaniam, Hiſpaniam, Italiam, ac rurſus poſt reditum in patriam geſta, aut videramus ipſi, aut certis relationibus acceperamus; alia non procul poſita bella proſpicientes, quibus non minorem virtutum laudumque Tuarum ſegetem, eximia Tua in Deum Sanctoſque pietate confiſi, ſperabamus. Neque vero nos fefellit concepta exſpectatio: votis Superi favere, bellantem Te depinximus variiſque fortunæ caſibus expoſitum, ubi perpetuas inter viciſſitudines, ſymboli Tui veritatem oſtendimus, utpote in quibus Tua Te conſtantia in recte cœptis, Tua Te in adverſis fortitudo avitis regnis dignum, imperio natum, illuſtrioribus tropæis deſtinatum repræſentarunt. Hæc ibi proximorum Tuorum decorum præludia curſim delibata ſunt: nunc Te, CÆSAR AUGUSTISSIME, non bellatorem modo, ſed victorem, ſed triumphatorem orbi ſiſtimus: triumphantem inquam, triumpho Cæſare digniſſimo, non alio quam Chriſtiano triumpho, dum juratos iſtius nominis hoſtes, viciſti, fugaſti, ſuperaſti. Numquam ejus diei nos capiet oblivio, qua totum Belgium noſtrum, gaudio exultans, in omnem lætitiam effuſum, grata memoria recordamur, accepto de cæſis ad internecionem apud Carlovitium Turcis nuntio, quem porro alter, non minus laureatus, excepit, extorta iiſdem, incredibili copiarum Tuarum robore, quam inexpugnabilem jactabant, Temeſvaria, ſeſquiſeculo & amplius immani jugo oppreſſa. O! fortunatiſſimum vix inchoati belli principium, quod, ea arce feliciter erepta, omnem una barbaris illis in Pannoniam redeundi & aditum & ſpem præcluſeris, trepidantibus ad ſigna Tua vicinis Walachorum Moldavorumque rupibus, Belgrado autem non aliam quam Temeſvariæ ſortem præſtolante. Viciſti, AUGUSTISSIME IMPERATOR, viciſti & triumphaſti, ea, ut dicebam, victoria, eo triumpho, quem vere Chriſtianum magis mirabitur poſteritas, quam quidquid hactenus victoriarum aut triumphorum litteris conſignatum novimus. Unus eſt, iſque in longa Cæſarum Romanorum ſerie Cæſar unicus, idem ille Chriſtianorum primus, quem imitari Te voluiſſe, non vana conjectura perſpexiſſe videmur. Conſtantinum illum Magnum loquimur, in Chriſti ſigno, in Chriſti Cruce vincentem & triumphantem. Dicere liceat, tomum hunc noſtrum, ejuſmodi tropæis plenum, tales victorias, tales triumphos exſpectaſſe, ut in ſacras Tuas manus deferretur. Exhibet is, quot fortiſſimorum Chriſti Martyrum certamina, tot laureatos eorumdem exitus; verum quod magis huc conſert, exhibet & ea ipſa Chriſtianæ pietatis monumenta, quæ in Te, hac noſtra ætate renovata, neſcio utrum miranda magis, quam veneranda ſint. Habet in hoc noſtro volumine SACRA TUA CÆSAREA ET CATHOLICA REGIA MAJESTAS, quæ jam a tot ſeculis Romæ ad æternam memoriam conſervata ſunt Conſtantinianæ religionis argumenta, in templo veteri in Vaticano non uno loco exhibita, & a nobis non indiligenter eruderata. Habet primam Chriſtianam teſſeram, veteri ritu, pro eorum temporum fidei libertate varie efformatam, myſticisque allegoriis inſignem. Habet primum Conſtantini labarum, prima Chriſti monogrammata, prima Chriſtiana ſigna, quibus Imperator ille Chriſtum ipſum Servatorem, non ſe, copiarum ſuarum ductorem conſtituit. Habet Crucem exercitibus prælatam, vincentem, triumphantem; æterna ſtupendi ſigni Conſtantino, dum tyrannum Maxentium inſequeretur, commonſtrati certa veſtigia ΕΝ ΤΟΤΤΩ ΝΙΚΑ IN HOC VINCE. Sic Tu viciſti, ſic triumphaſti, CÆSAR INVICTISSIME, dum ad aram proſtratus, Deo Servatori exercitus tuos commendatos voluiſti, quo ducente, ſervante, protegente, Ottomannicæ Lunæ inſeſta Chriſtiano nomini cornua glorioſiſ-

ſime

ſime præcidiſti. At enim, ne hæc a nobis excogitata potius aut exornata, quam a Te facta univerſus Chriſtianus orbis agnoſceret, ea dediſti ejus rei argumenta, quæ nulla umquam vetuſtate abolenda cenſemus. Quod elapſo proxime anno ſolis Tuis ardentiſſimis precibus & ſanctiſſimis votis conceperas, jam recens æterno Tuæ pietatis monumento declaratum iviſti, aureum Crucis ſimulacrum affabre factum & pretioſiſſimis gemmis concinnatum celeberrimo copiarum Tuarum Duci Eugenio Allobrogum Principi porrigens, cum hac Tuæ pietatis epigraphe JESUS CHRISTUS GENERALISSIMUS. O egregium munus! o clariſſimum Chriſtianæ fiduciæ ſpecimen! o dignum pientiſſimo Carolo Cæſare humilitatis exemplum! Eſt in procinctu numeroſus ſelectuſque exercitus, Turcarum toties victor; collecti ſunt veterani milites, ſemper aſſueti vincere, cedere aut fugere neſcii; ſtant in acie fortiſſimi expertiſſimique centuriones, tribuni, legati, ductores omnes laureis graves, invicta hactenus Auſtriacæ militiæ robora; numquam antehac viſa claſſis Danubii fluctibus imperat, Turcarum terror imminenſque Iſtri oſtiis pernicies; omnia tripidantium hoſtium cædem, omnia cladem, certum omnia victoriam pollicentur. At memor ſacri eloquii: Niſi Dominus cuſtodierit, fruſtra vigilat qui cuſtodit; non in fortitudine Tua roboraris, CÆSAR AUGUSTISSIME; una Tua eſt in Sanctorum omnium Rege, glorioſiſſimoque eorum primipilo Chriſto Deo, Chriſto crucifixo certa fides, indubitata ſpes, fiducia inconcuſſa, JESUS CHRISTUS GENERALISSIMUS. Et erit qui de victoria dubitare auſit, ductore pro Cæſare Chriſto Domino Deo exercituum, certantibus Sanctorum legionibus, pugnante ſalutifero Crucis ſigno? Certa eſt ſpes Tua, IMPERATOR CHRISTIANISSIME, ita olim Conſtantinum viciſſe demonſtravimus; ita & primus Tuo nomine Cæſar, magnus ille Carolus, Sanctorum donatus honoribus; ita, inquam, terrorem olim barbaris tum adhuc gentibus incuſſit, ſemper victor, ſemper triumphator, ea nimirum toto iſto victoriarum curſu præditus Chriſtiani animi demiſſione, ut cum Apoſtolo fateretur, *Gratia Dei ſe eſſe quod erat; Chriſtum* porro *regnare, vincere, triumphare*. Ita vicit heros incomparabilis Chriſtianorum agminum notiſſimo ſacro bello anteſignanus, regiam coronam promeritus; ita innumerabiles Saracenorum turmas prælato Crucis vexillo ad Antiochiam profligavit; ita expeditionis caput Hieroſolymam per Chriſtum Chriſto reſtituit. Quid reliquos, tum Imperatores, tum Reges Chriſtianos, illuſtres olim heroas commemoremus, Conrados, Fridericos, Ludovicos, Philippos, Richardos, ipſo illo ſacro bello, quale a Te adverſus Mahumeticam ſpurcitiam hodiedum geritur, immenſis ſuis laboribus, relatiſque de eodem jurato Chriſti hoſte victoriis, famam numquam intermorituram conſecutos? Et proavos Tuos ibidem bellantes quis ignorat? Vel ſcutum ipſum Auſtriacum, ſignum illud etiamnum refert, quo Dux iſte fortiſſimus & proprio & Mahumetico ſanguine undequaque perfuſus, Tuam reliquit candidi baltei faſciam, in area coccinea expreſſam, heroici facinoris memoriam ſempiternam. Ramiros, Sancios, Alphonſos, Ferdinandos ex Hiſpania Tua, paribus triumphis nobiles, præterire cogimur, ut ad alterum Carolum, & ipſum Magnum, pertingat oratio, Imperatorem ordine Quintum, qui circumlatis per Europam victricibus Aquilis, Chriſti Crucem, inter Occidentis Cæſares primus in Africam deportavit. Carolos adumbramus potiſſimum, quod horum maxime veſtigiis inſiſtas, CAROLE AUGUSTISSIME, utriuſque geſta, utriuſque victorias, nomen, famam, gloriam in Te transferens; ut rectiſſime pridem luſerit poeta, magnitudinis Tuæ non vanus augur, qui in Te uno & Primum & Quin-

tum

tum Carolos redivivos agnovit. Vera utique ceciniſſe credimus, dum JESUM CHRISTUM GENERALISSIMUM, & quæ eum in æterna gloria circumſtant, cæleſtes animas, preces noſtras exaudiſſe certo confidimus; audemuſque adeo imagini Tuæ alteram hanc epigraphen cum demiſſiſſimis votis noſtris ſubſcribere:

Ex Primo & Quinto componit gloria Sextum,
Majorem Carolo hoc orbis habere nequit.

Liceat & hanc aliam adjungere:

Maximus eſt Primus, Quintus quoque Maximus.
An non
Ter merito hos inter Maximus es Carolo?

Vince igitur, CÆSAR TER MAXIME, ΕΝ ΤΟΤΤῼ ΝΙΚΑ: Vince in hoc ſigno barbaris omnibus, & infidelibus formidando, in quo Eccleſia Chriſtum Dominum canit vel de ipſis etiam inferorum poteſtatibus triumphaſſe. Jam Turcas formidine correptos conſpicimus, jam cum Philiſtæis perturbatos, quod Deus in Tua caſtra venerit. Jam terga vertunt exclamantes: Væ nobis! quis nos ſalvabit de manu Chriſtianorum Dei? jam ſuperatis Danubio Savoque fluminibus, totius imperii Turcici propugnaculum aggrederis, mœnibus ad Tua ſigna rituris. Vince, CÆSAR TER MAXIME, & quo ſigno Roma perfidum tyrannum Maxentium expulit, reliquoſque toto orbe Chriſti adverſarios ſuperavit Conſtantinus, eodem agminibus Tuis prælucente, dictam ab Imperatore iſto metropolim, infidelium jugo liberatam, Chriſto Deo, Chriſto Duci, Chriſto generaliſſimo æternum erige pietatis Auſtriacæ monumentum. Sic augurantur.

AUGUSTISSIME ET CLEMENTISSIME PRINCEPS.

MAJESTATIS TUÆ IMPERIALIS ET REGIÆ

Devotiſſimi clientes
CONRADUS JANNINGUS
JOANNES BAPTISTA SOLLERIUS &c.
Societatis Jeſu.

SYNOPSIS ET ORDO ACTORUM ET SCRIPTORUM

HOC SEPTIMO JUNII TOMO,

Qui pars altera Supplementi ſeu Appendicis eſt, contentorum.

TOmus ſeptus de Actis Sanctorum menſis Junii, continens addenda, mutanda, corrigenda in quinque prioribus Tomis, eo uſque excrevit, ut uno volumine compingi omnia non poſſent. Quapropter conſultius viſum eſt, opus diſpertiri in tomos duos, quorum alter, qui Sextus eſt ordine, prodiit ante biennium; nunc ſequitur Septimus, qui pars altera eſt Addendorum, continetque etiam partem alteram Martyrologii Uſuardini.

Primo loco ingreſſum paodunt Acta ſingula ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, certiore, quam quæ die XXIX. Junii datæ ſunt Vitæ antiquæ, auctoritate ſuffulta, utpote e ſacris Scripturis collecta a viro eruditu & pio Paulo Æmilio Sanctorio, primum archiepiſcopo Conſentino in Calabria, deio Urbinate in ducatu ejuſdem nominis. Edita olim fuerunc Romæ anono MDXCVII ex Auctoria authographo ab Aldo Manucio, Pauli filio, & mirifice laudata ob elegaotiam ſtyli; nobis potius probata ob veritatem, quateous ſuodantur in veracitate ſacrarum Scripturarum.

Sequitur pag. 34. Decretum ſacræ Inquiſitionis, per Hiſpanicas ditiones univerſalis, quo Decretum aliud, in quatuordecim tomos de Actis Sanctorum anno MDCXCV. quorumcnmque demum æmulatione & auctoritate eatnrum (de quo & Innocentius Papa XII. mihi, hæc ſcribenti, coram exclamans dixit, *Vera Cenſura!*) tollitur, permitcunturque iidem tomi ſubditis omnibus ubique legi ſub levi correctione, quæ oullam eum hæreli aut ſuſpecta doctrina connexionem habet.

Poſt hæc, acturi diſtinctius de Baſilica S. Petri Conſtantinions antiqua io Vaticano Romæ, ad gloriam ejuſdem ſancti Apoſtolorum Principis, judicavimus, præmittenda eſſe opuſcula mss. duo, eodem facientia, alterum Petri Manlii ſeu Mallii, Canonici S. Petri & Scriptoris ſeculi xii., *Beatiſſimo Petri Alexandro III. Pontifici Maximo* inſcriptum; quod vendicaſſe putamus Auctori ſuo contra opinionem Pauli de Angelis, qui typis Romanis anno MDCXLVI. ſub nomioe *Romani Canonici*, illud evulgavit.

Alterum opuſculum eſt Maphæi Vegii, oon multo poſt medium ſeculi XV. vita ſuotti, quod mihi dudum fuerat deſideratum, quia crebro citabatur a ſcriptoribus Romanis poſteriorum temporum; nec poteram lode dijudicare, quid auctoritatis ſcriptor ille in ſuo illo opuſculo meraretur. Nactus tandem ipſum mss. cognovi, poſteriorem ſcripti partem magis ad rem præſantem ſpectare, quam priorem. Placuit taman integrum dare, ut aliis quoque integrum ſoret de re tota certius judicare. Titulus eſt: *De rebus antiquis memorabilibus baſilicæ S. Petri Romæ*: diſpertiturque in libros quatuor. Proſecuti ſumus in noſtra Præfatione geſta præcipua Auctoris, qui Ancooium Patavioum Mediolani pro eoocione dicentem puer audivit ac laudavit; cranslatioi vero corporis S. Monicæ Oſtia Romam ſub Martino Papa V. interfuiſſe, ut multorum fert opinio, noo poſſumus probare.

Succedit a pag. 85. Commentarius noſter de eadem baſilica, ac præcipue de altaribus ejus; ubi inquiritur in ſitum, antiquitatem & fundatores ſingulorum, & in Sanctos, ſub quorum invocatioae ſuerunt dedicata. Statuitur etiam, quod primis Chriſtianis fuerint certa ad orandum loca & templa: quod a perſecutoribus deſtructa, mox fuerint elegantius ædificata, Tyri quidem ab epiſcopu loci Paulino; Nolæ vero ab alio Paulino ſancto, epiſcopo ajuſdem civitatis.

Pag. 90. agitur de ichnographia baſilicæ S. Petri antiquæ ejuſque portis in frontiſpicio. Item de Inſtitutione Guidooum, ut vocanc, ac de Diplomate Caroli Magni, nt putatur, illa ſuper re dato.

Dividitur nobis baſilica tota & circum poſita olim ædificia, ad faciliorem legentis captum, in Sectiones ſeptem, totidem primis Alphabeti litteris diſtinctas. SECTIO prima recenſet a pag. 93. altaria, quæ a frontiſpicio templi ad uſque medium ejus ſpatium, ubi Paulus Papa III. murum tranſverſarium conſtruxit, tunc temporis, & aliquanto poſt, in circuitu exiterunt.

SECTIO II. (pag. 100.) complectitur totom ſpatium, quod inter murum tranſverſarium & navim baſilicæ tranſverſam intercedit.

SECTIO III. (pag. 102.) circumducit per dictam navim tranſvarſam. Et quia illic inter alia occurrit altare ac ſacellum S. Mariæ, de Prægnantibus vulgo dictum; adjungitur DISSERTATIO de vero illius ſitu. Item altera DISSERTATIO, Ao epitaphium Adriani Papæ I, quod in ſacello ejus extabat, & Carolo Magno Imperatori, velut auctori, paſſim tribuitur, ab ipſomet compoſitum ſit, an potius a Flacco Albino Alcuioo.

In hac eadem Sectione tertia, occurrunt alia, de quibus ſeorſim tractatur; puta (pag. 111.) de Cooſeſſiooe S. Petri, de duplici ejus crypta ſubterranea; de mooumeoto aheneo, ejuſque gravi pondere ac dimenſionibus, deque incluſo ei argenteo loculo: utrum in illo ſolius S. Petri corpus, an etiam dimidium S. Pauli reconditum ſit. Emendatur quoque textus Anaſtaſii de dimenſionibus monumenti, deque inſcriptione cruceis aureæ, a Conſtantioo illi ſuperpoſitæ, quæ alia nno eſt, quam hæc, *Conſtantinus Auguſtus & Helena Auguſta*. Quæ ſequuntur in textu Anaſtaſii, alio ſpectant. Oſtenditur, quod metallum, loculum argeoteum includens, noo fuerit circumfuſum, ſed ex maſſis variis ſerruminatis ioter ſe compoſitum. Agitur etiam de columnis porphyreticis ac vitineis, deque auri trimmate; de presbyterio & eboro; peribolif-

que,

que, cancellis, arcubus, atque trabibus in choro; ac de Pharis ſeu lychnuchis, eorumque variis formis variiſque nominibus.

A pag. 131. tractatur de Apſide baſilicæ Vaticanæ, eaque cenſetur unica tantum fuiſſe in ſingulis eccleſiis temporibus Conſtantiani: quid Apſis trichora. Explicatur pictura muſiva apſidis in ſegmento ſuperiori; item inferiori.

Pag. 539. DISSERTATIO III. de manu & cruce quadrata ſummæ apſidis, in tabula Illuſtriſſimi Ciampini pulcherrime delineatis, atque in aliam manus formam & in columbam reformandis. Item DISSERTATIO IV. de cruce ouda, eaque duplici modo coronata; nec non, quod Chriſtus Dominus olim non tantum ſub figuris ſymbolicis, verum etiam in forma humana repræſentari ſolitus fuerit.

Pag. 544. Amplior explicatio apſidis & in ea crucis Vaticanæ. Item de crucibus, in antiquis apſidibus eccleſiarum Liberianæ, Lateranenſis & S. Clementis, opere muſivo olim depictis.

Pag. 150. Redditur ad ſacella & altaria extra & circum baſilicam ædificata: & SECTIO quidem QUARTA percurrit oratoria, baſilicæ verſus meridiem contigua; ubi primo loco de Secretario antiquiſſimo, ad caput meridionale antiquæ portieus ſito, quod a Gregorio PP. IV. in oratorium S. Gregorii PP. Magni, illato in illud ejus corpore, commutatum fuit. Varii varia de oratorio hoc S. Gregorii deque translatione corporis ejus ſcripſerunt, quæ nobis videntur non ſatis conformia veritati. Quapropter ſubnectitur DISSERTATIO V. illa ſuper argumento.

Pag. 155. SECTIO QUINTA inſpicit ædificia, quæ muro baſilicæ ſeptemtrionali proxima fuerunt. SECTIO SEXTA perluſtrat antiqua duo ædificia rotunda, inſtar Paothei Romani, in quæ aditus patebat a capite meridionali oavis tranſverſæ. SECTIO SEPTIMA circumit ædificia nonnulla paulo remotiora, quæ olim extiterunt tam ante, quam circum baſilicam.

Pag. 162. Auctarium unum atque alterum ad apſidem antiquam Vaticanam, de poſitione imaginum ſanctorum apoſtolorum Petri & Pauli, dextra lævaque inter ſe; ex Franciſco Mucantio & Joanne Chriſtophoro Bartello.

Orta nobis ſubinde in Junio menſe dubitatio fuit de Chronicis Roberti de Monte, quid ipſa vere ſcripſerit, ac Joannis de Beka de Epiſcopis Ultrajectinis, quando ipſe ſuum floruerit. Hinc per DISQUISITIONES duas ſingulares inquiritur, primum in auctores & auctorem dicti Chronici prioris, ſub nomine Roberti de Monte, poſt Sigebertum Gemblacenſem paſſim impreſſi. Deinde in annum, quo Bek ſuum abſolverit, & quid ab aliis poſtea adjunctum ſit. Habeotur hæc a pag. 171.

Sequuntur pag. 177. KALENDARIA duo antiqua, columnatim ſimul impreſſa; alterum anno Chriſti CCCLXIII. alterum CCCCIL conſcripta. Primum jam edidit Bucherius imperfectum, deficientibus quatuor menſibus; quod integrum exhibemus ex codice Ms. bibliothecæ Cæſareæ ac editione Petri Lambecii. Secundum olim promiſit in Præfatione generali ad Acta Sanctorum Bollandus a ſe editum iri: quod nunc præſtamus ex codice noſtro Ms. In priori quidem natales aliquot imperatorum, etiam Chriſtianorum immiſcentur; in poſteriori vero Natales quoque Sanctorum Chriſti Martyrum.

Poſt hæc ſuccedunt pag. 185. duo quaſi MARTYROLOGIA parva, & ipſa ſub medium ſeculi IV. conſcripta, edita quidem a Bucherio, ſed leviter emendata; quæ hic ea duobus Mss. uti in illis ſunt, nulla re mutata, denuo exhibentur.

Denique prodeunt nunc primum, a pag. 186. NATALES aliquot Sanctorum, & alia nonnulla, ad hiſtoriam Cæſarum ſpectantia, ex Catalogo Ms. Romanorum Conſulum, quibus immiſcentur geſta illa, ſingulariter ad ſingula annotatis Kalendis, Nonis ac Idibus, quibus contigere.

Accedunt deinde INDICES duo in totum Opus de Actis Sanctorum, hucuſque per ſex menſes editum, quorum primus inſcribitur, *Ephemerides univerſales Sanctorum*, quorum ibi nomina, ſingulis ordine diebus, enumerantur cum epithetis, *Martyris*, *Epiſcopi*, *Abbatis*, *Virginis*, *Viduæ* &c. prout ſingulis competunt. Additur *locus*, ubi præcipue coluntur aut obierunt, nec non *Codex ms. Auctores*, *Martyrologia* vel *Menæa*, e quibus Acta ſunt deprompta.

Alter INDEX eſt Alphabeticus univerſalis eorumdem Sanctorum, qui & dignitatem cuique ſuam aſcribit ac diem menſis, quo Acta referuntur, quærendum in ſuo cujuſque diei aſſignati Tomo.

Denique monendi ſunt bibliopegi, quod in opere, hactenus explicato, inſerendæ veniant figuræ majores, præter frontalem, quinque, ſic ut reſpiciant numerum paginarum, ut infra deſignantur. Et prima quidem imago Auguſtiſſimi Imperatoris Caroli VI. obverti debet Titulo Dedicationis, ejus glorioſo nomini inſcriptæ. Altera, quæ ichnographiam baſilicæ S. Petri antiquæ repræſentat, pag. 91. Tertia, quæ apſidem muſivam ejuſdem baſilicæ depictam habet, pag. 135. Quarta, quæ apſidem, ſimiliter muſivam, Triclinii Leonis III. Papæ exhibet, pag. 137. Quinta denique, quæ varias crucis figuras conjungit, pag. 141.

Poſt hæc omnia, viſum eſt adjungere MARTYROLOGIA aliquot Hieronymiana contracta, ex pluribus ſelecta, de quibus ſuſius meminit præfatio Uſuardina cap. 1. art. 1. §. 2. Ibi non obſcure promittitur ipſorum editio, hic vero talis ſingulorum codicum expreſſa notitia, ut cimeliorum id genus æſtimatores nihil habeant quod deſiderent.

Sequitur demum alterum Uſuardini Martyrologii ſemeſtre, a 1. die Julii ad finem anni eadem prorſus ratione & methodo illuſtratum, qua pars prior, jam volgata. Porro in lectorum commodum adjecti bini INDICES, quorum prior Sanctos omnes in genuinis, per totum anni decurſum, Uſuardi textibus comentos, exhibet; alter reliquos colligit, qui in Auctariis ea variarum eccleſiarum codicibus ſuperadditi ſunt.

DE SAN-

PETRO ET PAULO.

PRÆFATIO DE AUCTORE VITARUM. C J.

Acta de Sanctis biſce Apoſtolis commentati ſumus tomo quinto Junii, die XXIX. & Acta quidem dedimus, quæ ipſa fuerunt antiquiora, & multis aliis ejus generis probabiliora; non tamen talia, ut in omnibus fiemam fidem ac certitudinem faciant lectori, de illarum geſtis, qui præcones veritatis fideique divinæ fuerunt præcipui. Hinc mihi veniens in mentem, ea ipſa veritatis fonte divinisque Scripturis, quæ multa de utroque Apoſtolo referunt, haurire atque in unum colligere continuata ſerie, quæ certo vera ſint. Dum autem hoc meditor, venit mihi in manus liber Pauli Æmilii Sanctorii, qui ſimili methodo pridem concinnavit Vitas beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli, impreſſi Romæ anno MDCVII. typis Antonii Zannetti; viſus & approbatus a Fr. Jo. Saragoſa, Magiſtro, & Socio Reverendiſſimi P. Magiſtri Sacri Palatii. Illis inſpectis perlectisque, ne actum agam, putavi parcendum labori, atque illum ipſum librum, qui non adeo obvius eſt, hic recudere; atque quod ipſe meditabar, ex illa præſentare.

2 Fuit Paulus Æmilius Sanctorius, patria Ceſenas, anno MDLX. natus, Julii Antonii Sanctorii Cardinalis eminentiſſimi, ab eruditione atque magnanimitate & conſtantia in proſperis aque ac adverſis celebrati, nepos ex fratre, ſtudioſus bonarum literarum ad exemplum patrui, & ab Aldo Manucio, Pauli filio, ob elegantiam ſtyli in his ipſis Sanctorum Apoſtolorum Vitis laudatus. Meritis illum ſuis, in curia Romana Paulo PP. V. probata, ſublevarunt anno MDCXVII. ad archiepiſcopatum Conſentinum in Calabria; unde poſt ſexennium tenuatus fuit ab Urbano PP. VIII. ad eccleſiam Urbinatem, ob egregia animi dotibus geſtiſque ab eodem Papa Urbinatium Duci Franciſco Mariæ mirifice commendatus, literis XI. Decembris anno MDCXXIII. datis. Ibi inter alia ſic memorat Papa.

3 Urbinatis civitatis archiepiſcopum creavimus venerabilem fratrem Paulum Æmilium Sanctorium, qui Conſentinam eccleſiam ſingulari cum laude adminiſtrabat. Ineſt in eo animus, ejus gloriæ appetens, quæ divini cultus incremento & creditæ gregis felicitate compſeatur. Ingenium maximis negotiis pſe, quod in hac Urbis luce nationum univerſarum oculos in ſe converſi literarum fama, qua univerſim pene Europam peragraſſit; & de poſteritate meruiſſe exiſtimatur: proinde quæ ei Urbis plauſum & pontificium pstrocinium jam pridem compararunt, facile conciliatura ſunt benevolentiam Nobilitatis tuæ; ad quam adipiſcendam maximum in virtutis & pietatis artibus momentum affe, accepimus .... Cum autem ille abiterentur, eccleſiaſticas opes eſſe pauperum patrimonium, integrum Urbinatis archiepiſcopatus cenſum, nullis penſionibus imminutum, ejus fidei credidimus, quo facilibus Alpinos illos populos apoſtolicæ liberalitatis fructibus alere poſſit. Obiit Urbini anno Domini MDCXXV. ætatis ſuæ LXXV. uti ſignat epitaphium ſuæ honorificum, quod ei in metropolitana ſua ecclſia conſpicitur.

4 Editor Vitarum, quem dixi, Aldus Manutius, in Nuncupatione ſua ad Augaſtinum Valerium S. R. Eccleſiæ Cardinalem doctiſſimum, ita auctorem illarum ipſumque ejus opuſculum commendat; poſtquam de Julio Antonio Sanctorio Cardinali nonnulla commemoraverat cum laude: Vel unus Paulus Æmilius, ejuſdem Illuſtriſſimi Cardinalis, fratris filius, cujus ego familiaritate Pius maxima ſum uſus, cujuſque inexhauſtam benignitatem, Familiæ proprium, quotidie Romæ experior, me ſuis ad omnem laudem directis ſarmentis exhilarat. Scripta veto multorum voluminum, inter enarrationem ſacrarum profanarumque rerum, quid habent quod illi cum aliis ſit commune? Iis ego mirifice capior; & optime tunc mecum agi exiſtimo, cum ea legera datur. Superioribus diebus impertivi, vel potius e manibus ipſius extorſi, beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli Vitas. Eas diu in ſcamno neglectas, veluti pubeſcentis partum ætatis, animo majoribus jam voluminibus diſtanto, cum pluries legendo contriviſſem, nequa unquam e manu deponerem; ne invidiæ crimen, a quo longe abſum, mihi quiſquam objiceret; aliis communicare ſtatui, ad reprimendam eorum maxime opinionem atque ſententiam, qui futili atque inani prorſus judicio negant, inſigni eloquentiæ ſtylo celebrari poſſe res ſacras. Hæc Aldus.

5 Laudat Heuſchenius hoc ipſum opus & Auctorem in ſuo de Apoſtolis Commentario prævio num. 8. atque alius ejuſdem argumenti ſcriptos ſcriptor buſque profert; ætatis etiam, Auctorem (quem Julii Antonii Sanctorii Cardinalis patruelem vocat, cum ejus ex fratre nepos fuerit) vel ideo in hoc opere omnem merers, ut de præcipuis iſtis Sanctis, Petro & Paulo, de quibus Anonymus Græcus (quem Heuſchenius edidit) ſuccinctius egit, ſaltem hoc extaret documentum, quo refutarentur qui negant, inſigni elegantiæ ſtylo celebrari poſſe res ſactas. Interea editum ab Heuſchenio opuſculum non fuit, cauſante prolixitatem, ob quam aliis videbitur forteſſis edendum eſſe, ne explices Anonymum Græcum, qui ſuccinctius egit. Nec prolixitas tanta eſt, ut propterea ab hoc Opere eruditi debeat, in quo paſſim prolixiora de Sanctis minus celebribus Acta, eaque non ex ſacris Scripturis collecta, leguntur.

6 Dixi, Acta hæc e Scripturis Sacris concinnata eſſe: eaque inde continua ſerie atque ordine ita proſequitur laudatus Auctor, ut e profana Romanorum hiſtoria, ſanctorumque Patrum ſcriptis intermiſcens alia, quæ ad elucidandum magis hiſtoriam Sacram, ei viſa fuerunt appoſitura. In his tamen, quamquam ex antiquis ſcriptis pleraque deſumpta, & juxta ſeaſum ætatis, qua Sanctorius hæc compoſuit, explicata ſunt; non ubique tam certa veritas eſt, ut nunc ei contradici non poſſit ex ſententia virorum eruditorum, qui aliter ſentiunt. Sed hæc nolim proſequi, aut etiam in decurſu operis annotare quidquam; quia ſcriptor non antiquus eſt & per ſe ſatis clarus, niſi forte allubi in elegantia ſua per multiplicatum verbum & longiores periodos obſcurus fiat; quod juvenalis ætati, qua ſcripſit hæc, condonandum,

Geſta Apoſtolorum Petri & Pauli,

e Sacris Scripturis collecta

per Paulum Sanctorium,

literis Urbani VIII. Papæ

Aldi Manutii laudatum;

alius Romæ edita, hic recudatur

cum approbatione Heuſchenii,

Stylus & veracitas Scripturis.

ACTA SANCTI PETRI APOSTOLI

Ex Sacris Scripturis collecta

Auctore Paulo Æmilio Santorio, dein Archiep. Urbinate. Ex impreſſo Romæ.

ISAGOGE.

NAſcentis primordia Eccleſiæ Romana excepit ſelicitas magnitudoque, ſiquidem terrarum orbe devicto, gentibuſque ſubactis, Pompejo Cæſareque occiſis, deinde Caſſio, Brutoque, demum M. Antonio natali ad Actium prælio fugato & Alexandriæ ferro cadente, Octavianus Cæſar, Magni Cæſaris ex ſorore nepos, Auguſti cognomento honeſtatus, ſumma rerum capeſcit; ſedatiſque tot procellarum fluctibus, qui paulo ante Romanum nomen civili rabie prope ad interitum agitarant, domi militiæque ita Remp. inſtituit, ut Populo Romano nequaquam pœnitendus exſtiterit. Cujus ſelicitatem in tam longe lateque fuſis opibus, nonomque XII. ejus imperii Chriſti ortus mire auxit illuſtravitque, cum in terſtu Romani orbis III. Kal. Januarii, Cn. Corœlio Lentulo & M. Valerio Maſſalino Conſulibus, ab Urbe condita DCCLI. Olympiadis CXCIV. anno IV. Bethlehem parvo in oppido in lucem ſuerit editus immortalis Deus, mortali carne veſtitus, ut genus humanum, primi parentis ſcelere funeſtatum mortuumque, ſuo mactato corpore, ab interitu vindicaret, inferorumque principem late regnantem, & opimis ſpoliis cum tropæo deceptæ mulieris tumentem, proſterneret. Igitur, jam grandis, ad confluentem Jordanis a Joanne Baptiſta lotus aqua (non quod ipſe expiatione indigeret, quippe lotegerrimus & Deus; ſed tradito nobis præcepto, trinæ in hypoſtaſis nomine, ſacra ut aqua ad abluenda crimina, fruendamque ſimul ſempiterni auram ævi abſtergeremur) duodecim ſibi auditores elegit, quos vocari Apoſtolos voluit, viles quidem animos, & nullo in terris nobilitatis ſuco turgentes, ſed cæleſti ſulgore chariſſimas, ita ut ad earum nomen præſtratus Cæſarum Regumque faſtus inhorreſceret, pieque ſubmiſſis faſcibus veneraretur. Nihil illo ordine præclarius, nihil ſanctius, nihil auguſtius: veluti qui ſocii Chriſti in laboribus, comites in itinere, ſodaleſque fuere. Infirma ante Chriſti mortem fides; obtuſum ingenium; fracti animi; ſed ab aoaſtaſi lymphati almo ſpiritu nulla pericula expavere. Quorum inſignem cum pietate gloriam Simon Cephas, a Chriſto Petri cognomine inſignitus, longe tranſcendit, & claritate virtutum, & dignitatis prærogativa: cum ab ipſo Jeſu, adhuc in humanis agente, omnium Princeps & Paſtor ſit appellatus. Sed hæc poſtea ſuo loco dicentur.

Felicitas Auguſti Cæſaris

Auni nativitas Chriſti

mundum a Apoſtolos converſum.

CAPUT I.

Patria, cognatio, vocatio, geſta dia uſque ad Reſurrectionem Chriſti Domini.

PEtrus igitur natus eſt Juliæ, ad lacum Genefarenum (quæ & Bethſaida nuncupatur, a Philippo Dynaſta condita) Joanne patre, ex tribu Zabulon, aut Nephtalim, loco humili, veluti qui piſcatoriam egerit. Veſtitus illi obſcurus, nec ſordidus tamen; unica ſubſtricta contentus tunica pallioque: in victu oleam, lupinos, aut herbas adhibere: & ſitim aqua ſedabat. Hæc illi in cibis voluptas, hi menſarum apparatus: & nunc variis irritata gula ſaporibus, ſpernit Aſſyricos luxus & Canopejam mollitiem, nec Cleopatræ Veriique Aurelii cœnis acquieſcit: tantum nos a priſtina morum ſanctitate degeneravimus: ac præterita cum præconio celebramus, nec amplexari enitimur; ſpernimus præſentia & futura anhelamus. Sed Petrus, ſimplicitate ciborum commendatus, parem in rebus omnibus abſtinentiam ſervavit.

Petri patria

victus ratio.

2 Habuit & uxorem [quæ præſtantiſſimo animo datis poſtea cervicibus Chriſtianam gloriam auxit, ipſo adhortante videnteque viro] filiam Ariſtobuli, veteri Hebræorum more, cum cælibatus minime in tanta exiſtimatione eſſet, ignotaque apud eam gentem tantæ virtutis gloria ſordeſceret, præterquam apud Eſſenos, qua mortalis beatarum mentium naturam tranſcendit. Ex quo matrimonio genitus illi natus eſt partus: ſed Petronilla filia præcipua in fama eſt, ob inſignem corporis formam, miramque ſuavitatem morum, quæ paternam ſanctimoniam imitata, perſaocte vixit, adamataque a Flacco comite cælebs migravit in cælum. Sic tradidere majores: licet apud peritos antiquitatis ſuſpicio oboriatur, fueritne illi Petronilla filia ex tædis progenita, an ob pietatem in jus filiæ adſcita. Nos certe placitis majorum pie inſiſtentes, Petronillam inter cælites adſcriptam, ac Chriſtianis Faſtis memoratam, illuſtratamque cœmeterii memoria, ſaocte religioſeque veneramur.

uxori

liberi

3 Erat Petrus (ut ex imaginibus & ſignis perſpicere licet) corpore haud indecoro, nec tamen exiguo, erecta cervice, ore ſubpallido & albicanti, atria ac vivacibus neuſis, ſanguineam tamen redolentibus aciem, evulſis ſuperciliis, prælongo naſo & ſimo preſſoque ad extrema, deoſo criſpatoque capillo, animo haud verſuto, & ante datam terrarum orbi legem, nondum immenſa illa Dei magnitudine virgineo reſtricta utero, Moſaicæ legis non contemptor [cum quota gentis pars ſpoliata libertate, extero ſub Rege veteſtos etiam pioſque mores abjiceret.] dilcendi avidus, & ingenio pugnaci, ex Galilæorum natura ac moribus, ſemper arma poſcentium; & juſti tenax.

forma.

religio.

4 Fratrem habuit Andream, majorem natu, pari animi candore, parique in quærendo victu ſtudio: ſed, cum alle Joannem Baptiſtam (cujus mira elucebat morum ſanctitas, quique poſtea datis Machærunte cervicibus immanem Antipæ Herodis feritatem teſtatur) ſectaretur, audiviſſetque a doctore, Jeſum eſſe, de quo vates tam alte cecinerant, quique cruore ſuo noſtra ſcelera lavaturus erat, ſtatim ad Chriſtum ſe applicuit, Simonemque fratrem ad illum adduxit.

fratres

A ducendum curavit, qui, Petri cognomen sortitus, non tamen apud eum tunc remansit; sed, Genesarenum ad lacum, piscium nobilitate celebrem, quadragintaque stadiis in latitudinem patentem, centumque exeurrantem in longitudinem, tota nocte esset piscatus, nullamque prædam fecisset; Jesus, dimissa populi concione, cum Petro dimittere retia imperasset, paruisseique Petrus, tantam piscium copiam cepit, ut rete pene dirumperetur. Quod alte in pectus dimissum eum diu volvisset Petrus, cogitasseque, & supra humanas vires reputasset, stricto pietate animo, ad Christi pedes se abjecit, illique ita adhæsit, ut ne cubito postea ab eo discesserit. Quem benigne Christus affatus consolatusque, ait, irracisse eum quondam pisces, tracturum mox ad retia homines, hoc est ad Christi ditionem, precibus ac corporis afflictione.

primus ab Christo compellatur.

alter in piscatione.

5 Hinc, relictis omnibus, Apostoli Christum sequuntur. Inter Sacramenta Baptismatis Petrus ad æternum decus Christi manu abluitur, ipse reliquos, jam expiatus pari beneficio beavit. Inde orta de edendo Eucharistiæ Corpore, hauriendoque Sanguine mentione, eum id perperam nonnulli accepissent abiissentque, id incredibile prorsus opinantes, divinam baudquaquam metientes potentiam, conversus ad duodecim Christus, percunctatus ab illis est; num & ipsi discedere vellent. Tunc Petrus, Domine, ad quem ibimus? confessusque est, illum esse verum Deum. Hinc eum Christus quinque millia hominum, præter parvulos & mulieres, trans mare Galilææ, ad consulatum Tiberii Augusti quintum, & Aelii Sejani, quinque panibus & piscibus duobus satiasset, oratumque in montem secessisset, stantibus in scapbis Apostolis, mare gravi atrocique ventorum impulsu tumuisset, Apostolis summum in terrorem conjectis, nec Christo ignotum periculum foret, quarta noctis vigilia ad eos accessit, pedibus mare premens. Quem conspicatus Petrus, eum se in undas dejecisset, properabat ad illum, cumque sun pondere in ima traberetur, Christi contacta manu, periculo eximitur, a Doctore castigatus, quod eo in discrimine fide labasset.

Sequitur Christum & baptizatur;

B

ipsumque confitetur esse Deum,

& pedes ambulat super mare.

C

6 Inde, cum Christus Cæsaream accessisset, quæsivisseque a discipulis, quæ de ipso apud mortales opinio esset; cum respondissent illi, aliis Hieremiam, aliis Eliam, aut Joannem Baptistam videri; rursus Jesus, ii vero quid sentirent, exposulat: tamen Petrus, illum filium Dei vivi esse respondit. Quamobrem Christus ipsum beatum esse dixit, quando ei non caro aut sanguis, sed Pater ejus, qui in cælestium domorum solio regnaret, talem de eo opinionem scien-iamque aperuisset, eumque Petrum esse professus, supraque petram illam ædificaturum se Ecclesiam suam, quam nec vis inferorum, nec mortalium invidia labefactare atque convellere posset, pollicitus est. Deinde, cum multa Christus de morte supplicioque suo differeret, noscereique Petrus, Hierosolymorum urbem illi in exitium stare, cupiebat avertere magistrum, & discrimini eximere, nescius mortalis & omnia amore obcæcatus, quantum in Christi oece ad salutem gentium momenti staret. Quod Christus indigne ferens, hostem eum appellavit, seque ei, ut sequeretur, imperavit.

Expressior fidei confessio,

confirmato privilegio a Christo.

7 Sexto post die hominem, cum Jacobo atque Joanne, Itaburium in montem, inter Scythopolim magnumque campum, XXX. stadiis se

D

A. SANCTO RIO.

io altitud nem attollentem, Baraci quondam nobilitatum victoria, Sisara infeliciter cademe sub Hebræo mucrone, ad Jabim, Chananæi Regis infamiam eademque seeum duxit, eum repente tantus vultum fulgor, tantusque vestes candor occupavit, ut nihil in terris glorioſius, nihilque augustius conspici posset: eodemque tempore Moses & Elias, dun Judaici populi decora, colloqui cum Christo visi sunt. Tunc Petrus loci amœnitate captus, & eo jucundissimo aspectu mire exhilaratus, rogavit Magistrum, ut ibi commoraretur, statutisque eribus rabernaculis, ibi reliquum ævum degeret. Nullo responso dato, cælo emissa vox intonuit, Christum filium Patri carissimum ut audirent, imperans. Quo audito, attoniti, bumi strati, procubuere. Ad quos Jesus accedens, ut surgerent, nec paverent, imperavit, remque in præsentia pectoribus occluderent. Illi stupidi, cum circumtulissent oculos, præter Jesum videre neminem. Eo postea io vertice montis (vx. quippe stadiorum planities expanditur) tria erecta sunt templa, in clarissimi memoriam mysterii lampiternam.

Spectacula in monte Tabor.

E

Petri fervor.

8 At Petri in Christum amor eum fide in dies major pubescebat; summa in Magistrum fiducia, summum studium illius spectabatur; in illum, Joannemque, ceterorum ora atque oculi conjecti; illos fama vehere, & admirari tamquam Christo carissimos adamatosque; illum auctoritate ac canitie venerandum; alterum decora juventa, augusta facie, & in flore roboris ætatisque castimonia singulari, animo atque amore in Christum, supra quam credi potest, constantissimo atque firmissimo, adeo ut illi Christus in dulore cruciatuum tormentorumque matrem commendaret, daretque matri illum in filium. Ac, post solitam Capharnai Cæsari tributum per Petrum, nummo piscis in ore reperto (quippe Judæa Mithridatico bello in eo cursu victoriarum M. Tullio Cicerone, & C. Antonio Consulibus, Olympiade CLXXIX. infestis illuc cum signis illatn Pompejo, abductoque in triumphum Aristobulo eum finitimis Provinciis, Romana jura suscepcrat) cum sermo apud Christum de contemnendis fortunis esset, exsurgens audacter Petrus, quæsivit ab eo, quæ tandem præmia, abjecta hujus præsentis vitæ cum voluptatibus fortunisque cupidine, apud illum essent consecuturi. Cui Christus, perennem cælestium orbium sedem, sereodamque mortali de genere, novissimo die, sententiam pollicetur.

& interrogatus de præmio ab; vivendo.

F

Noxiæ opiniones Judæorum de Christo,

9 Atrox interea ac dira prorsus in Christi caput conjuratio coquitur, facto initio a potentum invidentia, ac peculiari inveteretaque in sanctna viros grassandi consuetudine. Gentam avaram atque nefariam, tot virorum cruore funestam, nullum umquam beneficium paerat; quippe Isajam, gravissimum sanctissimumque vatem, erudelissime dissecaverant, Zachariam ferro enciderant, & alios aut lapidibus obruerant, aut alio teterrimo mortis genere affecerant: & tum Christi stupenda ac prorsus divina signa efferatis in animis ambitineque vastatis, aleam irarum jecerant molem. Nam tot mortuos ab ioferis excitatos, tot cæcis redditam lucem, paucis eum pane piscibus saturata tot hominum millia, claudos & vario alios morbi genere conflictatos, ad valetudinem revocatos, lui in enntumeliam, Molaicaque

A. SANCTORIO.

A obitum legis, fieri interpretabantur. Simul coarguta a Chriſto diu animis inhærentia ſcelera ac ficta pietate velata; & palam populo facta, Vitæ ſanctitas, morum integritas, concurſuſque gentium (cum jam tantorum famæ prodigiorum nequaquam Palæſtinæ finibus terminata, trans Euphratem late volitaret) elatos animos obæratoſque ſceleribus exangebant: vereri ſimul ſeditionem, ſi forte is regnum poteſtatem, paratis populi ad ſervicodum animis, cuperet; quaſi ablaturus, non daturus regna hominibus, cælo eſſet delapſus.

deliberatum de ipſo tollendo.

10 Cæca hominum mens & ſuo commodo prorſus inſaniens, ravere ſimul Romana arma, ne Cæſarum majeſtata abolita funeſtas aquilas & ſigna, tot gentium cruore madentia, patria ante mœnia conſpicerent. Et hæc in vulgus. Sed altior cogitatio inſederat privatas amittendi fortunas, ſpoliandique dignitate, acerrimoque invidiæ telo trajiciendi. Itaque in immenſum ſe attollentem Chriſti gloriam oppreſſuri, in conſilium occidendi hominis deſcendunt: cumque inter eos diſpari animorum motu certaretur (alii enim nequaquam in aperto, præ favore tumultuque populari, interficiendum; alii publice, & in conventu populi accuſatum; alii dolo tractandum cenſere) exſurgens Joſephus Caiphas e Principibus unus, auctoritate dignitateque iogens, majorque ſcelere, acriter in Chriſtum invectus, multa cum elocutus eſſet, eam in ſententiam ceteros oratione traduxit ſua, ut Chriſtum omnino occidendum decernerent; addens etiam in curſu orationis, mentis inops & ſcelere vecors, in morte unius ſtatutam univerſi populi ſalutem.

Metus quidam in his Petri,

11 Hoc igitur probato conſilio, occaſionem opperiundam rati, tempus locumque circumſpectare. Nec fugiebant ea Chriſtum. Itaque multis argumentis firmare auditorum animos, & blandit orationibus mulcere non deſtitit; neceſſe, ad ſalutem humani generis, ipſum occidi; ſed triduo poſt, propria potentia, triumphato cacodæmone morteque devicta, revicturum prædicans: colligerent ſe modo, & forti animo adverſa perferrent, neve timori ſuccumberent: quando ſita in arduis ſumma ſit virtus, & periculis ac diſcriminibus probetur; in proſperis nulla laus, niſi moderationis ſatæ, datumque rerum faſtigium, vitæque tranquillitas, ne in faſtum, alteriuſque verſa contemptum. Intremiſcere ad hæc auditores, & magno periculi metu circumveniri: amor, reverentia, metuſque omnia raptare: ſed Petri manime mens nulla conſolatione erigi; triſtabaturque, uno ex duodecim, uti prædixerat Chriſtus, hoſti magiſtrum prodituro, & amore amens, & ſceleris magnitudine attonitus, inſtaoteque diſcrimine pavidus animum diverſarum partes trahere, variaque moliri, atque incerto vehementique curarum æſtu fluctuare, modo Chriſti Majeſtatis tam fœde proculcandæ ab inimicis reminiſci; modo nefarias manus, & ſceleſtiſſimum proditorem ante oculos ſibi proponere; modo magiſtri amore flagrare, hiſcere, atque mori.

Inquirentis in noctem proditionis Chriſti,

12 Impatiens ergo & dolore commotus, ſilentio Joannem precatur, ut eum, qui anti tamque execrandi ſceleris (nam omne facinus in homine turpe, ſed dolus atrociſſimum atque indigniſſimum) auctor eſſet futurus, Chriſti ore excerperet. Igitur Joannes, obſecuturus Petro, a Salvatoris ſedens latere, quippe totus, Chriſtum, Joannem, ad Petrum acrubantes fuſtentabat, ea adverſo Chriſti diſcumbente Juda: noſcit proditorem, & ſummi pariter Dei arcana haurit. Sed Petrus haud quaquam voti compos factus: nam obtegitur impia manus, dum Chriſti epulas tangit, veſciturque. Hoc Chriſtus ſigno proditorem notarat, verum occulte, ne notus ceteris, communi furore ad piandum incapiabile ſcelus diſcerperetur.

& in Cœna agra obtinet perennis ſanctitas.

13 In ea ſacratiſſima cœna quiſque ex diſcipulis caſtitatem vovit, etiam naorarus: nec apulæ illæ feſtivo celebratæ ſunt earmioe, non magno illuſtres apparatu, ſed triſtibus eaceptæ pectoribus, propter ſuſpicionem facinoris, magnitudinemque diſcriminis. Ab epulis Chriſtus ita ſuos ad ſubmiſſionis charitatiſque munia edocens, abjectis veſtimentis, cœnatoria dumtaxat opertus (hæc candida ſindon erat & demiſſa ad talos) linteo ſuccinctus, ad abluendos abſtergendoſque auditorum pedes ſe accingit, ab Juda (ut nonnulli tradunt) incipient, ſi forte ſtribunda mens tanto favore miteſceret, revocareturque ab infando conſilio ad priſtina obſequia amoremque Magiſtri. Sed ubi ad Petrum eſt ventum, tanti motus ipſe dignitate imperantis, exemploque tam immenſæ demiſſionis attonitus, recuſare & vehementer obſiſtere, nec ullo pacto ſe paſſurum inclamare. Sed flammatam Petri mentem, & erga Magiſtrum obſervantiam compeſcuit eauitque Salvator, nequaquam illum cæleſti potiturum aula, niſi auctoritati pareret, referens. Qua voce perculſus Petrus, non pedet modo, ſed manus ac caput ut lavaret, aonuit.

obteſtatur, ſe Chriſtum nuſquam deſerturum.

14 His peractis, inſtante jam mortis hora, iterum Chriſtus apud ſuos concionatur; & eorum conſtantem fore neminem in ipſo diſcrimine, ſed fuga protinus omnes dilapſuros, prænuntiat. Sed Petrus præſenti animo reſpondit in veſtigio ſe prius moriturum, quam digito ab ejus latere diſceſſurum: cumque inſtaret, & bis terque id polliceretur, Chriſtus intuitus hominem, ter, antequam Gallus caneret, ſe ab illo abnegatum iri aſſeruit. Inde trajiciens torrentem Cedron, qui ad ima decurrit Oliveti, alte ipſis in faxis pedum impreſſo veſtigio, in ipſum perreait Olivetum, ab Oriente ſpectamem Hierofolyma, ſexto diſcreta ſtadio, ſubſedutque ad ipſius radices, ubi defixa genu veſtigia remanſere petra redente (erexere pii, in loci ſanctique memoriam ſacram poſtea ædem) ac ſeeum abduxit, Petro Jacobo & Joanne, & noctem illam inſomnem traducere interque preces juſſis, ipſe ſtratus homi fundebat Deo preces: paulloque poſt, tres illo diſcipulos a ſomno excitat; & denuo in preratione ſe effundit; ut hoc ſuo nos doceret exemplo a precibus numquam ceſſandum eſſe; quando & ſæpe peccamus, ſæpeque oratione erigendi ſumus.

& angat ipſum ad interrogationem ultimam.

15 At armatorum cohors, circumdato ſtatione loco, multis luminibus accenſis, vaſto clamore irrupit in hortum, ardenſque rabie, Chriſto proditorit jam oſculo noto, propinquat, jam jamque manus in illum injicere tentat. Non tulit audaciam Petrus, ſtrictoque emicans cultro, Malco, Pontificiæ famulanti aulæ, vim primo inferenti, obtruncat aurem, & inimico ſanguine deguſtato generoſeque ferocienem inhubuit Chriſtus, ſua ſe tutum potentia, & innumeris cæleſtium militum legionibus ſuccinctum, cedere in præſentia inimico-

tum

A rum furori oſtendens. Itaque, diſcipulorum fuga paſſim facta, devincitur Chriſtus, trahiturque ad Annæ, magno LXXII. Seniorum præpoſiti conſilio, quod erat ſanctiſſimum auguſtiſſimumque apud Hebræos, unius e Principibus conjuratiſque, ædes; non deſerit eum Petrus, ſequiturque eum Joanne, multo tamen interjecto ſpatio: intranſque demum Pontificia ædes, quid fierat, circumſpectabat; quando excelſus ille animus, immenſuſque amor, nullo antea turbine, nec tot armatorum adſpectu quaſſatus, unius mulierculæ voce infringitur, abnegato Magiſtro.

& aliorum iterum ac tertio.

16 Nec multo poſt ad focum ſtans (quippe frigente bruma) bis eumdem in errorem delabitur: ſed ad tertiam vocem galli cantus, intentique in illum Chriſti oculi, palam homini fecere ſcelus: recordatuſque Magiſtri vaticinii, rubore perfuſus, & gravi ſimul mœrore anxius, deſerta Pontificis domo, lacrymabundus receſſit; tantuſque mentem horror cum pœnitentia ſubiit, ut confitendo ſcelus mori percuperet. Fama etiam tenet, poſt conceptum illud ſcelus, infauſtamque cæca in nocte vocem, ad galli ſonitum, ingentem ſemper vim lacrymarum effu-
B diſſe Petrum, adeo ut ora lacrymis rigata ſemper madeſcerent.

reſpiciens, reſurrectionem Chriſti cognoſcit,

17 At Chriſtus, cum ſtupenda virtute ab inferis eacitatus, mulieribus ſeſe oſtendiſſet, id Petro nuntiari mandavit, qui ſtatim veloci curſu ad tumulum cum Joanne cucurrit, hærenteque ſoris Joanne, atque ad ſecundam non intrante ſpeluncam, intravit audacter ipſe, procumbenſque ad Aquilonarem partem (quippe ſepulturæ locus, tribus in marmore palmis erat exeiſus, proclinatis nonniſi corporibus in aſpectu cadeos) adſpexit diffuſa linteamina ac ſudarium. Quibus viſis anceps diu ſtetit, inter ſpem merumque. Nec multo poſt, eo in ipſo die, Chriſtus ſe illi viventem, & glorioſe triumphaotem exhibuit, depulſo Petri ex pectore angore, & deleto illius noctis erratu, quo priſtinæ oblitus reverentiæ, tam impie io Magiſtrum peccarat. Sed ſic ſinebant cæleſtia, ut Princeps Eccleſiæ haberetur, quo facilius ceterorum criminibus indulgeret. At ſemel jactatus timoris undis animos, nullo poſtea hoſtium impetu fuit labefactatus atque convulſus: non Judæorum fraudes, non ſtricta Romana ſecuris, non crux alte ſublata, multiplici virtutum robore firmatam illius a Chriſto abduxere mentem.

inſpectumque in ſepulcrum,

CAPUT II.

Acta poſt reſurrectionem Domini.

eſtituitur Petrus Eccleſiæ caput,

1 Gitur cum Chriſtus ſuos perſæpe divino aſpectu, alloquioque conſolatus exhilaraſſet, uni præſertim Petro divinæ mentis ardores large rorabat, tradito imperio aperiundi claudendique oſtia ſuperni Regni, ejuſque vigilantiæ atque diligentiæ Eccleſia commendata, adoraturis mox gentibus Numen, & thura laturis in omnem æternitatem. Nec multo poſt, cum XL. dies fuiſſet in terris commoratus, avolavit ad cælum. Itaque Apoſtoli, ceteris cum auditoribus ad centum viginti, in unum coivere, cumque illis Maria Deipara. Ingens in illam cunctorum benevolentia, mirum obſequium. Nam decus oris illud aximium, totius corporis dignitas, ſumma venuſtas, ſumma caſtimonia, mitiſſimi mores, ſuave alloquium, uteruſque non tactus, elargitus Chriſto lucem, demiſſaque cervix nullo faſtu præcincta, cunctos in ſe D
A-SANCTO-
RIO.
traxerant.

ex alio loco Judæ dicendum cum apoſtolum:

19 At, cum univerſi conſediſſent in Senatu, erectus Petrus, divina afflatus aura, oſtendit Collegis, oportere, ut veterum implerentur Patrum vaticinia, & in proditoris locum ex ipſo numero ſufficeretur aliquis, ne ſella inanis illa perenne dedecus ſacro in ordine teſtaretur. Prævidiſſe Davidem milla & amplius ante annis cum ſcelere etiam expiationem peccati, abſtergendamque communem maculam edocet. Quibus ve bis ceteri aſſenſi, duorum nomina in ſitellam projecere, ut is forte dueeretur, qui ſedem proditoris impleret. Hi fuere Joſephus, qui Barſabas dicitur, & Mathias; ſed Mathias felicior. Is igitur in duodecim Apoſtolorum Senatum cooptatur.

accipit cum reliquis Diſcipulis Spiritum Sanctum:

20 Poſtea, octo conſequentibus diebus, unanimes almi Spiritus adventum præſtolantur, omnibus corpora affligentibus, in preceſque effuſis. Itaque momento temporis quati domus, & vehementer flare aura, & in quumquemque ignitæ linguæ cælo delabi viſæ, adeo ut almo E
omnes Spiritu implerentur, altiſſimaque intelligerent nudarentque myſteria. Obſtupeſcerea, cuncta illis conceſſa gentium eloquia, ſummam dicendi vim, ita ut omnes Athenis natos educatoſque crederes. Augebatur admiratio, a perſonis tam antea inlcis ac rudibus, ſimulque in ſonitu vocis multarum linguis gentium auditis, noratiſque. Civitas ipſa Hieroſolyma, tunc florentiſſima, Judæaque Reginæ, par quondam Suſis Ecbataniſque, & concurſu nationum clariſſima, ſtupida, Chriſti diſcipulos concionantes & ita ſubtiliter ſacrorum arcana librorum interpretantes, admirari. Par omnium ſtupor, inæqualis animorum jactatio, & diſpares ſententiæ eraot: laudare alii & cælo factum tribuere; irridere alii & vino languidos gravatoſque ea effutire jactantes: indigena cuncta in deterius, peregrinus pie accipere credereque,

increpat perterritorem ſudarium

21 Quod ubi ſenſit Patrus, eundum arrogantiæ obviam, & premendam Judæorum impietatem ratus, ita in conſpectu populi cœpit: Si vobis ad cœtum, viri Judæi, mendacium adornandum eſſet, oe ſim, niſi longius accerſita verborum ornamenta, & lenociniis omnibus fucatas ſententias exquirere præſtaret: nunc, quando pro veritate ſtandum eſt, quid orationem calamiſtrem? nudam illam, & ſic elegantiorem, nulliſque ornamentis phaleratam accipite. Par erat, Auditores, vos in re poſt hominea natos inaudita, & in omnem poſteritatem prædicanda, quia ſupra noſtram humanitatem fieret, facti divinitatem agnoſcera: non omnia per invidiam obcæcatos in deteriorem partem interpretari. F

& ſaniora docet

22 Modo paullo ante eivas veſtros, convictores & fratres meos, quod ea omnibus gentibus convenæ audientiam feciſſent, omnium regionum ſermonibus divinitus perceptis, veritatem inſinuare videbatis: audiebant ſingulæ gentes civitatis ſuæ voces ſuas. Hieroſolymis peregrini, ſe eſſe apud ſuos putabant, &, ſi fateri vera liceret odium, illi nobis ſecus rem accipere, quam vos, videbantur, cum unuſquiſque, attonito ſimilis, locutoa profiteretur ſocios meos humano more majora; divino illa motu fieri, non humanitus illa pactari, cæloque reddebat, quæ

A. SANCTORIO. mei, afflatu cæleſtis & præpotentis auræ inſtinctí, dixiſſent. Furere nos exiſtimabatis, & muſtum ſcilicet exſpumare jejunos; eos ipſos, quos ſuo judicio gentes exteræ collaudaſſent; eos ipſos, quos divina vobis, diſſimilibus quidem vocum ſonis, ſenſu tamen plane ſimillimo, enuntiata audiebatis; eos ipſos, quos luculentiſſima ſacrarum litterarum teſtimonia futuros, quos vates divino afflati ſpiritu cecinissent, quos Jonelis in primis ſanctiſſimi animus nonnihil aperienta vidiſſet, quos ſuis omnibus coloribus ad vivum vaticinando expinxiſſet; vos callidi rerum æſtimatores, vino languentes per ludibrium edormire crapulam & exhalare vinum tæmulentos videbatis.

ex prodigiis factis,

23 Quid? Num vobis veri conſeſſio ſuſpiritibus eacuienda eſt? Num naturæ voces inclamantis exſpectatis? Atqui, ſiquidem vobis liceret per malevolentiam meridie videre non mutarum rerum voces, non ſulmina defuerunt. Quid illa ſignificabant, cum impia nuper efferatiſſimæ immanitatis exempla apud vos edebantur? Cum magiſtrum meum, ducem veſtrum, B vitæ lumen, rerum parentem, mundi moderatorem, per inauditam crudelitatem verberibus

in terra,

diverſatum, & in crucem etiam (Præſide Romano diu recuſante, eum vos, offendi Cæſarum majeſtatem, & proculcari Romanum nomen vociferabamini) actum, etiamnum verbis lacerabitis? Quid illa lamentantis naturæ fluctuatio? quid diei lumen interdiu vel exſtinctum ſubito, vel in noctem abditum? quid maris ſeeleribus veſtris irati concitatio? quid montium nutantium, ſuccuſſioneſque terrarum? quid emora ſedibus ſuis Hieroſolyma? quid auguſtiſſimi rempli tanquam horror, atque jactatio? Quid (infandum dictu) functorum luce corporum e tumulis exſilientium in vulgus, & vobis audientibus, videntibus vobis, ad deteſtandi ſacinoris immanitatem ingemiſcentium, emiſſæ voces quid ſignificabant?

in ſidera,

24 Miſerum me, lugebant Solem ſunm exſtinctum pullata ſidera, atratum cælum Regi ſan mortuo parentabat, & tanquam parenti ſuo ſunna natura produceret, lamentatrices ad ce- C notaphii, hoc eſt mundi luctuoſiſſimi, molem, aquam, terram, res omnes adhibere: &, ut vivorum lacrymas exprimeret, vi propulſos divina ab inferis mortuos exeitabat. Vos interea, ſeeuri rerum, obſeſſo, tamquam vallo, præſidiis buſto, ſulgentibus ſignis, teſſera data, exeubantibus cohortibus, tonantreque claſſico ad ſpectaculum ſedebatis; &, ne nihil omnino agere videremini, tripudiabatis in luctu rerum omnium; & immaniſſimi ſceleris reliquina axſequenies, Deum infra mortuos amandabatis; cum ipſum, cujus occaſu, deſiderioque cælum, terra, maria, natura, orbata luce, fluctuare: atque veſtræ immanitatis machinamenta in irritum cacidiſſe, modo ſaperet, quivis intelligebat; modo oculos haberet, videbat.

in miraculis antecedentibus praedixit.

25 Ille ſcilicet interiret, cujus interitum ſaxa lamentabantur? Ille apud interos detineretur, qui ad ſuperos inferos expelleret? Non ſe vivum exhiberet poſt triumphatam mortem, qui vivere homines a morte juſſiſſet? Luce perfunctos luce donare, quo donarat alios, iple careret? Quo igitur modo illa vnbis toties decantata, audita, & inrelicta numquam David vates egregius tueri poſſet, quæ divinitus edoctus ea de re cecinit? Quoniam (inquit) non derelinques animam meam in ioſerno. Quis non de- D relinquet? Deus, & rerum omnium, & ipſius parens. Nec dabis Sanctum ruum videre corrùprionem. Quinam Sanctus? Qui mortuus per immanitatem veſtram ſepulturæ, non corrumpendua, ſed paullo poſt iterum victurus, tradjtus eſt. Enimvero libere, quæ novi, dicam, & quania maxima voce contendam (facit audacem veritas) illum ipſum, quem vos ex humanis rebus exegiſtis, quem corpore ſpoliaſtis, quem vos interemptum apud inferos eſſe putatis, illum ipſum vivum ſpirantemque, & longe diviniore luce renidentem, morte devicta, Deua ad ſuperos revocarum, nobis rurſus videndum tractandumque objecit: objectum ipſi inter oculoa, iterque manus habuimus; ſupra modum bumanitatis ooſtræ vigentes oculos, vultum, corpus denique totum agnovimus, & incredibili voluptare deliburi exoſculati ſumus. Itaque deponite iſtum, quæſo, furorem, voſque colligite; confitemini ſcelus, veniamque depoſcita; nullum enim tam grave ſcelus, quin pœnitentia expietur.

Tria hominum millia converſa.

26 Hac oratione, repreſſa nobilium arrogantia, & reddirus noſtris animos, ſimulque ingena fiducia popularibus addita. Quamobrem iria E millia bominum, Petri hortatu commota, eo ipſo die Chriſto adhærent. Hinc poſtea conceſſa ad Specioſam templi januam, quæ ex æra Corinthio mirabili artificio inter ſulgorem auri argentique, & operia præſtantiam omnibus anteferebatur aliis, ſedenti inopi, aſſidun membrorum horrore correpto, ſtipem expoſcenti valetudine Chriſti nomine, major terror nobilitatem invaſit, quando nec Magiſtri morte reſciſſam legem, frenatave ora conſpiceret. Fremere igitur, ac tormenta reſpieere, apprehenſumque cum Joanne Petrum (quinque aliis hominum millibus Chriſtianam religionem amplexantibus) in Annæ ædes trahunt, ſtatimque Synedri advocati, Anna, Caipha, Alexandro, Lyſimacho, & Joanne Annæ filio præſidentibus conſilio, produci Apoſtolos, rationemque reddere jubent, cujus invocatu nomine ea admiranda opera efficerent.

Paralyticum ad portam templi ſanat

27 Tunc Petrus, magna animi fiducia, mirari ſe quidem magnopere ajebat, quando tam F vulgara ex ſe potius, quam ab aliis, quos publice docuiſſet, ſcire mallent. Sed, quoniam ſic illis libuiſſet, baud recuſaturum ſe, quo minus tantarum rerum redderet rationem. Omnia igitur illa prodigia haud exigui ſtuporis, fieri Jeſu nomine atque virtute, quem ipſi immaniſſime cruciarum, fœdiſſime interemiſſent, ac tamen tertia illum die ab inferis ad lucem a Patre revocarum, & cuncta illi tradita, objectumque modo lapidem apud eos in capita anguli locatom: ſtare præterea in illo omnem ſpem, omnia bona, ſalutemque. Obturbavit Auditores Piſcatoris oratio & perculit ſimul, non clandeſtina cum magnitudine ſceleris veritas, quam ipſi variis involucris circumdare ac ſupprimere nitebantur, & libera vox elatis ſontibuſque in animis ſtomachum eum admiratione movit.

Synagogam trudtur, ſtrenue defendit

& abſolvitur.

28 Itaque, amotis conſilio aliquantiſper Apoſtolis, quid agendum foret, ipſi conſultant: non ultra eclari illuſtrem populorem, nec ſe ire inficias; ceeidiſſe in irritum tot labores; fruſtra ſuſceptas vigilias, aut machinamenta exquiſita; concuſſos Magiſtri morte iterum vigere animos, ſedatoſque efferveſcere, nec pullum

ex

A ex hominum memoria exſtincti deſiderium; abſciſſo uno capite plura enaſci ac pullulare; nec novarum rerum finem umquam futurum; ab eſtiſſimæ conditionis hominibus divina conceſſa eloquia, cunctas diſciplinas; contra, ſua muteſcere & obſtrui objecta ora veritate, ingemiſcebat. At ne omnino victi viderentur, cum in Gamalielis ſententiam, præclari ſenis, &, licet Chriſtiana pietate inſignis, nondum in confeſſu ſeniorum Chriſtiani deprehenſi, ab univerſis itum eſſet, flagris cæſos, propoſita gravi pœna, ſiquis Chriſtum nominarat, aut concionibus illius facta jactaret, Apoſtolos minaciter increpitos, nulla in eos inventa acerbius ſæviendi cauſſa, dimittunt, haud ſtratis Apoſtolorum animis, quin Chriſti doctrinam populo enudarent, publiceque profiterentur; inter tormenta ſua & victorias magnanimi lætique.

Conſtituit Hieroſolymorum Epiſcopum Jacobum juſtum.

29 Interea Eccleſia mira virtutum indole pubeſcere, latiuſque tot millibus in ejus complexum ruentibus propagari. Declaratur a Petro Jacobus, cognomento Juſtus, Hieroſolymorum Antiſtes, ſummo omnium aſſenſu, nulla ambitione perturbante ſuffragia aut Principis mentem, capite conſecrati bractea aurea fulgente ad inſignia majeſtatis ac ſacerdotalis decoris: aſſiduæ jam pretes, ingens demiſſio, corpora jejunio fatigata, compreſſus veſtium luxus, quas tam profuſis ſumptibus parari noſtra vidit ætas: non fulgere oſtrum, aut fluitare toga, non palmata conſpici, non caudis verri humus, non urgeri bombyces, non ſollicitari maria, non effodi viſcera telluris, non e Panchaja accerſiri odores, nihil privata cupiditate poſſeſſum: tenues epulæ, communis ſtratus, communeque domicilium erant.

Ananiam cum uxore pavit.

30 Sed tam glorioſa religionis exordia, nixa virtutibus, admotis infeſtiſſimi hoſtis machinamentis obtremuere. Enimvero, eum avaritia [ex qua omnia propemodum mala mortalium in animos irrepſere, quamque ſuribundam victricemque noſtro exſultantem ſæculo vidimus] virum quemdam Ananiam invaſiſſet, conſcia etiam Sapphira uxore, ita ut, diminuto agri pretio, partem ſurripuiſſet pecuniæ, Petrus [cui magna ex parte cæleſtia arcana patebant] fraudem intelligens, acterſitum hominem, ac pertinaciter negantem, coarguit (raro quippe mortalis perpetratum contractumque perverſitate ingenii ſcelus gaudet eſſe in aperto, aut fatetur: fortuitum vero, ſi non ſpernit, haud magni æſtimat) ſimulque graviter reprehendit. Quibus auditis Ananias ſtatim corruit, atque animam exhalat, eadem etiam infelici morte ſubtracta uxore, quæ par ſcelere viro, eadem pervicacia agitabatur. Horum inopinata morte tremefacti ceterorum animi, omnem penitus abjecere ſimulandi artem, lucrique cupidinem. Ita ex metu redintegrata virtus, auctumque obſequium.

Petri ſanctitas & miracula.

31 At Petri ſanctitas, cunctorum præconio celebrata, ac mira in curandis morbis felicitas, ingenſque nominis fama, Judæam gentemque ſinitimas pervagata, ſummum omnibus videndi hominis deſiderium feceras: ægroti, debileſque in vias paſſim deferri, ut non tactu, ſed umbra illius, valetudini redderentur. Ingens favorum prærogativa, ſed digna vertice Apoſtolorum, omnium ore Petri laudes decantari celebrarique. Lyddæ, ad mediterranei litus id oppidum maris ſitum, Dioſpolis inde dictum, Æneas, octo annorum curſu modo fatigatus, ejus precibus in priſtinam valetudinem reſtituitur; & Joppæ Tabita, multis nominibus commendata mulier, & in egenos ſatis liberalis, a Petro ad vitam revocatur, ita ut momento temporis ſeſſæ mulierum comæ, flebiles voces luctuſque in lætitiam verterentur, tractis etiam illo prodigio quingentis ad Chriſtianam religionem mortalibus.

Miſſio in Gallias decem ſcipulor.

32 Illud quoque miraculum ſumma in fama eſt. Nam, cum duos ipſe ex diſcipulis, Gregorium & Martialem (ceſſi alii Frontonem dicuns, qui Gallicarum victor ſuperſtitionum ſerrorque Druadum; frementes Rhodani ac Ifaræ undas compeſcuit. Chriſti vexillis prope Oceanum erectis, vel pallente Rheno ac trepidante Moſa) ad enuntiandam populis Chriſti veritatem dimiſiſſet, vellentque ſi & exemplo & verbo docere mortales juxta Apoſtolica præcepta, Gregorius, cum medium ferre non poſſet, itineris labore exanimatus, fato fungitur; ariſtiſque Martialis, cariſſimo orbatus comite, flenſque ad Petrum revertitur, remque illi, ut geſta erat, enarrat; quem Petrus ſtatim repetere iter, ſcipionemque, cui innitebatur, admovere defuncto cadaveri jubet: qui, nulla rerum tardatus difficultate, libentiſſime parens, revertitur; factoque ut illi Petrus injunxerat, ſtatim Gregorius jam XL. dierum intervallo, e vivis exemptus, lucem ſolemque adſpexit. Tantos Eccleſiæ ejuſque Principi Petro cælum favores fuerat elargitum. Enimvero, quid tale unquam Judæus vidit? commemoret licet Eliæ atque Eliſei miracula. Quid? nulla hic circumplicatio manuum, non flatus in ora ingeſtus, non pectora calcata pectoribus, non præſentia cantuſve verborum, nec madefacta lymphis corpora; ſed ſicca virga vitales in exſtinctos afflantur auræ.

Simonis magi perverſitas.

33 At Sebaſten (quæ & Samaria nuncupatur) nobilem urbem, & vetuſtate illuſtrem, Simon, ex Gyrtho vico quidam magus, ita præſtigiis diroque murmurum carmine, ſui in admirationem allexerat, ut cælo illum miſſum plerique venerarentur. Aſtutus homo & ſuo tumens ingenio arteque, eloquentia non ſpernendus, rudes accolas fama nominis eventuque rerum, quo lubebat, circumducere: nam elicere manes, quatere ſolum, immutare effigiem, cælumque obtegere nubibus, inducti ſque fulgoribus turbare, aut grandinem ſuperfundere, micante etiam ſole. Sed Sebaſten accedente Philippo, profugo a Judæa, poſt Stephani necem graſſante in noſtros Judæorum erudelitate, confutata ejus doctrina, & ignotis antea præſtigiis detectis, multi cum ipſo Mago Chriſtum conſitentur, & baptiſma ſuſcipiunt.

Petrus ad ſtigam.

34 Qua re perlata, Hieroſolyma læti Chriſtiani eo Petrum Joannemque delegarunt; ſiquidem ſurgens jam inter infeſtiſſimos hoſtes res Chriſtiana, ad ſtabilienda Sacramenta, Capite & Principe Chriſtiani dogmatis indigebat; utque Petrus fundamentum æternum in ſoliditate & duritie petræ attollentem ſuæ hæreſis venena; ac eolla ſerpentem conſtringerer, & primus Chriſtiani nominis Imperator, primum hæreſeos inventorem auctoremque, detecta & triumphata impietate proſternere; ad reliquorum terrorem atque ignominiam.

35 Igi-

A.SANCTORIO.

35 Igitur Petrus Sebaſtenos, poſt ſolitas preces injectis capiti manibus, almo Spiritu, quem obſtinate negarant, inſignivit. Quod ubi vidit Magus, miratus eo modo conceſſi almi Spiritus gratiam, ab Apoſtolis enititur, quod virtute ac ſanctimonia nequiret, vi pecuniarum ad tam grande donum accedere, ablato Apoſtolis pretio. Quod indigniſſime ferens Piſcator, converſus ad hominem, Pecunia, inquit, tua ſit tibi exitio, quando Dei immortalis munus pecunia æſtimari ſtareque tibi perſuaſiſti. Nefanda merces detegit impia vota, & male ſanus animus impio ſcelere fœdatur: ficta pietas; exſecrabile ſcelus. Armari ergo adverſus Deum tu poſtulas, ipſius opibus, ipſius virtute? Commonefecit etiam hominem ſceleris, ut pœniteret, rogaretque Deum, ſi forte precibus lenitus, tam dirum præpoſterumque judicium remitteret. Ille, mire territus, cæleſtemque veritus iram, quam aſſidua ſcelerum conſuetudine irritarat, exoravit Apoſtolos, uti ſui apud Deum meminiſſent, ne, quod ipſi vaticinati eſſent, ſibi contingeret. Hinc dirus ille mos mercandi eccleſiaſticos honores ac commo-

B da, qui univerſam fere maculavit Europam; natæque hæreſis illa, quæ non a Deo, ſed a ſuperna quadam virtute provenire humanum genus, ſimulque gratia, non nperibus beatum effici, affirmabat.

Qui mox reſapſus cum ſocio Romam tendit,

36 At non mediocris animi Magum ea repulſa diu noctuque ſollicitum habere; modo artibus ſuis inflari, modo veteres furoris atque arrogantiæ ignes, quibus paulo ante impatientiſſime deflagrarat, excitare; modo ſuum eo in ſolo nomen, paucorum egentiſſimorumque auctoritate hominum, ad ima proſtratum, indignari. Ergo eum cæli mutandam vitam, prius attentatis Judæorum animis, mire in noſtros crudeſcentibus, ratus, Romam adnavigare conſtituit, maxime lætus Claudii Cæſaris ſocordia atque inſcitia, qui facile cunctas in impietates impellebatur cum & ignarus rerum, ad nutumque uxoris circumductus, & facilis ad credendum eſſet. In comitatum inſuper ſibi Magus ſocietatemque Helenam Tyriam, impuriſſimum, ſed egregia forma miriſque artibus ſeortum, adſciverat: quam homo leviſſimus impudentiſſimuſque, abductam

C a proſtibulo, redemptamque a lenonibus, mentem rerum & genitricem omnium, ac Trivici illam belli excidiique decantatam Græcorum pagnis, Helenam eſſe, per corpora vivorum ex Pythagoræorum diſciplina transfuſam, torque per æva ſervatam incolumem, invereeunde nefarieque jactabat: ut duabus rebus, audacia aſtui commiſta, & efflorescente meretricia gratia, ad ſaeinus aptiſſimis, mortale genus pronum in voluptatem traheretur molliereturque.

Graviterque modi eatur ſtulto.

37 Quid enim ſimulata adumbrataque veritatis ſpecie doctrina apud imperitos; aut quid gratioſa leporibus Venus in perfricata petulantiſſimæ mulieris fronte, & in illa quidem erudita ſcortatoriis laſciviis exultaque munditiis lubricam æſtuantemque ſua vi juvenum apud ætatem non aſſequitur? Aderant apud illum venenata tela, ſcilicet impuri libri, adverſus Chriſtum conſcripti: ſimul præcepta de vitando martyrio, colendiſque idolis: cernebantur & impura ſacrificia & pollutæ aræ, muliebribus menſtruis ſemini virorum admiſtis, in diro carminum ſonitu, inter infandos amplexus, circumlata effigie Minervæ Joviſque inter vaporem thuris, & profanas voces.

D

CAPUT III.

Alia Petri opera.

Petrus Joppæ videt deſcendere e cælo linteum.

AT Petrus, peragrata Judæa, finitimiſque aditis gentibus, cum Joppæ apud Simonem ſutorem commoraretur, eſurienti jam veſcique cupienti ad ſextam diei horam (quippe nefas apud Judæos ad ſolennia feſtorum dierum, prius edere & gulæ indulgere) mirum cælo prodigium viſum: videre namque ſibi viſus eſt expanſum cælum, ex eoque magnum linteum quatuor initiis oriſque in terras dimitti, omni beſtiarum, quadrupedum, volucrum, atque ſerpentum copia refertum, inſecuta mox voce, ſeu monentis, ſeu imperantis, ut ea occideret veſcereturque: eumque ſe attrectaturum immunda negaret, tum vocem audire viſus dicentis, quod Deus ſacraſſet expiaſſetque, profanum ne duceret. Quod cum iterum ac tertio factum eſſet, vas illud, ſpecimen lintei præferens, cæ- E lo recipitur. Colligenti ſe Piſcatori, verſantique animo, quid oſtentum illud portenderet, multa occurſare.

mox a Cornelio centurione, ultro bono,

39 Interim Cornelius Romanus, Italicæ cohortis ex ſexta legione Centurio, Cæſaream præſidio obtinens urbem inſignem Phœniciæ, Joppen inter Doramque ſecundum pelagus ad Ægyptum vergens, ab Herode Idumæo in Cæſaris honorem conditam Olympiade excit. plurimum apud ſuos, indigenaſque auctoritate pollebat, habebatorque cum virtutum concurſu eximius, tum liberalitate in inopes vir illuſtris, tantoque populi gratior, quanto immanior ceterorum Præſidum avaritia exſtabat, eum emergente jam Judaico bello (quod ſumma pertinacia ſumptum, funeſtiſſime, cum tot urbium excidio luctuque populorum, deſit) magnæ erebræque cædes Judæam viduarent, certarentque cum Præfectis libidine milites, Alexandrinis Babyloniiſque apertam in eædem Judæorum ruentibus, minitante etiam Cajo, inter eruorem & ſtragem læto, & extremum illis moliente excidium clariſſimi animi Principe, & omni flagitiorum ge- F nere infami, nec inter venerem, & voluptates mitigato ad dedecus penatium, mœroremque elariſſimarum familiæ imaginum; jam ex tunc infandi ſceleris pœnas vel invita Chriſto Judæa pendebat, cujus tam miſerando erudeliſſimoque facto indoluerat Cornelius.

per viſionem monetur, accerſitur Petrus,

40 Huic tam pie viventi, & ad nonam Deo fundenti horam preces divina juvenis forma, niveo candore præfulgens, viſus eſt, qui & preces ejus, erogataſque pauperibus ſtipes Deo acceptas fuiſſe commemorat: proinde accerſiret Joppe Petrum, & quidquid ille imperaret, efficeret. Itaque ſtatim tres armigeros Joppen ad evocandum Petrum dimittit, qui ingreſſi urbem, adſtanteſque ad Sutoris fores, num ibi Petrus eſſet, exquirunt. Quibus Pileſtor, divina præmonitus aura, ultro ſe illis offert, & quem quærerent, ſe eſſe confirmat; eumque his una Cæſaream contendit, excipiturque a Cornelio, obviam illi progreſſo; magno verborum honore & ſumma veneratione, adeo ut ſe ad illius pedes adorans proſterneret. Sed inhibuit hominem Piſcator, ſe quoque mortalem eſſe demonſtrans, edoctuſque de oſtento

Centu-

A Centurioni oblato, ſuumque in linteo præmonſtratum intelligens: erſi ipſe Judæus lege, cum Ethnicis ſocietatem communicare prohiberetur, parendum Chriſto, imperticndamque cunctis gentibus gratiam ratus, Cornelium cum univerſa familia in Chriſti militiam adſciſcit, domumque ejus in templum erigit; multa de Chriſti ſignis, multa de virtute, de potentia, de anaſtaſi, adventuque in terras Sancti Spiritus præfacus: concioonteque adhuc Piſcatore, alma aura in omnes flavit, magna eorum, qui eum Piſcatore venerant, admiratione, quoniam exteræ quoque genies tam præclaro muoere dotarentur.

ipſum cum familia gentilem convertit ad Chriſtum;

41 Revertenti poſtmodum Hieroſolyma Piſcatori graviter objurgato ſuccenſuere Judæi Chriſtiani, Cerinthio præſertim oblatrante, homine profligatiſſimo, & poſt Simonem Magum hæreſis inventore, quoniam exteras ad gentes deſcendiſſet, uſque adeo Apella tumuerat, tantis in illum uſque diem immortalis Dei nobilitatus bonis, ut favorem, ſanctiſſimomque rorarum io ligno cruorem, aliis cum gentibus communicatum indignaretur, quaſi Judææ anguſto B in angulo, & in ſolo tot ſanctiſſimorum ſanguine virorum fuocſto, ſervientibulque Hieroſolymis, & non in Vaticano, æternaque Urbe, ſtatura habituraque perennem imperii ſedem, Chriſti oomen, atque majeſtas, & oon io luce triumphiſque Martiæ gcotis, aut in tam latis opibus, cerroreque faſcium tam ſublimis, excelſique Dei humano cum genere fœderis pignus ſervandum foret. Sed Piſcator [cujus cruore æternum ſtabilienda io ævum Pontificia Romæ majeſtas erat] reddita ratione, quoniam Chriſtus pro omnium geotium nationumque ſalute mortem obiiſſet, continuo mitigavis.

& ob id in aliquatos ex Judaiſmo Chriſtianos

facile patet.

42 Sed ad Conſulatum Claudii Auguſti ſecundum, & C. Licinii Largi, Eccleſia Judæorum, ſcelere turbata, grave vulnus accepit; Hieroſolymis, ſub Herodis ditione, occilo Jacobo, Joannis fratre & Piſcatore in dubio verſato capitis diſcrimine. Sed quoniam ad hunc locum eſt deventum, quoc fuerins Herodes, ad claritatem hiſtoriæ pauca facere, non absre fuerit, Antipater Idumæus, inter ſuos nobiliſſimus, commendatuſque propter egregii nominis opinioncm a Cæſare Dictatore, occiſo jam C Ptolomæo, profligatoque Alexandro bello, luſtrante Aſiam, Cyprim Arabum Regis filiam matrimonio ſibi junxis, ut per paterna ejus opes clarius eniteſceret, potireturque Judæa, cum jam diu in eam conjeciſſet oculos, ſocordia Hirçani & gentis pervicaeia levitateque adductus.

Digreſſio de Herodianis,

Antipatem Idumæo,

43 Huie inter aljos Herodes filius naſcitur, *Herode Aſcalonita, ejus filio.* inſignis virtutis prudeotiæque haud ſpernendæ, veluti qui in robore juventæ conſtitutus, Parthicis Euphratem Romanas in Provincias (tranſgreſſis) Junioris Labieni auſpiciis, effuſi & late Judæam vaſtantis, fruſtratus iram; civiliumque inter armorum fragorem, in colluctstione Aſiæ Europæque, evitatis Cleopatræ inſidiis [quæ famoſa illa pulcbritudine veouſtateque & Canopeis illecebris cvertere hominem oitabatur] ab Antonio in Cyrrbeſtica regione, ductu L. Ventidii legati, viliſſimi quidem bominis, ſed ad illam diem unici Parthicarum ſtratoris opum faſtuſque, & Craſſorum non ignobilis cinerum ultoris; profligato Partho occiſoque inſuper Pacoro, Orodis regis filio præſtantiſſimo, juvenc haud infelici, jsm antea Marte Romanæ virtuti luctato; Judææ regnum arcepit, confirmatumque illi poſtea ab Auguſto io præmium cranſitionis, terribile finitimis & eventu & virtute reddiderit ſua, ſtratis ſæpe latronibus, & Arabe obtrito, Judæorumque faſtu (qui, nulla prope in Deum revcreotia obſtricti, beneficiorum immemores conculcatiſque patriis legibus, poſtquam Romsna ſub arma ſervitum ierant, pervicacia animorum & multo odiorum incendio vaſtabaotur) compreſſo; ſed, domeſtico diſſidio infelix & multorum cruore ſagiostus, penitus exſecrandus. Nam Mariamoem, nobiliſſimam pulcberrimamque totius Orientis ſeminarum, fulmine ſuſpicionis irritatus, cum tot liberis, totque millibus infontium occidit; luſtuliſſetque pari immanitate Judæorum nobiliſſimos, niſi peracerbe ſibimet infeſtus exoſuſque periiſſet.

D

A SAR-CTO-RIO.

44 Huic Herodes Antipas ſucceſſit, pari cru- *Succeſſit ei Herodes Antipas,* delitatis nota infamis, ſed virtutibus inferior, cujus ſcelus, & atrocem deteſtandamque feritatem Joannis Baptiſtæ in flore juventæ detruncata cervix oſtendit, quando incefto pudendoque Herodiadis, Philippi fratris quondam conjugis, amore inflammatus, ad exſaturandam ſceleſtiſſimæ nuptæ pruriginem, in puellæ ſaltu obligata temere dextera, inter pocula, ac feralem menſam ſanctiſſimi Varum principis cruorem exſorbuit, eluſa quoque in Chriſti ul- *illuſor Chriſti Dominus:* vinitate inter ludicra purpuræ, & dedecoro ſum ſceptrum inter cachinnum aulæ exercituſque. Sed, in eum brevi poſt tempore jacta ſulmioante Superum ira, magnis Arabe ab boſte incommodis affectus, dejectuſque regno ab Romano, tamquam Sejani conſiliorum particeps, Partbique ſaator Artabani, Lugduni in Gallia emoritur.

E

45 Tertius Agrippa dicitur Romæ diu Ti- *huic vero Herodis Agrippa,* berio imperante catenis oneratus, ſed mox, re Romana in Cai, Germanici Druſi filii, nutum tranſlata in Judæam rum ſceptro dimiſsitur, addita Lyſaniæ etiam Tetrarchia, in bubone facta illi quondam ſpe regni, cui per ſeptenoum imperio graſſato, Agrippa, Berenicea, nuptiis Herodi patruo juncta, & Mariamoe, *qui et illi Jacobum, fratrem Joannis,* & Druſilla liberi fuera. Druſilla a patre ſeptenuis deſponſata Julio Archelao, Cbelſiæ filio; Mariamne decennis Epiphani, Comageni Antiochiæ Regis filio, nupſerat. Igitur Agrippa cum occidiſſet Jacobum (quamquam ea cædes noo omnibus grata fuiſſet) tamen ad mulcendos nobilium animos, quos Cbriſtiaois iratos infeſtoſque intelligebat, & ad comprimenda novæ religionis incrementa, uti terrore, & aliis bacchari cædibus ſtatuit.

F

46 Quamobrem in celebritate panis, fer- *& Petrum carcere inclaſit.* mento dilcreti (Paſcha Judæi nuncupant) comprebendi Piſcatorem, & ſtrangi vinculis jubes, ut illius cruciatu corporis Judæorum ora oculoſque exſaturaret: oec in vinculis piorum preces deſtitotum apud Deum Pilestorem ſinebant, eum nocte quam ſpectaculi dies ſublequebatur, duobus militibus ſeptus, geminaque ravinctus cateos Piſcator dormirat, ſeu malorum oblitus, ſeu in Deo ſpem collocans ſuam, ſeu anxia perieulo mente victus corpore futuros angores leoiret, cuſtodeſque alii carceris oſtia obſervarent, mens e beatis una rælo miſſa experrectum Piſcatorem ſurgere, veſteque circamdare, & ſe ſequi jubet: ille, decidentibus catenis

(quas

A.SANCTO-nio ſub hic nude per Angeſa edubus

A (quas nuoc pietatis ergo tangimus ore, veneramurque inſigne donum Eudoxiæ Auguſtæ, doctiſſimæ ſapientiſſimæque feminæ, Theodoſii junioris conjugi, Romam tranſmiſſum, eonceſſaque illis in Exquiliis auguſtalia, deleto ſclocris nomine) libera dextera veluti objectum oculis oſtentum ſequi cœpit, nec prius illi eximitur dubitationi, quam, primis ſecundiſque præteritis eacubiis, portaque ferrea, quæ ultro ſe illis expandit, tuto io loco, abeunte jam Angelo, conſtitit.

ad ſuos loeſamuſit redit.

47 Quamobrem, racollecto animo, ſummas Deo gratias agens, quod ſe ab Herodis impietate, Judæorumque exſpectatione eripuiſſet, domum Mariæ Joannis (qui Marcus dictus eſt, ipſi Apoſtolorum Principi perquam caros) petit, in qua pia familia ſubſedens in precationibus afflictabatur: nec pulſanti oſtia nota voce, Rhode puella e ſeoeſtra proſpectans, adaperuit, ſed elata gaudio, rem ceteris enuntiat, nequaquam habita illi fide: nam id mortalibus inſitum, ut, cum maximo alicujus deſiderio teoemur, præ potiundi libidioe minime nos affecturos procul a ſpe poſitos credamus, animuſque io plura diſtractus metu, ſpe, ac cupidine agitur, nec uni omquam firmiter iobæret. Lugebant noſtri Piſcatorem, nec illius tantum, ſed ſuam quoque vicem dolebant, quoniam, io ea euaſceotis furoris acie, amiſſo Principe, ſumma virtute, efferatiſſimis cum hoſtibus res futura eſſet. Paſſim lacrymæ, & ſqualor ceroebaotur: quiſque puellam ioſanire, & ſopore perſuſam objurgare, eum, expanſis demum fonbus, in medium incolumis illatus Piſcator, dubium mœroremque pepulit, ſimul læta plaudente turba, Chriſtumque pio cantu concelebrant: oam, quo propior periculo metus, eo major lætitia fuit, illuſo Herode cum impia Judæorum libidine.

Antiochia fidelis Apoſtoli Chriſtiani.

28 At noſtri, cum Antiochiæ ad Orontem (quippe duodecim ſunt bujus nominis urbes) Chriſtianorum ſibi cognomeo adſciviſſent, cum aotea Nazaræi dicerentur, ingens ſibi peperere nomeo: quippe florens opibus & pietate illuſtris civitat per plures annos Ponrificia ioſignita ſede, noſtros benigne ſovit, profugo eatorreque Simone Mago, qui, antequam Romam contendiſſet, incredibili verſutia uſus, diu mortalium mentes obſederat, multiſque ſcelerum portentorumque machinis quaſſarat, affecto injuriis Piſeatore, ad ludibrium abraſo circa verticem in orbem crine; ſeu ad lugubrem mmrentis animi ſtatum id pertineret, ſeu in uſu fuerat apud veteres in Sacerdotali mioiſterio, profecto apud oos venerationi datom, & ſanctum ac veoerabile viſum, ad decorem, gloriamque Sacerdotalis dignitatis. Cum interim per Aſiam reboante Chriſti claſſico, Romaoam ad Urbem Religionis imperiique gradus fierene, quando, ea perdomita, explicatoque Tarpeja in rupe Crucis vexillo, ceteræ orbis gentes haud cunctanter Chriſtiana amplexaturæ jura forent.

Apoſtoli quas provincias ſortiti ad prædicandum.

49 Jamque Apoſtoli ſortiti inter ſe Provocias erant; Petro, Gallograecia, Pontuſque, Bithynia, Cappadocia, cum Catanoum gentibus; Andreæ, Scythia Europæa; Aſiatica, Philippo; Palæſtina, Jacobo; Aſia, Joanni; Hiſpania, alteri Jacobo; Thomæ, Parthia, Arriana, Perſis, Margiana, Suſiana, quæque introrſus ad Bactra, ortumque Gangis extenduntur nationes; Matthæo, Regia ſolis, & ultima Æthiopum; Bartholomæo, India, ad Sapolum uſque urbem, radiceſque Imavi; Simoni Chananæo, Ægyptus, Thebes, & quæ illi proxima; Thadæo, Meſopotamia, Pontuſque; Mathiæ, gentes Macedonum, Dardanorum, Triballorum, Baſtarnarumque, & aliis aliæ obvenerant Provincie. Itaque divulgaodo paſſim Evangelio, miriſque oſtentaodis ſignis terrarum orbem implere aſſociante ſe illis præſertim Paulo Tarſenſi [de quo ſuo loco memorabimus) viro clariſſimo eloquentiſſimoque, paullo ante Damaſci Iudæorum ritu damnato ſeſe ad Chriſtiana ſacra confereote, cujus eloqueotia Iudæis ingens terror, cunctorum ore celebrabatur.

Sententia Petri in concilio Hieroſol. probata.

50 Hunc uos cum Barnaba Antiocheoi Chriſtiani [exorta dubitatione, oum Ethnici, qui in Chriſti complexum venirent, præputio mutilandi foreot) Hieroſolyma ad Petrum ceteroſque Apoſtolos miſerant, ut hae de re controverſia, eorum judicio tolleretur: cumque io coocilio diu diſceptatum eſſet, vicerat Petri ſententia, ſtante pro Etboicis Paulo, qui nequaquam Ethnicos Iudaico non oeceſſario onere premendos aſſeruerat, quando Chriſtus morte ſua Moſeos legi finem attulerit. Io banc igitur ſententiam pedibus frequenti ordine, multa poſt Petrum elocuto Iacobo, itum erat: atque ita ſcribi Antiocheois placuerat.

eidem Ant. vinctus contradictum.

51 Inde Piſcator, Cœleſyria, Ponto, Aſia, Bithyniaque luſtratis, moltiſque creatis Epiſcopis, Antiochiam acceſſit, ubi aeriter eſt a Paulo objurgatus, tamquam callide modo cum Ethnicis, jam ad Chriſti ductum applicitis, modo cum Iudæis verſaretur, & modo bos modo illos auctoritate foveret ſua, non quod ipſe fide labaret, aut diverſos mores imbiberet, ad jacturam naſcentis dogmatis, fundamentum, & petra Eccleſiæ firmiſſima, atque Apoſtolici Senatus Princeps, rectorque terrarum; ſed miti natura Chriſtiaoorum mores tacito judicio arguere malebat, quam Principis in corrigendo locum implere; ſimul ad tollendat diſcordias, inter Iudæum Ethnicumque ſuborituras, firmandamque ſoboleſceotem in tironum pectoribus religionem auctis incrementis, augendaque Rep. ſerviendum tempori judicabat: quæ Paulo ingeotiſſimi aoimi viro baudquaquam probabaotur.

Petrus Romam vadit.

53 At Piſcatorem novos ardor videndæ Urbis, infandoque idolorum abraſo cultu ad piam religiooem traducendæ, inceſſit, ſubſecuturus ſimul Magum Simonem, quem fictis ingentem ſignis jam Romæ eſſe fama vulgarat; tanta Petro fiducia io Deo pari cum animi ceiſitudine inerat, ut vilis homo, & oullo virium robore munitus, claruſve nomine, Romanos faſces moliretur, contemneretque Romani ominis majeſtatem, cujus fulgur fragoremque, trans Hydaſpem Gangemque vulgata, Indorum gentes horrebaot, ſubactuſque cum Oceano Rhenus demiſſiſſime venerebatur. Itaque, quod nec armatæ conſeoſut Italiæ, nec feritas Germanorum, non Gallorum ferocis, non Punici doli ſexdecim per annos Italiæ viſceribus in ſtrataram cioere urbium ſtrageque exercituum bacchati ſperarunt, auſus eſt, vicitque Piſcator, adeo ut Romanam civitatem, tot impietatum oubibus offuſam, elatiſſimeque gentibus imperitaotem, cruore ſuo expiatam, Chriſto æternam in terris fecerit ſedem, ejectis procul ſuperſtitionibus, calcataque prætumida faſtu cervice.

53 Hac

gestisque per viam multis.

A 53 Hac igitur ſpe concepta Piſcator ab Europam navigat, paſſim Græcis gentibus Chriſti nomen enuntians, traduſque Athenis ad Chriſtum Clemente, Fauſtini filio, ingenti viro, illuc antea tempeſtate delato, provectus Tyrrheno freto, lævila Sicilia, in Campaniam, Italicarum omnium regionum ſua cæloque clariſſimam, Neapolim accedit, mediocre olim oppidum, quod nunc, magnitudine ſua Memphim ac Babylona æmulatum, tranſgreſſumque Carthaginia Corinthique magnificentiam, triumphanti victricique gentium vix cedit Urbi; par fortaſſe, ſi libertate ſua frueretur, opulentia bellicoſuque in Italia regionibus imperitans. Quam Piſcator civitatem lacto adſpectu honeſtavit, & plurimum ſplendoris ibi reliſto, Aſpenatem in Epiſcopum urbis conſecravit; operatuſque ſacra, ſtupendis cum ſignis ſuum in illam civitatem oſtendit ſtudium benevolentiamque. Cujus recordationem beneficii venerata poſteritas, ipſum præcipuo in honore peculiari ſtudio habet, nequaquam Romæ in illo percolendo, pietate officioque concedens.

B

Romanum greditur imp. Claudii Imp. ab Jan.

54 Inde Piſcator Urbem anno Imperii Claudii ſecundo ingreditur. Petrus hic Cæſi, antejus locum, militæ nitente, ſuffectus eſt contra Senatus auctoritatem, cum parcupide veterem libertatem reſpiceret; qua magni Cæſaris virtute ſublata ſpoliatus, Auguſti primum, deinde Tiberii ſævitiam, & Caji mox infame nomen & dirum Reip. peſtem fuerat perpeſſus. Igitur Piſcator xv. Kal. Februarii Urbem intrat, qui dies apud poſteros celebris exſtitit, quo Roma patronum ſuum tutelaremque, fugando mox dæmonum cultu, vidit, ſuprague trabeam curulemque & Auguſtorum tremendam majeſtatem venerata erat: datum id Romanæ pietati, etſi non immortali Deo exhibitæ, ut Capitolia, præter armorum terrorem gloriamque, cruore magni Petri expiata, Chriſtiana auguſtius majeſtate inſigniretur, neque Calvariæ invidерent, cujus in cacumine ſignum ſalutis effulſerat, ſanctiſſimumque buſtum cernebatur.

ubi aram in domo Pudentis Senatoris dedicat.

55 Quamobrem Piſcator, cum diverſiſſet ad contubules ſuos in regionem Tranſtiberinam, & inde in ædes Pudentis Senatoris ad Viminalem in vico Patricio, ubi poſtea erexere pii aram, inter ſacrificiorum ſolennia ab ipſo Petro ſacratas, magno ſtudio, aſſidua diligentia, mireque ardore, Chriſti nomen religionemque Romæ præ cat, inſtituitque duo epiſcopos Linum & Clerum, quorum clariſſimum nomen exſtat, ut unus in Urbe, alter extra Urbem in adminiſtranda Rep. ipſum adjuvaret; quando tanta rerum moles, unius nixa humeris, notaret, tantique labores æque cum aliis communicandi partiundique forent, pluresque in eo rerum exordio deſiderarentur Atlantes, qui non cælum (ut Poetarum fabulæ volunt) natura ſua perenne, nec humanis adminiculis egens, ſed prolabentem atrocitate ſcelerum, fugatiſque virtutibus, terrarum orbem ſuſtinerent, mundumque alterum, juxta Chriſti imperium condendum, ſanctimonia ac pietate attollerent.

Mittit ſuos, ipſe quo tendit ad ſeptentr.

56 At Petrus, non modo Romæ Chriſti ipſe nomen enuntiare, ſed per univerſam Italiam, deſtinatis etiam ad ultimas Ponti oras magiſteſque Cappadocum, & ad ipſam Meroen Alexandriamque Legatis atque Epiſcopis ſummæ ſanctitatis ſummæque prudentiæ, inde, exactis ad Claudii Auguſti annum, Cn. Pompejo & Q. Veranio Conſulatum capeſſentibus, ab Urbe Judæis (quorum contumacia adimi multa rixarum materia alebantur) in Hiſpanias Britanniamque tranſmiſſe ſetum, ut eas gentes, ferarate barbaras, diris erroribus imbutas, & majora ſidera venerantes, armorumque avidirate truces, proſuſque ab omni humanitate remotas, ad cæleſtem cultum religionis traduceret; Nec ingentem animum & Chriſti amore flagrantia pectora, locorum difficultates, nec alta alpium glacies, nec olim parvis Romanis, multum pares eluctato difficultatibus Hannibala Pœnorum maximo, aut aſperitas Pyrenæi ſaltus cauteſque horrenda, non regionum frigoribus inſanes ſæpeque diu ternarum anarmes; marique gentium diverſa nomina, nec mortalibus nota, ſegere, quin non illas adiret, & ignota luſtraret Oceani.

maximo Annibale

57 Itaque in Britannia multos labores ſuſtinet; nam ea Provincia, circumfluſa Oceano, & ferocia accolarum terribilis, Romanorum avaritia atque libidine pluſquam immodica, concitata in arma, veterem libertatem vulnere, præcipuque ſecures & faſces depellere parata, atrox bellum Romanis molitæ Claudioque Auguſto per ſe, & Vitellio Conſulibus, ingentes adierat calamitates. At Piſcator, Britannia Hiſpaniſque remotis, trajecit in Africam; peſſimique Numidia Maſſæſulique quantiſata veritate, Carthaginem devenit, Africæ quondam Reginam, Urbis æmulam, & terrorem Italiæ, ſequanum opus, ſed celebre memoratumque, cum ſua, tum victorum pernicie; inde in Ægyptum, ſervientem Legæ olim familiæ, provinciarum Nili beneficio ferriliſſimam, ſtructuraque pyramidum, Coræ laſſum æmulantium, Memphi Alexandriaque urbibus clariſſimam, ſed prodigioſis cæremoniis diuque prorſus infamem, atque ridendam; mox Thebas, nobiliſſimam illam urbem centum portis & tam numeroſa populo acervatiſque divitiis, ſcriptorum tot vocibus præconiiſque decoratam, acceſſit; ſiſurus etiam Memnonis domum & ſecreta Auroræ extremaque Æthiopum.

Britanniæ

Hiſpaniæ

Africam

Ægyptum,

Æthiopiæ,

58 Sed retro, gravioribus urgentibus rebus, revocatus, mox per Paretonium (qua Africa tellus proſpicitur) in Labyam regreditur, & ea, circumjectiſque inſulis inviſis, egregiſque epiſcopis commodata gregis cura, in Italiam adnavigavit, Pilarum ora preſſa, ubi nunc pervetuſtum ſacellum adſpicitur, in quo ſacrificaſſe illum indigenæ perantiqua traditione accepere, conſecratum a Clemente, dum Romæ literet ad Vaticana, eo rapto per ſpiritum. Rurſuſque inde Romam adoneſſe majorem periculi molem adverſus crudeliſſimum monſtrum ſubiturus. Et ſi non ſum inficius, fuiſſe multos haud ſpernendæ auctoritatis ſcriptores, qui aſſeruerunt, Petrum cum univerſo Apoſtolorum Senatu ad decorandum Mariæ Deiparæ funus iterum acceſſiſſe Hieroſolymam, prodigioſaque hominem ex Europæo ſolo ſublatum, nulla contacta Aſiaticæ telluris (quæ Europam proſpectat) arena, aut calcatis undarum fluctibus, naſcenti additum ſoli, ſatis id creditum, & poſteritati tranſmiſſum.

atque in Italiam redit.

CAPUT

A

A S. Anacleto.

CAPUT IV.

Congreſſus Petri cum Simone Mago Romæ.

Simonis Magi artes ac modus Romæ.

INterea Juliæ Agrippinæ, Druſi Germanici clariſſimi Imperatoris filiæ, dolis ſublato Claudio, qui per XIV. annos rem Romanam obtinuit, potitur ſerum Domitius Nero privignus, inclyta familia, modeſta juventa, & quinquennio tolerabilis Princeps; deinde, pluſimis inauditiſque ſceleribus infamis, Romano nomini ſempiternum dedecus. Hunc, fœve regnantem, vanitate ventoſum, incredibilium cupitorem, ſocordem & plurimis illecebris turgentem, Simon Samarita (de quo ſuperius docuimus) aggreſſus, ita ad ſui venerationem convertit, ut Nero, hominem adorans, jam aras illi erigeret, cæderet victimas, litaretque conſecratis ſeminibus, Claudii vitrici levitatem æmulatus. Auget ſui admirationem ſpectris Samarita, varias in formas ſuam mutando effigiem; & modo Narcissi inopinato ſe oſtendendo, modo divinam ſibi aſſerendo naturam, fictia ſignia.

B

Quid ipſum Neronem Imp.

6n Nihil non creditum apud ignavum Principem, & majus augeri illius in Simonem cum veneratione ſtudium: illum Jove natum præſidere Capitolio, nobilitare Palatium, turri faſces, ſervare aquilas, & Romanum favere nomen, incolumitatem mortemque ab illo pendere aſſerebat. Cæſaris impudentiam ſequuntur Romani: nam, quibus moribus Principem videris, iiſdem addictam civitatem propone. Nec pudebat nobiliſſimas animas, mortalium contemptrices, & ab innato faſtu terribiles, humilem, abjectumque Sebaſtenum, e latebris Judææ erumpentem, & magicis artibus famoſum, tanto ſtudio venerari celebrareque, ut nihil ſupra; vel invidente Jove in tantis ſpoliorum acervis ad externi hominis coaleſcentem favorem apud mortales, vel uſurpato nomine Helena quoque ſocia, in Minervæ transfuſa numen, erectis ſimulacris poſt Troica funera ac cineres, Tritonide virginale decus lugente, ſibi ereptum in Virginum pugna, ad Libyæ mœrorem atque juſtitium.

C

Petrus & Paulus Neronem aggrediuntur ſuper Magum.

6t Hanc impietatem, latius ſerpentem extollentemque non tulit Piſcator, ſed confirmato animo, adveniente ad Urbem Paulo (quem in laboribus & in ſummo eruentiſſimorum certaminum æſtu ſocium adjutoremque Petro ſponderat Deus; brevique triumphata Cæſaris impietate, ſtratiſque magicis præſtigiis ad cælum evolaturum prædixerat) Neronem adiit, graviſſimeque hominem objurgavit, quoniam Simonis infatuatus fallaciis, oblitus nominis majeſtatiſque, tam ſcelesto illius juſſa capeſſeret; ſimulque in Magum invectus, ejus focos arteſque nefarias enudat. Angunt ea verba Narcissum, & non viſus antea Piſcator obturbat, quoniam tanta animi fiducia loqueretur, ut Cæſarem ipſum, & Romanos faſces moderantem obliviſceretur. At notus ſimæ ac litteris Paulus in admirationem hominem conjecerat: ſiquidem Pauli nomen, lata gentibus illuſtre, Romæ etiam extollebatur, cum admiratione Auguſti ac Senatus. Pie fabulatur antiquitas, Paulum junctum Annæo Senecæ, cum Afranio Burrho, juventæ Principis moderatore amicitia, ejus auctoritate innotuiſſe Auguſto, ſæpe in Senatu ejus litteris recitatis, modo probante, modo muſſitante Nerone; recitat & epiſtolas ultro citroque miſſas.

D

Qui propiores ad conſpectum Apoſtolorum,

6a At Magum gravior cura premere, & notam Petri ſanctimoniam & victricia eadem arma formidare: ceſſiſſe illius virtuti in Judæa, ceſſurum etiam Romæ; caſuras in irritum artes, nec fucos valituros: non Neronem Poppææ Sabinæ, pulcherrimi ſcorti, criſpantem cæſariem, legentemque capillum, ac per magicos anfractus, & nefanda ſecreta provolutum in omne flagitium, aut Romanos cunctis ſuperſtitionibus in funeſtiſſimo deorum cultu ſervientes; ſed duo illa Chriſtiani nominis decora, duo clariſſima ſidera, duo fulgura virtutum, duas victrices animas & cælo ſelectas augurabatur, & ſtare ante oculos conſpiciebat, metu ſimul & vecordia agitari. Itaque, audeiam vultu præferens, & quaſi nihil Apoſtolos ſciens dicendi mora cuncta in longinquum tempus trahere, modo ſe ulturum injurias, modo ſe miſereſcere illorum conditionis, ajebat.

E

Pacificatur Romæ, de morte ad vitam revocando,

63 Sed, urgente Petro & aciem oſtentante commotus Magus (ne apud Cæſarem infamiæ notam ſubiret, durarum hominum verbis convictus, cum paulo ante ſe naturæ parentem, ſe Dei filium, ſe cuſtodem terrarum jactaſſet) in eam conditionem cum Petro deſcendit, ut, ſi quis mortuum ex inferis exeire nequiret, morte multaretur. Placet Petro conditio; lætatur & Paulus. Quamobrem, cum nobilis quidam adoleſcens, gentilis Neronis, funere efferretur, ad eum excitandum ambo conveniunt: adeſt & Nero pronos in favorem venefici (quippe ſimilitudo morum ſcelerumque arctaverat amicitiam) concurrunt & nobiles, tota denique civitas in ſpectaculum ruit: diſparea animorum motus, incertæ ſpes, & diverſus vulgi favor, diſſonum murmur, & nuſquam ſilentium erant: cerneres tumido greſſu Magum, elata cervice, & mortalia prorſus faſtidientem: e contra, Petrum, ipſa canitie venerandum, hilari ore, & moderata animi æquabilitate ac ſubmiſſione conſpicuum, & neſcio quo divino fulgore micantem: hæc eadem & Paulum honeſtare.

F

Quod frui ſua cognatura eſt præ ſtigiator,

64 Accedentes cadaveri, princeps Simon ſuas experitur artes, admotoque auri adoleſcentuli ore, cum profana carmine & diro murmure inſonuiſſet, qui defunctus jacebat, tollere & quatere ſimul caput incepit. Tunc, exorto eum clamore circumſtantium fremitu, quiſque ad aſtra Simonem evehit; vivere adoleſcentem vociferatur; poſcit ad ſupplicia Piſcatorem, & irarum flammis ebullit: ſtrepunt animi & dira minantur. Inflatur ea, ad breve tempus durarura aura, magis: jam manu aſtra tangit; jam deſpectat Apoſtulos. Non obruitor ea tamentis undæ procella Piſcator, & impavidus manu ſilentium [cum incalerent geminarentorque populi voces] expoſcit. Ubi vero, ſedato popoli clamore, univerſi ſilentium tenuere; nequaquam, ait Petrus, illud, quod omnium oculis magicis ſuperſtitionibus ſubjiceretur, veritate niti, ſed fucatum eſſe, & ſpeciem veri imitari. Quod ſi certum eſſet adoleſcentem ſpiritum ducere, & hac communi aure frui, ſurgeret, ambularet, loquereturque. Sed, quo facilius Simonis artes deprehendatis (inquit) quam ſint fallaces, quam vanæ, quam ineptæ, ſecedere

illum

illum paulisper a cadavere sioite; & tunc innoruerit, utrum adolescens vivat. Quo facto, adolescens numquam moveri visus est.

Petrus vocato, fusis ad Deum precibus, prosilit.

65 Tunc Petrus, aliquamdiu precatus Deum, adolescentulo, nomine Jesu Christi surgere imperavit. Reddita luce, adolescentulus inqui, cibum capere & deambulare incepit. Quo miraculo attonita Civitate, mutata sententia (ut sunt mobilea vulgi animi) omnes laudare, extollere, admirari, percolereque Petrum; contra, Simoni maledicere & dire precari: arreptisque satis obrutura illum concitata multitudo erat, nisi obstitisset Petrus, hoc ex devicto hoste trophæum referens, ut iovitus ille Christianæ religionis incrementa diffundi latius, cæloque attolli conspiceret. Lætis animis Christiani eam victoriam celebravere: contra, Simon, dolore ignominiæ, & Petri gloria insaniens mœrensque, cessit Urbe, multa de sorte conquestus; quoniam ad illum usque diem semper victorem, & artibus suis mirificum, Martiæque gloriam gentis majestatemque calcantem, momento temporis, obscuro ab homine
B funditus everti sivisset, & non nisi in latebris ac fuga locum sibi reliquisser.

Hinc in illum

66 Et Neronem pares irarum stimuli & hauriendi cruoris sitis vecordem agebant, nec impurum illum animum, maternisque furiis exagitatum, tot peremptorum virorum fuoestus adipectus, facies Urbis diro incendio fœdatæ atque convulsæ, non conscientia quietum sioebant: modo furore quati, modo ira turgere, & Petri admirandis signis absterrebatur; modo in viodictam procul fugientis Simonis inardescere, quem sibi carissimum, & salutis auspicem suæ, Petri virtus Romanis panatibus extruserat; temeratam simul religiooem, offensis patrios deos, & Romana templa polluta Apostolorum præsentia credere. Ideo, ne Statoris ædem, ab Romulo Urbis conditore fundatam, & subacti orbis trophæis nobilitatam, aut Jounnis Capitolinæ custodis Arcis ignotorum homioum verbis exscindi atque ahaleri; simul Martis Dianæque oumen, quo stare militiam, stare Aquilas, &
C cuncta in terrorem hostium versa putarat; aut bellanrem pro mœnibus Palladem Urbe pelli; & Christum Romana sub securi cadentem & Crucis supplicio mactatum, in Capitolio adspicere calcaotem Romanas opet, & in se cuncta trabentem, aut vilem hominem in excelsissimo Cæsarum solio sedentem, gravissime indignari trissarique, quando id Patroclus, Pauli virtute ad vitam revocatus, ei nuotiasset.

Orta in Paulum

67 Nec minor hominem a Pauli tonconiobus cum terrore admiratio circumfederat: stupebat magnitudinem animi, & eximiam doctrinam, ac tonantem fulgurantemque eloquentiam: oam universa fere Asia lustrata, & invisis, si non præsentia, attamen fama, Ecbatanis, Canopi enascentisque gustato Nili principio, & per magnam Europæ partem evagatus, cunctis gentibus admirabilia exstiterat; Academiæ doctrina consutata, Areopagi fracta pertinacia, & ipsa Athenis, rerum ac sapientiæ inventricibus, doctrinæ illius fulgore perstrictis: & tunc in togato terrore, illius vote Romana rostra circumlooabant, admirante Curia, obstupescente foro.

68 His de causis Nero acriter Apostolorum imminebat exitio, atrox iple, & assentatores perpetuum aulæ malum, gravius inhumanam illam feritatem, ingeoiumque etiam in voluptatibus ac Venere præceps, in eadem stragemque inflammantes, præcipue Agrippa Urbis Præfectus, divitiis potens, dicendi artifex, astutus & apud Principem gratiosus, cum ignominiæ ae repulsæ dolore cruciatus infestissime in Apostolos inveheretur: nam oonnullæ illius pellices Petri eohortationibusillius amplexus respuerant; nec minis, ani promissis, aut blanditiis lacrymisve [quibus maxime muliebris animus tunditur frangiturque] flecti potuerant: simul multorum scelera patefacta, & reprehensi lascivientis civitatis mores, magnam equitum manum in Apostolos armaverant, sociatisque arroganria cum prurigine armis, infensissime crudelissimeque adversus Apostolos dimicare, oam tota fere nobilitas, selecta ex pube Romana, assueta Neronix illecebris, a pristina integritate degenerans, & in omnem provoluta libidinem abduci a complexu scorta pellicesque, peraeerbe ferebat.

Auctis ex odio Judæorum,

69 Enimvero Petrus, etsi antea uxoratus, castimoniam tamen præcipue amplexandam colendamque assiduis concionibus persuaserat laudaveratque; & Paulus cælibi vita le ipso major augustiorque apparebat, quando plus exemplo, quam verbis auctoritatis insit: multum insuper Petro officere, quod Judæus esset, quando illorum onmeo vile semper apud Romanos matimeque exosum, flagrante tunc Judaico bello, ubique terrarum explodebatur. Quare Judæi gravissima mala & inexplebilem Præfectorum avaritiam, intolerandamque libidinem perpessi, illatis nocturno rempore intra mœnia Romania aquilis, & ipsa Cæsarum effigie, mirum in modum exacerbati (Divino numine atrocissimas, & jamdiu debitas tot scelerum pœnas repetente) adversus Romaoos ceperant arma.

armis Romanos lacessentium.

70 Itaque summis viribus, summa contentione, apertoque Marte bellari cœptum, adeo, ut pulsus Cestius Dux Romanarum copiarum, belli ignarus, pecuniis iohians, & suis ac hostibus juxta despiciendus, terga dederit. Nec multo post missus a Nerone ex Urbe Flavius Vespasianus, insignis nominis Imperator, diuque Britannico exercitus bello, advenit; qui veteri Romana disciplina, patriaque virtote, conrundere Iudæorum audaciam (qui ex prosperis successibus, ac tumultuariis feliciter concertatis præliis arrogantissime intumuerant) aggressus, pulso sæpe hoste, expugnatis excisisque oppidis, devastataque provincia, victoriæ jam prope compos, erudescente civili seditiooe, tribus Cæsaribus occisis, ad Romana bella, Tito filio, egregiæ indolis virtutisque adolescentulo, ad profligandas Iudaici belli reliquias, in Asia relicto, descendit. Sed hæc postea obvenere.

Magus Romam redit

71 At Simonem Magum, annuo exilio multatum, nudatumque caterva auditorum, veterem refricantem injuriam, & in luga terribilem impatientemque, & Petri gloria anxium, reperendæ Urbis alloquendique Cæsaris (quem facilem promptumque ad omne nefas haudquaquam pristinæ consuetudinis oblitum existimabat) ingens occupat libido. Quamobrem Romam reversus, iterata familiaritate Neroni jungitur, gratus illi acceptusque. Enimvero Magus, mira cailiditate, & variis gentium moribus edoctus, Neronis iogenium rimatus, ita

A. SANCTORIO.

A adulatione illud affequi inſiouaraque ſa illi, ut Cæſari & terribilis & gratus, ac mirificus apparerat, videbatorque Neronianæ crudelitatis victor poſt domeſtica funera cremaramque patriam uoicus ac ſingularis, com iovidia multorum ad nobilitatis aulæque ludibrium, inter aggeſtos cæſorum Magiſtratuum cumulos, & tumaotes templorum ruinaa, in publico ſqualore diroque excidio.

Jaque ait, volaturum in cælum ſtatuto die & loco.

72 Quamobrem Magus, Naronis totus, advocato io concionem Populo Romano, permittente Cæſare, luculentam orationem exorſus, ait, ſe multis & graviſſimis Galilæorum (ſic enim noſtros vocitabat) iopuriis offeoſum, nullam poſtbac tuendi Romani orbis conſervandæque Urbis curam ſuſcepturum; ſed lordaſcentibus ſibi terris io cælum evolaturum, ſeſſurumque in Jovis curuli io concilio deorum, coetuque felicium aomarum, calcata ſiderum pulchritudine, & penetralibos Olympi ad æternam quietem. Proiode ſtatuturum diem locumque, quando id faciendum eſſet, ſtupeote populo & ipſo Cæſare Simonam ſupra cæleſtia reputante. Statuitur igitur ſimul dies locuſque: theatrum oonoolli, Capitolium alii, ad id electum referunt; ſeu propter celſitudinem Capitolini clivi, ſeu propter loci nobilitatem, cum oihil io terris fuerit auguſtius: oam totius orbis manubiæ & ſtratorum opes regum ibi ſuſpenſæ ceroebantur, rupelque illa ſæpiſſime regio cruore maduerat, videratque catenatos reges, calcatam purpuram, & nobiliſſimarum arma gentium, victorum pedibus ſubſtrata; penatelque demum dii deæque, & quidquid cæremooiarum ſuperſtitioſa vetuſtas veoerabatur, ibi, tamquam in tutiſſima arce, io ſigoum æterni imperii perſancte religioſeque ſervari.

B

Incipit ca-ſtumne Capitolio

73 At Petrum, ferunt, præſcium jam mortis, in Clemeotis favorem animum vertiſſe, cedenda illi curuli rerumque faſtigio, & Clementem tanta exſtitiſſe demiſſionis, ut ſe indignum hoc munere prædicarit & alteri ceſſerit. Quod poſteriores Principes admirati ſunt potius, quam imitati. Nos, Clementem ſediſſe tertium a Petro, ſcimus, adoratis in Eccleſiaſticis Faſtis Lino ac Cleto. Sic majorum firmavit auctoritas, conſenſuſque clariorum virorum. Interim Simon jactantia prætomidus, laurea redimitus, ne forta

C

Jovi aut Apollioi inferior Romanæ ſuperſtitioni videratur, & quaſi ſuperna vectus ad regna, ibi triumphaturos, Capitolioa in culmioa adſceodit, expanſitque lacertis, ſe præcipitem dedit, & ſecare auras, ſeque altius cælum verſus ſuſtollere ioecpit. Cachinoari ad Apoſtolos Nero, miro perfundi gaudio, affirmareque Simonem divioum hominem; eos vero veneficos & ſeductores: plaudere nobilitas, quiſque biſcere & obſtupeſaere, volitantemque per aera Simonem intueri contemplarique: quis tantum mortali conceſſum craderet? Verſa naturæ jura: non minus hominem gloriari penois, quam aves: oihil illi arduum: nec plus licara Jovi. Caſum Icari & Dædala ingeoia, vulgata olim fabulis, io memoriam revocare, & pro veris habere.

nili tantæ in a recipe-per tur tur.

74 Vulgus in taota inopinataque re attonitum concuſſumque, iotentis hominem oculis proſequi, ſolem illi brevi ceſſurum, aut laxatum iri cæio claullra exſpectara: nulla vox ſtrepituſve in taota multitudine exaudiri; oec frequentiorem umquam, oec ex omni miſtam ætate antea viderat Capitolium tantam mortalium copiam. Adſcenderat Scipio Africanos in-D ſigoi antea curru, confecto ſecundo Punico bello; Macedonica, Gallica, ac Pontica trophæa, ſexcentaque carpenta, victarum gravata maoubis gentium, honeſtarant, mille duces lauream Jovi tulerant: & Simon tantos labores, egregiique nomiois exiſtimationem gloriamque, ona ora tenebris obduverat, & vilem Romanis oenlis fecerat, unicumque pro tot triamphis æterni nominis monumentum, Romanorum in mentibus fixerat.

cum Petri juſſu ſa-grentibus dæmonibus,

75 Sed Petrus, tempus adeſſe ratus, qao Chriſti Dei magoitudo oſtanderetur, altæque Romanorum aa oculis caligo pelleretur, & magica ſcelera cunctis pateſcerent, ac nemo impoſterum divinos ſibi honores arrogaret; alta voce cum oraſſet, reſpeaiſſeque bis cælum Paulus; Jubeo vos (inquit) miniſtros inferos, qoi Simonam per auras avehitis, nomine Jeſu Chriſti filii Dei vivi, Simoncm io terras dejicere: cum ſubito magus gravi pondere (ceſſante infarorum auxilio) labitur; fractoque crure, ſumma ignominia affectus, vehementiſſimoque cruciatus angore, Ariciam cooceſſit, ibiqae moritur: homo certe ſuis artibus ingens & Zoroaſtris gloriæ non cedens, Aſiæ quondam victor, & in Neronis comitatu Princeps, illuſorque populi Romani, vix orbe contentus, ſolumque dedignatus, ac cæli menſor & ſiderum, ad pœoam ſceleris & arrogantiæ, claudus incaſſerat, videntibus populis, nec jam admirantibus Phaethontis exitum & decantatas ore Poetico fabulas, proſpecto infelicis excidio. Simone hoc pacto a vivis exempto, perculſus Nero, amici caſum indigne fereos, cum ſe quoque illa victoria victum ſpretumque crederet, exopratam jamdiu io Apoſtolos occaſionem arripit, ſimul & ut crematæ patriæ & funeſtorum ignium infamiam a ſe averteret, ſupra inſtum odium fitimque cruoris io noſtros exſurgere.

præcipitatio dis fractus crure,

E

ac moritur.

CAPUT V.

Comprehenſio Petri, condemnatio & martyrium.

F

Oratio Neronis ad Apoſtolos.

QUamobrem prehendi homines, vinctoſque ante tribunal ſtatui jubet: quos claro geſtu trucique vultu ſic affatur: Si ſcelerata veſtra audacia, & acerbiſſimus amici interitus, non uti elamentia & reſpicere mortales caſus ſioerent, nequaquam in cruciato veſtrum atrociſſimiſque ſuppliciis, commonem dolorem communemque civitatis gemitum leniremus: verum in tot crimioum atrocitate ſordeſceret clemantiæ laus, & conceſſus vobis ſpiritos ſumma crudelitas haberetur, quando effrenata iſta ora, ſupra mortalia tranſgreſſa veterum ſacra, cælo auſpicata, temeraverint; ioductaque vos hac exitiabili ſuperſtitione, Cæſarum majeſtatem contempiſtis; maledictis Romanum nomen proſciciſtis; tot nobiliſſimorum virorum genialet toros abductis uxoribus viduaſtis; & modo in conſpectu populi Romaoi, videntibus oobis, aote deos penates veſtris maleficiis occidiſtis Præſidem Capitolii, aaſpicem vitæ noſtræ, ſalutem civitatis, & Romani nominis ſoterem.

77 Superbas animas (veſtras) & egaſtata confectas, ſceleribus efferatas, communique gen-

A gentium diſſidio gaudentes, & machinatas modo (ſi mortali ope ſtaret) interitum Urbis, jam morti deſtinatas, num ex manu noſtra Deus ille veſter eripiet? Ubi nunc, Petre Pauleque, arrogantes illæ voces, ubi jactantia, ubi numeratæ Dei veſtri maximæ perenneſque opes? en taterrima ſuperſtitionis capita, terrarum orbis dedecora, & in cœtu illo neſario perditiſſimorum hominum principes, quibus nunc auxiliis mens iſta veſtra confidit? nulla vos vota, non Deus ille veſter, nec magicæ fallaciæ juverint: decepiſtis atque infatuaſtis Aſiaticas gentes, natas ſervituti; præbuiſtis admirationem rudibus, atque inſciis Africæ populis; & Europæos eadem ſceleris macula polluiſtis; ſed Romanis nota Galilæorum ignobiliſſimæ gentis venefieia, oota piacula, noti errores impietateſque.

78 Teſtor, Quirites, illum diem populo Romano funeſtum, & illum ipſum divinum cælo labantem hominem (qui mihi ſummi numinis inſtar erit) nihil hæc ſuperſtitioue, nihil hoc contaminatiſſimorum hominum grege in toto terrarum orbe aut turpius aut ſceleſtius reperiri, aut dari fœdius atque miſerius. Moriendum B nunc vobis, Galilæi, eſt & morta veſtra piandum, na quis in eruce laniatum hominem adoret, aut ultricia Romana numina contemnat: nullum hinc effugium. Nec enim dira veſtra murmura aut magica carmina, quibus ad terrorem utimini, pavet Romana ſecuris. Itaque, liſtores, abripite iſtos nefarios, ſentinam Urbis, deceptores hominum; & dignis cruciatibus mactate.

79 Ut ſobtieuir Tyrannus, catenati Apoſtoli Mamertinum in carcerem, ad ima Capitolinæ arcis deſoſſum truduotur. Haud terruit invictos animos, & jamdiu pro Chriſti amore neci deuntos, Neronis immanitas mortiſve horror: ſed admirareris animi celſitudioem & Divinam prorſus conſtaotiam; & hilara illa ora conſpæcres nnn ſeeus, acſi eurru, ſeaeeatis hoſtibus ſtratis, Capitolia ſcanderent. Ita piis juſtiſque baud ingrata mors, ſceleſtis tremenda ae formidaoda; illis felicitatem, iſtis ſempiternos cruciates mœroreſque parit. Igitur Apoſtoli, traditi io cuſtodiam Paulino, clariſſimo viro; mox Mamertino, ſub duorum ductu Tribunorum, C Proceſſi & Martiniani præſenti animo mortem eaſpectare: ſed ambo Tribuni, Apoſtolorum enncionibus ad Chriſti religionem traducti expiatique ſacra unda, quæ repeote ex imis humi viſceribus cruperat, eos incolumes dimiſere, baud veriti Cæſaris immaniiatem; quem a perforandi Iſthmi incepto, difficultatibu. natura revocaos in ipſis Olympiis projecerant io omne ludibrium, principem mimorum cytharœdorumque, ac aurigarum magiſtrum, oon Romanæ moderatorem Reip. miſerante orbe ac lugentibus manibus Majorum.

80 Igitur piorum turba Petrum eircumfuſa orare obtecrareque, na crociatibus, ne morte ſua Neroois feritatem ſatiaret. Repugnat Petrus & exceſſurum ſe Urbe negat; verſuique ad eos: Num, ioquit, turpi me pavore eonſternatum eapeſſere fugam, Romana tecta deſerere, alias adire gentes & Neronem meo in tergo lndentem vultis adſpicere? Siceine Petrus tot laboribus perfuoctus, jam leoio gravis: dux Chriſtianæ militiæ, commiſſa ab Imperatnre vexilla, in ipſo prælii ardore terroreque minarum, deſeruerit; nec Imperatoris reverentia, nec communicata virtus, nec traditæ bellandi artes, D ingenſque in illo fiducia, mihi vadenti in aciem A SANadverſus flammarum globos, erepituſque virgarum borrenteſve mucrones, fecerint animos? CTORIO.

81 Quantum profectu a commilitonibus degenerarem, ſi immortali illorum virtuti eedegenerosa ideirem, egregiaque facinora imitari deſiſterem? Ideone flos ille eximius, Chriſtiani nominis gloria, & prima Chriſto victima data, Stephaous, in florentiſſima ætate præſtantiſſime pugoans, occiditur, ut Petrus, jam ſenex in Chriſti contubernia ſactus, abjectis turpiter ſignis, fremenſi Neroni cedat? Turpe exemplum, gravi pœna puoiendum; breves dolores cruciatuſve perenne gaudium, & ingentia præmia ſublequunsur: nulla umquam ſine cruore victoria, & ea pernobilis, quæ ax ancipiti pugna. Itaque fraires, de fuga eogitare definite: omne animi robur, omois virtus, in diſcrimen danda; decoro exitu vitam boneſtabo; nam naſci eum laude, nemini; cum decore mori, paucis a natura oneceſſum. Plura dieera volentem prohibuere eum obortis lacrymis eireumſtantium ejulatus ela- E morque.

82 Etenim, ſi vitam ipſe nibili faeeret, & tandem lacryeælaſti deſiderio teneretur, ae in tironum ſola mis ſuis tutaretur eam, quorum infirmi imbelleſque animi tot in fluctibus tempeſtatum, & inſtaoti periculorum mole nutarent ſtcroereniurque, inſtantem teterrimum gladiatorem humano ſanguine bacchatum, inſminenteſque Judæorum dolos, & lætos cædibus animos, & ſa undique perieulis cinctos eircumſpectare: & nna eademque toto conſilio perſonabat voa, ex Petri ſpiritu pendere ceterorum animas. Quibus diu obluctatus Petrus, ceſſit tandem fratrum pertinaciæ. Quamobrem ſauſta omnibus preeatus, collucentibus ſtellis, ad vaſtum no- et Chriſto ctis ſileotium ab Urbe proficiſeitur: eumque haud multo ioterjecto itioeris ſpatio, Capenam extra portam proceſſiſſet, ubi nunc eſt facellum ſub ſcriptione S. Mariæ ad tranſitum, Chriſtum obvium habet; provolutuſque ad ejus geoua, ait: Domine, quo vadis; Romam (inquit ille) iterato Crucis ſupplicio afficiendus. Ergone, iterum Petrus, tu in Cruce paſſurus venis? Et ille dictum Petri confirmat. Tune Petrus, iotelligeos, oraculum illud ad ſe pertioere; Ra- F grediar ipſe & Cruci affigar. His dictis, Chriſtus evanuit.

83 Tum Petrus, repetita Urbe, reque fratribus onntiata, iterum a Cæſaris ſatellite eapitur, & ad Agrippam Præfectum adducitur: quem his præfectus, ira fervens, compellat: Tune ille, quem popularis aura vehit, & abſtractæ toris puellæ deeantant: Tune ille veneficus, & malcficus gloriabundus elatuſque? Sed Petrus, interrito vultu, retuſa bomiois veſania, ſola ſe Cruce gloriari, aiebat; eamque ſibi trabeam, eam ſibi falces, eam ſibi eurulem eſſe. Quapropter Præfectus, magis magiſque irritatus, Petrum, tamquam alienigenam ac barbarum, prius fuſtibus cæſum, io Cruccm agi; Paulum vero, civitate Romana donatum, capite plecti jubet, lege Valeria ae Porcia; Romanorum eivium præſidiis, propter impietatis erimen (id noſtris adſcribebatur, illudentibus deos) per ceoturiata comitia ſublatis, in aaitium hominis.

84 Jam Nerone inter ludibria Magorum eluſo, non niſi cædes & ſtrages meditante, recio-

A. SANCTORIO. *varii eadem narrantium ſenſus.*

A tata ex tabella ſententia, ſublatum eſt ab Ethnicis Judæiſque murmur, feſtæ voces, plauſuſque; ovans acerbius volitabat Judæorum impietas, conviciiſque in Apoſtolos graſſabatur; & nondum Romano mucrone diſruptis Apoſtolorum venis, cruorem anhelare: contra, apud Chriſtianos lacrymæ in oculis, tremor in corpore, hæſitatio in lingua cerni, mœſtiſſimos animos, præter Principum ſupplicium metumque ſui, Judæorum lætitia ac tripudia atrocius fodere. Enimvero Judæi Ethnicique, demptis duobus illis Chriſtiani nominis ſulminibus, rem noſtram infirmam, quaſſatam atque exſanguem futuram ſperare; nec litatis imperatoribus, imbelle vulgus timendum afferere.

at in Apoſtolis æquabiliras vultus,

85 At in Apoſtolorum vultu videre licebat ſummam gravitatem, ſummam ſanctimoniam, ſummam majeſtatem, nihil de priſtina hilaritate mutatum; idem decus, eumdem colorem, eamdemque vocem. Itaque diu complexui mutuo inhærere: cumque jam ſegregarentur (accelerante ſupplicium ſatellite) Paulus ad Petrum verſus, Salve, inquit, templorum fundator, Chriſtiani populi paſtor, & ſumme gentium parens. B Ad quem Petrus, Tu quoque, buccina Chriſti, decus militiæ fiduſque populorum, lætus ad ſuperna proficiſcere. Hac die ingens nobis mercès parata; æternoque una ſimul gaudebimus ævo. Ita ſe invicem cohortati, ſegregantur.

locus ſeſe valedicentibus

86 Cernitur locus hodie, in ſacellum erectus, extra Tergeminam portam, ubi ambo Apoſtoli noviſſimam ſibi pacem ſalutemque dedere: quem locum indigena exterufque mira pietate adit veneraturque. At Petrus in Janiculum, Naumachiæ, deorſum juxta amnem poſitæ, imminentem (Paulo ad Salvias aquas ferro accidente) ductus, contemplatuſque Crucem, Ave, inquit, ſalus gentium, Chriſti vexillum, cariſſima Crux, & noſtro generi favens: per te pateſactum eſt ad ſidera iter, apertumque cæli limen, tu, quam nuper Integerrimi cruore madentem vidi, occumbenti hodie mihi ad ſalutem ſalutatis exiſte. Inde rogavit miniſtros, ut inverſo ſe corpora in Crucem agerent, ne ſervus Principi æquaretur. His libenter paruere carnifices. Quamobrem, multa de Cruce concionatus, totus cruore madens, commenda-

at aut genuvſe occumbentibus.

C ta Deo auditoribuſque Eccleſia, tertio Kal. Julii feliciter exſpiravit, Fonteio Capitone & C. Julio Ruſo Conſulibus, poſt Chriſtum natum ann. LXIIX. Imperii Neronis XIII.

Cædes Neronis.

87 Sed brevi ſubſequitur in monſtrum ultio, erumpente enim ea Hiſpania Sergio Galba, Auguſtoque ab exercitu ac Senatu acclamato, Nero conſcientia ſcelerum pavidus, abjecto Cæſarum cultu fugiens, ſemet interemit. At, ſi de Petri ætate conjectari licet, octogeſimum, aut paullo minus, illum attigiſſe annum crederem; quando vergente jam ætate, Chriſto ſe junxerit, vixeritque triginta & ſex annos ab exceſſu Chriſti. Undecim enim Antiochenam, quinque & viginti (menſibus ſex & diebus XIX. detractis) Romanam rexit Eccleſiam. Corpus ejus, a Marcello Appuleioque fratribus, magna veneratione & piis lacrymis decoratum, multoque unguentorum delibutum odore, in Vaticano, haud procul via Triumphali, ad Neronianos hortos circumque ſepelitur: ubi Conſtantino Magno imperante, ſedatis jam Eccleſiæ fluctibus [qui per XX. Cæſares religionem noſtram ſæviſſime exagitarant] ingens illi templum conſtruitur, bidente ligoneque ipſa Auguſta ſolum fodiente manu. Sed recentiores Pontifices, ſordeſcante illis veteri illa ſtructura, longe majorem auguſtioremque, & tanto dignam Principe attollunt ædem. Cœpta ſtupendi operis moles a magno Julio II. cujus invicta admirandaque prorſus animi magnitudo, præter armorum gloriam reſtitutumque ampliſſimæ majeſtatis, fœde antea conculcatæ obſcuratæque ſcelere Tyrannorum, decus, pacis etiam artibus nobilitata eſt.

templum ad ſtructum a Conſtantino Magno,

D

oſſa ſancti ibi condita.

88 At, ut ad rem revertamur, Petri oſſa una cum Pauli miſta fuerunt, ſeu quia Superis id cordi erat, ut qui hanc captantes auram, familiariſſima ſimul vixerant, ſeque adamaverant unice, mortui eodem buſto claderentur; ſeu Aſiaticorum invidia factum. Enimvero Aſiatici, eo ipſo anno, ſa recurrente feſti anniverſaria die, pietate erga ſuos adducti, ac tanto Italiæ bono, tantæque felicitati invidentes, cum ſurripuiſſent illa corpora, detectique fuiſſent, concurrentibus ad arma indigenis perculſi, in puteum quemdam ad Catacumbas (duobus aut paullo minus, paſſuum millibus extra portam Capenam locus hic eſt) E dejecere; inde cæleſti voce monſtrata, grandiora Concionatoris, minora autem Piſcatoris, atteſtante; mox a Silveſtro Summo Pontifice (in Thraciam, ad occaſum Romanæ magnitudinis, abſcedente ad incolendum Byzantium Conſtantino) æque ponderata anno a Chriſti ortu CCCXIX. ſupra porphyreticum lapidem diviſaque, partim Vaticana, partim Pauli delubra habent: amborum autem capita, quæ ſurripere olim auſa feminea manus, majeſtatis fontium corporibus, diram exſecrandamque audaciam teſtata eſt; in nobilem ac celebrem locum translata, ſummo cultu Laterano in templo aſſervari videmus.

A C T A
SANCTI PAULI APOSTOLI
Ex Sacris Scripturis collecta F

Auctore Paulo Æmilio Sanctorio dein Archiepiſcopo Urbinate ex impreſſo Romæ.

C A P U T I.

Pauli patria, ſtatura, magiſtri, converſio, inſidiæ a Judæis.

Genus Pauli

PAulus Phariſæus, familia Benjamin illuſtri ac clara, quippe primo Judæorum Rage, ex ea progenitus, enaſcitur Coſſo Cornelio Lentulo & L. Calpurnio Piſone Conſulibus. Ipſius vero parentes jus Romanæ civitatis [quo nihil florente re Romana inſignius habebatur] obtinuere, incoluereque Tarſum, urbem in Cilicia campeſtri nobiliſſimam: quippe Cilicia duas in partes ſcinditur, campeſtrem ac montanam. Urbs ipſa Tarſus parvulo in tumulo exſurgens, Cyndo lavatur amne. Auctor illi originis Perſeus Danaes filius, vel (ut aliis placet) Sardanapalus, Aſſyricum dedecus, opere omnis

cum

A cum Anchialon dici. Tantæ quondam Aſſyriæ fuere opes, ut per aaavi. Reges late Aſiam inumbraverint pluresque condiderint urbes; demum, *& flavora,* epulis ac Venere flagrante in rogum ſemiviro, corruere. Erat Saulus corpore mediocri, alii brevi fuiſſe ferebant & incurvo; naſo, ad votum Perſarum quod auguſtum in Regibus credunt, adunco & longiori, albo colore, hilari oculo, ſupercilio humi demiſſo, raro capillo, barba denſiori & promiſſa, pulchra & decora facie, & in ſe uoumquemque trahente, ad hæc acri vehementique ingenio, præclaro animo & in ardua prono. Cum hac virtutum indole a parentibus *Magiſtri,* Hieroſolymam perdiſcendi cauſa mittitur, in Ethnicorum diſciplinis non mediocriter verſatus; ubi diu audiendo Gamaliele, ſingulari modeſtia & præſtanti doctrina viro, & Moſeos peritiſſimo legis, commoratur, tantumque vividi ingenio ediſcendique ardore in diſciplinis profecit, ut longe multumque contubernalibus ſuperatis, appareret omnibus illius doctrinam vimque in dicendo Aſiæ terminis haudquaquam contentam fore, afferebatque parem ad patrios ritus defendendos animum atque audaciam.

B 2 Quamobrem juventa & moribus terribilis, *ardor animi,* Stephanu, condiſcipulo ſuo, perniciem non obſcure machinatur, reliquorum ipſe incitator & anteſignanus. Itaque, cum Judæi, mira Stephani eorum virtute, hominem, patriis a legibus deſciſcentem convellentemque vetera dogmata, lapidibus ad Aquilonarem portam. Cn. Domitio Ahenobarbo & M. Furio Camillo Scriboniano Conſulibus maſtarent, illorum veſtimenta cuſtodiens, ſuorum ictus oculis juvare ſaxorumque in crepitu exſultabat, ipſius innocentiſſimi eludens cum tilu precantis voces. Hinc guſtata ſæviendi in noſtros liceotia, & tactis pollutiſque ſemel cruore faucibus, non quieſcere, ſed diriſſimo odii telo faucius, furere, omoia agitare, omnia quatere, globoque æqualium facto, noſtrorum in ædes irrumpere avaſtareque, miſeros in publicum trahere, & graviſſimis affectos contumeliis diverberare & tradere ſupplicis. In imbellem quoque ſexum, vel tutum contemptu. ſui apud hoſtem teros; nihil denique illis paeatum ſinere, cælum illis crudele, inſenſam terram exoptare, in gladiorum ſumma impunitate pulſaris arieta mœnibus, aut foribus ferro ſtratis, inter gemitus cadentum & cruotem acerbus immitiſque.

perſecutio mota 3 Magnum vulnus Eccleſiæ per hos dies illatum: vulneramur alii, in fugam alii vertuntur, alii fortunis ſpoliantur, poſt acerbiſtam verberum & ſqualorem penatium. Quippe juvanis, gloriæ avidus, & nondum adverſis rebus jactatus patriis in defendendis ritibus veram laudem ſe adepturum, & immortalitati nomen commendaturum eredere ſperareque: nam immoderata vaſto præſervidoque in animo virtus, nequaquam ſolidæ auta laudis contenta, late ultra modeſtiæ decoriſque fines evagatur, rerumque pervertit ordinem, & Principes gentis & æmula nobilium cobors laudando adulandoque ferociam attollere, prorſuſque indomitis juvenem animis contumaci pugoacique ingenio, inſueſcere cædibus gaudebant, ac veluti noſtrorum in exitium natum admirari. Sed concepta non diu illis ſpes arriſit, multa cogitante mortali, & alio ea Deo vertente.

4 At Saulus, cum propagari latius religionem noſtram, neç ullo pœnarum metu coerceri videret, impetravit a Principe Sacerdotum, Damaſcenorum ad conventus litteras, quibus fieret illi facultas cujuſqua mortalis, Chriſti oumen venerantis, devinciuodi attrahendique Hieroſolyma. Hoc conſilin auctoritateque munitus (eodem etiam tempore Cajo diriſſimo monſtro Romanos penates inſandis cædibus depaſcente) nulla interpoſita mora, feſtinus, naſtrorum in excidium Damaſcum properabat. Qua divulgata fama, ingens noſtris terror incuſitur: noverant enim juvenem per ſe ferocem, inhiantem cædibus, ſæpe noaium, & jamdiu vincula ac ſtrages, cruoremque machinatum, & ſupra pervicaciam atque inſitum odium, acerrimum adverſarium, publiciſque nuoc vallatum opibus horrendum, non ætati, non ſexui parſurum, ſed omnia immani rabie evaſtaturum.

5 At Saulus, Chriſtianum ſanguinem anhelans, ſcelere amens, & furora vecors, jam magnam itineris partem confecerat, cum ſubito (Paullo Fabio Perſico & L. Vitellio Nepote Conſulibus, xxa. Kal. Februarii, a Stephani cæda recurrente anno ac menſe) ſcindi cælum & ingens micare ſolgur, obductaque face, Sauli in ora vibrare; adeo ut perſtricta oculorum aeie animoque deficiens, equn decideret, inſeuta moa voce, Saule, Saule, quid me perſequeris? Cumque pavidus ille quæſiſſet, Quis es Domine? & ille dixiſſet, ſe Jeſum eſſe, quem oppugnaret perſequereturque, durumque ac grave illi eſſa, ſtimulo talcea opponere: tunc Saulus quærere incepit, quid ſibi facere imperaret. At ille, ut Damaſcum contenderet, admonuit: ibi anim, quid faciendum foret, auditurum. Comites vero Sauli par terror ſtuporque pervaſerat, concrepante vace, viſo nemine, ſtatum ante ſe cernentes Ducem.

6 Quamobrem dum dia hæſiſſent, recollecto demum animo, hominem Damaſcum perduxere, ibique triduo, nullo guſtato cibo, luceque carentem, Ananias, a Chriſto præmonitus confirmatuſque, in priſtinum redigit robur, ſacraque lavat aqua, trepida etiam manu: tantum ſibi fecerat noman Sauli ſarocitas, ut etiam corpore langoens, & luminibus orbatus, aſpicientibus terrori foret. Sed ingens ille bellator, uſque adeo Chriſtiano nomini infeſtus, ſexcenta pericula pro Chriſto ſubiturus erat, numenque ejus Regibus coram, ac Cæſaribus intrepide tuteturus, vas elactionis, decus Chriſtianæ militiæ, terror hoſtium, victorque gentium. Hoc pacto Saulus, Chriſti ſignis mancipatus, omnes ingenii vires ad amplificandam Imperatoris gloriam, omnemque animum ad abolendam impietatis notam convertit; palam jam Chriſtum confiterur; manaſſa jam bona, effuſiſſe numen, non ultra evolvendis libris terendum tempus eſſe, prædicat. Quare repentina mutatio ſumma omnes admiratione affecit.

7 Enimvero increbuerat jam fama, armatum minis & peculiari odio favum, ad Chriſti delendum nomen Damaſco apprnpinquare; & tuoc, non illud non perſequentem modo, ſed ultro dantem attollentemque audiebant; ſævum murmur, diſſonus caotus, incertæque voces eaaudiri & non dubius metus, acrius odium eum rabie, Judæorum pectora quaſſare. Fervere igitur animi, ioſontiſque in eædem impelli, florentemque ætate juvenem, promptumque mano, ea ingenii præſtantia, ea facundia, abnegato patrio turpiſſime ritu, externa ad ſacra

Saulus ad Chriſti diſcipulos contra diſcipulos Chriſti,

acciturus Damaſcum,

atque Damaſcum ejus deducitur,

convertitur fidemque Chriſti amplectitur, perſequitur a Judæis.

A. SANCTORIO.

A prolapſum, acerrimeque pro his ſtare indigna-
bantur: idcona hauſiſſe dogmatum myſteria, ita
inſudaſſe diſciplinis, ad hæc tradita arma, pa-
trias ut ea in leges diffulminaret abuteretureque?
Vociferari itaque, ſtructis inſidiis, oe poſſet
alabi; ſaxque alla ingens brevi excitatura iecen-
dium, ni ipſo in ortu exſtinguetetur. Dineam,
Arabum Regis Præfectum, illuc ab Rege de-
legatum, ad Romanam mitigandam ferociam
(eum haud dubie Romani ipſe belli meta qua-
reretur, addictuſque ſiderum ſcientiæ, non ni-
ſi ea cæli benignitate ſalutem ſperaret) adeunt,
obteſtaoturque, ut vigiles portarum ad limina
ſtare, cautequa cuſtodire juberet, aum tranſcen-
dere mœnia nefas apud Romanos, & ſemper
morte piatum ipſo Urbis conditoris fratre cruo-
re ſuo jura ſanciunte.

quibus dolis eruditi

8 Sed Sauli auditores, præcogaitis inſidiis
aum fallere excubias acquirent, hominem in-
tempeſta nocte e ſpecula in ſporta dimittunt,
qui ſtatim in Arabiam avulgandi Evangelii gra-
tia proficiſcitue: quamquam id Lucas memoriæ
non mandarit: ſed ipſa Saolus in Epiſtola ad
B Gallogræcos ſa alio intendiſſa ab illa fuga iter,
inviſiſſeque triennio poſt Hieroſolyma, rediſſe-
que Damaſcum, affirmat. Arabum gentes, fe-
ritate barbaras, & corporum animorumque
mollitie infames, ſoli fertilitate, odorum copia,
cælique ſalubritate beatas, partim Romana po-
tentia, partim iodigenæ Reges, & ipſi ſocii,
vaſtigaleſque Romanorum imperio frenabant.
Nabathæi, Agræi, Sceniti & Chaulotei mul-
tas colont urbes, ſed plerumque vaſtis campis
ioerrant, & ſub dio, Scythico more degune,
incondita multitudo, certis pareos Ducibus,
diſcors ac cootumax, quorum creſcente ſobole
ac colluvione, noſtro ſeculo ab Euphrate, qua
Palmyreorum termini rigantur, uſque ad Axlan-
ticum Oceanum, Ægyptum, Africamqua, oc-
cupata videmus.

& Chriſti præcones,

9 Has gentes concionibus Saulus aggreſſus,
fracta ſæpe impietate, multiſque acquiſitis Chri-
ſto militibus, Damaſcum repetit, moxque Hie-
roſolyma, Apoſtolorum videndorum gratia,
Petri præcipue, cujus fama ſanctitatis finitimas
geotes occuparat, ad exhibendum Principi Ec-
C cleſiæ obſequium, quodammodo ad accipien-
dum præſtandumque juramentum, apud ſigna
ſummumque militiæ Ducem, petiit; ſed eo de-
ſiderio fraudatur; nam præter Petrum Jacobum-
que fratrem Domioi, vidit nemioem. Quinto-
decimo poſt die, in Syriam Ciciliamque deſcen-
dit, fruſtratus inimicorum inſidias, & rabidas
animas, uni ipſi præcipue truces, ubiqua Chri-
ſti nomeo enuncians, ducturqua a Barnaba
(quicum vetus intercedebat conſuetudo, am-
boque ſub uno eodemque inſtituti fuerant præ-
ceptore, & ſæpe ioter ſe de religiona diſce-
ptarant) Antiochiam, nondum ex omnium
Apoſtolorum ceterorumque animis depulſa pa-
vore: ſed Barnabæ auctoritate omoibus carus
exſtitit. Tanta anim Saulo ad conciliandum ſibi
mortalium favorem caprandoſque animos, dex-
teritas inerat, ut nihil ſupra: quiſque hominam
celabrare, ſtupebatque cum oris dignitatem,
tum ſuavea mores, procul ſcurrilitate & riſu
atque facetiis, & quanto trueuleotiorem ſibi
Antiochiæ tendit. animo vultuqun affinxerat, tanto leniorem mi-
tioremqua expertus, carius diligebat. Igitur Sau-
los una cum Barnaba iotegro annn Antiochiæ
cammoratur, ibique noſtri Chriſtiano cognomi-
ne, cum antea Nazareni nuncuparentur, hone-
ſtantur: deinde, cum maxima rerum penaria,
Agabi ex ore multo aatea denunciata, anno ſe-
cundo Claudii Cæſaris, quo rebellionem, ſtra-
gem, & pugnas Romana res ſenſit, Judæam fi-
nitimaſque Provincias urget, eaque mire Chri-
ſtiani in his Provinciis verſantes afflictarentur,
Antiochenſis conventus in medium pro rata fa-
cultatibus prolatis occurſavit piorum neceſſitati,
munuſque Saulo ac Barnabæ id injunctum, quos
anivarin in conventu virtutum concurſo admi-
randaque pietate præcelleotes intethpebant. Re
feliciter pieque expleta, ambo Antiochiam, Joan-
ne (quem & Marcam appellari alias diximus)
adſcito reperunc.

D.

CAPUT II.

Itinera varia, perſecutio continuata & lapidatio a Judæis.

Inde alio

FLorebat illa civitas multis ac præſtantibus
viris, & Chriſtianæ diſciplinæ obſervantiſſi-
E mis: hi multis voſis ad Deum antaa precibus,
Saulum & Barnabam ad opus, ad quod vocavi
erant, implendum dimiſerant: qui almo docti
ſpiritu, Selauciam Cilicienſem, ad Calycandum
ſitam amnem, venerunt; deinde in Cyprum,
uno adjuncto comite Joanne trajecere, inſulam
miræ fertilitatis, cælo ſalicem & amœnitate illuſtrem, adeo ut Poetæ in illa Veneris domici-
lium finxerint. Paphus inclitum templum habet,
condente Aeria, ſeu Cynara ſacrauta, nulla
Deæ humanæ corporis effigies, perpetuo ambitu
formam in meta turget; thure ac precibus nu-
men expoſci credebant, nec cruore madeſcere
ara, hædorum fibris haud ineerta fidea, nec alla
ſuperi nramis vis imbris in igaem ſub dio fla-
grantem, ratin occulta, fœdi mores, crebra ſtu-
pra, ſuccumbente exteris puſſim adveniſque mu-
liere, nullus pudor, nulla modeſtia, quo forma
auguſtior, eo in libidinem & obſcœna profuſior
mulier; ſumma laus in ſtupri patientia.

uſque in Cyprum,

ss Igitur Saulus, Cypro, Papho tanus per-
agrata, a Sergio Paulo, inſulæ procuratore,
F audiendi verbi Dei percupido, accerſitur, mul-
tum contradicenta Elyma Mago, qui, obſcurus
genere, malitia notus, dolis ac fallaciis creve-
rat, verebaturque Apoſtolorum adventum, ne
detectis maleficiis, eo deceptorum ipimo ani-
morum ſpolio nudaretur, & lueret ſimal pœ-
nas. Quod intelligens Saulus, in conſpectu Præ-
ſidis in hominem invectus, ita oratione per-
ſtrinxit ſua, ut muteſceret ille, & cæleſti ira
punitus omnem videndi uſum amiſerit. Quo
miraculo adductus Sergius, cum multis accolis
ac tota familia, ſacro baptiſmate abluitur, vir
ballica laude inſignis, & in adminiſtranda Rep.
juſtua, nec animi aut conſilii inops, non minus
Saulo carus, quam illius ipſe cupidus. Hinc
Saulo inditum Pauli nomen ferunt: & ſic deinceps vocitabitur.

Antiochiæ Piſidiæ.

13 His igitur Paulus geſtis, una cum Barna-
ba, relicta Papho, Pergen Pamphiliæ urbem,
Diaoæ Pergeæ delubro memoratam, Ceſtro
flumine ſubvehitur: inde Antiochiam in Piſi-
dia (raverteota Joanna Hieroſolyma) acceſſit,
ibique dies noctelque Chriſtianam religiooem
prædicabat: tantumque erat ingenii illius acu-
men, taota vis dicendi, tanta ubertas ſummo-

cum

A cum in Chriſtum amore, ut nec nunquam illi verba defecerint, aut exaruerit oratio, nec corpus ullo labore fuerit devictum: a gallinicio uſque ad quintam horam manibus opus facere, ad nonam uſque in docendis inſtruendisque populis, sua curando corpore, fovendisque egentibus defatigari: magnificus illi animus, excelſus & ſumquam a rationis ſede dejectus: mira ſubmiſſio, & ad breviſſimum tempus ira (quod plerumque in alti animi viro reperies) nulla moroſitas, nulla elatio inerat; acerrimo in ipſo juventæ robore jactari æſtuareque fervore pruriginis: ſed creberrimis ad Deum precibus, miraque corporis afflictatione tundere efferaeſcentem vaperem, ancipitique in diſcrimine ſæpe triumphare.

obedeon ex Scripturis;

14 Igitur in Piſidia Antiochiæ commorans, cum in Judæorum conventum intraſſet, lectiſque ſacrorum capitibus librorum, rogatur ab Optimatibus, num quid effari vellet. Tunc Paulus, gravem uxorſus orationem, cuncta, quæ a Deo ipſi, Patreſque beneficia accepiſſent, commemorat: Abrahamum, virum integerrimum, gentis parem, aductum Chaldæorum a regione, multis periculis exemptum, illuſtrique ſobole nobilitatum; ejuſque poſteritatem Canopum Nilumque moderatam, mox a ſumma dignitate, fractis faſcibus, in ima miſeriarum dejectam, rurſuſque ſpreta Memphitici populi arrogantia, depulſaque ſervitute, fertiliſſima Provincia ſeptem delectis gentium nominibus, ſciſſo biſariam mari, obrutis ac fluitantibus hoſtium corporibus, ſepultis aquarum mole Ægyptiorum itis, ſepulcriſque furoribus, micante illis nocturna ſolis inſtar face, ſeratis

& renovare ſis malalæ;

in ſolitudine deſuper cibariis, curatis vulneribus, cratis mirabiliter fontibus, interrupto perenni in curſu ſolis itinere, portam, illatamque ad ubes beatumque ſolum, per populorum ruinam ſtragiſque ferrum repulſe cruore, irroraſſe ſaxa, madeſſe ſolum, exundaſſe amnes, bellicoque ſtrepente, concuſſos prolapſoſque urbium muros, oppidaque arte ac natura munitiſſima, circumvallata, oppugnata, exoſa, populataque flammis, veraque in cineres ſtrata armatorum agmina, ſtrataſque phalanges, oſtentata ſimul judicum jura, togata oſtrum, Euphratemque plus æquo tumentem atque immodicos evibrantem fluctus iratum, ad unius oculorum ictum puellæ expalluiſſe, adoraſſe majeſtatem Sylæ, horruiſſe feminæos auſus Ecbatana, Perſidaque contremuiſſe, referebat: & tamen nullo ſupplicio mitigatam eorum rabiem exfaturatamve libidinem, occiſum ab illis Chriſtum, a Davide duceotem genus, tot vaticiniis deſignatum atque promiſſum, paſſim æmulatione ad illum macſtandum Optimates certaſſe, pro conceſſa vita mortem, pro beneficio injuriam, pro gloria infamiam ac teterrimum ſupplicium retuliſſe ab illis, graviſſime conciooari.

inde exiſtur a Judæis;

15 Cum dicendo finem impoſuiſſet, dimiſſaque concione, ipſe, una cum Barnaba, exiret, Judæi cum oraat, ut proximo die, qui ſolennis apud illos habendis concionibus erat (Sabbatum ipſi nuncupant) iiſdem de rebus verba faceret. Multi ſe Paulo a concione aſſociavere, mori cum viri doctrina, tum percepta veritate. Inſequentibus diebus, cum tota civitas ad audiendam Pauli orationem conveniſſet, Judæi, id indigne ferentes, obſiſtere, miſcere ſeditionem, & vaſtis undique clamoribus, huc illuc concurſare, modo in concione Paulo obſtrepere, modo jactare maledicta, modo ambages proponere: victa tamen ab Apoſtolo pervicacia, ad dolos vireſque verterunt, incitando populo, & aptam ſeditioni ſubito miſcendæ in medium producendo mulierem. Itaque gliſcente tumultu, Paulus multa elocutus, ſe Iconium, Lycaoniæ urbem præcipuam, & ætate noſtra duabus funeſtiſſimam pugnis, proripuit, ubi par illum ſeditio, Judæorum dolo conflata, excepit, affectuſque calamitate oppidoque ejectus, traducta ad Chriſti cultum Thecla nobiliſſima puella, Lyſtras Derbamque, eadem in Provincia oppida, ſe contulit; jacentique (Lyſtris) ad portæ limen inopi pedibus debilitato & carari magnorere cupienti, valetudinem imperticur, ita ut valens ille ac vegetus ſurgeret ambularesque.

idem fit Iconii.

16 Quo prodigio ſtupida civitate, maxima omnium in Paulum ac Barnabam veneratio cultuſque, adeo ut Lycaonice inclamarent, adeoniſſe deos, Jovem in Barnaba, Mercurium in Paulo deſignatos, jam dudum genti ſalutem, jam terras numinibus luſtratis credere. Stabat victimis inferim faciendis, ſacra canens, thuro fumara aræ, & mugire juvenci, ſpectari coronæ infulæque, & omnia holocauſti in modum parata erant; ſed prohibetur non debitos mortali cultus ab Apoſtolis; & Deo exhiberi (cujus clementia funduntur imbres, omniaque bona rorantur) jubetur: ſed Judæorum non quievere doli, aut ceſſavit invidia. Nam quanto in clariori fama, propter virtutes & ingentia prodigia, Chriſtianos videbant, eo acrius eorum in animis exardebat incendium: ea præcipua gentem cura angebat, cum Chriſtianum nomen adeo brevi tempore in immenſum accreviſſet; ex Cruce ortum, & Crucis nomine fundi, & Moſcos dogmata tantis nobilitata miraculis, tot annorum curſibus Paleſtinæ terminis coercita, ceteriſque gentibus execranda, conſpiceret.

Lyſtræ ſanato claudo habetur pro deo a gentibus.

17 Itaque conſternata multitudine in Paulum ruunt & multo ſaxorum ictu convulnerant, adeo ut diu intermortuus jacuerit: quem ſublatum cum Barnaba diſcipuli Derbam perduxerunt; qui, brevi recepta valetudine, obductoque vulnere, haud quaquam periculis decerritus, iterum Antiochiam, Lyſtras, Iconiumque luſtravit; confirmatiſque Chriſtianorum animis, lætus jam Theclæ pernobili fama, in flammarum globis, tormentorumque atrocitate victrici, peragrata Piſidia, Pamphiliam tenuit; inde in Attaliam, mox Antiochiam ad Orontem cum Barnaba devenit, benigneque a cunctis excipitur: quid ipſe ac Barnabas effeciſſent in Aſia, Concilium edocent. Mittitur inde Hieroſolyma, per Phœnicem Samariamque iter faciens, anata quæſtione inter Erhnicos, jam Chriſti militiæ adſcriptos, ac Judæos; Cerinthio auteſignano, ſceleratiſſimo homine, quæſtionem movente, nam ad Eccleſiam accedentibus pellem (quod præputium Judæi dicunt) abſcindi oporteret. Vicit Pauli ſententia (multa concionantibus Petro atque Jacobo hac ſuper re) qui nequaquam eo onere premendos Chriſtianos judicabat.

lapidatur a Judæis;

Redit Antiochiam & Hieroſolymam.

18 Ita eum hoc decreto Antiochiam remiſſus, & aliquamdiu ibi moratus, repudiato Joanne, multum obſiſtente Barnaba, & exorta diſſenſione, adjuncto ſibi Syla, inviſere Chriſtianos, & confirmare eorum animos aggreſſus,

ac denuo Lyſtras,

Lyſtras

A.SANCTORIO.

A Lystras devenit, ibique Timotheum, ioſigoi florentem fama, ſemijudæum (quippe Ethnico patre, Judæa Chriſtiana matre Eunice nomine, erat ortus) in comitatum adſcivit, præputioque mutilandum curavit ad capræodam Judæorum benevolentiam: qui Epheſinorum Antiſtes declaratus, in infandis Dianæ ſacris a furente populo poſtea occiditur, dira in impietate, ſacra atque illuſtris Deo victima litata. At Paulus hoc comite, peragratis Phrygibus ac Gallogræcis gentibus, in Myſiam contendit, prohibituſque Bithynia in Troadem deſcendit, ubi ad vaſtum noctis ſilentium mira illa ſpecies viſa: vir quidam Macedo ejus oculis objicitur, qui illum demiſſe precabatur, ut in Macedoniam tranſiret ſeque adjuvaret. Movit Paulum cum ſpecies viri & juſta petitio, tum claritas gentis. Nam triginta Regibus & CLIV. annorum imperio, fractis Thracibus, frenata Græcia, ſtratis Perſarum opibus, victoriis lodia Æthiopiaque percurſis, inclytum nomen aſtris terminarat: ſed Aſiæ Europæque ingens terror, nulla majeſtate tutus, Romanæ virtuti ſuccubuit: ita B rerum viciſſitudine ſereote, modo Aſſyriorum per M & CCC annos evehente imperium; modo Medorum per CCCL, modo Perſarum per CCXXX extollente proſtraoteque.

Paulus in carcere apud Cyzicum,

19 Igitur Paulus relicta Troade, apud Cyzycum teterrimo carcere afflictus per aliquot dies, ſi recte iotelligamus ipſius ſententiam epiſtolæ, in qua inſortuoia commemorat, de triduanis in imo pelagi tcoebris remioiſcens; recto curſu Samothraciam, adjacentem Thraciæ (qua Hebrus in pontum evolvitur) ioſulam, applicuit, deinde Neapolim, mox Philippos tenuit urbem, prærupto in tumulo ſitam, Creoidem olim & poſtea Datum appellatam, illuſtrem muoieote Philippo Amyntæ filio, & duarum Romanarum cladium cruore luctuque memorabilem. Itaque per aliquot ibi dies Evangelium concionatus, Zygaſtem ad flumeo (ibi olim poſt raptam legentem Proſerpinam flores, jugum fregiſſe currus Plutonem, fabulantur) oratum deſcendit, Lydiæque mulieris, purpurarum venditricis ex civitate Thyatirenorum, quæ Pauli doctrioam ſecuta erat, precibus fatigatus in ædes divertit.

C *miniſtram Apollinis dæmona liberat.*

20 Cum progrederetur / fit illi obviam haud indecoro adſpectu puella, Apollinis devota ſacris (cujus inclytum Delphis remplum ea tempeſtate conſpiciebatur) quæ & dare reſponſa, & affari mortales, futuraque prædicare tripode percuſſo ſolebat, & dominis ingens veſtigal: quæ cooſpicata Paulum comiteſque, illos Dei ſervos, & ſalutis mnoſtrantes iter, prædicabat: eujus ex corpore Paulus cacodæmonem ejecit, magno dnmioorum mœrore. Quamobrem quotidiaoo redditu fraudati, coorti in Paulum ſocioſque, ad Magiſtratus pertraxere, accuſantes, quod civitatem turbarent & ſacra veterum, recenti ſuperſtitione inducta, convellerent, denrumque ſimulacra polluerent. Quorum vocibus inſtigata multitudo, detractis Paulo ac ſociis veſtibus, graviſſime illos virgis contudere, & ſic male habitos cæſinſque io vincula conjecere; ſed iotempeſta nocte, precaotibus illis, adeo ut verborum ſonus cuſtodis ad auras perveoiret, taotus exſtitit repente terræ motus, ut plurimis convulſis ædificiis, ipſius carceris fuodamenta vehementiſſime quaterensur, expanſis ſoribus laxatiſque nexorum vinculis.

accuſatur.

ac cadit.

21 Eo tremore excitus carceris cuſtos, cum patefactas carceris januas conſpiceret, vinctos abiiſſe ratus, pœnam veritus, enudatum ferrum in ſe convertit; cum ſtatim Paulus, magna e- *Carceris cuſtodem cum ſua hoſpitio.*
dita voce, damnare facious & inhibere maous jubet, neminem fugiſſe teſtatus. Ille ad Pauli vocem, abjecto ferro acceoſaque face, carcerem iogreſſus, cum vinculis ſolutos illos videret, miratus magoitudinem animi, perculſus, ad illorum ſa pedis abjecit, ſalutemque precatus, dimittit; qui io illius domum ſe recipioot, ubi expiato ſacra aqua cum uoiverſa famiʼia cuſtoda carceris, curandis ictibus curam adhibent, quaodo Magiſtratus, miſſis lictoribus, ut dimitteret vinctos, cuſtodi imperarunt, qui ſe cum indigoe virgis cæſus, ſequa Romanus eſſe inclamarent, iojecto Magiſtratibus civibuſque (recenti anta oculos Rholiorum obverſaote calamitate, per ſcelus iojuriamque contracta) terrore, extra urbem liberi emittuotur.

Theſſalonicæ prædicat ter in hebdomada.

aa Iode, ſalutaria fratribus, percurſiſque Amphipoli, Dianæ Tauropolon clara delubro, Apolloniaque, Theſſalonicam inſignem urbem, E
Acbedori haud procul oſtio amnis, ad Thermiacum ſinum, calcata Theſſalorum gentis gloria, virtute Amyntæi Philippi percelebrem, tenuere. Ibi multi nobiles Judæi negoʻiabantur, nec obſcuri eorum conventus vtiebantur, Uſque adeo creverat oumero ac fobole dira iſta natio, ut per univerſam Aſiam, magoamque Europæ partem ſeſe effunderet. Ibi Paulus ter in hebdomanda diſputare, luctarique cum Judæis, eo totam ingenii verteos vim, docendo, Chriſtum eſſe Deum, morique oportuiſſe noſtra ſupplicio ſuo ad delenda ſeelera. Non iotellectum id apud Judæos, & alienum penitus ab eorum animo cogitationeque, credere vecors illa gens, Chriſtum regio faſtu armataque manu venturum, Romanom ad depellendum Hieroſolymis nomen, & glorioſe io terris triomphaturum; & quaotum ſupplicia cruceſque dedigoari regale faſtigium, tantum abeſſe Chriſtum a Deo, quem in humanis abjecte viventem, vulgari veſtitu, vulgari pareote, vili familiaritate uſum noviſſent, eiſi ſtupanda illa, ac ſupra naturam prodigia, omnem penitus cæcis ex animis de- F
pellere caliginem potuiſſent. Sed Judæi mori potius io errato mſluos, quam cedere vel cum digoitate, aliorum voluntati. Nulla gena roio io terrarum orbe crudelitate fævior, aut luxuria fœdior, aut avaritia ſceleſtior, aut pervicacia obſtinatior, aut ingrato animo tetrior.

CAPUT III.

Alia itinera; peroratio Athenis in Areopago, & nonnullorum converſio: adit Corinthum.

Apud Jaſonem diverſatur; ideo accuſatum a Judæis,

AT Paulus cum multos Chriſto milites adjuoxiſſet, commoraretur que apud Jaſooem, præpotentem urbis civem, Judæi, qui in errore ac pervicacia permanſerant, manu facta communicatoque cum nonnullis ſicariis coofilio, qui turbarum potios quam pcatum civitatis ſtarum malebant, in Jaſonis domum irrumpuot, ut Paulum ſocioſque ad Magiſtratus ducerent. Quibus non inventis, Jaſoni onnnullifque aliis e pia familia manus injicere clamarcque cœperunt, Jaſonem præbere domicilium rerum novarum

A varum cupidis, foverc divitiis, & complecti auctoritate, faſcium terrorem obliterari, ſpernı majeſtatem, & Divalia reſcindi decreta, ac labefactari Cæſatis nomen, Jeſumque ab illis regale in faſtigium attolli. Excitur his vocibus civitas, Cæſaris majeſtati obſtricta: jam vaga volitat, incertoque fremitu turget, ruit, ac ante tribunal Jaſonem ſiſtit, Paulo, Syla, ac Timotheo aufugientibus; quando in eos tota effuſura vis popularis fuiſſet. Sed Jaſon perorata ſumma fiducia cauſa, deprehenſoque Judæorum dolo, liberatur.

Mittitur Berrhœam ſtr Athenas,

24 Itaque Chriſtiani Paulum cum Syla Berrhœam miſere; ubi Paulus, multis coacionibus habitis, nuſquam periculis concuſſus fractuſve labore, multos ex Judæis, plures ex Ethnicis ad Chriſtiana juga mittit. Quæ res Theſſalonica Judæos Berrhœam ad perturbandam religionem noſtram excivit; ſtatimque impleta ſeditionibus urbe, noſtri evitandi tumulti cauſa, Athenas Paulum dimittunt: qui ut Atticam attigit, properare ad ſe Sylam ac
B Timotheum jubet. Enimvero ingens inſtare diſcrimen, nec rudi cum gente pugnandum erat. Hinc Athenas iotrat: cepit hominem primo occurſu cum magnitudo ſceleris, cum urbis reputatio nobilitatis; ſtatim quippe cum ſitula vel ignoto Deo cernebat aram, cuncta Minervæ arcis præſidia in venerationem conceſſa, victimas torreri flammis, idolorumque nomina paſſim vario ſcotta cani. Hinc poſtea ſubibat animum, inclytam illam urbem Solonis legit, Græciæ quondam lumen, Marathonia ac Salamina laurea clariſſimam, tot molitam claſſes, Aſiæ terrorem, Europæque ornamentum, amputatis lacertis, ſublatiſque opibus, tremere ſecures, horrere togam, curulemque, & ſervire faſcibus, ſolaque tantum lingua ferocientem contemplari.

ubi multa diſputat

25 His agitatus Paulus, non terendum tempus, aut cunctandum ratus, magno ſtudio Chriſti doctrinam edocet. Multa illi cum Stoicis, multa cum Epicuris luctatio: illos magno, ſed falſo virtutis amore flagrantes, & dempta ſuperſtitione, haud abhorrentes a Chriſtiana diſciplina, hos non divinam naturam, non immortales animos, ſed cuncta occaſu ſempiterno tolli exiſtimantes, veneri addictos, cibis, ſomno cunctiſque illecebris pollutos, ad bonam frugem revocare Chriſti
C miles conabatur. Crebra diſputatio, eædem artes; par in differendo cerni acumen ingenii, res ſummam in contentionem deducitur. Philoſophi, innato faſtu prætumidi, & lua doctrina ventoſi, in animum inducunt, ignoto homini, & nova proſus in medium afferenti, non credere: & Paulum, veriſſima ſentientem, nulli ſyllogiſmi, nulla cavillatio, vulgataque fabulæ, aut acuta ratiocinatio abſterrent. Ergo ad Areopagum decurritur, graviſſimum ſanctiſſimumque apud Athenienſes conſilium: ubi Paulus dicere juſſus, in hanc ſententiam locutus fertur.

Et in Areopago præclare

26 Multa ſane, atque ea præclara de Athenarum urbe vel legeram ante, viri Athenienſes, vel auditione acceperam, quibus veneram in eam mentem, ut hanc ipſam urbem lumen eſſe Græciæ arbitrarer: quod quanti ſit, illi profecto intelligent, qui de ipſius Græciæ laudibus vere atque integre judicare potuerunt. Nam maria tot adita claſſibus, veſtris exercitibus exteræ edomitæ nationes, tot ſingulares partæ victoriæ, veſtris a cervicibus parva ſæpe manu depulſa Perſarum vis, quorum innume- D
rabilibus copiis anguſtum ſolum, quorumque vo- A. SAN-
luntibus talis anguſtus aer videbatur, ſimul & CTO-
Thebana ferocitas, duritieſque evicta Spartana, veſtram cumulare gloriam extollunt. Sed tamen, cum primum videra dicit, quæ prius me vel fama vel lectione in admirationem rapiebant, cum illis prope omnibus res ac facta conſentire animadverti: ita enim ſunt recta apud vos plerique digeſta, atque eo ordine deſcripta, ut nulla ſit mirandi cauſa, cur a vobis leges dicantur ac jura orbem habuiſſe. Unum tamen (ut fatear) admirari non potui, quid ſit, cur Deum aliquem veneremini, quem vobis ignotum eſſe dicitis? Quo ergo tot philoſophorum diſciplinæ, quo monumenta, quo diſputationes, quo acumen verſa ingeniorum? juvat luſtrare terras, metiri cœlum, recenſere aſtra, curſuſque indagare, & illorum omnium opificem non pudet ignorare? Cur enim veſtrorum imagines & ſimulacra prætcrirem modo, & perlegerem oculis, incidi in quamdam inſcriptionem, quæ aram poſitam eſſe indicabat Ignoto Deo.

E

de ignoto ipſis Deo,

27 Mitto jam, ſueritne id effectum opera alicujus Athenienſis, an (ut fert multorum opinio) Cretenſis Epimenidæ: illud tamen dico, nec vereor ſuſpicionem temeritatis, poſſe me vobis indicare, quis ſit Deus, quem vos ignari veneramini, ſi modo non anticipatam illam in animo habentia ſententiam, ut rebus etiam veris obſiſtere ac repugnare velitis. Deus igitur, quem *quem dare* vos ignoratis, & quem non ignorare debetis, *verum ono-* is eſt, qui a nihilo imum hunc terrarum orbem *rem,* condidit, qui terram ſuo ſtabilivit pondere, & circum eam fudit aquam, aera tenuem fecit ac ſpirabilem, cœlum denique explicavit, pulcherrimo cujus quaſi amictu omnia tegerentur. Hic autem rerum omnium procreator & dominus, non templis ullis, quæ hominum ſit architectata manus, continetur, nec opere comprehenditur humano, cum rei nullius indigeos, vitam per ſeſe ducat felicifſimam beatiſſimamque: ab eo potius omnia quaſi apta pendent ipſius opis indigentia: ab eo enim ſpiritum ducunt omnia, ex quo fit ut hoc cœli aſpectu & vita fruantur. procreavit ipſe ſtirpem ipſam & progeniem hominum, quos immiſit in terram univerſam, eiſque certa quædam vivendi tempora ac ſpatia, ſuo ipſe arbitratu nutuque præſcripſit. Quæ F
omnia fecit incredibili quadam permotus voluntate, ut cognoſci poſſet ab omnibus. Incurrit in oculos omnium etiam aliud agentium (ſi modo agant aliquid) tama Dei liberalitas, tanta magnificentia, ut manibus prope tangatur, non tantum oculis videatur: ita ſunt ipſis omnia plena.

non ſumo- lacrum eſſe.

28 Nec vero id latuit quemdam veſtrorum Poetarum, quos magno vos interdum honore dignamini, cum illud quaſi oraculum edidit ac reſponſum; Dei genus ſumus: nimirum quod vivimus, quod movemur, quod ſumus, id uni Deo acceptum referri debet. Quod ſi effatum illud verum eſſe intelligitis, quod prædicat, nos eſſe Dei genus, illud profecto ſequitur, ut intelligatis, non quod e lapide cæditur, aut cœlatur auro atque argento, quod elaborant manus, fingendi cœlandique artifices, id eſſe divinum, aut Dei ſimile: tenui namque filo Dei apud vos auctoritas pendet, ſi tam infirmis nititur adminiculis: quin vos ipſi expergefaci-

tis,

A. SANCTORUM.

A tis, mentemque extollitis ad majora. Pellantur tandem istæ tenebræ, quæ vos obsederunt nimium diu: cedant aliquando luci tenebræ, noctis diei, ignoratio scientiæ, umbra soli: Deum sequamini; quod unus e vestris dixit Sapientibus, torpe esset, Athenienses, si, cum discere possitis, quod est maximum, pulcherrimum, utilissimumque in vita, id addiscere defugeritis, aut ignorantia quadam aut pudore; nec enim Ægypti potentia, aut Syrorum miracula ac fabulas canimus, non Apim aut Anubim, fœda animalia, velut numina exculta; non Babylonis fœditates in medium adducimus: absint ista a vestra doctrina, a vestro ingeniorum acumine: loquimur Athenis, & in gravissimo istu consilio apud sapientissimos homines.

Judicatorem venturum dum,

29 Itaque audite, audite, quid Deus, Deus, inquam ipse, qui, cum sit summa veritas, neminem potest fallere, quasi vociferans admonet, nobisque denuntiat: Corrigite, mortales, si quid est in vobis pravum, emendate pererratum, fugite nefarium, abigite vitia virtutibus, maleficia obruite benefactis. Veniet dies aliquando, quam solus ipse constituit ab omni æternitate, qua die omnium hominum, qui sunt, erunt, fuerunt, disceptabuntur causæ jure æquissimo; dabit judicem, virum summæ integritatis, summæ innocentiæ, incredibilis sapientiæ, quem nec prece inflectere possis, nec pretio labefactare; quem quidem ipse delegit ex omnibus sibi carissimum: atque hujus egregiæ erga eum voluntatis hoc nomirum voluit esse argumentum, quod eum, crudelissimos acerbissimosque perpessum cruciatus, mortuumque suscitavit, atque e sepulchro reduxit. Quid tumultuamini, quid strepitis, viri Athenienses, cum auditis eacitatum aliquem ab inferis? Non vobis Platonicæ alicujus fabulæ vanitas in mente, sed summæ & divinæ potestatis: quid enim non potest Deus, qui, quæ ipse voluit, fecit omnia? Rerum est omnium præpotens Deus, & nihil est, quod si velit efficere, non possit: quin vos ita vitam instituite, ut Deum agnoscentes, recte pieque vivatis: quod cum feceritis, illud sequitur, ut præclare moriamini, & spes erit postea, cum redieritis ad vitam, non prout sceleribus, pro maleficiis ignominias, supplicia & ignem perpetuum ac sempiternum; sed pro benefactis, prout virtutibus, honores & illustria præmia consequamini, quæ ad memoriam exstabunt sempiternam.

Conversio Dionysii ac Damaridis.

30 Ut Paulus dicendi finem fecit, movit admirationem audientibus: nemque ea Senatu præter Dionysium Paulo est assensus: is excellenti doctrina magnoque ingenio, in Ægypto apud Heliopolim sedem quondam Philosophorum, cœlestia perscrutantium, Apollophanis auditor; quo die Christus mortem subiit, ingenti insolitoque mundo tremore quassato, omniumque animis mortalium panico terrore concussis, ac tacito mœrore occupatis, cæloque abscendente sole, & vasta nubium mole tellure operta, eam in sententiam descenderat; ut diceret, aut naturæ pati Deum, aut machinam disrumpi solvique terrarum. Hujus postea insigne nomen fuit Gallicanis gentibus tutelare. Credidit etiam eodem die Damaris, non ignobilis femina, ipsius uxor Dionysii. Memorant etiam in eo certamine a Paulo ad religionem, Apollinem clarissimum juvenem fuisse attractum, cæci cujusdam ex oculis demptis tenebris, cum insigni intuentium admiratione.

B C D E F

31 Hinc, relictis Athenis, Corinthum accessit, Achajæ lumen, urbem clarissimam magnificentia ædificiorum & elegantioris supellectilis. Sed postquam Romana arma Mummio imperatore eo illata sunt, tunc Corinthus, ingemiscente Græcia, denudata ornamentis, ferre jugum coacta est: sed illa victoria victori, quam victo, funestior fuit peregrinis illecebris emollita Romana ferocia, & contusa virtute; adeo pronum in voluptates humanum ingenium. Sed Corinthus in adventum Pauli omnis penitus decoris oblita, cunctas in impietates ac turpitudines effusa, non iodigenis modo, sed peregrinis etiam moribus sacrisque fœdabatur, famosa non secus, ac Oriens, in sacrorum Anaitidis scelere, quæstum corporibus muliere Deæ faciente, adeo ut mille quondam scorta famulata ei fuerint. En celebrata apud veteres Græcorum prudentia atque integritas, quid Academia, quid Lyceo, quid Areopago, quid Prytaneo, quid Ephororum consilio profectum? gens levissima atque obscena, ceterarum gloriam nationum carpit, dum fœditates suas non conspicit. Sed semper id mortali insitum, scelerato præsertim, aliena perscrutari, nescire sua.

Corinthum adit, urbis summa sam,

32 Hinc igitur scelestus mores diraque scelera, atque impietates retundere Paulus aggressus, *detestationibus ad fa-* variis artibus, miroque uti ingenio, quotidie *lutem.* in foro, & Judæorum in conventibus, de virtute nostraque religione disserere, auctosque Timothei Sylæque adventu, acrius perstringere civitatis mores. Græcum insita ignavia, inveterata debacchandi licentia, intolerandus ille fastus; Judæum acre odium, summa invidia ac insita pervicacia, angebant. Sed in crebris illis quotidianisque pugnis semper Paulus victor, fracta Judæorum audacia, hisque gravissime castigatis, Crispum illustrem genere auctoritateque inter Judæos, cum universa familia, multosque Corinthios ad Christianam religionem pertrasit: noctu autem Christus Paulum visus admonere, ne mortaliom perturbaretur insidiis: stare se pro illo, & multos etiam eadem in urbe sibi militare confirmat. Quo ostenso terribilium hostibus Paulus, integro annum sexque mensibus in Achaja commoratur.

Proconsul accusatur apud consulem a Judæis.

33 Præerat tum Achajæ, demptæ a Tiberio Senatui, & rursus illi a Claudio restitutæ, Proconsul L. Junius Gallio, Senecæ Annæi germanus, vir interitu major, quam vita, funestis in familia omnibus ad excidia virtutum per alienum flagitium: ad cujus suggestum Judæi Paulum attraxere, tamquam legis Mosaicæ dogmata everteotem, novamque persuadentem religionem: quibus Paulus respondere paratus, prohiberur a Proconsule: nam de facinore injuriisve, non de lege patria ritibusve Judæorum scelaturum sententiam; Romanam non illis offendi majestatem, nec summa peti, pulsarique fasces, annuit. Quo responso illusi Judæi omisso Paulo, in Sosthenem totos impetu feruntur, eumque vidente Gallione cædere cœperunt, nullo Proconsulis segni viro, stomacho facto: tanta homini socordia atque ignavia inerat, ut seu fastum dignitatis, terroresque oblivisceretur, seu injustum existimaret de aliena religione judicare, Hebraicarum traditionum ignarus; & Judæos tanta, cum impudentia, cepisset arrogantia, ut in conspectu Proconsulis ante tribunal

Cæsaris

A Cæſaris viliſſima ipſi ſervitia indemonstrum verberare auſi fuerint. Refert Joannes Chryſoſtomus, Pauli ſtudioſiſſimus, eodem etiam furore illum a Judæis fuiſſe virgis conteſum ac effectum injuria.

apud Aquilam & Priſcillam ejusmodi.

34 At Paulus multis ibi abſumptis diebus, Aquila & Priſcilla Synopenſibus civibus, ex Italia decedere coactis ex dicto Claudii, Judæis ſubinfenſi ob contumaciam & rixas; comitibus adjunctis; in Syriam (ad Cenchreas, prius navale Corinthiorum ad orientem, ex voto depoſita coma, ſanctum id olim apud Nazareos, & religioſiſſimum) adnavigare conſtituit. Corinthi apud eos fuerat benigne ſuſceptus, unaque cum illis opus facere eſſuetus ex vetuſta Rabbinorum conſuetudinn, qua addiſcentes ſacras litteras mechanicis etiam aſſuefcere opificiis jubebantur, ad otii peſtem virandem, & jam ſemper ſub pellibus erat conſectior earum, qui, nulla habita fictionum vice; perpetuo degebat armatus, hoſtium complexus & ora anhelans.

B

CAPUT IV.

Epheſi ac Troade geſta atque miracula: Hieroſolymis Pauli obventura calamitates prædicuntur.

Profiſciſcitur Epheſum, Caſarienſem, Antiochiam &c.

IGitur Epheſum pervenit, ſæpeque cum Judæis conflictatus, Cæſaream, invitis etiam Chriſtianis diſceſſit, quamquam brevi ſe reverſurum pollicitus eſſet: inde Antiochiam applicuit; mox Phrygas, Gellograecenſque obivit, eo conſilio, ut Chriſtianos in religione confirmeret, ingenti a cunctis hilaritate exceptus; ovanſque veluti urbes intrans; peragratiſque ſuperioribus Provincia, rurſus Epheſum contendit: ibique repertis quibuſdam Chriſtianis, quæſivit ab eis, num Spiritum ſanctum credentes accepiſſent: Cumque reſpondiſſent, ne auditione quidem accepiſſe, num almus Spiritus experiretur; rogevit iterum illos Paulus, cujus igitur nomine eſſent baptiſmate loti: reſponſum, Joannis ſe baptiſmate expiatos eſſe. Tum Paulus addidit, Joannem quidem pœnitentiæ lavacro expiaſſe populos, eos admonensem, ut in eum, qui ipſum ſubſequeretur, id eſt in Jeſum, crederent. Tunc omnes, duodecim numero, Jeſu nomine baptizantur, ditaturque almo Spiritu, conceſſis gentium linguis & vaticinandi munere: ibique Paulus per triennium cum Judæis diſputevit, multa ac peracerba ob religionem perpeſſus, & objectus etiam feris, niſi ferarum nomine immitis hominum ingenii & efferati intelligamus: biennioque Aſiam Græciamque multis ad illum confluentibus edocuit, non verbis modo ſed operibus, cum nihil in eo Chriſtiana diſciplina indignum reperiri potuiſſet: adeo diligens ſolicitusque Magiſtri veſtigia preſſit.

docens & baptizans,

C

etiam feris objectus.

Miracula ad Chriſti nominis gloriam declarandam.

36 Ejus interim fama ac ſanctitas ſtupendis prodigiis creſcebat, tractis in venerationem admirationemque ingentibus populorum inter igoominiam Cybelis & Phrygum Vatum ac dolorem Flaminum in cultu deorum; ſiquidem baltea ac licotea, illius tactu oris ſacrata, & debilibus atque ægrotis admota, valetudinem imperiebantur, laiaque dæmones fugabant, magientibus ſimulacris in ararum ſqualore. Movit miraculum invidiam & cupidinem ſimul ſeptem Scævæ ſacerdotis filiis ad experiunda arcana. Adſtabat Apella, indignatus & ægerrime ferens, occulta Salomonis hæſiſſe ad famem inimici hominis pectori. Placet juvenibus tentari ſecreta ac revolvi, facto periculo, num id quoque ſibi liceret in gloriam ſui. Itaque Jeſu nomen in eos (qui inferno ſpiritu agitabantur) invocare his verbis: Adjuro vos per Jeſum, quem Paulus adorat ac prædicet. Reſponſum ab inferis, Se & Jeſum & Paulum noſſe; illos qui eſſent, ignorare; cumeteque eo ene homine tetro ſpiritu exagitato, multis ictı vulneribus domum profugiunt. Hinc ingenti terrore incolæ Judæiſque injecto, omnes Chriſti nomen ad aſtra tollunt; multi Chriſtianæ militiæ mancipantur; multi anteacta ſcelera flebiliter confitentur; eha in inveſtigandis oturæ arcanis, in mulea librorum ſarragine diu diſtenti, libros in conſpectu popoli comburuor, quinquaginta millibus in pretio denarii jam olim abſumptis.

D

A. SANCTORIO.

Turbæ Epheſi contra Paulo,

37 His ita Paulus geſtis, divino numine præmonitus, Macedonia atque Achaja luſtratis, ire decreverat Hieroſolyme, quod intelligeret, cum eo acceſſiſſet, Romam ſibi eundem fore: ſed in hoc decreto, orbata Aſia Proconſuleri auctoritate, juſſu Agrippinæ, Junio Silano interempto, duobuſque graſſatoribus, P. Celere & P. Ælio, res Cæſaris procurantibus in detrimentum ac peroiciem Provincialium, noſtros ingens Epheſi terror circumvenit, ſtimulata petulantium civium audacia, ac concitata per Demetrium quemdam Argentarium, vilem quidem hominem, ſed traci eloquentia præcipitem & avaritia infamem. Itaque tote urbe proclamari cœptum, a Paulo quotidiano reditu exui inopes, improbaote ſimulacra deorum mortali fabricata manu, revocari ab Dianæ cultu non Epheſinos modo, ſed univerſam Aſiam; nihil hoc Aſiæ gravius, nihil luctuoſius, pravari vetuſtiſſimo numine nobiliſſimam urbem, virginea fundatam manu, emporiumque populorum eis Taurum incolantium Aſiam, conculcari Ortygiam, fœdari Cenchrium amnem, nudarique gemino ſplendore Aſiam, non equam partus ad dolorem pellendos, non oleam incumbente Latone ſacram, non Curetum cantum in honore futura; corruiſſe quondam inclitum templum, Cheriſiphori opus, infanis Heroſtrati; rurſus majori magnificentia cuncta ab Aſie D & XX annorum ſpatio reſtitutum Chrimocratis ingenio, ad illam uſque diem tor in bellis, in commotione rerum inviolatum, & nunc unius hominis ſcelere ac voce dehoneſtari, pollui, temerari, exſcindique.

E

quod Diana ſimulacra damnaret,

38 Phœbo gloriari Delphos, Junone Samum, Venere Paphum, Marte Æmum, Olyride Memphim, Cretam Jove, Soln Perſepolim, Pellade Athenee, Herenle Tyrum, nulla Dei effigie Hieroſolyma, Æſculapio Pergamum, Quirino Romam; ſe vero tantam injuriam Dianæo numini inferri, Perſarum quondam tuto a majeſtate, intactu Macedonum inter Romanasque arma, ignoto ab homine paſſuros fremere. Quibus vocibus exarſera audientium animi, vaſtoque murmure magne Diana Epheſinorum invocata, conſternati proruere; factoque impetu, Cejum atque Ariſtarchum Macedones, Peuli comites, in theetrum atreeere: quorum infortunium graviter ferens Paulus, indignitateque permotus, prodire in publicum & alloqui populum voluit; ſed non tulere auditores

A res & nota multorum nobilium auctoritas, qui
A. SANCTORIO. junctí Paulo familiaritate, populárem impetum
æstimelcebant; trahendam moram, & injiciendam conflationem, dum coacitata rudibus in animis rabies langueſceret, judicare: contra nonnulli, eundum obviam furori, & devoto pectore excipienda tela, nec inermem plebem timendam ſentire: plures, rem ignorantes, fluctuare animis; univerſos ingens metus occuparat: cum in medium tractus quidam Alexander & ſilentium manu poſcens, ratioonem facti reddere enititur: quem ut Judæum eſſe comperere, iterato per duas horas clamore vociferari, Magna Diana Epheſinorum.

quæ moderatio ſedatur. 39 Ceterum ad populi conſpectum deſeco-deote apparitore, Romana geſtante inſigoia, languentibus jam multitudinis animis, defarveſcenteque tumultu, rurſus Alexander, permodeſte locutus, noſtros nihil in Dianam peccaſſe, præſidem urbis, Joviſque prolem, nec ullo eos attineri piaculo, ait; atque ita frenatis populi motibus, noſtri haud incerto diſcrimine
B eximuntur: quos ad ſe evocatos Paulus, cum ad
Alio pergrinatur. hene vivendum eſſet adhortatus, in Macedoniam proficiſcitur: qua luſtrata, confirmatiſque Chriſtianorum animis, per Ægeum mare, inviſis Cycladibus, in Cretam primum, ubi relicto Tito, in Græciam inde deſcendit, treſque ibi menſes demoratus, cum Syriam cogitaret, ſtructæ illi a Judæis inſidiæ commutato conſilio in Macedoniam avertere. Quamobrem Philippos acceſſit & paucis poſt diebus Soſipatre, Ariſtarcho, Secundo, Cajo, Berbeo, Timotheo, Tychico Trophimoque ſibi adjunctis Troademque præmiſſis uno ſecum Luca (cujus magoa conſcribendo in Evangelio Apoſtolorumque rebus geſtis exiſtit, præter ſanctitatem, gloria) reteoto, Philippis ſolvans, Troadem, Helleſponto adjacentem, inſignem urbem, pervenit: ſeptemque ibi dies commoratus, ut oppidaoorum ardori ſatisfaceret, cum ſodalibus a cœna cum diſputaſſet, in longum protracto ſermone, Eutychium adoleſcentem, oppreſſum ſomno, prolapſumque e celſo in terram loco, examinatumque complexus medium, a morte revocavit, viventemque ſociis reddidit.

Troade mortuum revocat in Futum.

C 40 Tanta Paulo diceodi majeſtas atque ſuavitas inerat, ut vel invitos atque nolentes ad
Pauli gratia dicendi. ſeſa audiendum mortales raperet; adeo ut optime ai, quæ de Neſtore Græcæ fabulæ retulerunt, conveniant. Erat enim Pauli oratio gravis, ac vehemens illa quidem, non aſoto ac pingui Aſiatico dicendi genere, nec Spartaoa brevitate ſubſtricta, ſed Chriſtiaoa eloquentia effulgens, dicendi perſuadendique dignitate, nulli gentium ipſe oratori comparandus; caſtimooia omnibus inſignior, religiooe præſtantior, ſanctimonia ac moribus auguſtior. Igitur Antigoniæ pœnula libriſque, ad leoiuodum oppidanorum dolorem ex diſceſſu ſuo, relictis, tamquam brevi reverſurus, Luca ſociiſque Jaſon appulſis, cum pedibus ipſe iter feciſſet, navim conſcendit, rectoque curſu Mytylenem contendit, Pythaci ortu, ac Sapphi nobiliſſimæ pulcherrimæque puellæ illuſtrem carmine; inde Chium, a regione, quadringentis fere ſtadiis a Lesbo diſtantem, prætervectus Samum in Inſulam ambitu faſcentorum ſtadiorum, Neptuni Junoniſque claram delubris attigit; inde Trogillium ad inſulam, in Trogillio ſitam promontorio, adverſus Samum quadraginta diſſitam ſtadiis; mox Miletum (cum Paulus præterire Epheſum, ne qua ei mora in Aſia afferretur, quo minus ante Peotecoſten diem Hieroſolyma devenire poſſet, ſtatuiſſet) itum eſt, urbem nobilem Didymæi Apollinis fano. D

atque alia itinera.

ejuſq; oratio Miletoad ſuos.

41 Eo accerſiri Epheſinos majoras natu placuit, qui ubi ad eum convenere, multa de diſceſſu, multa etiam de caritate, qua per tot in Aſia moratus annos uſus fuiſſet, verba fecit, commemoratis paſſim inſidiis, ab Judæis vitæ ſuæ paratis, torque laboribus ſuſceptis; prædicaſſe ubique Chriſti nomen, docuiſſe Judæos Ethnicoſque, nec in alterius fortunas umquam coojeciſſe oculos, aut aliquid abſtuliſſe; ita cuoctis ſe exhibuiſſe, ut oemo jure de eo queri poſſit; modo petiturum Hieroſolyma, etſi probe ooſceret infeſtiſſimos ſibi Judæorum animos, nihil tamen ſe formidare illorum inſidias aut cruciatus: ſcire etiam ſe, poſt diſceſſum ſuum ruituros in regem lupos rapaces, & non mediocre diſcrimen piis mentibus allaturos: cernere etiam futuram tempeſtatem, exſurgentemque ambitionem: proinde excubare eos & communi ſaluti proſpirere, ſubmiſſeque Deo ſervire oportere referebat, adhortarique: nec ſe umquam poſthac ab eis viſum iri confirmat: moxque humi proſtratus, ſuſis ad Deum precibus, fauſta Eccleſiæ precatur. Tunc ſublato circumſtaotium gemitu, obortiſque lacrymis (in ima quippe pectoris Pauli verba penetraraot, illaque præcipue vox audientium animos veluti telum perſtrinxerat, cum ſe numquam ab illis vilum iri confirmaſſet) ire omoes in amplexus, axoſculari, & ſe demiſſe commendare. E

confirmatio quod cum amplior non eſſent viſuri.

Ire Hieroſolymam inſtituit.

42 At Paulus, nequaquam lacrymaotibus illis motus, cum ſociis conſcenſa navi, Coum devenit; non magnam quidem urbem, ſed opportuno in loco & fertili ora ſitam, appellentibus jucundiſſimam. Ibi e mari emerſiſſe Venerem fabulantur, ſeu ob loci amœnitatem, ſeu laſcivos ob accolarum mores. Relicta Coo, Rhodum, inſignem cum inſula urbem, Demetrio & Mithridate oppugnantibus, ſoliſque Coloſſo ceotum viginti lex pedum, ſeptem inter miracula mundi ingenti, quem Chares Lyndii quondam opus poſt quingentos & ſex anoos motu terræ divulſum, proſtratomque, Conſtante Conſtantini junioris filio regnante, Saracenorum rapacitas in Aſiam nongentis camelis onuſtis abſtraxit. Inde Arſiooco, quæ & Patera, poſt Xanthum nobiliſſima, appellit: ibique inventa navi, quæ in Phœniciam curſum habebat, in Syriam diſceſſit, applicuitque Tyrum, cum Sydone, gloria vetuſtatis & magnitudine, toc in Africa Europaque gentium matre, cooteodentem; ibique ſeptem ablumptis diebus (cum a diſcipulis propter haud incertum mortis metum Hieroſolymis prohiberetur) Ptolemaida, inde Cæſaream devenit, habitavitque apud Philippum Evangeliſtam. F

pericula ipſum illic manentia prædicente Agabo.

43 Eo Agabus, inſigni fama & vaticinandi munere illuſtris vir, ex Judæa acceſſit; detractaque Pauli zona, pedes ac maous alligavit, dixitque, Spiritum ſanctum hoc prædicere prænuntiareque, virum, cujus zooa illa eſſet, ita Hieroſolymis a Judæis vinctum, Ethnicis tradendum eſſe. Qua periculi denuntiatione abſterrus amici, oboiti illi, exorare, obteſtarique, ne Hieroſolyma peteret, ne Judæorum furorem cruciatibus expleret; cunctaodum, & dandum

præ-

præfervidis animis intentiſque in vindictam, languendi ſpatium; multa impetu, plura conſilio agi dicunt. Sed Pauli invicta animi magnitudo nullo periculo frangitur: ſed, læta diſcrimina, mortem contemnere, quis enim mortalium manus, & non longum ad tempus duratura tormenta extimuiſſet, quem ſupplicio excarnificatum æterna felicitas exceptura erat? Viderat Paulus non urbem lacteum, nec ſe perenni in curſu vertentia ſidera, ſed polum empyreum in ipſa trini Dei incomprehenſibili majeſtate, hauſeratque oculis perenne decus beatarum agmina mentium, totque fulgentia partum ora, & quæ nefas humanis auribus ingeri, propter claritatem majeſtatemque myſterii.

nihilominus pergit fiducia plenus.

44 Quamobrem flentibus amicis, Hieroſolyma accedit, excipiturque a Jacobo ceteriſque Apoſtolis, magna gratulatione: omnium voce illius virtus effertur, vicit præſentia eſpectationem; vicere res geſtæ famam; & trophæa tot devictis ex gentibus detracta, Crueiſque ad pedes dejecta, hominis dignationem augebant. Poſtero die Paulus, quatuor cum comitibus expiatus, ne eludere Judæorum cæremonias videretur, & antiqua ſacra, tamquam æternus boſtia ofnrque gentis, Templum Salomonis intrat, ingens ac ſtupendum opus, magnificentia ædificii donnrumque opulentia, quod nec Aſſyricus late polleos in terris horror, nec Perſarum luxuria, Græcorumque invidia temeratum ſæpe ſivere; demum in cinere deflagratæ urbis plus civili rabie ac ſcelere, quam vi Romana, ſolo æquatum, Pompejus, Romannrum Imperatorum princeps, captis Hieroſolymis, intravit, adſpexitque perſcrutatus adyta arcanorum; ſpoliavit pecunia; ae ntnamentnrum parte M. Craſſus, belln Parthos petiturus. Horum infeliciſſimus exitus ſuit, nullo buſto cadavera tegente. Herodes Idumæus ſplendidiſſime reſtituerat, hoc npere Romana magnitudine non inferior, appetentiſſimus famæ & nominia apud poſteros, ad claritudinem penatium.

CAPUT V.

Quæſitus Hieroſolymis ad mortem a Judæis, defenditur a Tribuno militum ac mittitur Cæſaream ad Feſtum Provinciæ Præſidem.

A Judæis ad mortem quæſitus.

AT Paulum Aſiani Judæi, captata loci temporiſque occaſione, factiſque inſidiis, circumvenere: tamquam Trophimum Epheſinum in templum in uxiſſet; quippe arcebantur aditu petegrini. Itaque perſtrepere & incitare plebem, aſſerentes templum jam eſſe pollutum, temeratam Religionem, & fœdata ſacra majorum, inſtare univerſæ genti ruinam: ſic patres majoreſque ex contempta religione inexpiabiles ſenſiſſe cladei, pertuliſſe Aſſyricum jugum, Medorum rabiem, & finitimorum incurſiones populationeſque: fugiendam Superum iram, & auctorem diri exempli mactandum inclamare. Ingens ſtatim credulam civitatem, internis concuſſam odiis, in alteriuſque cædem præproperam, occupat cum rumore indignatio: incertæ truceſque paſſim jactari voces; magna perturbatio, concurſus, iræque in vultibus cerni; ruere omnes in Paulum, ac ealeibus pugniſque contudere. Sed Tribunus civitatis, incalescente tumultu, cum jam ad arma iretur, armari cohortes (valido enim præſidio diſcors civitas, & avida novarum rerum, ab Romanis obtinebatur) proferri ſigna, & claſſicum eani jubet, princeps ipſe in furentis globum ſe multitudinis injecit, Paulumque jam male habitum invenit. Romanis conſpectis ſignis, Tribunique præſentia, Judæis cecidere ſpiritus, baudquaquam deſiſtente ira. Tunc Tribuous, per apparitores ſubmota turba, Paulum, gemina catena revinctum, rogat, quiſnam eſſet, quidve feciſſet; ſed, perſtrepeotibus terribili atque incerto ſonitu populi vocibus, nihil certi cognoſcens, ad caſtra duci mandat, non ceſſante Judæorum multitudine, qun minus a tergn voeiferaretur, ut Paulus omnino occideretur: tantaque ad gradus vis eſt orta, ut a militibus portari eogeretur.

ſalvatur per Romanos;

46 Paulus vero, eum jam in caſtra abduci ecpiſſet, rogavit Tribunum, num cum eo pauci agere liceret: cumque quæſiviſſet ab eo Tribunus, Græcene ſciret, an num is Ægyptius eſſet, qui paucis ante diebus tumultum conciviſſet, abduxiſſetque in ſolitudinem quatuor millia ſieariorum; Paulus reſpondit, Judæum ſe eſſe Tarſi genitum, quod eſſet non ignotum Cilieiæ oppidum: rogare autem Tribunum, ue populum ſibi alloqui liceret. Permittente Tribuno, viri ſortaſſe conſtantia moto, graviſſimam Hebraice orationem eorſus, retulit, ſe Judæum eſſe, Tarſi natum, ſtuduiſſe Hieroſolymis docente Gamaliele; noſcere inter ipſos multorum ora habituſque commilitonum; mactati ſaxorum deinde ictibus Srephani oculis guſtaſſe ſpectaculum; perſecutum Chriſtianum nomen, armaſſe in illud animos ae manus, exacuiſſe mucronem; ad hoc epiſtolas a principibus Sacerdotum impetraſſe; attamen in itinere, volventem animo Chriſtianorum ſtrages, attollentemque iras, ingenti ſtatim offuſum ſplendore, equo proſtratum, aud viſſe e cœlo Jeſum præcipientem ſibi, quid faciundum ſoret; expiatum ſalutari ab Aoania aqua, alias inviſiſſe Hieroſolyma, prævidiſſe eruciatos ac perſecutiones, quæ ei eveniſſenr: præcepiſſe præterea ſibi Chriſtum, exteras ut ad gentes iret, nnn recipiente gratiam Judæn, ajebat.

quibus reddit ſaltem ſuorum.

47 Ad hanc vocem (cum modeſte antea ſiluiſſet, ſeu verecundia Tribuni, ſeu quod hominem Juſceptæ religionis pertæſum, fractumque calamitate, rediturum ad Judaica crederec ſperaretque ſacra) concitata multitudo, ingeminatis clamoribus, Tolle, tolle hominem, vnciferatur, ſcindi veſtimenta, ſimul offenſari ora, in altumque pulveris jactatio (haud dubium acris mœroria ſignum) eerni. Quod cum Tribunus animadvertiſſet, ad caſtra raptum jubet torqueri, nt ſciret, quam ob cauſam tanto illi elamore Judæi nbſtreperent. Jam eapeſſere miles juſſa, jam expediri virgæ, & prope intentari ictus, cum adſtantem Paulus Centurionem interrogat, num civem Romanum indicta cauſa atque indemnatum illis virgis cædi liceret? Perculſus ad inſperatam vocem Centurio, illico admonet Tribunum, ut etiam atque etiam videret, quid faceret; eum enim hominem, quem ſtare ad palum virgiſque eontundi juſſiſſet, Romanum eſſe. Tune accedens Tribunus ſciſcitatur ab eo, nam Romanus eſſet? Quod cum Paulus anniſſet; Ego (inquit Centurio) grandi pecunia jus Civitatis ſum adeptus.

& virgis cædendus, ipſos monet civem Romanum eſſe ſui.

A. SANCTORIO.

A Ego vero [Paulus inquit] & natus civit ſum. Ita ea ignominia periculoque Paulus liberatur, haud mediocritet conterrito Tribuno, deprehenſa veritate. Itaque ſolvit homioem; &, quo certius aliquid de illo cognoſceret, ſatisfacturut atiam Judæis, producit io publicum.

producitſque ad Judæos conſil ſuum deſendit.

48 Paulus autem, cum oculos io circumſpectaotes conjeciſſet, retulit, ad illum uſque diem ſiocere ſe egiſſe, Deique ab legibus non retotſiſſe iter. Quo verbo offenſot Aoaniaa Pootifex, ut erat contumaci elatoque ingenio, quique ſubmiſſe deprecatutum ſuppliciom, & haudquaquam tanto ioeſſe homini ſpititos credere, circumſtantibus præcepit, ut ei os affligerent. Tunc Paulus, indignitatem rei ooo fereos, percutiet te Deus; paries dealbate, qui, cum ſedeos ex lege me judices, tamen os meum contra patria jura tundi jubes. Tum qui aderant, objurgare Paulum, quod ſummo Sacerdoti malediceret. Ille vero, neſcire ſe illum Sacerdotum priocipem eſſe, ait: traditum a majoribus, Principi populi tui ne maledieito. Sed cum animadverteret, io ſa Judæorum atrocitatem non molleſcere, ſed acrius furere, iotelligens audieotes duplici
B homioum genere diſſioctos (quippe pars Phariſæorum, pars Sadducæorum erat) clamare in conſilio, ſe Phariſæum Phariſæi filiom, inſontem circumveoiri, quod ſpem vitamque mottuorum poneret tuereturque.

Triplex Judæorum ſecta, diverſa opinationum;

49 Etenim apud Judæos ttiplex mottalium genus inter patricios fuiſſe legimus, Eſſenorum, Phariſæorum, Sadducæorumque. Præſtant vitæ integtitate, religione, ae caſtimooia Eſſeni. Phariſæorom ſimulata religio, cuncta ſucoſa, aſtutiæ, fraudes, elata jactantia, incerti mores, patriis in diſcutiendis declarandiſque legibus plurima auctoritaa, & acumeo, ptocacitas, dominandique haud modica libido ſunt, fato & Deo cuocta tribuunt, aoimoi immottales credunt, quiſque nobilis aut potena opibus illi præ-
animi mos ſevitia alii, auctus Pauli offenditur, cipue ordini adſcribitut. Sadducæi vero mortalem animam eſiſtimant, nullas præter jura patria obſervatioocs cuſtodiuot, adverſus ipſos ſuæ philoſophiæ doctores contumaces, inter ſe diſcordea, advetſus cateros tetri ferique. Igitut, hoc
C aſtu Paulo graſſato, Phariſæi dimiſſa multitudine prona in malum, adverſari Sadducæis, & minaciter fremere nihil ſceleris in Paulo compertum aſſereotes. Quid (inquiunt) ſi almus Spiritus, aut mens aliqua beata eum eo ſint locuta?

quem, vita ejus in tumultu timens Tribunus, abducit in caſtra.

50 At Tribunus, veritus, ne Paulus in concione fureoti a populo diſcerperetur; quippe truces vultus, infeſta ora, & diros animos cernebat, jamqua diſſonum clamorem, & poſceotem arma caaudire, cunctaque in exitiom innocentis parata apud adverſarios animadvertebat, militibus imperat, ut eum de medio raptum Romana in caſtra perducant, tuta vallo & ferro tremeoda. Proaima nocte Paulum Deus viſus eſt admonere, uti bono præſentique animo ſoret: ſicut Hieroſolymis ipſius propugoator defenſorqua nominis fuiſſet, ſic fore, ut Romæ etiam exiſteret. Digna quidem illa Pauli eloquentia ac magnitudine fedes erat, ut eo funeſto ſeculo, potito jam opibus Nerone, tot luminibus orbata civitate, & obſcurata veterum glotia Oratorum in eo vaſto fori fileotio, conticentibus roſtris, & mura tarrore Curia, Pauli elaritas emicaret, cooetepatetque oratio. Sed Judæi uſque adeo fuerant exacerbati, ut vel devotione quadraginta & eo ampliut capitum, in perniciem hominis conjurarint.

Nuſquam enim actius, aut amarius, atrociuſve D
in quemquam noſtrorum, quam io Paulom, Judæorum exarſetat odium: raotam homini invidiam inſignes vittutes, & diſpares mores propugnatori quondam Judæorum, & tunc acerrimo hoſti, cooflarant, ut motte illius ſublatum jti Chriſti nomeo putareot.

Conjurant Judæi occidendo Paulo;

51 Igitur amplius quadraginta juvenes, electa pubes & avida cruotis & ſpiritibus ingentibus, in Pauli capot aoimos ferrumque devovent, nihil cibi potioniſque ſe antea capturot, quam, trucidato Paulo, vulneribus cruoreque paviſſent oculos, jurejurando affirmant. Rem ſtatim ad Pootificem natuqua ſeoiores deferunt; roganque, ut Tribunum ad produceodum io concionem Paulum inducant, ſe ſtatim facta exfecuturos, pollicentur. Probant facinut illi, & ferali eaſultant audacia, multoque verborum hoocre collaudant joveoes & immoderaros eorum ſpiritus efferuot: noo adeo vilem nudatamque auxiliis rem Judaicam eſſe, ot abjectiſſimorum hominum verba diſputationeſque pertimeſcat: ſatis jam in his perfereodis audiendiſque ignominiæ toleratum: adeſſe nunc advetſus rebelles Superum iram, conjuraſſa in illot aſtra, habere patria jura inſperatos ultores; arma io manibus eſſe;
E victam jam patiaotiam, victam ſeoiorum ſecordiam atque igoaviam juvenili virtute: omneſque in adverſariorum excidiom ſentire gloriantur.

qua re a Pauli nepote ad Tribunum delata,

52 At Pauli ea ſorore oepos, egregiæ iodolis adoleſceos, tem timatus, Paulo dolum enudat: ille accerſitum Centurionem multis verbis obſecrat, ut adoleſcentem ad Tribuoum ducendum tutaret: habete aliquid, quod ei nuntiaret. Introductum adoleſcentem, apprehenſum dextera intetrogat Tribunus, quidnam indicare ſibi velletPIlle ioſidiarum ordinem aperit, & a quibos parantur, edocet, obteſtaturque Tribuoom, uti dolos averteret, neva pateretut tantum facinus Romanis in caſtris ante ſigoa, temeratis auſpiciis, committi in altiſſima pace, a petulantiſſima juventute: functum ſe optimo jam officio; ſatisfeciſſe earitari gentilia ac patriæ: ipſum jam, præcognita vecordia Judæotum, ſapere debere ac prævidere, quid opus ſit in tanto diſcrimine, nec iocerta Pauli cæde coovelli civi-
F tatis ſtatum, & trahi in diſtetimen Remp. pateſactis bellorum initiis, obtendi ioterim raligionis prætevtum, & jura patria, ſacraque perpetua, quo ſcalerata vota innoaii cruore eapleantur, occupetque impia pectora Romaoi amor belli, rerumque commotio, animoſe præfatur.

hic vehitur ſuum cum tuto comitatu ac ſigoris

53 Tribunus, dimiſſo perhumanitet adoleſcente, juſſoque cuocta, quæ acta eſſent, ſilentio obvolvere, duos conſeſtim Ceotiooes ad ſe vocat; quibus imperat, ut duas ceoturias, equitea galeatos LXX. haſtatoſque CC. eootrabant, & jumenta, ſo quæ impoſitum Paolum ad tertiam bucciaam, ſalvum iocolumemque ad Antonium Felicem, Provinciæ Rectorem, Cæſarem perducerent (verebatur enim, ne vita interceptus Paulus ſibi io erimen atque infamiam verteretur, tamquam pecunia labefactatus fuiſſet) dedique equitibus ad Prætorem epiſtolam, in hac ſeotentiam: Virum, quem ad ta mitto, a Judæit *mittit Cæſaream ad Procuſatorem,* comprehenſum, eum jam interficeretut, adventu meo vix periculo exemi, eum Romanum eum eſſe comperiſſem. Cum vero ſcite cupiens, quid ei advatſarii objicerent, illum in eorum conſilium perduxiſſem, ei objectari comperi, quæ ad gentiles Judæorum ritus pertinerent;

quæ

A quæ nec vinculis nec morte aſſent piaoda. Quoniam autem cognovi homioem, propter præpotentum iafidias, in non vero verſari capitis diſcrimine, eum ad te miſi, us accuſatores apud te agant, ſi qoid in eum velint dicere.

54 Equites ooſtu Paulum Antipatridem, poſtera vera die Cæſaream (repetentibus caſtra cohortibus) ad Felicem perduxerunt ; reddunt & illi epiſtolam: quam cum ille perlegiſſet, Paulum, cujus provinciæ eſſet, rogavit ; eumque Cilicem illum eſſe deprehendiſſet, illius cauſam accuſatoribus coram ab ſe auditum iri, dixit : interim aſſervari eum in Herodis Prætorio, jubet. Quintò poſt die, Ananias Pontifex, gravi mœrore animi exulceratus, atrociſſimeque in viodictam exardeſcens, cum manu nobilium, Cæſaream aeceſſit, cumque en Tertullus quidam orator, haud ſpernendæ facundiæ, qui facta diceodi a Præſide pnteſtate, io hanc ſententiam locutus. Maximas tibi gratias agimus, optime Feliz, quod benignitate tua ſummaque virtute, bellico procul terrore depulſo, omnique compreſſo tumultu, læti pacatique vivimus, proque incredibili tua ſapientia multa, quæ ſuperiores Præſides, quibus ſucceſſiſti, neglexeraot, eorrectionne adhibita, feliciter geruntur. Nam jura, ancipitis inter belli metum ſileotia proſtrataque, juſtitia atque æquitate revaloere tua; diſjectiſque latronum globis, & retuſa ſicariorum audacia euncta Judæa, cum ſoli mira ubertate, tranquillo otio potitur, tibique uni excuſſum manibus ferrum, conſervatos lares, patria jura, templum, & cariſſimos liberos conjugeſque ex vaſtitate belli, a fortunarum direptione, a flammis excidioque refert; pluſque ipſe clemeotia, quam ceteri mios ferroque proteciſti, noviſti animos oaſtros, majeſtatem populi Romani venerantes, Cæſaris nomeo maximo applauſu proſequentes & feliciſſima precaotes.

55 Itaque taotam de te ſpem univerſa Judæorum natio concepit, ut propter tuam ioſignem nobilitatem, ſapientiam, animi magoitudinem humanitatemque, te gubernaoca felicem ſe beatamque fore exiſtimet : jamque hujus noſtri voti obſidem ac vadimonium habemus manſuetudinem tuam, qua maxime fidelium pacatorumque ſociorum animi evinciundi ſovendique ſunt. Sed oon hic locus tuarum laudum eſt. Obruerer profecto magoitudioe, & oumeraodo percenſendoque deficerem. Quamobrem, ne te longa oratione traham, a te peto majorem io modum, ot nos breviter dieeotes, ut facia, benigne atteoteque audias. Non ignotam tibi eſſe arbitror Nazareorum ſectam, qui oovis quibuldam innſitatiſque religionibus atque inſomoiis, mentes hominum imbuere vexareque, ae io noſtros ritus armare non deſiſtunt; utunturque multis fallaciis, multiſque maleficiis. Creicit ſcelere ſuperſtitio (pleriſque mortalium ſemper io deteriora labantibus ſeu vitio oaturæ, ſeu ampliori laxinique viveodi licentia) & malis artibus clareſcit. Itaque vereor, ne aliquando in omnium exitium perniciemque redundet : quippe ſemper enaſcentia mala in ipſo exordio opprimenda ſunt: nam incredibili & mnonumquam irrito labore, cum ſeſe effuderiot, cum evaſtarint hominom aoimos, cumque radices fixerint, evelluntur. Hic igitur, quem videa, adſtaotem ea oris cootumacia, eo truci ſileorio, homo nefarius, id præteritis diebus eſt auſus, quod improbiſſimorum hominum refugiſſet audacia. Templum enim noſtrum, tantis ornamentis, tanto numine tantaque ſanctimonia vel exteris gentibus venerandum, polluere ac violare eſt aggreſſus.

56 Pepericiſtis vos illi, Romani, expugnatis Hieroſolymis, in tanta victoria, in eaque dira calamitate (quam revocare in memoriam perhorreſco) & ad præſentem uſque diem mirificis, ut par eſt magoitudini veſtræ, donis auxiſtis, ubi ltaotur victimæ, ubi thura adolentur, ubi vota pro Romani nominis felicitate amplitudineque quotidie nuocupaotur; & iſte nullo Dei metu, oulla religione (ſed quæ ſcelerato in homine poteſt eſſe religio?) nullis pœnis, quæ vel nefarios profligatiſſimoſque mortales a ſcelere abſterrent, contaminare voluit : nec ſtetit per eum, quo mious verenda ſacra, adytia occluſa, & vexuſtate ævi auguſta, corruerent. Quid præterita iſtius ſcelera commemorem? Solum, tecta, cœlum, & quidquid inaoimum eſt, iſtius infecta veoenn horrenda ſcelera eloquuntur. Doluimus, tot in Syria ſeditiooes conflatas? Iſtius exarſere dolo. Vidimus, & quanto cum dolore, tot per oppida eductos gladios? Iſto impulſore mcuere. Omoes deoique rapinas, omoem agrorum populationem, & cetera funeſtæ pacis mala, iſte conſilio, manu & opera excitavit, impulit, juvit ae fovit. Obtinet non modicam apud ſceleratos auctoritatem: princeps eſt in audacia, prioceps in furore, princeps in cnhortibus graſſatorum. Itaque, optime Felix, hæc hominem patraniem, tanta obrutum mole ſcelerum, nefarin piaculo obſtrictum, & vsolatæ religionis reum, punire e patriæ inſtituto voluimus : ſed prohibuit Lyſias, magnaque eum nobis vi eripuit, juſſitque ejus accuſatores ad te venire: ex quo facile tu poteria ea crimina cognoſcere, quibus eum io judicium adducimus.

57 Subticeote Tertullo, a cuoctis qui adſtabant Judæis, confirmatur oratio. Paulus dicere ac reſpondere juſſus præſenti animo ac gravi & lucolenta oratione, Judæorum maledictis occurrit, doceodo, ſe cnmpotem brevi a Felice propter æquiſſimam cauſam, & ejus beoignitatem, factum iri; nec ſe peccaſſe in Cæſarem, patriave jura; confiteri tameo, in religiooe cultuque, quem ſectam Judæi nuncuparent, ſe non oegligentem eſſe, & omoi ſtudio Deo inſervire, attamen oullam ab ſe excitatam ſeditionem, non pollutum templum, non Auguſtorum nomen offeoſum; ſed Judæos invidia obcæcatos, & reſurrectionis meotione gravatos, adeo ioſeſte truculeoterque io ſe coorios eſſe, aſſerebat. His dictis, rejecta ad Lyſiæ adventum Judæorum querimnoia Felix coſtodiendum Centurioni Paulum attribuit, ſatia laxamenti dato. Interjectis aliquot diebus, cupido homioem ioceſſit audiendi Pauli, una cum Druſilla uxore, quæ M. Antooii Cleopatræque neptis, feoioria Agrippæ filia, junioriſque ſoror, formæ eximiæ, nec moribus inculta, projectæ libidinis, primoque a toro Azizi Emeſſenorum regis profuga, io Romani homiois complexus, Simone Cyprio Judæo ſuadeote, ſe e conjecerat. Itaque eum luculeoter Paulus peroraſſet, injecto Feliei tremore, cum noviſſimum judicium & funeſtum diem repetiſſet, dimittitur; ſæpe poſtea a Prætore accerſitus ac liberaliter tractatus.

58 Eoimvero Felix, Pallantia fratris (qui Julia Agrippina, vetus ob meritum adactæ ad necem Claudiæ Meſſallinæ, Claudii Cæſaris quon-

C a

Aquondam uxoris, cunctis illecebris notatiſſimæ, ſimulque propter ſtupri conſuetudinem, perample fuvebatur) fretus opibus, cunctis late impietatibus graſſari, fœdus libidine, avaritia exſecrandus, erudelitate immanis, nihil apud eum fas, mutæ leges, & cuncta in libidine ſita, alterius fortunarum depeculator, ac veluti Judaicæ gentis in axitium ab Urbe miſſus: nam deflagraſſet haud dubie Romano bello Provincia, paribus ſceleribus illi junctus Vemidio Cumano, niſi Numidius Quadratus labantibus rebus ſuccurriſſet, & ſtricta jam tela e partium manibus extorſiſſet inhibuiſſetque virtute atque induſtria ad eam delctæ Judaicæ gemis palmam, orbi que imperium Veſpaſianum vocantibus, qui in Oceidente multo fudore, & imperatoriis virtutibus Principatus inchoabat initia, quæ, fora deinde Oriente, ad faſtigium ſummæ majeſtatis coaluere.

A. SANCTORUM.

& avaritia.

59 Igitur Felix, etſi virtutem Paoli fortaſſe admiraretur, avaritia ad bene illum tractandum agebatur. Nam grande donum ab illo ſperabar, quem Hieroſolymis ingentem pecuniarum vim in pauperes prodegiſſe cognorat. Interim exacto biennio, Felici Romam revocato Porrius Feſtus ſuccedit, haud Feliee innocentior, virtutumve claritate inſignior. Huic Felix, gratificaturus Judæis (quos atroci in ſe odio inardeſcentea, & graves in Urbe aliquando futuror hoſtea, ſuſpicabatur) Paulum vinctum reliquit. At Feſtus, triduo poſtquam iniit Provinciam, victimis Jovi litatis votiſque rite nuncuparis Cæſarea accedit Hieroſolyma, nondum ſpiribus pacata, & haud dubium agitantia bellum, prorſuſque ab Romana ſocietate averſa, ſciſſa in ſeditionem parteſque plebe, atque optimatibus infenſa, optimatibusque juſto fere ſervitio plebem opprimentibus, utriuſque iras exaſperante militari Romanorum licentia atque avaritia.

CAPUT IV.

Geſta Pauli coram Feſto Præſide & Agrippa Rege. Navigatio Romana: tempeſtates; appulſus in Melitam.

Illi ſuccedit Feſtus

AUdito Hieroſolymia adventu Præſidis, ſtatim ad illum fit hominum enncurſus: pars ruere in ſervirium, pars ſuo enmmodo conſulere, pars adulatione gratari Præſidi, nemo publicum decus ſalutemque civitatis, quæ jam jam in excidium trahebatur, reſpieeté; omnea ramen Pauli perniciem anhelare: illum circumfuſa Prætori caterva etiminibus onerare depoſcereque ad ſupplicium, & ut Hieroſolyma perdueeretur, deprecari prehenſareque Feſtum, certi jam de nece illi in itinere inferenda, eum haudquaquam refrixiſſent animi, dextræque ſceleri nſluetæ, ſæpequa innocentium ſanguine eruentatæ, obtorpuiſſent, ultoreſque trucidatorum manes infauda pectora aſſidue obturbarent, in eertumque axitium impellerent. Sed Feſtus, Cæſareæ Paulum aſſervari, diair: ſi quid de eo quererentur, eo illis accedendum eſſe: quo propediem ipſe venturus eſſet.

atque Petus ſolliberatio nem Pauli,

61 Hoc adverſo ineaſpectatoque reſponſo, eluſa Judæorum fraus; nccluditur ramen pectore dolor, & adularione, & vindictæ ſpe lenitur. At Feſtus, octo aut dseem non amplius Hieroſolymis dies moratus, Cæſaream repetit, ſubſequente Judæorum turba, peracerbius in ipſa repulſa in Paulum conjurata. Eum igitur Feſtus, pro ſuggeſtu ſedens, in conſpectum produci jubet: vetera crimina in illum Judæi ingerunt, quorum tortuoſos animos & invidiam, ſapientiſſima Paulus oratione reprimit, tanto eum ipſorum dolore, ut prope inſanirent. Tum Feſtus, aucuparurus popularem auram, quæſivit a Paulo, num Hieroſolyma ire, atque illic de his criminibus apud ipſum judicari vellet? Paulus, ſe ad Cæſaris tribunal, ubi judicandus eſſet, ſtare dixit: Judæis nullam ſe intuliſſe injuriam, quod melius ipſe intelligeret, ſi quid in eos peccaſſet, ſe quo minus morte afficeretur, non recuſaturum; ſed e contra, nullo reperto ſcelere, neminem eſſe, qui illorum furori poſſet dedere. Quamobrem Cæſarem, inquit, appello.

ipſe ivs ad Cæſarem vobo.

62 Tunc Feſtus, miratus conſtantiam hominis, de conſilii ſententia; Cæſarem, inquit, appellaſti, ad Cæſarem ibia. Ea quippe ratione everſum iri ab ſe Judæorum dolos, & mitius ſecum acturam Romanam lenitatem, ab excelſo quodam, augoſtoque naſcentem animo, forraſſe ipſe opinari; etſi fœdi mores, & a veteri illa, laudataque diſciplina degenerantes, in Græcorumque ignaviam mollitiemque Aſiaricam prolapſi, nobiliſſimum imperium moderatione olim rerribilius, quam armis, paullatim everterent, prineipibus, expulſa virtute, libidine, avaritia faſtu, ac venere turpiſſime graſſantibus, & milite nulla modeſtia, nulla diſciplina, in externs ſegni, feroci in ſuos, illecebriſque enervato, plus in eacidium, quam in ſalutem dignitatemque imperii opimis alito ſtipendiis: jam frugalitas Cincinnati, Fabrieii, Coruncanii, Catonum, Tubernorumque exceſſerat memoria, nec Duillii aut Fabii, aut quarum victrices Scipinnum animæ, aut Marcelli Æmiliique memorabantur: creſcere vitia & uſurpari, paſſimque pro virtutibus haberi: nulla umquam toto in orbe rerrarum civitas adeo primis imperiis in ortu ſplendoris pluribus vallata virtutibus, aut conſilio, continenria, morumque integritate inſignior fuit; adulto demum imperio & latiſſime propagato, cuncta omnium gentium vitia ac turpitudines, avidiſſime hauſit, ita ut non de imperio ac gloria, ſed de adſciſcendis ſceleribus pugnaſſe eum gentibus videretur: & his moribus Romana tunc auia ſtare, egereque profecto Pauli virtutibus, cujus una in Deo fiducia, ac ſpes erat, non quod cruciatus ſubterfugeret, quippe mori & eſſe eum Chriſto cupiebat; ſed ut Deo in evaſtandis idolorum impietatibus operam quam diligentiſſime navaret, notus ipſe Romanæ aulæ multis diſciplinis & fama ſanctitatis vel apud Domitium Neronem.

Interea Rex Agrippa eò venit, ſalutaturus Feſtum ſuperventu,

63 Etenim Agrippina, indomitis animis & inflammata prorſus imperitandi libidine mulier, ſublata Meſſalina, Claudii rorum implerat, eviſtoque illecebris viro, cuncta ad ſe trahens, imperium Neroni filio miris artibus ſtruere, mox accelerata venenn Principi morte, filium ad imperium nevenit, infauſto exitu. Eodem ferme tempore Herodes Agrippa, Ariſtobuli filius & Berenices uxor nepriſque, magna opum oſtentatione, magnoque rerum apparatu, Cæſaream Feſti ſalutandi graria, accedunt: etenim muneribus mulcebantur Præfecti, mitigabaturque immanis illa avaritia, deprædandique gentes ac fana libido; comitabantur Reges lectiſſima juvenum corpora,

Digitized by Google

A pora, & nobiliſſimus quiſque. Sed Regina, cultu corporis, gemmata cæſarie, auguſta forma, arribuſque pluſquam ſcenicis, licet a prioris obitu viri Polemoni, Cilicum Regi nupta, præcextu laterum atque immodicæ veneris, cum illo divortium fecerit, quaſi caſta, in Titi Cæſaris poſtea effuſa amplexus. Oriente mirante, inter funera ſui interitumque Judææ, ſupra ceteros conſpicua, omnium ora oculoſque in ſe rapuerat. Itum a Prætore Regibus in concurſum, adſtante circum leginum agmine, & fulgentibus ſignis, junctæ dextera: ceſſere ſtatim ſcepira ſecuribus, curuli ſolium. Exinde humanirate (poſtquam Romanus ſaſtum explerat) certatur. Plus in Reginæ vultum, quam in faſces ornacumque Regium, cunctorum exſtirit veneratio. Tanta vis formæ ineſt ad alliciendos promerendoſque ſpectantium animos.

cupidus obtrectandi Paulum,

64 Poſt hæc Feſtus, cum lautis epulis Reges excepiſſet, caſu facta de Paulo mentione oarrat inſonrem illum, quantaque invidiæ procella ſuiſſe

B jactatum, quæve illi crimina fuiſſe objecta: ſed nihil certe ſceleris in eo deprehenſum & quo modo Cæſarem provocaſſet; & iden non dimitti ab ſe; cupere tamen, cum nihil haberet, quod ad Cæſarem ſcriberet de illo, ut ipſi hominem audirent, quo certius aliquid Cæſari ſignificaret. Grata Regibus Feſti voluntas fuit, quippe qui non mediocri audicodi hominis deſiderio tenebantur, fama & præconio gentium cogniris Pauli virturibus. Quæ enim geos, aut quæ nario ram citima ſoli, aut tam ab illo remota exſtabat, cujus aures oon Pauli vox famave percuſſerar? Siquidem nec ſervena cælum, aut exuſta perenni ſole humus Æthiopas, nec Caucaſus vaſtitate ſua & cacumine, perpetuo nivium rigore poſſeſſo, Indos; nec Parthorum regna rapido curſo Tygris Euphrateſque, aut ſuo Ægyprios, & introrſus Africanam barbariem ſonitu Nilus; nec felicia Sabæos ac Nabathæos cœlum terræque ſunt tutata, prohibuereque, quin Pauli bellico intremueriot.

quemadmodum ſecum pro ſe prædicare ſolitus eſſet,

65 Poſteta igitur die exſtructus ſuggeſtus Prætorem Regeſque ſeſſum accepit, adſtante Centurionum Tribunorumque ordine, tutaque ſea

C faſcibus concione. Tunc Paulus, annuente Rege, orationem orſus, beatum ſe primum dixit, quod apud eum eſſet verba facturus, qui omnem Judæorum diſciplioam, omnia inſtituta, omnes ritus teneret, eademque ſacra veneraretur: deinde ea expoſuit, quæ paullo aute de Judæorum obtrectatioosbus, & de cauſæ æquitate commoravimus, iuitio longe petito ab eo rempore, eum primum a Chriſto o cœlo vocarus ſit, eoqun ſuperiore, cum Moſaicæ legi patendum eſſe cenſeret. Quæ cum Paulus conciunaretur, magna voce Romanus, inſito faſtu cuncta deſpiciens, & diris deditus ſuperſtitionibus, haud quaquam anguſto pectore veritstem amplectena, inſanire hominem, multaſque (quibus eſſet prædirus) diſciplinas ad inſaniam adigere, dixit. Paulus vero, delirare ſe negat, ſed verba veritaris ac prudentiæ pleniſſima eloqui, nec ea Regem, ad quem verba faceret, ſubterfugere: rogavitque Agrippam, num Vatibus fidem haheset? Qua de re nullum apud ſe dubitationi locum relinqui, annuir. Tunc Rex modicum ſibi reſtare, illius ſuaſu, ad ſacra ſuſcipienda, faſſus eſt. At vero Paulus optabar & modicum, & immeoſum non tantum Regem, ſed omnes, qui audiebant, tales evadere, qualis ipſe erat, exceptis vinculis ſuis.

66 Quam conſtantiam Prætor Regeſque admirari, dimiſſa coocione, ſummum virum, & inſontem judicaor: potuiſſetque dimitri, niſi ad Cæſarem provocaſſet. Paucis poſt diebus, æ- D A. SANCTO-RIO.

ſtuante jam Parthico bello Aſia; magnaque apparatus fama Armeniam quatiente Tiridare; Syriæque minitante Vologeſo ſrarre, Parthorum Rege; Agrippa cum conjuge Hieroſolyma abſceſſit. Enimvero decedente Armeniorum rege Artaxa, juſſu Cæſaris Tigranes Armeniis præficitur: quæ res anhelanrem Romanas Provincias Vologeſum ad arma excivit, quando Armeniacam ditionem ſibi convenire, Arſacidarumque faſtigio addictam judicaret. Iraque in conſpectu Sacraparum Tiridatis fratris capite evincto diademate, magnam equitum manum pergere io Armeniam, ad exturbandum Tigranem, & cuncta depopulari jubet; ipſe cum exercitus mole tranſire Euphratem, & invadere Syriam decrevit, ur duplici maximoque hello diſtentæ Romanæ vires facilius obtererenrur: ſed ſiogulari Domitii Corbulonis, Syriæ Proconſulis, virtute atque præſtantia deterrito Partho, ab eoque itioere avocato, omois belli vis impetuſque in Armeniam verſus, & vario belli eventu, multis invicem illatis acceptiſque cladibus inter Romanum Parthomque certarum: demum Tiridate, Cæſaris effigiem & Romana ſigna venerante, bellum pactione dirimitur. Quæ omnia haud multo poſt evenere.

Armeniorum conſtantiam, ejus Regis ac Feſtus.

E

68 Igirur Paulus a diſceſſu Regum conſtituta navigationis die, Julio, Auguſtæ cohortis Centurioni, cum multis aliis nexis traditur: qui Hadrumetina navi vectus, Sidonem oppidum, rotius Phœniciæ longe maximum elariſſimumque, applicuit, illectuſque Pauli virtute ac comitate, adire & conſalutare amicos homini permittit: quos ad bene ſancte; ue vivendum Paulus cohortatus, in navim regreditur, quæ Cypro, propter adverſos ventos, prohibita, prætervectaque Lyciæ Pamphiliæque oras, Myram Lyciæ oppidum tenuit: ibique Centurio, Alexandrinam navim curſu Italiam petentem nactus, in eam omnes vinctos traduxit: cumque ſatis multis diebus tarda navigatione vix Cnidum, quod ventus non ſineret, tenuiſſet, Creram per Salmonem, ad Orienrem Cretæ Promontorium, præternavigavit Inſulam, centum florentem oppidis, & arcu ac telo minacem, ſed avaro, ſævo, mendacique accola frequentem; tenuitque locum, qui Boniportus dicitur, Thalaſſia haud multum diſtans ab urbe. Ibi Paulus cohortatur Centurionem, nautaſque, ne altum petant; proſpicere ſe ingruentem tempeſtatem; & non dubium eapitia rerumque diſcrimen inſtare affirmat: ſed portus minime ad hiemandum idoneus, ſpeſque in propinquo portiundi per hiemem Phœnice Cretæ portu, ad Africum Corumqua ſpectante, Paulo fidem ahrogarunt.

Paulus ſub centurioni commiſſus,

navigare incipit Italiam versus,

F

tempeſtati prædicit,

68 Itaque Ceoturio, explieatis ad auram velis, alrum petit, cum ſubito deſiſtente Auſtro, incumbenteque Euro Aquilone, rumeſcere mare, attollique undis, vaſtiſque ſpumis caneſcera iocepit, & navis hue illue jactari, nec ſiſti anchoris, aut arte regi; cælum inſuper atrox, & nubium mole ſuffuſum, crebriſque ignibus ſulgens, reboaoreque interdum ſulmine minax, ingeminare rerrores. Ergo ſqualenti ore, trepidis animis, nulla ſalutis ſpe, non conſilia, non vires, ſed tumultum pavoremque in medium afferre, quiſque ingemiſcere, & infanda vota

mox graviter navis vim cumbunt.

A. SANCTORIO.

A Neptuno concipere, Jovemque invocare, jactatisque in mare mercibus, & abruptis armamentariis, omnia truci murmure & lamentatione repleri; cum Paulus in corona air, Deum sibi visum, cœloque promissum, inculuminibus omnibus, se sisti ante Cæsarem oportere. Data in summa desp rarinne certoque discrimine homini fides, factusque unicuique animus: nam tempestas multa antea denuntiata, prævisumque periculum, ipsaque morum sanctissas divinum apud illos Paulum effecerant. Hinc Hadriaticum in mare illata ventorum procellis navis, crispantibus mugientibusque adhuc horribili sonisu undis, veriti nautæ, ne violentia pelagi in scopulos impingerent, quatuor ex puppi jactis anchoris, lucem exspectare: eumque densissimis illis tenebris scapha confiderent, & fugere e navi constituerent, Paulus Centurionem commonefecit, in navi nisi manerent, salvos esse non posse. Itaque milites, illico scaphæ funibus abscissis, eam obrui passi sunt undis.

promittit; deumsus,

nemorem cohortum perturum;

qui salvi ex naufragio pœnas terram attingunt

69 Adhortator cunctis Paulus lucis in exspectatione adest, non verbis modo, sed cibo languentes fovere (quorum corpora, enervatis animis ipsaque maris procellarumque atrocitate stomachum ciente, intermortua jacebant) & omnia magni in adversitate viri munia implere. Illucescente demum sole, cum nec continentem cognoscerent, animadvertunt sinum quemdam litus habeotem, in quem constituebant impellere, si possent, navim. Itaque sublatis anchoris, mari se committunt, laxatisque gubernaculorum lunibus, flante aura in litus contendunt: sed cum prope continentem applicarent, hæret navis, & prora fixa immobilis stat, puppi undarum vi eluctante. Qua re animadversa, miles sceleratum ea temeritate, insitaque crudelitate mutuatur consilium, trucidandi nexus, ne litore potiti disfugerent: sed centurionis prudentia, & erga Paulum humanitas, prohibet facinus. Itaque

insulam Melitam;

pars, nandi perita, se in mare dejicit, vique lacertorum terram renet; pars tabulatis vehitur: major extra discrimen, quam in ipsa fuerat desperatione, trepidatio: redditur clamor & confusio cernitur; nec minus æmulationis, si qui primi solum apprehenderent, omnes incolumes (cum CCLXX essent) solum attrigere. Chersonesus locus fuit, qui nunc Pauli nomen habet, facellumque illius in honorem erectum adspicimus: cognitumque, Melitam eam insulam nuncupari, a Pœnis cultam, inter Siculum Libycumque jacentem mare, milliariisque LX in circuitum patentem.

Et ab incolis humaniter fovetur.

70 Igitur frigus minante cœlo, instanteque imbre (quippe ea Insula, flantibus Aquilonibus, non tam algores, quam pluvias sentit) passim a barbaris ad fovendos artus excitantur flammæ: & Paulus cum vim magnam sarmentorum collegisset conjecisseque in ignem, vipera, occlusa vepribus, torpida algore, cum

Hic Paulus a vipera morsus obfquo nocet,

sensisset flammam, egreditur, manumque Pauli morsu arripit: quam ut barbari e manu illius pendentem viderunt, colloqui inter se, plane illum sanie, haud incertaque morte contaminatum esse, quem maris rabiem effugientem dii non sinerent vivere communique aura frui, nullamque inesse haud dubie pectori religionem, jactare. At Paulus excusso in ignem serpente, nihil omnino mali sentit: sed barbari tumorem livoremque in corpore expectare, ociusque collapsurum credere. Quod cum diu frustra exspectassent, mutata sententia, Deum esse hominem existimarunt, cum retundere rabiem, supprimere vim veneni, non nisi cælitus dari crederent, Psyllorum elusis miraculis, & arte famosa curandi veneni. D

prædicat salutemque Christum fructu.

71 Itaque, Paulus multis concionibus cum eos doceret, multi salutari lavacro capiantur; confitetur & Christum Publius, Insulæ primarius, recipiente illius patre valetudinem Pauli virtutibus, cum febra & alvi profluvio diu laborasset. Hinc nulla postbac Junoni aut Herculi (quorum vetustissima fana in Insula cernebantur) habita fides; in Christum mira religio; & ex cælitibus in Paulum summum studium; illum Insulæ patronum, illum tutelarem habent; illius virtuti cuncta tribuunt. Ea eo enim tempore exarmatos veneno ferunt serunt, &, sicut aliis in terris crudescere atque mordere; contra in Melita mitescere, puerorumque manibus attrectari mulcerique; & Insulani passim per Europam lapillorum fragmenta, Pauli calcata vestigiis, ad depellenda venena circumtulerunt. Paulus Melita in Insula tribus moratus mensibus, insigni fama sanctitatis apud accolas relicta, exoriente Plejadum sidere felici navigantibus, conscendit Alexandrinam navim, Castoris Polluciique fratrum præferentem insignia, sueta navigantibus; quæ in Insula hiemarat, solvensque Syracusas devenit, opus olim ante Marcelli victoriam ingens memoratumque, quod nunc prostratum ruinis adspicitur: tantum cuilibet rei mortali tempus officit. E

Venit Rhegium ac Puteolos.

72 Triduo moratus in oppido, navigavit inde Rhegium, in Calabria sinam urbem, Siciliam respectantem; mox Puteolos, Campaniæ oppidum, Cumis Neapolique interjacens, aquarum salubritate, amœnitateque loci pernobile, sed crebris quotidianisque rerræ motibus iniutum, deleturque. Nihil illo sinu, qua Misenum promontorium, Bajas, Cumas, Neapolimque Surrento tenus mare lambit, in Italia amœnius salubriusve. Ergo cum septem Paulus diebus Puteolis, nostræ religionis hominibus gratificatus, desedisset, tandem Romam accessit. Sed B. Hieronymus scriptor præstantissimus, auctor est, Paulum nondum adulto Neronis impetio (quod primis imperii mensibus, agente adhuc in humanis Britannico fratre, contigisse par est) invisisse Urbem, & a Nerone liberarum, Occidentalem orbem concionibus implesse, adita Provincia Hispansque peragraris. A primo dissentiunt, ceteri, secundum amplexantur, & prodigia io illis terris stupenda admirandaque famam hominis extollunt testanturque. Et re vera decebat illam Pauli divinam virtutem, atque incredibilem animi magnitudinem; calcato Orientis fastu, obtritaque ab Euphrate Thracia, Illyrioque renus gentium gloria, Euphratem Bæti, & Hircanum commiscere Oceano, rantaque trophæa ad Orcadum, Pictonumque conspectum in ultima figere Europa. F

CAPUT

A

CAPUT VII.

Acta Romæ a Paulo cum Judæis & cum Nerone, resuscitato Patroclo. Martyrium.

Romanos ad conversionem Christianæ ingreditur.

AT vero in Urbem ut adventare Paulum nuntiatum est, effusa piorum turba, ad Appii forum in Setino agro, tresque Taberoas, tertio & trigesimo lapide ab Urbe discretas, in conspectu Antii obviam procedit. Mira lætitia omnium mentes perstrinxit, auctam jam robore & auctoritate Christianam militiam, jam nobilissimos duces præstantissimosque imperatores, sacro victoriarum fulgore micantes, Occidentis Orientisque victores, convisse in unum: recensere triumphos, & fusas prostratasque hostium acies memoria repetere, simulque augustiora animo concipere: adesse jam extremum discrimen; & totis viribus certandum. Ingens omnium in Paulo fiducia, quem modo per Orien-

B tem, veluti fulmen evagatum tanta sanctitatis fama, tantoque virtutis nomine florentem, sanctimonia æqualem Petro, inferiorem dignitate, electione superiorem, oculis contemplari, quisque haud incertam sibi victoriam polliceri. Igitur Paulus, uno cum milite tantum dimissus, Urbem ingreditur, anno a Christi ortu LIX. imperii Neronis secundo, ab Urbe vero condita DCCCII. Q. Volusio Saturnino, & P. Cornelio Scipione Consulibus, Julio mense: datum illi, ut quidam volunt, ad Mariæ in via lata hospitium. In somnis jam illum Deus Petro adjutorem spoponderat, acerrime jam cum Simone Sebasteno dimicanti, qui infamia Neronis & flagrantissimis libidinibus crescens, populum Romanum variis præstigiis ac cantaminibus infatuarat.

primarios Judæorum ibi accersit & contra alloquitur.

74 Sed Paulus, triduo post, quam Urbem

C intravit, nobilissimos Judæorum accitos, quorum effrenata rabies in Petrum mire ignescere, cum sæpe certamine fracti acutique fuissent, leniter affatur: nequaquam ab se gentem Judæorum accusatum iri, aut se deprecaturum injurias, quas omni tempore sibi Judæi intulissent; non ita raptari ultionis cupidine, aut ita iratos sibi animos esse; longeque id alienum a Christi præcepto, ait. Responsum a Judæis; nihil litterarum his de rebus ab Judæa sibi allatum, eum tamen propter claritudinem nominis a se libenter auditum iri; etsi intelligerent, sectam, quam ipse sequeretur, ubique explodi atque ejici. Constituta disputationis die, Pauli oratio cum murmure excipitur. Sed Paulus, legatione Judæorum ab Hierosolymis nuper adversus se missa, & infeste, per Aliturum mimorum actorem, Poppæamque Sabinam, potentissimam apud Principem per meretriciam procacitatem & oscula, convulsis tori decore atque concordia; exulcerato Augusti animo; haud trepide ipsum adiit Neronem, nec Poppææ conspectum refugit, ad mitigandos mulieris spiritus adorato fastigio, non benigne exceptus ab Augusto, dimissus tamen per Urbem. Feruot etiam, cum in Senatu & apud Collegium Pontificum causam gravissime peroraſſe, monstratis Christi cunabulis & occultis mysteriorum, non sine insigni audientium stupore, revocati in memoriam Sibyllinis carminibus, & D veterum ambagibus.

A. SANCTO. RIO.

75 Interim Paulus absentes socios litteris cohortari, cælestem gratiam præsentibus imperiri: sed surdis Judæorum auribus crescebat in religione gentilium numerus; consuebaotque ad baptisma externorum greges. Siquidem non solum ipsa veritas, magnis semper pectoribus accepta, & improbia gravis; verum etiam illa divina Pauli facundia, illa morum integritas, illa comitas, illa denique oris majestas cum summa hilaritate ac submissione, omnes in se trahebant. Itaque magnum statim in Urbe nomen, majus per Italiam, implente aures fama concilianteque benevolentiam, volitare; quisque pius, ad Urbem videndi hominis studio properare; defixisque in illum oculis obstupescere: non alloquio adspectuque satiari: sublevatæ ærumnæ ac hominis miseriæ, inter sævas Principis iras gentisque odium; largitate Philippensium Epaphrodito legato cum pecunia missa, simulque Onesiphori, multorumque discipulorum adventu, qui ad Paulum, tamquam ex naufragio evadentes, veluti ad tutum portum E decurrebant.

multos gentilium baptizat.

Neronis gratia in supplicio Christianorum.

76 At Paulus semper docere domi, disputare, nostramque religionem per celeberrimos frequentissimosque Urbis locos evulgare, tanta animi fiducia, tanta vultus constantia, tantaque libertate dicendi, ut miserrimas truculentissimasque temporum conditiones minime perhorresceret. Nam Nero in tot sanda quæque prorumpens, tanta scelerum mole eam ætatem deturparat, ut satius fuisset (si dici fas) mortalibus, non nasci, quam ea conspicere. Siquidem Julia Agrippina mater apud Bajas, intuentibus facinus sideribus, occiditur, teterrimo gladiatore nec utero, nec uberi, maternæque parcente majestati, ad ipsa Festa quinquatria. Trucidantur passim tot millia hominum; vastantur Provinciæ; diripitur Urbs, & ad XIV. Kal. Septembres sævo incendio universa fere absumitur, ne tanta immanitas in mortales dumtaxat grassaretur. Tales infandi partus, infaustæque monstro datæ lucis pœnas altera patria fuit. Sed Nero sumpta hinc crudescendi libidine, in Christianos omnem furorem effudit suum, illis incensam Urbem attribuens. Itaque atrocissimis pœnis Christiani affligi atque interimi: pars F in crucem agitur, pars capite mulctatur, pars flammis torretur, pars bestiarum dentibus laniatur, gemente populo execrantesque teterrimum Principis ingenium: fessi tortores, fessæ in constantia martyrum & in delicatulis puellarum corporibus iræ. Nihil nostrorum in mentibus pavoris, cohortantibus Petro Paulogue. Stabant quippe ingentes animæ, paratæ neci, adversus pericula impavidæ, non tela, non faces horrentes: quarum in conspectu non modo lacryma, sed ne gemitus quidem morientium exaudiebatur.

gloriosa martyrio concessum cælum.

77 Jactet modo ventosa Græcorum dicacitas puerili in patientia nocentem cruore Spartam, dum temporum ad aras Eurotamque teretes artus edurat. Nulla illis certe laus, quippe sine sensu enatis; & nondum cæli serenitate fruentibus: at martyrum in flore juventæ trucidatorum constantia, quibus est celebranda præconiis? Eteoim fuit incredibilis, gloriosa atque divina non pro levi aura moriturove extemplo rumore; sed ad decus sempiternum & numquam

A. SANCTORIO.

A quam ſiotinra gaudia contendens. Torquebatur his igitur Nero: & ſe illudi ratus, acrinra tormenta mnliri, multum excitamie ſtimulanieque hominem Simone, qui ſuapte libidine & perverſitate animi, vecors ameoſque, totus in Apoſtolos ferebatur: quorum ſi disjeciſſet virea (quas tremendss & inviſtas judicabat) abſque dubio terrarum victorem ſe fore, & jura gentibus daturum, ſua jam Neronc juſſa ampleaantc, depulſurumque ex arce rerum Statnrem ſperare Jovem. Igitur omnia miſcera, omnia inſtigare, tentare nobilium animos, accuſare Apollolos, inflammareque Neronem ad evertendam Chriſtianam religionem: ſed duplici fractus acie, cum ſumma igoomioia ſcaleratam vitam turpiſſimo eaitu clauſit.

Patrocli Neronis familiaris, rei fuſcitatio.

78 Sed Paulo tantæ, ſed inviſæ ſcclcratiſſimo Principi virtutes, & Patroclus ad vitam revocatus, acceleravera eaitium. Siquidem coocionante Paulo, occupato multitudine foro, Patroclus a Cæſaris poculis, illique percarus, tractus fama Pauli & audiendi bominis cupidus, ſuperiorem in lncum adſceodit, uc commodius & ſoniium vocis corpuſque aure oculiſque hauriret. Qui ſuavitate orationis dii
B delectatus, ſomno corripitur prolabiturque, & ſpiritum exbalat: oam lncus, quem corpore occnparat, alte aſſurgebat; quod præmnoſtrante Deo ſtatim Paulus cognovit. Igitur attollente gemitum populo, introferri ad le cadaver jubet; cohortaturque omnes, ut io commune id a Deo precarentur, eacitat ea inferis, ſtatimque ad Neronem dimittit, ſi forte eo admiraodo prodigio ſeſe ad bonam frugem recipiens, infandam ſuperſtitioocm ex animo demeret, Chriſtumque Dominum fateretur.

ex qua magnificentia Principis in Paulum,

79 Mœſtam interea infortunio lugubremque aulam (quippe haud incerte Patrocli de morte ſuerat allatum) vagus pervsdit rumor, vivere Patroclum & caultantem ad Cæſarem properare: moa feſtini ountii (cum hsud mediocriter adoleſcens ab omnibus amaretur, virtute pulchritudinem, decuſque oris ae cnrporis comitanta) accedunt: ipſeque demum io medium Patroclus iovectus, dubium eaemit, cuocta in gaudium vertentibus amicis. Quem Cæſar accitom, pereuſſus atque attnnitus, adſpicere, sotumque legere oculis, & tantum inopinatumque
C miraculum via ad animum tranſmittere: ſcnrtum impuriſſimum, eunſtis coopertum illecebris, cruore civium ſaginatum, moribus infame, alteriuſque prodigum animæ hiſcere, nec Dei magnitudinem metiri, cujus potentia inſigne prodigium eveniſſet, & veluti in toro accubans inſomnia agitara. Detruſo demum ſtupore, quærit a Patroclo, oum viveret, & cujus beoignitate & opera, qui mortuus ſoiſſet? Ille, ſe Jeſu Chriſti Domini ſui, Regis ſeculorum omoium, beneficio ac muoere, & eaptare auras, & intueri lnlem, reſpoodit. Cæſar, cum Chriſtum ſeculorum omoium Regem diei audiviſſet, conturbatus eſt, auaitque animi angorem, accedcote tacito & haudquaquam ſperneodo timore. Id quod deiocceps Patroclus addidit, fore, ut Chriſtus omoia orbis imperia deleret, ejuſque voluntati, quidquid hæc univerſima rerum amplecteretur, ſubjiceret, eum omnium ipſe Regum maaimus atque opuleotiſſimus eſſet.

80 Tuoc Nero ɛxpaoſa deatra, geoam illi contundit cum exprobratione: Ei ergo romen dediſti? Quod cum annuiſſet; nonoulli, qui
D aderaor ex ſuis, graviter obliti dedecoris, & Romanæ memores generoſitatis, priſtinos jam dudum ſpiritus, fœdo oppreſſos ſarvitio, in libertatem vindicantes, urgere oratione & animi fortitudine Auguſtum cœpere, quod ſapieoter loquentem adoleſcentem intempeſtiva ſeveritate ultus eſſet, ad veritatiaiojuriam: nimis ſibi hoc acerbum, nimis crudele viſum: ideoque, devotis animis ſe illi quoque Regi parere diaerunt. Tuac Nero tumens ira, fremere, minitari, oſteotarequa terrorem, & ire ultum arrogantiam. Itaque omnes Chriſtiaoi conquiſiti una eum Paulo, ad Neronis conſpectum rapiuntur: omnium grave ſilentium & in Paulum verſa ora, adeo ut facile intelligeret Nero, illum omnium Imperatorem eſſe. Ad quem verſus, ioterrogat; qua ſronte animorumque fiducia adverſus Romaoas opes, & io ipſam rerum arcem irrcpere auſus eſſet, ut agmina populorum Chriſto, quem Regem ſuum attolleret veoerareturque, iode avulſa conciliaret, ad dedecus peoatium, conturbato Reipublicæ ſtatu.

eum interrogat,

E

timoſum progreſſum Religionis majorem,

81 Psulus oon ea illo dumtaxat fere orbis aogulo, ſed ea omoibus proviociis gentibusque, centuriari ab ſe militem, & pro Chriſto evocari ad ſigna, reſpondit: ſic imperatum, ſic placitum, nemioem a ſignis, & a prætorio, caſtriſque avelli, præbito militari ſerameoto, depulſiſque piaculis per pœnitentiæ lavacrum; oec jam ioterclufum illi aditum atam præſtanti geoeroſiſſimorum virorum militia, ſacratiſque veaillis, præclariſſima ſpolia relaturo cum ſempiteroo gaudio io conſpectu regnaotis æterna in æva, orbemque terratum diſceptatis libratiſque ſcelerom meritorumque cauſis judicaturi, vel ambiente hanc mnlem flamma & ſæve depaſceote cum cacidio rerum omoium ioterituque. Qua deounciatione, veluti ſacibus admotis, geminata amittendorum faſcium formidine, fæva regnantium peſte, ad æternas ærumnas rurſus furere & inardeſcere aoimo Auguſtus; turgentibuſque venis, & rigeote coma horrendus: Ergone (inquit) terrarum orbem, cum
F tot clariſſimorum virorum inſignibus divolſum ɪucntemque, & depaſta flammis Capitolia, uſtoſque eum toga faſces fractaſque curules, adſpiciam? Tot Cæſarum decora, tot tropbæa, tntque monumenta rerum, tuta fulmine Jovis, Martiſque terrore, ignotus homo vaſtabit? Pro dolor! Eoae miſeriarum terribilis etiam cælo pubes, & vere Romana progenies devenit, uc vilis laniatiqua in Cruce bomioisinanes minas & dira vota paveſcat? Tantumne, Paule, Deus iſte tuus in oos audebit? Deſine, miſer, has jactare nugas. Ceſſabunt ſtatim verba anileſque fabulæ ae ſtolida ferocia, ubi virgarum crepitus, & horridam io necem ſecurim adſpexeris; quantumque ioter me tuumque Deum interſit, intelliges. Itaque, lictorea, iſtius cervicem abſcindite, io contumeliam illius magni Dei, ſuo cruore offeoſa Romana numina placabit, & altera mactabitur digna Simooi victima.

ſæviorem terribilem illum fert.

Paulus ſuo more Paulus

82 Cui Paulus: Pœnæ, Cæſar, quas onbis minaris, quaſque atrociſſimas eredis, perexiguæ ac ſummopere jucundæ accepiæque apud nos ſunt; quippe quæ noo incertam nobis, præcellentemque æterni triumphi materiam gignunt. Tuam equidem vicem doleo, quem ſempiterno interiturum oceatu intelligo; & ne pro inani fabula (ſic eoim tu veritatem ouncupas) quæ

aotea

A antea protulimus, videantur; ſimulque intelligas, Chriſti potentiam nec morte, nec vita finiri; eriam poſt datam cervicem me tibi viventem oſtendam. Excepta inter riſum admiratioonemque Pauli a Cæſare otatio: inde Megiſto & Atello liberatus enim una cum Petro a Proceſſo Martinianoque fuerat, quos enato mirabiliter ſeaturientis aquæ fonte, in ipſo carcere baptiſmate expiarat) traditur, ut quam primum extra Urbem ſecuri feriretur, eo illi ſupplicii genere irrogato, propter jus Romanæ civitatis. Tractus ad necem Paulus, haudquaquam priſtinæ virtutis ac conſuetudinis oblivi ſcitur: nam præclara oratione Cæſarianos armigeros aggreſſus, eo flexit, ut hi Chriſtianam religionem ociſſime amplecterentur.

& militet aliquot convertit;

83 Cumque nuntius ejus mortis ac ſupplicii ſerius, quam Nero optaret (expavebat quippe viventem, ingentiaque exſpectabat) veniret, duos iterum e Prætorianis, Feregam atque Partemium mittit, qui viderent, an ſecuri concidiſſet. Hi Paulum, incredibili ardore in magna populi frequentia, de Chriſti virtutibus operibuſque differentem, reperere. Quos, aulæ inſignibus notos, ut vidit Paulus: Venire [inquit]

alii ſupplicium ut gentibus alios fore

B & vos filii: credite in Deum unum, filiumque ejus Jeſum Chriſtum, ut animorum veſtrorum ſalus ſtatuſque æterna, permaneat in perenni felicitate locata. Reſponſum a Prætorianis, de religione ac numinibus non ultra diſceptandum: ſpectatores mortis ipſius ſe a Principe miſſos; id ſibi ounc curæ eſſe; ceterum ad ignota numina, & cæleſtia externæ diſciplinæ arcana, a morte

ac poſtridie ipſum revi- ſuros vive-

ejus reſurrecturi ab infeſtis, tuoc ſtudium euramque applicaturos, reſerunt: ſeu id ab infimo aulæ faſtu, ac militari deriſu, pronuntiatum, ſeu quod ita ſentirent, & incredibile his videretur, ut mortuus ad vitam revocaretur, exoptarentque religionem, quam eſſent culturi, hoc ſingulari confirmari prodigio. Paulus, eorum voces benigne excipiens, annuit, non ultra miraculum fore, quæ vellent: poſtera die viſuros ſpectaculum, auditoſque ex duorum virorum Titi & Lucæ ore haud ineertæ rei ſariem, reticendumve arcanum.

84 Vix iſta elocuto alii duo a Cæſare miſſi ſu-

Jvos ad locum myſteriis, inter- ſeſſi ualun- dis oculi, a pia famina accepti,

perveniunt, qui raptum hominem extra Tergeminam portam educunt, vadentique ad ſupplicium Paulo ſit obviam Plautilla, matrona illuſtris

C & caſtitate morum, & ſpecie corporis, & naralium dignitate, & felix ſimul utero, quæ jam tota, Petri & Pauli opera addicta Chriſto, graviter dolore vexari, cum paſſim rot Chriſtianorum corpora ferro ſterneremur, nulluſque cædium terminus fierer. Hanc muliebriter flentem placide conſolatur Paulus, velum ab ea, quo obtegebatur capillus, ad ſubſtringendos operiendoſque oculos, more majorum, petit: idem ſe illi velum redditurum confirmans. Inde ad Salvias aquas [tertio ab Urbe lapide locus diſſitus] eſt deventum, ubi ſatelles Paulum, aptare cervicem & protendere collum jubet. Igitur, extremam horam præſentiens, ſpectanſque Orientem,

ea ſuſque ſervatorem laudem fundit

expanſis ad auras cælumque manibus, cum lacrymis diu oraſſe perhibetur: inde ſalutatis fratribus, qui profecti eum fuerant, dataque his pace, ad genua procumbens, ſalutari Crucis ſigno effulgens munituſque, adigente ſatellite ferrum, cervicibus orbatur, ſanguine lacti miſto carnificis veſtem irrorante ad certum haud tactæ ſignum caſtimoniæ integritatiſque, qua in omni vitæ curſu ſupra ceteros excelluit. Abſciſſo autem Pauli capite, triplici ſaltu ſeſe ſuſtollente, tres ſtatim perennis aqui fontes emerſere, quam religionis ergo hodie ſpiramus.

D A. SANCTORIO.

85 Ita & Pauli vita & mors illuſtrata miraculis. Corpus ejus Lucina, Senatorii ordinis matrona nobiliſſima, honorificentiſſime ſuo in prædio via Oſtienſi tumulavit. Templum vero propius ad Urbem, illi, ingenti opere ac laxitate, digna Romanis animis, pietateque Conſtantini, Cæſarum Auguſtiſſimi, & Honorii ac Valentiniani III. erigitur, quo in loco caput micanti ſuper illud face monſtratum eſt. Corpus autem & ipſum caput ubi afferventur, in Petro explicavimus: qui eo ipſo die ad Janiculum Crucis ſupplicio fuit affectus. Ambo præfulgenti cotona nobilitati, junctis complicatiſque dextris Romam intrare viſi ſunt, ut quam viventes non obtinuerant, e corporum vinculis relaxati, obteretent; pulſiſque procul ſuperſtitionibus diſjectiſque inanium deorum ſimulacris, ibi tutelares haberentur.

corpus nobilis matrona in ſuo prædio honorifice condit.

Apoſtolos ad Romam.

86 Inclita profecto ac ſummopere fortunata Roma, quæ duorum ſanctiſſimorum virorum cæde cruenta, buſtiſque ſacrata, illorum auſpiciis E ac patrocinio tuta conſedit, tantiſque preſſa ærumnis, in tanta ſeditionum lue prope ad occaſum prolabens, invicta illorum virtute permanens, hoſtibus tremenda, Oceanique tranſgreſſa undas, jam ad Antipodas, quos tuorum non viderant arma Cæſarum, nec illa, funeſta populorum cruore, perque barbariem circumlata gentium ſigna aquilæque, imperium ac jura extendiſti. At Paulus abſterſis Plautillæ lacrymis, mitigatoque angore, & ſimul tradito, recenti adhuc ſanguine perfuſo velamine, cujus ergo a Cæſaris equitibus diu in contemptum Pauli irriſa matrona fuerat, occluſis foribus Neroni ſe inopinato oſtentaſſe dicitur, Cæſare ſummum in terrorem conjecto exanimariſque amicis, quorum conſilio Patroclus multique alii Chriſtiani a tyranno dimittuntur.

Ætas Pauli.

87 Et hæc de magno Paulo referuntur. Vixit annos ſeaginta octo ex auctoritate Joannis Antiochens, cognomento Chryſoſtomi, ſapientiſſimi eloquentiſſimique Doctoris. Alii ſcribunt ſe aginta duos; tres & triginta poſtquam a Chriſto vocatus fuit: quinque autem F & trigiota annorum erat, quando Chriſto ſe adjunxit; etſi adoleſcens a ſacra nuncupetur hiſtoria. Scripſit quatuordecim quæ exſtant epiſtolas, in quibus mira pietas ſententiarumque ubertas, io ſtricto incitatoque dicendi genere elucent: quarum Eccleſia fulta præſidio efferveſcentes deſciſcentium impetus compeſcit, torque per orbem graſſatas impietates, diriſſimoſque per Europam noviſſime hæreſeos volitantes errores conrundit. Itaque furentes Arii, Sabellii, ceterorumque perditiſſimorum hominum impietates Pauli doctrina & miriſicis ſcriptis ſtratas adſpicimus; Lutheri vero ac Calvini brevi ruituras ſperamus, quibus Germania inſernis concuſſa diſſidiis, multis a barbaris fracta eladibus, obſcurataque veteri gentis gloria, quæ quondam terribilis populo Romano exſtitit, prope interitum devenit; & Gallia tantis quondam clara nominibus, cum Britannia tetrum bellum & feralia arma, ſua in viſcera torquet, vel cum timore exteri ſervitii. Quapropter merito & divinitus a pictoribus ſculptoribuſque pictum fictumque cum nudato ferro Paulum contemplamus, cujus mucro nullo oppoſito ære ferroque bebeſcit retunditurque, nec hoſtium rebelliumque ſanguine exſaturatur atque miteſcit.

& Epiſtolæ

AD-

ADMONITIO

De ſublatis in Acta Sanctorum cenſuris, quondam a ſacra Inquiſitione Generali Hiſpaniæ latis,

Tomus cenſura, an. 1695. in Acta Sanctorum quæ,

TErminamus hic Acta Sanctorum (quamvis alia nonnulla eo ſpectantia, hoc ipſo tomo Supplementorum ſequantur) terminamus, inquam, hic Acta Sanctorum menſis Junii, atque adeo totius primi Semeſtris Anni ſacri, Tomos univerſim viginti quinque prægrandes complexi, e quibus cum nonnullorum æmulatione & accuſatione Tomi omnino quatuordecim, nomen P. Danielis Papebrochii præferentes, ſimul una Decreto ſacræ Inquiſitionis per Hiſpaniæ generalis, anno MDCXCV. *die* XXV. *Octobris, proſcripti, & qua patet ampliſſima illius juriſdictio, prohibiti fuerint a piis ſubditis legi: quæ etiam decreta cum mox per reliquas univerſæ Europæ & extra eam, provincias ſumma æmulorum contentione, ſparſa & devulgata fuerint, ut paſſim notum eſt: indulſimus quidem, non tam Papebrochii ſcriptorumve aliorum cauſa, quam artificum proſcriptionis, ac præcipue tot Catholicorum populorum, quibus Acta Sanctorum ad animæ ſuæ ſalutem & imitationem virtutum, vetebantur legi.*

Hinc, ut prioris Decreti memoria obliteretur, quæque juſtitiæ gloria ſacræ Inquiſitioni integra ſit, ac ſimul noſſent ſi ſubditi populi, quid tandem in lectione Actorum evitare debeant, juvabit Decretum illa de re ejuſdem Inquiſitionis Generalis ab anno circiter uno, videlicet milleſimo ſeptingenteſimo decimo quinto, die XX. *Decembris, publicatum, hic ad perpetuam memoriam & legentium inſtructionem apponere, lingua qua ſcriptum & impreſſum fuit Hiſpana; Hiſpanorum enim præcipue intereſt id ſcire.*

Tollantur per præſens Decretum Inquiſitionis generalis Hiſpaniæ.

DON FRANCISCO JUDICE

Per la divina Miſericordia, presbytero Cardenal del titulo de ſanta Sabina, arçobiſpo de Montreal, Protector del Reyno de Sicilia, Inquiſidor General en todos los Reynos, y Señorios de ſu Mageſtad, y de ſu Conſejo de Eſtado &c.

AViendoſe viſto y conſiderado con todo eſtudio y reflexion las Obras del Padre Godofrido Henſchenio y Daniel Papebrochio, de la Campañia de Jeſus, interveniendo para ſu expurgacion perſonas de literatura e integridad, con nombramiento de los ſeñores Inquiſidores Generales nueſtros anteceſſores y nueſtro: Hemos acordado levantar la prohibicion abſoluta de dichas Obras, que ſe hizo por Edicto del Señor Arçobiſpo de Valencia, Inquiſidor General, de 25. del mes de Octubre del año paſſado de mil ſeiſcientos y noventa y cinco, con tal, que en el Tomo 3 de Março, pag. 10. col. 2. num. 27. lin. penult. donde dize *Temerè*, ſe borre eſta palabra, y en ſu lugar ſe ponga *facilè*. Y en el Propileo de Mayo Tom. 8. in Apparatu, fol. 29. n. 16. col. 2. lin. 1. ſe borren las palabras, *ſed perfunctorio prorſus ratiocinio*. En el miſmo Tomo 8. y Apparatu, fol. 33. col. 1. § 5. n. 27. lin. 6. ſe borre la palabra *Temerè*, y en ſu lugar ſe ponga *Facilè*. En dicho Tomo 8. del Propileo de Mayo ſe prohibe todo el Tratado, que ſe intitula, *Conatus Chronici Hiſtorici ad Catalogum Romanorum Pontificum pars ſecunda à Gelaſio Papa II. ad Sanctum D. N. Innocentio XI.* En el Tom. 3. de Março, fol. 10. col. 2. n. 27. lin. 6. ſe borre la palabra *Temer*', y en ſu lugar ſe ponga *Facilè*, En el Tom. 1. de Abril, fol. 903. en la Diſſertacion, que ſe intitula, *Appendix de Officio Venerabilis Sacramenti*, en que niega, que ſanto Thomas compuſo el Officio del Corpus; ſe ponga al margen la nota de averſe retratado Papebrochio deſte ſentir. En el miſmo Tomo 1. de Abril, fol. 776. col. 2. n. 38. en que niega, que ſan Alberto Patriarca de Jeruſalem, huvieſſe tenido culto entre los Canonigos de ſu Igleſia; ſe ponga al margen la nota, que el Autor ſe retratò de eſta opinion. En el Tomo 1. de Mayo, fol. 245. num. 381. ſe borre deſde la palabra *Hanc vitam, quam periiſſe credebat Baronius*, haſta el fin del numero. En el tomo 2. de Mayo fol. 461. col. 2. num. 2. deſpues de la palabra *Martyrem dici*, ſe añada immediatamente *Minus propriè*. En el Tomo 2. de Mayo, fol. 626. col. 1. num. 1. en que habla del Arçobiſpo Senonenſe, ſe ponga al margen la nota, de que el Autor ſe retratò de lo que dize en orden ha aver ſido ſoſpechoſo en la Fè, y Janſeniſta. En el Tomo 7. de Mayo, fol. 8. *del Paralipomena addendorum*, col. 2. num. 35. ſe borre deſde la palabras *non ſine apocryphis*, haſta el fin del numero. Y para que conſte, mandamos deſpachar el preſente Edicto, firmado de nueſtro nombre, ſellado con nueſtro Sello, y refrendado del infraeſcripto Secretario del Rey nueſtro Señor, y de ſu Conſejo de la Santa y General Inquiſicion. Dado en Madrid a veinte de Diziembre de mil ſetecientos y quinze años.

COM-

A D

COMMENTARIUS
DE BASILICA S. PETRI APOSTOLI ANTIQUA IN VATICANO
EJUSQUE SIGILLATIM ALTARIBUS.

Præmittuntur opuſcula duo, eodem ſpectantia, hactenus non edita,

PETRI MANLII ET MAPHÆI VEGII. C. J.

PRÆFATIO.

An eodem impoſſus Romani Canonici

COEperam pridem colligere *Commentarium de Baſilica S. Petri Apoſtolorum Principis antiqua, per Conſtantinum Magnum edificata Romæ in Vaticano; ac ſigillatim de altaribus, variis deinde temporibus ibi Deo in honorem Sanctorum*

B *ejus erectis atque ornatis. In his frequenter uſus ſui* Deſcriptione Baſilicæ veteris Vaticanæ, auctore Romano, ejuſdem Baſilicæ Canonico, *edita Romæ anno* MDCXLVI. *a Reverendiſſimo viro Paulo de Angelis, cum ejuſdem Notis qualibuſcumque; in quibus Editor Auctorem poſſim nominare* Romanum canonicum, *non appellativo aut gentili nomine* Romanum, *ſed proprio. Dum vero alios quoſque ſcriptores, de eadem baſilica tractantes, Iuſtinabam, compers ſæpius citari Codicem Mſ. de illo ipſo argumento ſub nomine* Petri Manlii, *aliis* Manlii, *qui etiam ipſe indicabatur canonicus baſilicæ Vaticanæ fuiſſe. Hæſitabam dubius, idemne* Romanus & Petrus Manlius *forent, an utriuſque codex, idem an diverſus. Contuli citatos deſcriptoſque ab auctore hoc ex Manlio textus, cum editis a Paulo de Angelis; & obſervavi, plerosque totidem verbis utrobique legi. Nondum tamen judicare potui, codices illos per omnia ſimiles eſſe & unius Auctoris.*

& Petri Manlii Mſ.

2 *Accurri igitur per litteras Romam ad amicum meum virum eruditum, rerum que noſtrarum ſtudioſum, Juſtum Fontaninum, Eminentiſſ. Cardinalis Impetialis Bibliothecarium;* C *qui primis litteris ſuis ad propoſitam a me quæſtionem non ſatis certa reſpondebat. At mox ſuperadditis alteras, quibus conceptus meos de unico Auctore, non vanos fuiſſe oſtendit, in hæc verba ſcribens*: Vixdum poſtremam epiſtolam ad te miſeram, cum incidi in exemplar Canonici Romani de baſilico Vaticana, quod olim fuerat Felicis Contelorii, ſcriptis editis ſatis conſpicui. Is autem in fronte libri (quem nunc poſſidet D. Martorellus, celebris hic in Urbe Juriſconſultus hæc manu ſua adnotaverat:) Hic liber non eſt Romani, ſed Petri Mallii, in cujus principio deſideratur epiſtola ſeu præfatio ad Alexandrum III. Papam.) Apparet inſuper ex variis Notis marginalibus, idem exemplar a Contelorio diligenter collatum fuiſſe cum codice Mſ. Petri Mallii. Qua de re operæ pretium duxi te ſtatim admonere, ne pro duobus auctoribus Romanum & Mallium accipias: quemadmodum ego quoque putaveram accipiendos, dum unum tamquam ab alio diverſum tibi indicavi. *Hæc Fontaninus.*

ex editione Manlii ſint,

3 *Sed ſalva ejus pace necdum ſatis ſecure acquieſcebam: quia reſponſurus eſſet, ſi viveret, Paulus de Angelis; quod ſuo tempore reſpondit aliis, ei objicientibus ſui Romani canonici Hiſtoriam fuiſſe apud Petri Manlii, baſilicæ Vaticanæ canonici, qui vixit tempore Eugenii PP. III. illudque dedicavit Alexandro, item Papæ III. qui aſſumpſit ſuis ad ſummum Pontificatum anno* MCLIX. *His enim ad calcem editi a ſe codicis reſpondens Paulus, ita ſcribit:* Nos autem dicimus, hanc Hiſtoriam fuiſſe ſcriptam a Canonico Romano, qui tempore Cæleſtini III. floruit, ipſomet in hæc verba atteſtante (Ego presbyter Romanus hujus ſacroſanctæ baſilicæ canonicus, ſcribo ad poſteritatis memoriam.) In fine autem capituli hæc habet (Sic vidi tempore Domini Cæleſtini III. Papæ fieri; ſic etiam ſecundo anno ejuſdem Pontificis, Indictione decima, menſis Martii die xxx. quæ fuit tunc Feria ſecunda ante Paſcha.) *Tum pergit De Angelis & concludit*: Creatus autem fuit Cæleſtinus III. anno MCXCI. Itaque maxima differentia eſt inter ſcriptionem Romani & Mallii, qui ſuam Hiſtoriam, Alexandro III. dicatam, ſcripſit circa annum MCLIX. At Romanus ſuam, ut ipſe fatetur, ad poſteritatis memoriam exaravit tempore Cæleſtini III. currente anno MCXCI.... Ut nihil ſit certius, quam hiſtoriam hanc, *quam edebat Paulus*, non eſſe Petri Mallii, quod quidam falſo exiſtimant; ſed canonici Romani; quod nos vere aſſerimus. Et hoc ſatis eſt.

An diverſorum.

4 *Verba hæc Editoris plane ſunt confidentiæ* E *plena, jubentque opinari, ipſum, exemplar ſui Romani cum codice Mſ. Manlii, qui Romæ exiſtit, ac paſſim ab aliis ibi ſcribentibus citatur, contuliſſe.* F *Sed ſcit diligentes, & ſingula utriuſque ſcriptoris capitula attente contulerit; mirum, quod manſerit in eadem opinione, opuſculum ſuum Romani, quod impreſſit, non eſſe Petri Manlii. Nihil interea judicare ego de illo argumento volui aut potui prudenter, quamdiu ſolum Romanum impreſſum præ oculis habui, in contradictione tot ſcriptorum, Manlium pro auctore citantium.*

Accipit Pariſiis ex dict. Mſ. Manlii,

5 *Accidit caſu, ut inciderem in Programma, quod olim Labbeus noſter vulgavit Pariſiis, enumerans in illo Scriptores, quos tamo textio Novæ bibliothecæ ſuæ librorum Mſſ. editurus eſſet; & in illis recenſetur opera Petri Manlii & Maphæi Vegii de eccleſia Vaticana. Capit imprimi tomus ille, ſed vix ſupereſt, cum ſiſtentur prælo, neſcitur. Inquiſivi ſigillatim apud P. Hardouinum bibliothecarium Collegii Claromontani, ut, ſi ſupereſſent codices duo prædicti, ad me mitti vellet, iis in re præſenti uſurum; miſitque non multo poſt gratiſſime.*

collatoque cum Romano impreſſo;

6 *Notavi Manlii codicem Mſ. contuli cum impreſſa a Paulo de Angelis editione Romani canonici, ac facile deprehendi, ubi aqua hæreret, & cur ſo Paulus induxerit in animum credere, totum opuſculum, quod imprimebat, eſſe Romani canonici;*

hujuſ-

C. J.

A *bojuſque nomen in fronte præfixerit. Legerat nempe pag. ſua 5. ſub hoc titulo,* Quod in B. Petri Baſilica tantum vigilantur Pallia, quæ Dominus Papa mittit archiepiſcopis, *in medio capituli hæc verba, quæ ipſemet ſupra etiam pro parte citavit:* Qualiter debemus pannos laneos, unde fiunt Pontificalia, ad B Petri corpus vigilare; ſicut vidi ego presbyter Romanus hujus ſacroſanctæ baſilicæ canonicus, ad poſteritatis memoriam ſcribo. Acceptis de altari ſaculis, *&c. Et finita narratione, ſuperaddit;* Sic vidi tempore Domini Cæleſtini III. Papæ fieri. Sic ſcio factum per Socios & Dominos meos tempore Domini Clementis III. Papæ. Sic etiam in ſecunda anno ejuſdem Pontificis, *videlicet Cæleſtini*, Indictione decima, menſis Martii die XXX. quæ fuit tunc Feria ſecunda ante Paſcha. *Notans hæc annum Chriſti vulgaris æræ* MCXCII. *quamquam annus ſecundus Cæleſtini tunc, die* XXX. *Martii, nondum erat proprie loquendo inchoatus, utpote electi anno* MCXCI. *die* XIV. *Aprilis. Ea quo concluditur, Scriptorem illum annos Cæleſtini numerare non a die electionis ſuæ, ſed ab obitu deceſſoris Clementis III. qui incidit in diem* XXV. *Martii. Sed hæc ad rem præſentem non magnopere faciunt: ſatis eſt conſtare o textu, auctorem ejus ſcripſiſſe illo anno* MCXCII.

B

dignoſcitur, M. noſtrum vere auctorem eſſe.

7 *Fateturid quoque Editor Paulus, & totius operis Auctorem ea eodem hoc textu Romanum Canonicum facit. Sed debuiſſet ſimul conſideraſſe, auctorem Codicis paulo poſt in ſua ipſius editione pag.* 15. *dicere, ſe eum olim Canonicis tempore Domini Eugenii* III. Papæ ejus præceptu erexiſſe ibi altare. *Ac rurſum pag.* 17. *ſic loqui:* In quo etiam ſepulcro, *Gregorii III. Papæ,* deſuper recondimus venerabile corpus Domini Eugenii III. Papæ octavo Idus Julii; & fecimus ei ſepulcrum ex diverſis lapidibus.

quæ in ipſis meis verbis,

Utrobique textus invenietur in hac noſtra editione n. 1. & 12. *Creatus fuit Papa Eugenius III. anno* MCXLV. *obiit vero* MCLIII. *Hoc igitur Pontifex vivente, auctor iſte fuit Canonicus baſilicæ Vaticanæ, & mortuum ſepelivit, ſepulcrumque ejus ornavit: ut facile credi non poſſit, illum exinde ſupervixiſſe uſque ad annum* MCXCII. *& tunc ſcripſiſſe hiſtoriam ſuam, cumque magne eſſe cum Romano canonico, qui ſe fatetur anno demum* MCXCII. *ſua ſcripſiſſe, atque innuit, ſe tunc non diu canonicum fuiſſe, dum ait ſe vidiſſe, tamquam canonicum, quæ o canonici fieri narravat tempore Cæleſtini, quæ autem eodem tempore a canonicis facta fuerant ſub deceſſore Cæleſtini Clemente, non ait ſe vidiſſe, ſed ſciviſſe per ſocios & Dominos ſuos, videlicet canonicos, qui ſub Clemente ſacras cæremonias illas ea officio obſervant.*

C

cum in diſſerentia temporis, quæ utrique ſcripſit.

8 *Hinc, & ex longo temporis intervallo, quod interceſſit inter utrumque Auctorem ortum (Alter enim ſe declarat Canonicum fuiſſe tempore Eugenii III. alter vero, ſe etiam Canonicum, ſcripſiſſe tempore Cæleſtini III. intercurrentibus a morte unius ad creationem alterius Pontificis annis triginta octo) cenſeri vix poteſt, illos unum eundemque eſſe. Addo quod Codex, quem de Angelis in ſua ad lectorem Præfatione ait, a ſe Meſſanæ repertum eſſe, caruerit deſcriptione ſeu dedicatione Auctoris. Unde in ejus nomen inquirens, & toto opuſculo aliud non inveniens velut auctoris, quam* Romani canonici *uno quem etiam loco (quamquam in memorata Præfatione faſeatur, parum conformiter loquens Opuſculum Eugenii* III. Pontificis tempore editum *fuiſſe) illud præpropere aſſumpſit, & in frontiſpicio ſuæ editionis prefixit tamquam veri Auctoris totius opuſculi.*

9 *Veritas ita ſe habet. Auctor opuſculi cenſeri debet atque eſt Petrus Manlius, baſilicæ Vaticanæ S. Petri jam tum canonicus, quando Eugenius* III. *præſidebat Apoſtolicæ Sedi, ipſumque ordinavit Alexandro III. Papæ, anno* MCLIX. *creato; diu autem quam Romanus Paulus de Angelis canonicus baſilicæ Vaticanæ, ibi canonicus fuerit. Et ne locus dubitandi reliquatur, compertum ex collatione Manlii noſtri Ms. cum Codice Pauli de Angelis impreſſo, totum illum textum, ea quo ſolo Paulus, Romanum canonicum totius opuſculi auctorem fuiſſe concepit, deeſſe in Manlio Ms. Uti nonnulla alia, quæ ex impreſſo Romano curavimus Manlio addenda, nequid deſideretur in hac editione, ſed hiſce ſignis [] incluſa, ut a textu Auctoris noſtri diſcernantur; & manifeſtius dignoſcantur poſt editum Manlium adjecta eſſe, ab illo utique, qui in prima additamenta narrant quæ vidit ſuo tempore in baſilica Vaticana fieri, ſe ipſum vocat* Romanum Canonicum, *quod plane nihil attinebat ipſum facere, ſi totius operis fuiſſet auctor, & non interpolator tantum. Sunt tamen nonnulla, uno, alterove aut pauculis verbis conſtantia, præditis ſignis diſpertita; non quod addita ab interpolatore fuerint; ſed quod teſtimi legebantur in impreſſo, quam in Ms.*

D

Romanum vero interpoſitæ nonnulla.

E

Dedicatio & ordo operis.

10 *In Tota dedicatio Operis ad Alexandrum* PP. III. *deſideratur in editione Pauli, unde facile ei fuit hallucinari in nomine veri auctoris: præfigitur autem tota in Ms. ſub nomine proprii Auctoris, hoc titulo:* Præfatio Petri Mallii in opuſculum hiſtoriæ ſactæ ad beatiſſimum Patrem Alexandrum III. Pont. Max. *Ita formatur nomen Auctoris* Mallius *in Ms. quod alii, & nos quoque in hac Præfatione noſtra malumus* Manliut *ſcribere, quia latinius videtur & originale. Ordo utriuſque codicis non ubique idem eſt, præſertim verſus finem, præpoſiti in uno, quæ in altero poſtponuntur; additi etiam utrobique nonnulli, quæ in altero plane deſiderantur; de quibus ſuis locis lector monebitur inter annotata. Sequimur in hac editione Manlii, ordinem codicis Ms. Et titulos Capitulorum ejus, ſubinde brevium, e medio tranſtermus ad marginem totidem verbis, quot ſcripti fuerunt, ſed literis Romanis, ut diſtinguantur ab additamentis noſtris, quæ Italico charactere formantur. Capita, quæ in hac editione noſtra totum Opuſculum dividunt, eorumque titulos, e noſtro genio addidimus, ut ordinatior & æqualior operis totius diviſio fieret, quam eſt in codice Ms. atque etiam in impreſſo.*

F

An cæteraque Pontificum in fine codicis ejus Manlii ſit,

11 *Inter illa autem, quæ ab altero codice abſunt, in altero inſunt, reperiuntur in Ms. noſtro textus duo longiuſculi, alter de Stationibus per anni circulum, a num.* 140. *alter de Pontificibus Romanis rerumque ſucceſſione, a n.* 167. *uſque ad finem codicis. De priori textu Stationum, nihil hucusque ſuſpicor, Manlii non eſſe; cum alia ſequuntur, quæ ipſi abjudicari non poſſunt, quia etiam in impreſſo leguntur. Eſt cur ſuſpicer, textum ſecundum de ſucceſſione Pontificum Romanorum poſſe alterius eſſe Collectoris. Certe integer, ut jacet, Manlii non eſt: quia extendit ſe ad ſeſqui ſeculum ultra Manlii ætatem, deſinens in Benedicto XI. ex ordine Prædicatorum aſſumpto anno* MCCCIII. *Si quis velit Manlii eſſe, uſque ad Alexandrum PP. III. cujus tempore certo vixit: & reliqua ad Benedictum XI. pontificatum ab alio deinde ſub finem codicis adjuncta ſuiſſe, non refragor. Utut eſt, dabo totum Catalogum ut in eodem codice extat, nequid ejus lectores defraudem. Suum de illo omnes judicium & uſus, quem velit, eſto. Atque hæc de codice Ms. Petri Manlii. Subſequetur eodex item Ms. Mapbæi Vegii de eodem argumento, in quem ſi quid animadvertendum veniat, notabimus in principio ejus.*

PE-

PETRI MALLII
IN OPUSCULUM HISTORIÆ SACRÆ
AD BEATISSIMUM PATREM
ALEXANDRUM III PONT. MAX.
PRÆFATIO AUCTORIS.

Sanctæ & Apoſtolicæ Sedis Alexandro *a*, Dei gratia ſummo Pontifici & univerſali Papæ, Petrus Mallius, ſola Dei pietate beati Petri baſilicæ presbyter qualiſcumque, libellum ex archivo ejuſdem ſacroſanctæ baſilicæ compilatum.

B LIcet hæc quæ ſequuntur in ſanctorum libro Pontificum & in eorum quoque ſepulcris pleniſſime ſcripta reperiantur; quia tamen Dominis & fratribus meis idoneum & utile vilum eſt, hæc me breviter in unum colligere, ut ad quorumlibet notitiam facilius pervenirent; quod fraterna mihi charitas imperavit, fideliter adimplere propoſui. Non quod ingenii virea mihi ſuppeterens, ſed quia me ad hoc illa virtus obedientiæ provocaret, quæ [ſicut venerando Samuelis teſtimonio dicitur] holocauſtis & victimis anteferetur. Et quidem ſæpe corporis in me perpendens invaletudinem, & ſcientiæ conſiderans parvitatem, diu diffidendo factus lum ut homo non audiens, dum me ad hoc opus ſufficere non viderem.

a Sed quia, teſte Apoſtolo, dilectio proximi plenitudo eſt legis, fraternæ dilectionis auctoritate compulſus, percepi confidentiam injunctorum; ne occaſione meæ invaletudinis arbitrium propriæ ſequerer voluntatis, & ita cum apoſtata Angelo & vetere homine, non Chriſti, ſed proprio placendo ſenſui, ſortitus eſſem (locum *b*;) factuſque ut membrum corporis
C abſque capite, lucis ac vitæ participationa carerem. Quoniam igitur Deus diſſipat oſſa hominum ſibi placentium; duxi non in hoc mihi, ſed charitati, quæ Deus eſt, potius complacendum; quatenus opus, ad Apoſtolatus veſtri judicium perventurum, tanto benigniorem in ſe reddat veſtræ majeſtatis intuitum; quanto de purioris intentionis fonte primum apparuit derivatum. Suſcipite itaque, Pater ſanctiſſime, ſuſcipite a me famulatom hujus opuſculi, veſtro ad divinam gloriam nomini dedicati. Ut de hoc nulli reſtes aliud ſentiendum, niſi quod probabitur ex vaſtri beneplacisi ſignificatione firmatum *c*.

ANNOTATA.

a *Obtinuit Sedem Pontificiam Alexander PP. III. ab anno* 1159. *ad* 81. *annorum fere viginti duorum Pontifex.*

b *Deficit hic quidpiam in codice noſtro Ms. Supplevi per vi* locum.

c *Et hæc quidem Præfatio abeſt ab impreſſo Pauli de Angelis, ut jam monuimus.*

Tomus VI. Junii. *Pars.* 2.

HISTORIA

E

CAPUT I.

De ſanctorum Petri & Pauli Apoſtolorum corporibus, Baſilicis, horum dedicatione & excellentia.

SIcut itaque in libro pontificali ſcriptum inveni, beatus Cornelius rogatus a quadam matrona, nomine Lucina, corpora ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli de Catecumbis noctu levavit: & primum quidem corpus beati Pauli Apoſtoli prædicta Lucina in prædio ſuo poſuit via Hoſtienſi, adlatus ubi decollatus eſt; beati vero Petri Apoſtoli corpus accepit beatus Cornelius Papa, & cum magna devotione & reverentia poſuit illud prope locum ubi crucifixus eſt, inter corpora ſanctorum epiſcoporum; in ſumplu ſcilicet Apollinis in monte Aureo in Vaticano palatii Neronis. F

A quo & quomodo corpora Apoſtolorum Petri & Pauli de Catecumbis levata ſunt.

4 Poſtea vero tempore beati Silveſtri Papæ Conſtantinus Chriſtianiſſimus imperator rogatu ejuſdem ſanctiſſimi Pontificis, cum magna devotione & diligentia (ut res ipſa docet) fecit eccleſiam beato Petro Apoſtolorum principi ante templum Apollinis (in Vaticano.) Cujus fundamentum ipſe Imperator prius fodit & aſportavit inde duodecim cophinos ad honorem duodecim Apoſtolorum; cujus venerabile corpus una cum beato Silveſtro Papa ita recondidit. Loculum argenteum, continentem ſanctiſſimum corpus, omni parte ex ære & cupro *a* concluſit, quod eſt immobile, ad caput, pedes quinque; ad pedes, (pedes) quinque; (ad dextrum, pedes quinque *b*;) ad ſiniſtrum, pedes quinque; ſubtus, pedes quinque; ſuper pedes quinque.

A quo ho. Ecclia beati Petri ædificata & dedicata ſit

a

b

5 Sic incluſit corpus beati Petri & Pauli; & exornavit ſupetius altare ejus, & arcam ex auro ſulvo, & fecit cyburrium *c* ex columnis porphireticis, & auro mundiſſimo; poſuitque ibi ante venerabile altare ejus, ad ornatum ejuſdem baſilicæ, duodecim columnas vitineas *d*, quas de Græcia portari fecit, quæ fuerunt de templo Apollinis Troiæ *e*. Poſuit & ſuper corpus beati Petri crucem ex auro pu-

c

d

e

D ro,

Aro, babenirm centum quinquaginra libras auri, in qua eſt ſcriptum: Conſtantinus Auguſtus, *f* & Helena Auguſta *f*. Fecit & baſilicam beato Paulo Apoſtolo via Hoſtienſi & recondidit corpus ejus ſicut corpus beati Petri in ære & cupro. Quas itaque baſilicas beatus Silveſter Papa una die (quia una die coronati ſunt) ad honorem Jeſu Chriſti filii Dei vivi, & ejus Genitricis, & beatorum principum Apoſtolorum Petri & Pauli, ſolenniter conſecravit, convocatis epiſcopis & ſacerdotibus & turbis fidelium per univerſum orbem.

f

De remiſſione dedicationis baſilicæ beati Petri.

6 Et quia ſoleonitas maxima eſt, maximam remiſſionem (Apoſtolica) prudentia omnibus ad eam devore venienribus condonavir. (Quæ videlicet remiſſio, Apoſtolica providentia ſic tripartita diſtinguitur, ut Romanis & circum jacentibus, unius anni; Tuſcis, Lombardis & Apulis, & cetaris mare non tranſeuntibus, duorum annorum; ſed & his qui maria tranſmeare noſcuotur trium annorum maneat remiſſio peccatorum. Similis eademque remiſſio facta probatur in hac beati Petri baſilica, in Cœna Domini, quaodo conſecrarur ibi ſanctum Cbtiſma; in Aſcenſione Domini ſimiliter.)

B

Quod in B. Petri baſilica tanta vigilantur pallia quæ Romanus Papa mittit archiepiſcopis.

7 Quooiam hæc ſancta Dei & beati Petti baſilica eſt fundamentum & caput omnium eccleſiarum (dicente Domino beato Petro, Tu es Petrus & ſupet hanc Petram ædificabo Eccleſiam meam; &, tu vocabetis Cephas; id eſt caput) Quadam prærogativa in ea tantum vigilantur pallia, quæ Romanus Pontifex mittit pattiarchis & archiepiſcopis, per univerſum orbem conſtitutis; & inde eſt, quod legatus ſanctæ Romanæ Eccleſiæ dicit: Accipe pallium, de corpore beati Petri ſumptum, in plenitudinem officii tui. Itaque cum vigilamus pallia, facimus, ſolemoes vigilias in Confeſſione beati Petri cantantes vigilias, quas conſuevimus cantare in feſtis ejuſdem Apoſtoli, & de antiqua conſuetudine habemus de Confeſſione ab bibendum abundanter optimum clarerum *g*.

g

8 (Qualitet debemus pannos laneos, unde fiunt Pontificalia, ad beati Petri corpus vigilare *b*. Sicut vidi ego presbyter Romanus *i*, hujus ſacroſanctæ baſilicæ canonicus, ad poſteritatis memoriam ſcribo. Acceptis de altari ſaculis & ceteis ad lectiones & orariooes Vigiliarum, nec non incenſo, circa ſero conveniunt canonici ad altare S. Leonis Papæ; & presbyter Hebdomadarius accipit ipſos pann. s compſicatos & involutos in ſiodone, præcedentibuſque tam manſionariis cum incenſo & ſaculis accenſis, quam canooicis; intrat ad corpus beati Petri, & ponit eos ſupra altare, & faculæ ante altare ponuntur. Tunc chorus, cujus eſt cantus, incipit antiphonam; Si diligis me Simon Petre, & reliqua cum ſuis pſalmis, Vetſie. Tu es paſtor ovium. Ttes lectiones leguntur in libro ſtationali; Petrus & Joannes aicendebant in templum. Et cantatis duobus Reſponſoriis, quæ volvuntur de S. Petro; deinde ſequitur, Te deces laus; & oratio, Deus qui beato Petro Apoſtolo tuo collatis clavibus. Sic reportantur ſicne allata fuerunt. Si altero die cantatur Miſſa ſuper majori altari, ponantur ibi; & poſt completam Miſſam tollsntur. Sin autem, reddanrur Miſſo Domini Papæ: et dantur canonicis, quoties has Vigilias celebrant, tres ſolidi Provioienſes *k* pro clareto: faculæ vero Cameratio canonicorum temaneor, quæ de altari communi cum cereis et ioceoſo Provinieo-

b

i

C

k

D ſibus dabitur. Sic vidi ego Domini Cæleſtini III. Papæ *l* fieri; ſic ſcio factum per ſocios et Dominos meos tempore Domini Clementis III. Papæ *m*: ſic etiam in ſecundo anno *n* ejuſdem *n* Pontificis, Indictione decima, menſis Martii die xxx. quæ fuit tunc Feria ſecunda ante Paſcha.)

l

m

n

De excellentia hujus baſilicæ.

9 Quia igitur totus orbis terrarum huic ſanctiſſimæ Dei & beati Petri Apoſtoli baſilicæ, cui Cbtiſtus commiſit oves ſuas, dicens: Paſce oves meas; &, Tu vocaberis Cephas; debitæ ſubjectionis exhibet obſequium; multi ex diverſis mundi partibus ob raverantiam ejuſdem Apoſtoli hic conveniunr oratores, io tantum ſiquidem, quod multoties via ad altare poſſumus accedere, quibus neſcieotibus, vel ignorantibus quot & quam pretioſæ reliquiæ in hac ſancta (beati Petri) baſilica tequieſcunt, per iſtarum litterarum ioſinuationem cognirum eſſe volumus. Salrem qoando hic conveniunt ad enorandum Dei filium Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum & ejus beatam genitricem ſemper virginem Mariam, & ſanctos Apoſtolos Chriſti, & alios ſanctos & ſanctas pto remiſſione peccatorum ſuorum: pro ſocietate ſupernorum civium & ſanctarum animatum, eos devote enoreor.

E

ANNOTATA

a *Impreſſus codex*, cypro, *tum hic*, *tum alibi*, *Eodem redit*, *ſeu* cuprum *ſeu* cyprum *legas*. *Metallum eſt in Cypro inſula primitus reventum*. *Unde Plinio* æs cyprium, *alias* cyprioum: *& Spartiano*, ex ære & cupro cancelli.

b *Hi duo loci* () *per ſocordiam librarii*, *ut patet*, *deſunt*: *ſunt in impreſſo & apud Anaſtaſium in Sylveſtro Papa*.

c *In impreſſo rectius*, ciborium; *ubi ubiſi quaque paſſim ſcribitur*.

d *Sic etiam Anaſtaſius*, *Impr. cod.* Vittineas.

e *Cod. impreſſus*, Trogæ.

f *Legebatur abſque interpunctione* Conſtantinus Auguſtus & Helena Auguſta fecit. *Et pejus in cod. impreſſo* ... Auguſta fecerunt. *Patet ex contextu*, *vi* fecit *præmiſſa interpunctione ad ſequentia referendum eſſe*, *ut probus ſit ſenſus*. *Eo-* F *dem modo apud Anaſtaſium in Sylveſtro*, *locus iſte legendus erit prout hic adſcribo*; *aliogura uti nunc quidem eſt*, *non intelligibilis*; Conſtantinus Auguſtus & Helena Auguſta. Hanc domum regaliſimi fulgore coruſcans aula circumdat.

g Claretum, *vinum melle & aromatibus conditum aut decoctum*, Aromatites.

h *Quamvis hæc cantionea ſerie impreſſa ſint a Paulo de Angelis editore*; *credidero eamca*, *hue uſque pro titula debere reputari*, *& hinc initium narrationis duci*.

i *Hinc videri poteſt de Angelis auctorem aperis quod edidit*, *baptizaſſe* Romanum *nomine proprio*, *cum appellativum ſami poſſit a patria aut presbyterata Romena*.

k *Meaeiæ graus*, *Italis ſcriptoribus paſſim*, ſolidus Proviſinus *aut* Proviſinorum. *Congiuſtra Gleſſario reducit ad monetam* Pruvinenſem, *quam ait*, *Comitum Campaniæ Galliæ fuiſſe*, *ſic dictam*, *quod* in oppido Pruvinenſi *dictæ Campaniæ* cudcretur, *Sit ita*. *Sed quod* Proviſina *moneta ſeu* Proviſiorum *in Italia tade appelletur*, *non tam facile aſſentior*. *Malim optaarr*, *a* proviſionibus *ſeu* redditibus *eccleſiarum aut altarium*, *quibus eccleſiaſtici*

A *ſtici inſerviebant, & pro ſua quiſque opera ſtipendium accipiebant, derivatum nomen fuiſſe.*

l *Creatus fuit Cæleſtinus ille anno* 1191. *menſe Aprili.*

m *Clemens deceſſor fuit Cæleſtini, mortuus poſt triennii pontificatum anno eodem* 1191. *in Martio.*

n Ejuſdem Pontificis, *referendum non eſt ad proxime nominatum Clementem, ſed ad Cæleſtinum, cujus annus ſecundus in decimo Indictione cæpit anno* 1192. *attamen die trigeſimo Martii, quæ tunc vere incidit in Feriam ſecundam ante Paſcha, nondum inchoatus erat annus Cæleſtini ſecundus; ut hujus pontificatum non a creatione ejus, ſed ab obitu deceſſoris videatur computaſſe ſcriptor.*

CAPUT II.

Altaria, oratoria, reliquiæ, & dona variorum.

De Sanctis qui in beati Petri baſilica requieſcunt.

SUot itaque in hac ſancta Dei & beati Petri Apoſtoli baſilica, præter ſanctiſſimum altare ejus, in quo ipſe requieſcit, quorumdam Sanctorum altaria, vel potius oratoria, quorum
B iſta ſunt nomina. In choro canonicorum eſt altare vel potius oratorium beatæ Mariæ matris Domini noſtri Jeſu Chriſti, in quo (oratorio) beatæ recordationis Gregorius Papa III. recondidit in honorem Salvatoris ſanctæque ejus genetricis, reliquias ſanctorum Apoſtolorum & multorum ſanctorum martyrum ac confeſſorum, perfectorum juſtorum, toto orbe terrarum requieſcentium: inter quas, ut a majoribus noſtris accepimus, recondidit corpus S. Gabinii presbyteri, cujus altare manſit ibi uſque ad tempora noſtra.

Altare B. Mariæ.

corpus S. Gabinii Presb.

11 Nam tempore Domini Eugenii III. Papæ, quando ejus præcepto ereximus ibi iſtud altare, duo altaria ibi erant: altare videlicet S. Gabinii presbyteri, ad quod Sardinia & Corſica tributum annualiter mittebant, & altare beatæ Mariæ ſemper virginis, quod prænominatus Dominus Gregorius Papa III. fecerat & conſecraverat: ſub quibus altaribus invenimus tres ſepulturas ferro & plumbo optime ligatas; quæ
C etiam altaria cancellis æreis circumdedit. In quo etiam oratorio imaginem beatæ Mariæ ſemper virginis, filium amplexantis, poſuit. Super quam imaginem fecimus loculum, (tempore Domini Alexandri tertii Papæ); in quo honorifice cum Romano clero poſuimus dextrum armum beati Stephani protomartyris, quod Dominus Pelagius Papa huic baſilicæ donavit; ſicut in tranſlatione ejus, de Conſtantinopoli Romam facta habetur.

In quo loco requieſcit Gregorius III. Papa.

12 Hic itaque ſanctiſſimus Papa Gregorius III. requieſcit in loco illo, ubi modo ſelicis memoriæ beatus Eugenius III. Papa requieſcit: ubi etiam ad honorem ejuſdem Gregorii fuit erectos arcus, optimo moſibo depictus, & permanſit ille arcus uſque ad tempora Domini Eugenii III. Papæ; de quo habemus in epitaphio ejus hunc verſum.

Tertius hic Papa Gregorius eſt tumulatus. In quo etiam ſepulcro deſuper recondidimus venerabile corpus Domini Eugenii III. Papæ, VIII. Idus Julii; & fecimus ei ſepulcrum ex diverſis lapidibus. Requieſcit etiam eodem ſepulcro (ut audivimus) Petrus diaconus beati Gregorii I. Papæ, ad quem fecit librum Dialogorum.

13 Hic ſanctiſſimus præſul Eugenius III. D
quando celebravit primam Miſſam in Eccleſia beati Petri, obtulit ſuper venerabile ejus altare optimum ſaratſmum * ad altaris ornatum, & paſtorale ornamentum: & ſemper cum veniebat celebrare ſolemnia Miſſarum in hanc ſanctam Dei & beati Petri baſilicam, non vacua mano veniebat, ſed ſatis devote offerebat, vel veſtem ſuper altare, vel optimam Caſſam a, a
vel aliud papale donum. Condidit quoque privilegium, in quo cooceſſit canooeis hujus veoerabilis baſilicæ quartam partem totius oblationis, quæ venit in eccleſia beati Petri, præter oblationem S. Leonis IX. Papæ.

De beato Eugenio Papa. *Cod. Lupo. ſeres ta-ſaam.*

14 Juata ſepulcrum Domini Eugenii requieſcit bonæ recordationis Dominus Adrianus IV. Papa in optima eorta. Hic beniguiſſimus præſul donavit canonicis hujus veoerabilis baſilicæ caſtrum Valeraoum in perperuum, in epiſcopatu civitatis Caſtellanæ poſitum. Condidit & privilegium canooicorum de confirmatiooe Con- E
feſſionis: nec non & privilegium de libertate omnium noſtrarum eccleſiarum, tam in urbe, quam extra urbem poſitarum. Hic ſanctiſſimus Papa ſemper cum veniebat celebrare Miſſam ad S. Petrum, offerebat ſuper venerabile altare ejus, vel optimum pallium ad ornatum altaris, vel candelabra argeotea, vel aliud papale donom. Ante ejus ſepulcrum inveoimus dun corpora hominum in Chriſto quieſceotium, quorum nomina Deus ſcit.

Adriani 4.

15 Juxta ſepulcrum domini Adriaoi (quarti) eſt altare S. Silveſtri Papæ, in quo (ſicut accepimus) brachium ejus eſt reconditum. Requieſcit etiam ibidem Vigilius Papa, ſicut a majoribus noſtris accepimus, & etiam in pariete ſcriptum iovenimus.

Silveſtri.

16 Juxta hoc altare per directum eſt altare S. Mauritii martyris, ad quod ſcilicet altare de antiqua conſuetudine Romanorum imperator a Dominis epiſcopis esrdinalibus benedicitur & ungitur, ad altare vero majus beati Petri a Domino Papa benedicitur & coronatur, & de ſacroſancto altari ejus, per manus Romani Pontificis, ad defendendam Eccleſiam, gladium F
accipit.

Mauritii.

17 Ante altare S. Mauritii juata aditum, qui vadit ad S. Martinum poſt S. Petrum, eſt oratorium S. Leonis IV. Papæ; in quo (ſicut ſæpe aceepimus a majoribus noſtris, videlicet presbytero Ceocio priore, & Domino Petro Chriſtiano) ſanctæ recordationis Paſchalis II. Paps, corpus beati Leonis Papæ I. & II. & III. & IV. recondidit; ſicut etism multi ooſtrorum viderunt. Hic videlicet Leo papa IV. io monachali propoſito vixit longo tempore io monaſterio S. Martini poſt ſanctum Petrum, ad ſervitium ejuſdem Apoſtoli. At bine aſſumptus, Presbyter Cardinalis eſt ordinatus de eccleſia ſanctorum quatuor Corooatorum. Poſt non multum tempus Apoſtolicus factus, eccleſiam beati Petri, quæ nutriverat eum a lacte, per omoia dilexit, magniſque beneficiis honoravit.

Leonis 4.

18 Nam [optimum ciborium de argeoto ſuper ſacroſancto altari ejus ex columnis argenteis fieri fecit. Arcam quoque altaria intus & extra deargentavit:] & non tantum ſacram B. Petri Confeſſionem, verum etiam frontem prædicti altari ſatis decenter & honorifice peroroavic. Nam tabulam de auro & ſmalto, penſantem ducentas & ſexdecim libras auri, feeic fieri, io

A qua vetus & novum Teſtamentum continebatur; & poſuit etiam in fronte altaris, quam etiam & nos vidimus) Crucem quoque de auro puriſſimo, ex diverſis gemmis, jacintis ſcilicet, & albis ſmaragdis ornatam, miræ magnitudinis; & poſuit eam juxta ſanctiſſimum altare B. Petri parte dextra, penſantem mille libras optimi auri: & permanſit ibi uſque ad tempora noſtra. (Fecit & imagioem Salvatoris Domini noſtri Jeſu Chriſti in ibrono ſedentis cum duobus Angelis circa ſe; nec non & viginti alias imaginea de argento circa eam: & poſuit eas ante altare ſuper columnas vittineas. Fecit quoque quadraginta caniſtra argentea, id eſt coronas argenteas, in quibus lampades appenderentur, a peſtoribus ſcilicet ante altare uſque ad Crucifixos. Nec non & etucem auream magnam ad altare ſanctorum Apoſtolorum Symonis & Judæ, penſantem ducentas libras. At alia parte eccleſiæ, ad altare, videlieet ſanctorum Apoſtolorum Philippi & Jacobi, magnam crucem de argeoto, penſantem ducentas libras. Portam
B quoque mediam tabulis argenteis totam decoravit; unde uſque hodie dicitur porta Argentea; quam etiam & nos vidimus.)

19 Et præter alia bona, quæ ipſe devotua obtulit beato Petro ad ornatum venerabilia ejus altaris, fecit fieri tabulam de auro & ſmaragdo, peoſantem ducentum ſeſdecim auri libras, & poſuit eam in frontem altaris, quam etiam noa vidimus. Donavit etiam canonicia B. Petri caſtrum
b Buccegiam *b* de ſuo patrimonio. (Condidit quoque magnum privilegium earticinium (donans) eanonicis in perpetuum eccleſiam Salvatoris, quæ eſt poſita in Turrione: quam ſiquidem eccleſiam beatus Pontifex ad ſepulturam omnium peregrinorum ultramontanorum fecerat, & eccleſiam S. Juſtini, poſitam in monte Saccorum, quam feeerat ad ſepulturam omnium peregrinorum latinorum; nec non & eccleſiam S. Peregrini extra civitatem Leoninam poſitam, cum tenimen-
C tis ſuis: & eccleſiam beatæ Mariæ in Palazolo poſitam: & eccleſiam S. Georgii martyris, poſt S. Petrum poſitam.) Multa quoque alia, quæ in præfata B. Petri baſilica idem ſanctiſſimus Papa fecit, poſſumus ſcriptis mandare; ſed non oportet, quoniam liber pontificalis manifeſtiſſime indicat. Hujus ſanctiſſimi Papæ corpus requieſcic in altari ſuo, quod eſt [ſicut ſupra diximus] juxta aditum, qui exit foras ad S. Martinum (poſt S. Petrum); in quo etiam altari [ut a noſtris majotibus ſæpe accepimus,] quieſcit Leo I. II. & III. (& IV.)

20 Juxta hoc oratorium ſancti Leonis IV.
Adriani 4. Papæ eſt oratorium (& fuit altare S. Adriani martyris & eſt ſepulcrum) beatæ recordatiooia Domini Adriani I. Papæ, de quo habetur hoc Epitaphium.

Hic pater Eccleſiæ, Romæ decus, inclitus auctor
Adrianus requiem Papa beatus habet.
Vir cui, vita, Deus; pietas, lex; gloria, Chriſtus;
Paſtor Apoſtolicus, promptus ad omne bonum.
Nobilis ex magoa genitus jam gente parentum,
Sed ſacria longe nobilior meritis,
Exornare ſtu'ena devoto pectore paſtor
Semper ubique ſuo templa ſacraia Deo.
Eccleſias donis, populos & dogmate ſaocto
Imbuit, & eunctis pandit ad aſtra viam.
Pauperibus largus, nulli pietate ſecundus;
Et pro plebe ſacris pervigil in precibus.
Doctrinis, opibus, muria erexerat arces,
Urbs caput orbia, honos, ineliia Roma, tuus. D.
Hic ſanctiſſimus Præſul, prætet multa alia bona, quæ fecit, donavit canonicis hujus eccleſiæ caſtrum Capracorum, & a novo reſtauravit teſtum tituli S. Clementis Papæ, in regione tertia poſiti.

21 Juxta hujus oratorium eſt ſepulcrum Do- *Urbani 3.*
mini Urbani II. Papæ, ſatis pulcrum in Vaticano. Juxta ſepulcrum Domioi Urbani eſt oratorium beatæ Mariæ matris Domini, quod conſtrui *B. Mariæ.*
fecit Paulus I. Papa, cujus parietes optimo moſibo ex diverſis metallis depinxit; ubi & effigiem ſanctæ Dei Genetricia in ſtatu ex argeoto deaurato depioxit. In quo oratorio etiam ſepulcrum ſibi conſtruxit; quod ſcilicet oratorium propter multa corpora ſanctorum, quæ ibi ſepulta ſunt (& quæ ipſe, ſicuti in translatione ſanctarum Dignæ & Eremitæ legi, de cimiteriis levans, ibi poſuit) (nam Vaticanum locus ille dicitur) æneis cancellis clauſit. Inde uſque ad tempora noſtra locum illum mulieres non intrabant.

22 Hic prænominatus Papa Paulus, dum in *Mors Pauli I. Papæ.*
eccleſia beati Pauli æſtivo tempore (demoraretur,) præoccupatua corporali ægritudine, illic vitam finivit; ubi etiam ſepultus eſt; illicque fere trium menſium ſpatio ejus funus bumatum permanſit. Poſtmodum veto congregati Romani cives, & aliæ nationes, ejus corpus, per fluvium Tyberis navigio teaosfretantes ad beatum Petrum cum pſalmodiæ honore deportaverunt, & in præfato, ab eo conſtructo oratorio, eum ſepelierunt: ſuper cujus ſepulcrum eſt ſcriptum; Hic requieſcit Paulus Papa. Qui locus uſque hodie dicitur ſancta Maria in oratorio.

23 Ante hoc oratorium, beatæ Mariæ ſcili- *Joannis Cardinalis,*
cet in Vaticano, eſt quoddam ſepulcrum Joannis (Cardinalis S. Anaſtaſiæ *e*) cujus epitaphium eſt illud; *e*

Clauditur hoc tumulo venerabilis ille Joannes,
Qui legis ſacræ diffundere noverat annos;
Egregius doctor, verbo quærumque docebat,
Moribus & vita, tribuens exempla, gerebat.
Hunc a canonici diſtricto jure rigoris,
Non timor, aut lucrum, non gratia flexit amoris.
Det Deus æternus cælorum lumine paſci:
Cui dat Roma mori, dederat [Burgundia *d*] F *d*
naſci.
Quando vir iſte obiit, ſi vis cognoſcere verum,
Septima lux Martis fuit illi meta dierum.

24 Ab alia parte juxta portam æneam, quæ *Proceſſi & Martiniani,*
vadit ad S. Petronillam, & ad S. Andream, eſt oratorium SS. Proceſſi & Martiniani martyrum, moſibo & diverſis lapidibus decorstum: quod ſiquidem oratorium conſtrui fecit beatæ recordatioois Paſchalis Papa primus, ad eorum honorem; in quo ſiquidem oratorio honorifice recondidit eos in conca porphiretica, ut apparet. Et pro reverentia eorum, locum illum cancellis æneis circumdedit. Qui locus in ſanta veneratione eſt habitus, quod uſque ad noſtra tempora locum illum mulieres non intrabant. Nam & in loco illo ſunt ſepulturæ ſanctorum Pontificum. Et deinde per directum, ſcilicet per porticum Pontificum, & uſque ad portam Argenteam, ſunt ſepulturæ ſanctorum Pontificum. Eſt etiam ibi poſt chorum canonico- *Martialis,*
rum altare S. Martialis diſcipuli beati Petri Apoſtoli.

25 Infra Palatium vero Neronia eſt tem- *Petronillæ,*
plum Apollinis, quod nunc vocatur S. Petronilla.

A nilla, in quo eſt teconditum corpus ejuſdem Virginis, ante quod eſt baſilica ſancti Angeli, quæ vocatur Vaticanum, mirifico muſibo laqueata auro & vitro. Ideo vero dicitur Vaticanum, quin vates, id eſt ſacerdotes, antiquitus eanebant ibi ſua officia ante templum Apollinis, & ideo tota illa pars dextra baſilicæ beati Petri, quæ vadit per porticum Pontificum & uſque ad portam Argenteam, vocatur Vaticanum; ibique eſt aliud templum, quod fuit, veſtarium Neronis, quod modo vocatur Sanctus Andreas: in cujus altare beatus Gregorius Papa (ut a majoribus noſtris accepimus) recondidit brachium S. Andreæ apoſtoli & beati Lucæ evangeliſtæ, quæ cum magna devotione detulit Conſtantinopoli.

quid vocetur Vaticanum.

Ex Andreæ ep. & Lucæ evang.

ANNOTATA.

a *Cod impr.* Caſulam, *Ferte* Camiſam *legi debet, quæ eſt alba ſacerdotalis.*

B b *Cod. impr.* Buvegiam.

c *Noſter hic legebat*, Joannis Papæ.

d *Item hic*, bene gaudia, *nullo ſenſu.*

CAPUT III.

Sepulcra Pontificum in parte dextera baſilicæ, quæ meridiem reſpicit.

Sepulcra ſummorum Pontificum in Vaticano

IN hac dextra parte baſilicæ beati Petri, ſcilicet in Vaticano, & per directum per porticum Pontificum, quæ vadit ad S. Gregorium Papam, egregium doctorem, & uſque ad portam Argenteam, ſunt ſepulturæ ſanctorum Pontificum. In quibus nimirum ſepulturis (ſicut in libro Pontificum & in eorum quoque ſepulcris ſcriptum invenī, vel a majoribus noſtris ſæpe accepi) requieſcunt iſti venerabiles ſubſcripti Pontifices, videlicet.

Lini, 27 Linus Papa & martyr. Hic ex præcepto beati Petri conſtituit, ut mulier in eccleſiam velato capite introiret; ſepultus juxta corpus C beati Petri in Vaticano; nam multa corpora ſanctorum epiſcoporum & ſanctorum virorum ob reverentiam beati Petri ibidem ſepulta ſunt.

Cleti, 28 Cletus Papa & martyr. Hic tertius poſt Apoſtolum Petrum, cum rexiſſet eccleſiam annis XII. perſecutionne Domitiani martyrio coronatus eſt, & ſepultus eſt in Vaticano.

Anacleti, 29 Anacletus Papa, qui fuit ordinatus presbyter a beato Petro Apoſtolo & ſepultus fuit in Vaticano.

Evariſti, 30 Evariſtus Papa. Hic conſtituit ſeptem diaconos, qui cuſtodirent Romanum Pontificem.

Sixti, 31 Sixtus Papa & martyr, natione Romanus. Hic fuit ſepultus juxta farratam prope corpus beati Petri, ubi adhuc eſt arcus de muſibo, quem fecit fieri Paſchalis Papa Primus.

Teleſphori, 32 Teleſphorus Papa & martyr. Hic conſtituit, ſeptem hebdomadas ante Paſcha jejunium celebrari; in nocte Natalis Domini Miſſas celebrari, & Gloria in excelſis Deo, ante ſacrificium dici.

Higini, 33 Iginus Papa & martyr. Hic compoſuit clerum & diſtribuit gradus.

Pii, 34 Pius Papa, frater beati Paſtoris presbyteri. Sub hujus tempore Hermes librum ſcripſit, qui appellatur Paſtor; quia in habitu Paſtoris Angelus ei apparuit. D

Eleutherii, 35 Eleuterius Papa. Firmavit, ut nulla eſcu uſualis a Chriſtianis repudiaretur.

Victoris, 36 Victor Papa & martyr. Hic conſtituit, ut ſanctum Paſcha die Dominico celebraretur. Hi omnes (ſicut in Pontificali legitur) in Vaticano quieſcunt.

Leonis I. 37 Leo Papa I. qui miſit epiſtolam Flaviano epiſcopo de incarnatione Domini, & fecit ſermones contra hæreticos. Hic jacet in altari S. Leonis IV. Papæ, ſicut ſupradictum eſt.

Simplicii, 38 Simplicius Papa. Hic conſtituit ad S. Petrum, & ad S. Paulum, & ad S. Laurentium, & ad S. Mariam Majorem, ut per hebdomadas presbyteri cardinales, ibi manerent, propter pœnitentes & baptiſmum.

Gelaſii, 39 Gelaſius Papa I. Hic fuit amator cleri & pauperum.

Anaſtaſii II. 40 Anaſtaſius Papa II. Hic fecit confeſſionem beati Laurentii ex argento.

Hormiſdæ. 41 Hormilda Papa. Hic compoſuit clerum & Pſalmis erudivit. E

Symmachi, 42 Simmachus Papa. Hic fecit baſilicam S. Andreæ Apoſtoli ad ſanctum Petrum, (in qua & altaria ſtatuit, ubi plura Sanctorum eorpora, ſicut carmina indicant, poſuit;) & juxta fontem oratorium ſanctæ Crucis, & recondidit in ejus confeſſione Crucem ex auro & gemmis, ubi incluſit lignum Crucis Domini, penſans decem libras. (Poſuit & ſuper Altare ejus, ut a noſtris majoribus accepimus, in columnis ſcilicet porfireticis, venerabilem imaginem Apoſtolorum Petri, & Pauli, quam beatus Silveſter Papa oſtenderat Conſtantino ad repræſentandam formam eorum, quos ante baptiſma in viſione aiderat.) Hic baſilicam S. Petri marmoribus ornavit. Cantarum pulcrum in paradiſo cum pinea ænea, cum quadriporticu marmoribus & muſibo fecit; agnos & cruces & palmas decenter pinxit; gradus conſtruxit, & cantarum in medio cortinæ compoſuit ad Chriſmatis unctionem in Feria ſecunda poſt Paſcha.

Joannis I. 43 Joannes Papa I. Hic ob Catholicam fidem Ravennæ in cuſtodia defunctus eſt martyr XV. Kalend. Junias: cujus corpus translatum F eſt de Ravenna, & ſepultum eſt in baſilica beati Petri in Vaticano.

Felicis, 44 Felix Papa, qui fecit eccleſiam SS. Coſmæ & Damiani, & conſtituit, ſuper ſepulcrum martyrum Miſſas celebrari.

Bonifacii I. 45 Bonifacius Papa I. Hic requieſcit in porticu Pontificum, de quo habetur hoc epitaphium. Artia magnifici ſunt membris plena ſepulchri
Sedis Apoſtolicæ Boniface præſulis almi *a.*

a *Joannis II.* 46 Joannes Papa II. qui & Mercurius appellatus eſt; de quo habetur hoc epitaphium.
Hic tumulus vatis conſervat membra Joannis,
Ordine Pontificum qui fertur jure ſecundus.
Licet *b* in extremis ſolera fiduſque miniſter *b*
Cluruit, & primis jure levita fuit:
Miſſus ad Imperium vice præſulis, extitit auctor.
Hunc memorant Synodus, Pontificiſque tomus *c*. c
Cum titulis fidei vigilantia quanta regendi
Commiſſas animas, ne lupus hoſtis oves
Carperet immixtus, premeretve potentior unam,

A Juſtitiam cunctos niaus habere parem.
d Providus humanis d, ſummus veruſque ſacerdos,
Nil cemere, atque nimis pondere cuncta gerens.

Agapiti I. 47 Agapitus Papa I. Hic ſanctiſſimus Papa convicit Acacium Patriarcham Conſtantinopolitaoum, duas naturas in uno Domino noſtro Jeſu Chriſto eſſe nagaoiem, & in locu ejus Menoam Catholicum conſecravit; cujus corpus de Conſtaotinopoli translatum eſt in loculo plumbeo, & ſepultus eſt in baſilica beati Petri Apoſtoli: de quo beatus Gregorius in Dialogo magna refert.

Pelagii I. 48 Pelagius Papa I. Hic cœpit conſtruere eccleſiam SS. Philippi & Jacobi. Hic ſepultus eſt ante Secretarium beati Petri; cujus epitaphium eſt iſtud.

Terrenum corpus claudant hæc forte ſepulcra,
Nil ſaoctt meritis demgatura viri.
Vivit io arce poli, caleſti luce beatus;
Vivit & hic cuoctis per pia facta locis.
B Surgere judicio certus, dextramque ſeoentem
a Angelica e partem ſe rapieote manu.
f Virtutum numeret titulos Eccleſia Dei,
Quos ventura ut f ſecula ſerre queant.
g Rector g Apoſtolicæ fidei veoeranda retexit
Dogmata, quæ clari conſtituere Patres.
Eloquio curaos errorum ſchiſmate lapſos,
Ut veram teneant corda placata fidem.
Sacravit multos divina lege miniſtros,
Nil pretio faciens immaculata maous.
Captivos redimeos, miſeris ſuccurrere promptus,
Pauperibus numquam parta negare ſibi.
Triſtia participans, læti moderator opimus;
Alterius gemitus credidit eſſe ſuos.
Hic requieſcit Pelagius Papa, qui ſedit annos sv, menſes x. dies xvtis. Depoſitus sv. Nonas Martii,

Joannis III 49 Joannes Papa III. qui complevit eccleſiam Philippi & Jacobi, ſicut habetur in hoc ſequenti verſu.

Pelagius cœpit; complevit Papa Joannes.

Benedicti I 50 Benedictos Papa I. Hic ſepultus eſt in Secretario ad ſanctum Petrum.

Bonifacii C 51 Bonifacius Papa IV. h Hic requieſcit in porticu Pontificum; cujus epitaphium eſt iſtud.

Vita hominum brevis eſt; certa hoc determinat hora;
Sed vitæ æternæ inde i paritur iter;
i Quo noo indecora aut rurſum peritura videtur
k Sed pulchrum atque decens jam k ſioe fine manet.
Sic igitur quid mors ſtimulis agitaris ioiquis?
Quid ferts incaſſum, quid furibuoda geris?
Commoda nulla tibi poterunt tua facta referre,
Nec prodeſſe poteſt impetus iſte tibi.
Gregorii ſemper monita, atque exempla magiſtri,
Vita, opere, ac dignis moribus iſte ſequens,
l Quo hic terre reputans l ſunt hujus maxima vota
Mittere ad aſtra aoimam; reddere corpus humo.
Saucia muleiplici ſiquid nam membra dolore,
Rurſus in antiquo pulvere verta moneor
Quæ conjuncta ſoimæ ſtabilito in corpore ſurgant
Ad vitam æteroam, te pereunte magis.
Sancta fides merito vitæ, clemeotia patris,
Spem certam hanc famulos juſſit habere ſuos.
m Hic requieſcit Booifacius junior m, qui ſedit annos VI. menſes VIII. die XII. Depoſitus eſt D. VIII. Idus Maii n, imperante Domino Eraclio anno ejus ſecuodo o.

ANNOTATA

a *Monet Aringus; hoc Epitaphium non eſſe Bonifacii primi, utpote qui in Vaticano ſepultus non fuit, ſed eſſe ſecundi.*

b *Forteſſis*, Hic & in extremis.

c *Cod. impr. habet* thronus.

d *Cod. impr.* Providus, humanus *&c.*

e *Idem Cod.* Angelicam *&c.*

f *Ita Cod. Mt. Impreſſus legit* velut. *Forſitan pro* ut, *debet* utioam *legi.*

g *Pro* Rector, *inveniuntur in Cod. impr.* Doctor.

h *Habet hic Cod. impr.* Bonifacius Papa ſecuodus, *cui ſubjunctum epitaphium aptari non poteſt. Cum ei tempus fodit, dies depoſitionis & imperium Heraclii, epitaphio ſubnotata, neutiquam conveniant. Conveniunt proprint Bonifacio quarto; quocum hic facis Manlius noſter Ms. Neque poteſt de Bonifacio* ſecundo *dici, quod* Gregorii, *nempe Magni,* ſemper mooita atque eaempla magiſtri *ſui ſecutus; cum tempore prior fueris: poteſt dici de Bonifacio* quarto, *qui Gregorium poſt Sabinianum & Bonifacium tertium, proxime ſecutus eſt.*

i *Pro* inde, *ſcribit cod. impr.* idem. *Baronius tamo 9. pag. 907. idem epitaphium deſcribens ex Manlio*, deinde *fecit.*

k *Cod. impr. hic pro* jam, *legit &. Atque mox pro*, Sic igitur *habet*, Dic igitur. *Et verſu ſequenti pro* Quid ferts; Quid fremis.

l *Ita quidem verſus iſte in Manlio noſtro Ms. Cod. impr. ſic incipit*, Quo hoc terræ reputas *&c. Quid ſi legatur*, Quo huoc terrere putas, ſuna hujus maxima vota.

m Junior *hic dictus fit Bonifacius quartus, reſpectu deceſſoris ſui Bonifacii tertii, qui proxime præceſſit.*

n *Pro* Maii *habet Cod. impreſſus* Martii, *minus recte, uti quidem videtur.*

n *Baronius, quæ obſervavit, mortem Bonifacii in* anoo ſecundo Heraclii, *aberrare a vera chronologia, ſubſtituit*, quinto.

CAPUT IV.

Sepulcrum & geſta Gregorii Magni aliorumque Pontificum.

JUxta hoc ſepulcrum eſt oratoriom beati Gregorii Papæ primi. Hic almificus præſul, fuit ſepultus aote ſecretarium inter columnas porticalium, cujus epitaphium eſt iſtud. Ubi requieſcit B. Gregorius primus.

Suſcipe terra tuo corpus de corpore ſumptum,
Reddere quod valeas vivificante Deo.
Spiritus oſtra petit; leti nil jura nocebunt,
Cui vitæ alterius, mors magis ipſa via eſt.
Pontificis ſummi (hoc) clauduntur membra ſepulcro,
Qui innumeris ſamper visit ubique bonis.
Eſuriem dapibus ſuperavit, frigora veſte:
Atque animas monitis texit ab hoſte ſacris.
(Implebatque actu quidquid ſermone docebat) a
Eſſet ut exemplum, myſtica verba loquens.
Ad Chriſtum Angelo convertit pietate magiſtra,
Acquirens fidei agmina gente nova.
Hic labor, hoc ſtudium, hæc tibi cura, hoc paſtor agebas,
Ut Domino offarres plorima lucra gregis.

Hiſque

A Hiſque Dei conſul factus, lætare triumphis ;
Nam mercedem operum jam fine fine tenes.

Hic requieſcit Gregorius Papa I, qui ſedit annos XIII, Menſes VI, dies X; depoſitus IV Idus Martii.

Ejus ſtatuta de celebratione Miſſarum.

53 Hic conſtituit toto orbe terrarum Miſſarum ſolemnia Domini noſtri Jeſu Chriſti, ſanctæque ejus Genitricis, ſanctorum Apoſtolorum, & omnium ſanctorum martyrum ac confeſſorum, perfectorum juſtorum toto orbe terrarum requieſcentium, memoriam agere. Hic augmentavit prædicationem canonum fieri ; *Dieſque noſtros in tua pace diſponas &c.* Hic conſtituit ſuper corpus beati Petri & beati Pauli a Cardinalibus Miſſas jugiter celebrari. Hic fecit Romanum cantum & ordinavit primicerium & ſcholam cantorum & docuit. Ordinavit etiam ſtationes propter pœnitentes; quas cum primicerio, & cantoribus, & regionariis, & acolitis, eruce ſtationali præcedente, faciebat. Nam aliter in Quadrageſima uſque ad Paſcha, & aliter in Albis & in Dominicis diebus, & feſtivitatibus ſanctorum : & ſtatuit has antiphonas proceſſionales in quatuor tempora *b* cantari, ſcilicet *deprecamur te, Domine* ; *multa ſunt Domine peccata noſtra* ; *parce, Domine, parce populo tuo*. Et in litanias majores has alias antiphonas ; *Domine Deus noſter*, & cæteras.

b

B

de aſſumptione Corporis Rom.

54 Et fecit S. Stephanum orphanotrophium, ubi primicerius & cantores manerent ; de quibus jugiter eſſent cum Pontifice ; & de epiſcopis, Cardinalibus, diaconibus, regionariis, & de acolitis, & cubicularriis, qui eum cuſtodirent, & eſſent ei bonum teſtimonium. Et conſtituit, ſicut beatus Papa Gelaſius I ordinaverat, ut eſſent per regiones de diaconibus Cardinalibus, & ſubdiaconibus regionarii, ut ſi quod eccleſiaſticum negotium in regione oriretur, quod diffiniri non poſſet, archidiacono repræſentaretur, ut ipſe finem imponeret. Hic ſcripſit ordinem, qualiter eccleſia regeretur ; & ſtatuit, ut quando Pontifex extra Urbem iret vel eſſet, archidiaconus, & archipresbyter Cardinalis, & primicerius rapraſentarent vicem ejus : & fecit xenodochium S. Gregorii juxta gradus B. Petri : & conſtituit ibi tres cantores cum primicerio, qui jugiter officiaret *c* Miſſam ad altare B. Petri, indutus pluviali, & mitra, & virga ; ſtatuitque juxta altare cum II & ITA & IV ; & pro beneficio haberent, ſicut in privilegio ejus legitur.

c

C

& cantoribus.

55 Statuit etiam quatuor cantores ad S. Paulum, & quatuor ad S. Mariam Majorem, & quatuor ad S. Laurentium foris muros, pro ſervitio Miſſarum Cardinalium cum beneficiis harum Eccleſiarum. Et præcepit primicerio & cantoribus, ut nullo modo deviarent ab ordine, quem ipſe docuit in Romana eccleſia. Præcepit quoque, ut ad altare majus B. Petri nulla conſecratio fieret niſi Romani Pontificis, & quando Dominus Pontifex facit conſecrationem ibi, deſcendat ad S. Andream, & faciat ibi conſecrationem ; qua expleta reverratur ad altare majus & expleat Miſſam. Et conſtituit quatuor diaconos Cardinales ad S. Petrum, qui legerent Evangelium ad Miſſam & prædicaret unuſquiſque in hebdomada ſua. Et Cardinalis hebdomadarius ſimiliter eſſet ibi propter pœnitentes, & baptiſmum, & propter Miſſas peregrinorum ad altare B. Petri. Similiter & ad S. Paulum ſtatuit.

56 (*d* Hic ſanctiſſimus præſul Gregorius quantum dilexerit, & dinaverit Eccleſiam iſtam, in Brivilegio, quod eſt ſcripcum in tabulis marmoreis, in pariete ante Eccleſiam fixis, ex parte habetur ; quod ſic incipit : Dominis ſanctis, & beatiſſimis, Petro & Paulo Apoſtolorum Principibus, Gregorius indignus ſervus. Quotica laudis veſtræ ubibus ſervitura quædam, licet parva conquirimus, veſtra vobis reddimus, non noſtra largimur ; ut hac agentes, non ſimus elati de munere, ſed de ſalvatione ſecuri. Nam quid umquam ſine vobis noſtrum eſt ? Qui non poſſumus accepta reddere, niſi quoniam per vos iterum & ipſum hoc, ut redderemus, accepimus. Unde ago veſter ſervus reducens ad animum, multum me vobis, beati Apoſtoli Petre & Paule, eſſe debitorem ; propter quod ab uberibus matris meæ, divinæ potentiæ gratia protegente, intra gremium Eccleſiæ veſtræ aluiſtis, & ad incrementum per ſingulos gradus uſque ad ſummum apicem Sacerdotii, licet immeritum, perducare aſtis dignati : ideoque hoc privilegii munuſculum humili interim offerre devotione prævidi.

d *Privilegii Gregorii I.*

D

57 Statuo enim, & a meis ſucceſſoribus ſervandum ſine aliqua refragatione, conſtituo, ut loca vel prædia cum olivetis, quæ infarius deſtribuntur, quæ pro concinnatione luminariorum veſtrorum, e diverſis, quibus detinebantur, recolligens, veſtra vobis dicavi immunlata permanere, id eſt, in patrimonio Appiæ maſſas victorinas. Olivetum in fundo Rumeliano in integro. Olivet. in fundo Octaviano, in integr. Maſſa Trabatiana. Olivet. in fundo Burreganu, ut ſupra. Olivet. in fundo Appiano, ut ſupra. Olivet. in fundo Juliano in integro. Olivet. in fundo Biviano, ut ſupra. Olivetum in fundo Cæciano. Olivet. in fundo Soliſicaco, ut ſupra. Olivetum in fundo Palmis, ut ſupra. Olivetum in fundo Sagaris, ut ſupra. Olivet. in fundo Marano, ut ſupra. Olivetum in fundo Viliano, ut ſupra. Olivetum in fundo Cagnano & Carbonaria, ut ſupra. Maſſa Cæſariana. Olivet. in fundo Norano ut ſupra. Olivet. in fundo Priſciano, & Graſſiano, ut ſupra. Olivet. in fundo Paſcurano, ut ſupra. Olivetum in fundo Mariniano, ut ſupra. Olivetum in fundo Cæſariano, ut ſupra. Maſſa Pontiana ad Ponzanum. Olivetum in fundo Pontiano, ut ſupra. Olivetum in fundo Cæſaromaniana, ut ſupra. Maſſa Sejana. Olivetum in fundo Beriano, ut ſupra. Olivetum in fundo Cacciano, ut ſupra. Olivetum in fundo Aquiliano, ut ſupra. Olivetum in fundo Stejano, ut ſupra. Olivetum in fundo Caſſi, ut ſupra. Maſſa Tartiana. Olivetum in fundo Camelliano & fundo Tortiliano, ut ſupra. Olivetum in fundo Caſaeucul, ut ſupra. Maſſa Neviana. Olivetum in fundo Arcipiano, ut ſupra.

fundorum pro lampadibus aliis.

E

58 Olivetum in fundo Correliano, ut ſupra. Olivetum in fundo Urſano, ut ſupra. In Patrimonio Lambicanenſi, Maſſa Algiſſas. Olivetum, quod eſt ad uſum juxta Anagnia, in integro. Olivetum quod eſt in ſilvula, & modicas talias tarag-multum a commiliti. Olivetum in Apineas, in integro. Olivetum quod eſt in Claviano, quod tenet Franculus enlonus. Olivetum in fundo Ordiniano, in integro. Maſſa Pelagiana. Olivetum in fundo Caſamutis juxta Anagnias. Maſſa Pontiana. Olivetum in fundo Pacciano. Olivetum in fundo Riciaris, Maſſa Ru-

multa alia.

F

A Ruſcellens. Olivetum juxta Signias in fundo Perpiniano, in integro. Maſſa Heſteriana. Olivetum in fundo Raſiniano. Oliverum in fundo Cornatiano. Maſſa Fiſlis. Olivetum ibidem. Olivetum in Maſſa Silanis, in fundo Siliano cum factorio ſuo, in integro, cata Petrum Veſtarium in Patrimonio Tyburtino. Maſſa Alliana. Olivetum in fundo in Caſa Simiana; io vico Paſſiano, quod tenuere heredes Sergii Scriniarii. Olivetum in fundo Junianiello, quod Simon Abbas.... Maſſa Pollonis. Olivetum in fundo Tana & Prandiaria. Maſſa Cornuis. Olivatum in fundo Plautiano &c. Olivetum in fundo Statiano, quod tenuit Claudius nepos Demetrii. Olivetum in fundo Surrio. Olivetum io fundo ſacroſancto, quod tenet Sergius gener Petri. Olivetum in fundo ſacroſancto, quod tenet familia &c. Olivetum in fundo pateroo, quod tenet familia &c. Si quis autem temerario auſu infringere præſumpſerit &c. Datum Idibus Novembris. Imperante piiſſimo Leone.)

S. Ægidii, B 59 Juxta ſepulchrum, in quo beatus Gregorii Papa I, primo loco poſitus fuit, eſt venerabile altare S. Ægidii abbatis.

60 Sabinianus Papa I. Sub hujus tempore *Sabiniani,* fuit fames gravis in civitate Romana; ſed facta pace cum gente Longobardorum, juſſit aperiri horrea eccleſiæ, & venumdari frumentum populo per unum ſolidum triginta modios tritici: cujus apitaphium eſt illud.

Hic homioum vitia blando fermone removit;
Nec culpis judex, ſed medicina fuit.
Miſericordiæ enim viſceribus ultra quam dici poſſit, affluebat, & quantum in ſe, nullum a beneficio miſericordiæ excludebat.

61 Bonifacius III Papa. Hic requieſcit (in porticu Pontificum) ad S. Gregorium.

Bonifacii 3 62 Bonifacius IV Papa, qui petiit templum *Bonifacii 4* Pantheon a Phoca Cæſare, & dedicavit illud in honorem B. Mariæ ſemper virginis & omnium ſanctorum, Kalendis Novembris. Hic ſepultus intra Eccleſiam B. Petri juxta portam Ravinianam: cujus epitaphium eſt.

e Gregorio *e* quartus jacet hic Bonifacius almus,
Hujus qui ſedis fuit æquus rector & ædis:
Tempore qui Focæ (cernens *f*) templum fore Romæ,
Delubra eunctorum fuerant quæ dæmoniotum,
C Hoc expurgavit, Sanctis cunctiſque dicavis,
Cujus natalis ſolennia qui celebratis,
Primis Septembris fert hoc lux quarta Kalendis.

63 Deuſdedit Papa. Hic beniqniſſimus Pater *Deuſdedit,* clerum valde dilexit & ad priſtina loca revocavit.

64 Bonifacius Papa V. Hic beatiſſimus præſul, fuit (ut in Pontificali legitur) mitiſſimus & *Bonifacii 5* miſericors ſuper omnes qui fuerunt tempore ſuo.

65 Honorius Papa I. Hic coopernit totum tectum baſilicæ B. Petri ex tabulis æneis, quas *Honorii 1,* levavit de templo, quod appellatur Romuli, ex conſenſu Eraclei piiſſimi imperatoris. Fecit etiam eccleſiam in honorem S. Apollinaris martyris in urbe Romana in porticu B. Petri Apoſtoli, quæ appellatur Palmata. Hic fecit conſtitutum in eccleſia & decrevit, ut omni Sabbato exeat litania ab eccleſia S. Apollinaris ad ſanctum Petrum, niſi feſtum interveniat.

66 Severinus Papa I. Hic renovavit abſidem *Severini,* B. Petri Apoſtoli ex optimo moſibo, quod diruturn erat (ſepultus eſt in eccleſia B. Petri in porticu Pontificum.)

67 Joannes Papa IV. Hic dimiſit in clerum D rogam integram. (Sepultus in baſilica B. Petri in *Joannis 4,* porticu Pontificum.)

68 Theodorus I. Hic levavit corpora ſanctorum martyrum Primi & Felicciani de arenario via Numentana, & honorifice recondidit ea in eccleſia B. Stephaoi protomartyris io monte Cælio. Hic ſepultus eſt in porticu Pontificum, cujus epitaphium eſt iſtud. *Theodori,*

Incubat egregii Theodori præſulis almi
Hoc ſumulo corpus *g* & cetera.

69 Eugenius Papa I. Hic fuit benignus, mi- *g* *Eugenii I,* tis, & omnibus affabilis, & indigentibus eleemoſynam læpiſſime miniſtravit. (Sepultus eſt in eccleſia B. Petri.)

70 Vitalianus Papa I. Hic regulam eccleſiaſticam atque vigorem, ut mos erat, omni modo conſervavit. *Vitaliani,*

71 Adeodatus Papa. Hic feeit monaſterium *Adeodati,* S. Eraſmi, ſitum in monte Cælio.

72 Donus Papa. Hic atrium baſilicæ B. Petri Apoſtoli, quod eſt ante Eccleſiam, magnis marmoribus ſtravit. *Doni,*

73 Agato papa. Hic in tantum benignus & *Agathonis,* manſuetus fuit, ut etiam omnibus hilaris & jucundus comprobaretur. E

74 Leo papa II. Hic ſanctiſſimus vir in di- *Leonis 2.* vina ſcriptura eloquentiſſimus fuit: (ſepultus in Vaticatina juxta corpus Apoſtoli.)

75 Benedictus papa II. Hic ab ineunte ætate in eccleſia militavit, paupertatis ſemper amator, ſepultus apud S. Petrum. *Benedicti 2*

78 Joannes papa V. Hujus temporibus regna- *Joannis 5,* vit Juſtinianus ſanctiſſimus imperator.

79 Conon papa. Hic dimiſit clero, monaſteriis videlicet, diaconis & manſionariis benedictionem in auro, ſicut prædeceſſor ejus Benedictus papa II. fecerat. *Cononi,*

80 Sergius papa I. Hic conſtituit, ut in Na- *Sergii 1,* tivitate beatæ Mariæ, Annuntiatione & Purificatione, litania exeat a ſancto Adriano & ad ſanctam Mariam in præſepe populus occurrat. Hic ſepultus eſt in Eccleſia B. Petri inter portam Argenteam & portam Ravinianam, cujus epitaphium eſt iſtud. *b*

Limina quiſquis adis Petri *b* metuenda beati,
Cerne pii Sergii excubiaſque Petri. F
Culmen Apoſtolicæ ſedis is, jure paterno
Electus, tenuit, ut Theodorus obit.
Pellitur urbe Pater, pervadit ſacra Joannes,
Romuleoſque gregis diſſipat ipſe lupus.
Exul erat patria ſeptem volventibus annis,
Poſt multis populi urbe redit precibus.
Suſcipitur papa, ſaerata ſede recepta
Gaudet, amat paſtor agmina cuncta ſimul.
Hic invaſores ſanctorum falce ſubegit
Romanæ eccleſiæ judiciiſque patrum.

ANNOTATA.

a *Deſideratur totus hic verſus in Mſ. noſtra, ſuppletus ex impreſſo.*

h *Cod. impr. hic addit*, in Quadrageſima.

e *Legebatur in mſ. noſtro*, officiarent. *Non convenit cum ſequentibus vocibus*, indutus, ſtaretque. *Mihi placuit ut* qui *referre ad ſolum* Primicerium: *ut autem* (*quod ſequitur*) haberent *referri ad* tres Cantores eum Primicerio. *In Cod. impreſſorio legitur*; conſtituit ibi tres Cantores eum primicerio, qui jugiter officiarent Miſſam ad altare B Petri, induti pluviali & mitra & virga (*an baccoveuienti Cantoribus?*) ſtarentque juxta altare &c.

d Ta-

A d *Totus ſequens textus deficit in ms. noſtro Manlii, habetur in impreſſa Romani, a quo fuerit Manlio adjunctus*

e Gregorio, *id eſt* a Gregorio *quartus, uti vere fuit hic Bonifacius, intercedentibus uempe Sabiniane & Bonifacia teſtis. At vere cum ſupra locutus ſit Noſter de* Bonifacio quarto, *quem Codex impreſſus, ut ibi notavimus,* ſecundum *vocat; cur hic Noſter denuo agat de* quarto, *atque aliud hic, aliud illic epitaphium ſubnectitat? Poſſet utrumque habuiſſe, non ego. Sed aum ille, Noſtra quartus, Romano impreſſe ſecundus ſit, & ab utroque dicatur* requieſcere in portico pontificum *: hic vero Bonifacius quartus ſepultus ſit* intra eccleſiam B. Petri juxta portam Ravinianam *ſeu* Ravennatem, *videri poſſit ex loco ſepultura uni eumdem ſupra atque hic Bonifacium eſſe: niſi forte cus Pontificum conciperatur ſe extendiſſe ad portam uſque Ravennanam. Interim utrumque epitaphium nui Bonifacio quarto recte competit.*

f *Noſter legebat* cineres.

B g *Cur Auctor noſter, atque etiam Romanus, qui epitaphia deſcribere integra conſueverunt, hoc loco, atque iterum infra in Stephano ſecundo, muſtum dederint? Opinor, quia reliqua legi non paſuerint. Hujus igitur defectum aliquatenus ſupplere alia inſcriptio de Theodoro, qua in eccleſia rotunda S. Stephani protomartyris, cujus teſtum renovaſſe dicitur, inventa, apud Janum Gruterum pag.* 1164 *num.* 18. *ſic legitur.*

Exquirens pietas teſtum decorare ſacratum
Paſtoris ſummi Theodori corda direxit,
Qui ſtudio magno Sanctorum corpora cultu
Hoc dedicavit, non patris neglecta reliquit.
Per Sanctorum eorpora *intelligas locos SS. Primi & Felicians martyrum, quæ in arenariis inventa, Theodorus in dicta S. Stephani eccleſia honeriſice condidit, ut habet Anaſtaſius.*

h Petri *Cod. impr.* papæ.

CAPUT V.

Aliorum Pontificum ſepulcra & elogia.

Joannis 6. JOannes papa VI. Hic fecit in Eccleſia B Andreæ ad S. Petrum ambonem noviter conſtructum.

82 Joannes papa VII, vir eloquentiſſimus.

Joannis 7. C Hic fecit oratorium, infra eccleſiam B. Petri, ſanctæ Dei genitricis virginis Mariæ in parte ſiniſtra juxta portam Guidoniam, cujus parietes muſibo depinxit: qui etiam ſepultus eſt ad B. Petrum juxta altare oratorii, quod ipſe conſtruxit, ſub die xv. Kalendas Novembris: ante quod oratorium eſt etiam Sudarium Chriſti, quod voratur Veronica.

Siſinnii 1. 83 Siſinnius papa I. Hic fuit conſtans animo, & curam agens pro clero & habitationibus hujus civitatis.

Conſtantini. 84 Conſtantinus papa I. Hic vir valde mitis fuit (ut in pontificali habetur) cujus temporibus in urbe Roma fames magna facta uſt per annos tres: ſed poſtea per miſericordiam Dei tanta fertilitatis ubertas ſequuta eſt, ut ſterilitatis inopiam oblivioni mandaret.

Gregorii 2. 85 Gregorius papa II. Hic fanctiſſimus præſul in divina ſcriptura valde eruditus fuit, facundus loquela, & conſtans animo; ſepultus apud B. Petrum Apoſtolum 11 Idus Februarii in porticu pontificum.

Gregorii 3. 86 Gregorius papa III. Hic requieſcit in illo. loco, ubi Dominus papa Eugenius III requieſcit, D

Zachariæ a. 87 Zacharias papa. Hic in patriarchio Lateranenſi a B. Georgii martyris caput reperit incapſa reconditum; ſepultus apud B. Petrum in. portico pontificum.

Stephani 2. 88 Stephanus papa II. Hic ſanctiſſimus præſul in ſua propria domo conſtruxit a fundamentis monaſterium in honorem S Stephani papæ & martyris atque pontificis: nec non & B. Silveſtri papæ in regione columnæ. Hic ſepultus eſt in porticu pontificum, cujus epitaphium eſt iſtud.

Subjacet hic Stephanus Romanus papa ſecundus & cet.

Pauli 1. 89 Paulus papa. Hic fuit germanus hujus præclari Stephani papæ. Hic jacet in Vaticano juxta altare beatæ Mariæ.

Stephani 3. 90 Stephanus papa III. Hic vir ſtrenuus fuit & ſcripturis divinis eruditus & in earum obſervationibus conſtantiſſimus perſeverator.

Leonis 3. 91 Leo papa III. Hic beatus præſul conſtituit, ut ante tres dies Aſcenſionis Domini litaniæ celebrarentur; ſepultus in Eccleſia B. petri 11 Idus Junii.

Stephani 4. 92 Stephanus papa IV. Hic præter multa bona, quæ fecit, fecit & in Eccleſia B. Petri ad E Vincula optimam veſtem de chriſoclabo cum gemmis.

Paſchalis 1. 93 Paſchalis papa I. Hic beatiſſimus præſul detulit corpora ſanctorum Proceſſi & Martiniani martyrum de cimiterio S. Agathæ in eccleſiam B. Petri; in quorum honorem conſtru it oratorium ſummæ pulchritudinis, in quo ſatis honorifice corpora eorum recondidit in conca porphyretica, ſepultus in Vaticano.

Gregorii 4. 94 Gregorius papa IV. Hic igne divini amoris ſuccenſus, corpus B. Gregorii papæ primi, egregii doctoris, de loco, in quo prius ſepultus fuit, abſtulit, & non longe ab eo in alium locum noviter conſtructum intra eccleſiam B. Petri Apoſtoli ſummo honore perduxit: ejuſque ſacrum altare, vel potius oratorium, ſuo nomine titulavit. In quo nimirum oratorio ſanctorum corpora, beatorum martyrum Sebaſtiani, Gorgonii, & Tiburtii, filii Chromatii præfecti, ex cimiteriis, quibus ante jacuerant (ſicut in pontificali legitur) honorifice perduxi, & unumquodque eorum ſeparatis altaribus collocavit. F

95 (In *b* atrio vero eccleſiæ ad Crucem, eſt *b* venerabile altare ſanctorum Apoſtolorum Symonis & Judæ: ubi, ut a noſtris majoribus accepimus, eorum corpora preciosa requieſcunt.)

Sergii 2. 96 Sergius papa II. Hic renovavit à fundamentis Eccleſiam ſanctorum Silveſtri & Martini papæ, de quibus fuit presbyter Cardinalis ordinatus; ſepultus in Eccleſia B. Petri cum Sixto I papa & martyre, & Fabiano pontifice, ut dicit ejus epitaphium.

Sergius en junior, præſul & plebis amator,
Hoc tegitur tumulo, qui bene pavit oves.
Spes patriæ, mundique decus, moderator opimus,
Divinis monitis non fuit ille piger.
Romanus placeres non tantum tamina verbi,
Rebus & humanis nocte dieque favens.
Utque Leo ſanctus, Damaſus quoque ipſe *c* benignus:
Hic ritum renovie, inſtituitque gregem.
Egentum ſemper ſtuduit recreare catervam.
Proque *d* poli ut caperet cælica regna libens.
Jam jam pro tanto tundamus pectora pugnis
Paſtore amiſſo, vivat ut axe poli.

c

d

Neſti-

A Nectit[ur] ecce piis, Flaviano & corpore Siato
Præſulibus, quorum ſpiritus aſtra micant *e*.
Hoc epitaphium inventum fuit in altari B. Siasi I, quod eſt in introitu baſilicæ B. Petri juxta ferratam, ſuper quod altare eſt arcus ea mirifico muſibo; ſicut legitur in Vita Paſchalis I papæ. Poſuit, inquit, corpus B. Sixti martyris anſe corpus B. Petri juxta ferratam, ſuper quod fecit altare ex lapidibus ornatum, & ſuper altare arcum mirifico muſibo.

97 Leo Papa IX. Hic requieſcit infra eccleſiam B. Petri in pilo marmoreo prope portam Ravinianam, de qua funt apud nos multa & magna miracula. Hic condidit privilegium canonicorum B. Petri, de libertate *f* ſuarum eccleſiarum. *Leonis 9,* *f*

98 Stephanus papa V, de quo eſt iſtud epitaphium. *Stephani 5,*

Accedis quiſquis, magni ſuffragia Petri
Cœleſtis regni poſcere clavigeri;
Intentis oculis, compuncto corde, locellum
Conſpice perſpicuum, quo pia membra jacent.

B Hic tumulus quinti ſacratos continet artus
Præſulis eximii pontificis Stephani.
Bis ternis annis populum qui rexit & Urbem,
Et geſſit, Domino quæ fuerant placita.
Suſcepit rellus conſumptum pulvere corpus,
Æthera ſcandit ſpiritus almus ovans.
Unde peto, cuncti venientes, dicite, fratres;
Arbiter omnipotens, da veniam Stephano.
Hic prædictus Srephanus V requieſcit ante eccleſiam B. Petri.

99 Benedictus papa III. Hic requieſcit juxta portam Argenteam deforis; cujus epitaphium eſt iſtud. *Benedicti 3,*

Quiſquis huc properas, Chriſtum pro crimine poſcens,
Quam lacrymis dignus ſit, rogo, diſce locus.
Hæc gelida præſul Benedictus membra quie e
Tertius en claudit, quæ ſibi reddat bumus,
Quodque fores tectos ſervat ſub tegmine ſaxi,
Indignum fanxit ſe ſociare pius.

son Inter portam Argenteam & portam Romanam, videlicet in porticali, fuit *g* ſepulcrum cujuſdam Joannis papæ, bonæ memoriæ, cujus epitaphium eſt iſtud. *Joannis, g*

b Quam ſoleis Domino placuit, qui *b* mente modeſta

C Præſul Apoſtolicus, orbis & omne decus.
Hic ſtatuit tumulo claudi ſua membra ſub iſto;
Hæc eadem, ſperans, ut ſibi reddat bumus.
Ardua qui ſulſit cunctis per *i* ſydera cœli;
Auguſti charus gentibus & tribubus,
Doctrinis compius ſacris, & dogmate claro,
Per patrias ſancta ſemina fudit oras.
Nam Grajos ſuperans, Eois partibus unam,
Schiſmate pellendo, reddidit eccleſiam.
Principis hinc Petri ſed quiſquis rendis ad aulam
Dic ſupplex, iſdem regnet ut arce poli,

i

ınt Nicolaus papa II. Hic requieſcit juxta portam Judicii; cujus epitaphium eſt iſtud. *Nicolai,*

Conditur hoc antro ſacræ ſubſtantia carnis
Præſulis egregii Nicolai dogmate ſancto;
Qui ſulſit cunctis, mundum replevit & orbem;
Intactis nituit membris, caſtoque pudore.
Quæ docuit verbis, actuque peregit opimo,
Sidereæ plenus manſit ſplendore Sophiæ,
Cœlorum claris quem lervant regna triumphis,
Ur veneret ſoliis procerum per ſæcula Natum k*

k rna Stephanus papa VI. Hic requieſcit ante
16 eccleſiam, cujus epitaphium eſt iſtud.

Hoc Stephani papæ claudunrur membra ſacello *l*, D
Seatus dictus erat ordine quippe patrum. *l*
Hic primum repulit Formoſi ſpurca luperbi,
Culmina qui invaſit Sedis Apoſtolicæ.
Conſilium inſtituit, præſedit paſtor & ipſi,
Lege ſaris feſſis jura dedit famulis.
Cumque Pater multum certare: dogmate ſancto,
Captus, & a ſede pulſus in ima fuit.
Careeris inrerea vinclis conſtrictus in imo,
Strangulatus nervo exuit & hominem *m*. *m*
Poſt decimumque Deo regnauris * tranſtulit annum *legebatur diem recognovit Joannis 8,*
Sergius hue papa, funera ſacra colens.

sn3 Joannes VIII. papa. Hic requieſcit ante eccleſiam juxta portam Judicii, cujus epitaphium eſt iſtud.

Præſulis octavi requieſcunt membra Joannis
Tegmine ſub gelido marmorei rumuli.
Moribus, ut parei, fulſit qui nempe beatus *n*, *n*
Altiſonis emptus actibus & meritis.
Judicii cuſtos manſit, pietatis amator,
Dogmaris & varii plurima verba docens.
De ſegete Chriſti pepulit zizania ſæpe;
Multaque per mundum ſemina fudit ovans.
Doctrina prudens, verbo linguaque peritus, E
Solertem ſeſe omnibus exhibuit.
Et nunc cœlicolas cernit ſuper aſtra falanges.

to4 Joannes nonus papa. Hic requieſcit ante eccleſiam prope portam Guidaneam, cujus epitaphium eſt iſtud. *Joannis 9;*

Eccleſiæ ſpecimen, clariſſima gemma bonorum,
Et mundi Dominus, hic jacet eximius
Joannes meriris, qui fulſit in ordine nonus,
Inter Apoſtolicos quem vehit *o* Altitonans. *o*
Conciliis docuit ſernis, quid dogma ſalutis
Obſervare, Deo munera ſacra ſerens.
Temporibus cujus novitas abolita mali eſt *p*,
Et firmata fides, quam ſtatuere Patres.
Qui morituras eris, lector, die, papa Joannes
Cum Sanctis capiar regna beata Dei.

105 Joannes X papa. Hic requieſcit ante eccleſiam juxta Joannem octavum; cujus epitaphium eſt iſtud. *Joannis 10,*

Præſulis eximii requieſcunt membra Joannis,
Qui Petrus antea exſtiterat: quippe
Sedem Papiæ *q* blando moderamine rexit, *q*
Imperatori Othoni dulcis fuit atque præclarus.
Commiſſum populum Romanum moribus in- F
ſtruens
Duleis in eloquio, cunctis præclarus amicis,
Subjectis placidus, pauperibulque pius.
Defunctus eſt Joannes papa Romanus menſe
Auguſti, die xa.

tn6 Benedictus papa IV. Hic ſepultus fuit juxta aditum, qui vadit ad S. Gregorium de palatio, cujus epitaphium eſt iſtud. *Benedicti 4*

Membra Benedicti (hic) quarti ſacrata quieſcunt
Pontificis magni, præſulis eximii,
Qui merito dignus, Benedictus nomine dictus;
Cum fuerit largus omnibus atque bonus.
Hunc generis decus, ac pietatis ſplendor opimus:
Ornat opus cunctum, juſſa Dei meditans.
Prætulit hic generale bonum lucro ſpeciali:
Mercatus cœlum cuncta ſua tribuit.
Deſpectas viduas, nec non tnopeſque pupillos,
Ut natos proprios, aſſidue refovens.
Inſpector rumuli, compuncto dicito corde:
Cum Chriſto regnes, o Benedicte, Deo.

to7 Chriſtophorus papa. Hic requieſcit in eccleſia B. Petri, de quo habetur hoc epitaphium. *Chriſtophori,*

Hic

A Hic pia Chriſtophori requieſcunt membra ſepulti r.

108 Anaſtaſius papa III. Cujus epitaphium
Anaſtaſii III. eſt iſtud.

Vatis Anaſtaſii requieſcunt membra ſepulchro;
Sed numquam meritum parvula claudit humus.
Sedem Apoſtolicam blando moderamine rexit
Tertius exiſtens ordine pontifieum.
Ad Chriſtum pergens, peccari vincula ſperat
Solvere clementer omnia poſſe ſibi.

s Limina currentes ad templi undique hujus s,
Ut præſtet requiem, poſcite corde Deum.

109 Gregorius Papa V. Hic requieſcit in ec-
Gregorii V. cleſio B. Petri ante Secretarium, juxta Pelogium papam, cujus epitaphium eſt hoc.

Hic, quem claudit humus, oculis vultuque decorus,
Papa fuit, quintus nomine Gregorius:
Ante ramen Bruno, Franeorum regia proles,
Filius Othonis, de genitrice Judith.
Lingua Theutonicus, Wangia doctus in urbe,
Sed juveois cathedram ſedit Apoſtolicam
B Ad hinos annos & menſes circirer octo,
Ter ſenos Februo connumersnte dies.
Pauperibus dives per ſingula Sabbata veſtes
Diviſit numero cautus Apoſtolico.
Uſus Franciſca vulgari, & voce Latina,
Inſtituit populos eloquio triplici t.

t Tertius Otro ſibi Petri commiſit ovile,
Cognatis manibus unctus in imperium.
Exuit & poſtquam terrenæ vincula carnis,
Æquivoci dextero ſubſtituit lateri.

In quo loco requieſcit Beda presbyter

110 Requieſcit etiam ante portam Argenteam ſub rota ſcilicet porphiretica (ur a majoribus noſtris accepimus) veoerabilis Beda presbyter, qui fecit homilias, & ejus oh reverenriam, antiqui noſtri penitus nno tranſibant per eam, oec nobis tranſire permirtebarur.

ANNOTATA.

a *Hæc in impreſſo ſic leguntur:* Hic in patriarchivo, ſcilicet ſub ſancto Laurentio de Palario Lateranenſi.

b *Hæc uti e v appoſitis figuie* () *datur intelligi, adjuncta putari poſſunt a Romano; a quo & totalus fuerit præfixus*; De altare Apoſtolorum Simonis
C & Judæ.

c *Pro* ipſe, *ſcribit Codex impreſſus*, papa.

d *Ita etiam Baronius ad annum* 847. *pag.* 47. *Cod. imp.* Peique.

e *Concordat hoc diſtichon cum Cod. impreſſo. Baronius loco citato pro* corpore, *habet* compore; *pro* micant *vero*, tenent.

f *Legit Cod. imp.* de confirmatione *ſuorum eccleſiarum*.

g *In Cod. impr.* fuit ſepultus quidam papa bonæ memoriæ.

h *Cod. impr. & olii, pro* qui, *legunt* quam.

i *Cod. impr. loco* ut, *ſcripſit* per. *Idem tertio abhinc verſu ſcribit* leminans, *pro* femina; *& in fine*, oras, *pro noſtro* ovans. *Atque mox* Græcos *pro noſtro* Grajos.

k *Tres poſtremos verſus, ex Cod. impr. hic appoſui, qui in noſtro ms. leguntur hoc modo*,

Sidereo plenus manſit doctuſque Sophiæ,
Cælorum claris quæ ſervant regna triumphis,
Ut vernet ſoliis procerum per ſecula Natum.

l *Cod. impr. habet* locello, *pro* facello.

m *Appoſui hic iteram e Cod. impr. penultimum diſtichon, quia magis clarum: & ultimum, utrobique ſimile reformavi. Noſter mendoſe ſic legebat:*

Carceris interea vinci conſtrictus in uno, D
Strangulatus verbi exuerat homine;
Poſt decimumque diem regnanti tranſtulit annum
Sergius huc papa, funera ſacra colens.

Cod. impr. penultimum ſaltem diſtichon facit intelligibile, non item ultimum Baronius. Hoc quidem ultimum diſtichon in utroque codice refertur iiſdem verbis, ſed in hexametro ſenſum aptum non facientibus. Baronius ad annum 900. *pag.* 648, *præfatus, ſe* Monlii codicem, imperitia ſcriptorum admodum depravatum, plurium exemplarium diligenti collatione, quantum licuit, emendaviſſe; *verſum iſtum hexametrum ſic emendavit:*

Poſt decimumque regens Sedem, eum tranſtulit annum, Sergius huc papa,

Senſus quidem hic eſt intelligibilis: an autem mendoſo nitatur fide codicis melioris, quam ſuus noſtri; an ſola conjectura Baronii facta ſit, vehementer dubito. Potior videri poſſit conjectura noſtra, quæ ſic legit eumdem verſum, E

Poſt decimumque Deo regoantis tranſtulit annum, Sergius, huc papa,

Intelligo cum Deo regnantis, *nempe Stephani defuncti, cujus corpus Sergius Papa vere decennio poſt obitum ejus tranſtulit. mortuo Stephano anno* 897, *& creato Sergio* 1005.

n *Cod. impr.* qui mente beatis. *Idem verſu* 6, *pro* Dogmatis & varii; *habet* Dogmatie & veri. *Idem verſum nonum incipit*, Doctrina prudens, *quod ex ipſo huc tranſtalimus; cum noſter haberet*, Docti prudens.

o *Cod. impr.* Vexir.

p *Ita etiam Cod. impreſſus. Quid ſi legas?* Ablata maligni eſt; *aut*, oblata malorum eſt.

q *Sic habet uterque Codex noſter. Alibi epitaphium hoc quoloquale, nondum inveni*) *Quid ſi pro*, quippe Sedempapiæ, *legatur?* quique Sedem papalem.

r *In Cod. impreſſo*, Hoc... Sepulcro.

ſ *Rectius ſcribitur hic verſus in Cod. impr. tranſpoſitis dumtaxat vocibus*,

Undique curremes hujus ad limina templi;

t *Hic ponebatur in ms.* Er cerera, *indicio*, F
quod in codice, unde deſcripta ſunt, legi ſequentia non potuerint. Habet illo Romanus in Cod. impreſſo, ſantque diſtichon unum, Tertius Otto *&c. quod ſuo hic loco inſerui. Verſu ult. legebatur* Æquivoce. *Poſui* Æquivoci, *nempe Gregorii I.*

CAPUT VI.

Sacella atque altaria in baſilica S. Petri Vaticana. Conſuetudines item ejuſdem baſilicæ.

B. Mariæ, quod Veronica vocatur.

AB alia parte baſilicæ B. Petri eſt (ur ſupra diximus) oratorium ſanctæ Dei genitricis virginis Mariæ, quod vocatur Veronica, ubi ſioe dubio eſt Sudarium Chriſti, in quo ante paſſionem ſuam ſanctiſſimam faciem ſuam (ut a noſtris majoribus accepimus,) exterſit; tunc ſcilicet, quando ſudor ejus factus eſt, ſicut guttæ ſanguinis decurrentis in terram.

S. Antonii mart. 112 Juxta hoc oratorium beatæ Mariæ, videlicet juxta portam Guidaneam, eſt oratorium S. Antonioi martyris. Deinde ioter portam Guidancam & portam Romanam eſt altare S. Tri-
S. Tecdentii mart. dentii martyris. In atrio vero eccleſiæ ad Cru-

cem

Philippi & Jacobi app. A eem eſt altare Apoſtolorum Philippi & Jacobi venerabile, (ad cujus ornatum fuit ibi poſita magna crux aurea.)

S. Abundii manſionarii 113 Ante hoc oratorium, ſcilicet juxta aditum, qui vadit in eccleſiam S. Vincentii, eſt altare S. Abundii, hujus ſanctiſſimæ baſilicæ quondam Manſionarii, de quo narrat B. Gregorius. Poſtea per directum eſt eccleſia S. Ambroſii confeſſoris atque pontificis. Deinde juxta aream triumphalem eſt altare B. Paſtoris. (In qua ſiquidem arcu audivimus requieſcere beati *Mathiæ ap.* Mathiæ Apoſtoli corpus.) Poſt hoc eſt altare S. Bartholomæi Apoſtoli. Ante aditum, qui intrat Confeſſionem B. Petri, eſt altare Apoſtolorum *Petri & Pauli app.* Petri & Pauli; (ubi eorum oſſa pretioſa, ut dicitur, pondetata fuere.)

S. Ambroſii ep. & Paſtoris.

S. Lucie V. M. 114 Poſtea vero ante eccleſiam S. Joannis ad fontes, eſt oratorium S. Luciæ, quod (ut a noſtris majoribus accepimus) conſecravit B. Gregorius Papa, & ejus venerabile brachium in eo recondidit, & parietes illius, ut appareret, muſibo depinxit. Ab alia parte eſt eccle- *Sanctæ Crucis,* ſia ſanctæ Crucis, quam coſtrui fecit beatæ recordationis Simmachus Papa; cujus (abſi- B dam) columois porphireticia & optimo muſibo decoravit, & decem libras ligni ſanctæ Crucis in ea recondidit. Poſtea ſunt fontes, quos *fontes Damaſi Papæ.* fieri fecit B. Damaſus Papa, ſicut in ſcriptis invenimus.

In quanta reverentia beati Petri baſilica habeatur. 115 Quantam reverentiam huic ſanctiſſimæ B. Petri Apoſtolorum principis baſilicæ totus orbis exhibeat, in vita Vigilii papæ aperte cognoſcitur. Nam Theodora Auguſta, mitteus Anthemium ſcribonem ſuum Romam, ut Vigilium papam comprehenderet, aut ei; excepto in baſilica B Petri parce. Nam ſi in Lateranis, aut in palatio, aut in qualibet eccleſia Vigilium inveneris, mox impoſitum in navi perdue eum uſque ad nos. (Quod ſi non feceris) per viventem in ſecula cacoriari te facium.

116 Hoc quoque non eſt parum, quod de inſtitutione ſanctorum Patrum, quadam prærogativa ſumitur de ſanctiſſimo altari B. Petri Cruc dominica, quæ præcedat (populum pœnitentem *a*) per totam quadrageſimam ad ſtationes euotem. *a* Quæ nimirum Cruc ſtationalis ob Chriſti & ejus C Apoſtoli reverentiam in tanta veneratione a cunctis eſt habita, quod ſicut centores & regionarii aſſerunt, hac Cruce non delata, immunes a ſtatione ſæpe recedant.

117 Et B. Petrus ſuit princeps & caput omnium Apoſtolorum, dicente Domino; Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam. Et; Tu vocaberis Cephas, id eſt caput, quadam prærogativa: nullus patriarcha, nullus archiepiſcopus, nullus epiſcopus, ſive ſacerdos, ad ſacroſanctum altare ejuſdem Apoſtoli conſecraret, niſi tantum ſucceſſor ejus Romanus Pontifex. Primam quoque cathedram, ut præcipuus doctor & principalis intelligentiæ, beatus Petrus in Eccleſia Alexandrina *b* habuiſſe dicitur: ſicut *b* quoque in Actibus Apoſtolorum legitur, omnes dubitationes ad B. Petrum, tamquam ad magiſtrum omnium, referebant.

Regio quæ baſilicæ Petri prædicat in proceſſione. 118 Non modica quoque B. Petri Baſilica, lætari debet prærogativa, quod in majori Litania, tamquam navis prora & aliorum vexilliſera, omnes de navi præcedat; Domino papa, tamquam principali & præcipuo gubernatore, as puppe venieote. In quo nimirum facto ſignificatur, beatum Petrum vexilliferum & totius D Eccleſiæ eſſe præductorem & Chriſti reſurrectionis primum prædicatorem. Sicut enim in paſchali proceſſione cruces & Sanctorum reliquias ad vitæ præparationem & munimenta (contra) hoſtes inviſibiles præmittimus; ita in hac generali proceſſione B. Petri baſilica, ut ductrix & rectria ceterarum, præambula invenitur. Et hinc eſt, quod Cruc Dominica, quadrageſimali videlicet tempore, ſumitur de ſanctiſſimo S. Petri altari, quæ præcedat populum pœnitentem, per totam quadrageſimam ad ſtationes euntem.

Ratio quare B. Petri baſilica ceteras eccleſias Urbis & urbis præcellat lumine lampadarum. 119 Quoniam hæc B. Petri baſilica omnium eccleſiarum eſt caput & ſpeculum (nam a B. Petro fidei lumen ſumpſit omnis eccleſia; fuit enim, ut dicit B. Gregorius in moralibus, Chriſti reſurrectionis primus prædicator) de inſtitutione ſanctæ Romanæ Eccleſiæ, ad decorem & pulchritudinem hujus ſacroſanctæ baſilicæ, accenduntur quotidie quadraginta *e* lampades in *e* prænominata B. Petri eccleſia, ſicut in ſequentibus notabitur. Et ſemper, cum novem lectiones faciuus, ejus ſacroſanctum altare ad omne nocturnum iocenſatur. Antiquitus tamen quotidie incenſabatur. In ſtationibus vero no- E cturnis ad omnem lectiooem adhuc iocenſatur. Decet namque B. Petrum, præſentis eccleſiæ principem, in Urbe, totius mundi domina, venerari; & ibi ſacroſanctæ fundamentum eccleſiæ fore, ubi erat mundanæ monarchiæ principatus; & ubi mundani erroris major excreverat morbus, ibi Chriſtianæ ſalutis potior ioveniretur medicina. Ipſe nimirum B. Petrus Apoſtolorum ptincepi a Chriſto eſt conſtitutus, quem Dominus ſuæ poteſtatis Vicarium tanta plenitudinis auctoritate conſtituit, ut quidquid aliter io terris gereret, totum alter in cœleſtibus approbaret.

De conſuetudinibus Confeſſionis. 120 Hæc ſunt, quæ Dominus papa de conſuetudine recepturus eſt ab illis, qui eunt ad Confeſſionem B. Petri, pro tribus partibus: eanonici vero pro quarta parte. In primis planetas, camiſos, dalmaticas, tunicas, amictus, ſtolas, manulos*, ciogulos, crucem, thuribulum, annulum aureum, qui ſit aptus ad cantandam Miſſam; libros & alia vala, quæ ad ufficium altaris ſpectant; candelabra, tualias friſatas & operatas; F quæ totum altare colligant, ſine friſio tantum; friſatus (vero) parvus vel magnus. Tres denarios, ad pandus de balſamo; & decem libras ceræ, pro faeula de ſabbato ſanctu; & tres ampullas majores & tres minores, & tres ſannones, & oleum pro Chriſmate, & duodecim denarios papienſes pro palmia. Cannuici B. Petri ſea ſolidos in ſea ſtationibus; in unaquaque, ſex; & ſea ſolidos in feſtivitate S. Andreæ, & duo aquaricia olei pro feſto ejuſdem.

** forte, manipulos.*

d 121 Ad luminaria ante altare B. Petri noctu *d* lampades. In corpore (totidem *e*) diu noctuque io virga, ante pectoralia tres lampades. In *e* unoquoque capitulo, (id eſt) in unaquaque corona, una candela per totam nuctem aceenda- *Quæ lampades ardeant quotidie in eccleſia B. Petri.* tur, donec Miſſa finiatur: quæ nimirum capitula ſunt ad minus xxatv uſque ad Crucifiaos. Omnea igitur lampades ab aliari B. Petri uſque ad Crucihaum, ſunt quinquaginta nmoi oocte. In ſtationibus vero in unoquoque capitulo quatuor candelæ. In rete, quod eſt in atrio eccleſiæ, duodecim. In virga, xviii. Ante Veronicam, x die noctuque. Ante imaginem beatæ

Mariæ,

A Mariæ, quæ de moſibo poſt Veronicam, una. In S. Proceſſo, una. Ad S. Mariam de Cancellis, tres. In arcu majori, ubi audivimus requieſcere corpus B. Mathiæ Apoſtoli, una, nocte & die; nocte vero ſolo, octo. Ad ſanctam Crucem, una. In S. Joanne ad Fontes, una. In S. Lucia, una. Ad S. Paſtorem, una. Ad S. Gregorium, una; nocte dieque in unoquoque iſtorum. In Vaticano, una. In ſancta Maria in Oratorio, una. Ad S. Leonem quartum, una. Petro & Paulo, una. Ad S. Bartholomæum, una. Ante Crucifixos, duæ. In reta tres. In virgo, tres. Ante portas eccleſiæ deforis, quinque. In unoquoque porticalium, tres. In S. Petronilla, duæ. In S. Andrea, una.

Quot ardeant in ſtationibus.

122 Omnes igitur candelæ, quæ quotidie ardent in eccleſia B. Petri, ſunt CXV. ad minus, omni nocte. In Stationibus vero ſunt, CCL. In Dedicatione, Aſcenſione & feſto S. Petri & Octava ejus, retia accendantur: ſed rete magnum, quod eſt in atrio eccleſiæ ſcilicet ante portam Argenteam, in feſto S. Petri & Octava tantum. Præterea quatuor funes de antiqua B conſuetudine extenduntur in feſto S. Petri & Octava ejus, in atrio ejuſdem eccleſiæ, id eſt Paradiſo, in modum crucis, & ligantur de porticalibus ad pineam æneam, quæ eſt in Paradiſo; & in unoquoque funе ſex * candelæ ſuſpenduntur. In gradibus vero, ſcilicet ante ecclaſiam S. Mariæ in Turri (id eſt inter notaria) extenditur unus magnus funis a porticali, quod eſt ſuper gradus mortuorum, uſque ad domum Petri Joannis de Pampano; in qua (nimirum domo) de jure debet ligari (funis) ſecundum tenorem locationis (ab angelo Scriniario factæ,) & ſuſpenduntur in eo octodecim *f* candelæ.

**Cod. impr. decem.*

f

Merces operariorum & officiantiū.

123 In refarcicodo tecto & mutandis trabibus dantur duo denarii Papienſes unicuique magiſtrorum & manualium: in unoquoque die Dominico, opus compleatur. Quando ſandolarii capiunt trabes, duo ſolidi den. Pap. *g* & quatuor libræ ceræ. Quando Dominus Papa pergit ad S. Petrum in ſtationibus, viginti ſolidi denariorum Pap. & duo (aquaria *b*) clareti. Cardinalibus & capellanis Domini Papæ cum aliis ſcholis, medietas altaris datur, ex quo tualia extenditur ſuper altare: & in unaquaque C ſtatione unum par facularum de duabus libris ad veſperas & ad matutinas, & candelas pro lectionibus; & ad Miſſam ſimiliter unum par facularum. Cardinalibus quoque ſolidi den. pap. in ſtatione, & quatuor ſolidi Lucenſ. pro reſpunſoriis. In quatuor tempora, in unoquoque ſabbato quinque ſolidi Lucenſ. Cardinali diacono. & ſubdiacono, cantoribus & acolitis. A feſto S. Gregorii papæ uſque ad feſtum Pentecoſtes in unoquoque die duodecim denarii pap. dantur Domino papæ & milla libræ ceræ per ſingulos annos; & in unoquoque menſe, una agricia olei, & una libra olibani, ſi eſt in urbe vel circa urbem per unum diem *i*.

g

i

In majori hebdomada

124 Ex conſuetudine, in Majori hebdomada Dominus epiſcopus ſanctæ Ruffinæ ejus, quod conſuevit habere, videlicet & arcam & altare, ex quo pulſatur ad matutinum, & uſque dum finitur officium, & ex quo pulſatur ad Miſſam uſque ad finem, ſalva in dictate canonicorum & cantorum, quam habent in altari eum Domino epiſcopo *k*. Tota namque medietas obla-

k

tionis, quæ venit in altare, eſt altaris, id eſt Domini epiſcopi. Altera medietas eſt inter præ-

dictum Dominum epiſcopum & canonicos eccleſiæ, & cantores æqualiter. Nam una pars eſt Domini epiſcopi; alia canonicorum, ſi interfuerunt conſtitutis officiis: ſi enim (non interfuerint,) eſt canonicorum; ſervata prius conſuetudine ad aliare ſervientium; quæ (nimirum conſuetudo) debet eſſe de communi omnium partium, & Domini epiſcopi & aliorum. Die Jovis ſancto, ex quo pulſatur ad officium matutinale & ad Miſſam uſque ad finem officiorum; ſimiliter & in die Veneris ſancto; ſimiliter in Sabbato ſancto; ex quo pulſatur ad officium matutinale, & ex quo pulſatur ad baptiſmale officium nocte & die nota; habent jus ſuum, & uſque ad finem Miſſæ majoris in Paſcha. D

& alii; feſtivitatibus

125 Canonici baſilicæ B. Petri accipiunt decem libras ceræ pro lacula de Sabbato ſancto & tres denarios de balſamo ad pondus, & tres ampullas majores, & tres minores, & tres fanoues, & oleum pro chriſmate. Item Dominus papa decem libras ceræ pro agnis. In S. Laurentio de palatio una agricia *l* olei & una libra ceræ & dimidium de olibano per menſem: & in unaquoque hebdomada, quando Dominus E papa eſt Romæ, duo ſolidi Lucenſes hoſtiariis. In Purificatione S. Mariæ virginis decem libras ceræ & quatuor denarii pro juncis: in Annuntiatione totidem. In Dominica Palmarum acoluthis duodecim denarii pro palmis: manſionariis S. Petri totidem pro palmis. In litania majoribus viginti ſeptem libræ Lucenſes pro presbiteris crucum, & lectis, & lobis, epiſcopis cardinalibus, & omnibus ſcholis palatii. Pro eleemoſyna ſanctæ Ruffinæ, & ſanctorum Quatuor, & ſancti Clementis & ſancti Pancratii una agricia olei, & quinque libræ ceræ, & dimidium de olibano: & in unaquaque hebdomada pro eleemoſynis pauperum undecim ſolidi Lucenſes, dum ſtrato currit; extra id quod datur ejectis *m*. Et de olibano abundanter ſerviant S. Petro, & omnia alia jura obſervent. Senecotialibus *n* præfecti, ſi ſuſpendunt aliquem, quinque ſolidi: quando decolloni, ſimiliter: quando cæcant, duodecim denarii pro unoquoque oculo; quando truncant aliquod membrum, ſimiliter. In ſtationibus, quando portant manſionarii cru- F ceem, unus denarius Papienſis.

m

n

ANNOTATA.

a *Noſter legit* Papam pœnitentem.

b *Cod impr. pro* ſicut *habes* ſic.

c *Idem Cod. impreſſus ponit* centum quinquaginta. *Poteſt quidem tantillo intervallo triginta annorum, a Manlio ad Romanum, numerus lampadarum auctus fuiſſe; ſed a* quadraginta *accreviſſe ad* centum quinquaginta, *minus credibile eſt. Quid ſi Manlius ſcripſerit,* centum quadraginta? *quibus acceſſerint interea* decem.

d *Cod. impr.* tredecim lampadæ. *Poteſt & tunc, quando Romanus hæc ſcripſit, auctus fuiſſe numerus.*

e Totidem *ſcribit editio Romani, ideſt* tredecim, *uti præmiſerat. Noſter ejus loco legebat* quotidie.

f *Romanus impreſſus* viginti.

g *Ab,* uoicuique, *hucuſque deſunt in Cod. impr. & ea hic poſita non ſatis diſtinguuntur ſenſus.*

h *Noſter habebat hic,* duo agricias, *quæ vocetiam infra recurrit. Cod. impr. habet hic,* duo aquaria. *Utrumque notat vas certa menſuræ.*

i *Cod. impr.* per unam dictam.

k *Præcedentia, incipiendo a* pulſatur ad matutinum, *male tranſpoſita & confuſa ſunt in Cod. impr.*

l *Cod. impreſſus, qui ſupra ſcribebat* duo aquaria, *hic & infra habes* uoa acquaricia, *&* unum acquaricium.

m *An* ejecti *hic* leproſi *non ſint?*

n *Cod. impreſſus*, Sorrentialibus Præfecti.

CAPUT VII.

Baſilicæ porta, alia ædificia, ornatus lectorii, Miſſæ Cardinalium hebdomadaria, abbatiæ, ſtationes.

Nomina portarum baſilicæ B. Petri Apoſtolorum Principis.

IN honorem baſilicæ B. Petri Apoſtolorum principis ſcribimus nomina quinque portarum, quæ ſunt in ingreſſu ejuſdem baſilicæ: quarum media, & major, vocatur porta Argentea, quoniam optimo argento tota deargentata fuit, & variis picturis a S. Leone Papa IV. depicta. B Porta vero, quæ eſt juxta eam, & quæ vadit ad S Leonem IX. papam, vocatur porta Raviniana, quoniam antiquitus Ravennates, & omnes Lombardi, & Tulci de conſuetudine per eam intrabant, vel quia Tranſlyberini per eam intrare ſolebant; eum Tranſlyberim civitas Ravennantium vocaretur. Tertia porta juxta eam, quæ vadit ad S. Gregorium, vocatur porta Judicii, quoniam per eam tantum mortui, qui ſepeliendi ſunt in eccleſia B. Petri, mittuntur a Domino judicandi. Ab alia parte ſupra, porta, quæ eſt juxta portam Argenteam, dicitur porta Romana, quia (ut a noſtris majoribus accepimus) Romanæ mulieres, antiquitus & adhuc frequenter per eam intrant. Porta illa, quæ eſt juxta eam, & quæ vadit per porticale juxta Veroniam, dicitur porta Guidanea; quoniam Guidones, qui ducebant orarores venientes per portic cale, quod eſt juxta ollarium majus, frequenter per eam intrabant. Unde uſque ad tempora noſtra ſaculæ vel cerei ibi vendebantur.

De digressibus B. Petri baſilicæ.

127 In Paradiſo S. Petri eſt cantharum, quod C fecit fieri Symmachus Papa, columnis porphyreticis ornatum. Quæ nimirum columnæ tabulis marmoreis cum gryphonibus connexæ, pretiolo cœlo æneo coopertæ, cum foribus & delphinis deauratis, aquas fundentibus. In medio vero hujus cantharo eſt pinea ænea, quæ fuit coopertorium cum ſimino æneo & deaurato ſuper ſtatuam Cybelis matris deorum in foramine Pantheon. In qua videlicet pinea, ſubterranea fiſtula plumbea ſubminiſtrabat aquam ex forma Sabbatina, quæ toto tempore plena præbebat aquas, per foramina nucum, omnibus indigentibus ea: & per ſubterraneam fiſtulam quædam para fluebat ad balneum imperatoris juxta aguliam.

Des eodem.

128 In cortina B. Petri, ſcilicet in platea ante gradus, eſt quoddam cantharum eum concha porphyratica, quod conſtrui fecit prænominatus Symmachus Papa ad chriſmatis unctionem in ſecunda feria Paſchæ.

b De eodem.

129 In eadem platea ante S. Petrum, videlicet ante eccleſiam S. Mariæ Ungariorum *b*, eſt quoddam aliud cantharum, in quo de conſuetudine ſchola Ungariorum præparatur lectum Domino Papæ, in Irania majori venienti ad S. Petrum.

130 In Naumachia juxta eccleſiam S. Mariæ in Tranſpadina, eſt ſepulcrum Romuli, quod vocatur Meta, quæ fuit miro lapide tabulata, ex quibus opus graduum S. Petri peractum fuit. (Hæc) habuit circa ſe plateam Tiburtinam viginti pedum, cum cloaca, & floribus *c* ſuis. Habuit quoque circa ſe terebinthum Neronis, tantæ altitudinis, quantum eſt caſtellum Adriani imperatoris, miro lapida tabulatum: quod ædificium rotundum fuit (cum) duobus geronibus ſicut caſtellum; quorum labia erant cooperta tabulis lapideis pro ſtillicidiis; & juxta hoc ædificium crucifixus fuit B. Petrus Apoſtolus.

De eodem.

131 Eſt & Caſtellum, quod fuit memoria Adriani imperatoris, ſicut legitur in ſermone S. Leonis Papæ de feſtivitate S. Petri, ubi dicit, memoria Adriani imperatoris, miræ magnitudinis templum conſtructum, quod totum lapidibus coopertum, & diverſis hiſtoriis eſt peronatum: in circuitu vero cancellis æneis circumſeptum, cum pavonibus aureis & tauro æneo; ex quibus (pavonibus) duo fuerunt de illis, qui ſunt in cantharo Paradiſi. In quatuor partes templi fuerunt quatuor Caballi ænei deaurati; in unaquaque fronte portæ æneæ: in medio giro fuit ſepulcrum porphyreticum, quod E nunc eſt Lateranis, in quo ſepultus eſt Innocentius papa II. cujus coopertorium eſt in Paradiſo B. Petri ſuper ſepulcrum Præfecti.

Quando lectorium B. Petri ornatur.

132 In memoriam poſteriorum ſcribimus nos canonici baſilicæ B. Petri, in quibus noctibus lectorium ejuſdem baſilicæ de conſuetudine ornatur mappula & faculis duarum librarum in Confeſſione traditis; videlicet Dominica de Gaudete, Natale Domini, Epiphania Domini, de Septuageſima, Dominica de Carnelevatio, *d* Cathedra B. Petri, in Dedicatione altaris, facta a Papa Caliſto; Dominica de Paſſione, Dominica Palmarum, Feria IV poſt Palmas, in Cœna Domini, Paraſceve, Sabbato ſancto, Paſcha, Feria II poſt Paſcha, Dominica de Paſtor bonus, in Aſcenſione (Domini,) de Pentecoſte, Feſtum S. Petri, Octava ejuſdem, in Aſſumptione B. Mariæ, in Liraniis majoribus, in Dedicatione baſilicarum Petri & Pauli, in Feſto omnium Sanctorum *e*.

d

e

133 Certum eſt, nos canonicos B. Petri, præter alias rationes & conſuetudines, quas habemus, in oblatione Miſſæ altaris majoris B. Petri, de antiqua conſuetudine habere ſemper decimam hebdomadam de undecim hebdomadibus totius anni: quæ ſic dividuntur. Septem primas hebdomadas accipiunt ſeptem Cardinales S. Petri; octavam hebdomadam accipiunt diaconi Cardinales, præter dominicalia totius anni, quæ ad eos ſpectant, excepta Dominica Palmarum, & Paſcha; niſi forte ſit ſtatio; nonam hebdomadam Cantores: decimam hebdomadam Canonici eccleſiæ: undecimam Schola baſilicæ: qua finita recipiunt prædicti Cardinales S. Petri a capite; & ſic fit per totum annum. Oblatio itaque, quæ ſpectat ad hebdomadam, eſt illa, quæ venit ad manus Cardinalis cantato Evangelio; & quæ venit ad altare poſito calice & donec Miſſa cantata fuerit. Illa tamen Oblatio, quæ venit ad altare poſtquam Calix eſt poſitus, dividitur per medium. Medietas eſt altaris, & altera medietas eſt illius, cujus eſt hebdomada. Ille igitur, cujus eſt hebdomada, primo loco dat tria capita, id eſt tres monetas de communi manſionariis, qui ſerviunt ad altare: deinde pro quantitate oblationis tri-

F

butt

A buit diaconis & ſubdiscoois, & illi qui ſerviunt de pluviali : poſtea datis piſcibus domino Cardioali , dat ſextam partem cantoribus, & duas
f de melioribus ſaculis *f*.

De epiſcopis Cardinalibus, per patriarchias diſpoſiti.

134 Septem Cardinales presbyteri, qui ad ſacrolanctum altare B. Petri per hebdomadas ſuas Miſſarum ſoleonia celebrare debent , hi ſunt . S. Mariæ in Tranſtiberim ; S. Chriſogoni ; S. Cæciliæ ; S. Anaſtaſiæ; S. Laurentii in Damaſo ; S. Marci ; SS. Martini Papæ & Silveſtri, quæ vocatur titulus Equitii.

135 Cardinales S. Psuli ſuot hi. S. Sabinæ, S. Priſcæ; S. Balbinæ ; SS. Nerei & Achillei; S. Sixti ; S. Marcelli ; S. Suſannæ.

136 Cardinales S. Mariæ Majoris ſunt hi . Sanctorum Apoſtolorum ; S. Cirinci in Thermis; S. Euſebii ; S. Pudentianæ ; S. Vitalis ; SS. Marcellini & Petri; S. Clementis.

137 Cardioales S. Laurentii foris murum , ſunt hi. S. Praxedis ; S. Perri ad Vinçula, S. Laurentii in Lucina ; ſanctæ Crucis in Hieruſalem; S. Stephani io Cœlio monte ; SS. Joannis & Pauli ; Sanctorum quatuor quoque Coronatorum.

Diaconiæ.

138 Diaconiæ ſunt XVIII. S. Mariæ in Dominica, ubi debet eſſe Archidiaconus; S. Luciæ in Circo juxta Septa ſolis ; S. Mariæ Novæ ; SS. Coſmæ & Damiani ; S. Adriani ; SS. Sergii
B & Bacchi ; S. Theodori ; S. Gregorii ; S. Mariæ in Schola Græca ; S. Mariæ in porticu ; S. Nicolai in Carcere ; S. Angeli ; S. Euſtachii ; S. Mariæ in Aquario ; S. Mariæ in Via lata ; S. Agathæ in Equo marmoreo ; S. Luciæ io capita Suburræ ; S. Quirici.

139 Abbatiæ ſunt iſtæ . S. Cæſarii in Palatio; S. Gregorii in Clivo Schauri; S. Mariæ in Aventino; S. Alexii; S. Sabæ, ubi dicitur Cella nova ; S. Pancratii in via Aurelia; intra urbem Ravenantium, ſcilicet trans Tyberim, eſt abbatia SS. Coſmæ & Damiani in vico Aureo; intra urbem eſt abbatia S. Silveſtri inter duos bortos, quam ædificare cœpit Stephanus papa II ; ſed Paulus papa explevit . Hi duo Apoſtolici requieſcunt in eccleſia B. Petri. Ecclelia S. Mariæ in Capitolio, ubi eſt arca filii Dei ; S. Baſilii juxta Palatium Trajani imperatoris ; S. Agathæ virginis, quæ eſt Suburra monte ; S. Laurentii
C in Panilperna, ubi poſitus fuit io craticula: S. Thomæ juxta Formam Claodiam ; S. Blaſii in Csotu ſecuto ; Sanctæ Trinitatis Scottorum . Extra urbem io via Flaminia eſt abbatia Valentini . Ab alia parte Romæ in via Hoſtienſi , eſt abbatia S. Anaſtaſii . Iterum in urbe eſt abbatia S. Mariæ in Pallaria , ubi ſuit ſagittatus S. Sebaſtianus ; S. Mariæ in Monaſterio ad ſanctum Petrum ad vincula ; S. Mariæ in Caſtro aureo.

Abbatiæ. De ſtationibus Domini Pontificis in feſtivitatibus & in Quadrageſima.

140 Dominica prima de Adventu Domini Statio ad S. Mariam Msjorem.
Dominica ſecunda de Adventu , Statio ad Hieruſalem.
Dominica tertia de Adventu, Statio ad S. Petrum.
Feria quarta quatuor temporum ad S. Mariam Majorem.
Feria ſexta ad SS. Apoſtolos.
Sabbato in XII. lectiones S. Petrum. In omnibus jejuniis quatuor temporum ſimiliter eædem ſunt Stationes.
Dominica quarta de Adventu vacat.
In Vigilia Natalis Domini, ad S. Mariam Majorem. In prima Miſſa ejuſdem noctis ad Præ-

ſepe. Mane, ad S. Anaſtaſiam. In Miſſa vero D
diei antiquitus, ſcilicet uſque ad tempora Gregorii VII. papæ , fuit Statio ad S. Petrum ; unde adhuc habent Canonici pro presbyterio noctis vitt ſolidos: ſed nunc celebratur Miſſa diei apud S. Mariam Majorem ; quoniam via brevia eſt, & dies breves ſunt.

141 In feſto S. Stepbani , ad eccleſiam ejus, quæ eſt Cœlio monte.
In feſto S. Joannis Evangeliſtæ , Lateranis in baſilica Salvatoris.
In feſto Innocentium, ad S. Paulum, obi ſunt reliquiæ ipſorum.
Io octava Natalis Domini , Statio ad S. Mariam Tranſtyberim.
In Epiphania Domini, ad S. Petrum.
In Purificatione B. Mariæ, ad S. Mariam Majorem.
Dominica io Septuageſima, ad Laurentium foris murum.
Dominica in Sexageſima, ad S. Paulum.
Dominica in Quinquageſima . ad S. Petrum. E
Feria quarta in caput jejunii, ad S. Sabinam.
Feria quiota, ad S Georgium.
Feria ſexta, ad SS. Joannem & Paulum.
Sabbato , ad S. Triſonem ; antiquitus vero fuit ad S. Baſilium.

142 Dominics in Quadrageſima, Lateranis in baſilica Salvatoris.
Feria ſecunda, ad S. Petrum ad Vincula.
Feria tertia, ad S. Anaſtaſiam.
Feria quarta, ad S. Mariam Msjorem.
Feria quinta, ad S. Laureotium in Formoſo.
Feria ſexta, sd Apoſtolos.
Sabbato in XII Lectiones, ad S. Petrum.

143 Dominica vacat ; ad S Mariam in Dominica.
Feris ſecunda, ad S. Clementem.
Feria tertia, ab S. Balbinam.
Feria quarta, ad S. Cæciliam Tranſtyberim.
Feris quiota, ad S. Mariam Tranſtybetim, quæ dicitur titulus Caliſti.
Feria ſexta, ad S. Vitalem.
Sabbato ad SS. Marcellinum & Petrom.

144 Dominica tertia, ad S. Laurentium foris murum.
Feria ſecunda, ad S. Mareum. F
Feria tertia, ad S. Pudentianam.
Feria quarta, ad S. Sixtum.
Feria quinta, ad SS. Coſmam & Damianum.
Feria ſexta, ad S. Laurentiom in Lucioa.
Sabbato, ad S. Suſannam.

145 Dominica quarta , ad ſanctam Hieruſalem, id eſt ad ſanctam Crucem.
Feria ſecunda, ad Sanctos quatuor Coronatorum.
Feria tertis, ad S. Laurentium in Damaſo.
Feris quatia, ad S. Paulum mediante.
Feria quinta, ad S. Silveſtrum.
Feria ſexta, ad S. Euſebium.
Sabbato, ad S. Nicolaum in Carcere.

146 Dominica de Paſſione Domini , ad S. Petrum.
Feria ſecunda, ad S. Chryſogonum.
Feria tertia, ad S. Ciriacum in Thermis.
Feria quarta, ad S. Marcellum.
Feria quinta, ad S. Apollinarem.
Feria ſexta , ad S. Stephanum in Cœlio monte.
Sabbato, quando Dominus dat Eleemoſynam , ad S. Petrum.

147 Dominica in Ramis Palmarum , Lateranis in baſilica Salvatoris.

A Feria ſecunda; ad S. Nereum & Achilleum.
Feria tertia, ad S. Priſcam.
Feria quarta, ad S. Mariam Majorem.
Feria quinta in cœna Domini, Lateranis in baſilica Salvatoris.
In Paraſceve, ad ſanctam Hieruſalem.
Sabbato, Lateranis in baſilica Salvatoris.
148 In Paſcha, ad S. Mariam Majorem: ſed in Veſperis, Lateranis.
Feria ſecunda, ad S. Petrum: ſed in Veſperis, Lateranis.
Feria tertia, ad S. Paulum.
Feria quarta, ad S. Laurentium foris murum.
Feria quinta, ad ſanctos Apoſtolos.
Feria ſexta, ad S. Mariam ad Martyres.
Sabbato in Albis, Lateranis in baſilica S. Salvatoris.
149 Dominica poſt Paſcha, ad S. Pancratium.
Feria ſecunda in Rogationibus, collecta ad S. Mariam Majorem. Statio Lateranis.
Feria tertia, collecta ad S. Sabinam. Statio ad S. Paulum.
B Feria quarta, collecta ad S. Euſebium. Statio ad S. Laurentium foris murum.
In Aſcenſione Domini, Statio ad S. Petrum,
Sabbato Pentecoſtes, Lateranis.
150 In Dominica Pentecoſtes, ad S. Petrum.
Feria ſecunda, ad S. Petrum ad Vincula.
Feria tertia, ad S. Anaſtaſiam.
Feria quarta, ad S. Mariam Majorem.
Feria quinta, ad S. Paulum.
Feria Sexta, ad Sanctos Apoſtolos.
Sabbato in xii. lectiones ad S. Petrum.
In Feſtivitatibus ſanctæ Crucis, Lateranis in baſilica Salvatoris.

ANNOTATA.

a *Ante Capitalum hoc noſtrum, interponit Cod. impreſſus Capitulum*, De hebdomadis, qualiter dividuntur per ordines. *Noſter vſtbaec ſubnectit infra num.* 152. *poſt titulum ſuum*, Quando lectorium B Petro ornatur: *nulla alia interpoſita titulo.*

b *Cod. impr.* Virgatiorum, *& quidem bic eodem titulo.*

c *Ubi paulo ante Codex ms. legit*, opus gradum; *impreſſus habet* opus gradatum. *Hic vero, ubi*, eum cloaca & floribus ſuis, *idem impreſſus ſcribit*; cum cloaca & floriali ſuo. *Neutra lectio placet. Quid enim floribus cum cloaca? qua receptaculum ſordium. Quid ſi legas?* & foricis ſuis. *Per has quippe, ſeu publicæ ſint ſeu privatæ, dimittis ſolent ſordes alvi in cloacas, quæ diluuntur. Paulo etiam infra, ubi Noſter legit* ſicut Caſtellum; *Impreſſus habet* ſicut Caſtrum.

d *Ita videtur vox illa, quæ aliquantulum breviata habetur in Cod. ms., legenda eſſe, ac idem ſonare quod* Carnelevamen; *quæ vox apud Ughellum in Cbarta, anno* 1195 *ſignata, non ſemel legitur tomo 7. Italiæ ſacræ col.* 1311. *& ſeq. noviſque Dominicam in Quinquageſima; aliis etiam æque barbare dictam* carni & Carniſprivium; *quia inde uſque ad Paſcha olim abſtinebatur a carnibus per dies quinquaginta. Notare autem vocem illam noſtram* Carnelevatio, *dictam Dominicam Quinquageſimæ, colligitur tum ex ordine, quo dies illic enumerantur, tum ex Cod. impreſſo, ubi* Quinquageſima, *pro noſtra* Carnelevatio *legitur.*

e *Quæ hinc uſque num.* 133. *ſequuntur, jam ante in Cod. impr. relata fuerunt pag. ejus* 135. *præfixo titulo*, de hebdomadis, qualiter dividuntur per ordines, *in noſtro ms. nullus erat.*

f *Sequentia a num.* 134. *uſque ad* 151; *deſunt in Cod. impr.* D

CAPUT VIII.

Quando coronetur Papa. Stationes nocturnæ & diurnæ. Loca Martyriis celebria, Theſaurus Baſilicæ, Donatio Caroli M. Cameteria. Pontes.

De feſtivitatibus, in quibus Dominus Papa debet coronari.

HÆ ſuos feſtivitates, in quibus Dominus papa debet coronari. In feſto videlicet ſanctorum quatuor Coronatorum; in feſtivitate S. Martini papæ, ubi dicitur titulus Equitii; in feſto S. Clementis; in Dominica de Adventu ad S. Mariam in præſepe; in Dominica de Hieruſalem ad ſanctam Crucem; in Domioica de Gaudete ad S. Petrum; in Natale Domini; in feſto S. Stephani, in Epiphania Domini ad S. Petrum; in Dominica Lætare Hieruſalem; in paſcha; in ſecunda feria poſt paſcha, ad S. Petrum. (Nota, quia ſemper cum Domious papa coronatur ad S. Petrum, accipiunt Canonici pro presbyterio octo ſolidos Lucenſes & decem ſolidos pro veſtiario *a*); in Dominica, Ego ſum paſtor bonus; in Aſcenſione Domini; in Pentecoſte; in feſtivitate S. Petri; in feſtivitate S Silveſtri; in ſuo Anniverſario. E a

Nocturnales Stationes.

152 Hæ ſuns nocturnales Stationes S. Petri; Dominica de Gaudete; Epiphania; Aſcenſio Domini; Pentecoſte; feſtivitas S. Petri, & Octava ejus; feſtivitas S. Andreæ. In unaquaque iſtarum Stationum ſcholæ Palatii, Cardinales ſcilices presbyteri diaconi Cardinales, ſubdiaconi, cantores, regionarii, acoliti debent habere quinque ſolidos deoariorum Papianſium de altari B. Petri pro cænatica; archidiaconus debes habere decem & octo denatios Papieoſes pro his qui eantant reſponſoria, (qui etiam denarii per manus ſuas exponuntur his qui incipiunt reſponſoria. Si vero corjales non interſuerint officiis, canonici eccleſiæ habent prædictos denarios, quoniam ipſi faciunt officium.) Et ad Miſſam medietatem altaris prædictæ ſcholæ habent inter eos & capellanos Domioi papæ uſque ad finem Miſſæ. Canonici vero B. Petri duodecim ſolidos accipiebans antiquitus, ſed modo habent ſex (ſolidos Lucenſes) per ſtationem. Si vero abſens fuerit pontifex & venerit Cardinalis ſolus cantare Miſſam, in quacumque ſtatione totam medietatem (altaris) habens prædictæ ſcholæ: Cardinalis vero qui cantat Miſtam habet tertiam partem oblationis: ſed ſi habet aliquem ſocium Cardinalis, non fit ita, ſed oblatio (ſicut mos eſt) communiter dividatur per ſcholas. F

153 Hæ ſuns S. Petri diurnæ Stationes. In omnibus Sabbatis quatuor temporum; in Domioica de Quinquageſima; Dominica de paſcha *b*: feria ſecunda poſt paſcha; Dominica, Ego ſum Paſtor bonus; in Litaniis Majoribus; (Nota, quod in hac ſtatione habent Canonici pro presbyterio octo ſolidos Lucenſes, & decem ſolidos pro veſtiario.) In dedicatione; in Cathedra. In unaquaque harum Stationum accipiunt ſcholæ v ſolidos den. pap. & oblationes: ſed Dominus pontifex accipis (per camerarium ſuum) xx ſolidos den. pap. in nocturnis Stationibus, quando accenduotur reiia; & in diurnis, quando accenduntur quatuor eandelæ per capitulum, ſimiliter. b

154 Hæc

154 Hæc ſuot *e* loca, quæ inveniuntur in Paſſionibus Sanctorum. Foris poſt portam Appiam, ubi beatus Sixtus decollatus fuit, & ubi Dominus apparuit B. Petro, Domine quo vadis; templum Martis. Inter portam eſt arcus Stillæ; demum eſt regio Faſciolæ ad S. Nereum; vicus Canalium ad S. Georgium, ubi fuit domus Luculli; & eſt ibi Velum Aureum. Aqua Salina ad S. Anaſtaſium, ubi decollatus fuit B. Paulus. Hortus Lucinæ, ubi eſt eccleſia S. Pauli. Interlude *d*, id eſt inter duos ludos; id eſt Clivus Scauri, qui eſt ioter Amphitheatrum & Stadium. Ante Septem ſolium, ubi eſt cloaca, in qua jactatus fuit S. Sebaſtianus, qui revelavit corpus ſuum Lucinæ, dicens; Invenies corpus meum, pendens in unco.

155 Gradus Eliogabali eſt in introitu Palatii, in inſula videlicet Caterata *e* poſt ſanctam Trinitatem. Arcus ſtillans *f* ante Septimum ſolium. Arcus Romanus inter Aventinum montem & Alliſto, ubi B. Silveſter & Conſtantinus oſculati ſunt, & diviſere ſe; qui videlicet arcus fuit io Trivio, quo itur ad S. Sabam & ad S. Paulum; & quo venit a ſeptem viis vel a S. Priſca. In tellure id eſt in Cannapara, ubi fuit templum Telluris. Privata Mamertioi eſt ſub Capitolium ante Martem. Via Cornelia eſt illa, quæ vadit per Pontem Milvium & exiit in ſtradam. Via Aurelia eſt illa, quæ vadit juxta Girolum. Vicus Latricii eſt ad S. Praxedam. Vicus Patricii eſt ad S. Pudentianam. Baſilica Jovis ad S. Quiriacum. Thermæ Olimpiadis, ubi aſſatus fuit S. Laurentius, Paniſperna. Palatium Tiberianum, ubi Decius & Valerianus receſſere, mortuo B. Laurentio, eſt in monte Banionapuli, qui nunc vocatur Palatium de Cornutis. Circus Flaminius eſt ad pontem Judæorum. In Tranſtyberim fuit templum Ravennantium, & fundens oleum, ubi modo eſt eccleſia S. Mariæ.

De theſauro & excellentia hujus ſacroſanctæ Eccleſiæ.

156 Sicut in antiquis & probatis geſtis Romanorum Pontificum habetur & legitur, & a noſtris majoribus frequenter audivimus; beatiſſimi Romani Pontifices, quoniam B. Petri baſilicam præ ceteris eccleſiis dilexere, eam adornare præ ceteris ſtuduerunt. Inter quos beatiſſimus Leo Papa quartus (ſicut in Pontificali habetur) fecit fieri optimum Cyburium de argento ſuper ſacroſancto altari ejus, ex columnis argenteis: arcam quoque altaris intus & extra deargentavit; & non tantum ſacram B. Petri Confeſſionem, verum etiam frontem prædicti altaris, ſatis decenter & honorifice deornavit. Nam tabulam de auro & ſmalto, penſantem ducentas & ſexdecim libras auri, fecit fieri; in qua vetus & novum Teſtamentum continebatur, & poſuit eam in frontem altaris; quam & nos etiam vidimus, Crucem quoque de auro puriſſimo ex diverſis gemmis, jacinthis ſcilicet & albis & ſmaragdis ornatam, miræ magnitudiois, & poſuit eam juxta venerabile altare B. Petri parte dextera, peoſantem mille libras auri optimi; & permanſit ibi uſque ad rempora noſtra.

157 Feeit & imaginem Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, in throno ſedentis, cum duobus Angelis circa ſe: nec oon & viginti alias imagines de argento circa eam; & poſuit eas ante altare ſuper columnas vitineas. Fecit quoque quadraginta caniſtra argentea, id eſt Coronas argenteas, in quibus lampades appenderentur, a pectoralibus ſcilicet ante altare uſque ad Crucifixos: nec non & Crucem auream magnam ad altara ſanctorum Apoſtolorum Simonis & Judæ, penſantem ducentas libras. Ab alia parte eccleſiæ, ad altare videlicet Apoſtolorum Philippi & Jacobi, magnam Crucem de argento, penſantem ducentas libras. Portam quoque mediam tabulis argenteis totam decoravit, unde uſque hodie dicitur porta Argentea; quam etiam & nos vidimus, licet in pueritia.

158 Donavit & canonicis B. Petri caſtrum Buccejam de proprio patrimooio ſuo. Condidit quoque magnum privilegium earticineum Canooicis B. Petri, io quo præter multa alia dooa, donavit ejuſdem Canonicis in perpetuum eccleſiam Salvatoris, quæ eſt poſita in Turrione, quam ſiquidem eccleſiam ipſe beatus Pontifex ad ſepulturam peregrinorum omnium Ultramontanorum fecerat; & eccleſiam S. Juſtini io monte Saccorum, quam fecerat ad ſepulturam omnium peregrinorum Latinorum; nec non & eccleſiam S. Peregrini, extra civitatem Leooianam poſitam, cum Confeſſione & tenimentis ſuis; & eccleſiam B. Mariæ in Pallazzolo cum pertinentiis ſuis; & eccleſiam S. Georgii martyris poſt ſanctum Petrum poſitam. Multa quoque alia, quæ in præfata B. Petri baſilica idem ſanctiſſimus Præſul fecit fieri, poſſemus ſcriptis mandare, ſed non expedit, quoniam liber pontificalis maoifeſtiſſime indicat *g*.

Donatio Caroli Imperatoris.

159 Quaniam reverentiam, quam dilectionem totus orbis terratum huic ſacroſanctæ baſilicæ B. Petri exhibeat, quantumque Chriſtianiſſimus Romanorum imperator Catolus eam ditavit & honoravit, in vita beatæ recordatioois Domini Adriani primi Papæ manifeſtiſſime indicatur. Nam donationem B. Petro & ejus ſucceſſoribus per capellanum notarium ſuum Etherium, religioſum & prudentem virum, lætiſſime fecit: in qua conceſſit prænominato pontifici Domino Adriano & ejus ſucceſſoribus in perpetuum has urbes & Caſtella; id eſt Aluois cum inſula Corſica; deinde in Soriano; deinde in monte Barbone; deinde in Urbe veteri; deinde Parma; deiode in Regio, & exinde in Mantua; atque Mootem Silicis, ſimiliter & univerſum Exarcatum Ravennantium, ſicut antiquitus erat; atque provincias Venatiam & Hiſtriam; oec non & cunctum ducatum Spoletanum ſeu Beneventanum: factaque eadem donatione, propria ſua maou eam ipſa Imperator corroborans, univerſos epiſcopos, abbates, duces, & grafiones in eam aſcribi fecit.

160 Quam nimirum chartam donationis, prius ſuper altare B. Petri ſuperius, & poſtmodum intus in ſancta ejus Confeſſione ponentes, tam ipſe Francorum rex, quamque ejus principes, B. Petro & ejus Vicario ſanctiſſimo Adriano Papæ, ſub terribili ſacramento ſeſe omnia conſervaturos, quæ in eadem charta donationis continentur, promittentes, tradidere. Apparem quoque ipſius Donationis per eumdem Etherium ſcribi faciens intus ſuper corpus B. Petri, ſubtus poſitis Evangeliis, pro firmiſſima cautela & æterna nominis ſui ac regni Francorum memoria, propriis ſuis manibus poſuit: aliaque ejuſdem Donationis exempla per ſcriniarium ſanctæ Romanæ Eccleſiæ adſcripta, ejus excellentia ſecum deportavit; & ideo, ut putamus in memoriam tam magnificæ Donationis, nomina civitatum, quæ

A prænominatus Romanus imperator huic ſacroſanctæ eccleſiæ contulit, in portis æneis, quæ ſuper gradus B. Petri fuere, videlicet in introitu eccleſiæ S. Mariæ inter Turres, argenteis litteris (ſicut nos vidimus & cum ſtreptibus ſæpiſſime legimus) adnotata fuera, videlicet Peruſium, Feſulæ, Cluſium, Bulſinum, Affiſium &c.

Caliſtus 2, conquat altare S. Petri & eius ſacras.

161 Beatæ recordationis dominus Caliſtus Papa II, quoniam decorem domus Domini, ſicut propheta, plurimum dilexit, altare B. Petri, quod nimia vetuſtate & lapidum percuſſionibus quodammodo violatum videbatur, optimis marmoribus veſtivit & decoravit; & in feſto Annuntiationis beatæ Mariæ cum toto Concilio Ispidem altaris ſatis honorifice & devote conſecravit. In qua videlicet conſecratione (ſicut invenimus in libris noſtris ſcriptum) fecit remiſſionem trium annorum annuſsliter ad eam devote venientibus: (& *b* cancellis ferreis, ut appareat, prædictum ſacroſsnctum altare circumſepſit: candelabra quoque argentea magna ad ornatum ejus ante altare poſuit; cortinis optimis & magnis eccleſiam adornavit.

b

B

Innocentius 2, ornat idem altare.

162 Innocentius paps ſecundus ad ornatum altaris B. Petri feeit fieri magnam Crucem argenteam, penſantam centum libras, & deauratam poſuit juxta altare B. Petri manu dextra. Renovavit & Crucem ſtationslem, quæ vadit per Stationes; & B. Petri altara optimis & deauratis veſtibus vaſtivit. Porticum quoque B. Petri uſque ad ſsnctam Mariam in Tranſpadinam novis trabibus reſtauravit, ex magna parte novis & optimis tegulis cooperuit. Condidit quoque privtlegium, in quo conceſſit cannnicis baſilicæ B. Petri medietatem omnium miniſteriorum omnium altarium, quæ ſunt in eccleſia B. Petri & S. Mariæ in Turri, præter altsre S. Leonis IX. papæ.

Quo tempore corpora SS. Apoſtolorum Petri & Pauli a Græcis de ſarulcpcris ſuis ſurata ſunt, & ubi ſepulta.

163 Elapſis a pſſione ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli ducentis fere & quinquaginta annis, dum a Græcia corpora eorum de ſepulturis ſuis ad Orientem ferenda tnllerentur, videlicet S. Petri de Vaticano naumachiæ, & corpus S. Pauli de horto Lucinæ, ubi nunc eſt fabricata ejus eccleſia; extitit terræ motus nimius; eucurri: Populus Romsnus & comprehoderunt eos in locum, qni dicitur Catacumba, via Appia, milliario tertio ab urbe Roma: & ibi cuſtodita ſunt corpora anno uno & menſibus ſeptem, quouſque fabricaverunt loca, in quibus poſita fuerant corpora eorum; & illuc revocata ſunt cum gloria hymnorum. Corpus ſcilicet B. Petri per papam Cornelium, & portatum in Vaticano naumachiæ: beati vero Pauli per Lucinam Chriſti famulam, ſecundo ab Urbe miliario in proprin ajuſdem Lucinæ prædio in via Oſtienſi.

C

164 Dehinc decurſis, ut diximus, ducentis fere & quinquaginta annis eum divina elementia Dei eccleſiæ ſuæ pacem condonare decreviſſet, Conſtantinum Auguſtum miſericora Deus providentia ſua lepra perauſſit. Hic itaque Auguſtus, cum per revelationem commonitus, Silveſtrum papam a monte Soracte adſciviſſet, atque per ejus prædicationem credens in Chriſto, baptiſmatis unda perfuſus eſſet, continuo ab ajus corpore univerſus languor fugatus eſt: moxque per univerſum orbem templa paganorum claudi imperans, Chriſtianis copiam divina conſtruendi domicilia conceſſit. Tune cum ipſe per loca ſingula, plurima Chriſto ſacraria conſtruxiſſet, Romæ templum Apollinis, quod Vaticanum appellabatur, in divinum verſum oraculum, B. Petri nomine dedicavit, ibique ejus ſanctiſſimum corpus ſumma cum exultatione locsvit: ac ne nmquam a quolibet tam pretioſus inde thefaurus poſſit auferri, circa loculum ipſum, quo beatum corpus continetur, tantum æri ciprique liquorum præcepit effundi, ut ex omni undique latere, & tam ſupra, quam ſubter, ad quinque pedum craſſitudinem, vaſtam molem efficeret; quæ non ſolum minime reſcindi, ſed nec de loco, ullo modo moveri poſſit. Super æs ipſum autem poſuit Crucem ex auro puriſſimo centum quinqusginta librarum. Pari etiam modo beatiſſimi quoque Pauli corpus venerabile in baſilica, quam ipſe ejus in honorem conſtruxerat, ſepelivit. Ad quorum ſacra veſtigia dum de toto undique mundo Fideles concurrunt, effectum . . . præſtante Domino noſtro Jeſu Chriſto, qui cum Deo Patre & Filio & Spiritu ſsnćto vivit & regnat in ſecula ſeculorum. Amen.)

D

Os Cœmeterii, quæ invenientur in paſſionibus ſanctorum.

E

165 Hæc *c* ſunt cœmeteria, quæ inveninntur in Pſſionibus Sanctorum. Cœmeterium Calepodii ad S. Pancratium. Cœmeterium S. Agathæ ad Girulum. Cœmeterium Urſi ad Porteſam; & Cœmeterium S. Feliciis via Portuenſi. Cœmeterium Caliſti juxta Catacumbas. Cœmetarinm Prætextati, inter portam Appiam ad S. Apollinarem. Cœmeterium Gordianum foria portam Latinsm. Cœmeterium inter duas Lauros ad S. Helenam. Cœmeterium ad Urſum pileatum ad S. Vivianam. Cœmeterium in agrum Veranum ad S. Laurentium. Cœmeterium ad S. Agnetem. Cœmeterium Fontis S. Petri. Cœmeterium Priſcillæ ad pontem Salarium, & Cœmeterium Cucumeris. Cœmeterium Traſonis ad S. Saturninum. Cœmeterium S. Felicitatis. Cœmeterium S. Hermetis & Domitillæ, eſt foris portam Pincisnam, ubi eſt eccleſia S. Hermetis martyris. Juxta cœmeterium S. Caliſti eſt cœmeterium Pontianum. Cœmeterium S. Ciriaci eſt in via Hoſtienſi, ubi eſt eccleſia S. Ciriaci.

De Pontibus.

166 Hi ſunt Pontes Romæ, qui in Legendis Sanctorum inveniuntur. Pons Milvius, qui eſt in via Flaminia. Pons Adrianus, qui nunc vocatur S. Petri. Pons Veronianus, qui nunc vocatur Pons fractus aſuria. Pons Antoninus, qui fuit in Arenula. Pons Fabricius. Pons Grannus. Pons Senatoris, qui nune dicitnr S. Mariæ. Pons Marmoreus Theodnſii aripammea, & Pnna Valentinianus *k*,

F

k

ANNOTATA.

a *Hæc* Nota, *atque iterum alia numa* 53. *cum ubſint a codice ms Manlii noſtri, ſint autem in impreſſo Romani, manifeſte conjectus, ob hoc inſerto fuiſſe.*

b *Cod. impr.* Dominica de Paſſione.

c *Quæ hoc num.* 154. *& duobus ſeqq. referuntur, inſerta hic ſunt ex ſolo Cod. impreſſo Romani per Ponlum de Angelis; ſunique illius finis. Quæ deinde ſequuntur, ſunt in Codice noſtro ms. Manlii.*

d *Sic etiam ſcribit Floravantes Mortinellus in Romo ſacro pag.* 46. *verſimiliter ex ipſo Manlio; ponitque locum inter Amphitheatrum & Circum maximum, quod eodem redit.*

e *An forte legendum* Caminiana? *quæ Martinello eſt inſula in monte Cœlio.*

f Arcus ſtillans, *idem qui num. præcedenti* Areus ſtillæ, *& in Vito S. Stephani PP.* I, *apud Ano-*

A *Aaaßaſium* Arcus ſtellæ. *Ponitur etiam ab antiquo Scriptore apud Martinellum, ante Septiſolium.*

g *Hactenus dicta num.* 160. *de donariis Leonis IV. etiam ſupra a num.* 17. *relata fuerunt, tum a Manlio Ms. tum ex Romano impreſſa. Volui hæc tamen hic recudere, tum ut ne recudam a Cod. Ms. tum quia variantes lectiones ſenſum auctoris nonnullibi forteſſe clariorem reddere poſſint; tum præcipue, quia priori loco, manifeſte deprehenditur erratum eſſe, ubi num.* 10. *ſic legitur*: Condidit quoque *Leo* magnum privilegium Carteicinium canonicis in perpetuum eccleſiam Salvatoris, *Leguntur autem hic ſenſu integro*: Condidit quoque magnum privilegium Carteceneum canonicis S. Petri, in quo, præter multa alia dona, donavit ejuſdem canonicis in perpetuum eccleſiam Salvatoris.

h *Sequentia uſque ad num.* 165. *deſunt in noſtro Manlio Ms. Sunt autem in Romano impreſſo, & ſunt ejus poſtrema.*

i *Uti præmiſſa tribus quatuorve poſtremis numeris, in ſolo leguntur Codice impreſſo Romani canonici; ita quæ hinc ſequuntur, in ſolo noſtro habentur Manlio Ms.*

B k *In his voces quædam obſcuriores ſunt*, Aſaria Aripammea; *item ponies* Veronianus & Grannus; *uti quidem in Ms. noſtro leguntur. Duas primas neſcio quo referam: poſteriores inter ponitum nomina nuſquam reperi hactenus. Eruditus quiſpiam Romæ Antiquarius, aut ſcripturam emendet, ſi perperam exarata eſt; aut explicet ſi poſſit. Panlem* Veronianum, *non credidere, urbem Veronam hic reſpicere: legi poſſet* Neronianus, *ſi iſtius nomitat pons aliquando Romæ fuerit.*

CAPUT IX.

Ordo & ſucceſſio Romanorum Pontificum.

BEatus Petrus Apoſtolus ſedit annos XXV. menſes VII. dies VIII.
Linus ſedit annos XI. menſ. III. dies XII.
Cletus ſedit annos XI. menſ. I. dies XI.
Clemens I. ſedit annos IX. menſ. IX. dies X.
Anacletus ſedit annos IX. menſ. II. dies X.
Evariſtus ſedit annos X. menſ. VII. dies II.
Alexander I. ſedit annos VIII. menſ. V. dies IC.
C Sixtus I. ſedit annos X. menſ. III. dies XXI.
Theleſphorus ſedit annos XI. menſ. III. dies XXII.
Iginus ſedit annos IV. menſ. III. dies VI.
Aniceius ſedit annos IX. menſ. III. dies IV.
Pius ſedit annos XI. menſ. IV. dies XXI.
Soter ſedit annos IX. menſ. III. dies XXX.
Eutherius ſedit annos XV. menſ. VI. dies V.
Zepherinus ſedit annos IX. menſ. VI. dies X.
Victor I. ſedit annos X. menſ. VI. dies X.
Caliſtus I. ſedit annos V. menſ. X. dies X.
Urbanus I. ſedit annos VIII. menſ. XI. dies XII.
Pontianus ſedit annos V. menſ. II. dies II.
Antheros ſedit menſ. I. dies XXV.
Fabianus ſedit annos XIV. menſ. XI. dies VI.
Cornelius ſedit annos III. menſ. II. dias III.
Lucius I. ſedit annos III. menſ. V. dies
Stephanus I. ſedit annos IV. menſ. II dies XV.
Sixius II. ſedit annos II. menſ. X. dies VI.
Dioniſius ſedit annos II. menſ. III. dies
Felix I. ſedit annos II. menſ. X dies XXV.
Eutichianus ſedit annos VIII. menſ. X. dies IV.
Cajus ſedit annos XI. menſ. IV. dies XIV.
Marcellinus ſedit annos VII. menſ. II. dies XV.
Marcellus ſedit annos VI. menſ. dies XXII.
Euſebius ſedit annos II. menſ. II. dies XXV. D
Milciades ſedit annos III. menſ. VI. die VIII.
Silveſter I. ſedit annos XXIII. menſ. X. dies XI.
Marcus ſedit annos IC. menſ. VIII. dies XX.
Julius ſedit annos XI. menſ. II. dias VIII.
Liberius ſedit annos X. menſ. VII. dies VII.
Felix II. ſedit annos I. menſ. dies
Iterum Liberius ſedit annos V.
Damaſus I. ſedit annos XVIII. menſ. II. dies X.
Siricius ſedit annos XV. menſ. XI. dias XXV.
Anaſtaſius I. ſedit annos II. dies XXVI.
Innocentius I. ſedit annos XV. menſ. II. dies XX.
Zoſimus ſedit annos I. menſ. VIII. dies XXV.
Boniſacius I. ſedit annos IC. menſ. VIII. dies XIII.
Cæleſtinus I. ſedit annos VIII. dies IX.
Sixius III. ſedit annos VIII. dies IV.
Leo I. ſedit annos XXI. menſ. I. dies XXVII.
Hilarius ſedit annos VI. menſ. II. dies X.
Simplicius I. ſedit annos XV. menſ. I. dies XII.
Felix III. ſedit annos V. menſ. XI. dies XVII.
Gelaſius ſedit annos IV. menſ. VIII. dies IIX.
Anaſtaſius II. ſedit annos I. menſ. XI. dies XXIV.
Simachus ſedit annos XV. menſ. VII. dies XXVIII. E
Hormiſda ſedit annos IX. dies XVII.
Joannes I. ſedit annos II. menſ. VIII. dies XVIII.
Felix IV. ſedit annos IV. menſ. II. dies XIII.
Boniſacius II. ſedit annos II. dies XXVI.
Joannes II. ſedit annos II. menſ. IV. dias VI.
Agapitus ſedit annos menſ. XI. dies XVIII.
Silvetius ſedit annum I. menſ. V. dies XI.
Vigilius ſedit annos XVII. menſ. VI. dies XXVI.
Pelagius I. ſedit annos IV. menſ. X. dies XVIII.
Joannes III. ſedit annos XII. menſ. XI. dias XXVII.
Benedictus I. ſedit annos IV. menſ. I. dies XVIII.
Pelagius II. ſedit annos X. menſ. IX. dies X.
Gregorius I. ſedit annos XIII. menſ. VI. dies X.
Savinianus ſedit annum I. menſes V. dies X.
Boniſacius III. ſedit menſ. VIII. dies XXVIII.
Deuſdedit ſedit annos III. dies XI.
Boniſacius IV. ſedit annos V. dies XIII.
Honorius I. ſedit annos XII. menſ. XI. dies XVII.
Severinus ſedit anoum I.
Joannes IV. ſedit annum I. menſ. IX. dies XVIII.
Theodorus I. ſedit annos VI. menſ. V. dies VIII.
Martinus ſedit annos VI. menſ. C. dies XXVI.
Eugenius I. ſedit annos II. menſ. VIII. dies XXII.
Vitalianus ſedit annos XIV. menſ. VI. dies F
Adeodatus ſedit annos IV. menſ. II. dies V.
Donus ſedit annum I. menſ. V. dies X.
Agatho ſedit annos II. menſ. VI. dies III.
Leo II. ſedit annum menſ. V. dies XVII.
Benedictus II. ſedit annos menſ. X. dies XII.
Cono ſedit annum menſ. XI. dies IX.
Sergius I. ſedit annos XIII. menſ. VIII. dies XXIII.
Joannes V. ſedit annos CC. menſ. VII. dias XVI.
Joannes VI. ſedit annos II. menſ. VII. dies XVI.
Siſinnius ſedit annum menſ. dies XX.
Conſtantinus I. ſedit annos VII. dies XV.
Gregorius II. ſedit annos XVI. menſ. VIII. dies XV.
Gregorius III. ſedit annos X. menſ. VIII. dies XII.
Zacharias ſedit annos X. menſ. VIS. dies XV.
Stephanus II. ſedit annos V. dies XVIII.
Paulus ſedit annos X. menſ. I. dies
Conſtantinus II. ſedit annum I. menſ. C. dies
Stephanus III. ſedit annos III. menſ. V. dies XXVII.
Adrianus ſedit annos XXIII. menſ. X. dies XVIII.
Leo III. ſedit annos XX. menſ. V. dies XVI.
Stephanus IV. ſedit annum menſ. VII. dies
Paſchalis I. ſedit annos VII. dies XXVII.
Eugenius II. ſedit annos III. menſ. II.
Valentinus ſedit annum menſ. dies XL.

Gre-

A Gregorius IV. ſedit anoos xii.
Sergius II. ſedit annos. iii. menſ. ii.
Leo IV. ſedit annos viii. meoſ. iii. dies vi.
Benedictvs III. ſedit annos ii. menſ. v.
Nicnlaus I. ſedit annos ix. menſ. ii. dies xx.
Adrianus II. ſedit annot v. menſ. iii.
Jnannes VII. ſedit annns x. dies ii.
Marinvs I. ſedit annum i. menſ. v.
Adrianus III. ſedit annum t. menſ. iii.
Stephanus V. ſedit annos vi. dies ix.
Fnrmnſus ſedit annns v. meoſ. vi.
Bonifacius VI. ſedit dies xv.
Stephanus VI. ſedit annum i. menſ. iii.
Rnmanvs ſedit menſ. iii. dies xiiii.
Theodnrvs II. ſedit dies xx.
Jnannes VIII. ſedit annos ii. dies xv.
Benedictux III. ſedit annos iii. menſ. ii.
Leo V. ſedit dies xl.
Chriſtophorus I. ſedit menſ. viii.
Sergius III. ſedit annos vii. menſ. iii. dies xvi.
Anaſtaſius II. ſedit annos ii. meoſ. ii.
Lando ſedit menſ. vi.
Joannes IX. ſedit annos xiv. menſ. ti. dies iii.
Len VI. ſedit menſ. vi.
B Stephanus VII. ſedit annos ii. menſ. i.
Len VII. ſedit annos iii. menſ. vi. dies x.
Joannes X. ſedit annot iv. menſ. x.
Stephanus VIII. ſedit annos tii. menſ. iv. dies xv.
Marinus II. ſedit annos tii. menſ. vi. dies xiv.
Agapirut II. ſedit annns x. menſ. vi. dies x.
Joannes XI. ſedit annos vii. menſ. x. dies v.
Benedictus V. ſedit menſ. ii. dies v.
Leo VIII. ſedis annvm i. menſ. iv.
Joannes XII. ſedit annos vii. menſ. xi. dies v.
Benedictus VI. ſedit annum i. menſ. vi.
Dnnus ſedit anoum i. menſ. vi.
Bonifacivs V. ſedit menſ. t. dies xii.
Benedictus VII. ſedit annos ix. menſ. vi.
Jnannes XIII. ſedit menſ. viii.
Jnannes XIV. ſedit menſ. iv.
Joannes XV. ſedit annns x. menſ. vii. dies x.
Gregnriut V. ſedit annos ii. menſes v.
Jnannes XVI. ſedit menſ x.
Silveſter II. ſedit annos tv. menſ. i. dies viii.
Jnannes XVII. ſedit menſ. v.
Joannes XVIII. ſedit annos v.
Sergius IV. ſedit annns ii.
C Benedictus VIII. ſedit annns xi. menſ. xi. dies xxi.
Jnannes XIX. ſedit annos tx. menſ. is.
Benedictus IX ſedit annns xiv.
Silveſter III. ſedit dies lxvi.
Gregorius VI. ſedit annns ii.
Clemens II. ſedit menſ. tx. dies vii.
Len IX. ſedit annos v. menſ. ii. dies vi.
Damaſus II. ſedit annos iii. menſ. ii. dies vi.
Victnr II. ſedit annos ii. menſ. iii. digs xiii.
Srephanus IX. ſedit menſ. tx.
Benedictus X. ſedit menſ. ix.
Nicolans II. ſedit annos ii. menſ. vi.
Alexander II. ſedit annos xi. menſ. vi. dies xxv.
Gregorius VII. ſedit annns xii. menſ. i. dies iv. D
Victor III. ſedit annum i.
Urbanus II. ſedit annos xi. menſ. tv.
Paſchalis II. ſedit annos xviii. menſ. v. dies vii.
Gelaſius II. ſedit annum i.
Caliſtus II. ſedit annos v. menſ. x. dies xiii.
Hnnorius II. ſedit annos v. menſ. ii. dies tv.
Innocentivs II. ſedit annos xiii. menſ. vii. dies vii.
Cæleſtinus II. ſedit menſ. v. dies viii.
Lucius II. ſedit menſ. xi. dies iv.
Eugenius III. ſedit annos viii. menſ. tv. dies x.
Anaſtaſius IV. ſedit annnm t. menſ. sv. dies xxiv.
Adrianus IV. ſedit annns iv. menſ. viii. dies xxviii.
Hac alia manu addita eſt nota in Ms.
Qui ſequuntur, additi ſunt uſque ad Clementem V. poſt Mallii obitum. *Videlicet*,
Alexander III. ſedit annos xxii.
Lucius III. ſedit annos iv. menſ. ii. dies xviii.
Urbanus III. oatus Lombardus ſedit annum i. menſ. x. dies xv.
Gregorius VIII. natus Beneventanus ſedit menſ. i. diea xxvsi.
Clemens III. oatvs Romanus ſedit anoos iis. menſ. iii. dies x. E
Cæleſtinus III. natus Rnmanus ſedit annos vt. menſ. tx. dies s.
Innocentius III. natus Rnmanus ſedit annns xiii. menſ. iv. dies x.
Honorius III. natus Romaous ſedit annos x. menſ. vii. dies xx.
Gregorius IX. natus Capanus ſedit
Cæleſtinus IV. natus Medinlani, ſedit annos menſ. dies xiv.
Innocentius IV. natus Lombardus ſedit annos xt. menſ. vi.
Alexander IV. natus Campanus ſedit annos vit. menſ. iii. diet iv.
Urbanus IV. Ultramontanus ſedie annos tv. menſ. tv. diei iv.
Clemens IV. Ultramnntanus ſedit annos tit. menſ. ix. dies xxi.
Gregorius X. natus Placentinus ſedit annos iv. dies x.
Innocentius V. Ultramontanus ſedit menſ. v. dies v.
Adrianus V. Januenſis ſedit dies xl.
Joannes XX. Hiſpanus ſedie menſ. viii. F dies i.
Nicolaus III. Romanus ſedit duobus annis.
Martinus Ultramnnt ſedit annos iv. menſ. i. dies iv.
Hnnnrius IV. Roman. ſedit annos ii.
Nicnlaus IV. Eſchulanus de Marchia, de Ordine Mioorum, ſedit annos sv.
Cæleſtinus de Morrone, qui renuntiavit infra annum.
Boniſacius VIII. natus Campanus ſedit aonos viii. menſ. ix.
Benedictvs de Ordine Prædicatorum ſedit menſ. viii.

ALTER

ALTER LIBELLUS DE ANTIQUA S. PETRI AP. BASILICA IN VATICANO,

A Maphæo Vegio ejuſdem baſilicæ canonico conſcriptus.

PRÆFATIO EDITORIS.

De Auctore ejuſque geſtis ac ſcriptis aliis. C. J.

B *Auctoris Natales.*

PLuſcula hic, quam ſupra ad libellum Petri Manlii, præfori de Auctore lectis, tum ex ipſiuſmet ſcriptis, in Magna Bibliotheca Patrum tomo XV. anno MDCXXII. Coloniæ impreſſis; tum ex aliis, in noſtro de Actis Sanctorum opere primum vulgatis in loco non uno; tum etiam ex vitæ ejus compendio, quod extat cum ejuſdem libris de educatione liberorum & claris eorum moribus, in collectione variorum iſtiuſmodi opuſculorum, Baſileæ impreſſum anno MDXLI. apud Robertum Winter; recenſum vero cum pluribus Maphæi opuſculis in citata Bibliotheca Coloniſi ex recognitione P. Andreæ Schotti Societatis noſtræ, qui & nonnulla in dicto Vitæ compendio reformavit.

parentes, Maphæus itaque Vegius, orator & poeta inſignis, uti ejus opera teſtantur, civitatem in ducatu Mediolanenſi Laudenſem (quæ & Laus nova Pompeia multis dicitur, excitata ſeculo XII. ab imperatore Frederico Ænobarbo ex ruinis Landis Pompeiæ veteris, a Bejis olim conditæ, & a Mediolanenſibus aliquot tunc ante annos deſtructæ, vulgo Lodi) patriam habuit, natus ex familia clara, patre Bellerio, matre C Catharina Lonteria, anno Chriſti nati MCCCCVI. uti meo oſtendam ex ipſiuſmet ſcriptis. Non a matre, ſed a nutrice pia ſeminæ & moribus integra, verecundiaque præcipua, lactatus infans, una cum lacte mores quoque ejus ſuxit. *nutrix,* Quales autem illi mores fuerint, ſic tradit ipſe lib. 1. de educatione liberorum cap. 4. in fine: Me autem aluit nutrix tantæ verecundiæ, ut viris coram, ne oculos umquam attolleret: feminas vero ſæpius iotuens erubeſceret: memorque ſum a matre accepiſſe, oumquam ſe illam, quio rubore magno ſemper ſuffunderetur, alloqui potuiſſe. Erat præterea loquendi parciſſima, ſolitudinis appetentiſſima, turbæ iormiciſſima, adeo ut domi ferme ſemper, marito longe illam increpante, ſe contineret. Hujus ita nutricis meæ mores examuſſim me comitati ſunt, aeſi cor ejus atque animam cum lacte ſimul imbibiſſem.

puericia, in ſtudiis Mediolani acta, 3 Puer Mediolani in Grammaticæ diſciplinis pium ſenem inſtitutorem nactus, ibi anno XII. ætatis ſuæ concionantem audivit S. Bernardinum Senenſem ex ordine Minorum, quatuordecim tunc annis continuate in prædicandi munere verſatum. Ex quo colligitur, nativitatem Maphæi referendam eſſe ad annum Chriſti MCCCCVI. Mundo quippe natus Bernardinus anno MCCCLXXX. in feſto Nativitatis B. Mariæ VIII. Septembris, primitias ſuas ſacerdos ordinatus Deo obtulit anno MCCCCIV. in eodem feſto; & continuo concionari cepit; ut poſt annos quatuordecim ello in labore tranſactos, debeat ſtuaiſſe annus MCCCCXVIII. quando Mediolanum concionator venit, ibique a Maphæo anno circiter duodecimo ætatis ejus auditus eſt: illis autem a datem & ello abſtractis, reducitur nativitas ejuſdem ad annum ſextum ſupra milleſimum & quadringenteſimum. E

ubi anno 13 ætatis ſuæ

4 Pleraque hactenus dicta fundantur in ipſius Maphæi ſcriptis de Viſa S. Bernardini, apud nos die XX. Maii impreſſis tomo V. a pag. 287. cap. 2. nam 17. ubi de tempore ſuſcepti ab eo habitus religionis, primæ Miſſæ & prædicationis initio: tum cap. 5. num. 35. ubi prædicationis Bernardini atque ætatis ſuæ annum ſimul indicat Maphæus, ſuamque ætatem tunc temporis indolem ac mores ſufficienter declarat. Bernardinus, inquit citato cap. 5. num. 34. tandem venit Mediolanum, actis jam quatuordecim annis, quibus diſſeminando verbo Dei ſemper inteoderat. Ego tum, dum puer eſſem duodecim circiter annos natus, recolo eum ibi vidiſſe, abſque ullo prorſus nomine & fama; audiviſſe etiam in populo loquentem. F

Bernardinû Senen. concionatorem audivit

5 Nam erat mihi præceptor Grammaticæ optimus quidam ſeoex, qui diebus feſtis cum verba faceret, audire eum avide, ac diſcipulos quoſdam, præcipue ſibi commendatos, quorum unus etam, audituros etiam ſimul ſecum ducere conſueverat, dicereque ad nos ſæpius; Eamus filii, audituri bonum illum Fraterculum, tam vili ac trita indutum veſte, cui tanta linguæ gratia, tantus ſplendor eloqui tam aptus dicendi modus, tanta verborum ſimulatque ſenteotiarum majeſtas. Hujuſmodi enim ſolebat ſermonem de illo proferre: nam magoifice egregieque cum ſemper commendabat atque extollebat, affirmans conſtanter, numquam ſimilem illi aliquem vidiſſe. Ego judicio magiſtri mei fretus, noo meo, quod nullum quidem erat propter breviorem ætatem, maximi faciebam hominem, audiebamque verba illius attente, licet mious capax eſſet ingenium ad aceipiendum pondus ipſorum: ſed cum talem illum eſſe arbitrarer, qualem magiſter judicabat, videbantur mihi omnia quæcumque diceret, divino ore prolata. Hæc uti ad commendationem S. Bernardini concionatoris multum faciunt, ita non parum indo-

A *indolem in pueritia facilem atque morigeram commendant ſcriptoris.*

Quibus maxime incitamentis ſit ad diſcendum

6 *Idem ſcriptor eodem in opere de Educ. liberorum libro* a. *cap.* 8. *ait*, *ſe* pudoris (*quam virtutem a ſe cum recte nutricis verecundæ bouſtam dixit*) & laudis ſtudio *mirifice in litteris profeciſſe*. Quid verius, *inquit*, hac ſententia (*quod juventus, ex doctrina Lyconis Philoſophi, debeat pudore ſimul ac laude ad litterarum ſtudia incitari, ſicut equus calcaribus ac freno ad curſendum*) quid præclarius? Ego ita eam veram & præclaram affirmare audeo; ut nihil in teneriaribus annis, quibus ſumma ſub magiſtri cura eruditus ſui, ſenſerim, quod ad percipiendas magis litteras profuerit. Solebac enim Magiſter [ut recolo, ac recolens ſæpe rideo] dividere, quaſi in bellatorum acies, diſcipulos invicem diſceptaturos ſub judice eorum quopiam, qui dnctinc videbatur: atque ubi probe conſtictarum eſſet, qui ſtrctius præſtantiuſque pugnaſſent; & laudibus plurimum efferre, & ſedibus etiam dignioribus honeſtare. Id genus decertandi non poſſum ſatis dicere, quantum me, ne inferiar aliis ſaltem judicarer, ad ſuſtinendam omnem vigiliarum ſtudiorumque molem, pluſquam ætas etiam illa pateretur, incendebar; quantumque incitabat, ut qui doctiores alii videbantur, imitarer, excellentioreſque ſequena[, rardinres minime attenderem. *Atque hac ad primum Maphæi udmodum pueri magiſtrum* (*duos quippe habuit in Grammaticæ ſtudiis*) *referendu ſint. Teauſis inde undemis ad ulterius piiſſenis diſciplinum, uti ſequitur in cap.* 9. *ejuſdem libri.*

ſub primo magiſtro,

Item ſub ſecundo

7 Narrabo, *inquit ibi*, & altecius præceptoris mei artificioſiorem erudiendi induſtriam, quæ cum & laudis amore & pudoris metu pueros magis ad litteras excitaret, eo convenientius & huic loco ſubjicienda eſt. Secundum itaque mihi parec præceptnrem adhibuit; non quod primi doctrina aut cura aut moces illi diſpliceremr, quem ſummo certe amore aſſiduaque ſimiliaritate, convictu etism frequenti, cnnjunctiſſimum habebat; ſed quod ex Mediolanenſi urbe, in qua educarus ſui, in alism patriam, cogente neſcin qua cerum ſusrum rstione, migravir. Traditus ergn ſui ſeni cuidam, cnjus me delectat memocia, propteres quod licet non multum doctus eſſet, ſumma tamen humanitate morum, ſimplicitate quoque atque integritata vitæ eximia præſtabat. *Tum ſubdit*; *quu induſtria elle pueros inſtituebat, unimabatque ad ſtudendum alacrius*; *& paulo poſt deſcribit*, *quomodo ipſe ſub ejus diſciplinu profecerit*, *hac narrutione.*

Fuevi ac tudaſtrio ſuos.

8 Quare cum de laudandis pueris ſermo ſuſceptus ſir, inſtabo etism magis, atque alia, quæ mihi ſub eodem præceptore contigerunt, non omittam. Cum enim a primo doctnre, a quo jam omnia Grammatices rudimenta perceperam, tranſiſſem in ſecundi magiſtri diſciplinam, ac propter breves annos (nondum enim undecimum annum attigeram) videre ſibi, es quæ minime ignnrabam (præ pudore autem, non ignnrare iubticebsm) edocendus: ubi ille animadvertit, & celeriter quæ me docebst ediſcere, & ſcite, prinſqnam etiam dnceret, ad nmnia quæſtia reſpondere, mirsri adeo cœpit, ut & ſubdocentes, nlsro advncans, in admirationem ſecum duceret; & magna ſæpius ac præclara de tanra ingenii bonitate (cum longe ismen ſalleretur) prædicaret: ſineret multa proinde etiam mibi pro arbitrio licere. Eus egn magiſtri amore atque bumanitate, illis ego laudibus allectus, ad litterarum tanrum ſtudia incenſus ſui, quantum, ſi ſub primn præceptore perſtitiſſem, Iperandum de me nibil umqusm prorſus ſuiſſet. Erat enim aſper, cigidus, iracundus; qui & diligentius me cncare exiſtimana, ſæviebar ſæpius plagis; etiam ubi npus nnn erat, miniſque dcterrebat; rerrore deprimebat, ſnlitudine conſtringebat; animum vix umquam relaxare permittebat. Ex illius itaque diſciplina, tamqusm e carcere liberatus, arque ad alterum humaniorem dulciocmque præceptorem tcanslatus, mirum eſt quam erexi me animo, qusm litteris toto me dedi ſtudio, qnam labocem ulrro omnem, dılcendi cauſa, ſuſcepi; adeo ut & nonnulla jam ipſe poerarum vnlumina evolverem, & carminis aliquid nnvi (ad quod mita vi naturæ impellebac) quotidie ſemper excuderem, nemine etiam docente. Neque enim erat quiſquam ejus negotii gnarus. Ita profuit, ienem, blandum, ac ipſius, qualecumque eſſer, iogenii laudatorem admiratoremque magiſtrum bsbuiſſe.

Mittitur ad Dialecticen

9 *Paria de ſuo in poeſim genio proſequitur lib.* 3. *cap.* a. *prohibetur autem a patre ei indulgere, volente*, *utilioribus ſtudiis unimum ut upplicaret. Sic ibi loquitur*: Quæ experientia didici, nimirum recte illa teſtari poſſum, qui a tenella uſque ætate, neque ducente neque docente quoquam, ſola autem rantum impellente natura, tam vehementi poetarum amore inflammari cœpi, ut eorum comparatione cetera mibi parvn viderentur: quibus, cum ſecunda auca navigans, totis jam remis incumberem, probibuit me pater, atque ad Dialecticen, ramquam ad graviorem honeſtioremque diſciplinam ut ſtudium convecterem, juſſit. Parebam iraque paternæ voluntsti: cum rsndem naturæ longe majus imperium evicit, ut Muſas, quibus latenter ac furtim quidem, ne id patec præſentiret, vacabam, cevocarem. Poſt Dialecticen vero, quam non minus certe quam peſtiferum quiddam exhorrebam, tran·latus ſui a patce in primo ipſo pubertatis limine ad ſtudia juriſconſulnrum, quorum lectinne, propter ſummam, quam in eis offendi & ingenii & eruditionis & eloquentiæ vim, plurimum ſemper delectatus ſui. Ceterum quod sd exercendam eam facultatem ſpectat, nihil eſt, a quo umquam magis abhncruerim; nibil, quod naturæ meæ advecſum umqusm repugnanlque magis babuerim; ur [quod Naſo de ſe canit]

ex Juriſ prudentia diſcendam

Nec me verboſas leges ediſcere; nec me
Ingrsto vnces prnſtituiſſe foro,

invita Minerva.

licuerit. Quare poetas, licet me multa inde violentiſſime retrsherent, cogenta tamen majore neſcin qua vi animi, inter ipſa legum ſtudia reperebsm; in quibus quantulumcnmque prnfecerim; illud certe nnn ambigo, parum me vel nibil in quavis alis diſciplina cnnſecuturum umqusm fuiſſe. Tam invicta indnmitaque eſt, tanto imperio dnminatur ſua cuiqua natura.

Quando Romam profectus,

tn *A juriſprudentia*, *quum didicit quidem non illubenter*, *ſed inducere animum non potuit*, *ut illum publice exerceret*, *videtur ſanctioribus ſtudiis applicuiſſe animum*, *ſeque Romam deinde contuliſſe. Quando autem?* Sunt qui Maphæum Murtini PP. *V. anno* MCCCCXXXI. *defunctt*, *Daturum faciunt*, *quos inter Waddingus in annalibus ſuis ad annum* MCCCLXXX. *non uno loco*, *& ante ipſum*, *ad impreſſum Romæ an.* MDLXXXVI. *Maphæi carmen de tranſ-*

A *translationis S. Monicæ, monstur lector, quod* Maphæus Vegius Martini Papæ V. Datarius, ad recipiandas & honorifice collocandas S. Monicæ reliquias ſacras, marmoraum ſepulcrum, mira arte elaboratum, erigendum tunc euravit, cum illæ Romam tranſferrentur. *Alii etiam ſcribunt, Maphæum & tranſlationem facti corporis curaſſe, & ſuis impenſis perfeciſſe. Quæ quamquam negare nolim poſſe omnia ſic facta fuiſſe; cuperem tamen ſcriptorem habere ipſi tempori tranſlationis propinquiorem, qui id aſſeraret.*

& Datarius Papæ factus ſit;

11 *Martinus Papa tam in ſuo Brevi de tranſlatione corporis, quam in ſermone ad Fratres Auguſtinianos, qui dicitur ex verbis ipſius Pontificis fuiſſe editus, nominat nonnullos, quorum negotia conſenſit, corpus Oſtia Romam tranſferri, & quorum opera id factum ſuit; videlicet Patrum Electenſem epiſcopum, Apoſtolicæ capellæ Sacriſtam & confeſſorem ſuum, Ordinis Eremitarum S. Auguſtini; qui* vocavit ad ſe alium Fratrem Auguſtinum, atque illi opetam dat negotii deducendi: ille vero ut libenter ſuſcepit, ita ſine mora omnia parat, quæ viderentur opportuna negotio:

B idem ceteros *Ordinis ſui* ſolicitat, ut in rem parati adſint; nam ſibi in animo eſſe, ut in die Palmarum tranſveherentur. *Hæc in Sermone citato: in quo nulla uſpiam mentio fit Maphæi, aut curæ ab ipſo adhibitæ in tranſlatione.*

ſub Martino V.

12 *Præterea in Vita Maphæi utriuſque editionis indicata legitur:* Romam demum profectus Maphæus Euganio Pontifice Maximo, adſcitus eſt in ſcribarum Magiſtrum; in quo munere eum ſumma integritata & modeſtia verſaretur, ad majorem eſt evectus dignitatem, quam Datariam vulgo ibidem nominant. Poſt in canonicorum primariæ ædis Apoſtolorum collegium honorifice cooptatus eſt: qua contentus dignitate, epiſcopatum magni ſane proventus recuſavit; cum ſe imparem & minus idoneum (tantæ erat modeſtiæ) tanto oneri prædicaret. Poſt Eugenii Papæ obitum non minori caritata & benevolentia illum Nicolaus quintus, qui Eugenio ſucceſſit, complexus eſt; a quo & res litteraria illuſtrabatur & litterati omnes liberaliſſime fovebantur. *Hactenus Vita, quæ Maphei adventum Romam, poſt obitum Martini, ſub Eugenio PP. IV. ſignat, atque ab hoc primo magiſtrum ſcribarum, deinde Datarium ejus creatum ſuiſſe, enuntiat. Ex quo concluditur, ipſum vivente Martino, neque Datarium ejus egiſſe, neque tranſlationem S. Monicæ curaſſe, aut ei interfuiſſe; imo nec Romam ſub Martino veniſſe.*

C

an ſub Eugenio IV.

13 *Et vere ætas Maphæi, quæ moriente Martino Papa anno* MCCCCXXXI. *uti ſuo Februario, annum* XXVI. *poterat attigiſſe, deſſuadet, ipſum fuiſſe ſub Martino Datarium. Quippe officium illud, teſte Dominico Macro in Hierolexico, eſt* magnæ æſtimationis, *eſque prælatitium & aliquando cardinalitium ut vix credibile videri poſſit, ſapientiſſimum Pontificem juveni, & Romæ quodammodo peregrino (ſi tamen tunc Romam venerat) & rerum curiæ Romanæ non perito, tantæ dignitatis munus, quod expertiæ virum requirit, ſtatim contuliſſe. Prudenter Eugenius primo ipſum ad minora officia, ita uſque probatum, ad Datariam promovit: nec vero illum ipſe ad minora adhibuiſſet, ſi jam tum ſub Deceſſore ſuo Datariam adminiſtraſſet. Debueris igitur Maphæus Datario dignitatem Eugenio, non Martino.*

quem Maphæus hero ſuum agnoſcit.

14 *Id quod ipſemet etiam gratus agnoſcis in hoc ipſo opuſculo, quod edimus. In quo cum multos Pontifices Romanos celebrat, eorumque geſta laudes, & ſepulturæ loca frequenter deſignet, imprimis gratum animum ſuum effundit in Eugenium PP. IV. &* C. J. *Nicolaum V. quorum Datarius fuerat; & utique ſua manu epitaphium condidit; nulla uſpiam Martini V. mentione facta, nedum ſigno gratitudinis ſuæ dato. De Eugenio quippe jam tum demortuo ſic loquitur num.* 132. Cujus duleis heri mei memoriam, uti animo continuo gero, ita verbis libenter uſurpo. *Et de Nicolao:* Qui fuit alter, numquam ex animo delendus mihi, optimus herus meus. *Tum utriuſque animi dotes laudat; ac demum addit:* His nos ambobus etiam epitaphia condidimus, quæ ſequuntur: *atque illic legi poſſunt. Inter hæc, adeone oblitus fuerit Maphæus Martini Papæ & beneficiorum ejus, ſi ab illo peregrinus Romam veniens exceptus, honoribus affectus, Datariæ præfectus, tranſlationem quoque S. Monicæ curare juſſus fuiſſet, ut hoc loco, aut alibi in hoc ſuo tractatu, ubi frequens occaſio erat, uſquam illius aut illorum meminerit? Cum tamen beneficia Martini in Maphæum longe plures fuiſſe æſtimanda, quam quæ deinde ei collata ſuerunt ab Eugenio & Nicolao. Quia Martiniana fuiſſent prima, quæ facilem ſternebant viam ad poſteriora ſub ſequentibus Pontificibus.*

D

E

15 *Igitur quod* tunc, *cum reliquiæ S. Monicæ Romam tranſferrentur anno* MCCCCXXX. *uti ſupra allegatum eſt, Maphæus, & Martinus V. Datarius nec adfuerit, & ad recipiendas reliquias marmoreum ſepulcrum mira arte elaboratum, erigendum curaverit, æque a vero alienum eſt. Ut non dicam, quod ſepulcrum marmoreum, mira arte elaboratum, illo anno elaborari vix aut ne vix quidem potuerit. Verſimiliora ſcribit Panciroltus Hippolytus, e Societate Jeſu, in Theſauris abſconditis urbis Romæ, ſub nomine* Octavii Panciroli *Italice editus Romæ typis Zannettinis, primum anno* MDC. *in* 4. *deinde auctus recenſus ibi in octavo, atque anno* MDCXXV. *paulo poſt obitum Hippolyti, denuo editus. Ibi in Regione Urbis ſexta, eccleſia primo, quæ eſt S. Auguſtini, dicit Auctor, ſacellum S. Monicæ magnis impenſis fuiſſe ornatum anno* MCCCCXL. *a Maphæo Vegio, celebri poeta illius temporis & Datario Eugenii IV. Feceris igitur Maphæus ſepulcrum marmoreum S. Monicæ, quod ornavit anno* MCCCCXL. *decimo poſt corporis tranſlationem anno.*

Tranſlationis S. Monicæ adfuerit

F

Opus ab ipſo compoſitum anno impreſſo;

16 *Sequitur in Vita Maphæi poſt allegata a me ſupra num.* 12. *in editione Schotti:* Scripſit multa pedeſtri & equeſtri oratione. Carmine quidem librum de ultimis Æneæ geſtis & obitu, quem tertium decimum Æneidos nuncupavit, non quaſi imperfectum eſſe opus Maronis putaret, ſed ut in Poeticis ingenium, ad quæ ferebatur, exerceret: idque ad exemplum Quinti Smyrnæi, qui Homero Παραλειπόμενα librum decimum quartum addere eſt auſus. Luſit & Vagius de morte Aſtyanactis librum unum, quem nuper Coloniæ in Ubiis Franc. Modius evulgavit. Antoniados item libros quatuor, de beatiſſimi anachoretæ Antonii Vita conſcripſit heroicis verſibus, quibus excelluit: etſi epigrammata & elegos conſcripſiſſe etiam adoleſcens fertur. Proſa ſeu ſoluta oratione ſcripſit hæc, quæ quidem extant; Terræ, Solis & Auri altercationem, opuſculum elegans: item, da Perſeverantia in Religione libros ſex, ad ſorores religioſas Elizabetham & Monicam: & de Quatuor noviſſimis librum ſingularem: Dialogum quoque Philalethen, de veritatis amore, ad Euſtachium fratrem. Habuit & alterum fratrem Laurentium.

A rentium. Denique de puerorum Inſtitutione, C. J. poſt Plutarchum Chæronenſem .... eruditiſſimos atque utiliſſimos libros ſex reliquit; qui Pariſiis anno MDXL. *& Baſilea anno ſequenti ex officina Roberti* Winter, *atque anno* MDCXII. *in Bibliotheca Patrum, tomo* XV. *Coloniæ Agrippinæ, prodierunt.*

alia deinde inventa, 17 *Et hæc quidem Maphæi opera, in citato Bibliothecæ tomo impreſſa ſunt omnia; non tamen ſunt* omnia, *quæ (ut ibidem affirmatur)* repeciri potuerunt. *Reperierunt poſtea Deceſſores noſtri anno* MDCLXI. *alia Romæ in Bibliotheca Altempſiana, videlicet* libros tres de vita & obitu B. Monicæ ex verbis S. Auguſtini. *Item* Officium B. Monicæ & Officium translationis ejuſdem. *Item* Vitam & Officium S. Auguſtini; & Officium converſionis ejuſdem. *Præterea* Vitam & Officium B. Nicolai Tolentinatis. *Et hæc omnia indicantur tomo primo de Actis Sanctorum Maii pag.* 491. *num.* 16. *iterumque tomo quinto pag.* 257. * *in* S. Bernardino Senenſi. *Atque his inſuper indicatur idem Auctor etiam ſcripſiſſe librum* de felicitate & miſeria Palinuri & Charonis:

B *item* Vitam B. Petri Cæleſtini *ſcripſiſſe* Romæ ad S. Petrum anno 1444. *&* vitam S. Beroardini Senenſis *ibidem* anno 1453. *Additur etiam tractatus* de rebus antiquis memorabilibus baſilicæ S. Petri Romæ. *Ex his Vita S. Bernardini, ante non edita, impreſſa eſt tomo* V. *Maii noſtri pag.* 287. *: & hic ex ms. datur opuſculum de baſilica S. Petri, prout ſequitur. Quod felix fauſtumque ſit ad communem utilitatem.*

18 Clauſit Maphæus Romæ diem extremum, *Obitus Maphæi,* *ut in Vita a Sebaſtio excognita*, anno primo pontificatus Æneæ Silvii, qui Pius ſecundus eſt Pontifex nuncupatus; Cbriſti vero MCCCCLVII. ſecundum Tritbemium, ſepultus in templo Auguſtini in ſacello, quod in honorem B. Monicæ, Auguſtini matris optimæ, dum viveret, ornatiſſime erexit: ubi oſſa ipſius Monicæ ab Oſtia in Urbem, impenſa Maphæi, translata ſunt & opulento ſarcophago condita, eum illius tetraſtichon;

Hic Auguſtini ſanctam venerare parentem,
Votaque ſer tumulo, quo jacet illa, ſacro:
C Quæ quondam gnato, toti nunc Monica mundo
Succurrit, precibus præſtat opemque ſuis.

A quo etiam Sacerdote divinum Officium in honorem S. Monicæ, quod in Urbe celebratur, compoſitum eſt; uti & S. Nicolai Tolentinatis ejuſdem Ordinis Eremitarum Auguſtinianorum.

dubia quædam obſervanda, 19 *Si obiit Maphæus, uti hic dicitur, anno primo pontificatus Pii II. qui exordium habuit anno Chriſti* MCCCCLVIII. *menſe Auguſto, mors ejus incidiſſe dicenda eſt in eumdem annum vel proxime ſequentem, quam Trithemius, ut ibidem notatur, ad* MCCCCLVII. *refert. Scio, ſcriptorem hunc libri de Scriptoribus Eccleſioſticis, de Maphæo (cujus tamen mortis annum ibi tacet) vera tradere, quæ mihi minus probantur, quamvis alii poſſim poſt ipſum eadem ſcripſerint. Puta, quod Datarium adminiſtraverit atque translationem B. Monicæ curaverit ſub Martino PP. V. Nihilominus potest videtur mihi quidem ſententia ejus, adſcribentis obitum Maphæi anno* MCCCCLVII. *qui fuit ſecutus Calliſti PP. tertii; quam altera, quæ illam differt ad annum primum Pii II. Duæ conjecturæ hæc, quia, cum ſcripſerit Maphæus opuſculum ſuum de Memorabilibus Baſilicæ S. Petri ſub finem Vitæ, utique de Papa Calliſto mentionem feciſſet aliquam, quemadmodum eum laudat loquitur de deceſſoribus ejus Eugenio & Nicolao, quibus & epitaphia poſuit, ſi ipſe Calliſto ſupervixiſſet.*

D 20 *Quæ ibidem legantur, quod poſt obitum ſuum in templo S. Auguſtini ſepultus fuerit Maphæus, per prolepſin dicta ſunto. Anno quippe tertio Calliſti aut primo Pii, ac tota hujus pontificatu Eremita S. Auguſtini, ut ſcribitur, templum ſub ſancti iſtius nomine nondum habebant, obeuntes divina Officia in vicina domui ſuæ antiqua eccleſia S. Tryphonis, donec anno* MCCCCLXX. *tueberunt Patres illi majorem eccleſiam ſub titulo S. Auguſtini, quam poſt annos novem Guilielmus Eſtoutevilla Cardinalis archiepiſcopus Rotomagenſis, Protector Ordinis*, a fundamentis ſub alia pulcriore & capaciore forma abſolvit, *uti ſcribit Panvinius de Eccleſiis Romanæ urbis. Ex quo conſtat, Maphæum ſtatim a morte in eccleſia S. Auguſtini tumulari non potuiſſe. Alterum quoque, quod oſſa S. Monicæ ab Oſtia in Urbem* impenſa Maphæi tranlata *fuerint, non facile credent illi, quibus quæ ſupra anum. 12. exſtimus, probabuntur. Quod* impenſa ejus *eadem ſacra oſſa* opulento ſarcophago condita *deinde ſint, probatiſſimum eſt.*

item de ultimo loco S. Auguſtini

ac translatione S. Monicæ.

E 21 *Atque hæc quidem ſecundum auctoritates allegatas, ita videntur ſtatuenda eſſe. At vera ſcrupulum mihi movet lectio Maphæi in ſequenti tractatu num.* 89. *ibi loquens de antiqua Apollinis fano*, cujus etiam, *inquit*, ingentem quamdam teſtudinem ſubterraneam, multis magniſque demolitorum ædificiorum ruderibus obrutam, noviter vidimus, cum fundamenta, ubi nunc novum B. Auguſtini templum eractum eſt, jacerentur. *Ita Maphæum de viſu ac certa ſcientia ſua. Igitur vel ipſe multo diutius quam ad initium Pontificatus Pii II. vixit; vel multo ante annum* MCCCCLXX. *habuit ibi eccleſiam ſub nomine S. Auguſtini Ordo Eremitarum. Crediderim ego (ſalvo meliori) ad conciliandas diſſidentium ſententias; diu ante, commotante Maphæo Romæ, ibidem fuiſſe extractam ſub nomine S. Auguſtini eccleſiam annus nobilem, ad commodiorem uſum adhabitantium Religioſorum, quam erat eccleſia S. Tryphonis; cujus fundamenta jaci vidit Maphæus ipſe; & opus perfectum, S. Auguſtini templum appellari, audiverit quotidie. Et credi poſſit, ædificationem cœptam fuiſſe occaſione tranſlatæ cœperit S. Monicæ Romam: in qua & Maphæus illi interfuerit anno* MCCCCXL. *uti ſupra n.* 15. *inſinuatum eſt, mauſoleum.*

Variora de eccleſia S. Auguſtini initia.

22 *Ad præſentem tractatum Auctoris noſtri quod attinet, dabo ipſum prout accepi ex codice ms. Pacifii, ut dixi, ſubmiſſe, qui a ſeſquiſecula Roma tranſ ſcriptus fuit, ut ad calcem librarius ipſe notatum reliquit his verbis*: Manu Chriſtophori Auveri hic liber ſcriptus fuit Romæ, ut plures alii, Reverendiſſimo & Illuſtriſſimo D. Cardinali d'Armaignaco, Patrono ſuo obſervandiſſimo. *Creatus is fuit Cardinalis a Paulo PP. III. anno* MDXLIV. *& in illa dignitate pervixit annos omnino quadraginta, æſtimator ſingularis bonarum litterarum, ac litteratorum protector, qui & plures codices antiquos ſibi curavit deſcribi & ſcriptores liberaliter aluit.*

Notanda de tractatu, quem edimus.

23 *Diviſit Auctor opuſculum ſuum in libros quatuor. Primum & ſecundum diviſi nem in capita, & ſingulis titulum ſuum præfixit, non tamen ita tertio & quarto id præſtitit, qui une tenore ſine diviſione decurrunt. Nihil in his mutare mihi viſum eſt, judicanti, graviorem fore viris intelligentibus operam meam, ſi totum opuſculum præferam abſque ulla mutatione, prout eſt in codice ms. Tantummodo*

diviſique diviſum

A *de adjiciam in margine notes brevet, quæ indicent, quid quoque loco tractetur in textu, quæ & supplere possint defectum titulorum, qui duobus ultimis libris, ut dictum est, nulli sunt. Nonnulla etiam per decursum deprehendo, quæ Auctor aut per se, nunc ex communi tunc opinione crediderit vera esse, nunc autem minus credibilia sunt; qualis est illud, quod lib. 4 num. 107. Paulinum Vitæ S. Ambrosii scripserem, facis S. Paulinum episcopum Nolanum. Item quod paula post subjungit, Anicium Probum, prætoria Præfectum, qui anno* CCCLXIX. *Ambrosio commisit administrandum Insubrium, adhuc* gentilem, *electum fuisse a Constantino imperatore ad audiendas diversas Athanasii, Arii, Sabellii, Photinique de fide Catholica opiniones, ferendamque de iis, quænam veriør esset, sententiam. Quæ, ut illud non dicam, manifeste peccant in verum Chronologiam.*

& hallucinationibus.

24 *Denique dum lego attentius historiæ hujus librum* IV. *in qua multa memorantur ædificia & monumenta antiqua, quæ Auctor sua tempore adhuc vidit consistere atque item destrui, aut alio* B *transferri, quæramque memoria absque ipso fortasse nullo ad posteros fuisset transmissa: dum, inquam, librum illum lego attentius, simul observo, posse opus hic non completum edi. Nam nullibi enim promittit Auctor, se de argumento, cujus forte ibi mentio incidebat, infra suo loco plura dicturum esse, uti num. 119. & sequenti, de Leone PP. IV. Atque antea num. 112. de oratorio S. Moysæ in cancellis. Et num. 114. de* D *hospitali S. Peregrini. Quorum tamen omnium* C. J. *promissorum nihil infra præstatur in Ms. nostro. Idem manifestius etiam deprehenditur ex num. 142. ubi de quinque portis ecclesiæ S. Petri agendum proponit; & mox num. seq. describit sola media, quæ Argensea appellatur, reliquarum ne verbo quidem mentione injecta, transitur ad aliud argumentum longe diversum. Item eodem num. 143. denuo monet, uti supra, se, de Leone IV. & porta Argentea ab ipsa restituta, suis infra locis dicturum: cum tamen paulo post finiatur totum opusculum.*

id de omissionibus

25 *Quid suspiser causam esse tot amissionum? Certum est, Auctorem sub finem vitæ suæ præsens opusculum composuisse. Meminit enim in illo Nicolai PP. V. anno* MCCCCLV. *defuncti; ejusque epitaphium inscrit a se conditum: & a morte illius supervixit ipso tantum biennio, ut supra instituavi. Hinc aut mors aut extremus morbus potuerint ipsum impedire, quo minus quæ conceperat ac promiserat, complevisset omnia. Sed & alia mihi in mentem venit cogitata, quod voluerit opusculum suum catenus compositum, aliter formare; & quæ supra jam sparsim tractaverat, ad calcem in unum colligere. Nam lib.* E *2. cap. 3 de Leonis IV. gestis multa dixit, & de quinque portis basilicæ sigillatim egit; & ecclesiæ hospitalisque S. Peregrini meminit; aliaque tractat; quæ libro 4. promittet, se infra prosecuturum.* & promissionibus non impletis.

MAFEI VEGII LAUDENSIS
DE REBUS ANTIQUIS MEMORABILIBUS
BASILICÆ S. PETRI ROMÆ
LIBER PRIMUS. F

De summa dignitate & auctoritate Basilicæ S. Petri, C
Et magnis donis ac honorabilibus ei collatis.

Dignitas suscepti operis

MAgnam cepi animi recreationem, cum multa antiquitatis monumenta Romæ in basilica sancti Petri . . . scripta ab aliis, legerem; quæ cum præclara ac memorabilia viderentur, recte facturum putavi, si aliqua ex his, quæ digniora essent, in unum colligens, litteris mandarem; ut & multa, quæ jam ob incuriam depericrunt, nota fierent, & major omnibus, qui summam ejus dignitatem & excellentiam certius agnoscerent, amor & devotio augeretur. Sane tanta mihi, ea percurrenti, visa est ipsorum facies rantaque majestas, ac magnarum undique occurrentium rerum ubertas, ut nihil enimium & celebre Romæ actum esset, quod non basilicæ ipsius vel locus vel auctoritas totum pene sibi vendicaret; quo plane etiam major ejus constare digniras videatur, apud quam glorioſa ac excella cuncta Romanorum gesta versarentur, quæ tot quidem & tanta suis inferius locis apparebunt, ut, cum de rebus antiquis memorabilibus basilicæ sancti Petri (cujusmodi titulus supra prænotatus est) nunc dicere aggrediar. Ar verius jam Romanæ historiæ, esti præter præsens propositum, materia hic suscepta credi possit.

& ecclesia S. Petri,

2 Tanta vero erga eam fuit summorum Pontificum magnorumque principum affectio, rantaque devotio, ut quæ ejus causa erexerint altaria, templa, sepulcra, domos, palatia, balnea, formas, mutnsque urbium; quibusve ea ornaverint pavimentis, tectis, picturis, cælaturis, incrustationibus; quæ dehinc insuper dona ei sive serica, sive ænea, sive argentea aurea que contulerint, qualia quoque cum suis infra auctoribus explicabuntur, nullum finem invenire videantur: tanta, inquam, fuit, ut quamvis nullum apud eam, quod incolere Pontifices possent, esset habitaculum, utpote extra urbem, loco parum commodo parumque tuto positam; ad ipsam tamen illi ex Laterano (ubi non tam commode & ture, quam magnifice habitabant) cum quod magnum, cæremonioſum, solenne, digoumque memoria acturi essent, comitante

A omni clero populoque procederent, quaſi nullum negotium earum rerum, quas agi oporteſſet, niſi in baſilica S. Petri verſarem habere putarent.

in qua, quidquid Religionis erat, agebatur.

3 Inde ſacramentum illud, quod magnum appellabant, ab electo ſtatim Pontifice præſtari ſolitum, publicaque deinde ſacroſanctæ fidei, ac ſcriptis mandata Confeſſio; nec minus ejuſdem ad Chriſtianos omnes populos directa profeſſio; inde conſecratio ſimul & coronatio; non jam quidem Pontificum, quam & regum atque imperatorum: inde ſupremus ſepulcrorum honos & religio; inde concilia de magnis Eccleſiæ ſanctæ rebus habita; inde ſupplicationum litaniarumque publica ſolennisque celebratio; palliorum quoque conſecratio; inde & alia, quæ variis infra locis tradita, magna utique & præclara, ſeſe offerent; quorum ut major illuſtriorque haberetur auctoritas, non abs re ſapientiſſimi illi maximique antiqui Patres ſtatuerunt, ut ea potius ibi celebrarentur, ubi requieſceret ſummus ipſe ſacratiſſimaſque princeps Apoſto-

B lorum Petrus, caput omnis Chriſtianæ religionis, cujus cauſa jure merito etiam ſacra ipſa baſilica illi dedicata, cunctaa alias, uti nomine & auctoritate, ita magnarum quoque rerum honoribus & privilegiis antecederet.

CAPUT PRIMUM.

De fundatore Baſilicæ S. Petri Conſtantino Imperatore, & de modo & ratione ſcribendæ hiſtoriæ, & admirabili viſione ſanctæ Crucis, quam ad fidem Chriſti Conſtantinus ipſe vocatus eſt.

Condimentum fidei Conſtantini Imp.

QUam talem merito ac tantam, ſtiendum eſt, primum a Conſtantino imperatore extructam fuiſſe: quod etſi apud omnes jam pereclebre ſit, manifeſte tamen id etiam demonſtrant verſus, in arcu ipſius majore ac triumphali ſcripti, hujuſmodi.

Quod duce te mundus ſurrexit in aſtra triumphas,

C Hanc Conſtantinus victor tibi condidit aulam.

Quorum characteres longe vetuſti, peneque dixerim decrepiti, nullum etiam aliud, quam Conſtantini tempus, quo ibi conſcripti ſint manifeſte arguere videntur. Sunt & in alio arcu abſidæ ſuper altare majus aliæ litteræ, quæ non certius habitæ, majore ex parte corruerunt; ſed ea paucis eis, quæ vix adhuc legi poſſunt, deprehenduntur, licet non integra verba hæc, Conſtantini expiata hoſtilli incuſſione.

de cujus converſione narratur falſa,

5 Verum quo Dei numen, quove divino ſpiritu afflatus id fecerit (cum ante eum omnes Romanos imperatores gentiles, præter Philippum, qui tamen Chriſtianæ fidei nihil contulit, ipſum quoque gentilem fuiſſe conſtat; non eſt a præſenti propoſito alienum intelligere. Nam ſi diuerimus, exhorruiſſe eum crudele medicamentum ahluendi corporis in effuſo ſanguine puerorum, quod ad mundandam elephantiæ lepram, a pontificibus Capitolii conſilio ei daretur, apparuiſſeque proinde illi in ſomnis imagines beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli, quæ ad Chriſti fidem ſuſcipiendam eum evocarint, ſimulque a tanti morbi deformitate mundaverint; quod vulgo inerchuit; Apocryphum eſt illud certe, nec ulla certa auctoritate conſtitit, videmorque nos Chriſtiani Sacerdotes non aliter aliquando efficere, quam indocti quidam grammatici, qui repudiatis exploſisque antiquis & veris, quæ non intelligunt, rerum vocabulis, nova quædam alia & numquam lecta verborum portenta ſubrogarunt.

D

a viris eruditis variata traditur.

6 Siquidem tam magna ſunt & illuſtria Chriſtianæ fidei exempla, tamque admiranda ab antiquis, doctis, ſanctiſque auctoribus relicta nobis ejus monumenta, ut mirum videatur, quod tam indocile hominum genus, quæ tam barbara gens ſit, quæ ad cognoſcendum Chriſtum verum Deum non facile flecti poſſit. Verum ſurrexerunt inepti quidam & penitus indocti, qui vanas quaſdam & aniles prorſuſque inſulſas fabellas confinxerunt, quæ neque cultu, neque dignitate, neque ſapientia, neque rerum geſtarum ſinceritate, neque divino ullo guſtu cum illis ullo modo comparandæ ſint; quas & ab hæreticis fabricatas, cum multi, & quidem eruditi, tum Hieronymus quam maxime & Auguſtinus gravirer deplorant, quo loco potiſſimum, quoniam hic hiſtorici officio fungimur, ad majorem innumerabilium, quæ infra exponemus, geſtorum notitiam admonendi ſumus, non omnia paſſim, quæ ſcripta inveniuntur, ſuſcipi debere: opus enim eſſe magno & acri judicio ad diſcernendam rerum, quæ traduntur, veritatem, cognoſcendamque auctorum vel diligentiam, vel fidem, vel doctrinam vel auctoritatem.

E

Cuique in ſua arte exercitato major ejus ſcientia.

7 Nam cum omnes doctrinæ & facultates ſuos quæque habeant profeſſores, qui in eis vetſati probatique ſint (neque enim theologiam niſi theologi, neque philoſophiam niſi philoſophi; neque dialecticam niſi dialectici; neque legum ſcientiam niſi jurisperiti, ut alias bonas artes præteream, quidquam profitentur) ac duas, tantum ab imperitiſſimis viliſſimiſque quibuſque, quaſi violenter injecta manu, neſcio qua infelicitate, uſurpari quotidie conſpicimus; medicinam ſcilicet & biſtoriam: & ſicut neminem, non ruſticum, aut ſtabularium, aut circulatorem, aut pharmacopolam, aut viliſſimam etiam quamvis mulierculam videmus, medendi aliqua præcepta, quibus omnem bonam valetudinem polliceatur, ſemper in promptu habere: ita qui de re aliqua geſta, ſeu ſacra ſeu profana, loqui præſumant, magna nimirum eorum

F

quam duas profitentur.

colluvies ſeſe offerat, quibus nec doctrinæ, nec ornatus, nec auctoritatis, nec ſani judicii, reſtive affectus ulla prorſus gratia; ut jam quod quiſque vel majoria addendæ iis, quæ dicenda ſunt, dignitatis (gratia) vel ſpe quæſtus, vel levitate animi ac jactantia, vel adulandi ſtudio, vel amore ullo aut odio motus, in animum ſibi induxerit; audacter ita id affirmet acſi oculis conſpexerit; ut nec ullus ſit jam nauta, nec caupo, nec conſor, nec ſcurra, nec balbutiens ulla jam anicula, cui narrandæ magnæ alicujus teigeſtæ ingens animus deſit.

præſertim medicam & hiſtoriam.

8 Inde fit, ut plura quoque in ipſa, quam in ceteris facultatibus errata committantur, quod plures, utique ignari, caereitium magiſteriumque earum ſuſcipere audeant; cum nulla doctrinarum diligentiut, nulla ſincerius fideliuſque, quam ambæ iſtæ tractandæ ſint; utpote quæ humanam vitam ambæ quam maxime conſervent: illa paucis, quos degimus, annis; hæc omnibus, quas univerſi vixerunt, ætatibus ſervi-

vicns:

A viens: illa longævitati, hoc temporum perennitati conſulens, illa aliquando defecturam, hæc omni ævo duraturam opem conferens. Nam quemadmodum per illam corporum noſtrorum, ita per hanc cunctorum, quæ umquam fuerint, ſeculorum vita ſuſtentatur: quibus negligenter inſciteque habitis, ut utraque ſummo ſubjaceat periculo, oeceſſe eſt.

Qualis debeat eſſe hiſtoricus.

9 Qua in re tenendum eſt, eum, qui hiſtoriam ſcripturus eſt, & doctum & bonum ſimul virum eſſa oportere: doctum autem appello eum, qui humanitatis ſtudiis egregie pleneque inſtructus fuerit, qui multa ad mores, ad naturam rerum, ad vitam hominum, ad conditionem temporum locorumque pertinentia, viderit, ac diligenter examinaverit: non quemadmodum aliqui theologi aut juriſperiti, nullius alterius ſcientiæ, quam ejus, in qua ſe exercuerunt, gnari, multas ſæpe res hiſtoricas ſcriptis ſuis interſeruerunt, quas cum parum intelligerent, eaiſtimantes tamen ſe eas intelligere, non aliter ac alias facultatum ſuarum ſubtiliſſimas argumentationes, decepti errore ſuo, multa ali-

B quando, longe a veritate aliena, tradideruot; errantesque ipſi, multis etiam, qui eos ſecuti fueruot, errandi cauſam præſtiterunt: qui ſi ita ut Auguſtinus & Hieronymus aliique plerique eximii ſanctique theologi; ſi ita ut Scævola & Ulpianus ceterique illuſtres antiqui juris conſulti, omnibus bonis artibus & diſciplinis eaculti fuiſſent, non aliter ac ipſi, quorum dicta ſumma ſuot in auctoritate, tertiorem fidelioremque eorum, quæ ſcripſaruot, ſcientiam ferre potuiſſent.

rempe falſas, finxerat,

verax,

10 Cum itaque doctum, ita ut dictum eſt, hiſtoricum eſſe oporteat; ac certe, licut diximus, bonum etiam virum, & oihil ac geſtom eſt, ſcribens, vel addat vel minuat vel innovat, quo majorem ea, quæ narrantur, acquirant dignitatem atque auctoritatem; & oihil, quod non veritate cooſtet, pravo ullo aut perverlo affectu ductus, memoriæ tradat; quemadmodum a multis factitari ſupra dictum eſt. Peccat enim graviter, quiſquis impudenter affirmat alias, quam debeat, perſonas, propter majorem potestatis excellentiam; alia quoque tempora, propter ve-

C *chronicographus.* nerabiliorem vetuſtatis dignitatem; alia item loca, propter clariorem ſitus nobilitatem; peccat, inquam, graviter, quiſquis ea, quæ quoquam geſta fuerint, oon arubeſcit litteris mandare, ut vel amicorum caſus conſoletur, vel patriam gentemque ſuam extollat, alienamque deprimat, vel ſectam ſimul ſuam pluris faciat, minoriſque adverſam; vel ut gratiorem jucundioremque eorum, quæ ſcribit, lectionem reddat, legentiumque proiode affectus magis provocet; vel ut aliquid, eum alias ignarus ſit, ſupra ceteros ſapere atque intelligere videatur.

geographus

qui valet non ſunt, paſſim abcrrant

11 Quorum ex numaro multi exiteriot, at quam maxime hereiici, ſicuri & ante ex Auguſtini Hieronymique ſententia tradidimus; qui eum oec boni, nec docti ſuariot, ionumerabiles nimirum fabulas cootexuerunt, ut veritatem Evangelii, quam negabaot, facilius ax aoimis hominum, iojectis hia dulcioribus, tamquam venenis, averterent, ineſcantes adeo animas rudioris popelli, ut quanta ſit earum vanitas, multis etiam mediocriter eruditis via perſuaderi poſſit. Neque ioda fit, quod Hieronymus de Aſſumptione beatæ Virginis ſcribens, dicit, apocryphum quoddam opus de traoſitu e.us, quod, utpote incertum, minime approbat, multos tamen Latinorum, pietatis amore, ſtudio legendi, carius amplexos eſſe. D

alioſque deciplinat a

12 Neque vero manifeſtiore ullo indicio cognoſcere poſſumus, quæ repudianda ſint opera, quam ubi de nullo conſtat auctoris nomine. Unde & apocrypha dicta ſunt: quale eſt illud, quod modo de tranſitu beatæ Virginis diximus, quamquam & alia aliquaodo comperta ſunt, quæ ſallo Sancti alicujus nomine prænotata ſunt; in quibus eum multi fallantur; at, qui egregie docti ſunt, guſtu quodam ea ſecuti, & ceiera, quæ nomine auctoris carent, optime intelligunt. Cujuſmodi eſt & idipſum, cujus cauſa, tanta hæc retuliſſe, oon inutile aut ineptum fuerit; viſio ſcilicet imaginum beatorum Petri & Pauli, quam cum nullo auctore conſtare dixerim, nunc operæ pretium facturus videar, ſi oſteoderim, majore longe alia atque excellentiore viſione, nec iocerto quidem aut improbato ſcriptore, Conſtantinum a Deo vocatum eſſe.

talis eſt narratio de converſione Conſtantini;

13 Etenim Euſebius Cæſarieoſis, qui fuit doctiſſimus probatiſſimuſque auctor hiſtoriæ eccleſiaſticæ, in octavo ejus libro refert; cum adverſus Maxentium, urbis Romæ tyrannum, Conſtantinus bellum pararet, atque exercitum duceret, anxiuſque, multa ſecum de imminentis belli neceſſitate pervolvens, iter ageret, atque ad cœlum ſæpius oculos elevaret, & iode ſibi divinum precaretur auxilium; vidiſſe eum per ſoporem ad Orientis partem in cælo ſignum crucis igneo ſulgore rutilare: cumque tanio viſu ſuiſſet exterritus, ac novo perturbaretur aſpectu, aſtare ſibi viſos ſuiſſe angelos dicentes; Conſtantine, in hoc vince: quo lætatum eum, & de victoria jam ſecurum, ſignum Crucis, quod in cælo viderat, in fronte ſibi deſignaſſe, & ita cælitus invitatum ad fidem, non aliter ac illum, cui ſimiliter alias de cœlo dictum eſt; Saule, Saule, quid me perſequeris? Ego ſum Jeſus Nazarenus. E

verior narratio Euſebio,

Conſtantino per Crucis ſignum ſervato ſplendorem

14 Exinde ſignum ipſum in militaria vexilla tranſformaſſe, ac labarum, quod erat venerabile ante cetera & præcipuum ſignum imperatorum, in ſpeciem Crucis Dominicæ coaptaſſe, in dextera quoque manu, ſigoum ipſum Crucis ex auro fabreſactum habuiſſe, & ita armis veſtilique religionis ſanctæ inſtructum, adverſum impiorum arma profectum, victoriam adjuvante eo, cujus ſignum viderae, feliciter conſecutum fuiſſe. Poſt quæ optimus Deoque dilectiſſimus imperator Conſtantinus pacatis omnibus, non immemor tantorum Dei beoeficiorum, hanc, de qua agimus, centum marmoreis nobilibuſque ſublimem columnis baſilicam B. Petro erexit; recte ex ejus nomine, quem omnibus mundi eccleſiis Deus præfeciſſet, oſtendens, ut ea utique ſupra ceteras præcipue baſilicas coleretur, præcipueque omni honore & veneratione digna apud poſteros haberetur. F

converſum fuiſſe ad religionem Chriſtianam.

CAPUT II.

De lætitia populi fidelis propter erectionem baſilicæ S. Petri & propter facultatem datam cuique a Conſtantino erigendi alias baſilicas; & de dedicatione ipſius baſilica per beatum Silveſtrum Papam & de indulgentia ab eo illi conceſſa.

Lætitia & breſtiongrum ex converſione Conſtantini.

OPeræ autem pretium erat videre lætantes paſſim ac Deum laudantes omnes fideles populos, non tam pro ipſius erectione baſilicæ, quam quod & cunctis ſimul, qui Chriſtum confiterentur, legem tuliſſet imperator, liberam concedens facultatem palam colendi ipſius veri Dei, extruendique ei ubicumque quiſque eligeret aras & templa: nam (ſicut ait Euſebius in eo quem diximus libro, hiſtoriæ ſuæ eccleſiaſticæ) aderat cunctis velut divino munere infuſa lætitia, maxima videntibus ea loca, quæ paulo ante impiis tyrannorum machinis fuerant deſtructa, rediviva conſtructionne clariora & celſiora conſurgere, templaque excelſa pro humilibus conventiculis elevari. Juvabat enim chriſtianorum principum favor, & legislatione religioſa alacrea noſtrorum animos ampliùs animebat, dum ad perſonam epiſcopatum frequentius ſcriberent, & honorem ſacerdotibus cum ſumma veneratione deferrent; ſed & impendiarum ſumptus benignius largirentur.

B

16 Interea feſtivitates a noſtris frequentiſſime gerebantur, tum omni lætitia & exultatione, per urbes & loca ſingula eccleſiarum dedicationibus celebratis, congregabantur in unum ſacerdotes; nec pigebat etiam longe poſitos convenire, quia nullum longum videbatur ſpatium caritati; concurrebant etiam populi ad populos, & tamquam vere membra unius corporis Chriſti, jungi ſibi invicem ſociarique gaudebant. Poſt paura quoque inquit; Igitur cum tali ſimplicitate eccleſiarum gloria apud Deum hominesque proficeret, & imago quædam cæleſtium haberetur in terris: ſuper omnia quoque religioſus princeps Conſtantinus exultaret in talibus, ac per dies ſingulos fide & religione creſcens inexplebili gaudio de eccleſiarum profectibus repleretur; ſacerdotibus etiam Dei non credebat ſufficere ſi ſe æqualem præberet, niſi eos & longe præſeiret, & ad imaginem quamdam veneraretur divinæ præſantiæ.

C

17 Poſt hæc iterum ita ait; Eccleſiarum vero gloria (incredibile memoratu eſt) quantum religioſi Imperatoris ſtudio adoleverit, quantaque ejus cura etiam erga ſumptus indigentium fuerit? Ardens namque in fide Dei animus, & benignum ingenium atque clemens, bonis operibus paſcebatur: in tantum vero rerum præſentium bonitas & tranquillitas obtinebat, ut oblivionem præteritorum pateret malorum. Edictis namque frequentibus per omnem Iorum propoſitis, non ſolum tyrannicas adverſus Chriſtianos depulerat leges, juſque civile reddiderat; verum & privilegia plurima eccleſiis, ar ſummos honores ſacerdotibus detulit.

18 Hæc atque alia hujuſmodi, quæ brevioria ſermonis cauſa omittimus, ſcribit Euſebius, in quibus ſi quis miretur non ſarere eum ſpecialem aliquam mentionem ullius baſilicæ, a Conſtantino erectæ; mirari etiam magis oportebit aliud, quia de beato Silveſtro pontifice nec ullum ille verbum facit; cum tamen non ſimile veri videatur, neque quiſquam dubitaverit, principem & caput eccleſiæ in tanta, quantam diximus eccleſiarum gloria & exaltatione, in tanta populorum fidelium, ſacerdotumque præſertim ac epiſcoporum lætitia & exultatione, non primas ipſum utique partes ſemper habuiſſe; non interfuiſſe ipſum primum ante omnes cuoctia, quæ in honorem chriſtiani nominis agerentur; ita ut quæ pro omiſſo ejus nomine excuſatio recipitur, non alia, etiam pro omiſſione baſilicarum Conſtantini, recipi debere videatur. Nam credidit fortaſſe vir doctiſſimus, ſatis propoſito ſuo feciſſe, ſi cum præclara Conſtantini in exaltatione chriſtianæ fidei benefacta commendaret, generali tantum cuncta, quæ dicenda eſſent, ſermone complecteretur: ſi multa, quæ omnibus palam conſtarent, cujuſmodi hæc quæ diximus eſſe intelligebat, præteriret.

D

ab ipſo cæteris.

non memoravit Euſebius.

E

Eccleſiæ SS. Petri & Pauli conſtructæ & dedicatæ.

19 Erexit ergo Conſtantinus baſilicam S. Petri, ac tunc quidem reddita ab eo pace & quiete omnibus Chriſtianis, poſtaque in tuto Catholica Eccleſia, reverſus Romam beatus Silveſter ex monte Soracte, ubi propter metum gentilium imperatorum latitabat, jam ſecurus, jam lætus dedicavit eam, ac aliam pariter S. Pauli xiv. Kal. Decembris, comitantibus multis, qui ob id convenerant epiſcopis, exultante quoque ac laudes Deo decantante omni clero, omnique populo fideli; atque in primis præſente, & lætante ac ſummum ei honorem exhibente Conſtantino imperatore: fuitque dedicatio ipſa eo majoris gaudii, quo publica jam & aperta. Nam non nisi privatim & claneulum, timore principum, ſanctæ hujuſmodi celebrationes fieri ante conſueverant.

eccleſiis ubique dedicatarum.

ipſius ſuo Conſtantini.

multimodis fidem Catholicæ promovens.

Eccleſiarum ſingularium.

20 Ut vero uberior etiam cum profectu animarum, animis omnium lætitia eſſet (ſicut in anti quia quibuſdam monumentis comperimus) conceſſit indulgentiam pro peccatis in perpetuum omnibus, qui pœnitentes & confeſſi convenirent ad eam, quotannis in ipſa ſolennitate uſque ad octavam diem, Romanis quidem ac aliis vicina loca circumbabitantibus, unius anni; Italicis vero, duorum annorum; ac transfretantibus vel tranſmontea e longinquiore patria venientibus, trium. Neque enim tam prodigi tunc pontifices erant, quam nunc ſunt in laxandis indulgentiarum gratiis, profundendiſque pretioſiſſimis cæleſtibus theſauris.

conceſſit eam indulgentiam.

F

CAPUT III.

De circo Gai & Neronis, ubi nunc ſita eſt Baſilica ſancti Petri, & de deteſtatione ludorum & libidinum illius, commendatione que Religionis & conſtantiæ hujus.

IN quo nec ſatis ſummam Dei bonitatem ac ſapientiam admirari atque laudare poſſumus, qui locum, ubi omnium libidinum irritamenta, ubi omnia ſcelera omniaque mala & atrocia facinora exercebantur, mutatis contra longe contrariis conditionibus, omnium virtutum porrum

Locus olim infamis.

ædificatio ecclesiæ B. Petri ſub Conſtantino.

A omniſque religionis & ſanctitatis columen eſſe voluerit. Nam ubi nunc baſilica S. Petri eſt, Circus ante Gai & Neronis erat, cujus adhuc reliquiæ magna ex parte extant, ubi impiiſſimi impuriſſimique imperatores nihil ad exſatiandas veſaniſſimas voluptates immaniſſimaſque crudelitates ſuas omiſerunt; quam maxime Nero, qui primus omnium Chriſtianos perſecutus, tantis eos tamque gravibus ſuppliciis & mortibus affecit, permixtus etiam ipſe ceteris carnificibus aurigantis habitu: ut Seneca licet gentilis, at modeſtus tamen homo, ad Paulum Apoſtolum ſcribens, ac condolens ei, quod de innocentia Chriſtianorum ſubinde ſupplicium ſumeretur, dicat eam rem & populo gravem, & ſibi admodum luctuoſam eſſe. Coroelius quoque Tacitus, qui Chriſti ſanctum nomen peſſime impudentiſſimeque inſectatur, aſſerat, tam diram & miſerandam eorum ſortem gentiles etiam ipſos, licet maxime illis infenſos, tamen præ immanitate pœnarum atque horrore, longe commiſeratos fuiſſe.

Digreſſio

B 22 Qua in re, ſi liceat aliquanto digredi ab eo, quod ſuſcepimus ſcribendarum rerum antiquarum baſilicæ S. Petri propoſito, inſtabimus acrius, etiam accuſantes inſaniam illorum temporum, deteſtanteſque luxum & faſtum illius ævi imperatoris, quod etſi prorsum hiſtorici officio convenire videatur, non alienum tamen erit a gloria Apoſtoli Petri; proderit quoque plurimum cupientibus audire laudes ejus, quas prædicaturi huc concedimus, quæ longe, certe etiam melius, hoc dicendi genere atque aptius uberiuſque explicabuntur.

per comparationem

23 Nam quanto indignior deteſtabiliorque ſpparuerit veſania libidinum, quas ea in loco Romani principes exercuerunt, tanto contra etiam illuſtriur comparatione eorum fiet & emicantior, quæ poſtmodum ſub beato Petro devotionis & ſanctitatis gloria emicuit. Tam diſpar fuit, tam diverſa morum ſub illis temporibus conditio, tanta eorum, non aliter ac ſtercoris in aurum, aut tenebrarum in lucem mutatio, ut felicior jure merito dici poſſit Vaticani locus, tam ſacræ nunc baſilicæ, quam execrandi tunc Circi ſtructura; beſtiorque pſallentium

C nunc ſacerdotum, exultantiumque Deo Chriſtianorum devotione, quam decertantium tunc aurigarum acclamantiumque populorum iolania: ubi nunc longe certe melius divinæ laudes, quam tunc ambitioſi perſonabant plautus: ubi dignius lacra nunc cantica, quam tunc ſpurciſſimis carmina audiebantur: ubi nunc ſanctius Chriſto vero Deo noſtro, quam tunc Jovi adultero venerabantur, voluptatibus horrendiſque crudelitatibus.

veteris Vaticani temporis Neronis.

24 Omnis oune morum ſanctitas omniſque virtus colatur, ubi luxuriæ contineotia, petulantiæ frugalitas, impudentiæ pudor, prodigalitati parcitas, iracundiæ manſuenudo, faſtui humanitas, invidiæ exitas ſucceſſerit. Nec ſi tunc delectabat curſuantium equorum celebritas, nuoc minor eſt ſpiritualis ea oblectatio, quam concipimus ex contemplatione currentis illius elaudi ea utero matris, quem cum aumquam ambulaſſet, erexit Petrus. Nec ſi tunc pulcrum erat intueri aurigas, currium ornatu equorumque agitatione & perniciore curſu exultantes, ceſſurus eſt illis, quem nunc præ cæleſti pulcritudine non ſatis admirari poſſumus, ſanctus auriga noſter Heliss prophcta, qui quadrigæ igneæ invectus, tantum cucurrit, ut metas comprehendcret cæli. Nec ſi tunc dulce erat pugnantium cum beſtiis hominum ſpectaculo paſci, nunc deſit nobis, quod molto dulcius eſt, contemplari certamen Daoielis cum leonibus, quos ſanctis ſuis orstionibus ſupcrans mitiſſimos ſecit. D

cum novo ſub auſpiciis S. Petri.

25 Felicam profecto & beatum jure dixerimus Vaticanum, quem licet ingens olim populorum turba, ludorum vaoitati intenta, frequentaverit; nunc ſanctiſſimo unius Apoſtoli Petri nomine excitata, ex omni terrarum orbe confluens, longe ingentior quotidie multitudo inviſat omnis ætatis, omois ſexus, ſimul tenuis & præpotens, non ad explendas, quod illi factitabant, ebrias ſuas & pudendas voluptates, ſed ad ſaoandas cupiditates promerendaſque cæleſtium bonorum promiſſas retributiones. Felicem nun falſo eum iterum & beatum diaerimus, quem etſi Romani olim imperatores ſanto ſtudio & amore colucrint, nullum ſumptum (cursores,) dum effrcoes tantum ſuas libidines ſatiarent; nunc Romani ſactatiſſimi Pontifices, multo illis & dignitate & auctoritate & majeſtate ſuperiores, melius colant, totum orbem ſua ſumma pontificia poteſtate moderantes, & Apoſtoli Petri, cujus ſe- E di ſuccalerunt, menſis innitentes, omnibus leges & jura dent gentibus, dirigant vitam, componaot mores & illudia, quibus omnes pareant magiſtratus, obſequantur principes, inclinent ſe reges & colla ſubmittant.

CAPUT IV.

De comparatione magnarum rerum, quæ olim in Vaticano ac Circo ejus fuerunt: & quæ nunc in baſilica S. Petri, eodem in loco poſita, habentur.

Spectacula gentilium profana in Vaticano.

QUod ſi magnum videatur, Neronem ipſum in primis, ſe aurigantem ſæpius in Vaticano ſpectari ab omnibus voluiſſe: Claudium quoque, cum & frequenter ibidem ipſe Circenſes commiteret, interjectam etiam nooaumquam per quioos miſſus venationem habuiſſe; inſuper quoque bovas (quod eſt genus prægran- F dium ſerpeotium) novorum ſpectaculorum cauſa eodem induxiſſe, quæ tantæ ſunt magnitudinis, ut cum occiſæ fuiſſent, ſolidus aliquando io alvo ſpectatus ſit inſans. Sed & Heliogabalum io hoc ipſo loco junaiſſe camelos quaternos ad currus, elepbantorum quoque quatuor quadrigas agitaſſe, diſruptis ſepulcris quæ obſiſtebant.

inſerta a chriſtianis conuerſa.

27 Si hæc, inquam, magna videantur, longe magis videri debebit, noſtri nunc ævi imperatores maximoſque pootifices ſumma cum ſacrarum cæremoniarum divinarumque laudum celebratione excelſa hic diademata ac ſceptra ſuſcipere: ſolennes item ac ſacras res ſummis hisſæpe antiſtitibus cum digniore accurrentium ſaventiumque populorum lætitia fieri ſolere: conveoiri hic inſuper ab omoibus ſacerdotum collegiis lætaotibus ac Deum ſimul digne laudantibus, cum vel ad placandam ejus iram, vel ad agendas pro ſuſceptis beneficiis gratias, publicæ per urbem ſupplicationes decerontur.

Ubi equus Lucii Veri imp. homicida ſepultus.

28 Quod ſi eaimium utique illud judicetur, quod de Lucio Vero imperatore legimus, tantam cum Circenſium curam habuiſſe, ut volucri

A equo prasino (cui viveoti aurcum simulacrum fecerat, quod secum portabat; uvas etiam passas & nucleos io vicem hordei in præsepe ponebat) mortuo etiam lepulcrum in Vaticano fecerit; qua nos nunc eum laude efferemus, quo præcooio extollemus, in quo tot tantorumque sanctorum martyrum corpora cæsa atque sepulta conquiescunt? Ut taceamus summos Pontifices, quorum vix quisquam sit, cujus non recondita apud se ossa ille contineat. Nam ut præfuerunt illi, tamquam veri sanctique patres, omnibus mundi ecclesiis; ita congrue visum est, ut non alibi defuncti jacerent, quam eum prædecessore suo Apostolo Petro in basilica ejus, quæ in ipso Vaticani Circo Dei ita nutu fundata est, tamquam vera utique sanctaque mater omnium mundi ecclesiarum,

nunc summi Pontifices honorificentius sepeliuntur.

29 Si vero iogens illud etiam & insigne antiquitatis monumentum, quod ex tot tantisque aliis unicum adhuc, integrum, & incorruptum extat, attendere velimus, obeliscum scilicet, quem in Vaticani circo C. Caligula, confecerat ibi Patris Tiberij avique Augusti cineribus admirandam certe & stupendam molem, erexit; cujus erectio tanti æstimata fuit, ut nave, quæ illum ex Ægypto advexit, nihil admirabilius in mari umquam visum fuisse memoretur; nihil quoque abiete, arbore ejus navis, cujus crassitudo quatuor hominum ulnas complectentium implebat.

Obeliscus C. Caligulæ

B

vetus sudarium Christi Salvatoris;

30 Si hæc, inquam, attendere velimus, quanto pluris nos æstimabimus, quod ex altera adversa illi parte extructum videmus nobile ac pretiosum sacrarium, non ad cineres, aut ad aliam principum vanitatem ostentandam, sed ad conservandum publicandumque aliquando sanctum Sudarium, impressamque illi imaginem Salvatoris nostri Jesu Christi; cujus dignitatis magnitudinem & excellentiam satius est nunc tacere, cum per se satis ipsa res loquatur, ac jam totus illud Christianus orbis, omnes passim populi, parvi simul & magni, ipsi etiam excelsi reges admirentur, venerentur, adorent, ac tamquam præcipuum & singulare omnium

C mundi reliquiarum thesaurum summa devotione complectantur.

& naumachiis Neronis, Petro

31 Nec vero, si quis magnifaciendam putaverit Naumachiam, quam proximam Circo Nero fecit; nos minoris faciemus nostrum, non tam piscatorem Petrum, quam contra etiam horrendos dæmones, pro cunctis mortalibus, io tam fluctuanti ærumnarum nostrarum salo, propugnatorem; cui ideo Salvator noster mittenti rete in mari, dixit; Veni post me, faciam te fieri piscatorem hominum; ut naufragans humanum genus, quod salvare ipse venerat, e manibus malignorum hostium liberandum, quasi in hac mundi naumachia pugnanti illi, ac omnibus successoribus ejus, ad id eodem in loco electis Pontificibus, committeret; ne quod dicit propheta, demergeret illud tempestas aquæ, neque absorberet profundum: neque urgeret super ipsum puteus os suum: quem ideo etiam

super aquas ambulans;

jussum ad se super aquas venire, eum vento valido irruente coepisset mergi & opem inclamare, extendens manum apprehendit & salvum faciens, dixit: Modicæ fidei, quare dubitasti? ut esset ceteris post eum exemplo, ne cum hujus mundi, quasi naumachiæ, fluctuantibus undis obruerentur, salvari posse tameo, minime dubitarent.

32 Quod si quisquam plurimi etiam se facere dixerit ilicem illam arborem antiquissimam, quæ in Vaticano sita, vetustior ipsa utique urbe ferebatur, magnæ ob id apud populum Romanum religionis ac majestatis: velim altius consideret altissimam nostram & vivacissimam, perpetuoque duraturam saluriferæ Crucis arborem, cui neque religione, neque majestate par ulla, non dicam dicta, sed ne excogitari quidem possit, per quam sub redemptore nostro Jesu Christo vere salutem & vitam consecuti sumus; sub cujus umbra læti tutique quievimus, refrigerati ab omni æstu malarum libidinum, secuti ab omni infestatione nequissimorum dæmonum, defensi ab omni persecutione inimicorum nostrorum, ut recte quidem Fortunatus Cenetensis, episcopusque demum Pictaviensis, qui hymnos Crucis edidit, persancte de ea inter cetera ceciniisse videatur.

D

ilex quoque arbor, quæ olim vitibus olim culta,

sacrosancta arbor Crucis dominicæ.

33 Arbor decora, fulgida, Ornata Regis purpura. Electa digno stipite Tam sancta membra tangere. Beata, cujus brachis Cæli pependit pretium, Statera facta corporis, Prædam rulitque tartari. Item in alio carmine. Crux fidelis, inter omnes, Arbor una nobilis; Nulla silva talem profert, Fronde, flore, germine; Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinet. Flecte ramos arbor alta, Tensa laxa viscera, Et rigor lenescat ille, Quem dedit nativitas; Ut superni membra Regis mitti tendas stipite. Quæ talis ac tanta Crucis arbor, sicubi florere & uberrimos fructus suos proferre credenda est; at quam maxime in basilica S. Petri; ut intelligamus, Vaticanum ipsius basilicæ locum, cum olim ob ilicis illius antiquissimæ arborem, magnæ venerationi habceretur, inierieritque tandem illa penitus, quanto nunc honore & gloria dignum esse credere debeamus, cui dederit Deus tam sanctam Crucis arborem, nulla vetustate, nulloque externo & hostili umquam casu perituram.

quam Fortunatus hymnis celebravit;

E

ac Helena Hierosolymis Romam attulit.

34 Siquidem cum Constantino jam ad Christum reducto, florenteque Christianorum fide, Helena ejus mater, cujus piis precibus & meritis conversum illum fuisse, pie credendum est, divinis admonita visionibus, Hierosolymam advenisset sanctissimæ Crucis causa, quam magnopere optabat, diligenter quæsivit, quæsitamque tandem invenit, inventamque partim thecis argenteis conditam reliquit in loco, partim Romam detulit filio, ut quæ diu neglecta Hierosolymis latuisset, Romæ dignius gloriosiusque servata coleretur.

F

Lignum Crucis a Symmacho PP. reconditum.

35 In quo non est prætereundum, nobilissimum aliud, quod in basilica S. Petri habetur, venerandæ ipsius Crucis ac certissimum pignus. Nam cum Symmachus Papa extruxisset in ipsa basilica oratorium sanctæ Crucis eximie mireque ornatum, sed noviter quidem dirutum, ad augendam etiam majorem ejus devotionem recondidit in absida ipsius, decem libras veri ligni sanctæ Crucis: quod eum apud idoneum quendam auctorem forte legissem, notum id feci iis, ad quos cura basilicæ pertinebat; ut

donum hoc veneremur?

cum diueretur, custodes ad id adhiberentur, ne incuria deperiret; quibus recte eorantibus, ita ut legeram, compertum est, extatque nunc ipsum sacratissimum lignum, servaturque a canonicis summa eum veneratione.

alia ejus portio inventa a Sergio PP.

36 Illud quoque memoratu dignum videtur, quod Sergius Papa, sicuti divina ei visione revela-

A velatum fuerat, invenit in ſacrario baſilicæ S. Petri, ac in loco quidem longe recondito & obſcuro, forulum argenteum, præ nimia vetuſtate deformatum; ita ut nec ex argenti materia factum videretur; quodam etiam ſigillo obſignatum, cum veſte lacra holoſerica deſuper, atque intra cluſam Crucem Domini noſtri, auro lepidibuſque pretioſis examin ornatam, cum parte veri ligni ſanctæ Crucis ibidem repoſita, ſicuti additæ ibi litteræ ſignificabant; quod poſtmodum in die feſto exaltationis ſanctæ Crucis publice adorandum populo quotannis ex antiquo more oſtendebatur. Unde plene glorioſior videretur nupe Vaticanus pretioſo hujus Crucis, tam ſalutaris, numquemque perituræ arboris ligno, quam illius, de qua dictum eſt, antiquiſſimæ ilicis, quæ nihilum proderat, tandemque interiit.

Cincinnato olim in Vaticano arbi. ei aliera fuit Dictatura.

37 Certum, quod negari non poteſt, megnum continentiæ & frugalitatis argumentum
B attribuet fortaſſe quiſpiam laudi Vaticani, quod Cincinnato aranti in eo quatuor jugera, quæ prata Quinctia appellarentur, viatoreem attuliſſe Dictaturam traditum ſit: qui locus etiam nunc extat, non longe a ponte Milvio, poſſideturque a canonicis S. Petri, utique veteſtum illud nomen, quo & manifeſte edocemur, ad quos uſque fines Vaticanus extendebatur. Verum nolim certe ego fraudare laude ſua magnum illum Dictatorem, qui omnis expers avaritiæ, omnis ambitionis & luxus, contentus egeſto ſuo, aran-

S Petro ibidem ex toto orbe ſuffragatur munera.

do ipſemet manu ſua victum quærebat. Sed quid orator illic cum piſcatore noſtro Petro commune habet, aut dignum ulla comparatione? Cujus fama pene interiit; &, ſi nulla eſt, apud pauciſſimos tantum ac ſolos quidem doctiſſimos eſt: cum piſcatoris Petri nomen, quo nunc mirifice Vaticanus illuſtratur, nemo ſit qui non cognoſcat, nemo ſit qui non veneretur & colat; ad cujus baſilicam ex toto orbe innumerabiles quotidie confluant turbæ, eas ſi incurvent omnes, ſupplicent omnes, eas ſciant omnes vota, laudeſque decantent.

CAPUT V.

C *De faſtu Romanorum Imperatorum, propter quem Deus tot eorum amplas opes & poteſtates, totque ingentia opera funditus everſi permiſit; & de humilitate Petri, quæ eum ac baſilicam ejus, urbemque Romanam ſimul longe illuſtravit.*

Gloria antiquorum Romanorum

QUo magis hoc loco etiam cogor altius mentem efferre, cogitans antiquam illam & ingentem urbis Romæ gloriam: tot tantaſque ex toto terrarum orbe confluentes ad eam divitias, tantas opes, luxus, pompas, dignitates, imperia, poteſtates, tot præſtantiſſimos fortiſſimoſque imperatores, qui tam feroces & innumeras ſubegerunt gentes, tantam prædam domum advexerunt, tot geſſerunt res præclaras, tot ſublimes conſecuti ſunt honores, tot

ob faſtum deprieſſa.

glorioſos duxerunt triumphos; quippe, ut rerum geſtarum ſuarum memoriam, indelebilem atque æternam facerent, tot etiam ac tantas extruxerunt arces, thermas, arcus, ſtrmas, fora, palatia, ſepulcra ac templa, mien cultu, inæſtimabili ſumptu, incredibili labore: quorum D vel ex veſtigiis, quæ adhuc apparent, quanta illa jam extiterint, quamque glorioſa, ſatis admonemur. Quæ cuncta cum videam inſtar fumi penitus evaniſſe excelſa, ſed præſertim illa, quæ æterni nominis cauſa ſibi fabricaverunt opera, everſa nunc funditus, vel majore ſaltem ex parte diruta, ita ut nihil niſi violatum & corruptum, nihil niſi perditum deſolatumque inveri poſſimus.

gloria Petri ob humilitatem exaltata;

49 Cum hæc animum animo volvens, attentius conſiderem, non poſſum non ſummopere admirari atque laudare alta Dei & inſcrutabilia ſanctaque ſemper judicia, qui everſis tot opibus, contritaque tot tantorumque principum potentia, confidentium, juxta propheram, in virtute ſua, & gloriantium in multitudine divitiarum ſuarum; in ea, qua ipſi urbe regnabant, conſtituerit hominem, advenam, indoctum, ignobilem, neglectum, pauperculum, ſordidum piſcatorem; voluerit que majorem eum ibi, quam illi unquam cum omni imperio ſuo fuerint, ac glorioſiorem haberi; majora etiam ei ac glorioſiora, quam illi unquam conſecuti ſint, ab omnibus, quibus imperabant mundi nationibus, officia atque honores exhiberi; ſuſcitans, E ut propheta inquit, a terra inopem & de ſtercore erigens pauperem, ut collocet eum cum principibus, cum principibus populi ſui. Neque alia certe ratione, ut arbitror, quam ut palam oſtenderet, divine nihil majeſtati inviſius eſſe quam faſtum; quem etſi ſurdis quaſi auribus clauſiſque oculis aliquando non advertere videatur; at quanto tamen tardius, tanto & gravius tandem atque acrius punions, conterit prorſus.

vera humilitas & exemplum Chriſti.

40 Neque fruſtra ait propbete: Vidi impium ſuperexaltatum & elevatum, ſicut cedros Libani; & tranſivi, & ecce non erat; quæſivi eum, & non eſt inventus locus ejus. Contra autem, nihil ei eſſe acceptius, quam animum demiſſum, humilem, modeſtque contentum; F cui & majora demum, quam ſperarat unquam, conferre ſolet; ut recte cum Cantico etiam nos dicere poſſimus; Fecit potentiam in brachio ſuo, diſperſit ſuperbos mente cordis ſui; depoſuit potentes de ſede & exaltavit humiles; eſurientes implevit bonis & divites dimiſit inanes. Ad quod & ipſe, quid agere deberemus, docens, ſuo nos primum invitavit exemplo. Neque enim cum longiore nobiliorque famulatu, neque cum cultiore laxioreque veſtitu, neque cum magnificentiore equitatu, neque cum ſplendidiore apparatu, neque cum lautioribus convivis, neque cum excelſioribus ædificiorum ſtructuris, neque eum amphoribus dignitatibus ac ſcepiris, ed nes Jeſus Chriſtus Salvator noſter venit; cujus veſtigia qui imitari recuſaverint, longe falluntur, ſi ſe evaſuros eliquendo putant juſtum judicium ejus; qui ut nullum, quamvis tenue etiam peccatum, inultum umquam reliquit: ac quam mexime hoc tam ingens, ac tam adverſum ei ante cetera, atque inviſum; faſtum dico.

CA-

A

CAPUT VI.

Quod Deus permiserit, tot insignia excelsaque, a Romanis imperatoribus exstructa opera, non modo everti, sed & coinquinari, omnisque immunditiæ loca fieri, in majorem confusionem passus eorum: in quo pauca ex iis quæ faciserem aliorum intelligendorum viam aperiant, commemorantur.

Gloria veterum Romanorum eorum suspectata

Quantum vero Deus hujus tantæ pernicieꝰ mala, in Romanis præsertim principibus, ultus fuerit, ex eo etiam magis demonstratur, quod non modo tot ingentia ædificia, sublimesque domorum erectiones, quibus illi cælum gloria attingere putabant, dirui evertique passus sit, sed & insuper profanari, conB spurcari, omnisque immunditiæ & horroris loca fieri voluerit; quo majori etiam dedecori stulta illorum gloriæ vanitas, quæ tanti eis constitit, haberetur. Cujus rei esi multa passim appareant exempla, illud tamen, quod insignius ceteris videatur, satis obscurum hactenus, in lucem proferamus.

In templo suæ Pudicitiæ,

42 Constat quippe ex auctoritate Livii, sacellum Pudicitiæ patritiæ, quod nobiliores tantum matronæ intrabant colebantque magna cum veneratione, fuisse in foro boario ad ædem rotundam Herculis; porro forum boarium cum ex multis, tum ex epigrammate, quod adhuc extat, non dubitamus ibi fuisse, ubi nunc est templum S. Gregorii ad Velum aureum: neque absonum videtur dicere, quod ædes illa rotunda Herculis, apud quam fuit sacellum illud Pudicitiæ patritiæ, sit ea, quam ibi vicinam adhuc videmus, dicatam beato Stephano, sitam juxta ripam Tiberis: sed & templum Vestæ, sicuti ex antiquis monumentis intelligere possumus, huic proximum erat, ubi virginitatem perpetuam electæ ad id ministræ C colebant. Quod si dixerimus illud esse, quod situm juxta flumen ac pontem cernitur, consecratum nunc beatæ Mariæ Ægyptiacæ, non forte erraverimus; propterea quod similitudo frontis templi ejus, nihil differt a templo quodam, insculpto marmori, in quo virgines Vestales sacrificant, quod est in frontispicio magnæ domus, sitæ ante plateam S. Petri.

nunc in lupanar conversa.

43 Quæ cum ita sint, atque iis in locis, quæ tunc pudicitiæ simul & virginitatis hospitia ac templa erant, nunc publicum, infame pudendumque lupanar sit, habitentque infelicissimæ illæ mulieres, publicarum libidinum miserabiles victimæ. Magna nimirom hinc nobis injecta est occasio cognoscendi divini alti consilii, terribilisque judicii Dei; qui ut fastum illorum temporum, perfidorumque dæmonum simul fallacias, quibus miserrimi illi mortales sub specie virtutis & sanctimoniæ decipiebantur, confunderet, non abs re tam pollutum obscœnumque ea pudico & sancto, qualem ipsi arbitrabantur, locum eum fieri permisit.

Tria ab Augusto aliisve constructa templa,

44 Qui magis ex tot tantisque Romanis imperatoribus, qui præclara multa & superba, nunc quidem penitus diruta, diis suis sacraverunt, unius tantum Augusti Cæsaris (utpote qui majorem ceteris imperii sui felicitatem D consecutus fuerit) dicenda sunt tria, quæ ipse nobilissima ædificavit templa, qualem tandem exitum habuerunt. Nam primum, quod Jovi *Jovi Ultori* Ultori cum foro simul extruxit, quod & bello Philippensi voverat, sordidus nunc admodum & despectus locus effectus est, cujus vix etiam vestigia ulla appareant, nisi ingens quoddam simulacrum marmoreum, quod jacet e regione ædiculæ beati Petri in carceribus, sub arce Capitolii; uti certo constat, forum ipsum ab eo simul extructum fuisse, & ea allusione vocabuli ipsius simulacri, satis colligi potest. Vocatur enim vulgo Marforum, abjectis paucis litteris, id est Martis forum.

Apollini;

45 Aliud vero templum, quod Apollini in palatio cum cortinis aureis, aliisque eximiis ornamentis confecravit, ita dirutum est, ut modicas tantum ejus reliquias; quæ Aventinum montem respiciunt, adhuc videamus; factumque sit nunc illud, habitsculum cuprarum, ita ut ad prima antiqua tempora, quibus ante Romulum pascentes ibi capellæ & armenta agebantur, redisse vere dici possit; nec quamvis multa ibi alia templa essent, ut difficile E sit de iis certum ullum judicium ferre; dubitaverim tamen, hoc templum ipsum Apollinis fuisse; propterea quod dicat Suetonius, Augustum ibidem sub basi ejus libros Sybillinos, duobus forulis auratis clausos, recondidisse, rejectis crematisque ceteris fatidicis libris Græci Latinique generis; qui nullis vel parum idoneis auctoribus contracti, supra duo millia vulgo ferebantur. Extat autem nunc basis ipsa, eidem templo subjecta, & ingens quidem, quam ego vidi ingenti etiam ac forti muro altera ea parte firmatam. Extat quoque pars pavimenti ipsius templi ruderibus obruta, sub quo basis ipsa fundata est.

Jovi Tonanti,

46 Sed & tertium, quod Jovi Tonanti in Capitolio templum erexit (ob evitatum periculum, cum in expeditione Cantabrica per nocturnum iter lecticam ejus fulgur perstrinxisset, servumque præducentem exanimasset) eo devenit, ut non modo penitus everſum sit, sed & insuper infamiæ horrorisque locus effectus fuerit: quippe cum ibi nunc rei mor- F tis, publicæ cruci appendantur; quo quid dici potest ignominiosius? quid despectius? quid ludibriosius? Quod Deum, putem, providentissime ita permisisse in vituperium confusionemque nequitiæ pessimorum dæmoniorum, superbiæque magnorum illorum ac præpotentum virorum; ut ubi rea & pœna eorum, quem Jovem appellarunt, tunc coleretur; ibi aliquando ignominiosa morte damnatorum crux, ne majus aliud ullum ludibrium addi posset, figeretur. Quod plane ita verum esse, ut dico, quisque confitebitur, si legat vitam beati Cyriaci Pœnæ; ubi traditur, temporibus Maximini & Alexandri imperatorum, incendio divino concrematam esse partem Capitolii a meridiano; & intra templum Jovis ruisse manum ejus sinistram auream: quod cum aruspices pro more eorum sacrificiis suis expiarent; iterum cælum turbari cœptum, ictamque fulmine aram Jovis conflagrasse, quartuorque ex ipsis idolorum sacerdotes interiisse.

quid tandem devenerint,

47 Cum igitur templum ipsum Jovis meridiem respiceret, atque in eodem nunc loco vi-

deamus

A deamus furcas esse, propter appendendos mortis reus positas, recte dicemus, ibidem & templum illud fuisse, quod ab Augusto propter timorem fulminis, Jovi Tonanti consecratum, fulmine tandem concrematum est, quod, magno tunc in honore ac veneratione (illudentibus ita illi seculo nequissimis dæmoniis) habitum; ad tam triste demum & ludibriosum appendendorum furcis hominum ministerium; miro non nisi & alto Dei judicio devenerit. Neque objecerit quisquam, quasi ab Augusto ædificatum templum Jovis, quod in monte Tarpejo versus Orientem; præclarum olim ac solemne admodum extitit. Nam diversum illud longe ab isto est, quod & L. Tarquinium superbum ex præda de Volscis capta ereaisse Livius tradit. Hæc de iis, quæ extruxit Augustus, templis.

Templum quoque Augusto.

B 48 Ceterum operæ pretium est etiam intelligere illud, quod defuncto illi postmodum Tiberius templum inchoavit, C. Caligula absolvit; sacros illi uterque honores tamquam Deo exsolvens, ne quid, ad declarandum majorem tumefactioremque eorum fastum, omitterent. Volui equidem & istud curiose investigare, quod nec difficile fuit, habita conjectura ejus, quod scribit Suetonius. Ait enim, C. Caligulam

templum Deo erectum,

super templum divi Augusti prorsus transmisso, Palatium Capitoliumque conjunxisse. Cum diligenter igitur ipsum loquirere ó, manifeste reperi positum loco, quo nullus est angustior inter Palatium & Capitolium, ut facilius pons ille utrumque transmitteret. Est autem nunc lepe & maceria elusum undique, ac circumquaque patentes horti. Cum primum vero illud vidi, exrabat adhuc ingens pila, quæ demonstrabat excellentiam ejus ædificii: sed post mensem, cum illac iterum transitum facerem, demolitam ipsam penitus aspexi; ita ut nihil nunc præter fundamenta ac jacentia passim ejus rodera appareant, in manifestam certe, quam divina justitia ostendit, reprobationem confusionemque elationis & superbiæ eorum, qua adeo

vindicante vero Deo penitus collapsum ipsum.

C transgressi sunt modum, ut non modo ad superfluam prorsus lamque omnem libidinem, tantum fecerint; sed & insuper honores, qui Deo soli debebantur, eum dæmoniis, tum mortalibus etiam attribuerint; qui juxta Prophetam, cum in honore essent, non intellexerunt, comparati sunt jumentis insipientibus & similes facti sunt illis.

CAPUT VII.

Quod deficiente jam vigore Romanorum imperatorum, clarissimo & gloria urbis Romæ, quæ in tenebris erat, per Petrum tamen piscatorem postmodum longe emicuit.

Epilogus primæ libri.

ATque ut unde non inepte discessimus, nunc redeamus, confudit Deus tantum Romanos illos principes, finens eorum omnem potestatem & gloriam deperire, evanescere opes, labefactari regna, ruereque, & omnibus immunditiis spurcitiisque coinquinari tam excelsa, quæ miro longe sumptu & labore opera extruerone; demonstranique, quod diximus, quam invisum haberet, quantoque odio persequeretur eorum factum; ut, nisi exsurrexisset D vilis noster piscator Petrus (a quo postmodum in successores ejus Romanos Pontifices summa ea, quæ nunc constat (apud) omnes gentes, auctoritas & potestas derivavit) jam omnis prope urbis Romæ claritudo omnisque splendor in tenebras tisset. Ceterum tanto ille Romæ in honore ac gloria habitus est, tantumque ejus gratia Romanum nomen per omnes orbis terrarum (partes) longe lateque claruit, ut manifeste appareret, quam Deo chara esset humilitas, susceptaque sponte sui dejectio; quam placens illi cor, minime elatum, tenuisque & frugi vita. Quo factum est, ut Constantinus illi basilicam, de qua hæc dixisse satis sit (præter alia, quæ non est præsentis instituti ab eo edita narrare) tam insignem & gloriosam ereaerit, longe feliciore voto, quam primi ante imperatores tot excelsa opera sua; quæ memorabili demum elationis & fastus, cujus causa tantum illa effecerunt, e templo diruta sunt.

LIBER SECUNDUS E

CAPUT PRIMUM.

De fundatione altaris majoris & translatione Corporis B. Petri ex Catacumbis ad ejus basilicam.

ERecta igitur basilica, Constantinus tum altare etiam majus undavit, una semper cum beato Silvestro Papa, benedicente ea & consecrante, habito quoque magno episcoporum aliorumque sacerdotum conventu, concurrentesque simul plurima evultantium ac Deum laudantium Christianorum turbs. Post quæ non minore etiam cum lætitia curavit corpus ejus illo transferri, quod jacebat prius in Catacumbis extra urbem porta Appia, ubi nunc est templum beati Sebastiani, sicut legimos in Vita beati Damasi; ubi etiam ipse traditur dedicasse Platoniam, in honorem Apostolorum Petri & Pauli, quorum corpora ibi jacuerunt: & aperte id testatur beatus Gregorius in epistola, quam scripsit ad Constantinam Augustam, cujus partem ad eos pertinentem his subjecimus hujusmodi. De corporibus vero beatorum Apostolorum ego quid dicturus sum, dum constet, quia eo tempore quo passi sunt, ea orienre fideles venerunt, qui eorum corpora, sicut civium suorum, repeterent; quæ ducta usque ad secundum urbis miliarium, in loco, qui dicitor Catacumbæ, collocata sunt. Sed dum cainde levare omnis eorum multitudo conveniens niteretor, ita eos vis tonitrui atque fulguris nimio metu terruit atque dispersit, ut talia deouo nollatenus tentare præsumerent. Tunc autem evuentes Romani, eorum corpora, qui hoc ex Domini pietate meruerant, levaverunt, & in locis, quibus nunc sunt condita, posuerunt.

Dedicatur altare majus S. Petro

corpora ejus ex cat cumbis eo illata.

F

51 Hæc beatus Gregorius, quamquam non ignorem, fuisse aliam quorumdam sententiam, qui dixerint, transtulisse illud noctu beatum Cornelium Papam ex Catacumbis, rogatu matronæ cujusdam Lucinæ, in cujus hortis ædificata postea fuit basilica sancti Pauli, recondidisseque in Monte aureo, ubi templum Apollinis erat, nunc sancti Petri, ex nomine ejus, ubi & crucifixus est: atque inde rursum per beatum

aut forte ex Monte aureo.

A tum Silveſtrum Papam & Conſtantinum imperatorem ab baſilicam ejus, ubi nunc jacet, corpus ipſum translatum fuiſſe: quorum opinionem manifeſte beati Gregorii auctoritas arguit: cui & ego, quod verius loqui videatur, aſſentior.

CAPUT II.

Quod beatus Petrus paſſus fuerit in Monte aureo ſive Janiculo, portatumque corpus ejus ad Catacumbas, & ex Catacumbis poſtea ad baſilicam ejus.

Paſſus eſt Petrus in Monte aureo,

ILlud tamen non negaverim, B. Petrum in Monte aureo crucifixum fuiſſe, quod & illi putant; verum in Catacumbis, ubi cetera & plurimum Chriſtianorum corpora recondebantur, ſemper ſepultum manſiſſe, donec tandem ad baſilicam, per Conſtantinum erectam, translatum fuit. Nam quod in Monte aureo crucifixus fuerit B. Petrus, comprobare ſatis videtur auctoritas Gai cujuſdam antiqui ſcriptoris, quem in hiſtoria eccleſiaſtica Euſebius refert; qui & cum Zepherino epiſcopo Romano adverſus Proculum quemdam Cataphrygam diſputans, hæc de Apoſtolorum commemorat locis.

ex teſtimonio cujuſdam ſcriptoris;

53 Ego (inquit) habeo trophæa Apoſtolorum, quæ oſtendam. Si enim procedas via regali, quæ ad Vaticanum ducit, aut via Oſtienſi; invenies trophæa defixa, quibus ex utraque parte ſtatutis, Romana communitur eccleſia. Eſt enim Mons aureus, in quo crucifixum ac tumulatum diximus B. Petrum, ſitus recte via ipſa regali, quæ ad Vaticanum ducit, & in qua trophæum beati Petri defixum eſſe, Gaius tradit: cujus auctoritatem retuliſſe, non fuerit inutile, propter quoſdam alios, quorum adverſa eſt hic opinio; ut cogneſcant ſe errare, cum exiſtimant, apud molem Adrieni imperatoris, ubi nunc eſt templum S. Mariæ in Tranſpadina, B. Petrum crucifixum fuiſſe; proindeque corpus ejus ibi quieviſſe, non alia ratione, quam quod ſcriptum inveniatur, inter duas metas mortem eum ſuſtinuiſſe, templum autem S. Mariæ in Tranſpadina ſitum ſit inter duas metas, quarum una eſt moles Adrieni.

non ad molem Adrieni;

C

quæ tamen nullatenus eſt.

54 Quorum ratio nullo modo quadrat; quippe cum pons Adriani & moles ejus nondum extructa eſſet: neque enim adhuc ille mundo imperabat. Quod autem traditum ſit, inter duas metas B. Petrum crucifixum fuiſſe (ſi tamen id vere traditum ſit) dici poteſt eas metas eſſe, quarum una in Vaticano eſt, altera juxta montem Aventinum: inter quas verum eſt dicere, Montem aureum, in quo vere is crucifixus eſt, poſitum eſſe. Qui ſi tantum ſeorſum ſuæ inſiſtere pergant, reſpondeant velim Gai auctoritati, quæ dicit, trophæum ejus defixum eſſe via regali, quæ ad Vaticanum ducit. Neque enim templum S. Mariæ in Tranſpadina, via regali, ſed in ipſo Vaticano ſitum eſt. Nam via regalis ad S. Mariam in Saxea, quod nunc eſt hoſpitale ſancti Spiritus, tantum extenditur.

D

CAPUT III.

De theca argentea, in qua repoſitum fuit corpus B. Petri ſub altari majori, & donis ei oblatis.

TRanſtulit igitur Conſtantinus ſacratiſſimum corpus B. Petri, quod ſummo quidem ſecit ac merito cum honore, una cum beato Silveſtro Papa. Tum fabricavit ei inſignem thecam argenteam, ære undique & cupro concluſam, qua decentius conditum eſſet, omni ex latere, in longum & in latum, ſurſum ac deorſum quinque pedes proteſam, ac deſuper auream deauretam. Supra corpus quoque ejus poſuit crucem ex puro auro factam, cl. librarum auri, in qua exſculptum eſt, Conſtantinus Auguſtus & Helena Aug. Supra altare autem, cui ſubjacet corpus, ſtatuit nobile tegimen auratum, quatuor porphyreticis columnis erectum, quod poſtea Papa Leo IV. argento puro eximie ornavit, vir ſacris ſemper lectionibus, vigiliis quoque & orationibus vacans, qui mire etiam affectus fuit baſilicæ S. Petri: cum (enim) a teneris uſque annis monachalem vitam diu egiſſet in Monaſterio S. Martini, quod erat contiguum ipſi baſilicæ; de quo etiam infra ſuo loco dicemus; ita memor tenellæ aotiquæ educationis, oumquam poſtea, id quod fieri, ſolet, amorem ejus, quem conceperet, ex animo delere potuit: quare & multis aliis magnis beneficiis eam proſecutus eſt.

Corpus S. Petri theca argentea,

ejus undique cupro munita, concluſum eſt,

cruce deſuper altari;

E

56 Nam arcam altaris, quam Conſtantinus extruxerat deursveraque, cum nonnihil ſorduiſſet, ipſe etiam intus & extra argento munivit. Crucem quoque fecit de auro puriſſimo, ornatam diverſis gemmis, hyacinthis ſcilicet & albis ſmaragdis, miræ magnitudinis, ponderis mille librarum auri optimi, poſuitque eam juxta altare parte dextra; quæ & duravit ibi uſque ad longa tempora. Sed & tabulam de auro & ſmaragdo, ponderis ccxxvi. librarum auri; quæ vetus & novum Teſtamentum continebat, quam & poſuit in fronte altaris, viſam etiam ibi tempore Alexandri tertii: præterea & imaginem Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti in throno ſedentis cum duobus angelis juxta ſe: ſimul quoque xx. alias imagines argenteas circumquaque poſitas ante altare ſuper columnas marmoreas intortas & vitibus pulcro opere inſculptas; quarum uni, quæ proxima eſt altari S. Bartholomæi, tantam Deus virtutem præſtitit, ut qui a dæmonibus arrepti fuit, apud eam divinis habitis ſupplicationibus liberentur: quod multis jam certis magnifique exemplis compertum habemus. Addidit inſuper & xl. receptacula argentea, inſtar coronarum fabricata, in quibus ſuſpendes ante altare appenduntur.

Leonis quarti addita ornamenta;

cui ejus rei teſtes

F

57 Nec ſatis hæc, crucem quoque magnam auream fecit, quam poſuit ad altare ſanctorum Apoſtolorum Simonis & Judæ, ducentarum librarum: e regione etiam ad altare ſanctorum Philippi & Jacobi alium magnum crucem argenteam, ponderis itidem ducentarum librarum. Oriam vero mediam baſilicæ antiquum (ubi enim ſub rotundo marmore porphyretico, traditum eſt, jacere corpus venerabilis Bedæ) per quam, utique ob ejus reverentiam, antiqui noſtri (non) tranſibant; ornavit ipſe

tum aurea,

pre-

A præmanivitque totam tabulis argenteis ac variis picturis; (quæ) iade & deinceps argentea appellata eſt: jacetque juxta eam in veſtibulo Papa Benedictus tertius.

Templi frontiſpicio porta ſuos quinque.

Cujus rei gratia ſcire oportet, quinque portas eſſe baſilicæ S. Petri, ante veſtibulum ſitas, ſuo quaſque nomine appellatas; earum ſcilicet mediam, Argenteam, de qua nunc agimus, cujus & ornamentum duravit uſque ad tempora Alexandri tertii; poſtmodum corrupta deformataque gravem in modum ſemper fuit; adeo ut & nomen, quo Argentea vocabatur, amiſerit; donec Eugenius quartus, qui fuit Pontifex omni virtute excellens, cum nihil umquam niſi magnum & glorioſum aggreſſus fuerit; ita hanc portam priſtino decori reſtituit, ductam ex ære, magno ſumptu, miro artificio, expreſſis ibi magnifice præſtantibus rebus geſtis ſuis, non quidem ex argento, proſpiciens altius, ne forte aliquando, quemadmodum ſuperioribus temporibus, nefanda prædonum cupiditate violaretur; cui & impreſſa ſunt epigrammata in teſtimonium geſtorum ejus, quæ nos edidimus hujuſmodi.

2. Argentea in medio.

B Hæc ſunt Eugenii monimenta illuſtria quarti,
Excelſa hæc animi lumina monimenta ſui.

Item aliud.

Ut Græci, Armeni, Æthiopes, hic aſpice, ut Indi,
Romanam amplexi ſint Arabeſque fidem.

59 Plane huic alia proxima porta eſt ad dexteram partem introitus, quam Romanam appellatam eſſe accepimus, ex eo quod Romanæ mulieres antiquitus per eam frequentius baſilicam introirent; ſepulſaſque eſt intra hanc portam & portam Argenteam in veſtibulo Joannes quidam Papa. Quæ vero hanc contingit eſt & alia porta, quæ Guidonea, vulgari verbo a Guidonibus, qui venientes oratores per eam ducabant, vocata eſt; juxta quam etiam in veſtibulo reconditus eſt Papa Joannes IX. Porro alia porta, per quam a ſiniſtra parte baſilicam ingreſſimus Argenteæ proxima, Ravenniana dicebatur a Ravennatibus, qui trans Tiberim habitantes, per eam intrare conſueverant, quorum nomine & Tuſci, & Tranſpadani omnes ſimul ſignificabantur. Intra

a Romana;

3. Guidonea;

4. Ravenniana;

C hanc portam Ravenniaam ſcilicet & Argenteam in veſtibulo ſepultus eſt Sergius Papa.

60 Ceterum alia huic contigua eſt, quæ Porta Judicii appellabatur, quod per eam tantum mortui ſepeliendi, quaſi a Deo judicandi, portarentur; ſolaque nomen ſuum adhuc, cum ceteræ amiſerint, ſervat: juxta quam in veſtibulo ſitus eſt Nicolaus II. & Joannes VIII. & alter etiam Joannes X. cum intra eam & portam Ravenniaam intus in baſilica ſepultus ſit Bonifacius IV. juxta oratorium, quod erexit Bonifacius VIII. in quo & ipſe jacet, quod adhuc indicant verſus ibi inſculpti, paramtamen habentes dignitatis. Sed non indignus ille memorato, propterea quod a Phoca imperatore impetravit, ut templum, quod antea Pantheon, a gentilibus cultum, dicebatur, in honorem B. Mariæ Virginis ac omnium Sanctorum, mutato felicius ſanctiuſque titulo, erigeretur; quem & vulgo traduat ab eodem obtinuiſſe, ut Eccleſia Romana ſub B. Petri nomine ſuperior omnibus aliis haberetur; licet id verius legerim fuiſſe Bonifacium tertium, cujus error fortaſſe ideo ita invaluit, quod Bonifacio tertio, quartus, nullo alio interveniente, ſtatim ſucceſſit.

5. Judicii.

61 Nunc ut ad Leonis IV. liberalitatem, unde neceſſario digreſſi ſumus, revertamur: non D contentus is tam inſignibus ſacrorum ornamentis, communi etiam canonicorum utilitati & commodo, quo melius ferventiuſque divinis intenderent officiis, conſultum proviſumque quam maxime iri, ſtuduit. Nam Bucenia caſtrum, quod proprii erat patrimonii, illis donavit; pari modo & eccleſiam Salvatoris, quæ ſita eſt, in Torrione, quam & ad ſepulturam peregrinorum omnium Ultramontanorum erexerat; nec non & eccleſiam S. Juſtini, ſitam in monte Saccorum, quam & ad peregrinos omnes Latinos ſepeliendos extruxerat; eccleſiam quoque S. Peregrini, quæ non longe diſtat a porta Viridaria; ac eccleſiam B. Mariæ in Palazolo, & S. Georgii martyris, quæ poſt S. Petrum poſita erat; atque hæc omnia cum fructibus ac ceteris omnibus, quæ ad eam pertinent; cum & multa alia tamen eis contulerit. Sed hæc tantum ex omnibus, quæ certiora apparuerunt, referenda dignius exiſtimavi.

Poſſeſſiones a Leone ad eccleſiam S. Petri aſſignatæ.

62 Ipſam vero baſilicam una cum alia S. Pauli, quas ſub Sergio Papa Sarazeni irruentes, devaſtaverant, egregie reparavit, præter ceteras, quæ magnifice etiam edidit. Nam & templum S. Mariæ novæ ædificavit, & baſilicam ſanctorum quatuor Coronatorum, cujus illi titulus Cardinalatus fuerat, amplius etiam auxit ornavitque. Muros etiam Oſtienſes ſimul ac Portuenſes, a barbaris diruios, non modico ſumptu reſtauravit. Verum quid hæc ego tantopere minora proſequor? quaſi ablitus videar glorioſi illius operis, quod in munimen defenſionemque baſilicæ S. Petri magno animo, magnaque ſimul impenſa erexit, perfecit quoque ſexto menſe; muros ſcilicet, qui una ex parte ad arcem uſque ſancti Angeli, ex altera autem uſque ad hoſpitale ſancti Spiritus, cluſo intra ſuperiore monte, protenduntur: unde & torum ipſum ambitum, civitatem poſtea Leonianam, a nomine conditoris, appellaverunt.

templa cum ſtructa. E

urbs munita.

63 Hos cum ſemiruios noviter Nicolaus V. denuo extrueret, aggreſſus rem longe etiam majoris animi atque impenſæ, ſed præſtantem admodum, atque præſtanti illo Pontifice vere dignam, interrupto medio ipſo opere defunctus eſt. Ceſſis autem illud tantæ ſaluti, non modo baſilicæ S. Petri, ſed ipſius etiam urbis Romæ, ut barbaræ gentes, quæ multotiens illi inſultantes, baſilicam, tamquam aptiorem nequitiæ eorum nidum, occupare conſueverant; erectis deinceps muris detertisi, a ſolita ſe excurſione inſultationeque abſtinuerint; neque neceſſe fuerit Carolum Magnum, qui ad opem ferendam accerſitus, egregie eam ab omni vi injuriaque tutatus eſt, aut alium quempiam præpotentem regem, defenſionis cauſa advocare. Unde & ſicut memoriæ proditum eſt, recte videantur antiquiores Romani contra Hetruſcorum impetum hunc locum, utpote hoſtili impugnationi aptum, et reſponſa vatum (unde & Vaticani nomen accepit) occupaſſe.

ad averſum diabarbarorum incurſionis. F

64 Non ſum vero ignarus, ſculptas eſſe quoſdam verſus ſuper porta, quæ tangit arcem ſancti Angeli, atque alios ſuper porta Viridaria, qui vulgo paſſim habentur, qui & ejus tanti operis ipſum Leonem quartum auctorem faiſſe ſignificant. Sed quoniam ineptiſſimi ſunt, non dignos putavi, quos his inſererem. Ceterum quoddam epigramma proſa ſalutum, minime contemnendum (quod ego, cum penitus

aliquando ſcripſerunt.

igno-

A ignoraretur, præ nimia pene vetuſtate corruptum, ac quaſi obcæcatum, ſolidum tamen integrumque exſcripſi inſculptum lapidibus Tyburtinis ſuper porta ipſorum murorum, contigua arci ſancti Angeli) dignius credidi hic inſtrendum; ex quo intelligemus, & muros ipſos tunc a Pontifice Leone erigi cœptos, & barbaros etiam, cum iterum inſultum feciſſent, victos, ſimulque in ipſo murorum opere erigendo damnatos. Verba ejus hæc ſunt.

Hic aliata.

63 Cum voluiſſet iterum contra Romanos malevola Saracenorum gens bella exeitare ut prius, depræda tioneſque inferre; quoſdam, Deo permittente, maris tempeſtas abſorbuit; quoſdam vero Romani milites vivos ceperunt, atque ob laudem æternamque memoriam, plures ferro victos, in hoc tam perhoneſto opere diverſos perferre labores coegerunt.

Hoc ſiquidem novum miraculum ſanctiſſimi Leonis Papæ quarti temporibus, & invictiſſimi Domini Lotharii imperatoris ſemper Auguſti, Dominus fecit.

B *& alia vetuſtiſſima muro;*

66 Nec omittendum videtur decretum quoddam ipſius Leonis IV. inſculptum tabulæ marmoreæ in templo S. Michaelis non longe a baſilica S. Petri; in quo non quidem erectionis murorum (nam nondum erigi cœperant) ſed inſultationis barbarorum, occupationiſque baſilicæ S. Petri, nec non & defenſionis a Carolo Magno factæ, inter cætera fit mentio: cujus partem, quæ propoſito noſtro conducit, huic quoque ſubdere dignum duxi hujuſmodi.

Iisdem hic citatis.

67 In nomine Domini. Tempore Leonis III. Papæ, imperante Carolo Magno Imperatore, eo tempore, quo B. Petri baſilica a Saracenis capta fuerat; tunc denique pro totius mundi capite turbato totus mundus turbatus, omnis Gallia cum rege Carolo ad tuendum illam venerunt. Unde contra inimicos Domini decertando, quidam mortui ſunt, & in crypta juxta Neronis palatium ſepulti, eodemque tempore a Leone Papa & rege Carolo ad honorem Michaelis archangeli ſuper illos facta eſt eccleſia iſta. Quibus peractis, Rex Apuliam abiit, eamque B. Petro & Romæ ſubjugavit. Et reliqua, C quæ quia nihil ad rem noſtram pertinent, conſulto omittimus.

Alii quoque Pontifices S. Petri munifici,

68 Nec inutile fuerit hæc commemoraſſe, ut manifeſtior fieret hujus noſtri Leonis IV. non tam erga baſilicam S. Petri amor & beneficentia, quam ſumma etiam in agendis magnis rebus ſapientia, & animi magnitudo; cujus exemplum ſecuti ceteri Pontifices, quorum fuit ſemper ingens ſtudium, baſilicam S. Petri maximis & commodis & honoribus, & privilegiis augere, multa ei atque ampla dona pro ſuo quique captu contulerunt, quam ſummo, certe ante alias, utpote matrem ac principem omnium, & amore & favore complexi ſunt.

Eugenius;

69 Nam ut alios omittamus, Eugenius tertius, qui nullo pacto prætereundus eſt, privilegium edidit, quo jus factum eſt canonicis percipiendi quartam partem omnium oblationum, quæ baſilicæ obveniſſent. Tantæ præterea erga baſilicam devotionis & munificentiæ fuit, ut numquam illuc ſolemnia Miſſarum celebraturus accederet (quod ſæpe faciebat) quin vel optima pallia, vel veſtes pretioſas, vel candelabra argentea, vel hujuſcemodi aliud nobile & Pontifice dignum munus offerret. Quod idem

D *Adrianus;*

factitaſſe legimus Adrianum quartum, qui & caſtrum inſuper Valerianum in epiſcopatu civitatis Caſtellanæ poſitum, canonicis dono dedit. Privilegium quoque conceſſit libertatis omnium baſilicæ eccleſiarum, eriam earum, quæ extra urbem eſſent. Cujuſmodi conceſſum eſt etiam *Leo 9.* a Papa Leone IX. cujus & multa emicuerunt ac magna ſigna; jacetque corpus ejus intra portam Argenteam & Revanianam intus ipſam baſilicam; ubi nunc eſt altare, ad quod memoria omnium defunctorum die ſuo quotannis celebratur.

Hormiſda.

70 Nec prætermittendus eſt Hormiſda Papa præ magna novitate rei: qui cum diverſis Romæ baſilicis diverſa ornamenta contuliſſet, ad baſilicæ S. Petri traditur, trabem argenteam pondo mxx librarum excellentius longe donum dediſſe. Non item beatus Gregorius, qui ad *Gregorius.* inſtruenda abundantius baſilicæ ipſius lumiaria, multa prædia, multaque præſertim oliveta illi donavit, ſicut conſtat ex publico documento; inſcripto tabulis marmoreis: quæ cum primo ſeptem eſſent; nunc duæ tantum adhuc aſfixæ ſunt muro ante ingreſſum ejus. Sed hic F *alii.* quid diutius immoror, cum multa hujuſcemodi a multis certe Pontificibus baſilicæ conceſſa, atque ultro impenſe, paſſim inveniri poſſint. Neque vero ſuit noſtri propoſiti hæc attingere. Quare eximia, quæ a ſingulis Pontificibus ei dona obtigerunt, narrent alii.

Iam aram-rent altare majus,

71 Ego jam ad reliqua dicenda pergam, redeoque ad altare noſtrum majus, unde interjectis tantis verborum rationibus, diſceſſimus. Quod cum nimia poſtmodum vetuſtate, hominumque incuria, quaſi violatum videretur; *Caliſtus 2.* optimus tandem pontifex Caliſtus ſecundus optimis, quæ adhuc apparent, marmoribus denuo extruxit atque ornavit, & in celebri die Annunciationis B. Mariæ magno cum epiſcoporum ſacerdotumque conventu, populorumque applauſu honorifice conſecravit; addita inſuper pro peccatis remiſſione, trium annorum, & quidem perpetua, omnibus, qui eodem die illuc devote accederent. Apſida vero ipſius altaria, cum *Severinus,* diruta eſſet, Severinus Papa ex optimo, quod adhuc cernitur, muſivo renovavit. Ac F cratem ex metallo pulcre elaboratam, quæ ante aream ſubtus altare poſita, a concurrentibus *Innocentius 3.* paſſim populis deoſculari ſolet, Papa Innocentius tertius, ſicuti inſculpti ibi verſiculi, licet non multum exculti, ſignificant, fabricavit. Sed & tectum, non tam altaris, quam totius etiam baſilicæ Honorius ex tabulis æneis cooperuit, quas de templo, quod appellabatur Romuli, & Heraclii etiam imperatoris conſenſu, tulit; cui & ſplendidis alia multa auri argentique ornamenta addidit. Eam vero Formoſus Papa variis decoriſque picturis eximie totam illuſtravit: Symmachus quoque marmoribus pulcre ornavit.

Formoſus, Symmachus Donus Paradiſum marmoribus ſtravit;

72 Nec minus Donus Papa eream cælo liberam, ante veſtibulum baſilicæ ſitam, cui Paradiſo eſt nomen, candidis & magnis marmoribus magnifice ſtravit; præter Nicolaum tertium, qui totam eam renovavit, cum depictis *Nicolaus 3. renovavit* etiam ſupra columnas omnium ſummorum Pontificum imaginibus; amplificato cultu divino; aucto item numero canonicorum reddituque prædiorum; additoque inſuper baſilicæ nobiliſſimo *& palatio eccleſiæ adjecit,* palatio ac pomerio, muris altis inſtar urbis circumdato: præter innumerabiles alios & antiquos & novos, qui multa in reparationem

eul-

A cultumque ipſius, variis, uti cuique placuit, perfectis operibus, impenderunt; de quibus cum nec propoſuerim in præſentia ſigillatim dicere; ac magno ea illi ornamento ſemper & augmento ceſſerunt, magnam quoque apud omnes, quod tam ſingularis ejus cura ab illis haberetur, & dignitatem & auctoritatem attulerunt.

LIBER TERTIUS

Veneratio altaris & reliquiarum S. Petri,

SUmma nimirum igitur fuit ſemper apud omnes Pontifices, rum Baſilicæ ipſius, tum præcipue altaris majoris veneratio, ac tanta quidem, ut B. Gregorius ad Conſtantiam Auguſtam, quæ capita beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli ad ſe tranſmitti volebat, inter cetera ſcribens, dicat: Corpora ſanctorum Petri & Pauli Apoſtolorum tantis in eccleſiis ſuis coruſcant miraculis atque terroribus, ut neque ad orandum ſine magno illuc timore poſſit accedi. Denique dum beatæ recordationis deceſſor meus, argumentum, quod ſupra ſacratiſſimum corpus S. Petri Apoſtoli erat, longe tamen ab eodem corpore xv. pedibus, mutare voluit, ſigillum ei non parvi terroris apparuit: ſed & ego aliquid nuper ad ſacratiſſimum corpus ſancti Apoſtoli meliorare volui, & quia neceſſe erat, ut juxta ſepulcrum ejus effodi altius debuiſſet, præpoſitus I ci ipſius oſſa aliqua, non quidem eidem ſepulcro conjuncta, reperit, quæ quoniam levare præſumpſit, atque in alio loco tranſponere, apparentibus quibuſdam triſtibus ſignis, ſubita morte defunctus eſt. Cognoſcat autem tranquilliſſima Domina, quod Romanis conſuetudo non eſt, quando Sanctorum reliquias dant, ut quidquam tangere præſumant de corpore, ſed tantummodo in pyxide mittitur, atque ad ſanctiſſima corpora Sanctorum ponitur.

ex Gregorio Magno.

B

in Ep. 30. lib. 7. ad Conſtantiam Aug.

Secundum S. Petri, ſuperſtitioſum,

74 Quo loco, quid ipſi B. Gregorio ejus rei gratia, ſub ipſomet altari S. Petri admirabile quidem & obſtupendum acciderit, convenienter dicendum eſt. Cum enim rogatus aliquando ſuiſſet a nobili quodam & magno viro per legatos ad id miſſos, ut aliquid reliquiarum ex ſanctis Apoſtolis martyribuſque, qui Romæ conditi eſſent, ei tranſmitteret, dignum putans honeſto illius deſiderio, quantum licebat, ſatisfacere; celebratis prius Miſſis, ſolenoibuſque conſecrationum offiriis, ſuper ſancta corpora eorum, ſicuti antiquis moris fuit, ſuſcepit pannos, ſuper quibus celebratio facta fuerat, divilſque, ac ſingulis Sanctorum corporum reliquiis impoſitos, concluſit ſuis quoſque theeis, annulo ſuo obſignatis, atque ita legatis deſcrendos domino eorum dedit. Legati autem, ut eſt curioſitas hominum, ad omnia ſemper, quæ non intelligit, prompta; ablatis ſignis, thecas aperuerunt: cumque nihil præter triſta pannorum fruſta inveniſſent, quaſi deluſos ſe arbitrantes, ad Pontificem redierunt; conquerentes, non id, cujus cauſa tanta cum difficultate ac longitudine viarum veniſſent, deferendum domino ſuo datum eis eſſe.

C

ſe ſanctorum laudat.

75 Pontifex vero ubi hæc intellexit, ſtatim ad Deum converſus, poſt celebrata iterum Miſſarum ſolennia, habitaſque Deo magnas & debitas preces, accepit cultellum de manu ejus, qui ligna temeraverat theeaſque recluſerat, & ſub altari S. Petri palam omnibus conſpicientibus, unam illarum partium panni mediam ſcidit, quam ſanguis illico inde profluens, quaſi graviter vulnerata, cruentavit. Quo plane tam admirabili ac manifeſto ſigno exterriti legati, veniam commiſſi ſui ſupplices proſtratique in terram, petierunt: & admoniti demum a ſancto Pontifice Gregorio, quanta eſſet in ipſis fruſtis pannorum divina virtus, quantaque apoſtolorum ac martyrum merita effuſo ſanguine eorum, infuſoque in illa per vim & myſterium celebrati dominici ſacramenti, ſumma affecti devotione ſimul & lætitia, eum obſignatis cluſiſque ut antea thecis, regreſſi ſunt.

D

Clavis ei ruſtem contra temere violata,

76 Magna hæc, quæ geſſit B. Gregorius; nec minora, quæ de clave aurea S. Petri geſta Theotiſto & Adreæ ita ſcribit: Sancti Petri Apoſtoli clavem a ſacratiſſimo ejus corpore tranſmiſi: de qua videlicet clave hoc eſt geſtum, quod narro, miraculum; dum eam quidam Longobardus, civitatem ingreſſus, in Tranſpadanis partibus inveniſſet, quia S. Petri clavis eſſet, deſpiciens; ſed pro eo, quod eam auream vidit, facere ſibi ex illa aliquid aliud volens, eduxit cultellum, ut illam ſocideret: qui mox cultellum, cum quo eam per partes mittere voluit, arreptus per ſpiritum, ſibi in gutture defixit, eademque hora extinctus cecidit. Et dum illic rex Longobardorum Antharicus, atque alii multi ejus homines adeſſent, & ipſe, qui ſe percuſſerat, ſeorſum mortuus, reliquis vero ſeorſum jaceret in terra, factus eſt omnibus vehementiſſimus timor, ut eamdem clavem de terra levare nullus præſumeret. Tunc quidam Longobardus catholicus, qui ſciebatur orationi & eleemoſynis deditus, Minulſus nomine, vocatus eſt, & ipſe hanc levavit de terra; Antharicus vero pro eodem miraculo aliam clavem auream fecit, atque cum ea pariter, ad ſanctæ memoriæ deceſſorem meum tranſmiſit, indicans, quale per eam miraculum magnum contigiſſet. Hæc Gregorius.

E

mortem affert.

Alia ſerva morſus canum rabidorum ſanat

77 Verum quia in Tranſpadanis partibus eam clavem fuiſſe dicit, neque de ſpeciali ullo loco mentionem facit, non viſum fuit mihi, ut præterirem, quod apud Laudam veterem, quæ fuit colonia Romanorum a Pompeio Magno deducta, quæ & in Tranſpadana regione eſt, unde etiam mihi eſt origo, extat nunc clavis quædam ferrea, quæ ſancti utique Petri appellatur, ſummo habita in honore, ſummaque in veneratione, a vicinique circumquaque gentibus admodum frequentata, propter ſummas, quas quotidie & admirabiles certa fide operatur virtutes in ſanandis peſtiferis morſibus luporum canumque rabidorum, atque id miro quidem & inaudito modo. Nam in ignem ardentem primo miſſa, poſtquam probe candiderit, applicatur poſtea carni, eo modo violatæ, ſine ulla prorſus ejus læſione, cum plena quoque incolumitatis ac optatæ ſalutis reſtitutione.

F

in urbe Laude veteri.

78 Eſt vero clavis hæc in baſilica S. Petri, quam ibi ædificavit beatus Baſſianus, ejus civitatis præſul & patronus, civilque Syracuſanus, cui & multis ſæpe eximiis claruit ſignis, maxime in curatione leproſorum. A quo ſimile veri videri poteſt, profluxiſſe devotionem ejus clavis, quod & devotiſſimus beato Petro exiſtens, & magna præ devotione baſilicam ſimul ipſam illi extruxerit, cujus quoque, cum erecta eſſet, in primo libro epiſtolarum ad . . . ſcribens, meminit B. Ambroſius, qui contemporaneus & maximæ illi amicitiæ [vinculo] con-

G jun-

A junctus fuit. Videbitur autem fortaſſe credibile, Tranſpadanas illas partes, in quibus prius clavem illam auream fuiſſe dicit Gregorius, non alias putandas eſſe, quam hanc, quam diximus. Laudam veterem, utique Tranſpadanam, ubi remanſerint veſtigia ſimilis clavis, quæ & ſimili B. Petri nomine appelletur, & in baſilica etiam B. Petri ſimiliter ibi collocata ſit, & ſimiles inſuper admirabilium ſignorum virtutes operetur.

Apparet S. Petrum monaſterio eccleſiæ ſuæ ſt

79 Porro ut ad alia diſcendamus, ait idem in libro 3. Dialogorum, ſanta in baſilica S. Petri geſta ſe cognoviſſe, ut ſi cuncta evolvere conaretur, ab omnium jam procul dubio narratione conticeſcere oporteret. Quare duo tantum, quæ intra baſilicam S. Petri ipſam, longe magna & admirabilia contigerunt, referi; cujus verba ſicut ab ipſo ſcripta ſunt, hic ponere convenientius putavi. Adhuc, inquit, ſuperſunt aliqui, qui Theodorum ejus eccleſiæ cuſtodem noverunt; cujus narratione innotuit res, quæ ei contigit valde memorabilis. Quod quadam B noſte, dum citius ad meliorandæ juxta januam luminaria ſurrexiſſet, ea more in ligneis gradibus, ſub lampade poſitis, ſtabat, & lampadis refovebat lumen. Tunc repente B. Petrus Apoſtolus in ſtola candida deorſum ia pavimento conſtitit, eique dixit; Colliberte, quare tam citius ſurrexiſti? Quo dicto ab oculis aſpicientis evanuit; ſed tantus in eum pavor irruit, ut tanta in eo corporis virtus deficeret, & per dies multos de ſtrato ſuo ſurgere non valeret. Qua in re, quid idem B. Petrus Apoſtolus ſervienti ſibi voluit, niſi præſentia ſui reſpectus oſtendere, quia, quidquid pro ejus veneratione ageret, ipſe hoc pro mercede retributionis ſine interminatione vi leret?

alteri ſibi manifeſtat ſe vere patrocinium.

80 Alius quoque illic noſa ante longa tempora, ſicut noſtri ſeniores referunt, cultos eccleſiæ, Abundius dictus eſt, magnæ humilitatis atque gravitatis vir, ita omnipotenti Deo fideliter ſerviens, ut idem B. Petrus Apoſtolus ſignis oſtenderet, quam de illo haberet æſtima- C tionem. Nam cum quædam puella paralytica, in ejus eccleſia permanens, manibus reperet, & diſſolutis nervis corpus per terram traheretur, diuque ab eodem B. Petro Apoſtolo peteret, ut ſanari mereretur, noſte quadam ei per viſionem adſtitit, & dixit: Vade ab Abundium manſionarium, & roga illum, atque ipſe te ſaluti reſtituet; eumque illa de tanta viſione certa eſſet, ſed quis eſſet Abundius, ignoraret; cœpit huc atque illuc per eccleſiæ loca ſe trahere, ut, quis eſſet Abundius, inveſtigaret. Cui repente ipſe factus eſt obviam, quem quærebat, atque dixit: Rogo te, pater, indica mihi, quis eſt Abundius cuſtos? Cui ille reſpondit; Ego ſum. At illa inquit, Paſtor & nutritor noſter B. Petrus Apoſtolus ad te me miſit, ut ab infirmitate iſta libereare me debeas. Cui ille reſpondit; ſi ab ipſo miſſa es, ſurge; ejuſque manum tenuit, & ea in ſtatu ſuo protinus ſurrexit, ſicque ex illa hora omnes in ejus corpore nervi ac membra ſolida ſunt, ut ſolutionis illius ſigna ad cujus aulla remanereat.

Ibidem epiſcopus omnem virtutem

81 Hæc retulimus ex beati Gregorii ſcriptis; quæ & præclara ſunt admodum, & humanam omnem virtutem poteſtatemque longe exceduot. Quibus aliud etiam adjiciendum videtur, quod in eadem baſilica ad altare ipſius majus S. Petri, cujus cauſa nunc tanta dicere aggreſſi ſumus, non minus quidem, quam ſuperiora, aut rei geſtæ magnitudine, aut divinæ virtutis admiratione apparuit. Siquidem cum opus Moralium, quod B. Gregorius ediderat, edeumque Leandro archiepiſcopo Hiſpalenſi inſcripſerat, defuncto illo ac ſucceſſore ejus beato Iſidoro, per totam Hiſpaniam incuria hominum deperiſſet, placuit concilio Toletano, quod xxx. epiſcoporum præſentia tunc habitum fuit, regique ſimul Hiſpanorum Vindeſindo, ut Tagio epiſcopus Cæſarauguſtanus, vir optimus, idemque ſacris literis admodum eruditus, Romam ad ſummum Pontificem Joannem quarium, inquirendi tranſcribendique ejus operis cauſa, mitteretur. Quam rem cum tardius difficiliuſque, quam putaverat, aſſequeretur, propter ſabiam mortem ipſius Pontificis, creationemque altetius Theodori, rebus alus novis occupati; motus magna devotione baſilicæ S. Petri, petit interim, ut per noſtem unam permitteretur ei in illa clauſis januis vigilias agere: neque aliter ac petit impetrat. D

E

videt cum Petro tormentum ſuo ſtorum Pontificum,

82a Vigilanti autem & oranti, ac quam maxime ante omnia, ut opus, cujus cauſa venerat, aſſequi poſſet, Deum intento animo obſecranti, ſub intempeſta noctis tempore apparuit ingens Patrum multitudo, qui & vultu & veſtitu ſimul, atque incceſſu magnam præ ſe veneratianem majeſtatemque ferentes, a porta baſilicæ ad altare uſque majus bini procedebant. Quos non ſine terrore ille aſpiciens, fixus tantum, ubi erat, perſtabat non quoquam egredi, donec progreſſa eſt turba illa, duo eorum ipſum adieruas percuſtantes nomen ac patriam, & cauſam adventus ejus: quibus ab eo pariter reddita, alter eorum protenſo digito, locum, ubi opus Moralium, quod tantopere optabat, reconditum eſſet, demoaſtravit.

a quibus ille, hoc dum quæſitus,

83 Quibus plane noa tam ſecuro ille, quam lætio animo factus, rogavit, ut quiſnam ipſe, qui cum eo loquebatur, ac reliquos tanto veaerandorum Patrum cœtus eſſet, aperiret. Nec ſegnius ille: Scito, inquit, duos illos, quos præire omnes alios vides inſerta manu ſe invicem complexos, Apoſtolos Petrum & Paulum F eſſe: ceteros vero, qui ſubſequuntur, ſucceſſores eorum Romanos Pontifices, atque ordine quidem ſicuti ſuo quiſque alii loco ſucceſſit; me autem Gregorium ipſum, cujus Moralium opus tanta cura requiris, cujuſque cauſa tantum itineris laborem ſuſcepiſti. Atque his etiam majore lætitia affectus: Dic iterum, inquit, ac oſtende mibi, ſi hic vobiſcum eſt beatus pater Auguſtinus, cujus eximiis operibus, non minus etiam, quam tuis, ſemper delectatus ſum. Stetit ille audito tanti Patris nomine, ac nequaquam hic ipſe eſt, ait. Nam ſummum illum & excellentiſſimum virum altior longe a nobis tenet locus. Atque hæc ubi dixit, ocius cum ſocio ad alios, unde diſceſſerat, reverſus eſt. Nec mora, videt epiſcopus omnem illam lanctiſſimam turbam ab altari majori poſt magnam exhibitam ei venerationem & adorationem, portas baſilicæ eodem, quo introierat, ordine egredientem. Quæ cuncta uti viderat, magna certe & admirabilia, ſummo Pontifici enarravit: ac quorum cauſa venerat, Moralium libros lætus ſecum in Hiſpaniam tulit. *et manifeſtatur.*

84 Nec vero res tanta hoc loco prætereunda *Ibidem diviniuſtratur,* fuit, quam omnes maxime Moralium libri, ante ipſum prologum, in omni ferme Hiſpania

Jeri-

A ſcriptam haberent. Cui conſentaneum eſt & aliud, quod ad demonſtrandam ſublimem ejuſdem beati patris Gregorii gloriam, ſuper ipſo etiam altari majori S. Petri, operatum fuiſſe Deum ingens quidem & memorabile, antiquæ sradunt hiſtoriæ. Nam cum Ambroſius & Gregorius ſummi ambo ſanctique doctores eccleſiæ, civeſque ambo Romani, pro ſuo quiſque ingenio divina officia ediditſent, ortaque proinde inter ſacerdotes Chriſtianos magna eſſet diſceptatio; utrum eorum, quo magis uterentur, ſuſcipi deberet. Placuit concilio, quod tempore Adriani Papæ habitum eſt, aſſentiente etiam Carolo magno, ut bina officia ſuper altari S. Petri ponerentur, obſeratiſque baſilicæ portis, ac magna diligentiaque adhibita cuſtodia, per noctem ita manerent, non intermiſſis interim digois devotiſque ad Deum orationibus, ut quod eorum potius eligendum eſſet, ſingulari aliquo ſigno oſtenderet. Nec ſecus, ac orabant, evenit. Mane enim cum introiſſent baſilicam, officium beati Gregorii diſſoluto codice, ſparſiſque

B hinc inde per pavimentum foliis, quaſi diſſaminatum: officium vero B. Ambroſii ſolum ſuper altari apertum invenerunt. Qua planetam admirabili re cognita, altius mentem omnes efferentes, non aliud eis ſignificatum eſſe credidetunt, quam ut B. Ambroſii Officium in ſola eccleſia Mediolanenſi: beati autem Gregorii in univerſo paſſim orbe celebrari deberet.

85 Quare haud mirari etiam quemquam oportebit, ſi baſilicam S. Petri, quam Deus tantis tamque admirabilibus ſignis illuſtravit, ſummi utique Pontifices ſumme dilexerint; ſummis quoque favoribus & privilegiis ſupra ceteras omnes extulerint. Quo loco quod primum occurrit, non indignum illud memorato videtur: quod cum Romani Pontifices archiepiſcopis & patriarchis palliom per omnem orbem miſſuri eſſent, non alium, quam hunc ipſius ſanctiſſimi altaris locum, ubi res tantæ dignitatis tantæque præeminentiæ confecraretur, digniorem electioremque advertere potuerunt. Unde

C illud ſit, quod legatus ſanctæ Romanæ Eccleſiæ dicit: Accipe pallium, de corpore beati Petri ſumptum, in plenitudine officii tui. Quorum conſecratione, cum locus ipſe, quem ſub altari poſitum, Confeſſionem B. Petri appellant; tum proceſſionis devotio officiique ſolennitas, maximam jure merito ſanctiſſimamque videri facit. Nam præter pſalmos pœnitentiales & litanias ac cetera ſacratum orationum myſteria, eædem etiam, quæ in Apoſtoli Petri die feſto ſolent, vigiliæ magna cum exultatione decantatæ, celebrantur. Cui accedebat aliud, quod nunc neſcio qua cauſa, exolevit, non modicum hilaritatis & lætitiæ monumentum. Nam perfectis divinis conſolationibus, tum conſolari corpora incipiebant; exhibebaturque omnibus abundanter optimum vinum, optimis aromatibus medicatum.

86 Verum loquamur & alias ipſius altaris

Ibidem conſervantur ſuis Pontifices Romani, inſignes & eximias dotes, quas ſummi Pontifices, quaſi ſingulare de eo quiddam præ ceteris ſtatuentes, illi contulerunt. Nam conſtituit B. Gregorius Papa, ut nullius ibi etiam archiepiſcopi aut patriarchæ conſecratio fieret, niſi ſolius Romani Pontificis, quem & voluit deſcendere ad altare S. Andreæ, atque ibidem conſecrari, demumque reverti ad altare majus, ac tunc Miſſæ ſacrificium explere. Idem quoque cum per totam Quadrageſimam ordinaſſet

D ſtationes propter pœnitentes, quas cum primicerio, & cantoribus, & regionariis, & acolytis, devotiſſime faciebat; illud etiam, quod maximo honori & prærogativæ baſilicæ S. Petri habitum eſt, ſtatuis, ut de majori altari ejus Crux dominica ſumeretur, quæ populum pœnitentem, ad ſtationes ipſas procedentem, ſemper præcederet; cujus tanta fuit apud omnes veneratio, ut ſi forte non deferri eam aliquando contingeret, diſcederent paſſim, exiſtimantes nihilo ſioe ea acceptas Deo ſtationes ollas eſſe.

87 Simplicium item Papam legimus, eum eccleſtituiſſe, propter baptizandos & pœnitentes, ut in baſilica S. Petri, ac in baſilica S. Pauli, quæ majoris apud omnes venerationis & devotioois eſſent, ſeptem contioue presbyteri haberentur, quo commodius id fieret; ordinaſſe etiam totios urbis qoinque Regiones, e quibus presbyteri ipſi, qui hujuſmodi myſterio ſuccederent, eligerentur, S. Petri, S. Pauli, S. Laurentii, S. Joannis Lateranenſis, S. Mariæ Majoris. Regioni autem S. Petri, oſpote digniori, primum locum dediſſe. Cum vero Bonifacius VIII. publicam toti orbi Jubilæi lætitiam, inſtar

E priſcorum apud Hebræos temporum, ſingulis ceotum annis, atque aureum, ut ita dixerim, ſeculum coodere inſtituiſſet, baſilicas primum beatorum Petri & Pauli, quibus tantum honoris conferretur (quod poſtea ad alias etiam, quas videmus, laxatum eſt) dignas eſſe credidit.

88 Sed præter hæc, id, quod & primo ſupra libro diximus, maximum quidem & præclariſſimum videtur, quod a ſanctis Patribus noſtris conſtitutum ſit, omnes ſolenoes majoreſque ſupplicatiooes & proceſſiones ad baſilicam S. Petri fieri. Ea cum jure cautum ſit, eam eſſe cujuslibet civitatis primariam & cathedralem eccleſiam, ad quam in proceſſionibus ceteræ convenireot; manifeſtiſſimum hinc certe nobis conſtabit ac indubitatiſſimum argumeotum ſummæ dignitatis & excellentiæ, quam eam ſupra ceteras cuoctas, utpote unicam ſanctamque omoium matrem, Romani Pontifices eminere voluerunt. Quod ut evidentiore etiam ſigno demonſtrarentur, decreverunt inſuper, ut omoibus, quotquot ad eam tunc convenireot, quaſi emeritum ſtipendium ex oblato ære majoris altaris, ſolidi xx. darentur, ſicuti & publicum ejus rei cauſa confectum apoſtolicum documentum taſtatur.

89 Atque de his ounc generalibus dixerim. Nam ſpeciali etiam decreto Honorius Papa ſtatuit, ut omoi ſabbato exirent litaoiæ a templo S. Apollinaris, procederentque ad baſilicam S. Petri, oiſi dies feſtus ioterveniret. Extruxeras enim ipſe templum illud (licet id aliqui hujuſmodi confirmationum Adriano conecdant) atque ex iodu-

F ſtria beato Apollioari conſecraverat, ut nomen Apollinis, cui antea erat dedicatum, ac maxime ab omnibus frequentatum, facilius propter alluſionem vocabuli ex animis populorum deleretur: cujus etiam iogeniem quamdam teſtudinem ſubterraoeam, multis magnifque demoliſorum ædificiorum ruderibus obrutam, noviter vidimus, eum fundameota, ubi ouoe novum B. Auguſtini templum erectum eſt, jacerentur. Erat eoim ibi templom illud Apollinis, ante quod prioribus temporibus, ait Livius, fuiſſe prata Flaminea; ubi poſtmodum etiam circua

A Flamineus, inde ita appellatus, temploque proximus ipſi: ubi cum dicat, etiam conveniſſe aliquando Senatum Romanum ad audiendos, qui triumphaturi venerant, conſules.

Hinc eccleſia S. Petri, omnib. imperio præcel. pon ſit habenda.

90 Mirum certe in hoc videmus Dei judicium, qui eodem jo templo poſtea ad celebrandos meliius cæleſtes triumphos, decantandaſque divinas laudes, jubente Romano Pontifica, haeerdotum conventum fieri voluerit. Jure autem merito baſilica S. Petri electa eſt, quæ præcipuo ante alias ira honori haberetur. Cum enim ſuum cuique civitati epiſcopum & patronus ſit, qui primus & templi & ſedis, & omnium ceremoniarum, ad inſculpendam uſque oumiſmatibus depingendamque vexillis ejus imaginem, honor exhibeatur: ita Roma præcipue epiſcopum & patronum ſuum Petrum habet, cujus baſilicam & primariam recognoſcat, & primo in omnibus honore extollat; imagine quoque numiſmata informet, vexillaque exornet. Quod & gentiles obſervarunt, rutelares deos (quos nos patronos dicimus) appellantes; tantaque iis religio a Romanis habita eſt, ut prius illos e civitatibus, quibus indicturi bellum eſſent, factis ſolennibus ſacris evocare ſoliti fuerint: ac proinde B Deum tutelatem ſuum, quem minime hoſtes evocara poſſent, ignotum eſſe voluerint; quamquam eum aliquando legerim Veſtam fuiſſe.

Thilo canonizationes Sanctorum peragebant

91 Quod cum ita ſit, proſequamur & alia ipſius baſilicæ privilegia, quibus prælata aliis ex antiquorum. Patrum inſtitutionibus magna ratione eſſe videatur. Quid majus canonizatione Sanctorum, quæ ibi pro majore nimirum dignitate ac gloria celebratur? Quid item illuſtrius ſummi ipſis Pontificibus? Qui cotonas pontificatus eorum, non alibi etiam, quam in ipſa baſilica ſuſcipiendas eſſe, decreverunt; cui & tamen detuletunt, ut cum electi fuerint, oporteat, etiamſi per ttium dierum itinera diſtent, Urbem ingredi, & ad altare majus S. Petri adoratores in throno novæ ſanctæ poteſtatis poni. Debinc cum coronandi ſunt, ſtatuerint le a Canonicis ipſius baſilicæ, utpota primariis omnium aliarum, ſuſcipi, fidem quoque ac obedientiam ab eis præſtari. Tum vero ubi cuncta ſolenniter acta fuerint, dignum etiam putarint, aſcenſo equo ad gaudium lætitiamque C populorum in publico prodire. Quo loco minime etiam tacendum videtur, quod Adrianum ſecundum & Stephanum quintum ſpecialiter legimus, cum alibi electi, ad Lateranumque, ubi tunc habitatio Pontificum erat, ducti fuiſſent, poſtmodum baſilicam S. Petri conſecrationis coronationiſque cauſa petiiſſe.

Pontifices electi cano nonicr,

uni & imperatores

92 Quid vero inſignius imperatoribus? quibus nec alio in loco Romani Pontifices diademata imponant; ac tanta quidem cum baſilicæ ipſius venetatione, ſummæ quoque ejus ante ceteras, quibus nihil tale contigit, præeminentiæ ſignificatione, ut neceſſe ſit prius imperatorem ab omni canonicorum cœtu, tamquam fratrem ſuſcipi, canonicalibuſque omnibus indumentis ornari, ac canonicum ſimul fieri. Et cum aliquando Fridericum primum propter diſcordiam, quæ illi cum ſummo Pontifice erat, alibi Jicet Romæ coronari ſorta contigiſſet, inita demum inter eos pace, voluit, denuo in baſilica S. Petri & coronas ſuſcipere, & canonicali anxe habitu indui, canonicumque pariter eum ceteris habeti, adſcribens id majori auctoritati coronationis & impetii ſui. Cum vero noſtris D temporibus Fridericus tertius poſt ſuſceptas a Nicolao V. coronas animum adbiburſſet aſcendere in eum locum, ubi ſanctum Salvatoras Sudarium decentiſſime ac devotiſſime conſervatur, magno ejus videndi contigendique deſiderio accenſus, quod ſolis tantum canonicis conceſſum eſt, non alia id ratione obtinuit, quam quod canonicus baſilicæ S. Petri eſſet; neque aliter ai illò aſcenſus datus, quam cum pari habitu ornamentoque aliorum canonicorum.

& reges.

93 Quod nec aliter de regibur conſtat, qui conſueverant in baſilica etiam S. Petri & canonicalibus veſtimentis indui, in numerum aliorum canonicorum recipi, & a Romano Pontifice inungi. Cujuſmodi traditur Caroli magni filius Pipious, qui ab Adriano Papa etiam 10 eadem baſilica baptizatus eſt, & duo alii filii ejus, ab ipſomet Pontifice inuncti reges; Pipious videlicet alius, & Ludovicus: quorum primus Italiæ, ſecundus vero Aquitaniæ regnum obtinuit. Cujuſmodi etiam legimus Carolum primum, & item ſecuodum reges Siciliæ ultra, ac citra Farum, qui cum multa donaverint ipſi baſilicæ, illud etiam in donationum privilegiis glo- E rianres, quod canoniam in baſilica S. Petti habetenr, addiderunt. Hæc de coronis attigimus.

Commendane etiam eccleſiam etiam ſepulcro Pontificum

94 Nunc vero, cum vita exceſſerint, de ſepulcris, quæ nec minorem auctoritatem addere exiſtimantur, dicendum etit. Nam certo omnia corpota ſummorum Pontificum, niſi perpaucorum, in baſilica S. Petti jacent; &, ſi quo caſu alibi forte recondita eſſent, ad eam demum magno eum honote translata ſunt, ut agnoſcant filii vetam matrem, quam veri patres eotum non alibi, quam in ea requieſcere volentes, minime ignoraverint. In quo etiam noo ignobile illud eſt canonicis attibutum privilegium, ut ſoli ipſi libitinas, quibus ſuperjacent defuncti ſummi Pontifices, humeris ſuis portent. Quos non tam ibi ſepultos eſſe dixerimus, quam maximos etiam reges & principes, qui forte Romam profecti, ibi deceſſerint.

& regum.

95 Cujuſmodi traditur de Ottone ſecundo, qui ſub Benedicto VII. Romam venerat; ac de quodam rege Anglorum & Saxonum, qui cum gentilis adhuc multa bella fortiter geſſiſſet, ad Chriſti demuo fidem cooverſus, Romam veniens, baptizatuſque a Sergio Papa io baſilica F S. Petti, ac Petrus ejuſdem nomine appellatus; eum non multo poſt e vita migraſſet, ibidem etiam, ubi baptiſmum ſuſceperat, utpota digniore loco, ſepultus eſt. Cujuſmodi etiam de Agnete quadam imperatrice teſtatur epitaphium, quod adhuc cum ſepulcro ejus extat juxta altare S. Petronillæ, cujus verba, ut, quantum illa baſilicam S. Petri ceteris omnibus prætulit, certius quiſque intelligeret, hic ſubdidimus. Anno MLXXVII. ab Incarnatione Domini noſtri Jeſu Chriſti, indictione prima, anno v. pontificatus Domini Gregorii Papæ VII. Agnes Imperatrix Auguſta poſt mortem viri ſui Henrici Imperatoris ſecundi anno XVII. XIV. die menſis Decembris, animam bonis operibus fœcundam, Lateranis Salvatori ſuo atque omnium bonotum Deo reddidit: & hic ubi aotea impetaverat, Clavigero cæli, pro cujus amote tbidem petegrinata fuerat, vi. die menſis Januarii, exſpectans ipem beatæ refurtectionis, & adventum gloriæ magni Dei, membra carnis commendavit in pace. Amen.

Epitaphia Agnetis imperatricis.

96 Exi-

Factum Theodoræ imperatricis.

96 Eximia certe fuit hujus Imperatricis, & viventis, & morientis simul, erga basilicam S. Petri veneratio, eximiumque, quod de magnitudine excellentiaque ejus videtur habuisse judicium. Sed nec minoris æstimandum est, quod a vivente altera imperatrice Theodora ad dignitatem gloriamque ipsius præclare actum legimus. Cum enim Vigilium Papam, quem insatiabili odio persequebatur, comprehendi & ad se perduci, misso ad id Romam Anthemio quodam, jussisset, speciali etiam mandato inhibuit, ne in basilica S. Petri, ob reverentiam tam electi a Deo loci, vis ulla ei inferretur; cum in ceteris quibuslvis aliis sacris locis liberam comprehendendi ejus potestatem daret.

& Caro Mag. Imp.

97 Quale autem & quantum est illud, quod Carolum magnum, traditur, præ cunctis mundi sacris locis basilicam S. Petri summopere semper coluisse, adeo ut non modo eam, quod superiore libro diximus, ab omni vi hostili barbaricaque tutatus sit; sed & magnis insuper ac multis ornaverit ditaveritque donis auri & argenti pretiosorumque lapidum. Sub Adriano quoque Papa, quem postea summe coluit, cum plurimum aliquando cuperet Romam devotionis causa invisere, relicto exercitu, ita illo accessit, ut miliario forte distans, ex equo descenderit, dejiciens animum suum humiliter, ac pedibus vadens, petensque primum basilicam S. Petri, quam dignissimam minime dubitabat: ingressus autem die sabbati sancti ita illam fuerit, ut prius omnes gradus, quibus ad illam ascenditur, singulatim devotissime deoscularetur, exspectante eum Romano Pontifice Adriano, ac super illos gradus hilariter suscipiente.

gradus S. Pet. gradibus osculandos.

& donatio ad optimum S. Petro facienda;

98 Quam vero præcipua laus est & gloria ipsius basilicæ, quod celebrata solennitate Paschali, cum factus esset Carolus Adriano donationem multorum oppidorum & civitatum, inter cetera Perusii, Feltularum, Clusii, Vulsini, Asisii, Suriani, Mootis Bardonis, Parmæ, Regii, Mantuæ, Montis Silicis, totius Hexarchatus Ravennatium, in quo & Bononia, & provinciæ Venetiæ & Histriæ, omnisque ducatus Spoletini & Beneventani; insulæ etiam Corsicæ; eam B. Petro in primis, dehinc successoribus ejus se facere professus est. Quodque majorem etiam longe addidit auctoritatem, super altare S. Petri superius, postmodumque subtus, in inferiore Confessionis ejus loco instrumentum ipsum donationis repononentes, Rex ipse simul ac ceteri ejus magni principes, B. Petro successoribique ejus Adriano, omnia quæcumque in eo continerentur, perpetuo observaturos, terribili se sacramento obligantes, promiserunt; exemplum quoque ipsius documenti intus supra corpus B. Petri, suppositis Evangeliis, quo firmior eorum cautio memoria imposterum haberetur, suis ipsemet Carolus manibus posuit.

Iterumque sub Leone; idem fere præstitit.

99 Quam insigne quoque & præstans illud est, quod sub Leone tertio, cum Romam idem alia vice peregrinationis causa accederet, appropioquasset quejam ei ad mille circiter passus, non aliter ac sub Adriano gesserat, relicto statim cui insidebat equo, pedibus ad basilicam S. Petri primum profectus est, ob reverentiam Apostolorum aliorumque tot sanctorum Martyrum, quorum sanguine, ut ipse dicebat, illa consecrata sit, magno utique ibi cum honore ab ipso Papa Leone, Adriani successore susceptus; tum oblatis ei pretiosis ac ingentibus donis, postridie ceteras Urbis basilicas, quæ celebratiorea essent, & visitavit, & uti quæque pro dignitate magis mereri videretur, etiam donavit. Quibus adjiciendum est, quod & superiore libro ex decreto Papæ Leonis IV. ostendimus, ipsum utique Carolum magnum alio tempore, eum Romam ab obsidione Saracenorum liberasset, abiisse postmodum in Apuliam, eamque B. Petro & Romæ subjugasse.

Dona item Mathildis comitissæ;

100 Nec prætereundum aliud quod legimus, Comitissam Mathildim tanti basilicam S. Petri fecisse, ut quo luminaribus adhibitis magis decoraretur, tamquam debitam ei dotem donaverit Flaminiam cum omnibus oppidis ac muribus ejus. Cujus gratia memorabile etiam tunc ejus dictum vulgo celebratur. Nam eum centum millibus passuum territorium ipsum, quod donabat, extenderetur; modicum tantum quid terræ illud appellavit. Neque omittendum utique est, quod Adolfus * rex Angelorum, qui prior obtinuit totius Galliæ regnum, cum sub Papa Leone quarto Romam aliquando, summa eum ducente devotione, profectus esset, animadvertens quanta esset dignitas & excellentia basilicæ S. Petri, obtulit ei tributum ex qualibet domo regni sui, numisma scilicet unum argenteum, cui Strilingo est nomen. Cujus offerendi mos, eum longis temporibus perseveraverit, postea intermissus est. Quos secuti sunt etiam Hiberniei, diu eumdem morem observantes; itidem & Daci; & nonnulli etiam vicini illis alii populi. Tanta fuit, quæ ubique gentium ejus basilicæ viguit maximeque semper habita est auctoritas.

Adolfi Regis

* Ethelwulfus vester rursus Romam.

& gentium aliarum.

Parvere a Pontificibus coliant.

101 Quid mirum, si summi postea Pontifices tot eam eximiis, quot ante nimium privilegiis, prosecuti sint; si præterea, cum aliæ alios habeant, quibus pareant, at hanc solam, cui soli mandarent speciali quodam jure sibi subesse decreverunt? Si item restaurandæ ejus, cum quid dirorum esset, necessariam sibi curam singulari quadam obligatione, indixerint? eum ceterarum, nisi quantum animo eis sederet, reparationi obnoxios minime se esse voluerunt? Si, eum hujusmodi necessitatem sibi sponte susceperint, at quartam tamen partem stipis ejus, quæ altari majori offerretur, canonicis ipsius, quod nec aliis umquam concesserunt, liberalissime, uti supra de Eugenio tertio diximus, donarunt? Quo factum puto, ut & Calixtus Papa, cum constitutionem faceret, interdicens laicis, ne auferrent oblationes, quæ altaribus basilicarum Urbis obvenissent, primam B. Petri basilicam nominans, ceteris antepositurit; ut Urbanus etiam Papa, com immensa a Constantino imperatore donaria, ecclesiæ catholicæ collata, in constitutione quadam sua diceret, fabricam eum templi primæ Sedis B. Petri instituisse affirmaverit; adeo ut Sedem imperialem relinquerer, & B. Petro, suisque successoribus profuturam concederet.

Item a Constantino.

Scripta Pontificum referunt omnia sua acts. Petri.

102 Hinc quoque arbitror, summos omnes Pontifices, cum de præeminentia Romanæ Ecclesiæ supra ceteras cujuslibet civitates mundi, promulgantes aliquid sancirent (quod & Foca imperator Bonifacio III. concessit, ut superiore libro dictum est ad principium) id ad honorem semper retulisse B. Petri, utpote ejus, cui uni Christus Dominus noster omnem suam potestatem, omnemque principatum relinquens; primos procul dubio omnes; & Sedis, quæ

A populis cunctis jura miniſtraret; & baſilicæ, in qua ſacra fierent, honores exhiberi voluerit. Neque injuria: quis enim, qui recte ſapiat, oegaverit ejus urbis, quæ propter ſedem B. Petri, prima aote omnes conſenſu omnium habetur: baſilicam quoque oomioi ejus & honori dedicatam, in qua & ſacratiſſimum ipſius corpus requieſcit, ceteris omnibus quibuſvis baſilicis anteferendam eſſe. Iode cum lege pontificali adſtringeretur epiſcopi jurare, ſingulis annis, aut per ſe aut per nuntium, viſitaturos Romanam Sedem, niſi ſpecialiter abſolverentur; recte videmus, eam, ſub vocabulo Liminum Apoſtolicorum, quod dignius excellentiuſque ſit, appellatam eſſe. Inde illud etiam, quod Anacletus Papa; Prima, inquit, Sedes eſt cæleſti beneficio Romana Eccleſia, quam beatiſſimi Petrus & Paulus ſuo martyrio conſecraverunt.

Romanam omnium Apoſtolorum primam.

B 103 Nec immerito orientalibus eccleſiis Julius Papa inter cetera ita ſcribit: Sicut B. Petrus Apoſtolus primus fuit omnium Apoſtolorum, ita & hæc Eccleſia ſuo nomioe conſa erata, Domino inſtituente, prima ſit, & caput ceterarum, & ad eam, quaſi ad matrem atque ad apicem, omnes majores Eccleſiæ cauſæ & judicia epiſcoporum recurrant; & juxta ejus ſeotentiam termioum ſumant; nec extra Romanum quidquam ex his decerni debere Pontificem. Joannes quoque VIII. dum de præſcriptione annorum ad regem Ludovicum ſcriberet: Sanctæ, inquit, Romanæ Eccleſiæ privilegia, quæ in firma Petri ſtabilitatis petra ſuſcepit, nullis temporibus anguſtiantur, oullis regnorum partitionibus præjudicantur. Quæ cuocta, cum magoa ſint teſtimonia excellentiæ ipſius baſilicæ; atque majoribus longe etiam rerum, quæ quotidie conſpiciuntur, argumeotis confirmare ea Deus atque augere voluit, mirum & ipſe ſuum, quod eſt ſemper benedictum & ſanctum, io exaltatione ejus oſtendens judicium, ut appareat, divioo magis quam humano conſilio, baſilicam ejus, quem ſupra omnes elegit, Apoſtoli ſui, præ omnibus quoque aliis baſilicis ſibi electam eſſe,

C 104 Nam eum antea oihil habereot ibi Pontifices, ubi habitare poſſent; propter nonnihil etiam apud quoldam ejus dimioueretur auctoritas; noviſſimis poſtea temporibus extructum eſt oobile & præſtans palatium habitationis eorum cauſa, quod primum a Nicolao III. cœptum, ſicuti ſuperiore libro dictum eſt, & ab Eugenio IV. poſtea magno ſumptu reparatum, Nicolaus demum V. nobiliore etiam ac præſtaotiore ſtructura & cultu auxit amplificavitque; additis etiam ad arcendam vim ventorum, vitreis ſpecularibus, eximie picturatis, quibus non tam palatium ipſum, quam totam ioſuper baſilicam, præclaro certe opere, illuſtravit. Erecta quoque eſt moles Adriani in arcem, cui non alia in toto orbe comparatur. Unde majore etiam præſidio munitus ſtatus ejus, ab extranea omni vi & injuria tutus illæſuſque conſervatur. Quo factum eſt, ut præſentia Pontificis ornata, innumerabilium quoque, qui Pontificem adeunt, omnis generis magnorum ſimul & tenuiorum hominum cœtu, admodum frequentata baſilica S. Petri, cum ceterarum vileſcere videantur, illuſtrior longe ipſa glorioſiorque appareat.

D *Habet ita Pontifices ad S. Petri ſuppliciter.*

105 Qui accedie cultus divinus, majore eum obſervatione ac dignitate, quam alibi habitus; majus quoque mioiſtrorum collegium, oroatum pluribus doctis quidem ac gravibus viris, E quibus annumerari pro ſummo voto nemo non optet; aucta etiam familia, ac bona ſimul, quibus illa ſuſteotetur. Sed & res ſacræ, vel ornatus vel mioiſterii cauſa paratæ, & oumero, & decore, & pretio inſignes ac eximiæ, quibus plane majorem etiam apud omnes auctoritatem ac majeſtatem ſibi vindicare videatur: quamquam maguum etiam illud videri debeat, quod ſuperioribus temporibus, quibus alibi Pontifices habitabant, tanti ſemper tamen baſilica ipſa, quantum ſupra docuimus, habita atque æſtimata fuerit, totaque in ea ſemper ac tnota magnarum rerum exempla, pontificaliumque ac imperialium ceremoniarum & ſoleooitatum momeota geſta fuerint, quæ ſingula quiſquis, ſicuti ea diſſerimus, diligenter aetenderit, ingentia nimirum g'orioſaque, & excelleotia præ magnitudine quoque eorum & dignitate ſummæ ipſius ſupra ceteras mundi baſilicas eminentiæ ſigoa & argumenta apertiſſima eſſe judicabit, F

cultus divinus ea celebritate quæ ſibi.

MAFEI VEGII LAUDENSIS
DE REBUS ANTIQUIS MEMORABILIBUS
BASILICÆ SANCTI PETRI ROMÆ

Liber tertius finit: incipit quartus.

LIBER QUARTUS.

Templum Petri, baſilicæ capiti junctum.

NUne ad alia ipſius baſilicæ (quæ dignitate quidem inferiora ſunt) vel altaria, vel oratoria deſcendamus. Ae illud prioium videndum eſt, quod altari majori capiiique baſilicæ connexum atque extra porrectum erat, templum, majus præ magnitudine ejus, quam oratorium, quod ooſtris temporibus vidimus; nunc autem dirutum. Nam quoniam Nicolaus V. cujus ſumma in ædificando præ omnibus Pontificibus laus fuit, ooyum & ingeos ad caput baſilicæ (quod morte præventus imperfectum reliquit) ædificium fabricare cœpiſſet, hoc imprimis templum demolitus eſt. Erat porro nobile, magnum, multi que marmoreis columois evectum, ſed neglgeotius habitum, nullique

ſub Nicolao V. deſtructum.

jam

A jam acceſſum : quod ignarum vulgus Confeſſionem B. Petri, ac vivantis ejus etiam habitaculum, neſcio quo infomnio, fuiſſe jactabat. Nam quis ſanæ mentis dixerit, ibi B. Petrum orationibus, cæteriſque ſanctis operibus vacaſſe, ubi antea Circus erat (quemadmodum & primo libro ſupra ſatis de ea re dictum fuit) in quo Nero, portentum illud magnum oriundæ, qui & ipſum morti tradidit, omnem luſciviam & infamiam, omnemque crudelitatem inſuper & inhumanitatem præcipue in Chriſtianos exercuerit?

Probus ille Præfectus Prætorio,

107 At vero fuerat ipſum templum extructum in memoriam Probi, ab uxore ejus Proba; qui vir fuit ſummus ætate ſua, multis functus in vita, magnis excelſiſque dignitatibus: a quo cum eſſet præfectus prætorio, refert beatus Paulinus epiſcopus Nolanus, Ambroſium electum eſſe ad conſilium tribuendum: poſt quod conſularitatis etiam inſignia ſuſcepiſſe, ut regeret Liguriam Æmiliamque provincias, veniretque Mediolanum: cujus ſumma etiam illa laus eſt; quod cum gentilis adhuc

mittit Ambroſium Mediolanii.

B eſſet, ſed omnium litterarum genere imbutus, & philoſophicis diſciplinis admodum eruditus, electus eſt a Conſtantio Imperatore ad audiendas diverſas Athanaſii, Arii, Sabellii, Photinique de fide catholica opiniones, ferendamque de iis, quænam verior eſſet, ſententiam. Quos omnes ita ille audivit, intellexitque, ut quam Athanaſius confiteretur fidem, commendaret utique, probaret, atque ut veriorem ſuſcipiendam eſſe judicaret; judicaſque ſimul ipſe, quam antea contempſerat, libenter utroque ſuſciperet. Tanti illum, ſinceriſſima ac fortiſſime argumentantem fecit, Athanaſium dico, qui cum doctrina & fidei ſanctæ defenſione, tum vitæ meritis etiam & ſanctitatis ſummus fuit; qui & propter graves diraſque, quas ſuſtinendæ fidei cauſa, paſſus eſt, ac longas perſecutiones, ſanctis merito martyribus comparandus videatur.

Probi ſepulcrum ſub Petri templo.

108 In hoc ergo ego templum ante ſex forte menſes quam diruerentur, oſcio quo ſpiritu agente, introivi. Videram enim characteres litterarum inſcriptos marmoribus, quæ columnis in fronte atque utroque ex latere ſuperpoſita

C erant, quos magno cum labore (nam nato ibi muſco undique pene obſcurati erant) excepi: & niſi tunc excepiſſem, inſcriptio eorum penitus deperiiſſet: quoniam paulo poſt marmora illa propter magnitudinem & pulcritudinem eorum, in magnos uſus operum fabrilium converſa ſunt. Continebat vero inſcriptio illarum litterarum verſus in laudem & memoriam ejus, quem diximus, Probi; qui & cum Præfectum prætorio, & in ultima etiam ſenectute, ad fidem Chriſti converſum fuiſſe, ſicuti & ſupra dictum eſt, aperte demonſtrant. Sepulcrum vero ejus marmoreum, imaginibus ſacris inſculptum, dum fundamenta altius effoderentur, inventum eſt ruderibus obſitum; ſed multo auro plenum, quod veſtibus ejus intextum erat. Nunc illud repoſitum eſt in oratorio S. Thomæ Apoſtoli baptiſmalis fontis cauſa: ſed etiam verſus ipſos audiamus:

Epitaphii Probi.

109 Exuvia reſoluta in æthereis æquore tantum
Curris iter, cunctis integer a vitiis.
Nomine quod reſonas, imitatus moribus æque,
Jordane ablutus, nunc Probus es melior.
Dives opum clariſque genus, præcelſus honoris,
Faſcibus auſpiciis, conſule dignus avo.
Bis gemina populos, præfectus ſede gubernas,
Has mundi phaleras, hos procerum titulos
Tranſcendis, ſenior donatus munere Chriſti;
Hic eſt verus honos, hæc tua nobilitas.
Lætabare prius menſæ regalis honore,
Principis alloquio, Regis amicitia.
Nunc propior Chriſto, ſanctorum ſede potitus,
Luce nova frueris, lux tibi Chriſtus adeſt.
O numquam deſleode tuis, cum vita maneret,
Corporis æquus artus ſpiritus hos regerat;
Primus eras, nulliqua patrum virtute ſecundus;
Nunc renovatus, habes perpetuam requiem.
Candida ſuſcatus nulla velamina culpa,
Et novus inſueris jocoſa liminibus.
His ſolare tuos; quamquam ſolatia mœſta
Gratia non quærat; gratia, Chriſte, tua.
Vivit in æterna paradiſi ſeda beatus,
Qui ova decedens munera ætherii
Veſtimenta tulit, quo demigrante, Beliæ
Ceſſit & ingemuit, hic nihil eſſe ſuum.
Hunc tu, Chriſte, choris jungas cæleſtibus, oro;
Te canat, & placidum jugiter aſpiciat,
Æque tuo ſemper dilectus pendeat ore,
Auxilium ſoboli conjuginique ferat.

D

E

110 Hoc erat Epitaphium Probi; quod ſequebatur & aliud, ejus ſimul ac Probæ uxoris, hujuſmodi.

aliud etiam in Probam conjugem ſimul.

Sublimes quiſquis tumuli mirabaris arcem,
Dices, quanotus erat, qui Probus hic ſitus eſt.
Conſulibus proavis, loccriſque & conſule major,
Quod geminas conſul reddidit ipſe domos,
Præfectus quarto, totum dilectus in orbem,
Sed fama emenſus quidquid in orbe homi-
oum eſt.
Æteroos, heu Roma, tibi qui poſcerat annos,
Cur non vota tuis vixit aduſque boni?
Nam cum ſex deoos menſis ſuſpenderet anoos,
Dilectæ gremio raptus in æthra Probæ.
Sed periiſſe Probum meritis pro talibus abſit,
Credas, Roma, tuus vivit & aſtra tenet.
Virtutis, fidei, pietatis, hoooris amicus,
Parcus opum nulli, largus at ipſe fuit.
Solamen tanti conjux tameo optima luctus
Hoc Proba ſortita eſt, jungat ut urna pares.
Felix, heu oimium felix, dum vita maneret:
Digoo junæta viro, digna ſimul tumulo.

F

Poſt templum Probi fuit cœmeterium.

111 Poſt hoc varo templum erat altum quoddam & veteſtum Chriſtianorum cœmeterium, colli ipſi, quem videmus, conjunctum cum oratorio, unique ſemiruto ſuperpoſito: ſubtus autem poſtquam dirutum fuit, repertus eſt inſigois locus, ſepulturæ gentilium cauſa, fabricatus, continens etiam urnulas more aorum cineribus plenas. Sed quod ad cœmeterium Chriſtianorum pertinet, reperti ſunt io eo plurimi nobiles marmorei tumuli; inter quos unus, dicatus Leoni Papæ. Quod ubi comperit magiſter, qui operi illi diruendo præerat, ſtatim id renunciavit Pontifici; Pontifexque tunc illo mare juſſit, cupians qui id eſſet, certius ex me intelligere. Porro ibi reperi tumulum, alio marmoreo lapide coopertum; inſcriptum quoque tumulo unicum verſum hujuſmodi,

Salvo Papa Leone Agnellus Presbyter ornat.

Putarim autem hunc Agnellum fuiſſe aliquem cartorem ejus & ſecretiorem cootubernalem ac bonum virum, qui ultimum, quem debuit talia ac tanti heri oſſibus, honorem exhibuit, reconditumque ab illo prius ibi corpus ipſius, diu jacuiſſe crediderim propter epigramma, quod dixi, tumulo ejus inſcriptum. Nam certo conſtat,

A ſtat a Sergio Papa, divina ita viſione quadam monito, poſtea ipſum tranalatum fuiſſe.

Aliud templum S. Stephani.

112 Sequitur & hoc paulo poſt recta via aliud longe majus templum poſitum & ipſum ad radices montis, ubi erat caput Circi, erectum quidem in honorem S. Stephani, quod Cataſarſara Patricia dictum fuiſſe, apud antiquum quendam hiſtoricum comperi; Benedictus autem X. in quodam privilegio Catagalla Patricia appellat. Fuerat autem id prioribus temporibus tamen oratorium: ſed poſtea ita, ut videmus, auctum eſt & amplificatum. Ceterum nunc propter humanam injuriam magna ex parte disjectum prorſuſque inhabitatum. Neque vero licet multis in locis antiquia de eo mentio fiat, aliquid tamen vetuſtius legi quam duas tabulas marmoreas poſitas in utroque latere oratorii ſanctæ Mariæ in Cancellis, quarum auctor Gregorius III. Vidimus ibi nonnulla quæ infra, cum ad oratorium ipſum vetuſtum (ventum) fuerit, dicemus, ſtatuiſſe obſervanda a congregationibus trium monaſteriorum, apud

B Baſilicam S. Petri poſitis, ipſique ſervientibus; ſanctorum ſcilicet Joannis & Pauli, ſancti Stephani & ſancti Martini.

Item monaſteria aliquot canonicorum.

113 Quocirca ſciendum eſt, tria monaſteria, ante eum inſtituta, fuiſſe juxta ipſam Baſilicam, in quibus habitabant ejus canonici, divina illi quotidie officia exhibentes, viventeſque in ſuo quique monaſterio & communibus redditibus; monaſterium ſcilicet ſanctorum Joannis & Pauli, de quo ſuperiore ſatis capitulo dictum eſt: monaſterium S. Stephani, de quo nunc eſt ſermo, cujus fundatorem eum ſtudioſe inquiſierim, numquam tamen invenire potui, neque apud hiſtoricos, neque apud privilegia Pontificum, in quibus magna horum habetur notitia. Nam tot ex iis, quæ ad Baſilicam pertinebant, deperierunt, ut dolendum ſit, quantum vel negligentia, vel malignitas hominum omnia conſumat, omnia deleat & conficiat. Hoc autem tantum conſtat, Adrianum Pontificem, ut baſilicæ ſervitio melius provideret, eum diruturn illud deſtitutumque inveniſſet, non modo reparaſſe, ſed auxiſſe, multiſque & magnis bonis ditaſſe.

C 114 Siquidem donavit ei caſtrum Capracorum, quod ex paterna ſibi hereditate obvenerat; & fundum quemdam optimum, vocatum Bravi. Subdidit quoque & annexuit templum beatæ Petronillæ, & beati Stephani, quod Stephanus rex Pannoniorum, quos Hongaros appellamus, extruxerat. Unde poſtmodum etiam illud S. Stephani majoris, hoc minoris, ut magis diſcernerentur, nominata ſunt, ſicut hæc ſuis quæque melius locis tractabimus: (conceſſit) autem ea omnia cum omnibus bonis ſuis, quæ immenſi æſtimata ſunt redditus: cui poſt etiam Leo IV. ſucceſſor ejus (mediatus) templum hoſpitaleque S. Peregrini, cujus infra mentionem faciemus, cum multis bonis ejus fundavit ſubjecitque.

Beneficia Adriani & Leonis in monaſteria S. Stephani.

115 Tertium vero fuit monaſterium S. Martini, cujus etiam auctor ignoratur, de quo & infra paulo poſt dicturi ſumus. Plane horum omnium majus & inſignius erat monaſterium S. Stephani hoc, de quo nunc ſcribimus; quod præter ea, quæ diximus, ſingulari etiam jure ſuo habebat archipresbyterum, qui præerat toti ſimul Baſilicæ, cum ſingula tamen Monaſteria ſuos Rectores ita appellatos haberent. Erant

quod & archipresbyterum habuit.

præterea ædificia ejus, uti plures in eis habi- D
tantes, ita plura quoque & magnificentiora, ut nullam omnino cum eis alinrum domus comparationem habere viderentur. Cumque multa eorum diruta ſint, at nonnulla tamen adhuc extant; habitoque ego nunc recte in eis: neque aliud eſt atrium domus meæ, quam triclinium, in quo menſis illi ſimul accumbebans, quod multis e ſignis facile intelligere licet.

116 Verum us ad reliqua pergamus, a dex- *Sacella duo anonyma.*
tra parte introitus Baſilicæ juxta altare majus, erant duo magnæ antiquitatis ſacella ſine ullo prorſus nomine, neglecta jam penitus, ita ut ſemper obſerata nemo umquam adiret. Ante hæc conſecratum fuit, quod adhuc videmus altare beatorum Petri & Pauli, vicinum altari *Altare SS. Petri & Pauli S. Bartholomæi,*
majori S. Petri, quod e regione reſpicit aliud altare S. Bartholomæi, vetuſtum utique & magnæ olim devotionis: poſt quod juxta arcum triumphalem eſt etiam aliud altare antiquum S. *S. Paſtoris.*
Paſtoris. Juxta vero duo illa ſacella vetuſtiora, *Oratorium ſanctæ Crucis,*
erat oratorium magnum ſanctæ Crucis, magnæ habitum devotionis ſeminiſque inacceſſum, quod E
Papam Symmachum primo ſupra libro retulimus, eximio cum cultu extruxiſſe, in abſideque ejus decem libras ligni ſanctæ Crucis recondidiſſe; ac nunc, diruto eo inventum, a canonicis reverentiſſime cuſtodiri. Huic contiguum erat aliud majus etiam oratorium, multis altaribus munitum, quod ſacri fontis eauſa ſanctus Damaſus Papa extruxerat. Quod etſi nunc diruſum ſit, extant tamen ſubterranei ipſi meatus, quibus per multa miliaria aqua ducebatur, magna arte atque impenſa fabricati.

& fontis baptiſmalis

117 Etſi conſtes tempore etiam Liberii Papæ, dum abſente eo, Vicarius ipſe loco ejus *cum verſibus Damaſi.*
Eccleſiæ neceſſitatibus intenderer, aquam ipſam duxiſſa, propter quod & Liberius in Urbem profectus, innumerabilem hominum turbam baptizavit. Ejus vero aquæ ductus gratia, Damaſus etiam ipſe elegantiſſimos edidit, lapide marmoreo ſculptos verſiculos, qui adhuc lateri Baſilicæ affixus eſt, ſubjecimuſque eos hujuſmodi.

Cingebant latices montem, teneroque meatu F
Corpora multorum, cineres atque oſſa rigabant.
Non tulit hoc Damaſus, communi lege ſepultos,
Poſt requiem triſtes iterum perſolvere pœnas.
Protinus aggreſſus magnum ſuperare laborem,
Aggeris immenſi dejecit culmina montis.
Intima ſolicite ſcrutatus viſcera terræ,
Siccavit totum quicquid madefecerat humor;
Invenit fontem, præbet qui dona ſalutis,
Hæc euravit Mercurius levita fidelis.

Huic proximum extructum fuit, quod adhuc extas, adhærens alteri lateri Baſilicæ orato- *S. Luciæ.*
rium, ſcilicet S. Luciæ; quod ſicut traditum eſt a majoribus, conſecravit beatus Gregorius Papa, recondito inſuper ibidem pretioſo ejus brachio.

118 Sed diſcendamus hinc, & ad ſiniſtram *Situs monaſterii S. Martini.*
partem ingreſſus Baſilicæ veniamus, invenie- muſque primo ibi locum, quo nullus propinquior altari majori, ubi ſitum erat tertium monaſterium S. Martini, illud de quo ſupra, cum de monaſterio S. Stephani tractaremus, locuti ſumus; in quo habitabat tertia alia congregatio ſervientium Baſilicæ, cujus etiam oratorium cum aliquibus adjunctis domunculis paulo ante hæc tempora vidimus, nunc omnia (quod non ſine dolore magno ſcribimus, ſicuti & ſupe-

rora

A riora quæ commemoravimus) funditus disjecta ſunt.

ejuſque celebritas,

119 Erat ſane oratorium ipſum ſummæ apud omnes devotionis, quam maximeque poſita in eo imago ænea S. Petri, tranſportata poſtmodum ad aliud oratorium ſanctorum Proceſſi & Martiniani. Neque in tota Baſilica poſt altare majus, ullus locus erat, ad quem major præ devotione fieret concurſus populorum, majoraque oblatæ etiam ſtipis commoda ſuſciperentur; in cujus plane etiam monaſterio legimus, a primula uſque ætate enutritum fuiſſe Leonem IV. de quo cum multa ſua loco infra dicturi ſumus, hoc in præſentia tantum ſatis ſit commemoraſſe, quod poſtquam ad Pontificatum evectus fuit, memor continue priorum temporum, priſtinæque tenellæ converſationis, ſummam ſemper augendæ orandæque Baſilicæ ſuæ curam geſſit, præſertim ejus, in quo educatus fuerat monaſterii; cujus & nunc ſermonem ſuſcepimus. Cui quanta contulerit, docemus ex quodam tranſcripto ejus privilegio, quod convenientius infra, cum de Leone ipſo loquemur, explicabimus.

ejus ſtatua ænea S. Petri,

& educatio ne S. Leonis 4.

B

qui & multa eidem contulit,

120 Interim autem non videtur nunc illud prætereundum, quod inter cetera, quæ ibi traduntur, conceſſit huic monaſterio templum ſancti Salvatoris, in Torrione poſitum, quod ad ſepeliendos omnes Ultramontanos erexit, cui & a magnis patribus magna etiam multaque bona donata ſunt. Templum item S. Senonis, illi proximum; ac aliud S. Michaelis, monti adjectum; omniaque ſimul bona & jura eorum; cum hiſque inſuper aria oratoria, quæ ſuot intra baſilicam S. Petri, illi proſima, ſancti ſeliceſt Sixti, S. Leonis & S. Adriani; ſicut conſtat, non tam ex ipſo tantum ſcripto, quam & ex quodam, de quo etiam infra ſuo loco dicetur, privilegio Leonis IX. confirmante aliud antiquum ipſius Leonis IV. affixoque muro baſilicæ ſupra portam, unde tunc acceſſus ad baſilicam ipſam patebat; nunc autem cluſam, dimiſſis antiquis lateribus marmoreis, qui adhuc apparent. Conceſſit vero ea cum omnibus bonis ac juribus eorum, duobus præſertim expreſſis hoſpitiis, quæ poſt ipſa oratoria ac baſilicam poſita erant. Ubi quod noviter vidimus, dicendum eſt.

C

Oratoria noviter detecta,

121 Siquidem dum fundamenta, ubi immenſa novi operis imperfecti moles requieſceret, a Nicolao V. aperirentur, repertæ ſunt ibi ſubterraneæ cellæ ornatiſſimæ, quæ ſuperjecta ingenti ruderum congerie, intra viſcera terræ abſcondita, penitus ignotæ erant. Sane primum ipſum oratorium S. Sixti eſt, quod reſpicit ſuggeſtum,

S. Sixti,

ubi Evangelium cantatur; de quo dicit Paſchalis Papa, poſt deprædationem cœmeterii Calixti poſitum fuiſſe, ubi corpus B. Sixti martyris, ante corpus B. Petri juxta ſepta ferrea; ſuper quod & factum altare, lapidibus ornatum, & ſuper altare arcus ex miro motivo; quæ ſicut ille dicit, adhuc hodie apparent. Sepulti ſunt autem ibi cum Sixto, & duo alii Pontifices, Fabianus ſcilicet & Sergius II. ſicut oſtendit epitaphium, inventum in ipſo altari; quod quoniam nimis ineptum ſit, omittemus. Secundum

S. Leonis,

vero oratorium S. Leonis, eſt propius ipſi loco, ubi erat monaſterium S. Martioi juxta altare majus S. Petri; in quo recondidit Paſchalis II. corpora beatorum Leonum II. III. & IV. Nam primum a Sergio translatum fuiſſe, ſupra diximus.

122 Sed & tertium oratorium S. Adriani, erat huic proximum. Nam nunc prorſus evanuit, cujus olim apparet aliud, niſi tantum affixum lateri baſilicæ inſigne quoddam marmor quadratum cum inſculptis ei verſibus, qui oſtendunt, ipſum ibi curante Carolo magno ſepultum eſſe. Quem & adeo ille dilexit veneratuſque eſt, ut mortem ejus magnis cum lacrymis proſecutus fuerit, cum neminem tamen filiorum ſuorum unquam mortuum (quod præclarum de ipſo traditum eſt) fleverit. Eſt ſane marmor ipſum Numidicum & atrum, ac quale quidem rarum habeatur. Sed cujuſmodi tamen, refert Plinius, Lucullum Romam invexiſſe, in deliciis magnis ab eo habitum, Luculleumque eſt nomine ejus appellatum. Cujuſmodi etiam Pescennius Niger, qui fuit fortiſſimus Dux Romanorum æmuluſque Severi Imperatoris, ſuperatuſque ab eo, demum occiſus, ſimulacrum Romæ marmoreum habuiſſe traditur, ut nomini ejus color marmoris etiam conveniret, ſicut epigramma illi additum ſignificabat. Quamquam & aliud, nec ab ipſo Plinio omiſſum, nigri coloris, Alabaſtrique ſpecie marmor fuerit, Alabandicum terræ ſuæ nomine; ex quo & concham pretioſiſſimam vidimus paucis ante annis, nobili & materia & arte elaboratam, poſitam ad os fiſtulæ, unde aqua derivabatur in baptiſterium. Cujus auctorem Damaſum Papam fuiſſe, nunc autem penitus dirutum, ſatis ſupra diximus.

S. Adriani.

Numidicum marmor,

Romanus affectatiſſimus,

D

E

123 Sed audite jam præſtat verſus ipſos, quos marmori inſculptos, Adriano Pontifici Carolus Magnus dedicavit: quos & propter Pontificis ac Imperatoris magis, quam carminis majeſtatem, hic addidimus.

inſcriptus a Carolo magno ejus ſepulchro.

Hic Pater Eccleſiæ, Romæ decus, inclytus auctor,
Adrianus requiem Papa beatus habet.
Vir, cui vita Deus, pietas lex, gloria Chriſtus,
Paſtor Apoſtolicus, promptus ad omne bonum.
Nobilis ex magna genitus jam gente parentum,
Sed ſacris longe nobilior meritis.
Exornare ſtudens devoto pectore paſtor
Semper ubique ſuo templa ſacrata Deo.
Eccleſias donis, populos & dogmate ſancto
Imbuit, & cuoctis pandit ad aſtra viam.
Pauperibus largus, bulli pietate ſecundus,
Et pro plebe ſacris pervigil in precibus.
Doctrinis, opibus, muris, ereaerat arces,
Urbs caput orbis, honos, ioclyta Roma, tuas.
Mors cui nil nocuit, Chriſti quæ morte peremptа eſt,
Janua ſed vitæ mox melioris erat.
Poſt patrem Carolus lachrymans hæc carmina ſcripſi,
Tu mihi dulcis amor, te modo plango pater:
Tu memor eſto mei, ſequitur te mens mea ſemper,
Cum Chriſto teneas regna beata poli.
Te Clerus, populus magno dileait amore,
Omnibus unus amor, optime præſul, eras.
Nomina jungo ſimul titulis, Cariſſime, noſtra;
Adriaous, Carolus, Rex ego, tuque Pater.
Quiſque legas verſus devoto pectore, ſupplex,
Amborum mitis, die, miſerere Deus.
Hæc tua nuoc teneat requies gratiſſima membra,
Cum ſanctis anima gaudeat alma Dei.
Ultima quippe duas donec tuba clamet in aures,
Principe cum Petro ſurge videre Deum.

F

Audi-

A Auditurus eris vocem, ſcio, judicia almam;
Intra nunc Domini gaudia magna tui.
Tunc memor eſto tui nati, Pater optime, poſco,
Cum Patre dic; natus pergat & iſte meus.
O pete regna Pater felix cæleſtia Chriſti,
Inde tuum precibus auailiare gregem.
Dum ſol ignicomo rutilus ſplendeſcit ab axa,
Laus tua, ſancte Pater, ſemper in orbe manet.

Epiſtolam dedicat. ad pontificia.

124 Sedit beatiſſimæ memoriæ Adrianus Papa annos XXIII. menſes decem, dies XVII. obiit VII. Kalend. Januarii. Fuit vero hic Adrianus longe benignus & beneficus baſilicæ S. Petri, cui caſtrum Capracorum donavit; ne cetera, quæ ei multa dona contulit, referamus; ne item dicamus, monaſterii S. Stephani, quod ædificavit juxta ipſam baſilicam, nunc magna ex parte dirutum, in quo habitantes monachi, cum aliis ſimul tribus monaſteriis, quæ Gregorius III. inſtituerat, quotidie pſallentes B. Petro laudum officia adhibebant: ne & alia multa proſequamur, quæ & intra ſimul & extra Urbem templa reſtauravit: nec & ipſius quoque urbis muros attingamus, quos uſque ad fundamenta diru-
B tos renovavit. Porro in ipſo altari S. Adriani factus eſt nunc alius locus, egregie ornatus, ubi collocata eſt cathedra, ſuper quam ſedere B. Petrus, dum ſolennia ageret, conſueverat.

Juxta eſt ſepulcrum Urbani 2.

125 Alio vero ax latere jnata ipſum Adrianum, erat ſepulcrum Urbani II. pulcrum deeenſque, cujus nec ulla nunc veſtigia apparent. Prope hunc ſequebatur, quod nunc etiam eatat, oratorium beatæ Mariæ, quod feminæ olim nefas ducebant intrare. Illud Pontifex Paulus primus extruxit, ornavitque pulcherrimis imaginibus, optimo motivo depictis, appellatum etiam uſque ad tempora noſtra locum ipſum ſanctæ Mariæ in Oratorio, ubi & is ſepultus eſt, non quod hic defunctus fuerit. Nam apud baſilicam S. Pauli, cum per æſtivos calores eo ſeceſſiſſet, vita exceſſit, ubi & circiter tres menſes jacuit, donec convenientes cives Romani cum multis aliis exteris gentilibus, ut
C eum ceteris Patribus prædeceſſoribus ſuis dignius requieſceret, per alveum Tiberis naviculæ impoſitum corpus ejus, ad baſilicam S. Petri magno cum honore, divinarumque laudum celebratione deduxerunt, atque in eo, quod ipſe fabricaverat, oratorio, de quo nunc mentionem habemus, condiderunt. Hunc fuiſſe magnæ ſanctitatis traduut, qui præter alia pia opera viduis quam maxime & pupillis, quantopere poterat, ſuccurrebat: per noctem quoque paucos ſecum ducens, inviſebat cellas ægrotantium, & compediorum, ac omnium quos acceperat pauperum, miniſtrans eis, unde ali & recreari poſſent.

Oratorium SS. Proceſſi & Martiniani pervetuſtum.

126 Ante vero hoc oratorium beatæ Mariæ erat ſepulcrum Joannis Papæ, cum epitaphio, quod legi, ſatis inepto, cujus nunc nihil videtur. Verum alio ex latere ultra portam æneam, quæ ducit ad altare ſanctæ Petronillæ, eſt eximium oratorium, quod ex motivo egregie fabricatum etexit Paſchalis Papa in honorem Proceſſi & Martiniani, quorum corpora ex cœmeterio S. Agathæ magna cum lacerdotum ac populorum devotione & exultatione translata, ibi inſigni porphyritica concha recondidit, & ſepultus eſt ibi ipſe poſtmodum: habitumque fuit hoc oratorium magnæ ſemper veneration, præſertim mulieribus, quæ nec eo olim intrare audebant: cujus etiam venerationem augebant multa alia ſummorum Pontificum corpora, quæ ibidem ſepulta ſunt. D

vel & S. Petronillæ

127 Quoniam vero mentionem fecimus altaris S. Petronillæ, ſciendum eſt, templum illud ubi ſitum eſt, fuiſſe antiquum, nobile, magnaque impenſa & miro cultu, ſicut adhuc reliquiæ oſtendunt, elaboratum, ac Apollini quidem. Quo autem tempore extructum, nihil unquam, quod certum conſtet, reperi. Nam Neronis illud opus fuiſſe, quod vulgo jactatur, procul dubio vanum eſt; quoniam non ſimila veri videtur, in eo loco templum illud fuiſſe, ubi Circenſes ille ludos inſanius exercebat; quod impedimentum magia ſpectaculorum & libidinis ejus extitiſſet. Proinde nec alium locum huic contiguum, ubi eſt altare S. Andreæ, a Papa Symmacho extructum, magnæ ſemper apud omnes devotionis, & in quo ſummos Pontifices conſecrari ſolitos fuiſſe, ſupra diximus; recte etedendum eſt veſtiarium Neronis extitiſſe. Cetcrum, quia totus locus ipſe, qui uſque ad altare S. Michaelis, vetuſtum utique, protenditur, veſtibulum fuit templi Apollinis, quod S. Petronillæ nomen accepit; credibilius vide- E
tur a veſtibulo veſtiarium appellatum eſſe. Nec vero omittendum eſt id, quod antiqua monumenta, teteriqua auctores tradidetunt, in altari S. Petronillæ corpus ejus, ac pretioſo qui- *cujus ibi corpus.*
dem in ſarcophago translatum reconditumque fuiſſe a Paulo Papa, cujus paulo ante meminimus, cum titulo ſimul, quem B. Petrus eidem addiderat, bujuſcemodi; Aureæ Petronillæ dilectiſſimæ filiæ.

Brachium S. Andreæ & S. Luce.

128 In altari quoque S. Andreæ repoſitum eſſe brachium ipſius Apoſtoli, nec non & beati Lucæ Evangeliſtæ, ex Conſtantinopoli utrumque delatum, ac a B. Gregorio poſtmodum etiam illue translatum: quorum nunc alterum brachium, ſcilicet S. Andreæ, argento pulchre elaborato incluſum, honorifice a canonicis conſervatur. Pari modo & caput S. Lucæ, quod brachio ejus, de quo diximus, junctum erat. Huic contiguum eſt aliud altare a ſiniſtra parte *S. Mariæ a Febribus,*
introitus, dicatum nomini ſanctæ Dei genitricis Mariæ, a Febribus appellatum, quod præcipuum quidem & a populis quam maxime præ ſumma devotione cultum frequentatumque eſt; F
propterea quod innumerabiles, vota illi facientes exinque ſe commendantes, a febri quotidie ſanentur.

In ipſo baſilica altare S. Mauritii,

129 Nunc ingrediamur baſilicam ipſam, & quod primum præter alia, quæ dicta ſunt, occurrit, altare B. Mauritii martyris referamus; cujus illa ſingularis eſt dignitas, quod Imperator antequam ad altare S. Petri, a Romano Pontifice coronam imperii ac gladium defendendæ Eccleſiæ cauſa, ſuſcipiat; ubi primum ab epiſcopis & cardinalibus benedicitur & ungitur. Cui proximum eſt altare S. Silveſtri Papæ, in quo *S. Silveſtri Papæ;*
reconditum eſſe brachium (ejus,) antiquiores memoriæ reliquerunt; nec non & corpus Vigilii Papæ, quod in pariete ibi ſcriptum, invecum eſt. Juxta quoque eſt ſepulcrum Papæ A- *ſepulcra Vigilii & Adriani 4.*
driani IV. quod adhuc cernimus, nobili marmorea concha e terra ſublatum.

Oratorium B. Mariæ, cui multas reliquias tulit Gregorius 3.

130 Poſt quod eſt oratorium beatæ Mariæ, quod reſpondet choro canonicorum; in cujus altari Papa Gregorius III. multorum ſanctorum martyrum ac confeſſorum, apoſtolorum etiam reliquiat, ex variis mundi locis hinc inde collectas, recondidit. Inter quas traditum eſt a

majo-

A majoribus noſtris, repoſitum etiam eſſe corpus beati Gabini presbyteri, cujus altare ibi diu fuit; ad quod Sardinia & Corſica tributum quotannis mittebant. Cum quo & aliud altare ſimul erat beatæ Mariæ, quod ipſe, quem diximus, Papa Gregorius III. erexerat ac conſecraverat: ſub quibus etiam altaribus inventa ſunt tria ſepulcra ferro & plumbo prope alligata. Erant plane æneis ambo (altaria) cratibus munita & circumſepta. Erat quoque ejus juſſu in pariete ipſius oratorii depicta imago beatæ Mariæ filium amplexantis, ſupra quam & locus factus, in quo, convenientе omnique pſallente clero Romano, reponi mandaverat dextrum armum B. Stephani protomartyris, quem Pelagius Papa, ſicut in translatione ejus, de Conſtantinopoli Romam facta, traditur, baſilicæ S. Petri donavit, quem & nunc Canonici apud ſe habent, magnaque cum veneratione cuſtodiunt.

131 Ita primum ibi fuerunt illa duo altaria; quibus demum tempore Eugenii tertii dejectis, erectum eſt hoc, quod modo videmus, altare unicum, eidem beatæ Mariæ conſecratum, ubi B nunc ab omni conventu eccleſiæ miſſarum officiorumque ſolemnia quotidie celebrantur. Jacent vero horum amborum Pontificum corpora, ſimul tumulata, ante oſtium ſacrarii, a dextra parte introitus. Extat adhuc titulus Eugenii III. marmori impreſſus. Deperit enim Gregorii III. & titulus, qui erat hujuſmodi (Tertius hic Papa Gregorius eſt tumulatus) & arcus ſimul, qui illi erat erectus, ex nobili muſivo depictus. Quo in loco ſitus eſt etiam Adrianus III. ſed &, ut aliqui traduot, Petros Diaconus, quem B. Gregorius in Dialogo ſuo colloquentem ſecum induxit.

132 Juxta hunc locum noſtris quoque temporibus ſepultus eſt Eugenius IV. cujus dulcis heri mei memoriam, uti animo continue gero, ita verbis libenter uſurpo; extatque erectum illi inſigne & magno artificis ingenio elaboratum mauſoleum, non quod ille id aut mandaverit, aut concupierit. Nam ſum memor, dum Florentiæ ageret, incidereique forte mentio hujuſmodi ſumptuoſitatis ſepulcrorum, ab eo audiviſſe, ooile, ſi Romæ mori contingeret, alibi quam juxta Eugenium tertium tumulari, neque alio, quam illum, tumuli honore ac titulo decorari. Erat enim Princeps magnæ continentiæ & moderationis, & qui hujuſcemodi res mundi vanas & fluxas forti lemperque alto animo contemneres. Penes hunc ex diverſo latere conditus eſt ſucceſſor ejus Nicolaus V. & alter, numquam ex animo delendus mihi, optimus herus meus, qui cum eſſet omnibus bonis litteris & ſtudiis longe edoctus, longeque excelſo ingenio præſtans, ita baſce funerum ſepulcrorumque vanitates non aliter ac is, cui ſucceſſiſſet, callebat, callenſque deſpiciebat.

133 His nos ambobus etiam epitaphia condidimus, quæ ſequuntur, hujuſmodi;

Euganius jacet hic quartus, cor nobile cujus
Taſtantur vitæ ſplendida facta tuæ.
Quem venerans adit, ſeque incurvavit utarque
Cæſar & Eous, Cæſar & Occiduus.
Hic diadema petens, ille almæ fœdera legis;
Ut fieret ſceptro major hic, ille fide.
Quo duce & Armeni, Grajorum exempla ſecuti,
Romanam agnorunt Æthiopeſque fidem.
Inde Syri ac Arabes, mundique e finibus Indi;
Magna, ſed hæc animo cuncta minora tuo.
Nam calida rurſum Phœbeſia * claſſe petebat,
Dum pecte aſt, illum ſuſtulit atra dies.
Qui ſemper vanos tumuli contempſit honores,
Atque hac me preſſa coadite, dixit, humo.

Aliud Epitaphium.

134 Dum ſtudet Eccleſium placida componere pace,
Actaque pars voti, pars quoque agenda fui,
Eugenius quartus moriens, hic oſſa reliquit:
Sic nece præruptum, quod bene cœpit, opus.
Debuerant duræ tantis perferre ſorores,
Tardius & vitæ ſolvere penſa breves,
Tunc, ubi pax terris, quam miro ardebat amore,
Reddita, tunc cœlo reſtituendus erat.
Sed Deus actutum cedes ornare beatas,
Conſultumque ſuis miſuit ire bonis.

Epitaphium Nicolai V.

135 Pontificis ſummi Nicolai hic condita quinti
Oſſa cubant, liber ſpiritus aſtra colit.
Æmulus illæ Numæ, pacem ſibi prærulit armis,
Prætulit & duris cantica ſancta rubis:
Miro idem ſtudio ritus cultuſque ſacrorum
Curavit, mira donaque ſacra fide.
Alter & Auguſtus doctos, doctiſſimus ipſe,
Excoluit, ſumma ſemper & auxit ope. E
Extulit atque alte renovavit mœnia Romæ,
Extulit ingentes & renovavit opes.
Secula qui magni jubilæi læta ſacravit,
Cæſareum rutilo cinxit & orbe caput.
Qui ſciſſum eccleſiæ Paſtor compegit ovile,
Ad ſuaque errames clauſtra reduxit oves.

136 Referri nunc poſſent & alii ſummi Pontifices, quorum corpora in hoc latere baſilicæ majore ex parte recondita ſunt. Lucius II. ſcilicet & Cæleſtinus III. quos ſimul poſitos litteræ parvimento inſculpæ demonſtrant. Unde & manifeſtus deprehenditur error eorum, qui aſſerunt, Lucium ſecundum Laterani eſſe ſepultum. Tum præter hos etiam Anacletus, Evariſtus, Teleſphorus, Iginius, Pius, Eleutherius, Victor, Symmachus, Hormiſda, Deuſdedit, Honorius, Severinus, Eugenius, Vitellianus, Deodatus, Donus, Conon, Siſinnius, Conſtantinus, Zacharias, Valentinus, Nicolaus, Formoſus, Lando, aliique, quorum longiorum turbam, non tam hic, quam per omnem paſſim in baſilicam, atque in ipſo etiam veſtibulo ſepultam, conſulto prætermimus, exiſtimantes ſuperfluum id magis quam neceſſarii laboris fore: quippe cum ſatis ſit dicere id, quod ſuperiore libro memoratum eſt, Romanos omnes Pontifices, præter pauciſſimos, vel hic ſepultos, vel, ſi forte alibi vita functi jacuerint, demum eo translatos eſſe.

137 Atque ut omittamus eos, qui ex Catacumbis, aliiſque variis Romæ locis illuc translati ſunt, præclarius illud videtur, quod legimus, Joannem & Agapitum, quorum beatus Gregorius in tertio Dialogorum libro magna ſigna refert, eum hic Conſtantinopoli, ille Ravennæ deceſſiſſet, utrumque poſtea ad ipſam Baſilicam translatum fuiſſe. Enimvero cum ex antiquis, quæ traduntur, monumentis conſtat, omnes ſummos Pontifices in ea reconditos; tum manifeſte id deprehenſum eſt, cum aliquando fundamenta ejus aperirentur, vel propter ſepelieoda nova corpora Pontificum, eel propter reficianda, quæ diſrumpi ſæpe contigit pavimenta. Siquidem ſunt multoties inventi non pauci per totam hanc inde Baſilicam ſubterranei tumuli marmoreis, nitidis & eximie politis tabulis conſtructi,

A *Quam divinæ ſuffragia*

138 Taota autem fuit ſepeliendorum ibi Pontificum auctoritas, tantique apud omnes habita, non tam humano quam divino judicio, ut ſicut aliqui tradunt, cum Marcellinus Papa ſub Diocletiano imperatore Chriſtum, quia Petri æmulus, propter metum mortis abnegaſſet, tamenque poſtmodum habito etiam epiſcoporum ad id concilio, reatus ſui pœnituiſſet, ut ad martyrium ſuſcipiendum ultro pergens, ne e quoquam corpus ejus ſepeliretur, ſub anathematis pœna vetaret, manſiſſetque ita illud iohumatum triginta diebus, cum anathema ipſum nemo (non) formidaret, apparuit in ſomnis B. Petrus Marcello ſucceſſori ejus, atque illi; Quid dormis, dixerit, Marcelle? aut quid me inſepultum dimittis? Obſtupefacto quoque ei talibus verbis ſubjunxerit; Legiſtine, eos, qui ſe humiliant, exaltandos eſſe? Et: An non magna videtur tibi fuiſſe humilitas Marcellini, qui ſe etiam ſepulcri honore indignum judicavit, ut beſtiarum deotibus diſcerptus, magis relinqueretur? Surge ocyus, & corpus ejus juſta meum reconde, ut qui eamdem gretiam

B veniæ epud Deum invenimus, eumdem locum etiam tumuli habeamus.

aliud eadſi de re miraculum

139 Cui adjiciendum eſt aliud, quod de Gregorio VI. traditum eſt, magnum utique & admirabile monumentum. Cum enim ita graviter aliquando ipſe ægrotaret, ut vitæ ejus nulla jam ſpes ſupereſſet; inter Cardinales interim ſermo habebatur, ne in baſilica S. Petri cum cæteris Pontificibus ſepeliretur, propter cædem multorum hominum, qua ſanctum ſacerdotium turpiter fœdaſſe videbatur. Id autem, certo fecerat, ut tueretur libertatem Eccleſiæ, quam ſceleſtiſſimi homines, prædæ ac noverum rerum avidi, non habentes qui eos punirent, paſſim inſeſtabant; graſſantes in peregrinos, qui ad Limina Apoſtolorum veniebant, oblata etiam S. Petro, ac cetera bona auferentes, inſidianteſque vitæ cujuſque, ac omnibus peſſime vim inferentes. Quos cum nullus metus ſacrarum admonitionum excommunicationumve artere poſſet, gladio tandem ultore eradicavit.

in Papa Gregorio ſexto.

140 Itaque renuntiato ei conſilio Cardinalium, conſciuſque ipſe ſibi innocentiæ ſuæ, vocari ad

C ſe eos juſſit, multa locutus de neceſſitate gravium illorum temporum inſeſtationeque malorum hominum, deque propoſito ſuo recto & ſancto, utilitatiſque eccleſiæ cauſa tamen ſuſcepto; ſubjungens tandem, ac mira fiducia animi, ſpeque in Deum, ita inquiens; Ponite, eum mortuus fuero, corpus meum ante portas baſilicæ S. Petri, ipſaſque feris fortiter occludite, ac niſi per ſe vi divina aperiantur, proeul illinc abjicite. Cujus rei, ſicut ille rogaverat, cum periculum fieret, eaortus eſt ſubito ingens ventorum impetus & aeris turbo, quo epertis laxatiſque violenter portis, ſtupefacti ac præ tanto ſigno exterriti Cardinales reverenter ipſum, ut decebat, cum ceteris patribus ſepeliri mandaruot.

Altare S. Martialis,

141 Sed pergamus ad referendum pauca, quæ adhuc reſtant altaria: quorum primum S. Martialis, quod eſt juxta cborum canonicorum, antiquum certe, & magnæ ſemper veneration is ſuit. Dehinc flectamus nos ad latus, ubi ſedent, qui pœnitentium peccata audiunt, procedamuſque recta via, & inveniemus oratorium, quod Papa

Oratorium S. Gregorii.

Gregorius IV. ereait in honorem B Gregorii primi, aximii doctoris Eccleſiæ; cujus corpus eo traoſtulit, noo longe illinc, atque uoa corpora beatorum martyrum Sebaſtiani & Tyburtii, Chromatii præfecti (filii,) ex cœmeteriis, in quibus antea repoſita erant; quibus & ſingulis ſua altaria in eodem oratorio extruxit; juxta quod ſepultus eſt Pelagius Papa & Bonifacius III. & Gregorius etiam quintus cum epiraphio ſimul, quod adhuc apparet marmori inſculptum, verſibuſque licet (non) multum dignis compoſitum. D

Sepulturæ Pelagii, Bonifacii & Gregorii V.

142 Poſt ipſum oratorium eſt ſecretarium B. Petri, quod ita appellatum ſuit; ante quod reconditus aſt Joannes III. intra vero Benedictus. Sed eatra in veſtibulo Boniſacius, Theodorus, Zacharias, Joannes II. Gregorius II. Stephanus II. & alius Stephanus V. ac VI. etiam; oec oon Benedictus IV. Proximum autem huic oratorio eſt altare SS. Simonis & Judæ; ad quod eſt acceſſus per portam Ravennianam; quod e regione reſpicit aliud altrare SS. Philippi & Jacobi: ad qood per aliam portam Romanam introitar. Quoniam vero modo mentionem feeimus duarum portarum baſilicæ, Ravennianæ ſcilicet & Romanæ, convenienter hic de omnibus ipſis, quæ in ingreſſu ejus ſunt, agendum E videtur, ut intelligamus, quænam ſint, & quæ jam nominatæ ſunt, & quæ deinceps aliæ etiam nominandæ ſunt.

Sacrarium ibique ſepulti.

Altare SS. Simonis & Judæ, Philippi & Jacobi.

Porta in frontiſpicio baſilicæ quinque.

143 Quocirca ſciendum eſt, quinque eſſe portas ipſas, quæ Mediana dictæ, ſuo etiam ſpecialiter quæque nomine appellatæ ſunt. Primum etenim earum media, quæ dignior eſt, Argenteæ nomen accepit; juxta quam in veſtibulo jacet Papa Benedictus III. ante quam etiam ſub retondo marmore porphyretico traditum eſt jacere corpus veoerabilis Bedæ; cujus reverentie antiqui utique per eam noo tranſibaot. Vocata autem Argentea primum ab Honorio Pontifice, qui cum omnes ipſas eaimie ergeoto muniſſet, at hanc mediam nobilius etiam tabulis totam argenteis variiſque picturis ornavit; incitatus (ad) id, quod de templo Salomonis memoriæ proditum eſt, cujus portas, argento utique operias, atque a Tito Imperatore poſtea bello, quod contra Judæos ſuſcepit, igoes ſuccenſas fuiſſe, Egeſippus ſcribit: duravitque hujus ornamentum, uſque ad tempora Alexandri III. licet e Saracenis interim in prædam F actum ac ſubinde a Leone IV. pulcrius etiem & pretioſius reſtitutum, ſicut ſuis infra locis dicemus: poſtmodum autem corruptum paulatim in dies magis fuerit, adeo ut & porta ipſa nomen proprium, quo Argentea vocabatur, amiſerit; & Eugenius IV. qui fuit Pontifex omni virtute excellens, eam, ut ſupra libro 2. dictum eſt, æneam reſtauravit.

Argentea; juxta quam jacet Bona. dictus.

ab Honorio Pont. ſic dicta,

a Leone 4. reſtituta.

quar deoo Eugenio 4.

144 Nunc ad pauca alia quæ reſtant altaris veniamus. Poſt altare Philippi & Jacobi, juxta portam noviter rlauſam, quæ mittebat in templum S. Vincentii, eſt aliud altare S. Abundii, qui fuit manſionarius ipſius baſilicæ, de quo & B. Gregorium, in Dialogo ſuo verba facientem, ſupra ſatis retulimus: juxta quod etiam a dextra parte introitus, eſt oratorium inſigne excultumque moſivo, dicatumque beatæ Virgini, cum altari, in quo prima Miſſa noctis Natalis ſemper celebratur: cujus auctor fuit Joannes Papa VII. vir eloquentiſſimus; ubi & ipſe apud altare ſepultus eſt. In ejus medio eſt aliud altare coopertum deſuper nobiliſſimo elaboratiſſimoque tegmine, ubi ſumma cum veneratione conſervetur, & eum tempora ſua poſtulant, oſtenditur

S. Abundii altare.

B. Mariæ oratorium elegans.

etiam

A etiam populis ſanctiſſimum Sudarium Chriſti, de quo ſupervacuum eſt amplius verba facere, cum ſuperiore libro ſatis de eo diſſeruerimus. *Sudarium Chriſti.*

145 Verum recta via, qua itur ad altare majus, eſt oratorium beati Ambroſii, magni doctoris Eccleſiæ, quod nunc omnem ſui omnino devotionemque amiſit. Inter altare autem beatæ Virginis, de quo modo diximus, & portam Guidoneam, erat oratorium S. Antonii martyris, cujus nomen longa vetuſtate exoletum eſt: nunc illud ſub nomine B. Brigidæ colitur. Sed & aliud, quod reſtat intra portam Guidoneam & portam Romanam, erat altare S. Trideotii martyris, nunc ipſum etiam ſine nomine ob poſterorum maxime incuriam. D *Oratorium S. Ambroſii.* *& S. Antonii mart. nunc S. Brigidæ.* *S. Trideotii mart.*

146 Hactenus vetuſtiora Baſilicæ S. Petri templa oratoriaque, ſimul atque altaria perſcripſimus. Nam ſiqua nunc alia, præter quæ commemoravimus, appareant, omnia certe ea nova recentioribuſque poſt temporibus condita ſunt. Nunc ergo regrediamur in *ipſam* Baſilicam S. Petri, ſalutaturi Principem Apoſtolorum, & adoraturi eum, qui poſt tot imperatorum triumphos etiam ſoli divo Petro, ejuſque ſucceſſoribus eum locum divina ſua clementia & bonitate prædeſtinavit, & hactenus conſervavit, conſervaturus *in* perpetuum: cui laus, honor, & gloria in ſecula ſeculorum. Amen. *Apoſtrophe ad S. Petrum.*

C. J.

COMMENTARIUS
DE BASILICA SANCTI PETRI,
B APOSTOLORUM PRINCIPIS ANTIQUA, E
A CONSTANTINO MAGNO FUNDATA
ROMÆ IN VATICANO,
AC PRÆCIPUE DE ALTARIBUS EJUSDEM.

§. I. De Scriptoribus, quorum opera hic utimur in multis.

Baſilica S. Petri antiqua Romæ gloria chriſtianitatis.

NOn incongruum ſane videri poſſit, ſi in hisce Sanctorum Actis de primo Romanæ & Catholicæ Eccleſiæ capite, Chriſti Domini primo in terris Vicario, S. Petro Apoſtolorum Principe (quamvis jam multa de illo deceſſores noſtri Godefridus Henſebenius & Daniel Papebrochius tractarint tomo v. Junii, addideritque ego opellam aliquam) pluſcula adhuc ſuperaddamus, qua perpetuam ejus memoriam in baſilica primaria, gloC rioſo ipſius nomini dedicata, renovare, atque illuſtriorem reddere poſſint. Uti enim ipſe præcipuum Eccleſiæ Catholicæ & grande decus eſt; ita & baſilica ejus, quam Conſtantinus Magnus Imperator Chriſtianus magnifice ædificavit, præcipuum eſt religioſæ antiquitatis monumentum, quo Roma & universus orbis Catholicus merito gloriantur; & quotquot ab unitate Romanæ Eccleſiæ alieni ſunt, merito confunduntur.

deſcriptu nunc difficilis.

2 Hinc pridem capi verſare animo aliquam ipſius baſilicæ illuſtrationem; admovique manum operi. Sed mox fere pœnituit tœpti, conſideranC tem, quam arduam rem, ac tenebris longæ vetuſtatis obductam, aggreſſus eſſem, deſtituique neceſſariis ſcriptorum monumentis, quæ cæcutienti in tenebris facem præferrent. Quam multa enim & varia attonito illam peruſtranti anima occurrunt monumenta vetuſtæ pietatis, interque illa quam multa altaria diverſis temporibus fundata, deſtructa, reſtaurata, loco mota, alio tranſlata? Horum rationem reddere, nomina præire, ſitum indicare, mutationes noſcere, ornamenta deſcribere, ſigna peregerimus & abſens velit; ne ſi fenſtra ſubeſſet, ſi ſine ductu peritorum & veteribus ſcripturis rem aggrediatur. Habuere quidem iſtiuſmodi ſcripturas, qui duobus ſeculis ſuperioribus non pœnæ Romæ animum eo appule-

Tomus VI. Junii *Pars* 2.

ſe ac ſtudium, ut baſilicam antiquam, tunc demum aut parte aut totam ſolo æquatam, quaſi reſuſcitarent e pulvere, inciſamque in æ, deſcriptam in libris, illuſtratam commentariis, conſervarent poſteritati. Verum illi inter ſe frequenter diſcordant, & monumenta vetuſtiora Mſ. perparce communicant, ut qui alios non habet duces, neſciat quem tuto ſequatur.

licet quædamnus illuſtrata ab Anaſtaſ. bibliothecario.

3 Convertebam animum ad Anaſtaſium Bibliothecarium, ſcriptorem antiquum, eoque uſus ſum in editione Pariſienſi typographiæ regiæ, F curata anno MDCLIX. *ſed is ultra ſeculum* IX. *me ducere non potuit. Uſus deinde ſum Romano Canonico, quem anno* MDCXLVI. *Romæ impreſſit Paulus de Angelis cum Annotationibus in illum ſuis qualibuſcumque. Nec alium ſcripterem, paulo antiquiorem, qui argumentum, quod tractamus, proſequeretur, tunc habebam. Sciebam tamen a recentioribus crebro allegari ſcriptores duos Mſ. qui baſilicam Vaticanam illuſtravere, Petrum Manlium & Mapheum Vegium, utrumque eadem in baſilica olim Canonicos. Illorum apuſcula duo Mſ. tandem nactus ſum (ſupra expoſui qua occaſione) quorum alterum Petri Manlii ſeu Mallii, quod inſcribitur* Hiſtoria ſacra, *videlicet antiquæ baſilicæ Vaticanæ, cum præfatione* ad beatiſſimum Patrem Alexandrum tertium Pontifi-*Mapheo Vegio.* cem Maximum, *collectum ex ipſius baſilicæ antiquis monumentis ſub medium ſeculi* XII. *Alterum Maphei Vegii Laudenſis, cui titulus,* De rebus antiquis memorabilibus baſilicæ S. Petri Romæ, *compoſitum libris quatuor ſub annum* MCCCCLVII. *Utrumque, quia hactenus, ut ſunt, in publicam lucem pene typis non venerunt, & a multis ſaltum ſtu-*

Petro Manlio,

H *dioſis*

A *dioſis deſiderabatur ; Iubuis Commentario hanc præmittere, tum ut aliis gratificarer, tum ut a nobis hic porro dicenda, inde comprobarentur confirmarenturque.*

C. J.

4 *Alii, illis recentiores, quorum opera uſi ſumus, hi fere ſunt.* Onuphrius Panvinius *de ſeptem Urbis eccleſiis, impreſſus Romæ anno* 1570. *Marcus Attilius Serranus de eodem argumento, in editione Colonienſi, curata* 1600. *antea vero editus, Romæ* 1575. *uti teſtatur Florarancius Martinelli ; & colligitur ex Dedicatione, Gregorio XIII. inſcripta ; Pompeius Ugonius de Stationibus Romanis* 1588. *Ioannes Severanus preſbyter Oratorii Romani, in Memoriis ſacris ſeptem Eccleſiarum, vulgatis Romæ* 1630. *Auguſtinus Oldoinus in Vitis Pontificum Romanorum & Philippus Bonannius in Hiſtoria templi Vaticani, ambo Societatis Jeſu ; ille anno* 1677. *hic* 1696. *atque iterum* 1700. *Romæ editi. Accedunt, Illuſtriſſ. Ioannes Ciampinus & celebris architectus Carolus Fontana, nec non Franciſcus Maria Turrigius de ſacris cryptis Vaticanis, cujus editionem anni* 1635. *tantum habeo.*

& aliis recentioribus.

B *Alios prætermitto hic ; ſuis locis nominandos.*

5 *Inter jam citatos nonnulli multa tum veteris tam novæ baſilicæ opera, eleganter ineiſa in æs, ſcriptis ſuis inſeruerunt, quæque apud ipſos videri poſſunt. Ego inde in primis hue adduco Ichnographiam veteris templi, ut maxime neceſſariam, quatenus deſignat ſuæ locis oratoria atque altaria, quæ illic olim ſacrarunt ; eaque alis pauris indicant, alia pluſculis ſubinde deſcribans verbis ; omnes ad hoc uſi ſcriptoribus antiquioribus. Ex ichnographiam quidem mutuati ſunt ex delineatione Ms. Tiberii Alpharani, qui ſub Sixto PP. V. floruit, ejuſdem baſilicæ canonicus : de quo Bonannius cap.* 8. *hæc, nobis etiam notanda, ſcribit,*

Ichnographia ejus ex delineatione Alpharani.

6 Onuphrius Alpharanus lib. De antiquitate & præſtantia baſilicæ Vaticanæ (*utinam nobis quoque propius videre licuiſſet !*) modeſte reſellit, excuſatque ſcriptorem alioquin eruditiſſimum, his verbis : (Onuphrius Panvinius Ordinis Heremitarum, in libro, quem ſcripſit de Antiquitatibus baſilicæ Vaticanæ, valde quidem præ ceteris hujuſmodi ſcriptoribus & laudandus & extollendus, quamvis omnia bene interpretatus fuerit, tamen ſinus aliquorum ſacellorum, altarium & nonnullorum locorum non bene intellexit. Nam ſub organo corpus S. Petronillæ virginis translatum fuiſſe ſcripſit : & altaria SS. Philippi & Jacobi ; Simonis & Judæ ; Abundii, hujus baſilicæ manſionarii ; & portam, quæ ducebat ad eccleſiam S. Vincentii, alibi fuiſſe docet. Quod quidem non eſt ita. Corpora SS. Proceſſi & Martiniani martyrum ſub organum ; corpus vero S. Petronillæ in altare ſanctiſſimi Crucifixi ; & lancea, qua Chriſti latus perforatum fuit, ad cyborium Vultus ſancti, tranſlata fuere. Ita & de aliis quidem ei parcendum eſt. Nam de hujuſmodi locorum ſpatiis & tranſlationibus non habuit antiquiorem, quem conſulere poſſet ; ſicut ego Jacobum Herculanum canonicum & altariſtam ejuſdem baſilicæ antiquiſſimum, qui hujuſmodi rerum & actionum doctiſſimus erat.) Hæc de Panvinio Alpharanus, *ingait Bonannius.*

Panvinium in nonnullis corrigit.

C

7 *Idem Bonannius eadem capite* 8. *in numerum altarium, quæ in antiqua baſilica extiterint, inquirens, ait ; Petrum Manlium,* loquentem de Sanctis, qui in B. Petri baſilica requieſcunt, viginti ſeptem numeraſſe. *Maphæum Vegium* altaria viginti octo recenſere. *Panvinium*, præter altare majus S. Petri in antiqua baſilica vigiati altaria, partim ſacellis vel oratoriis incluſa, partim ſine ædiculis, *ponere* ; eorumque brevem epilogum addere ; ſed hunc ſine ullo ordine fuiſſe, affirmari a Pompeio Ugonio. *Ugonium vero ipſum*, qui ſcripſit ſub Sixto V. circa annum 1588. ea tantum recenſuiſſe, quæ in templi veteris parte, *tunc adhuc ſubſiſtente*, vel imbi primum erecta, vel ex alia jam tum diruta, illuc tranſlata, ſexdecim numerabantur. *Denique, Ioannem Severanum* lib. de ſeptem Urbis eccleſiis impreſſo anno 1630. viginti quinque partim oratoria, partim altaria deſcripſiſſe.

Numerus altarium ex opinione variorum

D

8 *His ipſum in modum recenſitis, pergit Bonannius :* Tiberius vero Alpharanus, antequam tota baſilicæ veteris moles penitus ſolo æquaretur, ut Sixtus V. meditabatur, ejus delineationem aggreſſus, peraccurate abſolvit, eidem adjectis, cum exterioribus, tum interioribus ſacellis, quæ ſummorum Pontificum aliorumque virorum pietas excitaverat. Servatur ipſa delineatio in archivo baſilicæ ; & in Vaticana itidem bibliotheca ejus autographum, duobus magnis foliis compactum ; in quo altaria omnia recenſer numero ſexaginta novem ; quæ tamen diverſis temporibus in eadem baſilica extiterunt. Porro ille plenam templi notitiam, ut ipſemet aſſeruit, a Jacobo Herculano canonico habuit, ejuſmodi rerum doctiſſimo ; *imo* & altariſta ejuſdem baſilicæ antiquiſſimo, *uti ſupra dixi* eidem Alpharano : *ſed vellem diſtinctius aperuiſſet tempus, quo viuit Herculanus ille, & quid ſcripto reliquerit. Nec enim memini apud alios ſcriptores de illo quidquam legere.*

& Alpharani.

E

9 *Aliam quoque reperio auctorem, Jacobum Grimaldum, qui de baſilica S. Petri varia litteris conſignavit, crebro citatum a Bonannio aliiſque ex Ms. Is, quantum ex citationibus aliorum ſcriptorum colligo, vixit cum Alpharano, atque etiam ſupervixerit, ingreſſus ſeculum* XVII. *ad annos non paucos. Citatur etiam a Bonannio cap.* 3. *Tractatus ejus Ms. de Lancea Domini, in quo, quod ſupra querebar, ab Alpharano prætermiſſam eſſe, indicat ; videlicet quod Jacobus Herculanus creatus a Paulo IV. canonicus S. Petri, antea beneficiatus & ædituus, animarum parochus, & ſummi Pontificis eleemoſynarius, vitæ & converſationis ſanctiſſimæ, obiit anno* MDLXXII. *& veterem baſilicam, antequam Julius II. eam deturbaret, deſcripſerat, optime viderat, & multa notatu digna obſervaverat,*

Ærar Jacobi Grimaldi.

& Herculani.

F

§. II. Fuerunt primis Chriſtianis certa ad orandum loca & templa : horum forma, partes, ornatus, fons baptiſmalis & magnificentia.

Certa orationum loca fuere

Pro compertо haberi debet (quidquid aliter ſentiant etiam Catholici ſcriptores) fuiſſe primis Chriſtianis certa orationum loca : quod Scriptura Sacra frequenter innuant ; atque ipſi Apoſtoli ac diſcipuli ſtatim a Reſurrectione Domini, erant congregati, atque ad orandum ; quando ſoribus propter metum Judæorum clauſis, venit ad eos ſemel iterumque Dominus, Joan. 20. *Eodem quoque Domino ante aſcenſionem ſuam mandante, ut ſederent in civitate, quoadusque induerentur virtute ex alto ; diſcipuli adorantes, regreſſi ſunt in Jeruſalem cum gaudio magno* : & erant ſemper in templo laudan-

A tes & benedicentes Deum, *Luca ultimo*. Et erant *fideles* perſeverantes in doctrina Apoſtolorum & communicatione fractionis panis & orationibus, *Act.* 2. *Poſt tempora Apoſtolorum S. Juſtinus martyr in quæſtione poſitus, interrogatuſque a Præfecto, quem in ſcam Chriſtiani conveniant, reſpondit*; eo unumquemque quo vellet ac poſſet, *ut in ejus martyrii Actu legitur. Item S. Dionyſius Alexandrinus apud Euſebium*; quivis, *inquit*, locus, in quo varias ærumnas ſigillatim pertulimus, ager, ſolitudo, navis, ſtabulum, carcer, inſtar templi ad ſacros conventus peragendos fuit. *Ut nihil dicam de cryptis & catacumbis Romanis, ubi Chriſtiani in oratoriis ſubterraneis, quæ adhuc viſuntur, multorum hominum capacia, ſuis temporibus convenichant, orabant, atque alia chriſtianæ pietatis officia peragebant. Eſt hæc certa orationum loca fuerunt, fidelibus paſſim acta: de quibus alia etiam lege poſſunt apud Baronium tom.* 1. *Annal. ad an.* 57. *a num.* 98.

primis chriſtianis,

quæ poſtea ſim in templis publica ſunt mutata

18 *Interceſſerunt ſubinde tempora, a perſecutionibus quietiora, quando, paulatim creſcente Chriſtianorum multitudine, & ſeventibus aut conniventibus urbium magiſtratibus, publica in conſpectu*
B *gentilium oratoria & templa chriſtiano ritu conſtruxerunt. Luculeatus ille de re locus eſt apud Euſebium in Hiſtoria eccleſiaſtica lib.* 8. *cap.* 1. *Ubi ille crudeliſſimam omnium Diocletiani perſecutionem deſcripturus, præmittit nonnulla de quieto ac majori libertate, qua ſubinde populus chriſtianus cœperat gaudere; addunque de eorum templis ſequentia:* Jam vero, quis innumerabilium hominum, quotidie ad fidem Chriſti confugientium turbam; quis numerum eccleſiarum in ſingulis urbibus; quis illuſtres populorum concurſus in ædibus ſacris, cumulatæ poſſit deſcribere? Quo factum eſt, ut priſcis ædificiis jam non contenti (*igitur jam tum magis priſca erano ædificia, qua fideles conveniebant ad orandum*) in ſingulis urbibus ſpatioſas ab ipſis fundamentis extruerent eccleſias. *Inter iſtas numeras eccleſiam, quam Chriſtiani habebant Nicomediæ in ipſa tunc regia civitate,*
C editiſſimam, *quam prima perſecutionis ſuæ generatis die Dioclesianus eram ſolo adæquandam curavit; uti ſcribit Lactantius cap.* 12. *de Mortibus perſec.*

& atrocem deſtructa non reſtorer vana ſplendidio re.

12 *Finita perſecutione illa, Conſtantino imperante, Chriſtiani certatim, & deſtructas eccleſias ſuas continuo reſtaurarunt, & novas ubique exædificarunt. Eo facinus verba Euſebii, tunc viventis, lib.* 10. *cap.* 2. Loca cuncta, quæ tyrannorum impietas paulo ante ſubruerat, tamquam ea diuturna ac peſtifera labe revivilcere videmus: templaque rurſus a ſolo in immenſam altitudinem erigi, & longe majore cultu ac ſplendore, quam illa, quæ prius expugnata fuiſſent, niteſcere. *Unum deinde, quod Paulinus Tyri epiſcopus in ſua civitate amplius ſplendidiuſque, quam antea fuerat, reſuſcitavit, copioſa oratione commemorat, ſitumque ejus partes & ornamenta minutim deſcribit eodem lib.* 10. *cap.* 4. *ex quibus dignoſci quoquo modo poteſt, qualis eccleſias Chriſtianorum ſtruendi modus per illa tempora fuerit; ideoque, quia ſub idem fere tempus, quo Vaticana Roma, ipſa Tyri ædificata ſit; operæ pretium duco deſcriptionem ejus huc adducere, ut per illam illuſtretur ædificium Vaticana noſtra, ac vicissim iſtius portes per ichnographiam noſtram Vaticana, quam mox dabimus, facilius intelligantur.*

13 *Accipe igitur deſcriptionis Euſebiana verba, ex interpretatione Valeſii, quæ huc ſpectant,*

quæque ſtructorem templi Paulinum appellant, D
ejuſque magnificentiam in laudando apere celebrant. C. J.
Itaque, *inquit*, multo ampliorem locum *templi novo*, meratus, exteriorem quidem ambitum muro undique communivit, qui tutius operis tutiſſimum eſſet propugnaculum. Magnum deinde atque excelſum veſtibulum ad ipſius ſolis orientis radios extendit, iis, qui a ſacri loci ambitu longius remoti ſunt, conſpectum quemdam eorum, quæ intus recondunter, abunde exhibens, & oculos eorum, qui a noſtra fide alieni ſunt, ad conſpicienda limina quodammodo invitans; ne quiſquam forte prætercurrat, qui non compungatur animo, tum ex memoria præteritæ ſolitudinis, tum ea ſtupendo præſentis operis miraculo. Hoc enim modo compunctos attrahi, & ad ingrediendum allici poſſe aſpectu ipſo ſperavit.

Exemplum in eccleſia Tyria

cum quadriporticu,

14 Ceterum ubi portas ingreſſus ſis, non ſtatim impuria & illotis pedibus in ſacrarium introire permiſit. Sed inter templum ac veſtibulum maximo intervallo relicto, hoc ſpatium in quadrati ſpeciem circumſeptum, quatuor obliquis porticibus circumquaque exornavit, quæ columnis undique attolluntur. Intercolumnia porro ipſa, leptis e ligno reticulatis, in
E mediocrem & congruam altitudinem elatis, circumcluſit. Medium autem ſpatium apertum & patere reliquit, ut & cæli aſpectum præberet, & aerem ſplendidum ſoliſque radiis colluſtratum præſtaret. Hic ſacrarum expiationum ſigna poſuit, fontes ſcilicet, ea adverſa eccleſiæ ſtructos, qui interius ſacrarium ingreſſuris expioſos lacices ad abluendum miniſtrarent. Atque hoc primum intrantium diverſorium eſt, ſtatis quidem ornatum ac nitorem concilians; iis vero, qui inſtitutione adhuc opus habent, congruentem præbens manſionem.

aetribus in frontiſpicio portas

15 Jam vero hoc ſpectaculum prætervectas, pluribus aliis interioribus veſtibulis aditus ad templum parentes effecit; rurſus ad ipſos ſolis orientis radios tribus ordine januis in uno eodemque latere conſtructis: quarum mediam duabus aliis utrimque poſitis, & altitudine & lati-
F tudine, plurimum præſtare voluit, eamdemque æreis tabulis, ferro vinctis & ſculpturis variis præcipue decoravit, ei tamquam reginæ ſatellitea aliquas adjungens. Ad eumdem modum eum, porticibus ad utrumque templi latus fabricatis, parem veſtibulorum numerum diſpoſuiſſet, diverſos aditus, quibus copioſum lumen ſuperne in ædem infunderetur, ſupra ipſas portas excogitavit, eaſque feneſtras variis e ligno ſculpturis minutiſſimi operis ornavit. Ipſam vero ædem regiam opulentioribus magiſque pretioſis ſpeciebus inſtruxit, prolixa ſumptuum magnificentia ad hoc uſus.

ornatuſque columnarum ornamenta

16 Hic jam mihi ſuperfluum videtur ædis ipſius longitudinem ac latitudinem deſcribere, & hunc ſplendidiſſimum decorem utque inexplicabilem magnitudinem; radiantem operum ſpeciem ac ſplendorem; faſtigia ad cælum uſque tendentia; & ſupra hoc eminentes Libani pretioſiſſimas cedros, oratione proſequi. Quid jam attinet de lineti & ingeniosa earum fabricæ diſpoſitione, ac de excellenti ſingularum partium pulchritudine accuratius diſſerere? Præſertim cum oculorum teſtimonium omnem, quæ auribus percipi poteſt, notitiam excludat. Porro eum templum in hunc modum abſolviſſet, thronumque altiſſimis in honorem Præſiden-

A C. J. tium; ac præterea ſubſelliis per univerſum templum ordine diſpoſitis exornaſſet; poſtremo Sanctum Sanctorum, altare videlicet, in medio conſtituit. Utque hæc ſacraria multitudini inacceſſa eſſent, ea rurſus ligneis cancellis munivit, munitiſſimo opere ad ſummum artis faſtigium elaboratis, adeo ut admirabile intuentibus ſpectaculum exhibeant.

qualis olim in templo Vaticano.

17 *Ex hac deſcriptione habemus, quod templum illud Tyrium fuit perampium; quod frontiſpicium ejus ſpectavit ſolem orientem & habuit portas plures, quod ante illud extitit atrium, quatuor porticibus columnatis circumductum; quod item fontes extra templum fecerunt; quod in templum fores epiſcoporum ſuperemineverunt aliat presbyterorum; quod altare in medio conſtitutum fuit. Et hæc quidem omnia in antiqua S. Petri baſilica Vaticana ſimiliter inveniuntur, uti ex ichnographia ejus, ac porro diximus, conſtabit. Sed & præmittamus hic aliqua de ejuſdem Vaticanæ eccleſiæ ſitu & forma, ab antiquis ſcriptoribus Latinis memorata; atque in primis ex Gregorio Turonenſi, qui Romam etiam viſitavit & S. Petrum in eccleſia Vaticana vene-*

E *ratus eſt. In libro de Gloria Martyrum cap. 28. habet ſequentia.*

cujus deſcriptio allata ex Gregorio Turon.

18 Sanctus Petrus Apoſtolus, ut præfati ſumus, cum poſt Neroniana & Simoniaca bella, ad crucem veniſſet, impleto jam felicis trophæi certamine, reſupinis ad cælum veſtigiis ſe expetiit crucifigi, indignum ſe vociferans, ut Dominum exaltari: ſicque dirigens ſpiritum vivacem in aſtra, ſepultus eſt in templo, quod vocabatur antiquitus Vaticanum quatuor ordines columnarum habens. Habet etiam quatuor in altari, quæ ſunt ſimul centum; præter illas, quæ ciborium ſepulcri ſuſtentant. Hoc enim ſepulcrum, ſub altari collocatum, valde rarum habetur. Sed qui orare deſiderat, reſeratis cancellis, quibus locus ille ambitur, accedit ſuper ſepulcrum, & ſic feneſtella parvula patefacta, immiſſo introrſum capite, quæ neceſſitas promit, efflagitat. Nec moratur effectus, ſi petitionis tantum juſta proferatur oratio. Quod ſi beata auferre deſiderat pignora, palliolum aliquod momentana (*ſtatera vel libra*) penſatum jacit intrinſecus, deinde vigilans ac jejunans, devotiſſime deprecatur, ut devotioni ſuæ virtute Apoſtolica ſuffragetur. Mirum dictu, ſi fi-

C des hominis prævaluerit, a tumulo palliolum elevatum ita imbuitur divina virtute, ut multo amplius, quam prius penſaverat, ponderet: & tunc ſcit qui levaverit, cum ejus gratia ſumpſiſſe quod petiit. Multi etiam & claves aureas ad referandos cancellos beati ſepulcri faciunt, qui ferentes pro benedictionis priores accipiunt, quibus infirmitati tribulatorum medeantur. Omnia enim fides integra præſtat. Sunt ibi & columnæ miræ elegantiæ candore niveo, quatuor numero, quæ ciborium ſepulcri ſuſtinere dicuntor.

atque ex Prudentio

19 *Et Prudentius, longe ante Gregorium tempora, libro Peri Stephanôn, Hymno XII. poſtquam celebravit utriuſque Apoſtoli martyrium, de locis ſepultura ac templis eorumdem nonnulla canit, deque fonte baptiſmali in S. Petri, multa miſcet, his verſibus.*

Dividit oſſa duum Tibris, facer ex utraque ripa,
Inter ſacrata dum fluit ſepulcra.
Dextera Patram regum, tectis tenet aureis receptum,
Cauens oliva, murmurans fluento.
Namque ſupercilio Iani liquor ortus, excitavit
Frondem perennem chriſmatis feracem. D
Nunc pretiola ruit pee marmora lubricatque clivum;
Donec viventi fluctuet colymbo.
Interior tumuli pars eſt, ubi lapſibus ſonoris
Stagnum nivali volvitur profundo.
Omnicolor vitreas pictura ſuperne tingit undas:
Muſei relucent & vireſcit aurum,
Cyaneuſque latex umbram trahit imminentis oſtri;
Credas moveri fluctibus lacunar.
Paſtor oves alit ipſe illic, gelidi rigore fontis,
Videt ſitire quas fluenta Chriſti.

de utriuſque Apoſtoli eccleſiis.

20 *Idem ſi continua ſubdit nonnulla de templo S. Pauli ſeorſim: at max ab his verbis;* Princeps bonus (*Conſtantinus*) has ſacravit arces, *nempe Petri & Pauli, utriuſque Apoſtoli baſilicas ſimul deſcribit, ponens in illis, uti ſupra Gregorius Turonenſis, quatuor ordines columnarum; qui in S. Pauli hodiedum conſtituunt, & in S. Petri fuiſſe, demonſtrat ejus ichnographia: quamvis putem aliquanto longiores fuiſſe ordines columnarum in S. Petri quam S. Pauli. Miſcet his etiam alia Prudentius de utriuſque eccleſiæ ornatu. Ea ejus verſus:*

Parte alia titulum Pauli via ſervat Oſtienſis, E
Qua ſtringit amnis ceſpitem ſiniſtrum.
Regia pompa loci eſt. Princeps bonus has ſacravit arces,
Luſitque magnis ambitum talentis.
Bracteatas trabibus ſublevit, ut omnis aurulenta
Lux eſſet intus, ceu jubar ſub ortu.
Subdit & Parias fulvis laquearibus columnas,
Diſtinguit illic quas quaternus ordo.
Tum camuros hyalo inſigni varie cucurrit arcus:
Sic prata vernia floribus renident.

In his verbis aliquot obſcuritatum explicatio.

21 *Ne quid lectorem in præmiſſis Prudentii verſibus (ſunt enim nonnulla minus obvia) retardet, explicationis aliquid, ex meo quidem ſenſu, ſubnectia. In primo carmine de S. Petri, verſu 6.* Frondem perennem, *intelligo* oleam. *Verſu 8. in fine,* colymbo, *ſit,* canali *ſeu* aquæductu. *Verſu 12.* Cyaneus latex; cærulea aqua. *In altero vero Carmine verſu 4.* Luſitque magnis ambitum talentis. *Ubi* luſit, *pro* illuſit, *id eſt* pinxit *ambitum templi magno auri pretio. Major obſcuritas eſt in verſu penultimo.* Tum camurus, *legitur in pleriſque codicibus impreſſis. In noſtro Prudentii antiquiſſimo mſ. legitur* comiros; *& in editione Nicolai Heinſii, anno 1667. curata,* camuros. *Nemo hactenus aptam vocis etymologiam aut ſignificationem, quod ſciam, dedit. Noſtes citatus Cod. Mſ. in notis, quæ antiquiſſima ejusdem manu paſſim ad locos obſcuriores per totum opus adſcriptæ ſunt; interpretatur* camirus, *ſeu* camyrus, *ſeu* camurus (*eodem quippe redeunt*) *pro* curvus: Hyalus, *ut vetæ ſonat græce, pro* vitrum: cucurrit: *pro* pinxit. *Hinc totus verſus penultimus apto ſenſu ſic reddi poſſit, quod* Princeps bonus *Conſtantinus, qui utrumque baſilicæ* ambitum magnis luſit, *illuſit ſeu pinxit* talentis,... *ita etiam* arcus camuros *id eſt* curvos *aut* curvatos, varie cucurrit, *percurrit, diſtinxitque pinxit* hyalo *ſeu vitro* inſigni. *Sed de his ſatis. Redeamus ad propoſitum.*

Fons baptiſmalis Damaſo Papæ tribuitur.

22 *Inter alia de eccleſia S. Petri dicta Prudentius etiam mentionem facit de fonte baptiſmali, qui ibi dem ex aqua, e vicino colle per canales deducta, extabat; cujus auctor fuit S. Damaſus Papa, ut indicant inter Poemata ejus, a Sarazanio collecta & anno 1638. Romæ vulgata, hi verſus, Carmine 39.*

Cingebant latices (*al.* lacus) montem, tenero-
que meatu.

Cor-

A Corpora multorum, cineres atque oſſa rigabant.
Non tulit hoc Damaſus, communi lege ſepultos
Poſt requiem triſtes iterum perſolvare pœnas.
Protinus adgreſſus magnum ſuperare laborem
Aggeris immenſi, dejecit culmina montis.
Intima ſolicite ſeruatus viſcera terræ,
Siccavit totum quidquid madeſecerat humor.
Invenit fontem, præbet qui dona ſalutis.
Hæc curavit Mercurius levita fidelis.

§. III. Eccleſiarum S. Felicis Nolani deſcriptio, e S. Paulino Ep. cultore ejus ſingulari.

Eccleſiæ S. Felicis deſcriptæ.

DIſtinctiora etiam de eccleſiis S. Felicis ſui, earumque partibus & forma ſcribit, inquit ſeculo v. S. Paulinus epiſcopus Nolanus, Epiſtola XII. *ad Severum in editione Roſweydiana pag.* 540. *Inter alia ſic ibi habet*: Baſilica illa, quæ

aulas, cum apſide;

B ad Dominicum (*id eſt, S. Felicem, tanquam Dominum adit*) noſtrum communem Patronum, in nomine Domini Chriſti jam dedicata celebratur, quatuor ejus baſilicis addita; reliquis Apoſtolorum & martyrum intra apſidem, trichora ſub altaria ſacratis, non ſolo beati Felicis honore venerabilis eſt. Apſidem, ſolo & parietibus marmoratam, camera muſivo illuſa clarificat; cujus picturæ hi verſus ſuot. *Prætermitta tum hic, tum in ſequentibus pleroſque Paulini verſus, in citata Epiſtola legendos. Deinde pergit*: Inferiore autem balteo quo parietis & cameræ confinium interpoſita gypſo crepido conjungit aut dividit, hoc titulus indicat depoſita ſub altari Sancta ſanctorum. Tum vero catra coneham baſilicæ ſpatium, alto & lacunato culmine, geminis utrinque porticibus dilatatur, quibus duplex per ſingulos arcus columnarum ordo dirigitur. Cubicula (*id eſt ſacella*) intra porticus quaterna, longis baſilicæ lateribus inſerta, ſecretis orantium vel in lege Domini meditatorium, præterea memoriis religioſorum ac familiarium accommodatos ad pacis æ-

C ternæ requiem locos præbent. Omne cubiculum binis per liminum frontes verſibus prænotatur.

item alterius.

24 Alteri autem baſilicæ, qua de hortulo vel pomario quaſi privatus aperitur ingreſſus, hi verſiculi hanc ſecretiorem ſorem pandunt. Hoc idem oſtiolum aliis verſibus ab interiore ſui fronte ſignatur. Proſpectus vero baſilicæ, non ut uſitatior mos eſt, Orientem ſpectat, ſed ad Domini mei beati Felicis baſilicam pertinet, memoriam ejus (*id eſt ſepulcrum, aut altare, aut*

Orienti non obverſa.

ejus oratorium, ubi quieſcit,) aſpiciens: tamen cum duabus dextra lævaque conchulis intra ſpatioſum ſui ambitum apſis ſinuata laetur, una earum immolanti hoſtias jubilationis. Antiſtiti patet; altera poſt ſacerdotem, capaci ſinu receptat orantes. Lætiſſimo conſpectu tota hæc baſilica in baſilicam memorati Confeſſoris aperitur tribus arcubus paribus, perlucente tranſenna: per quam viciſſim ſibi tecta & ſpatia baſilicæ utriuſque junguntur. Nam quia novam a veteri pariet, apſide cujuſdam monumenti interpoſita, obſtructus excluderet intidem januis pariefactus a latere Confeſſoris, quot a fronte ingreſſus ſui foribus nova referebatur, quaſi dia-

tum triplicis porta.

tritan (*fenae mihi*, quaſi perſpicuam) ſpeciem ab utraque in utramque ſpectantibus præbet; ſicut datis inter utraſque januas titulis indicatur. Itaque in ipſis baſilicæ novæ ingreſſibus hi verſiculi ſunt. *Duos ſubnecto, quia quæ modo dicta ſunt, quadamtenus explicant.* D C. J.

Alma domus triplici patet ingredientibus arcu,
Teſtaturque piam janua trina fidem ...
Intra ipſam vero tranſennam (qua breve illud, quod propinquas ſibi baſilicas potius * diſcludebat, intervallum continuatur) a regiona baſilicæ novæ ſuper medianum arcum, hi verſus ſuot.

** al. prius*

25 *Detinet me tamiſper hic tranſenna. Erat ſeptum, quod tribus foribus à veteri baſilica tranſmittebat adeuntes novam, per aliquam ambulationem aut aulam, ſuperne tectam, quæ amba eccleſia communicabantur. Septum illud, ans pertus foras, erant cancellata, aut vitro pellucida; hinc ſupra Paulino* tranſenna perlucens. *Intra hanc igitur tranſennam, qua ſciret novam baſilicam ſpectabat, inſcripti fuerunt ſupra arcum ſeu portam medium, hi verſus, qui, quæ dixi, clarius explicabunt, ſumpta ſimilitudine Chriſti duo Teſtamenta, vetus ac novum, conjungentis in unum; unt hominem Deo reconciliantis:*

Quid ſit tranſenna.

Ut medium valli pax noſtra reſolvit Jeſus, E
Et cruce diſſidium perimens, duo fecit in unum:
Sic nova, deſtructo veteris diſcrimina tecti,
Culmina conſpicimus portarum fœdere jungi.
Sancta oitens famulis interluit atria limphis
Cantharus, intrantumque manus lavat amne miniſtro.
Plebs gemina Chriſtum Felicis adorat in aula:
Paulus Apoſtolico quam temperat ore Sacerdos.
Paulus ſit hic ipſe Paulinus, qui illic præditabat ac populum docebat, uti ſupra clarius; Paulus in æternos antiſtes dedicat uſus *eccleſiam, u ſa Paulino excitatam.*

26 *Hæc porta ibidem* notata verſiculis epigrammata ſuper areus alius deatta læva que ſunt. *In hac quidem,*

Attonitis nova lux oculis aperitur, & unn
Limina conſiſtens, geminas ſimul aſpicit aulas.

In altero vero.

Ter geminis geminæ patuerunt arcubus aulæ;
Miranturque ſuos per mutua limina cultus.

quid ſuere tantum.

Hinc tranſit Paulinus ad oppoſitos tres arcus ſeu portas, per quas ingreſſus in novam baſilicam patebat, eaſque ſimilis argumenti verſibus inſignivit; qui apud ipſum, ne longior hic ſim, legi poſſunt. Porta in ſecretariis duobus, *inquit*, quæ ſupra dicti circa apſidem eſſa, hi verſiculi indicant officia ſingulorum. *Secretaria duo, quæ hic vocat, ſunt* duæ conchulæ, *quibus intra ſpatioſum ſui ambitum apſis dextra lævaque laxatur, ut ſupra dictum.* 24. *dicebat, addens*: Una earum immolanti hoſtias jubilationis Antiſtiti patet: altera poſt ſacerdotem capaci ſinu receptat orantes. *Quæ eumdem fere in ſenſum hic per duo epigrammata explicat, in conchula quidem, ſeu, ſi vis, ſecretaria*, a dextra apſidis:

Hic locus eſt, veneranda penus, qua conditur, & qua
Promitur alma ſacri pompa miniſterii.

A ſiniſtra *vero* ejuſdem apſidis.

Si quem ſancta tenet meditanda in lege voluntas,
Hic poterit reſidens ſacris intendere libris.

Tertia baſilica deſcripta.

27 Egrediamur jam (*ita proſequitur Paulinus*) *Nolana* hac Baſilica, & in Fundanam tranſeamus. Fundis nomen oppido eſt, quod æque familiare mihi fuit, dum maneret poſſeſſio, quam illic uſitatiorem habui. Itaque vel

A ad pignus civicæ caſtitatis, vel ad memoriam
C. A præteriti patrimonii baſilicam dare in ipſo oppido (quoniam & indigebat, ruinoſam & parvam habens) voti fuit. Propiercà & hos verſiculos adjiciendos putavi, quos illi in hoc oppido dedicandæ baſilicæ paravimus. Nam adhuc in opere eſt; ſed propitio Deo, dedicationi propinqua. Quod tamen ea mihi maxime ratio perſuaſit, quia & in hujus apſide deſignatam picturam meus Victor (*is qui Paulino literas a Severa attulerat*,) adamavit, & portore sibi voluit, ſi forte & eam de duabus elegeris, in hac recentiore tua pingere, in qua æque apſidem factam indicavit. Sed de hac apſida, ac abſide, magis dicere debuerim, tu videris: ego neſcire me fateor; quia hoc verbi genus nec legiſſe reminiſcor. Verum hanc quoque baſiliculam de benedictis Apoſtolorum & martyrum reliquiis ſacri cineres, in nomine Chriſti, ſanctorum Sancti, & martyrum Martyris, & dominorum Domini, conſecrabant. Ipſe enim teſtatus eſt, ſe vicaſſim confeſſorum ſuorum Confeſſorem futurum. Ideo ſuper hac prater * picturam, gratia geminatus eſt titulus. *Nempe, uti recte obſervavit Roſweydus, geminatum carmen; quorum primam celebrat Chriſtum, pro ea picturæ expreſſum, & quidem tam diſtincte, ut ex carmine nova pictura delineari poſſet; alterum celebrat cineres martyrum, ſub ara conditos.*

* al. propter

B 28 *Sic igitur carmen primum de picturâ.*

ipſaque in apſida picturæ,

Sanctorum labor & merces ſibi rite cohærent;
Ardua crux pretiumque crucis ſublime corona.
Ipſe Deus nobis prioccps crucis atque coronæ,
Inter floriferi cæleſte nemus paradiſi,
Sub cruce ſanguinea nivco ſtat Chriſtus in agoo;
Agnus, ut ionocua injuſto datus hoſtia leto:
Alitu quem placida, ſanctus perfundit biantem
Spiritus, & rutila Genitor de nube coronat.
Et quia præceſſa, quaſi judex, rupe ſoperſtat,
Bis geminæ pecudis, dilcors agnis genus hædi,
Circumſtant ſolium; lævos avertitur hædus
Paſtos, & emeritos dextra complectitur agnos.

29 *Carmen alterum de reliquis Sanctorum hoc eſt.*

cum corolla-rio de reliquiis Sanctorum ibi conditis.

Ecce ſub accenſis altaribus oſſa piorum
Regia purpureo marmore cruſta tegit.
Hic & apoſtolicas præſentat gratia vires
Magnis in parvo pulvere pignoribus.
C Hic pater Andreas, & magno nomine Lucas,
Martyr & illuſtris ſanguine Nazarius:
Quoique ſuo Deus Ambroſio poſt longa revelat
Secula, Protaſium cum pare Gervaſio.
Hic ſimul una pium complectitur arcula cœtum:
Et capit exiguo nomina tanta ſinu.

Ipſidem verſus de baſil. Vaticano.

30 *Hos Paulinus: quem priuſquam alio tranſmittamus, audire etiam juvabit locupletem de ipſa S. Petri baſilica Vaticana. In Epiſtola ſua, quam Roſweydus pag. 385. inſerbit trigeſimam tertiam ad Alethium. Eſt autem illa ex duabus ad diverſos, in unam conflata; ejuſque pars poſterior præſentisque (uti nunc conſtat) miſſa fuit ad Pammachium, virum nobiliſſimum & Chriſtiana pietate percelebrem; quem hac conſolatur Paulinus in obitu uxoris Paulinæ. S. Paula, Hieronymo multis titulis celebratæ, filiæ pro cujus anima Pammachius opulum prabuerat omnibus Roma pauperibus in baſilica Apoſtolorum Principis, eaque occaſione de ipſa baſilica commemorat quæ ſequuntur:* Videre mihi videor tota illa religioſa miſerandæ plebis examina, illos pietatis divinæ alumnos, tantis inſidere penitus agminibus in amplitſſimam gloriſi Petri baſilicam per illam venerabilem regiam (*id eſt, portam*,) cærulea eminus fronte reoidentem, ut tota & intra baſilicam & pro januis aerii, & pro gradibus campi, ſpatia coarctentur. *Et nec multo poſt:* Quanto ipſum Apoſtolum Petrum attollebas gaudio, eum totam ejus baſilicam denſis inopum cœtibus ſtipaviſſes, vel qua, ſub alto ſui culminis, mediis ampla lauoaribus, longum patet, & apoſtolico emious ſolio coruſcaos, ingredientium lumina ſtringit & corda lætificat; vel qua, ſub eadem mole tectorum, gemioris utrimque porticibus latera diffundit; quave prætento nixens atrio, fuſa veſtibulo eſt; ubi cantharum, miniſtra manibus & oribus noſtris fluenta ructantem, faſtigiatus ſolido ære tholus ornat & ioumbrat, noo ſine myſtico ſpecie quatuor columnia ſalientes aquas ambiens. Decet enim ingreſſum eccleſiæ talis ornatus, ut quod intus myſterio ſalutari *per baptiſmum* geritur, ſpectabili pro foribus opere ſignetur.

D

31 *Hæc placuit, ea antiquis ſcriptoribus producte profuerit; præcipue pro ſequenti commentario, ad illuſtranda, quæ de templo, altaribus & apſidibus picturiſque in baſilica S. Petri Vaticana, drinceps commendanda erunt: tum etiam, ut ſi quis, ab Eccleſia Catholica Romana alienus, hæc forte legat, penitus conſideret, depoſita tandem per pertinacia, quid de talibus tenacitas primativæ Eccleſiæ Catholicæ; ac præſertim Paulinas, vix ſuperabiliſſimas, atque tanc recens e gentiliſmo ad veram Religionem converſus, & per iſtiuſmodi piarum execrationum ſtadia, ſua merita auxit & ſanctitatem conſecutus ſuit.*

Ex his S. Petri eccleſiæ eram illuſtrabi-tur.

E

§. IV. De uſu Romani Canonici in hoc Commentario: de Portis templi veteris: de Inſtitutione Guidonum; & Diplomate Caroli Magni, uti putatur, illa ſuper re.

Quis uſus hoc ſit Romani Canonici;

F

ANtequam ad ipſam Commentationem noſtram de baſilica antiqua S. Petri in Vaticano, accedamus, *præmonendus mihi lector eſt, quod Commentarius iſte a decem circiter annis majore ſui parte concinnatus fuerit ex variis ſcriptoribus, tam antiquis, tum recentioribus, quos tunc habui; quodque Petrum Manlium & Mapheum Vegium, quos deinde accepi os hiſce præmiſimus, tunc in ſuis ſcriptis propriis nuſquam viderim, ſed tantum ab aliis citatos. Habui tamen opuſculum Romani Canonici, a Paulo de Angelis ſub ejus nomine editum, eoque frequentior uſus ſum; quod tamen nuper ſuo loco demonſtravi ipſius Petri Manlii eſſe, præter pauca, quæ Manlio Romanus, poſt annos circiter triginta ab illius editione, ſuperaddidit, uti hoc ipſo tomo ſupra pag. 35. declaravimus. Sciat interim Lector, quod quæ ex Romani Canonici pridem in hoc Commentario non rara citavi, eviam nunc ſub eadem citatione retincta eſſe; at magno eum labore, & periculo erraudi, ut provam eſſet fieri, ad noſtram Manlii editionem eoſdem citationes reduceremus. Romani Canonici Pauli de Angelis publicus eſt: ſi quis in citatione ejus, aliqua in parte dubitaverit, habet jam hic Manlium noſtrum, quem conſulere poſſit. Et hoc primum ſit acceſſurie obſervandum.*

33 *Deſiderabis forte eſſe aliquis, in hoc Commentario etiam videre ichnographiam, orthographiam, ſcenographiam, altraſque antiquas templi Vaticani figuras, in æs inciſas. Fatear decorum id eſſet. Ve-*

& aliorum ſcriptorum.

ram

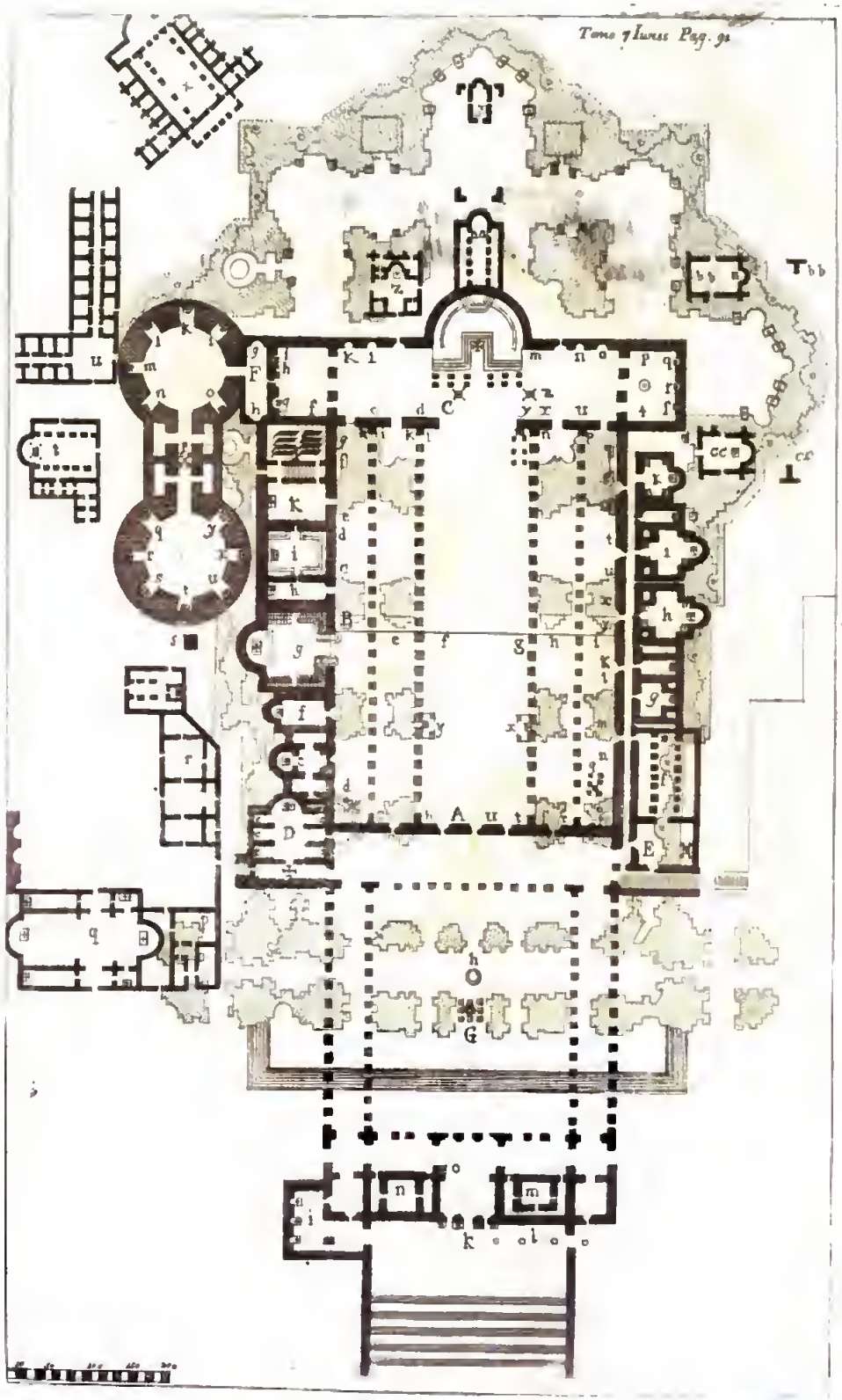

NAPOLI

A cum quoniam non multis abhinc annis, ingenium ſuum & operam ſingulatim eo contulerunt Romæ, Illuſtriſſimus D. Joannes Ciampinus in volumine ſuo de ſacris ædificiis, a Conſtantino Magno extructis, impreſſo anno 1693. Egaes Carolus Fontana in ſuo de Templo Vaticano, cui nunc præerat architectus, opere regio, 1694. & poſt illos Philippus Bonannius Societatis noſtræ in ſua Templi Vaticani hiſtoria, primum anno 1696. eique tertium quadrennio poſt, Romæ vulgate. Quoniam, inquam, edita ſint illa opera tam nuper, & quidem latina lingua, ut intelligi ubique terrarum poſſint, & figuris pluribus, iiſque elegantèr cælatis, abundent; eo malumus curſum ſectorem remittere, exhibituri hic ſecr ſolam ichnographiam ejuſdem templi, tanquam maxime neceſſariam, ad dignoſcendum ſitum, ubi altaria & ſacella olim collocata ſtetorunt. Repræſentabit autem ichnographia noſtra, tum veteris, tum novi templi delineationem; veteris quidem lineolis interſam, novæ autem ſimilibus diſtinctam. Ex quo non tantum diſtinguentur ſitus antiquorum altarium inter ſe, verum etiam patebit oculis, Confeſſionem S. Petri, ubi ſacrum ejus corpus olim reconditum & operoſe munitum fuit in vetere eccleſia; nunc quoque in eodem loco eſſe; licet nunc mediuſtillium occupet eccleſia nova, quæ in veteri prope aberat a viribus.

Datur ichnographia templi.

B

34 Ut autem in hac ichnographia, ob multiplicitatem altarium, ordo dilucidus ſervetur, ac facilius inveniatur quod quæritur, diſtribuemus tabulam univerſam in ſectiones varias; & ne exorbitet numerus notarum, debemusque in arctas ſæpe ſpatia duplicata ad rem unam indicandam; reſumemus pro ſingulis Sectionibus ſingula Alphabeta, initium habituro ab unpo ex his majuſculis A, B, C, &c. a quibus etiam Sectiones ſingulæ denominabuntur, videlicet Sectio A, ſive prima; ſectio B, ſive ſecunda; ſectio C, ſive tertia; atque ſic porro. Et prædicta quidem vera Sectiones divident corpus eccleſiæ quod patet extra muros, primitus a Conſtantino fundatæ in formam crucis. Prima ſectio ſive A comprehendet dimidium quinque navium directarum ſpatium, a frontiſpicio uſque ad lineam tranſverſam, per intercolumnium duodecimum, proximum columnis undecimis, a parte una lateralis ad oppoſitum alterum ductam in tabula noſtra, & notatum numero tranſverſarium, qui poſteriore templi parte ſub Julio PP. II. dejecto capite, anteriorem ubi illa ſetannis ſub Paulo III. a quo erecta fuit, utrillam contra cauſas injurias ad ſublimem populi uſum ſervaret, ſervatumque reliqua ille facto XVI. donec & illum & reliquum templum demoliretur quoque eſt Paulus V. Quæ porro ſuperſuerunt ſecula XVI. altaria, ſive antiquitus ibi fundata, ſive ex dejecta templi parte eo recens tranſlata, hæc prima ſectione explicabuntur, prout tunc temporis fuerunt ac deſcripta animadvertuntur apud auctores, qui quæ ſcribunt, oculis ſuis cerum videre potuerunt.

Que ſectio prima,

C

35 Altera Sectio ſive Beati nuchis eccleſiam dejectam poſt marum tranſverſarium uſque ad navim tranſverſam, & quæ ibi ſtetere altaria numerabit. Navim tranſverſam totam complectetur ſectio tertia ſive C, excepta Confeſſione S. Petri & apſide, de quibus ſeorſim tractabimus. Alias deinde Sectiones ſuo in loco deſignabimus. Nunc igitur hoc intentum ducamus in frontiſpicio templi ejuſque portis, per quas ingreſſi altaria ſingula inſtrobimus, eorum ſitum, antiquitatem, fundatores, ablataque ibi dona, quantum per tenebras licebit, inquirere conabimur, tacito præteritum ſepulcra, quæ etiam in tabula noſtra variis locis, per templi intra muros circuitum, indicantur; tum quia non omnia ſic ab initio poſita fuerunt, ſed ex poſteriore eccleſia, quando demolienda erat, eo delata, priores ſitus memoriam fere perdidecunt; tum quia ad inſtitutum noſtrum, faceat penitus antiquitates revolvere cupientorum, illa non magnopere faciens. Habebit tamen illorum expreſſio in tabula noſtra aliquam, quia inde aliquando diſtinctius dignoſcetur ſitus alterius vetuſtatem, & ipſe ſepulcrorum nomina vicſſim in deſcriptione alterius ſubinde memoramus.

Sectio ſecunda ac tertia

D C. I.

Sectio quarta

36 Portæ igitur, quæ in frontiſpicio vetexit ac eccleſia patebant, fuerunt quinque, quibus tandem Sixtus PP. IV. ſolenne Jubilæum anno MCCCCLXXV. celebraturus, ſeptam addidit verſus ſeptentrionem, eamque Portam ſanctam appellavit, ſingulis viginti quinque annis denuo, recurrente ſolenni Jubilæo, aperiendam deinde. Nomina quæ quas aliarum portarum, quibus olim appellabantur, nunc vulgo ignota ſunt. Illa autem ex Petro Mallio & Mophæo Vegio hic reſuſcitamus. Porta media, ſeu, ut architectonici loquuntur, mediana, ac regia, quæ valvis claudebatur, nomine ac re. Argentea olim fuit: nempe quam Pontifices Romani, Honorius I. anno DCXXVI. ornatus atque Leo IV. ducente & aliquot annis poſt, laminis argenteis coo perarunt; uti ſcribit Anaſtaſius Bibliothecarius; in Honorio quidem, quod illic inveſtivit regias januas in ingreſſu eccleſiæ majores, quæ appellantur Mediana. ex argento; quæ penſant libras nongentas ſeptuaginta quinque: in Leone vero, quod Ipſe, cum innumera ſummi decoris opera in baſilica B. Petri cæli clavigeri perfeciſſet; portas ejus, quas deſtruxerat anno DCCCXLVI. Saracena progenies, argentoque nudaverat, erexit multiſque argenteis tabulis, hiſtoriis ſalutiferiſque hiſtoriis ſculptis, decoravit, & in meliorem ſpeciem, quam pridem fuerant, reparavit; impenſis, ut paulo poſt ſequitur, argenti libris ſeptuaginta: pro quantum legendum puto, ſeptingentis. Quomodo enim, cum opus magnum ſit, ac Honorius ei veſtimulo impendit libras argenti nongentas ſeptuaginta quinque; Leo illud in meliorem ſpeciem, quam ante fuerat, tantillo argento reparare potuerit?

Porta mediana, & Romana.

Argentea.

E

ab Honorio I.

a Leone IV. additis ſeptuaginta.

37 Eaſdem valvas multo poſt Eugenius PP. IV. abhinc annis ſecit cum variis figuris, quæ apud Ciampinum tomo I. Veterum monumentorum, videre poſſunt, inſculptis biſce verſibus, qui expreſſam ibi inter alia quorumdam orientalium atque Africanorum populorum cum Eccleſia Romana reconciliationem, nec non auctorem operis Eugenium indicant:

Ut Græci, Armeni, Æthiopes hic aſpice, ut ipſa
Romanam amplexa eſt geos Jacobina fidem,
Sunt hæc Eugenii monimenta illuſtria quarti.
Excelſi hæc animi ſunt monimenta tui.

Eadem ob Eugenii I. pertinuiſſe

F

Ipſas Paulus PP. V. ad frontiſpicium novæ baſilicæ tranſlatas, ibidem in medio ſimiliter ingreſſis apparebit poſſe, altas, uti notat citatus Ciampinus, palmis XXV. latas XVI. & quadrante; atque hoc diſcidium ibi ſpectamus.

Porta Ravennana, & Romana

38 Proximo Argentea porta a ſiniſtris (ſiniſtram dextramque hic tantillo reſpectu ingredientium) appellabatur Ravennana; ab proxima a dextris, Romana: quaſi per hanc Romani, portam Triumphalem aut Angelicum tranſgreſſi, petiſſimam intrarent; per illam vero intrarent qui Tranſlibernum regnum colebant, in nonnullis Sanctorum Actis Ravennianam quoque dictam, a militia, qua a Cæſare Auguſto Ravennæ in omnem eventum ali conſueverat, uti putat Fulvius, & evi-

A *evocato quavis de cauſa Romam, in illa regione ſtativa habebat. Portam Ravennianam proxime ſequebatur verſus Orientem*, porta Judicii; *quia per illam, uti loquitur Severanus, mortui ad ſepulturam ſeferebantur, tamquam in Domino judicandi. Romanam portam proxime verſus Boream excipiebat* Guidonea, *barbaro vocabulo, a* Guidonibus (*Italis* Guida & Guidnne, *qui alteri ducatum præſtat viamque præit*) *nominata: Guidones quippe illi, ut idem Severanus ſcribit, peregrinos ad Limina Apoſtolorum venientes, in & per eccleſiam ducebant, monſtrabantque & indicabant celebriora quævis ibi ſacraria. Hinc dextrorſum verſus angulum ſeptentrionalem frontiſpicii aperiebatur ſtatutis temporibus* Porta ſancta, *qua introrſum erat luceturis Indulgentiis Anni ſancti ſeu Jubilæi, anno ſingulis quinque luſtris ſolenniter concedi a Pontificibus Romanis ſolitæ; ſed hæc porta admodum antiqua non eſt, utpote a Sixto PP. IV. primum aperta, uti jam diximus.*

Judicii.

Guidones.

Porta.

39 *De prædictis portis ita loquitur Canonicus Romanus cap.* 44. In honorem baſilicæ B. Petri
B Apoſtolorum Principis ſcribimus nomina quinque portarum, quæ ſunt in ingreſſu B. Petri baſilicæ: quarum media & major vocatur porta Argentea, quoniam optimo argento tota deargentata fuit & variis picturis a S. Leone Papa IV. depicta. Porta vero quæ eſt juxta eam, & quæ vsdit ad S. Leonem IX. papam, vocatur porta Ravenniana, quoniam antiquitus Ravennates & omnes Lombardi & Tuſci, de conſuetudine *per eam introibant; vel quia Tranſiberim* (*ſubintelligo*, habitantes) *per eam introire ſolebant*: cum Tranſiberim civitas Ravennatium vocaretur. Tertia porta juxta eam, quæ vadit ad S. Gregorium vocatur porta Judicii, quoniam per eam tantum mortui, qui ſepeliendi ſunt in eccleſia B. Petri, mittuntur a Dominn judicandi. Ab alia parte ſupra, porta, quæ eſt juxta portam Argenteam, dicitur porta Romana; quoniam, *ut a noſtris majoribus accepimus*, Romanæ mulieres antiquitus, & adhuc frequenter per eam intrant. Porta illa, qua eſt juxta eam, & quæ vadit per porticale juxta Vernoicam, dicitur porta Guidonea; quoniam Guidones, qui ducebant oratores venientes per porticale, quod eſt juxta oolarium majus, frequenter per eam intrabant. Unde ad noſtra uſque tempora faculæ & cerei ibi vendebantur. *Hæc de portis frontiſpicii, ſuo tempore Romanus Canonicus.*

Deiſdem portis

C

40 *In his autem ebiter notari poteſt de* Guidonibus, *quod illorum inſtitutionem referat Turrigius ad Carolum Magnum, qui in eccleſia Salvatoris Domini noſtri Jeſu Chriſti collocarit fundaveritque* in perpetuum trea Presbyteros & duodecim Clericos, ſcientes litteras; *per quos* cum obſequio ſacerdotum *debite tradantur ſepulturæ* pauperes & divites, nobiles & ignobiles, quos de Ultramontanis partibus *contigerit Romæ mori: inſuper, ut* quicunque cauſa nrationis de Ultramnntania partibus venerint, ipſi ſint duttores eorum ad nrandum per limina Sanctorum. *Et paulo poſt repetitis breviter præmiſſis, mandatur iiſdem Clericis, ut* ducant oratores, *id eſt peregrinos, qui ad orandum venerunt*, & hoſpitent, *ac* ſepeliant omnes.

& de inſtitutione Guidonum.

41 *Hujus inſtitutionis ac fundationis Caroline Diploma tamquam datum Romæ anno ab Incarnatione Domini* DCCXCVII. *Indict.* VII. *gloriari poteſt Turrigius, in Cryptis Vaticanis, mihi pag.* 301. *ſe ex codice Mſ. eccleſiæ Vaticanæ primum proferre in lucem publicam. Non tamen profert ipſum abſque merito, ne forte Caroli non ſit, tum propter ruſticitatem ſtyli, tum propter annum dati Diplomatis, qui cum Indictione VII. conciliari non poſſit, quippe Carolum tota Italia non vidit, nedum Romæ: tum denique, quia Leo Papa, qui debet eſſe*, tertius, *in Diplomate vocatus* quartus, *& quidem bis; Alexander vero Pontifex, quem intelligi cupit Turrigius* primum *iſtius nominis, appellatur* quintus. *Sed hæc omnia, quæ alioquin ſi ſe offerunt ad reddendum Diploma ſuppoſitionis ſuſpectum, conjici poſſe putat Turrigius in ignorantiam* Scriniarii *ſeu Notarii* S. Rom. Eccleſiæ, *qui non intellexerit latinam linguam nec notas compendiarias multarum rerum, in originali, quod non extat, ferre poſitas; licet teſtetur, ſe Diploma* ſicut invenit in tomo carticineo, Imperiali ſigillo bullato, ſcripſiſſe ab Alguino cancellario bonæ memoriæ ſupradicti Domini Caroli piiſſimi imperatoris, ita diligenter exemplaviſſe & ſcripſiſſe.

Stulta.

Diploma ſuppoſitionis, quod aſſerunt, Caroli non eſt.

D

42 *Interea quæ ad ſubſtantiam fundationis ſpectant, & varia loca, de quibus in Diplomate mentio fit, ita explicat Turrigius, ut vera eſſe credi poſſint a quocumque domum fundatio facta & conditum ſit Diplomave diploma ſit. Nam Caroli Magni genuinum eſſe, ut credam, deberet, præter errata jam dicta, indo abeſſe pars poſterior fere tota, præſertim quæ continet ſubſcriptiones perſonarum & temporis & loci. Illa quippe vehementer abhorrent a ſtyla & ætate Caroli, qui in ſubſcribendo conſuevit uti paucis verbis. E. g.* Signum Caroli glorioſiſſimi Regis *vel* Sereniſſimi Imperatoris. *Hic autem inſolitus titulorum catalogus, legitur attentus*, Signum manu Dompni Caruli Sereniſſimi, invictiſſimi ac triumphatoris, pacifici, magni, imperatnria. *Et ſequitur aliunde a vera ſubſcriptio*. Fredigarchi Cancellarii, ex vice Dompni Aug. potentiſſimi atque ſanctiſſimi TT. orb. Imp. (*id eſt* totius orbis Imperii.) *Hanc parentheſin, Turrigii interpretationem eſſe arbitror. Sequitur vero alia ſubſcriptio, nihilo melior præcedente*: Alcuinus Cancellarius ſanctinne imperatoria perfeci ad ſummum, omoino complevi, roboravi & abſolvi.

E

43 *Inſolita hic ſunt pro ætate Caroli, quod duo Cancellarii poſt Principem ſubſcribant, quodque vox* Cancellarius *æſtimatur; quod prior nomen ſuum ponat in caſu genitivo pro nominativo; quod ſcribat* vice Domni Auguſti. *Solet Notarius ſubſcribere vice Cancellarii, in hujus abſentia; non Cancellarius vice Regis aut Imperatoris. Imo ututer prædictorum Cancellariorum, ut vocantur, hactenus reperti ſunt ſubſcripſiſſe nulli alii Diplomatum Caroli Magni, nec ſciuntur Cancellarii ejus fuiſſe. Mabilio certe, qui lib. 2. de Re Diplomatica cap.* 12. *catalogum texit Cancellariorum Caroli, illos duos ignorat. Qui etiam* Auguſtus *ſubſcripſit ſit Carolus anno* DCCXCVII. *qui tertiusdecimus poſt primum coronatus Imperator fuit? Præterea plura quæ notari poſſunt. Nota temporis per* annum ab incarnatione Domini *omnino abeſſe debet a Diplomatibus Caroli Magni. Uterur hoc in ſais, poſt quam Imperator coronatus fuit, ut plurimum tribut epochis annorum, videlicet regni ſui Francici, regni Italici, & Imperii; numquam uſus anno ab Incarnatione Domini.*

propter vocis formam.

44 *Ablegari quoque a Caroliuis Diplomatibus debet principium quod hic legitur*: In nnmine ſanctæ & individuæ Trinitatis. Carolus divina protegente clementia Auguſtus, magnus, a Deo

Caroli tempore non uſitatus.

coro-

A coronatus, Rex Francorum & Longobardorum & Patricius Romanorum. *Cæsus autem postquam Augustus sive Imperator Romanorum coronatus fuit, abstinuit inferiori titulo*, Patricius Romanorum, *quem retinere adhibere consueverat. Neque tum scribebat*, In nomine sanctæ & individuæ Trinitatis; *sed*, In nomine Patris & Filii & Spiritus sancti: *neque addebat*, divina protegente clementia. *Sed Guidonis nostri nimium nos circumducunt, redeamus ad basilicam, & descripsimus jam frontispicii portis (præter quæ in aliis templi partibus alia plures fuerunt) convertamur ad altaria Sanctorum, ipsorumque nomina & situm inquirenda, qua ad institutum nostrum propius spectant. Pictutat, statuat, alia artis miracula, eorumque artifices, siquis nosse desideret, edere potest Bonannius, talia curiosius prosecturus in opere citato.*

SECTIO I. SIVE A

Quæ tendit a porta Argentea sinistrorsum ad parietem meridionalem, inde ad murum transversarium, ac redit per navim septentrionalem ad frontispicium prædictamque portam.

B

Demolitio veteris, & Vaticanæ novæ basilicæ.

Dejecta posteriori parte Constantinianæ in Vaticano basilicæ, posuit Julius Papa II. anno Domini MDVI. *die* XVIII. *Aprilis, pridie Dominicæ in Albis, novæ basilicæ primum lapidem, a se rite benedictum, in fundamento pilæ majoris sinistrata, quæ thalum sustinet, quo respicit occasum brumalem, cum hac epigraphe. Eodem Principis Apostolorum in Vaticano, vetustate & situ squalentem, a fundamentis restituit, Julius Ligur Pont. Max. an* MDVI. *Hinc sinuosum illum fuit aperi sub eodem Julio, non item sub consecutis Pontificibus usque ad Paulum III. qui ducta ab imo ad summum transversario muro inter nadecimos ac duodecimos ab ingressu columnas, anteriorem basilicæ partem ad usum populi commodiorem, a posteriori, omnimodo destruenda, separavit, variaque altaria in hoc in illam transtulit conservanda. Qualia autem illa fuerint, præter alia ibidem prius ædificata, partim ex*

C *subjecta explicatione Sectionis A, quæ spatium basilicæ, quod inter frontispicium ac prædictum murum interjacet, complectitur.*

Sectionis primæ ordo.

46 *Principium duco a porta Argentea sive mediana, & flectens sinistrorsum, juxta motum solit, circumeo Sectionem totam; reversus vero ad eandem portam Argenteam, progredior ad Altaria, quæ in medio consistunt. Ordinem fere contrarium, a porta Argentea dextrorsum circumducent hic tunc Ugonius, quem tamen ut oculatum testem, in hujus sectionis explicatione præcipue sequor. Attamen animadvertendum venit, quod quæ scriptores sæculi* XVI. *memorant de altaribus hoc in Sectione positis, non debeant tantum intelligi de iis, quæ antiquitus ibidem extiterunt, sed de illis quoque, quæ post demolitionem posterioris ecclesiæ ad hanc priorem translato, & ubi locus invenirebatur, repositæ fuerunt. De illis porro quæ tunc translata sunt, hac Sectione paucis agemus, inquirentes in aevum eorumdem situm: potissimum de iis tractaturi suis locis, ubi primitus fuerunt fundata.*

Altare decimum.

47 A. *Hoc altare Ugonio, qui contra solis cursum sua recensuit, est decimum sextum, quod vulgo dicebatur* Mortuorum, *quia pro animabus fidelium defunctorum erat privilegiatum ab antiquis (non tamen nimis antiquis) temporibus. A Gregorio XIII. hoc loco fuisse augustissima in-*

D *auratum, sanctissimo* Philippo & Jacobo *Apostolis, nec non* Hieronymo *Ecclesiæ Doctori consecratum; privilegiis etiam ac indulgentiis, post animarum suffragia, confirmatis, juxta Ciampinum, sacerdotibus Ugonio & aliis eorum Gregorio XIII. Prope sepultus fuit Leo IX.*

S. Bonifacii mart.

48 b Capella S. Bonifacii (*unde Ugonius, S. Bonifacii eoque loco dicamo quinto ponte*) quæ antiquissimis temporibus dedicata fuit S. Bonifacio martyri, fuitque a Bonifacio VIII. (quemadmodum patet ex insignibus nobilissimæ familiæ Cajetanæ) restaurata & donata multis Sanctorum Reliquiis. Prope capellam hanc, sed navi tamen proxime laterali sepultus est Bonifacius IV. qui dedicavit Pantheon gloriosæ Virgini Mariæ atque omnibus Sanctis. *Idcirco in ipso, ut apparet, sacello a fo constructo, prædictus Bonifacius VIII. mausoleum sibi exstruendum curavit, in quo & depositus fuit anno* MCCCIII. *& post annorum plus quam trecentorum curriculum sub pontificatu Pauli V. cum & illo pars antiqui templi destrueba-*

E *tur, inventus est, incorruptus corpore & omni vestitu pontificali, cum annulo in digito & thiara in capite. Ex quo palam arguntur mendacii qui scripserunt, ipsum, dolore animi in rabiem actum, sibi prænocuisse digitos, & manus comedisse, sicque mortuum esse: quandoquidem illa etiam membra inventa fuerunt integra. Tota inventionis hujus historia, notariatus descripta, exstat in annalibus Odorici Raynaldi ad annum* 1303. *Ejus tantum inde observo, mausoleum ejus, palmum decem a terra elevatum, stetisse in majori navi, inter portas Ravennatem & Judicii. Ibi go in majori navi, ubi etiam erat sacellum.*

S. Petri & Pauli Apostolorum.

49 a *Altare quod* Pereriorum *dicebatur, a conditore ejus Guilielmo de Pereriis, Auditore Rotæ*, dedicatum fuisse sanctis Petro & Paulo, sed nullo fuisse in ullo, *saltem suo tempore, ait Ugonius, loco decimo tertio ipsum recensent. Loco autem decimoquarto habet altare* B. Mariæ de Columna, *factumque dicit a Gregorio XIII. anno sancto* MDLXXV. *per Ludovicum Blanchettum, suo præfectum aubicolo pontificio. Recentius igitur fuit ibi altare istud, nec ultra annos* XXX. *stare potuit; propterea quod tunc partem vi-*

F *lam ecclesiæ veteris etiam demolitus est Paulus V. & hinc forte non curarint scriptores ei locum in iconographia sua determinare. Eum designat certe Ugonius inter altaria Pereriorum & Bonifacii VIII. de quibus modo: atque adeo fieri videtur ad dexteram ingredienti per portam judicii, ut altare Pereriorum stabat ad sinistram.*

S. Andreæ Apost.

50 d *Altare hoc, duodecimum est Ugonio, sub nomine* S. Andreæ, *uti tunc a tempore Pii secundi, qui caput istius Sancti ibi conditerat, vulgo appellabatur. Alii potissimum vocatur Sancti Gregorii, sive a S. Gregorio Magno, cujus re corpus translatum fuerit; sive a S. Gregorio IV. qui ipsum extruxerat; ut quidem opinantur omnes, quos vidi, de altari isto tractantes: a quorum tamen sententia nobis recedendum putamus propter argumenta in Dissertatione propria, Sectione 4. proponenda. Interea Ugonius, postquam appellavi altare illud, S. Andreæ dixerat, sic porro scribit:* Consecratum fuit a Gregorio IV. qui sub eo recondidit in concha marmorea corpus S. Gregorii Magni, uti & sanctorum martyrum Gorgonii ac Tiburtii filii Chromatii. Pius Papa II. ipsum restauravit, imposito tabernaculo marmoreo, in quo col-

A collocavit caput S. Andreæ Apoſtoli, allatum ex Peloponneſo. *Ita ille, ſubjungens etiam*, ibi fuiſſe antiquum ſecretarium eccleſiæ S. Petri, in quo
C. I. Papa ſacro indui ornatu ſolebat ad peragendum officia divina; atque inde cum ſolenni pompa procedere ad altare ſanctorum Apoſtolorum.

51 *Hinc procedimus per hanc navim lateralem, ubi nihil notatum alterum eſt, ad murum tranſverſarium, qui totam interſecat eccleſiam, a Paulo III. conſtructum; cujus antequam altaria enitescam, præmitto diſtinctum de iis locum Onuphrii Panvinii e libro, quem impreſſit Roma anno* MDLIX. *de Septem eccleſiis, pag.* 46. In pariete novo, *inquit*, a Paulo III. Papa facto inter baſilicam veterem & novam, ſunt quatuor altaria, duo ex parte dextra, ſcilicet beatæ Virginis & ſancti Crucifixi, qui eſt unum ex ſeptem: totidem læva, B. Mariæ & S. Luciæ virginis; cujus ædiculam antiquiſſimam ea parte aliquando fuiſſe conſtat. *Horum meminiſſe, in ſequentibus juverit.*

Crucifixi & Pammachii.

52 a *Locant hic, aut prope, Severanus, Paulus de Angelis, Ciampinus, altare* Crucifixi, *quod*
B *&* S. Petronillæ. *Illud Ugonius novum faciens, ſcribit*, ſanctiſſimo Crucifixo dedicatum fuiſſe, vice alterius, quod olim Symmachus Papa conſtruxerat in parte ſiniſtra baſilicæ, eoque intulerat grandem e ligno ſanctæ Crucis portionem. *Addit*, huc etiam tranſportatum corpus S. Petronillæ virginis, quod prius fuerat in altari conſecrato a Paulo Papa I; ac reconditum fuiſſe in loculo plumbeo. Crucifixum autem, qui ſupra locatur, eſſe vetuſtiſſimum, ac ſtetiſſe antea ſuper altare SS. Simonis ac Judæ non procul ab ingreſſu eccleſiæ. *Bonannius altare hoc longe altius collocat, ultra ipſum tranſverſarium murum; non recte. Quia Ugonius de ſolis, quæ extra murum ſunt, tractat; ejuſque tempore nihil veteris eccleſiæ ultra murum ſupererat. Rectius illud conſtituit Ciampinus inter* undecimam ac duodecimam columnas, *inter quas ducitur etiam tranſverſarius murus. Dubitari tamen poteſt, utrum in hac navi penultima verſus meridiem, an vero potius in ultima locari debeat. Severanus certe contra*
C *quam notaverat in tabula ſua tchnographica, ſcribit pag.* 136. *ſitum fuiſſe in navi ultima. Textum ejus, quoniam de tranſlatione etiam S. Petronillæ diſtinctiora quædam refert, totum ex Italico interpretor.* Corpus, *inquit*, S. Petronillæ in demolitione eccleſiæ ſuæ portarium fuit in ſacrarium, ibique repoſitum ſub quodam altari, quievit uſque ad pontificatum Gregorii XIII; qui ipſum inde tranſtulit ad altare ſanctiſſimi Crucifixi, quod ſtabat in extrema navi, S. Andreæ appellata, ad murum, qui dividit eccleſiam veterem a nova. Demum Paulus V. anno MDCVI die XV. Januarii tranſtulit idem corpus ad altare ejuſdem Sanctæ in eccleſia nova. *Hæc videre potuit Severanus, nec facile potuit errare in ſitu altaris. Ugonius, qui ſimiliter potuit videre, non diſtinguit utra in navi ſteterit. Stetiſſe tamen in alterutra, applicatum muro tranſverſario, monſtrat ordo, quem tenet in deſcribendo, dum ab novum ſanum altare, de quo mox, ponit ad murum, in media navi, atque inde procedens in meridiem deſcribit novum. Puto in navi penultima ſteriſſe.*

S. Mariæ aſſumptæ, aut pro gentium.

53 f *Eſt hoc altare Ugonio* octavum, poſitum, ut *ait*, ante murum, qui ſeparat eccleſiam veterem a nova; dedicatum in honorem Aſſumptionis B. Mariæ (*ab aliis hoc ipſum videtur dici*, B. Mariæ Præſentium) Imago, quæ hic proſtat, olim ornavit altare, quod in eccleſia veteri (*intelligit poſteriorem ejus partem*) exita-
D verat Joannes Cardinalis Cajetanus de Urſinis nepos Bonifacii VIII. *Ex his certe conſtat de præſenti ſitu hujus altaris: non item de ſitu, quem ante habuit, quam tranſferretur, in illa parte veteris baſilicæ, quæ Ugonii ætate pridem dejecta fuerat. Aliquid tamen in re obſcura lucis afferunt ejus verba, quibus Joanni Cajetano Cardinali de Urſinis adſcribit altare, unde hæc tranſlata fuit imago Deiparæ. Sed hæc de re naſcitur quæſtio intricata ex ſcriptis Ciampini; quæ in particulari Diſſertatione elucidabitur, ad calcem Sectionis* C.

SS. Proceſſi & Martiniani.

54 g *Altare atque ſacellum celeberrimum* ſanctorum Proceſſi ac Martiniani *ſtetiſſe primitus in ornce tranſverſa baſilicæ, angaloque ejus, qui reſpicit eviam ſolis hibernum, omnes partes conſentiunt Scriptores; extructum (teſtibus Anaſtaſio & Manlio noſtro pag.* 43.) *a Paſchale Papa I. ut ibi dicemus; quamvis aliqui ecventiones auctorem ejus faciant Symmachum, annis facile trecentis majorem natu. Sed hi non ſatis probant quod affirmant. Symmachus certe nec tranſtulit ea, nec invenit uſpiam corpora ſanctorum Martyrum iſtorum, ſed Paſchalis. Qua de re Manlius noſter pag.* 43.
E *num.* 93. : Paſchalis Papa I. detulit corpora SS. Proceſſi & Martiniani martyrum de cœmeterio S. Agathæ in eccleſiam B. Petri: in quorum honorem conſtruxit oratorium ſummæ pulcritudinis, *in quo* corpora eorum recondidit in concha porphyretica. *Illud altare cum ſuis Sanctorum prædictorum corporibus, organo & ſtatua S. Petri ahenea, tranſtulit Paulus III. antecterem in partem baſilicæ ejuſque navim mediana. Sed ubi & ex quo latere navis collocavit? Non æque hic conſentiunt omnes ac de priori ſitu. Eſt magni nominis Scriptor, qui recentiſſime in ſua tchnographia num.* 56. *altare illud notat in parte meridionali navis mediana, & quidem poſt intercolumnium ex parte frontiſpicii procedendo, duodecimum, tam quam ſi illuc a Paulo III. tranſlatum foret. Quod ſane factum eſſe non poteſt; is quippe locat exinde batur a templo veteri per murum tranſverſarium, ab ipſo Paulo prope columnam undecimam a fundamentis elevatum. Præterea ſub organo ſtabat altare iſtud, etiam poſt tranſlationem teſte Ugonio; qui ſeptimo ſuo loco pag.* 97. *ſic de illo loquitur:*

F *S. Mariæ ſub organo, & Viſitationis.*

55 Eſt ſub organo altare, in honorem viſitationis B. Mariæ Virginis & ſanctorum Martyrum Proceſſi ac Martiniani conſecratum. Horum corpora e veteri ara, quam conſecraverat Paſchalis I, huc tranſlata fuerunt *a Paulo III*; ſervantorque hodiedum in urna porphyretica admodum pulchra. *Illuſtrari poteſt hic textus Ugonii ex Franciſco Maria Turrigio, qui in cryptis ſuis Vaticanis pag.* 125. *de eodem altari mentionem faciens, ipſum, ait, vocati* S. Mariæ ſub organo; quia nempe ſub illo ſtabat, *tam poſt, quam ante tranſlationem ſui: ac dedicatum fuiſſe* Viſitationi B. Mariæ: ſub eoque in concha porphyretica quoniam fuiſſe corpora SS. Proceſſi & Martiniani.

Quo loco fuerit ora gentium.

56 *Unde colligitur & confirmatur, unum idemque fuiſſe altare, quod Ugonius ſub appellatione duplici, Viſitationis B. Mariæ, & SS. Proceſſi & Martiniani, tradit conſecratum fuiſſe; & ſtabat, ut diximus, ſub organo. Organum vero, inquit Severanus pag.* 103. , erat contiguum muro tranſverſario inter decimam & undecimam columnas: & ſub organo erat altare cum corporibus SS. Proceſſi & Martiniani. *Loqui hic Severanus; qui illa videre potuit, ac Alphonſus etiam eitat, de ordine columnarum, claudentium*

ſeptem-

A *ſeptemtrionale navis mediane latus, patet ea contexta. Poſtquam enim deſcripſerat altare SS. Philippi & Jacobi in eodem latere, proceſſit ſurſum ad murum tranſverſarium, atque contiguum, ait, ſuſpenſam fuiſſe organum inter columnas* x. *&* xi. *Inſuper pag.* 105. *citata iterum Alpharana, ſic ingeſſit:* Prope organum verſus meridiem in muro tranſverſario collocavit Paulus III. altare
S. Joannis in Fonte, S. Joannis Baptiſtæ in Fonte cum imagine B. Mariæ Virginis. *Quæ verba diſtincte ſignant ſitum organi a Paulo tranſlati. Quod poſtea facturus verba Ciampini, pag.* 63. *num.* 42. *ſcribentis, quod Paulus organum tranſtulit ad ſiniſtro in latere navis mediane*, ad aquilonem decimo tertio & quarto intercolumnio medium locavit. *Ubi intelligit ſiniſtrum latus reſpectu tribunæ, quia illud ſolis reſpectu eſt ad aquilonem; & intercolumnium, de-ſtra undecim initio decimum quartum, eſt undecimum, ſi numerare incipias ea parte frontiſpicii.*

ubi ſteterit, 57 *Sed quæri poteſt, ubi præciſe muro tranſverſario appoſitum, & quo nomine deinceps appellatum fuerit poſt translationem ſuam altare S. Joannis Baptiſtæ in Fonte cum imagine ſua B. Mariæ*
B *Virginis, de quo paulo ante Severanus. Ad præditam quippe murum non reperio mentionem fieri ab alio Auctore altaris S. Joannis in Fonte. Opinor, Severanum altare aliud non deſignare, quam S. Mariæ Prægnantium, quod int.* f *modo poſuimus ex Ugonio. Illud etenim eſt in muro tranſverſario, non procul quidem ab organo, ſed inde verſus meridiem. Atque eodem allatam fuiſſe imaginem B. Mariæ, quæ erat ſuper altare S. Joannis in Fonte, clarius hiſce verbis aſſerit Ciampinus pag.* 63. *num.*
S. Mariæ Prægnantium. 43. Ab adverſa parte novi parietis in mediana navi in meridiem organo opponebatur altare Virginis Mariæ de Prægnantibus, quod eum icone Dei Genitricis e ſacello S. Joannis ad Fontes huc tranſlatum fuit. *Legitur apud Scriptores, altare & ſacellum B. Mariæ Prægnantium (quod ſtatuiſſe Sect.* C *litt.* p *in Diſſertatione penultimi probabimus) primo ædificatum fuiſſe a familia Uſtina, & ſacellum S. Joannis in Fonte ab eadem familia fuiſſe reſtauratum, utrumque autem*
C *habuiſſe imaginem B. Mariæ, & exiguo ſpatio inter ſe diſjuncta fuiſſe, ſolo altari S. Joannis Apoſtoli interjecto. Ea quo fieri poterit, ut altare B. Mariæ Prægnantium, muro tranſverſario applicatum, aut certe imaginem ejus, unus prædictarum Auctorum ex priſtina ejuſdem Virginis altari, alter vero S. Joannis in Fonte putaverit allatam fuiſſe. Patet etiam utraque ſenſu ibidem fuiſſe repoſita, at quæ erant ejuſdem familiæ, in eodem quoque loco conſervarentur; atque inde utriuſque nomen eidem adhæſiſſe. Sed poſtrema dubia citata Diſſert.*

S. Mariæ ſitum ante plexuſtis imago. 58 h *Alphaſeni ordinem ſequens Ciampinus ſcribit pag.* 72. *num.* 90. *in pariete tranſverſario, qua penultimam ad ſeptemtrionem navem interſecat, novum fuiſſe extructum altare, in quod beatiſſimæ Dei Genitricis Mariæ, filium amplexantis, imago, quæ antiquitus in oratorio S. Leonis Papæ poſita erat, tranſlata fuit: ſub eodemque altari multa ſacra Lipſana recondita fuere; quæ ipſe Alpharanus recenſet. Unde mirari non debet Bonannius, Vegium, qui centum circiter annis ante Paulum Papam, muri tranſverſarii ſtructorem, obiit,* nullam de altari illo feciſſe mentionem *hoc loco. Ejuſdem imaginis, ea oratorio S. Leonis cum aliis huc aut ſaltem in vicinam locum allatæ, meminit Severanus pag.* 108.

S. Lucia. 59 i *Altare* S. Luciæ Virginis & Martyris, *de quo Ugonius ſatis loco, pag.* 97. *verſa, ſcribit,* translatum huc fuiſſe ex alio antiquo, quod olim D dedicaverat S. Gregorius; in ipſoque aſſervari C. J. brachium Sanctæ. *Illud ipſum etiam in altari antiqua depoſitum fuiſſe a Gregorio, ſcripſit olim Petrus Manlius pag.* 48. *n.* 114. *his verbis:* Ante eccleſiam S. Joannis ad Fontes eſt oratorium S. Luciæ, quod ut a noſtris majoribus accepimus, conſecravit B. Gregorius Papa, & ejus venerabile brachium in eo recondidit, & parietes illius, ut apparet, muſivo depinxit. *Situs ejus primus fuit Sect.* C *litt.* u, *in tranſverſa nave. Atque hæc ſunt quatuor altaria, quæ ſupra notavimus ex Panvinio, appoſita fuiſſe muro tranſverſario:* quorum duo extrema e & i, nominata fuerunt, *meridionale quidem*, Sancti Crucifixi; *alius* S. Petronillæ: *ſeptemtrionale vero*, S. Luciæ: *duo autem media* f & h, *primum quidem* S. Mariæ, *cum epithetis* de Prægnantibus, *alius etiam*, Aſſumptionis & Angelorum; *ſecundum vero ſive* h, *non ſatis diſtincta nomine invento appellatum, aliis alia opinantibus. Eo allatam fuiſſe ex oratorio S. Leonis* imaginem B. Mariæ, filium amplexantis, *ſupra dixit Ciampinus. Vide etiam de* S. Lucia Sect. C *litt.* u.

60 k S. Agathæ Virginis & Martyris, *de quo* *S. Agathæ.* *aliud non comperio apud Ugonium; nihil etiam apud* E *alios Scriptores, quam quod reſtauratum fuerit aliquando ab Ægidio de Raſſredis, & poſtea factum exſtitiſſe ſepulchrum Marcelli* PP. II.

61 l S. Marci Evangeliſtæ, *quod, inquit Ugo-* *S. Marci Evang.* *nius*, erectum a Paulo II. Veneto in veteri eccleſia, *tempore Ugonis deſtructa*; huc autem tranſportatum fuiſſe cum ejuſdem Pauli monumento ſepulcrali. *Addit*, Pius V. huic altari contuliſſe omnes redditus eccleſiæ S. Mariæ Hungarorum in planitie S. Petri; quam Pius IV. ſolo æquaverat, ut dilataret planitiem illam & amœnitorem conſpectu redderet baſilicam. *Notat Ciampinus, hoc loco antiquitus ſtetiſſe aram* B. Mariæ de Miſericordia, *eamque a Nardo Catino, baſilicæ benefactore refectam ac dotatam fuiſſe.*

61 m S. Abundii, *baſilicæ Maoſianæi, bis fuit* *S. Abundii.* antiquitus *altare, inquit Ciampinus. Non fuerit amplius Ugonii tempore, quia is nullam ejus mentionem facit. De Sancto iſto vide Martyrologium Romanum* XIV. *Aprilis, & S. Gregorium lib.* 3. *Dial. cap.* 25. *De ſitu ejus altaris certos nos reddit Manlius, quod fuit* juxta aditum, qui vadit F in eccleſiam S. Vincentii.

63 n *Hic collocat Bonannius ſacellum* Innocen- *S. Mariæ concretum ab Innocentio I.* tii VIII. *rectius fortaſſe, quam qui illud paulo altius ponendo, obſtruxerit illic aditum ad templum* S. *Vincentii. Ugonius pag.* 97. *ipſum quarto loco recenſet in hunc modum:* Ædificavit illud per nepotem ſuum Laurentium Cardinalem Beneventanum, Innocentius VIII. e familia Cybo, ſtante adhuc tota baſilica, prope aram principem: ex quo loco huc tranſportatum fuit. Ornavit ipſum Innocentius tabernaculo marmoreo, in eoque repoſuit ferrum Lanceæ Domini noſtri, miſſum ſibi a Bajazete; quod tamen poſtea translatum fuit ad tabernaculum Vultus ſancti, & e tabernaculo Innocentiano monſtrantur populo aliæ templi Reliquiæ. *Imo Paulus de Angelis aſſ in explicatione ſuæ ichnographiæ*, omnes templi Reliquias *in ſacello Innocentii ſervatas fuiſſe: quod intelligo de illis omnibus, quæ prius in eodem ſacello, alibi ſtante, conſervata fuerant plurima a tempore Gregorii III. quæque ſtatis temporibus aut amoti aut multa populo oſtendi ſolebant. Vide Sect.* B *litt.* l.

64 o *Altare* S. Laurentii, *aliis* SS. Laurentii *St. Laurentii & Gregorii.* & Gregorii, *Ugonio ignotum eſt. Bonannius a mera*

ſuo

A *ſuo* 47. *an* S. Laurentio & S. Georgin extructum
C. I. fuiſſe, dotatumque a Jacobo Cajetano de Stephaneſchis ſanctæ RomanæEcclefiæ Cardinali. *Idem aliud altare numero ſuo* 64. *iiſdem ſanctis ab eodem Cardinali Jacobo Cajetano dicatum ait*; *addit tamen, hoc* dotatum a Lello de Miglia. *Sed Ciampinus non hoc, ſed primo loco nominatum dicit a Lello dotatum fuiſſe*; *in reliquis concordant utrobique cum Bonannio. Ego mihi agre perſuaſero, diverſa fuiſſe altaria iſta, quæ eodem tempore ſimul extruxerint, iiſdem Sanctis ab uno eodemque fundatore dedicata. Potius dixero unum idemque fuiſſe, quod Jacobus Cajetanus extruxerit, priminus loco indicato per numerum Bonannii citatum* 64. *qui nobis eſt Sect.* B *litt.* n: *alii illud poſtea tranſtulerint ad lorum, quo de hic agimus*: *ne eſſe deficerit ante tempora Ugonii, quod etiam indicare videtur Ciampinus. Vide dictum Sect.* B *litt.* n.

S. Maria de Præſepi. 65 p *Sorellum* Præſepis Domini, *alii* S. Mariæ de præſepi. *De illo intelligendus eſt Anaſtaſius in Joanne Papa VII. anno* DCCV. *creato*: Hic fecit oratorium Dei genitricis intra Eccleſiam B.
B Petri Apoſtoli, cujus parietes muſivo depinxit, illicque auri & argenti quantitatem multam expendit, & venerabilium Patrum dextræ lævaque vultus creavit. *Pluribus de eodem Severanus pag.* 70. *inter alia*, ſitum fuiſſe intra oribus per portam Guidoneam *a dextris*, en loco ubi Sixtus IV. annn MCCCCLXXI. Papa ſactua, aperoit Portam ſanctam altari ablato. Ædificatum vero fuiſſe a Joanne VII. prædicto, cum imagine B. Mariæ operis muſivi, more Græcorum (*erat autem Joannes natione Græcus*) depicta caſtaneo colore.

66 A dextris ejus ſpectabatur imago ipſius Joannia, ſtantis pedibus ſuis, & appictum deæteræ manui ſuæ ſacellum offerentis beatæ Virgini. Capitis ejus ornamentum erat diadema quadratum, uti ſulebant depingi, qui adhuc vivebant. Subtus autem ſic legebatur ſcriptum; JOANNES INDIGNUS EPISCOPUS FECIT, BEATÆ DEI GENITRICIS SARVUS. Hioc & inde claudebaot prædictam B. Mariæ imaginem columellæ duæ a marmore nigricante, a quibus ſuſpenſum pendebat velum, quo velari imago & revelari poterat. Sub ipſa extollebatur ſornix, duabus aliis columnis e candido marmore
C ſuſtentatus, circum quem conſpiciebantur imagines, in medio quidem, ipſius Virginis eum filio ſuo in ulnia; ad ſiniſtram vero, S. Petri; ad dextram, S. Pauli; oddita epigraphe hac, DOMUS SANCTÆ DEI GENETRICIS MARIÆ. Sub formice ſtobat altare ejuſdem, *a* Sixto IV. ut dixi, ſublatum, od aperiendam ibi Portam ſanctam *pro Jubilæo, quod Sixtus anno* MCCCCLXXV. *celebravit. Plura addit Severanus de ſacello illo S. Mariæ de Præſepi, extatis Alphorano & Grimaldo, Tunc ita pergit:*

S. Maria & Vultus ſancti. 67 q Ante ſacellum hoc fecit idem Joannes VII. cyborium, ſepiem columnis innixum, in qua conſervaretur Vultus ſanctus, *ut vocant*; & ſub ipſo fecit altare cum hac inſcriptione JOANNIS SERVI S. MARIÆ; quemadmodum vidimus uſque dum deſtructa ſuit eccleſia vetus *ſub Paulo V.* & modo videri poteſt una cum altero ſacello ejuſdem beatæ Virginis, depictum, od conſervandam eorum memoriam, in cryptis Vaticania. *Profert deinde idem Severanus hanc inſcriptionem, quæ prope in muro eccleſiæ legebatur*: Dedicatio domus hujus ſanctæ Dei Genitricis die XXI. menſis Martii Indictione IV. *Habuit laditionum hanc annus ſecundus Joannis, a die* 1. *Martii inchoatus, Chriſti ſeptingenteſimus ſextus*: *die vero* XVI. *Martii incidit tunc in Dominicam Paſſionis. Meminit hujus etiam ſacelli Ugonius, non item præcedentis, utpote ante ætatem ejus ſublati a Sixto IV. ut diximus. Memini quoque* Vultus ſancti (*qui & Veronico ſeu* Vera icon *Chriſti Domini, in ſudario expreſſa*)*teſtaturque ibidem aſſervatam faiſſe eam ſacra lancea, diu poſt Romam allata ſub Innocentio VIII. de qua vide ſect.* B *litt.* l.

D

68 Ante iſtos dudum ſcripſit de eodem ſacello & Vultu ſancto Romanus Canonicus cap. 25. *in hunc modum*: Ab alia parte baſilicæ, *videlicet ſeptemtrionali*, eſt oratorium ſanctæ Dei Genitricis virginis Mariæ, quod vocatur Veroniea; ubi fine dubin eſt ſudarium Chriſti, in qun ante paſſionem, ſuam ſanctiſſimam faciem, ut a noſtris majoribus accepimus exterſit, quando ſudor ejus factus eſt ſicut guttæ ſanguinis decurrentis in terram. *Ea quibus patet, tempore Canonici faiſſe traditionem, quod in horto Oliveti ſive Gethzemani, ubi nulla adfuerit matrona Veronica aut alia, Chriſtus ipſe, ſanguineum ſudorem extergens, ſacroſanctam faciem ſuam ſudario impreſſam reliquit. Qua traditio ſtetatir temporibur in aliam mutata fuerit, quod nempe matrona quædam Veronica*, E dum Chriſtus ad Calvarium ab impiis miniſtris trahebatur, ſanguine & ſudore aſperſus, *vultum ejus in ſudario exceperit*; *uti legere eſt in Annotatione Pauli de Angelis ad prædictum Canonici lacum, & nunc vulgus paſſim credit. Certiora videri poſſunt in Reſponſionibus Papebrochii ad objecta ei a Sebaſtiano a S. Paulo art.* 1. *a num.* 47.

No Veronica ſeu vera icon.

69 r *Proſequitur etiatas Canonicus, ſubjungens Caput ſuum vigeſimum ſextum*: Juxta hoc oratorium B. Mariæ, videlicet juxta portam Guidoneam, eſt oratorium S. Antonnini martyris. Deinde inter portam Guidoneam & portam Romanam eſt altare S. Tridenti martyris. *Utrumque iſdem locis collocat Panvinius pag.* 45. *& de priori quidem ſic ſcribit*: Inter Sudarii oratorium & portam Guidoneam *altare eſt*, quod S. Antonino Martyri olim dedicatum fuit; cujus nomine exnleſcente, ante centum annos B. Brigidæ honori colebator: nunc S. Eraſmi dicitur. *Loquitur hic Panvinius de altari tamquam adhuc ſuo tempore exiſtente: nihilominus, de illo tacente Ugonio, qui librum ſuum annis* XVIII. *poſt impreſſit quam Panvinius ſuum, videri poteſt medio illo tempore fabiatum omnino fuiſſe: quod & confirmatur ab Alphorano, qui ſic ſcripſam reliquit apud Turrigium de Cryptis pag.* 236. Altare S. Amonini mart. ab Odone Lotta de Amateſcit: nunc (*tempore Alphorani*) lapis, ſupra quem diviſa fuerunt nſſa beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli a B. Silveſtro Papa. *Confirmatur quoque a Severano pag.* 73. *ubi*, ſublatn altari iſtn, *dicit*, poſitum ejus loco fuiſſe lapidem alius altaris, quod appellabatur de Oſſibus Apoſtolorum: *qui lapis, inquit*, nunc, *id eſt anno* MDCXXX. (*nunc enim impreſſit libium ſuum Severanus*) ſpectatur in Cryptis Vaticanis.

S. Antonini mart. *S. Tridenti mart.* *S. Eraſmi mart.*

F

70n *Ibidem anno ſequenti affixus fuit muro idem lapis, uti legitur in epigraphe appoſita*; *in qua* venerabilis & veteſtiſſimus lapis porphyreticus *appellatur. Sed non diu affixus ibi manſit. Anno quippe* MDCXXXIX. *juſſu Cardinalis Barberini, ut ſcribit Turrigius, qui adfuit, in Sacris Trophæis fuit cap.* 23. *inde relatus fuit in baſilicam, & repoſitus* prope altare Crucifixi, *quod ingredienti novam baſilicam occurrit primum ex parte ſeptemtrionali*; *ſive, ut aliquanto diſtinctius loquitur*

Lapis de Oſſibus Apoſtolorum.

Cam-

A *Ciampinus*, paraſtatæ, ad dexteram ingredientium, affixus fuit, ubi in præſentia aquæ luſtralis ſive benedictæ vas poſitum eſt. *Addit porro Turrigius, in hac translatione inventas fuiſſe in ipſa lapide bene ferramenta nonnullas Sanctorum Reliquias cum duobus taccuſi granis, nullo nomine addito cujus eſſent. Judicatum tamen fuiſſe, ſanctarum Petri & Pauli eſſe: quia lapis ſtabat olim ad antiquiſſimum altare de Oſſibus Apoſtolorum*, Ipſas Reliquias, *inquit idem Turrigius*, ego vidi & contrectavi ſingulas. Fuerunt autem in eadem loco repoſitæ juſſu Cardinalis, majoris reverentiæ ac venerationis cauſa.

ipſiuſque poſſimum altare.

71 *Quemadmodum autem lapidem iſtum epigraphe, in Cryptis appoſita*, vocat veteriſſimum; *ita altare de Oſſibus Apoſtolorum, cui ille olim impoſitus fuiſſe ſertur, appellat Turrigius* hoc antiquiſſimum; *quantumvis duo monumenta apud ipſum pag. 235. legantur, ex archivis baſilicæ codicibus Mſ. extracta, quæ docent, Franciſcum de Thebaldeſcis Cardinalem, anno* MCCCLXXVIII. *mortuum*, ædificaſſe; *item* conſtrui & erigi feciſſe lacellum, *Oſſibus Apoſtolorum Principum dicatum.*

B *Quæ ſane ætas admodum longa non eſt. Sed fuerit antiquius facellum iſtud; & vocet ædificaſſe, conſtrui & erigi feciſſe, ut plurimum accipi debebunt pro reſtauraſſe, reparaſſe, aut dejectum reſeciſſe; quandoquidem Gregorii Papæ X. anno* MCCLXXVI. *vita ſunctis*, Ceremoniale Mſ. *apud Turrigium pag. 234. ſic habeat:* In Aſcenſione Domini venit Pontifex; celebrat, & incenſat altare majus; aliud, quod eſt infra in Confeſſione; & tertium, quod eſt extra in exitu Confeſſionis; in quo ponderatæ fuerunt Reliquiæ beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli. *Et Romanus Canonicus, qui annot ceatum ante Gregorium floruit, cap. 31. ſub titulo*, De altari SS. Petri & Pauli, *ſic ſcribit:* Ante aditum, qui vadit in Confeſſionem B. Petri, eſt altare Apoſtolorum Petri & Pauli; ubi eorum oſſa pretioſa, ponderata fuerunt. *Monumenta, quæ Franciſcum de Thebaldeſcis auctorem ea non reſtaurationem ſacinat altaris de Oſſibus Apoſtolorum, videſis loco ſuo, nb. de illo altari, Sect. C litt. z. Nomina Sanctorum, quæ altari S. Antonii martyris, de quibus, ſucceſſive indita fuiſſe legunturapud Panvinium, tuttocitatum*; eidem adſcribit etiam Severanus, *ſarſaſſe auctoritate Panvinii dictus; quamvis non videatur huc ſpectare S. Eraſmus, qui altari S. Wenceslai, de qua mox ſun. c, certius oſtenditur ſalum habuiſſe.*

C

S. Tridenti

72 † *Proximum ſtatim inter portas Guidoneam & Romanam S. Tridenti altare, jam dictus ait Romanus Canonicus litt. t. Confirmat id etiam Panvinius, ac ſuperaddit, quod nunc ſine omnino ob incuriam extat cum Oſſiorum inſignibus. Habuerit aliquando etiam aliud nomen: jam ſcribat Severanus pag. 72.* dicatum fuiſſe S. Antonio Patavino, *citatu Alpharanum. Hujus tamen temporejam erat jubilatum, æque ac præſtidens; & poſitus ibidem fuerat lapis, ut vocatur*, Sceleratus; *ſuper quo urcati fuerunt multi martyres, & ibidem* permanſit uſque ad noſtra tempora, *inquit Severanus: quo adhuc viveate translatus ad Cryptas, & inde relatus in baſilicam, eandem fere fortunam experiatur eſt, quam alter lapis de Oſſibus Apoſtolorum, e cujus regione, paraſtatæ prima meridionali, quæ ingredienti a læva eſt, affixus ſpectatur.*

S. Tridenti ſepulti, obi.

S. Wenceſ. e Ducis Boh. & M.

73 † Subſequitur (*ita oratiuncm ſuam, quam modo citavimus, continuat Panvinius*) ioter eaſdem portas, *Guidoneam de Romanam*, in navi tamen majore, altare novum ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, ex vetere baſilica, haud procul ab altari majori, *ubi ante dixeras ſtetiſſe*, traſportatum. *Verum anno iterum præter Panvinium, bocce loco* †, *collocat altare SS. Petri & Pauli. Fuit ibi altare S. Wenceſlai, Bohemiæ ducis & martyris*: ab Hyriconc epiſcopo Olomucenſi dicatum atque dotatum, *teſte Ciampena; quod deinde* S. Eraſmi *fuit. Ugonius item ſcribit pag. 97. quod ingredientibus per portam Argenteam eſt. Eraſmi* que *dextrorſum flectentibus occurrebat ſecundo loco altare, dedicatum* in honorem S. Wenceslai regis Bohemiæ *& martyris. Illud* nunc, *inquit*, vocatur S. Eraſmi, iſthuc portatum e parte dejecta baſilicæ *in ſimulacro ejus* ligneo: *quod hic* appoſitum fuiſſe, *ſcribit quoque Ciampinus. Hoc nit Panvinius loco altaris S. Wenceslai hic perpetuam poſuit altare ſanctorum Apoſtolorum; quod Ugonius & alii rectius ponunt ad latus ſiniſtrum portæ Judeæ, ita ſupra litt. r, perperam poſuerit altare S. Eraſmi, quod hic collocandum erat.*

D

C. J.

74 *Ait inſuper citatus Ciampinus, idem* altare poſtea in ipſorum (*Wenceslai atque Eraſmi*) & S. Bartholomæi Apoſtoli honorem denuo excitatum fuiſſe; *addique etiam (quod notari meretur)* a tergo iconis lignea S. Eraſmi pictam fuiſſe antiquam imaginem præfati S. Wenceslai (*quam & omnis ſubjecit in æs inciſum*) ubi in medio viſitur ipſe ſanctus, imperiali habitu indutus, dextra vexillum, in cujus medio aigra aquila in albi coloris area expreſſa erat; ſiniſtra vero gladium & clypeum tcoens. Ad dextram Carolus IV. Imperator, rex Bohemiæ: ad ſiniſtram ibidem Hyricon epiſcopus, indutus cappa rubra ſupra rocchetum cum cruce archiepiſcopali; ambo geouflexi, *& junctis manibus in alta adorantis ad S. Wenceslaum converſi*. Poſt hos, duo ſtant viri, quorum unus in habitu regulari, manum dextram ſuper dextrum humerum præfati Caroli imperantris apponit, ac ſiniſtra baculum paſtoralem Inſteotas. Alter vero, epiſcopali indumento conſpicuus, ſiniſtram tenet ſuper caput Hyriconi epiſcopi, in ejuſque dextra baculus pariter epiſcopalis apparet. Quinam ſint iſti duo epiſcopi, ignoro; reor ejuldem Bohemiæ regni Patronos eſſe. *Ita Ciampinus, qui quidem videri altare prædictum S. Wenceslai, quod ſupereſt ſuis coloribus depictum in Cryptis Vaticanis; & ſuam tade cautexuerit deſcriptionem: non tamen legerit deſcriptionem, quam indidem hauſit & in ſuis Cryptis Vaticanis impreſſit pag. 140. Turrigius.*

Imago S. Wenceſlai.

E

F

75 *Ibi enim legiſſe Ciampinus virum illum, qui in monachali habitu paſtorale pedum manu tenet, eſſe S. Adalbertum epiſcopum Pragenſem; alterum vero eſſe S. Joannem III. epiſcopum Olomucenſem, cujus tempore S. Wenceſlaus martyrio coronatus fuit; quando necdum Reges habebat Bohemia. Quamobrem vocat ipſum Turrigius* Ducem, *ut reor*, & ducali, *non* imperiali *habitu indutum; notatque, gladium, quem ſiniſtra tenet Wenceſlaus, undum eſſe & erectum ſtare muttone terræ infixo, ex quo clypeus dependet. Addit etiam, ſimili forma ipſum videri hodiedum in portico S. Mariæ Tranſtiberinæ cum diademate, quo ſolent ſancti depingi, & plus ducali; credique a ſimplice vulgo, ipſum eſſe Præfectum aliquem Romanum. Carolo inſuper veſtitum candidum & coronam imperialem tribuit. Hyriconum vero, quem ipſe* Inconem *vocat (Bohemis paſſim* Joannes Oczko *appellatur) etiam mitra ornat, creatumque fuiſſe dicit Cardinalem*

Alia hujus altaris deſcriptio.

A C. J. anno MCCLXXVI. *ab Urbano Papa VI. Sed tunc nobilium erat Pontifex Urbanus, utpote anno* MCCCLXXVIII. *primum creatos: qui etiam nominatis Cardinales multos; & anno ſequenti hunc noſtrum Oczkonem, cum uno alterove ſocio.* Pergit autem Turrigius: Prope dictum altare conſpiciebantur imagines duæ ſanctorum Patricii & Columbi cum hac epigraphe, ARTURUS FRIGIL ME FIERI FECIT AD HONOREM SS. PATRICII ATQUE ABB. COLUMBI, QUI MULTA MIRACULA FECIT IN HIBERNIA ET SCOTIA, UT APOSTOLUS. ANNO MDXXXVII. Secutis temporibus idem altare dedicatum fuit S. Eraſmo, poſitaque ibidem tabula, hunc Sanctum repræſentans, depicta ab aliquo ſecretario Cardinalis Enkenvortii, ab Adriano VI. in cubiculo ſuo ex infirmitate detumbente, ad illam dignitatem aſſumpti anno MDXXIII. die x. Septembrit, diebus XXIII. ante obitum Papæ.

SS Patricii & Columbi imagines

76 Placuit Urbano VIII. reſtituere S. Wenceslai altare in nova baſilica, quod impoſitis ei apoſtolorum Sancti Reliquiis, conſecratum fuit XVII. Septembris MDCXXVIII. a D. Antonio Ricciulo epiſcopo Belicaſtrenſi, Sanctiſſimi Domini noſtri in Urbe vices gerente, me (*loquitur Turrigius*) præſente; die vero XXVI. Septembris, pervigilio ejuſdem S. Wenceslai, anno MDCXXX. imago ipſius, ab Angelo Carofello depicta, ibidem poſita fuit; & legitur adſcriptum, ALTARE S. WENCESLAI DUCIS BOHEMIÆ AB HINCONE EPISCOPO OLMUCENSI. *Hallenus Turrigius ibi: quæ etiam poſtea in paralipomenis pag. 547. notat, eumdem Amconem ſeu Oczkonem Romæ ſupremum diem obiiſſe, & quidem* XXVI. *Decembrit, ſepultumque fuiſſe in baſilica S. Petri; proferens, ad confirmandum ſua dicta, ex antiquo Martyrologio membraneo archivi S. Petri, in quo etiam memoria conſervatur quorundam benefactorum, hanc ſcripturam:* Die XXVI. Decembris obiit R. P. D. Hincho ep. Olomucen. de cujus bonis habuit Camera noſtra florenos auri ducentos ... pro cujus anniverſario expendantur duo floreni. *Sed nihil hic de loco mortis aut ſepulturæ; quem ſibi Bohemi vendicant. Dies mortis tantummodo indicatur: de qua tamen alii aliter ſentiunt apud Oldoinum, ſic ſcribentem:* Pragæ in Bohemia rebus humanis exceſſit Joannes B. Oczko; ex Ciaconio quidem, menſe Februario anno MCCCLXXXI. ex Diplomatibus vero Urbani VI. (datis die XXIX. Aprilis, quæ ſe vidiſſe fatetur in Vaticano Felix Contelorius) menſe Martio MCCCLXXX. *Diſcrepans ab his ſcriptoribus Bohemi; & certiora videntur quæ habet Bohuslaus Balbinus in Miſcellaneis hiſtoricis regni Bohemiæ lib. 4. Parte I. Tit. 37. in Joanne Oczkone ſic ſcribens:* Obiit ſanctiſſimus Præſul anno MCCCLXXX. die XIV. Januarii (male alii I. Januarii ponunt) anno ætatis ſuæ LXXVII. archiepiſcopatus Pragenſis XVI. ſepultus in ecclefia Pragenſi in tumulo marmoreo alabaſtrina ejus effigie ſuperne incumbente, in ſacrario S. Gerhardi & Otiliæ quod ipſemet erexerat & dotarat. *Hæc illo in patriæ Bohemiæ ſcripturis ac monumentis verſatus, ſi quid aliud. Neſcio cur ſcriptores Romani Joannem Oczkonem Cardinalem, paſſim indigitent epiſcopum Olomucenſem, quam eccleſiam non multis annis ante adminiſtravit, translatus ad archiepiſcopatum Pragenſem multis ante annis; quam Cardinalis renuntiatus fuit.*

S. Wenceslai altare in nova baſilica.

Hinconis Ep. Olomucen. fata.

77 Urbanus, *ab ingreſſu portæ Argenteæ dexterſum, columnam mihi ordine, ut præfati ſumus, altaria enumerant, primo loco, id eſt inter portas* D *Argenteam & Romanam penes altare* S. Annæ, translatum huc e veteri eccleſia, ubi aliud erat ejuſdem tituli; proprium utroque loco Paraſtepariis (*ut vocant*) Eminentiſſimorum Dominorum Cardinalium; olim hic ſacrum S. Antonio. *Paulo diſtinctiora habet Ciampinus*, Antonio Abbati *conſecratum fuiſſe* a Nicolao de Aſtallis baſilicæ canonico anno MCCCXLIII. *Deinde* Spiritus ſancti, *ac demum* S. Anoæ *nomen obtinuiſſe*, eo quod Societas Paraſrenatiorum e veteri cruce tranſverſa, Sanctæ iſtius effigiem huc tranſtulit. *Spiritui ſancto tamen ſacrum aliquando fuiſſe, alibinon lego. Turrigius de Cryptis Vaticanis pag. 130. ait, illic depictum ſervari altare iſtud cum hac epigraphe;* Altare S. Antonii, erectum a Nicolao de Aſtallis Romano, hujus baſilicæ canonico, ornatum & dotatum anno MCCCXLIV.

S. Anna.

S. Antonii Abb.

S. Spiritus.

78 x *Ad ſcata utrimque intercolumnia navis* E *mediæ, ductus frontiſpicio templi ſimilis, duo fleterunt altaria, inter ſe oppoſita*, SS. Philippi & Jacobi *verſus boream*; Sanctorumque Simonis & Judæ *verſus meridiem. Utriuſque meminit Maulus noſter ſupra pag. 84. num. 142. atque adeo etiam Romanus Canonicus & quidem pluribus. Meminit item, uti non videbimus, Innocentius III. lib. 1. Epiſt. 359. editionis Baluzianæ, ſcribens Octaviano, Oſtienſi epiſcopo, & ſuo in Urbe Vicario, ut conſecrandæ ejus altaria* SS. Philippi & Jacobi, *item* SS. Simonis & Judæ *Apoſtolorum; nec non* B. Gregorii & S. Andreæ; *non quod tunc primum extructa eſſent altaria illa, ſed quia* S. Petrus *per viſum tertio apparens cuidam ſacerdoti, ætate gravi, mandaverat renuntiari Innocentio*, in eccleſia ſua pauca eſſe altaria conſecrata, & in diſſecratis divina myſteria celebrari. *Cauſa diſſecrationis non additur. Iubetur tamen Pontifex prædicta quatuor altaria nominatim conſecrare. Queritur Bonanatus, ſe non reperiſſe, quis altare* SS. *Philippi & Iacobi extruendum curaverit. Idem quæritur etiam poſſes de altari* SS. *Simonis & Judæ. Ambo interim antiqua ſunt, utpote quæ ante Lecarum* IV. *exiſtierunt, & ab ipſe aureis argenteiſque donis magni ponderis ditata fuerunt; ſcribente Romano Canonico (quæ ab ipſo ſuperaddita ſunt Manlio) pag.* 23. *quod ille Pontifex* fecit crucem auream magnam ad altare ſanctorum Apoſtolorum Simonis & Judæ, penſantem ducentas libras, ab alia vero parte eccleſiæ, ad altare videlicet ſanctorum Apoſtolorum Philippi & Iacobi, fecit magnam crucem de argento, penſantem *ſimiliter* ducentas libras.

SS. Philippi & Jacobi.

79 Ludicas *his etiam Auctor aliquem ſitum utriuſque altaris; unum nempe ab una parte eccleſiæ, puta mediæ navis; aliud ab alia; exiſtiſſe jam tum ſub pontificatu Leonis IV. Quem ſitum alibi etiam diſtinctius indicat, ſic ſcribens pag. 121.* In atrio eccleſiæ ad Crucem eſt venerabile altare Apoſtolorum Philippi & Iacobi; ad cujus ornatum fuit ibi poſita magna Crux aurea. *Pag. vero 106. ponit ſimiliter*, In atrio eccleſiæ altare SS. Simonis & Judæ; *de quo mox uti & de atrio. Clariora hæc fient ex Maphæo Vegio noſtro, pag. 84. num. 142. ita ſcribente:* Proximum huic oratorio *S. Gregorii*, eſt altare SS. Simonis & Judæ; ad quod eſt acceſſus per portam Ravennianam: quod e regione reſpicit aliud altare SS. Philippi & Iacobi; ad quod per aliam portam Romanam introitur. *Hæc diſtinctiſſime indicant, ſitum utriuſque altaris prædicti in media navi fuiſſe*

ubi ſtaverit.

A *ſe, ad quæ a ſiniſtra porta Argentea intrabatur per portam Ravennianam; a dextra vero, per Romanam: uteaque vere ducebat in mediam navim. Quandonam altare SS. Philippi & Jacobi ille loco eſſe deſierit, non habeo compertum. Videtur ſcribente Ugonio anno* MDLXXXVIII. *non amplius ſuperſuiſſe: quia in omnia hanc extantia recenſens ac deſcribens, de iſto tacet. Paruimus, aliquos annos antiquiori, ipſum locet inter portas Argenteam & Romanam: ſed merito inhoc, aque ac in aliis multis reprehendimus ab Alphonſo.*

SS Simonis & Jude. 80 y *E regione jam dicti altaris, diutius ſuperfuit, quod ſub nomine ſanctorum* Simonis & Judæ *Apoſtolorum ibi conſecratum fuiſſe memoravimus, conſervans eorumdem ſacra corpora. De illo Romanus Canonicus ſic ſcribit pag.* 106. In atrio eccleſiæ ad Crucem eſt venerabile altare ſanctorum Apoſtolorum Simonis & Judæ: ubi, ut a noſtris majoribus accepimus, eorum corpora pretioſa requieſcunt. *Paulus de Angelis in Annotatione ſua ad hunc textum:* Exiſtebat, *inquit, tempore Canonici iſtius* hoc altare *in* veteri baſilica a Conſtantino magno extructa. Poſtea

B vero demolita illius baſilicæ parte, a Sixto Papa IV. fuit translatum in mediam veterem baſilicam, ubi ſanctiſſima Euchariſtia ſervabatur; videlicet in reſiduum veteris baſilicæ, quod temporibus noſtris a Paulo V demolitum fuit. *Sixtum IV. tranſtuliſſe hoc altare, ſcripſit ante Paulum de Angelis Onuphr ius Panvinius, neſcio unde doctus talia. Non poteſt certe ipſum tranſtuliſſe Sixtus IV. poſt* demolitam veteris baſilicæ partem; *cum tempore Sixti integra ſteterit baſilica ac perduraverit uſque ad Julium II. nec poteſt tranſtuliſſe* ad mediam veterem baſilicam, ubi ſanctiſſima Euchariſtia ſervabatur; *eam hanc primus ibi ſervare voluerit Paulus III. & quidem in altare SS. Simonis ac Judæ; quod illa de cauſa etiam in novandum atque emendum curavit, uti mox videbimus. Adeo ut altare SS. Simonis & Judæ tranſlatum non ſit ad altare, ubi ſervabatur ſacroſancta Euchariſtia; ſed hæc ad illud, jam antea in media baſilica, & (ut ego quidem opinor) ab initio fundationis ſuæ poſitum. Neudum enim noverat, qui olim, in quo fundatum fuerit, locum indicet; nequidem ipſe Onuphrius aut Panvinius de Angelis.*

C *Eiuſque ſi-tus.* 81 *Opinionem meam concepi ex citatis Canonici Romani verbis, altare iſtud pertinuiſſe* in atrio eccleſiæ ad Crucem. *Quæ verba Paulus intellexerit, de poſteriori baſilicæ veteris parte, a Julio II. deſtructa, ubi & oratorium fuit fontis Crucis: ego vero poſteri jure refero ad partem anteriorem ejuſque navim mediam: quæ quia ampla, & eccleſiam ingredienti prima eſt, ut ſoleat eſſe atrio, vidrine a Canonico* atrium eccleſiæ *appellata fuiſſe; diſtinguente ſcilicet atrium, quod eſt intra eccleſiam, ab illo, quod erat ante vel extra; de quo loquitur in Dono Papæ pag.* 93. Hic atrium baſilicæ B. Petri, quod eſt ante eccleſiam, magnis marmoribus ſtruvis. *Preterea ponit in atrio eccleſiæ altaria SS. Simonis ac Judæ, item* SS. *Philippi & Jacobi, quæ certe erant intra baſilicam; & ſignat eorum ſitum* ad Crucem. *Habebat autem ipſum altare* SS. *Simonis ac Judæ crucem magnam cum Crucifixo percelebri, a quo frequentes etiam nominabatur altare* Sanctiſſimi Crucifixi; *& aliquando,* Ad Cruciſixos, *a duplici Chriſti crucifixi effigie, quarum una in muro depicta, altera e ligno ſculpta, ibidem in veneratione erant; ut legitur apud Bonanuum, qui citat eodicem ms. archivii baſilicæ, & apud Severanum pag.* 100. *Verum enimvero, etiam altare SS. Philippi & Jacobi ponit Canonicus* D
in atrio eccleſiæ ad Crucem. C. J.
Per atrium hic eamdem navim mediam ſignificat quam ſupra. Ad Crucem *dixerit, quia hic ſtetit crux magna argentea ducentorum ponda obtinta olim a Leone IV. Vel poteſt ita cognominatum fuiſſe a vicinitate celeberrimi Crucifixi lignei, qui altari SS. Simonis & Judæ, in qua ſtetit, ſimile cognomen ſuperadditi; niſi mavis opinari, Crucifixum, quem teſte Anaſtaſio, Leo III. fecit* in medio baſilicæ ex argento puriſſimo penſantem libras LXXII. *aut alium ille lunge majorem, ſtetiſſe in media navi prope altaria tam* SS. *Simonis & Judæ, quam SS. Philippi & Jacobi: unde ambo pariter acceperint cognomen* Ad Crucem.

82 *Quemadmodum enim inter eadem altaria, in medio pavimento, teſte Turrigio in Cryptis Vaticanis pag.* 124. *infectus ſpectabatur ingens lapis, qui in Pontificali Romano aliiſque libris appellatur* Rota porphyretica, *videlicet a forma, quæ rotunda eſt; & materia, quæ eſt porphyrites; eratque celeberrimus inter alios ejuſdem nominis, propter varias ceremonias, quæ ſuper illa fiebant in* Pontificum E
inauguratione atque Imperatorum coronatione: ita mirum non foret, etiam Crucifixum ibi prope ſtetiſſe. Rota illius pridem meminit in Chronicis Petrus Diaconus lib. 4. cap. 37. ſcribens, quod Paſchalis Papa II. & Henricus IV. Imperator baſilicam ingreſſi, eum in Rotum porphyreticam venuſſent, poſitis utrique ſedibus, conſedere. *Et in Pontificali Romano, Venetiis anno* MDLXI. *impreſſo pag. 79 verſa, legitur, quod* Imperator, ſandalia, tunicellam & imperiale paludamentum *ſadatur*, procedens, venit ad medium eccleſiæ, ubi Rota eſt porphyretica; & ibi ab Epiſcopo Cardinali, ſibi aſſiſtente, dicitur ſuper eum *hec oratio*: Deus inenarrabilis auctor mundi, conditor generis humani, gubernator imperii, conſtimator regni, qui ex utero fidelis amici tui, Patriarchæ noſtri Abrahæ, prælegiſti Regem ſeculis præfuturum; tu præſentem Regem hunc cum exercitu ſuo, per interceſſionem Sanctorum uberi benedictione æternitatis circumda; ut ſemper maneant læti & triumphantes in pace victores. Per Chri- F
ſtum Dominum noſtrum.

Propa Crucifixum & Rotam porphyriticam.

Error de ſitu. 83 *Redeo ad altare SS. Simonis ac Judæ.* Illud a Pelagio Papa I. inceptum fuiſſe, quod poſtea Joannes III. complevit, acceperimus (*inquit Bonanni*) a Petro Munlio. *Si ita eſt, diſcrepat hic Manlius a Romano Canonico, qui ſimilibus verbis dicit, Pelagium ac Joannem Pontifices cœpiſſe & complevisſe* eccleſiam SS. Philippi & Jacobi, *non altare SS. Simonis & Judæ in baſilica Vaticana. Eccleſie SS. Philippi & Iacobi, de qua loquitur Romanus Canonicus, uti & Manlius ipſe apud nos pag. 42. num. 48. vulgo indigitatur* Sanctorum Apoſtolorum, *eſtque percelebris Rome, ſed longiſſime a Vaticano diſſita; cujus inceptionem & perfectionem Anaſtaſius quoque attribuit Pontificibus Pelagio & Ioanni prædicti, nihil de altari SS. Simonis & Judæ memorant. Certiora habet Bonannus ex Ugonio de ſacroſancta Euchariſtia, quam Paulus III quando altare, ibi prius conſervabatur, cum parte poſteriori baſilicæ deſtructum fuerat, celebrari juſſit in altari SS. Simonis ac Judæ; translato inde, uti docet Severanus pag. 101. Crucifixo ligneo una cum appellatione ſanctiſſimi Crucifixi, ad novum altare, quod ad manum tranſverſarium in alterutra duarum ex parte meridionali navium, erectum ſteterit; uti ſupra dictum eſt* III. c

A C. I. SECTIO II, SIVE B

Recenſet quidquid fuit altarium inter murum tranſverſarium & navim tranſverſam.

Principium Sectionis ſecundæ, hunc circumducentis juxta motum ſolis, indicat hoc loco altaria duo, quæ aliis anonyma, videntur Ciampino, alterum S. Euſtachio, *alterum* S. Georgio, *Maetyribus ſacra fuiſſe: idque colligi, aut, ex vetuſtiſſimo baſilicæ Vaticanæ Martyrologio.*

S. Euſtachii & S. Georgii M.

c Annuntiationis B. Mariæ, *quod Ciampinus* pulcherrimum *faiſſe dicit, in coquo S. Margaritæ Virginis imaginem eximiam populo ſummæ venerationi fuiſſe.*

Annunciationis B. Mariæ.

d S. Blaſii epiſcopi & martyris, *a Poncello de Urſinis excitatum: qui juxta, ſibi & familiæ ſuæ monumentum ſepulcrale habuit, teſte Ciampino.*

S. Blaſii Ep. M.

e S. Nicolai apiſcopi & confeſſoris, *a Nicolao Papa V. conſtructum: qui & ſepulcrum ibidem ſub nobiliſſimo marmore habuit, eodem teſte qui ſupra.*

S. Nicolai Ep.

B

S. Mariæ de Majeſtate. S. Matei Evang.

f *Extabat hic olim altare* S. Mariæ de Miſericordia, *inquit Bonannius. Inauratum ac dedicatum deinde fuit* S. Marco Evangeliſtæ *a Marco Barbo Patriarcha Aquileienſi: ſed alii id maluni tribuere Paulo II.*

S. Mariæ & Petri & Pauli.

g B. Mariæ *ab Eugenio IV. extructum, ut habet Bonannius ex Alpharana. Ciampinus vero ſcribit ab Eugenio conſtitutum, &* B. Mariæ ſanctiſque Apoſtolis Petro & Paulo *fuiſſe ſacratum.*

Duo anonyma.

h *Altare anonymum, cetereguin non indocendum; ut idem ait Ciampinus.*

i *Et hoc anonymum fuit, quamvis ipſum* S. Catharinæ *dicatum ab Ægidio da Gerla, ſcribat Bonannius, citans Ciampinum & numerum ejus* 21. *Sed it æque anonymum illud fuit ac præcedens altare; citatamque auctorum non habet hoc loco, ſed ubi nos litteram* f *in Sect.* C.

S. Martialis.

k S. Martialis, *quod peramanum & magna in veneratione fuiſſe teſtari dicitur Vegius. Paulus de Angelis ipſum teſtatur Neapolitanæ Cardinali anno* MCCLXXXVIII. *creato. Sed ut fundatoe ejus primus non fuit; quandoquidem idem Romanus Canonicus annis facile centum prius ſcribat*, poſt chorum canonicorum eſſe altare S. Martialis diſcipuli B. Petri. *Quibus iisdem verbis etiam indicat ſitum, quem nos ei damus cum ichnographis coleris, prope a choro canonicorum, contra Pauvinium, qui illud altare collocat in navi tranſverſa.*

C

S. Mariæ & S. Gabinii.

85 l *Altaria olim duo,* S. Mariæ, *&* S. Gabinii. *Primum ſaltem dicavit Gregorius III. illatis eo multis Sanctorum Reliquiis. De his Anaſtaſius in vita ejus pag.* 72. *ſic ſcribit:* Hic fecit oratorium intra baſilicam Vaticanam juxta arcum principalem, parte virorum. (Io quo recondidit in honorem Salvatoris ſanctæque ejus Genetricis, Reliquias ſanctorum Apoſtolorum & omnium ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, perfectorumque Juſtorum, toto orbe terrarum requieſcentium) quorum feſta Vigiliarum a monachis rrium monaſteriorum, illic ſervientium quotidie per oedinem, atque Natalitiorum Miſſas, in eodem loco celebrari inſtituens, in Canone Miſſæ hoc adjecit, ita a ſacerdote dicendum; QUORUM SOLENNITAS HODIE IN CONSPECTU TUÆ MAJESTATIS CELEBRATUR, DOMINE DEUS NOSTER, IN TOTO D ORBE TARRARUM. Quam inſtitutionem in eodem oratorio tabulis lapideis conſcribere fecit. *Ita Anaſtaſius, qui poſtea enumeret plurima munera ibidem a Gregorio oblata.*

Utrumque Manlius vidit.

86 *Petrus Manlius noſter pag.* 39. *collocat idem altare ſive oratorium* in choro canonicorum, *qui terminabatur juxta arcum principalem ex parte virorum; deſcriptiſque Anaſtaſii verbis, quæ hic* { } *incluſimus, continuo ſubdit*, inter quas *Reliquias*, ut a noſtris majoribus accepimus, recondidit *Gregorius* corpus S. Gabini presbyteri (*imo Gabini martyris aſſecti in Sardinia, non Gabinii*, Patris *S. Suſannæ*) cujus altare manſit ibi uſque ad tempora noſtra. Nam tempore Domini Eugenii III. Papæ, quando ejus præcepto erximus iſtud altare ibi, duo altaria ibi erant, altare videlicet S. Gabinii Presbyteri, ad quod Sardinia & Corſica tributum annualitee mittebant; & altare B. Mariæ ſemper Virginis, quod prænominatus Dominus Gregorius Papa III. fecerat & confecraverat. Sub quibus altaribus invenimus tres ſepulturas, ferro & plumbo optime ligatas. Quæ etiam E altaria cancellis æneis circumdedit. In quo etiam oratorio imaginem B. Mariæ ſemper Virginis, filium amplexantis, poſuit. Supra quam imaginem fecimus loculum, in quo honorifice cum Romano Clero poſuimus deatrum armum B. Stephani Protomartyris, quod Dominus Pelagius Papa huic eccleſiæ donavit, ſicut in translatione ejus de Conſtantinopoli Romam facta habetur.

Mutavi in unum.

87 *Atque hæc, tam de prima, quam de ſecunda fundatione iſtius ſacelli, contemporaneus unus, in parte auctor & oculatus teſtis: ex quibus conſtat, Eugenium* III. *loco ducum, quæ eatenus ibi ſteterant altaricum; denuo excitaſſe ſacellum unum ſub titulo ſolius* B. Mariæ. *In eodem oratorio poſuit Gregorius apud Anaſtaſium*; imaginem ſanctæ Dei Genitricis, diadema aureum habentem cum gemmis; & collare aureum cum gemmis pendentibus, inaures habens hyacinthinas ſea: & faciem altaris & confeſſionem cum regulis, veſtivit argento. & in tribus lateribus F altaris poſuit cruces argenteas tres, penſantes in unum libras triginta ſex. *Cetera dona, a Gregorio iſti ſacello oblata enumerat idem Anaſtaſius. Sed an imago ſanctæ Dei Genetricis, hic ab Anaſtaſio deſcripta, ibidem ſuperfuerit uſque ad tempora Manlii noſtri & Alexandri Papæ* III. *dubito; nec facile credidero: tum quia Saracen interea baſilicam S. Petri ſpoliaverant; tum, quia Manliae dicit, imaginem ſui temporis fuiſſe beatæ Mariæ* filium amplexantis; *de qua ferma nihil habet Anaſtaſius. Fuerit igitur tempore Manlii alia illic, quam quæ a Gregorio poſita fuerat, imago Virginis, filium amplexantis; & quidem, uti Vegius ſcribit, non ſculpta aut oelata, ſed depicta.*

Lancea Domini.

88 *Stetit ſacellum hoc Eugenianum ſeculis ſere tribus ac dimidio, uſque ad obitum Innocentii* VIII. *qui incidit in annum* MCCCCLXXXXII. *& menſem Julium. Acceperat hic Pontifex (uti narrat Jacobus Grimaldus in Tractatu ms. de ſacra Lancea apud Bonannium) paulo ante mortem ſuam ſacroſanctum ferrum Lanceæ, qua Salvatoris noſtri latus in Cruce tranſfixum fuit, a magno Turcarum Sultano*: illudque ille XXXI. Maii feſto A cenſionis Domini, ſolenni pompa pedeſter detulit a porta Flaminia ad baſilicam S. Petri,

&

A *& ibi data populo benedictione secum intulit in palatium*, ſervaturus ipſum apud ſe, donec ſacellum io eadem Vaticana baſilica, cum cyborio ad id cootineodum, magoifico ſumptu ædificaret. Verum vix elapſo menſe, iocidit io gravem morbum: accitoque ad ſe Laureotio Cardioali Bcocveotaoo, ſuo ex fratre nepote, ſerrum ipſum io eadem baſilica perpetuo aſſervandum reliquit, ſacellumque præfatum perficiendum mandavit.

Delata fuit. 89 *Tum Domus Cardinales ſacrum ferrum* devote e cubiculo Pontificis detulerunt *ad baſilicam, atque* in cyborio Vultus ſanctì, *de qua ſect.* A *litt.* q *diximus, repoſuerunt: mortuſque ipſo, piam patrui voluntatem Laurentius diligenter executus*, ſacellum Dei Genitricis Mariæ ſumptuoſe extruxit anno MCCCCLXXXXIII. *in loco, ubi ſteterat Gregorianum prædictum, ab Eugenio III. reſtauratum eo modo, quo diximus hic*; *&* anno LXXXXV. *abſolvit, pulcherrime ornatum; ſed non diu hic duraturum. Interea tamen ad cy-*

B *borium ejus*, aooo Jubilæi MD. Domioica ſecuoda Jaouarii, ſacrum Laoceæ ferrum e cyborio Vultus ſanctì delatum ſuit. *Verum ſeptimo non amplius poſt anno, Chriſti* MDVII. profuodaoda *ibi* magna paraſtata, ſolo æquatum ſuit dictum cyborium, & in tabernaculum Vultus ſanctì ſacrum ſertum iterum delatum eſt die XXII. Novembris. *Haſtenus Grimaldus aut verbis ſuis aut ſenſu.*

Confirmatur ſitus ſacelli. 90 *De ſitu hujus ſacelli abunde certum eſt ex dictis; eo dubitare de illo poteſt propterea quod ab aliis colloceatur* prope altare princeps, *ab aliis vero* io choto caoooicorum. *Propius enim ad aram ſummam, extra navim tranſverſam, nullum erat ſacellum celebrium. Chorum quoque, ſive cantorum ſive potius canonicorum, ſupra illud fuiſſe, id eſt in media navi juxta arcum principalem, ut jam dixi & conſentiunt plerique. Unde & Ciampinus, Severanum pag.* 107. *ſecutus, putat hunc ſacello etiam nomen adhæſiſſe* S. Mariæ de Conveotu, *quia* ante ipſum Canonicorum chorus e ligno vili artificio compactus jacebat (*imo ipſum ſacellum videtur ineluſiſſe*) in quem illi quotidie

C cooveoiebant ad pſalmodiam. *Exiſtimo ego talem chorum illic perpetuo manſiſſe, ex quo Gregorius* III. *ibi juſſit Monachos divina officia quotidie perſolvere. Bonenunt ſcribit, quod Pagius referat, eboram illum fuiſſe* ſupra oratorium B. Mariæ: *ſed verba ex illacnata, non indicant locum chori, ſed locum, ubi dexter armus B. Stephani protomartyris repoſitum fuit, videlicet* ſupra imaginem B. Mariæ, filium amplexant s, depictam in pacticte ipſius oratorii: *& dicti anni ſolemnis ibi depoſitio facta fuit* convenieotc & pſallente omoi clero Romano.

In ear & corpora. 91 *Supra hanc imaginem, ut in præmiſſit vidimus, ipſe Petrus Maalius fecerat pridem loculum, in quo ſacer armus Protomartyris honorifice incluſus fuit. Et de hac ipſa melaſioae laqui Vegiam, antequam altare iſtud Eugenianum deſtrueretur*

S. Gabini M. *ſcribentem, indubitatum eſt. Deoique idem Maalius docet, præter corpus S. Gobini Martyris, quod*

S. Gregorii I. *ſub proprio altari honorabatur, in eodem ſacello quieviſſe S. Gregorium* III. io loco, *inquit*, illo, ubi nunc felicis memoriæ beatus Eugeoius Papa III. requieſcit. Ubi etiam ad bonorem ejuſdem Gregorii Papæ fuit erectus arcus, optimo moſivo depictus, & permanſit arcus ille uſque ad tempora Domini Eugenii III. Papæ: de quo habemus in epitaphio ejuſdem Gregorii huoc verſum.

Tertius huic Papa Gregorius eſt tumulatus. D
Io quo etiam ſepulcro deſuper recondimus vene- C. J.
rabile corpus Domioi Eugenii III. VIII. Idus Julii; & ſecimus ei ſepulcrum ex diverſis lapidibus. Requieſcit etiam in eodem ſepulcro, ut audivi- *Eugenii 3.*
mus, Petrus Diaconus B. Gregorii I. Papæ, ad *Petri Diac. cani.*
quem fecit librum Dialogorum. *Imo qui in illis*
aum Gregorio collocatur indicatur, & a recentioribus Beati *titulo honoratur; nec ſupra ipſe etiam Maalius Eugenium poſt mortem ſimiliter* beatum *appellat; acutee tamen ſacris Romanorum faſtis legitur adſcriptus; utr nec Adrianus Papa* IV. *Adriani 4.*
quem citatus Manlius ait, ibidem requieſcece juxta ſepulcrum Domini Eugenii in optima concha.

92 *His autem tam claris ſanctiſque Pontificibus,* *Item Tom. cit. 3. ipſique translatio.*
etiam contumulatus fuit Innocentius Papa VIII. *cujus juſſu tertium renovatum aut denuo extructum*
altare, vix ultra decennium ibi manſit. Manſitque ibi etiam breviori tempore cadaver ipſum, cum ſuo monumento ſepulcrali, quod apud Oldoinum in æ inciſum, videri poteſt, alio translatum. Tempus
prima translationis diſtincte tradit idem Oldoinus E
tomo 3. *col.* 115. *ex quodam Diario, cujus verba tanto libentius hic adſcribo, quod etiam diſtincte indicent, eborum canonicorum inde prope abfuiſſe, & a Sixto* IV. *Innocentii deceſſore, ad ſuum ipſius novum ſacellum ſeu eccleſiam, ad parietem baſilicæ meridionalem excitatam, migraſſe.*

93 *Eu verba Diarii:* Anno MCCCCLXXXXVIII. *Translatio chori ad ſacellum Sixtinum.*
feria III. die XXX. Jaouarii, *extractum fuit e tumulo ſuo* corpus ſive cadaver ſel. rec. Inocen-
tii Papæ VIII. quod poſt ejus obitum fuit juxta murum altaris B. Mariæ Virgiois chori, (*ecce aliud nomen ejuſdem altaris*) ubi canonici & clerus baſilicæ S. Petri de Urbe, ſingulis diebus officium perag re cooſueverunt; antequam ... Sixtus Papa IV. capellam ſuam pro choro eorum etigeret ac ordinaret. *Igitur ſub Sixto* IV. *anno* MCCCCLXXI. *tredecim annis poſt obitum Caliſti* III. *creato, tumulus canonicorum chorus de*
media navi, ubi cancus ſteterat ante arcum triumphalem, ut vocabant, inter altare B. Mariæ,
de qua hic, & altare S. *Paſtoris, de qua mox;* F
translatus fuit ad novum a Sixto excitatum ſacellum; eodemque verſimiliter etiam tranſportatum fuit organum, quod paula ante Calliſtus ſuſpenderat prope altare S. *Paſtoris & eborum antiquum.*

94 m *Trans mediam navim, accenſue jam dicti* *S. Paſtoris.*
altaris ſive ſacelli, ad partem ſeptemtrionalem arcus triumphalis, qui navem tranſverſam a navi media templi dividebat, fuit antiquiſſimum altare S. Paſtoris, *multo poſt tempore, a Cardinali Urſo Urſino magnifice reſtauratum: ita loquente Ciampino pag.* 62. Altare S. Paſtoris, quod cum tam longa anoorum ſerie dilabeterur, Urſus Urſinus S. R. E. Cardinalis & Vaticanæ baſilicæ archipresbyter, ſplendide reſtituit dotavitque, exciſo inibi tumulo, in quo ipſe & ejus frater Matthæus diaconus cardinalis, ſunerati fueruot. *Hac in fide Ciampini. Manlius noſter pag.* 48. *aliud non habet, quam*, joxta arcum triumphalem eſt altare B. Paſtoris. *Quibus addidit Romanus Canonicus*; Io quo ſiquidem atcu audivimus requieſcere beati Matbiæ Apoſtoli corpus. *Videant Romani, an id confirmare poſſint aliunde. Ut igitur antiquiſſimum fuerit altare* S. *Paſtoris, ita pauciſſima quoque de illo (quod paſſim fieri ſolet) habentur monumenta ſcripturarum.*

95 *Conſtat tamen juxta illud ſtetiſſe organum,* *ubi & orgn. num.*
ſex columnis porphyreticis ſuatinum; quo illud, quod

A *ub Alexandro Papa VI. curatum funus in ſacello*
C. J. *SS. Proceſſi & Martiniani, quod deinde ſub Paulo III. cum corpore eorumdem Sanctorum in ſcrobe porphyretica, & ſtatua aurea S. Petri, tranſlatum fuit in priorem veteris templi ſectionem prope murum tranſverſarium: ſed aliud, quod a Caliſto Papa III. poſitum antea fuerat juxta dictum S. Paſtoris altare prope chorum canonicorum, antequam Sixtus IV. illum chorum e media nave tranſtulit ad ſuum novum ſacellum in parte meridionali templi. De organo Innocentiano in oratorio SS. Proceſſi & Martiniani, ſcribit Ciampinus pag. 57. illud ſumptuoſe factum, & a Muſca præſtantiſſimo artifice cælatum, ac totum inauratum, & ex concentu in magno pretio habitum fuiſſe. De Caliſti autem organo pag. 62. ait, illud magna pulchritudine maque molis, juxta aram S. Paſtoris ſuſpenſum fuiſſe, ſuffultum fenis columnis e porphyrete; cujus tubos prægrandes, varia metalli ſpecie conflatos, ligna interſecabant, auro cælaturiſque inſignia. Utriuſque organi ſchema exhibet Ciampinus, incuſum in æs, tubula ſua avi, ex quibus etiam patet quod diximus, admodum*
B *diverſa fuiſſe organa illa.*

96 n *Severanus in ſua ichnographiæ exprimit quidem hic & duobus ſequentibus locis altaria, ſed nulli eorum adſcribit nomen. Huic tamen in ſua ichnographia adſcribit Paulus de Angelis hæc verba:* Olim altare SS. Laurentii & Gregorii a Jacobo Cajetano de Stephanelcis Cardinali, *Fontanus, Ciampinus, Bonannius pro S. Gregorii, ſcribunt* S. Georgii, *& veſtitus. Fuit quippe Jacobus iſte Cajetanus, Cardinalis titulo* S. Georgii in Velabro *ſeu* Velo aureo, *a Bonifacio PP. VIII. creatus, ut videri poſſit, altare illud in honorem S. Georgii, tumquam Patroni ſui tituli cardinalitii, potius dedicaſſe, quam S. Gregorii. Addit Bonannius*, dotatum *fuiſſe* a Lello de Miglis. *Quod intelligi poſſit, ab illo poſt obitum fundatoris, nova beneficia altari collata fuiſſe: cum Ciampinus ſcribit*, extructum *pariter & dotatum fuiſſe ab eodem Jacobo Cajetano Cardinali. Vide alia ſupra Sect. A litt. o.*

SS. Laurentii & Gregorii.

Alexandri duo.

o E regione (*ima ad latus*) *jam diſti ultimis, ſeptemtrionem verſus*, viſebatur, *inquit Ciampinus*, ara ſine omine & cultu (*nunc edes, quondam*
C *Alpharanus, quem ipſe & reliqui fere ſequuntur. ichnographiam ſuam delineabat*) ſua tamen ſimplicitate non indecora.

p *Hic, eodem noctore*, perantiquum exſtabat altare: *ſed eius Sanctorum olim ſacrum fuerit, ignoratur ait.*

S. Ægidii abb.

97 q S. Ægidii abbatis, *ut annos ichnographi unanimiter notant. Patriarchium & ampliſſimis reddibus dotatum fuiſſe a Joanne Tomacello, Comite Soræ, Bonifacii IX. Papæ germano fratre, addit Ciampinus. Vixit Joannes ille anno* MCCCC. *Manlius noſter pag. 44. collocat* venerabile altare S. Ægidii Abbatis, juxta ſepulcrum, in quo B. Gregorius Papa I. primo loco poſitus fuit. *Quod ſi verum eſt, debet altare iſtud procul ab hoc loco remotum & prope angulum frontiſpicii meridionalem fuiſſe. Ibi enim prima Gregorii I. ſepultura extitit; uti ſcribit poſt Joannem Diaconum in Vita Gregorii ipſemet Manlius pag. 42. his verbis:* Hic almificus Præſul *Gregorius I.* fuit ſepultus ante ſecretarium inter columnas poſticalium. *Cum autem nemo unus ponat in illa parte altare S. Ægidii, omnes vero illud collocent mutato a nobis loco, dicendum neceſſario eſt, in priorem Manlii textum irrepſiſſe errorem, & Gregorii I. nomen pro alterius alicujus Pontificis nomine, qui hic ſepulcrum habuerit, ſubſtitutum fuiſſe; aut aliter conciliandas error erit.*

D

r S. Nicolai epiſcopi, *a Nicolao Papa III. extructum, ut notat Paulus de Angelis, addens, ejuſdem Nicolai Papæ, & Honorii IV. ſepulcrum ibi extitiſſe.* *S. Nicolai ep.*

s S. Jacobi Apoſtoli, *ab Antonio de Calvis Cardinali ſanctæ Romanæ Eccleſiæ reſtitutum.* *Jacobi ap.*

t S. Hieronymo, *Eccleſiæ Doctoris, ab Achemunitio de Bovinis erectum atque dotatum fuiſſe hoc loco altare, teſtis eſt Ciampinus.* *S. Hieronymi.*

u S. Auguſtini, *item Doctoris Eccleſiæ & epiſcopi Hipponenſis, ab Altaruſio canonico reſtitutum & locupletatum, eodem Ciampino teſte.* *S. Auguſtini.*

98 x *Sequitur tertium, quod Eccleſiæ Doctori conſecratum fit altare, videlicet* S. Ambroſio, *epiſcopo Mediolanenſi; ipſumque antiquiſſimum fuiſſe ferunt. Scribit Onuphrius Panvinius in libello de ſeptem eccleſiis pag. 44.* A ſiniſtro baſilicæ latere *ſive ſeptemtrionali*, fuit oratorium cum ara S. Ambroſii epiſcopi & doctoris, quod diu ante baſilicæ ruinam, ſui nomeo & veneratiõnem amiſerat. (*Hæc ex Pegio noſtro pag. 85. n. 145. Panvinius: ſequentia ipſe, neſcio unde, adjungit.*) Nunc ejus loco, ea ruinis veteris templi tranſlata ertant duo altaria, B. Virginis, Innocentii VIII. prope ejus æneum ſepulcrum cum ciborio, cui ipſe Lanceæ ferrum impoſuerat; & ſanctiſſimi Crucifixi, inter ſepulcra Pauli II. & Nicolai V. *Ego, ut memor præmonitionis Alphonſani de Onuphrio pag. 86. num. 6. de ullis hic relatis nihil dixi: tantum obſervo, in fine oratorii B. Virginis Innocentiani, altare S. Ambroſii prius non fuiſſe. Illud quippe Innocentianum poſt ſui tranſlationem fieri in Sectione noſtra primo litt.* n, *non longe a frontiſpicio templi: altare vero S. Ambroſii deſignatur ab Alphonſano & aliis poſt murum Pauli ſervis tranſverſarium Sect. ſecunda litt.* x. *S. Ambroſii.*

E

y *Ultimum denique hujus Sectionis altare, quod aliqua ſui parte videtur a muro tranſverſario interceptum fuiſſe, colebatur ſub invocatione* S. Martini, *Turonenſis epiſcopi; ampliſſimis, ut ait Ciampinus, locupletatum proventibus a Joanne Gallo Cardinali Vivarienſi, epiſcopo Oſtienſi ac vice-cancellario.* *S. Martini ep. Turon.*

F

SECTIO III. SIVE C

Circumducit per navim tranſverſam incipiendo ab arcu triumphali ſiniſtrorſum.

C HOc ipſo loco, *ubi* C, *ſtabat ſuggeſtus ſive ambo, in quo legebatur ſacroſanctum Evangelium & explicabatur populo. Prope adſtabat candelabrum grande, cui cereus Paſchalis imponebatur. Altare autem, quod hic exprimitur, fuit* S. Sixti *Papæ I. & Martyris, de quo Bibliothecarius in Paſchale I.* Hic *Paſchalis* in B. Petri baſilica ante aditum, qui ducit ad corpus, in loco ferrato altare conſtituit, in quo venerandum B. Sixti Martyris atque Pontificis corpus honeſtiſſime collocavit; ubi & deſuper arcum, muſivo exornatum, decenter inſtauxit, *& quatuor columnas fuſtulit. Eodem poſtea ſacrum etiam illatum* SS. Fabiani *&* Sergii II. *Pontificum corpora: idque* ex epigraphe tumuli liquido conſtabat, *eſſe Ciampino: nec longe abſtant, eodem eſſe, corpora* SS. Peregrini *epiſcopi & martyris, ne* *Ambo & altare S. Sixti Papæ I.*

Ced-

A Cedwallæ *Angulo faxonum regit huc translatum e porticu basilicæ, ubi primum sepulcrum habuit, teste Severano.*

S. Silvestri Papæ.

100 d S. Silvestri *Papæ*, in quo (*verba sunt Manlii pag. 39. num. 15.*) ſicut accepimus, brachium ejus eſt reconditum. Requieſcit etiam ibidem Vigilius Papa, ſicut a majoribus noſtris accepimus, & in parietc invenimus ſcriptum. *Illud ipſum veroſimiliter, quod Paulus de Angelis in ſuis ad hoc altare notis adduxit;* Altare S. Silveſtri Papæ: ubi Vigilii & Adriani IV. ſepulcra. *Obiit Vigilius in Sicilia, & corpus ejus, teſte Anaſtaſio*, ductum eſt Romam & ſepultum eſt ad S. Marcellum via Salaria in cœmeterio Priſcillæ. *Hinc igitur poſtea debet delatum fuiſſe ad prædictum S. Silveſtri altare; prope quod etiam ſuum habuit monumentum Adrianus IV.*

S. Mauritii M.

101 a S. Mauritii *Martyris*; ad quod de antiqua conſuetudine Romanorum Imperator, a Dominis epiſcopis cardinalibus benedicitur & vogitur. Ad Altare vero majus B. Petri, a Domino Papa benedicitur & coronatur: & de ſacroſancto altari ejus per manus Romani Pontificis ad defendendam Eccleſiam gladium accipit. *Verba ſunt Manlii: quibus conſonat hoc vetus inſcriptio, quam ſe legiſſe teſtatur Paulus de Angelis:* Imperator & Imperatrix ab epiſcopis cardinalibus benedicuntur, & in brachio dextero oleo ſancto unguntur, antequam a Romano Pontifice coronentur; *quod deinde fit ad altare B. Petri. Celebrem talis rei cæremoniam deſcribit Auguſtinus Patricius epiſcopus in Rituali ſect. 5. & Gaidaſius in Conſtitutionibus imperialibus pag. 412.*

B

S. Catharinæ V.

f S. Catharinæ *virginis martyris nomine ammodum notum eſt hoc altare, præterquam Severano. Ciampinus addit ab Ægidio Laurentio de Gerla dotatum, eumque & ſepulcrum tam ſibi, quam Cardinali Tiburtino & familiæ ſuæ ibidem feciſſe. Hoc altare olim poſuit Benannius, ut dixi Sect. B. litt. i.*

SS. Proceſſi & Martiniani.

102 g Sanctorum Proceſſi & Martiniani martyrum *altare & ſacellum, de quo Anaſtaſius in Paſchale I. Hic* in B. Petri Apoſtoli eccleſia juxta ingreſſum, qui ducit ad beatam Petronillam oratorium ſummæ magnitudinis atque pulchritudinis decoranter conſtruxit; & ſuper co-

C lumnas, in quadrificio camerantes, muſivo pulchriſque metallis decoravit: in quo & corpora beatiſſimorum martyrum Proceſſi & Martiniani ad honorem & gloriam omnipotentis Dei, memorialiter honorificeque recondidit: in cujus abſida imaginem pulcherrimam de argento, exauratam, cum diverſis hiſtoriis inter marmorum conſtructiones ordinaras, infixit. *Enumerat dictade Anaſtaſius dona plurima, quæ Paſchalis ebtulit ad hujus ipſius oratorii ornatum, interque ea unam* imaginem ex auro purifſimo, penſantem libras ɔɔɪɪɪ. & uncias ɪɪɪ. *argentea vero tres ornaverat*, unam *videlicet* Salvatoris Domini noſtri Jeſu Chriſti, & duas beatorum martyrum Proceſſi & Martiniani. *Petrus Manlius pag. 141. illud ponit* juxta portam æneam, quæ vadit ad S. Petronillam, & ad S. Andream (*eſt hoc ſacellum S. Andreæ, inter extremam alam navis tranſverſa, qua meridiem ſpectat, & amplum S. Petronillæ oratorium, uti ſuo loco explicabimus*) *ejuſque ſtructorem fuiſſe, neque ex Anaſtaſius*, Palchalem I. *nulla mentione facta Symmachi; cui apud Benannium Alphanus, recentiſſimus reſpectu illorum ſcriptor, eum honorem tribuit.*

D

C. J. *Borromæo antiquior eccleſia.*

103 *Cendidit autem ibi Paſchalis ſanctos martyres* in concha porphyretica, ut apparet (*verba ſunt etiam Manlii*) & pro reverentia eorum, locum illum cancellis æneis circumdedit. Qui locus in tanta veneratione eſt habitus, quod uſque ad noſtra tempora illum mulieres non intrahant. *Quædam prædictorum repetit idem Manlius pag. 45. num. 93. quod nempe Paſchalis* conſtruxit oratorium ſummæ pulchritudinis in honorem prædictorum Martyrum, in quo ſatis honorifice corpora eorum recondidit in concha porphyretica, allata de cœmeterio S. Agathæ; *quod erat, uti porro expliceat Severanus pag. 90.* via Aurelia, ubi in loco, quæ dicitur Caſa Lardaria, ſtabat eccleſia prædictorum Martyrum; cujus hodiedum videre eſt parvum facellum priuſquam perveniatur ad domunculam Pii V. in qua eccleſia S. Gregorius dixit pro concione homiliam 1xxɪ. in Matthæum, quæ commemorat, apparuiſſe Sanctos cuidam Matronæ, quæ multa cum devotione frequentabat illam ipſorum eccleſiam; eamque cum gratitudinis demonſtratione allocutos fuiſſe his verbis: Tu E nos modo viſitas: nos te in die Judicii requiremus, & quidquid poſſumus, præſtabimus. *De tranſlationibus hujus altaris ad anteriorem baſilicæ navem mediam, a Paulo III. factæ, egimus ſect. A litt.* g

S. Mariæ de Prægnantibus

104 h *Altare* S. Mariæ de Prægnantibus *hic ponunt Ciampinus, & Bonannius, ipſumque tribuunt tamquam fundatori, Joannis Cajetano Urſino, Cardinali diacono S. Theodori, qui obiit anno* MCCCXXXIV. *Addit Ciampinus, ab illo extructum a fundamentis atque nobiliter ornatum: deinde vero a Jordano Urſino, & ipſo Cardinali epiſcopo Sabinenſi, qui eorum fere poſt annis vivere deſiit, reſtitutum & magnifice dotatum: denique e loco iſto ſublatum & collocatum fuiſſe in navi mediana baſilicæ ad murum tranſverſarium, nobis Sect. A litt. f; ipſi vero num. 43. Ego, ut ætatis Auctoribus alteram partem ſententiæ ſuæ, qua fundatorem prædicti altaris faciunt Joannem Cajetanum Urſinum, concedam; appellationem, quam olevè dant*, S. Mariæ de Prægnantibus, *concedere non poſſum, propter dicenda in Diſſertatione hanc Sectionem ſubnectenda. Primus appellatum fuerit* S. Mariæ in cælos Aſſumptæ. *Sub tali quippe appellatione alicubi ſtetit in navi tranſverſa altare, fundatum a Joanne Cajetano prædicto, quod etiam ad murum tranſverſarium Pauli III. tranſlatum fuit, ibique manſit ſub eadem appellatione tempore Ugonis: ut videre eſt ſupra Sect. A litt. f*

aut potius Aſſumptionis.

F

S. Mariæ de Gonſolatione in Oratorio

105 i *Sacellum* S. Mariæ de Cancellis, *ſic appellatum, quia cancellis circumdabatur*, *alias* S. Mariæ in Oratorio *dictum*. Ipſum in *angulo navis tranſverſæ, occaſum brumalem reſpiciente Paulus Papa I. anno* DCCLVII. *extruxit, & ſigna argentea B. Mariæ virginis librarum centum donavit. De illo Anaſtaſius in Paulo ſcribit, quod in eccleſia B. Petri Apoſtoli in Vaticano noviter oratorium* conſtruxit in honorem ſanctæ Dei Genitricis, juxta oratorium S. Leonis Papæ, ſecus fores introitus S. Petronillæ atque B. Andreæ Apoſtoli, muſivo & diverſis metallis ipſum adornans: obi & effigiem ſanctæ Dei Genitricis in ſtatua (*Petrus Manlius hic ſcribit* in ſtatu) ex argento deaurato, quæ penſat libras centum, conſtituit: in quo & ſepulturam ſibi conſtruxit. *Profecutus Anaſtaſii textum Manlius, ait pag. 40. num 21. quod Paulus oratorium illud* propter multa corpora Sanctorum, quæ ibi ſepulta

A pulta ſunt, æneis cancellis clauſit. Unde, *inquit*, uſque ad tempora noſtra locum illum mulieres non intrabant. Qui locus, *ut num. ſequenti addit*, uſque hodie dicitur S. Maria in Oratorio. *Et hoc ipſo nomine etiam antiquitus dictum fuerit illud facellum; quod deinde vulgus* a Cancellis, *quibus ipſum videbant cingi, appellaverit: certe nomen hoc nuſquam habet Manlius; ſed neque Romanus Canonicus, quamvis hic Manlio ſuperaddat, quod ipſe Romanus* 10 translatione SS. Dignæ & Emeritæ legerit, *Paulum multa Sanctorum corpora* de cœmeteriis levaſſe, *& in dicto facello ſuo* poſuiſſe. *Nihilominus etiam ante illorum ætatem & nomen* a Cancellis *& celebritatem ſingularem præ aliis facellis habuiſſe, colligitur ex Kalendario (ſi tamen ipſum tam vetuſtum eſt ac putatur) quod cum* Reſponſorialibus & Antiphonariis Romanæ eccleſiæ de circulo anni, juxta veterem uſum canonicorum baſilicæ Vaticanæ S. Petri, *non ita pridem e codicibus mſs. prodiit Romæ*, opera & ſtudio Joſephi Mariæ Cari Presbyteri Theologi. *Illic enim* VIII. *idus Novembris inferibitur* Conſecratio altaris S. Mariæ de Cancellis: *quod de nullo totius baſilicæ altari ibidem legitur, niſi tantum de altari S. Petri, cujus conſecratio* VIII. *Kalendas Aprilis notatur, id eſt die* XXV. *Martii, quando & Deceſſores noſtri de hac Conſecratione mentionem faciunt inter Prætermiſſos ex Martyrologio mſ. Vaticanæ baſilicæ, his verbis:* S. Petri conſecratio majoris altaris in eccleſia Vaticana facta a Calixto Papa II. cum univerſo concilio, anno ejus V. Indictione I.

C. J.

B

206 k S. Adriani *oratorium atque altare, ſive a Martyre iſtius nominis, cui dicatum fuit, ſive ab Adriano Papa* I. *ibi ſepulto, ſic appellatum, hic ſtetit inter oratoria S. Leonis & S. Mariæ de Cancellis. Recentiores plerique ab Adriano Papa prædicto exeatum fuiſſe ſcribunt. Sed Anaſtaſius Bibliothecarius plurima ejus ædificia & pia opera ſedulo enumerans, nullam talis oratorii aut altaris ab ipſo ædificati, mentionem facit. Et Manlius noſter pag.* 40, *num.* 20. (*quæ uncis inclusa, ſuperaddidit Romanus Canonicus*) *tantummodo ſcribit;*

Adriani Mt.

C

Juxta oratorium S. Leonis IV. Papæ eſt oratorium; [& fuit altare S. Adriani Martyris; & eſt ſepulcrum] beatæ recordationis Domini Adriani I. Papæ. *Hujus epitaphium, quod ibidem legere fuit, argumentum nobis præbet Diſſertationis, ad calcem hujus Sectionis adjiciendæ. Interim notandum, bocco in altari olim conſervatum fuiſſe Cathedram S. Petri, ut ſupra diximus.*

tum ſepulcro Adriani Papæ I.]

107 l Ante altare S Mauritii (*ita ſcribit Manlius pag.* 39. *n.* 17.) juxta aditum, qui vadit ad S. Martinum poſt S. Petrum, eſt oratorium S. Leonis Papæ IV. in quo (ſicut ſæpe a noſtris maioribus accepimus, videlicet a Domino presbytero Cencio Priore, & Domino Petro Chriſtiano) ſanctæ recordationis Dominus Paſchalis Papa II. corpus beati Leonis Papæ I. & II. & III. & IV. recondidit: ſicut etiam multi noſtrorum viderunt. *Peteſt quidem ibidem loci altare extructum fuiſſe ab ipſo Leone I. & hujus corpus a Sergio Papa anno* DCLXXXVIII. *erecto, e ſecretario illuc illatum fuiſſe; quod ait Severanus ætate Anaſtaſio in Sergio. Verumtamen Anaſtaſius aliud non habet, quam quod Sergius S. Leonis corpus, e ſecretario in baſilicam portatum*, publico loco (ut ſibi fuerat revelatum) reposuit & locum ipſum ornavit. *Verius exiſtimo, a Leone IV. & altare illud exeatum aut certe inſtauratum, & corpus Leonis I. ſub eo poſitum fuiſſe, ſcribente in Vita ejus pag.* 181. *Anaſtaſio*, quod intra

S. Leonis I.

ubi etiam depoſiti SS. Leones I. n. & 3.

baſilicam B. Petri Apoſtoli oraculum *ſive oratorium*, miræ pulcritudinis ſummique decoris conſtruxit, quod pulcris marmoribus circumdans, ſplendida compſit, abſidamque ejus ex muſivo, aureo ſuperinducto colore, glorifice decoravit: in quo etiam venerabile corpus B. Leonis Confeſſoris atque Pontificis recondens ſacrum deſuper conſtruxit altare; & cyborium cum cruce exaurata ad laudem & gloriam Chriſti nominis perfecit.

D

Duo antiqui mi.

108 m *Tranſtilimus Confeſſionem atque aram majorem S. Petri, de quibus alibi, ipſamque tribunam, ſive abſidem, cujus ſeptemtrionale latus claudunt duo fere conjuncta altaria, teſte Vegio, valde antiqua: ac præterea fortaſſis neglectu majorum obliterata dudum fuit memoria nominum, quibus olim appellata fuerunt.*

Sanctæ Crucis oratorium.

109 n Sanctæ Crucis *magnificum Symmachi Papæ opus, de quo ſic loquitur Anaſtaſius:* Item *fecit* ad Fontem in baſilica B. Petri Apoſtoli oratorium ſanctæ Crucis ex argento, confeſſionem & crucem ex auro cum gemmis, ubi incluſit lignum dominicum. Ipſa crux aurea penſans libras decem. *Addit in Nicolao* I. *hanc ibi feciſſe* gabbatam de argento unam, penſantem libras duas. *Agnoſcit Manlius noſter pag.* 48. *n.* 114. *eumdem Symmachum fundatorem hujus oratorii*, cujus abſidam, *inquit*, columnis porphyreticis & optimo muſivo decoravit, & decem libras ligni ſanctæ Crucis in ea recondidit. *Non abeſt hic error, in pondere decem librarum ſacri ligni. Nempe*, ipſa crux aurea, *cui lignum inclusum ſit Symmachus*, penſabat libras decem, *uti ſcribit Anaſtaſius; quod idem pondus ſolo ligno male adſcribit Manlius; & ſequaces habuit in errore ſuo quotquot deinde hoc de argumento ſcripſerunt, ipſumque etiam Mapheum Vegium, cujus tempore, uti ipſe ſcribit pag.* 66. *n.* 35. *diruptum fuit oratorium Symmachi, & ipſo Vegio præmonente quæſitum inventumque eſt ſacroſanctum lignum. Sed poſt hanc inventionem non meminit amplius de pondere ejus aut magnitudine aut forma. Tantum dicit;* Extatque nunc ipſum ſacratiſſimum lignum, ſervaturque a canonicis ſumma cum veneratione. *Si nunc etiam ſervatur, facile erit canonicis de pondere ejus certo cognoſcere, ac dijudicare, uter de illo veriora olim ſcripſerit, Anaſtaſius an Manlius.*

E

utrum ibi pondo 10. de ligno Crucis dominicæ.

F

110 o S. Aonæ, *erectum a Mathia Paparonio baſilicæ canonico. Conveniebant eo ad exercenda officia ſua pietatis Paraſcenarii, ut vocantur vulgo, Eminentiſſimorum Dominorum Cardinalium. Imaginem Sanctæ, hinc extractam, ſecum tranſtuliſſe etiam nomen altaris ad eccleſiæ frontiſpicium inter portas Argenteam & Romanam, diximus Sect.* A. *litt.* u.

S. Mariæ Virginis.

111 p Plerique iconographiæ, *Pauli de Angelis, Ciampini, Bonanni figunt hoc loco altare* B. Mariæ Virginis, *abſque alio nomine, quo a pluribus aliis ejuſdem Virginis diſtinguatur. Et Ciampinus quidem in explicatione ſua pag.* 60. *n.* 33. *ait:* Huic, S. *Joannis Apoſtoli & Evangeliſtæ altari*, in pariete ad Occidentem, præcipuo a ſemiois Deipara colebatur ſuper altare, oroatu decorum & opibus, quarum copiam, in omnes beneficentiſſima Virgo comparaverat. *Sed quo rituio colebatur hæc Deipara a fenimis præcipue? Tacet Ciampinus, qui altare* S. Mariæ de Prægnantibus *collocaverat in littera noſtra* h *hujuſce Sectionis. Unum bocco Severanum, qui hoc loco, numero ſuo* 30. *qui eſt litt. noſtra* p, *collocat altare* B. Virginis, quod dicitur de Prægnantibus; *& recte, ut mihi quidem videtur, ſecundum Diſſer-*

an de Præ gnantibus

latio-

A ...taticem, *quam ſub colcem hujuſce Sectionis dabo.*

112 q S. Ioannis Apoſtoli & Evangeliſtæ.

r S. Ioannis Baptiſtæ, *vulgo* ad Fontes. *Utrumque indicat Anaſtaſius his verbis in Symmacho:* Hic fecit oratoria duo S. Ioanni Baptiſtæ & S. Ioannis Evangeliſtæ, in quorum confeſſione arcus argenteos poſuit, penſantes libras XXX. *Prope ab altare S. Joannis Baptiſtæ aberat fons baptiſmalis, de quo loquitur Damaſus Papa, Carmine* 39. *&* Prudentius *libro περι Στεφανων Hymno* 12. *in medio. Eumdem fontem reſtauravit Leo* III. *uti narrat Anaſtaſius verbis ſequentibus:* Hic Pontifex, divinitus inſpiratus, baptiſterium conſpiciens, quia jam præ nimia vetuſtate ruinæ proximum erat, & quia anguſtior locus populo exiſtebat, qui ad baptiſmum veniebat; idem Præſul a fundamentis ipſum baptiſterium in rotundum ampla largitate conſtruens, in meliorem erexit ſtatum, atque ſacrum fontem in medio largiori ſpatio ſuodavit, & in circuitu columnis porphyreticis decoravit; & in medio fontis columnam poſuit, & ſuper columnam aghum ex argento puriſſimo,

B ſuodentem aquam, qui penſat libras XVIII. & uncias X.

113 s *Altare ſanctorum trium Magorum de oratorium fuit in angulo navis, qui reſpicit boream orientaliter; atque rutilat, biſteria ipſorum Magorum intus ſculpta, ex* vetuſtate *ſua*, memorabile, *uti dicunt Ciampinus & Bonannus. Interim nihil altruiſti de illo enotuerit e ſcriptoribus paulo vetuſtioribus: certe nullum citant.*

Trium Magorum.

t *Altare* Mortuorum, *ſeu privilegiatum pro defunctis; quod, triſte Ciampino, Gaius de Bartholinis locupletavit, & ibidem familiæ ſuæ ſepulcrum elegit. Opinor ego, illud in demolitione poſteriorii baſilicæ, tranſlatum inde fuiſſe ad frontiſpicium ac lævam Argentææ portæ, ubi de illo locuti ſumus Sect. & litt.* A.

Mortuorii.

u S. Luciæ Virg. Mart. a B. Gregorio Papa *nobilitor hoc conſtructum & brachio ejuſdem Sanctæ ditatum fuit, auctore Petro Mallio pag.* 48. *cujus verba attulimus Sect.* A, *litt.* i. *Nullam de illo, quod ſciam, facit mentionem Anaſtaſius: ut dubitari poſſit, an inſcriptio hæc*, Altare S. Luciæ Virginis a Gregorio primo, *quam in vetuſto aliquo veſtigio baſilicæ inventam a ſe dicit Paulus de Angelis, huc ſpectet. Certe Gregorii Papæ primi tempore poſita deſcriptio non fuerit; quando urſuebatur, an Gregorius alter aut plures umquam Pontifices futuri*

C *eſſent. Nec meris tunc erat Pontifices quemvis ſui nominis* primum *appellare; niſi forte jam tum plures ejuſdem nominis exiſtiſſent. Malim ſimpliciter dicit, altare* a B. Gregorio Papa conſecratum *fuiſſe; quod tamen ad Gregorium primum referri poteſt. Vide alta de ſitu hujus altaris poſt tranſlationem ejus, Sect.* A. *litt.* i.

S. Luciæ V. M.

114 x S. Antonii Abbatis. *Euvenuit illud nominis ſui Patrono* Antoniottus, *ita diminutivo dictus*, de Palavicinis, *apud Bonannum & alios. Fuit is S. R. Eccleſiæ Cardinalis, ibidemque, anno* MDVII. *mortuus, primam habuit ſepulturam eum hac epigraphe:* Antoniottus Card. S. Praxedis, mortem præ oculis ſemper habens, vivens ſibi poſ. anno MDI. *Utinam ſimilia agerent multi ac neceſſaria providerent!*

S. Antonii abbatis.

y S. Bartholomæi Apoſtoli *altare hic conſtitutum quotquot vidi ſcriptores, præter Bonannum, qui hic locat altare de Oſſibus Apoſtolorum, de quo mox. Confirmat ſitum ejus jam tum ſeculo* XII. *Petrus Manlius, pag.* 48. *n.* 113. *iadicans, ſitum fuiſſe* poſt altare B. Paſtoris. Poſt *inquit, id eſt poſt tergum ejus. Torga enim illorum obvertebantur ſibi, interpoſito tantum muro ad latus ſeptemtrionale* D C. 3. *arcus triumphalis. An hoc in altare depoſitum conſervatumque tantiſper fuerit corpus S. Bartholomæi, quod conſtat, anno* MDLVII. *everſa per inundationem Tiberis ejus eccleſia in inſula Lycaonia, in baſilicam Vaticanam tranſlatum & canonicis commiſſum, ibidem triennio quieviſſe, donec anno* MDLX. *die* XXVII. *Julii ad priſtinam eccleſiam ſuam, pulchrius adificatam, relatum ſuit; uti docent litteræ publicæ ea de re datæ apud Turrigium in Cryptis pag.* 545.

z *Altare* SS. Petri & Pauli, *quod tilum* De Oſſibus Apoſtolorum *dictum, quia ibi poſiti fuiſſe lapis quadratus porphyreticus, ſuper quo (uti ferit antiqua traditio) diviſa fuerunt a S. Silveſtro ſacra oſſa Apoſtolorum Petri & Pauli, quando illa in utriuſque nova baſilica Conſtantiniana recondita bipartita. Situm ejus deſignant, Petrus quidem Manlius pag.* 48. ante aditum, qui intrat Confeſſionem B. Petri; *Cæremoniale vero Gregorii X.* in eaitu *ejuſdem* Confeſſionis, extra *illam*; *ut diximus Sect.* A *litt.* r. *Verba Manlii, quem ſopra ſub eomue Romani Canonici citavimus Sect.* A, *hæc ſunt:* Ante aditum, qui iotrat (*Romanus habet*, qui vadit ad) Confeſſionem B. Petri, eſt altare Apoſtolorum Petri & Pauli. *Quibus ſuperaddit idem Romanus iſte:* Ubi eorum oſſa pretioſa, ut dicitur, pondetata fuere. *Citata Sect.* A *litt.* r *num.* 71. *meminimus duarum ſcripturarum, ex urebivo baſilicæ a Turrigio volatarum pag.* 234. *& ſeq. quibus Franciſcus Cardinalis de Thrbaldeſcis dicitur* ædificaſſe, *aut potius, ut intelligendum ibi docuimus*, reſtauraſſe *hoc altare. Ipſas vero ſcripturas hue, tamquam ad locum magis proprium, rejecimus: &, quamvis totæ ad rem præſentem non ſpectent, lubet tamen totas, prout apud Turrigium legnntur, hic proferre; quia nonnulla in illis accurate & diſtincte narrantur, alibi non facile reperienda. Prima quidem ita habet:* Franciſcus de Tebaldeſcis Romanus, regionis Parionis, Jacobi de Stephaneſcis Cardinalis S. Gregorii ex ſorore nepos, ex Priore canonicorum S. Petri, S. R. Eccleſiæ Presbyter Cardinalis, de S. Petro nuncupatus, titulo S. Sabinæ, ab Urbano V. F creatus, tenuit canonicatum annos XXXIV. ſcilicet ante aſſumptionem ſuam ad cardinalatum annos XIV. & poſt aſſumptionem uſque ad obitum annos X. &c. Sacellum, Oſſibus Apoſtolorum Principum dedicatum prope aram maximam, pulcherrimo ornatu, pecunia abs ſe teſtamento legata ædificavit, in eoque lapidem porphyreticum, ſuper quem oſſa ſanctorum apoſtolorum Petri & Pauli a Silveſtro Papa diviſa fuerunt, magnificentius collocavit. *Indicant duæ voces ultimæ, lapidem, de qua agimus, antea illic extitiſſe, dum magnificentius a Cardinali collocatum eſſe dicunt, & confirmant, quod Sect.* A *litt.* r *juſtinuimus, non a Cardinali illo primitus ædificatum fuiſſe ſacellum, ſed reſtauratum.*

SS. Petri & Pauli, Ara de Oſſibus Apoſtolorum.

116 *Nunc videſis alteram ſcripturam, extractam e libro membraneo, qui, inquit Turrigius,* e Præc. D. Thbaldeſcis incola vatum. vocatur Martyrologium aut liber Benefactorum, *ubi folio* 125. *ſic annotatur:* In nomine Domini, Amen. Anno nativitatis Domini MCCCLXXVIII. die vero VI. menſis Septembris obiit bonæ mem. Reverendiſſimus Pater & Dominus, D. Franciſcus de Tebaldeſcis, titulo S. Sabinæ presbyter Cardinalis, Prior & Concanonicus noſter, qui noſtram baſilicam multum dilexit. Nam juxta majus altare conſtrui & erigi fecit capellam ſuam

in

A in qua requieſcat, quæ vocatur de Oſſibus Apo-
C. J. ſtolorum, in qua inſtituit & ordinavit tres presbyteros clericos chori ; ultra numerum viginti clericorum, inſtitutum per felicis recordationis Dominum Bonifacium Papam VIII. per quos voluit perpetuis temporibus omni die celebrari in dicto altari tres Miſſas pro anima ipſius Cardinalis & Domini Theobaldi ejus fratris, concanonici noſtri, notarii Domini Papæ, & ſuorum. *Bononius, quem altare hoc SS. Petri & Pauli, ſive de Oſſibus Apoſtolorum, collocare diximus, ad litt.* y, *huc tranſferi altare S. Bartholomæi ; mutato inter ſe utriuſque ſitu ; non recte, licet Alpharanum alteget teſtem : uti ex citatis antiquorum ſcriptorum dictis conſtat, deſignantium altari de Oſſibus ſitum, majori altari & Confeſſioni proximum.*

DISSERTATIO INTERCALARIS

De ſitu facelli & altaris S. Mariæ de Prægnantibus appellati.

B

Opinio Ciampini de ſitu hujus altaris.

HUic *Diſſertationi occaſionem prabet Illuſtriſſimus D. Joannes Ciampinus, dum in* Synopſi hiſtorica, *ut vocat*, de ſacris ædificiis, a Conſtantino Magno conſtructis, *explicans ichnographiam ſuam baſilicæ veteris Vaticanæ, notat tria loca, ubi ſteterit facellum & altare* B. Mariæ de Prægnantibus. *Numero namque ſuo* 18. (*nobis Sect.* C *litt.* h) *ponit facellum Dei Genitricis*, cui peculiaria beneficia, prægnantibus feminis præſtita, S. Mariæ de Prægnantibus, nomen fecere ; quod etiam denominatum fuit S. Mariæ Angelorum ... Erexit illud a fundamentis, & ornatu clariſſimo nobilitavit Joannes Cajetanus Urſinus S. R. E. Diaconus Cardinalis S. Theodori. Deinde Jordanus, etiam Urſinus, epiſcopus Sabinenſis, S. R. E. Cardinalis ac Vaticanæ hujus baſilicæ archipresbyter, prodiga munificentia reſtituit dotavitque in majus. Idem altare in demolitione facta a Julio II. translatum fuit, ac poſitum in novo muro, ad navium capita erecto. *Hue uſque Ciampinus ibi. At num.* 43. (*nobis Sect.* A *litt.* f) *qui ſignat novum murum ad navium capita erectum, ita ſcribit* : Ab adverſa parte novi parietis in mediana navi, in meridiem, organo opponebatur altare Virginis Mariæ de Prægnantibus, ut ſupra ſub num. 18. quod cum icone Dei Genitricis e facello S. Joannis ad Fontes huc translatum fuit.

C

quod duobus locis ſimul non ſteterit.

118 *Habemus hic triplicem ſitum ejuſdem altaris, primum in cornu meridionali navis tranſverſæ Sect.* C *litt.* h, *ubi facellum B. Mariæ Prægnantium dicitur etiam vocatum fuiſſe* S. Mariæ Angelorum. *Alterum in facello* S. *Joannis ad Fontes, quod eſt in cornu ſeptemtrionali ejuſdem navis tranſverſæ, nobis litt.* r. *Tertium in pariete tranſverſario, quem Paulus* III. *excitavit Sect.* A *litt.* f. *Admiſi quidem poſſet triplex iſte ſitus ejuſdem altaris, ſi poſſet oſtendi, ſucceſſive locis ſingulis illud ſteriſſe. Verum Ciampinus dixit, translatum fuiſſe ad parietem novum Pauli* III. *e meridionali cornu tranſverſa navis ; atque iterum dixit, eo idem translatum fuiſſe e facello S. Joannis ad Fontes, quod eſt in cornu ſeptemtrionali, oppoſitum e diametro facello meridionali ; tantumque inter ſe diſtant, quanta eſt navis ipſius longitudo ; ac faciunt cum altari, quod adjacet pariet novo mediotæ navis, fere triangulum. Inter hæc dubia de ſitu altaris prædicti, illud indubitatum eſt, fieri non potuiſſe, ut idem altare duobus ſimul locis ſteterit, aut e duobus ſimul ſueris* D *translatum ad murum tranſverſarium ut litt.* f, *ex oppoſito organi. Utro igitur loco ante ſteterit, quem tranſferretur, examinandum eſt. Meo interim ſert opinio* (*ut hoc claritatis cauſa præmittam*) *altare in late* h, *fundatum quidem fuiſſe a Joanne Cajetano de Urſinis diacono Cardinali S. Theodori, ſed dedicatum* S. Mariæ in cælos Aſſumptæ, *atque etiam* Angelorum *fuiſſe dictum. Altare vero in loco* p ; *antiquius fundatum a gente Urſina, ſeculo* XIV. *a prædicto Joanne Cajetano, & ſeculo* XV. *a Jordano de Urſinis, amplius fuiſſe dotatum & forte etiam innovatum, ſed nomen habuiſſe* S. Mariæ de Prægnantibus. *Uttamque poteſt in imaginibus fuiſſe poſtea ad murum tranſverſarium fuiſſe translatum, & ibi hac de cauſa habuiſſe plura nomina*, S. Mariæ de Prægnantibus, S. Mariæ in cælos Aſſumptæ *ſeu* Aſſumptionis. *Item* Angelorum, *ab angelis tabulæ appictis, qui Virginem elevabant, uti myſterium illud pingi conſuevit.*

S. Mariæ prægnantium, antiquum familiæ Urſinæ.

119 *Conſtat, altare S. Mariæ* Prægnantium *ab Urſinis olim excitatum ornatumque fuiſſe : quemadmodum clare cognoſcitur ex prima decurum, quæ ſequuntur, Inſcriptionum, appoſitarum cervis quibuſdam pietatis antiqua monumentis, quæ Paulus V. in demolitione partis baſilicæ anterioris conſervata voluit, inſerri in Cryptas juſſit. Inſcriptionem inde profert Turrigius ; & primam quidem pag.* 91. *his verbis :* Hæc ſacra Deiparæ Virginis imago erat in antiquiſſimo ſacello, S. Mariæ Prægnantium nuncupato, dudum ab illuſtriſſima gente Urſinorum ſumptuoſe erecto, & aliquot poſt ſecula a Jordano Urſino Cardinali Sabinenſi, majore Pœnitentiario, hujus baſilicæ archipresbytero anno MCCCXXXIV. magnifice dotato, e veteris templi ruinis ſervata, ſupra hanc aram (*in ipſis cryptis illa extat*) piæ venerationi exponitur anno Domini MDCXVI. Paulo V. Pontifice Maximo. *Alteram vero ſic propenis pag.* 60. Chriſti Salvatoris imago marmorea, extans olim ad altare beatæ Virginis in cælum Aſſumptæ, erectum a Cardinali Joanne Cajetano Urſino, Bonifacii VIII. nepote. *Idem altare Turrigius ibidem dicit*, S. Mariæ Angelorum *vocitatum fuiſſe in antiqua baſilica. Opinor, quia tabula illic picta repræſentabat multitudinem Angelorum, ſuccollantium & ſublevantium Deiparam in cælum : unde vulgo Angelorum altare dictum ſit, quod revera erat Aſſumptionis B. Mariæ in cælum.*

E

F

minor eo ſitus eſt altare B. Mariæ in calce Aſſumptæ,

120 *Habemus hinc, quod dixi, excitatum olim fuiſſe, ab Urſinorum gente facellum S. Mariæ Prægnantium, & quidem* antiquiſſimum : *idque deinde*, poſt aliquot ſecula, *a Jordano Urſino anno* MCCCCXXXIV. *fuiſſe dotatum. Habemus item, excitatum fuiſſe, a Joanne Cajetano Urſino, Bonifacii* VIII. *nepote, altare B. Mariæ Virginis in cælum Aſſumptæ. Quæ utique facellum & altare diverſa fuere, & locis diverſis poſita fuerunt, ut colligi poteſt ex appellationibus, & fundatoribus, & fundationis temporibus diverſis. Primum quippe initio ſeculi* XV. *a Jordano Urſino opulentius dotatum, aliquot ante ſecula exſtitatum fuerat : ſecundum vero vix uno aute ſeculo inſtitum habuit a Joanne Cajetano Urſino. Opinor ego, ambo ſteriſſe olim in navi tranſverſa, alterum ad murum ejus meridionalem, nobis litt.* h : *alterum in alia ſeptemtrionali ad murum, qui reſpicit occidentem, prope facellum S. Joannis in Fonte, nobis litt.* p : *& priori quidem loco ſteriſſe altare B. Mariæ in cælos Aſſumptæ ; poſteriori vero, B. Mariæ Prægnantium.*

quod fuerit poſt. a Joanne Cajetano Urſino.

121 *Opi-*

Altare Prægnantium ſtatuiſſe Sect. C litt. p oſtenditur ratione,

Ar 121. *Opinationem meam, quatenus reſpicit altare Prægnantium, primo firmo hocce ratiocinio. Fuit altare iſtud, ut modo dicemus, antiquiſſimum; atque, ut videre licet in tabula ichnographica, litt.* p, *ſtetit loco perquam apto ac libero: aliorum vero eſt minus antiquum, & in loco minus apto, & quaſi intruſum in angulum, quem format aliud ſacellum cum muro ipſius baſilicæ. Hæc igitur ſtatuo. Antiquiſſimis temporibus manus frequentes fuere altaria; atque adeo novum exædificare volentes, habuiſſe majorem ſæpiam diligendo locum aptum; quam habuerint poſterioribus ſeculis, quando ædificatis altaria novo, veteribus addita, baſilicam paulatim ſic implevere, ut tandem locum amplius non aſſignaverint altari novo, quam in angulis ſacellorum prius extructorum. Jam vero ſacellum,* litt. p *indicatum, commode loco & ordine, ſub parietem applicatum, cetera circumcirca liberum, conſpicuum: non item ſacellum* h; *quod intro poſitum eſt, ut diximus, in angulum, extra ordinem, inter ſacellum S. Mariæ de Cancellis & portam, quæ ducit ad S. Andreæ: atque adeo illud prius extructum fuerit, quam hoc, & jure antiquitatis ſuæ ſibi vindicabit appellationem S. Mariæ Prægnantium.*

B

122. *Auctoritas quoque ſcriptorum pro eodem militat opinione. Severanus enim, qui primus, ut puto, ichnographiam baſilicæ veteris eam fuit ſatributat ex delineatione Alpharani, in publicum lucem extulit anno* MDCXXV. *eadem loco* p *ſtatuit altare B. Mariæ Prægnantium. & poſt illum Paulus de Angelis, qua Deſcriptione baſilicæ veteris, a ſe anno* MDCXLV. *edita, inſertis eamdem ferè ichnographiam paucis mutatis, ponit ibidem loci altare B. Mariæ virginis. Non addit quidem Prægnantium; ſubintelligi tamen hic id poteſt ac debet, quia nec loco* h, *ut nos vidimus, nec ullo alio illud Prægnantium habet. Sequitur Paulum totidem verbis in ſua ichnographica Oldoinus, anno* MDCLXXVIII. *& Carolus Fontana, anno* MDCXCVII. *poſt, impreſſa. Ciampinus (qui primus, quod ſciam, loco* h *conſtituit ſacellum B. Mariæ de Prægnantibus, a fundamentis erectum, ut ait, a Ioanne Cajetano Urſino S. R. E. Diacono Cardinali S. Theodori) altare* p *ſic deſcribit, ut merito ſuſpiceris, ipſummet Prægnantium oſſe: quandoquidem fateatur, & B. Mariæ ſacratum, & a feminis præcipue frequentatum, & pluribus donis locupletatum fuiſſe. Verba ejus hæc ſunt:* In pariete ad occidentem, proxime altari S. Ioannis Evangeliſtæ, præcipue a feminis Deipara colebatur ſuper altare, oratu decorum & opibus; quarum copiam, in omnes beneficentiſſima Virgo, comparaverat. *Quæ verba Ciampini talia ſunt, ut accommodatius explicari poſſint de altare B. Mariæ Prægnantium, quam citata verba Pauli de Angelis: & vere debebunt de illo explicari, dummodo oſtendatur, ipſum loco* h *non ſtetiſſe. Id autem ſic oſtende.*

C

123 *Primus omnium, ut dixi, ponit Ciampinus altare B. Mariæ Prægnantium loco* h, *nullum citatis teſtem. Sequacem hac tamen habet Bonannium, qui & citat Severanum de ſuperſtem Eccleſiis. Verum citatus Severanus contra Ciampinum & Bonannium facit, tam in libro de ſuperſtem Eccleſiis, quam in ichnographia, libro præſtantia. Nam in ichnographia quidem, non litt. noſtra* h, *ſed* p, *collocat altare B. Virginis, dictum de Prægnantibus. In libro vero ipſo, pag. 79. tam clare ac diſtincte, quam quis poſſit, locum ejus deſcribit. Poſtequam enim locutus fuerat de oratorio S. Ioannis Baptiſtæ in Fonte, nobis litt.* r; *in extrema parte navis tranſverſus ad ſeptemtrionem, procedit ad altare S. Ioannis Evangeliſtæ, quod applicatur occidentaliter eidem parieti ſeptentrionali litt.* q; *atque inde deflectens ad parietem occidentalem, primo ſtatim loco aſſignat altare S. Mariæ, dictum de Prægnantibus, & quidem ex cap. 4. Alpharani, quod citat, ſcribens in hunc ſenſum italice:* Ad alterum murum ejuſdem tranſverſæ navis, qui reſpicit occidentem, occurrebat poſt altare S. Ioannis Evangeliſtæ (*erat illud, ut diximus, appoſitum muro ſeptentrionali, ultimo verſus occidentem loco*) altare aliud ſanctiſſimæ Dei Genitricis, frequentebantque multa cum pietate, præſertim a feminis aterum ferentibus: ac propterea appellabatur de Prægnantibus. *Nihil igitur præſidii affert citatus a prædictis ſcriptoribus Severanus, pro aſſumendo altari Prægnantium litt.* h, *cum ei ſeu templo diverſum aſſignet locum.*

D C. 3.

124 *Præterea altare* h *ſandatum dixit Ciampinus æque ac Bonannus, a Ioanne Cajetano Urſino Cardinali, qui vixit ſeculo* XIV. *altare autem beatæ Mariæ prægnantium ſange antiquum fuit, uti ſupra vidimus in altaris Inſcriptionibus; & alter, Iſteri ejuſdem familiæ Urſinæ, fundatores habuit; ut nullo modo illic poſſit poſitum fuiſſe. Fundatum quidem citatus Ioannes Cajetanus, altare B. Mariæ, ſed conſtat ex iſdem Inſcriptionibus, illud fuiſſe B. Mariæ in cælos Aſſumptæ. Ex his ego ita diſcurro. Ciampinus loco* h *conſtituit altare, fundatum a Ioanne Cajetano Urſino, & vocat, B. Mariæ Prægnantium; quale nec fundatum ab Urſino illo fuit, nec illic ſtetit loco. Conſtat autem aliunde, Urſinum eumdem fundaſſe alicubi altare ſub invocatione B. Mariæ in cælos Aſſumptæ, quod ubi locorum fuerit, non ſatis certum eſt. At verecum Ciampinus aſſerat, ſtetiſſe loco* h *altare aliquod, a prædicto Urſino fundatum; illud utique fuerit B. Mariæ in cælos Aſſumptæ; tum quia narratur Ioannes Cajetanus Urſinus aliud altare fundaſſe; tum quia ſcriptores alii, Paulus de Angelis, Oldoinus, & Fontana, altare loco* h *poſitum appellant etiam ipſi S. Mariæ; & a Ioanne Cajetano de Urſinis Cardinali fundatum dicunt. Appellant, inquam, altare illud S. Mariæ; cumque addunt, a Ioanne Cajetano fundatum eſſe, aliud concipi hic non poteſt altare, quam B. Mariæ in cælos Aſſumptæ, quod unicum ſciamus illo Ioanne Cajetano fundatum faiſſe.*

ubi poni debuit altare B. Mariæ in cælos Aſſumptæ;

E

B.

125 *Redeo ad Ciampinum ejuſque primum commentum, initio hujus Diſſertationis propoſitum; ut quo, quia diverſi fundatores ejuſdem familiæ Urſinæ, qui duo diverſa altaria B. Mariæ, alterum in cælos Aſſumptæ, alterum Prægnantium, extruxerunt, reſervatur ad unum tantum B. Mariæ Prægnantium altare, non levis ſubeunda difficultas, quam hactenus explicare, conati ſumus. Illa tamen non parum adjungetur e contextu ejuſdem Ciampini ſecundo; ubi prædictum altare Prægnantium tranſlatum ſcribit, non enim* 18. *nobis Sect. C litt.* h, *quod in contextu primo ſcripſerat; neque e litt.* p *ejuſdem Sectionis, unde revera tranſlatum fuiſſe docuimus; ſed e ſacello S. Ioannis ad Fontes: quod dum ſcribit, iterum ſcilicet in breviorem ducit. Duobus quippe in loco, quæ præmiſſis duobus* h *& p diverſa ſunt, memorat ſacelli S. Ioannis ad Fontes, videlicet numeros ſuos* 28. *& 30. nobis litt.* t *& v, in ala ſeptemtrionali navis tranſverſæ: nec tamen docet, eo ex loco tranſportatum altare Prægnantium ſit. Sed nec facile ei fuiſſet hic vera docere: quandoquidem in præmiſſis jam oſtendimus, altre ab hiſce duobus loco altare illud ſtetiſſe* s *& Ciampinus ipſe, ubi de loco illius* t *& v ex pro-*

ex margine perperam ipſi ponit

in ſacello S. Ioannis ad Fontes.

feſſo

qui tamen expreſſius (ut perpetuo) illud ponit litt. h

A C. I. *ſeſſo tractat, neutri adſcribit iſtiuſmodi altare Prægnantium. Dicit enim num. ſuo 28. nobis litt. t, quod ibi viſebatur olim oratorium S. Ioannis ad Fontes cum baptiſterio, quod hujus tranſverſæ crucis angulo dederat oomen; ubi alii præter altare Mortuorum, nullum agnoſcunt. Numero autem 30. nobis litt. r, ait, quod ibi valde pulcra moles attollebatur cum veteriſſimo altari S. Ioannis ad Fontes, vulgo appellato; excitata a Symmacho Papa, & reſtituto a duobus Cardinalibus Urſinis: quod omnes ibi admittunt ſcriptores, nulla adhuc tenteſ ibidem altare Prægnantium. Error Ciampinj promanaſſe poteſt ex eo, quod memoria retinuerit, ut alibi ſcripſerat, duos familiæ Urſinæ Cardinales extruiſſe reſtituiſſeque altare B. Mariæ Prægnantium; & hic reperiens duos ejuſdem familiæ Cardinales, qui hocce loco aliquod reſtituerunt, exiſtimaverit, minus ad rem attentus, ab his altaro Prægnantium hocce loco reſtitutum fuiſſe.*

Quo poſſit errandi cauſa fuiſſe

B 126 *Poteſt etiam ipſi cauſam errandi dediſſe alia ſcriptura, quam apud Turrigium legens pag. 161. extractam e mſ. membranaceo archivi baſilicæ, in quo dicitur Joannes Cajetanus de Urſinis requieſcere apud ſuam capellam S. Mariæ Prægoantium. Scieas enim aliunde Ciampinus, Joannem illum Cajetanum exeitaſſe ſacellum h; & apud Turrigium legens, capellam S. Mariæ Prægnantium ſuam ejuſdem eſſe; in eaque ipſum ſepulturam habuiſſe; nihil proninus illi fuerit, quam ariſtimare, capellam Prægnantium conſtitiſſe loco b. Quod abeſſe a vere, ſatis ſuperque dictum eſt. Dicatur itaque ſepulto Prægnantium eſſe etiam ſua Joannis Cajetani de Urſinis, quia antiquiſſima erat familiæ ejus Urſinorum, & ipſe eamdem eontam ante Iordaoum Urſinum aunis etiam ornaſſe dotaſſeque legitur; ac propterea volaerit illic apud alios majeoum ſuaeam condi. Non tamen dici propterea poteſt, ſecellum hoc B. Mariæ Prægoantium ſtetiſſe loco b, aut idem eſſe cum illo, quod ibi exetaſſe Joannem Cajetanum memoravimus, Scriptuea de qua agimus, ſic legitur apud Tuerigium pag. citata 161. Terria Kal. Septem. anno Domini MCCCXXXIV. Indictione III. menſe Auguſto obiit reverendiſſimus pater Ioaones Gayetanus de domo Urſinorum, S. Theodori Diaconus Cardinalis, con-*

Condita altaris b, ſepultus ſup.

C *cannicus noſter cujus corpus requieſcit apud ſuam cappellam S. Mariæ Prægnaotium, ſiam in noſtra baſilica; qui in vita ſua donavit noſtræ baſilicæ pro redemptione animarum patris, matris, fratrum, nepotis & ſua, terras vineaarum Suvereti & totam rnuimeotum ipſius; de quibus per Cameram quolibet die octo Miſſæ dicantur, ſcilicet quatuor in altori S. Blaſii & quatuor in altari S. Mariæ Prægnaotium.*

Qui plures familiæ Urſinæ,

127 *De hac altari lagnae ibidem ſcriptura alia, ex eodem archivo dreprompta, quæ indicat, plures ibi Cardinales Urſinorum ſepultos fuiſſe; at videri poſſit commune illic familiæ conditorium habuiſſe. Verba ſcripturæ ſunt:* Altare cum ſacello nobiliſſimo ſub Iulio II. dejectum, a familia Urſinorum oprime dotatum, in quo ſepulti ſtant Cardinales de Urſinis, Iordaous & alii; & erat magnæ veneratiouis propter mulieres prægnaotes. *Operæ pretium fuerit hic etiam ſubnectere, quæ pagina antecedenti habet idem Tuerigius cum recentioribus alia inſcriptiona in hunc ſenſum: Cernitur in Crypta altare, in eoque imago antiqua, perquam deveto, S. Mariæ Prægnantium, quæ priden colebatur in nobili aramquiqua baſilicæ,* oroata ac dotata a Cardinalibus Ioanoe (*nota* Ioannem quoque dotaſſe aram illam) & Iordana Urſinis: quæ imago ſemper fuit magna in veneratione matronis uterum ferentibus, & tempore Pauli III. tranſportata fuit e primævo ſitu ſuo ad aliud altare prope altare Crucifixi, appellabatorque S. Mariæ Angelorum. *Deinde ſub Paulo V. fuis depoſita in Cryptis, ubi in marmore legitur inſcriptio,* quæ cum deperdita eſſet, a me (*Turrigio*) reperta & me urgente muro infixa fuit die x. Februarii MDCXXXI. *eſtque hæc:* Imago Deiparæ Prægnantium, e ruinis ſacelli Iordaoi Card. Urſini hujus baſilicæ Archipre byteri, olim ſervata, piæ venerationi in hoc altari expoſita anno MDCXII. *Jordani Urſini ſacellum hoc, certo fuit loco* p, *ex cujus ruinis* imago Deiparæ Prægnaotium, *quæ ibi* olim ſervabatur; *alio translata fuit: Ergo ibi erat olim altare Deiparæ Prægnantium, ubi imago erat. Interea ex duabus præmiſſi inſcriptionibus duo iterum naſcuntur dubia. Alterum, quæ juxta Turrigium imaginem B. Mariæ Prægnantium hic vocet B. Mariæ Angelorum; cum pag. ſua 60. ſcripſerit, quod altare B. Mariæ in cælum Aſſumptæ, de quo ibi agitur, etiam B. Mariæ Angeloreum habuerit nomen. Opiaari mihi licet, e ſacello S. Mariæ Prægnantium litt.* p *imaginem nuam, & e ſacello S. Mariæ in cælos Aſſumptæ litt.* h (*quod & S. Mariæ Angelorum*) *olterum altaris* E *fuiſſe ad idem altare, muro tranſverſorio appoſitum: atque hinc eidem altari trino illa adhæſiſſe nomina. Certe id innuit Turrigius, dum altare S. Mariæ Angelorum cum atroque altera unum facit. Porro, quia tunc tria illa nomina uni coaveniebant altari, factum videtur, ut, qui poſtea ſcripſerunt, putaverint, etiam ante translationem unum tantummodo fuiſſe; aut certe confuaduut duo altaria inter ſe.*

Dubia virgæ inſcriptionis ex Turrigio producta

128 *Alterum dubium eſt, quo conſilio Tuerigius duas inſcriptiones, fere ſimiles, de imagine ex Crypta eadem S. Mariæ Prægnantium producat e Crypta, olterum pag. 91. alteram pag. 160. Not primam inde deſcriptam cetulimus hac ipſa Diſſertatione num. 119. ſecundam num. 127. Hac brevior eſt & tota contiaetur in prima, niſi quod in marmore inciſa notetur* aono MDCXII. *cum illa quadriennio poſt, anno videlicet* MDCXVI. *fit poſita, indicans ibi etiam majorem antiquitatem dicti altaeie, quam fuit ætas Jordani Urſini, quæ in breviori deſiderabantur. De hac breviori gloriatur Turrigius pag.* F *160. illam a ſe poſt annos fere viginti repertam & muro affigi curatam anno* MDCXXXI. *Verum quid apoi erat hac inſcriptione, aut cur parieti affixa tandem fuit anno* MDCXXXI. *cum eosdem verbis jam legebatur in alia ampliore, quam ipſe Turrigius pag. 90 fatetur, anno* MDCXVI. *poſitam fuiſſe, & quidem prope novum altare, quod eodem anno in Crypta excitatum, eique imago S. Mariæ Prægnantium impoſita fuit? Opinari liceat mihi Inſcriptionem illam breviorem, anno* MDCXII. *ſculptam, tunc aut minus eptam fuiſſe viſam, ideoque ſepoſitam; aut cum ſola imagine alicubi collocatam fuiſſe uſque ad annum* MDCXVI. *quando novo altari perfecto, ei cum imagine S. Mariæ Prægnantium novam quoque & ampliorem appoſuerint inſcriptionem; rejecta in angulum aliquem aut inter rudera inſcriptione breviore: quam poſt annos multos forte reperetis Turrigius, & tamquam antiquitatis dignum ſervari moaumentum, parieti, neſcio ubi, infigendam curaverit, immemor inſcriptionis alterius longioris pedem poſitæ loco ſuo. Certe præclaris habuerit breviorem inſcriptionem ille, qui prolixiorem poſuit, cum in hac apices fere omnes, qui in illa legebatur & leguntur, expreſſerit, præ-*

ter

A ter *annum, quem neceſſario mutare debuit, exprimendo illum, quo altari novo impoſita imago fuit.*

Aberratio ejuſdem. 129 Pergit loco citato, *ideoſt pag* 91. Turrigius, *ac prime deſcribit ipſam imaginem S. Mariæ Præganticm, inquiens, puer Matrem ibi tenere filiolum ſuum pedibus inſiſtentem. Deinde ait, antiquitus illam ſtetiſſe in altari;* quod fecit Joannes Urſinus Cardinalis, nepos Bonifacii VIII. epiſcopus Sabinenſis & Archipreſbyter hujus baſilicæ Vaticanæ, anno MCCCXXXIV. & liberaliter dotavit. *Sed in his aberrat Terrigius ab Inſcriptione, quam ex ipſo produximus ſupra num.* 119. *confunditque Joannem Urſinum, Bonifacii VIII. nepotem, Diaconum Cardinalem S. Theodori, & Jordanum Urſinum Ceedinalem, epiſcopum Sabinenſem. Ille ſecula integra vixit ante hunc; Ille fundavit ſacellum B. Mariæ in cælos Aſſumpta, quod & Angelorum, litt. noſtra* h; *idemque etiam dotavit magis, ſacellum, a gente Urſina olim fundatum, B. Mariæ Præganticum litt.* P; *hic vero, ſeu Jordanus Urſinus Cardinalis epiſcopus, idem ſacellum Præganticum ſeculo uno poſt,*

B *iterum dotavit anno* MCCCCXXIV. *Neuter illorum fundavit ſacellum S. Mariæ de Præganticibus litt.*

Corollaſis. P; *quod jam olim fundaverat familia Urſina: ipſe vero ambo fuit temporibus fundationem ſeu dotem auxerunt. Concludam igitur, altare, quod ad murum tranſverſarium ſub Paula Papa III. tranſlatum fuit, & nobis Sect. A lit.* l *locum obtinuit, eo allatum, ſaltem in imaginibus fuit, e Sect. noſtra* C *litt.* h, *quod a Joanne Cajetano fundatum fuit; & S. Mariam in cælos Aſſumptam, atque etiam Angelos, ipſum ſurſum elevantes, repræſentabat; ideo utroque nomine Aſſumptionis & Angelorum fuiſſe denominatum: ab altero autem (B. Mariæ de Præganticibus, quod gens Urſina olim fundaverat Sect. noſtra* C *litt.* p, *& præſertim Joannes Cajetanus ampliat dotaverat) alteri, ed marium tranſverſarium tranſlata, ritum denominationem obtinuiſſe* B. Mariæ de Præganticibus.

DISSERTATIO INTERCALARIS ALTERA.

C

De epitaphiis Adriani Papæ primi, & an ipſum, quod Caroli Magni nomine circumfertur ab ipſo Carolo vere compoſitum fuerit.

Epitaphii Adriano Papæ primo DErivatæ hæc *Diſſertatio ex oratorio S. Adriani, de quo hæc ipſa Sect. C. litt.* k *occaſione monumenti ſepulcralis, ſculpſique in illo Epitaphii S. Adriani Papæ I. quod ei magnum imperaterem Coſtum, nondum tamen tunc imperatorem, tanquam amantiſſimo ſui Pontificis, atque ab ipſo viciſſim plurimum dilecto, compoſuiſſe creditum fuit baſilenſis ob eruditis aquo ac e vulgo. Epitaphii partem, ſed tantum priorem, legere eſt apud Manlium ſupra pag.* 40 *totam deſcripſit Vegius pag.* 81. *ex marmore Numidico, quod ſuo tempore adhuc ſuperetat in oratorio S. Adriani, ſis præſotus:* Oratorium illud nunc prorſus evanuit, cujus nec apparet aliud, niſi tantum affixum lateri baſilicæ

a Carolo Magno poſitum in baſilica Vaticana; inſigne quoddam marmor quadratum cum inſculptis ei verſibus, qui oſtendunt, ipſum ibi cutunte Carolo Magno ſepultum eſſe. Quem & adeo ille dilexit venerabatſque eſt, ut mortem ejus magnis cum lacrymis proſecutus fuerit; cum neminem tamen filiorum ſuorum umquam mortuum (quod præclarum de ipſo traditum eſt) fleverit. *De eodem marmore ſcribit Severanus, ſua ipſum ætate conſervatum fuiſſe in portu ea baſilicæ S. Petri, atque ut Baronius habet,* hodie extat pro ſoribus ejuſdem baſilicæ, his verſibus ſcriptum; Hic Pater Eccleſiæ &c. D

C. J.

131 *Idem verſus legantur quoque inter poemata Alcuini, cum reliquis ejus operibus edita Pariſiis anno* MDCXVII. *ab Andrea Quercetano; ſed* *a Maphæo Vegio deſcriptum.*

biperitis, ſic ut prima tredenim diſtiche ibi ſæciani capitulum ecavit. *reliqua vero ſex, capitulum frequent.* Sed audire jam præſtat verſus ipſos (*loquor verbis Vegii ætati*) quos marmori inſculptos, Adriano Pontifici Carolus Magnus dedicavit: quos & propter Pontificis ac Imperatoriæ magis, quam carminis majeſtate hic addidimus. *Sed & propter antiquitatem eoque & probitatem ipſius monumenti, nec hic eoſdem addamus, ut certius de auctore ejus cognoſci poſſit.*

Hic Pater Eccleſiæ, Romæ decus, inclitus auctor,
Hadrianus requiem Papa beatus habet.
Vit, cui vita, Deus; pietas, lex; gloria Chriſtus; E
Paſtor apoſtolicus promptus ad omne bonum.
Nobilis ea magna genitus jam gente parentum;
Sed ſacris longe nobilior meritis.
Exornare ſtudens devoto pectore Paſtor,
Semper ubique ſuo templa ſacrata Deo.
Eccleſias donis, populos & dogmate ſancto
Imbuit, & cunctis pandit ad aſtra viam.
Pauperibus largus, nulli pietate ſecundus;
Et pro plebe ſacris pervigil in precibus.
Doctrinis, opibus, muris, ereaeras arces,
Urbi, caput orbis, honos, inclita Roma, tuas.
Mors cui nil nocuit, Chriſti quæ morte peremta eſt:
Junua ſed vitæ mea meliorie erat.
Poſt Patrem Carolus lacrymans hæc carmina ſcripſi;
Tu mihi dulcis amor, te modo plango, Pater.
Tu memor eſto mei, ſequitur te mens mea ſemper;
Cum Chriſto teneas regna beata poli. F
Te clerus, populus, magno dilexit amore,
Omnibus unus amor, maxime Præſul, eras.
Nomina jungo ſimul titulis, cariſſime, noſtra;
Adrianus, Carolus; Rex ego, tuque Pater.
Quiſque legas verſus, devoto pectore ſupplex,
Amborum miſeris, dic, miſerere Deus.
Hæc tua, nunc teneat requies gratiſſima, membra;
Cum Sanctis anima gaudeat alma Dei.
Ultima quippe tuas donec tuba clamet in aures;
Principe cum Petro ſurge, videre Deum.
Auditurus eris vocem ſcio Judicis almum;
Intra nunc Domini gaudia magna tui.
Tunc memor eſto tui nati, Pater optime, poſco:
Cum Patre, dic, natus pergat & iſte meus.
O pete regna, Pater felix, cælestia Chriſti;
Inde tuum precibus auxiliare gregem.
Dum ſol ignicomo rutilus ſplendeſcit ab axe,
Laus tua, ſancte Pater, ſemper in orbe manet.

An Caroli vere ſint epitaphia. 132 *Subſcribitur tabulæ in eodem marmore,* Sedit beatæ mem. Hadrianus Papa annos XXIII. M. X. D. XVII. Obiit VII. Kal. Jen. *Hæc ex marmore ipſo, ita a ſe deſcripta ſub medium ſeculi* XV. *protulit Maphæus Vegius: qui quidem non clare dicit, Carolum epitaphii auctorem eſſe, ſed* ipſum

A dedicaſſe *Adriano*. *Clarius auctorem indicant Onuphrius Panvinius, ad ſuum Platinam notant, epitaphium a* Carolo editum *ſuiſſe: & Baronius, de Carolo loquens, quod regio ipſemet epitaphio Adriani ſepulcrum decoravit: Pagius vocat Caroli epitaphii conditorem: Crampius ait, a Carole amplæ tabulæ inciſum; & in Indice libri ſui, a Carolo Magno compoſitum fuiſſe. Eadem vox compoſitum, Lambecio & aliis paſſim communis eſt; nec temere aſſumpta videri poteſt, tum quia ipſe Carolus in epitaphio loquitur in prima perſona, tum quia ſe auctorem ipſe prodit, clariſſimis verbis aiens.* Carolus lacrymans hæc carmina ſcripſi. *Fatetur hæc talia eſſe, ut ſuadere poſſint, Carolum Magnum revera & auctorem & conditorem & compoſitorem epitaphii per ſe fuiſſe. Interea antequam ego plenius declarem me aliter ſentire ſuper auctore hujus epitaphii, debeo aliud, quod Theodulfus, epiſcopus Aurelianenſis, Caroli cum coævus & carus, eidem Adriano ſcripſit, huc etiam afferre, tam ad conſervandam majori in ſplendore memoriam Adriani; tum etiamad magis in-*

B *de probandam opinionem meam, quam dixi. Extat ipſum, a Sirmondo noſtra inter alia Theodulfi opera, tom. 3. pag. 189. editum, ut ſequitur.*

Epitaphii aliud Adriani.

133 Aurea funereum complectit littera carmen,
Verba tonant fulvus, & lacrymoſa, color:
Promere quæ Carolum compellis amorque dolorque
Me tuus, Adriani Præſul amate nimis.
Pontificum ſpecimen, lux plebis, norma ſalutis,
Vir pie, vir ſapiens, vir venerande ſatis:
Mente nitens, formaque decens, ſenſuque ridens,
Inclito amore vigens, ſpeque fideque cluens.
Tu decus Eccleſiæ, ſax ſplendens Urbis & orbis:
Carior, egregie, tu mihi luce, Pater,
Quem cum dira dies, non exhibitura ſequentem,
Eripuit vivis, res patuitque mihi;
Protinus agnovi veteris veſtigia luctus,
Morſque parentum oculis eſt revocata meis.
Tædia Pippini ſenſi venientia morte;
Bertradamque dolor (pro dolor!) iſte refert.
Cumque tui aſpectus, ſanctiſſime Papa, recordor,
C Corque oculoſque meos nil niſi luctus habet.
Munera grata tibi incolumi mittenda parabam;
Triſtia nunc mœſto pectore dona paro,
Marmora pro tunicis; proque auro flebile carmen,
Quæ gerat urna capax jam tua parva domus:
Quam quis ab occaſu properans, vel quiſquis ob ortu
Conſpicis, hic munus, quod venereris, habes:
Setus uterque, ſenex, juvenis, puer, advena, civis,
Quiſquis es, Adriano, die, ſit amœna quies.
Præſulis iſtius ſemper tu, Roma, memento,
Qui tibi tutor opum, murus & arma fuit.
Tu quoque ſucceſſor reſidens in ſede ſacrata,
Sis memor, oro, hujus, ſit Deus ipſe tui.
Hujc prece, grata quies detur Paulique Petrique,
Hunc quoque cælicolum cuncta caterva juvet.
Huic lucem concede piam, concede quietem,
Rex Deus; atque operis tu miſerere tui.
En eſt, quod fuerat pulvis de pulvere ſumptus,
Sed putres cineres tu reparare vales.
Credo quod hic pulvis tranſacta morte reſurget, D
Nec jam poſt tumulum ſit moriturus erit.
Hos apices quicumque legis; te noſce futurum.
Hoc, quod hic eſt, omnis hoc caro pergit iter,
Inde tuam mentem venturis caſibus aptans,
Oratu & precibus ſis memor hujus, ave.

compoſitum a Theodulfo ep. Aurelianenſi.

134 *Deum nunc ego quod ſentio, primum epitaphium Adriani, Carolo Magno communiter attributum, Carolum ipſum auctorem non habuiſſe; tametſi in illo dicat* Carolus hæc carmina ſcripſi. *Si nemque unde talis ſequela debeat deduci; æque debet Carolus cauſam auctor epitaphii ſecundi, quod nemo hactenus protulit. Eadem quippe modo loquitur Carolus ubique in prima perſona, & in primo quidem epitaphio,* Carolus lacrymans hæc carmina ſcripſi: *in poſteriori vero;* me Carolum promere *hæc verba* compellit amor dolorque tuus, Adriane. *Nulla igitur ſequela eſt, quod quis in poemate aliquo loquatur ſuo nomine & in prima perſona, idem quoque auctor permitti ſup. Solent* 114 *frequenter ſua fingere poeta alieno nomine, atque etiam oratores in proſopopœiis. Ex hoc igitur capite, quod videbatur præcipuum eſſe, concludi non poteſt, Carolum primi epitaphii auctorem eſſe, quod vulga volunt; quamvis ſua ſecundi, quod non volant. Quis igitur auctor? Secundo jam dicit Theodulfum epiſcopum Aurelianenſem. Primi agnoſco Flaccum Albinum Alcuinum. Uterque in æſtimatione ac familiaritate erant Caroli; cujus juſſu aut deſiderio uterque compoſuerint epitaphium Adriano defuncto, intima Caroli amico, in conſolationem Caroli majorem, ipſum facientes loquentem; wultiamque ſuam & amorem in Adrianum exquiſitis verbis exprimentem.*

Epitaphium primum compoſitum.

non Carolus erat,

ſed Alcuinus Abbas.

135 *Idem Alcuinus inter Poemata ſua num. ccxxi, habet etiam epitaphium cujuſdam Paulo, ad S. Martinum Turonibus, & forte ſub ipſo Alcuino Abbate, Monachi. Ibi inter alia ſic legitur.*

qui & mortuum ſuo loquentem in alio epitaphio ſuo.

Et cum perveneris ad hæc mea carmina quæſo;
Dic ſupplex, Paulo jam miſerere Deus.
Et Martine, decus mundi, Pater optime noſter,
Auxiliare piis, te precor, & precibus.
Cujus eram vivus ſemper devotus amore, F
Inque Deo Chriſto ſpes mihi ſacra fuit.
Paulus eram dictus, Martini famulus almi,
Tranſcurri modicum tempus in orbe meum.
Fraternis fueram manibus mox conditus iſta,
Quæ mihi perpetua eſt & domus & requies.

Inducitur hic Paulus, & quidem mortuus ac ſepultus, loqui de ſe ſæpeque rebus in prima perſona; cum tamen ipſe carmen facere poſt mortem non potuerit: & conſtat vel ex ſolo ſtylo, Alcuino eſſe. Unde nullis mirum videri debet, quod ab eodem Carolus, qui adhuc vivebat, inducatur ſic loqui cum Adriano mortuo, in ſua ipſius perſona. Ita placuit Poetæ.

Caroli ſcripta propria non nuncupat Alcuinus

136 *Ad hæc, ſi Caroli ipſius compoſitæ forent epitaphia iſthæc ambo, aut alterutrum, voluiſſent illa ſeu Theodulfus; ſeu Alcuinus vendicare ſibi; nec aſſumpſiſſent ea ſua carmina referre tamquam ſuum, quod ſine injuria Auctoris proprii negotiabant. Sed ut magis ſtudebant gloriæ Caroli, quam ſuæ; mavuiſſent ei ſua ipſorum carmina attribuere eorum tamquam auctori, quam quæ illo compoſuerant, arrogare ſibi. Atque ex hoc ipſo ſtudia ſua in Principem, ſuaque in ipſum benevolentia ſingulari (ut nihil adulationis acceſſerit) conſeri auctores iſti poſſunt, epitaphii & nomen Caroli inſeriſſe & in*

inter poemata ſua.

ſuc-

A *preſens ejus ſcripſiſſe ſua. Sed aeque verisimile eſt a collectoribus poematum Alcuinas ac Theodulfi, illis immissa fuiſſe epitaphia, de quibus agimus, ut illi ſcriviſſent, ab auctoribus iſtis fuiſſe vere compoſita. Abſque tali quippe ſubſidio, unde fuit quod determinare potuerint collectores, cur illa potiſſimum ad Alcuini ac Theodulfi poemata referrent. Quin imo, nomen Caroli, ac prima perſona, in qua ſequitur, debuiſſent collectoribus ſuadere ac perſuadere, utriuſque poematis auctorem eſſe ipſum Carolum, ut id de duo epitaphio perſuaſerunt alios, qui illud legerunt inciſum marmori in baſilica Vaticana. Cum autem illud factum noverint, debent alioquin collectores habuiſſe ſcientiam, non Carolo, ſed Alcuino alterum, alterum Theodulfo, tamquam auctoribus tribuendo eſſe epitaphia praedicto.*

quae olim in epitaphio, eumdem ſtylum & auctorem ſapiunt

137 *Accedo etiam evidentius argumentum, quo demonſtratur epitaphium, quod extat apud Alcuinum (hujus enim ſolius cauſa diſſertationem orſi ſumus) ipſius Alcuini compoſitionem eſſe. Id enim manifeſte evincunt ſtylus & formulae loquendi, quae in epitaphio iſto aeque ac in aliis Alcuini poematibus paſſim eluceunt eadem, iiſdemque non raro verbis expreſſo. Ecce ſpecimen, aſſertum noſtrum abunde, uti ego quidem exiſtimo, probaturum. Epitaphium primo ſtatim verſu ſic habet de Adriano Pontifice:* Hic Pater Eccleſiae, Romae decus, inclitus Auctor. *Poema vero Alcuini* CCVII. *ſic de Paulino;* Olux Auſoniae, patriae decus, inclitus auctor. *Et* CCXVI. Salve Roma potens, mundi decus, inclita mater. *Item in poemate* CCLXVII. *quod continet epitaphium Pauli, de quo ſupra, apud S. Martinum monachi (ut fciet, etiam ibi eluceat ſtylus Alcuini) loquitur Paulus;* Mox Martinus amor rapuit me inclitus auctor. *Alibi leges,* Incline Paſtor. Doctor inclitus orbis. Inclita tecta. Plebs inclita. Soror inclita.

B

ex ſimilibus loquendi formulis.

138 *Redeo ad epitaphium Adriani, cujus verſus* XIV. *hic eſt:* Urbs caput orbis honor, inclita Roma. *Similia leguntur, Poemate quidem* CCXVI. *Tu caput orbis, honor, magne Leo Papa.* CCXV. *vero,* Urbs caput orbis habetur, maxima Roma. *Accedo huc e Poemate* CLXVIII. Roma caput mundi, mundi decus, aurea Roma. *Familiaris eſt Alcuino particula* ubique, *conjuncta cum particula* ſemper *in uno eademque verſu. Quod etiam in epitaphia Adriani obſervare licet. Verſus enim* VIII. *ſic legitur;* Exornare ſtudet... Semper ubique ſuo templa ſacrata Deo. *In Poemate autem* CCLXVIII. *quod dixi eſſe epitaphium Pauli monachi, verſu ultimo ſic is alloquitur Fratres ſuos;* Volque volete, mei, ſemper ubique Deo. *Poemate* CCXII. Cernit ubique ſuae ſemper nova gaudia mentis. CCXVI. Te precibus pariter conferre ſemper ubique. CCXIX. Flagitsmus ſemper ubique. CCXXII. Tu fugis a nobis ſemper ubique ruens. *Similia voce Poemate* CCLXXIV. CCLXX. *&* CCLXXI. *In epitaphio ſic alloquitur Carolus Adrianum;* Tu mihi dulcis amor, te modo plango, pater. *Et Poemate* CCLX. *ita ſermonem convertit Alcuinus ipſe ad ſororem ſuam:* Tu mihi dulcis amor ſemper, ſoror inclita ſalve. *Rurſus epitaphium de Adriano,* Pauperibus largus, nulli pietate ſecundus. *Poema* CCXXXI. *de S. Vitgilio ep.* Vir pius & prudens nulli pietate ſecundus.

C

Epitaphia Alcuino auctori haud ſine fundamento adjudicata.

139 *Superſedeo pluribus exemplis, quandoquidem ex aliatis ſufficienter concludi poſſe videtur, aut Carolum regem ita ſtylum imbibiſſe Alcuini, ut eodem ipſe, quo ille, ſcripſerit; aut epitaphium Adriani,* Hic Pater Eccleſiae, *Alcuino tamquam auctori & compoſitori adjudicandum eſſe, licet bonae fidei Regis Domini ſui dedecus, ut veluti ab ipſo compoſitum extaret epitaphium iſtud Adriani, quem Carolus virorum ac mortuum ſumma veneratione proſecutus fuit. Si quis interea Carolum, non auctorem proprie, aut conditorem, aut compoſitorem, ſed auctorem latiore ſenſu dictum, epitaphii eſſe velit, quia ipſum juſſit componi & ſepulcro incidi, per me licet. Sic enim & nos quae fieri jubemus, eadem cenſemus feciſſe. Et miniſtri principum multa ſcribunt, componuntque in perſona dominorum ſuorum, quae hiſce adſcribuntur, quamquam ab his nec ſcripta nec compoſita ſint. Sed ille ſenſu aeque Theodulfiano, quam Alcuiniano earumus auctor dici Carolus poterit.*

D C. J.

non recipiatur epitaphium

quod etiam innuit ex aevi chronicon.

140 *In eodem ſenſu de Carolo ſcribit Chronicon breve Auctoris Carola coevi, quod res ejus ab anno* DCCXCIV. *per decennium geſtas, tantummodo complectitur; atque a Petro Lambecio ex codice Ms. bibliothecae Auguſtiſſimi Caſaris Vindobonianae, in Commentariis de eadem bibliotheca, lib. 2. cap. 5. pag. 378. impreſſum legimus hunc modum ſub anno* DCCXCV. Ipſo die VIII. Kal. Januarii, lonctae memoriae Dominus Adrianus ſummus Pontifex Romanus obiit, pro quo Dominus Rex, poſtquam a planctu ceſſavit, orationes per univerſum chriſtianum populum intra terminos ſuos fieri jugavit, & eleemoſynas ſua pro eo multipliciter tranſmiſit, & epitaphium, aureis litteris in marmore conſcriptum, juſſit in Francia fieri, ut illud partibus Romae tranſmitteret ad ſepulturam ſummi Pontificis Adriani ornandam, *Juſſit epitaphium fieri, non compoſuit.*

E

DE CONFESSIONE S. PETRI IN BASILICA VATICANA.

§. I. De Confeſſione, ejuſque acceptione varia.

Confeſſio quid ſit.

CIsoum inſpectis altaribus facelliſque navis tranſversa, accedo propius ad cryptam ejus ſubterraneam ſeu Confeſſionem S. Petri, ad altare majus, & ad aſpidem, quae tantiſper tranſilivimus. *Varia variis in locis eccleſiae fuerunt ac ſunt, quae corpora aut Reliquias Sanctorum ſuorum, in cryptis ſubterraneis reconditas, adificata deſuper altaria, religioſe conſervant: quae conditoria, Graecis* Martyrium, *Latinis* Confeſſio *appellari, etiam antiquiſſimis temporibus, conſueverunt, evantque ut plurimum ſubter altare principe. Atque haec Confeſſio S. Petri, de qua loquimur, paſſim accipi ſolet, tam pro altari, quod in eccleſia conſpicuum eminet, quam pro crypta, quae ſubtus latet. Quibus aliqui velus tertium Confeſſionis membrum addunt* tabernaculum *ſive* cyborium, *quod quatuor columnis elevatum, altare deſuper tamquam umbella tegebat. Verum cum tale cyborium non in omnibus Confeſſionibus inveniatur, pro earum univerſim dici non poteſt. Imo ne altare quidem ipſum ſupra cryptam in eccleſia conſpicuum, proprie Confeſſio eſt. Ega certe in hac lucubratiuncula de baſilica S. Petri, illud pro Confeſſione aut Confeſſionis membro nolim acciperi, ſecutus Anaſtaſium alioſque veteres, quos obſervo altare illud crebro vocare* altare majus *aut* altare S. Petri, *atque per iſta epitheta ipſum diſtinguere ab aliis altaris, quod, ut modo dicam, in ipſa crypta ſuit, & ſaepe*

F

A *appellatum ergo* altare ſepulcri S. Petri, *altare* C. J. ſuper ſepulcrum S. Petri, *altare* intus in Confeſſione. *Perſpicuum hujus diſtinctionis exemplum dabit noſtra Benedictus Canonicus, ſeculi* XI. *ſcriptor, inquiens, quod Papa ingreſſus Confeſſionem*, incenſat altare ſuper ſepulcrum S. Petri, *ibique ſedet in ſubſellio. Finito autem officio*, inde *exiens*, aſcendit ad majus *altare* & incenſat.

142 *Interim ſciendum eſt, quod amplioremi longe notionem* vox Confeſſio *paſſim habebat apud Anaſtaſium, referaturque ad quodlibet altare, ſive intra cryptam, ſive extra ſitum; in aut ſub quo corpora aut reliquiæ Sanctorum condita aſſervantur: imo ipſa ipſanotheca & ſepulcra Sanctorum, ſub altari poſita, Confeſſio quoque appellantur. Notandum preterea, quod Anaſtaſio, de baſilica Vaticana loquenti, vox* Confeſſio *ſimpliciter ſumpta, aut* Confeſſio B. Petri, *ſonet cryptam ſubterraneam, modo tamen modo ſolum altare, quod in crypta eſt*: Confeſſio *vero* altaris *ſimpliciter, nulla addito Sancti aut oratorii nomine; ſonet eidem altare majus baſilicæ totius. Si tamen vox* Confeſſio *aut* Confeſſio altaris, *reſtringatur ad certum aliquod oratorium aut Sanctum, ſignificabit altare,* B *quod modo oratorio eſt, cum fuit mihi reliquiis.*

143 *Imprimis cryptam ſubterraneam totam ſignificari vox* Confeſſio, *oſtendi poteſt ex omnibus Anaſtaſii locis, ubi legitur Pontifices, reges, canones, aliive Confeſſionem* ingreſſi fuiſſe, *in ea* ſedule *aut* manſiſſe. *Exempla frequentia occurrent infra. Idem Anaſtaſius in Sixto III. Papa ſcribit, Valentinianum Auguſtum, imaginem auream &c. ſuper* Confeſſionem B. Petri Apoſtoli obtuliſſe; *qua loquendi formula etiam alibi utitur: eaque, opinor, intelligendum eſſe altare, quod eſt ſuper Confeſſionem in ipſa crypta; nec, quod eſt ſupra in baſilica. Similem & clariorem exipum ſubminiſtrat bulla Gregorii Papæ IV. apud Lambecium in Originibus Hamburgenſibus pag.* 129. *ubi Pontifex*, poſito capite & pectore ſuper corpus & Confeſſionem S. Petri Apoſtoli, *tribuit Anſebario publicam ubique evangelizandi facultatem. Qua poſitio capitis & pectoris utique in crypta facta eſt vel ſuper altare ejus, vel ſuper pavimentum ad oſtiolum ſepulcri, per quod etiam pallia pontificalia demitti ſolebant. Ad eandem cryptam referri quoque debent loci frequentes Anaſtaſii. Pag.* 46. invellivit *Honorius* Confeſſionem B. Petri ex argento puro, quod penſat libras CLXXXVII. *Pag.* 117. *Hadrianus* Confeſſionem B. Petri totam intus ex auro puriſſimo in laminis diverſiſque hiſtoriis compte ornavit, pondera trecentorum librarum ponens. *Sixtus III pag.* 26. ornavit de argento Confeſſionem B. Petri Apoſtoli, quæ habet libras CCCC.

144 *Oſtendi nunc debet*, Confeſſionem altaris *ſimpliciter, denotare altare majus. Leo IV. pag.* 288. *obtulit in baſilica B. Petri Apoſtoli* ante Confeſſionem ſacri altaris *a dextris & a ſiniſtris ad decorem ipſius baſilicæ, Angelos ſex ex argento mundiſſimo, penſantes libras* LXIV. *Sermo hic Anaſtaſio eſt de altari majore; uti indicant verba ipſa; & mentia, quam ibidem ſubdit de cyborio ejuſdem altaris & presbyterio. Idem, pag.* 181. *renovat altare* B. Petri *violatum & ſpoliatum a perfidis Saracenis*, non tantum Confeſſionem ſacram, verum etiam frontem *ejus honorifice prætexuit & paulo poſt*, Confeſſionem crebro dicti altaris *majoris ex tabulis argenteis ad antiquum decus & ſtatum perduxit. Hæc de altari majori ejuſque Confeſſione, diſtincta a Confeſſione B. Petri ſeu crypta ejus ſubterranea in baſilica Vaticana, accipi debere certum eſt.* D

145 *Colligo autem ex eodem Anaſtaſio, alia quoque altaria, tum in eadem baſilica, tum aliis, hujuſmodi Confeſſionem habuiſſe, & hanc ſæpe appellatam fuiſſe, ut ex allatis jam teſtimoniis diſci poteſt*, Confeſſionem altaris. *Talis enim fuerit* Confeſſio, *quam* cum ſacro altari *ſuo argentea tabulis decoravit, Sanctorumque effigiebus prorogavit Leo IV. in eccleſia Sanctorum quatuor Coronatorum, de qua Anaſtaſius pag.* 184. *Quid enim intereſt inter has duas loquendi formulas, quo minus idem ſignificent?* Confeſſio ſacri altaris, & Confeſſio cum ſacro altari. *Similiter pag.* 73. *Gregorius III. in oratorio, quod fecit intra baſilicam S. Petri juxta arcum principalem (vidi de illo poteſt ſupra Seſſio B. litt. l.)* veſtivit faciem altaris & Confeſſionem argento. *Item in baſilica S. Adeæ Apoſtoli* apud S. Petrum Apoſtolum *fecit Symmachus (qui ipſam conſtruxerat)* cyborium *altaris ex argento*, & Confeſſionem. *Eandem Gregorius III. poſtea veſtivit argento, quod deauravit auro puriſſimo. In his autem, uti cyborium eſt pars altaris, ſatis ſampti; ita pariter pars ejus erat* Confeſſio: *illud, pars ſuperior; hæc, inferior. Atque ballenus allata ſufficiant ad perſuadendum eum, qui non perviscaci; quod altaria quoque ſuas habuere Confeſſiones, non ſubterraneas, ſed ſub altaris tabula excavatas, in quibus probe ornatis, ut plurimum deponebantur reliquiæ Sanctorum, quemadmodum Sergius II. apud Anaſtaſium pag.* 173. *legitur*, in Confeſſione (*quam in baſilica Salvatoris conſtruxit mirificam, argenteiſque tabulis, auro perfuſis, fulgide compſit ac conſecravit*) propriis manibus reliquias poſuiſſe. E

146 *Videtur interea Confeſſio etiam accipi poſſe* pro lipſanotheca, *qua in predicta Confeſſione, ſub tabula altaris excavata reponerentur. Quod dum commonſtro, ſimul etiam innotoſcet amplius, quod voces* Confeſſio & Confeſſio altaris, *non tantum ad cryptam hypogæam aut altare majus baſilicæ Vaticanæ referantur; verum etiam per additum Sancti aut oratorii alterius nomen, reſtricta, ſignificent Confeſſionem talis Sancti aut oratorii, & quidem (uti ego exiſtimo) ſumptam pro lipſanotheca. Pluria talis ſignificationis exempla habet Anaſtaſius congloboata in Hilario Papa, qui ſuit, pag.* 28. oratoria tria *in baptiſterio baſilicæ Conſtantinianæ*, F S. Joannis Baptiſtæ, & S. Joannis Evangeliſtæ, & ſanctæ Crucis; *omnia ex argento & lapidibus pretioſis*. Confeſſionem S. Joannis Baptiſtæ fecit ex argento, quæ penſabat libras centum, & Crucem auream: & Confeſſionem S. Joannis Evangeliſtæ fecit ex argento, *quæ penſabat libras centum* & Crucem auream. In oratorio ſanctæ Crucis fecit Confeſſionem; ubi lignum dominicum poſuit incluſum (*uti loquar ut Regum & Thuanum*) in Cruce aurea cum gemmis, quæ penſabat pondus librarum xx. Crux *videlicet: Si enim relativum* quæ *reſpiceret* Confeſſionem, *uti priora duo; januas* Confeſſionis *duplum & ſemis amplius ponderaret quam* Confeſſio *ipſa. Sequitur enim*: Fecit ex argento puriſſimo in Confeſſione januas, peſantes pondus librarum L. *Denique* ſupra Confeſſionem *fecit* aureum arcum, qui penſabat libras IV. quem portant columnæ Onychinæ; ubi ſtat agnus aureus, penſans libras duas.

147 *Liquet ex hic, oratoria quoque particularia, qualia ſunt S. Joannis Baptiſtæ, S. Joannis Evangeliſtæ & ſanctæ Crucis, habuiſſe* Confeſſiones *ſuas*

1. eam multiplicem

Sumitur 1. pro crypta ſubterranea,

2. pro altari majori,

vel & diverſum Sanctorum,

3. pro lipſanotheca

nomine,

quæ ſuppo-nit altari, & inde amo-veri poſſit;

A ſunt, & quidem argenteas. Sed ne ha fuerint ebrea argentea, quæ puni pro libitu ſub altari atque inde removeri potuerint; ne vero ornamenta tantum argentea, per ravum altaris intus aut forte depoſita, unde Confeſſio denominetur argentea, non fuiſſe conſtat. Primum videtur innuere particula quæ, ad Confeſſionem relata, quam indicat pependiſſe libras centum: videlicet totum illud, quod Confeſſio erat, centum libras pependiſſe innuit. Si ufus fuiſſet Anaſtaſius particula quod. & confeſſionem Papa feciſſet ex argento, quod penſabat libras centum; nullam argentum illud ad ornatum Confeſſionis, quam ad ſolidum ex argento rupſam reſervet. Nunc vero ſecus facio, eo etiam argumento motus, quod nullos habuerit Pontifex reliquias illorum Sanctorum, quibus Confeſſiones ibi curavit fieri, certo nullas legitur illis impoſuiſſe: & ſi quas impoſuiſſet, non minus id videtur indicaturus fuiſſe Anaſtaſius, quem indicaverit, impoſuiſſe Crux aurea reliquias de ligno Dominico. Obtinuerit igitur jam tum uſus Eccleſia, qui deinde, & noſtro hoc ætate perfrequens eſt, ut beatis ſanctiſve hominibus, quorum ſacra corpora, ſub altaribus bene defoſſa, aut poſt illa muro clauſa, latent; ſtatuantur in ravo altaris capſa pretioſiora, aut omnino vacua, aut particulam tantum aliquam reliquiarum habentes, tumulum cenotaphii, qua ſub aſpectum accedentium ad altare eudant, latentis theſauri monent, atque excitent ad venerationem Sanctorum.

B

148 *Talem capſam ſeu cenotaphium* (ut plura teſtorum) *vidimus eorum in baſilica Ignatiana Societatis Jeſu Romæ in altaris ſtructo, ſub quo defoſſa, cum capſa ſua plumbea, latebant oſſa B. Aloyſii Gonzaga, priuſquam anno* MDCIC. *tanti ferentur ad ſacellum novum, nomini ejus magnifice extructum ab illuſtriſſima familia Lancellotta, opem beneficii Juvenis non ſemel experta. Simile cenotaphium poſuerit etiam Doctor gentium Valentinianus Auguſtus; quando regotia Sixti Papæ III. apud Anaſtaſium pag. 26. fecit* Confeſſionem B. Pauli Apoſtoli ex argento puriſſimo, quæ habet libras ducentas. *Quanto enim hæc fuit Confeſſio? Non illud ſepulcrum, quod reliquiæ Apoſtoli condebat, ſtruturque circum fuiſſe & in crypta latuiſſe jam inde a tempore S. Silveſtri Papæ. Non etiam fuerit Confeſſio illo tempore altaris extravaſati; non, quia illi ornando durenta argenti libra impendi non potuerint; ſed quia tota Confeſſio dicitur ducentas libras pependiſſe; qui modus loquendi videtur indicare, Confeſſionem fuiſſe opus aliquod abſolutum per ſe, & aptum, cui reliquiæ Sanctorum committerentur: poteſque poſitum fuiſſe ſub altare S. Pauli, ad cognoſcendum accedentibus pia fidelibus recordationem latentium infra reliquiarum Apoſtoli; atque ita excitandum in animis earum majorem pietatis ſenſum, & obtinendi quod petunt fiduciam: quæ ob res expoſitum quoque ſub altare fuiſſe cenotaphium B. Aloyſii diximus. Iſtiuſmodi porro cenotaphia merito Confeſſiones appellata fuiſſe in loco, ubi poſita fuerint ſub altari, qui eorum ipſe Confeſſio dicebatur, nemo eſt cur negari debeat aut poſſit.*

cenotaphii B. Aloyſii Romæ,

quidem & fecerit Valentinianus imp. S. Paulo via Oſtienſi.

Ad locum in Confeſſione ubi hujuſmodi.

149 *Sed quid de* Januis quinquaginta librarum, quæ ex argento puriſſimo fecit Hilarus in Confeſſione? *Non opinor, ipſius ebreæ ſeu cenotaphii fuiſſe januæ illas. Quæ enim proportio januarum, pondo quinquaginta pendentium, ad Confeſſionem pendentem non amplius quam pondo centum? Ad hæc, dum Confeſſionis pondus ſimpliciter dicitur fuiſſe librarum centum, ferme utique eſt de Confeſſionis tota cum ſuis januis; ſi quas tamen januas habuit; & non potius ſuperne aperiebantur & clau-*

debatur. Quod ſi etiam contendatur, habuiſſe januas; non potuerunt illæ, habita ratione totius operis, tanti pondoris fuiſſe, ut in textu memorantur. Quapropter exiſtimo, januas illas potius conſtitui debere, in ſepto, quod ravum altaris circumdederit, aut cancellis aut cubulis ſive ex argento ſive alia materia contextis mantitum; in cujus medio fuerint portæ, per quas Confeſſio, ſumpta pro ipſa confeſſione, inferri in cavum & efferri potuerit. Denique ſupra Confeſſionem fecit Hilarus aureum arcum-librarum xv. *quem portant columnæ onychinæ, ubi (id eſt ſub arcu, uti ego quidem exiſtimo) ſtat agnus aureus peſans libras duas. Totum hic ornatus commodiſſime poterit intelligi ſuperimpoſitus fuiſſe ſipſanotheca; qua plana ſuperne fuerit, aut leviter ex omni parte elevata, formaverit in ſumma planum, in quo apte conſiſteret agnus ſub medio arcu, non aut duabus utrimque columellis ſuſtentato. Si alium Confeſſionem hic intelligas quam ſipſanotheca, ventipe debet arcus aureus cum ſuis columnis & agno fuiſſe poſitus ſuper altare. Sed ne arcus quatuor ſimilium librarum auri & agnus librarum duarum, juſtum conferi poſſint habuiſſe proportionem cum totius magnitudine altaris? Ubi hæc ſunt, ventamus ad delineationem Confeſſionis antiquæ S. Petri, de qua initio hujus paragraphi.*

D C. J.

E

§. II. Quid Confeſſio S. Petri in baſilica Vaticana, ſumpta pro crypta hypogæa.

Confeſſio S. Petri (*idem fere intelligi debet de Confeſſione S. Pauli*) *adiculo una cubiculum ſubterraneum, imo duo cubicula talia, alterum altero depreſſius, ſubter majus altare baſilicæ, in medio navis tranſverſa ante apſidem. Cubiculum ſuperius fuit juſta magnitudinis & plurium hominum capax, eoque e plano baſilicæ deſcendebatur per gradus, atque introibatur per cancellos & portam, qua pandi claudique poterant. Intus cooperiebatur fornice aut ravata, columnis quatuor ſuſtentata. In media ſtabat altare, quod ſubtus cavum erat uſque ad pavimentum, adiiciturque urna ſeu ciſta; in cujus fundo ſeu pavimento fuit feneſtella, aut potius foramen, cum reopercula ſua, quod claudo cetam & aperiri poterat. Si quis vero per illud pronus diſpiciebat, altarem detegebat cubiculum, magis ſubterraneum, in eoque monumentum abeneum ingens, ſuperne ornatum cruce aurea, rotundi intra ſe loculum cum ſacris Apoſtolorum ipſanis. Atque hæc quidem forma erat Confeſſionis S. Petri propriis dicta.*

Deſcriptio Confeſſionis S. Petri antiqua,

F

151 *Altare majus, quod ſupra Confeſſionem eminere in medio navis tranſverſa jam diximus, ſtabat in choro, ſeu potius in preſbyterio, verſus teſtudinem ſeu apſidem eccleſiæ principem: & tum preſbyterium quam chorus (ſi hæc loca diſtinguas) ſeparabantur pariete, ex utraque parte procurrente uſque ad murum anteriorem, qui frons Confeſſionis appellabatur. Dicti pariete muniebatur concolice: atque ubi etiam cancelli videntur aliquando preſbyterium ſeparaſſe a veſtibulo, quod dixi frontem Confeſſionis appellari. Ante veſtibulum aſſurgebant columna exquiſitæ duodecim, duplici ordine a meridie in ſeptentrionem diſpoſita (prout videre eſt in ichnographia) formabantque porticum, veſtibulum Confeſſionis obtenſam, portiſque teſtibus eo tranſmittentem. Harum ſingulæ erant in utroque capite portitus, qua meridiem ac ſeptentrionem reſpiciebat: tertia vero in medio ejuſdem, qua reſpicit partem mediam baſilicæ. Per hanc mediam ingredientes tranſmittebantur recta ad ve-*

& quæ illic circumſtant terram.

A *ſtibulum & caput graduum Confeſſionis ; per illas* C. I. *autem laterales tranſmittebantur eodem oblique. Media videtur cara, & Principibus tantum, aut ſolemni pompa ad Officium faciendum progredientibus patuiſſe ; laterales vero quotidie & promiſcua turbæ. Reliqua iſtius porticus intercolumnia, ſolitum extimi ordinis, habebant ſepta ſua, aditum prohibentia ; qualia etiam continuabantur ab utroque porticus capite ad uſque presbyterium & ultra, elevata pectore hominis tenus : quamobrem & pectoralia vocabantur, plicati rugæ, neſcio an vitio, dicta. Hiſce omnibus ultimus ne dives varii temporibus acceſſit ornatus, de quo poſtea.*

Similis mu- 152 *Hujus Confeſſionis delineationi, licet diſtincta & clara, lucem aliunde fortaſſis affundet clarior deſcriptio eccleſiæ Cantuarienſis vetuſtiſſimæ; prout illa olim fuit ; paulo ante archiepiſcoparum B. Lanfranci, cujus electio in annum* MLXX. *incidit, flammis conſumpta. Deſcripſit illam Edmerus ſive Eadmerus, Monachus Cantuarienſis, individuus S. Anſelmi, qui Lanfranco anno* MXC. *archiepiſcopo ſucceſſit, in itineribus curiſque poſtea libus ſocius & adjutor, quocum & Romæ diu fuit, & baſilicam S. Petri ejuſque Confeſſionem per otium vidit ; laudatur nobis tamen a. Aprilis, ad Acta ejuſdem S. Anſelmi, quæ etiam ipſe ſcripſit. De Edmero ille Gervaſius, porior monachus Cantuarienſis, dimidia forte poſt mortem ejus ſeculo, ſic ſcribit, inter decem Hiſtoria Anglicanæ Scriptores anno* MDCLII. *Londini impreſſi ; col.* 1491. Edmerus, venerabilis Cantor, in opuſculis ſuis veterem eccleſiam ea more Romanorum factam, deſcribit ; quam Lanfrancus Archiepiſcopus, cum archiepiſcoparum ſuſciperet, combuſtam inveniens, funditus evertit. *Et paulo poſt producit ejuſdem Edmeri verba, de eccleſia illa antiqua, & forte a S. Auguſtino, Romanorum more, ſtructa.*

antiqua crypta ecclæſia Cantuarienſis. 153 Venerabilis Odo corpus B. Wilfridi pontificis Eboracenſium, de Rhipur ſublatum, Cantuarium tranſtulerat, & illud in editiore ecthe ca, ut ipſemet ſcribit, hoc eſt in majori altari, quod in orientali presbyterii parta parieti contiguum, de impoſitis lapidibus & cæmento C eatructum erat, digniter collocaverat. Erat enim ipſa eccleſia ... ſicut in hiſtoriis Beda teſtatur, Romanorum opere facta, & ea quadam parte ad imitationem eccleſiæ beati Apoſtolorum Principis Petri, in qua ſacratiſſimæ reliquiæ totius orbis veneratione celebrantur, decenter compoſita. Porro aliud altare, congruo ſpatio antepoſitum prædicto altari erat, dedicatum in honorem Domini noſtri Jeſu Chriſti, ubi quotidie divina myſteria celebrantur. In quo altari B. Elſegus caput B. Swithuni ... cum multis aliorum Sanctorum reliquiis ſolenniter repoſuerat. Ad hæc altaria nonnullis gradibus aſcendebatur a choro cantorum ; quam cryptam vel confeſſionem Romani vocant, ſubtus erat adinſtar *& ipſa ſub altari ma-* Confeſſionis S. Petri fabricata, cujus fornix eo *jeſtatis* in altum tendebatur, ut ſuperiora ejus non niſi per plures gradus poſſent aditi. Hæc intus ad orientem altare habebat ; *in quo* caput B. Furſei *aſſervabatur. Ad occidentem vero locus erat, ubi quieſcebat B. Dunſtanus*, qui maceria forti ab ipſa crypta dirimebatur. Jacebat namque humatus in magna profunditate terræ ante ipſos gradus, *quibus aſcendebatur ad presbyterium, monumento ſuper impoſito* in modum pyramidis grandi ſublimique ſtructura, habente ad caput Sancti, altare matutinale, *idem, opinor*, ubi (*ut paulo ante dixit*) quotidie divina myſteria celebrantur. Inde autem ad occidentem chorus pſal- D lentium in aulam eccleſiæ porrigebatur, decenti fabrica a frequentia turbæ ſeclusus. *Addit poſt hæc Edmerus alia de ſitu ejuſdem antiquæ eccleſiæ, & de reſtauratione ejus ; ac tandem concludit* : Quæ ita ſe habuiſſe ſine ulla ambiguitate fateri veraciter poſſum, quippe qui propriis oculis omnia cum fierent intuitus ſum, & diligentiori ſtudio tenaci memoriæ commendavi.

154 *Varia hic ſunt, quæ præmiſſam delineatio-* *& diuro nem ex parte veluti in fabula repræſentant ; puta, aliunde ſe quod crypta hujus eccleſiæ fuit adioſtae Confeſſio- complens.* nis S. Petri ; *quod æque ac illa fuit ſubter altari in medio eccleſiæ conſpicuo ; quod fornix ejus, uti etiam in Confeſſione S. Petri, tam fuit elevatus ſuper pavimentum coitque eccleſiæ, ut hinc per plures gradus debuerit aſcendi ad presbyterium ejuſque altare : quod intus quoque in crypta altare fuit : quod prope cryptam (ſi minus infra altare ejus ut in S. Petri) ſolo muro inde diremptum jacuit corpus S. Dunſtani, totius regni religione celeberrimum, & quidem in magna profunditate terræ : quod denique chorus pſallentium (locum hunc nos in baſilica S. Petri veſtibulum Confeſſionis appellavimus)* E *a presbyterio verſus aulam eccleſiæ utrobique porrectus ; & decenti ſepte a turba populi circum ſeclusi fuit. Quæ & alia curioſus lector, ſi paulo attentius conſideraverit, comperiet, ferre eadem fuiſſe in utraque eccleſia. Hæſitabit tamen fortaſſis ad verba Edmeri dicentis, quod Romani choeum cantorum* cryptam vel Confeſſionem *vocent. Ego certe hic hæſito, nec capio, quo ſenſu crypta ſit locus in eccleſia plano ſuperne apertus, qualis eſt chorus iſte ; licet* nonnullis gradibus *inde aſcendatur ad altaria presbyterii : & minus capio, quinam Romani & quando locum iſtiuſmodi vocaverint* Confeſſionem. *Imo dum meus Auctor vocem* Confeſſio *velle ſumit pro crypta ſubterranea eaque fornicata, videntur præcedentia verba, tam diverſum ſonantia, e calamo ejus vix fluere potuiſſe. Opinor igitur aliquid ibi deficere, quod addita voce* domus *aut alia, ſuppleri debeat, & ſic legi textus.* Ad hæc altaria nonnullis gradibus aſcendebatur a choro cantorum : domus vero, quam cryptam ſau F *&c. Sed quæ abripitur a via noſtra propter ſcrupulos incidentes, qui calcari potius deberent, quam removeri cum diſpendio temporis & mora itineris noſtri cupientium progredi ad Confeſſionem B. Petri.*

Presbyterii & chori, loca diſtincta. 155 *Nihilominus unum adhuc per tranſennam obſervare hic debeo, videlicet, quod locus, in multis eccleſiis muro continua, altare majus includente, cinctus ; eoque ab ambitu ſeparatus, qui paſſim chorus appellari ſolet ; dividatur Edmero & Gervaſio prædictis, in* chorum pſallentium, *ſive* cantorum & presbyteriom. *Edmerus quippe extendit presbyterium ab altari Jeſu Chriſti, quod in medio erat retrorſum verſus finem eccleſiæ ; chorum vero pſallentium extendit ab eodem altari antrorſum, verſus frontiſpicium, & chorum aliquot gradu presbyterio depreſſiorem fecit. Gervaſius autem novam eccleſiam, a Lanfranco reſtauratam deſcribens, ambo illa loca, inter ſe diſtincta, uno eoque cantinæ muro cingit. Qui murus, inquit col.* 1294. continebat chorum monachorum, presbyterium, & altare magnum ... De choro ad presbyterium tres erant gradus *in hac nova eccleſia, in antiqua videntur plures fuiſſe* ; de pavimento presbyterii uſque ad altare, gradus tres, ad ſedem vero patriarchatus, *qui in fine presbyterii elevabatur*, gradus octo. *Anterior pars chori*, chorus pſallentium, *& canentium, & quo-*

deque

A *deque* Monachosum *appellatur; quia hi illic ſedilia habebant & pſallebant Deo officia divina. Pars poſterior ideo videtur appellari presbyterium; quia presbyteri illic ſolemniter operabantur ſacris, & officia eccleſiaſtica obibant, dum in choro monachi cantabant. In veteri baſilica S. Petri locus, qui a presbyterio antrorſum continuato ſepta includebatur, non aberat ea aut nomine, ſed veſtibulum Confeſſionis (quod aliquando etiam veſtibulum altaris, & presbyterii appellatur) fuit; ut jam diximus & porro dicturi ſumus. Nunc eò, & ad Confeſſionem ipſam S. Petri redeamus; ſingula, quæ poſuimus, probaturi illuſtriusque pro modulo noſtro auctoritate antiquorum.*

§. III. De Confeſſionis S. Petri capacitate, altari, porta, cancellis, gradibus.

Fuit patrum noſtrorum memoria Confeſſio S. Petri plane mauro ita obſcura & clauſa, ut aditus eo non pateret; & Longus in ſua ad Urbanum VIII. relatione ait, ſe illorum ſalutem obſtructam adhuc vidiſſe, priuſquam a Clemente VIII. reuoueretur. Anno Iulio II. Probatur, quo in ritu propoſita ſint,

B *cum poſterior baſilicæ pars cœpta eſt dejici, ita obſirmata fuerit Confeſſio, quo ſecurius, qua in ea ſint, conſervarentur poſteritati; an ullus deceſſorum ejus id fecerit, equidem definire nequeo. Illud interea certiſſimum eſt, olim multis ſeculis, aſtar ſacra adicula aut cubiculo, habuiſſe portam ſuam, & intus ſpatium ſatis amplum; frequentatumque fuiſſe officiorum divinorum & orationis cauſa. Duos teſtes ad hæc confirmanda ſubminiſtrauit mihi duo canonici baſilicæ Vaticanæ, quorum alter, qui ſub nomine* Romanus, *emprſſus eſt a paula de Angelis, floruit ſeculo XIV. alter, qui ſub nomine* Benedictus *producitur a Longaeuo, ſeculo XI. ſub Caleſtino II. centum annos ante Romanum. Utriuſque teſtis teſtimonium ſeculi eſt. Quia tamen utraque pauca nota, multis placiturus videatur, antiquorum Eccleſiæ rituum ſtudioſis; præterquam quod nobis hæc ea argumenta frequens earum futurus ſit uſus; lubet ambas deſcribere integras. Romanus Canonicus cap. 3. cui titulus,* Quod in B. Petri baſilica tantum, vigilantur Pallia, quæ Dominus Papa mittit Archiepiſcopi; *deſcribens vigilias ac ritus, qui ſua tempore in conſecratione dictorum Palliorum adhibebantur; loquitur in hunc modum.* et contextu Romani, ſeculo XI.

C 157 Cum vigilamus Pallia, facimus ſolennes Vigilias in Confeſſione B. Petri, cantantes Vigilias, quas conſuevimus cantare in feſto ejuſdem Apoſtoli ... Qualiter *autem* debemus pannos lancas, unde fiunt pontificalia *Pallia*, ad B. Petri corpus vigilare, ſicut vidi ego presbyter Romanus, hujus ſacroſanctæ baſilicæ canonicus, ad poſteritatis memoriam ſcribo. Acceptis de altari ſaculis & cereis ad legendas lectiones & orationes Vigiliarum, nec non incenſo; circa ſero conveniunt canonici ad altare S. Leonis Papæ; & presbyter hebdomadarius accipit ipſos pannos complicatos & iovolutos in ſindone, præcedentibus tam maoſionariis cum iocenſo & ſaculis aceenſis, quam canonicis; intrat ad corpus B. Petri, & ponit eos ſupra altare, & ſaculæ aote altare poountur. Tunc chorus, cujus eſt caotus, incipit aotiphonam; Si diligis me Simon Petre, & reliqua, cum ſuis Pſalmis. Verſic. Tu es Paſtor ovium. Tres Lectiones leguntur io libro ſtationali; Petrus & Ioanes alcendebaot in templum. Et caotatis duobus Reſponſoriis, quæ volvuotur de S. Petro, deinde ſequitur; Te decee laus. Et oratio; Deus, qui B. Petro Apoſtolo tuo collatis clavibus; ſic reportantur, ſicut allata fuerunt. Si altero die caotatur Miſſa ſuper majori altari, ponatur ibi; & poſt completam Miſſam tollantur: ſio autem; reddantur Miſſo Domini Papæ ... Sie vidi tempore Domini Cæleſtini III. Papæ fieri. Sie ſcio factum per ſocios & Dominos meos, eempore Domini Clementis III. Papæ. Sie etiam in ſeeondo anno ejuſdem *Caleſtini* Pootificis, Indictione x. menſis Martii die xxx. quæ fuit tune feria II. ante Paſcha. *Hæc notant annum* MCXCII. *cujus die* XXX. *Martii elapſo quidem erat annus ab obitu Clementis III nondum tamen inchoatus fuerat annus ſecundus Caleſtini, ſi hic electus non fuit ante* XII. *Aprilis, ut poſſim ſcriptores tueri.* D C. J.

158 *Canonicus Benedictus ra ſua,* utivocat *Lonigus*, pulcherrimo Rituali ms. *ritum ſolennium Vigiliarum, quæ ejus ætate celebrari conſueverant a ſummo Pontifice in Vaticana baſilica nocte, Dominicam* Claudete *præcedente, deſcribens, ſic habet:* Media nocte ſurgens, audito ſigno, Dominus Papa, cum omnibus ordinibus ad S. Leonem venire debet; ibique Manſionarius præparat thuribulum epiſcopo, & epiſcopus Pootifici omnibus indutis ſuis indumentis. Cubicularii vero cum duobus ſaculis acceoſis io candelabris debent ire aote Pontificem. Pootifex autem incenſae altare S. Leonis; deinde cum proceſſione incedens per porticum Pontificum ad S. Gregorium, primum incenſat altare ejus, & altare S. Sebaſtiani, & altare S. Tiburtii, deinde duo altaria in mediana ad Crucifixum, ubi ab antiquis patribus audivimus requieſcere Apoſtolum Simonem & Iudam. Poſtea vadit ad Sudarium Chriſti, quod vocatur Veronica, & incenſat; & altare S. Mariæ ſimiliter. Poſtea accedit ad S. Paſtorem juxta arcum triumphalem, & incenſat. Deinde diſcedens ad corpus, iocenſat altare ſuper ſepulcrum S. Petri; & ſic ſedet in ſubſellio cum caodelabris aote ſe; Paraphoniſta eum Sehola iocipit Vigilias. Ex Ægypto vocavi filium meum. Pſalmus; Beatus vir. Secunda Antiphona; Ecce apparebit Domious ſuper nubem eandidam. Pſalmus; Quare fremuerunt gentes. Tertia Antiphona; Eece veniet Dominus, quem Ioannes prædixie. Pſalmus; Domine, quid multiplicati ſuot. Deinde duo ſubdiaconi baſilicarii dieunt verſum. Accolyti teuent librum ſtationalem; & cubicularii ſaeulas; & baſilicarii legunt Lectiones; Gaudens gaudebo io Domino. Diaconus præcipit; Tu autem Domine. Primiceerius eum ſtola cantae Reſponſorium. Finitis tribus Lectionibus, Primiceerius dicie; Te Deum laudamus. Subdiaconus porrigic Saeramentarium epiſcopo; & epiſcopus tenet aute Pontificem; & baſilicarii levane candelabra, & Pontifex dieit oratioaem. Diaconus dicit; Benedicamus Domino. Ee Dominus Pontifex benedicit. Deinde eviens inde, aſcendit ad altare majus, & incenſat. E F

159 *Habemus ea biſce contextibus multimodum therſis propoſita confirmationem. Primum quod vigilia ſalemnes ac pontificia celebrari conſueverunt ſtatis temporibus in ipſa Confeſſione hypogæo, de qua hic ſerme eſt: quodque adeo patuerit in illam aditus per partem aliquam. Secundum, quod altum juſte capacitatis fuit Confeſſio; quandoquidem eo introveris presbyter hebdomadarius cum canonicis ac maoſionariis; nec non ipſe Pontifex cum frequentis ſua comitatu ac miniſtris; ibique manſerint uſque ad finem officii. Tertium, quod fuit in illa Confeſſione altare, & quidem ſuper ſepulcrum S. Petri. Ex quo conſequitur quartum, quod corpus* cum explicatione horum.

S. Petri

A C. J. *S. Petri fuit infra altare Confeſſionis, nempe in cubiculo adhuc depreſſiore. Habemus iaidem quintum, quod altare Confeſſionis diſtinctum fuit ab altari majori baſilicæ. In priori enim adductorum textuum Hebdomadariue intrat* ad corpus B. Petri *id eſt in Confeſſionem, ibique* ponit ſupra altare *panes ſuos; qui inde oblati ponuntur* ſuper altari majori, *ſi ibi ſequenti die celebretur Miſſa. In ſecundo autem textu, Pontifex conferens ſe* ad corpus, *incenſos* altare ſuper ſepulcrum S. Petri, *ibique ſedet, donec finito Officio*, exiens inde, aſcendit ad altare majus. *Ex quo pariter notari poteſt ſextum, quod præter jannam, gradus ibi ſuntut, per quos ascuntes a Confeſſione* aſcendebant *ad templum & altare majus. Denique ſeptimum conſtare poteſt ex dictis, quod Pontifex in eadem Confeſſione habuit ſedem ſuam, in quo ſedebat tempore Officii divini contra altare, cum candelabris ante ſe. Manifeſtiſſima hæc ſunt ex præmiſſis duobus Capoaicis, & confirmabuntur pleraque e Petro Damiani Cardinali atque Anaſtaſio Bibliothecario.*

Item e S. Petro Damiani ſec. 11. Cardinali.

160 *Petrus Damiani, Beneditta Canonico coævus, & Agneſis, Henrici* III. *Imperatoris vidua, Pater ſpiritualis, in epiſtola ad ipſam ſcripta, apud Baronium tomo* XI. *ad annum* MLXII. *legenda tota,* B *Confeſſionem S. Petri, quia ſubterranea erat, ecclesiam vocat, in eaque altare fuiſſe declarat; tum, ſibi ibidem vitæ totius delicta confeſſam eſſe Imperatricem, iadicat, tanta eum animi præparatione ac demiſſione, acſi illic ipſe beatus Apoſtolus præſideret. Sic loquitur num.* 97. Sub arcana quoque B. Petri Confeſſione ante ſacrum altare meſedere feciſti ae per lugubres gemitus & amara ſuſpiria, ab ipſa quinquenni infantia, tenera adhuc & nuper ablactata, cœpiſti; & tamquam illic ipſe beatus Apoſtolus corporaliter præliderat, quidquid ſubtile vel minutum in humanitatis tuæ potuit titillare viſceribus, quidquid in cogitationibus venum, quidquid præterea ſubrepere potuit in ſermone ſuperfluum, fidelibus oſt rationibus evolutum. *Cognoſci hinc poteſt, quanta tunc etiam temporis in veneratione fuerit ſacra B. Petri Confeſſio, ut alio loco noluerit pia Imperatrix univerſa vita ſua delicta cotexere ſacerdotis, quam ubi Petrus in corpore quieſcit, cui Chriſtus dedit clavis regni cælorum & poteſtatem ſolvendi atque ligandi. Sed ad nos hinc ſpectat præcipue, quod Confeſſio tunc habuerit aditum ſuum & altare, &* C *hominee ad miſeris, orationi & piis operibus ibi vacaturos.*

& Anaſtaſio ſecolo 9. Bibliothecario.

161 *Anaſtaſius duobus ſeculis præceſſit Damianum, natus (uti ego quidem exiſtimo) antequam diem obiret ſupremum Carolus Magnus: de quo, ejuſque Donationibus ſcribit in Adriano Papa pag.* 108. *quod tabulae Donationis ſuæ* prius ſuper altare B. Petri, & poſtmodum intus in ſancta ejus Confeſſione ponentes, tam ipſe rex, quam ejus judices, B. Petro & ejus Vicario ſanctiſſimo Hadriano Papæ (ſub terribili ſacramento ſeſe omnia conſervaturos, quæ in eadem Donatione continentur, promittens) tradiderunt. Apparem *quoque* (*id eſt exemplum ſeu copiam, ut vulgus vocat*) ipſius Donationis ... Chriſtianiſſimus re. intus ſuper corpus B. Petri, ſubtus Evangelia, quæ ibidem oſculantur,.. propriis manibus poſuit.

Tria in præditis notanda.

162 *Tria hic ſunt conſideratione digna, quæ verſamus circa tria loca diverſa.* Prius *poſuit Carolus Donationem ſuam* ſupee altare B. Petri; *quod eſſe diximus altare majus in ipſa baſilica.* Poſtmodum *poſuit illam* intus in ſancta ejus Confeſſione. *Denique poſuit apographum ejuſdem (autbentieum enim jam tradiderat Adriano Pontifici)* D intus ſupee corpus B. Petri: *quod utique innuit aliquid amplius, quam quod dixerat ſecundo loco,* intus in ſancta Confeſſione. *Hoc enim ſimpliciter ſonat Confeſſionem, ſeu cubiculum ejus primum, ubi erat altare: illud vero notare videtur cubiculum ſecundum, ubi erat ſepulcrum, in eoque corpus Apoſtoli. Ibi nempe voluerit rex ipſe* propriis manibus pro firmiſſima cautela, *ut loquitur Anaſtaſius*, & æterna nominis ſui & regni Francorum memoria, *exemplum Donationis deponere. Simili modo loquendi utitur Anaſtaſius in Leone III. dicens ipſum miſiſſe thuribulum aureum* intus, ſuper corpus *B. Petri. Hic autem conſtat, Anaſtaſio ſermonem eſſe de cubiculo ſecundo, ubi ſepulcrum: cur non igitur ibi ſermo quoque ſit de eodem? Poſſet tamen fortaſſis in facto Caroli ſalvari modus loquendi, ſi intelligatur, non in ſecundo cubiculo, ſed in eodem primo,* intus *altare ſive intra altare ejus, quod imminebat corpori, exemplum Donationis depoſuiſſe in pavimento prope foramen, per quod ſepulcrum conſpici poterat: ſed primum videtur verosimilius.*

Alii de eadem Confeſſione tex-tus,

163 *Idem Anaſtaſius in Conſtantino Papa, qui Carolum Magnum ſeculo una præceſſit, laudem de profeſſione fidei, quam Felix Arebiepiſcopus Ravennantium inſerat non legitimam, aut, illam* per E Pontificem in ſacratiſſima Confeſſione poſitam, poſt non multos dies, *in* terra, & quaſi igne combuſtam, repertam fuiſſe. *Idem iterum in Adriano memoriæ etiam* deſcribit *in Confeſſionem, ejuſque capacitatis, ſcribens pag.* 107. *quod* eum Pontifice ipſe Francorum rex *Carolus*, ſimulque & omnes epiſcopi, abbates & judices, & univerſi Franci, qui eum eo advenerant, ad Confeſſionem B. Petri appropinquantes, ſeſe pronos ibidem *in plano veſtibuli* proſtraverunt: *deinde vero* deſcenderunt pariter *cum prædicto comitatu* ad corpus B. Petri. *De porta Confeſſionis, per quam egredi Rex cum ſuo comitatu debuit, audiri iterum poteſt Anaſtaſius in Leone* III. *pag.* 132. *ubi & diſtinguit inter ſe ternos ingreſſus, videlicet presbyterii, veſtibuli & Confeſſionis. Et presbyterio quidem duos attribuit, nempe a dextra lævaque altaris majoris; veſtibuli vero, unius tantum hic meminit, qui erat in medio intervallo ordinis columnarum, & omittere egredi volentes poterat in reliquam baſilicam, vel recta per portam appoſitam in exteriore columnarum ordine, vel dextrorſum aut ſiniſtrorſum per portas minores ad capita porticus; quas, apinor, quotidie patuiſſe valentibus accedere ad Confeſſionem aut altare majus; non item portam majorem mediam in exteriore columnarum ordine, quæ aperta fuerit diebus tantum ſolemnioribus. Textus Anaſtaſii ſic ſe habet.* F

depoſiti ipſius

& ingreſſu

164 Fecit *Leo* candellos fuſiles in ingreſſu Presbyterii, ſeu in dextro parte lævaque; oec oon & in ingreſſu Veſtibuli, ex argento mundiſſimo, penſantes ſimul libras MDLXXII. ſimulque & columnas tornatiles in ingreſſu corporis *ſive Confeſſionis*, dextra lævaque, ex parte virorum ae mulierum, paria octo, penſantes ſimul libras CXC. nec non & arcus argenteos octo, penſantes ſimul libras CXLII. *Cancellos fuſiles in ingreſſu presbyterii, hic ego intelligo, fuiſſe in ipſis presbyteriis jannis cancellatis. Columnæ vero tornatiles in ingreſſu corporis ſeu Confeſſionis, pariter cæmaverint portas, per quas utrimque deſcendebatur in Confeſſionem. Si quis enim columnas iſtas cum ſuis arcubus velit arnaſſe Confeſſionem, qua media cancelli ornarunt presbyterium, aperiet illum in Confeſſione etiam conſpore duas (uti re ipſa fac-*

tum)

A rint) *portas: quin columnæ in ingreſſu Confeſſionis, atque ac cancellis in ingreſſu presbyterii, dicantur poſita fuiſſe* dextra lævaque parte; *ſive, quod idem ſonat,* ex parte virorum & mulierum. *Reſpiciebat enim tunc temporis pars virorum in baſilica, meridiem; pars vero mulierum, ſeptemtrionem; & dextra Confeſſionis, qualeunis hæc ſpectabat narrat* medium ac frontiſpicium *baſilicæ, erat pars virorum; læva, erat mulierum. Si quis miretur, columnas tam nobiles ædis partis utrumque non portas ipſas, ſed ingreſſum ac deſcenſum ad ſacrum ornaſſe, non refragor. Imo & veroſimiliter id credere poteſt. Quandoquidem & arcus argenteos alibi fecit fuerunt; quæ eodem fortibus columnarum per deſcenſum impoſiti fuerint. Addamus & alia, quæ ibidem facta hæc ibi* tra Confeſſionem, *ornamenta; videlicet* Salvatorem ſtantem, *cujus* dextra lævaque *conſiſtunt* beati Apoſtoli Petrus & Paulus, *habentes* pariter coronas ex gemmis pretioſis. Pavimentum vero ipſius Confeſſionis *novellitus* ea auro fulvo nimis, penſante libras CCCCLIII. *Et* ſuper ipſum ſacrum altare *ejuſdem Confeſſionis* fecit veſtem ahryſoclavam.

B 165 *Addamus præterea in confirmationem alteriorem etiam alium locum Anaſtaſii in Adriano pag.* 119. *hoc apprime facientem: in quo diſtinguens altare majus a Confeſſione, illud extra Confeſſionem conſtituit; ante ipſam vero Confeſſionem ponit cancellos; memoratque Imnios tam ſuperi, quam inferi in porta, & ipſius etiam corporis Apoſtoli, ſic ſcribens:* Io altari majori eccleſiæ B. Petri Apoſtoli fecit ex auro puriſſimo *Adrianus* diverſas hiſtorias, *ſive tabulas, quæ antiqui aut novi Teſtamenti hiſtoriæ repræſentabant*, penſantes libras DCCVII. & intus in Confeſſione imaginem in modum Evangeliorum ex auro obrizo, penſantem libras XX. ſimul & cancellos ante eandem Confeſſionem ex auro puriſſimo, penſantes libras LVI. *Et dicta ſua quaſi ſummatim repetens, addit, quod fecit Adrianus* ſimul altari intus in ſacra ultro citroque Confeſſione imaginem Evangeliorum, nec non & in poſtibus inferioribus & ſuperioribus, atque cancellis, ſimul etiam & circa corpus, ex auro obrizo libras ducentas xxviii.

C §. IV. De altera crypta, ubi monumentum Apoſtolicum, & ei immiſcente foramine ſubter altare.

a UNum cubiculum hypogæum ſive ſubterraneum *cum ſuo altari, porta, veſtibulo, gradibuſque jam inſpeximus: quærimus alterum, quod eſt depreſſius: atque eo penetremus, invenienda prius eſt via per feneſtellam, ſeu malis dicere foramen, quod ſit ſubter altare Confeſſionis. Hoc nobis digito monſtrat Gregorius Turonenſis cap.* 18. *de gloria Martyrum; ubi loquens de S. Petro, ejuſque eccleſia, & confeſſione, ait,* ſepulcrum *Apoſtoli*, ſub altari collocatum, valde rarum haberi *ſeu valde æſtimatum eſſe*: & qui orare deſiderat, reſeratis cancellis, quibus locus ille ambitur, accedis ſuper ſepulcrum; & ſic feneſtella parvula patefacta, immiſſo introrſum capite, quæ neceſſitas promit, effligitat. *Concipit feneſtellam hanc Lonigus, in fronte altaris, diverſam a foramine, quod certo conſtat in fundo altaris fuiſſe ſupra ſepulcrum Apoſtolicum. Verum, quandoquidem unius tantum aperturæ hic meminit Gregorius, quæ patebat ſepulcrum; atque intelligi commodiſſime poſſit de aperura, quæ eſt in pavimento ſubter altare; præter hanc nulla, illo falſum eo loco, neceſſitas cogit admittere aliam in fronte ejuſdem altaris.*

D. C. J. *non in fronte ſed in latere.*

167 *Poteſt enim illud altare columellis tantum quatuor, ut ſæpe ſolet, nixum, aut certe toto fronte apertum fuiſſe; quo facilior ad foramen pavimenti pateret acceſſus. Certe, ſi anteriori illud foramen in altare fuiſſet, non potuiſſet per illud Pontifex Gregorius IV. de quo ſupra num.* 143. caput & pectus *ſuum prono* ſuper corpus & Confeſſionem S. Petri Apoſtoli ponere. *Nec fuerit facile primum per aperturam ſeu feneſtellam parvulam in fronte altaris, per quam via caput inferi poterat; deinde per foramen in fundo ejus, immittere ſuper ſepulcrum brandea, ſanctuaria, olaves aureas, aliaque, quæ conſuetum ſepulcri apoſtolici quodammodo fermenta: de quibus Lonigus & alii ſcripſerunt. Multo autem difficilius fuerit immittere eo per duas, quas dixi, aperturas thuribula, eaque intus ſuper ſepulcrum ex uno ſuſpendere. Longimanum enim vero fuiſſe oporteret, qui id poſſet. Et tamen factum fuit ac fieri conſuevit in Confeſſione S. Pauli Apoſtoli, teſte Benedicto Canonico, de quo ſupra, imo* E *& in Confeſſione S. Petri teſte Cencio Camerario. Benedictus enim Canonicus in Ms. quod Guidoni de Caſtello Cardinali dedicavit, apud Turrigium in Cryptis pag.* 470. *& apud Lonigum ex editione Bonanni pag.* 203. *ſic ſcribit in ſuo Rituali, pro feſto Commemorationis S. Pauli.*

& variis pronis.

ſupra ſepulcrum Apoſtolicum.

168 In quarta Lectione ſurgit Pontifex & intrat ad arcam altaris S. Pauli, ubi eſt foramen in fundo arcæ ſuper corpus Apoſtoli: & diſcooperto eo, mittit manum deorſum, & apprehendit thuribulum in (*Turrigius habet* ex) unco, plenum carbonibus & incenſo; & trahit foras incenſum, & carbones dat Archidiacono: Archidiaconus autem dat per populum, hac ratione: ut quicumque febricitans devota in fide Apoſtoli ex iis biberit, ſanetur. Interim replet thuribulum de carbonibus, & ponit ſuper eos candelam vitream, plenam incenſo; accendit carbones, & candela incipit bullire; & reponit thuribulum (*addit Turrigius*, in præſbitero unco) & cooperitur foramen arcæ a Pontifice ſuper corpus ejus. *Unica hic apertura eſt, ad quam recte accedit Pontifex, in fundo arcæ ſuper corpus Apoſtoli, ac per illam* mittens manum deorſum, *apprehendit thuribulum, in cubiculo inferiori pendulum; quod apprehendere non potuiſſet, ſi alia in fronte altaris apertura fuiſſet, per quam prius introrſum, ac deinde per aliam aperturam deorſum mittere debuiſſet manum.* F

Foramen quod erat in fundo ſubter altare.

169 *Similiter fieri conſueviſſe in Confeſſione S. Petri, teſtatur, ut dixi, Cencius Camerarius apud Turrigium loco citato ſic locutus:* Dominus Papa poſt quartam Lectionem Vigiliæ deſcendit ad arcam altaris B. Petri, & inde extrahit thuribulum cum candela, quæ alia feſtivitate a Domino Papa fuit repoſita cum carbonibus & incenſo; & poſtmodum thuribulum cum candela ibidem remittit. *Brevior quidem hic eſt Camerarius, quam ſuit Benedictus Canonicus; eumdem tamen ille ritum indicat in Confeſſione S. Petri fieri ſolitum, quem pluribus ille deſcribit pro Confeſſione S. Pauli. Utrobique compacti Pontifex, & poſt Lectionem quartam vadit ad altare Confeſſionis: utrobique extrahit thuribulum & deinde reponit cum carbonibus & incenſo & candela. At Camerarius ſcribit, Pontificem deſcendere ad arcam* altaris B. Petri: *quod ex prædictis eſt altare majus, in cujus fundo non fuit ejuſmodi foramen. Dixi ſupra*, crebro per altare S. Petri, *intelligi altare majus*

quod per illud conſpicua poterat.

A majus; mundioi, ſemper & ubique intelligi. Poſſunt enim adjuncta orationem illam alio trahere, uti etiam hic fit; dum dicitur Pontifex deſcendere ad altare B. Petri; quod utique non tantum altare majus, ad quod aſcendendo perveniri poterat, non deſcendendo. Adde jam dictis etiam thuribulum, quod fecit Leo III. apud Anaſtaſium pag. 135. ex auro puriſſimo, utique in Confeſſione S. Petri miſit intus ſuper corpus ejus.

C. J. 8

Olim ali-quot ſtadiis cancellis fuere;

170 Arcam altaris in præmiſſis intelligo truncum ajus, ſeu ſpatium illud, quod ſub lapide ſeu menſa altaris uſque ad fundum ſupe ſapius cavum eſt, in quo & corpora Sanctorum ſolent recondi, ſic dictum a forma & ſimilitudine arcæ, cujus etiam ipſum atque capacitatem habet, recipiendo in ſe & conſervando impoſitas Sanctorum Reliquias, ſeu nudas, ſeu arcæ (unde & ipſum cavum altaris arca dici potuit) incluſus. Potuit tamen hoc altare, aut potius arca ejus, non ſemper, nec omnibus promiſcue, patuiſſe, ſed poteſt fuiſſe circumdata cancellis, qui accedente Pontifice aliove miniſtro, aut perſona

Reliquiæ in ſe ſuſcipiunt.

B principe, aperiretur; ut ad prædictum foramen in fundo arcæ commodior iis aditus pateret. Videntur huc referri poſſe citata Gregorii Turonenſis verba, inquientis, quod ſepulcrum Apoſtoli collocatum eſt ſub altari: &, qui orare deſiderat, reſeratis cancellis, quibus locus ille ambitur [qui locus, niſi arca altaris? Statim enim poſt] accedit ſuper ſepulcrum; & faneſtella parvula patefacta (non in cancellis jam reſeratis, ſed in fundo arcæ) immittis introrſum caput, ac orat. Poteſt tamen etiam in his ipſis cancellis feneſtella fuiſſe, quæ ſeorſim aperiretur, pro aliis, qui ad Confeſſionem orationis cauſa admittebantur; ut per illam inferentes caput, per ſubjectum foramen (ſi & illud in gratiam eorum aperiretur) cum majori ſua conſolatione conſpicerent ipſum monumentum aureum ubi ſancti Apoſtoli condantur. Et hac feneſtella cancellorum, poteſt fuiſſe prima cataracta reſpectu valvulæ, quæ cooperiebat foramen in fundo arcæ; & cataracta ſecunda poteſt appellata fuiſſe a S. Germano, epiſcopo Capuano ac Sedis Apoſtolicæ Legato Conſtantinopoli, dum petiit, Juſtiniano, poſtea Imperatori, reliquias Sanctorum ab Hormiſda Pontifice Romano miſſi, & Sanctuaria beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli, ſi fieri poteſt, ad ſecundam cataractam depoſi: niſi forte foramen, quod in fundo arca, pervadebat totum formicem, concipiatur (ut concipit Turrigius pag. 461.) habuiſſe valvulas binas, quas totidem cataractas voca veris Germanus, unam in fundo foraminis, alteram in ſummo ejus. Et huic quidem admoveri facile a quovis poterunt ſanctuaria ac brandea; non item valvulæ ſeu cataractæ ſecundæ, ad quam pro gratia ſingulari petit Germanus ſua ſanctuaria depoſ.

Quid hic cataracta.

C

Ubi foramen rotundum,

171 Turrigius eadem pag. 461. ſcribit etiam, quod in medio bodierni ſacelli Confeſſionis, ab Urbano VIII. præcipue ornati, aveſtat in terra antiquiſſimum foramen formæ quadratæ. Sed idem Auctor, uti mox dicemus, in quibuſdam mſs. ſuis notatum reliquit, foramen illud Clementis VIII. juſſu cæmentis oppletum fuiſſe. Ausgitur adhuc extet conſpicuum ſabaunibus facellum iſtud? Fateor, me, cum alim locum venerabundus intravi, ea non reflexiſſe animum: opinari interim audeo, antiquis temporibus foramen iſtud non quadratum, ſed rotundum fuiſſe, ac forſaſſis in meditullio fornicis, infimum cubiculum contegentis. Anaſtaſius quippe in Benedicto III. foramen illud vocat bilicum ſive umbilicum; inquiens, Pontificem iſtud in eccleſia B. Petri feciſſe cooperculum ex auro puriſſimo, penſans libras tres, ad cooperiendum bilicum Confeſſionis ejus. Eſt autem bilicus, ſive umbilicus, in fornicibus pars ſuprema, ubi coeunt paulatim in arctum camerata, & claudantur majori lapide aliquo ſeu pertuſo ſeu ſolido: eſſque idem fere quod tholus. Quam vocem explicans Hadrianus Junior, Tholus eſt, inquit, teſtudinis umbilicus in medio tecto, in quem trabium capita (idem dicendum de interoſtis) conveniunt. Quod ſi pertuſus eſt ſaepe, qui fornicem claudit, debet foramen ejus figuram habere circularem, ut æqualiter premi poſſit ex omni parte fornicis, ea urgentis. Quod & videmus factum eſſe in Panibeo Romano. Succeſſit Benedicto in Pontificatu Nicolaus, qui legitur pag. 109. feciſſe in eadem Confeſſione jugulum de auro mundiſſimo librarum duarum. Difficilis ſane conjecturæ hic fit interpretatio vocis Jugalur ſeu Jugulum. Quid ſi additamentum interpretes (donec alius verſimiliora produxerit) ad cooperculum, quo clauſit Benedictus ſæpe memoratum foramen; fuerit que limbus quidam, circum foramen ductus, & coaptatus dimenſione cooperculi Benedictini, quo hoc decentius ac firmius claudi poſſet: dictus autem fuerit Anaſtaſio Jugulus, a rotunditate per quam in ſubjectum locum demiſſi aliquid poterat; qualis eſt jugulus in animantibus. Neque aliter decuit, quam ut cooperculo aureo aureus quoque jugulus ſive cerculus adderetur, qua ſcilicet aureo ibi eſſent omnia prope ſepulcrum; aurea & ipſum crux infignitum in ſuperficie a Conſtantino.

& in modo cubiculi fuerit

E

Per illud foramen, quod vel diſſolo dicitur Clemens &c. & alii,

172 Hoc etiam facit, quod Benaunius de foramine eodem eique ſubjecta monumento ante relati ſu apuſcula quodam Ms. Turrigii bis verbis: Cum novi templi Vaticani pavimentum altius deduci & æquari opus eſſet anno MDXCIV. Jacobus a Porta celebris architectus, retulit Clementi VIII. detectum a ſe foramen, per quod S. Petri monumentorum apparebat. Quo audito Pontifex ipſe, ductis ſecum Eminentiſſimis Cardinalibus, Bellarmino, Antoniano, & S. Cæciliæ; atque admota ab Architecto ardenti face, oculis perluſtravit crucem auream ſepulcro impoſitam: deinde juſſit veteſtiſſimam aram eodem in loco intactam relinqui; foramen ſe coram cœmentis oppleri; novumque poſtea deſuper altare, & quidem magnificentius exigi ampliorisformæ: quod altare abſolutum die F Dominico, XXVI. Iulii MDXCIV. Cardinalibus XXXVIII. adſtantibus, totius Romanæ curiæ interventu innumerabilique populi concurſu, ipſemet Pontifex ſolenni ritu confecravit; & in eo omnium primus incruentum Miſſæ ſacrificium obtulit; ſicuti olim anno MCXXXII. Caliſtus II. altare ſupradictum a B. Silveſtro ædificatum, in celebri die Annuntiationis B. Mariæ conſecraverat. Hæc affirmat Turrigius a Cardinali S. Cæciliæ enarrata fuiſſe Aloyſio Cittadino, baſilicæ canonico, & Ioanni Borretto, ejuſdem ſacræ Confeſſionis cuſtodi. Hactenus ex Turrigio Ms. Benaunius.

demittebantur ad foramen rotundum, brandea,

173 Per illud ipſum foramen demittebantur olim, ut diximus, brandea, ſive vela quadam ſuper ſacrum ſepulcrum, ejuſque contacta imbuebantur divina virtute, ac donata etiam principibus viris, eccleſiaſtica ſeculariſve dignitate præfulgentibus, & in longinquas regiones diſperſa, operabantur eadem fere prodigia, quæ ſolet Deus operari per reliquias, quarum contactu ſacrata fuerant, ſive illa ſanctorum Apoſtolorum ſive aliorum fuerint. Non enim tantummodo Apoſtolorum reliquiæ, ſed quoramcumque

que

Ex quo miraculis de ſanctitate populi celebratorum, admonebantur Brandeo jam tum e temporibus Leonis Magni fuiſſe v. Praetermittere non poſſum, quae de hoc Magnus ſcribit Gregorius ad Conſtantinum Auguſtum lib. 3. Epiſt. 30. Poſtquam dixerat, Romanos tunc conſuetudinem non eſſe, ut quandoque Sanctorum reliquias dent, quidquam tangere, nedum dare, praſumant de corpore, ſed tantummodo in pixide brandeum mittere atque ad ſacratiſſimi corpora Sanctorum ponere. Quod levatum, in eccleſia, quae eſt dedicanda (paterat Auguſta vulquiet, & quidem corpus S. Pauli, promeret eccleſia ipſe conſervanda) debita cum veneratione recondiſue: & tantae per hoc ibidem virtutes fiunt, ac ſi illuc ſpecialiter eorum corpora deferantur. Unde contigit, ut beata recordationis Leonis Papae temporibus, ſicut a majoribus traditur, dum quidam Graci de talibus reliquiis dubitarent, praedictus Pontifex hoc ipſum brandeum ulcuris, allatis ſanctibus inciderit, & ex ipſa inciſione ſanguis effluxerit. Ita Gregorius.

ejus contactu ſanandae,

ac deinde ad miſſae peractionem.

B

174 *Sed & ipſe illud Leonis majoribus renovatum, dum, Legatis quibuſdam, datae filii ejuſmodi brandeum contumacibus, illis Gregorius altari impoſuit, & falſa oranti* (ut Deus omnipotens, verum quod a liminibus Apoſtolorum de more tranſmiſſum eſt, pro reliquiis martyrum veneraſi deberet, quamocyus indicaret) incredulos legatos propius adſtare fecit, cultellum petiit, brandeum pupugit, de cujus punctionibus ſanguis protinus emanavit. *Haec & alia, ad vos prodigium, perlata ſunt. Ioga poſſunt apud Romanos Diaconum in vita Gregorii, die 12. Martii noſtri pag. 154. num. 42.*

Gregorius Magno Papa per eaſdem Gregorius Turonenſis modum quoque nominandi ad ſepulcrum brandeo (quae ipſe Palliola nominat) & ſolitum inde extracta conferri miraculum deſcribit libro & capite paulo ante citatis. *Poſtaquam enim dixerat, illum, qui deſiderat pranedi ad ſepulcrum S. Petri, reſeratis cancellis ſuperiſtud accedere, & ſeaeſtella parvula patefacta, mittere introrſum caput, ac flagitare quae neceſſitas premit; ſic progreditur: ſi beata auferre deſiderat pignora (reliquias vocat Gregorius Magnus) palliolum aliquod mentana, id eſt bilance, penſarum, jacit intrinſecus, deinde vigilans ac jejunans devotiſſime deprecatur, ut devotioni ſuae virtus Apoſtolica ſuffragetur. Mirum dictu! ſi fides hominis praevaluerit, e tumulo palliolum elevatum ita imbuitur divina virtute, ut multo amplius, quam prius penſaverat, ponderet. Ac tunc ſcit qui levaverit, cum ejus gratia ſumpſiſſe, quod petiit.*

C

175 *Simili modo ad corpus Apoſtoli demittebantur claves aureae, quales, ut ibidem ait Turonenſis, multi faciebant ad reſerandos cancellos beati ſepulcri, eaſque foramini, pro benedictione accipiebant priores; quas crediderim etiam per contactum ſepulcri imbutas fuiſſe ſuperna virtute: eosque ita medebantur infirmitati tribulatorum. Iſſumodi enim clavibus, quae ſepulcro ſuperimpoſitae fuerant, ſaepe alia addebatur praerogativa, vel ab aperitione cancellorum, illis factis; vel a ſcala catenarum B. Petri, ibi inclusa; e quibus unam Gregorius Papa ad Reccaredum Viſigothorum in Hiſpania regem, tocies nunc ab Arrianiſmo converſum, dono mittens, lib. 7. epiſt. 126. ſic loquitur*: Clavim parvulam a ſacratiſſimo B. Petri Apoſtoli corpore pro ejus benedictione, tranſmiſimus; in qua inaſt ferrum de catenis ejus inclusum; ut quod collum illius, ad martyrium

Demittebantur eodem clavis aureae, aliaque.

affligaverat, veſtrum ab omnibus peccatis ſolvat.

D

Et infra: Praeterea tranſmiſimus clavim aliam a ſacratiſſimo B. Petri Apoſtoli corpore; quae cum digno honore poſita, quaeque apud vos invenerit, benedicendo multiplicet. *Haec clavis aliam praerogativam non experimur habuiſſe, quam quod ſumpta fuerit de Apoſtoli corpore ſive ſepulcro.*

C. J.

Quam locum ſepulcri abſumſerit Jaquerii,

176 *Hactenus ample oſtenſum eſt, quod propoſuimus in thesi, ſub primo capitulo* Confeſſionis, *in quo aliquando erat, aliud depreſſum fuiſſe cubiculum, in eoque ſepulcrum Apoſtolicum, atque ex uno in aliud proſpectum patuiſſe per foramen. Quaerit poſſet curioſus lector, quem depreſſum fuerit ſepulcrum, & ſuperficies ejus quam longe abfuerit a laqueari. Intercedit ſaltem ſpatium tantum, quantum fuit longitudo tibialis, quod Benedictus Canonicus ſupra citatus memini ex uno laqueari ſuſpendi & ſupra ſepulcrum pendere ſolitum fuiſſe. Quod ſi negotium, de laquiſtio S. Gregorii in epiſtola ad Conſtantinum imperatricem, intelligatur fuiſſe valvula, qua claudebat foramen, ſepulcro ſuperimpoſitum, intercedere inter illud & laqueare ſpatium pedum xv. dei circa.* Beatae recordationis decceſſor meus, quia ſtupentium, quod ſupra ſacratiſſimum corpus B. Petri Apoſtoli erat, longe tamen eodem corpore fere quindecim pedum E ſpatio, mutare voluit, ſignum ei non parvi timoris apparuit. *Leoninus Magnus Pontifex de veneratione, reliquiis Sanctorum debita: quas ejus temporis tangere aut vedere timuit, oſtendit ut ſive multis non fuiſſe impune.*

§. V. De monumento Apoſtolorum aëneo eique incluſo argenteo loculo.

Monumentum aeneum, cui contra majeſtas deſcribitur & ſeram.

Coſpeximus per foramen in fundo altaris e cubiculo ſuperiori, monumentum magni aëneum cui loculum cum ſacris Apoſtolorum Petri & Pauli corporibus; ut mox oſtendemus, incluſis S. Silveſter, duabus praecipue (utrique quidem exiſtimo) de vonſis, tum ut facer theſaurus ſic lateret ſuis a rapacibus ac violentis manibus; quae ſecutis temporibus non ſemel expertum octera quavis baſilicae ornamenta, praeſertim argentea aureaque: tantum perpetuo munitus eſſet contra injuriam aquarum, quae feruntur per Vaticanum vallem quandoque ſtagnaſſe & aliarum Sanctorum corporibus ibi tumulatis perniciem attuliſſe, deplorante id ipſum, ac malo remedium offerente, Damaſo Papa in Carmine, quod ex ocetait Mercurius Levita, eſtque inter Poemata Damaſi trigeſimum nonum, hi verſibus:

F

Cingebat latices montem (*Vaticanum*) tenebroque meatu
Corpora multorum, cineres, atque oſſa rigabant.
Non tulit hoc Damaſus, communi lege ſepultos
Poſt requiem triſtes iterum perſolvere poenas:
ac protinus ferunt montem, ubi agere in fontes aquam derivare alio aggreſſus fuit.

Corpora Apoſtolorum inclusa loculo ſuo argenteo incluſo ſuis,

178 *Locuti, quibus corpora Apoſtolorum incluſit Silveſter tum in baſilica S. Petri, quam in S. Pauli, quales fuerint & e qua materia, non exprimit Anaſtaſius. Petrus Manilius ſupra pag. 37. n. 4.* argenteum facit illum ſaltem loculum, qui eſt S. Petri: quod & rationi perquam conſentaneum eſt. *Quoniam enim perpetuitati ſacratum reliquiarum conſulere meditabatur Silveſter, non debuit utique illas committere loculo e ligno, quantumvis pretioſo; quia omne lignum diuturnitate atque edacitate temporis tandem corruptioni obnoxium eſt. Metallum*

A tallum igitur adhibuit; nec voluerit adhibere vilius, quam argentum. Quippe qui tantam ſupellectilem argenteæ aureæque vim, quantam deſcribit Anaſtaſius, ineredibile ſane, in ornatum baſilicæ, ejuſque Confeſſionis contulit, tcſtuente libcraliter & magnifice omnia Conſtantino; quique ipſi loculo ingenti & magni pretii monumentum cum ære, circumpoſuiſſe, illudque extrinſecus cenee aurea centum quinquaginta pondo condecoraſſe legitur: quomodo ſuſtinuiſſet loculum, ipſa facratiſſima oſſa continentem & ambientem, e viliori metallo compoſiti quam argento?

C. I.

quale fuerit ex Anaſtaſio,

179 Monumentum illud æneum, in quo loculus cum corporibus eſt recenditus, ſic deſcribit Anaſtaſius pag. 154. Ipſum loculum undique ex ære Cyprio concluſit, quod eſt immobile. Ad caput pedes v. ad pedes pedes v. ad latus dexterum pedes v. ad latus ſiniſtrum, pedes v. ſubtus, pedes v. ſupra, pedes v. Sic incluſit corpus B. Petri &c. quæ ſeq. §. dabimus. His plane conſonans, quæ habet eadem de ea Liber Pontificalis apud Schelſtratium tomo 1. Antiquitatis eccleſiaſticæ, impreſſo Romæ anno MDCXCII. Conſonat quoque Petrus Manſius plane in principio ſui opuſculi, ubi prædicta iiſdem propemodum verbis adſtruit. Sed nemine horum trium, aliorumve aliorum clarorum ibi explicante, ambigua manet intelligentia citatorum verborum, an videlicet in æneo molo, quæ loculum circumcludit, concipiendi ſint pedes v. craſſitudinis, a qualibet ſuperficie loculi uſque ad eximias ſuperficies molis æneæ: an vero pedes v. intelligi debeant de craſſitudine molis ſecundum ſe, ita ut ſuperficies ejus omnes & ſingula habeant pedes v. extenſionis; atque adeo tota maſſa ſit perfecte cubica.

B

180 Primum videtur magis congruere citatis Anaſtaſii & aliorum verbis. Undique enim, id eſt, omni ex parte, concluſit Imperator loculum ære, ponens ad caput ejus pedes v. axii; ad pedes ejus pedes v. ac totidem a cæteris argentei loculi ſuperficiebus uſque ad cæteras monumenti ænei ſuperficies. Nam cujus, quæſo, reſpectu concipi hic poteſt caput, pedes, latus dextrum &c. quam reſpectu loculi argentei? qui habuerit formam oblongam, & forſaſſis deſuper ſculptam aut anaglyphum figuram hominis, ſeu Petri tantum, ſeu Petri & Pauli ſimul; unde caput & pedes & latera dextrum ſiniſtrumque denominari potuerint. Imo ipſi Anaſtaſius ejuſque ſequaces voluerint exprimere, undique a loculo argenteo extendere ſe craſſitiem molis æneæ circumfuſæ, in omnem partem pedibus v. quid attinebat, tam diſtincte & quodammodo ſeorſum loſe, ſingulos ejus ſuperficies annumerare; cum partis abſolvisse potuerint cum totam, dicendo, molem æneam loculo circumfuſam per omnem ſui dimenſionem habuiſſe pedes v. aut fuiſſe cubicam pedum v. Et hic quidem magis obvius videtur Anaſtaſii ſenſus.

C

quale ex eo emendandum

181 Nihilominus ſenſum alterum puto præferendum eſſe, qui quemlibet molis æneæ ſuperficiem ad pedum v. non ampliat, ſpatium ceſſingit; tum quia primus ſenſus incompactibilem vim metallis ecquiſiviſſet; ſecundus autem moderatam, tantam tamen, quanta ſufficit ad conſequendam effectum, intentum a Conſtantino atque Silveſtro, ut ſcilicet moles eſſet immobilis & auferri nulla unquam tempore poſſet: tum quia Romani Canonici, ea illis, quæ Manſio ſuperaddit, uti mox videbimus, accipit molem quinquepedalem cubicam juxta ſenſum ſecundum. Quod & placet amico noſtro eruditiſſimo viro Juſto Fontanini, Emineniſſimi Card. Imperialis Bibliothecario, qui a me dubii cujuſdam ſolutionem interrogatus, etiam ſuperaddidit in reſponſione Kal. Feb. MDCCII. data, ſuam de monumento S. Petri æneo ſententiam, eoiſdem, ex ipſis etiam verbis Anaſtaſii ſupra adductis, explaratiſſimum haberi debere, illud monumentum fuiſſe quadratum; & pedum dimenſionem ad latitudinem cujuſque partis, non ad ſpiſſitudinem, a ſuperficie monumenti æneo uſque ad ſuperficiem incluſi loculi argentei interdicentem, referri debere. Addit quoque firmiorem ſententiæ ſuæ auctoritatem e codice ms. Maphæi Vegii, citato in libro ejus mſ. de baſilica Vaticana hæc verba: Tum fabricavit Conſtantinus corpori beati Apoſtoli ioſignem thecam argenteam, ære undique & cupro concluſam, qua decentius condicum eſſet; omni ex latere io loogum & in latum, ſurſum ac deorſum, quinque pedes protendam.

D

182 Hæc ille e codice ms. Vegii (eodem verbo legantur in impreſſo noſtro pag. 70. n. 55.) definiens, ut patet, thecam argenteam cum ære, quo includitur, id eſt totam maſſam æris ſimul & thecæ, omni ex latere ſeu ſuperficie protendi pedes v. Vegio adjungere quoque poſſum auctoritatem vetuſtiorem Romani Canonici, qui in editione Pauli de Angelis, pag. 134. multa Manſio addidit, atque inter alia de loculo & mole metallo circumfuſa, ſic ſcribit: Ac ne umquam a quolibet tam pretioſus theſaurus poſſit auferri, circa loculum ipſum, quo beatum corpus continetur, tantum æris cuprique liquorem præcepit effundi, ut ex omni undique latere effuſi æris, & tam ſupra quam ſubter, ad v. pedum craſſitudinem vaſtam molem efficeret. Manifeſte hic ſignificatur, tantam æris copiam fuiſſe loculo circumfuſam, ut moles univerſa efficeretur, ad v. pedum craſſitudinem, longitudinem, latitudinem & altitudinem, fueritque perfecte cubica quæque pedum.

& ex Romano Canonico.

E

183 Et vere huc etiam vocari debere ſenſum Anaſtaſii, ſuadet neceſſitas. Nam moles, quam conficit ſenſus Anaſtaſii, datus ſupra primo loco, tantam vim æris completa fuiſſet, quanta forte tunc in ipſa Roma non proſtabat venalis; præſertim cum æquale pondus habeat debuerit eodem tempore pro monumento ſimili in baſilica S. Pauli via Oſtienſi. Si enim concipiamus molem, ex qualibet ſuperficie loculi argentei incluſi exteaſam craſſitudine ſua ad pedes geometricas v. addamuſque loculum argenteum, qui pro ſtatu corporis humani fuerit pedes ſaltem quinque longus, duos latus, ac duos altus, tota longitudo monumenti æneiſ contineret pedes xv. latitudo pedes viii. altitudo octidem; atque ita moles univerſa, ſi ſolida fuiſſet, continuiſſet pedes geometricos cubicos æris 2160. Pone autem, unciam unam eſſe partem lineæ pedalis duodecimam: atque inde conſequi, pedem cubicum unum continere uncias 1728. conſequetur porro, in tota maſſa pedum cubicorum 2160. contineri uncias cubicas 3732480. Pone iterum, unciam unam æris cubicam habere pondus libræ unius: & conſequetur, tot eſſe libras in pede uno cubico æris, quot ſunt unciæ; & ſimiliter tot libras in tota maſſa, quot uncie ſunt; videlicet 373:480. id eſt oſt milliones tres, ſeptingenta triginta duo millia, quadringenta octoginta pondo. Hinc autem ſi detrahantur pro cavitate, pedes v. longa, duos alta ac totidem lata, pedes cubici viginti, id eſt uncias & pondo 34560. ſupererunt in molle illa uncia & pondo æris ſolidi 3097920. id eſt milliones tres, 697. millia, & 920. pondo.

Num poſſint pedes ex eſſe longi,

F

184 Si vero contrahere longitudinem loculi argentei, eamque reducere malimus ad pedes duos, ut longitudo ejus pes ſit latitudini & altitudini; longitudo molis æneæ reducetur pariter ad pedes

ſed neque duodecim

xii.

A xii. *quanta utique eſt etiam latitudo & altitudo ejus? jaxtam præmiſſum ſuppoſitionem, atque invententur, tam moles, quam loculus, perfecte cubica, illa pedum* xii. *hic duarum: totæ veteris ſtatuæ maſſa, demptâ cavitate pedum octo cubicorum, continebit uncias, ad æque & pondo, 2997140. id eſt, milliones duos, nongenta nonaginta ſeptem millia, centum & quadraginta, cederetque prædicta moli, quæ ſupponebatur prope* xv. *longa eſſe, ſeptingentis ſeptuaginta quinque millibus, trecentis & quadraginta pondo. Quanta tamen, etiam ſic, moles! quam ponderoſa! quam vaſta!*

quis ex comparatione aliarum machinarum

185 *Miramur æneas columnas cum ſua cyborio, erectas ab Urbano Papa* VIII. *ſupra altare S. Petri, quas ſcribit Bonannius pependiſſe universim pondo* 186392: *Miramur copiam metalli, quod idem Urbanus contraxit e portico Pantheï, unde S. Mariæ Rotundæ, conflatique juſſit in prædictum cyborium & tormenta bellica plus quam octogenta, ut ſcribit Torrigius in Cryptis pag.* 143. *adjungens, totam vim æris pependiſſe* 450251. *pondo. Multo autem magis miramur ſcapum abeliſci, quem Domitianus Fontana ſub Sixto V. tranſtulit e loco priſtinæ ad umbelicum intercolumnii, quod ante frontiſpicium baſilicæ nunc panditur in aream ovatam, ubidemque erexit, penſantem eodem Fontana triſte, pondo* 963537. *Quanta autem molimine ſteterit iſtiuſmodi translatio & erectio, conjicion eo poteſt, quod illis inſudarint mille ducenti viri, & centum ſexaginta equi, impenſaque ſint ſcuta Romana* 37975. *uti notat Bonannius ex Mutio Pauſa de Bibl. Vatic. pag.* 120. *quadque annui integri inſumptus fuerit conquirendis perficiendiſque machinis ad apparatum tam arduum neceſſaritis; ut idem Bonannius ſcribit pag. ſua* 207.

ſcabri ſcandi non privative,

186 *Sed hæc omnia non magnum pondus videri poſſunt, ſi cum æreâ mole, ſenilla, quæ pedes* xv. *ſupponitur longa fuiſſe, ſive enim altera, quæ pedes tantum* xii. *habuerit, comparetur. In minima enim horum duorum erit maſſarum cantinetur totum pondus obeliſci ter; totum pondus metalli, e porticu Pantheï extracti, ſcalis; totum pondus columnarum & cyborii ſupra altare S. Petri, decies & quinquies, & amplius. Si modo quis conſideret, quanti molimini fuerit fundere & erigere columnas ac cyborium Urbanianum; non potuit, quanto labore, ſumptibus, tempore tranſvectus fuerit ad ſparsum, non admodum longum, erectuſque ſit obeliſcus Sixtinus; facile concedet, humanis viribus atque arte moveri vix potuiſſe maſſam, tripla & amplius graviorem obeliſco illo. At in loco ipſa confeſſionis maſſa rudis parata fuit. Dicit quippe Romanus Canonicus,*

C *circa loculum, quo beatum corpus continetur, tantum æris cuprique liquorem fuiſſe effuſum, ut ex omni undique latere .... vaſta moles efficeretur.*

ſcabrum ſcandi,

187 *Verum quis non animadvertat, eandem hanc eſſe narrationem atque invenibilem, quatenus aſſerit, liquefactum æs cuprumque circumfuſum locula fuiſſe; præſertim ſi prætendatur fuiſſe circumfuſum tanta copia, ut excreverit in maſſam alteram ex ſupra deſcriptis? Imprimis enim notiſſimum eſt, eam eſſe vim liquidi æris, ut copioſo circumfuſum lipſanotheca ligneæ, lapideæ, argenteæ aut etiam aureæ; illam cum ſuis reliquiis diſſolvere pariter & conſumere debeat. Deinde velim mihi replicet aliquis, artis fuſoriæ peritus, qua vaſe tantum æris pondus capi, quarque liquefieri, quibus machinis moveri, quadenique modo ſundi & in talem formam conflari potuerit. Conſidero enim quanti laboris, artis ac molimini ſit ſcandi tormentum bellicum aut æs campanum, quod pendat tantummoda* 25000. *pondo; quantique fuerit, conflari colossum*

cyborii Urbaniani, de quibus ſupra; & ſtatuas æreas D *quatuor ſanctorum Eccleſiæ Doctorum, quæ ſuſtenC. J. rant cathedram S. Petri, opus Alexandri VII. magnificentiæ dignum; cum tamen ſingulæ columnæ cum ſuis baſibus & capitulis, triſte Bonannio pag.* 159. *non pendant amplius quam* 27946. *pondo; ſtatuæ vero ſingulæ, eodem teſte pag.* 136. *pendant, Ambroſii quidem, pondo* 34023. *Auguſtini vero,* 30791. *Chryſoſtomi* 27791. *Athanaſii,* 23652. *Conſidera, inquam, iſta quam ſint ardua, & fateri cogar me non capere, quo pacto maſſa, quæ viginti quinque millia pondo, centies, deciesque octies in ſe complectitur (quanlis eſt minima e duabus ſupra deſcriptis) liquefieri ſimul & fundi poſſit.*

Verum tamen ſi quis pedale tantum ſcrobem ſuperficiem,

188 *Quamobrem recurrendum mihi eſt ad alteram ſententiam, quæ univerſa monumenta æquitatis ſervavit, juxta explicationem Maphæi Vegii, & Romani Canonici, formam cubicam, quamvis ſuperficie prædet* v. *protenſam, id eſt latam longamque & altam. Hanc eandem explicationem videtur Dauphinus Panvinius pag.* 39. *deſcripſiſſe ex Maphæo Vegio, hiſce ſuis verbis:* Silveſter & Conſtantinus ſummo cum honore ita collocarunt *corpus* S. *Petri Apoſtoli.* Primo fabricarunt ei inſignem thecam E argenteam, ære undique & cupro concluſam, qua decentius cumulatum eſſet; omni ex latere in longum & lo latum, ſurſum ac deorſum, pedes v. protenſam. *Hæc maſſa ænea, ut jam natavimus ad veterem Vegii, fuit quadrata & perfecte cubica, in qua pedes quinque reſervandi ſunt, non ad craſſitudinem æris undique loculum argenteum ambientis; ſed ad latitudinem ac longitudinem ſuperficierum totius molis. Ceſſitudo autem prædicta æris (ſi ponamus loculum habuiſſe rxtenſionem duorum pedum quaquaverſum) non fuit major, quam unius ac dimidii pedis. Atque ita continerer hæc tota moles ænea quinquepedalis, ſi ſolida foret, pedes cubicos non amplius* 125. *qui numerus multiplicatus per uncias* 1728. *ut ſupra, produceret uncias* 341000. *pro tota mole iſta. Detractis autem inde pro cavitate pedibus octo cubicis (tot enim inſunt in loculo bipedali cubico) id eſt uncis* 14224. *ſupererunt in mole illa quinquepedali cubica, tam uncie, quam ponda æris ſolidi* 326776.

F *non ſufficiat ſimul & ſemel ærcum loculum,*

189 *Hæc parva moles, quamvis decima quarta tantum pars ſit unius, & decima ſexta alterius, ſupradictarum æris maſſarum, & fundi potuerit; non tamen exiſtimo, circum loculum fuſam fuiſſe propter adductam rationem liquefactionis. Hæc quippe æris liquidi copia, tametſi exigua videri poſſit, illam comparanti cum præmiſſis multa majoribus maſſis, non minor tamen quam illæ, diſſolveret ſumeretque quidquid argenti alterius ve metalli in media ſui poſitum offenderet. Quamobrem aptoari malim, fuſam quidem fuiſſe molem prædictam, ſed ſeorſim a loculo, & duabus ſuſtentibus, quarum una conſtruxerit unam, loculi capacem, ea craſſitie & forma, qua diximus; altera vero effecerit cooperculum quinquepedale; urnæ & incluſo ei loculo imponendum, atque uncis & ferramine cum urna probe conſolidandum. Aut potius concipia ſex ſeſquipedali craſſitudine maſſas, ſeorſim fuſas ſingulas, quarum tres ſuperiores æquales ſint, longæ latæque pedes* v. *quibus lateralis, duas tantummodo pedes alias, circum inſertæ atque inter ſe commiſſæ, reliquerint in medio ſui cavitatem pro recipiendo loculo, itidem duarum pedum: atque ita ſuppoſita primum fuerit ima, quam dixi, maſſa cum lateralibus; tum impoſito in cavitate media loculo; denique ſuperimpoſita ſit maſſa reliqua; & junctæ omnes uncis, ferramine, clavicellis, aut alio ornacioni glutine*

ſed ſeorſum maſſis duabus.

non forte ſex diſtinctis.

A *ſic ſolidatæ fuerint, ut non modo penetrare aqua*
C.]. *per illas nulla poſſit; ſed ipſa etiam junctura nihil facilius poſſint diſſolvi, quam quo ſolidiſſimum eſt metallum.*

190 *Denique quinquepedalis forma cubica monumenti ænei placebit præ oblonga pedum duodecim aut quindecim, illis quoque, qui agre poſſunt capere, quamodo tam longa maſſa, nulla parte fuerit deprehenſa a molientibus fundamenta operum, illic ſæpe factorum, præſertim quando ſuperimpoſitum fuit ab Urbano* VIII. *graviſſimum pondus ancorum columnarum & cyborii. Sed horum opinio ad ſummam rei non multum affert momenti; nec probatio ſubſiſtit, ſi fides habenda eſt relationi, quam deſcripſimus ex Bonanno, de deprehenſo ſub Clemente* VIII. *per foramen tumulo; aut ſi verum eſt, quod narrat Srbeſtratius tome 1. Antiquitatis Eccleſiæ pag. 453. ad librum*
An uſſum a Scheſtrato monumentum iſtud. *Pontificalem in Silveſtro*; Porro, *inquiunt*, etiamnum urna ærea, *quæ loculum cum ſacris reliquiis includit*, extat ſub altari S. Petri in baſilica Vaticana; quam forſan renovari juſſit Otto IV. qui tempore Innocentii III. regnavit. Nam, ſi recte memini, Ottonis Imperatoris, & Innocen-
B tii III. nomina in ea inciſa legi. *Sed non recte meminerit Illuſtriſſimus vir, nec poteſt eſſe verum quod ſcribit, niſi forte urna, ſuo ipſius pondere omnino immobilis, ſimul atque ab ipſo viſa fuit, inde ablata ſit, aut in fumum abierit. Certe qui cum Scheſtrato Roma vixerunt ac vivunt, atque ex profeſſo de baſilica, Confeſſione ac tumulo S. Petri ſcripſerunt, uſquam ejus urnam æream conſpexere, & rogati illa ſuper re eam plane ignorant. Neque vero debuit urna, a Conſtantino perpetuitati ſacta, ab Ottone, aut Innocentio, vel deinceps renovari; ære & pondere ſua ab injuriis hominum temporumque tuta. Viderit igitur Srbeſtratius aliquam urnam; non viderit quam putavit ſe videre urnam S. Petri: quam vidiſſe Clementem* VIII. *magis veriſimile eſt.*

191 *Ut tamen etiam concedatur, neque Scheſtratium, neque Clementem Papam vidiſſe, neque ullos foſſores detexiſſe urnam æneam; nihilominus concludi recte non poteſt, urna ænea nunquam deprehenſa fuiſſe a molientibus fundamenta operum, illic ſæpe factorum, igitur non eſt pedes* XII. *aut* XV. *longa. Nam qualiacumque opere nova, ſucceſſa temporis illic exactata fuerint,*
C *non debuerunt illa tam alte fundari, ut tumulum contingerent, cum tam ſolida firmiterque cæmentata ſint annuli ſupra & circum, ut quodlibet pondus ſuperimpoſitum ferre poſſint. Imo, quod ad columnas cyborii Urbaniani attinet, illa tam longe diſtant inter ſe, ut non modo urnam pedum* XV. *ſed etiam dimidio longiorem, includere poſſint. Magis ſolida ſunt igitur alia argumenta, quæ adduximus pro urna quinquepedali ærea, quam hoc ultimum, ex longitudine urnæ deſumptum.*

§. VI. Corpora Apoſtolorum, an ſingula ſeorſim, an dimidiata in Baſilicis Vaticana & Paulina ſerventur.

Petrus Anaſtaſii, de inclinatione corporis S. Petri ex ruptura;

PAregrapho præcedenti num. 179. dedimus verba *Anaſtaſii Bibliothecarii*, quibus molem & formam monumenti ænei S. Petri in Confeſſione ejus Vaticana deſcripſit. *Quæ exinde ſequuntur de aliis loci operibus atque ornamentis hic proponimus.*

Sic *Conſtantinus Auguſtus rogata Silveſtri Epiſco* D
pi, incluſit corpus B. Petri Apoſtoli & recondidit, & ornavit ſupra ex columnis porphyreticis, & alias columnas vitineas, quas de Græcia perduxit. Fecit autem & cameram Baſilicæ ex trimma auri fulgentem, & ſuper corpus B. Petri æs & quod concluſit. Fecit crucem ex auro puriſſimo penſantem libras centum quinquaginta. In menſuram loci, ubi ſcriptum eſt hoc. Conſtantinus Auguſtus & Helena Auguſta hanc domum regali ſimili fulgore coruſcans aula circumdat, ſcriptum ex litteris puris nigellis in cruce. *Ita Anaſtaſius in editione Pariſienſi; quæ ad præſens argumentum facimus quidem, ſed tam contorta & obſcura ſunt, ut Œdipo opus ſit, qui explicet. Torqueri certe gratia ingenia eruditorum, dum alii, addendo, alii demendo, alii mutando, intelligibilem reddere conantur.*

193 *Ego in ſubſidium advoco Petrum Man-* *collatus cum textu Manlii.*
lium noſtrum, ſupra editum ex codice ms. qui ſeculis quidem tribus poſterior Anaſtaſio, proximus tamen omnium, qui de eodem argumenta ſcinuntur E
ſcripſiſſe; quique Anaſtaſium ipſum, aut librum Pontificalem, aut utrumque, noſſetur in rebus antiquiaribus, præ oculis habuiſſe, ipſiſmet eorum verbis frequenter uſus. Illa autem textum Anaſtaſii & libri Pontificalis, paulo ante deſcriptum, habet quidem, ſed aliter diſpoſitum, non ex ſuo, opinor, cerebro; ſed ex codice Anaſtaſiano, aut libri Pontificalis exemplo minus vitiato, quam quæ nunc paſſim habentur: locum augit, ut ipſum ejus textum, tamquam Anaſtaſii atque Pontificalis libri interpretem, adſcribam. Poſtquam illorum verba de monumenti ænei dimenſionibus ac immobilitate citaverat, ita proſequitur planiore, quam ipſi, oratione, pag. noſtra 37. n. 3. Sic incluſit corpus beati Petri & Pauli; & exornavit ſuperius altare ejus & arcum ex auro fulvo; & fecit cyborium ex columnis porphyreticis & auro mundiſſimo; poſuitque ibi ante venerabile altare ejus ad ornatum ejuſdem baſilicæ duodecim columnas vitineas, quas de Græcia portari fecit, quæ fuerunt de templo Apollinis Trojæ. Poſuit & ſuper corpus beati Petri crucem ex auro puro, habentem centum quinquaginta libras auri, F
in qua eſt ſcriptum CONSTANTINUS AUGUSTUS ET HELENA AUGUSTA. *Ita Manlius. Facies hoc etiam Maphæus Vegius, qui videri poteſt ſupra pag.* 70. *num* 55.

194 *Ex hiſce textum libri Pontificalis atque* *intelligibilis redditur.*
Anaſtaſii corruptiſſimum, uti ſæpe alibi, reformare in parte quivis per ſe poteſt. Ego hoc aut ſimili modo reddendum exiſtimo; ubi quæ ex Manlio inferam talibus [ ] ſignis diſtinguentur; quæ ego claritatis cauſa interpono, charactere Italico ſcribentur: Sic incluſit corpus B. Petri & recondidit; & ornavit ſupra (altare ejus ex auro fulvo; & fecit cyborium) ex columnis porphyreticis; & (poſuit ante altare ejus duodecim) alias columnas vitineas, quas de Græcia perduxit. Fecit autem & cameram baſilicæ ex trimma auri fulgentem. Et ſuper corpus B. Petri, & æs quo id concluſit, fecit crucem ex auro puriſſimo, penſantem libras centum quinquaginta, *in menſuram loci, videlicet ſepulchri æneiſ*; ubi ſcriptum eſt hoc, Conſtantinus Auguſtus & Helena Auguſta. *Hactenus mihi videre ſenſum Anaſtaſii & libri Pontificalis reddidiſſe intelligibilem. Jam enim ad textum Manlii pag.* 38. *notavi*, Inſcriptionem, Conſtantinus Auguſtus & Helena Auguſta, *ſic ver-*

tuliſſe

A *mirandum: quod vero ſubſequitur ibidem*, fecit, *aut* fecerunt, *ſpectare ad ſequentia, videlicet*, Fecit & baſilicam B. Paulo Apoſtolo via Oſtienſi.

pro utraque parte.

195 *Quid jam porro de illis, quæ continuare in Anaſtaſio prædictam inſcriptionem crucis?* Conſtantinus Auguſtus & Helena Auguſta hanc domum regali ſimili fulgore coruſcans aula circumdat, ſcriptum ex litteris puris nigellis in cruce. *Hæc æque corrupta ſunt ac præcedentia. Obſervarunt corruptionem illic, qui in Conciliis Labbeanis tome 1, in Vita Silveſtri Papæ col. 1411. & apud Pauvinium de ſeptem eccleſiis pag. 40. ita omnia ſunt emendanda:* Conſtantinus Auguſtus & Helena Auguſta hanc domum, regali ſimili fulgore coruſcantem, auro circumdant. *Correctum hoc planum quidem reddit ſenſum citatorum verborum; ſed minuit mutatione reſtitui ſenſui Anaſtaſii poteſt per ſolum interpunctionem majorem poſt* ró Helena. *Sic ut ibi Inſcriptio terminetur, uti apud Manlium terminavi diximus; & quæ ſequuntur, alio ſpectent, ac tranſponenda.*

B *tui poſt ultimum citati ex Anaſtaſio textus membrum, hoc modo:* Fecit crucem ex auro puriſſimo, penſantem libras CL. *in menſuram loci*, ubi ſcriptum eſt hoc, CONSTANTINUS AUGUSTUS ET HELENA AUGUSTA. Scriptum ex litteris puris nigellis in cruce. Hanc domum regali ſimili fulgore coruſcans aula circumdat. *Per* hanc domum *intellige Confeſſionem, in cujus ſinimo cubiculo erat ſepulcrum cum ſua cruce aurea & inſcriptione: per* ſi aula coruſcans, *intellige aut illud ipſum cubiculum, aut etiam ſuperius, ubi erat foramen & altare, & ubi obibantur veremaniæ ſolennes etiam ab ipſis Pontificibus: ut merito aula coruſcans appellari ex ornatu potuerit.*

Quod ſolius Petri corpus in baſilica Vaticana ſit,

195 *His præmiſſis, veniamus ad propoſitam quæſtionem, utrum corpus S. Petri totum in Confeſſione Vaticana incluſum ſurrit; & S. Pauli totum in Paulina: an vero in utraque utriuſque corporis pars dimidia. Dicit Anaſtaſius*, ſic locutus *Conſtantinus* corpus B. Petri *in Confeſſione Vaticana*, nullam faciens mentionem *corporis B. Pauli, nec corporum dimidiatorum. Et Cardinalis de Aurea in Indice ſuo ad Annales Baronii (quod opuſculum ejus poſtumum eſt) ſub voce* Petrus, non uno loco innuit, videri *ſibi* ſolum corpus S.

C Petri *eſſe in ejus eccleſia Vaticana. Nihilominus dimidiata utriuſque Apoſtoli corpora, quod ſupra diximus, in utriuſque baſilica quieſcere ſuadent traditio & inſcriptiones: nonnulla, non quidem antiquiſſima, tales tamen, ut veroſimiliorem reddant opinionem hanc, quam quæ ſuſtinet, ſolius Petri corpus in Vaticana, ſolius Pauli in Paulina baſilicis eſſe.*

non probavit ea Baronius.

197 *Loca Baronii, quæ in Indice Aureæ notantur, quantum haſtenus deprehendere potui a aliud argumentum ea faciens non habent, quam quod omnia, quæ ibi de ſepulcro & Confeſſione in baſilica Vaticana exiſtentibus tractantur, ſolius Petri referantur nomine. Hinc autem conſequi nullo modo debet, ibidem dimidium quoque S. Pauli corpus non quieſcere. Quemadmodum non ſequitur, dimidium corpus S. Petri non quieſcere etiam in baſilica S. Pauli, ex eo quod Auctores, qui de ſepulcro & Confeſſione, in baſilica Paulina exiſtunt hæc, ſcribunt, ſolius Pauli tantum nominentur, tametſi corpus quoque S. Petri ibidem quieſcere ipſi ceuſeant. Ratio ſic loquendi & ſcribendi eſſe poteſt, quia cum una baſilica ſint, altera vero altera Apoſtolo ſeorſim, ab iiſdem Imperatore atque Pontifice ædificata & dedicata fuerint; quidquid ad ſingulas attinet, ſub ſingulorum Apoſtolorum nomine, ſub quo conſecrata fuerunt, referri ſolet; nulla Pauli aut corporis ejus inter ſcribendum de baſilica S. Petri, nulla Petri aut corporis ejus inter ſcribendum de baſilica S. Pauli, habita ratione, tametſi ſepulcra & Confeſſiones utrobique vix communia ſint. Non alia quoque de cauſa videtur Gregorius Magnus in epiſtola ſua ad Conſtantinam Auguſtam, aræam de ſepulcro, quod etiam tum S. Laurentio & S. Stephano Martyribus commune erat, aut certe putabatur eſſe; ſolius tamen Laurentii corporiſque ejus, nullam Stephani mentionem facere; quia nempe illi, non iſti, dedicata baſilica erat. Similiter credi poteſt, quod idem Gregorius in eadem epiſtola ſolius corporis S. Pauli meminerit, non Petri; quia agit ibi de ſepulcro, quod eſt in baſilica Paulina, ſoli Paulo dicata.*

198 *Aliter a nobis recedunt alii, qui apud Paulum de Angelis pag. 155. opinantur, oſſa utriuſque Apoſtoli ita inter ſe confuſa & permixta fuiſſe, ut patruus ille Silveſtro, poſt ruditas populo præces & jejunia, divinitus revelari debuerit; oſſa* E *majora, Prædicatoris; minora vero, Piſcatoris eſſe: & hanc ipſam hiſtoriam ait citatus de Angelis, ſe deſcriptam vidiſſe in pariete porticus veteris baſilicæ S. Petri, quæ verſus pincæ atrium exiſtebat. Nihilominus ad apocrypha ſcripta & picturas illæc puto referenda & nunquam admittenda eſſe; contradicente illis S. Joanne Chryſoſtomo homilia de Principe Apoſt. tome 5. col. 1415. appellante Paulum trieubitalem; & Nicephoro libro 2. cap. 37. qui eumdem* corpore parvum & contractum atque incurvum *deſcribit, id veroſimiliter edoctus ex antiquioribus monumentis. Eodem reduci etiam poterunt ipſius Pauli verba, reſerentis 2. Corinth. 10. v. 10. quid de ſe dicant homines,* Epiſtolæ ejus graves ſunt & fortes, præſentia autem corporis infirma. *De Petro eisdem Nicephorus eodem loco ſcribit, non quidem craſſa corporis ſtatura fuiſſe, ſed mediocri, & quæ aliquanto eſſet erectior. His poſitis de utriuſque Apoſtoli ſtatura, minore Pauli, majore Petri, tum prædicta qualis qualis revelatio, contrarium aſſereret; nec credi poteſt divina eſſe,* F *niſi id aliis monſtretur argumentis.*

Credibile mediocrem utrobique utriuſque eſſe ex traditione.

199 *Præferamus igitur traditionem præmiſſam, quæ utriuſque corporis meditatam alterius mediſtatis junctam fuiſſe, jam olim vulgavit, ut in utraque baſilica ambo Apoſtoli æqualiter honorarentur; & gladiati Principes terræ, quamadmodum vita ſua diruerunt ſe, atque in morte non ſunt ſeparati, ita neque poſt mortem ſeparaverint corpora. Hujuſce traditionis monumentum ſervatus hodiedum lapis porphyreticus, qui fuit olim altare SS. Petri & Pauli, de Oſſibus Apoſtolorum cognominatum, ſtabatque prope ab altari majori ante ingreſſum Confeſſionis hypogæi. De illo tractavimus Sect. C. litt. z. In demolitione poſtremæ baſilicæ utriuſque altaris, lapis ille tranſlatus fuit ad frontiſpicium baſilicæ, & non uno loco manſit, uti Sect. A litt. c dictum eſt. Poſtea migravit ad Cryptas Vaticanas; atque inde domum relatus anno MDCXXXIX. juſſu Cardinalis Barberini in novam baſilicam, illic collocatus fuit ad dextram ingredientium prope altare Crucifixi. Denique nec ibi diu manſerit; cum annis abhinc ferme quadraginta ipſum viderim affixum ad lævam ingredientis ſupra vas aquæ benedictæ: atque inde anno MDCCLI. noſter pre lingua Bulgica Pœnitentiarius Pœnitentiæ, Jacobus van Eyl, formavit mihi ſcripturam ſecundum omnes apices ſuos, prono inclina eſt litteris Gothicis, & nonnullibi notis com-*

A pendiarib. *Inſcriptio ſic habet.* ✠ Super iſto lapide porfiretico fuerunt diviſa oſſa ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli ponderata per beatum Silveſtrum Papam ſub anno Domini CCCXIX. quando facta fuit illa eccleſia.

C. J.

200 *Quando ſic inſculptus fuerit lapis iſte, non eſt facile definitu. Nominatur a ſcriptoribus paſſim* vetuſtiſſimus *&* antiquiſſimus; *& confirmatur vetuſtas ex forma characterum inſculptorum. Coaſtat quoque ex dictis noſtris, falſe jam ſeculo XII. ſuper altare de Oſſibus Apoſtolorum, quod poteſt ante ſeculis aliquot fundatum fuiſſe, cum origo ejus non inveniatur. Non tamen poteſt lapis ſculptus fuiſſe ante ſeculum IX. cum in illo exprimatur annus Domini, qui tum obtinente tali modo minime ſcribendi. Quod autem altare de Oſſibus Apoſtolorum ac lapis iſte ſeculo XII. exiſterint, abunde declarat ejuſdem ſeculi ſcriptor Romanus Canonicus, locum quoque, ubi ſtent altare, indicans.* Erat nempe ante aditum, qui vadit in Confeſſionem B. Petri, ubi eorum oſſa pretioſa, ut dicitur, ponderata fuere. *Cur autem ponderata? arſi ni æqua portione utrique loculus utriuſque medietatem acciperet; non tamen ſic ut confunderentur aut permiſcerentur inter ſe utriuſque oſſa (uti ego quidem reor) ſed ut ſingulorum medietas aut pretioſo panno involuta prius fuerit; aut diviſis per ſeptam tranſverſam loculis, una medietas in una parte, altera in altera repoſita ſit.*

confirmato ex antiquis marmoribus

B

201 *Quod in lapidis inſcriptione ponderatio reliquiarum atque ædificatio baſilicæ affigatur anno* CCCXIX. *nec teddese illam de falſitate ſuſpectam poteſt (quamvis Turrigius inſcriptioni a ſe relatæ ſubjungat, quod Cardinalis Baronius ædificatam ſcripſit baſilicam anno* CCCXXIV.) *nec debet illum ei afferre præjudicium. Quin imo ille ipſe annus eſt, quo nos tomo* V. *Junii pag.* 470. *monſtravimus, baſilicam completam & conſecratam, & in ea Apoſtolorum corpora depoſita fuiſſe. Atque adeo inſcriptione illa confirmatur propoſita ibi ſententia noſtra de completa anno* CCCXIX. *baſilica Vaticana a Conſtantino & Silveſtro. Sed ad traditionem de diviſione corporum redeo.*

annum ædificatæ baſilicæ Vaticanæ notant illi

202 *Firmitatem illi addit inſcriptio alia, quam Turrigius pag.* 49. *dicit legi in baſilica S. Pauli via Oſtienſi ſuper altare hujus hæc verbis:* Sub hoc altari requieſcunt, gloriosa corpora Apoſtolorum Petri & Pauli pro medietate: reliqua autem mediętas repoſita, eſt in S. Petro: capita vero in S. Joanne Laterano: *Huic accedat inſcriptio alia, forte antiquior, quæ legitur apud Baronium tomo* XII. *ad annum* MCXIV. *pag.* 305. *deſcripta ex ſepulcro Petri Leonis in atrio ejuſdem baſilicæ S. Pauli, ſub annum ætatum illic conditi: Petri, ſaquam, Leonis, Conſulis Romani, Paſchalis Papæ II. defenſoris præcipui; non filii ejus, patris cognominis, qui e Cardinali factus antipapa contra Innocentium II. turbavit Eccleſiam. In dicto ſepulcro hi verſus inſculpti fuere, & ſic legunter apud Baronium:*

ſit ex alia inſcriptione

C

Te Petrus & Paulus conſervent, Petre Leonis.
Dent animam cælo, quos tam devotus amaſti:
Et, quibus eſt idem tumulus, ſit gloria tecum.

Aliud hinc non ſumo, quam quod eadem teſtitio ac operio de diviſis hiſcorum corporibus Apoſtolorum, jam tum viguit in baſilica S. Pauli, quæ temporibus Romani Canonici eodem ſeculo tenuit in S. Petri.

& S. Joannis Chryſoſtomo

203 *Atque ecce dum hiſce intendo, contingit mihi alia de cauſa inſpicere S. Joannem Chryſoſtomum, atque invenire ibi argumentum oppoſitum ita vero præſentem. Tomo* 4. *operum ejus juxta editionem Pariſiacam anni* MDCXXXVIII. *vol.* 269. *laudant Romam, quod ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli corpora inſtar ſolis, radios ſplendoris ſui toto orbe effundentia, poſſideat; Conſiderate, inquit, quale ſpectaculum aliquando viſura ſit Roma; Paulum videlicet repente ex theca illa cum Petro reſurgentem, in occurſum Domini ſurſum ferri.* Θῆκα *græce, Loculus proprie eſt* conditorium; loculus, ſepulcrum, *& hoc loco aliud non ſonare, patentiſſimum eſt ex contextu. Ex ſepulcro enim reſurgere debent Apoſtoli, ut occurrant Domino in die judicii: ex ſepulcro autem illo, utique uno & eodem, reſurget uterque, Paulus cum Petro: atque adeo ex ſepulcro illo uterque credidit fuiſſe quieſcere a Chryſoſtomo: qui & confirmatio mox ſententiam illam videtur, cum ſic optet vol.* 269. Vellem videre ſepulcrum *Pauli, cujus corpus urbem Romanam munit, &* cum iſto *videre* etiam *in eodem ſepulcro* corpus Petri, *quam* hinc emigrantem, contubernalem ſibi dignata eſt facere illius carito... *Hinc emigrantem Petrum per mortem, ſibi Paulus* contubernalem *fecit; græce ἐμοικησεν, quod eſt ejuſdem tabernaculi conſortem. Quodnam autem tabernaculum Petro poſt mortem manebat niſi ſepulcrum? In illo igitur contubernalem ſibi Petrum poſt mortem Paulus habuit, ſaltem tempore Chryſoſtomi; quemadmodum & in Vita ipſum (ac eodem loco idem Chryſoſtomus) viventem honoraverat, dum aſcendit Hieroſolymam videre Petrum,*

D

E

204 *Sententiæ noſtræ, aut potius traditioni vulgatæ, ſubſcribit Adreas Fulvius, eximius antiquarius; cujus ea viſa fuit tam vera, ut in Panegyrico ſuo poemate, quod Julio Papæ II. inſcripſit, ita eadem canere auſus ſit lib.* 1. *ubi de monte Vaticano:*

Andreas Fulvius obſervavit.

Stat penetrale ſacrum templi majore ſub ara,
Quam Conſtantinus, ſacratæ conditor ædis,
Argento & cupro gemmiſque ornavit & auro;
Muneraque ejuſdem largitus plura metalli,
Hic ubi clavigeri Petri, commixtaque Pauli
Oſſa ſimul recubant, communi teſta loculo.
Idem quoque cenſuit ducentis ante Fulvium annis, Jacobus Cajetanus de Stephaneſcis, Diaconus Cardinalis, in ſuo quodam Poemate, ita canens; locus ſubter altare, fuſi ſub tegmine cupri
Corpora ſacra tenet, totum veneranda per orbem, Æthereis Petri, Pauli quoque... *Poematis iſthinc partem majorem huc ſpectantem vide § ſeq.*

F

§. VII. Explicatio ulterior textus Anaſtaſiani, ex Manſio ſuppleti: ubi de columnis porphyreticis ac vitineis, & trimmate auri.

Columnæ porphyreticæ duodecim.

QUandoquidem textus *Anaſtaſii num.* 194. correctus, *nunc per ſe intelligi ſatis poteſt, opus non erit multa ejus explicatione. Deſcripta inclauſione corporis S. Petri in Confeſſione, truncis Anaſtaſius ad altare majus, quod ea baſilica ſupra Confeſſionem ſtabat, ſcribitque hunc in ſenſum: Illud altare Conſtantinus ex auro fulvo ornavit; ſecitque deſuper cyborium ex columnis quatuor porphyreticis; ac aute idem altare poſuit alias columnas vitineas, (Manlius addit, duodecim: quod num.* 200 *improbavimus) e Græcia tranſvectas. Tum ſecit etiam camaram ſeu fornicem ipſius baſilicæ ex trimmate auri fulgentem. Hæc omnia fuiſſe facta in ipſa baſilica, non in Confeſſione, de qua ante loquebatur Anaſtaſius, uti per ſe patet, ita facile oſtenditur ex*

di-

A diverſitate columnarum, quæ cyborium prædictum altaris majoris, & quæ cyborium ſepulcri ſuſtentabant. Columnæ etenim, de quibus loquitur Anaſtaſius, erant porphyreticæ; aliæ vero erant candore niveæ, uti teſtatur Gregorius Turonenſis, ſeculis ſaltem duobus ſenior natu Anaſtaſio, cum lib. 1. de gloria Martyrum cap. 28. dicit, præter columnas aeut quadruplices ordine per templum, & quatuor in altaris majore diſpoſitas, fuiſſe alias quatuor miræ elegantiæ, quæ cyborium ſepulcri ſuſtentant candore niveo: uti ipſemet vidi, initio Pontificatus Gregorii Magni Romam peregrinatus, & magna cum reverentia a ſancto Pontifice acceptus, atque ad B. Petri Confeſſionem introductus: ubi etiam ad altare diu conſtitit orationi vacans; quemadmodum legitur in ejus Vita, prædicto de gloria Martyrum opuſculo præfixa.

ſuper altaris majoris baſilicæ,

ab aliis quas in Confeſſione vidit Gregorius Turon.

205 Cum igitur Turonenſis oculis ſuis viderit, quatuor eſſe columnas candore niveas, quæ ſuſtentant cyborium ſepulcri in camera ſeu cubiculo Confeſſionis; atque addat, quatuor alias ſtare in altaris majore, quæ ſuſtentant ejuſdem altaris cyborium; iſtæ ſunt utique columnæ illæ ipſæ, quas

B alii cum Anaſtaſio appellant porphyreticas; quamvis Turonenſis non indicet, cujus materiæ una coloris fuerint. Perſtiterunt ibidem loci columnæ eædem porphyreticæ adhuc poſt mille annos, cum ſuo tegmine argenteo, quod poſt diſpoliationem templi Saracenicam, impoſitum illis demum fuit, quodque jam longinquitate temporis contraxerat colorem atrum. Præclare de his canit Jacobus Cajetanus de Stephaneſciis, ad velum aureum Cardinalis Diaconi in ſuo Poemate, geſta S. Petri Culeſtini, & ſimul coronationem Bonifacii VIII. complexo, quod nos e Mſs. primum edidimus pro die XIX Maii: ubi pag. 465. litt. C, ſcribit. Quod electus Pontifex Bonifacius iuſſet Cardinales ut coronatetur mediis gradibus,

207 . . . . . Acceſſit ad altum
Egregiumque decus fidei, venerabile donum
Chriſticolis, altare Petri, de marmore cæſum,
Porphyriiſque gerens ſulvis a celte columnis
Quatuor, argenti cælum; quod tempus in atrum
Verterat; ac ſubter fuſi ſub tegmine enpri,
Corpora ſacra tenens, totum veneranda per orbem,
Ætherei Petri, Pauli quoque, gentibus almi
Doctoris; quo ſolus Apes ſoluſque Sacerdos
Chriſma capit flagrans: decet hæc nam gloria Primum.

ſeculo 13. & 14. imperfuerunt,

C Ne quis autem dubitet, an hic altare Petri, quæ dicitur Pontifex conſecrandus, ſit altare majus, an vero altare Confeſſionis, ſciat e Cœtu Comeratio, ceremoniarum Magiſtro, ac dein ſummo Pontifice (qui ceutum fere annos ante papatum Bonifacii VIII, eitus conſecrationis & coronationis deſcriptos reliquit) quod proxima die Dominica ab electione ſua novus Pontifex vadit ad eccleſiam B. Petri, & ante altare majus, prout in Ordine, ſeu ordinario ceremoniarum libro, continetur, ab epiſcopo Oſtienſi conſecratus. Neque vero tantum ante Bonifacium VIII ritus ducendi Electum ad altare majus in uſu fuit, ſed etiam deinceps tenuit, ut videre eſt in Pontificali Romano, quod habemus impreſſum Venetiis anno MDLVI: idque factum quoque ſuo tempore fuiſſe, indicat duobus ultimis verſibus Poeta cetatus, dum ait, ductum fuiſſe Bonifacium ad altare, in quo ſolus Apes ſoluſque Sacerdos (antonomaſtice, ſummus Pontifex) conſecratur. Conſecratur in autem ex ſingulari jure & prærogativa, omnes alios cujuſcumque dignitatis inde excludente, in altari majore. Hæc D
nempe gloria debetur Primo & ſummo Pontificum. C. J.
Notari etiam obſet poteſt, quod in citatis verſibus confirmetur ſententia, quam ſupra ſecuti ſumus de depoſitione corporum utriuſque Apoſtoli, ſaltem dimidiatorum, in baſilica Vaticana: dum dicitur quod ſub ſub tegmine cupri Corpora ſacra Petri & Pauli latent.

208 De iiſdem columnis Porphyreticis, quæ diu poſt Bonifacium prædictum ſuperfuerunt, libet etiam audire Vegium, de Conſtantino pag. 70. n. 55. ſic ſcribentem: Supra altare, cui ſubjacet (medio tomon cubiculo Confeſſionis ſuperiore) corpus B. Petri, ſtatuit nobile tegimen auratum, quatuor porphyreticis columnis (addit centum poſt annos Panvinius, quæ adhuc extant,) erectum: quod poſtea Leo IV (circiter annum DCCCL) argento puro eximie ornavit. Ex his conſequitur, tempore Vegii, adhuc ſuperfuiſſe in altare majore columnas porphyreticas quatuor; jam inde a Silveſtro & Conſtantino primum ibi poſitas; & potui illas Leo IV argento puro eximio ornaſſe. Verum Anaſtaſius pag. 187. dicit, Leonem feciſſe miræ magnitudinis ac pulcritudinis, ſuper B. Petri venerandum altare, cyborium & columnas ac lilia aurata ex argento puriſſimo, penſante libras MDCVI. Qua columnæ argenteæ videri poſſent ſucceſſiſſe loco porphyreticarum. Quo igitur pacto hæ ſuperfuerint demum ibidem toi ſeculis? Magna, fateor, fuit argenti vis, quam ibi Leo operibus illis impendiſſe legitur: non tamen continuo putandum, columnas porphyreticas propterea ametas fuiſſe. E

vide etiam n. Maphæum Vegium in eadem aliter ſen. 15.

Non igitur fuerint ablatæ a Leone 4.

209 Mihi certe credibile non eſt, Leonem ſolidas quatuor ex argento columnas ibi poſuiſſe; tum quia ne ſinguiæ quidem ex maſſa argentea libraram mille ſexcentarum formari potuerunt, tam craſſæ atque ſublimes, ut ſuſtentare valerent cyborii cælum ſive tegmen; tum quia hoc ipſum tegmen (quod credidero totum ex lamina argentea conflatum fuiſſe, uti etiam videtur fuiſſe illud, quod primitus ibi poſuerant Conſtantinus & Silveſter) aſſumpſerit, pro amplitudine & craſſitudine ſua, majorem prædicti ponderis partem. Quod vero inde potuit ſupereſſe impenderit Leo in oratum columnarum & lilia. Simili modo loquitur & intelligendus eſt Anaſtaſius, ubi ſcribit de Gregorio Magno, quod is B. Petro Apoſtolo cyborium (poſto ſuper altare Confeſſionis) cum columnis ſuis F
quatuor ex argento puro fecit. Severanus addit, neſcio qua auctoritate, Gregorium operibus illis impendiſſe pondo argenti aeu amplius centum & octoginta: ex quibus omnino fieri non potuit cyborium cum quatuor columnis argenti ſolidis. Manſerunt igitur utrobique columnæ, quæ fuerant, in altari quidem majori, porphyreticæ; in Confeſſione vero, onychinæ candore niveæ, illic a Gregorio Turonenſi viſæ. Et hæ utrobique fuerint a Gregorio & Leone prædictis Pontificibus argenta veſtitæ, ans ut Vegius ſupra num. 208. Anaſtaſium explicat, argento puro eximie ornatæ.

ſed argento ornata.

Columnæ vitineæ ſex a Conſtantino.

210 Multiplex, atque & argento divites ornatus, tum altari majori, tum Confeſſioni, a variis Pontificibus virisque principibus contributus, in maximam commendationem & venerationem loci, hic enumeratio operæ pretium foret; niſi apud Anaſtaſium, auctorem obvium, paſſim deſcriptus haberetur. Tranſeo igitur ad columnas vitineas, quas Conſtantinus poſuit ante majus altare, & gradu Confeſſionis, uti ait Manlius, duodecim numero; uti recentiores nonnulli opinantur, ſex tantum; ratus, ſex aliat (nam duodecim ibi conſtitiſſe certum

C. J. *eſt*) *a Gregorio Papa III. Conſtantinianis adjunctas fuiſſe; idque mihi quoque verisimile videtur, nixo auctoritate Anaſtaſii, pag. 72. in Gregorio prædicto ſic ſcribentis.* Hic conceſſas ſibi columnas ſex onychinas volubiles ab Eutychio Exarcho, duxit in eccleſiam B. Petri Apoſtoli; quas ſtatuit, circa presbyterium ante Confeſſionem, tres a dextris, & tres a ſiniſtris, juxta alias antiquas lex filopares, ſuper quas poſuit trabes, & veſtivit eas argento mundiſſimo; in quo ſunt expreſſæ, ab uno latere, effigies Salvatoris & Apoſtolorum, & ab alio latere, Dei genitricis & ſanctarum Virginum: poſuitque ſuper eas lilia & pharos argenteas, penſantes 10 unum libras ſeptuaginta, *aut potius* ſeptingentas, *ut meliorum notæ codices habent.*

eadem a Gregorio.

poſita ſuper eam ante Confeſſionem & ad latera majus.

211 *Locus, ubi poſuit Gregorius columnas ſuas ſex*, ante Confeſſionem, *conveniat cum loco, ubi ſtatuerat ſuas Conſtantinus*, ante altare, *quod Confeſſioni imminebat: numerus autem columnarum, quæ antea ibi ſteterunt, expreſſe definitur* (ex, quibus aliæ ſex Gregorius adjunxit filopares (*ſic enim legi debet, non* filio pares) *id eſt paris magnitudinis & figura, quaſi quæ filo ſeu regula arbitrio ſolerti commenſuratæ ſint. & juxta illud Lucretii lib. 4.*

[*Quid ſint columnæ filopares.*

B Debent nimirum non omnibus omnia prorſum
Eſſe pari filo ſimilique affecta figura.

Hinc cogitari quoque poſſet, columnas illas ſex Gregorianas non ſolum altitudine pares fuiſſe Conſtantinianis, ſed etiam adinſtar illarum fuiſſe vitineas id eſt in modum trochleæ ſive helicis factas, deducta voce ab Italica, vite, *quod helicem ſignificat. Eamdem columnæ formam ſignificare etiam poteſt voce* volubilis; *quia aempe ſtria aliqua ſive ſulcus, circum columnæ ſcapum volvebatur a ſumma ad imum excavatus. Poteſt tamen* vitineum *etiam deduci a voce latina* vitis; *eaque etymologia ſignificaret, columnas, circum inciſas, repræſentare vitem, pampinos & racemos; uti nunc quoque crebro videmus fieri. Interim Manlius ſcient aliquot columnas a Conſtantino poſitas fuiſſe ante altare majus, dum ibi ſuo tempore vidit duodecim pario longitudinis, unam porticum efficientes, putaverit omnes duodecim ab eodem poſitas fuiſſe, & Conſtantino tribuiſſe omnes.*

quid vitineas.

212 *Dicebas quoque Anaſtaſius, Conſtantinum* feciſſe cameram baſilicæ ex trimma auri fulgentem. *Quid trimma? Bullingerus dicitur ſcribere, quod* trimma *ſit* aurum in tenuiſſimas bracteas *tritum. Noa recte; τρίμμα enim vox græca deſcivatur a τρίβω* tero, comminuo, *eſtque id quod teritur aut tritum eſt: quemadmodum vox* lemma, *græcis λῆμμα, derivatur ab antiquato verbo λάβω*, capio, accipio, aſſumo, *eſtque id, quod aſſumitur aut aſſumptum eſt. Trimma igitur* (*quod minus recte aliqui pro primam Latinorum declinationem, & genere feminino flectunt*) *videtur oppoſ. bracteæ, certe ab illa diverſum eſt apud Anaſtaſium; qui in Silveſtro, eodem loco, ubi de baſilica Conſtantiniana, iſtiuſmodi bracteas ſignificat per aurum aut argentum* battutile; *quia nempe malleis. cuſum deducitur in ſubtiles lamellas, quas bracteas vocant, deſumpta voce ab italico verbo batt.re, quod eſt* verberare, percutere, *unde & participium paſſivum* battuto, verberatus, percuſſus, *& compoſitum, Italis* battiloro, *qui aurum malleo percuſſum paulatim tenuat in bracteas, Latinis*, bracteatus *& bracteator dictus. Trimma vero non malleo, ſed mola teritur, & ſic comminuitur, ut inſtar tenuiſſimi pulveris ſit, non inſtar glaciei, qualis ſit ex metallo, lima attrito, & raſamentum vocatur. Eſt igitur, meo quidem judicio, diſcrimen hoc inter* trimma, ramentum *&* bracteam; *quod primum teritur, alterum limatur, tertium malleo tenuatur in lamellas. Item primum, in minutiſſimos pulveres mola aut lapidum attritu redactum, & glutine delibutum, penicillo inducitur rebus inaurandis, aut aliter colorandis. Alterum, id eſt ramentum, rebus ornandis aſpergitur. Tertium vero, ſeu bractea, per modum tenuiſſimæ laminæ applicatur.*

quid trimma auri.

C

D

§. VIII. Presbyterium, chorus, peribolus, cancelli, arcus, trabes quid ſint.

Quid Presbyterium in eccleſia.

E *Xplicato hactenus illuſtratoque aliqualiter textu Anaſtaſii, de columnis presbyterii ſub epiſcopo altaris majoris, de aliis columnis vitineis, deque trimmate auri in camera baſilicæ; tranſeo ad Presbyterium, quod cum altari ſuo ſupra Confeſſionem fuit. Confunduntur a multis Presbyterium & Chorus Eccleſiæ, ac pro eodem ſumuntur loco. Quod non ita eſt. Nam loca ſunt diverſa intra idem ſeptum, uti mox iterum patebit ex Gervaſio monacho pag. 114. jam citato. Erat quippe* Presbyterium, *proprie loquendo, area altaris, presbyteris ad illud faciendibus deſtinatum: excoque per aliquot gradus deſcendebatur ad chorum, ubi cantores circumſedebant in utroque latere, ex quo ſæpe etiam duplici nomine appellabatur; nata, Chorus dexter, aliquando ſiniſter: Chorus Abbatis, Chorus Prioris: ideo quod ex una parte præſidebat Abbas, ex altera vero Prior. Sic legitur in Vitis Abbatum S. Albani in Anglia;* Si Abbas fuerit electus de parte Prioris, quam nos Chorum Prioris appellamus, transferetur ad Chorum Abbatis, ubi ſupremus ſtatuetur. *Et ſic duplici nomine appellari Chorus pſallentium cœperit, ex quo alternis cantandi in Eccleſia mos introductus fuit. De quo Honorius Auguſtodun.* Olim in modum coronæ circa aras cantantes ſtabant: ſed Flavianus & Diodorus Epiſcopi choros alternatim pſallere inſtituerunt.

E

214 *Varii quidem varia de locis illis, atque eorum pertinentibus, ſcripſerunt; ſed neſcio, an ullus ſcripto diſtinctius, quam ſupra nominatus Gervaſius monachus initio ſeculi XIII, de ſua eccleſia Cantuarienſi, prout illa a B. Lanfranco, poſt triſte incendium, reſtaurari cœpta, ſub S. Anſelmo perfecta fuit. Deſcriptio illius, ſchema quoddam ſit, quod aliis quoque eccleſiis, atque ipſi etiam antiquæ S. Petri in Vaticano applicari poteſt. Scribit itaque,* F *uti ex parte jam retulimus, col. 1294:* Ad baſes pilariorum (*ſive pilarum aut columnarum, quæ locum cingebant*) murus erat, tabulis marmoreis compoſitus, qui Chorum cingens & Presbyterium, corpus eccleſiæ a ſuis lateribus, quæ alæ vocantur, dividebat. Continebat hic muros monachorum chorum, presbyterium, altare magnum, in nomine Jeſu Chriſti dedicatum, altare S. Dunſtani, & altare S. Elfegi, cum ſanctis eorum corporibus. Supra prædictum murum in circinatione illa (*ubi utrumque in hemicyclum murus concurrebat*) retro altare & ex oppoſito ejus, cathedra erat Patriarchatus, ex uno lapide facta, in qua ſedere ſolebant Archiepiſcopi, de more Eccleſiæ, in feſtis præcipuis inter Miſſarum ſolemnia, uſque ad Sacramenti conſecrationem; *tunc* enim ad altare Chriſti per gradus octo deſcendebant. De choro ad presbyterium tres erant gradus: de pavimento presbyterii uſque ad altare, gradus tres: ad ſedem vero Patriarchatus, gradus octo.

cuiſque de eo ſcripto

ex oriente Cornua altaris.

A 215 Ad cornua altaris orientalia erant duæ columnæ ligneæ, auro & argento decenter ornatæ, quæ trabem magnam ſuſtentabant: cujus trabis capita duorum pilariorum capitellis inſidebant; quæ *trabs* per tranſverſum eccleſiæ, deſuper altare trajecta, auro decorata, Majeſtatem Domini, imaginem S. Dunſtani & S. Elfegi; ſeptem quoque ſcrinia, auro & argento cooperta, & multorum Sanctorum reliquiis referta, ſuſtentabat. Inter columnas crus ſtabat deaurata, in cujus patibulo per circuitum lexaginta cryſtalli erant perlucidi. Sub hoc altari Chriſti, altare erat in crypta, ſanctæ Virginis Mariæ, in cujus honorem tota fuit crypta dedicata.... In medio chori dependebat corona deaurata, viginti quatuor ſuſtinens cereos.

Atque ejus facie pontificia.

216 *Hæc adeo minuta locorum iſtorum ornamentorumque deſcriptio, facem præferre poteſt verſanti in tenebris longæ antiquitatis, atque inde cupienti eduere in lucem priſca monumenta, quæ Confeſſionem & altare majus olim circamſteterunt in baſilica S. Petri; qua turba tecentorum, de talibus ſcribentium, aut non ſunt talia, aut diverſitate operandi, magis quam antiquitate ſua ſunt obſcurata. Prius tamen, quam eo accedam, juvat in præmiſſis notare duo præcipua. Primum, quod in eccleſia Cantuarienſi epiſcopus inter Miſſarum ſolennia conſidebat, non uti noſtris temporibus fieri videmus, ad latus altaris a parte Evangelii, ſed retro & poſt altare. Atque ideo ſedes ejus elatior ſolito fuerit & ſupra murum, habens in aſcenſu* gradus octo; *ut ſcilicet ſupra menſam altaris emineat, toto presbyterio & choro conſpicuus eſſet, non ſecus ac illi, qui ad latus altaris reſidebant in thronis ſuis; nec minus late poſſet, quam eſt, conſpicere cleium ſuum: atque inde* in mentem revocare (*quod epiſcopos monet S. Auguſtinus in Pſalm.* 126) altiore ſe in loco, tamquam in ſpecula conſtitutum, quo oculorum acie pervigili atque indefeſſa, in tutelam gregis incumbat, tanto ceteris virtute & probitate clarior, quanto magis eſſet Sedis honore ac ſublimitate conſpicuus.

Et cornibus altaris orientalius.

217 *Alterum, quod notatu worthy, ſunt* cornua altaris orientalia. *Cum enim duo tantum cornua in quovis altari poſſim nota fiant; unum Epiſtolæ, alterum Evangelii; atque hæc neceſſario ſe-*

C *ptemtrionem ac meridiem reſpiciant, ubicumque faciendus, uti olim religioſe obſervabatur, facie ad orientem converſa celebrat: quæ, quæſo, eorum animi altaris* orientalia? *Exiſtima, auctorem noſtrum quatuor, non duo tantum, in altari cornua ponere; quot nempe ibidem anguli ſunt; duo ex parte Epiſtolæ, totidem ex parte Evangelii. Ex his autem cornibus illa duo, quæ in pradicto altari Cantuarienſi ſeptentrionem erant a facie celebrantis, quia obvertebantur orienti,* orientalia *Gervaſio appellata fuiſſe. Id vero eo etiam magis exiſtimo, quia per illa tempora alii quoque Scriptores agnoſcunt quatuor unoin altari cornua; Guilielmus Durandus in Rationali divinorum officiorum lib.* 1. *cap.* 2; *atque antea etiam Auguſtodunenſis Honorius lib.* 1 *cap.* 60. *agens de templi conſecratione. Primus*, altaria modernorum in cornua quatuor *dicit erigi. Secundus*, quatuor, *inquit*, cornua altaris ſignavit, dum quatuor mundi partes eruce ſalvavit, *puta, Chriſtus Dominus.*

Presbyterium murō ſeptum.

218 *Quemadmodum in eccleſia Cantuarienſi murus*, ut *vidimus*, *tabulis marmoreis compoſitus, cingebat chorum, presbyterium & altare majus, eaque fugregabat a reliqua eccleſia; ita pariter in baſilica S. Petri ab ejus apſide ſex tribunas procurrebat utrimque ſeptimentum aliquod ad uſque cancellata porticus, Confeſſionis & ejus veſtibuli obtenſu; quod includebat ac tota præſtabat ſacrorum limina veſtibulorum illud, presbyterium & altare majus. Hoc de ſeptimento videtur præcipue intelligendus Anaſtaſius, cum pag.* 127 *ſcribit; quod Leo III. fecit presbyterium noviter totum marmoreum magnæ pulchritudinis, ſculptum, compteque erectum. Quæ autem presbyterii pars erecta fuit præter ambitum muri & ſubſellia presbyterorum? Frequens hujus presbyterii fit mentio apud eumdem Anaſtaſium tum in Leone pradicto, tum in deceſſore ejus Adriano: nulla vero fit, quod quidem memini, in prioribus Pontificibus.*

Et laicis in. 219 *Dico*, Presbyterii, *quod fuerit in baſilica* *acceſſum.* *S. Petri, quodque ſumatur pro feſtuſa eccleſiæ parte, ea qua conſiſtunt ſacri altaris miniſtri, cumque presbyteri, vacantes divinis officiis ac liturgiis; Græci βῆμα dictam: a cujus adeſtu utrum eos excludebantur laici; ita præcipiente Eugenio II. cum Concilio* L. XXIII *epiſcoporum, presbyterorum & aliquot diaconorum, Romæ*, coram ſacratiſſimo corpore beati Principis Apoſtolorum reſidente *anno* DCCCXXVI, *apud Labbeum tomo* 8. *Concil. col.* 1121. *can.* 33: Nulli laicorum liceat in eo loco, ubi ſacerdotes reliquive clerici conſiſtunt (quod presbyterium nuncupatur) quando Miſſa celebratur, conſiſtere, ut libere & honorifice poſſint ſacra officia

E *exercere. Qua etiam poſt annos* CXVIII *ab eo concilio Leo Romanus reptens & confirmans Leo IV, porro addit ac prohibet* (*ibid. col.* 117) *ne laici* inter ſectos cancellos, Ordinibus debitos, niſi permittente epiſcopo, attentent accedere; *volens nimirum, locum eſſum ſolis eccleſiaſticis liberum relinqui, quemadmodum volebat, viros ac mulieres aſſignatus ſibi in eccleſia* partibus ſuis contentos eſſe: *quæ erant, uti ex Anaſtaſio & aliis conſtat, in baſilica ſaltem Vaticana, pars quidem virorum a ſiniſtra ingredientis, multorum vero a dextra.*

ejuſque antiquitatis oriundi. 220 *Scio autem, Anaſtaſium ante Adriani pontificatum memiſſe* Presbyterii, *qualis deſcribimus; videlicet in deceſſore ejus Stephano IV. qui* F *præfuit Eccleſiæ Pontifex ab anno* DCCLII. *Verum ubi non de Vaticana, ſed de Lateranenſi baſilica & presbyterio ei ſermo eſt. Et hic locus eminus primus, ut puto, eſt in toto Anaſtaſio de Pontificibus libro, ubi Presbyterium nominatur. Augeatur, uti vox iſta tunc primum inducta fuerit in uſum, ita Presbyteri tunc quoque primum convenerint unum in locum ad officia divina publice tractanda? Aut ſaltem locus, ad quem convenirebant, cum primum ſecretus fuerit a turba laicorum? Unus eſt: ſcilicet presbyterium Leo noviter totum marmoreum; & quidem pulchræ* ſculptum, compteque erectum; *quod ego, ut dixi, ad ſeptimentum ejus præcipue referendum exiſtimo, nempe pro circuitum muri; quæ later etiam tabulis marmoreis veſtitus fuit murus eccleſiæ Cantuarienſis; qui eborum & Presbyterium cingebat.*

Peribolus Presbyterii. 221 *Murus ille ſaltem variis in eccleſiis olim elevabatur tantum ad aliquot pedum altitudinem, ut in Choro pſallentes & in Presbyterio ſacris aperantes conſpici a laicis poſſent, ipſique etiam excitarentur ad laudandum Deum; ita ſcribente Durando in Rationali lib.* 1 *cap* 3. *n.* 35: In primitiva Eccleſia peribolus, id eſt pariea, qui circuit chorum, non elevabatur niſi uſque ad appoditionem, *quod mihi videtur indicare altitudinem circiter dimidii corporis humani, ſive ad pectus*, unde & pectoralia *forſitan dicta fuiſſe ejuſmodi ſepta. Tum pergit Durandus*; hoc vero tem-

A tempore (*initio ſeculi* XIV) quaſi communitec *C. J.* ſuſpenditur ſive interponitur velum aut murus inter clerum & populum, ne mutuo ſe conſpicere poſſint. *Hic peribolus, qui etiam dudum ante Durandi tempora altior fuit multis in eccleſiis, videtur quoque, ſaltem parte aliqua, ex cancellis fuiſſe in S. Petri, quod Anaſtaſius ſæpe innuit; & Leo IV ſupra num.* 219 *prohibet, ne laici* inter ſacros cancellos, Ordinibus *ſeu* Clero debitos, attentent accedere.

In quo & arcus, 222 *Fuerunt & arcus, tum in eccleſia, tum in Choro & Presbyterio S. Petri. Frequentes illorum meminit Anaſtaſius, atque ut plurimum argenteos facit aut argento ornatos, iisque etiam appendi ſolita fuiſſe pretioſa vela, crebro indicat. Tales autem arcus pro ornamentis eccleſiæ aut Presbyterii fuiſſe, ex verbis ipſius manifeſte colligitur; non tamen, qualis forma fuerint aut architectura; quamvis ſubinde illis etiam addat columnas. Quod ſi reipſa fuerint arcus, qui adinſtar portarum duobus poſtibus aut columnis ſuſtentati, ſuperne arcuabantur? Nam alibi dicit Anaſtaſius, quod ſub illis arcubus imagines; ſuper vero, cruces argenteæ collocatæ fuerunt. De his non videbimus, ubi aliquando de arcubus, a Leone III & Paſchale I Pontificibus factis, præmiſerimus.*

cum mobilis ad ornatum, B 223 *Leo quidem, pag.* 131, *fecit* vela de ſtauraci, quæ pendent in arcubus argenteis, *exiſtentibus* in circuitu altaris & in presbyterio, numero XCVI.... Nec non & *alios* arcus cum columnis ſuis fecit ex argento puriſſimo in eccleſia & in presbyterio, penſantes ſimul libras CCLI & ſemis. *Paſchalis vero pag.* 149, fecit presbyterii vela de chryſoclavo XLVI per arcus presbyterii, habentia hiſtoriam de mirabilibus Apoſtolorum; quæ per eos Dominus operari dignatus eſt. *Atque iterum, pag.* 156, *obtulit* per arcus vela XLVI, habentia hiſtoriam dominicæ paſſionis ac reſurrectionis. *Ex hoc porro, quod pontifex iſte bis obtulit diverſi aperis vela* numero XLVI, *eaque appendit per arcus presbyterii cogitari poteſt, quod pariter* XLVI *arcus presbyterii fuerint; niſi putes, plura per ſingulos arcus pependiſſe vela.*

tum fixi per circuitum. 224 *Et vere per hæſce arcus Presbyterii, a Paſchale velis ornatos, non videntur intelligi ornamenta, quæ poni & auferri pro libitu poſſent; ſed fixa atque ſtabilia, & fortaſſis ipſa ſedilia presbyterorum, quæ ſuperne in formam conchæ arcuabantur & ſuis temporibus etiam velis veſtiebantur, quemadmodum nunc paſſim tapetibus parietes templorum. Certe arcus tales fuiſſe olim partem Presbyterii, atque ab altare & cancellos; & fuiſſe per circuitum ejus ad peribolum, colligi poteſt ex adificio, quod Chrodegangus ſecula* VIII *epiſcopus Metenſis conſtruendum curavit: de quo Paulus Warnefridus libro de Epiſcopis Metenſibus ſcribit, quod* Chrodegangus fabricare juſſit, una cum adjutorio Pipini regis, ſedem *ſeu eccleſiam* S. Stephani protomartyris & altare ipſius atque cancellos, Presbyterium arcuſque per gyrum. Fabricare juſſit *Epiſcopus illas arcus, utique ex lapide & cæmento, quemadmodum & Presbyterium & altare. Et de talibus arcubus intelligi poteſt Anaſtaſius cum ait in Paſchale, ubi non dicit, ipſum arcus feciſſe, ſed vela feciſſe & obtuliſſe* per arcus Presbyterii.

Ibidem ex iam trabes variis locis, 225 *Uti duo genera arcuum, ita diverſa etiam trabes fuere in Presbyterio, & quidem inaurata, aut argento veſtita, aut aliter decorata, qua argenteos arcus, imagines Sanctorum, phoros aliaque ornamenta portabant. Trabes iſtiuſmodi conſpicio fuiſſe per circuitum Presbyterii ſuper peribolum, intercum varia ſculptura celatas.* Coronas *vetustas Latini; vulgus fabrorum* Cornices & Coronices *ſolent appellare. Scribit enim Anaſtaſius pag.* 221, *quod Nicolaus primus* trabes majores, in Presbyterio reſpicientes, omnes in gyro complexit, quæ illud luculenter ornant, deculque augent, & amplius mira ſua magnitudine dant honorem. *Conſpicio præter hæſce trabes, per gyrum Presbyterii circum poſitas, etiam alias per tranſverſum porrectas & quidem plures. Una quippe fuit ante cyborium altaris; alia in medio & alia in ingreſſu Presbyterii; alia item ſupra ingreſſum veſtibuli, & ad ingreſſum Confeſſionis. Singulas quatenus & illuſtremus ex Anaſtaſio.* D

alia per circuitum chori, 226 *Prima trabis locum indicat in Nicolao primo pag.* 221: Arcum fecit argenteum, & ſuper excellentiorem trabem, quæ eſt ante cyborium, in medio poſuit,... fecitque ibidem crucem auream unam, pretioſis gemmis ornatam, & in ſummitate ejuſdem arcus eam locavit. *Impoſuit quoque ſuper eandem trabem tres imagines argenteas deauratas, unam Domini Salvatoris, penſantem libras* LXXX; *& duas Angelorum, quarum ſingula penſabant libras* LXX; *primam collocaverit ſub arcu, tamquam perſonæ dignioris, alias hinc & inde ad utrumque latus. Appoſuit quoque* pro amplitudine decoris cruces argenteas duas, caliees argenteos duos & ſtaupos argenteos duos; & E appendit coronam argenteam unam, *utique in ipſa trabe. Atque hæc ſunt, trabis tranſverſa ante cyborium, ejuſque ornamenta, poſt diceptionem Saracenorum a Nicolao Papa ibidem repoſita. De aliis duabus breviter ſcribit Anaſtaſius in Leone IV pag.* 194, quod trabes in ingreſſu & in medio Presbyterii inveſtivit ex argento puriſſimo, penſantibus libras LVIII & uncias tres.

alia per tranſverſum. 227 *De quarta, ſuper ingreſſum veſtibuli, frequentius meminit. In Leone III pag.* 133: Fecit imaginem Salvatoris auream, quæ ſtat in trabe ſuper ingreſſum veſtibuli, penſantem libras LXXXIX. *Pag.* 134: Inveſtivit.... trabem ex argento mundiſſimo, quæ eſt ſuper (*imo* infra, *niſi duæ ibidem trabes fuerint, altera ſuperior altera*) imaginem auream in ingreſſu veſtibuli, penſ. lib. centum viginti ſex & ſemis. *Iterum pag.* 140: Fecit velum majus e chryſoclavo, quod pendet in trabe argentea ante imaginem Salvatoris ſupra, in ingreſſu veſtibuli. *Ibidem.* Fecit Angeſos duos ex argento puriſſimo, deauratos, qui ſtant in trabe majori ſuper ingreſſum veſtibuli, dextra lævaque juxta imaginem Salvatoris auream; penſantes ſimul libras ſexaginta tres. *Et* F *vere ex his videri poſſunt iſtic hos duas trabes fuiſſe, altera altera altior; uti jam dubius inſinuabam. Si ita; imago Salvatoris aurea ſteterit in trabe inferiore ſuper ingreſſum veſtibuli: altior vero fuerit trabs argento inveſtita, quia dicitur fuiſſe ſuper imaginem auream in ingreſſu veſtibuli. Iterum, quia velum majus, pendens in trabe argentea, dependebat* ante imaginem Salvatoris. *Hæc etiam facit, quod idem Leo dicatur pag.* 140, *obtuliſſe velum album holoſericum roſatum majus unum, quod pendet in trabe majore* ſuper imagines aureas.

Similis unus in eccle. Cassinen. 228 *Denique in Sergio, pag.* 62, fecit ſaros argenteos ſex, qui ſunt ſuper trabes ad ingreſſum Confeſſionis. *Ex hiſce trabibus aliquæ, uti jam vidimus, erant argenteæ ſeu argenteis laminis circumdatæ: qualis etiam fuit, quem in S. Petri, Pontifex Hormiſda* (*non indicatur ubi*) ex argento coopertit, *impenſis* MXL *libris. Iſtiuſmodi trabes*

in

A *in aliis quoque eccleſiis paſſim fabricata fuerunt, ſimilee in uſus. De una, quæ eccleſiam Conſtantienſem olim ornavit, ſcribit cal. 1295. extare ſupra Gervaſium; quod nempe in Presbyterio, ad cornua altaris orientalis erant duæ columnæ ligneæ, auro & argento decenter ornatæ, quæ trabem magnam ſuſtentabant; cujus trabis capita duorum pilariorum capitellis inſidebant: quæ trabs per tranſverſum eccleſiæ, deſuper altare trajecta, auro decorata, Majeſtatem Domini, imaginem S. Dunſtani & S. Elfegi, ſeptem quoque ſcrinia, auro & argento cooperta, & multorum Sanctorum reliquiis referta, ſuſtentabat. Inter columnas Crux ſtabat deaurata, in cujus patibulo per circuitum ſexaginta cryſtalli erant perlucidi: in medio chori dependebat corona deaurata, viginti quatuor ſuſtinens cereos. Tales quoque & talitèr Sanctorum reliquiæ ornatas trabes ſupra altare principe, vidi olim non una in eccleſia, per Gallias iter luſtituens.*

B §. IX De Pharis ſeu Lychnuchis variæ formæ in baſilica Vaticana.

Pharus quid ſit.

SCribit *Anaſtaſius in Adriano nomine ſui Papæ primo, quod ſecit* pharum majorem mille trecentis & ſeptuaginta candelis *inſtructam, quæ* pendet ante presbyterium: *& frequentiſſime de aliis pharis, alibi per baſilicam pendentibus aut ſtantibus. Ree & origo nominis altius repetenda ſunt. φάρος apud Stephanum Byſantium ſici dicatur, ἡ πρὸς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ἐφ' ᾗ ὁ Σωστρατὸς τὸ Δεξιφανοῦς ἔνοικος, ἐμπόροις λαμπόμενος φάρος. Pharus*, inſula eſt prope Alexandriam, in qua Soſtrati, Dexiphanis filii turris eodem nomine Pharus appellata. Uſus hujuſce turris, *ut ſcribit Plinius lib. 36. c. 12. fuit*, nocturno navium curſui ignes oſtendere ad prænuntianda vada portuſque introitum. *Iſtius exemplo eandemque in uſum deinde alibi atque alibi in portubus edificatæ fuerunt turres iſtiuſmodi, Italis paſſim dictæ* lanternæ, *corrupta voce Latina, quia nempe impoſita ſummæ turri lateriæ lignem conſervat, ne vehementi flatu diſſipetur aut extinguatur. Hinc porro lychnuchi, qui paſſim in eccleſiis Catholicorum cernuntur non unius formæ, multo cereorum, lucernarum, lampadumve numero inſtructi; quia lucernam non ſecus, quam illa tueri, omnes conſpicuam præbent, ipſe quoque cereo appellatur* phaei. Pharum [*deſinit enim medii ævi ſcriptoribus, tam in um, quam in us; mutatoque inde ſcribitur etiam* farum *& farus; ut terminatio in us, non tantum illis eſt feminini generis, ut paſſim ſumitur Pharus Alexandrina etiam pro turri accepta; verum & maſculini.*] Pharum, *inquit Papias*, eſt inſtrumentum ad luminaria ordinanda, ſicut etiam candelas. *Et alibi:* Fara ſunt vaſa luminatoria, quæ not retia dicimus, diverſo modo formata.

Quo contrariorum pharos inceſſerit eccleſias.

230 *Ex his Papiæ verbis tantum inferri poteſt diverſa Pharorum eccleſiaſticarum forma, de qua non; ſed etiam diverſus eas illuminandi modus, nempe per lampades oleo nutritas, & per candelas, ſevo, cera, aliave materia non liquida ardentes. Candelas enim in pharis luxiſſe, extare Papias apertiſſime docet: & fuiſſe ibidem etiam lampadeas, idem ſatis clare inſinuat, dum illuminationium mentionis per vaſa luminatoria, quæ utique oleo impleta lumen alebant. Hæc diſſerentia illuminationis ex aliis quoque, deinceps tractandis, manifeſtior fiet. Et candelas quidem phaeis imponi ſolitas fuiſſe, patet ex additis Anaſtaſii in Adriano verbis, ubi candelæ plus quam mille in una pharo luxerunt: oleo autem in iſdem nutritas fuiſſe lampadeas, oſtendunt ex Vita S. Benedicti abbatis Anianenſis apud Mabillonium ſeculi Benedictinorum quarti Parte 1. pag. 206. ubi pendebat in eccleſia pharus, in cujus vaſcula, alias poſtea vaſculis, permodicum erat oleum: quæ tamen vaſcula in craſtino plena reperta ſunt.*

Pharum formæ diverſæ fuerunt.

231 *Forma pharorum, ut olim pergamus diverſa fuerint, ea videtur paſſim ea fuiſſe, & nunc fere ſola ſervatur, quæ aut e medio corpore ſeu globo, brachia quædam ſua, apta ferendis candelis, cereis, lampadibus extendit æqualiter in circuitu, ut rotas mentem ſe, aut non connexis, aut connexis circulo continuo, cui imponi varia lucernarum genera poſſint: Et iſtiuſmodi phari nunc, æque ac olim Coronæ, ſumpta a forma nomine, appellantur. Rurſum hæ Phari ſeu coronæ, quæ continuo circulo circumducuntur, aliæ unum tantummodo circulum habent; aliæ plures, ſic diſpoſitos, ut alii aliis ſint altiores, & quanto ſunt altiores, tanto minorem efficiant orbem, infimo latiſſimo omnium ſe extendente. Unius circuli coronam permagnam vidi olim Aquiſgrani in eccleſia S. Mariæ Virginis; ollo majuſculis ac totidem minoribus turriculis in circuitu ornatam; & cereos circiter quinquaginta ferre ſoliam: uti notat Merianus in ſua Weſtphaliæ ſapographia. Dicam, coronam illam ex argento & tauratu cupro fabrefactam; ſed metalla iſta præ fuligine & ſqualore, quo obſita erat machina tanta, cum vidi, vix, aut ne vix quidem, poteram dignoſci.*

Aquiſgr.

In monte Caſino.

232 *Iſtiuſmodi coronæ ſæpenumero memorantur in monte Caſino, etiam ab Anaſtaſio; ac diluciditæ a Leone Oſtienſi in Chronico Caſin. lib. 3. cap. 33. ubi de Abbate Deſiderio, miſſoque ab eo Conſtantinopolim quodam Mallacho; qui ibi fecit pharum, id eſt coronam maximam de ærgento librarum circiter centum, habent in circuitu cubitos ex. cum duodecim turribus, extrinſecus prominentibus; ſex & triginta ex ea lampadibus dependentibus; eamque extra chorum ante teucem majorem eccleſiæ Caſinenſis, ſatis firma ferrea catena, ſeptem deauratis malis, ſeu ponti, ad ornatum diſtincta, ſuſpendit. Hanc faciunt etiam, quæ alius Deſiderius, epiſcopus Cadurcenſis, ſeculi VII. ſanctitate illuſtris, ad ornatum eccleſiæ ſuæ dedilſe legitur in vita, quæ apud nos eſt me. ex antiquiſſimo codice Cadurcenſi. In eccleſia iſtu & ad ornatum altaris, præter alia, prominent turres, nitent coronæ, candelabra reſplendent, nitet pomorum rotunditas; ... adſunt & ſtatarit, cereorum corporibus aptati: his omnibus ceux alma ac pretioſiſſima. varia ſimul & candida, arcubus appenſa, Sanctiſque ſuperjecta, fulget. Ita enim vocem ultimam legendam puto, pro* tulpetris, *quæ in ms. habetur, & ſenſum turbat.*

Cadurci

& alibi.

233 *Ab hiſce unius circuli coronis ſeu pharis non videntur diverſæ fuiſſe, quas ſub tempore S. Bernardus malunt* rotas *appellare, uſus vocem contemptibiliore: quia invehens ibi in nimium luxum immoderatumque exceſſum, quo omnibus eccleſiæ, & pharis, non minus lucentes ſplendore gemmarum quam luminum; eumque abuſum (ſi tamen abuſus) ut exaggeraret, voluerit pharos hic appellare* coronas (*quid enim mirl, ſi corona gemmis ornentur?*) *ſed* rotas; *nec eumen inepta hac voce eſt. Quemadmodum enim e modulo extæ prodeunt in orbem radii, & communitantur apſidi; ita a medio globo aut alio corpore phaei tranſeunt ſimiles radii ad extimum ejus curvaturam; tota machina rotam,*

e centro

A *e centro ſuæ ſuſpenſam, refert. Verba Bernardi in*
C. J. *Apologia de vita & moribus Religioſorum ad Guilielmum abbatem S. Theodorici tome 4. editionis Horſtianæ cap.* XI. *hæc ſunt:* Ponuntur in eccleſia gemmatæ, non coronæ, ſed rotæ, circumſeptæ lampadibus; ſed non minus fulgentes inſertis lapidibus. *Si velimus etiam tranſire ab eccleſia occidentali ad orientalem, docebit Greſerus in Herto ſanctæ Crucis pag.* 266. *ex codice Bavarico, ſub nomine Bedæ, de ſepulcro Domini, ſcribens, quod* Golgatitana eccleſia .... crucem argenteam habet prægrandem. .. pendente magna ſaro deſuper, id eſt ærea rota cum lampadibus, quæ ipſam crucem debitæ lucis veneratione coronent.

234 *Præter has Pharos & coronas unius tantum*
Pharitur- *vtte pluri-* *ſimpliciter,* *circuli, ſuerunt etiam aliæ circularum plurium, quæ turritæ vocari non abſre poſſunt; non quia, ut jam dictæ, in extimo circulo portabant turriculas; ſed quia circuli plures, alii aliis ereCtiores atque altiores paulatim in modum turris in acumen ſuperne deſinebant, referebantque ſpecium quamdam turris atque etiam tiaræ Pontificiæ, quem olim* regnum, *ut ait Ceremoniale Romanum, nunc ſæpius* trire-
B gnum *appellant, ab ornatu triplicis coronæ ei circum impoſitæ. De tali corona intelligi poſſunt apud Ven. Bedam lib. de temporum ratione cap.* 24. duæ maximæ, ac mirandi operis phari, ſuis quæque ſuſpenſæ ad laquearia catenis, *ad natales Martyrum honorandos accendi ſolitæ, ſic* ut magis nocturno viſu lucem comaſque fixmmarum, quam ipſa ignium vxſa, dignoſcere valeas. *Certe ita locum Bedæ intelligit commentator ejus Joannes Noviomagus, hæc ibi notans:* Pharos vocat coronides illas, in quibus lucernarum ambitus ab imo uſque ad faſtigium ſic ſunt diſpoſiti, ut continuo ſuperiores, anguſtiores inferioribus, pyramidis ſeu turris formam oſtendant; quales ſuſpenduntur ex laquearibus ſacrarum ædium, ſeu quales ſuccenduntur in ſxcris funebribus.

& aliarum formarum 235 *Phari iſtæ, ut e materia, ex qua conſtabant,* æreæ, xrgenteæ, *aut* xureæ, *dicebantur; ſic a forma, non tantum* coronæ, *verum etiam* coronæ pharæ, *&* cornoæ pharales, *&* phara coronata, *nec non a genere vaſorum, quæ ollychnia nutriebant,* pharacanthara *appellabantur. Lego enim*
C *apud Anaſtaſium in Sixto III. pag.* 25. *quod is fecerit* coronam pharam ante altare argenteam, penſantem libras xxx. *&* coronas argenteas pharales aaxiv. penſantes libras x. *item pag. ſeq.* coronas argenteas pharales xxx. penſantes libras vi. *&* pharacanthara argentea tria, penſantia ſingula libras xv. *Silveſter quoque pag.* 12. *fecit* phara coronata x. penſantia ſingula libras vnit. *Fecit &* pharum cantharum ex xuro puriſſimo ante altare *baſilicæ Conſtantinianæ*, in quo ardet oleum nardinum piſticum cum delphinis lxaa. *&* pharumcantharum argenteum cum delphinis cxa. *Item fecit in gremio quidem baſilicæ*, pharacantharx argentea xl. penſantix ſingula libras axx. *parte vero dextera ejus, fecit alia ejuſmodi* quadraginta; *&* parte ſiniſtra viginti quinque, *utrobique penſantia ſingula* libras xx.

236 *Fuerunt & phari, forma non circulari,*
etiam cru- *cis.* *ſed alia quoque diverſimoda. Puta in formam retis. Anaſtaſius in Leone III. pag.* 142. *non ſemel talium meminit.* Fecit pharum in modum retis ex argento puriſſimo cum caniſtris quinque. *Item*, fecit pharum in modum retis cum caniſtro, & cruces de argento puriſſimo; qui pendet ſub arcu principali. Nec non & alium pharum majorem, in modum retis cum caniſtris viginti
D pendentem &c. *Alia de pharis, quæ in formam crucis facta erant, jam dictæ capitum.* 229. *quod una talium, ante presbyterium S. Petri ab Adriano primo ſuſpenſa, referebat talem formam. Verba apud Anaſtaſium ſunt pag.* 109. Fecit pharum majorem in typum crucis, qui pendet ante presbyterium, habentem candelas mcccLxx. & conſtituit, ut quatuor vicibus in anno ipſum pharum accendatur: id eſt in Nativitate Domini, in Paſcha, in Natali Apoſtolorum, & in Natali Pontificis.

cum immunitate candelæ. 237 *Subit hic non tantum mirari munificentiam ac religionem iſtius Pontificis, qui machinam excogitavit & conficiendam curavit tot candelarum capacem; qualis profecto nec ſcio, an ullo unquam tempore ſimilis fuerit confecta: verum etiam ſubit annotare, non ab hero aut nudiuſtertius obtinuiſſe uſum, immerito a quibuſdam improbatum, accendi quotannis in Natali ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, nec non in Natali, id eſt electionis aut conſecrationis ejuſdem regnantis Pontificis die luminaria, quæ numero prepemodum innumera circum tholum (ſeu cupulam ut vulgus appellat)* S.
E *Petri in Vaticano noctem illuminant; quæque ipſe milliaribus facile duodecim inde remotus, non ſemel conſpexi magna cum voluptate & admiratione; laudans Deum in Sanctis ſuis, & in providentia ſua, qua Pontificem, qui tunc erat, Innocentium XI. ac deinde etiam Innocentium XII. præfecit Eccleſiæ Catholicæ, filii ſui Domini noſtri Jeſu Chriſti Vicarios, B. Petri Apoſtoli ſerie continuata ſucceſſores.*

Phari alia non pendula. 238 *Phari quoque nomine venimus non tantum illæ, quæ ſuſpendebantur e laqueari aut trabe multimodis inſtructæ luminaribus: verum etiam aliæ, quæ ſeorſim aut in trobibus, aut altibi fulcro ſubnixæ, per eccleſiam ſtabant. Pag.* 143. *Leo III. fecit* phara argentea iria, quæ ſtant ſuper trabes argenteas, penſantes libras nonaginta & tres. *Pag.* 144. *fecit idem Leo* pharum ex argento puriſſimo cum lucerna & cereapio (*alibi*, cerapio) ſuo, *quod certis temporibus* conſiſteret juxta lectorium. *Ubi pharus aliud non videtur eſſe quam candelabrum argenteum grande cum ſua lucerna, ſtans juxta lectorium. Meminit & pag. ſeq. Anaſtaſius* phari
F volubilis ea argento cum coronis & crucibus, *ſed an volubilis eſſet, ac volvi in gyrum poſſet ſupra ſulcrum ſeu candelabrum ſuum, an vero quod pendula pharus illa e loco ſuperiore, circumvolvi facile poſſet; non eſt hoc loco unde diſcernatur. Si ſecundo ſenſu accipiatur, nihil novi dictum eſſet, quia omnibus ex fune pendulis illud commune eſt, poſſe volvi & circumagi. Fortaſſe tamen pharus* volubilis *non aliud eſt, quam quod ſupra,* columna volubilis; *quæ nempe in modum helicis torta, unico a ſumma ad imum ſulco circum excavata erat: de qua num.* 211. *dictum eſt.*

ſed ſtantes, in ſuas candelabra. 239 *Hæc etiam, uti & ad alia quædam hoc paragrapho memorata, diſtinctius intelligenda, ſpectat inſignis Anaſtaſii locus in ſupradicto Leone III. pag.* 135. Fecit *in eccleſia* S. *Petri* coronas majores ex argento puriſſimo quatuor, penſantes ſimul libras cLiv. & ſemis. Fecit & lectorium ex argento puriſſimo miræ magnitudinis, decorxtum, penſans libras caLiii. & ceroſtatas ex argento mundiſſimo, ſtantes juxta ipſum lectorium, penſantes ſimul libras xLix & ſuper ipſas ceroſtatas fecit lucernas ſuſiles bimixas duas ex argento puro, penſantes libras aavii. Et hoc conſtituit, ut Dominicorum die vel in ſanctis

ſolen-

A ſolennitatibus hinc inde juxta lectorium conſiſterent, & ad legendum ſactas lectiones luminis ſplendore fulgerent. Fecit quoque pharocantharos in preſbyterio numero XXV. ex argento mundiſſimo, penſantes ſimul libras CCCCXXXIII. nec non columnas VIII. & arcus IV. fecit ex argento, penſantes imihi libras CLXXXII. *Hæc conſiderans, facile judicabit, coronas, quæ hic* majores *dicuntur, eſſe pharos coronatas, de quibus ſupra: item coroſtatas, juxta lectorium ſtantes, eſſe per modum candelabrorum: lucernas vero bimuxas, coroſtatis impoſitas, fuiſſe lucernas duabus myxis ſive ellychnis ardentes. De pharocantharis jam memini ſupra, atque etiam de arcubus, quod duabus columnis ſulcirebantur, quod hinc etiam confirmatur, dum iſta ponuntur columnæ & quatuor arcus.*

Pharorum vaſi mul. argumia.

240 *Ut pharorum forma diverſa, ita & vaſorum in illis lumen alentium diverſa fuerunt: & vaſa ipſa diverſis nominibus appellabantur a ſua quodque figura, qua erant formata*; Gabatæ, Caniſtri, Delphini, Cantharí *& alia. Pag.* 122.

B *fecit Adrianus* in baſilica S. Petri pharum argenteum ante preſbyterium cum gabathis argenteis triginta, & caniſtrum octogonum in medio. *Et hæ gabatæ rurſum aut ſtabant in pharis plures ſimul, aut pendebant ſeorſim ſingulæ. De priori genere jam dictum eſt: de poſteriori hæc intelligenda ſunt. Anaſtaſius pag.* 128. *in Leone* III. Gabathas fecit ex auro puriſſimo quindecim cum gemmis, pendentes in pergula ante altare. *Videlicet ſeorſim ſingulæ pendebant.* Idem in eodem, *pag.* 132. fecit in baſilica B. Petri gabatham ex auro puriſſimo anaglypham, cum gemmis pretioſis ornatam, quæ pendet ante imaginem ipſius Apoſtoli in ingreſſu veſtibuli. *Et pag.* 236. *in Stephano VI.* gabathas argenteas cum lampadibus obtulit, & continuation (*ſunt*, continue in) vigiliis ardere præcepit. *Sunt & gabatæ eoſdem in uſus, ex ornatu ſuo dictæ*, Liliatæ, Calumellatæ, Undatæ, Interraſiles. Anaſtaſius *quoque & Electrinæ a materia ſua; & Saaſicæ ſeu Saxicæ a genere ſtatus nominit. Niſi mavelis, vaſa iſta e certa fauſ genere exoavata, ſic dicta fuiſſe. Eſt autem* Gabata, *quod &* Cavata, *ſumpta vaſe generaliter, Iſidoro* lanx: *Papiæ*, patella, vas, *quaſi* Cavata: *Martialis quoque meminit, dum lib.* VII. *Epigrammate* XCVIII. *de ſenone Annii ſic habet*: Tranſcurrunt gabatæ volantque lances.

C 241 *De reliquis vaſorum, candelas ferentium, nominibus & figuris hoc habe, ac primum de caniſtris. Jam dixi num. ſuperiori, quod Adrianus fecit pharum cum gabatis triginta, & in medio* caniſtrum octogonum. *Idem pag.* 118. fecit ante januas argenteas; *item*, in turri, caniſtros argenteos, *utrobique* duodecim. *Illi* penſabant libras XXXVI. *bi* XLV. *Alibi* fecit caniſtra quinque, penſantia ſimul librat quindecim. *Et pag. ſeq.* Caniſtrum fecit ex argento puriſſimo cum catenulis ſuis, penſans libras XV. *Gregorius IV. pag.* 163. obtulit caniſtra cannaſodia duo: *& Benedictus III. pag.* 204. caniſtra ex aſoci duo. *Caniſtri cognomen utrobique corruptum eſt. Illic lege* henneaphotia, *hic*, hexaphotia, *a Græco ἑπτάφωτα, ἑξάφωτα, quæ* novem *aut* ſex luminibus *inſtructa ſunt. Ea hic intelligitur etiam, caniſtra & in pharis conſiſtiſſe, & ſeorſim e catenis pependiſſe, & pauciora plurave ellychnia aut lumina habuiſſe, & formæ non unius fuiſſe: & eumdem fere uſum videatur habuiſſe, quem gabata.*

242 *Delphini ſimiliter vaſa luminaria erant, uti jam dixi, Delphinorum figura effoſſata; qui iidem ponebantur in pharis & coronis atque etiam ſeorſim. Anaſtaſius, pag.* 118 per diverſas D
C. J. coronas fecit delphinos argenteos in eccleſia B. Petri; *alios in* B. Pauli, *alios* in Conſtantiniana. *Item Leo* III. *pag.* 145. fecit coronas argenteas & delphinos ſuos duodecim. *Et dein ante illos Silveſter Papa pag.* 13. *fecit* pharum ex auro puriſſimo, quod pendet ſub faſtigio cum delphinis quinquaginta, quæ penſant, cum catena ſua, libras XXV. coronas quatuor cum delphinis viginti ex auro puriſſimo, penſantes ſingulas, libras XV. Item pharum cantharum argenteum cum delphinis CXX. ubi oleum ardet Nardinum piſticum. *Hilarius quoque Papa pag.* 29. *fecit* turrem argenteam cum delphinis.

gryphes & leones,

243 *In gabatis aliuſque vaſis etiam effigiebantur gryphes, leones, atque alia animalium genera. Leo quippe tertius feciſſe dicitur* gabathas argenteas, habentes gryphea deaurata; & gabatha ſaaiſca in modum leonis. Cantharus & Cantharum, *ejuſdem notionis apud Anaſtaſium, ſonant fere idem quod ſupradicta vaſa, ſumuntur que pro* diſco *aut* patella, *quibus aliquem tranſfunditur, aut vaſa etiam imponuntur item pro* candelebro, *aut* coroſtata. *S. Silveſter pag.* 12. *fecit* canthara coroſtata XII. ærea, penſantia ſingula libras tricenas. *Et Leo* III. fecit ſuper cyborium de altari majori B. Petri Apoſtoli canthara majora quatuor ex argento puriſſimo, habentia in medio cereos ex argento deauratos; *quæ ita fuerint tantum ornatus cauſa. Porro quemadmodum pharí, multitudine lampadum aut cereorum illuminata, ut plurimum pendebant, ita quoque alia ſimilia fuere, quæ ſtabant inſtar candelabrorum, & vocabantur* Arboras, *ſuiſque quaſi ramis, geſtabant lumina. De talibus S. Bernardus, in vitata jam nobis toma ſua* IV. *pag.* 992. Cernimus & pro candelabris arbores quaſdam erectas, multo æris pondere, miro artificioque fabrefactas; nec magis coruſcantes ſuperpoſitis lucernis, quam ſuit gemmis. *Atque hæc de præſenti argumento ſint ſatis. Tranſeo ad ap-* F *ſidem baſilicæ præcipuam.*

gabatæ,

cantharo,

E

arbores.

DE APSIDE

ECCLESIÆ S. PETRI IN VATICANO.

§. I. De apſide, eaque tantum una & uno altari in ſingulis eccleſiis, etiam Vaticana, ſub Conſtantino & proximis ei temporibus.

Apſis unde dicta & quid ſit.

VOcabulum *Græcum ἁψὶς, ἁψίδος*, camera, foruix, *generaliter quadvis arcuatum opus ſignificans, aptum Latinis rerum eccleſiaſticarum ſcriptoribus viſum ſuit ad ſignificandum illam eccleſiæ partem, quæ in poſtremo templi ſacellive mure extrorſum protendi paſſim & arcuari ſolet in hemicycli figuram; & eadem figura ſurgit a fundamentis perpendiculariter in juſtam altitudinem, ubi format creſpidinem quandam & ipſam ſemicircularem, paululum extuberantem: ſupra quam deinde ſurſum curvatur undique in modum conchæ, faſtigiumque format, qui quarta pars ſit ſphæræ. Huic loco Latini ſcriptores jam inde a ſeculo* IV. *aptarunt, ut dixi, vocem græcam* apſis *ſeu* ablis; *atque etiam* abſida

caſu

A *caſu nominativo declinationis primæ. Non ante tamen tali ſignificatu induſta fuerunt in uſum vocem illa; quam cum ſub Conſtantino Magno Chriſtiani, libertate profitendi publice & impune religionem ſuam obtenta, incubuerunt, Romæ imprimis atque aliis multis locis ad exædificandum nova templa, quæ a magnificentia & columnarum arcuumque frequentia, baſilica etiam dicta ſunt. Sanctus quippe Paulinus, Nolanæ urbis epiſcopus, qui, ut ex vita ejus ad* XXII. *Junii noſtri illuſtrata, legi poteſt, ſeculo Conſtantiniano florens, manifeſte indicat, voces illas ſuo tempore novitias fuiſſe; dum epiſtola* XII. *ad Severum pag.* 154. *editionis Roſweydianæ dubitat, an fatetur, ſe neſcire, utrum* apſida *an* apſis *caſu nominativo, ſcribi a ſe debeat, quia, inquit,* hoc verbi genus nec legiſſe reminiſcor. *Nec tantum dubitaſſe videtur de terminatione illarum vocum, ſed etiam an in media per literam* p *aut* b *potiſſimum ſcribi deberent latine. Mihi neutrum modus diſplicet. Valet enim* ϕ *Græcum Latinis tam* pſ. *quam* bſ.

Ejus partes,

245 *Et vox quidem apſis ſeu apſida (quidquid fortaſſe aliqui ſubtilius, quam par eſt, ſpeculati ſint) poſſim ſumitur atque meritо, pro tota ædificio jam deſcripto; quia tam introrſum quam ſurſum in hemicyclum curvande ſe, utrumque perte confiet arcuatum opus. Partes ejus præcipuæ ſunt, pavimentum, paries, baltheus, fornix. Pavimentum &*

pavimentum,

paries , *nota ſunt. Baltheus (quis & zona dici poteſt, & crepidinem adjunctam habet) cingens parietem teſtum & fundat conſurgentem inde fornicem;*

paries,

qui fornix, Latinis camera, *Græcis* Κόγχη concha, *crebre appellatur. Pauca Paulini ad Severum in citata epiſtola pag.* 150. *verbe, illuſtratura ſunt,*

baltheus,

quæ dicebam. Intra baſilicam S. Felicis inquit, ab-ſidem, ſolo (*ſeu pavimento*) & parietibus marmoratam, camera muſivo illuſa, *ſive depicta,*

fornix,

clarificat. Inferiore autem balthen, quo parietis & cameræ confinium interpoſita gypſo crepido conjungit aut dividit (*diverſo nempe reſpectu*) hic titulus indicat depoſita ſub altari Sancta Sanctorum.

altare,

cathedra Pontificis,

246 *Sub apſidis anteriore parte ſurſum arcuata, olim plerumque tum in aliis baſilicis, tum in S. Petri Vaticana conſiſtebat altare, & e regione ejus cathedra ſeu thronus Pontificus, paries qua*

C *longiſſime hemicyclus recedit, applicatus; & gradibus aliquot elevatus. Hic thronus Græcis proprie βῆμα, id eſt* tribunal, *dicitur: quamquam pleriſque nunc βῆμα ſit totum illud ſpatium, quod cum altaris ſacri cancellis includitur, ſacrarium miniſtrorum cœtum a profana turba dividentibus, presbyterium Latinis appellatum, de qua poſtea. Interim ut vox* tribunal *meanullis etiam latine ſcribentibus, pro thronо Pontificia, uti & pro tota apſide, uſurpari pridem cœpit, exiſtimo unde apud Italos invaluiſſe vocem* tribuna, *qua nunc paſſim illis utentur, non modo inter loquendum, ſed etiam inter ſcribendum latine, ad ſignificandum quam diximus apſidem.*

Una olim apſis in ſingulis eccleſiis,

247 *Habuere olim baſilicæ ſingulæ ſingules apſides, eaſque, ut dixi, in medio poſteemi parietis; ex oppoſito portæ frontiſpicii regia, qua recta per mediam navim eo ducebat. Patere id poteſt bodiedum eccleſiis, a Conſtantino Magno ædificatas, inſpicientibus, ſive in ſe (ſi perſunt enim adhuc, in quibus id obſervari poteſt manifeſte) ſive in deſcriptionibus, quas poſteritatis reliquerunt Hiſtorici, ſive etiam in ichnographia, quam ſupra dedimus, baſilicæ antiquæ Vaticanæ. Loquer de ecclefiis Conſtantini, atque aliis ejus tempore ſtructis; quando & in ſingulis ſingula tantum fuiſſe altaria, & quidem ſub memorata apſide poſita, probabilius tenetur; quam evincatur fuiſſe plura. Preterquam enim quod ſatis certum videatur, unum tantummode tunc altare in baſilicis Conſtantinianis fuiſſe, adque conſequi inde, quod una tantum ibidem apſis tunc fuerit (ſive apſide equidem neſcitur* *& altare unum.*

altare, etiam diu poſt fuiſſe) expreſſe docemur, ecclefiam Tyri, ab epiſcopo loci Paulino iiſdem temporibus magnifice ædificatam, utque apud Euſebium (lectionem ejus exhibuimus ſupra pag. 87) *minutim deſcriptam, habuiſſe unum non amplius altare. Legitur namque ibi Paulinus iſte omnibus eccleſiæ partibus abſolutis,* poſtremo Sanctom Sanctorum, altare videlicet, in medio conſtituiſſe; *quod ipſum deinde* auguſtum, magnum & unicum appellatur.

non plura non admittebant Græci

248 *Et hic uſus collocandi ſingula in ſingulis eccleſiis altaria non tantum abſtinuit primis iſtis temporibus aſſertæ in libertatem religionis Chriſtianæ, verum & duravit aliquandiu poſt, tam in occidentali, quam in orientali Eccleſia: imo in*

E *Græca perennavit ſemper ac tenet hodiedum. Audi Jacobum Goar in ſuo Εὐχολογίῳ ſeu Rituali Græcorum pag.* 16. Unum altare, *inquit,* &, ut Euſebius loquitur, μονοτρὶς θυσιαστήριον. eſt etiamnum hodie apud Græcos; & non niſi ſemel per diem, propter Sactificii unitatem, in eo celebrant: &, ſi forſan alicubi duo altaria, liturgiæ dicendæ erecta, demonſtraveris; confeſtim ipſi junctas eccleſiæ, & muro medio ſejunctas, παρεκκλήσια quaſi eccleſiam appendices & oratoria diſtincta, in quibus diebus profeſtis memorias diverſas agunt, oſteodunt. *Eadem* παρεκκλήσια *facit Altatius* facella, majori templo adjuncta vel vicina, ſeparata tamen & omni ex parte muris disjuncta, licet a majori eccleſia ad minora hæc oratoria porta media aditus pateat. *Iſtiuſmodi facella circum baſilicam Vaticanam veterem exiſtiſſe etiam, & quidem plura, manifeſtum redditur vel e ſolajus ichnographia. Sed horum originem non tam certa referre poſſumus ad tempora S. Paulini Nolani, quam quæ Paulinus ipſe teſtatur circumſtetiſſe eccleſiam ſuam, & cubicula vocat,* longis baſilicæ lateribus inſerta intra porticus, *accommodata tam cupientibus orare ſecreta, quam memoriis religioſorum virorum ad pacis æternæ requiem ibi capiendam: & Natali* XI. cellas nominat, *ita de ſuo, qui in baſilica noctu rapuerat crucem auream, ſeque in cellam aliquam talem abdiderat, eenens:* Tegit una latentem
Cellula de multis, quæ per latera undique magnis
Appoſitæ tectis præbent ſecura ſepultis
Hoſpitia.

admittebant etiam in diverſis paroeciis.

Eſt in Confeſſione S. Petri Sti veſtes Papa ſcripſit altare,

249 *Neque contra objiciatur, quod nos ipſi in præmiſſis oſtendimus, præter altare majus ſub apſide, fuiſſe aliud in crypta ſubterranea ſeu Confeſſione S. Petri. Non enim adhuc oſtendimus nec aut alius, fuiſſe utrobique altare a tempore Conſtantini. At jam tum conſecratum fuit corpus Dominicum ſuper ſepulcrum Apoſtolorum. Ita plane. Sed non ſine aliqua tutor ſepulcrum & ſacram conſecrationis menſam interpoſita media, quia oſtendimus, ſepulcrum cubiculo ſubterraneo, ad quod nullus patebat ingreſſus, incluſum fuiſſe, & tantummode conſpectui potuiſſe per foramen tam arctum, ut pateum vix potuiſſe per illud tranſmitti corpus humanum. Igitur conſecrationem ſeu Miſſam factam fuiſſe ſuper ſepulcrum, aliter hic accepi non poteſt, quam factam eſſe ſupra illud in loco altiori. Fuit autem altare majus, quod ſemper exiſtiſſe conſtat, ſupra ſepul-*

ante ac in baſilica

A erum, *æque ac illud altare, quod in Confeſſione eſt.* Illum poſtea fuiſſe expletum quidem eſt; non item, *quando erectum fuerit. Ut vero etiam oſtendi poſſet, ubique ub initio ſtetiſſe altare & conſecratum* C J. *utrobique Corpus Domini fuiſſe: non contiama, tamen conferri debent duo in eadem baſilica fuiſſe altaria. Confeſſio quippe ſubterranea, poſtquam ſuperadficata ei fuit baſilica Conſtantiniana, non deſiit eſſe, quod unte fuerat, martyrium ſen oratorium per ſe a baſilica diverſum, & annumerari poteſt inter parœcleſia, de quibus paula unte.*

nondum conferentur fuiſſe duo in eccleſia una.

250 *Poſtmodum creſcente paulatim numero preſbyterorum, æque ac fidelium, ex penni apud Latinos plura erigi ultaria etium in una eccleſia; & forte jam tum ſub SS. Ambroſio atque Paulino ſtetuerat alicubi erecta, quamquam id non omnino videatur evincere vox altaria, numero plurali etium in ſoluta orutione ab illis uſurpata. Certe ante horum tempora, & diu poſt, non reperitur in Anaſtaſio Bibliothecario, qui altrum in eodem baſilica conſtruxerit ultare uni oratorium. Fecit quidem Hilarus, nano* CCCCLXI. *creatus Papa*, oratoria tria in baptiſterio *Conſtantiniano*, S. Joannis Baptiſtæ, &

Am duobus ſaltem alicubi temporis SS. Ambroſii & Paulini.

aus S. Hilarus Papa.

B S Joannis Evangeliſtæ, & ſanctæ Crucis: *ſed illa nondum dici proprie poſſunt eſſe in eadem eccleſia, aut etium in eodem baptiſterio; cum extra ſint poſita, & nihil eum illo commune habeant, præter portam, qua tranſitus e baptiſterio in oratorium, & viciſſim hinc in illud. Atque ita plane parœcleſia ſunt. Neque etium abeſſe debet locus Paulini Ep* XII. *pag.* 158. *upſidem* (*quam & concham pag. præcedente vocat æque ac Græci, ſumpta parte pro toto*) *diſperciuris in triplicem receſſum, quorum duo in ingreſſu apſidis utrimque in ulnas apſidulas ſinuabantur; quaſi in burum alterutra Antiſtes etiam hoſtias celebraret; utque adeo ibi altare eſſet. Locus Paulini hic eſt:* Cum duabus dextra lævaque coachulis iotra ſpatioſum ſui ambitum apſis lateatur, una earum immolanti hoſtiæ jubilationis Antiſtiti patet, altera poſt ſacerdotem capaci ſino recepat orantes.

251 *Nan inquem, hinc inferi debit, præter* Explicatur alius Paulini locus: *altare, quod manebat ſub medio concha, aliud fuiſſe in altera conchularium, qua immolanti hoſtias Antiſtiti patere dicatur. Tantum quippe illud abeſt u*

C *vers, & ſempet fu t, ut Cangius, in tulibus, ſi quis alius, verſutiſſimus, non dubitet mutare in ſextu Paulini vocem* patet *in parat; ſicque legi deberet,* una immolantem Antiſtitem parat, *quin ubi patubuatur, pauit, unum, exlix, utque ulus, immolanti & ſacrificanti neceſſurus: atque ipſe ſacerdos ibidem ſe parabat ad ſacrificandum, induendo ſacrum parium. Nec vero alibi quam ſub media apſide in eccleſia nova, quam e vete it ibidem deſtructa, quia nimis anguſta erat, Paulinus condiderat ampliorem, ſtetiſſe ultare, docent ejuſdem verſus, quos ipſe ſuo ad Severum* litteris inſerere noluit; *quin Severiana eccleſia, qua tota nova erat, non poterant convenire; ſuperſtitiose unem hodiedum in Paulmiana eccleſia exhibet deſcriptos Sirmondus noſter in ſuis ad Sidonium Notis pag.* 50. *hoc initio:*

Parvus erat locus ante, ſacris anguſtus agendis,
Supplicibuſque negans pandere poſſe manus,
Nunc populo ſpatiolo lcris io altaria præbet
Officiis, medii martyris io gremio.

Ubi altaria, qui præbet unte fuiſſe in eccleſia B. Felicis etiam?

252 *Legerem*, medii martyris, *id eſt templi*, io gremio, *niſi ſciecm, Paulinum ſape Felicem ſuum, quin multa pro Chriſto paſſum, vocare martyrem. Puta, Natali* XI. *quem cum aliis ejus Poematibus e bibliotheca Ambroſiana nuper edidit eruditiſſimus Muratorius. Ibi Felix vocatur* elogio martyr; *& Natali* I. *dicitur* Vectus in æthereum D fine languine martyr honorem. *Similia habentur Natali* II. *Natali vero* IX. *templum ejus ſimpliciter vocatur* martyris alta domus. *Et hæc eo quoque alluta ſunta teſtimonia, ni, quod* plerique judicant *toſto Sirmanda, etiamſi verſus* ipſius Paulini eſſe; *id certius conſtet ex voce* martyris, *qui ibidem pro Felice ſubſtituitur, phraſi Paulino familiari. Sive igitur* martyris, *ſive* martyrii *ſcripſit Paulinus, eodem redibit; quia tam unum, quam aliud, ſignificabat templum S. Felicis, in cujus medio gremio ultare ſtetit* ſpatioſum, *ſuper quod etiam Antiſtes pro dignitate ſua ſolenniter immolare poſuit hoſtiam jubilationis. Unicum vero iuntam in eccleſia iſtu ſtetiſſe altare, licet* altaria *memorentur numero plurali, colligitur ex unico diſtincte deſignato loco, in quo ſtetit; videlicet* in gremio mediu martyris *aut martyrii.*

Ac arcus de apſide trichora.

253 *Sed neque obeſſe nobis debet alius Paulini locus pag.* 150 *quo dicuntur Reliquiæ Martyrum* intra ablidem trichora ſub altaria *tenere. Neque enim probatur illa lectio omnibus: & Cangius iis potius adhærendum judicat, quilegunt,* intra apſidem tri- E choram ſub altari. *Et ſane hæc lectio* (*præterquam quod per ſe palanu eſt*) *plurimum conformitatis habet cum illis, quæ modo num.* 250. *retulimus ex eodem Paulini epiſtolæ* XII. *de eadem eccleſia, ejuſque apſide cum duabus conchulis & unu altari. Apſis enim tulis proprie* trichora *eſt. Alia vero lectio, prout impreſſa habent, torquet doctorum ingenia, & nondum apte explicatum ub ullque invenit. Roſweydus in ſuis ad locum illum Notis pag.* 785. *confugerat*, ſub tribus *iſtis* abſidibus tria *fuiſſe* altaria. *At pag.* 894. *inter* Addenda, *corrigens dicta ſua, cenſet*, potius unum altare in medio trichori, ſive inter tres abſides, id eſt *in* medio majoris abſidis, *ita tamen*, ut & duas aliis laterales abſides reſpiceret, poſitum *fuiſſe. Atque ita ibidem videtur ei intelligendus quoque Spurianus, qui in domo Pofcennii Nigri* ſimulacrum ejus in tricboro conſtituit; *id eſt*, inquit *Roſweydus*, in medio trichori. Nam totus locus tribus conſtans abſidibus vel partibus, dicebatur tricborus vel trichorum. *Ita illo, idque apte juxta etymologiam vocis Χῶρος, quæ Latinis* locum *ſonat. Unde τρίχωρος*, triplex locus; *& upſis tricbora, qua tres locos habet, aut ſpatia.*

F *Qualis illa ſit.*

254 *Sunt tamen qui putent, apſidem tricborum eſſe & appellari, cum junta apſidem primariam & extra eam, alia minor apſis hinc & alia inde ſinuantur, ſic ut ucntra quidquam eammune babeat enm primaria media. Talis ſitus apſides ternas propemodum Cangius in ſua icbnographia adis ſanctæ Sophiæ Conſtantinopolitanæ, & in duabus aliis ſtructuris Græcanicæ Jacobus Gout in Euchologio pur.* 13. *& 21. Horum apſidum ternarum ſitum ut melius cupiat Lector, reducat ad icbnographium noſtram baſilicæ Vaticanæ, ubi præter primariam upſidem, in medio poſtrema mutifianatum, nullu quidem ſeu intra ſeu extra illum exprimitur ulio; concipi tamen facile poteſt alia ad latus ejus e regione navis penultimæ verſus meridiem, & alia e regione navis penultimæ verſus ſeptentrionem, qua fere modo ſe habet ſitus ternarum upſidum in icbnographiis Cangii & Gouris. Verum apſides iſtiuſmodi tres, quæ omnino ſeparatæ ſunt, an apſis trichora proprie ſint aut appellari recte poſſint, non unſim id affirmantibus aſſentiri. Certe tales non fuit apſis S. Felicis, quam Paulinus ita* trichoram *deſcribit. Ait enim, quod illa dnue dextra lævaque conchulas intra* ſpatioſum ſui ambitum *conturbat, non extra; Cangiana vero & Goariana ubſidee laterales*

C. I. *& extra primariam sunt, & nihil cum illa habeat commune.*

Apſis Vaticana a S. Silveſtro facta cum epſa baſilica,

255 *Sed noſtra nec poſcit apſis Vaticana S. Petri antiqua, cujus ergo hæc eximenda diſputatio. Illam una cum baſilica conſtructam fuiſſe a Conſtantino & Silveſtro, quidquid alii dubitent, mihi rem certam eſt, quam quod certiſſimum. Obtinebat namque Romæ tum temporis uſus taliter ædificandi Chriſtianorum eccleſias, captus ſub ipſis perſecutoribus in eccleſiis ſubterraneis, ad quas latentes in cæmeteriis fideles, per vias diverſas convenirent, ſynaxes ſuas celebraturi. Exempla videre licet apud Aringum in Roma ſubterranea, ac præcipue tomo 2. pag. 323. ubi exhibes orographiam eccleſiæ S. Hermetis, ubi nunc eſt villa ſuburbana Collegii Romano-Gregoriani Sodalitatis Jeſu, quo Sebaſtici ejus hebdomadatim per æſtatem excurrunt, tum laudabili quam antiqua, utpote ab ipſo Religioſa familia noſtræ inſtitutore S. Ignatio derivata conſuetudine, ut ingeniis, continuato plurium dierum ſtudio fatigata, deambulatione moderata, ſpiritu liberioris cæli, vacuitate curarum & relaxatione animarum, reparentur ad eadem ſtudia diutius utiliuſque continuanda. Inter hos ego Socius religioſe ac jucunde quadriennium verſatus, frequenter cum iiſdem villam prædictam, ac ſæpe ibidem deſcendi ad ſubterraneum S. Hermetis, de qua Aringus loco citato, eccleſiam, tamulis depreſſam & bene materiatum adhuc, ut ſuper parietes ac fornicem ejus, domicilium, quod nunc ibidem ſpectatur ſuperædificatum, quamvis altum ſit, tertia tamen ſui parte ſub terra lateat. In cujus iſtius eccleſiæ ſubterraneæ pergulam ampla, ut alia prætermittam, quæ hujus loci non ſunt, apſis quoque eſt hemiſpherica cum concha ſua; apparentibus adhuc non uno loco coloribus, quibus depicta fuiſſe dignoſcitur.*

ſecta mori illorum temporum,

B

& muſivo depicta fuit;

256 *Aliud argumentum, cur Silveſtro apſidem ædificatam reliquæ eccleſiæ S. Petri in Vaticano deberi, perſuaſum habeam, eſt, quia nuſquam legitur alius quiſpiam poſt Silveſtrum illam extruxiſſe; legitur autem apud Auxilium pag. 47. illam renovaſſe Severinum Papam, qui ecc. poſt Silveſtrum omnis Eccleſiam rexit. Imo ex indicato Anaſtaſii loco concludi poteſt, etiam muſivo depictam a Silveſtro fuiſſe apſidem illam. Dicitur namque ibi Severinus* renovaſſe apſidem B. Petri Apoſtoli ex muſivo, quod dirutum, *alia lectio habet*, quod diſruptum, erat. *Maxime quidem ſitma ac durabilis picturarum omnium eſt muſiva, quæ tamen cogitori poteſt ſpatio trecentorum annorum ſic labefactata fuiſſe, ut renovari debuerit. Et plane voluerit Conſtantinus, præcipuam domus Dei portionem, apſidem dico, non minori picturarum elegantia ſpectabilem eſſe, quam palatia gentilium Imperatorum, quæ paſſim muſivis operibus nitebant, qualium reliquiæ hodiedum ſuperſunt & videri poſſunt multi locis inter ruinas, palatii dicam, an civitatis? (fuit enim urbs amplitudinis ædificium) quod Imperator Hadrianus conſtruendum ſibi curavit prope Tybur.*

C

qui ex Anaſt. Bibliothec.

& Adriano Papa I. ejusdem.

257 *Verum quid opus eſt hiſce conjecturis, quando clariſſimis verbis teſtatur Adrianus Papa I. Silveſtrum & Succeſſores ejus aliquot, eccleſias a ſe ſtructas depinxiſſe* in muſivo. *Ita ſcribit in ampliſſima epiſtola de Imaginibus, qua illos confutat, qui Synodum Nicænam ſecundam impugnabant, regi Carolo Magno inſcripta apud Labbeum tom. 7. Concil. col. 655.* A tunc, *ſive a tempore Conſtantini Magni*, uſque hactenus ſanctorum Pontificum Silveſtri, Marci & Julii, miræ magnitudinis ſanctæ eorum eccleſiæ apud nos ſunt depictæ, tam in muſivo, quamque in cæteris historiis, cum ſacris imaginibus ornatis. *Ex hac cum eccleſiarum numero non tantum excluſa non debet B. Petri baſilica in Vaticano, ſed ipſa præcipue deſignari videtur, utpote mira, & majoris quam cæteræ, magnitudinis.*

D

S. Paulinus eaque ædificavit ecclesiæ cum apſide muſiva,

258 *Conſtat quoque S. Paulinum annis non amplius* LXX. *aut* LXXX. *poſt Silveſtrum in ſua diœceſi Nolana ædificaſſe B. Felici novam ex veteri eccleſiam, in eaque apſidem feciſſe & muſivo ornaſſe; non utique ſine exemplo majorum. Quorum autem potius quam Romanorum Pontificum, qui primas a ſe ſub Imperatore jam Chriſtiano, & publice magnificeque extructas & ſolemniter conſecratas, tali forma extrucndas curaverint? Hos vero, ſibi ſæpe viſæ Romæ, quantum ad præcipuas urbis ſtructuræ partes attinet, tum Paulinus, tum alii paſſim, ſaltem per Inlium epiſcopi, ſauſtum ſitim, publice efferentes caput Religionis primordiis, voluerit emulari; ut in his quoque, ſicuti in aliis ſeſe Eccleſiæ Romanæ, tamquam membra capiti ſuo, conformarent.*

E

veriſimile reddunt formam Romanorum.

259 *De apſide eccleſiæ a ſe conſtructa, ejuſque pictura muſiva mox audiemus Paulinum, ex ipſo veriſimile reddituri, quod Silveſter non modo ſtruxit & muſivo ornavit apſidem S. Petri, verum etiam eamdem ibi picturam pingi curavit, quæ propter baſilicam novam ſub Sixto V. diſtructam cum apſide debuit, conſervata tamen ejus effigie in expanſa membrana, quæ in archivo eſt, ad poſteriorum memoriam delineata; unde eclypeo ejus deſumi atque in æs incidi curavit Ciampinus, & ea ipſa nos hic ſimiliter repræſentamus. Scribit Turrigius pag. 62. eadem opus muſivum apſidis antiquæ etiam depictum cerni in cryptis Vaticanis, & ſingulas ejus partes, ſaltem obiter deſcribendo, ſic indicat; ut ſi quis ſcripta ejus legens, præ oculis ſimul habeat tabulam apſidis Ciampinianam, dubitare non poſſit, quin omnia ubique ſint. Nihilominus videntur illum Turrigii in cryptis picturam recentiorem aliqui Scriptores atque inter illos ipſe Ciampinus indicare, alium extra baſilicam in atrio paradiſi ſpectabilem fuiſſe: quod cum eorumdem aſſerto, apſidem intra eccleſiam ſimiliter depingentium, difficile concilietur eſt; niſi eadem picturæ muſivæ duobus locis exiſteret.*

F

An apſis Vaticana ab Innoc. reſtaurata, iterum ita renovata fuerit a Benedicto XI.

260 *Utut eſt, apſidis picturam muſivam, quam hic repræſentamus, Innocentii Papæ III. anno* MCXCVIII. *electi, opus eſſe, indicat ipſiuſmet imago & nomen, loco conſpicuo adſcriptum. Sed dubitari poteſt, fuerintne opus illud muſivum, aut potius picturæ ejus Innocentiana, omnino nova ac diverſa ab illa, quam dein ante* renovaverat (*non mutaverat*) *Severinus Papa, ut ſortaſſis alius poſt ipſum denuo renovaverit ante Innocentium prædictum: quemadmodum Turrigius in Cryptis pag. 62. & ex illo Ciampinus pag. 42. ſcribunt, Benedictum XII. circa ſeſquiſeculo poſt Innocentium, eumdem apſidem reſtauraſſe per celebrem pictorem Giottum, cognomento Florentinum evocatum. Sed hocce ſcriptores, quos nullum eſſe aſſerti ſui auctorem, & nihil tale legitur in actis Benedicti, aut alibi quod ſciam; intellexerint fortaſſis, epigraphen hanc* (Benedictus PP. XII. Toloſanus, fecit fieri de novo tectum hujus baſilicæ ſub anno Domini MCCCXLI.) *quæ olim legebatur, ſtatuæ ejus, inter portas Argenteam atque Ravennatanam parvæ appoſitæ, adſcripta; intellexerint fortaſſis, inquam, ſcriptorem eſſe, epigraphen hanc eſſe ad tectum apſidis pertinere, quam ego ad ſolum eccleſiæ tectum referendam puto.*

§. II.

Tome VIII Imp. Pag. 181.

A

§. II. De pictura Vaticanæ apſidis muſiva; cujus ſegmentum ſuperius explicatur.

Picturæ apſidis, quæ hic delineatæ.

Adjungo hic, ut melius capiantur dicenda, picturam muſivam veteris in baſilica Vaticana apſidis ex delineatione, quam illuſtriſſimus Ciampinus in Ædificiis Conſtantinianis exhibet, Tabula ſua XIII. atque a ſe diligentiſſime delineari curatam juxta exemplar, quod ſervatur in archivo baſilicæ, magno in pergameno, colaribus diſtinctum, appoſita ad calcem publici notarii fide de collatione facta cum originali, antequam Sixtus V. apſidem ipſam deſtrueret. Bifariam, ut videt, dividitur univerſa pictura. Pars inferior repræſentat Eccleſiam militantem, ejus ſacrificium, vocationem gentium, aliaque. Pars ſuperior, ſtellis ubique diſtincta, (unde videri poſſit repræſentare cælum empyreum aut firmamentum) exhibet Chriſtum Dominum in throno ſedentem & adſtantes ei duos Apoſtolos, omnes

B *diademate ſeu corona gloriæ inſignes. Hanc partem hic illuſtrare conabor, alteram deinde. Præmittenda tamen eſt reſponſio ad dubium, quod movi §. ſuperiori; ac dicendum, picturam muſivam Innocentii III. in apſide Vaticana, quantum ad præcipuas ejus figuras attinet, veroſimiliter repræſentare eadem, quæ repræſentabat pictura ibi renovata a Severino Papa, & primum facta (ſecundum indicatam opinionem noſtram) a S. Silveſtro. Neque enim auctor dum eſt, eccleſiam Vaticanam ſub Innocentio III. manu ſolicita conſervata voluiſſe præcipua ſua decora & antiquitatis monumenta; quam id voluit eadem Eccleſia ſub Sixto V. quando ſub medio, ut ita dicam, in cryptis ſubterraneis uſque tenebroſis; & in membranis, nihil lucidioribus in archivis recondita, apſidem, paulo poſt demoliendam, depingi curavit, tantummodo ut conſervata perduraret antiqua ejus pictura. Facilime ea potuit conſervari in renovatione Innocentiana, quia mancipata eodem loco; & minoribus impenſis, quam aliud depingi, quia ſuperfuerint tum adhuc varia ejus lineamenta, quæ non evanuerant, ac refici proptere a cuius & commodius poterant, quam nova pingi.*

C *gi. Adde ſtudium, quod dixi, antiquitatis, & zelum ecclæſiaſticum inſtituta; quorum ſemper Eccleſia iſta tenax fuit.*

& abſolvenda §. reſtaurandi fuit.

Silveſtro, ut primo auctori tribuendo,

262 *Poſſunt probabilis aſſertionem noſtram argumentum, quod ſubminiſtrat repræſentatio apſidis Innocentiana, ſuppreſſa in tabula adjuncta. In illa quippe pictura præter nonnulla, quæ baſilicæ Vaticanæ, in honorem Principum Apoſtolorum conditæ, ſunt ſupra; repræſentantur multa, quæ primis poſt Conſtantinum Magnum temporibus videntur poſſim pingi ſolita fuiſſe. Certe Paulinus ſanctiſſimus epiſcopus apſides a ſe adificatas picloſque, tum in eccleſia Nolana S. Felicis, tum in eccleſia Fundana, quam e patrimonio ſuo Fundis erexerat, talibus depingendas curavit figuris, quales etiam in muſivo Innocentiano repræſentare me plures. Puta, quod ubique ſit Chriſtus Dominus, quod ſub pedibus ejus quatuor paradiſi flumina; quod Crux gemmis diſtincta; quod Agnus ſub cruce; quod oves aliæ; quod palmæ. Quæ prorſus non tam Innocentii inventio, quam antiquæ picturæ reſtauratio aut imitatio cenſeri poſſunt. Manifeſtiora hæc fient inter explicandum myſteria adjunctæ tabulæ, dum eorum antiquum in picturis uſum verbis Paulini comprobabimus.*

atque prior. ſimiles illis quæ S. Paulinus ponit ac deſcribit,

263 *Multa ad explicationem tabulæ congeriſ*

Ciampinus libro de ſacris Ædificiis Conſtantini pag. D
42. in quibus tamen accuratio major, ut alibi, fortaſſe deſiderari poſſit. Nonnulla eodem conſeremus & hoc, ordientes a prima ex perſona, qua eſt Chriſtus Dominus, media area conſpicuus in ſolio, dextram tenens ante pectus ulatam, erectis tribus digitis, annulari ſolo & pollice curvatis, & inter ſe commiſſis; ſiniſtra vero librum genu ſiniſtro ut-
xum, complectens. Tota figura ſchema repræſentat docentis ac inſtruentis; quidcumque demum hic diſcuerat Ciampinus de manu dextra elevata, quæ curvatis tantum pollice & annulari digitis, ut certo certius geſtum benedicentis ſignificat ex more, ut ait, Græcorum. Sed quid juris habuit mos Græcorum, ut in eccleſia Latina & præcipua ejus baſilica Romæ, debuerit manus benedicentis pingi more Græcorum, & non potius more Latinorum? An etiam Petrus, qui Chriſto Domino adſtat, ac digitos dextræ extenſæ, eodem, ac ille, modo diſpoſitos habet, domino ſuo ecuſebitne impertiri benedictionem? Non auctiſſimo id intendiſſe Innocentium, aut deceſſores ejus, tabulæ auctores primos.

Chriſtus ſalvatorem repræſentatur.

tenuerint benedicentis more Græcorum

264 *Quod autem digitus index & medius ſic jungentur in manu benedicente, ut primus erectus, litteram* I. *alter curvatus litteram* C, *quæ Græcum*
media ætatis ſigna eſt, efficiant: atque iterum ut digitus annularis & pollex, inter ſe tranſmiſſi forment litteram græcam X; *auricularis vero digitus, qui de medio dictum eſt, curvetur in* C: *& tu bit demum duæ primæ litteræ* IC, *ſignificent nomen ſacroſanctum* JESUS; *poſteriores autem duæ* XC, *denotent nomen* CHRISTUS, *uti explicat Ciampinus ex Raynaudo de Attributis Chriſti ſect. 4. c. 9. nu. 733. & Raynaudus ex Nicolao Malaxo, ſcriptore Græco, fragmenta ejus vix ſcio qualia citans; quod, unquam, talis poſitio digitorum in manu benedicente Græcorum fit, aut debeat eſſe, ad tales litteras formandas, ingenioſam potius Nicolai iſtius ſpeculationem eſſe cuiſtimo, quam exceptam apud Græcos ritum: cum præter illum alius uſquam extenſe, qui talium ritum, in benedictionibus ſervandorum, meminerit.*

juxta opinionem Malaxi,

265 *Præterea talis poſitio digitorum videtur aliquid habere inſoliti & indecori: quia erecta indice perdifficile eſt, ſaltem non aſſueto, medium digitum curvare leniter, præſertim quando eodem tempore annularis pollici (quod ipſum non ſatis naturæ conſentaneum videtur) ſuperimpoſitus, cum iſtu formare debet litteram* X. *Repugnat quoque poſitui illa auctoritas picturarum veterum; quia in illis poſſim, & in ipſa quoque Ciampini tabula, quam præ manibus habemus, Chriſtus Dominus ac B. Petrus (utrumque illa ave, in modum benedicentis afferre dextram) tres digitos, certe duos, indicem & medium, ſic erectos habere conſpiciuntur, ut nullus dici poſſit alio magis eſſe curvatus. Ad hæc annularis & pollex Chriſti & Petri in eadem tabula, tantum abeſt, ut tranſverſim poſiti, effingant* X, *ut vix extremitates uteiuſque inter ſe contingant.*

quidnam videatur congruo tradere

& repugnare veteribus picturis.

266 *Ibidem obſervaro licet in imagine Salvatoris, inter Apoſtolos Petrum & Paulum, elata manu in modum benedicentis, in picturis muſivo opere in ſepulcro Ottonis II. imperatoris, quam ſe vidiſſe teſtatus Nicolaus Alemanni, atque inde excepit, & in ei inciſam produxit in opuſculo de Lateranenſibus parietinis, ſane eruditu, pag. 88. In iſthac imagine tres digiti æqualiter extenſi, annularis vero & pollex, ſupremis punctis inter ſe conjunctis ſpectantur. Neque aliter eamdem picturam curavit depingendam Ciampinus ipſe in Ædificiis Conſtantinianis tabula 24. fig. 2. exceptam e prædicto ſepulcro,*

A *quod nunc in Cryptis Vaticanis conditum ſervatur,*
C I. *viſum adhuc ab Alemanno ſub Paulo V. in introitu atrii veteris, ſive, ut loquitur Ditmarus, paradiſi, & quidem ad partem ejus orientalem, uti idem teſtatur lib. 3. Chronic.*

decentibus modum illum benedicendi.

267 *Sed, ſi quis ferre velit obſtinare animum, ac firmiter tenere, Chriſtum in apſide noſtra, more benedictionem impertientis depictum, & uſu Græcorum digites ſuos componere, quia nomina* Jeſus Chriſtus, *per extrema utrobique elementa Græca* IC & XC *ibidem exprimuntur; conſideret illo, quanam ratio ſubeſſe poſſit, cur in ſepulcro Imperatoris Latini, ubi ne littera quidem ulla Græca inventitur, ſculpta ſit figura more Græcorum compoſitis digitis benedictionem impertientis. An non*

pontifices Latinorum eſſe.

planſibilius dici poſſit, compoſitionem manus, prout in memoratis ſepulcro & tabula repræſentatur, æque Latinorum eſſe ac Græcorum, ſi non & potius Latinorum ſit; tres autem digites erigi in cælum, ut eo cogitationes noſtras dirigamus, ad contemplandam ſanctiſſimam Trinitatem: digitumque annularem ac pollicem, ſupremi articulis inter ſe contingentes con-
B *ficere litteram* O *aut annulum, æternitatis hieroglyphicon, ad ſignificandum bona, quæ in cælis repoſita ſunt, æterna fore: ſpemque illa conſequendi, per benedictionem divinum impertiri vel augeri hominibus. Verum nimis diu hic immoror, ex occaſione data a Ciampino de Chriſti benedicente,*

Chriſtus ſiniſtra librum tenet Evangelium,

268 *Tranſeo igitur cum ipſo ad ſiniſtram Chriſti manum, & ad librum, quem illa nixum genu ſtringit; quemque Ciampinus docet denotare* librum Vitæ ſcilicet electorum. *Ego vero opinatus, Chriſtum hic agere magiſtrum in Cathedra, etq; inſtituere duos Apoſtolos ſuos, qui ſtant, dextroque & oculis in magiſtrum intenti interrogare aliquid videntur, cuiſnam librum illum denotare ſacroſancta Evangelia, quibus doctrina Chriſti continetur, ab Apoſtolis toto orbe diſſeminata. Huc etiam ſpectant quatuor flumina, ſubter ſolium ſe-*

Sub pedibus ejus quatuor flumina paradiſi, quid innuant.

dentis Chriſti emanantia, Gehon, Phiſon, Tigris, & Euphrates; *qua uti ex uno fonte paradiſi terreſtris (Geneſis c. 2.) quadrifariam profluunt, & longe lateque terram alluvione aquarum ſuarum uberem reddunt; ita hic, & paſſim in antiquiſſimis Chriſtianorum monumentis; quorum magnam*
C *copiam apud Aringum videre licet, figmenta conſpiciuntur, ad ſignificandum quatuor Evangelia, ex uno fonte, qui Chriſtus eſt, promanantia, totumque terrarum orbem irrigantia ad ſalutem animarum.* Quatuor nempe paradiſi flumina, *ut inquit S. Eucherius in Geneſim,* quatuor ſunt Evangelia ad prædicationem cunctis gentibus miſſa. *Et ante ipſum S. Cyprianus, cum dixerat, Deum arbores paradiſi rigaſſe quatuor fluminibus,* id eſt *inquit epiſt. 73. ad Julianum,* Evangeliis quatuor, quibus baptiſmi gratia ſalutaris cæleſti inundatione largitur.

etiam apud Paulinum Nolanum;

269 *Similem quatuor fluviorum picturam, ad idem ſignificandum, in apſide ſua Sanfelicianæ expreſſerat quoque S. Paulinus, uti ipſe teſtatur: Chriſtum tamen non ſedentem in throno, ſed ſtantem in monte vel petra deſcribit. Ejus verba ejus, ex Epiſt. 12. pag. 150. ſcribus verſibus ea peccſſe:*

Petram ſuperſtat ipſe [*Chriſtus*] petra Eccleſiæ,
De qua ſonori quatuor fontes meant,
Evangeliſtæ, viva Chriſti flumina.

Nec prætermittam dicere, quod etiam Lugduni Galliæ eadem flumina olim picta fuerint in aliqua apſide, quam deinde dignam judicavit Florus Lugdunenſis Diaconus, ut ejus picturam ab interitu vindicaret verſibus ſuis, commendaretque poſteritati: de quatuor fluminibus, inter alia ibi repræſentatis ſic canens:

D Vivaque Hieruſales, agno illuſtrante reſulgens,
Quatuor unn agitat paradiſi flumina fonte.

Prodiit poemation iſtud opera Mabillonii, legiturque tomo primo Veterum Anecdotorum pag. 408.

Quid rores Hermonthici appicti.

270 *Neuter citatorum Poetarum mentionem fecit cervorum, an illi in apſidibus quoque fuiſſe appicti fuerint quatuor fluminibus, veluti ad ea currentes atque anhelantes; quemadmodum depicti exhibentur in noſtra tabula, non extra myſterium. Jam enim didicimus ex Cypriano, flumina illa Evangelii ſymbola, baptiſmi gratiam ſalutarem cæleſti laudationis largiri, atque (ut alibi idem ſcribit, tractatu de ablutione pedum)* per univerſum mundum regenerationis evehere lavacrum; *ad cujus ſalutaris aquas, doctrina Evangelica teſtimoniis properare homines ex omni parte, docemur in cervis, hinc & inde ad aquas accurrentibus. His enim in more poſitum eſſe, docet Hieronymus in*
E *Pſal. 41.* ut inventum ſerpentem naribus hauriant, & poſt hæc exaridescentes, *currant ad fontem, ut extinguant ſitim. Et mox hæc ipſum applicat hominibus,* qui *eum* diu in actu venenoſo *variorum peccatorum, atque in* idololatriæ *fœtore vixerunt,* deſiderant venire ad Chriſtum, in quo eſt fons luminis, ut abluti baptiſmo accipiant donum remiſſionis.

Quid palmæ,

271 *Si æque conſtaret, veſtem Chriſti hic purpuream eſſe, atque conſtat palmas utrimque, & quidem procreas, conſurgere, poſſet hinc apſidi noſtræ non minus, quam Sanfelicianæ convenire verſus iſte S. Paulini, de Chriſto loquentis,*

Regnum & triumphum purpura & palmæ indicant.

De ſanctis Apoſtolis Petro & Paulo, utrimque inter palmas & Chriſtum ſtantibus, quid dicam? Tunicatus & palliatus ſtat uterque, uterque ſiniſtra manu pendulum & explicatum præfert volumen. In horum altero, quod Pauli eſt, inſcribitur ex Epiſt. ad Philipp. 1. 20. Mihi vivere Chriſtus eſt: *in altero, quod eſt Petri, debuit inſcribi tota ejus confeſſio Matth. 16. 16.* Tu es Chriſtus Filius Dei vivi: *cui confeſſioni etiam*

quid apoſtoli

reponere dignatus eſt Chriſtus divinam promiſſionem ſuam hanc: Tu es Petrus & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam: & tibi dabo claves regni cælorum; & quodcumque ligaveris ſuper terram, erit ligatum & in cælis; & quodcumque ſolveris ſuper terram, erit ſolutum & in cælis. *Hanc autem promiſſionem pictor non expreſſit quidem verbis, ſed ſymbole clavium, poteſtatem omnimodam ſolvendi & ligandi ſignificantium; quas propterea ex eodem Petri manu cum*

F *& eorum volumina.*

quid claves Petri.

volumine confeſſionis pendulas depingit.

Diadema Chriſti diverſum

272 *Caput utriuſque Apoſtoli non ſecus ac Chriſti,* diademate, *id eſt circulo lucido, quem & nimbum vocant, cingitur, illo tamen diſcrimine, quod diadema Chriſti non ſit merus circulus, uti eſt Apoſtolorum; ſed intra ambitum ſuum effigiatum habeat crucis formam. Et hoc diſcrimen alibi*

a diademate Apoſtolorum,

quoque, ubi Chriſtus cum uno aut pluribus Apoſtolis aliuſve Sanctis componitur, in antiquis picturis obſervare licet, non utique adhibenti captum, ex mero picturæ ingenio, ſed ex induſtria ſapientum, qui voluerint illo ſigno conſultum rudioribus, ut inde cognita Chriſti Domini præ aliis perſona, peculiarem ei venerationem deferrent, & myſterium, picturæ repræſentatum, facilius caperent. Obſer-

vare

TRICLINII LEONIANI ABSIS PRIMARIA RESTITVTA

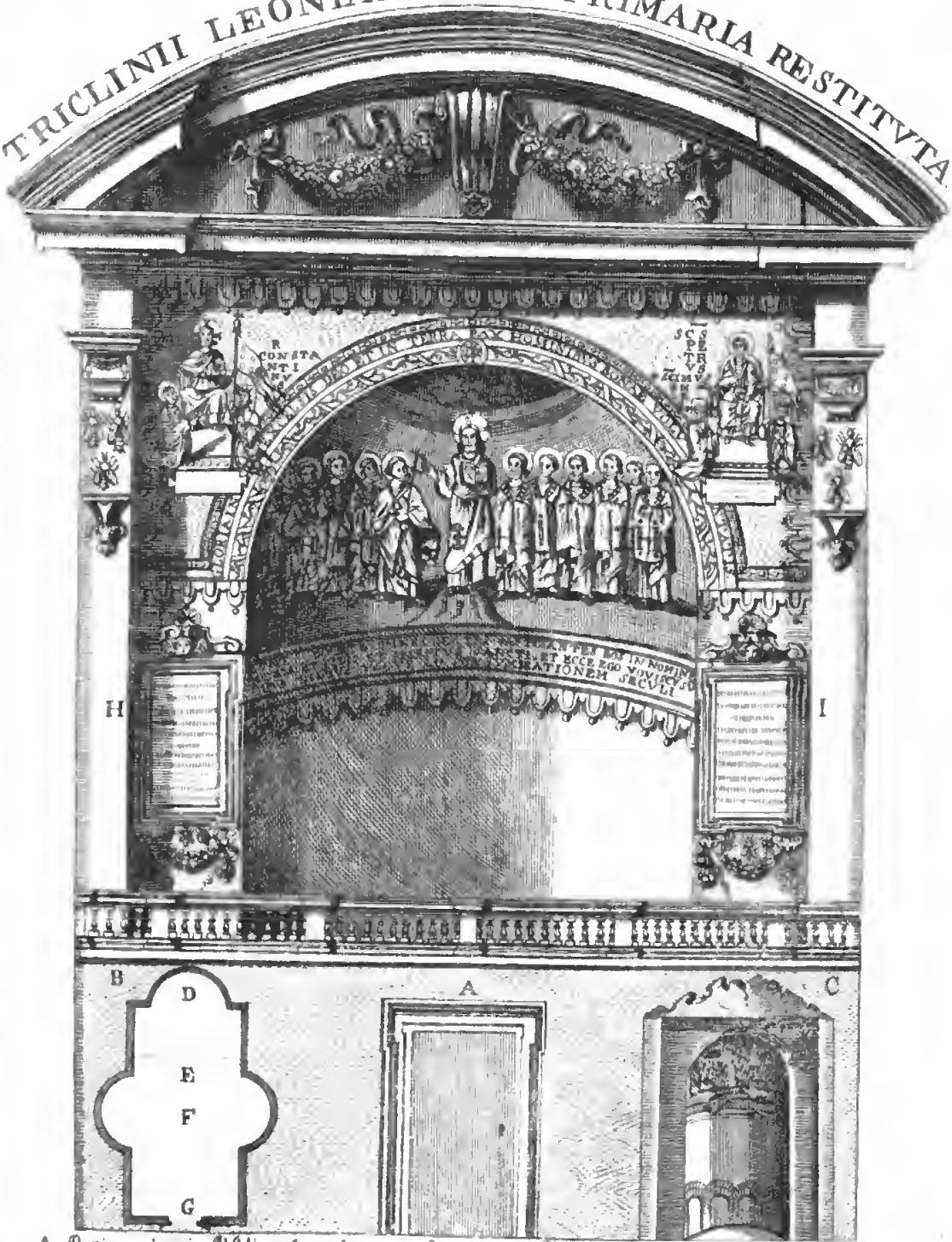

A *Paries primariæ Absidi restauratæ præextensus cum suo ostio et pericolo.*
B *Ichnographia totius olim Triclinii.*
C *Antiqua facies ruinosæ Absidis ante restaurationem, cum hinc reliquus vestigiis parietis et absidis sinistræ, nunc solo æquatis.*
D *Cubiculum, ubi Pontifici conquiescenti sternebatur.*
E *Vestigium novi parietis transversi cum ostio.*
F *Reliquus locus, nunc in hortum versus.*
G *Ianua Triclinii ad sacellum S Laurentii, nunc Sancta Sanctorum.*
H *Ædificii descriptio verbis Anastasii.*
I *Instaurati operis monumentum.*

Ger. Paolo Pinazzi sculp.

A *vare autem licet quod dicam, in apſide teſtitis a Leone Papa III. ædificati, & hodiedum magna parte ſuperſtite, prope baſilicam Lateranenſem. In apſidis illius concha ſtat Chriſtus ſupra colliculum, e quo flumina quatuor, ut in noſtra apſide, prodeant, ſtipantibus utrimque lateca ejus Apoſtolis. Stat autem hic, ut beardicens, elata dextera, & digitis forſaſſe (neque enim ſatis diſtingui poteſt) ita compoſitis, uti ſupra Ciampinus*
in uno *prætendit, Græcos conſuevisſe, illos inter benedicendum componere. Caput vero Chriſti (quod præcipue hoc ſpectat) diademate ambitur, cruce per medium inſignita; ubi reliqui omnes adſtantes nudo circulo decorantur.*

273 *Idem ibidem obſervari quoque poteſt in alia*
aque alitra pictura. *muſivo, quod extra curvaturam apſidis ſuperiorem repræſentat hinc Chriſtum, inde Petrum, in throno conſidentes ambo; & hunc quidem circulo ſimplici, illum vero circula crure ornato circum vertirem diadematis. Simplex ſimiliter circulus ibidem in dextra emblemate ac dextro Chriſti latere Papam genua flectentem coronat: in ſiniſtro autem emblemate ad dextram Petri Apoſtoli flectis altus Papa, non circulaci, ſed quadrangulari figura, caput ornatus. Prior figura notat hominem defunctum, poſterior adhuc viventem; quando emblemata illa ſunt picta: & hic quidem repræſentatur Leo PP. III. qui apus faciendum curavit: illic vero quis ſit, non adeo conſtat. Sunt qui Silveſtrum putent; ego eum Papebrochio malim ſentire, Adrianum primum eſſe, Leonis deceſſorem, ob conjecturas tom. 2 Junii n. 582. allatas. Tabulam iſtarum muſivarum, quam alibi jam dedimus in æri inciſam, hic denuo juvabit habere, ut expeditius conferri cum tabula apſidis Vaticanæ, & ex collatione utriuſque conſtare poſſit ocalis intuentium, tam eſſe ſimilia utrobique intue ſe diademata Chriſti, quam ſunt diverſa a diadematibus Apoſtolorum. Ex ſimilitudine porro mutua diadematum Chriſti in utraque tabula, conjici non temere poteſt, apſidem ab Innocentio III. reſtauratam picturam, Innocentii iſtius ætate multo antiquiorem eſſe.*

§ III. Segmenti inferioris pictura illuſtratur.

C *Uſtratis quæ præcipua ſunt in concha ſegmento ſuperiori, deſtribamus paululum oculos ad*
Agnus, ſub cruce collocatus. *inferiora. Principem hic locum obtinet ſpectabilis in medio* gemmatus throno, *ut Ciampino placet appellare; qui forſan ara potius videbitur alius. Super hanc ſeu aram, ſeu throum quadrato colliculo erecta & gemmis diſtincta conſpicitur crux: ſub cruce, ante aram ſtat agnus, diademate caput circumdatus, e cujus quatuor pedibus totidem fluvios erumpunt; quinto ſuper prodeunte e pedore in calicem ſuppoſitum, atque inde juxta reliqua deſluente. Similis frie fuerit agnus, & ipſe compoſitus cum cruce, in pictura, quæ S. Paulinus eccleſiam ſuam Fundi ornandam curavit; quemadmodum docemur ex Epiſt. ejus 12. ubi inter alia ſic loquitur pag. 155. & 150.*

Sub cruce ſanguinea niveo ſtat Chriſtus in agno;
Agnus, ut nocua injuſtu datus hoſtia leto.
Item in eundem ſenſum; quod Chriſtum
Sanctam ſatentur crux & agnus victimam.

Agnus namque ita conſtitutus ſub facroſancta cruce, ſymbolum habet Chriſti patientis, & per merita ſuorum quinque vulnerum diſperſorum fluenta gratiarum per univerſum mundum, ac dantis indi omnibus affluenter, *ut ais Apoſtolus.*

275 *Quod ſi præterea agnus, ut apud eos, adſtet altari, multo ſane apertius id foret ſanctam victimam; nec aliud videtur innuere, quam Chriſtum, ſemel oblatum in cruce, offerri quotidie ſuper altaria Chriſtianorum. Quod porro primæva Eccleſia Chriſtum in talibus circumſtantiis, ſub agni ſymbolo potiſſimum putaverit exprimendum, aliunde, puto, non didicerit, quam a præcurſore Joanne, qui digito veluti intenta ita Chriſtum, dixit turbis;* Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mundi; *atque a Prophetis Iſaia & Jeremia; quorum ille de Chriſto prædixit, quod* ſicut ovis ad occiſionem duceretur: *hic vero ita Chriſti perſonam loquens;* Ego, *inquit*, quaſi agnus manſuetus, qui portatur ad victimam.

Joan. 1. 29.

Is. 53. 7. Jer. 11. 19.

276 *At quid oves duodecim, quæ in eadem tabula noſtra e civitatibus Hieruſalem ac Bethleem, utrimque videntur accedere ad agnum ſub cruce volneratum? Reſpondebis Guilielmus Ducandus in Rationali divin. Offic. l. 1. c. 3. num. 10.* Pingebantur *Apoſtoli* quandoque ſub forma duodecim ovium, quia tamquam bidentes occiſi ſunt propter Dominum. Sed & duodecim tribus Iſrael quandoque ſub forma duodecim ovium pinguntur. *Utrumvis hic intelligi per ſymbolum illud vite poteſt. Repræſentat quippe Apoſtolos, quia in Scriptura ſacra, ubi Chriſtus appellatur* Paſtor, *ipſi dicuntur* oves gregis. *Et Chriſtus mittit eoſdem* ſicut oves in medio luporum. *Et Paulus, ſe aliosque Apoſtolos, ait, æſtimatos eſſe* ſicut oves occiſionis. *Quod ultimum propius videtur ſpectare ad tabulam noſtram, ubi oves duodecim ad agnum ſub cruce conſiſtentem & vulneratum, id eſt Apoſtoli ad Chriſtum paſtorem ſuum, pro ſe paſſum ac mortuum in cruce, preparant veluti cum ipſo occidendi.*

ovet 12. ſymbolum 12. Apoſtolorum.

Ad Rom. 9. 36.

277 *Repræſentare vero idem ſymbolum poteſt duodecim tribus Iſrael, quia ha erant gens electa. Unde imprimis miſit Chriſtus Apoſtolos ſuos prædicationis cauſa potius ad oves, quæ perierant, domus Iſrael, quam ad alias nationes. Nec indignum abſurdumve exiſtimo, quod, ubi agnus ſub cruce ſtat nivei coloris & albus (niveo quippe, ut canentem audiverunt Paulinum, ſtat Chriſtus in agno) ibi oves omnes variis aſperſæ ſint maculis. Decens præpeare ad agnum, ut in ſanguine ejus lavantur ac mundentur: uti ſcimus, quod univerſitas electorum, qui per duodecim tribus Iſrael diſtinguntur, mundari debent a peccatis ſuis per ſanguinem Chriſti. Porro civitates duæ, Hieruſalem atque Bethleem, e quibus egrediuntur oves, ſi alterni robur addere explicationi poſſint, poſſunt hic confirmare utramque explicationem noſtram. Ambæ enim civitates ſibi, quia inter primatias Judææ ſunt; altera, nativitatis Chriſti; altera, morte ejus nobilitate; merito cepræſentent univerſitatem Judaici populi; a quo tum Apoſtoli, tum primi poſt illos fideles egreſſi, accurſere ad Chriſtum.*

m 12. tribus Iſrael.

Matt. 10. 6.

278 *Figuræ humanæ, quæ utrimque altari aut throno agni adſtant, quoſnam repræſentent, manifeſte indicant adſcripta nomina; altera nempe Innocentium Papam III. anno* MCXCVIII. *electum, & opeſis muſivi reſtauratorem; altera, ſub ficta perſona, Eccleſiam Romanam. Papa ſtat togatus ac pelliatus, pallioſque manibus in modum adorantis, ad crucem & agnum converſus; videriqne poteſt pro ovibus, ſibi commiſſis & poſt tergum ſequentibus, deprecari. Notari meretur, quod phrygium ſive ſtara Pontificis, tempore Innocentii III. nondum duplici, nedum triplici coronamento ſuperne ſit clauſa.*

Imagines Innocentii III.

ac talis fidem, qualem ſcribit Sugerius, S. Dionyſii Abbas, in Vita Ludovici Craſſi apud Duchesnium tom. 4. pag. 318. dumait, in ſolenni die Paſchatis, miniſtrm Pontificios, more Romano præparatos, Innocentii Papæ II. tunc in Gallia morantis, capiti impoſaſſe frigium ornamentum imperiale, inſtar galeæ, circulo aureo circinnatum. *Alterum coronamentum tiaræ additum videtur a Bonifacio VIII. tertium vero ab Urbano V.*

C. I.

& Eccleſia Romana, qualis.

279 *Imago, quæ repræſentat Eccleſiam Romanam*, mulierbris eſt, veſtis ejus talaris, *manica admodum lata*; ſiniſtra manus videtur ad cetum pectoris tenere librum; humeros & collum exuvis (vulgo Italis mozzetta) ambit; quadque præcipue obſervandum venit, corona taſtur Dacalis, caput cingitur; & manus dextera rectam tenet perticam, cujus in apice appenitur crux & ſub cruce vexillum, aut potius apiuſtre, idque explicitum, ac duobus ſatertextis clavibus inſignitum. Recte hoc quidem & congruenter convenientesque perſonæ, quæ per ſymbolum repræſentatur. Vexillum enim illud in memoriam mihi revocat muſivum triclinii Leonis apud, populo ante exhibitam, in cujus ſuperiori ſegmento hinc Chriſtus Dominus, inde S. Petrus, in throno ſedentes, Imperatoribus genu flexis tradunt in manus haſtas ſingulas, quarum alteri impoſitus crux, altevi inacen, & ex utraque pendet vexillum explicatum. *Quod confeſtim eſſe ſignum traditæ ipſis ab Eccleſia & Deo poteſtatis regendi Romanum imperium; conſequentibus inde duabus prærogativis, quarum altera eſt, ut is, cui ſic traditur imperium, conſtituatur præ reliquis principibus omnibus, glorioſo titulo, defenſor Eccleſiæ Dei; quam & tueri armis, tanquam Chriſtianus Imperator, contra adverſarios ejus quoſcumque & amplificare pro viribus debet. Altera prærogativa, qua ſequitur ea prima, affert ejuſmodi Imperatori ſummam inter omnes latos Principes dignitatem, ab iſque ſaſpici debet & coli.*

B

Quid deſignet vexillum,

280 *Similiter vexillum, quod in tabula noſtra, manus tenet Eccleſiæ, videtur mihi imperium ejus, illudque multo ſublimius, quam ſit quorumvis laicorum, ſymbolice ſignificare. Ipſa quippe, in Petro Apoſtola ſupra petram ædificata a Chriſto, ab eoque imperium adepta per traditionem clavium, qua vexillo intexuntur, omnem transcendit dignitatem poteſtatemque humanam; dominans non ſolum in terris, verum etiam in inferno & in cœlo; quoniam ex infallibili promiſſione Chriſti, portæ & poteſtates inferorum non prævalebunt adverſus eam; & quodcumque ipſa ligaverit ſuper terram, erit ligatum & in cœlis; & quodcumque ſolverit ſuper terram, erit ſolutum & in cœlis. Vexillum porro per aera fluitans explicatum, & a flante Eccleſia ſublime erectum tenetur, quod hujus vigilantiam & promptitudinem ad brllandum bella Domini utque amplificandum ditionem ejus denotare poteſt. Claves vexillo intextæ, & ipſa ſymbolum ſunt poteſtatis, modo vindicta, ſolvendi atque ligandi. Haſta vexilli, ſuperne crucem oſtentans, docet, quam diximus, dignitatem poteſtatemque, per merita Chriſti, in cruce mortui, Eccleſiæ partam fuiſſe, atque excitat ſequaces ejus, ut ne crubeſcant ignominiam crucis; ſed hanc in ſublime poſitam intuentes, aſpiciantur ad præmia, quæ crucem conſequuntur, obtinenda in cœlis.*

quid claves ſi intexta;

281 *Habet quoque vexillum Conſtantini in triclinio Leonis crucem ſuam in ſummo haſta; ſortaſſis quia illa ei apparuerat antequam confligeret cum Maxentio, ſuitque principium & victoriarum ejus, & converſionis ad fidem, & imperii Chriſtiano-Romani. Vexillum Caroli crucis luco lanceam habet præfixam. An reſpexerit hic auctor operis ad lanceam, qua ſacrum Chriſti latus in cineb aperuit? ſaltem atque ita per duo paſſionis inſtrumenta præcipua, crucem & lanceam, ſignificatum voluerit, debere Imperatores inter ſuſceptos pro defenſione Eccleſiæ labores & arumnas & ſtrictas caſes, animavi eorumdem inſtrumentorum recordatione ad propoſitum ſibi certamen, aſpicientes in auctorem fidei & conſummatorem Jeſum, qui propoſito ſibi gaudio, ſuſtinuit crucem & lanceam; confuſione contempta, atque exinde glorioſus in dextera ſedis Dei ſedet; ad Hebr. 12. Corona cingitur caput Eccleſiæ, ciagnaque caput imperatorum, vel quia ita poſtulat dignitas ejuſque & munus; vel quia, ut Eccleſia certaari, ſic Imperatoribus quoque, ipſam defendentibus, certa ſecutura præmonſtratur per coronam victoriæ ac triumphus ſive merces ſaltem in cœlis.*

D

quid ſignificet corona, capitibus impoſita imperatorum.

282 *Prima arbores duæ, hinc poſt tergum Innocentii, inde poſt tergum Eccleſiæ, palmæ ſunt ramis biſurſum ita diductis atque implexis earvatiſque, ut ſuperne cocantes ovatum in medio ſpatium pandant, in quo avee ſingulæ conſiſtunt. Ha cujuſnam ſint generis, dolet Ciampinus, ob illarum parvitatem diſcerni minime poſſe. Glorians ego non aaſim, magis lynceos habere me oculos, quam habuerit Ciampinus, quando illa ſcripſit: aaſim nihilominus aſſerre, columbas eſſe; idque, ut ex forma avis manus dignoſceretur, poſſet comprobari ex ramuſculis, quem ſingulæ roſtro præferunt, adinſtar columbæ Noemicæ, portantis ramum olivæ, iadicem pacis; quam & Agnus Dei, in cruce immolatus, hominibus, præſertim bonæ voluntatis & columbarum inſtar ſimplicitatis imitantibus, attulit, reconcilians mundum Deo in ſanguine ſuo: & paſtum fœderis interponens, multo ſalutariter illo, quod poſt diluvium a triſti conſtituit Noemo Dominus, inter ſe & omnem carnem ſuper terram.* Gen. 9.

Columbæ, pacis nuncie,

E

283 *Varius locis & ſignificatione varia olim pingi ſingique conſueverunt in eccleſiis, uti & in ſepulcris fidelium, columbæ. Si noſtræ hæ aves in ligno qualicumque, ſed in ligno crucis, quod prope adſtat eam agau, reſiderent, poſſent illis ſubſcribi (ſed & nunc poſſunt ex parte) hi verſus Paulini, quos ſuper ingreſſum ſæpe memoratæ eccleſiæ ſuæ ipſe pingendos curavit, ad decoradum hominis ingreſſum in cœlos per ſimplicitatem columbinam:*

quam in ejus monaſtrum.

F

Quæque ſuper figoum reſidens cœleſte columbæ,
Simplicibus produnt regna patere Dei.

Et paulo poſt docet, quæ paſtæ & nos poſſimus columbæ fieri Deo amabiles, per cordis puritatem:

Nos quoque perficies placitas tibi, Chriſte, columbas;
Si vigeat puris pax tua pectoribus.

Atque hæc præcipua ſunt ſegmenti ſalevioris myſteria. Proponemus etiam paulo poſt de hoc argumento alia quædam ſecundum ſenſa alterum Scriptorum, & qui ipſi ſimilia opera muſiva, ac præſertim depicta in illis ſacroſanctæ urueis figaras ſuo ingenio quiſque explicaverunt; liberum relinquentes lectoribus, ut quod in ſingulis ſibi conveniens viſum fuerit, id ipſum amplectantur.

DISSER-

A

DISSERTATIO INTERCALARIS TERTIA.

De manu & cruce quadrata ſummæ apſidis, in tabula perperam delineatis, in aliamque manus formam & columbam reformandis.

Diſputavimus jam §. II. num. 236. nonnulla de manu dextra Chriſti Domini ſedentis in throno, elevata in modum benedicentis Græcorum ritu, uti opinatur Ciampinus, quod probare non potuimus. Idem ibidem id ipſum conſer de alia manu, quæ in ſumma apſide ſub cruce quadrata velut e nube protenditur. Notanda, inquit, bina eſſe parva, quæ in arcus ſummitate (verba ſunt Ciampini) viſitur crux, & juxta crucem, imo infra, manus quaſi e cælo erumpens, complicatis interioribus digitis, benedictionem in Gazea forma impertiens. Poſt varia autem, illa ſæpe ea diſputata, teſtatus, ſe quidem cognoſſe, manum emblemate expreſſam, fideliter ad prototypum delineari: attamen putare, in poſitione digitorum ejus erratum eſſe, aut ex pictoris ſive muſivarii errore, aut ex reſtauratoris culpa. Ita Ciampinus, qui debet in illa manu pollicem atque annularem digitum, curvatos & ſupremis articulis inter ſe junctos, indicem vero, medium ſeu medium, atque auricularem, explicatos, contemplatus fuiſſe, & vidiſſe quod non eſt, nec fuerit, ut aptum diſputationi ſuæ, de forma Græcorum benedicendi, habuiſſe locum videri poſſit. Nihil enim minus apparuit illa manu, quam talis compoſitio digitorum, qualem requirit Ciampinus ad benedictionem more Græcorum dandam. Sed erratum eſſe putat in pictura. Id lubens ei conceſſero: non tamen, quod erratum ſit tam enormiter, ut qui debuerant extendi, clauſi, qui clauſi, exteſi ſint digiti; contenta ſere omnia influxerint in opus illud, quam ſibi Ciampinus imaginatur illic arripuiſſe debuiſſe, ut manus, in forma Græca benedicens repræſentaretur: de qua re ſat dictum eſt a me ſupra.

C 285 Lubens, inquam, conceſſero Ciampino, licet non tam enormiter, aliquid tamen erratum eſſe in pictura, neque tantum in manu, verum etiam in parva ſupra manum cruce. Quæ taliter in prototypa apſide nunquam fuerunt expreſſa: ſed manus quidem habuerit aut unum tantummodo digitum extenſum, aut omnes curvatos, tenentes coronam; crucis vero loco exſtiterit columba, expanſis alis ventoque voſtro & pedibus adnuſtar volantis. Atque ita quod manus, erroris clauſæ, digiti duo appoſiti ſint extenſi; cum ſalus indice tantum & in Chriſtum Dominum intendi; aut omnes extendi & modice curvati tenere coronam debuerint, Chriſto Domino, qui ſubimis eſt, velut imponendam; quæ corona cum tribus dignis, vetuſtate & longinquitate temporis paterat excidiſſe ex opere muſivo, quando delineata fuit manus fuit. Certe alterutra tantum deſcripta manus ac digitorum poſitio aptam hic habebit poſſit ſignificationem, præſertim ſi erratum quoque eſt (uti ego exiſtimo) in parva cruce, cujus loco in opere muſivo, ſaltem primævo, veriſimile mihi eſt olim fuiſſe columbam, quæ expanſis alis extenſoque capite & cauda, figuram crucis formaverit; ſed quæ exeſa diuturnitate temporis aut aliter difficta, aliud non eſſe apparuerit veſtigiatoribus aut delineatoribus, quam veſtigium & reliquias crucis quadratæ.

286 Verum quo fundamento hæc mihi tot opinanda mea, ſic manum, & loco crucis columbam debuiſſe pingi? Dicam. Poſt debellatum damnatumque hereſiarcham Arium in concilio Nicæno, cœpit a Patribus orthodoxis myſterium ſanctiſſimæ Trinitatis altius extolli, & non ſatium ſcriptis libris celebrari, ſed etiam picturis tabulis paſſim propoſitis fidelium oculis, præcipue in ædibus ſacris, ut qui ea Deum adoraturi veniebant, principio orationis ſuæ, trinum & unum eſſe, e corporalibus ſignis cognoſcerent. Repræſentabatur autem Trinitas perſonarum in Deo alias atque aliis modis; & frequenter Filius Dei ſeu Verbum æternum repræſentabatur in Chriſto Domino, ſub forma humana aut forma agni pulli, quæ utraque forma conſpicitur etiam in tabula noſtra. Deus Pater indicabatur aliquando per manum, e nubibus prodeuntem & ſic clauſam in paganis, ut ſolum indicem digitum extenderet in ſubjectam Chriſti figuram, aut teneret coronam capiti ejus quaſi imponendam: aliquando pro manu iſtiuſmodi, e nube prodibant hæc verba: Hic eſt filius meus dilectus. Spiritus ſanctus adumbrabatur per columbam, ut hodiedum fieri paſſim videmus. Atque hæc figuræ, ceu hieroglyphicas quaſdam notas, ad ſignificandum ives in Deo perſonas diverſas, aſſumpſit antiquitas, ex myſterio baptiſmi a Joanne Chriſti, ubi Verbum in ipſius Chriſti figura humana, Pater in voce, Spiritus ſanctus in columba manifeſtantur. Pro voce tamen alibi Pater etiam indicatur per manum e nube porrectam, quæ Chriſtum commonſtret digito, aut coronam capite ejus imponere videntur.

287 Uſum illum antiquum nos docet non unus locus S. Paulini. Epiſtola 12. ad Severum pag. 150. muſivum apſidis ſuæ pictoram ſic deſcribit;

Pleno conſicat Trinitas myſterio.
Sedet Chriſtus agno: vox Patris cælo tonat:
Et per columbam Spiritus ſanctus fluit.
Hexque radicatus etiam Deitas Chriſti, a patre & Spiritu ſancto revelata, ut & humanitas, quæ paſſus eſt, tanquam victima in cruce.
Pia Trinitatis unitas Chriſto cohors
(Habente & ipſa Trinitate inſignia)
Deum revelat Vox paterna & Spiritus;
Sanctam fatentur Crux & Agnus victimam.

Atque iterum pag. 155. de pictura apſidis in eccleſia Fundana, poſtquam deſcripſit Chriſtum in nitore agno ſanguineo ſub cruce ſtantem, ſubdit de eodem,

Alite quem placida ſanctus perfundit hiantem
Spiritus, & rutila Genitor de nube coronat.

Et hoc ultimo loco veriſimile eſt eum aliter coronari Chriſtum a Patre cœleſti, quam per manum de nube porrectam. Reſpiciendus præterea in Notis ad Paulinum pag. 738. in rem noſtram aut, amicum ſuum Joannem Macarium, qui Romæ varia facta antiquitatis monumenta luſtravorat, oſtendiſſe ſibi fuiſſe, quod Deus Pater ibi videatur etiam expreſſus per manum a nube prodeuntem & filium velut deſignantem, usque per tutentum eo digitum indicem, quaſi id monſtrantem, quod alibi ſignificant voces, Hic eſt filius meus dilectus.

288 Quodcumque igitur ſignum ex prædictis olim pingebatur ad repræſentandum ſymbolice Deum Patrem, ſive manus e nube, digitum tutendens in Chriſtum, aut coronam ei porrigens; ſive vox indidem erumpens & Chriſtum Patris æterni filium pronuntians: id ſalvum certe conſtat ex præmiſſis teſtis-

Perperam depicta videtur in tabula manus,

duo digitos extendens,

& parva crux,

pro qua fingi debuerit columba

aut agnus aut bonus Chriſtus eſt ſymbolum filii,

manus autem eſt ornatus, non Pauli.

Tria illa eſſe in apſidibus olim ſæpe pingebantur.

A C. I. ſteſſemoniis, & conſtare poteſt aliunde abundantius, quod, *ubi Chriſtus olim, poſt concilium Nicænum primum, repræſentabatur, ſive in agno ſive in homine, præſertim in apſidibus eccleſiarum*; ibi ſæpe etiam repræſentabantur Pater & Spiritus ſanctus; illo per vocem aut manum, hic non aliter quam per columbam. *Quidni igitur conjectare liceat, id etiam in apſide noſtra Vaticana obſervatum fuiſſe, paulo poſt Nicænum Concilium illuſtrata muſiva opera, aut ab ipſo S. Silveſtro Papa, aut ab aliquo proximo eum ſucceſſorum ejus? Ea quo ſequitur porro, quod eadem perſonæ divinæ, Pater & Spiritus ſanctus, etiam in tabula hac Vaticana, ubi Filius in Chriſto maxime conſpicuus eſt, expreſſæ fuerint; Pater quidem ex manu, Chriſto coronam imponentis, aut judicem in eum intendente; Spiritus ſanctus vero in columba: quarum loco ea primæva pictura minus intelligens talium reſtaurator aut delinitor male formaverit manum, duos digitos extendentem; & crucem, pandentis alas columbæ non diſſimilem; quamvis & ſolis manus & crus tali loco poſita, magis intelligentibus ſatis apparere poſſint, etſi ibi ad eam ſacro.*

ad repræſentandam S. Trinitatem;

& ſæpius etiam in Veticano;

B 289 *Quin imo, ut de cruce id amplius confirmem; locus, quem ea occupat in tabula, tam non eſt aptus, in quo crux præſertim talis collocetur; quam eſt aptus, in quo Spiritus ſanctus repræſentetur per columbam. Altiſſimus quippe locus eſt, & videri poteſt empyreum ealum deſignare, e quo deorſum porrigitur, non ſolum manus, de qua diximus; verum etiam radii quidam diffunduntur, tamquam indices, aut gloriolæ Divinitatis, aut munerum, quæ Spiritus ſanctus large diſpertitur in ſubjectam ſanctam Eccleſiam ſponſam ſuam: quemadmodum idem Spiritus ſanctus ſub ſpecie columbæ in muſivo antiquo baſilicæ Lateranenſis, quod Joan. Bapt. Caſalius pag. 4. ſculptum exhibet, diffundit gratiæ ſuæ radios ſuper ſubjectum baptiſterii fontem, ad ſanctificandum ejus aquas. Jam vero crux tolle, quæ e duabus lineis, longitudine paribus, atque inter ſe tranſverſis, ſic ut duo ejus cornua ſurſum ac deorſum, duo dexterſum ac ſiniſtrorſum recta tendantur (illam ego quadratam voco ad diſtinctio-*

in qua crux parva quadrata nullum habet ejus.

C *nem alterum) non capio, quid illo ſibi loco velit, aut ſignificare poſſit. Sed neque Ciampinus ipſe, qui commentarium ſuum in Vaticana apſidis picturam orſus eſt a cruce illa, quidquam habuit, quod de forma, loco, aut ſignificatione ejus explicaret. Adde, quod talis quadrata crux, primorum quatuor ſeculorum opus, vix aut forteſſe ne vix quidem reperiatur in factis ædibus. Nulla forte reperitur in pluribus, quæ apud Ciampinum videre poſſunt, etiam ſeculi V, apſidibus muſivis. Neque S. Paulinus, æſtatis Chriſtianæ ſuo tempore cruces deſcribens, talem agnoſcit. ſed alias, uti mox videbimus.*

nec alibi in antiquis apſidibus talis reperitur;

290 *Seto interim iſtiuſmodi cruces ſpectari ſubinde in nummiſmatis Imperatorum ſeculi IV, puta apud Wilthemium, & inde apud nos ad Acta Conſtantini Magni tomo V Mais pag. 23, ubi nummus* FL. JUL. HELENA AUG. *in cujus averſa parte, præter alia, crux ✠ talis. Apud Harduinum quoque in* Specimine primo Chronologiæ, ex nummis antiquis reformatæ, *pag. 201, mentionem fieri nummorum aliquot Conſtantini Max. Aug. qui eamdem cruces formam habent. Sed nihilo amplius vera Religionis aut Chriſtianitatis ebidem in illis agnoſcit Harduinus, quam in alio nummo, de quo ipſe pag. 174,* MARTI CONSERVATORI *inſcripto; in quo ſane crux nihil habet commune cum rebus Chriſtianorum: uti nec habet in nummo ſenio Probi Auguſti apud Philippum Buonarroti, in quo Fortuna inſiſtit globo, cujus hemiſpelum crux dividit quadriſariam.*

quæ ſolum ſæpe occurrit profanis;

D 291 *Alias cruces deſcribit Paulinus, quæ ſuo tempore in uſu erant, Natali XI, quem vir eruditus amicus noſter Ludovicus Antonius Muratorius, & alios tecum ejuſdem Paulini de ſancto Felice ſuo Natalos ante boſce viginti annos tam feliciter invenit nonſque illuſtravit, quam ardenter dudum deſiderati, & fruſtra quæſiti ab aliis fuerant. Citato Natali XI Paulinus a verſu 604 locuturus de cruce, quæ ſuo quidam e templo S. Felicis abſtulerat, præmittit deſcriptionem formarum, quibus tum temporis potiſſimum exprimi erna ſolebat; eaſque diſpertitur in duos claſſes, unam vocans* baculo ſtaote bicornem; *alteram* per quinque tribus diſpaſam cornua virgis. *Audiamus ipſam, illa latias explicantem:*

Aote tameo (quia res hæc poſtulat), ipſius ioſtar
Enarrabo crucis; qualem & pictura biformem
Pingere conſuevit; baculo vel ſtaote bicornem;
Vel per quioque tribus diſpaſam cornua virgis.

non Paulinus ſolis non eſt,

292 *His præmiſſis, continuo aggreditur primum diviſionis ſuæ membrum explicare, videturque ibi per crucem ſtantem bicornem non tantum intelligere illam, quæ littera* T *expreſſa, ſic jugatur in vertice, ut nihil recti ſtipitis ſupereminet, & ſtricte loquendo bicornis eſt, vocaturque communiter crux* commiſſa: *ſed illam quoque, quæ ſub hoc ſchemate* †*roſeet malum novæ, antenna ne altum addutta ſic jugatum, ut aliquantam carebeſie ſupra relinquatur; & communiter appellatur crux* immiſſa. *Littera quippe* T *græca, atque antenna in ſummum malum addutta, ſimilitudinem allata a Paulino ad repræſentandam crucem bicornem, uti aliquid diſſimilitudinis habent, quatenus nempe in littera* T *nihil eminet ſtipe recto ſupra luctam tranſverſam; in malo autem aliquid eminet ſupra antennam; ita videri poſſunt dictæ ſimilitudines litteræ* T, *& mali cum antenna, etiam allatæ a Paulino fuiſſe ad aliquam diſſimilitudinem in crucibus ipſis bicornibus indicandam; quæ autem etiam ipſæ diverſæ ſunt; ſic tamen ut diverſitas illa non impediat, quo minus utraque forma ad crucem bicornem revocetur, conſideratis in cruce immiſſa aque ac in commiſſa, ſolis cornibus lateralibus, quæ inter ſe utrobique æqualia & æqualiter utrimque extenſa ſunt, nullin ratione habita illius tantilli, quod in altera cruce ſuperne eminet, uti ſuper antennam caput mali. Neque vero aliud ad crucem ſuam bicornem requirit Paulinus, quam ut ſtipite figatur uno, quaque cacumen habet tranſverſo recte jugetue, ſive rectis cacumbat ſtipiti ſuperne, ut in* T; *ſive ei immittatur paulo taſerius, ubi adhuc cacumen eſſe, conſerri poteſt, ut in hoc ſchemate* †. *Sic homo, jugum humeris ferens, recto diee poteſt jugatus, liues ſupereminent caput totum.*

alias crucis formas deſcribens;

E

293 *Sed audiamus iterum Paulinum, quæ modo diximus, clariora redditurum.*

puta crucis commiſſa & immiſſa;

Forma crucis gemina ſpecie componitur: & oune
Aoteuoæ ſpeciem navalis imagine mali;
Sive notam Græcis ſolitam ſignare treceota
Explicat exiſtens; cum ſtipite figitur uno,
Quaque cacumen habet tranſverſo recte jugatur.

F

Vetuſtiſſima crucis bicornis forma fuit primis Chriſtianis uſitata, ac dudum ante, Ezechielis cap. 9. præſignata in littera Tau, illorum frontibus inſcribi juſſa, quibus Dominus in promiſſa populi interrecione parci voluit. Pluribus ſeculi III, & IV teſtimoniis comprobari antiquitas ejus poteſt: ſed unum adduxiſſe ſufficiat, quod eſt pulcherrimæ Chriſti-

1 CRUX VATICANA

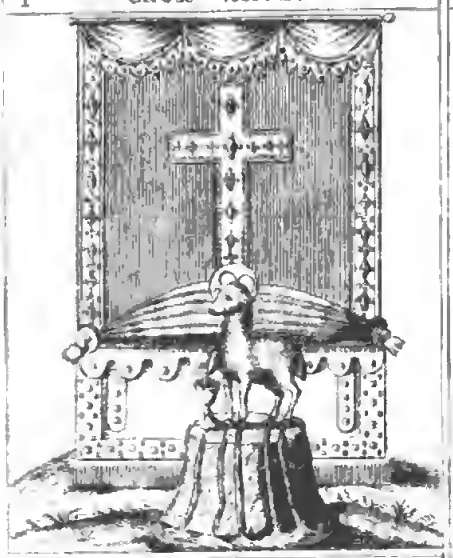

2 S. MARIÆ MAIORIS

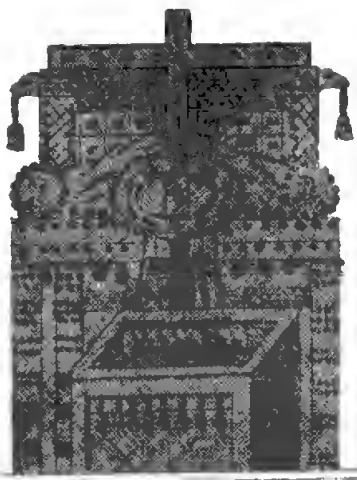

3 IOANNIS IN LATERANO

4 S. CLEMENTIS

5 6 7 8 9

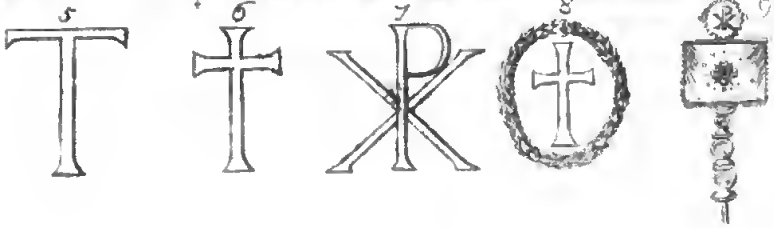

NAPOLI

A *ſtiani Poetæ deſcriptio, Paulinianæ peeſimilis legenda in operibus Poetarum veterum eccleſiaſticorum, editis Baſileæ anno 1564. Ibi Poema quoddam, ſub nomine S. Cypeiani, anno* CCLVIII *pro Chriſto mortui, impreſſum; ſed auctoritate, ſanctis ac venerabilis Bedæ, verius tribuendum S. Victorino, Pitabionenſi in Pannania (non Pictavienſi in Gallia) epiſcopo, anno* CCCXIII *ſanguine ſua fidem profeſſo; ita deſcribit arborem crucis, quæ Paulino eſt bicornis:*

Arboris hæc ſpecies uno de ſtipite ſurgit,
Et mox in geminos diſtendit brachia ramos,
Si ut plena graves antennæ carbaſa tendunt,
Vel cum disjunctis, juge ſtant ad aratra, juvencis;

qua juga, erecto temone, ut plurimum pendent alia qua uſque infra ſummum apicem temonis, aque ac antenna infra ſummum verticem mali. Atque hæc de cruce, tam immiſſa, quam commiſſa, ejuſque antiquitate.

item mono grammaticam.

294 *Alia modo crucis ſpecies monogrammatica nos vocat, quam ſupra docuit Paulinus, diſponſam eſſe tribus virgis & quinque cornibus; quæ re ipſa in monogrammate Chriſti (quod paulo poſt in tabulo, cruces variat repræſentatura, dabimus) apparent, virgæ quidem duæ & cornua quatuor in* X, *tertia vero virga & quintum cornu in ſupereminente* P, *aut potius in* I, *quod dempto ſemicirculo ſupereſt. Nunc ejus ampliorem proponamus deſcriptionem. Sic itaque ſecundum druſiones ſuæ membrum erditur Paulinus:*

Nunc eadem crux, diſſimili compacta paratu,
Eloquitur Dominum, tamquam monogramma-
te, Chriſtum.
Nam nota, qua bis quinque notat numerantve Latino
Calculus, hæc Græcis Chi ſcribitur; & media eſt Rho,
Cujus apex, & Sigma tenet: quod rurſus ad ipſam
Curvatum virgam, facit O, velut orbe perfecto.
Nam rigor obliquus fecit I, quod in Ellade Iota eſt.
Tau idem ſtylus, ipſe brevi retro acumine ductus,
C Efficit. Atque ita ſex, quibus omni nomine nomen
Ceſſive exprimitur, coeunt elementa ſub uno
Indice, & una tribus formetur littera virgis.

videlicet ſex litteræ nominis XPICTOC, *ductu ſtilum viegarum concurrunt in una monogrammate.*

cur explicata demiſſam monet Chriſtus.

295 *At, inquies, ſeptem litteras ſacrum illud nomen habet, ita quidem; verumtamen ſex tantum habet diverſas: & has tantum aſſignandas merito putavit Paulinus, cum ad compoſitionem totius nominis alia non requiratur, ſuppleute litteræ quartæ, etiam ſeptimæ ſeu ultimæ locum per duplicatitiam ſui. Ubique enim eadem eſt ſub hac* C *nota, quæ tempore Pauliai ac dudum ante, aque ac iſta* Σ, *quæ nunc ſola in uſu eſt, notabat Sigma, ut obſervare poſſim licet in numiſmatis Græce inſcriptis, tum alibi, tum apud Octavium de Steuda, qui pag* 11. *&* 15, *ubibet Cleopatras duas matrem & filiam, alteram M. Antonii Triumviri, alteram Jubæ Regis Mauritaniæ, uxores; Regiſve ambas; quarum prior ubi ſcribitur* BAΣIΛIΣΣA, *poſteriore* BACIΛICCA; *iisdem omnino litteris ſignificatis, ſed Sigmatibus* Σ *&* C *diverſa figuræ utrobique expreſſis. Qua diverſitate in alias atque alias deinde numis viciſſim occurrit, enam in uno eodemque,* &, *quod mirum eſt, in una eademque numi facie. Sic pag.* 14. *nummus Alexandri, præditarum Cleopatrarum filii ac fratris, & pag.* 27. *nummus Caii* D *Caligulæ, expreſſum oſtendunt ſigma in altera ſui parte per* Σ, *in altera per* C: *utramque autem figneam habet in una eademque facie ſui nummus Titi Veſpaſiani pag.* 51.

DISSERTATIO
INTERCALARIS QUARTA.

De cruce nuda, eaque duplici modo coronata: item de Chriſto Domino, ſub humana forma olim repræſentari ſolito.

Cruz nuda ſine imagine Crucifixi.

Duviſimus conebam apſidi Vaticana in ſegmento duo, quorum unum eorum, imagine Crucifixi carentem; alterum, Chriſtum & Apoſtolos humana forma repræſentant; utrumque videri paſſis obſtare, quo minus repræſentatio ipſis ſeculo Chriſto quoad adjudicetur. Quæſtio his igitur eſt, utrum cruz nuda, id eſt, abſque Crucifixi imagine; nec E *non, utrum Chriſtus, Apoſtoli, hominesi alia humana forma confueverint pingi ſeculo illo. Quæ ſi nunc non obtinuerunt, fruſtra reſerimus ea origine picturæ noſtræ, quæ poſt Innocentium III. ſcitur in prædicta cameba, ab ipſo reſtaurata, extitiſſe. Primum quod attinet teſtatiſſimum eſt, crucem nudam, abſque imagine Crucifixi, primis aliquot continuis ſeculis repræſentatam fuiſſe; & ſæpenumero gemmis diſtinctam. Cauſam ergo iuſtituti modi repræſentationis abſque Crucifixi imagine, excidere, primævis Chriſtianis fuiſſe, ut ne obices ponerent converſioni ad novellam Chriſti religionem, ingerendo ſpectantium oculo ipſum ejus Auctorem atque inſtitutorem crucifixum, quem ex Apoſtolo ſciebant Judæis ſcandalum, Gentibus ſtultitiam eſſe: ornaſſe vero ipſos eorum gemmis, & ſapetiam appoſuiſſe coronam; ut per gemmas quidem detorgerent a cruce vilitatem & ignominiam; per coronam vero indicarent victoriam, quam crux peperit Chriſto, & partura eſt omnibus, Chriſtum ſequentibus, crucemque cum ipſo ferentibus.*

gemmis & coronis ornata,

ad detorgendam inde ignominiam,

297 *Gemmis ornatae crux in tabula noſtra apſidis Vaticana; item in apſide Liberianæ baſilicæ, atque alibi ſæpe in monumentis antiquis. Corona* F *cruci appoſita cernitur, plerumque una, aliquando plures, in eadem apſide Liberiana, in apſide eccleſiæ S. Clementis Romæ, & frequenter in numiſmatibus antiquis Imperatorum Chriſtianorum, atque in labaro ipſius Conſtantini Magni. Quia vero ſequioe irritant animos demiſſa per aurem aut tantum lecta, quam quæ ſunt oculis ſubjecta fidelibus in imagine, operæ pretium fuerit, hic aliquot prædictorum monumentorum ectypa ea ineiſa apponere, quatenus repræſentant cruces; deſumpta ex quatuor apſidibus præcipuarum & maxime vecuſtarum quatuor baſilicarum urbis Romæ, videlicet Vaticanæ S. Petri, Liberianæ S. Mariæ Majoris, ſanctæ Salvatoris in Lateranæ; S. Clementis prope amphitheatrum Veſpaſiani; præter aliquot alia ectypa antiqua.*

& præſentiam ejus ſignificandam,

298 *Unum ectypa quoque picturarum, quibus eccleſias ſuas adornavit ad gregem ſuum undiendū, tum Fundis, tum Nolæ, S. Paulinus, ad manum fevent! Merentur ſane illarum cruces, cum ſuis coronis, aliaque priſcæ religionis cultu, hic pariter cum præmiſſis celata exhiberi. Nunc, quod tantummodo licet, ipſum, ſuas cruces earumque coronamenta deſcribentem & quodammodo loquentem,*

audiamus

A *audiamus ex Epiſtola* 12. *non uno loco. Aut enim,*
C. J. *de eccleſia S. Felicis Nolana, quod ibi pag.* 150.
Crucem corona lucido cingit globo. *Et mox.*
Ardua florigeræ crux eingitur orbe coronæ.
Cerna coronatam Domini ſuper arma Chriſti
Stare crucem; duro ſpondentem ceſſa labori
Præmia: tolle crucem, qui vis auferre coronam.
Namque, ut idem poſtea de pictura Fundanæ;
Sanctorum labor & merces ſibi rita cohærent;
Ardua crux, pretiumque crucis ſublime, corona. *p.*155.
Nonnulla ad hæc Paulini verſus obſervanda venient paulo poſt. Nunc repeto, quæ dixi ſupra, primis aliquot Eccleſiæ ſeculis conſueviſſe crucem proponi populo abſque imagine Crucifixi.

ſolita fuit olim pingi uſque ad ſeculum 7,

299 *Conſuetudo illa conſtanter perſeveraſſe videtur uſque ad finem ſeculi* VII *& Concilium Quinſextum, quando adhuc ex præſentabatur Chriſtus in picturis ſymbolice ſub forma agni: in eoque Concilio ſtatutum fuit, ut deinceps pingeretur in forma humana; non quod improbarint Patres dicti Concilii priorem pingendi modum; qui ſenſim uſque ad noſtram ætatem ſemper tenuiſſe ac tenere hodiedum in agnis cereis, quos vulgo* Agnus

expreſſe ſæpe ad pedem ejus agni,

B Dei *vocamus: ſed quod veritatem umbræ, & quod perfectum eſt, figuræ præferri ſuaſerint, decreverint Canone* 82, Chriſtum Deum noſtrum, qui tollit peccata mundi, humana forma, *eorum expreſſionibus, omnium oculis ſubjici, & ſic* etiam in imaginibus deineeps pro veteri agno erigi

Chriſtum paſſionem repræſentantes.

ac depingi. *Et rationem ſubdunt decreti ſui,* ut per ipſum *Chriſtum ſic depictum,* Dei Verbi humiliationis celſitudinem contemplantes, *ejuſdem quoque* converſationem *in* carne, & paſſionem, *&* ſalutarem mortem, *&* redemptionem *memoria excolant fideles. Sed horum omnium memoria vocis ſatis ſuperque potuit ac poteſt, etiam ex agno, qui Chriſti figura eſt congruis circumſtantiis deprehenſus.*

Chriſtus tamen etiam tunc humana forma,

300 *Quantæ auctoritatis ſit Concilium iſtud Quinſextum, nihil hic attinet diſputare. Credo ſaltem tuto ex pateſi, tunc temporis conſuetudinem fuiſſe, quam fuiſſe ſcribit, repræſentandi Chriſtum ſub forma agni: idque præcipuum eſt, quod hic oſtenſum volumus. Neque tamen ita intelligendus eſt (ut aliquibus videtur) citatus Canon, quaſi antea non fuerit Chriſtus ullo tempore & loco depictus etiam in forma humana (id enim falſiſſimum eſt, uti*

C *mox demonſtrabimus, ubi de opinione Scaligeri æque falſa) cum ſciamus e toto contextu Canonis, id tantum decerni, ut etiam in illis circumſtantiis, ubi antea conſueverat exprimi Chriſtus ſub forma agni (puta, ubi agnus quaſi intento digito monſtrabatur a Joanne Baptiſta, aut ubi repræſentabatur adſtans cruci vel crucem ferens) ibi deineeps repræſentaretur ut homo. abolita figura; quando jam veritas in ſe, id eſt Chriſtus in propria forma conſpicua fidelibus ſine ſcandalo poſſet etiam pendulus & vulneratus in cruce. Fidem ſanctis dictis noſtris principium Canonis. In nonnullis, inquit (non in omnibus) venerabilium imaginum picturis, agnus, qui digito Præcurſoris monſtratur, depingitur; qui ad gratiæ figuram aſſumptus eſt, verum nobis agnum per legem Chriſtum Deum noſtrum demonſtrans. Cujus loco agni, tum ibi, tum etiam, ut nos putamus, ſub cruce aut cum cruce depicti, deineeps vult ipſum Chriſtum pingi, propter fines ſupra indicatos.*

301 *Nunc ad opinionem Scaligeri, Joſephi nomine. Is in Commentatione ſua ad numiſma Conſtantini Imperatoris Byzantini, velut ex tripode pronuntiat, veteres Chriſtianos,* primum nullam formam D humani vultus, ſed aliarum rerum admiſiſſe *in pa-* *abſque periculo idololatriæ,*
ſtoribus ſuis: quia, ut paulo poſt addit, anchoram, navem, piſcem, columbam ſculpebant aut pingebant; hominem non item: *imo nec* audebant *hanc* pingere. *Verum, dicat nobis ille velim; quam late extendat ſuum illud* primum; *& quomodo probet,* primum *ſculptas picturaſque fuiſſe formas alias, quam humanas a veteribus Chriſtianis. Mirabar* (*ita inſinuat & probat per locum a ſe deſumptum e S. Clemente*), *ne per humanas formas occaſio præberetur idololatriæ. Sed locus ille ad rem non facit, nedum probat, quod Scaliger prætendit; tum quia in fonte ſuo, lib.* 3. *Pædag. cap.* 11. *inſpectus, dignoſcitur loqui, non de ſacris imaginibus in templo, ſed de ſculpturis, quæ fiebant in pateris annulorum; eamque vult Clemens hieroglyphicam ac talem eſſe, ut aliquam rem faceam inſpicientibus revocare in memoriam poſſit: tum quia æque aliarum rerum, quam humanum, formæ pro idolis habiti potuerunt, & habita ex ipſa ſunt e deliris capitibus etiam poſt Chriſtum natum; quemadmodum pro idolo habitus diu ante fuerat vitulus conflatilis ab ipſo electo Dei populo Iſraelitis. Exodi* 32. *Dicat igitur,* E *ubi viderit legeritve Scaliger, quod ait tam aſſeveranter.*

uti & apoſtoli

302 Deſignabant, *inquit, Deum Patrem* verba e rutila nube erumpentia; Hic eſt filius meus dilectus; *Filium,* agnus; *Spiritum ſanctum,* columba; *Chriſtum,* petra; *quatuor Evangeliſtas aut Evangelia ipſa* quatuor flumina a petra fluentia; *Apoſtolos* columbæ *ait. Hauſit illa ſymbola omnia Scaliger e S. Paulini Epiſtola* 12. *quamvis ipſum non nominet. Verum an apud eumdem Paulinum & in eadem Epiſtola non legerit quoque, humana forma, & quidem in eccleſia, pictum fuiſſe a Severo Sulpitio S. Martinum, nuper tum vita functum, atque cum eo ipſum etiam Paulinum, licet adhuc in vivis agentem? Item an non legerit apud eumdem Natali* 10, *pag.* 617, *quod picti fuerint in eccleſia S. Felicis utique humana forma, varii utriuſque ſexus Chriſti Martyres; nec non e Lege veteri Jobus, plagis ſaucius; Tobias, oculis orbus; Judith heroina, & Regina Eſther? Damnare hæc Scaligerum poſſunt aut oſcitantiæ aut fidei non hanæ, ac docere, quod Paulini temporibus Chriſtiani, etiam in eccleſiis ſuis, non ſolum* formas rerum aut animalium, *ſed* humanas *quoque auſi* F *fuerint pingere.*

& alii homines ſæpe pingebantur

in apſidibus templorum

303 *Si antiquiores appellat tempora Scaliger, quorum tamen non meminit in Commentatione ſua, ducam ipſum ad antiquiſſima quæque Chriſtianorum monumenta, apud Aringum in Roma ſubterranea variis tabulis expreſſa, ubi & adjunctæ crucibus viſuntur quidem petræ, quatuor flumina, columbæ, agni, cervi, res aliæ; ſed & viſuntur ſæpe humanæ plurimæ, æque ac in apſidibus. Monſtrabo in eodem Aringo antiquiſſima ſacella, tum excavata in tophо, tum marmi lateritiis circumſepta, nec non marmoreos alios mortuorum ſarcophagos; illa quidem picta, hos vero ſculptos magna numero: in quibus multo frequentius apparent, tum Chriſtus, Apoſtoli, Moyſes, Elias, tres pueri in fornace Babylonica, atque alii ſæpenumero homines humana forma expreſſi, quæ res aliæ. Inter ſarcophagos inveniri apud citatum auctorem, tamen primo pag.* 286. *unum in quo conditum fuit ſeculo* IV. *corpus celeberrimi Romanorum conſulis & quatuor Præfecti Prætorio, Probi.*

& ſarcophagis mortuorum

304 *Alius quoque antiquior ſarcophagus in confirmationem dictarum noſtrarum, ſpectari meretur ibidem pag.* 277. *qui ſuit, ut inſcriptio docet,*

Junii

A Junii Bassi Viri clarissimi, qui vixit annis XLVI, mensibus duobus, & in præfectura Urbis neophytus, sit ei Deum VIII. Kal. Sept. Eugenio & Hypatio Consulibus. hoc est anno Christiano CCCLIX. Fuit idem sarcophagus, quod ad materiam & artem spectat, e Pario marmore, uti scribit Aringus, opere Corinthio elaboratus, & sacras, qua veteris, qua novi testamenti historias, omnino decem, eleganter exsculptas continet: in quibus plurima hominum, pauca animalium hieroglyphicorum forma apparent. Quamobrem si eum Scaligero sequaces ejus, pergant tenere, prius alterum rerum quam hominum formas a veteribus Christianis sculptas præ se tulisse; debent ipsi ista, quam duo sunt, & antiquiora, quam nos, eaque probata testimonia proferre. Et hæc quidem contra Scaligeri assertum, negantis, veteres Christianos primum ullam formam humani vultus expressisse.

ut ex monumentis constat aliquis,

305 Redeo ad illos, qui de solo Christo negant, ipsum olim humana forma expressum solitum fuisse ante Concilium Quinisextum. Si ab negarent de Christo crucifixo affixo, facile assentirer; si vero negarent universaliter ullum in circumstantiis Christum forma humana fuisse expressum, convincerentur plerisque jam allatis monumentis. Certe sarcophagus Probi exhibet Christum stantem inter duos Apostolos super petram, e qua flumina quatuor manant; dextra crucem erectam sine imagine Crucifixi, sed gemmis pulcre distinctam, complexum. In sarcophago Junii Bassi similiter spectatur inter duos Apostolos, sed ustos docentis, & sedens. Plura ejusmodi vide sis apud Aringum & Ciampinum. Apud illum quidem in Roma subterranea; apud hunc vero in Veteribus monumentis, ubi tabulæ plures sunt, pag. 42. 49. 66. 67. 68. 70. 76. 77; quæ e vetustissimis multarum basilicarum musivis ibi ita ad insculpte exstant; inserque alia repræsentans Christum in forma humana, videlicet ut infantem, adoratum a Magis; ut puerum nudum, docentem in templo; ut viatorem, baculo armatum; ut pastorem, pedum sinistra tenentem, dextra mulcentem oves; ut doctorem, discipulos instruentem; ut baptizatum a Joanne, imponente capiti ejus Spiritu sancto in specie columbæ & cruce gemmata prope adstante. Scripsi autem, de quo modo, & pedum (ut id quoque obiter hic notem) supreme omnium & ipsa, cruce, eaque nuda. Et ea signa res, cujus ætatis musiva illa opera sint, satis facile secuti omnia, sit Ciampina fides, sæculo V. sub annum ejus XXIV. a Cælestino Papa primo; sub annum XXXIIII. a Sixto III. Roma: sub XLI. a Gallia Placidia Ravennæ: sub XLI. a Leone Magno Roma: sub LI. a Neone episcopo Ravennæ; sub LXVII. a Simplicio Papa; sub LXXII. a Flavio Ricimere Roma.

probatur,

306 Hisce vetustius est opus musivum, quod Ciampinus asserit, Ravennæ ab Exsuperantia urbis episcopo constructum fuisse anno circiter CCCC. ipsumque exhibet Tab. 46. In illa videre est Christum simili fere habitu, gestu, ac forma, quibus eum repræsentat apsis nostra Vaticana; nisi quod dextra ejus, ubique ante pectus elata, ubi digitos omnes explicatos & volam omnino apertam habeat; sinistra autem hic, in Vaticana tabula, per duas, qui currebantur, digitos paulum contrahatur. Et ea hac similitudine picturarum, conjicere mihi denuo liceat, ambas eodem fere tempore originaliter consignatas fuisse; adeoque formam Christi humanam olim abfuisse in tabula nostra, quo minus eo judicetur sæculo IV. primitus sic fuisse depicta. Atque hac abunde testantur, diu ante Concilium Quinisextum, eram humanæ formæ, intra & extra ecclesias expressum crebro fuisse Christum Dominum: non tamen

C destruunt quod diximus, sub agni forma exprimi consuevisse, ubi monstratur vultus digito a Joanne; aut altare crucive adstat, vel crucem portat. Hisce enim in circumstantiis videtur eotenus semper pro Christo suppositus fuisse agnus. Post Concilium vero illud sæculo facile uno ac dimidio, reperitur Christus, humanæ formæ cruce appictus, cum adstantibus prope Maria matre ejus atque dilecto discipulo Joanne; & adhuc videri potest in apside musiva ecclesiæ perantiquæ S. Clementis Romæ, coagmentata primitus, aut certe restaurata a Nicolao Papa I. uti ea adscripto ejus nomine manifestum fit. Nolim tamen sustinere, ipsum emanuo primum, ita Christum pinxisse pedalium e cruce, quamvis antiquiorem ejusmodi picturam non invenerim hactenus. Pinxisse autem ab auctoritate citati Concilii, vix puto.

D 307 Ad crucis pallio amor Paulini versus de cruce ornata, annotare quoque potest, non eo, dem ubique modo illam coronari solitam olim fuisse. Alibi enim corona cubitum crucem a capite usque ad calcem, totamque includebat: alibi tantummodo cingebat ejus caput aut capitis summitatem; aliquando etiam coronæ plures unam crucem amplectens. Primo modo coronata crux, ab imo ad summum circumdata circulo apparuit aliquando in exiis vicibus memoratum, sacrificante profanis diis impio Juliano. Quæ res, cum adstantibus atque sacrificulis servorum esset, animos addidit, aut certe addi sibi, ipse credi voluit; dum prodigium in eo jnam eo tempore interpretatus est, quod nempe, sicut ibi crux Christi apparebat in circulo inclusa, ita Christianos undique concluso ipse teneret. Legi hæc possunt apud Greg. Nazianzenum Orat. I. contra Julianum: & similes videre cruces coronatæ possunt in numismatis Imperatorum atque Imperatricum Christianorum, Theodosii Junioris, Eudociæ uxoris ejus, Valentiniani III, Pulcheriæ Augustæ, Leonis, Majoriani, Zenonis & aliorum, apud Leuinum Hulsium pag. 167. Aut Augustinum tab. 6. Greiserum de Cruce cap. 3. cap. 16. 17. 18. atque apud Caugium in Familiis Byzantinis pag. 65. 67. 77. & 81. Specetur dabimus in tabula, varios crucis formas repræsentante.

E 308 Talem quoque crucem ambiens corona intelligi debet describi a Paulino his versibus, etiam ex interpretatione Grotiano, Rosweydi & aliorum:

Crucem corona lucido cingit globo:
Cui coronæ sunt corona Apostoli,
Quorum figura est in columbarum choro.

F Dum enim dicitur corona crucem cingere (quod proprie sonat, in medio sui includere) satis aperte indicatur, coronam a capite ad calcem circumdedisse crucem globo seu circulo lucido. Et hac quidem probatum volumus. Si quis eu citatis versibus deducere velit, coronas duas cinxisse crucem, alteram circuli lucidi, alteram apostolorum in choro columbarum; is sentiat ut lubet. Nobis quidem non abest sensus ille de corona duplici; non tamen probatur: tum quia Paulini verba recte intellecta non tantum coronas esse distinctas, sed coronam esse in corona, Apostolos: tum quia tale exemplum duplicis distinctæ inter se coronamenti crucem crucem in antiquis monumentis alibi nondum vidi aut legi, nisi quod apud Greiserum in Horto sacrorum pag. 153. scribetur, signum Leonis Papæ IX. in quadam ejus bulla expressum habuisse crucem, gemino circulo inclusam. Sed hujus figuræ antiquitas, & auctoritas tanta nec est, ut persuadere possit, illud etiam priscis & S. Paulini temporibus fieri consuevisse aut factum esse. Malim igitur opinari, in ipsa corona, crucem cingente, æqualibus spatiis appositos fuisse colum-

A columbas, quæ nexu quodam, quaſi manibus datis, in ſejuncta, conſtituerint chorum columbetum, in
C. J. quo ſymbolice coronam Apoſtolorum. Tum dicit-
Philipp. 4. 1. Theſſal. 2. 19. qui, quia vel corona Apoſtoli, non videtur illic ſimpliciter ſumi pro corona ſive ſerto, ſed metaphorice potius, pro ea gloria aut ornamentorum, quorum admodum ab Apoſtolo quoque poſita fuiſſe intelligitur corona, ubi fideles vocat gaudium ſuum & coronam ſuam; atque alibi, gaudium & coronam gloriæ ſuæ. Cui hæc interpretatio noſtra placuerit, is alteram coronam non requiret, explicabitque mecum Paulini verſum, quod corona, crucem cingentis, gloria & ornamentum ſint Apoſtoli, in illa per columbas repræſentati.

aliquando faſtigio ejus tantum immicabat, 309 Aliter crucis coronata modus, cum ſertum aut circulus crucem ſuperne immiuet aut incumbit, legi poteſt apud Euſebium in Vita Conſtantini lib. 1. cap. 31. ubi deſcribit labarum ejus his verbis. Haſta longior, auro contecta, tranſverſam habet antennam inſtar crucis. Supra in ipſa haſtæ ſummitate corona erat affixa, gemmis & auro contexta. Hæc clara ſunt. Paulinus quoque in apſide ſua Fundana, coronam cruci ſuperne imponit:

Sanctorum labor & merces ſibi rite cohærent,
Ardua crux pretiumque crucis ſublime corona.

B Corona enim, qua ſit pretium ac merces laborum & victoriæ ſignum, ſolet capiti rumpi. Atque hinc ſignificatum videtur Paulinus velle, coronam ſublimi loco poſitam eſſe, non ſolum illam, quæ ea cælo monet juſtorum labores; ſed illam quoque, quæ ad coronam ea ipſam repræſentandam appicta cernebatur cruci, utique ſummo ejus loco, ut ei repræſentatæ melius conveniret typus.

ali indicat Paulinus Nolanus. 310 Eumdem coronæ ſitum indicant etiam iſti verſus, ſuper ingreſſum eccleſiæ S. Felicis cruci adſcripti:

Cerne coronatam Domini ſuper attia Chriſti
Stare crucem, duro ſpondentem celſa labori
Præmia. Tolle crucem qui vis auferre coronam
Citati ſupra Greſerus & Roſweydus & alii, ad probandam ex Paulino hanc crucis ſuperpoſitam coronam, adſtigant quoque ſequentem ejus verſum:

Ardua floriferæ crux cingitur orbe coronæ.

Sed bona dictorum pars, malam ego opinari, huic verſum potius referri debere ad primum crucem
C *coronandi modum, qui illam in corona circum includit: quia hic aque uſitur Poeta verbo* cingere, *quam in illo verſu,*

Crucem corona lucido cingit globo:

quo tamen prædicti Auctores, æque ac nos, ſuſtinuit, indicari primum crucis coronatæ genus. Quod & confirmari poteſt, quia circulus crucem ambiens in uno verſu repræſentur per vocem globo, *in altero per vocem* orbe, *quod eadem redit: at vero crux, cui ſuperne immittet corona, Paulino ſimpliciter dicitur* coronata; *aut addunt ſibi habere* coronam, *ſublime pretium ſui, & honorem. Uſus coronandi crucem ſuperne, videtur paulatim defuviſſe, poſtquam ſeculo VIII aut IX capiti imago Chriſti humana cruci affigi. Deinceps enim quanto varius inveniuntur crux talis modo coronata, tanto frequentius conſpicitur coronatum Crucifixi caput; adeo ut ſub idem tempus corona e faſtigio crucis ad caput in cruce pendentis Chriſti, tamquam ad locum dignioreni, credi poſſit tranſlata fuiſſe, ſuccedente iſtiſi corona ſpinarum, coronæ gloriæ & honoris.*

APPENDIX D

Ad tabulam præmiſſam, de Crucibus in ea repræſentatis.

PARS PRIMA.

Explicatio amplior apſidis & Crucis Vaticanæ.

Crux & apſis Vaticana ac alias magis illuſtratur. QUÆ de crucibus hucuſque diſſeruimus, iis eruni aliquam accipiunt quidem ex præmiſſa tabula, clariorem tamen accepturæ forteſſis, ſi de ſingulis figuris nonnulla adnoſcamus ex ſcriptoribus, qui illas in ære vecidi curaverunt, ipſaque muſiva propius inſpexerunt, confidoraverunt ac deſcripſerunt. Crux prima, quæ apſidis Vaticanæ eſt. & illa ipſa, quamvis tabula noſtra ejuſdem apſidis expreſſam vides, ſed majori hic forma ſeorſim delineata a Joanne Baptiſta Caſaliaio libro de veteribus ſacris Chriſtianorum ritibus, Romæ E vdito 1647. In illo is exhibet pag. 3. dictam crucem & explicationem aliquam adjungit, quam tamen hic non deſcribo, quia Ciampinus ſæpe laudatus, illam deſcriptionem ſuæ ejuſdem crucis atque apſidis Vaticanæ amplexi, fere totam inſeruit. Ciampinianum igitur illa de re commentarium hic accipe, ex quo plura cognoſces, quam nos ſupra pro inſtituto noſtro dicere debuimus. Refero ejus verba ex libro de ſacris Ædificiis a Conſtantino Magno conſtructis, ubi pag. 32 de apſide hæc quodammodo præfatur.

Apſidis ſitus. 312 Apſis, quam majorem tribunam vocari populi placitum introduxit, poſt tranſverſam baſilicæ partem, ad ortum, imo ad occaſum, vergentem, id ſitus nacta fuit, ut caput ipſius baſilicæ eſſet, ſacroſanctæque crucis typum inchoando perexeret. Hemicycli formam exprimebat; longitudineque ad occidentem palmis quadraginta quatuor præſtabat; latitudine palmis octoginta ſpatiabatur; altitudine vero, F centum æquabat inter apſidem & tranſverſam navem. In medio, ara princeps erecta erat. *Hæc tamquam præfatio ſuuto. Deinde pag. 42. col. 1. ita proſequitur:*

& reſtauratores. 313 Apſidem hanc (*ejuſdem verba ſunt*) temporis diuturnitate collabentem, Severinus ſummus Pontifex anno DCXXXVIII. refecit, ut Bibliothecarius in ejuſdem Pontificis vita narrat. „ Hic renovavit apſidem P. Petri Apoſto„ li ex muſivo, quod dirutum erat. „ Licet muſivum opus pictura æterna aſſeri valeat, ut diximus in noſtro opere de Vet. Monum. nihilominus irreparabile tempus, ſua longa annorum ſerie, omnia etiam duriſſima ſaxa immutat ac terit, nec non ad nihilum redigit. Ita hujus apſidis muſivo accidiſſe comperimus. Nam Innocentius III. itidem ſummus Pontifex, illud reſtauravit quod poſtmodum labens, Benedictus XII. iterum in priſtinam reſtituit formam, Jotto illorum temporum celebri pictore & muſivario Florentia ad hoc peragendum opus evocato; ut narrat Turrigius pag. 62. Quale vero demolitionis tempore antiquæ baſilicæ muſivum fuerit, ex ſequenti tabula 13. conjicies. *Tabula illa ipſi eſt, quam nos ſupra denuo incidi curavimus. Tam pergit Ciampinus ad Setlionem ſuam ſecundam, cui titulum facit* de muſivis operibus, in apſide Vaticanæ baſilicæ olim extantibus. *Et*

poſtquam

A *poſtquam de manu poſitioneque digitorum in formo benedicentis ritu Græcorum (qua de re nos jam egimus) ſenſa ſua expreſſerat , tandem ita progreditur pag. 43. incipiens a ſegmento ſuperiori.*

Explicatio imaginis Salvatoris ſedentis.

314 Hujus muſivi aræa multis ſtellulis diſſeminata cernitur ; in medio eſt Salvator in throno ſedens, qui dexteram elevatam, in benedicendi actu , complicato pollica cum annulari, tenet: liniſtra manu librum elauſum ſtringit , qui librum vitæ , ſcilicet electorum denotat ; de quo in Apocalypſi cap. 20. num. 15. Qui non invantus eſt in libro vitæ ſcriptus , miſſus eſt in ſtagnum ignis. Et in eodem cap. num. 11. de throno legitur : Et vidi thronum magnum candidum , & ſedentem ſuper eum . Conluavere enim priſci fideles multa ex Apocalypſi deſumere, figuriſque adumbrare, ut ſuſius notavimus in noſtro opera de Veteribus Monumentis cap. 24. Caput diademate ornatum , in quo cruris ſignum expreſſum eſt , Salvator habet. Diadema enim in eodem cap. 24. regni, ſive imperii ſymbolum eſſe etiam diximus ; crucemque in eo expreſſam , nil aliud denotare
B arbitror, quam regnum redemptionis, mediante cruce , acquiſitum. A dextro capitis latere duæ cernuntur literæ , ſcilicet IC , quæ Jeſum ſignificant ; in ſiniſtro vero aliæ duæ literæ , nempe XC , expreſſæ ſunt , quæ Chriſtum denotant, ut ſupra diximus.

S. Pauli , 315 Ad dexteram Salvatoris ſtat S. Paulus , pallio involutus , ex quo dexteram emittit , quaſi cum Salvatore colloquens , ſiniſtra volumen apertum tenet, in quo legitor: Mihi vivere Chriſtus eſt. Hæc deſumpra epigraphe ex ejuſdem D. Pauli epiſt. ad Philipp. c. 1. v. 21. a ſergo hujus figuræ , perpeodiculari ordine , Græcis characteribus, abbreviate legitur, ut in Tab. XIII. conſpici valet , quæ denuo characteribus Latinis, eodem perpendiculari modo , ante faciem Sancti exprimuntur, nempe Sanctus Paulus.

S. Petri, 316 A ſiniſtris vero ſtat S. Petrus, qui dexteram ſubtus e pallio elevat, ac manum in benedicendi actu tenet , pollicem cum annulari conſtrictum habens : ſiniſtra duas claves pendentes gerit, quæ ligandi, & ſolvendi poteſtatis ſymbolum ſunt. Et eodem itidem brachio, volumen apertum pendet, in quo legitur: Tu
C es Chriſtus Filius Dei vivi : quæ illa fuit ab hoc Apoſtolo ſacta confeſſio , ut narrat evangeliſta Matthæus cap. 16. verſ. 16. quæ placuit Magiſtro, unde illam reportavit reſponſionem: „ Tu es Petrus & ſuper hanc petram ædificabo „ Eccleſiam meam , & tibi dabo claves regni „ cælorum, & quodcumque ligaveris ſuper ter„ ram , erit ligatum & in cælis , & quod„ cumque ſolveris ſuper terram , erit ſolutum „ & in cœlis. Quæ verba , ad expreſſum clavium ſymbolum, reſpectum habent . Ante hujus imagiois faciam , itidem characteribus Latinis, perpendiculari forma, nomen Apoſtoli expreſſum eſt, videlicet S. Petrus, & a tergo Græcis characteribus eodem modo vertitur.

Palmarum, 317 Ex earumdem figurarum utroque latere, duæ magnæ palmarum arbores attolluntur, quas myſterio minime carere judico , nam palma Judææ regionis ſymbolum aſt, ut ex nummis Veſpaſiani & Titi argui poteſt , ubi quædam mulier ſub arbore palmæ ſedens , veluti lacryman cernitur , cum epigraphe : Judæa capta. In hoc notat nummo eruditiſſimus Antonius Auguſtinus in ſuis Dialogis , arborem hanc Judææ attribui , quia Phœniciæ , quæ palmis abundat , proxima aſt . Quare hoc io noſtro emblemate , regionem illam denotari puto , in qua Salvator noſter D. Jeſus Chriſtus natus, & cum hominibus converſatus aſt. Campus, ſive area , ſub harum figurarum pedibus, nonnullis tabernaculis , arbuſculiſque & figuris, in diverſis actibus expreſſis, ornatus earnitur . Diu ſuper eiſdem figuris mea mente revolvi, quid ſignificara valereot, illaſqua etiam eruditis oſtendi amicis, ſed nec ullam explanationem appropriari poſſe exiſtimavimus. Quara potius ad pictoris ſeu muſivarii placitum, quam ad ullum demonſtrandom ſymbolum fuiſſe expreſſas, judicavimus. His igitur omiſſis , ad duos cervos, qui ad fontes properant, ſubtus Chriſti pedes emanantes, me converto.

fontium, 318 Quales iſti ſint fontes, ſub ipſis eorum ſcripta ſunt nomina, id eſt Gion, Phiſon, Tigris, Euphrates ; qui quatuor illa ſunt magne flumina , quæ nos ſacra docet Scriptura Geneſ. cap. 2. a terreſtri Paradiſo exire. Cervi autem , qui ad dicta tendunt flumina, nonniſi fi-
E deles denotant , ut ſusa beatus Bruno , in expoſitione Pſalm. 41. Quemsdmodum deſiderat cervus ad fontes aquarum &c. eum aliorum antecedentium Patrum auctoritata, ſic declarat. „ Non immerito hoc animal comparstum eſt „ fidelibus, eſt enim primo innoxium , deinde „ velociſſimum , tertio ſiticuloſum . Serpentes „ nsribus trahit, quos ut voraverit , æſtuante „ vanano, ad fontam feſtinat. Hoc nos admo„ net, ut quando venena haurimus antiqui ſer„ pentis, ad fontem divinæ miſericordiæ feſti„ nemus. Fons enim ſemper irriguus eſt Chri„ ſtus, unde non diait ad fluenta, quia ſiccari „ poſſunt: fons autem ſemper fluit. Homo er„ go Eccleſiæ , qui diu in actu venenoſo de„ gebat, cum hunc, gratia Dei videns , dere„ linquere cupit, clamat: Quemadmodum &c. „ ut pœnitentie ablutus gloriam Dei videat.„ Hæc de ſuperiori muſivi emblematis parte, ſive ſegmento, accedo ad inferioram.

crucis gemmatæ & aperi diademate. 319 Io hujus medio viſitur gemmatus rhonus, non multo abſimilis illi, quem Xiſtus III. in eccleſia S. Mariæ Majoris appingi curavis , F da quo aliqua notavimus in cap. 22. noſtri operis Veter. Monumenr. Par. 1. In præſentis throni area , crux gammata expreſſe eſt , in cujus pede viſitur veluti pulvinar ; ſub cruce ſtat agnus diadematus ſupee montem , e cujus pectinre padibuſqua quinque deſluunt rivuli in flumen , quod ad montis decurrit radices, quodqaa deinde per latera expanditur . Symbolum hoc Caſalius in ſeo erudito tractatu de Vet. Sac. Chriſt. Rit. partn prima cap 1. refert, notiſque illuſtrat , afferando , quod eo tempore , quo crucis ſupplicium in reos & latrnoes apud gentes freąuens erat , Chriſti fideles magna circumſpectinne Chriſti patientis imaginem cruci affixi exprimebant . Quare hanc exponebant gemmis, margaritiſque ornatam, us eccleſia canit. O Crua ſplandidior cunctis aſtris. Similem erucem gemmatam habemus in eccleſia S. Pudentianæ, ac baſilica Lateranenſi , de quibus ſuo loco diſſeremus.

e quinque vulneribus fragorem fundens, 320 Ad crucis pedem ſtat agnus, ſanguinem e pectore effundens in calicem , & ex iſto in proximum rivulum defluentem , utpote etiam

A C J. ſanguis, e pedibus emanans, per tivulos in ſubjectum flumen decurrit. Quæ omnia, nonniſi Chriſti cruci affixi quinque vulnera ſanguinem emittentia demonſtrant. In præfata enim Chriſti crucifixi imagine exprimenda priſci fideles fragilitati recentium inſtauratum, aliquando indulgere exiſtimarunt, eum, ſive ex Judaiſmo, ſive ex Gentilitate, ad Chriſti fidem convertarentur, accidebat, ut ex his multi erubeſcerent Chriſtum crucifixum, uti Deum adorare, cum eadem die, vel paulo ante, latronem, aut alias crimiois reum in cruce pendentem, ioſpexiſſent, ut innuit Apoſtolus 1. Corinth. 1. „ Nos autem prædicamus „ Chriſtum crucifixum, Judæis quidem ſcandalum, Geotibus autem ſtultitiam. „ Supra relatum ſymbolum iodicavit S. Paulinus epiſcopus Nolanus epiſt 12. ad Sulpitium ſcribens.

Sub Cruce ſanguinea oiveo ſtat Chriſtus in Agno

Et paulo ante,

Sanctam ſatentur crux & agnus victimam.

& Chriſtus repræſentatus;

321 Agnus hic expreſſus, illum agnum manſuetum repræſentat, de quo Iſaias cap. 53. v. 7. B „ Sicut ovis ad occiſionem ducetur, & quaſi „ agnus coram tondente ſe obmutescet, & non „ aperiet os ſuum. „ Quod etiam his verbis indicavit Præcurſor Jnanoes: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Ad hoc igitur hieroglyphicum Innocentius III. ſummus Pontifex muſivi operis teſtaurator in lib. 4. cap. 44. myſteriorum Miſſæ reſpiciens, ſic ſatur: „ Non „ enim ſolum lavit nos Chriſtus a peccatis noſtris ſanguine ſuo, quando ſanguinem ſuum „ ſudit in crucis patibulo, verum etiam quotidie nos lavat a peccatis noſtris in ſanguine ſuo, quando ejus ſanguinem accipimus in „ calicis poculo.

quod non eſt reprehendendum.

322 Nec durum nobis eſſe debet, quod fragilitati veterum illorum fidelium indulgerent ſancti illi Patres circa tritus, qui directe Chriſtianæ Religioni non repugnarent, quoniam ſuaviter ad verum cultum erant ii allicicodi, ut innuit Magnus ille Gregorius lib. 9. epiſt. 71. ſcribens ad Meſſitum abbatem; ſic enim inquit: „ Nam duris mentibus, ſimul omnia abC „ ſcindere, impoſſibile eſſe, non dubium eſt: „ quia is, qui locum ſummum aſcendere nititur, neceſſe eſt, ut gradibus vel paſſibus, „ non autem ſaltibus elevetur. Sic Iſraelitico „ populo in Ægypto Dominus ſe quidem innotuit; ſed tamen eis ſacrificiorum ulus, quos „ diabolo ſolebant exhibere, in cultu proprio „ reſervavit: ut eis in ſacrificio ſuo animalia „ immolare præcipetet, quatenus &c. „ Hinc eſt, quod plurimi ſimiles ritus, ſive Hebræorum, ſive Gentium, perſeveraruot etiam apud priſcos illos fideles, ſituti & alii ſimiles a ſummis Pontificibus, aliiſque ſanctis Patribus, in Chriſtianam reducti Religionem, ut in eadem D. Gregorii exprimitur epiſtola. Conſuetudinem hanc appingendi agnum, ſervatam fuiſſe deducitur uſque ad Concilabulum Quinſextum, ſive Trullanum, celebratum anno 692, vel ut Petavio placet, anno 707. in quo Can. 82. decretum fuit, loco Agni, ut Chriſtus in cruce in hominis figura pingeretur.

De duabus perſonis, forma humana pictis;

323 Hæc de præcipuo ſymbolo in hoc ſecundo ordine expreſſo: modo ad alias in eodem contentas figuras devenimus. Ad dexteram throni, quæ eſt ſiniſtra iotuentium, ſtat vir, caſula, juxta tamen antiquam formam, indutus; Pontificia ſiara, & ex ea pendeotibus lemniſcis, caput ornatum; ac ſuper humeros pallium gerens: quis iſte ſit vir, conjuncta literæ indicant, nempe Inoocentius Papa III. qui, ut diximus, hujus muſivi operis reſtaurator fuit. Conſuevere enim antiqui pictores in bujuſmodi operibus, illius Pontificis effigiem exprimere, qui tale opus conſtrui mandabat. Jo oppoſita autem parte, ſcilicet ſiniſtra, ſtat mulieris effigies, manicata veſte uſque ad talos demiſſa, indutæ, ac ſupet humeros birrum, vulgo Mozzetta, deferens; caput quodam byreto, veluti ducali corona, redimitum habet: in dextera manu baſtam, in ſummitate cruce inſignitam, geſtat, ad cujus pedem vexillum valuiac, in quo duæ claves expreſſæ cerountur; altera vero manu librum ad pectus ſtringit. Quid per hanc denotetur figuram, appoſitæ ibi literæ demonſtrant, ſcilicet Eccleſia Romana.

arboresque poſt tergum ſtabilitas.

324 Prope & a tergo hujuſmodi figurarum, duæ ſtatuuntur arbores, quæ potius palmam, quam aliam plantam cepræſentant; rami ita ſuot diſpoſiti, ut ellypſim, ſcilicet ovalem formam exhibeanc; in cujuslibet medio ſtat avis, cujus autem ſit genetis, ob illius patriE tatem diſcerni minime poteſt. Quid arbores hic depictæ, aveſque ibi ſtantes ſignificent, difficile admodum redditur explicare: diu etenim quæſivi, ſed oil adinveni; exiſtimavi propterea, has arbores, & aves, ſicuti in ſuperioris partis area, de tabernaculis aliiſque figutis dixi, ad pictoris, ſive muſivarii placitum, atque ornatum expreſſas fuiſſe.

De duabus civitatibus.

325 In hujus inferioris partis extremitate, dexteroqua loco, teſpectu Salvatoris quædam viſitur civitas, quæ Hieruſalem repræſentat, ut conjunctæ denotant litetæ. Pendentes lampades ſunt in ſummitate arcus portæ: in bujus medio ſtat agnus, ſive ovis exitura, quam aliæ quinque præcedunt. Jn oppoſita vero, ſive ſiniſtra parte, eædem cetnuntur figuræ; nomine taotum civitas diſcrepat, cui Betleem appoſitum fuit. Quid per civitates, quidque per lampades iſtas antiqui Patres oſtendere valuerint, diximus io noſtto opere de Veter. Monum. par. 1. cap. 21. ad quod benignum Lectorem remittimus. F

Iterum de agnis & ovibus.

326 Superteſt modo de agnis ſive ovibus aliquid exponere. Cum igitur ſacra in Scriptura, apud dilectum Chrilli diſcipulum, veritatiſque ſcriptore o S. Joannem cap. 21. 15. habeamus, quod Jeſus dixic Petro: Simon Joannis diligis me plus his? Reſpondit Petrus: Tu ſcis, quia amo te: & Jeſus, ut prius, ſubjunait: Paſce agnos meos. Tertioque Jeſus interrogavic Petrum, an eum amarec, Patruſque reſpondit: Domine tu omnia ooſti, tu ſcis quia amo te; & Jeſus divit: Paſce nves meas. Igitur per agnos & oves, fideles denotantur. Idem confirmat B. Eucherius Lugduoenſis epiſcopus, qui florut in principio quinti ſeculi, lib. 1. cap. 4. prope finem Formularum Spiritualium: hic per oves aſſerit, populos fideles denotari, de quibus io Evangelio Joannis to. 27. Oves meæ vocem meam audiunt. Agni enim Chriſtum, vel Apoſtolos, aut Sanctos ſignificant. Durandus vero in ſuo Rationali Divin. Offic. lib. 1. cap. 3. num. 10. deſcribit varias myſticas formas appingendi Apoſtolos, inter quas ſub forma

duode-

A duodecim ovium aliquando expreſſos fuiſſe aſſirmat, quæ præſenti muſivo operi adaptatur. Et hæc ſatis de illius explicatione. Epigraphe ſub eodem appoſita eſt, quam referre luper-vacaneum duco, cum in exemplari legi poſſit.

Sinceritas auctoris ſcripturæ notarialis ad fidem faciendam adducitur.

317 Ac ut lectori magis innotescat noſtri animi candor in his concinnandis operibus, & in illis deſcribendis, ſupra relatam fidem a Notario publico exaratam, de collatione exemplaris cum originali, antequam iſtud diruteretur, facta, apponimus, quæ tenoris eſt ſequentis. In nomine Domini. Amen. Per hoc præſens publicum deſcriptionis cappellæ ſanctorum Petri & Pauli inſtrumentum, cunctis pateat evidenter, & ſic notum, quod anno a Nativitate ejuſdem Domini milleſimo quingenteſimo nonageſimo ſecundo Indictione quinta: die vero tertia Auguſti, Pontificatus ſanctiſſimi in Chriſto Patris & D. N. D. Clemensis diva Providentia Papæ Octavi anno ejus primo. In mei Notarii publici, teſtiumque infraſcriptorum ad hæc ſpecialiter vocatorum & rogatorum præſentia, præſens & perſonaliter

B conſtitutus R. D. Marcus Antonius de Magiſtris canonicus, & ad præſens alter ex majoribus ſacriſtis baſilicæ ſancti Petri de Urbe, requiſivit me Notarium, quatenus ea cappella ſeu tribuna, exiſtante ſupra altare majus baſilicæ ſancti Petri ſubtus cuppulam magnam dictæ baſilicæ; quæ tribuna modo demolitur, deſcriberem ſtatum & inſcriptiones, quæ ibi reperiuntur.

In qua, compendio narratur,

328 Unde ego Notarius, eamquam obedientiæ filius, ad dictam cappellam, ſeu prope illam, una cum infraſcriptis teſtibus, me contuli, & una cum eiſdem teſtibus legere ſcientibus, dictam cappellam ſeu tribunam diligenter vidi, inſpexi, literaſque in ea deſcriptas perlegi; proot etiam infraſcripti teſtes viderunc, inſpexerunt, & perlegerunt. In primis in ſummitate dictæ capellæ ſeu tribunæ adeſt imago ſanctiſſimi Salvatoria in throno ſedentis ea muſaico confecti; ad cujus detteram

C eſt imago ſancti Pauli habentis in manibus librum cum his verbis, videlicet: Mihi vivere Chriſtus eſt; & a ſiniſtris imago S. Petri etiam ex muſaico confecti, habentis in manibus librum cum his litteris, videlicet; Tu es Chriſtus filius Dei vivi. Subtus dictas imagines ad manum dexteram, apparet etiam ea muſaito confecta imago Innocentii Papæ Tertii, eum pallio & regno, & a ſiniſtris Eccleſia Romana, in perſona muliebri, habens in manibus crucem cum iuſigniis, in quibus adſunt clavea extenſæ, etiam ex muſaico confectæ. Subtus dictas picturas ſeu imagines ſanctiſſimi Salvatoris, & ſanctorum Petri & Pauli, adſunt etiam ex muſaico confecti duodecim agni, & in medio illorum eſt agnus cum diademate, etiam ex muſaico confectus. In capitibus, & extremitate laterum dictæ capellæ, adſunt ex muſaico confectæ civitates, Hieruſalem ad manum dexteram, & a manu ſiniſtra Bethleem, eum literis id dicentibus, etiam ea muſaico.

Quæ ſupra jam explicata.

319 Ab imagine ſanctiſſimi Salvatoris & agni dictis ornati, profluunt flumina, videlicet Gion, Phiſon, Tigris, & Euſrates. Subtus ſupradictas imagines & picturas adſunt ex muſaico, in literis majuſculis confecta hujuſmodi carmina, videlicet; Summa Petri ſedes eſt hæc ſacra Principis ædes, Mater cunctarum decor, & decus eccleſiarum. Devotus Chriſto, qui C. J.
cemplo ſervit in iſto, Flores virtutis capiet, D
fructuſque ſalutis. Quæ omnia ego Notarius, & teſtes infraſcripti vidimus, & diligenter inſpeximus, ſuper quibus omnibus & ſingulis præmiſſis petitum fuit a me Notario publico infraſcripto, ut unum vel plura, publicum ſeu publica conficerem inſtrumentum & inſtrumenta, prout opus fuerit. Actum Romæ ubi ſupra, præſentibus ibidem, audientibus, & intelligentibus his, videlicet R. D. Tiberio Alfarano Presbytero Hieracen. Clerico dictæ baſilicæ; D. Joanne Fabri Presbytero Aretino, & D. Joanne Bugino Romano, teſtibus ad præmiſſa omnia & ſingula vocatis, habiiis ſpecialiter, atque rogatis. Et ego Quintilianus Gargarius Notarius Capitolinus, de præmiſſis rogatus, præſens publicum inſtrumentum, aliena manu fideliter ſcriptum, ſubſcripſi & publicavi, ſignumque meum appoſui ſolitum & conſuetum.

Loco † Signi.

APPENDICIS E

PARS ALTERA

De crucibus in apſide Liberiana, Lateranenſi & Clementina.

Crux Victoriana in S. Mariæ Majoris.

Deſcripto commentario Ciampini de apſide baſilicæ Vaticanæ, tranſeo ad figuram noſtram ſecundam, quæ repræſentat crucem, qualis extat ſupra arcum apſidis Liberianæ ſeu ſanctæ Mariæ Majoris, aut potius Sixtinæ. A Sixto enim Papa tertio ſub annum CCCCXXXIII. *apſidem ibi & reliqua muſiva opera, quæ plurima ſunt, fuiſſe concinnata, docet citatus Ciampinus: qui & commendat ſingularem operam ſuam & accurationem adhibitam, as crux illa & adjuncta quam tectiſſime delineaverunt; qualem etiam in æs inciſam dedit in libro de Veteribus monumentis muſivis pag.* 200. *Tum explicat quoque pro ſuo genio & eruditione partes ſingulas in hunc modum.* F

Altare, crux una, & altera.

331 Exprimitur in illa figura veluti altare, cujus in medio jacet volumen ſignatum ſigillis ſeptem, ſuper quod imminet nigra crux, veluti in velamine expreſſa, & in ejus apice corona gemmata, a qua ipſum velamen pendere conſpicitur. Retro coronam alia crux gemmata attollitur, cujus a tergo ſtat thronus, & ipſe gemmis diſtinctus, & in ſeſſili ejus medio pulvinar panno coopertum. Summis autem excremiſque ab ipſius throni lateribus extant duo canum capita, e quorum ore duplicatus pendet funiculus, cujus extremitatibus floccus annexus eſt. Circa ſedia medium, ad dexteram lævamque pulvinaris, ſinguli hinc inde viſuntur orbiculi referentes SS. Petri & Pauli capita, eodem ferme ritu, quo imperatorum effigiea militaribus ſignis inſertæ in veruſtis marmoribus conſpiciuntur. Thronus iſte nonnullam ſpeciem præſefert Memoriæ ſeu Confeſſionis, Martyribus olim dicari ſolitæ.

Accurata deſcriptio.

332 Valde diverſam hujus picturæ deſcriptionem reperies in hiſtoria baſilicæ Liberianæ, quam cooſcripſit Paulus de Angelis. Ille ſiquidem, pictore fortaſſe uſus non ſatis accurato agnum loco voluminis, multaſque alias figuras pro lubito

A lubito variatas exhibuit. Nos accuratius, aut
C. J. certe morosius iſta proſequeotes, lab ri nulli
percepimus aut expenſæ, ut fide quam fieri
poſſet maxima, e prototypo ſingula deſcribe-
reotur: propteres ſi quadam interpretabimur,
æquo ooſtro jure id præſtare videbamur, cum
minuta quæque non præteromiſerimus obſer-
vare.

De libro ſeptē ſigillorum. 333 Occurrit primo, de menſa ſive altari
aliqua breviter nnnotare, quod floccis ornatum
eſt, ut bodie videmus in eorumdem altarium
veſtibut ſive frootalibus. Secundo animadver-
tendum volumeo complicatum, & ſeptem ſigil-
lis obſignatum; quod profecto oihil aliud de-
notar, niſi volumeo Evaogeliorum, quod ſi-
gillis olim obſignobatur, de quo plura pecu-
liari capite, ſupra congeſſimus, ubi de magna
volumiois Evangeliorum veoeratione ſuſe diſ-
ſeruimus. Cur aotem ſeptem obſignaretur ſigil-
lis, quid aliud in cauſa, oiſi quod librum il-
lum repræſeotaret, de quo in Apocalypſeos cap.
5. num 1. ibi: Et vidi io dextera ſedeotis ſo-
pra throoum librum ſcriptum intus & foris,
ſignatum ſigillis ſeptem. Antiqui enim Patres
B in pinzendis figuris ut plurimum uſi ſunt my-
ſticis ſeoſibus in Apocalypſi latentibus, ut in-
fra videri poterit in eccleſia S. Pauli, & præ-
cipue io ejus majori arcu, tempore Leonis Ma-
gni conſtructo; & in aliis eccleſiis in ooſtro
opere deſcribeodis.

De cruce in velamine. 334 Terrio loco velamen, & in ejus medio
depicta crux, ſupraque velum gemmata corona
notanda eſt. Ego quidem aſſerere oon dubita-
verim, velamine cruce inſigniio priſcos fideles
velum illud innuere voluiſſe, quo Chriſtus Do-
minus ooſter ad detergendum ſudorem ſuæ paſ-
ſioois rempore uſus eſt, quod Veronicæ dici-
tur: corona vero gemmata illam e ſpinis, quæ
ejuſdem ſanctiſſimum caput traoſfixit, iodicatse.

De cruce gemmata. 335 Quarto loco gemmata crux, quæ cum
ſupplicium eſſet apud gentes, nc rei & latrones
in ea criminum pœnas luerent, antiqui Chriſti
fideles maxime circamſpecti, ooluerunt in ea
imaginem Chriſti patientia affigere, ſed potius
C gemmis margaritiſque oroatam expoſueruot,
ut facilius iolpicientium oculos abſque horrore
ad ſe allioeret, qui earumdem gemmarum auri-
que fulgore perculſi illam venerarentur. Simi-
les gemmatæ cruces adhuc hodie hic Romæ vi-
ſuntur in antiquiſſima eccleſia S. Pudeotianæ;
in eccleſia S. Stephani in Rotundo, & in eccleſia
Lateranenſi, quin etiam depictæ in nonnullis
cœmeteriis cerountur, ut oarrat Aringbus io
ſua Roma ſubterranea lib. 2. cap. 22. & Caſalius
De vet. ſacr. Chriſtian. Ritibus par. 1. cap. 1.

De cathedra ſeu throno. 336 Quinto, poſt crucem cathedra obſervan-
da eſt, live rhronus, quem ornatum fuiſſe anti-
quiſſimum apud Majores noſtros, animadverto,
ndeo ss Salomoois ævo mos iſte viguerit throo-
um regalem decorandi calatoris & ſignis. Id
aperte legitue lib. 3. Regum cap. 10. ubi ſacer
Hiſtoricus ait: „ Fecit etiam Rex Salomoo thro-
„ num de ebore grandem, & veſtivit auro fulvo
„ nimis, qui habebat ſex gradus; & ſummitas
„ throni rotunda erat in parte poſteriori, &
„ duæ manus hinc atque inde teneotes ſedile:
„ & duo leones ſtabaot juxta msous ſingulas,
„ & duodecim leunculi ſtantes ſuper ſex gradus
„ hinc atque inde: noo eſt factum tale opus
„ in univerſis regnis. „ A regibus forte Iſraelita-
rum edocti ceteri Principes, poſtmodum thro-
nis ſuis oranium conciliaverunt. Alexander D
Wiltbemius in ſuo Diptycho Leodienſi [ex
quo poſtea tranſcripſit Ferrarius in ſuis Anale-
ctis de re veſtiaria pag. mihi 60] pulcherrimum
affert exemplar cujuldam Coolulis Romaoi in
throno ſedentis, cujus brachiolis ſtabant duo
leones, io ſedili vero viſuntur gemina homi-
num capita, ſicut in eo quem deſcripſimus.
Hinc divioari non erit ablonum, ideo juſſu
Pontificis Xyſti throoum hunc BB. Apoſtolorum
Petri & Pauli capitibus conſulto decoratum fuiſ-
ſe, quia ipſis poteſtas a Chriſto Salvatore col-
lata eſt judicnodi duodecim tribus Iſrael, qui-
que ipſi Regi gloriæ, tamquam a latere ad ex-
tremum orbis criterium aſſiſtere debent; rhroo-
oi sutem io ſummitatibus exprimi canum ca-
pita voluit idem Pontifex, ad deootaodam for-
taſſe vigilantiam & curam, quæ in eccleſia
habeoda eſt, quando legitur Evangelium, &
io ſede Majeſtatis ſuæ Deus adoratur.

& in illo capitibus canum, 337 Huic hieroglyphico adaptari ſane poteſt
S. Auguſtini locus in Epiſt. 56. ad Dioſcorum
de curioſis Quæſtiooibus, ubi ſic: „ Epiſcopi iſti
„ etiamſi adoleſceotes, eodem quo tameo rape-
„ ria animi ardore, vel potius errore, quaſi ali-
„ quid magoum hæc dicere curaruor ulque ad E
„ Canes epiſcopales, & ulque ad eathedras ee-
„ cleſiaſticas. „ Quare hæc S. Auguſtioi au-
ctoriras videtur hoc idem hieroglyphicom de
caoum capitibus, in ſummitate throni nppoſi-
tis, luculeoter explicare, illoramque temporum
morem in epiſcopalibus eathedris ſimilia canum
capita cælaodi ſeu appiogeodi: binc etiam illud
Doctoris maximi dictum, aliquibus aotea oblcu-
rum, illuſtrari videtor. Cum aonoulli eenſue-
riot loco eanes, canos legeodum eſſe. Non
incoogruum etiam puto, ſi aliud afferam exem-
plum picturæ, quæ eſt io codice magnæ molis,
imaginibus oroato, qui olim erat io monaſterio
S. Martini Metenſis, nunc vero aſſervatur in
bibliotheca Colbertina. Exprimitur in eadem
depicta tabula Carolus Calvus rex in rhrono
ſedeos, io actu accipiendi eumdem codicem ſibi
dono datum. In angulorum ſummitate viſuotur
duo canes invicem ſe reſpicientes, ore expanſo F
quaſi latrantes; ex quo deduci poſſe exiſtimo
antiquum morem ſimilibus esoibus throoorum
ſublimia ornandi. Hanc tabulam io lucem edi-
dit eruditiſſimus Srepbanus Baluzius in ſuis no-
tis ad Capitularia tom. 2. pag. 1276.

deque velamento pulvinaris. 338 Sexto, per pannum, quo tegebarur pul-
vinar, deſigoaſſe Chriſti fideles eam ſyodooem,
qua Chriſti Domini e cruce depoſitum corpus
fuit involutum, ratiooi maxime conſonum eſt.
Et hæc ſunt; quæ in hujus orbiculatis figuræ
brevi declaratione proferre congruum duxi;
plura & meliora dicendi cui libeat liceatque,
facultatem ac ſpatium relinquens. *Hæc de cruce
in baſilica Liberiana Ciampinus.*

Crux Lateranenſis, 339 *Tranſeo ego ad ſignum erneis, in tabula
naſtrateriam, quæ eſt eccleſia Lateranenſis, fuit-
que in reſtauratione apſidis ejus, per Nicolaum PP.
IV. ſeculo* XIII. *facta, ita uti antiquitus formata
fuerat, teſtanta, teſte Cæſare Raſpono in deſcriptio-
ne ejuſdem eccleſiæ: ex qua etiam hnc affero aliqua-
lem delinsationem ipſius apſidis & explicationem
propoſitæ crucis. Scribit igitur lib. 1. cap. 9. p. 41.*
Cooſurgit ad bemicycli formam magna Cal-
chidica (*forte*, Chalcidica,) quam tribunam
appellant. Hæc pavimeorum haber, opere ver-
miculato elegaotiſſimo diſtinctum; & antea

mar-

A marmoreis æneiſque cancellis a reliqua eruce diſcriminioabatur. Hemicyclum ejus uſque ad zophorum, ubi in tholi ſpeciem concameratur, conveſtit tectorium ex ſectis tabulis marmoreis, in cujus medio affixa parieti erat ſedes Romani Pontificis, ſenis marmoreis gradibus elata; in quorum uno ſub ipſa pontificia ſede viſuntur hæ quatuor animantes, aſpis, leo, draco, & baſiliſcus; alluditur vero, ut ego interpretor, ad ſacrum illud Prophetæ oraculum, Super aſpidem & baſiliſcum ambulabis, & conculcabis leonem & draconem.

quæ in apſide mosaicæ ſunt,

340 In quarto ejuſdem ſedis gradu erant exarati verſus illi;

Hæc eſt papalis ſedes & pontificalis,
Præſidet & Chriſti de jure Vicarius iſti;
Et quia jure datur, ſedes Romana vocatur.
Nec debet vere niſi ſolus Papa ſedere:
Et quia ſublimis, alii ſubduntur in imia.

Qui cum exoleviſſent ob vetuſtatem, a Nicolao IV. ipſimet cathedræ adſcripti ſunt. Calchidicæ hujus univerſa concameratio exornata eſt opere muſivo, & primo in intervallis quatuor ſene-

B ſtrarum Apoſtoli novem. In apſidis vero curvitate ſub imagine ſancti Salvatoris, quæ olim Paulo Romano apparuit, & quam Nicolaus Quartus integram ſervavit in nova ejuſdem apſidis conſtructione, crux eſt elegantiſſima, quæ referta gemmis videtur, ad ſimilitudinem videlicet crucis pentiquæ, quæ hic olim extabat. Superne autem non abſque eleganti ſignificatione columba extat expanſis alis, ex cujus ore manant uberes aquæ, & ita ſtipitem crucis irrigant, ut in ima ejus parte ſoos redundet, ex qua flumina quatuor effluere videntur.

deſcripta,

341 Super eadem cruce inſuper ante Nicolai Quarti reſtaurationem, civitas cernebatur, & in ejus medio palma, cui phœnix erat ſuperimpoſitus. In porta civitatis Angelus nudato enſe ſtabat, & ſupra muros ejus principes Apoſtolorum Petrus & Paulus. Adjecti ſunt etiam cervi atque oviculæ nonnullæ, quæ ad flumen properant, ut de aquis ejus hauriant, ac ſitim reſtinguant. Porro ſignificationem horum myſteriorum illam eſſe interpretamur, quam Jacobus Boſius aſſerit non pie minus, quam eru-

C dite, in opuſculo quod edidit de cruce, ut ſcilicet in columba Spiritus Sanctus exprimatur. Quatuor autem flumina terreſtris paradiſi, ſignificent fluenta gratiæ, quæ e Spiritus ſancti fonte promanant, & mundi quatuor partes ſuis cæleſtibus donis, ac ſanctiſſimis Sacramentis perpetuo irrigant. Civitas autem eccleſiam ſignificat, de qua ſcriptum eſt, Fluminis impetus lætificat civitatem Dei.

hic explicatio.

342 Palma & phœnix Chriſti figuram gerunt, qui crucem aſcendens, & paſſionis amore mirum in modum æſtuans, dignatus eſt in ea pro nobis emori, atque inſtar phœnicis victor a mortuis reſurrexit. Angelus cuſtodiens portam civitatis, ſanctum archangelum Michaelem, alioſque angelos indicat, qui ſunt eccleſiæ tutelares juxta petitionem illam, Civitatem iſtam tu circumda Domine, & Angeli tui cuſtodiant muros ejus. Sancti Apoſtoli Petrus, & Paulus ſunt ita expicti, quia ipſi ſunt Eccleſiæ præcipui præſides, patroni ac defenſores. Cervi ſunt ſymbolum ethnicorum, qui eum a vero vitæ fonte aberrarent, virtute crucis aſpergendi erant aqua baptiſmatis, atque ab idololatriæ ſordibus expiandi; quamvis interpretentur alii apud cru-

eem cervos figurari ſolitos, quia dum ipſi in ſerpentum caveas os immittunt, halitu eos in- C. J.
ſerimunt, & quia ipſi renovant juventutem ſuam: etenim perinde Chriſtus Dominus per crucem & obitum ſuum peccato intulit moſtem, atque illud penitus delevit, denuoque ad lucem redire redivivus. Over deſignant vitos juſtos atque electos, qui poſtquam luſtrali aqua baptiſmatis mundi & candidi evaſerunt, candorem illum retinent deinceps, ac ſe in operibus charitatis exercent. Alii tamen Catechumenos exprimi putant, qui poſtquam fuerunt baptiſmo initiati, albi efficiuntur puræ mentis integritate.

quæ in aliis imaginibus

343 Itaque priſci illi & pii Chriſtiani picturis bilce atque imaginibus plebi occaſionem dabant, ut in eccleſia, ſicuti par eſt, divina myſteria conſiderarent ac meditarentur. Ab utroque crucis latere ſunt icones ſacræ, tum Deiparæ Virginis, tum ſancti Joannis Præcurſoris Domini, atque etiam Principum Apoſtolorum, & ſancti Andreæ, & ſancti Joannis Evangeliſtæ, quæ tamen ſunt minori forma expreſſæ, ſicuti minori forma expicti hinc inde aſpiciuntur ſanctus Franciſcus Aſſiſias, & S. Antonius Patavinus. Adſtat etiam Nicolaus Quartus Pontifex in genua provolutus, cujus hoc opus juſſu perfectum eſt. Poſt tribunam eſt rotunda por- E
ticus a ſancto Leone primo, ut diximus, conſtructa, ad quam arcus duo hinc inde aditum aperiunt; olim picturis erat parum elegantibus ornata, nunc tantum dealbata, quinque columnis in medio, biſſenisque ex utroque latere præſtatis ſulcitur ejus concameratio, ibique ſpectatur mauſoleum porphyreticum opere varo e culptum.

Crux quæ-cunque, deinde pro ponitur, a Rondinino

344 *Quare tabula noſtræ figura, repræſentans crucem non uno modo coronatam, depicta ſunt ex apſide antiqui templi S. Clementis Papæ & martyris prope amphitheatrum Veſpaſiani, atque impreſſa a ſæpe citato Caſalio. Pauca in illam commentatus Philippus Rondininus libro de S. Clemente ejuſque baſilica, non ita pridem Romæ edito, pag. 267. hiſce verbis*: Jacobus Thomaſius Cajetanus ordinis Minorum S. Franciſci, Bonifacii VIII. ſororis filius, Presbyter cardinalis, ornavit apſidem baſilicæ muſivo opere; ſeu potius vetus, temporis edacitate corruptum, ad priorem formam revocavit; ibique inter alia plura orna- F
menta, longa cernitur vitis, quæ vario opere & colore hinc inde diffuſos ramos protendens, e ſtipite exſurgentem præfert crucem, cui Chriſtus Dominus affixus eſt, diſpoſitis ab utroque latere paſſionis ſociis Maria Virgine & Joanne apoſtolo. Hemicyclum apſidis totum comprehendunt propagines, in quarum curvaturis graphice expreſſi ſunt quatuor Eccleſiæ doctores & variæ volucrum ſpecies.

plenius a Caſalio.

345 *Caſalius ipſe de ſua eadem cruce commentatur plura, quam preferre hic velim. Quæ propius ad rem noſtram ſpectant, inde decerpo; verba ipſius, characteribus Romanis; quæ mea ſunt, Italicis impreſſa dabimus. Ait*: Reperitur altera crucis ſpecies, quæ corooata nominatur, quam non hic effigiavimus ex apſide muſiva S. Clementis hic Romæ in Cœlio monte, Nicolao Primo Romano Pontifice ſedente (*creatus fuit anno* DCCCLVIII.) extructa: in cujus ſuperiori parte & *media*, non unam tantum, ſed *plures* videmus coronas, myſtice denotantes, quod quamquam ardua & difficilis ſit ipſa crux,

A quam fidèles & electi ſufferunt, viventes in mundo; eo ſublimiores fiunt coronæ, quas iiſdem benignus & miſericors Deus præparavit in cælo. Corona, quæ in eminentiore coronæ hujus cruce apparet, per manum quamdam ſublata, indicat aperte glorioſam victoriam & triumphum, quem per crucem Chriſtus obtinuit; alludens in hoc ad Romanorum triumphos, in quibus imperator geſtabat coronam alienæ manu alatam. In eadem cruce imago nuda crucifixi Domini coloritur, clavis quatuor affixa, ſub cujus pedibus ad fulcimentum corporis extat tabella, quæ ſuppedanea vocatur.

Quid ſit corona.

346 Ceroimus in eadem cruce candidas columbas duodecim, duodecim Apoſtolos denotantes, quibus præcepit Chriſtus apud Matth. 10: Eſtote prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ.... Quod autem columbæ circa crucem denotent Apoſtolos, expreſſe de hujuſmodi imaginibus *traſtans*, ſcripſit Paulinus ep. 12. ad Severum: Crucem corona *&c. verſat hic citatos dedimus nos ſupra pag.* 143. *n.* 308. *Proſequitur alius ſcriptor de columbis, ſed quæ pertinent ad modum formandæ, quam ad hiſtoriam ſtatuas. Subdit deinde:* Apparet in calce hujus

columbæ.

B cruce cervus, qui ſtatu videtur ſerpentem abſorbere (*draconem, necare*) ſymbolum peccati ab homine concepti, a quo niſi Spiritus ſancti afflante gratia per Sacramenta, & ſanguine Chriſti provenientia, tamquam a vivis fontibus non purificatur; ut propterea dixerit Pſalmiſta: Quemadmodum deſiderat cervus ad fontes aquarum, ita deſiderat anima mea ad te Deus: Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum.... Hinc etiam in noſtra figura duo cervi ardenter bibunt ad quatuor flueota, erumpentia ab ipſa cruce, ut a ſerpentium veneno curentur; ſicuti etiam homines, ad aquas Sacramentorum bibentes, a peccatis mundantur. *Atque hæc præcipua ſunt, quæ ex commendatione qualicumque capua ſunt, quæ ex commendatione qualicumque Caſalii, huc tranſferenda putavi, & ſufficiunt.*

cervi.

347 *Figura quinta repræſentat crucem Gemmiſſum; ſexta, Iamiſſum; de quibus egimus pag.* 140. *num.* 392. *Septimus eſt Monogrammatus, qualem*

Tabulæ noſtræ figura ultima.

C *pag.* 141. *n.* 394. *deſcripſimus dedimus ex S. Paulino Nolano. Octava crux eſt Coronata, de qua etiam nonnulla diximus ſupra. Figura extat in nummo Æliæ Eudoxiæ Auguſtæ apud Cangium in familiis Byzantinis, & apud Greiſerum, tom.* 3. *de Cruce pag.* 62. *Nunc denique exprimis Labarum, Conſtantinum Magnum ſignum militare, quod idem ſtatuit etiam exhibet monogramma Chriſti & quidem coronatum. De prioribus quod ſatis eſt ad inſtitutum noſtrum, diximus. De ultima figura ſen labaro Conſtantini (quandoquidem illud aliter atque aliter figuratur a nonnullis) pauca accipe. Deſumpſimus figuram ex tomo tertio pradicti Greiſeri noſtri de Cruce Chriſti lib.* 1. *cap.* 4. *pag.* 18. *quam ille, re ſtudio ſingulari examinata, tali modo pingendam juravit. Et vero recte ipſum judicaſſe, conſtabit ex Euſebio, qui labarum Conſtantini vocabit, atque his verbis ex interpretatione Vulteii lib.* 1. *Vita Conſtantini, ipſum deſcribit.*

repræſentat labarum Conſtantini.

348 *Euſebius itaque, cum ante dixiſſet, Conſtantinum* horis diei meridianis, ſole in occaſum vergente, crucis trophæum in cælo ex luce conſtatum ipſis oculis vidiſſe cum hujuſmodi inſcriptione, HAC VINCE. *Et noctis ſequentis Chriſtum ipſi apparuiſſe* cum ſigno illo, quod in cælo oſtenſum fuerat; *præcepiſſeque*, ut militari ſigno ad ſimilitudinem ejus, quod in cælo viderat, fabricato, eo tamquam ſalutari præſidio in præliis uteretur, *ne ſubjungo*; *Conſtantinus, his viſis & auditis*, primo ſtatim diluculo ſurgens, arcanum omne amicis expoſuit. Convocatis deinde auri ac gemmarum fabris, medius inter illos ſedens, ſpeciem ſigni eis ſermone depinxit, juſſitque, ut auro & lapillis ſimilitudinem ejus exprimerent. Quod & nos aliquoties videre meminimus. *Ita Euſebius, qui tum demum ipſum ſignum ex laborum nomine ita deſcribit cap.* 31.

Labarum Conſtantini deſcriptum ex Euſebio.

349 Erat haſta longior, auro cooperta, tranſverſam habens aotenam inſtar crucis. Supra in ipſa haſtæ ſummitate corona erat affixa, gemmis & auro cooperta; in hac, ſalutaris appellationis ſignum, duæ videlicet litteræ, nomen Chriſti primis apicibus deſignabant, littera P. *Græca* medio ſui decuſſata. Quas quidem litteras Imperator in galea portare poſthac etiam conſuevit. Porro ex antenna, quæ oblique per haſtam trajecta eſt, velum quoddam dependebat, textum videlicet purpureum, pretioſis lapidibus inter ſe junctis & luminis ſui fulgore oculos perſtringentibus, cooperium, multoque inſertexto auro inexplicabilem quamdam pulcritudinis ſpeciem intuentibus præbens. Atque hoc velum, antennæ affixum latitudinem longitudini æqualem habuit. Ipſa vero recta haſta, ab

juxta deſcriptionem Euſebii effigiatur.

E

ima ſui parte in magnam longitudinem producta, in ſuperiori parte ſub ipſo crucis ſigno, ad ipſam veli variis coloribus depicti ſummitatem, auream Deo cari Imperatoris & liberorum ejus imaginem, depictam pectore tenus, ſublimem geſtabat. Hoc igitur ſalutari ſigno, tamquam monimento, adverſus oppoſitas quorumvis hoſtium copias Imperator ſemper eſt uſus; aliaque ad ejus ſimilitudinem expreſſa ſigna cunctis exercitibus præferri juſſit. *Quod ait*, littera P. *Græca* in medio ſui decuſſata, *intelligo, decuſſatam eſſe per mediam punctum litteræ X. quæ eſt prima in nomine* XPIΣTOΣ, *&* Rho *ſecunda. Confer deſcriptionem Euſebii cum figura noſtra nunc, laborum & in illo etiam monogrammate Chriſti exprimente; atque per te conſidera, an vobis expreſſa ſit.*

SECTIO IV. SIVE D.

Quæ percurrit oratoria baſilicæ contigua verſus meridiem.

D

Sectionis quartæ primus locus.

LUſtrata per tres Sectiones interiore baſilica Vaticana, videamus nunc ædificia varia, variis temporibus ei utrimque adjuncta, quæ per eſtia ſua, in partibus lateralibus aperta, ſaltem plorague, tranſmittebant in ipſam baſilicam, utique inde viciſſim admittebant in ſe, quæ illic ſerenus erare volebant. Sectio hæc quarta ſive D. percurret obviter illa omnia, quæ ex parte meridionali contigua baſilicæ ſunt, uſque ad murum orientalem navis tranſverſæ. *Quarta Sectio ſive* E. *ſimiliter percurret illa, quæ ſunt ex parte aquilonari; incipiendo ab occaſu ubique aborta ſolis juxta baſilicæ frontiſpicium ejuſque paſticum. Igitur*

Secretarium antiquiſſimum.

351 *Lamina* D *majuſcula, principium Sectionis quartæ, deducit locum ſatis ampium, quem poſſim nominare vide* Secretarium, *ubi olim Pontifices, quando ex habitatione ſua Lateranenſi ad baſilicam Vaticanam ſacris operaturi veniebant, pontificaliter indui conſueverunt. Sic enim in tabulis ſuis ichnographicis illum appellant, Paulus de Angelis, Oldoinus, Ciampinus, Bonannus, & ante iſtos etiam*

Seve-

A *Severanus, qui tamen in decurſu libri ſui de ſeptem Eccleſiis pag. 66. Secretarium ſuum diſtinguit a prædicto loco D, reique proximum ponit, & egreſſum habuiſſe ait in ipſam baſilicam. Rectè quidem, ſi Secretarium antiquum, à B. Gregorio IV. in oratorium, S. Gregorio primo ibi dedicatum, diſtinxeris a loco, in quo iam forte Gregorius IV. novum Secretarium, loco prioris, conſtruxit; aut diſtinguenda eſſe, nos quoque putamus, & in Diſſertatione propria probavi conabimur paulo poſt. Addit Severanus, illud ipſum Secretarium antiquum, in oratorium S. Gregorii verſum, multos poſt ſeculis nomen accepiſſe S. Mariæ de Febribus; ab imagine ejuſdem ſanctiſſimæ Virginis, febribus miraculorum prodigiis celebertimæ; quæ illuc alio e ſacello ejuſdem nominis (forte in deſtructione poſterioris baſilicæ, ubi ſtabat) tranſlata fuit. Fontana eumdem locum* D, *facit quidem Secretarium, ſive ut ipſe appellat, Hierophylacium; in quo ſummorum Pontificum ſacra ſupellex aſſervabatur: at vero quod addit, non ibi, ſed in veſtibulo ejus* ✠, *Pontifices ſacris*

B *indumentis amicti ſolitos fuiſſe merito improbat Bonannus. Diſſertatio hæc de te noſtra, quam dixi, probare conabitur, loco* D *& antiquum Secretarium olim, ac dein oratorium Gregorianum fuiſſe.*

Hinde in oratorium templum S. Gregorii mutatum.

Hiſtoria, quæ illic eventiſſe fuere, indicantur.

352 *In hoc oratorio Gregoriano* D, *ichnographia Severani, quæ illud vocat* Secretarium, poſtea S. Mariæ de Febribus dictum, *diſtinguit quidem ſe pteni verſus, unum pro apſide ac præcipuo altari, trés item a latere apſidis dextro cum altaribus fuiſſe; ac totidem a ſiniſtro, cujus tamen medius, altare non habent, pandis egreſſum in porticum: ſed nullum iſtorum altarium deſignat ſuo nomine. Id facit ichnographia Pauli de Angelis, collocans ſub apſide* facellum principale Secretarii, ubi tranſlata fuit imago B. Mariæ, dicta de Febribus. *A dextera reſpectu apſidis primo loco ponit* altare S. Joannis Baptiſtæ translatum, de familia Urſinorum. *Secundo loco* altare S. Sebaſtiani a Chriſtophoro de Jacobatiis. *Tertio loco*, altare anonymum. *Similiter a ſiniſtra apſidis loco primo*, altare, ad quod fuit translata imago B. Mariæ ex intercolumnio porticus. *Loco ſecundo*, aditus ducens ad porticum. *Loco tertio item* altare anonymum. *Hæc ipſa Bonannus, quoque habet totidem verbis deſcripta.*

In veteſtibulo reperiuntur.

353 *Obſervo ego, plerasque hic indicata altaria poſtremis tantum temporibus illic extitiſſe, utpote*

C *qui aliunde eo cum nominibus ſuis tranſlata ſint, utique quando baſilica vetus demolienda fuit. Ichnographi autem citati, & imprimis Alphonſus, deſcripſerunt altaria iſta, uti multa alia, prout ſuo tempore erant ac nominabantur, antiquiorum nominibus prætermiſſis. Conſtat ſane, uti S. Sebaſtiani altare alum illic fuit, quod a Chriſtophoro de Jacobatiis forte innovatum eſt; ita ibidem olim olii fuiſſe altaria S. Gorgonii & S. Tiburtii, & forte locis illis, ubi ichnographi diuturna putant anonyma. Rem explicabit textus Anaſtaſii in Gregorio IV. pag. 160. qui & explicabit alia, ad eodem Gregorii ad commendationem loci & decorem altarium ibi facta. Textus ſic habet:*

ex Anaſtaſio.

354 Gregorius IV, divino ignis amore fucenſus, corpus beati Gregorii, hujus univerſalis Eccleſiæ præſulis, per quem ſancti Spiritus gratia toto orbe terrarum inextinguibile ſapientiæ munus induxit, ex loco ſepulturæ, quo prius fuerat, tulit, & non longe ab eo inalium, noviter conſtructum, infra eccleſiam beati Petri Apoſtoli ſummo honore perduxit; ejuſque ſacrum altare argenteis tabellis undique perornavit, & oratoriom ſuo ſancto nomine titulavit: apſidam D

que ejuſdem ſuper aurato muſivo depinxit. In C. J. quo ſcilicet oratorio ſanctorum corpora, beatorum martyrum Sebaſtiani, Gorgonii ac Tiburtii, ex cœmeteriis, in quibus ante jacebant, perduxit: & unumquodque eorum ſeparatis altaribus collocavit: pro quibus denique Pontificatus ſui tempore decrevit, ut monachi, qui ad officium perſolvendum in eccleſia beati Petri apoſtoli ſunt conſtituti, omnibus diebus ibidem laudes omnipotenti Domino canere non deſiſtant. Obtulit autem in eodem oratorio vela majora vel modica ſerica, decem & octo. Veſtes ſuper altare, ſub quo ſanctiſſimi Gregorii Papæ corpus quieſcit, tres.... Et ſuper unumquodque prædictorum Martyrum veſtem de ſendato, unam. Imagines denique, deſuper deauratas nec non auro perfuſas, tres habemus vultum Domini, & eorum depictos, quorum ſpecialia ibidem corpora humana, miraculis, virtutibus pollent.

Veſtibulum oratorii Gregoriani.

355 *Ante prædictum oratorium* D, *ubi figura* ✠ *notatur, fuit veſtibulum ejuſdem oratorii, & in medio pérta antiqua; quæ rurſus ex oratorio ducit in porticum baſilicæ, tecum ſus aperta fuit, ejuſque loco prius altare ſtetit, teſte Ciampino. Dicti veſtibuli partem meridionalem ſimiliter ornabat item altare cum apſidula: quæ deinde remota fuerunt ad aperiendam ibi portam, qua deſcendebatur per aliquot gradus ad vicinam eccleſiam ſanctæ Petronillæ, de Torrione; item de Oſſibus, dictam, de qua poſtea ſuo loco.*

Secretarii novum.

356 *In loco e ponit Paulus de Angelis & alii facellum & altare anonymum, ut & Severanus in ichnographiis ſuis. Hic tamen in ſuo de ſeptem eccleſiis tractatu pag. 66. ſignificat, citatis Alphonſianum, ibi fuiſſe Secretarium, in quo ſummi Pontifices veſtiebantur, operaturi ſacris in eccleſia Patriarchali: addit que, fuiſſe contiguum muro ultimæ navis meridionalis baſilicæ antiquæ, aqui tum introitus per oſtium in ipſam baſilicam. Quæ deſcriptio unde convenit huic loco e, ita conſtituto ubi poteſt loco* D, *ubi antiquiſſimum fuiſſe Secretarium diximus, quod illuc olim ſuo tranſmiſerit rectus in baſilicam, quodque Gregorius IV. ſub tempore duxerit in facellum Gregorianum, atque illuc etiam in* F *loco prioris conſtruxerit Secretarium novum; de quo agimus. Neque enim cunctabimur, dum deeſſe Secretarium, ubi ſe Pontifex veſtiret, quando ad S. Petri celebraturus ſtatii temporibus veniebat: nec ſcitur alio loco aliud ad illos uſus factum fuiſſe.*

Facellum S. Thomæ Ap.

357 *Littera f notat facellum S. Thomæ apoſtoli, quod Ciampinus ait, a Symmacho PP. extructum fuiſſe. Si tam antiquum eſt & illo loco extructum fuit, eò referenda ſunt verba Anaſtaſii in Symmacho, videlicet quod apud eccleſiam S. Petri fecit oratorium S. Thomæ apoſtoli ex argento, penſans libras ccc. & confeſſionem lib. xx. & areum argenteum libr. xvi. Ibidem enumerat Ciampinus multarum illuſtrium perſonarum, illic tumulatarum, nomina: ſed hæc noſtri ſorii non ſunt.*

Pronaum a Sixto 4. fundatum.

358 g *Sacellum Sixtinum præcelebre, a nomine fundatoris Sixti PP. IV. ſic appellatum, dedicatum vero nominibus B. Mariæ ſemper Virginis, S. Franciſci Aſſiſiatis, & S. Antonii Patavini. Horum meminit Sixtus ipſe apud Oldoinum, in quodam diplomate ſuo, Kalendis Januarii* MCCCCLXXIX. *ſcripto, his verbis.* Archidiaconus gerat omnimodam curam capellæ noſtræ, quam nuper in præfata baſilica S. Petri ab ipſis fundamentis ſub invocatione B. Mariæ Virginis, S. Franciſci

& S. An-

A & S. Antonii de Padua, cum magno ſiquidem ſumptu inſignique opere & ornamentis condecentibus, prout omnibus intuentibus patet, erigi fecimus. *Tranſtulit quoque Sixtus in illud ſacellum e media baſilicæ navi, eborum canonicorum & cantorum, ut jam indicavimus pag. 101. num. 93. ibidemque ſedilia, e ligno fabrefacta, conſtituit triplici gradu, alia aliis altiora, juxta triplicem cleri pſallentis dignitatem. Quæ ſedilia etiam in icbnographia noſtra per circuitum punctis notata ſunt. In meditullio, ubi litera g, conſpicitur monumentum Sixti elevatum mirifici artificii.*

C. J.

359 h *Tabula Severani vocat locum hunc, ſacellum Cardinalis Zeni. Nec plura habet libro ſuo de ſeptem Eccleſiis. Bonannus aliquid amplius addit, indicans locum h ſacellum cum altari, quod Zenus Cardinalis Venetus S. Mariæ in Porticu ædificavit. Hæreo hic, nec ſatis capio, quomodo Zenus ædificaverit ibi ſacellum ſub titulo S. Mariæ in Porticu: quandoquidem imago illa ſub porticu baſilicæ manſit adhuc fere centum annis poſt. Aliquid elucidationis ſuggeris Turrigius in Cryptis Vaticanis pag. mihi 33. ſcribens, ibi eſſe imaginem perpulcram B. Mariæ Virginis cum filio ſuo in ulnis, quæ ſtabat prius inter columnas porticus baſilicæ antiquæ, quam Gregorius XIII. inde tolli mandavit & locari tantiſper in Secretario noſtro* D; *quod & Ciampinus indicat pag. 83. de Ædificiis Conſtantinianis. Inde poteſt quidem tranſportata fuiſſe ad ſacellum* h, *ac demum ad cryptas. Sed de tranſlatione ejus ad dictum ſacellum* h, *nulla fit mentio in inſcriptione, quam Paulus V. dictæ imagini in cryptis apponi juſſit, quæ ſic habet apud Turrigium pag. 34.* Sanctiſſima hæc Deiparæ Virginis imago (*quæ* ut antiqua habet traditio, inter columnas porticus veteris baſilicæ impia manu in facie percuſſa, ſanguinem ſudit)... ex ædicula S. Mariæ de Febribus (*ita vocabatur etiam locus noſter* D, *poſtquam imago S. Mariæ de Febribus ex antiquo ſacello tranſlata eo fuerat*) ad quam ſub Gregorio XIII. ex portieu translata fuerat; e ruinis (*quando nempe antica pars baſilicæ & edicula S. Mariæ de Febribus pariter deſtructa fuerunt*) ſervata, anno MDCVI. hic reponitur Paulo V. Pont. Max.

Tertium Cardinalis Zeni.

B

C

360 i, k l *Severanus locum* i *ſimpliciter vocat* ſacellum Cardinalis Cerdani, *nempe* Antonii, *a Nicolao V. creati: locum* k, ſacriſtiam: *locum* l, bibliothecam baſilicæ, ſpatioſam & codicibus vetuſtis, qui deinde in bibliothecam Vaticanam illati fuerunt, probe inſtructam. *Supra ſacriſtiam indicatam, inquit Ciampinus*, erant magnæ aulæ & cubicula pro baſilicæ miniſtris ejuſdemque ſacriſtiæ cuſtodibus. *Illis ex acceſſus erat per ſcalas, in vicino loculo expreſſas. Qui loculus portam unam habebat in pariete meridionali; & in ſingulis tranſverſariis portas binas, per quas commeabatur e dicta ſacriſtia in bibliothecam & contra. Atque hæc ſatis de Sectione quarta. His nunc ſubjungo Diſſertationem promiſſam de ſitu oratorii Gregoriani.*

Alia alio-rum.

D

DISSERTATIO
INTERCALARIS QUINTA

De ſitu Secretarii antiqui & ſacelli Gregoriani, S. Gregorio primo a Gregorio IV. conſtructi.

TRia invenio ſacella in veteri baſilica Vaticana, quæ apud illuſtratores ejus vocantur Gregoriana. *De uno, quod eſt in navi maxime meridionali non procul a fronriſpicio jam egi ſectione prima ſive* A, *ſub litt.* d *minuſcula. Facis illud Ciampinus (idem ſentiens Severano, Paulo de Angelis, Oldoino, Boaannio & Fontano)* oratorium S. Gregorii Magni, quod et Gregorius IV. eximius cultor ſanctiſſimi Prædeceſſoris, dicavit, & ſub eodem prædicti ſancti Pontificis corpus... venetabundus repoſuit, multis per ſacellum altaribus excitatis ad Sanctorum reliquias decore ſervandas, quas e diverſis cœmeteriis erruptiſque huc attulerat. De ejuſdem ſanctiſſimi pontificis corporis e portico in hanc baſilicam translatione, ſic Bibliothecarius in præfati Gregorii IV. vita ſcribit. *Hæc Ciampinus, ſubjungens mox Bibliothecarii textum. Sed hunc alio ſpectare, quam Ciampinus aſſerit, ac eoſpiscere ſacellum ſub littera majuſcula* D, *ad eorum meridionale porticus extra baſilicam, paulo poſt ex eodem textu monſtrabo. Alterum ſacellum, ſub littera* D *majuſcula, quod paſſim Secretarium appellari diximus, ega* Gregorianum *facio, a Gregorio IV. exſtructum, & reliquis S. Gregorii Magni aliorumque Sanctorum ditatum. Tertium ſacellum* Gregorianum, *quod huic e regione opponitur, ſitum ad eorum ſeptemtrionale porticus, & a nobis littera* E *indicatum, ab aliquibus vocatur* Gregorianum de Palatio, in quod, *ait citatus Ciampinus*, corpus S. Gregorii a Gregorio IV. translatum fuit. *Quod ſane mirum eſt a Ciampino dici, cum paulo ante dixerit, idem ſacrum corpus ab eodem Pontifice Gregorio IV. tranſlatum fuiſſe in ſacellum ſive oratorium* d *Sectionis* A. *Sed de his poſtea nobis cedibit ſermo.*

Tria S. Gregorii ſacella?

E

F

362 *Similiter diſtinguendum exiſtimo duplex* Secretarium, *quod magis proprio nomine* Sacrarium *appellari poteſt, ubi ſacer Pontificis Maximi ornatus ſervabatur, quo ibidem ipſe induebatur, cum pontificaliter in baſilica Vaticana facere ad aram aut officia ſolemnia obire vellet. Diſtinguendi anſam mihi præbet Joannes Diaconus in vita S. Gregorii Magni. Agens enim de prima ſancti Pontificis ſepultura lib. 4. num. 68. juxta noſtram diviſionem, die XII. Martii, ſic ſcribit:* Hujus venerabile corpus in extrema portieu baſilicæ S. Petri Apoſtoli ante Secretarium, tuoc antiquiſſimum, ... ſepultum, tali titulo decoratur. *Ei ſubjungit titulum ſeu epitaphium. De ſecunda vero ſancti viri ſepultura ſeu tranrlatione idem Auctor ibidem num. 80. ſcribit in hunc modum:* Hujus beatiſſimi Gregorii venerabile corpus a Gregorio IV. Sedis Apoſtolicæ Præſule, poſt annos plurimos, *ſcilicet* CCXXII. translatum, aotc novellum Secretarium conſtructis apſidibus, ſicuti modo cernitur, ſub Altari ſui nominis collocatur. *Non otioſe in hiſce textibus diſtinguit Auctor vitæ Secretarium uotiquiſſimum jam tunc, quando Gregorius fuit ante ipſum ſepultus anno* DCIV. *& no-*

Duplex ſit Secretarium.

A & novellum, *ante quod deinde Gregorius IV.* obſides conſtruxit, *in quibus ſacrum corpus è porticu tranſferens, ſub altari collocavit.*

363 *Sepultus igitur ſtatim poſt obitum fuit S.* Primo Gregorii ſepulcrum in porticu. *Gregorius Papa primus & magnus in extrema porticu verſus meridiem, ubi ipſam porticum claudebat Secretarium, tunc antiquiſſimum; quod ſubſecutis lacrymis & amplius annis collapſum fuerit, aut ita male mœrentium vroſerit, ut aliud vel ante Gregorium IV. vel ab ipſomet extructum ſit; quod idem Auctor Vitæ, qui ſub Pontificatu Joannis Papæ VIII. anno* DCCCLXXII. *vixit, ſcribebat, novellum indigitat. Quiſquis porro hoc novellum extruxerit, manifeſtum eſt extructum non fuiſſe in eodem loco, ubi antiquiſſimum ſteterat, quia ibi novum S. Gregorii ſacellum ſeu oratorium exſtruxit Gregorius IV. quod æque claudebat cornu meridionale porticus, quam illud antea clauſerat Secretarium antiquiſſimum. Neque tamen longe remotum hinc fuit novellum, ſed potius contiguum. Quandoquidem ipſides in ſacello ſuo Gregoriano conſtruxit Gregorius IV.* ante *ipſum novellum Secretarium, parieti utrique ejus ornamenti applicatas, prout videre eſt in tabnographia, ſacello* D, *quod Gregorianum fuit, & proximo* C, *quod ſecretarium novellum eſſe debuit, tam propter teſtimonium Joannis Diaconi jam allatum, tum etiam propter auctoritatem Joannis Severani, qui poſtquam deſcripſit ſacellum Gregorianum, de quo modo, ſic progreditur, ut vivo in margine Alphabetum. cap. 9.*

364 Adhærebat huic ſacello aliud, quod vocabatur Secretarium, *utique novellum*; & erat conjunctum muro ultimæ navis baſilicæ; in quam inde introibant Pontifices induti pontificaliter ad operandum ſacris. *Quod ſane multo decentius fiebat ex hoc novello, quam ex antiquiſſimo olim ſecretario: ex quo ingredi baſilicam non poterant Pontifices, niſi antea per portum porticus tranſiſſent. Adde, ſacellum illud* C, *de induſtria ſactum videri ad uſum ſecretarii ſive ſacrarii: habet enim amplum in medio ſpatium, ubi ſacræ veſtes explicari commode, & miniſtri diſcurrere poſſent libere: habet altare una cum tribuna, ante quod veſtiebatur Pontifex: habet utrimque conclavia, ubi apte reponi & decenter ſervari poſſent ſupellex ſacra, apte autem conclavia, cum eorum alia, ac monumentis ſepulcralibus, vix cogitabis quem alium habuerint uſum: præterquam quod in toto illo ædificio nullus locus inveniatur ullis Sanctis conſecratus fuiſſe.* Sacrarii novi, C

365 *Atque hæc de ſecretario novello. Nunc amplius probandum eſt, ſucceſſiſſe in locum Secretarii antiquiſſimi ſacellum Gregorianum* D, *eoque translatas a Gregorio IV. fuiſſe ſacras exuvias Gregorii Magni & aliarum Sanctorum, quas adnumerat Anaſtaſius. Conſtat ex Joanne Diacono & ſupra dictis, ſepulturam primitus ſuam habuiſſe Gregorium Magnum in extrema porticu baſilica ante Secretarium antiquiſſimum in loco* D, *cujus oſtium principale emittebat in veſtibulum ipſius oratorii veſtus orientem, ubi ſignum ✠ notatur. Aperta deinde etiam fuit porta alia verſus aquilonem, per quam tranſibatur in porticum & mox ſiniſtrorſum in baſilicam. Conſtat præterea, ſupra illud oratorium Gregorianum, occidentem verſus exiſtiſſe deinde ſecretarium novellum in loco* C, *contiguum baſilicæ muro & per oſtium in illam emittens. Conſtat tertio, ante novellum iſthoc ſecretarium, in eodem videlicet loco* D, *ubi antiquiſſimum ſteterat ſecretarium, ædificaſſe ſacellum ſumm Gregorianum, Gregorium IV. quod claudebat porticum ex illa parte, & prope aberat a ſepulcro primo Gregorii Magni.* Ex diſſectis locorum.

366 *De hujus ejuſdem ſacelli ſtatu ſcribit Anaſtaſius in Gregorio IV. ejus conditore, quod ipſe corpus S. Gregorii Magni deceſſoris ſui ex loco, quo prius fuerat ſepultum, tulit; & non longe ab eo in alium noviter conſtructum infra eccleſiam B. Petri Apoſtoli ſummo honore perduxit, ejuſque ſacrum altare argenteis tabulis undique perornavit & oratorium ſuo ſancto nomine titulavit, ubi ſanctique ejuſdem ſuper auratio muſivo depinxit: in quo ſcilicet oratorio ſanctiſſima corpora beatorum martyrum Sebaſtiani, Gorgonii, ac Tiburtii ex cœmeteriis, in quibus ante jacebant, perduxit & unumquodque illorum ſeparatis altaribus collocavit.* D C. J. Deſcriptio Sacelli Gregoriani

367 *Ex hiſce Anaſtaſii verbis habemus primo quod ſacellum, de quo agimus, Gregorianum, conſtructum fuerit infra eccleſiam S. Petri, non intra, uti eſt illud quod plerique pro Gregoriano ſumpſerunt, ſitum in navi baſilicæ meridionali, cui deinde. Pius Papa II. caput S. Andreæ Apoſtoli impoſuit conſervandum. Frontiſpicium autem, ubi inſerit pars eſt eccleſiæ, reſpectu tribunæ atque altaris principis, ita quidquid extra frontiſpicium jacet, infra eccleſiam eſſe merito dicitur. Scio, Anaſtaſium voce* infra *aliquando uti pro* intra; *ſed hic in propria ſignificatione ſumi poſſe ac debere ſuadebunt etiam ſequentia. Habemus igitur ſecunde, in ſacello Gregoriano Gregorii IV. (quod etiam Joannes Diaconus teſtatur) fuiſſe apſidem; quod & in tabnographia in ſacello* D *ipſis oculis cernere licet: in ſacello autem* d *intra baſilicam ne quidem locum apſidi inveneris, utpote quod per medium ciborii elevatum, quatuor columnis ſuſtentatur. Habemus tertio, plura ſacellum Gregorianum omniſſe altaria; ac tecta ſanctarum martyrum corpora, præter ſacras Gregorii Magni exuvias, in illud illata. & unumquodque ſeparatis altaribus collocata ſuiſſe: quod ſacello noſtro* D *recte quadrat: ſacello autem* d *intra baſilicam, quod unicum dumtaxat habet altare in medio quatuor columnarum, quadrare non poteſt.* ejuſque ampliatio, E

368 *Conſuevit hiſce dictis noſtris, tametſi in tabnographia ſua aliter locutus, Severanus pag. 63. ſub* aliter Severanus. *titulo,* Capella S. Mariæ a Febribus, *ita ſcribens:* In fine porticus meridiem verſus viſebatur oratorium ſive ſacellum, a Gregorio IV. qui floruit ſub annum Domini DCCCXXVII. exædificatum, cum tribuna ſeu apſide ex opere muſaico; ad cujus aram principem, argento coopertam, tranſtulit corpus S. Gregorii Magni; & ſub tribus aliis in eodem ſacello recondidit corpora ſanctorum Sebaſtiani, Gorgonii atque Tiburtii. *Ea proſequitur:* Appellatum tandem ultimis temporibus & uſque ad noſtram ætatem ſacellum iſtud fuit S. Mariæ a Febribus; propterea quod devotiſſima quædam imago Virginis, per quam Deus febricitantibus multos impertiebatur gratias, eo fuerit tranſportata ex alio ejudem nominis ſacello, quod præcipue frequentabatur in ipſius templo rotundo, ubi nunc eſt ſacrorum baſilica nova. *In fine porticus, eaquit, verſus meridiem fuit Oratorium, quod Gregorius IV. exteruit, atque in illud intulit corpora Gregorii Magni, ſanctorum trium Sebaſtiani, Gorgonii ac Tiburtii: ultimiſque tandem temporibus appellatum fuiſſe, S. Mariæ de febribus. Quæ omnia plane notant oratorium* D. F

369 *Ex dictis patere poteſt Auctorem ſupra citatorum errore, unanimiter aſſerentium, Gregorium IV. ædificaſſe ſacellum d, quod eſt in meridionali navi intra baſilicam, eoque intuliſſe corpus S. Gregorii Magni. Fortaſſe ſecuti ſunt, ut alii alios, ſic* Gregorius IV. confecit ſacellum ſuum in baſilica

A C. I. *omnes Onuphrium Panvinium, qui libro de ſeptem Eccleſiis cap. 4. pag. 44. ante omnes illos ſic ſcripſerat:* Io eccleſiæ fine, ubi ſedent Pœnitentiarii, eſt oratorium & altare ſanctorum Andreæ & Gregorii, a Gregorio IV. factum, ſub quo jacet corpus ejuſdem ſancti Doctoris. In cyborio vero, quod eſt ſupra altare, extat caput S. Andreæ Apoſtoli, a Pio II. locatum. *Cicconius videm altari, ſub quo corpus a Gregorio IV. collocatum fuiſſe etiam ipſe aſſerit, ſolitus Andreæ Apoſtoli nomen tribuit. Idem facit Ferrarius in Sanctis Italiæ, atque ejuſmodi translationem ait, per traditionem haberi.*

quamvis corpus S. Gregorii Magni ea translatum ſit, ſed diu poſt, 370 *Nolim ergo quidem urgere, S. Gregorii Magni corpus aliquando ad prædictum S. Andreæ Apoſtoli ſon oratorium ſeu altare, translatum; aut altare ipſum etiam Gregorii nomine appellatum eumdo fuiſſe: ſed nego, propter argumenta ex vetuſtis Auctoribus petita & paulo ante allata, tranſportatum eo corpus fuiſſe a Gregorio IV. aut e prima ejus ſepultura. Qui autem iſta affirmant, ſcripſere omnes* B *centum aut ducentis poſt annis, quum ſub altari S. Andreæ corpus Gregorii Magni depoſitum fuerat: quando & memoria ſacelli Gregoriani* D, *& tranſlationis in illud facta a Gregorio IV. obſoleverat, tum quia corpus inde extractum, nomen quoque ſuum locum attulit ad oratorium S. Andreæ; tum quia celeberrima imago S. Mariæ, a Febribus dicta, in ſacellum Gregorianum* D *aliunde illata, quod ibi reliquum erat nominis Gregoriani, celebritate ſua ac novi nominis fama penitus extinxit. Atque ita ſcripſerat illi, non diſtinguentes tempora, multa confuderunt.*

Alterantes ſcriptores 371 *Fuere tamen inter illos, quibus aliquid veritatis, a nobis aſſertis, veluti per etiam affulſit, dum agnoſcunt ſacellum* D *aliquando Gregorii fuiſſe: ſed propter elatiorem locum, qua menſtrabat, S. Gregorii corpus ſuo tempore, & multis ante annis, ſub altari S. Andreæ quieviſſe, credidernnt illud ex prima tumulo, quem aperuiſſe Gregorium IV. conſtabat, ab eodem hoc translatum fuiſſe. Inter illos numero Onuphrium Panvinium, qui poſteaquam pag. 44. ſcripſerat, ut vidimus, altare ſanctorum Andreæ et Gregorii a Gregorio IV. factum, & Gregorii Magni corpus ſub illo conditum eſſe, agnoſcit pag.* C 47 ſecretarium vetus, olim S. Gregorii *fuiſſe oratorium, & ſuo tempore ſanctæ Mariæ de Febre imperite dici: confirmatque hoc dictio ſuo egregie ſententiam noſtram docentium, S. Gregorii ſacellum eodem in loco ſurrexiſſe, ubi fuerat ſecretarium vetus.*

confirmans ſententiam noſtram, 372 *Agnovit id ipſum clarius, & tandem ſententiam noſtram firmans roboravit Joannes Severanus, num. 367. allegatos; quamvis in tabula ſua ichnographica ad ſacellum* D, *nullam Gregorii mentionem faciat, ſed tantum ſacras ad ſacellum* d, *quod ibi ſanctorum Andreæ & Gregorii nominat. Innuit tamen iterum in contenta libri ſui facta manifeſte, hoc ſacello ſive altari nomen Gregorii, translato illuc corpore, dumtaxat adhuc ſtante tempeſtibus Pii II. anno* MCCCCLVIII. *creati Pontificis; antea vero ejuſdem corpus alio in loco quieviſſe, dum ſcribit pag. 98. quod* ingredienti baſilicam veterem per portam judicii, a ſiniſtra eo fine navis ultimæ viſebatur ſacellum S. Gregorii, translatum una cum corpore ejuſdem, a Pio II. ex loco, ubi peridem jacebat in porticu (*intellige oratorium poſtioni confine*) ad altare ab ipſo Pio erectum cum cyborio, in quo reponeretur caput S. Andreæ Apoſtoli, e Græcia allatum. *Additque porro Severanus*, voluiſſe Pium, non abſque myſterio; ut corpus ſancti Pontificis Gregorii collocaretur in illo altari, ſupra quod reponeretur caput D ſancti Andreæ: Gregarius quippe, ſummus cultor Andreæ fuerat, quemadmodum ipſe demonſtravit, cum ei paternas ædes in monte Cœlio, dedicavit eccleſiam, ac monaſterium.

dum alibi alio narrat. 373 *Faciunt huc etiam quæ pag. 135. narrat idem Auctor, fuiſſe denuo translatum corpus S. Gregorii anno* MDCVI. *die* VIII. *Januarii (aut ipſe videre potuit) a Paulo V. in ſacellum, quod eſt e regione Gregoriani, a Gregorio XIII. in nova baſilica magnifice conſtructi,* extractum ex altari S. Andreæ, ad quod in ſecunda translatione fuerat portatum a Pio II. *Habemus igitur hic translationem corporis S. Gregorii tertiam, a Paulo V. factam: habemus ſecundam, quam fecit Pius II. ad altare* d. *Ubi tandem invenimus primam, præter illam, quam teſtatur Anaſtaſius factam a Gregorio IV. e prima ſepultura in porticu, ad ſacellum* D, *quod ipſe ejuſ-* E *dem S. Gregorio nomine titulavit, nondum extante & ſeculis ſex integris poſt non exiturо ſacello* d *ſanctorum Andreæ & Gregorii, utpote a Pio II. ædificato. Recenſeor omnes, qui ſcripſere poſt ſecundam tranſlationem, quam inſtituit Pius II. de prima illa nihil pene meminerunt, præter Severanum, aut ſi quid ejus meminerint, confundunt translationem a Gregorio IV. factam ad ſacellum* D, *cum ſacello, quod tunc nondum erat.*

ac fatentur altare unde ac adhuc coper fuiſſe ſeu proſtitue loco. 374 *Addo quod idem, aut ſaltem aliqui eorum, agnoſcant tu Anaſtaſio, Gregorium IV. non tantum S. Gregorii Magni, ſed ſanctorum quoque Sebaſtiani, Gorgonii ac Tiburtii corpora tranſtuliſſe ad novum ſacellum ſuum Gregorianum, ſingulaque ſub ſingulis ibi altaribus depoſuiſſe. Nullos autem illorum, qui opinantur, corpus Gregorii Magni a Gregorio IV. translatum fuiſſe ad ſacellum Gregorianum* d *intra baſilicam, agnoſcit eodem fuiſſe translata corpora ſanctorum Sebaſtiani, Gorgonii aut Tiburtii; vel ibi unquam extitiſſe: agnoſcunt vero aliqui ac ſcribunt, altare S. Sebaſtiani ultimis temporibus ſub tali nomine adhuc fuiſſe in ſacello Gregoriano* D, *& alia ibidem fuiſſe abſque nomine tunc nomine: inter quæ credibile eſt, olim fuiſſe duo, a St. Gorgonio & Tiburtio denominata, quo-* F *rum corpora, aut Anaſtaſius, una cum corporibus Ss. Sebaſtiani & Gregorii Magni fuiſſe illata in ſacellum Gregorianum, ibique ſub ſuo quodque altari depoſita quieviſſe. Hinc concludas licet, etiam ſecundum prædictos ſcriptores, omnium illorum Sanctorum corpora a Gregorio IV. fuiſſe diſpoſita in ſacello* D, *non in ſacello* d *intra baſilicam. Et quomodo hic depoſ. poſſent ſub ſingulis altaribus, ubi non niſi unum altare unquam fuit. Ut non dicam, hoc altare ejuſque ſacellum tempore Gregorii IV. non extitiſſe, certo id probari non poſſe.*

Oſtenditur error Ugonis 375 *Nam Ugonis, Sectione A litt.* d *citati, auctoritas hic amplius non obtinet, quum citatorum ſcriptorum; eum deprehendatur in eodem errore cum illis fuiſſe, putans altare* d, *quod ſuo tempore audiebat* S. Gregorii, *a Gregorio IV. extitutum fuiſſe, atque etiam in illud ab eodem translata fuiſſe corpora tam Sebaſtiani, Chromatii atque Tiburtii, quam Gregorii Magni. Putavit; ſacellum* d, *quod ipſe appellat* S. Andreæ, *a capite ejus, quod illic a Pio II. magna cum celebritate depoſitum fuit; atque etiam appellari audiebat* S. Gregorii; *a Gregorio IV. fuiſſe conſeratum: quia ſacellum* S. Gregorii *litt.* D, *tunc nomen ſuum perdiderat mutaverat que in* S. Mariæ a Febribus. *Errorem Ugonii deprehendes ex ipſiuſmet verbis, qua ſequuntur*, Pius Papa II. altare, *quod*

a Gre-

A *a Gregorio IV. conſecratum fuiſſe dixerat*, reſtauravit, impoſito tabernaculo marmoreo, in quo collocavit caput S. Andreæ Apoſtoli allatum ex Peloponneſo. Hæc erat antiquum Secretarium eccleſiæ S. Petri, in quo Papa ſacro iodui ornatu ſolebat ad paragendum officio Divina, atque inde cum ſolenni pompa procedere ad altare ſanctorum Apoſtolorum. Hic, *taquis, ubi poſitum a Pio II. fuit caput Sancti Andreæ*, erat antiquum ſecretarium. *Certiſſimum vero eſt, ibi nunquam fuiſſe ſecretarium illud, ſed fuiſſe ad eorum portecus in lat.* D, *in eoque adificatum fuiſſe a Gregorio IV. oratorium ſive ſacellum Gregorianum, & in illud translata quatuor Sanctorum ſupa ditterum corpora*; non vero *in ſacellum* d. *Eoce error Ugonii & aliorum, ſufficienter detectus.*

nec fuit corpus S. Gregorii in ſacello de Palatio.

376 *De tertio ſacello Gregoriano, quod ad eorum ſeptemtrionale portecus notatur Sectione quinta litt.* E, *non dicemus. Sunt, qui illuc translatum fuiſſe a Gregorio IV. corpus S. Gregorii Magni dicunt. Sed non ſunt convenientia teſtimonio eorum inter ſe, nec conſona veritati. Bonanmus, qui eum alio ſacellum illud E, vocat* S. Gregorii de Palatio, *ait*, illuc translatum fuiſſe corpus S. Gregorii. *Idem ante ipſum ſcripſerat Ciampinus, addiderat tamen, illud translatum fuiſſe* a Gregorio IV. *quod recte prætermiſit Bonanmus, memor ſe aque ac Ciampinum alibi ſcribere, prudiſſe Gregorii Magni oratorium a Gregorio IV. intra eccleſiam, in navi ejus meridionali prope frontiſpicium, vobis lett.* d, *fuiſſe conſtructum, ipſiuſque corpus ab eodem Pontifice illic fuiſſe conditum; quamquam & in hoc uterque erraverit.*

SECTIO V. SIVE E.

Inſpicit ædificia, quæ muro baſilicæ ſeptemtrionali proxima ſunt.

Sacella, muro ſeptemtrionali proxima.

PAuca *in hac Sectione reperio, quæ certa fide propagare poſſim. Ædificia omnia non fuerunt, ut in parte meridionali Sectione* D, *contigua baſilicæ; ſed ambulatione intermedia diſjungebantur a muro ſeptemtrionali: ſic tamen ut obſerventur ſuiſſe ſingulæ portæ in dicto muro, qua tranſmittebant*

B *ad partes dictorum ædificiorum. De his vix quidquam notat Paulus de Angelis, Severanus, & reliqui ichnographi habent non multa. Videntur vetuſtiora fuiſſe ædificia illa, & memoriam ſui propemodum peredidiſſe, quando Alpharanus in deſtructione baſilicæ Conſtantinianæ ichnographiam ſuam deſcripſit, & aliquatenus explicuit. Illum fere ſecuti ſunt poſteriores ichnographi omnes, & pauci ſupra doctorum videntur ſapere voluiſſe aut potuiſſe.*

S. Gregorii de Palatio.

378 *Littera noſtra* E *Ciampinus ponit* oratorium S. Gregorii de Palatio appellatum: *addiditque in illud coepiſſe ejuſdem* S. Gregorii (*intelligo*, Magni, a Gregorio IV. translatum fuiſſe. *Quod ultimum jam diximus a vero abeſſe. Conſentit illi in prima parte Bonanmus, ſed abſtinet dicere*, a Gregorio IV. *illuc translatum faiſſe. Severanus in ichnographia vocat locum*, eccleſiam ſive ſacellum antiquum S. Gregorii. *Paulus de Angelis nullum ei nomen adſcribit. Nec ullus illorum quidquam de origine aut fundatore aut rebus eo ſpectantibus prodit. Atque ita omnia relinquuntur in obſcuro.*

S Fiacrii.

379 f. *Nobile omnino hic notat Paulus de Angelis quam ſupra; quod autem eſt, ſi ſacellum illud aut potuit eccleſiæ, tam celebris fuit, atque alii ſcribunt, ac nemo natum nota. Severanus vocat ec-* D
cleſiam S Vincentii; *& libro de ſeptem Eccleſiis* C. J.
pag. 67. citans Alphaeanum, ita ſcribit: Supra capellam S Gregorii, *de qua diximus modo*, erat eccleſia & monaſterium S. Vincentii, dictum Hieruſalem; & in illa eccleſia fuerunt canonici cum archipresbytero (non tamen cardinali) uſque ad tempus Nicolai V. qui cum extinxiſſet collegiatam hanc, applicuit redditus ejus baſilicæ S. Petri. Habuit eccleſia iſta tres naves cum octodecim columnis pretioſis, longis palmis viginti. *Grimaldus, a Floravante pag. 353. ubi de oratorio ſanctæ Crucis ad Fontem S. Petri agitur, citatus, ſic loquitur*: Erat ad ſeptemtrionem *baſilicæ eccleſia*, quæ ſub Alexandro III. dicebatur S. Vincentius. Iſta eccleſia anno 1611. *error hic eſt in cyfris, forte 1651. nec habet Ciampinus*) excita novi gratia templi, ad cellæ vinariæ uſum jam dudum traducta, cæcatis vetuſtate picturis, ornatas tres naves fornicatas, licet anguſtas, habebat; oſtium ad ortum ſolis, ea quibus decem & octo columnæ integræ marmoreæ glareati, viginti fere palmorum, receptæ fuerunt.

E

an ibi prope fuerit monaſterium Hieroſolym.

380 *Ea dicta facta credibile mihi eſt, eccleſiam iſtam*, S. Vincentii *appellatam fuiſſe; non item, ibi fuiſſe monaſterium*, Hieruſalem *dictum. Iavenio quidem apud Anaſtaſium in Leone III. & Leone IV.* monaſterium, & venerabile monaſterium Hieruſalem, quod juxta eccleſiam B. Petri Apoſtoli ponitur. *Verum ubi locorum juxta eccleſiam B. Petri illud exiterit, nullus indicat: & mihi cauſa ſuſpicandi relinquitur, non exiiſſe ad eccleſiam S. Vincentii prædictam. Nam Floravantes, citato jam libro, agens de oratorio ſanctæ Crucis* ad Fontem S. Petri, *ait, illud, altare ſeu cappellam fuiſſe, citatoque Bibliothecarium in Symmacho; ubi ſic legit: Fecit* ad Fontem in baſilica S. Petri Apoſtoli oratorium ſanctæ Crucis. *Haſtenus teſte*, At (*proſequitur Floravantes*) *Bibliothecarius* in Leone III. & IV. vocat oratorium & monaſterium Hieroſolem, juxta eccleſiam S. Petri. *Neſcio qui hæc inferam, monaſterium* Hieruſalem *ſitum fuiſſe ad eccleſiam* S. Vincentii. *Scribit Bibliothecarius in Symmacho, edificaſſe illum oratorium ſanctæ Crucis ad Fontem in baſilica, quod & nos ſupra oſtendimus, ita eſſe, pag. 104. n. 190. At idem Bibliothecarius in Leone III. & IV. vocat oratorium et monaſterium* Hieruſalem. *Quid? Non utique oratorium ſanctæ Crucis, quod fuit intra eccleſiam: monaſterium vero* Hieruſalem *erat extra*, juxta eccleſiam S. Petri. *Nequit igitur ex Floravante aut citatis Anaſtaſii textibus determinari locus, ubi monaſterium Hieruſalem juxta eccleſiam S. Petri extiterit, an ad S. Vincentii; an alibi. Quod alias ulterius diſcutiendum relinquo, properans ad alia.* F

Sacella eadem.

381 g. h. *Etiam hic, & ceteris hujuſce Sectionis quinta jacebit nulla antiquorum Patronarum mentio appoſita in tabula ſua Paulus de Angelis. Severanus locum* g *vocat* eccleſiam antiquam, cujus nomen ignoretur: *& locum* h, eccleſiam S. Ambroſii. *De hac obſervat Ciampinus, in demolitione ejus multa Chriſtianorum corpora fuiſſe reperta, quæ ante pectus habebant capſulas, ex una parte monogrammate nominis Chriſti, ex altera columbarum effigiebus inſignitas.*

382 i. k. *Severanus loco* i, *fuiſſe ait* eccleſiam antiquam, ubi nunc eſt ſacellum Gregorianum. *Nempe, quod a Gregorio XIII. in nova baſilica illa loco ædificatum fuit ſplendidiſque ornatum, ac translato illuc S. Gregorii Nazianzeni corpore, ve-*

A *nerabilium redditum. De facello k, & aliis minoribus ejuſdem Sectionis, in tabula noſtra ſignatis, apud iconographos ne verbum quidem inveniſſe eſt,*

C. I.

SECTIO VI. SIVE F

Perluſtrat duo ædificia rotunda, ad latus meridionale baſilicæ veteris depicta.

Duo ædificia rotunda.

Perluſtratis, quæ proxima baſilicæ ad utrumque latus ſunt, oratoriis & facellis, in Sectione D & E; *aggredior alia ex parte meridionali, paulo remotiora prædictis a baſilica, quæcum tamen communicant per ambulationem & portam, quæ eſt in extrema navi baſilicæ tranſverſa, ad meridiem. Ingrediamur per illam: offerent ſe continuo ædificia duo, antiqua, magnifica, orbiculata; quorum unum in ædificatione novæ baſilicæ, quæ juſtam extenſionem navis tranſverſæ impediebat, demolitum fuit,*

B *altorum bodiedum perſiſtit ad ipſum murum lateralem baſilicæ, eſtque pro ſacraria, ubi ſupellex eccleſiaſtica ſervatur, & ſacri miniſtri ad celebrandum miſſæ ſacrificium induuntur. Inveterata opinio eſt ſcriptorum, duo iſthæc ædificia gentilium Romanorum opus fuiſſe, & alterum quidem Apollinis, alterum vero Martis fuiſſe delubra.*

ea facilius deorum fama.

384 *Mirabar olim opinionem talem; conſiderans, iſtio loci fuiſſe Circum Neronis, qui ſi in plano inter muros ſuos, ubi erant ſpectatoram ſedilia, tam grandia admiſiſſet ædificia, utique uſum ſui perdidiſſet, impeditis per illa, equorum & quadrigarum curſibus aliiſque ſpectaculis, ad delectationem circum ſedentes populi ſolitis exhiberi. Nunc autem, viſa Equitiæ Fontanæ nupera delineatione accuratiſſima, quæ tum circi ipſius, tum baſilicæ vetcris, tum etiam novæ, iconographias, una in tabula ſuis terminis inter ſe diſtinctas, exhibet; lectis quoque argumentis ejus, quibus probat delubra Apollinis & Martis illic non ſtetiſſe, ſed alibi;*

C *plane deſino mirare opinionem antiquiorum ſcriptorum, ſed reprobo, & in ſententiam Fontanæ concedo. Hinc jam conſtabit etiam, duo ædificia, de quibus ſermo eſt, cum a gentilibus fundata non fuerint, a Chriſtianis, & verosimiliter Pontificibus, baſilicæ Conſtantinianæ adjuncta fuiſſe.*

Sacellum S. Andreæ Ap.

385 *Ingrediamur modo e navi tranſverſa per portam, in medio ejus mura meridionali apertam; & intrabimus in locum oblongum* F, *quod proximi capacioris ædificii veſtibulum videri poſſis. Fuit autem facellum (imo baſilicam paſſim vocat Anaſtaſius; ut debuerit amplior fuiſſe locus, quam in iconographia repræſentatur) S. Andreæ Apoſtoli. De quo in Symmacho Bibliothecarius: Hic fecit baſilicam S. Andreæ apoſtoli apud B. Petrum apoſtolum. Symmachus igitur fundator. Alci deinde Pontifices multi legnntur apud eumdem Anaſtaſium, illam dcvitibus donis ornaſſe, nempe Honorius pag. 46. Joannes VI. p. 63. Gregorius III. p. 73. Adrianus p. 109. Leo III. p. 122. 128. 132. 141. & 143. Omitto alios. Certe intelligendi ſunt omnes de hoc eodem, ſive facello ſive baſilica. locum eſſe, uti colligitur ex locis citatis, dum ſitus indicatur;* apud B. Petrum: infra eccleſiam B. Petri ad S. Petrum: eccleſia B. Andreæ, ſita juxta B. Petri eccleſiam. *Leo* III. *p.* 141. gradus, per quos ingreſſus eſt in eccleſiam B. Petri apoſtoli a S. Andrea apoſtolo, qui veruſtate conſumpti erant, a novo refecit. *Facti primum ſuerunt in ædificatione loci a Symmacho pro* aſcendentibus ad B. Andream.

D.

386 *Dona quoque, ibi ablata, & opera a variis Pontificibus facta, manifeſte declarant & venerationem loci & amplitudinem: inter illa legnntur apud Anaſtaſium*, cyborium ex argento & confeſſio, *librarum* CXX. *a Symmacho*. Tabulæ ex argento ante confeſſionem, *libr.* LXXIII. *ab Honorio*. Ambo, *a Joanne VI.* Tectum & camera depicta *a Gregorio* III. qui & fecit *in* eadem baſilica imaginem auream *in* gemmis B. Andreæ apoſtoli, librarum VIII. & intra confeſſionem veſtivit argento, quod deauravit auro puriſſimo. *Item* cyborium ex argento mundiſſimo *librarum* CXXXV. *ab Adriano*. Rugæ argenteæ, *libr.* LXXX. *a Leone* III. Veſtis chryſoclava cum margaritis, ſed & presbyterium ex marmoribus ſculptis, *ab eodem*. Regnum ex auro puriſſimo cum gemmis pretioſis ornatum, *libr. duarum & unciarum quinque*. *Item* veſtis alba holoſerica roſata cum tabula de chryſoclavo, habens hiſtoriam dominicæ reſurrectionis & in circuitu liſtam de chryſoclavo, *ab eodem Leone*. Vela majora de fundato duo, & alia minora quinque, ornata in circuitu de blattin, *a Leone* E *IV. Addo locum unum ea pag.* 194. *qui & confirmabit ſitum eccleſiæ*. Fecit *idem Leo IV.* in oratorio B. Andreæ apoſtoli, quod S. Petri cohæret eccleſiæ, veſtem ſericam unam, habentem hiſtoriam aquilarum, & in medio tabulam eum chryſoclavo, in qua depictæ Chriſti & diſcipulorum ejus dextra lævaque imagines fulgent, & ipſius almifici Preſulis.

eigendona

387 *In medio loci inter duas portas, ubi* F *ſignatur, ſurgebat altare S. Andreæ ſub cyborio argenteo, a quatuor columnis ſuſtentato, & habebat confeſſionem ſuam. Et Manlius noſter pag.* 41. *litt.* a, *ſic ſcribit:* In illo altari S. Andreę beatus Gregorius Papa (ut a majoribus noſtris accepimus) recondidit brachium S. Andreæ apoſtoli & B. Lucę evangeliſtę; quę cum magna devotione detulit Conſtantinopoli. *Utrimque in ultimo receſſu aſpie erat eum ſingulis altaribus, quorum* g *titulum habebat, teſte Severano*, S. Michaelis archangeli, *dicebaturque vulgo* ſancti Angeli in Vaticano. *Cur* in Vaticano *dictum ſit, colligi poteſt ex Manlio, quem vide pag. jam indicata*. Fuit F *autem, ut idem Severanus ait*, ornatum muſivo opere, fornice deaurato & multę venerationis. *Oppoſitum altare* h *ultimis temporibus anonymum pleriſque eſt; Ciampinus ſcribit*, S. Urſulę & ſociabus dedicatum *fuiſſe, additque eum Severano, eccleſiam iſtam* in longitudine habuiſſe palmos LXVIII. juxta tranſverſę navis baſilicę latitudinem. *Fuit quoque celebratum Romæ concilium a Bonifacio PP.* II. in conſiſtorio B. Andreę Apoſtoli. *Erat autem, uti Holſtenius notat*, Conſiſtorium S. Andreę ad S. Petrum in Vaticano, *atque adeo hæc noſtra S. Andreæ eccleſia. Unde etiam magis capacitas ejus digna fuit poteſt.*

cum altari in medio.

388 *Tranſeo hinc per aliam portam meridionalem in eccleſiam*, a S. Petronilla *denominatam. Forma ejus rotunda, adinſtar antiqui Panthei Romani. Qua de cauſa fortaſſis etiam putatum fuit, ædificium illud a Roma gentili conſtructum fuiſſe. Quod a vera abeſſe, ſupra diximus. Faciunt Severanus & Ciampinus e Alphorano & Baronio, eccleſiæ fundatorem S. Paulum PP. I. & appellant teſtem Anaſtaſium Bibliothecarium, in quo ſic legit Paulus* infra eccleſiam B. Petri apoſtoli foris

Eccleſia S. Petronillæ.

muros

A muros hujus civitatis Romanæ, noviter oraculum
io honorem ſanctæ Dei Genitricis conſtruait juxta oratorium S. Leonis Papæ, ſecus fores iotroitus S. Petronillæ atque B. Andreæ Apoſtoli; muſivo & diverſis metallis illud adornaos: ubi & effigiem ſanctæ Dei Geoitricis in ſtatua ea argento deaurato, quæ penſat libras centum, conſtituit. In quo oraculo & ſepulturam ſibi conſtroxit. *En his ego quidem manifeſte cognoſco, Paulum noviter conſtruxiſſe* oraculum *ſeu oratorium*, infra *ſive intra eccleſiam B. Petri apoſtoli Vaticanam, quæ tunc erat extra muros civitatis Romanæ, in honorem ſanctæ Dei genitricis Mariæ: idque etiam aſſerunmus Sect. C. lit. 1. At cognoſcere non valeo, qui indidem probetur, Paulus* conſtruxiſſe eccleſiam S. Petronillæ. *Mihi plane apparet ex ipſis Anaſtaſii termmis, illam prius extitiſſe, quam Paulus ſuam ſanctæ Dei Genitricis conſtruait. Ait enim conſtructam eſſe* juxta oratorium S. Leonis Papæ *ex una parte*; *&* ſe-
B cus, *ſeu juxta*, fores iotroitus S. Petronillæ atque B. Andreæ apoſtoli *ex alia parte: ſiquo manifeſte docet, tria iſtbec oratoria prius extitiſſe. Quod uti de Leoniano atque Andreano aliunde conſtat, ita de Petronilliano, vel ex citato teatu, tenendum eſt. Quis porro hæc conſtruxerit, ignorare malo, quam operoſe in tenebris indagare. Viſitemus ejus altaria.*

ejuſdem ſacella. 389 *Jam diximus, formam eſſe rotundam. Intus octo habet interiores receſſus in ipſis muris, quorum duo tranſitum pandunt, alter ad eccleſiam S. Andreæ, de qua egimus; alter ad eccleſiam S. Mariæ de Febribus. Sex reliqui fuere ſacella, ſuis altaribus inſtructa. Qualia autem hæc fuerint, & quibus ſacra, indagandum eſt. Severanus quidem in ſua ichnographia nullum hic ſacellum aut altare nominatim exprimit. Exprimit Paulus de Angelis; et ſacellum i, vocat* Salvatoria, dictum de Abundantia; *ac eſſe* Thomæ de Urſinia Cardinalis & Neapolionis comitis Ma-opelli. *Sacellum k*, B. Mariæ Annuntiatæ, quod Mariæ de Comitibus ſit l. *abſque nomine, ubi* multorum nobilium ſepultura. m. Olim ſacellum S. Petronillæ virginis, filiæ S. Petri; a Ludovico rege Francorum dotatum; ubi
C eraot ſepultæ Agnes Henrici ſecundi; & Maria Thermantia Honorii, imperatorum uxores. n. Sacellum anonymum, ubi oſſa, e diverſis ſepulcris eruta, congeſta ſunt. o. Item anooymum, ubi item congeſta ſuot oſſa veterum ſepulcrorum. *Ita Paulus de Angelis.*

Altare & corpus S. Chryſoſtomi. 390 *Tranſeuntes e templo S. Petronillæ ad S. Marim de Febribus, occurrit in media iſta ambulatione altare* p, *quod S. Joanni Chryſoſtomo ſacrum fuit. Habuit columnas porphyreticas, & ſupra illas extrinſum cyberium marmoreum: ſubter altare vero corpus ipſius ſancti Doctoris; quod deinde tranſlatum fuit ad vicinam eccleſiam S. Mariæ de Febribus, & repoſitum ſub altari SS. Lamberti atque Servatii: itrumque juſſu Urbani VIII. ad chorum novum canonicorum, ac ſub altari Pietatis ceſonadium; uti narrat ſupe citatus Severanus. Ex utraque parte ambulationis prædictæ & altaris S. Chryſoſtomi habitacula ſua habebant falſem poſtremis temporibus monachi, quæ vulgo dicebantur* le Murate di S. Pietro; *inde demum tranſlatus ac diſperſus per alia Urbis monaſteria.*

Eccleſia S. Mariæ de Febribus. 391 *Ingredimur tandem templum S. Mariæ de Febribus, ſimilis formæ atque iſt S. Petronillæ; ſtatque hodiedum ad novam baſilicam & ſacriſtii uſum habet. Fuit ibi imago ejuſdem Virginis, miraculorum gloria & fama celebris, vota ſupplicum febricitantium ſingulariter exaudiens; unde & imagini & oratorio apud vulgus nomen addidit S.* Mariæ de Febribus. *Fuit imago illa ſub tempus*

quo demolienda erat pars baſilicæ poſterior, inde D
tranſlata ad oratorium S. Gregorii Magni, de quo C. J.
in Diſſertatione nuptra egimus; eique nomen ſuum contulit apud vulgus, atque inde etiam apud ſcriptores recentiores; adeo ut vetus nomen S. Gregorii *paulatim aboerit in oblivionem.*

392 *Sacella, quæ in circuita loci fuerunt, etiam* *tum fuit alianbus*
hic non iudicat nominatim Severanus: recenſet vero Paulus de Angelis, hiſce verbis. q. Saecellum anonymum, ubi eſt ſepultus Oddo Jaoueoſis epiſcopus Interamnenſis. r. Sacellum Sanctorum Lamberti & Servatii, a Georgio de Cæſariis canonico; ad quod fuit translatum corpus S. Joannis Chryſoſtomi: & eſt ſepulcrum omnium canonico um Baſilicæ. ſ. Sacellum anonymum, ubi coolervaotur, ſedes ſive cathedra S. Petri & culcitra ſive ſtragulum ſanctorum martyrum. t. Sacellum & ſepulcrum Calliſti III. & Alexandri VI & quorumdam Cardioalium multorumque nobilium. u. Sacellum B. Mariæ de Febribus; aote quod ſuns ſepulti Bartholomæus Moraſcus epiſcopus Caſtellanus, & Jacobus Breuceietti epiſcopus Nucerious. x. Sacel- E
lum aoonymum, ubi erat ſepulcrum Hugonis Lingles Nicoſienſis, regni Cypri camerarii. y. Sacellum ſaoctiſſimæ Trinitatis & ſaoctorum Coſmæ & Damiani, ubi eſt ſepulcrum beneficiatorum & clericorum Baſilicæ,

SECTIO VII. SIVE G.

Circumit quidquid ædificiorum fuit ante, & circum baſilicam veterem.

Paradiſus ante eccleſiam. PErcurſis per Sectiones ſeu baſilicæ interiore, conneaſque eum illa extra muros ædificiis aliis; *ſuperſunt alia, quæ non conneua, & veluti inſulatria, circum conſpiciuntur in ichnographiam noſtram. quæ pauets omnia indicabimus, peſiquam ædificia, ante faciem baſilicæ poſita, luſtraverimus. Famoſa in his ſunt aomina*, Paradiſus, Quadriporticus, Porticus, Scalæ, S. Maria in Turribus. *Paradiſus, uti hic, communiter ſumitur pro area aut atrio, ante frontiſpicium eccleſiarum quadrata, portioibus circumdata. Anaſtaſius de noſtro hoc Vaticano, ita* F
ſcribit in Deno Papa; Hic atrium B. Petri ſuperius, quod Paradiſus dicitur, eſtque ante eccleſiam, magnis marmoribus ſtravit. *Scripſerat vero antea in Symmacho, quod is* eaotharum B. Petri cum quadriporticu marmoribus ornavit. *Ut videri poſſint ab inſtio ædificata a Conſtantino baſilicæ, huc quoque loca fuiſſe facta. Quemadmodum ſupra diximus pag. 87. n. 14. quod Paulinus Tyrius eccleſiam ſuam ita ſtruxerit, ut* inter templum, ac veſtibulum maaimo iotervallo relicto, hoc ſpatium, in quadrati ſpeciem circumſeptum, quatuor obliquis porticibus circumquaque eaornavit, quæ columnis undique attolluotur. Hic ſacrarum expiationum ſigna poſuit, fontes ſcilicet, ea adverſo eccleſiæ ſtructos, qui interius ſacrarium ingreſſuris copioſos latice. ad abluendum miniſtrarent. *Hæc paradiſo etiam Vaticano ad amuſſim conveniunt, ubi & fontes fuerunt; eranique* ſigna ſacrarum eapiationum, *in eccleſia per ablutionem baptiſmalem aceipiendarum: quorum ſoatium loca poſtea in ingreſſu eccleſiarum poſita fuiſſe vaſa eum aqua benedicta, qua luſtrarentur orationis cauſa intrantes, mihi quaeum veriſimile videtur.*

394 *Amplitudinem Paradiſi intra quadriporti-*

cum pinea ærea & cantharo

cum rxteudit Severanas ad palmor CCLV. *longitudine*, *ac* CC *latitudine*. *In mednullio lati.* Gemiaebot *pinea vetus ænea deaurata puleberrimi operis*, *quam Symmachus dicitur rx mole Adriani in hunc locam detuliſſe*. *Alii aliter putant*. *Nunc videre eſt ipſam in viridario pontificio ante palatium*, *vulgo* Belveder *appellatum*, *eo translatum a Paulo V*. *De illa pluribus ſcribit* Ciampinus *pag.* 76. *hunc in modum*; *quod fuit alta* palmos XV. *lata* VII. cum dimidio; *quod* hinc & inde adjuncti erant duo pavones deaurati, *atque* delphini quatuor pariter deaurati, aquam fundentes; octo porphyreticis columnis circum locatis, quæ rectum æneum ſuſtinebant, quo pinea cooperiebatur. *In ejus extremitate inſculptum fuiſſe dicit*; P. Cincius P. L. Salvius fecit, *atque explicat*, Publius Cincius Publii libertus Salvius fecit. *Prope hinc abeſt verſus occaſum fons*, *ſub* h, *ſigno orbiculari notatus*; *quem Anaſtaſius in Symmacho citata* cantharum *vocet*. *An hic cantharus*, *fons alias olim fuerit quam pinea*, *quæ etiam aquas fudiſſe legitur*, *non facile definire eſt*. *Anter Symmachum illic extitiſſe cantharum*, *& quidem ſuperne tectum*, *docet Paulinus Nolanus*, *annos circiter centum illo ſenior*, *citatus nobis pag.* 90. *num.* 30. *ubi ait*: In atrio *baſilicæ Vaticanæ* cantharum, miniſtra manibus & oribus noſtris fluenta rectantem, faſtigiatus ſolido ære thulus ornat & inumbrat, non ſine myſtica ſpecie, quatuor columnis ſalientes aquas ambiens,

395 *Manlius noſter ſupra pag.* 50. *num.* 127. *de eodem cantharo* (*errat tamen dum Symmacho apus attribuit*) *ſic habet*. In Paradiſo S. Petri eſt cantharum; quod fecit fieri Symmachus Papa columnis porphyreticis ornatum. Quæ nimirum columnæ, tabulis marmoreis cum griſonibus connexæ, pretioſo cælo æneo cooperiæ, cum foribus (*Romanus Canonicus*, cum floribus) & delphinis deauratis, aquas fundentibus. *An porro proſequitur*; in medio vero hujus cantharo eſt pinea ænea, quæ fuit coopertorium eom ſimino æneo & deaurato, ſuper ſtatuam Cybeles marris deorum, in foramine Pantheon. In qua videlicet pinea ſubterranea fiſtula plumbea ſubminiſtrabat aquam ex forma Sabbatina. *Facit hic Manlius*, *teſtis oculatus feculi* XII. *cantharum & pineam fontem unum*, *dum ait*, *in medio cantharo pineam fuiſſe poſitam*; *ut non duos fontes ſeorſim*, *ſed unum ſimul feciſſe debeant*.

quo ſtatu fons fuerit ſeculo 16.

396 *Quo ſtatu fuerit idem fons ſecula* XVI. *docebit nos Pompejus Ugonius libro ſuæ de Stationibus*, *anno* MDLXXXVIII. *quando aliqua hujus fontis adhuc ſupererant*, *Romæ impreſſo*, *ubi pag.* 95 *citato primus S. Paulini loco*, *paulo ante a nobis deſcripto*, *inquit*: Videmus itaque, hunc fontem in loco pineæ, quæ ibi hodiedum eſt, habuiſſe labrum ad colligendam aquam, ac fortaſſe fuit unum ex illis, quæ in hoc atrio extiterunt uſque ad proximum annum Jubilæi (1575.) quorum unum, ſi recte memini, erat ex metallo, alterum ex porphyrete. Scribit Anaſtaſius, quod Symmachus Papa ornavit fontem hunc: quia loco quatuor columnarum, quæ illic erant (*tempore Paulini*,) poſuit octo porphyreticas, quemadmodum hodie videmus. *Videre ibi ſuo tempore Ugonius adhuc columnas octo porphyreticas*; *non tamen probat*, *a Symmacho poſitas fuiſſe*. *Anaſtaſius ſcribit quidem*, *Symmachum* ornaſſe cantharum, *ſeu fontem hunc*, cum quadriporticu, marmoribus, & ex muſivo agnos & cruces & palmas ornaſſe: *nuſquam vero dicit ornaſſe fontem columnis*. *Quis igitur quatuor columnas*, *a S. Paulino ad fontem viſas*, *pari numero auxerit*, *haſtenus mihi in obſcuro manet*.

De fonte altero.

397 h *Notat fontem alterum in paradiſo*, *diverſum a cantharo cum pinea*. *Illum eques Fontana poſt Paulum de Angelis*, *nominat* fontem magnum ex ære factum a Symmacho Papa ad uſum peregrinorum. *Vereor*, *ut ſem antiquus ſit*. *Ornavit Symmachus in paradiſo* cantharum cum quadriporticu marmoribus, *nec alium fontem ibi feciſſe ſcitur*. Fecit *quidem* ſub gradus in atrio alium cantharum foris... ad uſum neceſſitatis humanæ, *atque adeo & peregrinorum*: *ſed ſimil ejus longe aberat ab atrio templi*, *ſeu paradiſo*. *Notatur enim fuiſſe in atrio*, *quod erat* ſub gradus, *in platea nempe ampla*, *quæ ducebat ab urbe ad gradus*, *per quos aſcendebatur ad anteriora baſilicæ ædificia*, *undeque per trees portas introbatur tandem in paradiſum*; *uti ipſis oculis patet in ichnographia*. *Gradus porro*, *de quibus hic*, *eſſe illos ipſos quos dixi*, *clariſſime docebit textus Anaſtaſii in eodem Symmacho*. *Sic habet*: Gradus ante fores baſilicæ B. Petri (*ſumitur hic*, *ut ſæpe alias*, *baſilica pro omnibus ædificiis ei adjunctis ſupra boſce gradus*) ampliavit, & alios gradus conſtruxit ſub tigno dextra lævaque. Item in eodem loco epiſcopia dextra lævaque fecit. Item ſub gradus in atrio alium cantharum foris &c. *ut ſupra*. *Hæc omnia conjuncta erant loca prope gradus*, *videlicet antrorſum*, *dextrorſum ac ſiniſtrorſum*.

Ædificia citra gradus.

398 *Dum hoc loco verſamur*, *commodr inſpiciemus ædificia*, *quæ hic olim ſtetorunt*, *pridem vero aut lapſa per ſe aut everſa fuerunt*: *& in ichnographiæ noſtræ tabula exprimi ſaltem omnia non poſſunt*. *Deſcribit luculenter multa paucis* Ciampinus *in Sacris Ædificiis ſuis pag.* 40. *ut ſequitur*: Gradibus baſilicæ ſuperius relatis, *iis nempe ipſis de quibus agimus*, ſubjecta jacebat ampliſſimæ laxitatis platea, quam Portieum S. Petri (*illam prius* arctam & anguſtam, uſque ad gradum B. Petri reſtauraverat *Adrianus I. teſte Anaſtaſio pag.* 115) ſive Cortinam appellavere. Surgebat inibi non exiguus fons porphyreticus, quem Symmachus Papa ad Chriſmatis unctionem, feria ſecunda poſt Paſcha faciendam, extitavit. Pulcherrimam etiam plateæ coronam efficiebant non humiles domus, quas inter Xenodochium, veruſtate ſua & auctore B. Gregorio I. clariſſimum, quod pro ſchola canentium quotidie in Vaticana baſilica deſervicbat. Hoc vero, jam diu exoletum & in domos converſum. Pius IV. ampliandæ plateæ gratia disjecit ſoloque æquavit. Eadem infortunia paſſæ fuere geminæ eccleſiæ, S. Gregorii de Cortina, & altera pene contigua, S. Mariæ Virgariorum denominata; quæ tamen, ruina cafuque frequenti, excidium ultimum invitaverant & quaſi prævenerant.

item ſuprà gradus,

399 *At ne his diutius immorer*, *quamvis minimulla illic utiliter obſervari poſſint*, *redeo ad ichnographiam noſtram & ſcalas*, *quæ primum aſcenſum prabent ad paradiſum & baſilicam*. Scalæ gradus habebant marmoreos XXXV. *ita diſpoſitos per quinque ordines*, *ut inter ſeptimos & ſeptenos ſpatium aliquod planum relinqueretur*, *quo reſpirare aſcendentes poſſent*. *A ſupremo gradu patebat amplior plana area uſque ad frontiſpicium primorum ædificiorum*, *inter hanc aream & quadriporticum interjectorum*. *Et ad latus quidem meridionali ſitus*, *ponitur a Severano eccleſia S. Apollinaris cum tribus ſacellis*; *quæ*, *uti addit Fontana*, *ab Honorio Papa I. citra parietibus ſuperſtructo fuit*. *De illa Anaſtaſius in Honorio ſic habet*: Fecit baſilicam B. Apollinaris Mart. *in* urbe Roma, *in* portico B. Petri Apoſtoli, quæ vocatur Palmata (*alias* Palmaria,) a ſolo; ubi dona multa largitus eſt; & decrevit, ut per omnem hebdomadam Sabbato die exeat litania ad B. Apollina-

ubi et eccleſia S. Apollinaris.

A linarem, & ad B. Petrum apoſtolum cum bymnis & canticis populus omnis occurrere debeat. *Situs hujuſce eccleſiæ S. Apollinaris, non eodem loco determinatur ab omnibus. Sunt qui illam ponant ad latus ſeptemtrionale baſilicæ extra murum vltius, prope templum S. Ambroſii, quod nobis ſectione E liti. h. Manlius noſter pag. 44. Anaſtaſium ſecutus, ait, fundatam fuiſſe in porticu B. Petri, quæ appellatur* Palmata; *Anaſtaſius habet etiam*, Ad Palmatam, *Synodus Romana quarta ſub Symmacho PP. appellatur* Palmaris *a loco, ubi celebrata fuit anno* DCC. *ab epiſcopis* LXV. *ſubſcripta. Sed quæ illa Porticus?*

Situs eccleſiæ S. Apollinaris in Porticu.

Plures ibi fuere porticus.

Quinque apud ſcriptores invenio porticus prope baſilicam Vaticanam, prima obtendebatur frontiſpicio ejus, & paſſim intelligi ſolet, quando aliud non adjungitur. Altera, quæ huic duabus aliis commiſtitur, eſt Quadriportieus. *Tertia, quæ intra baſilicam ducit per navim ejus maximæ meridionalem, aliquibus dicitur* Portieus Pontificum, *quod plures ibi Pontifices tumulati fuerint. Quarta initium ſumebat a mole Adriani imp. aut ab eccleſia S. Mariæ*

B *Tranſpontinæ, atque ducens ſecus Tiberim, terminabatur ad primas ſcalas, quibus aſcendebatur ad priora ædificia & ſequentem Quadriporticum S. Petri. Expreſſus de his locus eſt apud Anaſtaſium in Adriano Papa, qui* (pag. 115.) conſiderans . . . ſuper ripam fluminis porticum, quæ ducit ad B. Petrum Apoſtolum, arctam & anguſtam exiſtentem, per quam viam tranſeuntes, ad eumdem beatum Apoſtolorum Principem Petrum perveniebant; pluſquam duodecim millia tufos in littore alvei fluminis in fundamentis ponens, a ſolo uſque ad ſummum tectum miræ magnitudinis porticum reparavit, & uſque ad gradus B. Petri reſtauravit. *Quinta denique porticus fuit ſupra gradus iſtos, in planitie ante priora ædificia, in quibus ſtabat turris & ædes Archidiaconi, & ad latus meridionale erat eccleſia S. Apollinaris in capite porticus; quod me docet citatus Anaſtaſius in eodem Adriano pag.* 111. *verbis ſuis, quæ num.* 400. *citabimus paulo poſt. Ibi ait, ædificaſſe Adrianum turrem miræ pulchritudinis, qua decorabatur* cohærente porticu; *& porticum ipſam, quæ vetuſtate diruta erat, renovavit. Et hæc porticus fuit*

C *ad partem orientalem dicti ædificii ac turris; Quadriporticus vero ad occidentalem.*

determinatur, quæ fuerit Palmaris.

Hinc jam inquirendum, quenam ex dictis porticibus fuerit antiquitus appellata Palmaris, Palmata, Ad palmatam *aut* Palmaria. *Plerique ſcriptores de hac poſtrema porticu non ſatis diſtincte meminerunt; ac referunt cognomen ad alias. Grimaldus videtur illud referre ad porticum quamtam ſupra dictam, quæ ſecus Tiberim tendebat ad gradus. Ciampinus vero refert ad Quadriporticum, quæ etiam prope erat. Ego opinor, aliam non fuiſſe porticum* palmatam, *quam qua quinta loco deſignata eſt; tum quod eccleſia S. Apollinaris in capite meridionali dictæ porticus & ſuper muros circi Neroniani, ædificata fuit, in loco, ubi ex opinione Grimaldi veteres in ludis circenſibus* palmati, *ut ait, ſuis donis ac bravio honeſtabantur; unde & antiquum nomen* Palmata *ei adhæſerit: tum quod ſynodus Palmaris Symmachi in illa porticu aut contiguis ei ædibus celebrari commodius potuit, quã alibi ulla in porticu. Ex hac multiplicata porticuum circa baſilicam Vaticanam (forte fuerunt & aliæ) atque ex ignorantia diſtinctis ſitus ſingularum, accidit, ut varii ſcriptores in variis locis deſignandis balucinati fuerint: & ego fortaſſis, antequam tam diſtinctam ſingularum notitiam mihi comparaverim, alicubi balucinatus ſum. Quod ſicubi obſervaverit*

lectos, rogatum velim, ut ſecundum hic dicta benigne D *emendet.*

Varia notavit Grimaldus ſpectantia ad hanc S. Apollinaris eccleſiam atque vicina loca, quæ ipſe ſuo tempore vidit, quæque tum hic, tum alibi a nobis dicta illuſtrare poſſint. Quamobrem juverit ejus textum, pront a Flocavante in Roma ſacra pag. 343 *deſcriptus legitur, huc afferre.* Eccleſia S. Apollinaris; *inquit*, ab Honorio I. ædificata, erat in loco, ubi nunc eſt ſtabulum eum pluribus domibus pertinentibus ad Archipresbyteratum S. Petri, juxta ſcalas baſilicæ, quæ domus inſulam faciunt ante forum; ab uno latere vicus, tendens ad S. Officium; ab alio, via tendens ad portam Turrionis, retro, via publica ſancti Spiritus. Ab iſta eccleſia, inquit Anaſtaſius, Honorii decreto ſingulis Sabbatis Litania ad baſilicam ſancti Petri exibat, & dicebatur ad Palmata retinens antiquum nomen circi ob vicinantes palmatos in circi ludis, donis ibi honeſtatos. Nam circi finis vel caput ibi erat ex quodam muro, quadratis lapidibus fabrefacto, qui in ſemicirculum vergebatur. Anno MDCXVI. dum ſcalæ ſancti Petri amoverentur, apparuerunt muri antiqui reticulati craſſi, qui videbantur fuiſſe e ruinis turrium circi: ibi repertus fuit æreus nummus Agrippinæ Aug. Dum fundaretur hæc altera Vaticani templi pars ſub Paulo Quinto inſpectum eſt, circi longitudinem fuiſſe palm. 720. Romanorum, latitudinem 400. Area, ubi ludi edebantur, lata p. 230. Ineipiebat ab infimis gradibus baſilicæ, deſinebat ubi nunc eſt eccleſia S. Marthæ retro abſidam ad oceaſum. Obeliſcus erat in medio, qui locus nunc eſt retro ſacellum chori. Extremus baſilicæ paries & duplex enlumnatum ſanctiſſimi Crucifixi, & ſancti Andreæ, fundatum erat ſupra tres magnos parietes circi Caii & Neronis ſupradicti: ſimilis erat circo Caracallæ, qui bodie pro majori parte extat.* E

Grimaldi ſummaria, de circo.

Altis utrimque parietibus cinctus erat, ternis ab una parte, ſuper quibus extabant dictæ naves Crucifixi & ſancti Andreæ; & ternis ab altera, ubi nunc eſt cœmeterius Campi ſancti; qui ſe in longum trahentes lateritii, ſuſtinebani olim arcuaros fornices, in quibus ſedilia extabant pro ſpectatoribus. Inter utrumque parietem ſparium latum p. 42. ſemis erat. A capite ad pedes nullum impedimentum ſed tamquam ambulationes & curritoria F *e ruinis ipſis conſpiciebantur. Horum parietum poſtremum, in circum reſpicientem, dum terra fundamenti chori egereretur, menſurandum enavi. Altus erat paries ipſe ab area palmis 31. ſemis; latus p. 14. fundatus p. 30. Antiquæ Vaticanæ Baſilicæ a Conſtantino Max. fabrefactæ facies anterior, apſis & muri extremi, ac illi ſuper columnis ſurgentes, qui tecta gravi pondere ſuſtinebant a laterum rophorumque fragmentis, circo adjacentibuſque ædificiis everſis, celeri opera, rudique arte ædificati fuerunt: Baſilicam ipſam brevi tempore a Conſtantino acceleraram fuiſſe fides oculata teſtabatur. Capitella partim abſoluta, partim imperfecta: baſes multæ columnis abſimiles: ſcneſtræ arenatæ, lateritiæ primum, poſtea germanico opere marmoreæ effictæ. Limina ex magnis marmoribus, quæ ablata eſſe ex circi, vel alterius ædificii ruinis, pars inferior terra obruta indicabat, eum ſub unn ex his modice arcuato, Roſæ ſculptæ erant; in altero literæ legebantur cum ſpeculator, quas, judicatum eſt, arcum ſeu locum ſpeculatorium ipſius forſitan circi ſignificaſſe. Hæc de circo. Eccleſia S. Apollinaris dicebatur in Portieu; nam porticus ducens ad baſili-*

Varia circi ſpectantia.

A cam S. Petri, incipiebat ab eccleſia ſanctæ Mariæ J. C. Tranſpontinæ; ad præfatam eccleſiam S. Apollinaris deſinebat.

Corrigendus quoque eſt ex prædictis Vegius noſter, qui pag. 75 tractans de eccleſia ſancti Apollinaris, quæ olim prope circum Agonalem fundata fuit, & nunc eſt Collegii nationis Germanicæ, officiaturque a ſtudioſa illic juventute; tranſfert eo Statutum Honorii primi, quo decernit, litaniam ſingulis Sabbatis ab eccleſia S. Apollinaris oriri debere ad baſilicam S. Petri, quaſi id decreverit de eccleſia S. Apollinaris jam dicta ad circum Agonalem, quæ tempore iſtius Honorii nondum extabat, utpote fundata, juxta Anaſtaſium, ab Adriano prime Pontifice, qui ſub finem ſeculi VIII. præfuit Eccleſiæ, defuncto pridem ante ſeſqui ſeculum Honorio.

Corrigendus in Mſpt. Vegii.

Item alia multa,

400 *Denotant hic in vicinis locis litteræ*, i, *trecentas ancas, quibus olim inſculpta fuerunt nomina regnorum, provinciarum, civitatum & inſularum, Eccleſiæ Romanæ donatorum. Quibus aliæ tres ejuſmodi portæ ex adverſo erant, ducentes in quadriporticum & paradiſum.* l, *Quatuor columnas ſolera mentianorum, e quibus Pontifices benedictionem populo impertiri ſtatis temporibus ſolebant.* m, *Turrim amplam, in qua pendebant æra campana. In oppoſita vero parte verſus meridiem*, n, *palatium dim fuit archipresbyteri baſilicæ Vaticanæ.* o, *Altare S. Mariæ in nivi, ubi Electus in imperatorem, a canonicis S. Petri excipiebatur in canonicum & fratrem. Ita Paulus de Aegelis & alii. Præmiſſis hic locis ſplendorem addit deſcriptio Anaſtaſii in Adriano I. pag.* 511. Ædificavit noviter turrim miræ pulchritudinis, decoratam cohærenti porticu, quæ deſcendit ad balneum: ubi & deambulatorium, ſcilicet ſolarium ſuum cum caocellis æreis nimis pulcherrime conſtruxit: ſed & porticum ipſam, quæ vetuſtate diruta inerat, nimis utiliter renovavit; & picturis atque marmoribus eamdem turrem & cuncta ædificia, ab eo noviter conſtructa, decoravit . . . Etiam omnes gradus majores, qui aſcendunt in atrium, ſimulque & ex duabus porticibus quæ aſcendunt ad eamdem eccleſiam, ex utriuſque lateribus renovavit . . . . Porticus vero ex utriuſque lateribus ſupra dictæ eccleſiæ, in quibus contractæ trabes inerant & tectum ruinæ vicinum poſitum erat, poſitis novis trabibus ipſum tectum noviter faciens, reſtauravit.

ab Anaſtaſio deſcripta.

B

C

401 *Lucem quoque ampliorem eiſdem locis, atque ædificiis afferet Crampinus, indicans ſtatum illorum, quo ultimis temporibus adhuc comparebant. Incipit a quadriporticu orientaliore, & inter medio ædificia uſque ad ſcalas majores paucis attingit his verbis*: Hæc porticus ad orientem ſita, pluribus paraſtatis cum fornicibus porticibuſque & columnis, imo parietibus plurimis, interſecabatur. Exigua ejus pars adhuc, viventa Alpharano, ſupererat; cujus in medio ſex illæ jam ſupra dictæ januæ laxabantur; tres ortum, tres occaſum ſpectantes. In quadam ex paraſtatis, e diametro dictam porticum ad aquilonem in auſtrum interſecantibus, ara antiquiſſima viſebatur, S. Mariæ in Turri appellata. Ante hanc, imperator electus ad recipiendam a ſummo Pontifice imperii coronam approperans, ubi baſilicæ gradus aſcendiſſet oſculatuſque Pontificis pedes tuiſſet; & ab eodem, oſculo & amplexu benigne exceptus, inter canonicos adoptabatur, ſeque juramento Deo & B. Petro apoſtolo promittebat protectorem defenſoremque futurum, tum Pontificis, tum omnium S. R. Eccleſiæ jurium atque bonorum. Inde imperialibus inſignibus ſuperinditus baſilicam ingrediebatur. *Tranſeo ad loca, quæ circum baſilicam ſeorſim poſita fuerunt, & noſtantur in ichnographia noſtra.*

Turris a Crampino.

D

402 *Fuerunt ibi olim variis temporibus alia atque alia ædificia, quorum finis teſtetur, quamvis nonnullorum nomina ab Anaſtaſio & aliis conſervata ſint. A latere meridionali baſilicæ initium ſume. Littera* p, *dicitur Fontana aula, ubi Pontifices quotidie alebant, per mimiſtros ſuos, peregrinos tredecim. Severanus* Hoſpitale Campi ſancti *vocat. q. Eccleſia* ſancti Salvatoris, *quæ ex de* Offibus *dicta, ut nos alibi meminimus.* r, *Nullus ſcriptorum, quos vidi, hic quidquam nominis prodit.* ſ, *Hic ſtetit famoſus obeliſcus, qui modo conſpicitur in mediuſtilio ampliſſimarum porticuum ante frontiſpicium baſilicæ Vaticanæ. Stetit autem loco ſignato, in medio Circi Neroniani, mediaque ejus ſpina, aqueliter diſtans ab utraque Circi meta.*

Alia ædificia ad latus meridionale baſilicæ.

403 t, *Monaſterium & eccleſia*, S. Stephani Minoris *dicta, ad diſtinctionem alterius, de qua* mox. u, *Vulgo* Canonica *appellabatur, quia canonici ſtic cohabitabant, in commune, uti ego puto, viventes tamquam in monaſterio; quod illis conſtruxit Nicolaus III., anno* MCCLXXVII. *Pontifex creatus.* x, *Eccleſia & monaſterium* S. Stephani Majoris, *de quo hæc Anaſtaſius in Adriano I.* Conſtituit in monaſterio S. Stephani Catabarbara Patricia, ſita ad B. Petrum apoſtolum, congregationem monachorum; ibi & abbatem, perſonam idoneam, ordinans. Statuit, ut ſedulas laudes in eccleſia B. Petri perſolvant, ſicut cetera tria monaſteria. y, Cœmeterium Vaticanum *hic paſſim notatur. Potuit ſic locellum in cœmeterio illo ejuſque parte ſuperiore ad occidentem. Cœmeterium quippe amplum erat, prout in tabula expreſſum vides, per quatuor angulos ibi ſignatos. Legimus etiam vocatum fuiſſe Cœmeterium* da Fonte S. Petri; *quia ibi, uti volunt aliqui, olim ante Conſtantini & Silveſtri Popæ tempora baptizabantur neophyti.*

ad portam occidentalem,

E

404 z, *Monaſterium* S. Martini, *cujus auctor, teſte Vegio noſtro, ignoratur, vetuſtum fuit: utpote de quo Anaſtaſius in Leone* III. quod ipſe monaſterium S. Martini confeſſoris atque pontificis ſitum *prope murum occidentalem atque tribunam ipſius baſilicæ*, quod nimia fuerat vetuſtate quaſſatum, pene omne a fundamentis reſtauravit. *Fuit idem, virtuti ſe miscerimum pietatis ac eruditionis, ex* F *qua vici plures electi fuere Cardinales atque Pontifices; & in his Leo IV. qui ſemper locum amavit ac multis cumulavit beneficiis; uti legere eſt in ejus Vita apud Anaſtaſium.* aa, *Templum Probi, veteris baſilicæ apſidi deforis contiguum, grande ac pervetuſtum, ſub annum* cccc. *ab ipſo aut unore ejus Proba conſtructum. Fuerunt illi par conjugum nobiliſſimum ac familiis conſularibus ac religione Chriſtiana inſignes. Illorum templum & epitaphia a ſe deſcripta, celebrat Maphæus Vegius ſupra pag.* 79.

monaſterium S. Martini,

templum Probi.

405 bb, *Eccleſia & monaſterium* SS. Ioannis & Pauli, *de quibus Anaſtaſius in Leone I.* Hic conſtituit monaſterium apud B. Petrum apoſtolum (*& eccleſiam*) quæ nuncupatur ſanctorum Joannis & Pauli. *Facit mentionem ejuſdem monaſterii Vegius noſter pag.* 72. *num.* 112. *ac* 113. *aliaque promittit illa dicere ſe aſcituram, ſed quæ nuſquam in opere ejus reperiuntur; ut magis perſuadeatur mihi, auctorem illum per mortem aut morbum reliquiſſe imperfectum opuſculum ſuum.* cc, Dia conia ſanctorum Sergii & Bacchi; *ut dicit Severanus. Fontana dicit*; Eccleſia ſanctorum, creditur, diaconorum Sergii & Bacchi. *Apud Anaſtaſium in Gregorio III. pag.* 74. *ita habetur*:

ad aquilonem, SS. Joannis & Pauli;

item Sergii & Bacchi,

Dia-

A Diaconiam ſanctorum Sergii & Bacchi, ſitam ad B. Petrum Apoſtolum, in qua pridem parcum oratorium erat, a fundamentis ampliori fabrica dilatavit, & concedens omnia, quæ in uſum diaconiæ exiſtunt, ſtatuit perpetuo tempore pro ſuſtentatione pauperum, in diaconiæ miniſterio deſervire.

S. Stephani Minoris & Majoris

406 *Antequam hinc manum tollam, reſpicere debeo ad num.* 403. *ubi de duobus monaſteriis*, S. Stephani Minoris, & S. Stephani Majoris, *locuti ſumus. Incidit quippe dubium, an unum, an diverſa fint monaſteria illa: tum etiam, an epitheta* Catabarbara & Catagalla, *qua monaſteriis S. Stephani apud Anaſtaſium adjunguntur, idem monaſterium, an diverſa deſignent. Certum eſt, quidquid alii dubitent, extitiſſe olim duo S. Stephani monaſteria prope baſilicam S. Petri. Pontifices quippe Joannes XIX. & Benedictus IX. confirmantes epiſcopi Silvæ candidæ privilegia ſua per bullas ſingulares, confervant illis* monaſteria quinque, *videlicet*, ſancti Stephani Majoris, & Minoris, ſanctorumque Joannis & Pauli, & beati Martini, at-

B que Teclæ, conſtituta juxta magnam eccleſiam ſancti Petri. *Bullæ extant apud Ughellum tom.* 1. *Italia ſacra, in iiſque citati loci inveniuntur col.* 111. & 123. *Et ibidem in alia antiquiore bulla Sergii III. col.* 107. *fit mentio* monaſterii S. Stephani, quod vocatur, Majora S. Petro.

unumne an duo monaſteria fuerint.

407 *Anaſtaſius in Adriano I.* Conſtituit in monaſterio S. Stephani Catabarbara Patricia, ſito ad B. Petrum apoſtolum, congregationem monachorum & *cetera, ut ſupra num.* 304. *Idem vero in Leone III. pag.* 141. *ſic ſcribit*: Monaſterium ſancti Chriſti martyris Stephani, quod appellatur Catagalla Patricia, quod præ nimia vetuſtate jam emarcuerat, atque ex parte corruerat, idem præſagus Pontifex. . . . a fundamentis, ſimul cum oratorio, firmum jaciens fundamentum, in meliorem erexit ſtatum. *Hæc duo nomina* Catabarbara & Catagalla, *utique diverſa ſunt, atque adeo & monaſteria inde denominata, fuere diverſa ac ſitu diverſo, prope tamen baſilicam S. Petri: quemadmodum ab utroque illo monaſterio diverſa fuit eccleſia, quam Anaſtaſius in eodem Leone III. pag.* 143. *appellat* Catabarbara Patricia; *his verbis*: Sarta vero tecta baſilicæ S. Andreæ apoſtoli, quod appellatur Catabarbara Patricia, quæ per oblivana

C jam fuerant tempora conſumpta, noviter reſtauravit. *Eadem eccleſia, cum monaſterio ſibi adjuncto, in Gregorio II.* Barbaræ *ſimpliciter nuncupatur; fuitque a Simplicio Papa dedicata* juxta baſilicam S. Mariæ *ad Preſepe, ubi etiam nunc magna ejus pars ſupereſt in hodierno monaſterio S. Antonii abbatis.*

Oſtenditur fuiſſe diverſa

408 *Quemadmodum igitur eccleſia hæc* S. Andreæ Catabarbara Patricia *diverſiſſima fuit ab eccleſia* S. Stephani Catabarbara Patricia, & Catagalla Patricia; *ita & hæ ipſæ ex nomine ſuo diverſa cenſeri debent; ſaltem quamdiu nemo monſtravit*, Barbaram & Gallam, *unam eamdemque matronam fuiſſe; nec credibile eſt fuiſſe* Barbaram Patriciam, *duobus locis nominatam. Eadem diverſitas monaſteriorum S. Stephani deducitur ex textibus Anaſtaſii citatis n.* 407. *Ibi enim legitur Adrianus in*

ex diverſo ſitu utriuſque ædificiis.

monaſterio Catabarbara *conſtituiſſe congregationem monachorum atque abbatem ordinaſſe, qui divinas laudes in eccleſia S. Petri quotidie canturent. Ex quibus facile cognoſcitur, monaſterium illud ſub Adriano tam bene meritatum, firmum commodumque fuiſſe, ut a viris religioſis, unam in congregationem adunatis, habitaretur ſine periculo poterit. At vero legitur in Leone, qui Adriano ſucceſſit, quod monaſterium* Catagalla, *tunc* præ nimia vetuſtate jam emarcuerat, atque ex parte cor- D ruerat; *ideoque novum totum a fundamentis con-* C. J. *ſtruxit. Hæc vere pateatne monſtrare, monaſterium Catagalla diverſum fuiſſe a Catabarbara.*

409 *Hue etiam facit, quod jam olim, ut ſupra* & *nominibus vidimus, duo ibi monaſteria S. Stephani, diſtincta fuerunt per* Majus & Minus. *Vegius noſter ſimiliter ita diſtinguit; ac ſimul varia confundit. Pag.* 80. *deduxit lectores ſuos ad cœmeterio, quod eſt poſt baſilicam S. Petri, nobis ſignatum Sect.* G, y, recta via ad longe majus templum, poſitum & ipſum ad radices montis, ubi erat caput Circi, erectum in honorem S. Stephani, quod Catafarfara dictum fuiſſe apud antiquum quemdam hiſtoricum comperit: Benedictus autem decimus in quodam privilegio Catagalla Patricia appellat. Fuerat tamen id prioribus temporibus tamen (*forte* tantum) *in quibus error Vegii* oratorium: ſed poſtea ita, ut videmus, auctum eſt & amplificatum. Ceterum nunc, propter humanam injuriam, magna ex parte dejectum prorſuſque iobabitatum. *Scripſit Vegius ſub medium ſeculi* XV. *unde & ſcripta ejus de temporibus multo antiquioribus, in examen revocari licite poſſunt, etiam hic recitata. In primis, quod hic nomen* Catafarfara, *per tranſcriptum librarii, qui litterarum* b *hic* E *perperam mutavit in* f, *ſcriptum ſit pro* Catabarbara. *Tum, quod* Catabarbara *putet idem monaſterium eſſe cum* Catagalla. *Denique, quod unum tantum S. Stephani monaſterium ponat ſub utroque nomine, in loco*, ubi erat caput Circi ad radicem montis; *nobis Sect.* G *litt.* x.

non unus.

410 *Idem ſcriptor paulo poſt ait, conſtare*, Adrianum Pontificem, ut baſilicæ ſervitio melius provideret, cum dirutum illud (*monaſterium* a.) deſtitutumque inveniſſet, non modo reparaſſe, ſed auxiſſe, multiſque & magnis bonis ditaſſe. *Hæc utique ind cato loco, non Adriani, ſed ſucceſſor ejus Leo fecit. Alibi fecit ſua Adriani, uti dictum eſt. Addit porro idem auctor, quod idem Adrianus Papa baſilicæ S. Petri* ſubdidit & annexuit templum B. Petronillæ & B. Stephani (*& continuo ad tempora longe poſteriora delabens ſubjungit*,) quod Stephanus rex Pannoniorum, quos Hongaros appellamus, extruxerat. Unde poſtmodum etiam illud (x) Stephani Majoris; hoc (t) Minoris, ut magis diſcernerentur, nominata ſunt. *Pace Vegii, ut coæquam, factiſſimum regem Stephanum illic multa bona contuliſſe; non tamen primus* extruit *monaſterium illud S. Stephani; cumejus memoria multo antiquior habeatur; nec tantum a S. Stephani tempore dictum fuit* Minoris; *cum* Joannes *Papa* XIX. *anno* MXXVI. *Stephanum* Majorem *et* Minorem *diſtinguat; atque ante ipſum Sergius III. anno* DCCCX. *meminit apud Ughellum, tom.* 1. *col.* 107. Stephani Majoris, *utique quia aliud extabat eodem tempore* Stephani Minoris. *Inſuper opinatur, ab Adriano I. collata fuiſſe dona, quæ recenſet, monaſterio S. Stephani Majoris* ad caput Circi, *nobis litt.* x. *tum ille ſua contulerit Stephano Minori, nobis litt.* t, *ponenda ibi congregationem monachorum: Stephano autem Majori conſulit ſua beneficia Leo III. locum collapſum ac dirutum ædificando novum a fundamentis.*

411 *Fuerunt igitur juxta baſilicam S. Petri antiquitus monaſteria duo S. Stephani diverſa, uti in tabnographia ſignatur Sect.* G. *litt.* c & x. *Illud ſitum* S. Stephani Catabarbara, *five* Minoris: *hoc* S. Stephani Catagalla, *five* Majoris. *Utraque Matrona indicata, fuit* Patricia; *quæ fuit ſingulæ in domibus aut fundis* (*ideoque ſignificat vox Græca κατὰ, latine* in, ad, apud,) *conſtruxerunt eccleſias aut monaſteria a ſuis ipſarum nominibus dein ap-*

A pellata. Quæ & qualis fuerit Patricia illa Barbara, C. J. divinare in obſcura antiquitate non præſumo, quamquam imaginer mihi, eamdem eſſe, quæ apud S. Mariam ad Præſepe ſive Majorem, eccleſiam S. Andreæ apoſtoli forte ſuo in fundo, conſtruendam curavit, a Simplicio Papa dedicatam, atque a ſuo nomine poſtea appellatam Barbaræ & Catabarbaræ. Quæ fuerit & qualis, Patricia Galla, a qua S. Stephani Majoris monaſterium denominatur, etiam difficile eſt dictu, non exigua ratione, ſed ex abundantia illuſtrium piarumque matronarum, quæ primis publicæ peſt Conſtantinum Magnum Chriſtianitatis ſeculis floruerunt. Inter quas eminuerunt Galla Placidia imperatrix, & Galla filia Symmachi conſulis, nupta quidem, ſed poſt breve tempus maritо viduata. Uterque Roma fuerunt; illa ad tempus; hæc, tota vita, vixitque in viduitate ſua inter ſanctimoniales, inſignis caſtitate ac religione, tandem ſanctiſſime mortua. Ab hac Galla opinabor monaſterium S. Stephani Catagalla appellatum fuiſſe propter beneficia ab ipſa collata, donec aliter docear.

Da Barbara et Galla, Patricia.

B

AUCTARIUM

AD APSIDEM ANTIQUAM VATICANAM

De poſitione imaginum ſanctorum

APOSTOLORUM PETRI ET PAULI

Dextra lævaque inter ſe.

Diximus in præmiſſo Tractatu de baſilica veteri Vaticana Diſſertationes quinque, ex re notat: adjiciamus nunc ſextam, tamquam Auctarium ad apſidem ejuſdem baſilicæ, in qua ut in tabula noſtra pag. 135. S. Petrus cepraſentatur, a læva Chriſti Domini ſedentis, Paulus vero a dextra ejuſdem Domini. Quæritur de antiquitate talis poſitionis, & dignitate loci utriuſque. Conſulunt nos aliquando viri ſuper re vir eruditiſſimi & rerum vitumque antiquorum ſtudioſus in primis ſcrutator, Joannes Lucius, memoria noſtra C *defunctus Roma. Is conſulendo, nos docuit, quid a ſe de argumento propoſito obſervatum eſſet.*

De tali poſitione imaginum

413 *Videlicet*, in eccleſiis antiquis, Romæ ſuperſtitibus, ante annum Domini DCCC. confectis, inter imagines ſacras operis muſivi, digniorem locum obtinere eas, quæ ad ſiniſtram ſuæ ſunt: quæ autem tempore Leonis Papæ tertii confectæ fuerunt, e contrario dextram pro digniori habere: poſteriores autem denuo, antiquo more, pro digniori ſiniſtram: ſicque continuatum eſſe uſque ad pontificatum Nicolai Quarti, anno MCCLXXXVIII. electi, cujus tempore iterum locus dignior dextræ delatus ſit, & abinde continuatus uſque ad hodiernum diem. Cumque Leonem tertium antiquum morem perperam mutaſſe eredendum non ſit, neque eaulam, vel occaſionem aliquis referat, duæ offeruntur conjecturæ, *inquit Lucius*. Prima, quod ſicuti Leo, a Græcis animo alienatus, Imperium, ipſis inconſultis, Francis detulit; ita quoque locum digniorem ſiniſtræ, eommunem cum Græcis (quem hodie uſque ſervant) mutare voluerit. Secunda, quod eum idem Leo ad Carolum Magnum in Germaniam progreſſus fuerit, ejuſque ope in Sedem ſuam reſtitutus ſit, hunc morem, dextræ digniorem locum deferendi, apud Francos repererit; ipſiſque gratificaturus, ut Ec- D eleſiam Romanam cum Occidentalibus ſibi obſequentibus conformaret, mutaverit antiquum morem. In qua re quia non eſt attendendus mos, qui in inceſſu vel congreſſibus inter viventes pro diverſitate temporum & nationum obſervatus ab auctoribus refertur; vel imaginum mobilium, quæ pro arbitrio diſponi poſſunt; ſed ſculptarum vel pictarum, quæ fixæ ſemper eodem ordine conſpiciuntur; peto &c.

Proponitur obſervatio Joannis Lucii.

414 *Petebat autem, quid in eccleſiis Belgicis itemque alibique Tranſalpinis antiquis in more poſitum eſſet plagendi Apoſtoles dextra lævave inter ſe ſeculo* VIII. *Cum autem eccleſiæ illarum temporum, ſaltem inſigniores, in Belgio nulla ſuperſint hodie, nihil docere novi potuimus; nec putamus de aliarum eccleſiarum Tranſalpinarum ſimilibus poſſe certi & antiquitate quidquam certi dicere. Reſpondeo nunc pro nobis nonnulla vir illuſtriſſimus atque eruditiſſimus Petrus de Marca ex poſſumis opuſculis ſuis, ubi docet primatum Petri in Eccleſia, & argumenta, in contrarium adducta ex poſitione Pauli a dextera, Petri vero ſiniſtra, in antiquiſſimis ſigillis, & ſigillis etiam Pontificum Romanorum, refutat atque ita explicat.* E

Petri a Marca.

415 Hanc auctoritatis, a Petro & Paulo deductæ, communionem, impreſſæ octingentis abhinc annis in Bullis plumbeis utriuſque Apoſtoli imagines teſtantur, Paulo ad dexteram Petri collocato, unde præcipuis quoque honoris Paulo impenſi argumenta quidam trahunt. Abſurde. Quod enim latus dextrum videtur, ſi Pauli imago cum Petri imagine comparetur, eſt latus ſiniſtrum, ſi referatur ad inſpicientes: ex qua relatione ſæpe metiendus eſt honoris gradus in conventibus publicis. Hinc profectum, ut Epiſcopus in parte chori ſedeat, quæ dextra eſt ingredientibus, & tamen reſpondet cornu ſiniſtro altaris; in quo ſiniſtrum & dextrum latus nuncupamus, reſpectu habito ad divini Numinis præſentiam, acſi Dei majeſtas ibi ſederet (veluti ſuper Cherubin, ut in veteri teſtamento,) vel Chriſti corpus vultu ad populum obverſo ibi conſiſteret. Olim eadem ratio habita eſt, cum loca aſſignarentur in eccleſia viris & mulieribus: pars enim dextra viris data, ſiniſtra mulieribus, inſpecta ingreſſus ad templum poſitione, ut patet ex antiquis inſcriptionibus. F Idem obſervatur quotidie in Gallia, in ſolenni Magiſtratuum cœtu, cum ad eccleſias conveniunt. Qui enim apud eos eminentiores, locum chori dexterum, qui reſpondet cornu ſiniſtro altaris, ut dixi, occupant; reliqui vero ſiniſtrum latus, quod reſpondet cornu altaris dextro. Ex hac quoque ratione ingreſſus tractum, ut in auditorio publico Senatuum ſive Parlamentorum Galliæ, Præſides id latus occupent, quod ſiniſtrum eſt, ſi conſeſſus ordo a perſonis ſedentium ducatur, quod tamen reſpondet lateri dextro adſtantis cœtus. Quod ſpleodidius eminet Rege in Senatu Pariſienſi ſedente pro tribunali: ad ejus namque ſiniſtram conſident Pares Franciæ eccleſiaſtici, quibus præcipuus honor defertur; Duces vero dexteram occupant: quæ latera vices mutant habita adſtantium ratione, ita ut eorum dexteræ reſpondeat ordo Parium eccleſiaſticorum. Aliud obtinebat in antiquis Synodis generalibus, ubi propoſita in medio confeſſu ſacroſancta Evangelia vices Chriſti præſentis gerebant: ad cujus dextram Legati ſummi Pontificis conſidebant, quæ tamen ingredientibus erat ſiniſtra. Poſſet iſtæc obſervatio variis teſtimoniis ex antiquitate petitis in utramque partem illuſtrari, niſi ſatius eſſet ex præ-

ſen-

A ſeoti uſu confirmaſſe locum, imagini Pauli in Bullis plumbeis deſtinatum, ſecundum eſſe tenſendum; priore obtinente Petro, ratione Primatus, ut decebat.

& juſtus commentarius Franciſci Mucantii.

416 *Scripſit olim de argumento eodem, videlicet* de ſanctorum apoſtolorum Petri & Pauli imaginibus *libellum non contemnendum Franciſcus Mucantius* I.C. *Romanus, Gregorio Papa XIII. a ſacris ceremoniis, impreſſum* Romæ apud heredes Antonii Bladii, impreſſores Camerales, anno 1573 *dedicatumque prædicto Pontifici. Libellum ipſum quia rarus eſt atque vrudituram oculis dignus, hic recudi juxta exemplar auctoris, operæ pretium putavi fore, ſervatis etiam citationibus, prout in margine legentur adjecta. Ita præſtitit, reddens Pontifici rationem ſuſcepti a ſe operis.*

Præfatio auctoris ad Gregorium XIII.

417 Cum mihi impoſitum eſſet onus, P.B. perſcrutandi, ſi qua inter ſacros ritus, Apoſtolicaſque cerimonias, emendatione animadverſioneque digna viderentur, quæſtio illa inter multas ſeſe mihi obtulit, jam dudum agitata, ſed nondum plene declarata, utra ex imaginibus beatorum apoſtolorum Petri & Pauli, alteri eſſet rite anteponenda, promiſcuum enim, & varium in picturis, B marmoribus & monetis, pro diverſitate temporum, & locorum ejus rei uſum videram: conſtantiſſime tamen, a priſca vetuſtate ad hæc uſque tempora uſurpatum, tum in plumbeis apoſtolicarum litterarum ſigillis, tum in Pontificio ſacello, ut Pauli imago ad dextram Petri collocetur. Quare non ſine magna id ratione factum, ac per tot annorum curricula, a 101 Romanis Pontificibus admiſſum comprobatumque eſſe ſtatuens, judicabam ſatius eſſe, quæſtionem ipſam ſilentio præterire, quam diſputationum circuitionibus, imbecilliorum mentibus ſcrupulum injicere. Verum quia nuperrime quidam de ea re commentariolum promulgarunt, in quo, licet veram propoſitionem tuendam ſuſcepiſſet, illam tamen [pace eorum dixerim] non ita fortaſſe plane ac dilucide explicarunt, ut eorum animi, qui ſacrarum literarum cognitione non omnino imbuti ſunt, penitus acquieſcere poſſint. Idcirco congeſtis in unum plurimis firmioribuſque auctoritatibus & rationibus, quæ partim ea viri eruditiſſimi G. Cardinalis Sirleti ſermonibus, partim vero ex diverſis probatiſſimorum ſcriptorum monumentis decerpſeram, pro virili conatus ſum C ejus myſterii arcana aliquanto clarius demonſtrare. Quamvis autem initio tacitus ea præmittere decreviſſem; tamen quando hujuſmodi jam quæſtio in vulgus prodiit, expedire viſum eſt, eam paulo diſtinctius, atque apertius declarare; ne ab his, qui ſacra hæc myſteria contemplantur & colunt, de ea dubitari amplius contingat. Ea autem Sanctitatis tuæ integerrimo judicio excellentique prudentiæ ac doctrinæ, quibus humana omnia ſubeſſe debent, prius ſubjicere volui; non ante in alienas manus proditura, quam ab ipſa Sanctitate tua robur & firmitatem acceperint. Qualiacumque illa erunt, P. B. ſupplex Sanctitatem tuam oro, ut ea, tamquam tui beneficiarii (cui exercendarum ſacrarum ceremoniarum munus, paulo ante non minus benigne, quam benefice contuliſti) grati animi indicia, primitiaſque in eo ſtudii genere æqui bonique conſulat. Vale.

COMMENTARIUS D C. J.

DE SANCTORUM APOSTOLORUM PETRI ET PAULI IMAGINIBUS

Auctore Franciſco Mucantio J.C. Cerimoniario Gregorii PP. XIII.

Rationes quæ Petrum præferendas.

QUi contra antiquiſſimum ritum collocandi imaginem beati Pauli apoſtoli ad dextrum Petri apoſtolorum principis latus diſputant, his ferme rationibus moveri ſolent. Nempe in eccleſia militanti ad exemplum triumphantis, ordinem eſſe adhibendum, ut ſcilicet pro cujuſque officio & dignitate, alius alio ſuperior ſit, præſtantioremque gradum obtineat. Conſtat autem dexteram partem in honore ſemper habitam eſſe, perque eam, tum juriſdictionem, poteſtatem & fortitudinem; tum etiam potiora bona, id eſt gloriam felicitatem, beatitudinem, æternitatemque deſignari. Nam & ab ipſo ſeculi exordio, cum ſacerdotium primigenito eſſe annexum, id fuiſſe in uſu videtur, ut ipſi primogeniti, præter alias honoris prærogativas, digniorem locum apud patrem, hoc eſt ad ejus dexteram haberent. Et poſt Chriſti adventum per duos latrones hinc inde a lateribus crucis Domini patibulo affixos ſignificatum fuit. Et in ipſo mundi exitu idem obſervandum fore, certum eſt, cum filius hominis in ſuæ majeſtatis throno ſedens, oves ab hedis ſegregabit, illas quidem in dextera, hos vero in læva ſtatione collocans.

Bellarm. lib. 2. c. 6. Turrecr. l. 1. de eccleſ. c. 10. Glot. penult. l. decernimus 3. C. de ſacroſ. eccleſiis. Bald. Tho ſuper epiſt. ad Hebr. c. 2. can. 21. y. qui Augu. ſtin. ſuper Genſ. lequu. 80. & ſuper Lyrab. ſerm. 2.

419 Quare cum ſublimior inter mortales poteſtas, principatus apoſtolorum, & eccleſiæ gubernatio uni Petro, quaſi primogenito, eaque tripliciter, & ante paſſionem, & circa paſſionem, & poſt paſſionem, Chriſti Dei ore commiſſa fuerint; cumque ipſimet apoſtoli eumdem principem, & Eccleſiæ univerſalem paſtorem agnoverint, & confeſſi ſint, ut Anacletus Papa ait: a Chriſto cum ſanctis evangeliſtæ, apoſtolorum ſeriem recenſentes, ipſum Petrum ſine controverſia ceteris anteponant; ſitque argumentum non ineſficax prælationis, ſcripturæ ordo: nulli dubium eſſe poteſt, tum ea his, tum ex quam plurimis aliis, quæ conſulto omittuntur, auctoritatibus, Petrum & principatu & dignitate ceteris omnibus anteire: quamvis aliqui, vel meritis, vel ſapientia, vel alia de cauſſa, illi pares aut aliquando ſuperiores habiti ſint; quod ſi primus & dignior; poſtulare ordo videtur, ut & nos illum præ ceteris apoſtolis veneremur, ipſiuſque imagini præcipuum locum ſtatuamus. Etenim D. Auguſtinus, dum Cyprianum, quantum ad martyrii gloriam Petrum æquiparaſſe refert, mox ſtatim ſubdit. *Ceterum magis verear debeo, ne in Petrum contumelioſe exiſtam; quis enim neſcit, illum apoſtolatus principatu emineri epiſcopatus præferendum?*

Diſt. 21. c. in novo. dd. ar. c. ſatisfacendo. Glo. in c. quandam verbo præcedentium de elect. in 6. ibi do. F. a. q. 7. Papa

Ratio 2.

420 Quod ex eo quoque clare comprobatur, quod catholica Eccleſia inſtituit, ut quamvis uno eodemque die beatorum apoſtolorum Petri & Pauli ſolemnia concurrant, prius tamen Petri officium eo ipſo die, mox altero ſequenti de Paulo celebretur: tum quia Petrus converſione prior; tum quia dignitate, & gradus excellentia major, quippe cum Eccleſiæ primatum geſſerit. Quod ſane inſtitutum, antiqui auctores Joannes Belethus & Guillelmus Durantes ſcripſerunt.

In Rational. div. off. li. 6. Durand. lib. 7. c. 15

Ratio 3. Ar. Gal. a Glo. ſu. in c. Sa. cill. 22. 1.

421 Et ne plura congerantur; nonne [inquiunt] ipſemet Paulus primas Petro detulit, ſocietatis deinde cum eo jungens, atque evangelii prædicationem conferens, quaſi conſenſum & approbationem con-

A conferens, quaſi confeſum & approbationem ab
C. 7. eo requirens? Ex eo enim, ut D. Hieronymus ait, oſtenditur, Paulum non habuiſſe fecuritatem evangelii prædicandi, niſi Petri & eorum, qui eum eo
Ancha ran. & Turrecr. in cc. epiſt. ad Aug. in Epiſp. l. 3 de concil. Hieroſol. Chron. Anton. tit. 6 ca. 4 § 2 erant, fuiſſet ſeotentia roboratum. Rurſus cum in exitium Simonis magi ambo converſi eſſent, Pauluſque erga Petrum diceret; Meum eſt orare, tuum imperare; nonne manifeſtiſſime, ut Gregorius teſtatur, eum ſibi his verbis ſuperiorem declaravit? Nec vero traditioni huic, quæ ab ipſo ſummo rerum opifice ſanctiſque apoſtolis emanavit, ullam quamlibet antiquiſſimam traditionem aut conſuetudinem adverſari poſſe, conſentaneum videtur: unde multis in locis a diverſis Pontificibus uſu receptum eſt, ut Petri quidem effigiem in dextra, Pauli vero in læva parte poni curarent. Quod in primis, ex antiquiſſima tabula Conſtantini imperatoris (ut ajunt) tempore depicta, quam ipſios D. Petri baſilicæ canonici, etiam nunc diligentiſſime cuſtodiunt, perſpicuum fit: idemque & hodie ex opere vermiculato, Nicolai Papæ IV. ætate ſabrefacto in apſide Lateranenſis eccleſiæ, intpicere licet: ac deinceps Bonifacius VIII. Nicolaus V. Pius II. Sixtus IV. & alii Rom. Pontifices diverſis in locis idem obſervarunt;

B noſtraque tempeſtate in monetis five argenteis denariis, Apoſtolorum capita eodem ordine imprimi videmus: atque id etiam Paris Craſſus olim Piſaurenſis epiſcopus & cerimoniarum præfectus, quam plurimis aliis adductis rationibus, comprobavit.

Paris Craſſus in Epiſtola quæd. ad Leonem 10.

422 Ceterum altius cauſam pervetuſti illius ritus, ut Paulus in dextro fingatur latere, inveſtigantibus, pulcherrima in ejus deſcriptionem argumenta occurrunt: liquido enim apparet, talem ritum non temere aut fortuito irrepſiſſe; quinimmo ad explicanda præcipua quædam ac ſingularia ſanctiſſimi a Deo electi viri merita & virtutes, noſtri exempli eruditionisque gratia a majoribus noſtris introductum eſſe; ut dum oculis earum figurarum ordinem, quaſi præpoſterum intueremur, mente ad altiora myſteriorum conſilia pervenientes, ſanctum & laudabile vetus inſtitutum documentumque agnoſceremus, & ea qua decet veneratione coleremus.

Rationes cur Paulus præferatur.

Raſis a ab antiquitate

423 Si quidem conſtat, eam pingendi conſuetudinem in Eccleſia annos mille ſupra ducentos quinquagi ta uſu receptam eſſe: ut ab ipſis fere naſcentis Eccleſiæ principiis decurriſſe videri poſſit: ea autem, quæ tanta temporis longinquitate munita reperiuntur, tamque altis radicibus invalueruut, etſi nulla alia ratione comprobari poſſent, retinenda nihilominus ampleCtendaque forent: multa enim, quorum ad nos memoria nequaquam pervenit, credendum eſt, priſcis illis patribus, qui ab apoſtolorum ætate ecentiores multo fuerunt, non ignota fuiſſe. *Non omnia* [inquit Auguſtinus] *quæ ab Apoſtolis facta ſunt, etiam ſcripta inveniuntur; verumtamen facta eſſe, ex certis documentis probatur.* Quod & D. Joannis apoſtoli & evangeliſtæ teſtimonio intelligitur. Id vero, quod de longæva illa conſuetudine dixi, manifeſtiſſime probatur auctoritate doctiſſimi viri Petri Damiani, olim Cardinalis epiſcopi Hoſtienſis, qui annos abhinc quingentos ſupra vigioti & amplius floruit; cujus ſcripta non a hinc per vulgi manus tradita, quatenus de re propoſita differunt, quia admodum pia & candida viſa ſunt, hoc loco placuit inſercere. Ejus verba hæc ſunt:

Epiſt. 208 ad Selevenſem. Joan. in ultim. ſui evangelii verbis.

Prov. Dei circa ad Dedicat. templ. abbat.

424 *Occurrit mihi, quod ipſe a me quæſtione propoſita ſæpenumero requiſiſti, cur videlicet in imaginibus picturarum per univerſas adjacentes Romæ provincias, Petrus, qui primus eſt, ad ſiniſtram, ecapoſtolus autem ejus Paulus conſtituatur ad dexteram; cum juxta vulgarem ſenſum, hoc rerum ordo depoſcat, ut Petrus, qui ſenatus Apoſtolici princeps eſt, dexterum Domini latus; Paulus vero, qui junior eſt, ſiniſtrum jure poſſideat: ſed durum eſt valde, ut opinemur, quod tam egregium tamque famoſum apoſtolicæ diſpoſitionis ordinem, inconſulto atque inconſiderate, devota Deo ac religioſa vetuſtas admiſerit; neque enim credendum eſt, ut Conſtantinus Imperator, immo Papa Silveſter, totque poſt eos principes & ſacerdotes in eccleſiaſticæ diſciplinæ litura pervigiles atque ſolertes, hunc ordinem tantorum principum negligendum duxerunt, ſi correptione digum aliquatenus æſtimarent.* Hæc Damianus.

D

425 Atque non propterea non adſunt validiſſimæ rationes, cur id ita factum demonſtretur: inter quas non mediocris ponderis illa eſt, quod Paulus ab antiquiſſima ſtirpe Benjamin (quod latina lingua dexteræ filium ſonat) ordinem duxerit. Jo eo namque quod Jacob ipſum, duodecim filiorum ſuorum poſtremum, Benjamin id eſt filium dexteræ appellavit, typus Pauli præfiguratus eſt, quem ſummus Pater cæleſtis, licet ultimum poſt duodecim alios ad apoſtolatum vocaverit; ei tamen dexteræ ſuæ virtutem plus quodammodo, quam aliis impartitus eſt; nempe fortitudinem, ſapientiam atque eloquentiæ vim, quarum ope gentium populos, quaſi iplo Dei præpotenti brachio ardenter ad Chriſti fidem rapuit: ſicut & per Rachelem illius matrem, quæ eumdem Benoni id eſt doloris ſui filium vocavit, ore prophetico [ut D. Ambroſius teſtatur] demonſtratum eſt, oriturum ex illius tribu Paulum, qui Eccleſiæ filios perſecutione afficeret, & gravi ipſam matrem Eccleſiam dolore vexaret. Quod latius & quidem elegantiſſime, idem Petrus Damianus en in loco proſequitur in hæc verba:

Raſis a Ad Phil. 3.

Geneſ. 45

E

Lib. de Benedict. patriarch. c. 10

426 *Ne ergo ſanctæ hujus hiſtoriæ ordo inordinatus appareat, quod nobis videtur, breviter innoteſcat. Paulum plane de tribu Benjamin fuiſſe, quis ambigat? Benjamin autem Hebraice, Latine Filius dexteræ nuncupatur. Quid ergo mirum, ſi ad dexteram conſtituitur, qui vocabulum dexteræ ex paterno jure ſortitus? Enimvero, ut vetuſtiſſima B. Paulo ſignida congruere videatur hiſtoria, non ſine cauſa Scriptura dicit: Quia egrediente anima Rachel præ dolore, & imminente jam morte vocavit nomen filii ſui Benoni, id eſt filius doloris mei: pater vero appellavit eum Benjamin, id eſt filius dexteræ. Per Rachel namque, quæ Ovis vel Viſum principum dicitur, Eccleſia non immerito deſignatur, quæ nimirum, & ad inſtar ovis innocenter vivit, & per ſtudium contemplationis ad videndum redemptoris ſui ſpeciem mirabiliter inardeſcit. Benjamin igitur naſcente, Rachel mater emoritur, dum, appropinquante ad lucem novæ regenerationis Saulo, perſecutionibus Eccleſia per eum crudeliter impugnatur; ſicut Lucas in Actis Apoſtolorum: Saulus* (*inquit*) *devaſtabat Eccleſiam per domos intrans, & trahens viros ac mulieres, tradebat in cuſtodiam. Congrue itaque Rachel Benoni, id eſt filium doloris mei, vocat; quem Jacob Benjamin, id eſt filium dexteræ nuncupat: quia Paulus, qui mater Eccleſiæ dolor extitit, quique eam quodammodo, dum naſceretur, impugnando peremit, a Deo patre filius dexteræ eſt vocatus, dum divina per eum potentia adverſus gentes, quaſi per ſortem ſuam dexteram dimicavit, verberum jacula violenter intorſit, ſalubres cordium plagas intulit, & per eum devictis ac proſtratis hoſtibus eum gloriæ triumphavit.* Et paulo poſt: *Recte igitur Paulus dexteri juxta Redemptorem lateris obtinet dignitatem, qui divinæ dexteræ non ambigitur exercere virtutē. An non quodammodo dexteram Dei, adverſus diabolum dimicantem, ſe fatetur eſſe? eum dicit: Ego autem ſic curro, non quaſi in incertum, ſic pugno, non quaſi aerem verberans.* Hæc ille.

F

427 Eſt & alia non minus efficax illius ordinis ratio,

ratio, ſanctorum patrum documentis tradita: quia videlicet (ut ſupra memoravimus) per dexteram potiora bona, id eſt ſpiritualia & æterna, per lævam autem temporalia & tetrena ſignantur. Unde fit, ut Paulo, qui ad cæleſtia regna adhuc vivens mortaliſque a Chriſto Deo immortali jam facto, poſt glorioſam aſcenſionem, ſupra humanæ naturæ conditionem raptus eſt, non immerito dexter locus tribuatur. Petrus vero, quem Chriſtus, adhuc inter mortales conſtitutus, ad apoſtolatum vocavit, cuique arcana Dei noſſe, ut Paulo, datum non eſt, hujus myſterii demonſtrandi cauſa, ſiniſtrum aliquando locum retinet. Id quod idem Damianus ibidem inculenter expreſſit, inquiens:

428 *Hoc accidit, quia Paulus ad cælum tertium raptus aſcendit, ubi etiam arcana verba, quæ hominibus loqui non licet, audivit: Quis autem neſciat, quia vita terrena Dei ſiniſtram; cæleſtis autem ſignificat dexteram? ſicut ſponſa dicit in Canticis: Læva ejus ſub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. Læva namque eſſe ſub capite dicitur, quia præſens vita apud rectum quemlibet, ſub mente, quæ procul dubio cogitationum caput eſt, deſpecta calcatur; dextera vero Dei ſponſam amplexare perhibetur, quia dum fidelis & ſancta anima æſtuanti ſui creatoris igne ſuccenditur, velut divinis quibuſdam amplexibus undique confovetur. Qui ergo carnis adhuc fragilitate circumdatus, ad cæleſtem vitam conſcendiſſe cognoſcitur, recte filius dexteræ nuncupatur*, & reliqua.

429 Hoc idem fere & Innocentius Papa III. poſt ipſum innuit, dum eorum adducit opinionem, qui inter Evangeliſtas Matthæo & Joanni ſiniſtrum, Marco & Lucæ dextrum locum pari ratione aſſignant. Ejus verba ſunt: *Quidam tamen duos angulos a ſiniſtris Matthæum & Joannem accipiunt, qui obtulerunt Domino, adhuc paſſibili & mortali; per duos a dextris Marcum & Lucam, qui poſt Aſcenſionem adhæſerunt Chriſto, jam facto immortali & impaſſibili. Per ſiniſtram enim mortalitas, dextram vero immortalitas deſignatur, ſecundum illud: Læva ejus ſub capite meo &c. Propter hanc cauſam in pilturis eccleſiarum Paulus ad dexteram, & Petrus ad ſiniſtram Salvatoris ſtatuitur.* Hæc Innocentius. Quem etiam, eam picturæ formam ſuo tempore artificibus imperaſſe, ex vermiculato emblemate in amplis fornicibus apud majores aras eccleſiarum Petri & Pauli adhuc conſpicimus: exſtantque litteræ, quibus ille de pictore ſibi obeam cauſam tranſmiſſo Venetiis gratias reddit. Innocentii autem verba integre retulit Guillelmus Durantes, addens ex eadem cauſa in bullis Papæ caput Pauli a dextris crucis; Petri vero a ſiniſtris poni. Quod & ante ipſum D. Thomas Aquinas declaravit, his verbis: *Et quia præſens vita ſignificatur per ſiniſtram, futura vero per dexteram, in quantum iſta eſt cæleſtis & ſpiritualis, illa vere temporalis; ideo Petrus, qui vocatus fuit a Chriſto, adhuc in carne mortali poſito, ponitur in bulla Papæ in ſiniſtra parte; Paulus vero, qui vocatus fuit a Chriſto jam glorificato, ponitur in parte dextera.* Eamdem ſententiam, & recentiores approbarunt.

430 Adducit præterea Damianus prædictus & alias duas ejus rei ſignificationes. Alteram quidem; quia cum Paulus onus evangelicæ prædicationis ad gentes præcipue, Petrus vero ad circumciſos ſuſceperint; atque Paulo, cujus merito potiſſimum translata ad gentes Eccleſia dexteram apud Dominum meruit, ſynagoga poſthabita, congruenter ipſi pars dextra aſſignatur. Damiani verba hæc ſunt. *Non ergo immerito filius dexteræ Paulus vocatur, per quem omnis gratiam multitudo, quæ ad dexteram Dei ponenda eſt, ad fidei ſacramenta colligitur: accinctus ſiquidem verbe Dei, quod eſt gladius ſpiritus, hodie quoque & uſque in finem ſeculi dimicat, & tamquam fulmínea Chriſti manus, vibratis cæleſtis eloquii gladiis, rigidas reſiſtentium Deo cervices abtruncat.*

431 Altera ſignificatio eſt, quam idem aliquanto inferius exponit, dicens: *Quamquam & hoc non a myſterio vacet, quod beatus Petrus Dominici lateris ſiniſtram tenet: per illam ſiquidem activa vita ſignatur, & ſicut contemplativa per dexteram, ſic actualis exprimitur per ſiniſtram. Quod autem per brachium Petrum præſens vita, hoc eſt activa figuretur, in hoc precipue demonſtratur, quod ſicut evangelica frequentiſſime teſtatur hiſtoria, & Petrus Dominum plus ceteris diſcipulis diligat, & Dominus non Petro, ſed Joanni potius prærogativam ſpecialis omnino dilectionis impendat: per Joannem quippe contemplativa, per Petrum vero, ſicut dictum eſt, activa vita ſignatur. Quia ſanctis omnes in hac vita ad ſimilitudinem Petri Deum plus amant, & quaſi minus amantur, dum propter eum auras laboris moleſtias perferunt, mortalis tamen adhuc carne circumdati ad amplexus ejus dulcedinem non perſtringunt: illi vero, qui jam cum Deo ſunt, in hoc eum quodammodo minus amant, & magis amantur, dum & pro eo nullos laborum turbines ſentiunt, & tamen tantæ familiaritatis ejus oblectatione perfruuntur. Non ergo mirum, ſi beatus Petrus aliquando partem videatur tenere ſiniſtram, qui & activæ vitæ continet ex Scripturarum auctoritate figurem.* Hactenus Damianus.

432 Sed etſi dexteram partem pro honoris loco interpretemur, adhuc Petrus licet dignitate major & princeps, myſtice tamen in ſiniſtra Pauli, apoſtolorum coryphæi, ponitur, ut inde documentum ſumamus, ſummum Pontificem humilitate decoratum eſſe oportere, ſicut ipſe Petrus fuit juxta illud Evangelicum; *Qui major veſtrum eſt, fiat ſicut minor.* Unde D. Gregorius, *Petrus* (inquit) *a Paulo miacre ſuo reprehenditur, & reprehendi non dedignatur: quia in re factum eſt ſequentis minoris fuit, etiam ut in hoc præiret, quatenus qui primus erat in apoſtolatus culmine, eſſet primus & in humilitate.* Qua de re uſus inolevit, jam inde ab ipſo Gregorio magno introductu, ut ſummi Pontifices ſeipſos ſervorum ſervos appellent: quod & ipſius Pontificis nomen, juxta Hebraicam derivationem oſtendit; ſignificat enim (teſte D. Hieronymo) inclinationem, ut ſcilicet ipſi Pontifices, quamvis ſupra omnes mortales poſiti, meminerint tamen exemplo Chriſti, interdum de ſtatu ſuo declinare, atque adeo humiliter ſeſe ceteris Chriſti fidelibus ſubjicere ac ſubminiſtrare. Eo enim ipſo, quo ſe humiles declarant, majores ceteris eſſe dignoſcuntur: eamque potiſſimum ob cauſam credidere in altari ſacelli Pontificii talem ponendarum imaginum formam perpetuo obſervatam eſſe, ut ſummi Pontifices, factis intervenientes, atque earum figurarum ordinem ſæpius conſpicientes, divini illius præcepti facilius memores eſſent.

433 Illud etiam non omnino alienum videtur, ut tunc dextrum latus Paulo convenire dicamus, cum inter ipſos apoſtolos vel Crucis ſignum, vel Salvatoris imago media interponitur: cum vero idem apoſtoli, vel a lateribus glorioſæ Virginis, vel ſimpliciter nulla inter eos imagine poſita, ſunguntur, Petrum reclius anteponi: cui interpretationi, & myſteria, quæ ſupra relata ſunt, optime quadrant; & ex verbis auctorum, quæ jam recitavimus, idem illos oblectatum ſenſiſſe apparet: Quamquam non perpetuo id fuiſſe conſtet.

434 Hæc

Digitized by Google

A C. J. 434 Hæc tandem fere erant. Pater Beatiſſime, efficaciſſima argumenta, quibus oſtenderetur, ſapienter quidem a noſtris majoribus divorum apoſtolorum picturas, ita ut dictum eſt diſpoſitas fuiſſe: nam levioribus quibuſdam inſiſtere, operæ pretium non duxi; cujuſmodi ſunt illa, quæ Caſſaneua ex Nebriſſenſi grammatico ſumpta adducit, de læva parte pro digniori apud antiquos habita, id potiſſimum in cauſa eſſe aſſeverans, cur Petrus in ſiniſtra, utpote honeſtiori parte locaretur; quin etiam D. Thomæ de ea re ſententiam, tot præclariſſimorum virorum unanimi conſenſu receptam, de qua ſupra mentionem fecimus, temere atque impudenter coarguens. Sed quam in eo ipſe fallatur, ſatis jam ex ſupra narratis declaratum eſt. At vero dexteram omni tempore præſtantiorem eſſe habitam, tum ea ſacræ paginæ obſervatione docuimus; tum etiam ex ipſis Ethnicorum ſcriptis perſpicuum eſſe poteſt: hi etenim, eum ſibi Deos hominesque propitios eſſe cuperent, dexteros illos adeſſe precabantur. Quale illud Virgilii.

Iac. Caſſaneus glorie mu. di p. 2. conſid. 1.

B *Adſis o placidusque juves, & ſidera cœlo*
Dextra ferat. Et turſus,
Et nos, & tua dexter adi pede ſacra ſecundo.

Lib. 4 Æneid. Lib 5. Æneid. Lib. 9. v. 245

Innumeraque alia hujuſmodi, quæ ex antiquis poetis ſcriptoribuſque depromi poſſent.

435 Plinius quoque dextræ religionem quamdam ineſſe teſtatur. Ac ne multa cumulem, ſatis id vel uno exemplo, ex Jugurthæ hiſtoris a Salluſtio deſcripta comprobari poteſt. Inquit enim: *Hiempſal, qui minimus ex illis erat, natura ferox, etiam ante ignobilitatem Jugurthæ, quos materno genere ortus erat, deſpiciens, dextra Adherbalem adſedit, ne medius ex tribus (quod apud Numidas honori ducitur) Jugurtha foret.* Quod ſi fortaſſe obſervatum eſſe aliquando dicatur, antiquitus nobiliores aut digniores in ſiniſtra parte ſediſſe aut ambulaſſe; non id continuo honoris cauſa, ſed vel commoditatis, neceſſitatiſque, aut nonnumquam præſidii, vel cuſtodiæ; vel etiam ob ſpecialem loci conſuetudinem, eveniſſe cenſendum eſt. Quemadmodum de Cyro legimus apud Xenophontem, ſolitum eſſe, eum mediua in convivio accumberet, eum, quem magis honeſtare cuperet, ad ſiniſtram apud ſe ſtatuere, vel quod hæc magis patea inſidiis, vel quia cor ab ea parte locetur, cui qui proximior ſit, charior eſſe videatur: quod & noſtris quoque temporibus in uſu eſſe apud Turcas audivimus, & in celeberrima civitate Bononienſi & alibi conſuetum eſſe didicimus, ut nequaquam C dextra vel ſiniſtra in inceſſibus honori detur, ſed locus tantum patieti proximior, ob deambulandi maxime commoditatem.

Salluſt. de bello Jugur. poſt princ.

436 Ex his ergo jam patere arbitror, non ſolum eam conſuetudinem non eſſe vituperandam, ut effigies Pauli dextram, Petri vero lævam partem poſſideat; ſed ſumme in hoc, ut in ceteris priſcorum ſanctorum patrum ita ſtatuentium, ſapientiam judiciumque eſſe collaudandum. Verumtamen (ut noſtram de ea re opinionem tandem interponamus) non utique id tam religioſe tamque exacte ſervandum eſſe crediderim, ut perpetuo, & ubique Petri imaginem in læva, Pauli in dextera pingendam eſſe affirmem, ſicuti nec ita dextram Petro convenire aſſeveru, ut errori tribuam, ſi qui umquam aliter finxer ni aut fingunt: quod minus quidem recte ſenſiſſe Paridem Craſſum, ea bis, quæ ſupra narravimus, abunde conſtare arbitror: ſed utrumque morem diverſis in locis propter diverſas intelligentias, prout hactenus conſuevit, conſervandum eſſe in poſterum, cenſemus: nihil enim inde pugnans aut contrarium tedundat, quandoquidem, ut ſæpius jam nominatus Damianus ait: eum Petrus ad dextram ponitur, primatus jus, quem inter ceteros ſortitus eſt apoſtolos, honoratur: eum vero Paulus ejuſdem dextri lateris occupat locum, Benjamin, aliaque ſupra narrata myſteria repræſentantur. D

437 Ea autem cum nihil contra fidem, aut contra bonos mores, quinimmo excitationem quamdam & documentum melioris vitæ contineant, conſtantiſſime ſunt retinenda atque approbanda; D. Auguſtino ita docente. *De his, quæ vario per diverſa loca obſervantur, tibi aliqua ferri non eſt neceſſarium: una in his ſalubertima regula retinenda, ut quæ non ſunt contra fidem, nec contra bonos mores, & habent aliquid ad exhortationem vitæ melioris, ubicumque inſtituti vidimus, vel inſtituta cognoſcimus, non ſolum non improbemus, ſed laudando & imitando, ſectemur, ſi aliquorum infirmitas non ita impedit, ut amplius detrimentum ſit.* Nec vero recte dixerit quis, alterius minui majeſtatem aut dignitatem, quod diverſo modo ob diverſas conſiderationes figuretur. Exemplum ex veteri teſtamento de Moyſe & Aaron in promptu eſt; quorum ai er alteri, ſecundum varios ſenſus præponitur. De his D. Ambroſium audiamus. *Moſes ille* (ioquit) *quo nemo præſentius Deum vidit, neque ſurrexit in Iſrael propheta, qui Deum facie ad faciem, ſicut Moſes, videret, ille quo die bus quadraginta cum Deo jugiter & noctibus fuit, cum legem acciperet in monte; ille (inquam) cui Deus dabat, quos loqueretur, ſermones, inventus magis Aaron fratris conſilium, quam ſuum, probaſſe. Fuit ergo quiſquam hominum Moſe prudentior & inſtructior? At ipſum Aaron circa Æthiopiſſæ perſonam erraſſe legimus. Sed hoc ipſum diligentius diſcite, ubi Moſes ſeientia præponderet, ubi Aaron conſilio. Moſes magnus propheta, qui de Chriſto dixit; ſicut me, ipſum audietis; & de quo ipſe Dominus ait, ſi Moſen & prophetas non audiunt, nec ſiquis ex mortuis ad illos abierit, credent. Ergo in cauſa prophetæ præferetur Moſes, ſicut propheta; ubi autem cauſa & munus & officium ſacerdotii eſt, præferetur Aaron, ſicut ſacerdos.* Hæc Ambroſius.

Lib. 2. ad inquiſit. Januarii.

Arg. l. 8 pater §. quidam ff. de adop.

Exod. c. 6. Lib. 1. op. ap. 2.

E

438 Hinc conſuetudo invaluit, dum coram Pontifice maximo, & ſacro Catdinalium ſenatu, vel etiam abſente Pontifice, ſacra fiunt, ut principes quidem laici ad dexterum Pontificalis ſolii latus ſtent: Patriarchæ vero & alii prælati aſſiſtentes, ſiniſtram partem ſedentes occupent: eum tamen iſti procul dubio propter ordinem & dignitatem eccleſiaſticam, eſſent præferandi; prout vere ipſos certis caſibus præcedere videmus. Quid enim aliud ſibi vult hæc ordinis commutatio, niſi ut myſteriorum diverſitas demonſtretur? Porro cum deterum apud ſe latus ſummus Pontifex ſeculi principibus concedit, Pontificiæ majeſtatis declaratur humanitas, illis quidem perilluſtrem locum ante eximios viros patriarchas, primates atque epiſcopos, omni veneratione digniſſimos, tribuens; quibus alioquin præcipuus ubique locus jure debetur; ut eo beneficio ac benignitate allecti, ipſi illuſtres primoreſque orbis proceres, tanto libentius, Chriſti Dei religionem ampleCtantur, ejuſque ſanctiſſimum Vicarium omni pietate venerentur. Idem tamen, non ſedentes, ſed erecti, ibi adſtant, tamquam pro tutela & cuſtodia throni Pontificii parati & vigilantes: ac ne propterea ſedendo viderentur omnino eccleſiaſticis ſuperiores eſſe: quos quidem, licet digniores, ſummus Pontifex, tamquam ſibi magis familiares, in parte humiliori collocat. Rurſus vero illi pro cinerum myſterio piaque adoratione Crucis, poſteriores incedunt, ut in his

C. ſolita exat. de majori & obed. F

ſal-

A ſaltem duobus humiliatis actibus manifeſte ſacerdotio cedentes, demiſſionem animi oſtendant, vereque ſe aliquando inferiores ordine fateantur.

Ratio S. Oc æqualitatem inter ipſos Sanctos.

439 Ut igitur eo, unde digreſſa eſt, jam revertatur oratio; nihil Petri dignitati, auctoritati aut primatui derogatur, cum Paulo de cætera tribuitur; nec Pauli mirificæ electioni, ſapientiæ ac meritis, eum eamdem Petro aſſignamus; ſed ea utriſque aptiſſime conveoit: in quo ineſt mirabile inter ipſos æqualitatis myſterium. Quemadmodum enim, eum ipſum Deum patrem ad dexteram filii

Pſal. 15. eſſe, Propheta ait, divinitatis humanitatiſque differentiam intelligimus; cum vero filium ad

Pſal. 109. dexteram patris ſedere ex eodem Propheta legimus, æqualitatem divinitatis inter patrem & filium interpretamur: ita etiam cum Petrum Paulo præpooimus, Pontificiæ dignitatis culmen; eum

In hem. de ipſis Apoſtol. vero Paulum ad Petri dextram collocamus, æqualitatem gloriæ, qua ob æqualia merita ambo in cælis fruuntur, ſignificari recte dicimus; quos (ut beatus Leo inquit) gratia Dei in tantum apicem inter omnia Eccleſiæ membra provexit, ut eos in

B corpore, cui caput Chriſtus eſt, quaſi gemioum conſtitueret lumen oculorum.

Serm. oct. 66 & 2. q. 7. Beati. Chrem. Aſtenſis. 6. 4.

440 De his etiam D. Ambroſius ita loquitur: *Beati Petrus & Paulus omnes inter univerſos apoſtoles, & peculiari quadam prærogativa præeluſunt: verum inter ipſos quis eos præponatur, incertum eſt. Puto enim illos eſſe æquales meritis, qui æquales ſunt paſſione, & ſimilis eos fides devotionis uniſſe, quos ſimul videmus ad martyrii gloriam pervenuſſe*, & reliqua. *Iſti ſunt*, ut Nicolaus Papa IV. Lennem Primum imitatus, ſcribit, *per quos Evangelium Roma ſpiradit; iſti ſunt ejus paſtores verique poſtores; iſti ſunt, qui una die pro merito, uno loco pro gloria, ſub uno perſecutore, pro parili virtute compaſſi, urbem ipſam glorioſo triumpho martyrii Chriſto Domino conſecravunt; iſti ſunt, qui illam in hanc gloriam provexerunt, ut ſit gens ſancta, civitas ſacerdotalis & regia. De quorum meritis atque virtutibus, quæ omnem loquendi ſuperant facultatem, nihil* (ut idem beatus Leo inquit) *diverſum, nihil debemus ſentire diſcretum; quia illos, & electio pares, & labor ſimiles, & finis fecit æquales.*

S. ſunda mutoris ejus l. 6. Leo Papa in ſerm. de ipſis apoſtolis Petro & Paulo.

Ibidem.

441 Jure ergo optimo ipſa urbs Roma tantos

C principes, quorum æqualiter meritis, cum eſſet magiſtra erroris, facta eſt diſcipula veritatis; quos etiam ambos pariter pro ejus commodo & ſalute tantum laboraſſe conſtat, ut Attilam Dei flagellum, ferociter in ipſam urbem irruentem, etiam ſtrictis gladiis a nefario conatu divinitus occurrentes, expulerint: pari (inquam) utroſque honore, tot beneficiorum memor, & quam gratiſſimo poteſt animo, proſequitur; dignitatemque utriuſque variis in locis viciſſim extollit: atque ipſa Apoſtolica ſedes Romanique Pontifices, antiquiſſimum morem adhuc retinentes, ne major uni, quam alteri honos exhiberi videatur; licet Pauli faciem in dextra, Petri vero in ſiniſtra plumbei ſigilli apponi faciant; tamen in ipſa diplomatum ſcriptura, cui idem ſigillum appendiour, & alias, quoties de iiſdem mentionem fieri contingit, Petrum primo, mox Paulum nominant.

442 Nuperrime autem in regia aula Vaticani, ſtructuræ magnificentia & ſpecie haud facile alteri io orbe ſecunda a Paulo III. olim incepta, nunc demum tua, Gregori, munificentia ac liberalitate, pulchettimo opere, picturis & pavimento, illuſtrata atque perfecta, non inconſulte artifices, ipſorum Apoſtolorum imagioes, non uno modo, ſed viciſſim alterum alteri cedeotem finxerunt, Quod ſi tot, doctrina & ſanctitate conſpicui patres, uter eorum alteri præſtaret, definire auſi minime ſunt, ſed eos æque venerandos eſſe, ſtatuerunt, quis id amplius in contentione ponere audeat? Quare ſatius fuerit præclara eorum admiranda facta mente evolvere; excelſas utriuſque virtutes, vitæ innocentiam, memoranda exempla, divinaque ſcripta, & præcepta ab illis nobis tradita accurate perpendere & contemplari; quantumque in nobis eſt, ut eorum quam ſimillimi efficiamur conſtri; per ſigna ſacraſque illorum imagines in glorioſæ rtis eorum cogitationem aſcendere, cogitando admirari, admirando humiles eos corde rogate, ut nobis apud regem regum, omnium creatorem & moderatorem ſuis ſuffragiis præſto eſſe velint; ut & nos aliquando tantæ felicitatis conſortes eſſe mereamur: ac, quando huius ſanctæ Sedis fundatores ſautoreſq; ſemper extiterunt, eam etiam perpetuo protegere dignentur; & te Gregorium XIII. eorum loco navis gubernacula, divino conſilio, noſtris temporibus regentem, a fluctibus procelliſque defendant; noſtræque & Reipublicæ Chriſtianæ beneficio, tantum principem & paſtorem, in quo nec doctrinam, nec prudentiam aut gravitatem morum, nec optimæ mentis conſcientiam aut gubernandi peritiam, omnibuſque in rebus æquabilitatem, aut ullam denique virtutem deſiderare aliquis jure poſſit, diutiſſime ſervari, eorum iotercelſione & precibus, a Domino contendant.

D

E

AUCTARIUM

Alterum ad eamdem apſidem.

F *Priuſquam quod in apſide noſtra repræſentatur Paulus ad dextram ſedentis Chriſti Domini in throno, & Petrus ad ſiniſtram: alia quoque nonnulla ibidem adhuc ſunt animadverſione digna, quæ vel aut obiter tantum tractavimus; videlicet de crucis gemmata; de libro in manu Domini; de ſandaliis pedum; quatuor fontibus; item de poſitura Pauli ad dextram Petri. Hæc præſentis Auctarii argumenta ſunt, confirmatura quæ jam diximus & lucem allatura illis, quæ non tetigimus. Prodiit ſuper Romæ & in manus meas nuperrime venit (poſtquam tractatus meus de antiqua S. Petri baſilica in Vaticano compoſitus ac majori parte impreſſus eſſet) liber Abbatis Joannis Chriſtophori Bartelli, prædicta baſilicæ Beneficiati, in quo diſſertatur de ſarcophago marmoreo Probi Anicii & Probæ Faltoniæ in templo Vaticano; atque imagines, quæ in illo plures, ſub finem ſeculi IV. (quando Probus vir conſularis & chriſtiana pietate inſignis obiit) fruſtatim adhuc conſpiciuntur, explicare conatus eſt, ſed multa diluvio perſtrictas. Nonnulla in illis ſunt, quæ etiam in apſide noſtra ſimili modo repræſentantur; eaque, præterquam ſi fallor, in Bartelli explicatione, quemadmodum ſupra aliorum aliquot dedi, hic propone*

Alia in apſidem Vaticanam notata.

ex libro Bartelli nuper edito.

De cruce gemmata.

444 *Prima Auctoris obſervatio verſatur circa crucem gemmatam ſenigemmis ornatam, quam in prædicto ſarcophago Salvator mundi ſtans, dextra erectam tenet, quamque apſis noſtra per ſe ſtantem in throno exhibet, uti videre eſt in tabula apſidis pag. 235 & in altera, pag. 141. De ſua Bartellus pag. 40. num. 13. ita ſcribit*: Crux gemmis ornata, quæ in Redemptoris dextra manu conſpicitur, pium ſignat mnrem veterum Chriſtianorum, quibus, ut S. Joannes Chryſoſtomus advertit *in homil. de adorat. Crucis*, ſanctiſſimum hoc ſalutis noſtræ tro-

A J. C. tropæum ex auro, margaritis, gemmiſque effigiare ſolenne fuit: ut ſcirent omnes, crucem, ſontium olim ſuppliciis infamatam, ipſo viſu horrendam, ore neſandam, & horrore cavendam, ex quo eam pro ſalute hominum Chriſtus Redemptor noſter ſponte ſubiit, jam fuiſſe redditam fulgentem, decoram, pretioſam, atque glorioſam; cujus moris meminit etiam Prudentius *contra Symmach. lib.* 1, cum Romam alloquitur, his verſibus:

Agnoſcas Regina libens mea ſigna neceſſe eſt,
In quibus effigies Crucis, aut gemmata refulget,
Aut longis ſolido ex auro præfertur in haſtis.

a Conſtantino M. fo. mento. 441 Hujus autem religioſiſſimi inſtituti primordia referenda profecto ſunt ad Conſtantinum Magnum, qui poſt partam inſignem de Maxentio tyranno victoriam ſanctiſſimæ Crucis virtute, ad illius cultum & venerationem ubique terrarum propagandam, miro ſtudio exarſit, & primus omnium eo ipſomet Romani fori umbilico ſuum erigi juſſit ſimulachrum, quod triumphale Crucis vexillum dextra manu præferebat, nobili hoc inſcripto titulo, ut Baronius tradit *ann.* 312. *tom.* 3.

B *pag.* 79 *edit. Romanæ*.

HOC SALUTARI SIGNO,
VERO FORTITUDINIS INDICIO,
CIVITATEM VESTRAM
TYRANNIDIS JUGO LIBERAVI,
ET S. P. Q. R. IN LIBERTATEM
VINDICANS,
PRISTINÆ AMPLITUDINI ET
SPLENDORI RESTITUI.

Quinimo & in ſuo Conſtantinopolitano palatio crucem auream, pretioſis undique gemmis excultam, locari præcepit; quod Euſebius *lib.* 3. *cap.* 4. *Vit. Conſtant.* his plane verbis memorat: Tantus item, & tam divinus amor Imperatoris animum complexus eſt, ut in ipſo palatii introitu, in ædificio omnium excellentiſſimo, in medio tecti laqueari inaurato, in tabula maxima explicata, ſalutaris paſſionis inſigne ex lapillis pretioſis cujuſque modi, auroque multo polite elaboratis confectum, figendum caraverit.

De voluminibus, quæ tenentur manu. 446 *Habet quoque, uti in ſarcophago, ita & in apſide noſtra, Salvator librum ſeu* volumen, quod ſtans ſupra montem læva manu præfert, qua ſpecia in antiquis præſertim tabulis pictus & ſculptus frequenter occurrit; ſignificat autem novæ legis

C editionem, ab eodem Reparatore noſtro peractam, qui eſt lux mundi & via, veritas ac vita, & liber vitæ. Ita explicatur a Durando *in Rational. lib.* 1 *cap.* 3. & a Ciampin. *de vet. monum. cap.* 27. *pag.* 247. Quod autem Salvator monti inſiſtens exhibeatur, referendum videtur ad ejuſdem novæ legis promulgationem in monte factam, de qua Matth. cap. 5. Neque id myſterio caret; ſicut enim Deus, legis antiquæ tabulas Moyſi traditurus, illum accerſivit in ſummum verticem montis Sinai, ut ab ipſa loci altitudine præceptorum ſublimitas dignoſceretur; ita plane æternus Dei filius majora præcepta oblaturus populo, quem charitate jam liberari convenerat, par erat, ut e montis cathedra cæleſtia doctrinæ ſuæ aperiret exordium; quod S. Auguſtinus *lib.* 1. *de ſerm. Domin. in monte*, his verbis exponit: Si quæritur, quid ſignificet mons, bene intelligitur ſignificare majora præcepta juſtitiæ, quia minora erant, quæ Judæis data ſunt. Et inferius: De hac ergo juſtitia, quæ major eſt, per Prophetam dicitur, Juſtitia tua, ſicut montes Dei: & hoc bene ſignificat, quod ab uno Magiſtro ſolo, docendis tantis rebus idoneo, docetur in monte. Volumina conſimilia, quæ in Apoſtolorum Chriſto aſſiſtentium manibus conſpiciuntur, acceptam ab ipſo facultatem docendi & prædicandi Evangelium omni creaturæ, deſignant; ea autem non incongrue manibus retinent, cum a eodem Salvatore moniti fuerint facere & docere, ut advertit Ciampinus loco proxime citato. D

Deſignatunicarum & palliorum. 447 *Imagines quoque Chriſti Domini & Apoſtolorum in apſide noſtra, æque ac in ſarcophago*, tunicatæ ac palliatæ apparent, quales in ſingulis fere cœmeterialibus tabulis inſpiciuntur. Eo indumenti genere uſum fuiſſe Redemptorem noſtrum, ſatis aperte tradit Euthymius in illa Joannis verba: Surgit a cœna, & ponit veſtimenta; ubi hæc ait: veſtimenta, hoc eſt, pallium: nam ad ſolemnes exuviæ aliquid operis facturi. Euſebius autem *lib.* 7. *cap.* 14. & Sozomenus *l.* 5. apud Cæſaream Philippi ad ſua uſque tempora æream Chriſti Domini ſtatuam pio ſtudio mulieris, a ſanguinis profluvio euratæ, illi erectam ſtetiſſe teſtantur; quæ quidem ſacra imago tunicam ac pallium præferebat. Apoſtolos itidem hoc eodem indumenti genere uti conſueviſſe, ex illis Domini verbis apud Matthæum *cap.* 5, perſpicue comprobatur: qui vult tecum (inquit Chriſtus) judicio contendere, & tunicam tuam tollere, dimitte ei E & pallium. Et Matth. 16. Nolite poſſidere duas tunicas. Inde vero, nimirum a Chriſti & apoſtolorum exemplo, clerici morem ſumpſerunt deferendi tunicam & pallium, quibus noſtra etiam ætate communiter indui ſolent, ut notat Aringhus *lib.* 6. *cap.* 28. *num.* 1. Erat olim pallium propria veſtis philoſophorum, præcipue Græcorum; hinc Chriſtiani, qui veræ ſapientiæ ſectatores ſe profitebantur, ab ipſis naſcentis Eccleſiæ primordiis pallium, tamquam convenientem ſuæ profeſſioni habitum uſurparunt.

ex ſanct. Patribus. 448 Quod Tertullianus in ſuo eruditiſſimo opuſculo de Pallio fuſius explicat, & poſtquam de illius forma, uſu, & laudibus ſubtiliter & copioſe diſſeruit, tandem de ſe ipſo, relicta gentilitate ad Chriſtianam Religionem converſo, quod togam, commune Romanorum indumentum, abjecerit & pallium ſumpſerit, hæc ait in fine opuſculi. At ego jam illi *pallio*, etiam divinæ ſectæ & diſciplinæ commercium confero: gaude pallium & exulta; melior jam te Philoſophia dignata eſt, ex quo Chriſtianum veſtire cœpiſti. Quid autem pallium myſtice ſignificet, S. Ambroſius *de Virgin. lib.* 3. F diſerte nos docet his verbis: Caveamus igitur, ne lapſus noſter vulnus Eccleſiæ ſiat: ne quis a nobis pallium auferat, hoc eſt, amictum prudentiæ, inſigne patientiæ, quo mollioris ambitio veſtis exuitur. Qui enim mollioribus veſtibus induuntur, in domibus regum ſunt. Nobis autem pallium dedit Chriſtus, quo apoſtolos ſuos, & corpus ſuum ipſe veſtivit. Quod denique jubet te dare, ſi quis a te tunicam petat, ut dimittas ei & pallium, id eſt, inſigne philoſophiæ tuæ tradas, & quaſi amictu prudentiæ tuæ eum, qui ante nudus fuerat, circumveſtias.

De ſandaliis in picturis. 449 *In ſarcophago, inquit Bottarus (puta etiam in apſide noſtra, quamvis non ſatis diſtincte expreſſum ſit)* Salvatoris & apoſtolorum aliorumque Sanctorum pedes teguntur ſandaliis; quod certe non ad ſculptoris placitum factum credas, nec ad temporum mores vel regionis referendum, ſed potius ad ejuſdem Domini noſtri mandatum, qui *Marc. cap.* 6. præcepit apoſtolis, ne quid tollerent in vias, niſi virgam tantum: non peram, non panem, neque in zona æs, ſed calceatos ſandaliis; & ne induerentur duabus tunicis. Sandaliis igitur ex præ-

cepto

A cepto Domini apoſtolos, quio etiam ipſum Dominum uti conſueviſſe, tum hæ, tum plures aliæ antiquiſſimæ eorum imaginea luculeoter oſtendunt. Ideo vero Salvator ſandalia geſtiſſe, eorumque uſum apoſtolis injunxiſſe ferunt, quia in Palæſtinæ præſertim regione ejuſmodi calceamenti genus ab infimæ ſortis dumtaxat hominibus, ac egeoia uſurpabatur: quales profecto Dominus ſectatores ſuos eſſe, palamque exteriori etiam corporis cultu ſemetipſos exhibere, in primis cupiebat, ut tradit Aringhus *Rom. ſubterr. lib. 6. cap.* 28. Quid autem ſandalia ſignificent, Beda *in epiſt. ad Epheſ. cap.* 6. his verbis exponit: Marcus dicendo calceari apoſtolos ſaodaliis, vel ſoleis, aliquid hoc calceamentum myſticæ ſignificatiooia habere admonet, uc pes oeque tectus ſit, neque oudus ad terram, id eſt, ne occulteturEvaogelium, nec terrenis commodis inoitatur. Hoc idem evaogelicæ prædicationis myſterium in ſandaliis agooſcit & explicat S. Aoſelmus *in Matth. homil.* 3.: Calceamentum eſt totum Evangelium. Apoſtoli dicuntur habuiſſe ſandalia, quæ ſubtus ſolcas habent, deſuper vero aperta & ligata corrigiis, quia pedes apoſtolorum ſuot calceati in præparatione Evangelii pacis. Evange-

B lium debet prædicatores muoire, oe terrenis adhæreant, ſed debet eſſe apertum audientibus, ad quos eunt. Eidem plane ſententiæ adſtipulatur Albinus *de divinis Offic.* ubi hæc ait: Saodalia dicuntur ſoleæ; eſt autem genus calceamenti, quo induuntur miniſtri Eccleſiæ, ſubterius quidem ſolea municos pedes a terra; ſuperius vern operimentum habens; ſignificat autem miniſtrum verbi Dei non debere terrenis incumbere, ſed potius cæleſtibus inbiare, & prædicationem ſuam nulli occultare.

De 4. fontibus ſub monte fluentibus.

450 Quatuor fontibus (*ſmat illi ſimiliter & in ſarcophago & in apſide*) ſeu potius fluminibus, a monte, cui Salvator inſiſtit, ſcaturientibus, deſignari opinamur, quatuor illa Paradiſi celeberrima flumina, de quibus io Geneſi *cap.* 2. Et fluvius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum Paradiſum, qui inde dividitur in quatuor capita. His autem quatuor fluminibus, ab uno fonte de loco voluptatis egredientibus, jugiterque fluentibus ad irrigandam ſuperficiem univerſæ terræ, ſacra quatuor Evaogelia ab uno Domino Salvatore, qui eſt fona vitæ, per oniverſum mundum diffuſa, myſtice præ-

C notari, uoa eademque eſt omoium fere patrum ſacrorumque interpretum ſenteotia; inter quos S. Eucherius *in cap.* 3 *Geneſ.* hæc ait. Quatuor Paradiſi flumina quatuor ſunt Evangelia ad prædicationem cuoctis gentibus miſſa. Idipſum tradit etiam diſertiſſimus Cyprianus *tractat. de ablut. ped.* hæc dicens: Hinc egredientia quatuor Evangelii flumina per univerſum mundum regenerationis evehunt lavacrum. Et *Epiſt.* 73. *ad Juban.* Haa arbores rigat quatuor fluminibus, id eſt Evaogeliis quatuor, quibus Baptiſmi gratiam ſalutaris cæleſti inundatione largitur. Idem plane Theodoretus affirmat io illa Regii Prophetæ verba; flumioisimpetus &c. Fluvium (ioquit) hic Evangelicam prædicationem nuncupavit: ſicut enim Paradiſi ſoos io quatuor flumina diviſus eſt, eodem modo hic Dei fluvius inſioitos habuit & innumersbiles rivos, qui percurrerunt omnes hominum gentes. Porro Innocentius Papa III. *in ſermone, quem habuit in feſto S. Gregorii Magni*, iiſdem fluminibus divinarum ſcripturarum fluenta, earumque myſticos ſenſus ſignificari, his verbis tradit: Fluvius inde progrediens eſt ſacra Scriptura, quæ per Spiritum ſaoctum eſt edita & expoſita. Sicut enim fluvius ille dividitur in quatuor capita, ſic Scriptura ſanctа in quatuor ſpecies, Hiſtoriam, Allegoriam;

Anagogeo, & Tropologiam. Hæc Innocentius. D

451 *De poſitura imaginum S. Petri & S. Pauli, ſi-* C. J.
linis ad ſiniſtram, hujus vero ad dextram Chriſti Sal- *Cur Paulus ad dextram Petri.*
vatoris in apſide noſtra, multa jam diximus, & tra-
ctatum Franciſci Muconcii illa de re dedimus. Eam-
dem poſituram habet ſarcophagus; in quam Bottel-
lus ea variis ſcriptoribus ac ſua quoque ingenio com-
mentatur ſequentia. Inter Sarcophagi imagines animadverſione digna videtor inverſa atque præpoſtera collocatio SS. Apoſtolorum Petri & Pauli: hic enim ad dextram, ille vero ad ſiniſtram Salvatoria conſtitutus apparet, ut Petri calvitiesoſtendit, qua ferme ſpecie eum a priſcis uſque temporibus pingi conlueviſſe ootat Molanus *de ſacr. Imagin. lib.* 3. *cap.* 21. Perantiqua ſane eſt, & multorum torſit ingenia, quæſtio; Cur Paulus in pleriſque veteribus ſignis & imaginibus, quin etiam hodie in Apoſtolicis diplomatibus, a dextris Petri collocetur: cum juxta vulgarem ſenſum hoc rerum ordo deposcat, ut Petrus, qui Senatus apoſtolici Princeps eſt, dexterum latus teneat, Paulus autem, qui junior eſt, & illi poteſtate inferior, ſiniſtrum jure poſſideat, ut ait D. Petrus Damiani, qui omoium primus, *in epiſtola ad Deſiderium*, quæſtionem hanc diſcutiendam ſibi propoſuit. Variæ quidem ſunt circa ejuſmodi morem eccleſiaſticorum ſcriptorum ſententiæ, quas operæ pretium ducimus hic pauca perſtringere. E

Ab parte ſiniſtra dignior fit, quam dextra.

452 Opinantur quidam ideo Petrum in ſiniſtra collocari conſneviſſe, quia pars læva vel ſiniſtra apud veterea cum Romanos, tom Græcos, quin etiam apud Hebræos, dignior atque nobilior dextra in ſacris habita fuerit; quod multis allatis argumentis & exemplis ſuadere cooatur, præ cæteris Cbalanæus *in Catalog. glor. mund. part.* 3. *conſ.* 2. Goropius Becaous *lib.* 3. *Hieroglyph.* Baron. *ann.* 325. *tom.* 3. Bin. *in annotat. ad Concil. Nicæn.* Macrius *in ſua notitia Vocabul. Eccleſ. verb. Bulla.* Sed multo copioſius, ac eruditius omoibus ſioiſtræ manus dignitatem probare nititur Antonius Nebriſſenſis *in annot. ad quinquag. ſcripturæ loca.*

453 Hæc autem opinio a pluribus aliis, & præſertim ab eruditiſſimo Allatio *de Eccleſ. Occident. & Orient. perp. conſenſ. lib.* 1. *cap.* 6. *num.* 7. *& ſeq.* Macedo, *de ſlovibus Petri & poteſt. Roman. Pont. in Bibliotheca Max. Roccobert. tom.* 12. & Mucantio *in ſuo taedito opuſculo de Imaginibus SS. Petri & Pauli*, docte, ſolide, & copioſiſſime conſutatur, ſimulque ſtatuitur dextram multo digoiorem, præſtantioremque apud omnes populos ſemper habitam fuiſſe. Idipſum ſentire videtur etiam S. Petrus Damiani, qui propterea ratus, non inconſulta a religioſa antiquitate digninem locum Paulo fuiſſa tributum, ad alias myſticat ejuſmodi moris rationes examinandaa convertitur. Porro hujus ſententiæ ſectatores arbitrantur, Paulum Petro olim fuiſſe prælatum, & nunc maxima in apoſtolicis diplomatibus anteferri, honoris gratia; cujus honoris ſex potiſſimum rationes proponunt. F

Honoris cauſa Paulus Petro præfertur?

quia utilior fuerit Eccleſiæ?

454 Prima eſt, quia Paulus plus Eccleſiæ profuiſſe videtur, quam Petrus; plures enim ex gentibus ad Chriſti fidem adduxit: plures Provincias ſummo cum labore peragravit: plura ſcripcra, eaque utiliſſima nobis reliquit. Eccleſia vero in colenda Sanctorum memoria æque reſpicit gradum honoris, quem habueruot in terris; ac utilitatis, quam poſteris attulerunc. Cum autem gratitudinis cauſa eos honorer, illit majorem cultum defert, quibus plus debet. Certe Stephaous & Laureotius Diaconi tantum erant, quorum ille S. Jacobo epiſcopo & apoſtolo, iſte S. Sixto ſummo Pontifici minoiſtravit, & tamen Eccleſia magis honorat Stephanom, quam Jacobum; magis Laurentium, quam Six-

Atum, quia clariſſima horum Diaconorum martyria
C. J. ſoti Eccleſiæ mirifice præluxerunt. Pari ratione S. Hieronymus & S. Thomas Aquinas ſimplices Presbyteri fuerunt: Antonius, Benedictus, Franciſcus, ne Presbyteri quidem, & tamen ab Eccleſia, quod ad cultum attinet, multis ſanctis epiſcopis, & martyribus, & ſummis etiam pontificibus præponuntur; quoniam illi ſcriptis libris, iſti Ordinum religioſorum inſtitutione plurimum Eccleſiæ profuerunt. His plane verbis primam hanc rationem explicas Cardin. Bellarminus *de Roman. Pontif. lib.* 1. *cap.* 27.

qui præfiguratus in Benjamin.

455 Altera ratio eſt, quia Paulus de Tribu Benjamin erat, & in ipſo Benjamin demonſtratus ac typice expreſſus in Scripturis; porro Benjamin, etſi poſtremus erat inter filios Jacob, tamen & a patre filius dexteræ eſt appellatus, & a Joſeph omnibus fratribus antepoſitus, ut habetur in Geneſi *cap.* 35. & 42. Cui quidem rationi, a Petro Damiani primum excogitatæ, & mox admiſſæ a Bellarmino, *ubi ſupra*, Menoch. *Stromat. lib.* 1. *cap.* 21. Caſal. *de vet. fac. Chriſtian. rit. cap.* 2. & pluribus aliis, plane conſonant carmina poſita in argenteo ciborio ſacriſtiæ Lateranenſis eccleſiæ, in quo veneranda capita SS. Apoſtolorum Petri & Pauli
B aſſervantur, eo inter ſe ordine collocata, ut Paulus dexterum, Petrus autem ſiniſtrum locum teneat, teſte Soreſino *in ſuo opuſculo de iiſdem ſacris capitibus cap.* 1. Sunt autem carmina hujuſmodi.

Cedit Apoſtolicus Princeps tibi, Paule: vocaris
Nam dextræ datus, vas, tuba clara Deo.

quia doctor gentium præcipuus:

456 Tertia ratio eſt, quia Paulus Doctor gentium præcipue fuit, Petrus autem Judæorum: ut igitur ſignificaret Eccleſia, Gentiles Judæis antepoſitos eſſe ab eo, qui dixit, major ſerviet minori, Paulum Petro antepoſuit. Ita Bellarminus, Menochius & alii præclari.

quia a cælo vocatus ad apoſtolatum

457 Quarta ratio eſt, quia dextera ſignificat vitam cæleſtem, ſiniſtra vero temporalem; unde non immerito dexter locus Paulo tribuitur, qui de cælo vocatus fuit a Chriſto immortali & regnante ac ſedente ad dexteram Patris; & vivens adhuc ad cæleſtia raptus eſt. Petrus autem vocatus fuit a Chriſto, adhuc mortali carne circumdato, & quodammodo in ſiniſtris conſtituto, ideoque illi ſiniſtra aſſignatur. Hanc rationem maxime probat S. Thomas *in epiſt. ad Galat. cap.* 2. *lect.* 1. ubi hæc
C ait: Petrus, qui vocatus fuit a Chriſto adhuc in carne mortali poſito, ponitur in Bulla Papæ in ſiniſtra parte; Paulus vero, qui vocatus fuit a Chriſto glorificato, ponitur in dextera: eamque rationem allegant etiam Perrus Damiani *ubi ſupra*, Innocentius III. *ſerm. de Evangeliſtis.* Duraodus *in Rationali. l.* 7. *c.* 44. Menochius & Caſalius, locis proxime citatis.

item ut exaltetur Petri humilitas:

458 Quinta ratio eſt, ideo Petrum collocari a ſiniſtris, ut illius humilitas ac modeſtia, qua maxime excelluit, hoc exemplo declaretur, ſimulque documentum ſumatur, Pontificem Maximum ooo alia virtute magis, quam humilitate præditum eſſe oportere; quod ipſe paſam profitetur, dum in omnium apoſtolicarum literarum exordio ſe ſervum ſervorum Dei appellat. Hanc rationem attingunt præ cæteris Mucantius. Caſalius & Soreſinus, locis præallegatis, eamque fuſius, ac erudite comprobat Dominicus Raynaldus *apud Allatium de Eccleſ. Occid. & Orient. perpet. conſenſ. lib.* 1. *cap.* 6. *num.* 12.

& ob æqualitatem meritorum utriuſque

459 Sexta demum ratio eſt, quia dum Paulus Petro præponitur, ſignificari poteſt, hos apoſtolos eſſe meritis æquales: nam & Scriptura æqualitatem inter Filium & Patrem ſignificat, dum Filium docet ad dexteram Patris ſedere. Ita Caſalius & Soreſinus, qui ad aſſumptum comprobandum ſequentia carmina ſubdit.

Biſſenos inter Proceres duo lumina, per quos D
Roma potens magni ſuſtinet orbis onus.
Seu dextra, lævaque ſedent, par gloria utrique,
Par honor, & laus eſt: ſtat bene quiſque loco.

non ex arbitrio picturum ſed poſitu ſanctorum.

460 Porro alii in longe diverſam abiere ſententiam. Opinati enim ſunt ſculptorum, pictorumque hallucinatione, ac imperitia morem hunc in eccleſiam invectum eſſe, nullaque prorſus venerandæ antiquitatis auctoritate fulciri. Ita præ ceteris Antonius Caraccinlus *in ſua epiſtola apud Allatium, ubi ſupra, num.* 3. Hæc tamen opinio paucos habet ſuffragatores, eamque, ut futilem, rejicit idem Allatius. Cum enim (ait ipſe) iconum iſte ſitus honeſti, aut oudius tertius, vel avorum noſtrorum memoria cœperit, ſed multo Petri Damiani antiquiora tempora agnoſcat; ſi error id ſculptorum aut picturum in Eccleſiam irrepſiſſet, & emendaſſent ſummi Pontifices, & ſcriptores cauſam hujuſce prælationis tam ſedulo atque anxie quærere deſiſſent. Paris autem de Graſſis apud eumdem Allatium non modo id conſulto factum affirmat, verum etiam ejuſmodi moris originem referendam putat ad monachos S. Benedicti, qui eum celeberrimo divi Pauli de Urbe templo præeſſent, ſuoque tutelari plus æquo favere vellens, ipſi digniorem locum aſſignare cœperunt. Paridis tamen ſententiam in eo, quod ad hujus conſuetudinis primordia ſpectat, nequaquam ſubſiſtere vel ex hoc ipſo Probi E
Aoicii ſarcophago manifeſte colligitur, in quo Paulus ad Petri dexteram locatus eſt; has enim imagines, cum ſub exitum quarti ſeculi ſculptæ fuerint, Benedictinæ familiæ ortum præceſſiſſe, nemo negaverit.

Paulus ita ſemper a dextra Petri collocatus.

461 In hac opinionum varietate quid ſtatuendum ſit, præſtantioris ingenii judicio relictum velim. Illud tamen ſilentio prætereundum non eſſe arbitror, conſuetudinem hanc ponendi effigiem Pauli ad dexteram Petri, in Eccleſia non fuiſſe perpetuam, atque conſtantem. Id in primis perſpicuum fit ex antiquiſſima tabella, S. Silveſtri ævo depicta, quæ in baſilica Vaticana ſumma cum religione cuſtoditur; in ea enim Petrus ad dexteram Pauli collocatus aſpicitur. Multa alia conſimilia antiquitatis exempla recenſet Allatius, *ubi ſupra num.* 8. eumdemque ordinem a Nicolao IV. Bonifacio VIII. Nicolao V. Pio II. Sixto IV. & aliis Romanis Pontificibus in collocandis utriuſque apoſtoli ſignis perpetuo obſervatum fuiſſe, oota vit Mucantius. Noſtra etiam ætate in Pontificiis numiſmatibus Apoſtolorum capita eadem plane ſpecie exſcudi manifeſtum eſt; quin & in ipſa Vaticanæ baſilicæ area veteres ſtatuæ marmoreæ SS. Petri & F
Pauli ita collocatæ cernuntur, ut hic ſiniſtram, ille vero dexteram partem obtineat. Et quotieſcumque in ejuſdem baſilicæ altaribus argentea vel ænea utriuſque apoſtoli ſimulacra fidelibus colenda proponuntur, Petrus in dextero, Paulus autem in ſiniſtro latere conſtituitur. Contra vero dum Pontifex Maximus in ipſa baſilica ſacris ſolemnibus operatur, ſtatua Petri in ſiniſtra, ſtatua vero Pauli in dextera parte ponitur, idemque ordo in pontificia capella ex antiquiſſimo more ſervatur. Inſuper Paulus II. & avorum noſtrorum memoria Paulus itidem V. S. Pauli ſtatuam alicubi a dextris S. Petri locari, aut juſſerunt aut paſſi ſunt: quod in honorem apoſtoli, cujus nomen gerebant, feciſſe perhibentur, & de Paulo II. expreſſe tradit Mucantius.

Petrus major poteſtate, Paulus ſapientia.

462 Hanc autem varietatem & inconſtantiam, probabili ratione ſubniixam, opinatur Cardin. Bellarminus, & per eam ſignificari ait, ſummos hos Apoſtolos vel pares eſſe inter ſe, vel certe ignorari, uter alteri præſtet. Nam etſi Petrus major fuit poteſtate,

A ſtate, Paulus tamen major extitit ſapientia: ut elegan-
ter monet S. Maximinus *ſerm. ultim. de SS. Petro, & Paulo*; ubi Petro clavem potentiæ, Paulo clavem ſapientiæ traditam eſſe dicit. Hinc S. Leo *ſerm. 1. de Natali Apoſtolor.* Hos, inquit, gratia Dei in tantum apicem inter omnia Eccleſiæ membra provehit, ut eos in corpore, cui caput eſt Chriſtus, quaſi geminum conſtituerit lumen oculorum: de quorum meritis, atque virtutibus nihil diverſum, nihil debemus ſentire diſcretum, quia illos, & electio pares, & labor ſimiles & finis fecit æquales. Eaque forte ratione ſummus olim Pontifex in Natali die SS. Apoſtolorum non in baſilica ſantum Petri in Vaticano, ut hodie, ſacris operabatur, verum etiam in baſilica Pauli via Oſtienſi, ſacra vota duplicare conſueverat, teſte Prudentio *hymn. 12.*, cum ait:

Traſtiberina prius ſolvit ſacra pervigil ſacerdos
Mox huc recurrit, duplicatque vota.

Quem Prudentii locum explicans Menochius *Stromat. par. 4. cap. 97.* hæc inquit: Pontifex primum adit eccleſiam S. Petri, ibique ſolemnia ſacra peragit; movet templum S. Pauli pergit, ibidem ſacra
B vota duplicaturus. Idipſum de varia ac myſtica imaginum utriuſque apoſtoli collocatione ſenſiſſe videtur Petrus Damiani, dum ait: Cum Petrus ad dexteram ponitur, peimstus ejus inter apoſtolos honoratur; cum vero Paulus in Benjamin, qui filius D dexteræ nuncupatur, redolet ſacramentum. Itaque, ut Mucantius concludit, nihil Petri dignitati, auctoritati aut primatui derogatur, cum Paulo dextera tribuitur; nec Pauli mirificæ electioni, ſapientiæ ac meritis, cum eamdem Petro aſſignamus; ſed & utriſque aptiſſime convenit, in quo toeſt mirabile inter ipſos æqualitatis myſterium. Quemadmodum enim, cum ipſum Deum Patrem ad dexteram Filii eſſe, Propheta ait, divinitatis humanitatiſque differentiam intelligimus: ita etiam, cum Petrum Paulo præponimus, Pontificiæ dignitatis culmen; cum vero Paulum ad Petri dexteram collocamus, æqualitatem gloriæ, qua ob æqualia merita ambo *in* cælis fruuntur, ſignificari recte dixerimus. J. C.

463 Ceterum quæ de utriuſque apoſtoli paritate dicuntur, non ita accipienda ſunt, ut conſtituant omnimodam inter eos æqualitatem ſine ſubordinatione & ſubjectione ſancti Pauli ſub ſancto Petro in poteſtate ſuprema & regimine univerſali Eccleſiæ; hanc enim propoſitionem, a novatoribus magnopere olim ſtudio propugnatam, Innocentius X. P. M. ut hæreticam, graviſſimo decreto edito 24. Januar. 1647. confixis damnavitque. *Hactenus Bataillus*, E *quem qui volet, inſpicias & figuras etiam conſideret.*

DISQUISITIO

IN SUPPLEMENTUM CHRONOLOGICUM,

Quod Chronico Sigeberti Gemblacenſis ſubjungi ſolet, ſub nomine Roberti de Monte.

PARS PRIMA.

Quis ille Robertus ſit, quando vixerit, quid chronici ſcripſerit.

Damus hic promiſſam ſecundo loco.

D*Eductis hactenus, quæ ad ſanctorum Apoſtolorum Principis Petrum & Paulum quodammodo ſpectant, elucidatiſque aliquatenus rebus veteſtis, quæ in prima B. Petri baſilica in Vaticano Romæ, a Conſtantino Magno magnifice conſtructa, a S. Silveſtro Papa nomine ejus ſolenniter dedicata, olim extiterunt; ſubjectis nunc pauca, quæ etiam*
C *ad Supplementum Junii, in quo verſamur, videri poſſunt pertinere, quæque ego Parte prima hujus Appendicis pag. 83. init. A promiſſi hic danda. Recognoſcens enim ebiter ſcripta Magiſtri noſtri de S.*

In Supplementum chronolog. Roberto de Monte poſſim aſſerti-tum.

Norberto tomo 2. Junii, in iiſque ſalegens elogium Viri ſancti, e Supplemento Roberti de Monte depromptum, relatumque ibi ad ſeculum XIII.; judicavi ex meis in Supplementum Roberti annotatis, elogium iſtud ad ſeculum XII. eſſe referendum, ipſumque Supplementum illud non eſſe ſcitus Roberti, utpote qui ad ſeculum XIII. non ſupervixit; diviſique totum in tres ſectiones, quarum prima ab anno MCXIII., quo Sigebertum obiiſſe conſtat, pertingit ad annum circiter MCLV.; altera inde proſequitur uſque ad MCLXXXVI., quo obiit Robertus; tertia denique abſolvit reliqua uſque ad annum MCCX. Primæ ſectionis collector ignotus mihi eſt; ſecundæ, eſt Robertus; tertia monachum eſſe Gemeticenſem, conabor oſtendere. Citavimus quoque ex eodem Supplemento in Commentario noſtro ad Acta B. Floræ virginis tom. VI. Junii pag. 99., nonnulla de S. Amatore, & alibi alia; quæ ut diſtinctius intelligantur, cujus auctoris ac temporis ſint, præſtemus premiſſa.

Voſſius abſolvitur Ro-

2 *Adverſabuntur dictæ ſententiæ meæ omnes qui ab Gerardo Joanne Voſſio, licet in talibus verſato, ſta-*

bunt. Scribit namque ille in Hiſtoricis Latinis pag. 450 editionis Batavo-Lugdunenſis, anno MDCLS. *curatæ, in hunc modum*; Stephani & Henrici II. *Angliæ regum, temporibus (regere prior cæpit anno* MCXXXVI., *poſterior regnare deſiit* MCLXXXIX.) claruit Robertus de Monte Michaelis, ita dictus, F quia cœnobii hujus Abbas fuerit. Patria erat Normannus, atque ut Boſtonus Burienſis prodidit, reliquis geſta Walwani; adhæc geſta Wsradoci; item Chronicorum opus; quod, ut Thomas Rudburnus & Joannes Lelandus teſtantur, perduxit uſque ad annum MCLVIII. Diverſus eſt a Roberto Monteoſi Abbate, itidem Normanno, quem Sigebertum continuavit, ut ſuo loco dicemus. *Videlicet pag. 446. ubi ſic habet:*

Supplementum eſt,

Forte abbatis montis S. Michaelis

3 Imperante Ottone IV., qui Philippo ſucceſſit anno MCCVIII. fuit Robertus Montenſis, abbas Normannus Gallus: unde & in quibuſdam Mss. vocatur, Robertus abbas de Normannia; uti in eo quod eſt in Bibliotheca publica Cantabrigienſis academiæ. Aliis quoque (*citat. in margine Miræum in Chron. Ord. Præmonſtr. pagin. 16., & Meyerum. in Annal. Flandriæ ad ann.* MCXLVIII.) vocatur Robertus Normannus, abbas Montis Navalis; vel ſimpliciter, Robertus abbas Montis Navalis. Continuavit is Chronicon Sigeberti uſque ad annum MCCX. A Joanne Lelando, quem & Poſſevinus ſequitur, traditum eſt, continuaſſe ab eo Chronicon Sigeberti uſque ad annum MCLVIII.; atque ipſum tum temporis claruiſſe. Sed duobus & quinquaginta annis ultecius proceſſiſſe, nemo negabit,

adjudicat vero eadem Roberto Montenſi, alibi Abbati Britonnenſi,

A qui Appeodicem eam inſpexerit. Idem Poſſevinus conſignaſſe ait, tum geſta Marodoci, tum etiam Maluwani. Nimirum confudit duos Robertos Monteceſes Normannos, quorum uterque abbas, ſed unus cœoobii S. Michaelis, idque temporibus Stephani regis & Henrici II: alter abbas Abrincenſis, idque temporibus Henrici II, Richardi I, & Joannis regis.

J. C.

nullius autoritate oſtendens, falſam eſſe illam in multis fuiſſe.

4 *Producit hic Voſſius duos Robertos Abbates Montenſes, Normannos, ſcriptores ambos, nullo alio diſcrimine, quam quod alter, quem priorem ætate facit, fuerit Abbas* S. Michaelis; *alter vero, ætate paulo poſterior, Abbas* Abrincenſis; *neutrius interim diem annumve aſſignans obitualem; nullum indicans auctorem, ex quo diſcrimen illud hauſeris; nullum, qui Roberti abbatis Abrincenſis meminerit. Plauſibilem elucidationis rem poſtulat. Sammarthani in Abbatiis Galliæ nullam* Abrincenſem *abbatiam, hoc ſaltem ſub titulo, agnoſcunt: agnoſcunt vero abbatiam* S. Michaelis de moote Tumba in periculo maris, *ejuſque abbates annumerant: quos inter recenſentur* decimus ſeptimus, Robertus de Torigny; vulgo dictus Robertus de Monte; vir genere, ingenio & virtute clarus; ex priore clauſtrali Beccenſi, monachorum omnium aſſenſu abbas creatus anno MCLIV. *Et poſt multa,*

Tribuunt illud priori Roberto Sammarthani.

B *de præclaris viri geſtis ſcripſiſque relata,* denique, *ajunt,* plenus meritis, poſt annos XXXII. ab electione, meliorem vitam ingreditur XXIV. Junii MCLXXXVI. Stephanus epiſcopus Redonenſis ſyochronus, ejus laudes carmine celebravit. *Quod etiam ipſe Robertus in chronico ſuo memorat ad annum* MCLXXVIII. *his verbis:* Scripſit etiam mihi quinquaginta verſus de ſenectute, in quorum ultimo prædictorum verſuum, una clauſulam poſuit. *Qualis autem illa clauſula fuerit, non prodit:*

Tritheminus, Poſſevinus, Miræus, alii.

5 *Hinc vero, inquiens Voſſii ſequaces, manifeſte patet, Robertum illum non poſſe cenſeri auctorem Supplementi Sigebertini, utpote quod annos* XXIV. *ultra mortem illius protenditur. Non male hæc quidem illi: nec tamen recte, ut non videbimur: quia ſupponunt unum tantum totius Supplementi auctorem eſſe. Ego excitatis verbis nunc tantum ſumo, Supplementum illud a Sammarthanis adſcribi Roberto abbati de Monte S. Michaelis, antiquioribus paſſim vocato,* Tumba, *&* In periculo maris. *Ejuſdem loci abbatem ac Supplementi auctorem agnoverunt pridem Tritheminus, Geſnerus, Poſſevinus, Miræus in*

C *Auctario & alii; atque* Abbatem Montis S. Michaelis in Normannia, *aut ſimili cognomine appellant. Imo Auctor ipſe in Supplemento ſuo, ſe ſatis prodit incolam prædicti montis & Abbatem fuiſſe; nec perſonam ſuam celat. Nam ad annum* MCLVI., *de crebris per Burgundiam terræ motibus mentione facta,* etiam apud Montem S. Michaelis, *inquit,* illum ſenſimus, XVIII. Kal. Maii, feria VI., ante ſolis ortum.

atque ipſemet Robertus ſtatuit,

6 *Item ad annum* MCLXXIII., *agens de conventu epiſcoporum Normanniæ & Britanniæ, ab Henrico Rege Anglorum indicto, ait:* Hujus conventus cauſa venerunt uſque ad Montem, ad eos, honorabiles perſonæ multæ. *Et ſic ſæpe alibi, dum ſimpliciter Montem nominat, de Monte S. Michaelis in periculo maris, ubi abbas erat, intelligendus eſt. Exempla habentur, ad annum* MCLXXVI., *ubi de ſe ipſe modeſtia gratia loquitur in tertia perſona, his verbis:* Robertus abbas Montis, ſcriptor horum temporum, pergens in Angliam, promeruit chartam & ſigillum omnium eleemoſynarum eccleſiæ Montis,

quam quidem tertius Supplementi,

ſed partis ejus ſe auctorem prodit,

quæ datæ fuerant prædictæ eccleſiæ, uſque ad præſens tempus. *Atque iterum anno ſequenti eodem modo ſe nominat. Anno autem* MCLXXVIII. *hæc lego:* Radulfus fecit hominium abbati Montis, apud Montem, de caſtello de Roca. *Addendum hic eſt,* D *quod anno* MCLXXXIV. *ita ſcribit:* Obiit pater noſter Richardus Abrincenſis epiſcopus. *Patrem vocat, ut ego quidem exiſtimo, vel quia Mons & monaſterium ſunt in diœceſi Abrincenſi, vel quia fundator reſtauratorve ejus fuit Abrincenſis epiſcopus, S. Autbertus; vel utraque de cauſa. Sic ad finem anni ejuſdem;* Obiit clariſſimus, *inquit,* Dominus noſter Rotrodus Rothomagenſis archiepiſcopus; *non alia de cauſa,* noſtrum *vocat, quam quod in hujus archiepiſcopi provincia ſitum erat monaſterium ſuum Montenſe S. Michaelis.*

7 *Fuit porro illic abbas Robertus ab anno* MCLIV. *anno 1186. mortuus.* *uſque ad* MCLXXXVI., *quo vivere deſiit, uti o Sammarthanis jam dictum eſt, & certius conſtat ex ipſo Chronico S. Michaelis in periculo maris, & ex hiſtoria abbatum ejuſdem loci, apud Labbeum noſtrum tomo I Bibliotheca novæ librorum Mſ. pag. 347. &* 350. *Chronicon illud terminatur in anno* MCLIV, *quo etiam anno ibidem ſic legitur:* Menſe Majo, VI. Kal. Junii, feria V. infra Octavas Penteceſtes, electus eſt Robertus de Torinnejo, prior clauſtralis Becci, ad regimen eccleſiæ S. Michaelis, ab omni conventu. *In Hiſtoria vero abbatum, ad eumdem* E *annum leguntur eadem quotenus de electione ſeu modo eſt; atque additur:* Plurima bona operatus eſt, ſurtcuſtos caſtelli de Ponte Urſonis. Obiit MCLXXVI.

ceſſum ita deſcribere mos eſt

8 *Quæ igitur poſt annum illum ſequuntur in Supplemento, alterius auctoris ſunt. Cujus autem? Nomen quidem ejus me latet; ſed alium, & quidem Monachum Gemeticenſem fuiſſe, colligo ex mutatione ſtyli ipſoque contextu. Nam, qui ab anno* MCLXXVI, *& morte Roberti ſuperaddunt anni numero quatuor & viginti, adeo diſcrepant brevitate ſua a præcedentibus, ut tres dumtaxat pagellas ac dimidiam impleant; cum totidem anni præcedentes impleant paginas omnino* XXVI.: *quod manifeſto indicio hic eſt, priores ab alio, ab alio poſteriores contentos fuiſſe. In eadem poſteriori parte Supplementi comperies identidem agi de rebus, ſpectantibus ad Abbatiam Gemeticenſem; de quibus hic verbe ſolummodo in priori parte meminerat Robertus. Inſpice contentum, leges ad annum* MCXC.; Obiit Robertus Abbas Gemeticenſis, IV. Idus Junii. Eodem anno ſucceſſit Rogerius Cellarius, *Ad* MCXCI.: Obiit Rogerius Abbas Gemeticenſis IV. Kal. Novembris, cui ſucceſſit eodem anno Richardus de Mara, ejuſ- F dem loci Monachus, XVII. Kal. Januarii. *Ad* MCXCVIII.: Obiit Richardus Abbas Gemeticenſis, in feſto Fabiani & Sebaſtiani; & ſequenti menſe Februarii, Idibus ejuſdem menſis, electus eſt Alexander Abbas, qui Prior fuerat ejuſdem monaſterii prima die Quadrageſimæ conſecratus.

Monachi Gemeticenſes.

9 *Præter hanc ſeriem diſtinctam annorum, menſium, ac dierum indicationem, quibus viginti quatuor annorum ſpatio abbates Gemeticenſes, alii alius ſucceſſerunt, enumeratque donationes variæ, eidem monaſterio ſub certis pactionibus factæ a regibus & variis principibus; interea vix ullam alteruis monaſteriis, nedum donationum, faciens mentionem. Denique Monachum Gemeticenſem fuiſſe auctorem hujus partis Supplementi, docet ipſe auctor ad annum* MCCI. *ubi* Rogerius, Miles illuſtris, dedit eccleſiæ Gemeticenſi *prædia aliaque* in manu Walteri archiepiſcopi; *& hic ea* dedit Alexandro Abbati & Monachis *Gemeticenſibus*, & chartam, tam ſuam, quam ſupradicti Militis, fieri præcepit, non ſolum de jam dicta donatione, ſed & de omnibus, quæ a prædeceſſoribus ſæpe dicti Rogerii data nobis fuerant. Nobis, *inquit, abbati & monachis Gemeticenſibus.*

Fruſtra igitur ſunt Roberti duo.

10 *Ex dictis conſequitur, fruſtra adſtrui a Voſſio duos Robertos, Normannos, Abbates Montenſes;*

quo-

A *quorum poſteriore ætate, temporibus Henrici II. Richardi I. & Joannis, regum Angliæ, floruit, in anno* MCCX. *finierit chronicon Sigebertinæ Supplementum; non alia argumento (ut mea quidem fert opinio, cum ille aliam ſaltem non affecerat probationem) quam quod putarit, totum illud Supplementum unius tantum ſcriptoris eſſe: quod jam ſatis monſtratum exiſtimo, aliter ſe habere. Conſequitur indidem, non erraſſe Paſſevinum magis, quum quæſivit aliquem illorum temporum, dum unum tantummodo agnoſcit Robertum Montenſem, Supplementi ſæpe dicti auctorem, eique etiam tribuit, tum geſta Maraduci, tum Malwani. Quod vera idem, Joannem Lelandum citans, ſcripſerit, a Roberto continuari chronicon Sigeberti uſque ad annum* MCLVIII. *id Lelando poſtiſſimum errare dicitur. Paſſevinus enimvero ſuæ ſententiæ ibidem ſcribit, Robertum* adjeciſſe Sigeberti Gemblacenſis chronico Annales centum fere annorum *videlicet ab anno* MCXLII. *ad* MCCX. *quod plerique tunc verum credebant, & credidit etiam diu poſt Voſſius, auctoritate codicum, tam impreſſorum eatenus, quam ſimilium manu ſcriptarum.*

B

PARS II. De germano Roberti Chronico; partibusque & auctoribus, olim nomini ejus ſuppoſitis.

Chronicon Sigeberti

Quæ hactenus diſputata ſunt, procedunt ſecundum editiones Chronici Sigebertini una cum Supplementis, ſeu Appendice, ſub nomine Roberti de Monte vulgato, quibus uſus fuit Voſſius, & eatenus impreſſa extabant variorum typis. Primam editionem curavit anno MDXIII. *Pariſiis Guilielmus Petit ſeu Parvus, ordinis Prædicatorum, vir alioquin doctus; quam dolet Miræus* nugis Galfridi Monumetenſis ſeu Aſaphenſis inquinatam. *Eamdem recudi dum curarent, cum aliis antiquarum Scriptorum opetibus, anno* MDLXXXIII. *Pariſiis quidem, Laurentius de la Barre, Francofurti vero ad Mænum, Joannes Piſtorius; & forte alii alias, uſque ad annum* MDCVIII. *quo Miræus præcedentes editiones, per ſuam, ex autographo Sigeberti codicem, aut certe antiquiſſimæ apographo ejus concinnatam, emendavit: ſed* Appendicem Roberti Abbatis montis Navalis in Normannia ſtudio prætermiſit; cum (*inquit in præfatione ad ſuam Sigeberti editionem*) mendis ſcateat, tum quod manuſcriptam videre nondum contigerit.

a Miræo nugis purgatum eſt.

non item Appendix Roberti.

C

qui & Abbas montis Navalis appellatur.

52 *Cur Miræus, tum hic, quam in ſua chronico Præmonſtratenſi, atque ante ipſum Meyerus, Robertum Supplementi auctorem,* Montis Navalis *abbatem cognominent, equidem ignoro. Forſaſſis, quia mons S. Michaelis, non ſecus ac navis in mari, undique aquis ambientibus, videatur fluctuare; aut quia forte objectu ſuo cum interibus efficiat navale quoddam, ſeu navium ſtationem. Certe nullo tetis Galliis abbatia iſtiuſmodi cognominata tunc mihi hactenus: neque nota fuerit Roberto abbati Montis S. Michaelis in periculo maris; quia neque in Chronico ſuo, nequein Tractatu (quem de ſui temporis per Normanniam abbatibus, eorumque fundationibus & inſtaurationibus, in ſeptentrionalium ſeorſim ſcripſit) abbatia* Montis Navalis *memoriæ. Et vero, Miræum* *uſque idem qui mons S. Mi. chaelis.* *illo cognomine aliam abbatiam non deſignaſſe, quam Montis S. Michaelis in periculo maris, declarat ipſe in Auctario ſuo Scriptorum eccleſiaſticorum; pluribus explicans, quis ſit ille, quem ut auctorem Supplementi Sigebertini alibi appellavit abbatem Montis Navalis. Ait enim ibi pag.* 245. Robertus, Abbas Montis S. Michaelis apud Normannos, in diœceſi Abrincenſi & in mari oceano ſiti, Chronicon Sigeberti Gemblacenſis, quod in geſtis anni MC. XII deſinit, excipiens, res ſui ſeculi uſque ad annum* MXXX. *proſecutus eſt. Ita Miræus de Roberto, quem vocavit alibi Abbatem Montis Navalis, in eo tamen quod extendat Chronicon ejus uſque ad annum* MCCX. *ex communi tunc errore & ignorantia anni, quo Robertus obiit, hallucinatus.*

D C. 1.

13 *Curavit igitur, uti ex dictis intelligitur, Miræus Chronicon Sigeberti, demptis nugis, ſincerum & genuinum edi; non item Supplementum ejus ſeu Appendicem Roberti abbatis Montenſis. Curavit, hoc anno* MDCLI. *mortuo jam Voſſio, Dom. Lucas d'Achery, edendo illam Appendicem Roberti e codice Mſ. ipſius Monaſterii Montenſis S. Michaelis, Pariſiis poſt opera Guiberti abbatis S. Mariæ de Norvigenta; ubi & lectori præfatur (quod ucinnilla ſuperius a nobis ſtilo confimat) ſe dare* Roberti de Torinnejo (Torigny) vulgo de Monte abbatis, *hoc eſt monaſterii S. Michaelis de monte Tumba, ſive periculo maris*) vocitati, Acceſſiones & Appendicem germanam ad Sigebertum. *Acceſſiones illæ ſunt additamenta varia, quæ Robertus, de rebus præcipue Anglo-Normannicis, ipſi chronico Sigebertino ſuis locis inſperſit, incipiendo ab anno* DCCCLXXVI. *uſque ad finem ſeculi* XI. *& hinc pergendo idem Robertus orditur ſeorſim Chronicon ſuum, ſeu Appendicem ad Sigebertum, videlicet ab anno prima ſeculi* XII. (*non ab anno ejus* duodecimo, *uti ſcribit Oudin, quamvis eo perduxerit Chronicon ſuum Sigebertus*) *& continuat uſque ad extremam vitæ ſuæ, qua functus eſt anno* MCLXXVI.

Propria Roberti Appendix anno 1651. edita.

orditur ab exitu ſeculi.

E

14 *Nam, quod apud Dacherium pag.* 735. *in Prologo ad Appendicem ſuam ita ſcribat Robertus:* Ego exinde (*ab anno* MC. *Sigeberti*) uſque ad MCLXXXII. annum, ea quæ in diverſis provinciis, & maxime in Normannia & Anglia evenerunt, ſub annis Dominicæ Incarnationis colligere aggrediar; *id non evenit, Robertum ulterius non continuaſſe. Imo continuaſſe, monſtrat eodem Montenſis, qui ultra dictum annum procedit. Adhæc idem Robertus pag.* 715. *de Appendice ſua, ſeque ipſe ſic loquitur in tertia perſona:* Robertus, Abbas S. Michaelis de periculo maris, fecit Hiſtoriam, continentem res geſtas Romanorum, Francorum, Anglorum (*horum enim tantum Imperatores ac Reges, eorumque quotus ſit annus, in Appendice adcepta ſingulorum annorum notat*) uſque ad præſens tempus continentem annos uſque ad annum MCLXXXIV. *& quidem completum.*

terminatur vero a. 1183.

F

15 *Utra harum ſcripturarum Roberti altera fide ſtrenua ſit, major eſtque meretur fidem debeat, cuilibet legenti facile eſt dijudicare. Prior loquitur de* re facienda, *quæ mutationi obnoxia erat, ſecundum arbitrium operantis: poſterior loquitur de* re facta, *aſſertaque chronologicam Appendicem perduxiſſe uſque ad annum* MCLXXXIV. *Idem teſtantur Titulus, tum Appendicis, tum Prologi ejus, in codice Montenſi Mſ. præfixi; quemadmodum fatetur Dacherius in Præfatione ſua ad opera Guiberti Abbatis, quibus nonnulla Roberti Montenſis ſubjungit; ex eadem confeſſione ejus intelligitur, ipſum mutaſſe in codice impreſſo pag.* 743. *Titulum Appendicis, ſcribendo, illam pertingere uſque ad annum* MCLXXXII. vel MCLXXXIV. *cum tamen ultimus tantummodo numerus legatur in Mſ. Ex ſe igitur uſque peccavit chronicon ſuum Robertus, quando illud cum chronicis Euſebii, Hieronymi, Proſperi & Sigeberti in unum volumine præſentavit cariſſimo Domino ſuo Henrico, Regi Anglorum, ut aſſerit ipſe apud Dacherium pag.* 715. *in Elenchо ſuo, quem autographo ſuo, ſimul atque oblato Regi præſentaverat, & quodammodo præſenti tempore, debet præfixiſſe; ac poſteà ad eorum chronici ſui, poſt ſu-*

ſit fidem minus prſ

et ampliat

pra-

A J. C. *prædictum annum* MCLXXXIV. *adhuc alia nonnulla ſubtexuiſſe. Refertur enim ibi mors Lucii Papæ III. quæ anno* MCLXXXV. *euenire contigit, & ſequuntur alia, quæ æque Roberto auctori tribuenda ſunt; ac priora. Quia in codice Montiſi eadem quæ priora conſcripta ſunt manu, quam Darberius citata pag.* 715. *judicat, ipſius Roberti eſſe. Eam quæ conſequuntur, eumdem æque omnium auctorem agnoſci debere, maxime vero partis poſtremæ: quia priora paſſim jam grandævus ex aliis deſcripſiſſe, poſteriora debet ex propria viſu audituque collegiſſe.*

ninſi rem ſtylo tenore, 16 *Idem quoque ſtylus & procedendi modus uſque ad finem continuatur; id quod luculentius obſervari poteſt in poſtremis ſeptem aut octo annis, tam ante quam poſt actam diſtinctionis, quam anno* MCLXXXII. *inſerunt Dacherius. Illic rum Auctor, qui in præcedentibus fere loquebatur de ſe in tertia perſona, jam ſenior, gaudet irqui in perſona propria, & vitos laudabiles, ſuos vocato amicos per pronomine meum aut noſtrum. Sic in anno* MCLXXVIII. *laudato Serphano epiſcopo Redonenſi*, ſcripſit etiam MIHI, *inquit*, quinquaginta verſus de ſenectute. *Sic in anno* LXXVI. Obiit vir plangendus, CARISSIMUS MEUS Gaufredus de Monteforti. *In anno* LXXXII. *autr diviſionem Dacherianam*: Cui conſilio, *inquit*, nos interfuimus. *Et paulo poſt*: Rex Caſtellæ

& loquendi modo. duxit DOMINAM CARISSIMAM MEAM, XT FILIOLAM IN BAPTISMATS, in uxorem Alienoram filiam regis Anglorum. *Item, poſt diviſionem Daheberti*; Obiit PATER NOSTER Richardus, Abricenſis epiſcopus. *Et mox*: Obiit Henricus tertius, CARISSIMUS DOMINUS NOSTER, juvenis Rex. *Atque iterum ſub finem iſtius anni*: Obiit CARISSIMUS DOMINUS NOSTER, Rotrodus archiepiſcopus. *Item in anno* LXXXIV. DOMINUS NOSTER Galterus, Lincolnienſis epiſcopus, factus eſt archiepiſcopus Rotomagenſis. *Ibidem*: Obiit Robertus epiſcopus Nannetenſis, vir magnæ honeſtatis & AMICUS NOSTER. *Ad extremum denique totius chronici, poſt factam de morte Lucii Papæ mentionem, idem loquendi modus ſervatur, ne dicitur*: Impetravit Archiepiſcopus a DOMINO NOSTRO Rege Anglorum *&c.*

Concilium, Roberti animo olim impreſſum, 17 *Scripſit igitur Chronicon Robertus, Abbas Micharlis de Monte Tumba, ſive in periculo moris; non illud, quod ſub ejus nomine olim ſæpius impreſſum fuit, incipit quo, ubi deſinit Sigeberti Gemblacenſis, ab anno* MCXII. *atque procedit uſque ad annum* MCCX. *completum; ſed aliud, quod primum anno* MDCLI. *editum eſt a Darberio, quodque incipit ab anno* MC. *Sigeberti; & continuatur uſque ad* MCLXXXVI. *eſtque totum Roberti; ut ſatis oſtendiſſe arbitror. Illud, quod primus editum fuit ſub nomine Roberti, tripartitum eſt. Prima & major pars terminatur ibi in anno* MCLV. *ad hæc verba*; Moritur etiam Gisleberrus epiſcopus Pictavenſis. *Pars altera decurrit uſque ad annum* MCLXXXVI. *& hæc ſola ibi Roberti eſt, tamque ſimilis editioni Darberianæ, ut altera emendari aut ſupplevi, ſicubi deffectus fuerit, ex altera poſſit. Tertia denique complectitur annos reliquos, & ejus auctorem jam monſtravi Monachum Gemmeticenſem.*

Tantuitur in Partis primæ auctorem, 18 *Non ita facile monſtrabitur, quis nam cujus fuerit auctor partis primæ. Si annum inſpicias* MC-

XVIII. *putabis Leodienſem eſſe. Prodigia etenim* D *multiplicia, quæ tunc in & circum Leodium contigiſſe, ibi narrantur: tam diſtincte cum ſuis temporum, dierum, horarum etiam, locorumque & eventuum circumſtantiis relata ſunt, ut alium quam præſentem & oculis ſuis pleraque intuitum auctorem non habuiſſe, cenſeri debeat. Si inſpicias annum* MCXXIV. *debitare vix poteris, quin auctor ſit Ordinis Præmonſtratenſis, tam præclara diſtinctaque ibi refert (ut alibi ſæpe alia) de S. Norberto, rjuſque geſtis; necnon de hæreſi Tanchelmiana, quæ alii Chronologi fere intacta ſunt, a Norberto expugnatæ. Verum inſpicienti mihi Vitam ſancti Viri, tomo primo Junii noſtri impreſſam, occurrunt cap.* 23 *pag.* 843. *& ſeq. eadem omnia latius deducta; apparetque, inde in compendium contracta eſſe, quæ narrantur in Chronico ſub anno citato. Similiter ea relata fuerint, quæ anno* MCXVIII. *Leodii contigere prodigia, ab Leodienſi prius deſcripta tam accurate.*

duobus aliis jam in vocato.

Vixit ille dolorem poſt anno 1133.

19 *Vixit Auctor ſeu Collector partis primæ Chronici iſtius ſaltem uſque ad annum* MCLV. *quo ipſum perduxit; aut etiam longe poſt, ſi verum eſt, quod ait Miraus in Præfatione ſua ad Sigebertum, opus illud* E mendis ſcatere: *quod tute, ſi lubet, lector, per te explora. Ego tantummodo verbum hic addo de Roberto, cujus cauſa diſputare cœpimus: ipſum alia quoque opera in lucem dediſſe, quorum elenchus videri poteſt apud Bibliothecographos recentiores, nec non apud Dacherium in Guiberto pag.* 716. *ubi & numeratur liber ejus de Geſtis Henrici ſecundi Regis Anglorum. Sed feſtinemus. Non enim ſcripſit Robertus ſeorſim a Chronico ſuo geſta Henrici ſecundi, utpote ante ipſum vita functus: ſed Henrici primi, uti ipſe monuit lectores in Prologo ſuo ad Chronicon, apud Dacherium pag.* 735. *verſus finem, ſe* de primo Henrico, ſtrenuiſſimo rege Anglorum, noviter defuncto, edidiſſe Hiſtoriam. *Dum autem mente, ſe hiſtoriam Henrici, noviter defuncti (defunctus autem eſt an.* MCLXXV.) *ſcripſiſſe, ſimul indicat, ſe juniorem tunc & nondum abbatem fuiſſe; tum inter mortem Regis & electionem Scriptoris in abbatem, interceſſerunt anni* XIX. *Dacherius quoque ipſe, ſive ſuo, ſeu potius ipſothecarum errore cognito, illum ad calcem tomi correxit, jubens numerum* II. *mutari in* I. *Nihilominus errorem ſecuti ſunt, alii poſt alios, qui de ſcriptis Roberti poſt Dacherium tractarunt. Natalis Alexander, Caſimirus Oudin, Elias du Pin, & forte alii. Id quod te monitum velrbam, Lector, ne error, iſterum auctoritate ad poſteros propagatus, invaleſcat.* F

Roberti ſcripta olim impreſſa,

Scripſit Roberrus etiam geſta Henrici primi e

non ſecundi, Anglor regis i

natus ſub initium ſe culi 12.

20 *Ex dictis porro, quod Robertus ſcripſit Hiſtoriam Henrici primi, noviter defuncti, ne aliunde datur colligere, ipſum ſub initium ſeculi iſtius veroſimiliter natum fuiſſe; aliquammultos ante mortem Regis annos, Monachum Becci induiſſe, ibique ſpiritu & litteris ruvelliter inſtructum, duodecimo circiter aut amplius poſt ſcripſiſſe quam dixi Hiſtoriam. Indr, jam maturiorem ætate, electum eſſe monaſterii ſui Priorem; & ex Priore, anno* MCLIV. *ut verto conſtat, promotum fuiſſe in Abbatem S. Michaelis de monte Tumba ex voto totius monaſterii ſtiur; præfuiſſe annos omnino* XXXII. *ac obiiſſe anno* MCLXXXVI. *tot fere annos natum, quot ſeculi iſtius decurrerant.*

DIS-

A D J. C.

DISQUISITIO
IN CHRONICON JOANNIS DE BEKA,
DE EPISCOPIS ULTRAJECTINIS.
Quo anno illud ipſe terminaverit.

Similes cauſa, ac moverunt me ad concinnandam Diſquiſitionem præmiſſam, movernat quoque ad hanc elucidandam. Joannes de Beka, ſeu Becanus, Canonicus Trajectenſis inſcripſit *Chronicon ſuum* Joanni epiſcopo ſanctæ Trajectenſis eccleſiæ, ac Wilhelmo duci Palatino, ſive principi Hollandenſis provinciæ. *Joannes ille, cognamento* de Arkel, *epiſcopat Trajectenſis fuit ab anno* MCCCXLII. *ad* LXIV. *Interea moderatus eſt Hollandiam Wilhelmus, tamquam Comes, pro matre Vicarius, ab anno ejuſdem ſeculi* XLVI. *eatenus ad* LI. *quo pugna navali contra matrem die* IV. *Julii commiſſa victor, aſſecutus fuit Hollandiæ Comes abſolutus; præfuitque ad annum uſque* LVIII. *quo circiter feſtum S. Georgii Martyris incidit in amentiam perpetuam: ſubrogatuſque ei fuit frater ſuus Albertus.*

Dedicatio Chronici ſtatuitur Wilhelmo

2 *Hunc certum eſt, Chronicon ſuum a Becano dedicatum fuiſſe ante diſtum annum* LVIII. *aut etiam, uti mea ferit opinio, ante prælium navale, de quo dixi. Moveor ad ſic opinandum, quia Wilhelmum Becanus in epiſtola nuncupatoria nominat tantummodo* Ducem Palatinum ſive Principem Hollandenſis Provinciæ. *Non vocat* Comitem: *quod utique debuiſſet facere, ſi dedicaſſet ei librum ſuum poſt illud prælium, quando Comes Hollandiæ factus fuit.*

ante annū 1351. a Becano facta fuiſſe dedicatio

3 *Sed præcipua nobis inquiſitio hic eſt ad deprehendendum, ubi deſierit Chronicon Becani, quando illud Joannes et Wilhelmo præditis abſolverit. Conſtat enim non omnia, quæ ſub nomine Becani edita typis leguntur, Becani eſſe. Geſuerunt in Bibliotheca ſcribit, Joannem de Beka edidiſſe Chronicon Trajectenſis eccleſiæ & claruiſſe annn* MCCCL. *Trithemius ante illum, aſſerit in Scriptoribus eccleſiaſticis, Joannem Chronicon ſuum, a tempore S. Willibrordi inchoatum*, uſque ad annum MCCCXLVI. *pertexuiſſe. Diſcoetiam ea Bernardi Frumerii, ad primam Becani editionem, a Suffrido Petri præparatam, ab ipſo, anno* MDCXI *curatam, commentariola; quod dictus Suffridus*, quinque exemplaribus in hoc Chronicon emaculandn uſus, declaret, eorum alia aliis lnngius fuiſſe producta; quæ, ut cum Dedicatinnis tempore pugnantia, rejicienda arbitrabatur. *Et poſt pauca.* Item affirmat Suffridus, Becanum in Joanne de Arkel terminari his verbis, „ Comitatum Hollandiæ Willelmo Duci, ſive „ Palatino, ſun filio commendavit “, nempe *Margarita mater; cum ad Imperatorem matrimum ſuum reverſura erat in Geemaniam.*

illudque illi deſiſſe an. 1346.

4 *Verba illa ſic leguntur in editione Becani, cum Notis Bucherii anno* MDCXLIII. *Ultrajecti impreſſa, pag.* 829. Imperatrix, *omnibus relle diſpoſitis, a Belgio* in Bavariam exinde rediens, Comitatus Hannoniæ, Hollandiæ, Zelandiæ & Friſiæ guhernandns Wilhelmn, Duci Palatinn, ſuo filin, commendavit. *Et hæc ipſa verba, ex mea quoque fruteatia, fuere ultima Chronici Becaniani, ſalrem quando illud Wilhelmo oblatum fuit. Ratio mihi eſt, quia Suffridus, quinque exemplaribus uſus, indicat, verba illa in omnibus reperiri; ſingula autem, deinde alia atque alia habere adjunc-*

quod confirmatur ex codicibus Mſs.

ta. Et Frumerius ipſe, Becani primus editor, ſecundum nactus exemplar, in illo, poſt citata verba, invenit alia omnino addita, quam qua Suffridus e ſuis Mſs. acquaverat; ſuaque illa, emiſſis Suffridianis, in ſua editione Becano adjunxit, prout etiam in editione anni MDCXLIII. *leguntur, complectantia poſtremos Joannis de Arkel & trium ſequentium epiſcoporum res geſtas. Concludo, verba a nobis citata cum ea omnibus illis codicibus Mſs. legantur, eſſe Becani ultima: qua vero inde ſequuntur, cum ea ſingulis fiat alia atque alia, eſſe diverſorum additamenta.* E

2 ex ipſis Chronici verbis.

5 *Deinde verba, in quibus nos terminum Becani ponimus, ſunt Wilhelmo, cui dedicatur Chronicon, honorifica; qualia affectare ſolent qui ſua principibus dedicant, ut ſpem aut gratiæ illorum aucupanda, aut eamumerationis faciendæ. At vero qua continuo ſequuntur in impreſſe Beka, tantum abeſt, ut gratiam Principis conciliaſſeae Dedicatori, ut potius animum ejus graviter exacerbaſſeae. Sequitur namque:* Hic Wilhelmus amicitias plurimorum Dominorum Hollandiæ & Zelandiæ ſibi acquiſivit, quorum adjunrio matrem ſuam poſtea propria terra privat. *Quam hæc, & qua porro ibidem leguntur de injuſtis contumaciis filii contra matrem bello, militſque prælris, & occupatis vi provinciis ejus: quam hæc, inquam, iguominioſa ſunt filio? Et quis illi talia fuiſſet auſus dedicare?*

1. cujus Additamenti impreſſum a Frumer.

6 *Ad hæc, ipſa Additamenti verba manifeſtant, ſe Becani, librum Principi offerentis, non eſſe, dum produnt, illius auctorem ſcripſiſſe, poſtquam Wilhelmus in amentiam incidiſſet. Colligitur id ex itemata particula* Poſtea. *Volent enim continuare teatum Becani, leguntur ſtatim de geſtis, tum adhuc futuris, quod affirmare non potuit, niſi poſtquam geſta furruat. Sic de Wilhelmo adhuc vicaria Hollandia dicit, quod matrem ſuam* poſtea *propria terra privavit. Illud autem accidit anno* MCCCLI. *Et interjectis non multis, de epiſcopo Ultrajectino Joanne Arkelio, quod* poſtea *factus eſt epiſcopus Leodienſis. Quod ante annum* MCCCLXIV. *factum non fuit. An vero tunc etiam in vivis adhuc fuerit Becanus, non invenio unde affirmare poſſit.*

oſtendunt multos deannos poſt quos ſcriptum,

7 *Imo din poſt tranſlationem Joannis de Arkel ab epiſcopatu Trajectenſi ad Leodienſem, ſcripſiſſe Additamenti Auctorem illa, quæ in Joanne epiſcopo quinto, Arkelii ſucceſſore referuntur, diſcimus ex ſequentibus. In quibus agetur de Wilhelmi amentia, ea illa, inquit*, uſque ad hodiernum diem permanſit. *Et de Alberto fratre ejus, quod tota terra Wilhelmi in tutelam ſuſcepta, etiam potenter longo tempore gubernat. Qua tum ſcripſerit, quando Wilhelmus, multis annis in amentia & cuſtodia tranſactis, adhuc ſuperarat, mortuus demum anno* MCCCLVIII. *Quin & eundem reliqua deinde etiam ſcripſiſſe, uſque ad finem Additamenti, quod in anno* MCCCXCIII. *quando adhuc præerat comes Hollandiæ Albertus, cerminatur, non video cur dubitetur. Non tamen multo poſt ſcripſiſſe, ſed ſub Alberto, qui anno tandem* MCCCCIV. *obiit, ipſa ejus*

& terminatur poſt annum 1393.

qui quo terminetur, completum ſuiſſe

vel-

A *verba declarant; dum ia Joanne V. iſtius nominis* C.]. *epiſcopo, dicit ia tempore præfecti de Alberia: Qui* totam terram, *quam propter amentiam fratris in* tutelam *ſuſceperat*, potenter longo tempore gubernat.

Alia Additamenta a Suffridi verba;

8 *Alia in aliis codicibus Mſs. quorum Suffridus* memiait, *Additamenta nihilo magis Becani eſſe* poſſunt. *Patebit ex Frumerii monitione ad Lectorem*, relata etiam in editione anni MDCXLIII. *pag.* 134. *Poſtquam ibi dixerat, Suffridus ſtatuere terminum Chronici Becaniani in illis verbis, quibus Margarita mater reditura in Germaniam, commendavit Wilhelmo previciaſ ſuas in Belgio, (quod multis probari poteſt factum eſſe anno* MCCCXLVI. *exeunte) addit idem Frumerius, Suffridum ab illo anno continuaſſe propria manu chronicon Becani, quod uſque ad epiſcopum Henricum de Bavaria, anno* MDXXIV. *alectum, pertingit & aliquantum poſt. Qua in continuatione reliquit Suffridus ſpecimen ingenii ſui ſcientiaque hiſtorica & latinitatis non vulgaris; ut*

B *videre eſt a pag.* 141.

Sex tantum anni completiones,

9 *Nihilominus* retinuit *Suffridus, eodem Frumerio teſte, etiam ea, quæ ab aliis abjecta Becano* putabat, ad Hiſtoriæ continuationem. *Qualia autem illa ſunt? Reſpondebit Frumerius:* Ipſa verba, quæ Suffridi libro ſunt addita, hic tibi annumerabo, quæ ſic habent: " Quo Wilhelmo, poſtea „ amente facto, tota terra Hollandiæ Dominum „ Marchionem Brandeburgenſem, fratrem ipſius „ Wilhelmi, recepit in tutorem". (*Hollenus a Frumerio allata ſcribuntur alio charactere, quam quæ ſequuntur. Num forte, quia præmiſſa, fiat* D *verba Suffridi ad commentum faciendum chronici Becaniani, cum ſequentibus ad illud Additamentis?*) " His itaque geſtis anno Domini MCCCLX. E „ duardus ſecundo genitus Reinoldi primi ducis „ Geldriæ, litigare cœpit cum Domino Reinoldo „ primo genito, duce Geldriæ, fratre ſuo ſuper „ Dominio Geldriæ" *& qua ſequuntur, non ultra annum* MCCCLXIV. *producta; ſic ut totum hoc Additamentum tantummodo complectatur annos ſex, utpote ab amentia Wilhelmi, quam in annum* MCCCLVIII. *incidiſſe dixi mus, iuſtum ducent.*

Wilhelmus, qui Bavari fuit;

10 *Sed quomodo hæc Becani ſunt qui, ſi poſtobla-tum Wilhelmo Vicario Hollandiæ Chronicon ſuum, illud continuaſſet ipſe, cur non per ſingulos annos illud ſupplevit; ſed annis ut maximum* XII. *ſilentio ſepultis, ab anno demum* MCCCLVIII. *aut tardius Supplementum orſus eſſet? præſertim illa tempore, quo Wilhelmo jam mente capto, commendare poſteritati poterat, tam quæ perperam, quam quæ recte fecerat, abſque formidine. Sit igitur terminus Chronici Becaniani, quem poſuimus, in anno* MCCCXLVI. *Supplementum, ſeu Supplementa, aliis adſcribenda ſunt: qui tamen tanti, qua ſupplevernnt ipſi, non minoris auctoritatis cenſeri debeat quam Becanus ipſe; præſertim ille, qui ſua ad annum uſque* MCCCLCIII. *perduxit, utpote contemporaneus illorum, quæ geſta narrat, ut ex nonnullis hic jam edatis, & manifeſtius ex ipſo ejus contextu cognoſci poteſt.*

ſunt tamen ad minoris auctoritatis. E

ampe a 1358. ad 1364.

PRÆFATIO EDITORIS.

Promiſſio Bollandi de edendo Polemeo Silvio

TAndem pervenimus Deo propitio, ad calcem primi ſemeſtris ſacri de Actis Sanctorum. Inde, antequam plene imponamus finem, redea ad principium totius operis meminit Bollandum in Præfatione generali, quemadmodum § VIII promiſit, alias editum ictu ſa Martyrologium Uſuardi nativa ſimplicitate ſua; *ita § VIII ſpem feciſſe futurum, ut* Laterculum Polemei Silvii aliquando *e codice Ms. vulgaret, Neutram præſtitit, quia etiam non invenit; poſt quam grande opus, quod meditabatur, ſerio aggreſſus eſt, quodque tantum negotii optimo viro dedit, ut ſcopoſitis alienis ab opere ſuſcepto curis, etiam adjutorem ſibi ad illud promovendum aſciſcere mox coactus fuerit. Fidem Bollandi propcima parte (nuper ſolvit collega noſter Joannes Baptiſta Sollerius, diligenti ſtudio & accuratione præſtans, quod ille præmiſerat, in edendo Martyrologium Uſuardi genuinum ſuæque nativæ ſimplicitati reſtitutum, reſciſſis multorum additamentis; quæ tamen, ac lectores lateverent, ſeorſim ſubjunxit. Dividitur totum opus in partes duas, duabus Supplementorum Junii partibus, id eſt tamo ejus VI & VII (quamvis etiam ſeorſim impreſſum ſit) ſub nectendas. Proinde animad Acta Sanctorum ſpectat Martyrologium illud, ex quo antiquus & legitimus omnium fere qui vetuſtis primis & dimidio æræ Chriſtianæ ſæculis ſanctimonia floruerunt cultus in Eccleſia firmitur comprobatur.*

B

hic ſolvitur.

2 *Alteram Bollandi promiſſionem de Laterculo Polemei hic ſolvimus. Codex noſter in quo laterculus continetur, membraneus eſt ſpiſſus, ploliyras* CCXXXI *numerans; chacaltere minute, ſed ſtante ſcriptus eadem manu a capite ad calcem, non ſine mendis. Complectitur varia varii argumenti opuſcula ſcripterum, quorum maxima pars prioribus ſæculis, ſaltem ante annum milleſimum floruerunt. Inter illa præſens Silvii opuſculum habetur pag. 94. Ioitium ejus produxit Bollandus loca citato cum Kalendarii menſe Januario aliiſque nonnullis; notavitque, aca male; auctorem potius* P. Annejum Silvium, *quam* Polemeum Silvium, *nominandum eſſe. Scripſit Auctor, ati in adjunctis & immutatis Kalendario aliis opuſculis ipſe refert, anno vulgaris æræ* CCCIIL *initio ſequentis. Habet enim ſub hoc titulo ſua,* Nomina omnium Principum Romanorum, *in fine ſequentia:* D. N. Theodoſius preſens Auguſtus, D. N. Placidus Valentinianus; ſub quibus Joannes tyrannus extinctus eſt; & a quibus eum DD. matris Placidiæ, uxoris Eudoxiæ, Auguſtis, nuoc imperium poſſideroc. Quod Poſtumiano & Zenone viris clariſſimis eoofulibus annotavi. *Certum eſt Conſules hic nominatos præceſſiſſe ac præfuiſſe anno Chriſti* CCCCIIL.

C

Æræ ſcriptarii

3 *Item ſub titulo,* Breviarium temporum, *qui Kalendario, poſt manſum Auguſtum, inſeritur; iſthæc ligiatur etiam ad calcem:* Cujus regoi *Romanorum (de illius qaippe regibus, conſulibus & imperatoribus agitur) ab* Urbis exordio mille & ducentis completis anois; Poſtumiano & Zenone conſulibus; Afterio coofule, tamquam primus annus ineipit. *Fuerunt Poſt humianus & Zeno conſules, uti jam diximus, anno* CCCCIIL; *fuit Afterius anno ſequenti.* Hæc ergo (*loquer vecbis Ballaadi*) ſcripſit Silvius anno CCCCIIL, & initio ſequentis, cum necdum Romæ ſciretur, quis Conſtantinopoli conſul eſſet qui Prorogenes fuit. *His præmiſſis, ut de ætate ſcripterii noſtri conſtet, accedo ad Kalendarium ipſum, quod dudum per litteras maltacum rogati ſumus; ipſumque e codice citato pramam prout ibi legitur; atque ex oppoſito columnatim apponam Kalendarium aliud ejuſdem propemodum formæ, at aauis fere cenum pcius vulgatum a* Furio Dionyſio Philocalo; & Valeorino, *neſcia cui, laſcriptum. Illud c Ms. itidem noſco, ſed deficientibus quatuor menſibus,*

Additur Kalendarium aliud.

olim edidit Ægidius Bucherius in commentario de Victorii Aquitani Canone Paſchali; quod Kalendarium anno Chriſti vulgari CCCLIV *conſcriptum fuit.*

4 *Ad Kalendarium illud ſic præfatur Bucherius:* Si quod de horum opuſculorum) *quæ ea eodem Ms. noſtra jam impreſſerat ſuo in Commentario)* ætate dubium ſupereſſet, hoc unico Kaleodario tolli poſſet. Præcipuas enim Conſtantini Magni filiique Conſtantii de tyrannis barbariſque victorias, velut adhuc calentes, exhibet & ſuis diebus aſſignat. Quin & in Cæſarum Natalibus eumdem Conſtantium, non, ut reliquos imperatores mortuos, DIVUM; ſed, ut adhuc ſuperſtitem, DOMINUM appellat. Opuſculi pretium accendunt non pauca, tum ad ſacram, tum ad civilem hiſtoriam hic peodita, aliis intacta: ut tute lector, ſtatim agnoſces. Dolendum, quatuor menſibus, Martio, Aprili, Majo & Junio, truncatum ad nos pervenioſſe .... Valentino cuidam inſcribitur, mihi hactenus ignoto; niſi quod paulo ante (*in Catalogo Pontificum Romanorum*) baſilicam a Julio Pontifice via Flaminia, milliario ſecundo eonſtructam, Valentini appellatam notem. An idem ſit, cogitandum relinquo. *Non putem.*

de quo præfatur Bucherius.

E

5 *Quia iſtic loci via Flaminia haud procul a ponte Milvio eccleſia olim ſtetit, a ſancto* Valeotino *appellata, non a Valentino quodam conditore; cum ipſe Julius ſupra dicatur illam condidiſſe, quod etiam affirmat Anaſtaſius,* unum ipſum baſilicam feciſſe juxta forum, & aliam via Flaminia *ubi & cæmeterium fecit, & corpus S. Valentini, eadem via ſub Claudio Imp. decollati. paſuit. Eadem eccleſia legitur apud eumdem Anaſtaſium, deinde magni nominis, & a variis Pontificibus reſtauratam, ornatam & honoribus auctam fuiſſe, puta a Theodora, ſub annum* DCXLV; *Benedicto* II, DCLXXXV; *Adriano* I, DCCLXXII, *Leone III, & Gregorio IV. Cum vero dudum varia temporum fertuna fuerit collapſa, ſitus tamen ejus memoria non omnino interiit; ſcribentibus Panvinio, Boſio & Flaccavente, fuiſſe in vinea ibidem loci, quæ nunc Fratrum S. Auguſtini eſt. Et nuper Auguſtinus Lubin in Notitia Abbatiarum Italiæ pag. 346, ſic narrat de eccleſia & cæmeterio S. Valentini, a Julio conſtructis;* Hoc ipſo momento quo iſta ſcribimus, medio ſcilicet Januario anno MDCXCIII, aliqua nobis apparuere veſtigia. Dum enim novi ædificii conſtruitur mucus, reperta ſunt pluca antiquæ eccleſiæ indicia, ſepulcra videlicet, ſepulcrorumque inſcriptiones, plucima defunctorum oſſa; & Chriſtiaoi cœmeterii irrefragabile argumentum, concha ſepulcralis lapidis Parii, egregie ſculpta undoſis meandris, enibitali crucis figoo ſuperſculto, eum tcibus eraniis pluribuſque mortuorum oſſibus: lapis quoque marmoreus cum eruce bicubitali deſuper inſculpta: duorum prominentiæ digitorum marmoreum legile ad miſſas, & ærea campanula ad elevationem hoſtiæ; quæ ipſe oculatus vidi ſcrutator exactiſſimus. *Hæc Lubinus, qui nimium nos moratus hic eſt.*

Eccleſia S. Valentini ab ipſo Sancto appellata eſt.

F

Non ab alio Valentino, qui inde dici non poteſt Chriſtianus fuiſſe.

6 *Iſta igitur S. Valentini baſilica ab ipſo Sancto ſic denominata extitit, non a Valentiae quodam ajus conditore, qui nullus hic fuit. Neque is illo ex capite dici poteſt Chriſtianus fuiſſe. Si quid indicii hominis Chriſtiani, aut in ſcripice aut in illo cui inſcriptum opuſculum eſt, quæritur; erunt id deberet vel ex tabula picta quæ præfigitur, vel ex litteris Dominicalibus ſeptem, quæ ſingulis diebus more Chriſtianorum ordine ſuo, una cum oſſa Nundinalibus, apponuntur. Reliqua enim omnia apparent profana eſſe.*

poſſet forte aliunde.

7 *Tabula in frontiſpicio poſita repræſentat portam, cui velum prætenditur, in coque, ſumma loco ſcriptam,* Valen-

tine floreas in Deo, *In medio conſpicitur monogramma, circulo inclaſum, cum biſce litteris, variè inter ſe implexis* I. R. A. F. V. T. E. *Œdipus explicet, non ego. Infra duo genii hinc & inde tenent tabulam oblongam, in cujus verimque aaſis hæc verba,* Furiæ Dionyſius Filocalus titulavit: *In tabula vero ipſa, medio loco & majuſculis ſcriptum,* Valentine, lege feliciter: *dextrorſum autem;* Valentine, vivas floreas; *& ſiniſtrorſum,* Valentine, vivas, gaudeas. *Genii, qui portant, alati ſunt; atque videri poſſunt ſi ubera ſpectes protuberantia, gentilium eſſe plura; ſi pudenda, populo feliciter tecta; Angelos diceres: certe occultatio hæc, gentilibus inſolita, aliquid modeſtiæ atque verecundiæ Chriſtianæ ſapit. Sed neque inſcriptio; floreas in Deo, gentiliſſimum olet; neque gentile facile credi poteſt in ſua Kalendario appoſuiſſe notas Chriſtianorum Dominicales. Facilius poteſt credi, Chriſtianum ſuis Dominicalibus adjunxiſſe Nundinales ex uſu antiquo ad intelligentiam gentilium, tunc adhuc nimis multorum.*

2 *De præmiſſis ſtatuat quiſque ut volet. Monco de ſequentibus Kalendariis pauca. Primum, quod a Bucherio editum dixi, non ex ipſo hic profero, quia præter alia, minus correcta, deficiunt ibi menſes quatuor, Martius, Aprilis, Majus, & Junius. Inſpeximus nos Viennæ Auſtriæ anno* MDCLXXXVIII *bibliothecam Cæſaream, ea eaque Codicem Cuſpinianî, ſimilem illi, ex quo egregium Bucherii deſumptum fuerit; atque omnia ab ipſo impreſſa, denuo inde deſcripſimus, etiam Kalendarium, de quo agimus, additis quatuor menſibus, quæ Bucherio defuit. Idem ex eodem Codice impreſſum quoque dedit integrum Petrus Lambecius tomo quarto Bibliothecæ Cæſareæ p. 277; ladeque ipſum hic recudimus in prima paginarum columna; in altera ex oppoſito prodituri e codice noſtro Ms. Kalendarium Polemei Silvii, ut later ſe prepius per ſingulos dies conferri poſſint, & facilius, quid uni deſit, quid alteri acceſſerit notari.*

KALENDARIUM ANTIQUUM FURII DIONYSII FILOCALI

Anno CCCLIV conſcriptum.

Ex codice Ms. Joannis Cuſpiniani.

MENSIS JANUARIUS

Habet dies XXXI.

A A A Kal. Jan.	Senatus legitimus.
b b IV Non.	Diet Ægyptiacus.
c c III.	Lodi. Votorum nuncupatio.
D d d prid.	Ludi.
e e Non.	Lodi.
f f VIII Idus.	Dies Ægyptiacus.
G g g VII.	Jano Patri, CM. XXIIII.
A b VI.	
b A V.	Senatus legitimus.
D c b IV.	
d c III.	Dies Carmentariorum.
e d prid.	
E f e Idib.	Juvi Statori. CM. XXIIII.
g f XIX. Kal. Feb.	
A g XVIII.	Carmentalia.
F b b XVII.	Dies Ægyptiacus.
c A XVI.	Ludi Palatini.
d b XV.	Ludi.
G e e XIV.	Ludi.
f d XIII.	N. Gordiani. CM. XXIIII.
g e XII.	Ludi.
E A f XI.	Ludi.

KALENDARIUM ANTIQUUM POLEMEI SILVII

Anno CCCCIIL conſcriptum.

Ex codice Ms. Muſei noſtri.

MENSIS JANUARIUS

Dies XXXI. Vocatur apud Hebræos, Sebit apud Ægyptios, Tibi; apud Athenienſes, Puſidicon; apud Græcos alios, Edimen.

Kalendæ, dictæ ἀπὸ τοῦ καλεῖν, hoc eſt, a vocando; quia tom in Roſtris Romæ ad contentionem [an non, concionem?] populus vocabatur.

IV. *Non.* Circus privatus. Auſter, interdum cum plovia.

III. Dies Auſpicialium. Natalis Ciceronis. Ludi.

II. Ludi. Comitialis.

Nonæ, dictæ ideo, quia nonus dies eas diſcernit ab Idibus. Tempeſtatem ſignifiest.

VIII *Idus.* Epiphania, quo die, interpoſitis temporibus ſtella Magis Dominum natum nunciabat, & aqua vinum facta, vel in amne Jordanis Salvator baptizatus eſt. Auſter interdum vel Favonius.

VII. Primus Conſulis mappa, quæ ideo ſic vocatur, quia Rex Tarquinius Romæ, dum die Circenſium prandoret in circo, de menſa fos mappam foras, ut auriga poſt prandium curredi ſignum daret, abjecerat.

VI. Auſter interdum & imber.

V. Senatus legitimus. Suffecti Conſules deſignantur ſive Prætores.

IV.

III. Carmentalia, de nomine matris Euandri.

II aut *pridie.*

Idus. Dictæ ἀπὸ τοῦ ἰδεῖν, a videndo, quia prinsquam annus hic, qui eſt, fuerat, menſe medio luna completa, quæ incipiebat Kalendas, de qua menſes dictos accepimus, videbatur. Secunda mappa. Interdum ventus aut tempeſtas.

XVIII. *Kalend. Februarias,*

XVII. Natalis Honoſii. Circenſes. Interdum Auſter & pluvia.

XVII.

XVI. Ludi Palatini.

XV. Ludi.

XIV. Ludi.

XIII. Natalis Gordiani Circenſes.

XII. Ludi. Ventus Africus. Tempeſtatem ſignifiest.

XI. Natalis S. Vincentii martyris. Dies pluvius.

X. Senatus legitimus. Quæſtores Romæ deſignantur.

b g a.	Senatus legitimus SOLAQUARIO	tx. Natalis Adriani, Circenſes.
e b IX.	N. Divi Hadriani. CM. XXIIII.	VIII. Interdum tempeſtas.
I *d A* VIII.	N. Chartis.	VII. Ludi Caſturum Oſtiis, quod prima facta Colonia eſt.
e b VII.		VI. Ludi.
f c VI.		V. Auſter aut Africus. Interdum dies humidus.
K *g d* V.		IIII. Ludi.
A e IV.		III. Tempeſtatem ſignificat.
b f III.		II. Circenſes Adiabenis victis. Interdum tempeſtas.
A c g prid.		

FEBRUARIUS

Habet dies XXVIII.

Dictus a numero. Dies XXVIII. Dictus a Fibro verbo, quod purgamentum veteres nominabant; quia tum Romæ mœnia luſtrabantur. Vocatur apud Hebræos, Adar; apud Ægyptios Mechir; apud Athenienſes, Gamelion; apud Græcos, Pericios.

d b Kal. Feb.	N. Herculis. CM. XXIIII.	*Kalendæ.* Circenſes. Interdum Auſter cum grandine.
e A IV *Non.*		IV *Non.*
B *f b* III.	Senatus legitimus.	III *Non.* Senatus legitimus. Chorus aut Africus.
g e prid.	Ludi Gothici.	II. Ludi.
A d Non.	Ludi.	*Nonas.* Ludi. Ventus aut tempeſtas.
C *b e* VIII *Idus.*	Ludi.	VIII *Idus.* Ludi.
c f VII.	Ludi. Dies Ægyptiacus.	VII. Ludi. Favonius.
d g VI.	Ludi.	VI. Ventus aut tempeſtas.
D *e b* V.	Gothici. CM. XXIIII.	V. Circenſes.
f A IV.		IV. Corus.
g b III.	Genialici. CM. XXIIII.	III. Circenſes.
E *A c prid.*	Ludi Genialici.	II. Ludi.
b d Ibid.	Virgo Veſtæ parentat. Senatus legitimus.	*Idus.* Parentatio tumulorum. Inp. quo die Roma liberata eſt de obſidione Gallorum.
F *c e* XVI. *Kal. Mart.*		XVI *Kal. Mart.* Venti mutatio.
d f XV.	Lupercalia.	XV. Lupercalia.
e g XIV.		XIV. Natale Fauſtinæ, uxoris Antonii.
G *f b* XIII	Quirinalia.	XIII. Quirinalia, quo die Romulus receſſus a ſuis, qui ab haſta, quæ a Sabinis curis vocatur, non apparuiſſe enunciatus eſt. Favonius aut Auſter cum grandine.
g A XII.		XII.
A b XI.		XI.
H *b c* X	SOL PISCIBUS.	X. Venti ſeptemtrionales.
c d IX.	Feralia.	IX. Frigidus dies de Aquiſone, vel pluvia.
d e VIII.	Cariſtia.	VIII. Depoſitio ſancti Petri & Pauli. Cara cognatio, hilaritas dicta, quia tunc, etſi fuerint vivorum parendum undis, tempore obitus deponantur. Ventus aut tempeſtas.
I *e f* VII.	Terminalia.	VII. Terminalia. Hoc die, quarto anno biſextum vocamus; quem diem Ægyptii inter Auguſtum & Septembrem epagomeno quinque dierum, menſi ſuo jungunt.
f g VI.	Regifugium.	VI. Regifugium. Cum Tarquinius ſuperbus ſextus ab Urbe expulſus.
g b V.	Lotio. CM. XXII. Dies Ægyptiacus.	V. Circenſes.
K *A A* IV.		IV.
b b III.	N. D. Conſtantini. CM. XXIIII.	III. Natale Conſtantini.
c e prid.	Ludi votivi.	II. Ludi.

MARTIUS

Habet dies XXXI.

Dies XXXI. Vocatur apud Hebræos, Niſan; apud Ægyptios, Famenod; apud Athenienſes, Anteſtion; apud Græcos Diſtros.

A d d Kal. Mart.	N. Martis. CM. XXVIII.	*Kalendæ.* Aliquando grando.
e e VI *Non.*		VI *Non* Septemtrionales venti.
f f V.	Senatus legitimus. Dies Ægyptiacus.	V.
B *g g* IV.		IV. Interdum hyemat.
A b III.	Inſidiis navigium.	III.
b A prid.		II. Aquilo.
C *c b Non.*	Junonalia.	*Non.*
d e VIII *Idus.*		VIII *Idus.*
e d VII.	Arma ancilia movent.	VII.
D *f e* VI.		VI.
g f V.		V. Natale Favonii.
A g IV.		IV. Septemtrionales venti.
E *b b* III.	Jovi cultori. CM. XXIIII.	III.
c A prid.	Mamurelia. Senatus legit.	II. Flatus Aquilonis.
d b Ibid.	Canna intrat.	*Idus.*

F e e XVII *Kal. Apr.*		XVII. *Kalend. Aprilis.* Hyemat.
f d XVI.	Liberalici. CM. XXIIII SOL ARIETE.	XVI. Circenſes. Favonius aut Chorus.
g e XV.		XV.
G A f XIV.	Quinquatria.	XIV. Quinquatria.
b g XIII.	Peloſia.	XIII. Peluſia.
c b XII.	N. Minervæ.	XII. Septemtrionales venti.
H d A XI.	Arbor intrat.	XI. Dies pluvius: interdum ningit.
e b X.	Tubiluſtrium.	X.
f c IX.	Sanguen. Dies Ægyptiacus.	IX. Natalis calices.
I g d VIII.	Hilaria.	VIII. Æquinoctium, principium veris. Cruci. Miſſio gentilium. Chriſtus paſſus hoc die.
A e VII.	Requetio.	VII. Interdum tempeſtas.
b f VI.	Lavatio.	VI. Lavationem veteres nominabant. Reſurrectio.
K c g V.	Initium Cajani.	V.
d b IV		IV.
e A III.		III.
A f b *prid.*	N. Divi Conſtantini CM. XXIIII.	II. Natalis Conſtantini. Circenſes.
APRILIS		APRILIS
Habet dies XXX.		Dies XXX. Vocatus apud Hebræos, Jar; apud Ægyptios, Farmutiu; apud Athenienſes, Elafibilion; apud Græcos Canticos.
g c *Kal. Apr.*	Veneralia. Ludi. Sen. leg.	*Kalendæ* Tempeſtatem ſignificat.
A d IV *Non.*		IV *Non.*
B b c III	N. Dei Quiriui. CM. XXIIII. Dies Æg.	III. Circenſes.
c f *prid.*	Ludi Megaleſiaci.	II Ludi.
d g *Non.*	Ludi.	*Nonæ.* Favonius aut Auſter, interdum cum grandine.
C e b VIII *Idus.*	Ludi.	VIII *Idus.* Interdum hyemat.
f A VII.	N. Caſtor. & Pollucis. CM. XXIIII	VII. Tempeſtatem ſignificat.
g b VI.	Ludi.	VI. Avium alcedinum dicitur.
D A c V.	Megaleſiaci CM. XXIIII.	V. Circenſes. Interdum tempeſtatem ſignificat.
b d IV.	N. Divi Severi CM. XXXIIII.	IV. Natalis Severi. Circenſes.
c e III.	Ludi Cerealici. CM. XXIIII.	III. Ludi. Hyemat.
E d f *prid.*		II.
e g *Idib.*	Ludi. Senetus legitimus.	*Idus.* Senatus legitimus.
F f b XVIII *Kal. Mai.*	Ludi.	XVIII *Kal. Majas.* Ludi. Ventus ac tempeſtas.
g A XVII.	Ludi.	XVII. Ludi.
A b XVI.	Ludi.	XVI. Ludi.
G b c XV.	Ludi.	XV. Pluvium ſignificat.
c d XIV.	Ludi. SOL TAURO.	XIV. Ludi.
d e XIII.	Cerealici. CM. XXIIII.	XIII. Circenſes. Conſulis tertiæ mappæ.
H e f XII.		XII.
f g XI.	N. Urbis. CM. XXIIII. Dies Ægypt.	XI. Natalis urbis Romæ. Conſules ordinarii faſces deponunt. Parilia, dicta de partu Iliæ. Interdum pluvia & grando.
g b X.		X. Africus aut Auſter, dies humidus.
I A A IX.		IX. Tempeſtatem ſignificat.
b b VIII.		VIII.
c c VII.	Serapia.	VII.
K d d VI.	N. M. Antonini CM. XXIIII.	VI. Natalis Antonii. Circenſes.
e e V.		V. Floſia.
f f IV.		IV. Auſter fore cum pluvia.
A g g III.		III. Interdum dies humidus.
A b *prid.*	Ludi floreales.	II. Tempeſtatem ſignificat.
MAJUS		MAJUS
Habet dies XXXI.		Dictus a numero. Dies XXXI. Vocatur apud Hebræos, Sivan; apud Ægyptios, Pachon; apud Græcos, Artemeſios.
b a *Kal. Mai.*	Senatus legitimus.	*Kalend.*
B c b VI *Non.*	Ludi.	VI *Non.* Septemtrionales venti.
d c V.	Floralici. CM. XXIIII. Dies Ægyp.	V. Tempeſtatem ſignificat.
e d IV.	Ludi Maximati.	IV. Ludi.
C f e III.	Ludi.	III. Pluvia.
g f *prid.*	Ludi.	II. Ludi.
A g IX *Idus.*	Ludi.	*Non.* Ludi. Favonius.
D b b VIII.	Ludi.	VIII *Idus.* Ludi. Interdum pluvia.
c A VII.	Maximati. CM. XXIIII.	VII.
d b VI.	N. Claudii. CM. XXIIII.	VI. Natales Claudii. Tempeſtas interdum.
E c c V.		V.
f d IV.	Martialici CM. XXIIII.	IV.
g e III.	Ludi Perſici	III. Ludi. Tempeſtatem ſignificat.
F A f *prid.*	Ludi.	II. Ludi, & dies humidus.
b g *Idib.*	N. Mercurii. Senatus legit.	. . . . .
c b XVII. *Kal. Jun.*	Ludi.	XVII *Kal. Junias.* Dies, ut ſupra.

G d A xvi. Perſici. CM. XXIIII.
e b xv. N. Anuonis.
f c xiv. Zenziarius.
R g d xiii. SOL GEMIN.
A e xii. Dies Ægyptiacus.
b f xi.
I c g x. Macellus roſa ſumat.
d b ix.
e A viii.
K f b vii.
g c vi.
A d v.
A b e iv. Ludi. Honor & Virtus Zinna.
c f iii. Ludi.
d g *prid.* Ludi.

JUNIUS
Habet dies XXX.

B e b *Kal. Jun.* Fabarici CM. XII.
f A iiii. *Non.*
g b iii. Senatus legitimus.
C A c *prid.* Ludi in minicia.
b d *Non.*
c e viii *Idus.* Coloſſus coronatur.
D d f vii. Veſta aperit. Dies Ægyptiacus.
e g vi.
f b v. Veſtalia.
E g A iiii.
A b iii. Matralia.
F b e *prid.*
c d *Idib.* N. Muſarum. Senatus legitimus.
d e xviii *Kal. Jul.*
G e f xvii. Veſta cluditur. SOL CANCRO.
f g xvi.
g b xv.
R A A xiiii. Aunæ Sacrum.
b b xiii.
c c xii. Dies Ægyptiacus.
I d d xi.
e c x
f f ix.
K g g viii. Fortis Fortunæ. Solſtitium.
A b vii.
b A vi.
A e b v.
d e iiii.
e d iii.
B f e *prid.*

JULIUS
Habet dies XXXI.

g f *Kal. Jul.* Senatus legitimus.
A g vi. *Non.*
C b b v. Fugio Licinio. CM. XXIIII.
e A iiii.
d b iii. Ludi Apollinares.
D e c *prid.* Ludi. Dies Ægyptiacus.
f d *Non.*

g e viii *Idus.* Ludi.
E A f vii. Ludi.
b g vi.
c b v. Ludi.
F d A iv. Ludi.

xvi. Pluvia.
xv.
xiv.
xiii.
xii. Interdum pluvia.
xi. Tempeſtatem ſignificat.
x. Ut ſupra.
viiii.
viii. Ven.
vii.
vi.
v.
iv. Ludi. Interdum pluvia.
iii.
ii.

JUNIUS
Dictus a Junioribus. Dies xxx. Vocatur apud Hæbræos, Amir, apud Ægyptios, Paſia; apud Athenienſes, Targilion; apud Græcos, Deſios.
Kalend. Circenſes Fabricii.
iiii *Non.*
iii.
ii. Ludi.
Non.
viii *Id.*
vii. Favonius aut Chorus.
vi.
v.
iiii. Interdum rorat.
iii.
ii.
Id. Natales Muſarum.
xviii *Kal. Julias.*
xvii.
xvi. Tempeſtatem ſignificat.
ix.
viii. Solſtitium. Favonius.
vii.
vi.
v. Initium Æſtatis.
iiii.
iii. Dies ventuſus.
ii.

JULIUS
Dictus a Julio Cæſare, cum quintilis antea diceretur. Dies xxxi. Vocatur apud Hebræos Jar; apud Ægyptios, Epiſi; apud Athenienſes, Sciroforion; apud Græcos, Panemos.
Kal.
vi *Non.* Natalis genuinus Domini Valentiniani.
v *Non.* Favonius.
iiii.
iii.
ii. Ludi.
Non. Ancillarum feriæ, quarum celebritas inſtituta eſt ideo, quia capta Urbe a Gallis cum ſu... prius victi, rradi ſibi Romanorum Procerum conjuges poſtularent, conſilium Philotedis ancillæ famulæ Dominarum veſtibus adornatæ, datæ illis fuiſſent, his nunciantibus prædictus somno ſopitus Volyrius poſſe ſuperari. Facta victoria ſic,
viii *Id.* Natalis Julii Cæſaris.
vii. Tempeſtatem ſignificat.
vi. Ludi.
v. Ludi. Ætefiæ venti flare incipiunt.
iv. Ludi.

	e b III.	Apollinares. CM. XXIIII.	III.
	f c prid.		II.
G	*g d Idib.*	Equit. Prob. Ludi Francici.	*Idus.*
			XVIII *Kal. Auguſtas.*
	A e XVII. *Kal. Aug.*	Ludi.	XVII.
	b f XVI.	Ludi. Senatus legit. SOL LEONE.	. . . . .
H	*c g* XV.	Advent. D. CM. XXIIII. Dies Ægypt.	XV.
	d b XIV.	Ludi votivi.	XIV.
	e A XIII.	Franciel. CM. XXIIII.	XIII.
I	*f b* XII.	Advent. Divi CM. XXIIII.	XII.
	g c XI.	Ludi.	XI.
	A d X.	Neptunalici.	X.
K	*b e* IX.		IX. *Favonius & Auſter, tempeſtatem ſignificat.*
	c f VIII.	N. D. Conſtantini CM. XXIIII.	VIII. Nat. Conſtantini.
	d g VII.	Ludi votivi.	VII.
A	*e b* VI.	Vict. Sarmaticat. CM. XXIIII.	VI. Dies Caniculatis.
	f A V.		V.
	g b IV.		IV. Initium tempeſtatum.
B	*A c* III.	Vict. Marcommannas. CM. XXIIII.	. . . . .
	b d prid.		. . . . .

AUGUSTUS

Habet dies XXXI.

AUGUSTUS

Primus Sextilis; dictus ab octaviano Auguſto. Dies XXXI. Vocatur apud Hebræos, Dni; apud Ægyptios, Meſore; apud Athenienſes, Ecatombion: apud Græcos, Loos.

	c e Kal. Aug.	N. Divi Pertinacis. CM. XXIIII.	*Kalend.* Natalis Pertinacis; & Martyrium Machabæorum
C	*d f* IV. *Non.*		IV. *Non.*
	e g III.	Senatus legitimus.	III.
	f b prid.	Vict. Senati. CM. XXIIII.	II. Tempeſtas.
D	*g A Non.*	N. Salutis. CM. XXIIII.	*Non.*
	A b VIII *Idus.*	Dies Ægyptiacus.	VIII *Id.* Nebulio faſtus.
	b c VII.	N. Conſtantii. CM. XXIIII.	VII. Natalis Conſtantini minoris.
E	*c d* VI.	Ludi votivi.	VI. Ludi.
	d e V.		V.
F	*e f* IV.		IV. Natalis S. Laurentii mart.
	f g III.		III.
	g b prid.	Lignaſpis.	II. Hyppoliti mart. Tempeſtatem ſignificat.
G	*A A Idib.*	N. Dianes.	*Idus.*
	b b XIX *Kal. Sept.*		XIX *Kal. Septembris.*
	c c XVIII.	Senatus legitimus.	XVIII.
H	*d d* XVII.		XVII.
	e e XVI.	Tiberinalia. SOL VIRGINE.	XVI.
	f f XV.		XV. Ludi.
I	*g g* XIV.	N. Probi. CM. XXIIII.	XIV.
	A b XIII.		XIII.
	b A XII.	Dies Ægyptiacus.	XII. Tempeſtas.
K	*c b* XI.		XI.
	d c X.	Vulcanalici. CM. XIIII.	X. Circenſes.
	e d IX.		IX.
A	*f e* VIII.		VIII.
	g f VII.		VII. Poſt hunc diem apud Ægyptios V dierum Epagomenos, tertius decimus menſis adjungitur.
	A g VI.		
B	*b b* V.	Sohs & Lunæ. CM. XXIIII.	VI. Interdum pluvia.
	c A IV.		V. Circenſes.
	d b III.		IV.
C	*e c prid.*		III.
			II. Interdum frigus.

SEPTEMBER

Habet dies XXX.

SEPTEMBER

Dictus a numero. Dies XXX. Vocatur apud Hebræos, Teſtori; apud Ægyptios, Thovis; apud Athenienſes, Metadigmon; apud Græcos, Gorpiæos.

	f d Kal. Sept.	Senatus legitimus.	*Kalend.*
	g e IV. *Non.*	Dies Ægyptiacus.	IV. *Non.* Favonius aut Chorus.
D	*A f* III.		III. Ludi.
	b g prid.		II.
	c b Non.	Mammer. Vindemia.	*Non.*
E	*d A* VIII *Idus.*		VIII *Id.*

	e b VII.		VII *Idus*. Tempeſtas.
	f c VI.	N. Aureliani. CM. XXIIII.	VI.
F	*g d* V.		V.
	A e IV.	N. Aſclepi.	IV.
	b f III.		III. Favonius & Africus.
G	*g e prid.*	Ludi. Romaniani.	II. Interdum tempeſtas.
	d b Idib.	Ludi. Senatus legitimus.	*Id.* Hoc die Romæ in æde Minervali per magiſtratum annis ſingulis ex ære clypei figebantur.
	e A XVIII *Kal. Oct.*	Ludi.	XVIII *Kal. Octob.*
H	*f b* XVII.	Romaniani CM. XXIIII.	XVII. Favonius interdum ſive Vulturnus.
	g e XVI.		XVI.
	A d XV.		XV.
I	*b e* XIV.	N. Trajani. Triumphales CM. XLVIII	XIV. Favonius & Chorus.
	c f XIII.	Pii Antonini. CM. XXIIII. Dies Ægyp.	XIII.
	d g XII.	Ludi. Triumphales. SOL LIBRA.	XII. Ludi.
K	*e b* XI.	Ludi.	XI. Favonius & Chorus cum pluvia.
	f A X.	Ludi.	X. Tempeſtatem ſignificat.
	g b IX.	N. Divi Auguſti CM. XXIIII.	IX.
A	*A c* VIII.		VIII. Æquinoctium.
	b d VII.		VII.
	c e VI.		VI. Iuſtium Autumni.
B	*d f* V.	Profectio Divi. CM. XXIIII.	V. Favonius interdum.
	e g IV.		IV. Tempeſtatem ſignificat.
	f b III.	Ludi. fatales.	III. Ludi.
C	*g A prid.*	Lodi.	II.

OCTOBER

Habet dies XXXI.

OCTOBER

Dictus a numero. Dies XXXI. Vocatur apud Hebræos, Mareſuari; apud Ægyptios, Faoſi; apud Athenienſes, Bœdeomnion; apud Græcos, Yperbereteos.

	A b Kal. Octob.	N. Alexandri. CM. XXIIII.	*Kal.* Tempeſtatem ſignificat.
	b e VI *Non.*		VI. *Non.*
D	*c d* V.	Senatus legitimus. Dies Ægyptiac.	V. *Non.*
	d e IV.		IV. Tempeſtatem ſignificat.
	e f III.	Ludi. Alamannici.	III. Ut ſupra.
E	*f g prid.*	Ludi.	II. Ludi. Aquilo.
	g b Non.	Ludi.	*Non.* Ludi.
F	*A A* VIII *Idus.*	Ludi.	VIII. *Idus.*
	b b VII.	Ludi.	VII.
	c c VI.	Alamannici. CM. XXIIII.	VI. Interdum pluvia.
G	*d d* V.		V.
	e e IV.	Auguſtales. CM. XXIIII.	IV.
	f f III.	Ludi Jovi Liberatori.	III. Auſter & pluvia.
H	*g g prid.*	Ludi.	II. Natale Virgilii.
	A b Idib.	Ludi Equus ad nivem fit. Senatus legit.	*Id.*
	b A XVII *Kal. Nov.*	Ludi.	XVII. *Kalen. Novemb.*
I	*c b* XVI.	Ludi.	XVI.
	d c XV.	Jovi Liberatori. CM. XXIIII.	XV.
	e d XIV.	Ludi Solis. SOL SCORPIO.	XIV. Tempeſtatem ſignificat.
K	*f e* XIII.	Ludi. Dies Ægyptiacus.	. . . . .
	g f XII.	Ludi.	XII.
	A g XI.	Solis. CM. XXXVI.	XI.
A	*b b* X.		X. Natale Valentiniani purpuræ.
	c A IX.		IX.
	d b VIII.		VIII.
B	*e c* VII.		VII.
	f d VI.		VI.
	g e V.	Iſis. Victio Tyranni.	V. Interdum frigus.
C	*A f* IV.	Advent. Divi. CM. XXIIII. Iſis.	IV. Ventoſus dies.
	b g III.	Ludi votivi. Iſis.	III. Tempeſtas.
	c b prid.	Ludi. Iſis.	II. Ut ſupra.

NOVEMBER

Habet dies XXX.

NOVEMBER

Dictus a numero. Dies XXX. Vocatur apud Hebræos, Cislau; apud Ægyptios, Athur; apud Athenienſes, Dœne. ſpion; apud Græcos, Dios.

D	*d A Kal. Nov.*	Ex Senato. CM. XXIIII. S. L. Iſis.	*Kalend.*

	e b IV *Non.*	Tes novena. Dies Ægyptiacus.	IV *Non.* Hiemat cum pluvia.
	f e III.	Hilaria.	III.
E	*g d prid.*		II.
	A e Non.		*Non.*
	b f VIII *Idus.*		VIII *Id.* Natalis Juliani.
F	*c g* VII.		VII. Hiemat.
	d b VI.	N. Nervæ & Conſtantii. CM. XLVIII	VI. Natalis Nervæ. Tempeſtas.
	e A V.	Ludi. votivi.	V. Ut ſupra.
G	*f b* IV.		IV. Interdum rorat.
	g c III.		III.
	A d prid.	Ludi Plebeji. Senatus legitimus.	II.
H	*b e Idib.*	Jovis Epulum. CM. XXX.	*Idus.*
	c f XVIII *Kal. Dec.*	Ludi.	XVIII *Kal. Decembr.*
	d g XVII.	Ludi.	XVII.
I	*e b* XVI.	Plebeji. CM. XXIIII.	XVI. Aquilo.
	f A XV.	N. Veſpaſiani. CM. XXIIII.	XV. Natale Veſpaſiani.... locum. Pluvia.
	g b XIV.		XIV. Tempeſtas.
K	*A e* XIII.	SOL SAGITTARIO.	XIII. Aquilo frigidus.
	b d XII.		XII.
	c e XI.		XI. Hiemat.
A	*d f* X.		X. Tempeſtas.
	e g IX.		IX.
	f d VIII.	Bruna. Dies Ægyptiacus.	VIII. Bruma.
B	*g A* VII.	Ludi Sarmatici.	VII.
	A b VI.	Ludi.	VI.
	b c V.	Ludi.	V. Ludi.
C	*c d* IV.	Ludi.	IV.
	d e III.	Ludi.	III. Ut ſupra.
	f e prid.	Ludi.	II. Auſter cum pluvia.

DECEMBER

Habet dies XXXI.

DECEMBER

Dictus a numero. Dies XXXI. Vocatus apud Hebræos, Tebet; apud Ægyptios, Ciae; apud Athenienſes, Memacterion; apud Græcos, Apelleos.

D	*f g Kal. Decemb.*	Sarmatici CM. XXIIII.	*Kalend.*
	g b IV *Non.*	Initium muneris.	IV. *Non.*
	A A III.	Senatus legitimus.	III.
E	*b b prid.*	Munus area. Dies Ægyptiacus.	II.
	c c Non.	Munus area.	*Non.*
F	*d d* VIII *Idus.*	Munus arca.	VIII *Id.* Tempeſtas.
	e e VII.		VII. Interdum Auſter & rorat.
	f f VI.	Munus Kandida.	VI.
G	*g g* V.		V.
	A b IV.		IV.
	b A III.	Septimuntia.	III. Interdum pluvia.
H	*c b prid.*	Ludi Lanicionici.	II. Septem montium.
	d e Idib.	Ludi. Senatus legitimus.	*Id.* Hiemat.
	e d XIX. *Kal. Jan.*	Ludi. Dies Ægyptiacus.	XIX. *Kal. Januarias*
I	*f e* XVIII.	N. Divi Veri. CM. XXIIII.	XVIII. Natalis Veri. Tempeſtas.
	g f XVII.	Ludi.	XVII.
	A g XVI.	Ludi. Saturnalia.	XVI. Feriæ ſervorum.
K	*b b* XV.	Lanicionici. CM. XXIIII. SOL CA-	XV. Aquarius
	c A XIV.	Munus arca. (PRICORNO.	XIV.
	d b XIII.	Munus Kandida.	XIII.
A	*e e* XII.	Munus arca.	XII.
	f d XI.		XI.
	g e X.	Munus arca.	X. Tempeſtas.
B	*A f* IX.	Munus conſummat.	IX.
	b g VIII.	N. Invicti. CM. XXX.	VIII. Natalis Domini corporalis. Sulſticium & initium hiberni
	c b VII.		VII. Natalis S. Stephani Mart.
C	*d A* VI.		VI.
	e b V.		V. Natalis Titi. Tempeſtas.
	f c IV.		IV.
D	*g d* III.	N. Divi Titi. CM. XXIIII.	III.
	A e prid.	Magiſtratı juranı.	II. Ut ſupra.

Habes hic, Lector, Kalendaria duo antiqua cum ſuis vitiis, prout in codicibus Mss. legebantur. Nihil putavi in illis adnotandum. Tute id præſtato per te, ubi uſus fuerit. Bucherius in margine editionis ſuæ notas pauculas adjecit, quem qui volet, conſulere poterit.

MAR-

MARTYROLOGIA.

DUO PARVA ET ANTIQUA.

ex eodem Cuſpiniani Codice Ms.

EX *eodem codice Ms. qui olim fuit Cl. Viri Joannis Cuſpiniani, ab eoque Auguſtiſſimorum Domus Auſtriacæ Imperatorum bibliothecæ Viennenſi illatus, nunc ſignatur inter codices Mss. Hiſtorico latinos, ſaperne quidem, num.* 648; *inferne vero,* 56: *quique primum ex duobus præmiſſis Kalendariis etiam ſubminiſtravit; ex illo, inquam, codice deſcripſimus quoque anno* MDCLXXXIII *duo antiqua, ut ſic dicam, Martyrologia, quorum alterum notatur* Depoſitio epiſcoporum, *videlicet Romanorum; alii enim aulli illic receſenſentur. Alterum inſcribitur,* Depoſitio Martyrum, *ſolos namque martyres annumerat, eorumque uti & prædictorum Epiſcoporum, loca depoſitionis & dies præcipui cultus indicat: quæ non ſemper ſunt obitus, ſed ſubinde tranſlationis. Edidit pridem utrumque opuſculum citatus Bucherius in ſuo Victorii Canone Paſchali pag.* 267, *ex Ms. noſtro, ipſi tantiſper conceſſo a* P. *Bollando. Edidit autem compitus, quam forte oportebat, mutatis nonnullis, vitioſe ſcriptis, in melius ſecundum ſenſum aut ceujecturam ſuam, ut lectoris ſtudium ſublevaret. Nos interea utrumque denuo deſcripſimus ipſi, ea codice, quem dixi, Caſpiniano & contulimus cum Ms. antiquiore, quo Bucherius fuit uſus, quod comperio, ea codice Ms. membranaceo & antiquiore deſumptum eſſe, quam ſit codex Cuſpiniani, qui chartaceus eſt ac trium forte ſæculorum ætatem non ſuperat: adeo tamen, ſaltem in hoſce, ſimiles ſunt codices illi & inde excepta apographa noſtra, ut etiam vitioſe ſcripta appareant utrobique propemodum eadem. In primis hic ſequimur apographum noſtrum proprium, in dubiis conſulto altero; & domus ipſam prout eſt. Lector per ſe toguoſcet quid perpetam, quid recte ſcripſum ſit: & ſi qua in re dubitaverit, acceſſum habet ad Bucherium, qui nonnulla, at diſt, reformavit.*

DEPOSITIO EPISCOPORUM.

VI *Kal. Januar.* Dionyſi, in Caliſti.
III *Kal. Jan.* Felicis, in Caliſti.
Prid. Kal. Jan. Silveſter, in Priſcillæ.
IV *Idus Jan.* Miltiades, in Caliſti.
XVIII *Kal. Febr.* Marcellini, in Priſcillæ.
III *Non Mart.* Luci, in Caliſti.
X *Kal. Majl.* Gai, in Caliſti.
IV *Non. Aug.* Steffani, in Caliſti.
VI *Kal. Octobr.* Euſebii, in Caliſti.
VI *Idus Decembr.* Eutichiani, in Caliſti.
Non. Octobr. Marci, in Balbinæ.
Prid. Idus April. Julii, in via Aurelia miliario III, in Caliſti.

Notandum hic monere, quod in verſu quinto videatur duplex irrepſiſſe error, alter in vocabulo Marcellini, *pro quo ſcribendum* Marcelli. *Hic enim in Januario ab antiquiſſimis temporibus colitur; ille vere in Aprili. Alter error in die menſis, qui ſcribitur* XVIII Kal. Febr. *pro que ſcribendum* XVII Kal. Febr. *quo die colitur Marcellus Papa, de quo hic non pridie. Legas igitur verſum illum ſic:*

XVII Kal. Febr. Marcelli, in Priſcillæ. *Ambo enim Pontifices illi, Marcellus & Marcellinus, in eodem S. Priſcillæ cœmeterio via Salaria conditi fuerunt; ſed dies cultus amborum ſemper diverſus fuit, ut jam dixi; Marcelli quidem* XVII *Kal. Febr. ſeu die* XVI *Januarii; Marcellini autem,* VI *Kal. Majas, ſeu* XXVI *die Aprilis.*

DEPOSITIO MARTYRUM.

VII *Kal. Jan.* Natus Chriſtus in Betleem Judeæ.

MENSE JANUARIO.

XIII *Kal. Feb.* Fabiani, in Caliſti; & Sebaſtiani in Catacumbis.
XII *Kal. Feb.* Agnetis, in Nomentana.

MENSE FEBRUARIO.

VIII *Kal. Martii.* Natale Petri de Catedra.

MENSE MARTIO.

Non. Martii. Perpetuæ & Felicitatis, Africæ.

MENSE MAJO.

XIV *Kal. Jun.* Partheni & Caloceri, in Caliſti, Diocletiano IX & Maximiano VIII Coſſ.

MENSE JUNIO.

III *Kal. Julii.* Petri, in Catacumbas; & Pauli, Oſtenſe; Tuſco & Baſſo Coſſ.

MENSE JULIO.

VI *Idus.* Felicis & Filippi, in Priſcillæ: & in Jordanorum, Martialis, Vitalis, Alexandri: & in Maximi, Silani; hunc Silanum martyrem Novati * furari ſunt: & in Prætextati, Januarii. * Novatiani.
III *Kal. Aug.* Abdon & Semnes, in Pontiani, quod eſt ad Urſum Pilatum.

MENSE AUGUSTO.

VIII *Idus Aug.* Xyſti, in Caliſti; & in Prætextati, Agapiti & Felicisſimi.
VII *Idus Aug.* Secundi, Carpoſeri, Viſtorini & Severiani, Albano & Oſtenſe.
VI. Balliſtaria * Cyriaci, Largi, Creſcentiani, Memmiæ, Julianetis & Ixmaracdi. * *lege*, Via Salaria.
IV *Idus Aug.* Laurenti, in Tiburtina.
Idib. Auguſti Ypoliti, in Tiburtina; & Pontiani, in Caliſti.
XI. *Kal. Sept.* Timothei, Oſtenſe.
V *Kal. Sept.* Hermetis, in Baſillæ, Salaria vetere.

MENSE SEPTEMBRE.

Non. Sept. Aconti, in Porto, & Nonni & Herculani & Taurini.
V *Idus Sept.* Gorgonii, in Labicana.
III *Idus Sept.* Proti & Jacinti, in Baſillæ.
XVIII *Kal. Octob.* Cypriani, Africæ; Romæ celebratur in Caliſti.
X *Kal. Octob.* Baſillæ, Salaria vetere; Diocletiano IX, Maximiano VIII Coſſ.

MENSE OCTOBRE.

Prid. Idus Octob. Caliſti, in via Aurelia miliario III.

MENSE NOVEMBRE.

VI *Idus Novemb.* Clementis, Sempronianæ, Claui *, Nicoſtrati in comitatum. * Claudi.
III *Kal. Dec.* Saturnini, in Traſonis.

MENSE

MENSE DECEMBRE.

Idus Decemb. Ariſton, in Portum.

Hic quoque nonnulla, quæ perperam ſcripta apparent, obſervari poſſunt & forte explicari: verum id ſatius fuit, quando de ſingulis Sanctis per ordinem ſuo tempore & loco agendum erit in Actis. Tantum dico, quod S. Ariſton Idibus Decembris, *hactenus nobis ignotus eſt. Novimus quidem ex Martyrologiis, non admodum antiquis, XI* Kal. Januarias in Portu Romano Natale S. Ariſtonis; *quod intelligi poſſet de ſupra dicto Ariſtone, quatenus* in Portum, *ſumi poſſit* in Portu. *At diverſos eſſe, ſuadent dies diverſi, quibus coluntur, alter* XIII *Decembris, alter* XXII *ejuſdem menſis.*

NATALES ALIQUOT SANCTORUM

EX FASTIS CONSULARIBUS EXCERPTI.

INvenimus in eodem Cuſpiniani codice Ms. duos conſulum Romanorum Catalogos, ſatis antiquos, quorum alter deſinit ſub annum vulgaris æræ CCCCXCIII, *alter ſub* DXXXVI: *uterque ordinatus a Gajo Julio Cæſare. Conſulum nomina utrobique ſcripta ſunt peſſime, & non raro male ordinata, junctaque ſubinde Conſulum paria, qui numquam Collegæ fuerunt. Hinc operæ pretium non duximus Conſules omnes deſcribere. Attamen ad varios conſulatus inſerebantur varia variorum geſta, & Sanctorum quoque martyria, additis plerumque Kalendis, Nonis & Idibus, quibus paſſi fuerunt. Hæc deſcribenda putavi, tum quod noſtris, tum quod etiam aliorum uſibus utilia eſſe poſſunt; non tamen quod omnia, quæ excerpſi probata velim; ſed ut in eobus dubiis ſaltem conſulti poſſint. De omnia ut excepi, omiſſis Conſulibus, præterillos, ſub quorum conſulatu res narratæ notantur contigiſſe; & illos; qui proximo anno dicuntur ſucceſſiſſe; ut ſic ex collatione duorum conſulatuum cum melioribus Conſulum faſtis, facilius certiuſque ſtatuatur de tempore; quo geſta, quæ narrantur, contigerint. Accipe igitur hic Catalogum antiquiorem, quem dixi ante finem ſæculi quinti deſinere: ſimul nota in ſpecimine malefidam Catalogi ſcriptionem. In Primo conſulatu datur Gajo Julio Cæſari collega* Marcus Antoninus, *pro* Antonius: *in ſecundo ponitur* Chryſauricus, *cujus nominis nuſquam Conſul Romæ fuit; & ſcribendum foret* Iſaurius. *Reliqua ſimiliter examina. Demum ſcito, quæ hic litteris Romanis ſcribuntur, in codice ſcripta, eſſe rubricata: reliqua, communi colore nigro ſcripta, hic litteris Italicis exprimuntur, utempe Conſulum nomina. Orditur Catalogus iſte, ut ſequitur.*

Fuerunt omnes anni, ex quo terra condita eſt, uſque ad Gajum Julium Cæſarem, anni MMMMXLIIII.

Primus Imperator G. Julius Cæſar.

Gajo Julio Cæſare & Marco Antonino.

Chryſaurico & Antonino.

His Conſulibus Cæſar occiſus eſt; qui biſſextum & Lunæ curſum adinvenit, II Kal. Jan. Luna prima, & imperium Octavianus accepit puer annorum XVIII.

Lentulo & Oreſte.

Lepido & Planco.

His Coſſ. tres ſoles in cælo apparuerunt.

Cenſorino & Salvino.

Cicerone & Antonino.

His Coſſ. Auguſtus nomen accepit.

Auguſto & Tullio.

Auguſto VI & Agrippa.

His Coſſ. Chartago reſtituta eſt Idus Julias.

Auguſto VII & Agrippa.

Satuenino & Cinna.

His Coſſ. moritur Virgilius annorum LX

Duobus Lentulis.

Domitio & Enobaro.

His Coſſ. Aque virgo inducta eſt Romam.

Libone & Piſone.

Auguſto XII & Silano.

His Coſſ. Chriſtus natus eſt VIII Kal. Januar. Luna XIV. *Anni a Chriſto nato*

Lentulo & Piſone.

Pompejo & Aquilejo.

His Coſſ. defunctus eſt Auguſtus annorum LXXVII. 14

Druſo & Flacco. 15

17

*Baſſo * & Piſone.* * *Craſſo*

His Coſſ. paſſus eſt Joannes Baptiſta.

Duobus Geminis. 29

His Coſſ. Chriſtus paſſus eſt VIII Kal. Aprilis.

*Tiberio III Silio.** 31 * *Sejano*

Tiberio IV & Gallo.

His Coſſ. Petrus Apoſtolus ad Romam venit.

Celſpino & Tauro. 44

Vitellio II & Publicola.

His Coſſ. Phenix uparuit primum. 48

Veranio & Gallo. 49

Nerone IO & Piſone.

His Coſſ. Paſſi ſunt Petrus & Paulus Romæ II Kal. Julias. 57

Nerone III & Meſſala. 58

Mario & Gallo.

His Coſſ. Jacobus Apoſtolus in Hieroſolymis de pinna templi dejectus eſt a Judæis V Kal. Januarii. 62

Ruſſo & Regulo. 63

Capitone & Ruſo.

His Coſſ. Nero de imperio non comparuit. 67

Italico & Turpilione. 68

Commodo & Ruſo.

His Coſſ. Judæi devicti ſunt a Veſpaſiano Imperatore.

Veſpaſiano VIII & Tito VII.

Hadriano & Salinatore.

His Coſſ. ſol eclipſim paſſus eſt. 118

Hadriano

119 *Hadriano & Ruſtico.*

Antonino IV & Aurelio.

A Gajo Julio Cæſare uſque ad duos Auguſtos anni ſunt CCXLIV.

161 *Duobus Auguſtis.*

Plautiano & Geta.

203 His Coſſ. paſſæ ſunt Perpetua & Felicitas Nonas Martias.

204 *Chilone & Libone.*

Decio & Grato.

250 His Coſſ. perſecutio fuit Chriſtianorum, ut ſacrificarent idolis.

251 *Decio II & Ruſtico.*

His Coſſ. paſſus S. Laureotius III idus Auguſti.

252 *Gallo & Volufiano.*

Tuſco & Baſſo.

258 His Coſſ. paſſus eſt Cyprianus in Carthagine XVIII Kal. Octobris.

259 *Æmiliano & Baſſo II.*

Diocletiano VII & Maximiano V.

303 His Coſſ. eccleſiæ demolitæ ſunt, & libri Domini combuſti ſunt, & paſſa eſt S. Euphemia XVI Kal. Octobris.

Diocletiano VIII & Maximiano VI.

304

Conſtantio VI & Maximiano VI.

306 His Coſſ. paſſus eſt Timoteus Romæ X Kal. Julias.

308 *Diocletiano IX & Maximiano VII.*

Nepotiano & Facundo.

336 His Coſſ. introierunt Conſtantinopolim Lucas & Andreas. *Nempe in translatione corporum eorum.*

337 *Feliciano & Titiano.*

Valentiniano & Valente.

365 His Coſſ. maris acceſſa & recaſſa fuit XII Kal. Auguſtas.

366 *Gratiano N. P. & Dagalaiſo.*

P. C. Gratiani III & Equitii IV.

378 His Coſſ. Sarmatæ totam Pannoniam devaſtaverunt.

376 *Valentiniano V & Valente V.*

Auxonio & Olybrio.

379 His Coſſ. Theodoſius lavatus eſt Imp. a Gratiano Sirmii.

380 *Gratiano V & Theodoſio.*

Merobaudo II & Saturnino.

383 His Coſſ. Gratianus occiſus eſt a Maximo, Leudduno VIII Kal. Sept. Eo anno natus eſt Honorius Conſtantinopoli V Idus Sept. & levatus eſt Arcadius.

384 *Richomere & Clearco*

Theodoſio II & Cynthio.

388 His Coſſ. occiſus eſt Maximus V Kal. Septemb.

Timaſia & Promoto.

389 His Coſſ. Theodoſius Romam introivit cum Honorio Idus Junias & exivit idus III Kal. Sept.

Valentiniano IV & Neoterio.

390 His Coſſ. ſignum apparuit in cælo, quaſi columna pendens per dies viginti.

Tatiano & Symmacho.

391 His Coſſ. defunctus eſt Valentinianus Vienna IV Idus Jun. Eo die levatus Eugenius Imp. XI Kal. Sept.

Arcadio VII & Rufino.

392

Theodoſio VI & Abundantio.

393 His Coſſ. tenebræ factæ ſunt die Solis hora II, VI Kal. Nov. & levatus eſt Honorius Imp. Conſtantinopoli in miliario IV a Theodoſio patre ſuo X Kal. Feb.

394 *Arcadio III & Honorio II.*

His Coſſ. occiſus eſt Eugenius VIII Idus Sept.

Olybrio & Probino.

395

Arcadio IV & Honorio III.

396 His Coſſ. Theodoſius defunctus eſt Mediolano XVIII Kal. Jan.

397

Cæſario & Attico.

398

Honorio IV & Eutichiano.

His Coſſ. Gildo occiſus eſt prid. Kal. Auguſtas.

Fl. Stilicone & Aurelio.

400

Vincentio & Fraſito.

402 His Coſſ. natus eſt Theodoſius Conſtantinopoli Idus April. & intravit Alaricus in Italiam XIV Kal. Decembr.

Arcadio V & Honorio V.

403

Theodoſio & Rumorido.

His Coſſ. Theodoſius levatus eſt Imp. Conſtantinopoli IV Idus Januarias. Et levatus eſt Maximus Imp. XVI Kal. April. & occiſus eſt prid. Idus Jun. Et introvit Geſericus Romam & prædavit eam per dies XIV. Et levatus eſt Imperator in Gallia Avitus VI Idus Julias. Et evciſo eſt Sabaria a terræ motu VII Idus Septembris die Veneris.

456 *Joanne & Varane.*

His Conſulibus occiſus eſt Remiſſus Patricius in Palatio Claſſis XV Kal. Octob. & Captivus eſt Imp. Placentiæ a Mag. mil. Ricimere, & occiſus eſt Meſſianus Patricius ejus XVI Kal. Nov.

Conſtantino & Ruſo.

457 His Coſſ. Ricimer Mag. mil. Patricius factus eſt prid. Kal. Martias. Et factus eſt Majorianus Mag. mil. ipſo die. Et levatus eſt Imp. Dom. Majorianus Kal. April. in miliario VI in campo ad Columellas.

458 *Leone Auguſto & Apollonio.*

459 *Fl. Ricimere & Patricio.*

460 *Magno & Apollonio.*

461 *Severino & Dalagaiſo.*

His Coſſ. depoſitus eſt Majorianus Imp. a patricio Ricimere Dertona IV Nonas Aug. & occiſus eſt ad fluvium Ira VII Idus Aug. Et levatus eſt Imp. Dom. Severus XIII Kal. Dec.

462 *Leone II & Severo.*

Ruſtico & Olybrio.

464 His Coſſ. occiſus eſt Beorgor Rex Alanorum Bergamo ad Pedemontis VIII Idus Februarias.

465 *Hermineric & Baſilio.*

His Coſſ. defunctus eſt Imp. Severus Romæ XVI. II Kal. Septembris.

466 *Leone III Tatiano*

467 *Puſco & Joanne.*

His Coſſ. levatus eſt Imperator Dom. Anthemius Romæ pridie Idus Aprilis.

D. N. Anthemio Auguſto II.

468 His Coſſ. occiſus eſt Marcellinus in Sicilia menſe Aug.

469 *Marciano & Zenone II*

471 *Feſto & Marciano.*

His Coſſ. bellum civile geſtum eſt Romæ inter Anthe-

Anthemium Imperatorem & Ricimere Patricio. Et levatus eſt Imp. Olybrius Romæ. Et occiſus eſt Imp. Anthemius v Idus Julias. Et defunctus eſt Ricimer xv Kal. Septemb. Eo anno Gundobadus Patricius factus eſt ab Olybrio Imp. & defunctus eſt Imperator Olybrius Romæ x Kal. Novemb.

Leone Auguſto v.

473 Hoc conſule levatus eſt Imp. Glicerius Ravenna III Non. Martias.

Dom. Leone Juniore Auguſto.

474 His Coſſ.. de Imperio Glicerius in portu urbis Romæ. Eo anno levatus eſt Dom. Julius Nepos VIII Kal. Jolias.

P. C. Leonis Jun. Aug.

475 His Coſſ. introivit Ravennam Patricius Oreſtes cum exercitu & fugavit Imp. Nepos ad Dalmatias v Kal. Septemb. Eo anno Anguſtulus Imp. levatus eſt Ravenna a Patricio Oreſte patre ſuo prid. Kal. Novembris.

Baſiliſco II & Armato.

476 His Coſſ. levatus eſt Odoacer Rex II Kal. Sept. Eo anno occiſus eſt Oreſtes Patricius Placentia v Kal. Septemb. Eo anno occiſus eſt Paulus Frater ejus Ravenna in Pinita prid. Non. Sept.

P. C. Baſiliſci & Armati.

476 His Coſſ. occiſus eſt Branila a Rege Odoacro v Idus Julias Rsvennæ.

478 *Hello unico Conſ.*

Baſilio Jun. VI Conſ.

480 His Coſſ. occiditur Nepos Imp. VII Idus Majas.

Placido unico Conſ.

481 His Coſſ. occiſus eſt ... VII Idus Octobris.

Severino unico Conſ.

482 His Coſſ. occiſus eſt... Dalmatias v Kal. Dec.

483 *Fauſtone unico Conſ.*

Vetio unico Conſ.

487 Hoc Conſule pugna facta eſt inter Odoacrem regem & Feunanum regem Jugorum, & vicit Odoacer, & adduxit captivum Feunanum regem ſub die XVII Kal. Decemb.

488 *Dinamio & Siſidio.*

His Coſſ. arſit pontus Apolinaris noctu in Paſcha XV Kal. Majas.

Probino & Euſebio.

489 *Pauſto unico Conſ.*

490 His Coſſ. ingreſſus eſt rex Theodoricus in Foſſato Pontis Sontis v Kal. Septembris: & fugit Odoacer rex de Foſſato & abiit in Veronam. Eo anno ingreſſus eſt Odoacer rex in Foſſatum Erulis in Pinita, & occiſus eſt Libila Mag. mil. & ceciderunt populi ab utraque parte, & cinxit ſe Ravenna Odoacer rex VI Idus Jul. Et regreſſus eſt rex Theodoricus in Ticino XI Kal. Septemb.

492 *Dom. Anaſtaſio Aug. & Rufo.*

His Coſſ. terræ motus factus noctu ante pullorum cantus VII Kal. Jun.

Albino unico Conſ.

493 Hoc Conſ. regreſſus eſt Rex Theodoricus Arimini & venit cum dramonis ad Fuſſatum Palatioli IV Kal. Septembris. Eo anno pugna facta eſt inter Theodoricum & Euſanem Mag. mil. inter Tridentum & Veronam.

Hoc conſule facta eſt pax inter Dom. Theodoricum regem & Odoacrem III Kal. Martias. Et ingreſſus eſt Dom. Theodoricus in Claſſem ...

Hoc Conſule ingreſſus eſt Ravennam rex Theodoricus III Non. Martii & occiſus eſt Odoacer rex a rege Theodorico in palatio cum commilitibus ſuis.

Atque hæc quidem e primo Catalogo excepta ſunt: quibus nos nihil addendum putavimus, quam annos æræ vulgaris, in margine notatos, quibus nominati Conſules præfuerant, ad ſubleyandam lectoris memoriam: utque inde numerus conſulatuum, qui mixtis conſulibus perperam adſcribitur, forte ex incuria librariorum, facilius corrigi poſſit. Alter Catalogus, de quo meminimus, malo turbatior ac vitioſior eſt, pluraque continet, quæ ad hiſtoriam profanam, quam quæ ad ſacram ſpectent. Ponit, Duobus Geminis conſulibus *qui anno* XXIX *æræ vulgaris conſules fuere* Chriſtum paſſum eſſe VIII Kal. Apr. die Veneris, luna III, anno XXXI Adventus ejus. *Credidero ſcriptum ab Auctore fuiſſe, ut ſcribi debuit,* anno XXIX; *quia proximo poſt Geminos Conſulatu notat* Unicum & Longinum, *qui fuerunt anno* XXX *æræ vulgaris. Habet quoque annulias temporum notas. Puta, quod fuerim a Paſſione Domini uſque ad Conſulatum Nigri & Aproniani,* anni LXXXIV. *Item quod fuerint ab Adventu Domini uſque ad Conſulatum Victoris anni quingenti. Fuerunt Conſules Niger & Apronianus anno æræ vulgaris* CXVII; *Victor vero,* CCC XCIV. *Videat lector, an inde aliquid commodi haurire poſſit, & quæ errata in Catalogo animadverterit, per ſe emendet: ego plura non proſequor.*

Supereſt nobis & aliud opuſculum Mſ. antiquum ſub Liberio Papa, anno CCCLII *creato, abſolutum; quod enumerat eatenus Pontifices Romanos, indicans, quis, quoatum temporis præfuerit Eccleſiæ, quibus Conſulibus Romani cæperit, quibus deſierit. Verum quia id ipſum pridem ex eodem Mſ. noſtro Bucherius edidit in ſuo, ad Victorii Aquitani Canonem Paſchalem Commentario, pag.* 269; *ac præcipue, quia Henſchenius noſter ante tomum primum de Actis Sanctorum Aprilis denuo illud recudit, multiſque ſolicite illuſtravit; eo ſciendi cupidum lectorem remittimus; ut hic tandem Acta Sanctorum primi ſemeſtris, ſive ſex priorum anni menſium, a P. Joanne Bollando inchoata, P. Godefrido Henſchenio formata, a P. Daniele Papebrochio mirifice promota, finiamus; progreſſuri nunc, Deo Sanctiſque adjuvantibus, ad alterum ſemeſtre, quo decurſo, qui nunc operi allaborabunt, denique recadent & in duplum augebunt menſes Januarium & Februarium, qui, ut principium Operis, imperfectiores ſunt, multaque acceſſione Actorum, poſtea ac præcipue anno* MDCLX *ab Henſchenio & Papebrochio, per Germaniam, Italiam, Galliam ea propter peregrinatis collectorum, indigent. Nox tam indigne reliqui menſes qui poſt prædictum annum editi fuerunt,*

INDEX
IN TOMUM VII.
DE ACTIS SANCTORUM
MENSIS JUNII.

A

Abbatiæ Romanæ 51. b
Abundius, cuſtos baſilicæ S. Petri, juſſu ejus ſanat paralyticam 74. b
Adriani opera magnifica 82. ejus erga S. Petrum munificentia 72. d
Ædificia duo ad latus meridionale baſilicæ veteris 136. An fuerint deorum fana ib. b

ALTARIA.

S. Abundii, Manſionarii baſilicæ S. Petri 84. e 95. e.
S. Adriani, ſitum inter oratoria S. Leonis & S. Mariæ de Cancellis 104. b. An ædificatum ab Adriano PP. I... ibid. Hoc in Altari conſervata fuit Cathedra S. Petri ib.
S. Ægidii abbatis 44. a. Locupletiſſime dotatum a Joanne Tomacello, Comite Soræ, Bonifacii Pp. IX. fratre 102. c. Manlius quoad ejuſdem altaris ſitum corrigendus aut conciliandus ib. c
S. Agathæ virginis & martyris ab Ægidio de Roſſredis reſtauratum. Poſtea locum ceſſit ſepulcro Marcelli II. 95. e
S. Ambroſii, epiſcopi Mediolanenſis, Doctoris, veruſtiſſimum 102. d. Non fuit in loco oratorii B. Virginis Innocentiani 102. e
S. Andreæ, 93. f. Quare S. Gregorii ab aliis vocetur, ib. Conſecratum non fuit a Gregorio IV. qui nec in eo recondidit corpus S. Gregorii Magni, & Ss. Martyrum Gorgonii ac Tiburtii. ib. Pius Pp. II. inſtauravit, & in impoſito a ſe tabernaculo marmoreo, collocavit caput S. Andreę 93. f. 94. a
S. Annæ, a Mathia Paparonio baſilicæ canonico ornatum, a Paraſrenariis Cardinalium frequentatum 104. f. Imago Sanctæ hinc extracta, nomen altaris alio tranſtulit ib. f
Annuntiationis B. Mariæ, in quo imago S. Margaretæ perquam venerabilis 100. a
Anonymum, ad latus altaris SS. Laurentii & Georgii 102. b. Aliud Anonymum ib. c. 100. b
S. Antonii, dein Spiritus ſancti, denique S. Annæ, ob effigiem iſtius Sanctæ eo tranſlatam. 98. d
S. Antonii abbatis, ab Antoniotto de Pallavicinis Cardinale ædificatum 105. c. Ejus ſepultura cum epigraphe ib.
S. Antonii Patavini. *Vide altare S. Tridenti.*
S. Auguſtini, Doctoris Eccleſiæ, ab Altaruſio Canonico reſtitutum & locupletatum 102. d
S. Bartholomæi Apoſtoli 80. d. 105. c. An eo tantiſper delatum corpus S. Bartholomæi poſt inundationem Tiberis? ib. d
S. Blaſii epiſcopi & martyris, a Poncello de Urſinis excitatum 100. a
S. Brigidæ. *Vide altare S. Tridenti.*
S. Catharinæ virginis & martyris, ab Ægidio Laurentio de Gerla dotatum 103. b. Illic ſepulcrum condidit ſibi, familiæ ſuæ & Cardinali Tiburtino ib. d
S. Crucifixi, quod & S. Petronillæ. 94. b. Rectius a Ciampino quam a Bonannio collocatum, ibid. Corpus S. Petronillæ eo delatum a Gregorio XIII. ib. Dein ad altare ejuſdem Sanctæ in eccleſia nova tranſportatum a Paulo V. ib. c
S. Eraſmi, *Vide altare S. Wenceslai, & Tridenti.*
S. Euſtachii, & S. Georgii, aliis anonyma 100. a
S. Gabinii 39. b. 83. a. Sardinia & Corſica eo tributum quotannis mittebant 83. a
S. Gregorii. *Vide altare S. Andreæ*
S. Hieronymi, Eccleſiæ Doctoris, ab Acheruntio de Buvenis erectum, atque dotatum 102. d
S. Jacobi Apoſtoli, a Cardinale Antonio de Calvis reſtitutum. 102. d
S. Joannis Chryſoſtomi, ſubter quo ipſius corpus, alio atque alio tranſlatum 157. c
S. Laurentii, aliis Ss. Laurentii & Gregorii, Ugonio ignotum 96. a. Duone an unum dumtaxat altare fuerit ib.
SS. Laurentii & Gregorii (rectius Georgii) 102. b. a Jacobo Cajetano de Stephaneſcis Cardinale exſtructum, & dotatum, ib. a Lello de Miglis novis beneficiis donatum. ib.
S. Luciæ virg. mart. an a Gregorio I. Pp. exſtructum 105. b. Brachia ejuſdem Sanctæ ditatum. ib. Primus ejus ſitus 95. d
SS. Magorum trium Altare ac oratorium in angulo navis, qui reſpicit boream orientaliter 105. b
Majus Altare baſilicæ S. Petri ouibus conſecrationi adhibetur, præterquam ſummi Pontificis 75. c. A Severino ornatum 72. e. Et ab Innocentio III. 72. f
Majoris Altaris S. Petri dedicatio. 69. e
S. Marci Evangeliſtæ, erectum a Paulo Veneto in veteri eccleſia, omnibus redditibus eccleſiæ S. Mariæ Hungarorum a Pio V. ditatum 95. e. Ibi antiquitus ſtetit ara B. Mariæ de Miſericordia ibid.
S. Mariæ in quo ſervatur & oſtenditur Sudarium Chriſti. 85. a
S. Mariæ a Gregorio III. dicatum 100. c. Sanctorum reliquiæ illuc ab eodem delatæ ib. Quid de iis Anaſtaſius Bibliothecarius. ib. Miſſæ illic juſſu prædicti Pontificis celebratæ, eum additamento, in canone. ibid. Oblata ab eodem munera. ibid. Corpus S. Gabinii martyris (non presbyteri) io eo recoonditum. ib. Primitus ibi etiam S. Gabinii altare fuit. ib. d. Tres ſub ipſis reperiæ ſepulturæ ib. e. Altaria hæc cancellis æneis cincta. ib. Quæ Eugenius III. mutavit in unum ſacellum B. Mariæ. ibid.

Dona S. Gregorii III. ib. An imago B. Virginis eadem tempore Mattii, quæ tempore Gregorii. ib. Supra hanc dexter armus S. Stephani protomartyris in loculo collocatus. ib. Stetit hoc sacellum seculis fere tribus cum dimidio. ib. f Dictum hoc altare B. Mariæ Virginis Chori 101. e

B. Mariæ de Columna, a Gregorio XIII. ædificatum, ultra annos 30. non stetit 93. e. Eiusdem situs ib. f

B. Mariæ a Gregorio PP. III. erectum & consecratum 83. a

B. Mariæ, ab Eugenio IV. exstructum, 100. b Secundum Ciampinum ab Eugenio restitutum, & B. Mariæ & SS. Petro & Paulo sacratum. ib.

S. Mariæ de Misericordia, ubi olim steterit, 100. a. Innovatum dein ac dedicatum S. Marco Evangelistæ a Marco Barbo Patriarcha Aquilejensi, vel ut alii, a Paulo II. ib.

S. Mariæ Assumptæ aut Prægoantium, 94. e Præsens situs ejus certior, quam præteritus. ibid. d

S. Mariæ de Prægoaotibus. fuodatum a Joanne Cajetano Ursino Cardinale diacono S. Theodori 103. e. A Jordano Ursino Cardinale episcopo Sabioensi restitutum & dotatum, ib. Denique hinc sublatum & collocatum in navi mediana basilicæ ad murum transvetsarium. ib. Hoc altare potius appellandum S. Mariæ in cælos assumptæ ib.

Sacellum & altate S. Mariæ de Prægnantibus, 106. b. Ejus etymo, ib. Triplex ejus situa, ib. b. c. Triplea ejus nomen, ib. d. 108. e. Ubi steterit ante translatiooem, ib. Ab Ursina familia excitatum & ornatum, ib. Id probatur ex antiquis inscriptionibus, post demolitionem partis anterioris basilicæ, jussu Pauli V. in Cryptas illatis, ib. e. Sacellum S. Mariæ de Prægnaotibus, & altare B. Mariæ in cælos assumptæ diversa sunt; hoc minus antiquum, quam illud, ib. f. Quo loco steterint, ib. Situs altaris Prægnantium probatur a tatione, 107. a. Et ab auctoritate Scriprorum, ib. b. Ubi poni debeat altate B. Mariæ in cælos assumptę, ib. e. Error Ciampini hic. ib. 107. f. Ejusqoe causa 108. a In sacello B. Mariæ de Pręgnantibus sepulcrum Ursinorum, 108. c. Dubia circa inscriptiones imaginis B. Mariæ Ptęgnantium. 108. e. Error Turrigii. 109. a.

Altare S. Mariæ, super quod Cyborium, pro conservatiooe Vultus sancti. 96. c. S. Mariæ in Turri 160. a

S. Martialis. 40. f. 84. e. 100. b. Primus ejus fundator, ib. Situs, ib. A Panvinio perperam collocatum ib.

S. Martini, episcopi Turooensis, amplissime dotatum a Joanne Gallo, Cardinale Vivariensi, episcopo Ostiensi, ac Vice-cancellario 102. e.

S. Mauritii martyris 39. e. 82. f.

S. Mauritii, ad quod Romanorum Imperator a Cardinalib. benedici & ungi consuevit 103. a.

Mortuorum, seu privilegiasum, a Gregorio XIII innovatum, SS. Philippo & Jacobo, & S. Hieronymo consecratum 93. c. d. A Gajo de Bartholinis locupletatum 105. b

S. Nicolai episcopi & confessoris, a Nicolao V. conditum, 100. b. Insigne ejus sepulcrum ubi ib.

S. Nicolai apiscopi, a Nicolao III. PP. exstructum, 102. d. Ubi dicti PP. & Honorii IV. olim sepulcrum ib. d

Altare novum, in quod traoalata S. Matiæ filium ampleaantis imago, antiquitus in oratorio S. Leonis Pp. posita, 95. c. Non mirum de illo non meminisse Vegium ib.

Altate dictum de Ossibus Apostolorum, 96. f. Ejus lapia postea translatus in Cryptas Vaticanas; inde in basilica repositus prope altare Crucifixi. ib. Iovenia io ejus ttanslatione reliquiæ. 97. a Altaris prædicti vetustas. ib. Franciscus de Theobaldescia Cardinalis restaurator ejus, ib. d.

S. Pastoris 80. d. 101. e. A Cardinale Ursino Ursino magnifice restauratum ib. f. In excisio ioibi tumulo ipse & frater ejus funerati. ib. Situm fuit juxta arcum triumphalem, ib. Juata illud organum, distinctum abeo, quod fuit in sacello SS. Processi & Martiniani. 101. f

Pereriotum, dicatum SS. Petro & Paulo. 93. e

S. Petri a Calisto II. renovatum & consecratum, ab Innocentio II. ornatum 54. a. b

Altaris & reliquisrum S. Petri somma veoeratio en Gregorio magoo probata 73. a

SS. Petri & Pauli etiam dictum de Ossibus Apostolorum, quia, ibi a S. Silvestro divisa SS. Apostolorum ossa, & in nova basilica Constantiniana reconditn bipartita 105. d. Ejus situs fuit ante aditum Confessionis B. Petri, in navi transversa. ib. & vicinum altari majori ejusdem S. Petri 80. d

Altare supra corpus S. Petri erectum 70. d

S. Pertonillæ. *Vide SS. Crucifixi.*

SS. Philippi & Jacobi 48. a. 84. d

Altaria SS. Philippi & Jacobi, & Simonis & Judæ, incerti conditoria, valde antiqua, a Leone IV. pretiose ditata. 98. e. Ubi steterit olim, ibid. Quædam singulatim de altaria Simonis ac Judæ situ & translatione. 99. a. b. e. Cur dictum aliqoando altare Sanctissimi Crucifixi, vel ad Crucifixos; ib. c. Error de situ ib. f

SS. Processi & Martiniani, verius a Paschale I. quam a Symmacho exstructum 94. d. Paschalia eo detulit corpora dictorum Sanctorum. ib. Transtulit Paulus III. simul cum otgano, & statna abeoea S. Petri io navim medianam basilicæ. ib. e. Vetus ejus situs, ib. Ornatus 103. Antiquior eorumdem Martyrum ecclesia, io sacellum mutata. 103. d. De quo certius constat, quam de secundo; ib. e. Idem altare S. Mariæ sub Organo & Visitatioois dictum. ib. f. Otgani istius situs. ib.

S. Joaonis Bapt. in Fonte cum imagine B. Mariæ virgiois prope organum versus meridiem in muro transversario a Paulo III. collocatum. 95. a Ubi steterit ib. b

S. Silvestri Pp. in qoo brachium ejus reconditum, 82. f. 93. e. 103. a. Ibidem requiescit Vigilius Pp. & Adrianus IV ib. Vigilius primo sepultus ad S. Marcellum via Salaria in cœmeteeio Priscillæ ib.

SS. Simonis & Judæ proximum oratorio S. Gregorii II. 83. d

S. Sixti Papæ I. a Paschale I. erectum 102. f. Qui & prædicti Sancti corpus eidem imposuit ib. Eodem illata SS. Fabiani & Sergii II. Pontificum corpora. ib. Non longe aberant corpora S. Peregrini, & Cedwallæ, ib.

S. Tridentii martyris, dein sine nomine. 85. a

S. Tridenti vel Tridentii martyris ioter portam Guidooeam & Romanam 4. f. 96. e Dein Brigidæ dedicatum 96. tandem S. Eralmi dictum; deniqoe sublatum ib. f. Dicatum olim S. Antonio Patavioo. 97. e

Alta-

Altare unum quondam in ſingulis eccleſiis. 132. d
S. Wenceslai martyris, poſtea S. Eraſmi dictum 97. c. Ubi collocandum. ibid. d. Imago S. Wenceslai, ejuſque deſcriptio ibid. e. f. Idem altare in nova baſilica reſtitutum 98. b
Altaria duo anonyma peraotiqua, ſeptemtrionale latus apſidis claudentia 104 d
Altaria 4. muro tranſverſario appoſita 95 d
Altaria plura non admittuot Græci 132. e. In uno ſemel tantum per diem celebrant ib.
Altaria 69. in baſilica Vaticana recenſet Tiberius Alpharanus 86. d
Altaria eccleſiæ S. Mariæ de Febribus 157. d
Altarium numerus ex opinionibus variorum 86. c.
Ambo, ſive ſuggeſtus, in quo legebatur Evangelium & populo explicabatur, ubinam ſteterit 102. f.
Anaſtaſius Bibliothecarius non illuſtravit baſilicam S. Petri ultra ſeculum IX. 85. e
Apſis quodlibet generatim arcuatum opus ſignificat 131. f. Speciatim deſignat extremum ædis ſacræ murum extrorſum arcuari ſolitum in hemicycli figuram &c. ibid. Obſervatio circa vocem apſis. ib. 132. a. Partes ejus præcipuæ ib. 132. b. Una olim apſis in ſingulis eccleſiis 132. c. In qua altare etiam unum. ib. d. Nihil officii altaris unitati, tametſi iam in baſilica S. Petri, quam in confeſſione altare feciſſet Silveſter PP. ib. f. 133. a. Creſcente numero presbyterorum & fidelium plura erecta altaria ib. An plura fuerint in eadem eccleſia tempore SS. Ambroſii, Paulini, aut Hilarii Pp. ib. Explicantur loca Paulini. ib. Quid apſis trichora. ib. d. e
Apſis Vaticana a S. Silveſtro facta ſimul cum ipſa baſilica 134. a. Apſis eccleſiæ S. Hermetis. ib. b. Apſis a S. Paulino ædificata. ib. d
Veroſimiliter juxta formam Romanorum ibid. e
Pictura muſiva veteris apſidis Vaticanæ delineata 135. a 136. Ab Innocentio III. reſtaurata ib. b. Primus ejus auctor Silveſtac. ib. Priſcas imagines refert ſimiles illis, quas S. Paulinus deſcripſit. ib. c. An Chriſtus in Vaticana repræſentetur, tamquam benedicens more Græcorum. ib. d. Opinio Malaxi videtur contraria veteribus picturis ib. f
Apſidis, in ſegmento inferiore conchæ, pictura, ejuſque myſteria ſingulatim explanata 137. c. & ſeqq.
Pictura in conchæ ſegmento ſuperiore apſidis illuſtrata 137. c. Quid Agnus ſub cruce vulneratus ib. Quid oves XII. ad agnum accedentes. ibid. d
In ſumma apſide perperam videtur picta manus duos digitos extendens, & parva crux 139. a b. c. Proqua ſubſtituenda fuerit columba. ib. c. Ulterior ſegmenti ſuperioris apſidis Vaticanæ explicatio ex Ciampino, Salvatorii ſedentis 145. a. S. Pauli, S. Petri, palmarum, ſontium, crucis gemmatæ, & agni cum diademate, e quinque vulneribus ſanguinem fundentis. ib. a. b. c. Et Chriſtum repræſentantis 146. b. Quod non eſt reprehendendum. ib. De duabus perſonis in forma humana pictis. ib. c. De arboribus poſt tergum ſtantibus, & duabus civitatibus ib. e. Item de agnis & ovibus. ib. f
Sinceritas auctoris, ſcripium notariale ad fidem faciendam adducentis, 147. a. In quo compendio notantur, quæ ſupra ſunt explicata. ib. b.
Poſitio imaginum SS. Petri & Pauli dextra læva-que inter ſe. 162. b. Obſervatio Joannis Lucii. ib. Petri de Marca. 162. d Commentarius Francisci Mucantii. 163. a. Præfatio Auctoris ad Gregorium XIII. ib. Rationes cur Petrus præferendus. ib. d. Rationes cur Paulus præferatur 164. b. Alia in apſidem Vaticanam notata ex Batello nuper edito 167. e. De cruce gemmata. ib. f. A Conſtantino Magno bonorata. 168. a. Quid mona ſupra quem Salvator volumen præfert. ib. c. De figuris tunicatis & palliatis. 168 d. Quid de pallio SS. Patres. ibid. f. De Sandaliis in pedibus. ib. De quatuor fontibus ſub monte fluentibus 169. b
Auguſtinus Oldoinus edidit vitas Pontificum Romanorum anno MDCLXVII. 86. a

B

Baſilica S. Petri a Conſtantino Magno ædificata 16. c. 37. f. Iodulgentiæ in dedicatione ejus Fidelibus conceſſæ 38. a. A Leone PP. IV. ornata. 39. f. Ejus veneratio. 48. b. Prærogativæ. ib. c. Lampades. ib. f Quot in ſtationibus candelæ. 49. a. Theſaurus. 53. c. Dignitas 61. f. Poſſeſſiones a Leone IV. oblatæ. 71. d. Area exteriori a Nicolao III. renovata, adjecto eccleſiæ palatio. 72. f. A variis Pontificibus mirifice ditata, & ornata. 72. c. d. Area ante veſtibulum (Paradiſus dicta) a Dono PP. marmoribus ſtrata 72. f
Baſilica S. Petri habet ſelectos presbyteros, qui ibidem officia obeunt 75. d. Supplicationes majores eo conveniunt 75. e. f
Baſilicarum omnium princeps. 76. a. Canonizationes Sanctorum ibi peraguntur. Pontifices coronantur. 76. b. Uti imperatores & reges. ib. d. f. Caroli Magni, & Theodoræ imperatricis veneratio 77. a. b. Caroli Magni erga S. Petrum munificentia. 77. b. Mathildis Comitiſſæ, 77. d. Regis Angliæ, & gentium aliarum, in eam favores ibid. d. e. A Pontificibus Romanis, atque Imperatore Conſtantino promota. 77. e. f. Joannes & Agapitus eo translati 83. f. Et Gregorius VI. 84. b. Cultu divino celebrior præ ceteris. 78. e. Ejus altaria Commentario illuſtrata. 85. b. Auctores adhibiti 86. a. Ichnographia ex delineatione Alpharani 86. b. Fons baptiſmalis a Damaſo PP. erectus 88. f. Pammachius in baſilica S. Petri in morte Paulinæ conjugis epulum præbuit pauperibus 90. c. S. Paulini verba de baſilica Vaticana. ibid. Ichnographia in varias ſectiones diſpertita. 91. a b. Deſcriptio brevis ea Gregorio Turon. & Prudentio. 88. b. c. Vocum quarumdam obſcuriorum explanatio ibid. e
Baſilicæ novæ S. Petri primus lapis poſitus a Julio II. 93. b. Portæ quinque veteris templi. 50. a. b 71. a. b. c. 84. c. 92. d. Hiſce a Sixto IV. addita tertia, anno 1475. in ſolenni jubilæo, quam vocavit Portam ſanctam. ib. Quot jubilæis aperitur. ib. Porta media & regia ab Honorio I. & Leone IV. argento veſtita, unde dicta Argentea 84. e. Ejus valvæ ab Eugenio IV. ære obductæ. ibid. f. A Paulo V. ad frontiſpicium novæ baſilicæ translatæ. ib. Portæ Ravenniana & Romana unde dictæ. ib. Porta Judicii, Guidonea, Sancta, earumque etymon 92. a. Verba Canonici Romani de prædictis portis. ib. b. Baſilica S. Petri antiqua, quo anno completa, conſecra-

12, & in ea Apoſtolorum corpora depoſita. 124. b. Arcus in baſilica, choro, & presbyterio S. Petri 128. a. Vela iisdem appendi ſolita. ib. Baſilica S. Petri Laude veteri a Baſſiano ædificata 73. f.
Beneficia Adriani & Leonis in monaſterium S. Stephani 80. c
Bonifacius VIII. poſt annos plus quam ccc. ſub Pontificatu Pauli V. incorruptus eſt repertus. 93. c. Mendacium de præmorſis ſibi digitis & manibus præ rabie ibid.
Brachium S. Andreæ & S. Lucæ Evangeliſtæ in altari S. Andreæ repoſitum 82. c
Brandeum incidit Leo Magnus, effluente ex an ſanguine. 129. a. Id miraculum renovavit Gregorius Magnus ibid. b

C

Cædes Neronis 16. c
Calliſtus II. ornavit altare majus S. Petri 75 c. Ac conſecravit 104. b.
Candelabra grandi cereus paſchalis imponi conſuetus 102. f
Cantharum columnis propbyreticis ornatum. *Vide baſilica S. Petri.*
C antiquitus notabat Sigma Græcum 141. c
Capella S. Bonifacii a Bonifacio VIII. PP. reſtaurata, & Sanctorum reliquiis dotata 93. d
Caput S. Lucæ brachio ejus junctum. 85. c
Cardinalis d'Armaignaco bonarum artium fautor 60. f
Caroli Magni & Theodoræ imperatricis veneratio erga baſilicam S. Petri 77. a. b
Catalogus Pontificius, non totus eſt Manlii. 36. f
Cathedra Pontificia ubi locata 132. b
Cenſuræ in Acta Sanctorum a Generali Inquiſitione Hiſpanica latæ, auctoritate ejuſdem Inquiſitionis ſublatæ edito publico decreto 34.
Chorus Cantorum ſeu potius Canonicorum in media templi navi fuit. 101. b. Translatus ad ſacellum a Sixto IV. ædificatum 101. c
Chriſtianis primis fuere certa orandi loca. 86. f
Chriſti doctrina & exemplum 67. e
Circus Gai & Neronis, infamis ante locus, ædificatione eccleſiæ B. Petri ſanctificatus. 65. a
Cœmeteria, quæ jaceant in Paſſionibus Sanctorum, eorumque nomina 54. e
Cœmeterium poſt templum Probi 79. f
Cœmeterium Vaticani, ſeu potius ſacellum in cœmeterio, 159. e

COLUMNÆ PORPHYRETICÆ.

Altare majus quod in ipſa baſilica ſupra Confeſſionem ſtabat, habebat cyborium cum columnis quatuor porphyreticis. 124. f. Ante idem altare erant aliæ columnæ vitineæ (non tamen numero duodecim) e Græcia tranſvectæ ib. Cæmera ſeu forma baſilicæ ea trimmate auri. ib. Hæc omnia fuere in baſilica ipſa, non in ejus Confeſſione. ib. Quatuor columnæ niveæ, cyborium ſepulcri ſuſtentantes, a Gregorio Turonenſi viſæ. 125. a. Aliæ columnæ quatuor, quæ ſuſtentabant cyborium altaris majoris. ib. Seculo XIII. & XIV. ſuperſtites. ib. b. Imo & ſeculo XV. ib. d Non fuerunt ablatæ a Leone IV. ſed argento ornatæ ibid.

COLUMNÆ VITINEÆ.

Vernſimiliusſex tantum, ante majus altare, & gradus Confeſſionis, a Conſtantino poſitæ. 125. f. Aliæ ſex veroſimilius a Gregorio Pp. III. Conſtantinianis adjunctæ. 126. a. Eodemque, quo illæ, loco poſitæ, ib. Vitinearum columnarum etymon ibid. b

CONFESSIO S. PETRI IN VATICANO,

Quæ & quotuplex huic voci notio ſubfit. 111. f. 112. a. Græcis vocatur Martyrium. 111. f. Quid vox Confeſſio ſignificet apud Anaſtaſium Bibliothecarium. 112. a. Sumi quoque videtur poſſe pro lipſanotheca, quæ ſupponi altari & amoveri poſſit. 112. f. & 113. a Qualis eſt in altari B. Aloyſii Romæ. ib. b. Et qualem fecerit Valentinianus imperator S. Paulo via Oſtienſi. ib. Januæ in Confeſſionibus, non fuerunt ipſius thecæ aut cenotaphii. ib. c. Deſcriptio Confeſſionis S. Petri antiquæ, ejuſque formæ. ib. e. Ejus adjuncta. ib f Similis ei fuit magna ea parte antiqua crypta eccleſiæ Cantuarienſis 114. b. c. d
Confeſſionis S. Petri capacitas 115. b f. Fuit in illa altare ſuper ſepulcrum S. Petri, ib. f. Et cubiculum depreſſius, in quo corpus S. Petri. 116. a. Altare ejus diſtinctum ab altari majori baſilicæ. ib. Præter januam erant gradus, per quos ad altare majus baſilicæ aſcendebatur. ib. Sedem in ea Pontifex occupabat tempore officii divini. ib. Pleraque hæc confirmantur ex Petro Damiani, & Anaſtaſio Bibliothecario. ib. b. e. Triplex ejus ingreſſus ib. e f. Cancelli fuſiles, in iplis pretbyterii januis cancellatis ib. Columnæ tornatiles in ingreſſu confeſſionis dextra lævaque, vel in ingreſſu & deſcenſu ad corpus. ib. 117. a. Arcus argentei octo, aliaque ejus ornamenta multa pretioſiſſima. 117. b. Conſeſſionis S. Petri Conſuetudines 48. e. f
Conſecratio majoris altaris S. Petri in Vaticano facta a Calixto Pp. II. 104. b
Conſtantinus Magnus condidit eccleſiæ S. Petri 37. f. 45. d. 61. b. Cujus fundamentum prius fodit ipſemet & aſportavit duodecim cophinos terræ in honorem XII. Apoſtolorum. ib. Apocrypha quædam de ejus converſione. ib. e. Veriora tradit Euſebius 63. e. Conſtantini religio, atque in Chriſtianos favor. ib. c
B. Cornelius Pp. Lucinæ rogatu, corpora Ss. Apoſtolorum Petri & Pauli de Catacumbis levat 37. e
Cornua in Papæ quibus feſtivitatibus fiat. 51. d

CORPORA SS. PETRI ET PAULI.

A Græcis ablata, a Romanis recuperata, ubi ſepulta, 54. b. c. An ſingula ſeorſim, an dimidia in baſilicis Vaticana & Paulina ſerventur. 152. c. Textus Anaſtaſii Bibliothecarii de inclusione S. Petri, corruptus & obſcurus. ib. d Collatus eum textu Manlii explanatur. ib. d. e f. Dimidiata utriuſque Apoſtoli corpora in utriuſque baſilica quieſcere, ſuadent traditio, & nonnullæ inſcriptiones 153. c. f. Refragante Cardinale Laurea. ib. b. Reſponſio ad loca Barniana. ib. e. SS. Apoſtolorum oſſa non fuerunt ſic inter ſe confuſa ut non potuerint diſcerni. ib. d. e. Creditur medietas amborum eſſe in utriuſque baſilica ex traditione ib. f. Et ex lapide porphyretico, dicto de Oſſibus Apoſtolorum ib. Ejuſdem lapidis inſcriptio. 124. a. Antiqua non tamen ante ſeculum IX. ſcripta. ib. Bipartita Apo-

Apoſtolorum diviſio ſtabilitur ex aliis inſcriptionibus. ib. c. Item ex S. Joanne Chryſoſtomo ib. Et Andrea Fulvio antiquario. ib. c

CRYPTÆ.

Crypta hypogæa depreſſior, ubi eſt monumentum Apoſtolicum 117. c. Viam eo pandit foramen, ſeu feneſtella, ſubter altare confeſſionis. ibid. Monſtrata a Gregorio Turonenſi. ib. An foramen & feneſtella ſint una tantum, an duplex apertura. ib. Non fuit in fronte altaris. ib. d Ritus a Pontifice ibi ſervari ſolitus. ib. c, f. Arca altaris quid ſit 118. a. An fuerit cincta cancellis. ib. b. An in cancellis feneſtra. ib. Cataractæ & valvulæ ib. b, c. An foramen quadratum ſit an rotundum. ib. c Vidiſſe illud dicitur Clemens VIII. & alii, & deſuper ædificaſſe novum altare. ib. e, f. Quid tholus, quid jugulus. ib. d, e. Per dictum foramen demittebantur brandea, ſive vela ſuper ſacrum ſepulcrum. ib. f. Cujus contactu, mira patrabant. 119. a, b. Brandea a temporibus Leonis Magni adhibita. ibid. Præclare de biſce ſcribit Gregorius Magnus. ib. a. Qui per illa miraculum patravit, uti & Leo Magnus. ib. a, b. Claves aureæ eodem intromiſſæ, & ſepulcro ſuperimpoſitæ, pro medela tribulatorum. ib. c Quid de clavi, a ſe ad Recaredum miſſa, Gregorius PP. ib. c. Sepulcri S. Petri diſtantia a laqueari. 119. d, e. Cryptæ ſubterraneæ erant primis Chriſtianis loca orandi 87 a

CRUCES.

Crux aurea 150. librarum a Conſtantino Magno impoſita loculo S. Petri 34 d
Crux bicornis, ejuſque forma. 140. e, f. Ejus deſcriptio poetica, verius S. Victorino Pitabionenſi in Pannonia tribuenda, quam S. Cypriano 141 a
Crux, Fortunati hymnis celebrata 66 a
Crucis lignum a Symmacho Pp. reconditum, denuo inventum. Alia ejus portio inventa a Sergio Pp. 66 f
Crux monogrammatica, ejuſque deſcriptio 141 b. Quæ explicata demonſtras nomen Chriſtus. ib. c. Paulini de ea verſus ib. d
Crux immiſſa & commiſſa, ejuſque antiquitas indicatur 140. e, f
Crux nuda ſine Crucifixo, primis aliquot continuis ſeculis repræſentata 141. a Quare gemmis & corona ornata. ib. Videtur perſeveraſſe uſque ad finem ſeculi VIII. 142. a. Expreſſo ſæpe ad pedem ejus agno, Chriſtum patientem repræſentante. ibid. b. Statutum Concilii Quiniſexti da pingendo Chriſto ſub humana forma. ib. a, b. Sub eadem tamen forma antea quoque fuit depictus, uti & Apoſtoli, & alii homines ſæpe in apſidibus templorum & ſarcophagis mortuorum. ib. c, d, e, f. Opinio Joſephi Scaligeri refutata. ib. Uti & aliorum, negantium Chriſtum forma humana ſolitum fuiſſe exprimi ante concilium Quiniſextum. 143. b. Crux nuda non unn cornnabatur modo. 143. d Crux ab imo uſque ad ſummum circulo coronata apparuit in extis victimarum, ſacrificantis profanis diis impii Juliano. ib. e. Corona Cruci ſuper ne impoſita in labaro Conſtantini, & apſide Fundana. 144. a. Verſus Paulinisni de corona faſtigio crucis impoſita ibid. b. Uſus coronandi Crucem quando defueverit. ib. c Coronatum Crucifixi caput. 144. c. Crucis Vaticanæ amplior explicatio ibid. d
Crux qualis in labaro Conſtantini Magni 141 f
Crux ſtationum ſervatur in baſilica S. Petri 75 d
Cruces Paulinianæ ab ipſo deſcriptæ. 142 a
Crucum variarum ectypa in æ inciſa, ex quatuor apſidibus veruſtiſſimarum quatuor baſilicarum urbis Romæ 141. Alia item aliquot ectypa antiqua 91, 135, 137
Cyborium pro conſervatione Vultus ſancti 96. c

D

Dexterarmus S. Stephani protomartyris, baſilicæ S. Petri a Pelagio Pp. donatus 39 c
Diaconiæ Romanæ 51 b
Diadema Chriſti diverſum a Diademate Apoſtolorum pingi ſolitum. 136 f. Id probatur ex apſide triclinii Leonis III. in una atque altera pictura. 137 a
Diocletianus editiſſimam eccleſiam Nicomedienſem primo perſecutionis ſuæ die dirui juſſit 87 b
Dona variorum baſilicæ S. Petri facta 39 d
Donatio Caroli Imperatoris baſilicæ B. Petri facta 51 e
Donus Pp. aream ante baſilicam S. Petri (Paradiſum vocant) marmore inſtravit 72 f

E

ECCLESIÆ.

S. Apollinaris 158 f
S. Crucis, a Symmacho Pp. conſtructa 48 a
Ss. Philippi & Jacobi eadem quæ XII. Apoſtolorum 99 f
S. Felicis Nolani deſcriptio e S. Paulino. 89 a Unius cum apſide ib. b. Item alterius non orienti, ſed ſepulcro S. Felicis obverſæ, ibid. c. Triplex ejus porta. ib. d. Tranſenna, ſecretarium. ib. f. Tertiæ baſilicæ Fundanæ deſcriptio ibid. Ejus in apſide picturæ, & reliquiæ Sanctorum ibi conditæ verſibus celebratæ 90 b, c
Eccleſiæ S. Auguſtini Romæ initia 60 e
Eccleſia & monaſterium ſanctorum Joannis & Pauli 160. f. Eccleſia vel diaconia ſanctorum Sergii & Bacchi ibid.
Eccleſia S. Mariæ de Febribus. 157. c. Imago ibidem miraculoſa. ib. d. Ejus altaria & ſacella ex Paulo de Angelis ibid.
S. Petronillæ 156. f. Ejus forma ib. An a Paulo I. ædificata. 157. a Ejus ſacella ex Paulo de Angelis 157 b
S. Salvatoris, quæ & de Oſſibus dicta 158 f
Eccleſia & monaſterium S. Stephani Majoris ac Minoris. 160. d Fuerunt monaſteria diverſa. 161. c. Error Vegii in eorum nominibus. ib. d Situs utriuſque monaſterii ib. f
Eccleſiæ a tyrannis deſtructæ, tempora Conſtantini Magni a Chriſtianis ædificatæ 87 c
Epigraphe primi lapidis baſilicæ S. Petri, a Julio Pp. II. locati 93 b

EPITAPHIA.

Epitaphium Agnetis imperatricis. 76. f Venerabilis Bedæ 111. b. Probi 79. c. Ejus conjugis ejus Probæ. 79 e. Epitaphia ſummorum

Pontificum, Joanais II. 41 f. Bonifacii IV. 42 c Pelagii I. ibid. a. Gregorii I. 42 f. Sabiniani I 44 b Bonifacii IV. ibid. Theodori I 44 d. Sergii I. ibid. f. Sergii II. 45 f. Stephani V. 46 a. Benedicti III. ibid. b Joannis, ibid. Nicolai II. ibid. c Stephani VI. ibid. Joannis VIII. ibid. d Joannis IX. Joannis X. Benedicti IV. ibid. e, f Chriſtofori, 47 a Anaſtaſii III. ibid. Adriani, 81 d Eugenii, a Maphæo poſitum, 83 c. Nicolai V. 83. d. Eugenii IV. & Nicolai V. 83. e, d Adriani I. 109. e. Hujus auctor, non Carolus Magnus, ſed Flaccus Alcuinus, ibid. c. 111. a. Quo ſenſu Carolus ipſius auctor dici poſſit 111 d

F

SS. Fabiani & Sergii PP. corpora ad altare S. Siati delata 102 f
Felicis proconſulis mores, 27 f. Ejus avaritia 28 a
Fideles, Antiochiæ appellati Chriſtiani, antea Nazaræi dicti 11 b
Fontet Damaſi Papæ 46 b
Formoſus ornavit altare majus S. Petri 72 f
Formulæ, in ſubſcriptione diplomatum a Carolo Magno uſurpari ſolitæ 92 f
Franciſcus de Thebaldeſcis Cardinalis, altaris de oſſibus Apoſtolorum reſtaurator 97 b

G

S. Gabinii Martyris corpus reconditum in altari S. Mariæ 100 e
Gorgonii & Tiburtii MM. corpora ubi recondita 93 f
S. Gregorii Magni corpus in altari S. Andreæ reconditum 93 f
Gregorius IV. non fecit ſacellum ſuum in baſilica S. Petri, ſed in ſecretario 153 f
Guidones a Carolo Magno inſtitutos fuiſſe, non probatur ea diplomate, 92 e. Quod perperam ipſi adſcribitur ibid. e

H

Herodes quot fuerint 9 e
Hinconis ſeu Oczkonis Cardinalis, epiſcopi primum Olomucenſis, dein archiepiſcopi Pragenſis mors & ſepultura 98 c
Hiſtoricus qualis eſſe debeat 63 a, b
Hoſpitale Campi ſancti 160 d

I

Jacobus Grimaldus plurima ſcripſit da eccleſia Vaticana, vixit ſaltem uſque ad initium ſeculi XVII. 86 e
Jacobus Herculanus quando obierit 86 e, f
Imagines SS Patricii & Columbæ 98 a
Imago Innocentii PP. III. 137 f
Innocentius III. reſtauravit picturam muſivam veteris apſidis Vaticanæ 135 b
Innocentius X. Decretum edidit contra novatorem, de ſubordinatione & ſubjectione S. Pauli cum S. Petro in poteſtate ſuprema & regimine univerſalis Eccleſiæ 171 d
Joannis Cajetani de Urſinis diaconi Cardinalis obitus, ſepultura, & fundatio 108 b

JOANNIS DE BEKA CHRONICON.

Dedicatio ejus ſtatuitur Wilhelmo ante annum MCCCLI. a Becano facta fuiſſe. 175 a, b
Illudque tum deſiſſe in anno MCCCXLVI. ibid. c Quod confirmatur primo ex codd. Mss. ibid. ſecundo ex ipſis chronici verbis. ibid. c. Tertio ea additamento, quod impreſſit Frumerius. ibid. f. Multis poſt annis ſcriptum, & veroſimiliter poſt annum MCCCXCIII. ibid. In quo ſtatuitur completum fuiſſe, ibid. Alia additamenta a Suffrido viſa 176 a. Sex tantum annos complectentia, nempe a MCCCLVIII. ad MCCCLXIV. ibid. b. d. Nihilo magis Becani ſunt. ibid. d Sunt tamen non minoris auctoritatis. ibid. e
Joannes Gallus, Ep. Oſtienſis, altare S. Martini liberaliſſime dotavit 102 c
Jubilæum in baſilica S. Petri inchoatum 75 c
Julius II. PP. baſilicæ nnvæ S. Petri primum lapidem poluit 93 b

K

Kalendarium antiquum Furii Dionyſii Filocali 177

L

Labarum Conſtantini deſcriptum ab Euſebio 144 a

LANCEA DOMINICA.

Ferrum ejus a magno Turcarum Sultano oblatum Innocentio VIII. 100 f. Solenniter delatum a porta Flaminia ad baſilicam S. Petri. 101. a. Dein illatum palatio pontificis. ibid. Denique in Cyborio vultus ſancti repoſitum. ibid, d. Delatum, & relatum 101 a b
Lapis porphyreticus, ſuper quo diviſa ſacra oſſa SS. Petri & Pauli 105 f
Lapis ſceleratus, ſuper quo necati multi Martyres, quo delatus, & translatus 97 c
Leo IV. de monaſterio S. Martini, in quo educatus fuerat, optime meritus 81 b
Leo IX. munificus S. Petro 72 d
Liber Moralium S. Gregorii, divinitus Sagioni epiſcopo Cæſaraugustano Romæ oſtenſus 47 f
Litaniæ quot Sabbatis e S. Apollinaris templo pergunt ad baſilicam S. Petri 75 f
Luminaria in natali SS. Petri & Pauli, & in electione aut conſecratione Pontificis accendi ſolita 130 d

M

MAPHÆUS VEGIUS.

Orator & Poeta inſignis. Ejus Natales, litteræ humaniores, 57 b, c, d, e, f. S. Bernardini Senenſis vitam conſcripſit 57 f
Quibus maxime præſidiis incitatus ad diſcendum. 58. a Ejus magiſtri. ibid. b, c Propenſio in poeticen. Studia altiora. ibid. e, f. Quando Romam profectus. ibid. f. An factus ſit Datarius ſub Martino V. an ſub Eugenio IV. 59 b. Epiſcopatum recuſat præ modeſtia. ibid. An translationi S. Monicæ adfuerit. ibid. e. Opera ab ipſo compoſita, atque impreſſa. ibid. f. Alia deinde a Deceſſoribus noſtris Romæ inventa. 60 a. Ejus obitus ibid. h. Quædam de illo obſervanda ibid. c. Item de templo S. Auguſtini, ac translatione S. Monicæ ibid. d. Nonnullæ ejus hallucinationes, omiſſiones, & promiſſiones non impleiæ, 61. a, b, d. Quandonam editi libri quatuor de rebus antiquis memorabilibus baſil. S. Petri Romæ 85 f

S. Margaretæ imago perquam veocrabilis. 100
Merces operariorum & officiaotium in Majori hebdomada, 49 b,c,d. Item in aliis feſtivitatibus ibid. d
Miſſæ Cardinalium bebdomadariæ, & earum diviſio 50 f

MONASTERIA.

Monaſteria aliquot Canooicorum juxta baſilicam S. Petri 80 b
Monaſterium Hieruſalem an fuerit prope baſilicam S. Petri 155 e
Mooaſtarium S. Martioi prope altare majus baſilicæ S. Petri, in quo habitabat coogregatio ſervientium baſilicæ, 80 f. Ejus celebritas ex ſtatua ænea S. Petri, & educatiooe S. Leoois IV. 81 a
Monaſterium S. Martini incerto auctore 160 e
Monaſterium S. Stepbaoi Majoria & Minoris. *Vide*, *Eccleſia S. Stephani*.
Mooaſterium SS. Joannis & Pauli. *Vide*, *Eccleſia SS. Joannis & Pauli*.

MONUMENTUM APOSTOLORUM AHENEUM.

Corpora SS. Apoſtolorum ai incluſit S. Silveſter PP. contra aquarum & furum iojurias, 119 e. Ioeluſus eidem loculus argenteus. ibid. f. Monumeoti deſcriptio ex Anaſtaſio, 120 a. Conſonat liber Pootificalis, & Petrus Manlius. ibid. a, b Ejus dimenſio quanta. ibid. c, f. Ejus figura. ibid. c. Quæ cui, de dimeoſione ejus & poodere, præfereoda ſenteotia. ibid. c. & ſeqq. Moles ænea oon ſimul & ſemel circum loculum fuſa, 121 e. Sed ſeorſim maſſis duabus, aut forte ſex diſtinctis. ibid. f
Munificentia Eugenii III. Gregorii & Hormiſdæ erga S. Petrum 72 c, d

MURUS TRANSVERSARIUS.

Totam bic interſecat baſilicam S. Petri, a Paulo III. cooditus. 94 a. Quatuor io eo altaria, duo dexterorſum, totidem ſiniſtrorſum. ib. Ædicula S. Luciæ antiquiſſima a læva muri tranſverſarii aliqua odo fuit ibid.

N

NEronis, ob mortem Simonia magi, in Apoſtolns iodigoatio, 13 b. Eos mortii damnat, 152 a. Ejus crudelitas in Chriſtianos. 31 e

O

OBeliſcus famoſus ubi quondam ſteterit. 160 d
Officia S. Gregorii ubique in eccleſiis legenda eſſe, S. Ambroſii vero Mediolaoi taotum, divinitus monſtratur 75 a
Qouphrius Panvioius de VII. urbis eccleſiis impreſſus Romæ anoo MDLIX 86 a
Opus muſivum ab Eauperantio Ravennate epiſcopo conſtructum 143 e

ORATORIA.

Oratoria SS. Adriani, Sixti & Leoois noviter detecta 81 c, d
S. Adriani. *Vide*, *altare S. Adriani*.
Adriani I. ejuſque epitapbium 40 e
S. Ambroſii, quod fuit extra morum ſeptemtrionalem baſilicæ, nomen ſuum perdiderat tempora Vegii 85 a
S. Aptooii martyris, nunc S. Brigidæ 85 a
S. Antooii martyris inter portam Guidoneam 96 e
S. Crucis ad fontem, in baſilica Conſtantini a Symmacho exſtructum ex argento, Confeſſio & crux ex auro cum gemmis, ubi incluſit lignum Dominicum 104. c. Nicolaus PP. I. ibi fecit gabbatam argenteam unum, penſantem libras duas. ibid. Portio ligni S. Crucis non ſeorſim, ſed ſimul cum cruce aurea, pendebat libras x. ibid.
Fontis baptiſmalis cum verſibus Damaſi 80 e
S. Gregorii I. 42 f 84 c
S. Joannis Apoſtoli & Evangeliſtæ a Symmacho cooditum 105 a
S. Joaonis Baptiſtæ, vulgo ad Fontes, a Symmacho conditum 105. a Prope aberat fons baptiſmalis a Leooe III. reſtauratus ibid.
S. Leoois IV. in quo a Paſcbale PP. II. Corpora SS. Leonis I. II. III. & IV. recondita. 104 c. Veroſimilius a Leone IV. excitatum fuit aut ſaltem ioſtauratum ibid.
S. Luciæ a Gregorio PP. confecratum 48. a. recoodito ibidem ejus brachio. 80 f
Oratorium magnum S. Crucis a Symmacho exſtructum 80 e
SS. Trium Magorum. *Vide*, *Altare*.
B. Mariæ, reliquiis plurimis a Gregorio III. PP. locupletatum 82
B. Mariæ in choro Canonicorum. 39 b
B. Mariæ a Paulo Papa I. exſtructum & ornatum 40 d, 82 b
B. Mariæ, dictum Veronica 47 f
B. Mariæ, cum altari, io quo prima Miſſa ooctis Natalis ſemper celebratur, cujus auctor Joanoes VII. Pp. 84 f
SS. Proceſſi & Martiniani MM. 40 f, 82 c *Vide*, *Altare*
Ordo & ſucceſſio Romaoorum Pontificum 55 b
Ornamenta altari S. Petri a Leooe IV. addita, tum argentea, tum aurea 70 c, f
Ornatus multiplex, auro & argento dives tum altaris majoris, tum Confeſſionis ab Anaſtaſio deſcriptus 123 f

P

PAllia tantum vigilantur io eccleſia Vaticana 38 b
Pallia Pontificalia ubinam coofacrentur 75 b
Pammachii io morte Paulinæ coojugis erga pauperes beneficia 90 e
Paradiſus ante baſilicam S. Petri 157. f Fuere in eo fontes ibid. Ejus dimenſio, 158 a. Pinea ænea ibid. Cantharum. ibid b. An Pioea a cantbaro diſtincta. ibid. Status iſtius ſootis ſeculo XVI. ib. d. c. Fons alius in paradiſo a pinea cum Cantharo diverſus, ibid. An a Symmacho Papa factus ibid Gradus. ibid. Ædificia circa gradus ibid. e. Ædificia ſupra gradus, ibid. f. Ubi & eccleſia S. Apollinaris. ibid. Et alia multa ibi. ab Anaſtaſio Bibliotb. & Ciampino deſcripta 160 a b
Paſchalis I. erexit altare S. Sixti Pp. 102 f
Παρεκκλήσια Græcorum, oratoria ſeu appeodices templorum. 132 e

S. PAULUS APOSTOLUS.

Pauli genus. 16 f. Statura, magiſtri, 17 a. Ardor animi. ibid. b Odium in diſcipulos Chriſti. ibid. d. Converſio. ibid. Damaſcum cæcus deducitur ibid. e. Chriſtum prædicat. 18 b. Antiochiam teodit. ibid. e Inde alio uſque in Cyprum. ibid. Et Antiochiam Piſidiæ. ibid. Ubi docet ex Scripturis. 19. a. Multos convertit ibid. b. Inde ejicitur

cur a Judæis. ibid. e. idem fit Iconii. ibid. d Lystris sanato claudo habetur pro Deo a gentibus. ibid. d. Et lapidatur a Judæis. ibid. e. Redit Antiochiam & Ierosolymam, ac denuo Lystras. ibid. f. Mittitur Berrœam & Athenas, 21 a. Ubi multa disputat. ibid. b. In Areopago perorat de ignoto ipsis Deo ibid. e. Convertit Dionysium ac Damarim, 21. e. Adit Corinthum magno cum animarum lucro. Ibidem. Apud Aquilam & Priscillam commoratur, 23. a. Proficiscitur Ephesum, Cæsaream, Antiochiam &c. docens & baptizans. 23. b. Feris objicitur. ibid. c. Miracula patrata. ibid. Turbæ Ephesi contra Paulum. ibid. e. Sedatæ, 24. a. Alio peregrinatur. ibid. b. Troade mortuum revocat ad vitam. ibid. Ejus dicendi vis, atque alia itinera. ibid. c. Oratio ad suos Mileti, non ampliùs eum visuros. ibid. d. Tendit Jerosolymam. ibid. c. Pericula ibidem illum manentia, ab Agabo prædicta, ibid. f. Ipsum minime terrentia, 25. a A Judæis ad mortem quæritur. ibid. c. A Romanis servatur. ibid. d. Quibus rationem reddit factorum suorum. ibid. e. Virgis cædendus edicit, civem Romanum se esse. ibid. f. Productus ad Judæos, causam agit. 26. a. Accusatur in multis a Judæis, 27. Ejus responsio. ibid. e Coram rege Agrippa, & Festo proconsule, strenue perorat, 29. c. Navigat in Italiam. ibid. e Tempestatem prænuntiat. ibid. f. Divinitus promittit, neminem vectorum inde periturum, 30. a. In insulam Melitam appellit. ibid. c. Mordetur a vipera innocue. ibid. Christum prædicat cum fructu ibid. d. Venit Regium ac Puteolos. ibid. e. Romam intrat, 31. a. Agit cum primoribus Judæorum. ibid. c. Multos gentilium baptizat. ib. d. Patroclum Neronis familiarem resuscitat, 32. b. Male ipsi solvitur, 32. c. Senectutis mortis in illum fertur. ib. 32. f. Pauli inter hæc gaudia. ib. f. Aliquot militum conversio, 33. a. Martyrio proximus lineum accipit a pia femina ad velandos oculos. 33. c. Cæsus sanguinem lacteum fundit. 33. c. A nobili matrona conditur. ib. d. c. Pauli ætas. ib. e. Epistolæ, ib. f Corpus a Lucina in prædio positum. 37. e

Pauli I. Pontificis Rom. corpus e basilica S. Pauli Apost. ad oratorium S. Mariæ in basilica S. Petri translatum 82. c. 40. e

Paulus III. condidit murum transversarium. 94. a

S. Petronillæ corpus a Gregorio XIII. ad altare SS. Crucifixi delatum 94 b

Pius Pontifex II. instauravit altare S. Andreæ. 93. f 94. a

Pauli Æmilii Sanctorii patria, Natales, elogium &c. 1 b

S. Petronillæ corpus 82 e

S. PETRUS APOSTOLUS.

Petrus natus Juliæ ad lacum Genesareth, quæ & Bethsaida, 2. d. Uxor filia Aristobuli, ib. e. Forma, statura, & corporis habitudo, ib. f. S. Andreas frater ejus major natu, ib. Primus cum Christo congressus 3. a. A Christo vocatur, sequitur, baptizatur, 3. Favores, ib. e. Confessio privilegiis a Christo confirmata, ib. Interrogatio de præmio obtinendo, ib. e. Ægre obtemperat in lotione pedum, 4. d. Fervor in sequela Christi, ib. e. Christum negat tertio, ib. f. 5. a. Christi sepulcrum inspicit, ib. b Respiscens resurrectionem Christi cognoscit. 5. b. Christus redivivus ei apparet, ib. Pœnitentia insignis. 5. b. Petrus ecclesiæ caput, ib. d Loco Judæ alium curat substitui Apostolum, ib. Cum reliquis Apostolis accepit Spiritum sanctum, ib. e. Judæos increpat, & instruit. ib. f Tria millia hominum convertit, 6. e. Sanat paralyticum ad portam templi, ib. e. Visu Petri miraculo quinque hominum millia ad fidem conversa, ib. e. In synagoga causam dicit & absolvitur, ib. f. Jacobum cognomento Justum constituit Jerosolymorum episcopum, 7. b. Ananiam cum uxore punit, ib. c. Sanctitas longe lateque pervagata ib. Miracula, ib. Mittit discipulos in Galliam, ib. d. Simon magus a Petro repressus, ib. f. 8 a. Videt descendens e cœlo linteum, ib d. Cornelii centurionis divinitus præmoniti jussu advocatur Cæsaream, 8. f. Ipsumque cum familia gentilem convertit ad Christum, 9. a. Ab Herode Agrippa carceri inclusus, 9. f. Divinitus liberatur, 10. a. Ejus vincula ab Eudoxia Theodosii junioris conjuge Romam missa, ib. Provinciæ quænam illi obtigerint ad prædicandum Evangelium, quænam aliis Apostolis, ib. c. Sententia de non circumcidendis gentibus, ib. d. Romam ingreditur anno secundo Claudii imperatoris, 11. b. Aram confecrat Romæ in domo Pudentis senatoris, ib. c. Peregratis extimis mundi plagis in Italiam redux, 11. Mortuum ad vitam revocat, quod frustra tentaverat Simon magus, 13. a. Petri ætas, 16. c. Lectorii S. Petri ornatus qualis & quando, 50. e. Gloria ob humilitatem exaltata, 67. d. Corpus e catacumbis elatum, 69. c. Aut forte ex monte Aureo, ib. f. In monte Aureo sive Janiculo passus, non ad molem Adriani, 70. a, b, c. Corpus theca argentea, ære undique munita, inclusum 70. d. S. Petri braccium forfice scissum sanguinem fundit, 73. c. Petri clavis aurea temere violata, non impune 73. d Ferrea, morsus luporum ac canum rabidorum fugat, ib. e. S. Petrus apparet mansionario Ecclesiæ suæ 74. a. Primatus S. Petri, & basilicæ ejus 77. f. Statua ænea S. Petri, ex oratorio S. Martini transportata ad oratorium Ss. Processi & Martiniani 81. a. Apostrophe ad S. Petrum, 85. d

SS. PETRUS ET PAULUS.

Petrus & Paulus super Simone mago cum Nerone expostulant 11. e. Inclusi carcere Mamertino, baptizant ejus custodes 15. b. Petrus lacrymis suorum exire carcere coactus 15. a. Christo fit obviam, 15. e. Et Romam denuo regressus, crucis damnatur, ib. f. Petri & Pauli martyrium, 16. b. Supremum vale, ib. Petri & Pauli mixta inter se ossa 16. d. Loculi in quo conditum Ss. Petri & Pauli corpus, ornatus & dimensio, 37. f. Arca aurea supra eorum corpora, 38 a. Terræ motus in ablatione corporum Ss. Petri & Pauli, 54. c. Positio imaginum Ss. Petri & Pauli dextra lævaque inter se, 162. c. Observatio Joannis Lucii, ib. Ilerinalia ib. d. Petri a Marca, ib. e Commentarius Francisci Mucantii, 163. d. Cur Paulus ad dextram Petri ex Battello, 169. d. An pars sinistra dignior sit, quam dextra, ib. Honoris causa Paulus Petro prælatus, quia utilior fuerit ecclesiæ in multis 179. a. f. Quia præsignatus in Benjamin, ib. b. Quia doctor gentium præcipuus, & e cœlo vocatus ad apostolatum, ib. Item ut ea tolleretur Petri hu-

humilitas, ib. c. Ob æqualitatem meritorum, noo ex arbitrio pictorum ſic poſiti fuerunt, ib. Paulus oon ſemper a dextris Petri collocatus, ib. Petrus major poteſtate, Paulus ſapientia, ib. f
Petri Manlii ſeu Malli Hiſtoria ſacra cum præfatione ad Alexandrum III. PP. collecta ex antiquis baſilicæ S. Petri monumeotis ſub medium ſeculi a11. 84. f
Petrus Manlius Hiſtoriæ ſacræ auctor 36. b
Pompejus Ugooius de Stationibus Romanis editus anoo 1588. 86. a

PHARUS SEU LYCHNUCHUS.

Pharus ſeu lycbnuchus quid ſit, 129. b. Eorum origo altius repetita, ib. Nutriebantur oleo & easdelis, ib. c. Forma eorum rutunda unius circuli, uti nunc etiam ſuns, ib. d. Coronæ unde dictæ, ib. Phari uoius cireuli diverſorum locorum, ib. e. f. Quidni rotæ dici poſſint? ib. f. Phari turritæ plurium circulorum, 130. a. Aliarum item formarum. ib. c. Pharus una in formam crucis facta, & ab Adriaoo I. ante presbyterium ſuſpenſa, candelas capiebat 1370. ib. d. Quater quotannis accendi ſolita, ib. Phari aliæ non pendulæ, 130. e. Quid ceroſtatæ & lucernæ himiaæ 131. a. Vaſorum, lumen in pharis alentium, formæ variæ & nomina diverſa, ib. Quid gabatæ, ih. b. Quid caniſtra, ib. c. Delphini uode dicti, ib. Grypbes & leones, caothara, arbores. ih. d. e
Philippus Bonannius Hiſtoriæ templi Vaticaoi editor, quæ dein recuſa 86. a
Polemei Silvii laterculus. 177
Pontes Romæ, qui in Legendis Sanctorum ioveniuntur 34. f
Pootificum habitatio apud S. Petri eccleſiam ædificata 70. d
Portæ. *Vide, Baſilica S. Petri.*

PRESBYTERIUM.

Presbyterium quid ſit 132. c
Presbyterium & chorus loca diſtincta, 114. f. 126. d. Presbyterii deſcriptio ea eccleſia Caotuarienſi, 126. f. Io qua inter Miſſarum ſolennia epiſcopus ſedebat retro vel poſt altare. 127. b. Presbyterium muro ſecluſum & laicis ioacceſſum. ibid. c. d. Ejus notioois origo. ib. e. Peribolus preshyterii, ib. f. Elevabatur communiter ad oltitodinem circiter dimidii corporis humani, ib. Hinc ſepta hujuſmodi, Pectoralia dicta, ib. Peribolus alibi elatior, 128. a. Videtur partim ſaltem ex cancellis fuiſſe in baſilica S. Petri. 128. a
Privilegium Gregorii I. fundantis pro lampadibus alendis multa oliveta 43. d. e f.

R

Ritus qualis panois laneis, unde fiunt pootificalia, adhibitus 38. c

ROBERTUS DE MONTE.

Supplemeotum Chronicum, Roberto de Monte paſſim adſcribi ſolitum, Voſſius abjudicat Roberto abbati Mootis S. Micbaelis, 171. c. Adjudicat euidam Roberto Montenſi, abbati Abrincenſi. ib. c. Nullius auctoritate oſtendens, talem uſpiam io mundo fuiſſe. 172. a. Tribuuot iſtud priori Roberto Sammarthaoi ib. Uti etiam Trithemius, Geſnerus, Poſſevinus, Miræus & alii. ib. b. Hic Robertus ipſemet, non totus quidem ſupplementi, ſed partis ejus ſe auctorem prodit. ib. c. Obiit autem anno 1186. ib. d. Reliqua exiode ſequeotia, a monacho Gemeticenſi adjecta, ib. e. Fruſtra adſtructi a Voſſio Roberti duo Normanni, abbates Montenſes, ib. f. Chronicon Sigeberti a Miræo expurgatum, non item appendix Roberti. 173. b. Qui & abbas Monſis Navalis appellatur. ibid. c. Idem vero eſt qui Mootis S. Michaelis. ib. c. Propria Roberti appeodix anno 1651. edita. ib. d. Orditur ab initio ſeculi 11. ib. Terminatur non anno 1182. ib. e. Sed ſaltem biennio poſt & amplius, ib. f. Ejuſdem ſtyli tenore, 174. a. Et loquendi modo, ib. b. Chronicon Roberti nomine olim impreſſum, tripartitum, ib. c. Quinam primæ partis Auctor, duobus aliis jam ioventis. ib. c. d. Viait ille ſaltem poſt aonum 1155. ib. d. Robertus de Moote etiam ſcripſit geſta Henrici primi, non ſecundi, Angliæ regis, ib. e. Natus ſub initium ſeculi xii. ib. f
Romaoorum antiquorum gloria conſpurcata 68. a. Atque ob faſtum deptella fuit 67. c.
Romanorum Imperator ad altare S. Petri coronati a Pontifice conſuetus 103. h. Benedici item & inungi ſulebat ad altare S. Mauritii, 103. a. Apud quos Auctores hujus ceremoniæ deſcriptio ibid.
Romanus Canonicus, hiſtoriæ ſacræ a Manlio conſcriptæ ioterpolator, 36. d. Editus perperam ſub tali nomioe tamquam auctoris a Paulo de Angelis 90. f.
Rota porphyretica unde dicta 99. d. Variis ceremoniis aptata. ibid.

S

SACELLA.

Sacella duo anonyma 80. d. Alia anonyma 155. f
Sacella eccleſiæ S. Mariæ de Febribus 157. a
Sacella eccleſiæ S. Petronillæ 157. b
Sacellum vel baſilica S. Andreæ Apoſtoli. 155. c. A quibus Pontificibus ditata, ib. Oblata ibidem dona, & opera a variis Pontificibus facta, ib. d. Altare in medio cum brachio S. Andreæ & Lucæ Evangeliſtæ. ib. e
Sacellum Gregoriaoum ſucceſſit in locum ſecretarii antiquiſſimi. 153. c. Ejus apſis. ib. e. Fuic appellatum S. Mariæ a Febribus. ib. f.
S. Mariæ ab Innoceotio VIII. renovatum, io eoque repoſitum lanceæ Domini ferrum. 95. f. Reliqoiis frequens. ibid.
Præſepis Domini, aliis S. Mariæ de Præſepi, ædificatum a Joanne VII. 96. Ejus deſcriptio. ib. b.
Dei genitricis, a Laurentio Cardinale Beneventano conſtructum, loco, quo Gregoriaoum, ab Eugenio III. reſtauratum, ſteterat. 101. a. Lanceæ Domioicæ ferrum eo delatum, ib. Ec relatum in locum priſtioum ib. b
Dei Genitricis Mariæ, alibi ab aliis collocatum 101. b. Dictum putator S. Mariæ de Conventu. Et quare ibid.
S. Mariæ de Cancellis; unde ſic appellatum, 103. f Ab aliis dictum S. Mariæ io Oratorio. ib. Ædificatum a Paulo Pp. I. in angulo navis tranſverſæ. ib. Signo argenteo B. Mariæ Virginis librarum ceotum ab eodem ditatum. ib. Conſtructa illic dicti Pontificis ſepultura. ib. Multa Sanctorum corpora ibi ſepulta. ibid.

S. Ma-

S. Mariæ de Prægoantibus. *Vide, Altare.*
Secretarium vetus eccleſiæ S. Petri juxta Ugonium fuiſſet prope altare S. Andreæ 94. a
Secretarium antiquiſſimum & novellum. 153. a An novellum eodem loco, ubi antiquiſſimum ſteterat. ib. Secretarii novi ſitus ib. b
Seoeca ae Tacitus, Chriſtianorum ſub Nerone miſerati. 65

SEPULCRA ROMANORUM PONTIFICUM.

Adeodati 44. d. Adriani I. 40. c. 82. f. Adriani III. 83. b. Adriani IV. 39. d. 101. d. 103. a. Adriani V. 84. e. Agapiti, 42. a. Agathonis, 44. e Anacleti, 41. e. 83. e. Anaſtaſii II 41. d. Anaſtaſii III. 47. a. Beoedicti I. 42. Benedicti II. 44 e. Benedicti III. 46. b. 84. e. Benedicti IV. 46. f 84. d. Boniſacii I. 41. f. Booiſacii III. 84. a. Boniſacii III. & IV. 44. b. Boniſacii IV. 42. c. Boniſacii V. 44. e. Boniſacii VIII. 93. e. Cæleſtioi III. 83. e. Chriſtophori, 46. f. Cleti, 41. c. Cooonia, 44. a. 83. e. Conſtaotioi 45. c. 83 e. Deodati, 83. e. Deuſdedit, 44. e. 82. a. Doni, 44. d. 83. e. Eleutherii, 41. d. 83. e. Evariſti, 41. e. 83. e. Eugenii I. 41. d. Eugenii III. 101. d. Eugenii IV. 83. b. Felicis, 41. f. Formoſi, 83. e. Galaſii, 41. d. Gregorii II. 45. e. 84. d. Gregorii III. 45. c. 39. c. 83. b 101. c. Gregorii IV. 45. e. Gregorii V. 47. a. Gregorii, 84. a. Higioi, 41. e. Honorii I. 44. c. 83. e. Honorii 83 e. Honorii IV. 102. d. Hormiſdæ, 41. e. Igioii, 83. e. Innoceotii VIII. 101 d. Joanois I. 41. e. Joaonis II. 41. f. 84. Joannis III. 42. b. 84 Joannis IV. 44. d. Joaonis V. 44. e. Joannis VI. 45. b. Joaonis VII. 45. c. 92. Joannis VIII. 46. d Joannis IX. 46. e. Joaonis X. 46. e. Joaoni, 46. b. 82. e. Laodoois, 83. e. Leonis I. 41. d. Leonis II. 44. e. Leoois III. 45. d. Leonis V. 46. a Leoois IX. 46. a. 93. d. Lioi 41. b. Lucii II. 83. e. Nicolai 46. e. 83. e. Nicolai V. 83. c. Nicolai III. 102. d. Paſchalis I. 45. e. 103. a. Pauli, 45. d. Pelagii, 48 a. Pelagii I. 42. a. Pii, 41. c. 83. e. Sabiniani. 44. b. Sergii I. 44. c. Sergii II. 45. f. Severini, 44. c. 83. e. Simplicii, 41. d. Siſinnii, 45. e. 83. e Sixti 41. c. Stephani II. 45. d. 84. d. Stephani III. 45. d. Stephani IV. 45. d. Stephaoi V. 46. a. 84. d. Stephaoi VI. 46. e. 84. d. Symmaebi 41. e. 83. e. Teleſphori, 41. c. 83. e. Theodori I. 44. d. Theodori II. 84. d. Valentini, 83. e. Victoris, 41. d. 83. e. Vigilii 82. f. 103. a. Vitaliani 44. d Vitelliani, 83. e. Urbani II. 40. d. 82. b. Zachariæ 45. d. 83. e 84. d
Sepulcrum & epitaphium Joannis Cardin. 40. e
Petri Diaconi 101 d
Sepulcrum S. Petri quantum abfuerit a laqueari depreſſioris eryptæ 119. d. e
Sepulcrum Romuli, Meta dictum, ex cujus lapidibus opus graduum S. Petri factum 50. d
Sepulcrum Urſinorum 108. e
S. Silveſter primus, auctor picturæ muſivæ veteris apſidis Vaticanæ 135. b
S. Silveſtri brachium ubi reconditum. 103. a

SIMON MAGUS.

Ejus perverſitas. 7. e. Simonia a Simone dicta. 8. a. Ejus ſcelera, 8. c. Veoeratio, 12 a Pavor conſpectis Apoſtolis, 12. d. Irritus in fuſcitando mortuo conatus. ib. f. Veneficus volatus. 14. b. Exitium ac mors 14. e
S. Sixti corpus altari ejus impoſitum 102. f
Stationes Romaoi Pontificis 51. e
Statuta de celebratione Miſſarum. 43. a. Et da Aſſiſtentibus ſummo Pontifici. ib. b. c
S. Stephani armus dexter ubi collocatus 100.
Urſus Urſious Card. reſtaurator altaris S. Paſtoris. 101. f. Ejus tumulus, ibid.

T

TAgio epiſcopus Cæſaraugustanus, in baſilica S. Petri peroox vigilaos, videt cum eo turmam ſaoctorum Pooiſicum 74. e

TEMPLA PROFANA.

Apollinis olim, nunc S. Petronillæ 40. f
Tria Romæ cooſtructa ab Auguſto Cæſare 86. c
Pudicitiæ in lopaoar converſum 68. b. c
Auguſto dicatum, penitus collapſum 69. b

TEMPLA SACRA.

Templa a Leooe IV. Cooſtructa 71. d
Templum Probi, ſub Nicolao V. deſtructum. 78. e. f. A quibus, & quando conditum 160. f. Probi elogia ex ejus inſcriptionibus 79. f
Templum S. Stephani 80. a
Templum Tyrium deſcriptum ex Euſabio 87. Com baſilica S. Petri comparatum 88.
Tholus, quid ſit 118. d
Thuribulum aureum, quod a Leone III. factum, & io Confeſſiooe S. Petri ſuper corpus ejus miſſum fuit 118. a
Tiara Pootificia tempore Innocentii III. necdum duplici aut triplici coronamento clauſa. 137. f. Circulo aureo diſtincta, ab Innocentio II. adhibita. 138. a. Alia corooamenta a quibus addita ibid.
Trabes diverſæ in presbyterio. 128. c. Earum ſitus, oomerus & ornatus ibid. c, d, e.
Trabis io eccleſia Caotuarieoſi deſcriptio 129. a.
Trimma auri quid ſit. 126. e. Quis ejus uſus. ib. d
Trinitas Perſooarum, diverſimode poſt debellatum Arium repræſentari ſolita 140. a. Symbola item Patris, Filii, & Spiritus ſancti. ib.
Tyri eccleſia ſub idem fere tempus ædificata a Paulino Tyri epiſcopo, quo Vaticana Romæ 87. e. Ejuſdem deſcriptio ex Euſebio ib. Quadriporticus. 87. e. Intercolumnia, ibid. *Vide, Templum Tyrium.*

V

VAticanum unde dictum 41. a. Vetus cum novo comparatum 65. b. & ſeqq.
Verooica ſeu vera icon, 96. d. Quæoam de ea fuerit traditio; & quomodo mutata. ib. e
Vigiliæ ſolenoes ac Pontificiæ in Confeſſione bypogæa S. Petri. 115. f
Urbis Romanæ pars, muris munita a Leone IV. 71. e. Nicolaus V. hos reſtaurare aggreſſus, ſed morte præventus non abſolvit ib.

EPHE-

EPHEMERIDES UNIVERSALES

SANCTORUM

SEX PRIMIS SACRI ANNI MENSIBUS ILLUSTRAT.

LECTORI C. J.

HAbent Acta noſtra Sanctorum ab initio anni per ſingulos Tomos indices ſex, quorum duo, videlicet Sanctorum & Chronologicus ubique præmittuntur; quatuor vero alii, Hiſtoricus, Topographicus, Onomaſticus atque Moralis, ubique poſtponuntur. Excipe Tomum quintum Maii, in quo omnes ad calcem ſimul conjuncti ſunt. Indicavit Papebrochius noſter P. M. per decurſum operis loco non uno, futurum, ut abſoluto ſacro ſemeſtri, omnes dicti Indices, uno in Tomo ſeorſim colligerentur; item ut Menſes Januarius atque Februarius, quod deficerent eorum exemplaria, recuderentur, priuſquam procederetur ad ſecundum ſemeſtre ſacrum ſeu Julium menſem. Non contemnendum quidem hoc conſilium: verumtamen ipſo adhuc ſuperſtite & approbante mutatum eſt, uti putamus, in melius. Videlicet ut non interrupto curſu operis, aggrediamur menſem Julium, deducamuſque opus continuata ſerie per reliquos menſes uſque ad finem anni: ac tum demum reformentur, augeantur, recudanturque Januarius & Februarius. Æquum enim non eſt, ut omnes illi, qui ab initio anni Acta Sanctorum ſibi comparârunt huc uſque, & cupiunt ſequentia videre, fruſtrentur deſiderio ſuo propter paucos, qui nunc primum volunt hactenus edita ſibi comparare.

2 His ego auctor ſim, ut incipiant a menſe Martio (dum exemplaria ejus & ſequentium menſium ſuperſunt) reliquoſque, quando edentur in lucem, ſibi comparent, ultimo demum loco accepturi duos primos anni menſes, qui propter acceſſionem multorum Sanctorum & Actorum, in plures Tomos extendendi erunt. Non ita fiet Martio & reliquis anni menſibus, qui completiores ſunt, & fortaſſe numquam recudendi. Ratio eſt, quia Martius imprimi cœptus eſt, poſtquam Henſchenius & Papebrochius anno MDCLX. ab Alexandro PP. VII. evocati Romam, per Germaniam, Italiam atque Galliam peregrinati ſunt biennio fere ac dimidio, ubique locorum ſedulo conquirentes deſcribenteſque aut deſcribi magnis ſumptibus curantes, quidquid ad Sanctos ſpectans, noverant eatenus ſibi deeſſe. Hinc novum ingentemque librorum ſcriptorumque pro ſingulis anni menſibus theſaurum comportantes in Belgium, ſingula quæque ſuis locis ac diebus repoſuerunt, etiam pro menſibus Januario & Februario; qui inde ſuo tempore, ut dixi, immenſum augendi ſunt. Hæc ad inſtructionem volentium nunc ſibi comparare Acta Sanctorum.

3 Conſilium quoque quod captum fuit, de Indicibus omnibus in unum colligendis, ſimiliter mutatum eſt, tum quod ex illo labore notabiliter retardaretur proſecutio operis, tum quod non omnes æque neceſſarii ſint. Hinc duos tantum univerſales hic dabimus, qui propius ad Sanctos eorumque Acta ſpectant. Illorum primus ordine dierum, adinſtar Martyrologii, proponet Sanctos, qui quoquo die per decurſum operis illuſtrati ſunt: indicabit quoque breviter, qua ſeculo ipſi vixerint obierintve, qualia item Acta aut monumenta, unde accepta, & a quibus ſcripta, habeantur. Sanctos alioſque qui ad ſingulos dies inter Prætermiſſos collecti ſunt, ad hunc indicem non referimus, (quia de illis, qui iſtic vere Sancti ſunt, actum eſt loco magis proprio diebus prædecentibus, aut agetur ſequentibus. Alii, quorum ſanctitas aut beatitas probata non eſt, non debent in Indice Sanctorum memorari.

4 Sunt tamen inter eoſdem Prætermiſſos nonnulli, qui vel certum nobis diem quo referantur, vel publici cultus ſufficiens argumentum non habent; quorum pauculi & præcipui ſingulis diebus ſubjicientur, a prioribus diſtincti. Debet Lector harum Ephemeridum, juxta ac indicis Sanctorum ſequentis collectionem Papebrochio noſtro, qui ingraveſcente ſenio, dum graviora ſtudia tractare amplius nequibat, otii impatiens, animum atque operam huic rei applicuit, otiumque ſuum ſupremis vitæ annis conſtanter impendit in publicam, uti recte arbitrabatur, utilitatem, totiuſque ſacri ſemeſtris uſum faciliorem. Contenta Tomo ſexto Junii, qui poſt obitum ejus prodiit in lucem, ſuis quæque locis inſerta etiam ſunt.

5 Notæ compendiariæ, quarum in hiſce Indicibus frequens eſt uſus, denotant ex præſcripto Collectoris, M. Martyr, Ep. Epiſcopus, Aep. Archiepiſcopus. Conf. Confeſſor. Ab. Abbas. m. Monachus. Er. Eremita. V. Virgo. A. vel Auct. Auctor. Ms. Manuſcriptum. Mss. Manuſcripta. Mrl. & Mrol. Martyrologium. Mrll. & Mroll. Martyrologia. Men. Menæa, non ſolum magna Venetiis excuſa, ubi integer Officiorum ſacrorum curſus definitur; ſed etiam Synaxaria Græcorum Mss. ubi ſola deſcribuntur Sanctorum elogia. Si qua Nota duplicantur, indicant numerum pluralem; uti MM. Martyres &c. auſpicemur opus ſecundum deſignationem Papebrochii.

MEN-

EPHEMERIDES SANCTORUM

MENSIS JANUARII
TOMUS PRIMUS.

ANno Chriſti Domini MDCXIII. a P. Joanne Bollando, adjutore Godefrido Henſchenio, in lucem emitti cœperunt Acta Sanctorum Menſis Januarii, duobus prægrandibus Tomis, ſuo tempore in quinque aut ſex moderatiores extendendis, quando licebit ipſum menſem poſt abſolutum Decembrem recudere, cum iis, quæ poſt editionem iſtius Menſis, imo & Februarii, acceſſerunt monumenta nova, eatenus nobis non inventa; deinde vero tum noſtra inquiſitione, tum amicorum ſedulitate eruderata & eruderanda forte poſthac. Tomus primus inſcribitur *Sancto Sanctorum Jeſu Chriſto Pontifici æterno, ejuſque inter mortales Vicario, Urbano VIII. Romano Pontifici*. Secundus, *Eminentiſſimo Principi Franciſco Barberino, S.R.E. Cardinali Vicecancellario*. Primum præcedit ampla Præfatio, inſcripta *adm. R. Domino ac Patri Thomæ Laytens, monaſterii Letienſis, Ordinis S. Benedicti Abbati, & Religioſo ejus Conventui*; deducta per quinque capita, quorum primo explicatur *occaſio ſcriptionis & ſcopus*. Secundo *Methodus & Symmetria*. Tertio, *editorum in eo probabilitas*. Quarto, *adjutores ejus, aliique admiſcuta*. Quinto denique, *Lectoribus commendata ab auctore*. Horum quinque capitum ſumma reducitur ad memoriam in Præfatione Tomi ſecundi.

DIE PRIMO.

CIrcumciſio Domini, cum Sermone Fauſtini Ep. *Ex Ms.* Et Commemoratio ſacroſanctæ Præputii Antverpiæ & alibi, cum eo ſpectantibus documentis & miraculis 2. 1083
Gaſpar, Rex Magus in Oriente 8
Martyres Syracuſani ſub Nerone in Sicilia 9
Concordius Pr. & M. Spoleti 9
Elvanus Ep. & Meduinus 2. *ſec.* Apoſtoli in Britannia 10. 1083
Martina V. Romana M. *ſub Alexandro* Acta ex *Mſſ.* & inventio corporis anno 1634. *ex Italico* 13
Cajus, Jactus, Heraclus, MM. Bononiæ, *ex Mrll.* 19
Victor, Felix, Narciſſus, Argyrus, & Socii MM. in Africa *ex Mrl.* 19
Primianus, Saturninus, Victor, Honoratus, Leucius, Hermes, MM. *ex Mrll.* 19
Paracodas Ep. Viennæ in Gallia 3. *ſec.* 20
Milites XXX. MM Romæ *ex Uſuardo* 20
Euphroſynus Ep. Primianus *vel* Prianus & Alii 11. MM. Nicomediæ *ex Mrll.* 20
Severus M. Ravennæ *ex Mrll.* 20
Evantus & Hermes, Martyres in Rhætia *ex Mrll.* 21
Magnus M. *ex Martyrologiis* 21
Theodorus M. *ex Menæis* 21
Gregorius Ep. Nazianzi, pater Greg. Theologi, hujus encomio laudatus 4. *ſec.* 21
Almachius ſive Telomachus M. Romæ *ex Mrll.* 31
Fulgentius Ep. Rufpenſis in Africa 6. *ſec.* Vita *Auctore Diſcipulo*. 32
Mochua, ſive Crianus, Abbas Hibernus. Vita *ex Mſſ.* 45. 1083
Mochua Sallenſis, ſive Cronanus. Vita *ex Mſſ.* 47. 1083
Agrippinus Ep. Auguſtodunenſis 6. *ſec. ex Martyrol.* 47. 1083
Eugendus Abbas Jurenſis. Vita Auctore Diſcipulo *ex Mſſ.* 49. 1083
Marinus Ab. Jurenſis Lerini 55. 1083
Clarus Abbas Viennæ. Vita *ex Mſſ.* 55
Stabilis Ep. Arverniæ 9. *ſec.* 57
Guilielmus Ab. S. Benigni Divione 11. *ſec.* Vita *Auct. Glabro Rodulpho* 57. 1083
Clarus Mon. Saligenſtadii 11. *ſec.* 65. 1084
Odilo Ab. Cluniaci 11. *ſec* Vita *A Letzaldo, ſen Joſſaldo*. 65. Alia *Auctore Petro Damiano* 71 1084
Oſmundus Ep. Sarisburienſis. Canonizatio 77

INTER PRÆTERMISSOS

Albero 1. Ep. Leodienſis, paſſim *Beatus* habitus *pag. 1. f*
Joannes, Prior Domus montis Cornelii juxta Leodium 2. *a*

DIE II.

Frontaſius, Severinus, Severianus, Silanus, MM. 1. *ſec.* Paſſio *ex Ms.* 79. 1085
Maximianus. Acutio, Timotheus, Heciſſius, Artaxus, Vitus, Acutus, Tobia, Eugenda, MM. *ex Mrll.* 80
Martyres multi Placentiæ in Italia *ſub Dioclet. ex Ferrario* 80
Defendens & Socii *ſub Dioclet.* 80. 1085
Sebaſtianus & Alverius MM. Thebæi *ſub Diocl. ex Ferrario* 81
Theodote, mater Ss. Coſmæ & Damiani, *ex Menæis* 81
Martyres plurimi Romæ *ſub Diocl. ex Euſeb.* 81
Theopiſtus M. *ex Menæis* 81
Stratonicus, Macarius, Abbanus, Saturus, Poſſeſſor *ex Mrll.* 82
Rutila, Claudia, Auriga, in Æthiopia: Vitalis & Stephanus Hieroſolymis *ex Mrll.* 82
Argeus, Narciſſus, Marcellinus Tomis in Ponto MM. *ex Mroll.* 82
Iſidorus Ep. M. Antiochiæ; & Siridon Epiſcopus *ex Mrll.* 83. 1085
Baſilius Presb. Ancyranus Cæſareæ in Cappadocia *ex Menæis* 83
Iſidorus Epiſcopus & Conf. in Ægypto 4. *ſec. ex Mrl.* 84. 1085
Macarius Alexandrinus, Ab. in Ægypto 4. *ſec. ex Vitis Patrum* 85. 1085
Martinianus Arch. Mediolani 5. *ſec. ex Ripamontio* 89
Macarius Romanus apud Lavinium in Latio 5. *ſec. ex Ferrario* 90
Marcus Surdus *ex Menæis* 90
Aſpaſius Confeſſor Meledoni in Gallia 6. *ſec.* 90. 1085
Maximus Abbas & Martyr in Gallia 7. *ſec.* Paſſio *ex Ms.* 91. 1086
Bladulfus Mon. Bobii 7. *ſec. ex Baronio*. 94

Ade-

Adelardus Ab. Corbejenſis 9. *ſec.* Vita, *A. S. Paſchaſia Ratbberto*, 95. Alia, *Anct. S. Gerardo abbate Silvæ majoris* 411. 1086
Vedaſti tranſlatio capitis Atrebari 11. *ſec.* 124
Silveſter monachus Trainæ in Sicilia 12. *ſec.* 184
Odino ſeu Otteno Ab. Rothenſis, Ordinis Præmonſtraten. in Svevia 12. *ſec.* 1086

INTER PRÆTERMISSOS.

Coſmas Patr. CP. Thaumaturgus 74. *c*

DIE III.

Anteros Papa M. Romæ, 3. *ſec.* 127
Florentius Ep. Viennæ in Gallia M. 3. *ſec.* 127
Theopempius Ep. & Themnes, MM. Nicomediæ, 3. *ſec.* 127. Acta *ex Mss.* 1087
Zoſimus Mon. & Athanaſius Commentarienſis, MM. *ſub Dioel.* 128
Petrus Balſamus ſive Abſelamus M. 3. *ſec.* Acta *ex Mss.* 129
Martialis, Statilianus, Conſtantius, Poſſeſſor, Hilarinus, Firmus, Candidus, Rogatianus, Eugenia, Lucida, Acuta, Pænica, MM. in Africa, *ex Mrtl.* 130
Gordius, Comes ac Centurio, M. Cæſareæ, *ſub Licinio. S. Baſilii de eo hiſterica oratio.* 130
Theogenes, Primus, Cyrinus, MM. *ſub Licinio.* Acta *ex Mſs.* 131
Claudii, Eugenes, Rhodus, Diogenius, Eugenius, Rodon, Prima, Mm. *ex Mrtl.* 135
Lucianus Epiſcopus apud Leontinos in Sicilia, 4. *ſec.* 136
Melorus *ſeu* Melior M. in Anglis, 5. *ſec.* Meldis in Gallia. Vita *ex Mſc. & Capgravio* 136. Alia, *Meldis accepta* 1089
Salvator Ep. Balluni in Italia *ex Ferrario* 137
Genovefa V. Pariſiis 6. *ſec.* 137. 1089. Vita *ex Mss.* 138. Miracula poſt mortem, 147. Revelatio Reliquiarum 152
Euſtadius Abbas Divionenſis in Burgundia 6. *ſec. in App.* 1090
Blidmundus, ſive Gogus, Ab. in Gallia 7. *ſec. ex Mss.* 154
Quintini M. Inventio ſecunda 7. *ſec. ex Vita* S. Eligii 154
Bertilia V. Mareoli in Arteſia 7. *ſec.* Vita *ex Mss.* 155. Elevatio & Tranſlatio 157. 1115
Jacobi Apoſt. relatio Capitis ad monaſt. S. Vedaſti, 12. *ſec.* 158. Miracula facta 159
Daniel M. Patavii. Inventio corporis, & Tranſlatio 13. *ſec.* 160

INTER PRÆTERMISSOS.

S. Theodoricus, Glamorganiæ in Wallia Regulus, vulgo *S. Teudriche.* 1087. *b*

DIE IV.

Titus Ep. & Apoſt. Cretæ t. *ſec.* Vita *ex Men.* 163. & *Petro de Natalibus* 164
Celſus Ep. Trev. 2. *ſec.* 164
Mavilus M. Adrumeti in Africa *ſub Scapula Præſide*, *ex Mrt. Rom. & Tertullliano* 165
Aquilinus, Geminus, Eugenius, Mareianus, Quinctus, Theodotus, Tryphon. MM. in Africa, *ex Mrtl.* 165
Æduus Ep. *ex Mell.* 165
Hermes, Agapæus, Caſus, MM. Bononiæ 165
Priſcus Pr. Priſcillianus Diac. Benedicta, MM. Romæ, *ex Mrtl.* 165
Fauſta V. M. apud Bituricas 1090. Tranſlatio & miracula *ex Mſs.* 1095
Daſroſa Vidua Romana M. *ſub Juliano* 166
Neophyta V. M. Roma Limburgum tranſlata *ex Mſs.* 166
Rumonus Ep. Taveſtokæ in Anglia 1092
Gregorius Ep. Lingon. in Gallia. 6. *ſec.* Vita *ex Gregor. Turon.* 167
Pharaildis V. in Brabantia. Vita *ex Mſs.* Tranſlatio Gandavum *ex Sandera* 171
Rigobertus, Archiep. Ramen. 8. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 174
Theoctiſtus Ab. in Sicilia 180
Libentius Archiep. Bremen. 11. *ſec.* Vita *ex Adamo Bremenſi* 181
Rogerius Ab. in Anglia, 12 *ſec.* Vita *A. Mon. Elantiao, ex Mſs.* 182
Angela de Fulginio Vidua, 14. *ſec.* Vita *A. Arnaldo Ord. Minor. ejus Confeſſario* 186

INTER PRÆTERMISSOS.

Ciſinandus S. Bernardi diſcipulus ad propagarinem Ordinis ab eo directus in Hiſpaniam. Sed nihil de eo in ſuo Mrlio Hiſp. Tamayus. 162
Eliſabeth Virgo, pietate & patientia celebris circa annum 1560. in Valle-Roſarum prope Meehliniam, ſed in reſtaurato poſt ruinam monaſterio, ſola nominis memoria ſupereſt: creditur tamen in veteri clauſtro ſepulta nunc latere. 162

DIE V.

Teleſphorus Papa M. Romæ 2. *ſec.* Vita *A. Segera Pauli Carm.* 256. 1092
Sais M. ex *Menæis* 240
Felix, Secundus, Honorius, Lucianus, Candidus, Januaria, Cæliſloria, Jucundus, Acutus, Petrus, Marcus, Severus, Anaſtaſia, Teleſphorus, Martyres in Africa, *ex Mrtl.* 240
Euprexia Vidua, Theognia ejus filia Virgo, in Sicilia, *ex Menæis* 240
Martyres plurimi in Thebaide, *ſub. Dioel. ex M.tl. & Euſebio* 241
Theoidus M. *ex Menæis* 241
Domnon M. Bergomi, *ſub Dioclet. ex Ja. Aut. Guarneria* 242
Theodorus M. Calari, *ex Seraphina Eſquirro* 242
Syncletica V. Ab. Alexandriæ. Vita, *ex Mſ. Græco. A. Athanaſio vel Anaſtaſio, an ſancta?* 242. 1093
Ruſticianus Ep. Brixien. *ex Ferrario.* 257
Tatiana, *ex Menæis* *ibid.*
Talida ſive Amata, Ab. Antirici in Thebaide 5. *ſec. ex Palladio* 257
Apollinaris Syncletica, alias Durotheus, *A. coævo ex Græco* 258
Simeon Stylita 5. *ſec.* 261. Vita *A. Antonio Diſc.* 264. Alia, ex *Mſs.* Latinis. Alia, *A. Simeone Metaphr.* 274
Phoſtertius Ab. *ex Menæis* 286
Æmiliana V. Romana, *ex S. Gregorio.* 287
Honobertus & Honulfus Epp. Senonenſes, 8. *ſec.* 288. 1094
Flamidianus M. Hiſpanus, *ex Demetrio* 288 1094
Victorinus Ab. Luceæ; Ambroſius, Privatus, Monachi: eorum tranſlatio, *ex Ferrario.* 289
Gregorius Acritenſis Com. 9. *ſec. ex Menæis* 289
Eduardus Conf. Rex Angliæ 11. *ſec.* 290. Vita *Anct. S. Ealredo, ex Suria* 293. Tranſlatio an. 1163. 302
Gerlacus Erem. in Belgio, 12. *ſec.* Vita &

Miracula lib. 2. *A. Anonymo Peamonſtreaſi, ex Ms.* 306. Alia recentior *A. Guil. Cepio* 320
Aliqua *in App.* 1094

INTER PRÆTERMISSOS.

Lennora Perezia, Clariſſa & prima Pontis viridis Abbatiſſa, *ſec.* 16. Magna in veneratione dicitur eſſe propter frequentia, quæ patrabat miracula, cum Franc. Gonzaga & Barezus ſcriberent, ſed ante Urbani VIII. decreta; an etiam nunc? Tacet Tamayus. 1093
Ægidius a Waleuria fundator monaſt. Oigniacenſis, cujus vita habetur a Franc. Meſco edita, cum Vita B. Mariæ Oigniacen. 835. *f*

DIE VI.

Epiphania Domini 323
Melchior, unus ex tribus Magis 323
Teleſphorus, Florus, Jocundus, Petrus, Marcus, Acutius, Januaria, MM. in Africa *ex Mrtl.* 323
Honorius, Julius, Antonius, MM. *ex Mrl.* 324
Pompejanus M. Calari in Sardinia *ex Seraph. Eſquirro* 324
Anaſtaſius M. Sirmii; *ex Mrl.* 324
Maera V.M. in Gallia, 4. *ſec.* Acta *ex Ms.* 324
Nilammon, Recluſus in Ægypto, 5. *ſec. ex Sozomeno* 326
Melanius, Ep. Redonen. Vita *ex Mss.* 327
Miracula *Anſt. Gervaſio Archiep. Rem.* 333
Petrus Ab. Cantuarien. *ex Beda* 334
Erminoldus Ab. M. in Germ. 12. *ſec.* Vita *A. Monacho Peuſenagen. lib.* 2. 335
Guarinus, Ep. Sedun. 12. *ſec.* 347
Gertrudis ab Ooſten, Beggina, 14. *ſec.* Delfis in Hollandia. Vita *ex Ms.* 348

DIE VII.

Relatio Pueri Jeſu. 355
Julianus M. in Sardinia, *ex Eſquirro* 355
Spolicoſtus, Pallada, Candida, MM. in Græcia; *ex Mrl.* 355
Criſpinus Ep. Ticinen. 3. *ſec. ex Ferocio* 356
Felix & Januarius, Martyres Heraclex, *ex Mrtl.* 356
Polianthus, Philon, Candida; *ex Mrtl.* 357
Julianus M. in Gallia, *ex Sanſſayo* 357
Senator Ep. Veronen. *ex Feceario* 357
Lucianus Presb. Antioch. M. 4. *ſec.* Acta *ex Metaphr.* 357. alia, *ex Rufino & aliis* 359
Clerus Diac. Antioch. & M. *ex Mrtl.* 365
Theodorus Monachus in Ægypto; *ex Mrl.* 365
Nicetas Ep. in Dacia 5. *ſec.* Acta *ex S. Paulino.* 365
Valentinus Epiſc. Paſſavien. 5. *ſec.* Vita & Transl. *ex Surio* 368. alia genuina *ex Ms. in App.* 1090
Criſpinus III. Ep. Ticineo. 5. *ſec. ex Ferocio* 372
Valentinus II. Ep. Interamnen. 6. *ſec. ex Feeario* 372
Cedda Epiſc. Londinen. 7. *ſec.* Vita *ex Venerabili Beda.* 373
Tillo Paulus, Monachus in Gallia 7. *ſec.* Vita *ex Ms.* 376
Wittekindus Dux Weſtphaliæ 9. *ſec.* Vita *ex Variis* 380
Reinoldus Mon. M. in Diœc. Colon. Vita *ex Ms.* 385
Aldricus Ep. Cenoman. 9. *ſec.* Vita ex Gallico 387
Acta vetera & prolixa *expella in altera editione.*
Anaſtaſius Archiep. Senonen. 10. *ſec.* 389
Vitalis Ab. Salviniaceo. in Gallia 12. *ſec.* 379
Canutus Lawardus, Rex Obotritorum & Dux Sleſwicen. M. 12. *ſec.* 390. Vita *ex Helmoldo & Saxone Grammatico* 393. Translatio & canonizatio 400
Albertus Erem. Senis, 12. *ſec.* Vita *ex Ital. Silvani Razzii* 402
Raymundus de Pennaforti, O. Prædic. 13. *ſec.* Vita *ex Leandro Alberti*, 404. Canonizatio 407. Miracula *ex Proceſſu & aliis.* 419. *& in App.* 1097. *Colitur nunc* 23. *Jan.*
Benjamini & Maximi MM. Inventio Brixiæ 16. *ſec. ex Galeſinio* 429
Ludovicus Bloſius, Vener. Abbas Lætienſis, 430. Vita, ab Ant. Wingio ſucceſſore recognita. *cui hic data ex Ms.* 432

INTER PRÆTERMISSOS.

Melania ſenior, nobiliſſima & religioſiſſima matrona, Hieroſolymis 354. *b*
Matthæus O. Min. Ep. Agrigentinus, videtur ab Arturo ſatis probari, quod dignus ſit, qui inter Beatos numeretur 354. *c*
Maria Raggia, Ord. Prædicatorum, duplex Vita, Barcinone Hiſpanice edita habetur, una etiam Latine reddita editaque Duaci. 354. *e*

DIE VIII.

Semejas Propheta, *ex Menæis* 458
Lucianus Ep. Maximianus Presb. Julianus Diac. MM. Bellovaci in Gallia. 459. Acta *Anſt. Odone Ep. ex Mss.* 461. Alia *A. Anonymo ex Ms.* 466
Patiens Ep. Meten. 2. *ſec.* Vita *ex Mss.* 469
Anaſtaſius, Jucundus, Ratites, Petrus, Florus, Tiles, Florianus, Tatia, MM. Sirmii, *ex Mrl.* 470
Claudius, Carbonianus, Tibudianus, Planus, MM. Interamnæ, *ex Ferrario.* 471
Maximus I. & II. Epp. Ticin. *ex Mrtl.* 471
Patheus M. *ex Mrl.* 472
Carterius Presb. M. Cæſareæ in Cappad. *ex Menæis,* 472
Theophilus & Helladius MM. in Libya, *ex Mrl.* 472
Timotheus, Euctus ſeu Polyenctus, Ruſticus, Piſſeus vel Cipiſeus, Secundus, Lucius, Felix, Januarius, Palladius, MM. in Græcia, *ex Mrtl.* 473
Eugenianus M. in Gallia, *ex Mrtl.* 473
Egemonius, vel Igomonus, Ep. Auguſtodun. *ex Mrtl.* 473
Attieus, Ep. Conſtantinop. 5. *ſec. ex Variis* 483
Domicica V. Georgius Chozebites, Æmilianus Conf. Conſtantinopoli, 5. *ſec. ex Menæis* 483
Severinus Presb. Noricorum Apoſtolus, 5. *ſec.* 483. Vita, *A. Eugippio Presb. ex Surio & Mss.* 484. Translatio, *A. Joanne Diacono ex Ms.* 497 *in App.* 1098
Severinus Epiſc. Septempedæ in Italia 6. *ſec.* 499. Vita ejus & Victorini fratris, *ex Mss.* 500. alia *ex Brev. Ms. in App.* 1103
Afflinus Ep. Conf. *ex Mrl.* 502
Balduinus Archidiac. M. 7. *ſec. ex Mrtl.* 502
Vita *ex Ms.* Corſendoncano 503
Maurontus, Ab. in Gallia, 7. *ſec.* 505

Fro-

Frodobertus Ab. Trecis, 7. *ſec.* Vita *A. Monacha Cellenſi ex Camuzato* 505. 1107
Gudula V. Bruxellis. 8. *ſec.* 513. Vita *A. Huberti ex Mſ.* 514. Alia *ex Surio* 524
Cyrus Patr. CP. 8. *ſec.* 531
Pega V. in Anglia, 8. *ſec.* 532
Erardus Ep. Ratiſpon. ejuſque frater Albertus, 8. *ſec.* 533. Vita *A. Paulæ ex Mſ.* 535. Aliæ duæ, *ex Mſſ.* 539. & 541. *Item* 1108
Garibaldus vel Gauhaldus Ep. Ratiſpon. 8. *ſec.* 546
Wulfinus Ep. Schireburoen. in Anglia. 10. *ſec.* Vita *ex Capgravio* 547
Torphimus Ep. in Nortwegia, 12. *ſec.* Brugis in Flandria 548
Laureotius Juſtinianus Protopatriarcha Venetiæ, 15. *ſec.* 549. Vita *A. Bernardi Juſtiniani* 551. Colitur nunc ut Sanctus 5. *Sept.*

INTER PRÆTERMISSOS.

S. Guithelmus Londonienſis in Britannia Aep. a ſcriptoribus Anglis valde laudatus; pro afflictiſſima patria tempore Honorii Imp. multa feciſſe & tuliſſe dicitur, clarue virtutibus, cultum tamen, ſi quem habuit, clades ejus temporis obſcurarunt 458. *a*
Silvinus Pr. Quintanenſis Caſtelli in Bavaria, humatus in ſui nominis eccleſia, ubi eum coli ſcribit Aventinus 458. *b*
Petrus Ep. Roskilden. in Dania, ad bellum ſacrum proficiſcens ex voto, in Thoſano prope Brugas Flandriæ Ciſtercienſium cœnobio obiit, teſte Molano, an olim ibi cultus & ſub ruinis monaſterii ſepultus, neſcitur. 458. *d*

DIE IX.

Paſchaſia V. M. in Burgundia; *ex Mſſ.* 566
Epictetus, Quinctus, Secundus, Jucundus, Saturninus, Vitalis, Quinctus, Vincentius, Felicitas; item Quinctus, Felix, Artaxee, Fortunatus, Ruſticus, Sillus, Quietos, Pictus, & alii quinque MM. in Africa *ex Mſſ.* 567
Vitalis, Revocatus, Fortunatus, Firmus ſive Firminus, Poſſeſſor, Januarius, Saturninus, MM. Smirnæ, *ex Mſſ.* 567
Marciana V. M. in Mauritania, *ſub Diocl.* 568. Acta, *ex Mſſ.* 569
Juliaous, Baſiliſſa, Celſus, Marcionilla, Antonius Presb. Anaſtaſius, ſeptem Pueri fratres, Milites xx., quidam Amicus Præſidis, quamplurimi Epiſcopi, Sacerdotes, Miniſtri Eccleſiæ, Monachi & Virgines 570. Acta *ex Mſſ.* Alia *ex S. Aldhelmo.* 575. 587
Petrus Ep. Sebaſtenus in Armenia 4. *ſec.* 588
Marcellinus Ep. Anconæ, *ex S. Gregorio* 590
Wanoingue, Fund. monaſterii Fiſcaoen. in Gallia 7. *ſec.* Vitæ pars, *ex Mſſ.* Deſideantur reliqua 591
Felaous Ab. in Scotia 7. *ſec.* 594
Adrianus Ab. in Anglia 7. *ſec.* Vita *ex Beda.* Alia *ex Capgravio* 595
Britwaldus Aep. Cantuarix 8. *ſec.* 597
Euſtratius Thaumaturgus *ex Menæis* 598

INTER PRÆTERMISSOS.

Salomon Pœnitens in Hemmenrode, Ciſterc. Ordinis prope Treviros, a Cæſario laudatus, 565. *c*
Philippus de Berrujer, ex Aurelianenſi Epiſc. Aep. Bituricenſis, defunctus 1260. multis laudatur *Tomus VI. Junii. Pars 2.* a Sammarthanis, deſcribentibus epitaphium, ſub quo *beata oſſa* ſervantur in choro ante Aquilam, & ſanctitatem diverſis ſigoorum miraculis declaratam teſtatur Nangius: nunc autem etiam Acta pro canonizatione habemue. 565. *a*
Petrus Monachus Ord. Ciſterc. in diœceſi Sarlatcn. in antiquo, annorum nunc fere 200. Miſſali, inter Beatos coloetur. 565. *b*

DIE X.

Nicanor, Diaconus M. unus ex ſeptem, in Cypro, 601
Thecla V. & Juſtina, in Sicilia, 3. *ſec.* Vita *ex Ferrario* 601
Saturus, Vitalianus, Felicitas, Quintus, Artates, MM. in Africa, *ex Mſſ.* 602
Revocatus, Firmus, Jucundus, & Socii, MM. in Africa, *ex Mſſ.* 602
Poſſeſſor & Socii duo, *ex Mſſ.* 602
Paulus primus Erem. in Thebaide 4. *ſec.* 602. Vita *ex Mſ. Græco* 603. Alia, Auct. S. Hieronymo 604. Translatio corporis *ex Mſ.* 608
Marcianus Presh. Eccl. CP. 609. Vita *A. Metaphraſte* 611
Florida V. in Burgundia *ex Greg. Turon.* 617
Valericus Erem. in Gallia, 6. *ſec. ex Brev. Lemov.* 617
Domicianus Epiſc. Melitenæ 6. *ſec.* Vita *ex Menæis.* Alia *ex Theophylacto* 618
Joannes Camillus Bonue, Ep. Mediolan. 7. *ſec. ex Ripamontio* 622
Agatho Papa Romæ, 7. *ſec.* Vita *ex Anaſt. Bibliothec.* 623
Sethrida Abbatiſſa V. in Gallia 7. *ſec.* 626
Aldus, Erem. Papiæ, *ex Ferraria* 627
Beninceſa Ab. Caven. in Italia, 12. *ſec.* 627
Guilielmus Ep. Bituricen. Vita *Anonymo ex Surio*, 627. Alia *ex Mſſ.* 636
Gonſalvus Amarantus, O. Prædic. 13. *ſec.* Vita *ex Luſitanice.* 630
Oringa ſive Chriſtiana, V. in Hetruria. Vita *ex Silvano Razzio*, 650. Alia *A. Com. Curtio* 654

INTER PRETERMISSOS.

Gregorius PP. X. anno 1275. Aretii defunctus, pridem Canonizationi propinquus fuit, & Acta pro eadem habemus, in ſupplemento danda. (*Napeſ enim an. 1713. 22. Septembris per conſtitutionem Clementis PP. XI. declaratus eſt Sanctus*) 601. *e*
Oliverius de Sombreffe, nobilis Belga, Converſus Villarii. Ao in communi cum aliis Beatis loci illius area compoſitus ſit, optamus ſcire. *ib.*

DIE XI.

Balthaſar, unus ex tribus Magis *ex Mſſ.* 664
Hyginus Papa Romæ. 2. *ſec.* 665
Philoromus, Eugenius, Quinctus, Januarius, Saturninus, & Vincentiue, MM. in Africa. *ex Mſſ.* 666
Polyeuctus, Caodidianus & Philoromus. MM. Acta *ex Mſſ.* 666
Leucius, Epiſc. Brundufii. Vita *ex Breviariis* 667. Alia *ex Mſſ.* 669
Ageotue, Donatue, Auguſtinus, Salvius, Felix, Donatus Presb. Florus, Geminie, Paeiue, Pauſalinus, Eugenius, Stephaous, Philo, Felicitas, Cyriacue, Ebiciarius, Caſtolius, Moroſitus, Caſtoliue, & VI. alii. MM.

Mm. in Hiſpania, *ex Mrll.* 674
Petrus, Severus, Leucius Conf. Alexandriæ, *ex Mrl.* 674
Salvius M. in Africa *ex Mrll.* 674
Alexander Ep. Firmi *ex Mrll.* 675
Palæmon Anachoreta in Ægypto, 4. *ſec.* Vita *ex Actis S. Pachomii* 675
Hortenſius Ep. 5. *ſec. ex Mrol. S. Hieronymi* 677
Theodoſius Ab. in Scopulo, Antiochiæ 5. *ſec.* Vita *ex Theodoreto & Prato ſpirituali.* 677
Honorata V. Ticini 5. *ſec. ex Ferrario*, 680. 1109
Theodoſius Cœnobiarcha in Judæa 6. *ſec.* 680. Vita *A. coævo ex Metaph.* 685. 1109
Anaſtaſius Ab. & novem monachi, Suppentoniæ in Latio 6. *ſec ex Greg.* 701
Vitalius Mon. Alexandriæ 7. *ſec. ex Vita S. Joannis Eleemoſ.* 702
Salvius Ep. Ambian. in Gallia 7. *ſec.* 703. Vita *ex Mss.* 704
Egwinus Ep. in Anglia 8. *ſec.* Vita *ex Ms.* 707
Tato mon. in Samnio, 8. *ſec. ex Ferrario.* 713
Paulinus, Patr. Aquilejæ, *ex Variis.* 713

INTER PRÆTERMISSOS.

Petrus Urſeolus, ea Duce Venetorum Monachus in Hiſpania &c. Illic autem dictis addimus, habere nos Acta ejus ut ſancti, danda in Supplemento 663. *f*
Wernerus, Epiſcopus Merſeburgenſis, ob graves pro Eccleſia labores ampliori commendatione dignus. 664. *a*
Joannes Hortulanus, Ord. Min. Salmanticæ defunctus 1501. prolixe in Annalibus Franciſcanis laudatus 664. *b*

DIE XII.

Maximus Ep. Tauromenii, *ex Ferrario.* 720
Tatiana M. Romæ, alias Martina *ex Mrl.* 720
Probus Ep Veron. *ex Ferrario* 721
Eothaſia M. *ex Menæis*, 721
Arcadius M. in Mauritania 721. Acta *& ſermo S. Zenonis.* 721
Satyrus, Cyriacus, Moſcentius, Mm. in Achaja, *ex Mrlt.* 724
Martius M. *ſub Dioclesiano ex Menais Græcorum.* 724
Petrus, Philoromus, Zoticus, Caſtulus, Aventinus, Mm. in Ægypto, *ex Mrll.* 725
Zoticus, Rogatus, Modeſtus, Caſtulus, Quinctus, Bicojanus vel Ebitianus, Caroticus, Caſtulinus, Mm. cum ſociis 1xxvi. in Africa, *ex Mrll.* 725
Martyres viii. Niceæ *ex Menais.* 725
Tigrius Presb. Eutropius Lector CP. Mm. 5. *ſec.* Acta *ex Nicephoro Calliſto* 725
Joannes II. Ravennæ Ep. 4. *ſec.* Vita *ex Rubeo*, 727
Cæſaria V. Arelate 6. *ſec.* 729. Regula monaſterii a S. Cæſario ſcripta 729
Victorianus Ab. in Hiſpania. Vita *ex Hiſpanico* 738
Nazarius Mon. in Hiſpania, *ex lectionibus officii* 743
Fergeolus Ep. M. Gratianopoli, 6. *ſec.* 743
Benedictus Biſcopius Ab. in Anglia, 8. *ſec.* Vita *ex Beda* 743
Monachi 1xxvi. Martyres in Jonia, *ſub Copronymo, ex narratione coævi* 747
Hilarius Monachus in Italia, *in App.* 1109
Aelredus Ab. in Anglia 12. *ſec.* Vita *A. Coævo ex Capgravio* 751
Nainii, Jacobini, Anſelmi Mm. inventio Briæ 751

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes Papa VI, initio 8. *ſec.* clarus virtutibus omnibus Pontifice dignis 719. *e*
Guilielmus, ea Ab. S. Theodorici Monachus Ciſterc. ſcripſit librum primum de Vita S. Bernardi. 719. *f*
Paulus Minorita, ab homine impuro occiſus Petriniani, dicitur ibidem adhuc integro corpore *in maxima veneratione haberi*, 1109
Lucia V. fundatrix Tertiariarum S. Franciſci Nurſiæ 1109

DIE XIII.

Potitus M. Romæ 2. *ſec.* Acta triplicia *ex Mss.* Hymni *ex Officio Eccleſiaſt.* 753
Andreas Ep. Trev. 3. *ſec. ex Browero* 766
Secundus ſive Secundinus M. Romæ, *ex Mrll.* 766
Eno & Quirion MM. *ex Mrll.* 767
Ingenuus, Vincentius, Sattus, Saturus, Felicitas; Mm. in Africa, *ex Mrl.* 767
Cyriacus, Ciminus, Zoticus, Heriſus, Clycerius, Felix, Januarius, Mm. Neapoli in Campania, *ex Mrl.* 767
Pachomius & Papyrinus, Mm. *ex Menæis* 767
Athanaſius M. *ex Menæis* 768
Hermylus & Stratonicus, Mm. in Myſia 4. *ſec.* Acta ex Metaphr. 769
Glaphyra V. Amaſeæ *ex Actis S. Baſilei Ep.* 4. *ſec.* 771
Agricius Ep. Trevir. 4. *ſec.* Vita *ex Ms.* 773. *& App.* 1110
Leontius Epiſc. Cæſareæ in Cappadocia 4. *ſec.* 781
Hilarius Ep. Pictavis 4. *ſec.* 782. Vita *A. Sulpitio Severo.* 788. Alia *A. Fortunato.* 793
Miracula 796. Translationes 799
Vivennius Presb. in Burgundia 4. *ſec.* Vita *ex Mss.* 804
Theodorus Ep. Senonen. 4. *ſec.* 814
Deſignatus Ep. Trajecti ad Moſam 6. *ſec.* 814
Kentigernus Ep. in Scotia 6. *ſec.* 815. Vita *ex Capgravio* 816
Verus Ep. Vienn. in Gallia 6. *ſec. ex Mrll.* 822
Egnogatus Ep. Aletb in Gallia 7. *ſec.* 822
Stephanus Ep. Bituric. 9. *ſec.* 822
Lenogiſilus ſive Lonegiſius Presb. in Gallia *App.* 1119 Vita *ex Ms.* 1120. Actum eſt *pag.* 830 de S. Leogiſilo Ab. ſed illic dicta monet Bollandus expungenda eſſe: at dubitari poſſit, an idem ſit cum præcedenti Loogiſilo, nec ne.
Gumeſindus Presbyter, & Servus Dei Monachus, Mm. Corduhæ, 9. *ſec.* 823
Eutiſius Ab. in Burgund. 9. *ſec.* 823
Berno Ab. I. Cluniaci, 10. *ſec.* 824
Leogiſilus Ab. in Burgundia, 830
Heldemarus Ep. Fundator Aroaſiæ in Belgio 12. *ſec.* 830
Godefridus Cappenberg. O. Præmonſtr. 12. *ſec.* 834. Vita *A. Anonymo ex Secario* 846
Alia *ex Mss.* 857. Metrica *ex Ms.* 860. *& in App.* 1111
Ivetta vidua, Huji Recluſa 13. *ſec.* 863. Vita *A. Hugone Floreffien.* 863
Veronica de Binaſco V. Mediolani 15. *ſec.* Vita *A. Iſidoro de Iſolanis O. Pr.* 886

IN-

INTER PRÆTERMISSOS.

Stephanus Abbas S. Laurentii Leodii, Beatus dicitur a Lobbetio noſtro. Quæſivit Bollandus ao. 1634. oum quid de eo ioveoiretur, ſed nihil repertum ſuit 752. *e*
Antonius Nactious, a Mauris Tuneti combuſtus pro Chriſti fide 752. *f*

DIE XIV.

Malachias Propheta *ex S. Epiphanio* 931
Euphraſius Ep. *ex Mrl.* 932
Clerus, Diaconus M. *ex Mrll.* 932
Pontianus M. Spoleti 932. Acta *ex Mss.* 933. Translatio 935
Paulus, Succeſſus, Victorinus, Saturus, Miſſor, Geruntius, Lucretius, Januarius, Agapitus, Cruceſſius, Euſra, Florida, Theodoſia, & alii octo, MM. in Africa *ex Mrll.* 935
Firminus Ep. Mimaten. *ex variis* 936
Sabas, Eſajas, & alii XXVIII. Monachi in Sina monte, MM. 936
Felix Conf. Presb. Nolanus. Comm. pr. 937. Vita *ex S. Gregorio Turon.* 941. Alia *A. Marcello Presb. ex Ms.* 946. Miracula *ex S. Paulino* 949
Felix Conf. Presb. Romanus Nolæ. Acta *ex Mss.* 950
Macrino, avia S. Baſilii. Encomium *ex illo* 952
Theodulus Presb. Paulus, Joannes, Proclus, Hypatius, Iſaac, Macarius, Marcus, Benjamin, Elias, & alii, juxta montem Sinam in Arabia 5. *ſec.* 953. *App.* 1113. Acta *A. S. Nilo Mon.* 954
Monachi XLIII. MM. in Rainhu *ex Menæis* 966
Theodulus Presb. Monachus in moote Sina *ex Menæis* 967
Datius Epiſc. Mediolan. Acta *ex variis* 967
Fulgentius Ep. Aſſigitanus & Carthaginen. in Hiſpania 7. *ſec.* 971. Vita *ex Hiſpan. Act de Quinquadaenas* 972
Cadeoldus ſive Edaldus, Ep. Viennæ in Gallia *ex Mrll.* 975
Stephanus, fund. monaſterii ad Lacum Anſerum *ex Menæis* 976
Engelmarus Eiem. M. in Bavaria 13. *ſec.* 976
Vita *ex Henr. Canſio* 977
Odo Carthuſiaous Taliacotii 13. *ſec.* Vita *ex Bzovio* 978
Sabas Aep. Serviæ 13. *ſec.* Vita *A. Jo. Tomeo Maravutio* 979
Odoricus ſive Odericus de Portu naonis, O. Minorum, Utini & Foroiuli 14. *ſec.* Vita *ex Annal. Waddingi.* 984

INTER PRÆTERMISSOS.

Theodardus Cooverſus Villarii, virtutibus & revelationibus clarus 930. *f*
Heyleka Recluſa Coloniæ ad S. Andreæ, ſepulta in crypta ſub choro 931. *a*

DIE XV.

Abacuc & Micheas Prophetæ 994
Panſophius M. Alexandriæ *ſub Decio, ex Menæis.* 996
Secundioa V. M. Anagniæ *ſub Decio, ex Vita S. Magni & ex Ferrario* 997
Creſconius, Zeno, Menelaus, & Socii io Ægypto *ex Mrll.* 997
Cornelius & Cæleſtius MM. io Oriente, *ex Mrll.* 997
Epbyſius M. Calari in Sardinia, *ſub Diocles.* 997. Acta *ex Marco Presb. teſte oculato* 998
Macarius Ægyptius Ab. io Scithi 4. *ſec.* Vita *ex Ms Gr.* Alia *ex Palladio.* Alia *ex Ruffino & Vitis Patrum,* 1005
Iſidorus Mon. Presb. Alexandriæ 6. *ſec. ex Variis* 1015
Maura & Britta apud Turones *ex S. Gregorio* 1018
Alexander Fund. Acœmetorum CP. 5. *ſec.* Vita *Act. Diſcipulo,* 1018
Joannes Calybita Cpoli 5. *ſec.* Comm. pr. 1029
Vita duplex *ex Mss. Græcis* 1029
Maurus Ab. in Gallia 6. *ſec.* Vita *ex Mss.* Miracula & Translatio *Auctore Odone Ab. ex Mss* 1038
Ida ſive Itta V. Hiberna 6. *ſec.* Vita *ex Ms. Hibernica* 1062
Tarſitia V. in Gallia 1068
Bonitus ſive Bonus, Ep. Claromont. 8. *ſec.* Vita *A. Coævo,* 1069
Ablebertus ſive Erocbertus, Epiſc. Camerac. & Atrebat. 8. *ſec.* 1077
Maurus ſive Mortuus natus, Eremita, Hui ad Moſam *ex Molano* 1080
Ceolulfus Rex Angliæ 8 *ſec.* 1081

INTER PRÆTERMISSOS.

Alfredus vel Alfridus, Rex Northumbriæ, an Monachus factus 993. *b*
Wamba Rex Hiſpaniæ: corpus ut ſancti, a Philippo II. Regetranslatum. 993. *f*
Conanus Abbas Marganenſis in Wallia, de quo illuſtria valde narrat Giraldus 994. *a*

TOMUS II.

DIE XVI.

Priſcilla, Matrona Romana, *ex Mrl.* pag. 2
Marinus Presb. Stephanus Diac. MM. Brixiæ *ſub Adriano Imp.* 2
Saturninus, Fauſtinus, Naſſantianus & alii VII. MM. in Africa *ex Mrl.* 3
Ananus & Marius Romæ via Appia; Milites IX. via; Cornelia; Honorius & alii XIII. MM. Romæ *ex Mrll.* 3
Danax M. in Illyrico *ex Menæis* 3
Marcellus Papa M. 4. *ſec.* 3. Acta *ex Mss. quinque.* Alia *A. Urſione Abb. libris* 2. *ex Mss.* 7.
Melas Ep. in Ægypto 5. *ſec.* Vita *ex Sezameno* 15
Honoratus Ep. Arelat. 5. *ſec.* 15. Sermo S. *Hilarii Ep.* 17. Acta *ex Variis.* Translatio *ex Vinc. Bavals* 25
Jacobus Ep. Tarentaſien. 5. *ſec.* Vita *ex Ms.* 26
Fauſtus Ep. Rejen. in Gallia 5. *ſec.* 28
Valerius Ep. Surrenti *ex Dav. Romeo* 29
Titianus Ep. Opitergii *ex Ferrario & Petro de Natalibus* 31
Liberata Virgo Ticini 5. *ſec. ex Ferrario* 32
Honoratus Abbas Fundanus 6. *ſec.* Vita *ex S. Gregorio* 32
Trieverius Mon. in Gallia 6. *ſec.* Vita *ex Ms.* 33
Furſeus Ab. Peronæ in Gallia 5. *ſec.* 35. Vita *ex Mss.* Miracula *ex Mss.* 45. Alia vita *ex Mss.* 44
Miracula alia *ex Mss.* 49. Vita *ex Beda* 54
Tozzo Ep. Auguſtæ, 7. *ſec.* Vita *ex Actis S. Magni* 56
Joanna Virgo in Hetruria. Vita *ex Italico Razzii* 59

Henricus Erem. in Anglia 12. *fec.* Vita *ex Capgravio* 60
Berardus, Otto Presb. Petrus, Adjutus, Accurſius, MM. in Mauritania, O. Minorum 13. *fec.* 61. Acta *A. Io. Tiſſerande, ex Mſs.* 65. Miracula *ex Waddingo.* 69

INTER PRÆTERMISSOS.

B. Rulandus Mon. Ciſtercienſis in Cheſeriaco 1. *f*
Theobaldus, ex Caſtellano Curtracenſi Monachus Villarii 1 *f*

DIE XVII.

Speuſippus, Eleuſippus, Meleuſippus, Tergemini; Leonilla, eorum avia; Nemilla, Neon, Turbon, Martyres. Acta *ex Mſs.* Alia *A. Warnahario ex Mſs.* 73
Mucius, Victor, Miſtrianus, Salvius, Miſellianus, Victoriens, Teuſſa, Fortunatus, Veneria, Saria, Saturnius, Horriſianus, Leucius, Miſuriaous, Vincentia, Alba, Timotheus, Ingeoula, Victoria, & alii, MM. in Africa *ex Mrl.* 80
Genulfus Ep. Biturices. 3. *fec.* Vita *ex Mſs.* Alia *ex Jo. Boſcio.* Miracula *ex eodem* 81
Antoniua Ab. in Thebaide 4. *fec.* 107. Vita *A. S. Athanaſio* 120. Apophthegmata *ex Vitis Patrum* 141. Translationes 148. ultima in Galliam, *ex Aimaro Falconis* 152. Miracula *ex Variis* 156. Ordo in Gallia 160
Sabinus ſive Savious, Ep. Placentiæ 2. *fec.* Vita *ex Ferrario* 163
Achilleus Conf. *ex Menais* 164
Antonius, Merulus, Joannes, Monachi *Romæ* 6. *fec. ex S. Gregorio* 164
Sulpitius Pius, Ep. Bituric. 7. *fec.* Comm. pr. 165. Vita *A. coævo ex Mſs.* 167. Alia, *A. coævo ex Mſs.* 174
Mildwida ſive Mildgitha V. in Anglia *ex Mrl. Anglicano* 178
Ricmirus Ab. apud Cenomanos 7. *fec.* Vita *A. coævo ex Mſs.* 179

INTER PRÆTERMISSOS.

Thendnſius Magnus Imp. 72. b
Algnetus Curienſis in Rhetia Ep. 72. c
Septem Fratres Martyres in Syria, a Soldaoo Melebaſa cæſi 72. c

DIE XVIII.

Petri Ap. Cathedra Rom. Bulla Pauli IV. 181
Priſca V. M. Romæ *ſub Claudio Imp.* 181
Acta *ex Mſ.* 184
Moſeus & Ammonius MM. in Ponto *ex Mrl.* 188
Paulus, Panſius, Dinnyſius, Thonius, Horpreſius, Horus, Dionyſius, Ammoniua, Beſſammonius, Agatho, Recumbus, Baſſamus, Sarmata, Proteas, Orion, Collutus, Didymus, Pleſius, Aratus, Theonas, Hippeas, Romaoua, Saturninus, Pinuua, Serapion, Baſſammonius, Papas, Pantherus, Papias, Dioſcorus, Heroo, Potamon, Pethecus, Oecomenus, Zoticus, Cyriacus, Ammonius, Martyres Ægyptii *ex Mrll.* Acta *ex Mſs.* 188
Athenogenes M. *ex S. Baſilio* 199
Aſterius, Fortunatus, Zeoo, Zoſimus, Menelapus, Dædalus, Valens, Martyres *ex Mſs.* 190
Xene M. *ex Menæis* 190
Succeſſus, Valens, Telerianus, Paulus, Julius, Lucius, Victorinus, Honoratus, Saturnina, Florida, & alii xiii. Martyres Abitinæ in Africa *ex Mrll.* 190
Archelaa, Thecla, Suſanoa, VV. MM. Salerni *ſub Diocl.* Acta *ex Mſs.* Alia *ex Paulo Regio Ep.* 190
Venerandus Ep. Arvern. in Gallia 5. *fec.* 193
Voluſianus M. Ep. Turonenſis 5. *fec. ex Gregorio* 194
Sulpinius Ep. Traject. in Belgio 5. *fec. ex Variis* 196
Liberata & Fauſtioa VV. Novocomi *ex Aug. Valerio.* Vita *ex Franc. Ballarino.* 196
Leobardus Recluſus in Majori Monaſt. apud Turones 5. *fec.* Vita *ex Greg. Turon.* 198
Deicolus ſive Deicola Ab. Lutienſis in Burguodia 7. *fec.* Acta *ex Mſs.* 199
Ulfridus ſive Wolfridus M. in Svecia *ex Variis* 201
Facius Conf. Cremonæ. Vita *ex Ferrario* 201
Beatrix Ariſtina Sanctimoo. Ferrariæ 8. *fec. ex Variis in App.* 1136

INTER PRÆTERMISSOS.

Maria Heorici Brabantiæ Ducis filia, 20. 1266. a zelotypo Bavariæ Duce ionoceos ioterfecta 180. *f*
Chriſtina de Aquila, O. Erem. Aug. aono 1543. defuncta, oecdum vindicata 180. *f*

DIE XIX.

Germanicus M. Smyrnæ in Aſia *ex Mrl.* 213
Marius & Martha, coojuges Perſæ; eorumque filii, Audifax & Abacum, MM. Romæ. 3. *fec.* Acta *ex Mſs.* 213
Paulus, Quinctus, Gerontius, Januarius, Saturninus, Sueceſſus, Germana, Tertulus ſive Zertulus, Tiberitanus, Majolus, Victorianus, Honoratus, Fortunatus, Julius, Lucius, Marcuſut ſiva Marciſſua, Publius, Felix, Caja, Vitalis, Caſſiaous, Secundus, Victor, Primus, Spanus ſive Hiſpanus, Cacinanos ſeu Cæcimarus, Lucius alter, Saturnina, Florida, Calliſta, Melondion ſive Molendion, & alii fere ſexcenti, in Africa MM. *ex Mrll.* 219
Pia & Picaria, & alii xxxviii. MM. Carthagine in Africa *ex Mrll.* 220
Lucianus & Paula, eorumque filii, Claodius, Hypatius, Paulus, Dionyſius *ex Men.* 220
Euphraſia V. M. Nicomediæ *ſub Dioclet.* Acta *ex Nicephoro* 220
Baſſianus Ep. Laudæ 5. *fec.* Vita *ex Mombritio* 221
Ammonius Ep. Dertonæ *ex Ferrario* 226
Contextus Ep. Bajocen. 227. Vita *ex Mſs. in App.* 1137
Catellus Ep. Stalieo. 7. *fec.* Vita *ex Mſs.* 1127
Launomarus Presb. Abbas Corbion. in Gallia 7. *fec.* Vita *A. Mon. Corbion. ex Mſs.* 227
Malardus ſeu Malehardus Ep. Carnoten. in Gallia 7. *fec.* 235
Remigius ſive Remedius Aep. Rotomagenſis 8. *fec. ex Variis* 235
Blaithmacus Presb. aliique Monachi Hyenſes 8. *fec.* Acta metrica *ex Walafrido* 236
Wulſtanus Ep. Wigornien. in Anglia. Vita *ex Florentio Wigornien. & Will. Malmesb.* Alia *ex Capgravio* 238
Henricus Ep. Upſalen. in Svecia M. 11. *fec.* Vita *ex Mſs.* 249

INTER PRÆTERMISSOS.

Honoratus Ep. Biturices. 213. *a*
Dogobertus I. Rex Franciæ 213. *b*
Henricus Contractus, S.B rnardi diſcipulus *ib.*
Beatrix Spinoſi loci O. Ciſterc. in Hannonia fundatria *ibid.*

DIE XX.

Clemeos Presb. Lugduni 3. *fec. ex Mrl* 252
Fabianus Papa M. Romæ 3. *fec. ex Variis* 252
Baſſus, Eulebius, Eutychius, Baſilides *ſub Diocl. ex Menæis* 257

Seba-

Sebaſtianus M. Romæ, Defenſor Eccleſiæ 3. *ſec.* 257. Acta *A. S. Ambroſio* 265. Translatio 9. *ſec.* & miracula *ex Mſs.* 278. *in Append.* 1139
Neophytus M. Nicææ *ſub Diocl. ex Menæis* 297
Innas, Pinnas, Rimmas MM. *ex Menæis* 297
Leontius, Cyriacus, Vitus, Cendeus, Urſus, Florus, Felix, Marcia, Chelidonia, MM. Nicomediæ *ex Mrtl.* 297
Cyriacus M. Nividuni *ex Mrl.* 298
Eutbymius in eremo ſanctæ Civitatis Hegumenus 5. *ſec.* Vita *A. Cyrillo Mon. ex Gr.* 298
Petrus Telonarius CP. *ex Menæis* 328.
Fechinus Ab. in Hib. 7. *ſec. ex Veteri Hymno.* Vita *ex Mſs.* 329
Maurus Epiſc. Cæſenæ. Vita *Auct. B. Petro Damiani* 332
Benedictus Erem. Vallumbroſæ. Vita *ex Locatello* 336
Hadoindus Ep. Cenoman. 7. *ſec.* Vita *ex Mſs.* ejus Teſtamentum *ex Briſſonio, in App.* 1140

INTER PRÆTERMISSOS.

Lucidus Ficocenſis Ep. ex Vita S. Gregorii primi 251 *c.*
Daniel Ab. Camberoneoſis, ad cujus ſepulchrum accenduntur candelæ 251 *e*
Smaragda ſive Euſtochium V. Meſſanæ O. Min. ao. 1491. Habetur ejus Vita ab an. 1605. 251. *e*

DIE XXI.

Pullius Ep. Athenarum 2. *ſec. ex Mrtl.* 338
Fructuoſus Ep. Augurius & Eulogius, Diaconi MM. Tarracon. 3. *ſec.* Acta *ex Mſs.* 339
Felix, Celſianus, Cæcilianus, Martialis, Fauſtacius, Datius, Saturninus, Quinctinus, Marinus, Saturus, Gaddianus, Cælianus, Servulus, Rogatus, Vincentia, Victor, Repoſita, Primus, Lucius, Majulinus, Honoratus, Marcuſſus, Secundus, Caſtinus, Cajus, Cæleſtinus, Hermes Ep. & alii MM. *ex Mrtl.* 341
Hermes & Solutor MM. in Africa *ex Mrl.* 341
Vitalis Spoleti in Umbria 341
Patroclus M. Trecis in Gallia. Acta *ex Mſs.* Alia *ex Surio.* Translatio *ex Vita S. Brunon. Aep.* 341
Triumphus liberato Sufato 15. *ſec. in App.* 1144.
Apladius ſive Aplades Ep. Meten. *in App.* 1145
Valerianus, Candidus, Aquila, Eugenius MM. Trapezuntiani, *ex Menæis* 349
Euſtaſius Nicomediæ *ex Mrl.* 350
Agnes V. M. Romæ 3. *ſec.* Acta *A. S. Ambroſio.* Translatio Ultrajectum *ex Mſs.* Reliquiæ, Miracula *A. Thoma a Kempis* 350
Epiphanius Ep. Ticini 4. *ſec.* Vita *A. Ennodio Ep.* 364. Translatio in Germ. *A. Corve* 378
Meinradius ſive Meginradus Erem. in Helvetia, 9. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 381
Maccalinus Ab. in Belgio 10. *ſec.* 385
Synaldus, Reliquiæ Trevetis. 387
Luſi bildia V. in dioec. Colonien. Vita *ex Cornelio Curtio in Ap.* 1146

INTER PRÆTERMISSOS.

Publius Hieroſolymorum Epiſcopus, Euſebio laudatus 337. *c*
Patroclus Aep. Arelatenſis M. a Zoſimo PP. commendatus 337. *f*
Hermanus O. Minor. Mulhuſii an. 1287. obiit, miraculis in vita & poſt mortem clarus 338. *a*
Michael Florentinus Er. Camaldul. 338. *b*
Agnes V. Carthuſiana in Hiſpania, variis illuſtrata prodigiis *ib.*

DIE XXII.

Vincentius, Orontius, Victor, Aquilina Mater & N. Pater S. Victoris MM. Gerundæ *ſub Diocl.* Acta *ex Mſs.* 389
Vincentius Archidiac. Cæſaraugust. M. Valentiæ *ſub. Diocl.* 393. Acta *ex Mſs.* 394. Translatio in Galliam 398. Hiſtoria *A. Aimoino Mon.* 400. Alia Metrica *A. Eodem* 405. Translatio in Lulitaniam 406. Miracula Ulliſſippone *A. Stephano Præcentore* 408. Brachii translatio Barium *ex Mſs.* 413
Orion. Memnon, Hermes, Januaria, Techus, & alii Martyres *ex Mrtl.* 414
Januarius, Mucius ſive Minutius, Saturus, Bellicus, Martyres in Africa *ex Mrtl.* 414
Inventius & alii CCCLIX. MM. Gerundæ 414. Hiſtoria *ex Hiſp. Domenecci* 415
Irene ſive Hierona, Vidua Romæ *ex Mſs.* 3. *ſec.* 415
Blæſilla Vid. Romæ 4. *ſec. ex* S. *Hieronymo* 416
Gaudentius Ep. Novarien. 5. *ſec.* Vita *ex Membrino* 417
Anaſtaſius Perſa & Socii LXX. Martyres in Aſſyria. Comm. pr. 422. Acta *ex Mſs. Latinis* 426. Alia *ex Mſs. Græco* 432. Miracula *A. oculato ex Mſs. Græco* 436
Manuel, Georgius, Leo Epiſcopi; Parodus, Presbyter; Joannes & Leo, Tribuni; Gabriel & Siooius cum ſociis CCCLXXVII. & plurimis aliis MM. in Bulgaria 9. *ſec. ex Menæis* 441
Dominicus Ab. juxta Soram in Latio 11. *ſec.* Vita *A. Alberto Card. ex Me.* 442
Brithwaldus Ep. Winton. in Anglia 11. *ſec. ex Variis* 446
Waltherus de Bierbeke, Nobilis Brabantus, Ord. Ciſterc. 13. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 447
Gualterus Brugen. Ord. Min. Ep. Pictav. 14. *ſec. ex Variis* 452

INTER PRÆTERMISSOS.

Ulphus M. Archiaci in Diœceſi Trecenſi 388. *c*
Theodelinda, Longobardorum Regina Catholica 388. *c*
Blidranus Ep. Viennæ Gallicæ. 388. *e*

DIE XXIII.

Parmenas Diaconus, unus ex ſeptem primis 453
Meſſalina V. M. Fulginii *ſub Decio.* Acta *ex Ioh. Lud. Jacobilli* 453
Bellus, Florus, Saturninus, Minutius, Caſtulus, Baſilla, MM. Romæ *ex Mrtl.* 455
Cornelius Exorciſta *ex Mrtl.* 455
Severianus & Aquila conjuges MM. in Mauritania Neocæſareæ *ex Mrtl.* 455
Aſclas M. Antinoi in Thebaide *ſub Diocl.* Acta *ex Mſs.* 455
Cortilia V. M. Romæ *Ferrario* 458
Anaſtaſius miles & LXXIII. Socii, itemque Sergius Mon. MM. in Hiſpania Tarracon. *ſub Diocl. Ex variis* 457
Emerentiana V. M. Romæ 3. *ſec. ex Mrtl.* 458
Clemens Ep. Agathangelus, Chriſtophorus & Chariton Diaconi, pluresque Pueri Ancyræ, Phengon, Eucarpius, Milites, Amiſi: itemque Viri, Fœminæ, Pueri, Romæ 4. *ſec.* 457
Acta *ex Mſs. Græco* 460. Alia *ex Metaphr.* 470
Donatus, Caſtulus, Papias, Climatius MM. Ancyræ in Galatia 484
Martyres duo in Pario lacu *ex Menæis* 484
Amaſius Ep. Teanenſis in Campania. Vita ex *Actis ejuſdem eccleſiæ* 484
Euſebius Ab. Montis Coryphes in Syria 4. *ſec.* Vita *ex Theodoreto* 486
Mauſinas ſive Mayſinas Sacerdos in Syria 5. *ſec.* ex *Theodoreto* 489

Sala-

Salamanes Silentiarius 5 *sec. ex Theodoreto* 490
Urbanus Ep. Lingon. 5. *sec.* 490. Vita *ex Mſs.* 492
Gregoria V. Romæ 6. *sec. ex S. Gregorio* 494
Martyrius Mon. in Italia 6. *sec. ex Variis* 494
Joannes Eleemolynarius, Patr. Alexand. 7. *sec.* 495
Vita *A. Leontio Ep.* 498. Alia *ex Metaphraſte* 517
Translatio Budam *A. Georgio Draſcovitio Ep.* 531
Ordo Hoſpitalariorum ſub ejus patrocinio 533
Ildefonſus Aep. Toletanus 7. *sec.* Vita *e variis deſcripta* 536
Boiſilus Præpoſitus Melroſenſis in Scotia 7. *sec.* Vita *ex Beda & aliis* 540
Maimbodus M. in territorio Biſonticenſi. Acta *ex Mſs.* collecta 542
Bernardus Aep. Viennæ 9. *sec.* Vita & Miracula *ex Variis* 544
Margarita V. Ravennæ 16. *sec.* Vita *ex Ital. Seraphini Firmani.* Alia *ex Hier. Ruben.* 548
Victoris & Socii MM. Romanorum Translatio Inſulas Flandriæ. *A. Joanne Buceline.* 554

INTER PRÆTERMISSOS.

Durandus Ep. Leodii 452. *f*
Bernardus, ex Comite de Lippia Mon. Ciſter. Ep. & Apoſt. Livoniæ, *ib.*
Arnoldus de Swalma, Paſtor Ninovienſis in Flandria, Ord. Præm. obiit 1231. miraculis clarus 452 *f.*

DIE XXIV.

Timotheus Epiſc. Epheſinus M. 1. *sec.* Vita *A. Polycrate Ep. ex Mſs.* Alia *A. Metaph.* 562
Babylas Ep. Antioch. 3. *sec.* cum Diſcipulis, Urbano, Prilidiano, Epolonio MM. Acta *ex Membrana.* Alia *ex Mſs.* Alia *ex Metaphr.* Translatio *ex Sozomeno* 569
Felicianus Ep. Fulginas in Umbria. Acta *ex Mſs.* Alia *ex Breviario.* Alia *ex Ital. Jacobilli.* Translatio Reliquiarum 581
Epictetus, Ruppus, Publianus MM. Afric. *ex Mrll.* 590
Galæus M. Carthagine *ex Mrll.* 590
Mardonius, Muſonius, Eugenius, Metellus, MM. Neocæſareæ. 590
Emetrius, Maximus, Feliciſſimus *ex Mrll.* 590
Helladius Commentarienſis M. *ex Menæis* 591
Paulus, Pauſirion, Theodotion, fratres MM. Cleopatride *ſub Diocl. ex Menæis* 591
Zama Ep. Bonon. in Italia 3. *sec.* 591
Babylas, Timotheus, Agapius MM. Siculi *ex Menæis* 592
Barſimas cum 2. fratr. MM. *ex Menæis* 592
Philo Ep. Calpaſius & Philippicus presb. *ex Menæis* 593
Artemius Ep. Arvernen. in Gallia *ex Greg. Turon.* 4. *sec.* 592
Vera & Supporina, Claromonte in Gallia 593
Macedonius Grithophagus, Anachoreta in Syria 5. *sec. ex Theodoreto* 593
Ephrem Epiſc. Euſebia ſive Xene V. Mylaſæ in Caria 5. *sec. ex Menæis.* Vita *A. coævo ex Mſs. Gr.* 598
Exuperantius Ep. Cingulí in Piceno *ex Ferrario.* Vita *ex Mſs. in App.* 1148
Sophias ſive Cadocus Ep. Beneventi & M. 6. *sec.* Vita *ex Mſs.* 602
Benignus Archidiac. Beneventi M. *ex Mario Vipera* 606
Suranus Ab. in Italia M. *ex S. Gregorio* 606
Sozimus Calix Ep. Babylone in Ægypto 6. *sec.* Vita *ex Prato ſpirituali* 607
Bertrannus ſive Eberramnus Ab. S. Quintini in Belgio 6. *sec. ex Variis* 608
Rainaldus Ord. Crucifer. in Piceno *ex Ferrario* 609

INTER PRÆTERMISSOS.

Theobaldus Ab. Eberbaci, O. Ciſterc. 562. *a*
Euſtochium Monialis, O. Præd. Ferrariæ an. 1508 cum magna ſanctitatis fama obiit. *ib.*
Fratres Minores avuit. an. 1341. a Turcis occiſi *ib.*

DIE XXV.

Ananias Apoſt. Damaſci & Martyr. Vita *ex Mſs. Græco.* 613
Severianus Ep. Gabali in Gallia *ex Variis* 615
Medula & Sociæ MM. *ex Menæis* 616
Artemas puer, Antimaſius, Sabinus, Leodocius, Theogenes MM. Puteolis. Acta *A. Petro, ex Mſs.* 616
Donatus, Secundus, Papias, Agape *ex Mrll.* 618
Caſtula Capuæ in Campania *ex Mrl.* 618
Fabianus & Sabinianus MM. Siculi *ex Mrl.* 618
Sodo Ravennæ in Italia *ex Mrl.* 618
Juventinus & Maximus MM. Antiochiæ, *ſub Juliano.* Acta *ex S. Joan. Chryſoſt.* 618
Bretaonio Ep. Tomis in Scythia 4. *sec.* Vita *ex Sozomeno* 620
Publius Ab Zeugmate in Syria 4. *sec.* Vita *ex Theodoreto* 622
Apollo ſive Apollonius Ab. in Thebaide 4. *sec.* Vita *ex Palladio* 622
Marei Ab. in Syria 5. *sec. ex Theodoreto* 627
Linentius Confeſſor juxta Turones *ex Sauſſayo* 628
Projectus Ep. Amarinus ſive Marinus Ab. Elidius, MM. Claromonte in Arvern. 7. *sec ex Variis* 628. Vita *ex Mſs. A. Coetanco* 630. Alia *A. etiam coævo ex Mſs.* 633
Projectus Diac. M. Caſali in Italia 8. *sec. ex Ferrario* 636
Poppo Abbas Stabuleti, & Adelwiva ejus Mater 11. *sec.* Vita *A. Everhelmo Ab. ex Mſs.* 637
Henricus Suſo, ſcriptor theopneuſtus O. Prædicat. Ulmæ in Germ. Vita *A. Laurentio Surio* 652

INTER PRÆTERMISSOS.

Eoglodius Mon. S. Columbæ in Pictonum conveſſione adjutor, coli dicitur in Galovidia Scotiæ provincia 610. *e*
Guielmus de Campellis, fund. monaſterii S. Victoris prope Pariſios 1221. obiit, virtutibus clarus 611 *a*
Gauſridus Ep. Carnot. Legatus ſedis Apoſt. plurimum a S. Bernardo laudatus 611. *a*
Joannutius, laicus Ord. M. 1447. defunctus Nurciæ, & juxta ſummum altare depoſitus 611. *a*
Antonius de Cremona Ord. Min. obiit 1574. Vercellis, ob miracula venerabilis 611. *e*

DIE XXVI.

Polycarpus Ep. Smyrnæ M. & alii 11. a. *sec.* Vita *Anſt. Pauno ex Mſ. Gr.* Alia *ex epiſt. Smyrnenſium.* Alia *ex Mſs. Latinis* 691
Dativus, Julianus, Tellianus, Reotrus, Vincentia, Saturus, Victorina, Secundus, Papas, Cantus, Victor, Æmilianus, & alii xxxv. MM. in Africa *ex Mrll* 708
Theogenes, & alii xxxvi. MM. *ex Mrll.* 708
Rhodon. M. *ex Mrll.* 709
Martyres duo in Phrygia *ex Menæis* 709
Simeon Priſcus Ab. Montis Amani in Syria 4. *sec. ex Theodoreto* 709
Paula Vid. Rom. Bethleemi in Judæa 5. *sec.* Vita *A. Hieronymo* 711
Ammonas Ab. in Thebaide 5. *sec. ex Palladio* 721
Xenophon & Maria conjuges, eorumque filii Arcadius & Joannes 5. *sec.* Acta *ex Metaph.* 727
Marus Ep. Trev. 5. *sec.* Miracula *A. Eucherio Ep.* 730

Ga-

Gabriel Presb. Ab. S. Stephani Jeroſolymis 5. *ſec. ex Vita S. Euthymii* 731
Athanaſius Ep. Surrentinus *ex Ferrario & Romæo* 732
Bathildis Regina, & Radegundis V. Kalæ in Gallia 7. *ſec.* 732. Vita *A. Coævo ex Mſs.* 739. alia *ex Mſs.* 742. Translatio 747
Theofridus Ep. Albigen. in Gallia 7. *ſec. ex Variis.* 749
Theorigida V. Berkingi in Anglia 7. *ſec. ex Beda* 749
Notburga vidua, Hiæta V. & aliæ ſeptem ex novem geminis, in Diœceſi Conſtantienſi 9. *ſec. ex Mſs.* 750
Anſurius ſive Iſaurus & Vimaraſius Epp. Aurienſes, Gonzalus Oſorius, & Froalengus Epp. Conimbricenſes; Servandus, Vilulfus, Pelagius Epp. Trienſes; Alfonſus Aſturiten. & Aurien. Ep. Petrus Ep. ignotæ ſedis, conſepulti in Galliæcia *ex Marietta* 751
Gnbertus Conf. Foſſis in Belgio 752
Albericus primus Ab. Ciſtercii 7. *ſec.* 753. Vita *A. Chryſoſt. Henriquez* 754
Hazeca V. Recluſa in Weſtphalia 13. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 758. *in App.* 1151
INTER PRÆTERMISSOS
Ulboldus Fund. Parthenonis Ciſterc. in Friſia prope Snekam an. 1233. 690. *f*
Petrus Berlandus Aep. Burdegalæ, defunctus 1453 in cujus Acta, juſſu Sixti IV. inquiri cœptum 691. *a*

DIE XXVII.

Julianus Ep Apoſt Cenomanorum. *Comm. pr.* Vita *A. Ixtaldi ex Mſs.* 771. Epiſt. Dedicatoria *in App.* 1152
Julianus M. Soræ vel Atinæ in Italia, *ſub Antonino.* Acta *ex Ital. Chioccarelli* 767
Avitus & Donatus MM. in Africa *ex Mrtl.* 768
Miſſurianus, Publia, Victor, Quinctillus, Publianus, Feſtus, Felia, Bonoſus, Proceſſus, Veneria, Marina, Fortunata, Tecuſſa, Godditis, Secunda, Epictula, Vincentius, Rogatus, Primus, Aurelius, Hilarius, Perpetua, Juliana, & alii XXIV. MM. in Africa *ex Mrtl.* 769
Lucius, Honoratus, Matroſus, Datius, Julianus, Cælianus, Saturus, Vincentia, Victoria, & alii XXXII. MM. in Africa *ex Mrtl.* 769
Secundus & Fortunatus MM. in Africa *ex Mrtl.* 770
Devota V. M. in Corſica, *ſub Dioclet.* Acta *ex Vinc. Barrali* 770
Petrus Ægyptius Anach. in Syria 4. *ſec. ex Theodoreto* 771
Domitianus Mon. & Diac. in Judæa 5. *ſec. ex Vita S. Euthymii* 772
Marius Ab. Bodanen in Gallia 6. *ſec.* 772. Vita *A. Dynamio ex Ms.* 774
Lupus Epiſc. Cabil. in Gallia 7. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 776
Vitalianus Papa 7. *ſec.* Vita *ex Anaſt. Bibl.* 779
Emerius Ab. & Candida ejus mater, Balnedli & Gujalbis in Catalania 8. *ſec.* Vita *ex Ms.* 781
Gamelbertus aut Amelbertus, Parochus in Bavaria 8. *ſec.* Vita *ex Ms.* 783
Salpitius Epiſc. Gislenopoli in Hannonia 787
Translatio *ex Mſs.* 787
Theodoricus II. Ep. Aurelian. 11. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 788
Gilduinus Canonicus Dolenſis 11. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 790.
Joannes Ep. Morinorum in Belgio 12. *ſec.* Vita *A. Joan. de Colle-medio ex Mſs.* 794. Analecta *ex Variis*, 802
INTER PRÆTERMISSOS.
S. Jo. Chryſoſtomus, ab hoc translati corporis die, quo eum præcipue nunc colimus; propter nimiæ accreſcentem libri molem dilatus ad 14. Sept. huc veroſimiliter referetur in nova Januarii editione. Vide interim hic pag. 760. *c*
Bruno vel Brunus Ord. Ciſterc. Parthenoni Antoniano Pariſiis Præfectus, poſt mortem miraculis clarus, teſte Caoutpratano 761. *d*
Antonius Scalmatus Ord. Min. pro cujus canonizatione dicitur agi cœptum *ib. b.*

DIE XXVIII.

Thyrſus, Leucius, Callinicus, & alii XV. MM. in Aſia *ſub Decio* 808. Acta *ex Mſs.* M. *Velſeri* 813. Alia *ex Mſs.* 817. Alia *ex Mſs.* 824
Charis M. *ex Menæis* 832
Leonides M. in Thebaide, *ſub Dioel. ex Mrtl.* 832
Æmilianus Ep. Hilarianus Mon. Hermippus & Dionyſius MM. in Umbria, *ſub Dioel. ex Ferrario* 833
Flavianus Urbis Præf. M. Romæ *ſub Dioel.* 833
Valerius Ep. Cæſaraug. Conf. 4. *ſec. ex Variis* 834
Martyres Alexandrini 4. *ſec.* Epiſtola Cleri 840
Palladius Anach. in Syria 4. *ſec. ex Theodoreto* 841
Irmundus, Mundæ in agro Juliacenſi 842
Cyrillus Pat. Alexandrinus 5. *ſec.* Comment. hiſt. 843
Joannes Ab. Reomaen. in Galliæ 6 *ſec.* 854. Vita *A. ceævo ex Mſs.* 856. Miracula *ex Mſs.* 864
Jacobus Erem. in Paleſtina 6. *ſec.* Vita *ex Metaphr.* 868
Carolus Magnus Roman. Imperator, Rex Francorum 9. *ſec.* 874. Vita *A. Eginhardo ex Mſs.* 877
Teſtamentum, Translatio, Miracula 887
Speus confeſſor Aquiſgrani *ex variis* 891
Richardus Ab. Vallicellen. in Belgio 12. *ſec.* 892
Julianus Ep. Conchen. in Hiſpania 13. *ſec.* Vita *ex Hiſp. Marietta* 893
Margarita Hungarica V. Ord. Prædic. 13. *ſec.* Proceſſus ad Canonizationem. Vita *Aug. F. Gatino Ord. Præd.* Alia *ex Petro Ranzano* 897
Manfredus Erem. in Gallia Ciſalpina 15. *ſec. ex Ital. Ballarini* 909
Gentilis Ven. Vitus Ravennæ 16. *ſec.* Vita *ex Illſ. Seraphini Firmani*, Alia *ex Hier. Rubeo* 910
INTER PRÆTERMISSOS.
Rainaldus Ep. Conſeſſor Novocomi, *ex Galeſinio* 867. *f*
Nicolaus, Ord. Min. Cæſaraugustæ; incorrupto corpore ſervatus ſupra altare *ib.*
Angelus de Camoſa, O. Min. laicus, Capiſtrani in matrice eccleſia honoratus a vulgo 898. *d*
Anonyma Virgo, Coloniæ defuncta anno 1540. ob ſcriptam Margaritam Evangelicam aliaque pia opuſcula, valde laudatur *ib. b*
Jacobus O. M. laicus, Calatagirone in Sicilia, propter integrum adhuc corpus, honeſtiſſime ſervatur *ib. b*

DIE XXIX.

Valerius Ep. Trevirorum 1. *ſec. ex Mill.* Vita *A. Coläſcbero Monacho* cum Vita SS. Encharii & Materni *ex Mſs.* 917. 1150.
Valerius Ep. M. Lucæ 1. *ſec.* Vita *ex Fr. Franciotti* 921
Sarbellius & Bebæa ſeu Barbæa MM. Edeſſæ, *ſub Trajano ex Mſs.* 923
Conſtantius Ep. M. Perufiæ *ſub M. Aurelio.* Vita *ex Mſs.* Alia *ex Mſs.* alia *A. Jo. Andreæ Palatio* 924
Sabinianus & Sabina V. aliique plures MM. Trecis *ſub Aureliano.* Acta *ex Mſs.* alia *ex Camuzato.* Vita Sabinæ *ex Ms.* 937
Severa V. M. Maximus & Secunda, ejus parentes; Marcus & Calendinus, fratres ejuſdem; & alii circiter mille Milites MM. 4. *ſec. ex Petro de Natal.* 946

Secu-

Seuſtius & alii LXXX. MM. Tuderti, *ſub Dioclet.* Acta *ex Ferrario* 947
Papias & Maurus MM. Romæ *ſub Diocl.* Translatio 948
Philotheus, Hyperechius, Abibas, Julianus, Romanus, Jacobus, Panegorius *ex Menæis* 950
Paulus, Victor, Honoratus, MM. in Africa *ex Mrtl.* 950
Baculus Ep. Sorrenti Vita *ex Romæa* 950
Gildas Sapiens Abin Britannia Armor. 26. *ſec.* Vita *ex Baſeio* 958
Sulpitius Severus Aep. Bituricen. 6. *ſec. ex Variis* 967
Potamion Ep. Agrigenti in Sicilia *ex Vita S. Gregorii Agrig.* 969
Aquilinus Presb. M. Mediolani. Vita *ex Off. proprio* 970
Amulfus M. Ciſonii in Belgio. Vita metrica *ex Mſ.* 972
Julianus Hoſpitator. Vita *ex S. Antonino* 974
Redigundis ſeu Wedigundis Ab. V. Ord. Præmon. 12 *ſec.* Vita *ex Cbryſoſt. vander Sterre* 975
Carolus Ab. Villarii in Belgio 13. *ſec.* Vita *ex Mſ.* 976
Petrus Nolaſcus Fund. Ord. de Mercede in Hiſpania 13. *ſec.* Vita *A. Franc. Zumel* 980
Petrus Thomaſius Ord. Carmel. Patr. CP. Famaugustæ in Cypro 14. *ſec.* Vita *A. Phil. Maggerio, Cancellario Cypri, & Familiari ex Mſs.* 990
INTER PRÆTERMISSOS.
Sulpitius Severus S. Martini diſcipulus 916. *c*
Gelaſius II. Papa, Cluniaci an. 1119. defunctus *ib.*
Himmana Abbatiſſa Salſinienſis in Belgio *ib.*

DIE XXX.

Matthias Epiſc. Jeroſolym. 1. *ſec. ex Variis* 1025
Barſimæus Ep. Edeſſæ 2. *ſec. ex Menæis* 1026
Hippolytus M. in Æmilia *ſub Antonino ex Ferrario* 1026
Felicianus, Philappianus & alii CXXXV. in Africa 1026
Alexander M. *ex Mrtl.* 1026
Hippolytus Presb. Antioch. M. *ex Mrtl.* 1027
Serena M. Metis *ſub. Diocl. ex Variis* 1027
Sabina ſive Savina, Vidua Mediolani 4. *ſec. ex Variis* 1029
Peregrinus Conf. Calatabillottæ in Sicilia 1031 *ex Mſ.* Vita *in App.* 1153
Barſes ſeu Barſus Ep. Edeſſæ *ſub Valente* 1031
Felix IV. Papa 6. *ſec. ex variis* 1032
Haberilla ſive Habrilia V. ad lacum Briganticum 7. *ſec.* 1033
Aldegundis V. Malbodii in Belgio 7. *ſec.* Vita *ex Mſs.* Alia *A. Hucbaldo Elnon. ex Mſs,* Alia *ex Mſs.* Tranſlationes *A. Adriano Præp. Malbod.* Tranſlatio III. *A. teſte de oculato* 1034
Armentarius Ep. Ticinen. 8. *ſec. ex Ferraria* 1055
Thiadildis V. Ab. Freckenhorſti in Weſtphalia 6. *ſec.* Vita *ex Mſs. in App.* 1154
Amnichadus Mon. Incluſus Fuldæ 11. *ſec. ex Variis* 1155
Adelalmus ſive Eleſmas Ab. Burgis in Hiſp. 11. *ſec.* Vita *ex Hiſp. Marietta* 1056
Andreas Corſinus Ep. Fæſulæ Ord. Carmel. 14. *ſec.* Vita *A. Petro de Caſtaneis ex Mſs.* 1061
INTER PRÆTERMISSOS.
Alanus Doctor, io cœnobio Ciſtercienſi conſeſſus; aliuſque ea Ab. Ripatorii Ep. Autiſſiodori 1024. *f*
Guido O. Min. juxta Cluſium ſuper altare depoſitus *ibid.*

DIE XXXI.

Metras ſive Metranus M. Alexandriæ 3. *ſec. ex Epiſt. S. Dionyſii Patr.* 1077
Saturninus, Thyrſus, Victor, Tharſicius, Zoticus, Ammonius, Cyriacus, Gemious, Gelaſius, Hippolytus, Uſinus, Pelianus, & alii MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 1080
Victor, Publius, Saturninus, Polycarpus MM. *in* Africa *ex Mrtl.* 1080
Tryphæna M. Cyzici in Helleſponto *ex Men.* 1081
Cyrus, Joannes, Athanaſia, Theodoſia, Theocthiſte, Eudoxia MM. Alexandriæ in Ægypto *ſub Diocl.* Acta *ex Mſs. Græc* 1084. Miracula 1088
Geminianus Ep. Mutinenſis. Vita *ex Membritio* 1096 & 1160
Julius Presb. Julianus Diac. Fratres MM. Novariæ 5. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 1101
Marcella vid. Romana 5. *ſec.* Vita *A. S. Hier.* 1106
Patroclus Ep. M. in Gallia *ex Variis* 1110
Gaudus Ep. Ebroicen. 5. *ſec.* 1110
Aidanus ſive Mædocus Ep. Fernen. in Hibernia 7. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 1118
Adamnanus Presb. Choldingami in Scotia 7. *ſec.* Vita *ex Beda* 1180
Ulphia V. Ambiani in Gallia 8. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 1121
Bobinus Ep. Trecen. 8. *ſec.* 1124
Athanaſius Ep. Methonen. in Peloponneſo 9. *ſec.* Vita *A. Petro Argyrorum Ep.* 1185
Euſebius monachus S. Galli & martyr. 9. *ſec.* 1130
Martinus Presb. Saurienſis in Hiſp. 12. *ſec.* Vita *A. Salvato diſcipulo ex Mſs.* 1131
INTER PRÆTERMISSOS.
Vigilius Papa, ex Ordinario Trevirenſi 1078. *e*
Ludovica de Albertonibus, Romæ nuper coli permiſſa, & Milio Rom. inſcripta, adeoque in Supplemento plenius illuſtranda 1078. *f*

MENSIS FEBRUARIUS.

ANNO MDCLVIII. prodiit hic de Actis Sanctorum Menſis, in tres moderatos magis Tomos diſtinctus, & dedicatus fuit *S. D. N. Alexandro Papæ* VII. antea, cum fungeretur legatione Apoſtolica verſus Principes Rheni, & congregatos ad pacem Monaſterii Proceres, de eiſdem Actis bene merito. Præfatio in primum ejus Tomum, ad *Abbatem Lacuenſem Gaſparem Reger*, ea ſupplet, quæ priori ad ejus deceſſorem inſtructioni, circa ſcopum, delectam & ſymmetriam operis adhuc videbantur deſiderari. Secundus, dedicatus *Illuſtriſs. ac Reverendiſſ. S. R. I. Principi Gaſparo Nemio, Cameracenſi Archiepiſcopo ac Duci*, antea Epiſcopo Antverpienſi, de ajuſdem operis promotione perquam ſolicito; præfatus nonnulla, eodem ſpectantia, ad *Reverendiſſ. & Ampliſſ. Dominum ac Patrem Jodocum Gillis, locci S. Bernardi ad Scaldim prope Antverpiam Abbatem* primum ipſius monaſterii, priſtinæ libertati redditi. Tertius, inſcriptus *Illuſtriſs. & Reverendiſſ. Antiſtiti Andreæ Creuſen, Archiepiſcopo Mechlinienſi ac Belgicæ Primati*; brevior etiam Præfatione defunctus ad *Ampliſſ ac Reverendum Admadum Dominum & Patrem Norbertum van Converven, celeberrimæ Eccleſiæ S. Michaelis Canonicorum Ordinis Præmonſtratenſis Abbatem, ejuſque Religioſiſſimum Conventum.*

Operis ſymmetria, eadem, quæ primi menſis, primo ejus Auctori Joanni Bollando viſa eſt in eo deficere, quod cum ad ipſius operam minime levem ac ſtudium conſuliſſet, additus ei Collega *Godefri-*

dus

dus Henſchenius, non ſatis in Januario diſtinguebatur, quid in commune laborantibus, cuique eorum proprie adſcribi poſſet, & ab utro eorum regere expectareque reſponſum immediate poſſent, qui ſuper aliqua alterutrius ſententia diſtinctius vellent eruditi. Ea propter cuique Commentario in fronte appoſitæ ſunt nominis utriuſque litteræ I. B. & G. H.

DIE PRIMO.

CÆcilius Ep. Eliberitanus & Socii in Hiſpania pag. 4.
Ignatius Theophorus Ep. Antioc. M. Romæ 2. *ſec.* 13
Acta *ex Metaph.* 24. alia *ex Mſs. Latinis* 29
Translationes *ex Vaeiis* 33
Publius, Saturninus, Maurianus, Liboſus, Vincentia & alii XXIV. MM. in Africa *ex Mrtl.* 37
Pionius Presb. Dionyſius, & aliar Pionius, MM. & alii XIII. Smyrnæ 3. *ſec.* Acta *ex Mſs.* alia *ex Metaphr.* 37
Victor, Lucianus, Apollinaris, Hilarius, Ammon, Zoticus, Cyriacus, Eugenius, MM. *ex Mrtl.* 47
Polycarpus & Severianus Epp. Animadverſio hiſtorica *in App.* 933
Eubertus Ep. 4. *ſec.* Inſulis & Seclinii in Flandria *ex Molan.* 47
Carion M. *ex Menæis* 48
Thejon M. cum duobus Pueris *ex Menæis* 48
Ephrem Syrus Edeſſæ in Meſopotamia 4. *ſec.* 49
Narratio ipſiuſmet de ſua converſione *ex Ger. Voſſio* 55. Confeſſio *ex eodem* 58. Teſtamentum *ex eodem*. Vita *A. S. Greg. Nyſſeno* 67. alia *A. Anonymo ex Mſs.* 74. alia *ex Vita S. Baſilii* 75. alia *ex Sozomena* 77
Æmilius Dux, Lucæ in Etruria 78
Severus Ep. Ravennæ, Vincentia ejus uxor, Innocentia V. eorum filia 4. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 82. alia *A. Luidolpho Presb. ex Mſs.* 89
Leonius Presb. Pictavis in Gallia 4. *ſec.* 91
Paulus Ep. Tricaſtinus in Gallia 92. *App.* 934
Torquatus Ep. Tricaſtinus & Joſſerandus Mon. Crudarii in Gallia 93. *App.* 934
Timotheus Conſ. apud Græcos *ex Menæis* 94
Petrus Galata Erem. prope Antiochiam in Syria 5. *ſec.* Vita *ex Theodareto* 94
Severus in Monte-falco oppido Umbriæ 5. *ſec.* Vita *ex Actis S. Fortunati Presb. in App.* 934
Cinnia ſive Kinnia V. Hiberna 5. *ſec. ex Joſcelino* 97
Urſus Presb. Auguſtæ Prætoriæ 5. *ſec.* 97. Vita *ex Mſs. in App.* 936
Galla V. Deo Devota, in Bageno vico agri Valentini. Vita *ex Mſs. in App.* 939
Vendinianus Erem. in Bithynia 6. *ſec. ex Menæis* 99
Brigida V. Scota Thaumaturga in Hibern. 6. *ſec.* 99
Vita *ex Mſs.* 118. alia *A. Cognoſo ex Mſs.* alia mettica *A. Chilieno ex Mſs.* 141. alia bipartita *A. Anonymo ex Mſs.* 155. alia *A. Laurentio Dunelmen. ex Mſs.* 172. *App.* 941
Darluchdacha V. Scota Kildariæ in Hibernia 6. *ſec. ex Variis* 186
Carterius Presb. Bituricæ 187
Severus Ep. Abrincenſis 6. *ſec.* Vita *ex Mſs.* Translationes I. II. & III. 187
Præcordius Presb. Corbejæ in Gallia 6. *ſec.* Vita & Translatio *ex Mſs.* 196
Tujanus Ab. in Brit. Armorica 198
Pictus Ep. an Scotus? *ex Variis* 198
Sorus Erem. apud Petrocorios 6. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 198
Sigebertus Rex Francorum Auſtraſiorum, Metis 7. *ſec.* 206. Vita *A. Mon. Gemblac.* 227. Analecta *ex Variis* 231. Translat. *ex Sigeberto* 236
Baſilius Ep. ex Cretenſi Theſſalonic. 9. *ſec.* 242
Brigida V. Fæſulis in Hetruria 9. *ſec.* Vita *A. Philippo Villano* 243
Epiſcopus Belga Anonymus, Cbami in Helvetia 12. *ſec.* 247
Wolfholdus Presb. Hohenwarti in Bavaria 11. *ſec. ex Radeco* 247
Joannes de Craticula Ep. Maclovien. *ex var.* 248
Raymundus Ab. Fitarii O. Ciſterc. Fundator Calatravæ 252
Verdiana V. Caſtelli florentini 13. *ſec.* Vita *Anon. Antone ep.* 255
Antonius Peregrinus Patavii 13. *ſec. ex Scardeonio* 264

INTER PRÆTERMISSOS.

Ephrem Epiſcopus XIII. Hieroſolymorum pag. 2 *f*
Stephanus Papa IV. 3. *b*
Alexander Patriarcha Alexandrinus 3. *b*
Brigitta V. Abb. Ramſponę ſoror S. Henrici Imp. 3. *c*
Gedermundus ſive Ogmundus Epiſcopus Martyr. 12. *ſec.* 3. d
Gaufridus Ep. Carnotenſis, S. Bernardo valde laudatus 3. *d*
Andreas Ord. Min. Cardinalis, mortuus prope Anagniam: quem ob miracula in Vita atque poſt mortem ſtatuerat adſcribere Catalogo Sanctorum Bonifacius VIII. 3. *e*
Petrus Ferterius Ord. Min. cognatus S. Vincentii Ferrerii, caput & oſſa Valentiæ honorabiliter ſervantur 3. *f*

DIE II.

Hypapante Domini ſive Purificatio B. Mariæ. Oratio *Auct. S. Sophronio Patriarcha* 268
Cornelius Centurio Ep. Cæſareæ 1. *ſec.* Acta *ex Metaphr.* 279
Agathodorus M. Tyanæ in Cappadocia 285
Fortunatus, Felicianus, Firmus, Candidus, Caſtula, Secundula, Rogatianus, Cajus, Gregorius, Cappa, Felicitas, Placidus, Victor, Felix, Martialis, Cornelianus, Saluſtius, Mauricius, Papyrius, Secundianus, Ingenuus, Muſtula, Victoria, Bonoſia, Victoria alia, Hilarus, Rogatus, Saturninus; omnes Martyres Romæ *ex Mrtl.* 285
Laurentius & Hippolytus MM. Foroſempronii *ex Mrtl.* 286
Victor, Marinus, Perpetua, Julia, & alii LXXIV. itemque Honoratus, Urbanus, Hilarus, Privatula, & alii XXXIV. MM. in Africa *ex Mrtl.* 286
Apronianus Commentarienſis M. Romæ *ſub Diocl. ex Actis S. Marcelli Papæ.* 287
Rhodippus Ep. Leontinus in Sicilia 4. *ſec. ex Actis S. Alphii* 287
Floſculus vel Fuſcolus Ep. Aurelianen. in Gallia 5. *ſec. ex Mrtl.* 288
Sicharia V. Aurelianis in Gallia 288
Lanrentius Archiep. Cantuar in Anglia 7. *ſec.* 289
Adalbaldus Dux, maritus S. Rictrudis 7. *ſec.* 295
Vita *ex Actis S. Rictrudis* 299
Hadeloga V. Kitzingi in Franconia 8. *ſec.* 303
Vita *ex Mſs.* 306 alia *in App.* 943
Theodoricus Ep. Minden. Marquardus Ep. Hildesheim. Bruno Dux Saxoniæ; Wigmannus, Bardo I. II. & III. Thiotericus, Gerricus, Liutolfus, Folcwarrus, Avanus, Theotricus, Liutharius, Comites, Aderamus, Alfuinus. Adallo, Aida I. & II. Dudo, Bodo, Walus, Halilſua, Hunilduinus, Adalwinus, Verinhartus, Theotricus, Hilwartus, Sarellites Regii; aliique ſocii & Famuli. Item Erluſus Ep. Ferden. & Gosbertus Ep. Oſnabrug. omnes Martyres Ebbeckeldotpii 9. *ſec.* 309. Miracula *ex Mſs.* 315

IN-

INTER PRÆTERMISSOS.
Sabbatinus ex XIII. ſociis S. Franciſci Romæ in Ara Cœli 267. *c*
Simon de Caſſia O. Erem. S. Auguſtini, ſcriptis & miraculis clarus. Vita Coloniæ excuſa habetur. Obiit 1348. & oſſa Caſſiæ venerabiliter ſervantur 267. *d*
Catharina Riccia Florentina O. Præd. an. 1589. mortua, cujus vita miraculis clara extat 267. *e*

D I E III.

Azarias Propheta in *Judæa* 319
Blaſius Ep. Oretanus M. in Hiſpania *ſub Nerone* 321
Celerina, Ignatius, Laureotinus, MM. in Africa, Celerinus Diaconus Conf. ibidem 3. *ſec.* 321
Felia, Felicitas & alii Mm. in Africa *ex Mrll.* 328
Fortunatus M. Romanus Antverpiæ 329
Candidus M. Romanus Volaterris 330
Julianus M. Autiſiodori *ex Floracio* 332
Blaſius Ep. Sebaſtiæ in Cappadocia M. cum duobus pueris & ſeptem mulieribus *ſub Licinio* 331. Acta prima *ex Mſs. vetuſtiſſimis* 336. Altera, 339. Tertia, 344. Quarta (omnia *ex Anonymis et Mſs.*) 349
Blaſius Armentarius M. Cæſareæ in Cappadocia, *ex Menæis* 353
Paulus & Simon MM. *ex Menæis* 353
Simplicius Ep. Viennæ in Gallia 5. *ſec.* 354
Anatolius Ep. Salinis in Burgundia 355. Vita *ex Mſs.* 358. Alia *ex Mſs.* 359
Lupicinus Ep. Lugduni in Gallia 5. *ſec.* 360
Tigrides & Remedius Epp. Vapinei in Gallia 360
Oliveria & Liberata ſorores VV. apud Calvum montem in Gallia 6. *ſec.* 361
Laurentius Illuminator Ep. Spoleti 6. *ſec.* Vita *ex Italica Jacobilli* 362. *App.* 958
Philippus Ep. Viennæ in Gallia 6. *ſec.* 365
Evantius ſive Eventius Ep. ibidem 6. *ſec.* 365
Hadelinus Presb. Viſeti & Cellis in Belgio 7. *ſec.* 366. Vita *A. Notgeri Ep. ex Mſs.* 372
Berlendis, Nona, Celſa, Virgines Merbecæ in Brabantia 7 *ſec.* Vita *ex Mſs.* 378. Miracula *ex Mſs.* 381
Wereburga filia Regis Merciorum in Anglia, 8. *ſec.* 384. Vita *A. Gaſcelino ex Mſs.* 386
Nithardes Presb. M. in Svecia 9. *ſec.* 390
Anſcarius Archiep. Hamburg. Danorum Svecorumque Apoſtolus, Bremæ in Saxonia 9. *ſec.* 391. Vita *A. Bemberto Archiep. ex Mſs.* 408. Alia metrica *A. Gualdone Corbejen.* 427. *App.* 959
Liaſdsgus Ep. M. Ripæ in Dania 10. *ſec.* 444

INTER PRÆTERMISSOS.
Hathelmus an. 840. Cantuariæ in Anglia Epiſcopus 318. *a*
Heridacus Presb. Apoſt. Daniæ, primus deſignatus Ep. Hamburgenſis 318. *b*
Theodoricus Ep. Metenſis, a prudentia & pietate laudatus *ib. c*
Helinandus O. Ciſter. in dicec. Bellovac. *ib. d*
Zacharias ſocius S. Franciſci, Alanquerii in Luſitania mortuus, cujus reliquiæ bis eſevatæ & conditæ honorificentius *ib. e*

D I E IV.

Veronica Matrona Hieroſolymitana 449
Eutychius M. Romæ *ex Baronio* 458
Firmus M. Genuæ *in App.* 961
Aquilinus, Geminus, Gelaſius, Magnus, Donatus, Gelaſius alius, alius Geminus, Donata MM. Foroſempronii. *ex Mrll.* 458
Phileas Ep. Thmuitanus, & Philoromus Tribunus Militum, aliique plurimi MM. Alexandriæ in Ægypto 4. *ſec.* 469. Acta *A. Gregorii coævo.* 462
Gelaſius Puer Placentiæ in Italia 5. *ſec. ex Feſcarn* 463. *in App.* 961
Theoctiſtus M. *ex Menæis* 466
Joannes Ep. Irenopoli in Cilicia 4. *ſec.* 466
Abrahamius Ep. Arbelorum in Perſide 4. *ſec. ex Menæis* 467
Iſidorus Peluſiota Mon. Presb. in Ægypto 5. *ſec.* 468
Aventinus Presb. Trecis in Gallia 6. *ſec.* Vita *ex Camuzato* 474
Aventinus Ep. Caſtroduni in Gallia 6. *ſec.* Vita *ex Rhythmo Gallico* 477
Vincentius Ep. Trecis in Gallia 6. *ſec.* 480
Theopbilus Pœnitens, Vice Dominus ſive Oeconomus eccleſiæ Adanæ in Cilicia 6. *ſec.* Acta *A. Eutychiano ex Mſs.* Alia Metrica *A. Marbedo Ep. ex Mſs.* 480
Jaſimus Thaumaturgus *ex Menæis* 491
Lietpbardus Ep. M. Hunnonis curiæ in Belgio 7. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 492
Modanus Ab. in Scotia 497. Vita *ex Breviario* 498
Ulgiſus ſive Wlgiſus Ep. & Ab. Lobiis in Belgio 8. *ſec.* 498
Rabanus Maurus Aep. Mogontinus 9 *ſec.* 500. Vita *A. Rudolfo Diſcip.* 512. Alia *A. Jo. Trithemio* 512
Nicolaus Conf. Archimandrita Studitarum CP. 9. *ſec.* Vita *ex Mſs. Græca* 539
Probatius Presb. Novigenti in Gallia. Vita *ex Mſs.* 552
Rembertus Aep. Hamburg. Bremæ 9. *ſec.* 554. Vita *ex Mſs.* 559
Gemmulus M. Gennæ in ditione Mediolan. *ex Ferrario* 566
Gilbertus Fund. Ordinis Sempringamenſis in Anglia 12. *ſec.* 567. Vita *A. coævo* 570. Alia *ex Capgravio* 572
Obitius Conf. Brixiæ 12. *ſec.* 573
Joanna Valeſia Franciæ Regina, Fundatrix Ord. Annuntiatarum B. Mariæ 16. *ſec.* Vita *Uebano VIII. inſcripta*, cum Proceſſibus pro beatificatione 574

INTER PRÆTERMISSOS.
Cuanna Hibernus Abbas ac tandem Liſmorenſis Ep. cujus necdum integra Vita habetur; floruit 7. *ſec.* 447. *f*
Aneiradus Erem. Helvetus in reditu ex Luſitania occiſus, ſed cujus notitia nimis confuſa ex Pſeudodextri ſequacibus habetur 448. *b*
Simon, electus Ab Bertinianus, ſed abdicatus Gandavi an. 1198. inſigni laudatur Epitaphio 448. *d*
Eliſabethæ duæ Ord. Min. Tertiariæ, Panormi apud Siculos una; altera in Umbria nec ſatis diſtinctæ, dum utrique idem, us putamus, Officium indultum dicitur *ib. f*
Paſqualina, B. Angelæ Fulginatis ſocia, obiiſſe dicitur 1313. & miraculis claruiſſe etiam ipſa 449. *a*
B. Feliciana V. defuncta an. 1192. Conimbricæ: Reliquiæ autem intra baſim Crucifixi repoſitæ, *in App.* 960

D I E V.

Agatha V. M. Catanæ in Sicilia 3. *ſec.* 595. Acta *ex Mſs.* 615. Alia *ex Metaphraſte* 620. Reliquiæ 632 Translationes *A. Maurilio Ep.* 637. Miracula *A. Blandina* 643. Alia *ex variis* 645. *in App.* 961
Theodula, Boethus, Evagrius, Macarius, & alii MM. Anazarbi in Cilicia *ſub Diocle.* Acta *ex Menæo* 656
Revocatus, Saturus, Felix, Saturninus, Gelaſius MM. *ex Mrll.* 658
Legontianes & Domitianus MM. Theatæ in Apruzio *ex Ferrario* 658
Martyres in Ponto 4. *ſec. ex Euſebio* 658

Ca-

Calamanda V. M. in Catalania *ex Domenecco* 659
Agricolaus Ep. Trajecti in Belgio 5. *fec.* 659
Avitus Ep. Viennæ in Gallia 6. *fec.* 660. Vita *ex Mss.* 667
Ingenuinus ſive Genuinus Ep. Sabionen. Brixinæ 6. *fec.* 669
Bertulfus Ab. Renticæ & Gandavi in Belgio 8. *fec.* Vita *ex Mss.* 675
Indractus, Dominica & 11. Socii MM. Glaſtoniæ in Anglia 8. *fec.* Acta *A. Guil. Malmesbur.* 688
Vodalus ſive Vodealdus, cognom. Benedictus Sueſſione 8. *fec.* Vita *ex Ms.* 690
Domitianus ſive Tuſianus Dux Carinthiæ; Maria ejus conjux; & Puer Anonymus 9. *fec.* 693. Vita, Translationes, Miracula 702
Polyeuctus Patr. CP. 10. *fec.* 706
Albinus ſive Albuinus Ep. Brixinæ in Tirolo 11. *fec.* 712
Adelheidis V. Abb. Villicæ in Germ. inf. 11. *fec.* 712 Vita *ex Ms.* 715
Agatha Hildegardis Palatina Carint. 12. *fec.* 721.
Petrus Baptiſta, Martinus de Aſcenſione ſive de Aguirre, Franciſcus Blancus ſacerdotes; Philippus a Jeſu aut de las Calas, Acolytbus; Gonſalvus Garcias, Franciſcus a S. Michaele, Laici Ordinis S. Franciſci: Paulus Miki, Joannes Goto, Jacobus ſive Didacus Kiſai, Societatis Jeſu: Coſmus Tachegia, Michael Cozachi, Paulus Ibarchi, Leo Catafumarus, Ludovicus, Antonius, Matthias, Bonaventura, Thomas Cozachi, Joachimus, Saccachibara, Franciſcus, Thomas Danchi, Joannes Chimoja, Gabriel, Paulus Suzuchi, Carus Franciſcus, Petrus Suchegirus omnes MM. Nangazacbi in Japonia 16. *fec.* 723. Acta *A. Lud Frois S. J.* 741. *App.* 942

INTER PRÆTERMISSOS.

Benvenutus Recineti in Piceno & Chriſtophorus in Burgo S. Sepulcri, ambo laici Ord. Minorum, non ſatis probantur cultum aliquem publicum habere 593. *f*

DIE VI.

Bucolus Ep. Smyrnæ 1. *fec.* Vita *ex Actis S. Polycarpi* 766
Vitalis M. Abulæ 10 Hiſpania *ex variis* 768
Antholianus M. Claromonte in Gallia 3. *fec.* 768
Saturninus, Theophilus, Revocata Martyres *ex Mrtl.* 770
Dorothea Virgo, Theopbilus Scholaſticus, Chriſte & Calliſte, MM. Cæſareæ in Cappadocia, *ſub Diocles.* Acta *ex Mss.* 771
Dorothea V. Deo ſacrata, Alexandriæ in Ægypto 4. *fec. ex Ruffino* 776
Silvanus Ep. Lucas Diac. Mucius Lector MM. Emeſæ in Phœnicia 4. *fec. ex Menæis* 777
Julianus Medicus M. Emeſæ in Phœnicia 4. *fec. ex Menæis* 778
Amantius Ep. Tricaſtinus in Gallia 5. *fec. in App.* 968
Mel, Melchus, Mun, Riocus, Ep. Hiberni 5. *fec* 778
Vedaſtus Ep. Atrebati in Belgio 6. *fec.* 782. Vita brevior *ex Mss.* 792. alia *A. Alcuino ex Mss.* 794 Miracula *A. Hasmino ex Mss.* 801. & 805. *ex Mss.* Translatio *ex Mss.* 809. Miracula alia *ex Ms.* 812. alia *A. Balderico Ep.* 813
Amandus Ep. Trajecten. Elnone ſive Amandopoli in Belgio 7. *fec.* 815. Vita *A. Baudemundo Diſcip. Ab.* 848. alia *A. Anonymo* 854. alia *A. Harigero Ab.* 854. alia *A. Philippo Harvengio Abbate ex Mss.* 857. alia metrica *A. Milone ex Mss.* 873. Translatio *A. Milone ex Ms.* 889. Elevatio corporis *A. Milone ex Mss.* 891. Miracula per Galliam *Tomus* VI. Junii. *Pars* 2.

A. Gilleberto ex Mss 895. alia per Belgium *A. Philippo Ab. ex Mss.* 900
Andreas Ab. Elnon. in Belgio 7. *fec.* 903
Finianus Ab. Mellifontis in Hibernia 903
Ina Rex Saxonum Occidentalium in Britannia 8. *fec.* 905
Guarinus S. R. E. Card. Ep. Præneſtinus 12. *fec.* Vita *A. Auguſtino Ticin.* 914
Hildegundis Comitiſſa Fund. Monaſt. Marenſis Ord. Præmonſt. 12. *fec.* Vita *A. Petro Reſtio*, cum tribus Diplomatis *ex Mss.* 916
Aldericus Subulcus Fuſniaci in Dioec. Cnlonienſi Vita *A. Jacobo Polio* 922
Brunolphus Ep. Scarenſis in Svecia 14. *fec. ex Variis* 925
Angelus a Furcio Erem. Auguſtin. Guaſti Amonii in Aprutio 24. Vita *ex Ms.* 927
Franciſca tertii Ordinis S. Franciſci, Eugubii in Umbria 14. *fec.* 932
Theodori, Triſimi, Evellii, Tarcitii, Felicis, Candidi, Theopbili, MM. Translatio Foſſani in Pedemontio 12. *fec.* 932

INTER PRÆTERMISSOS.

Dominicus & Vedulphus, S. Vedaſti ſucceſſores in Epiſcopatu Atrebat. & Camerac. 763. *f*
Etbelburga Reg. S. Inæ Regis uxor, eo conſentiente ſacta Monacha & Abbatiſſa 764. *f*
Leo ſive Leonius primus Lobienſis, dein Bertinianus Ab. 1163. mortuus 764 *f*
Godefridus Rex ex Comite Palatino Monachus Hirſaugiæ an. 1186. defunctus 765. *a*
B. Didacus Ep. Oxomeo. Dux Apoſtolicæ contra Albigenſes miſſionis; dignus plenius tractari ſi diſtinctius probatus fuerit ejus cultus publicus 765. *f*

TOMUS II.

DIE VII.

Claudius Apollinaris Ep. Hieropolitanus in Phrygia 2. *fec.* pag. 4
Amantius M. Clarmonte in Gallia 9
Chryſolius Ep. & Socii, Cominii & Verlenghemi in Flandria 4. *fec.* Acta *ex Mss.* alia *ex Ms.* 9
Anatolius, Ammon, Statianus, Nepotianus, Lucius, Saturninus, Saturnus ſive Saturna *ex Mrtl.* 13
Adaucus ſive Adauctus Generalis Magiſter Officiorum & Quæſtor, ejuſque Socii, Præfectus ærarii, præfectus rei militaris, Senatus Populuſque univerſus cum feminis & infantibus, omnes MM. Antandri in Phrygia 4. *fec.* 13
Augulus Ep. M. Auguſtæ in Britannia 16
Theopemptus & Socii *ex Menæis* 18
Mille & tres Martyres Nicomediæ, ex familia clientela & quatuor Protectorum Imperatoris 4. *fec.* Acta *ex Ms. Gr.* 18
Maximus ſive Maximianus Ep. Nolæ 19
Theodorus Dux, Megalomartyr, Heracleæ in Ponto 4. *fec.* 23. Vita *A. Augaro* 28. alia *A. Bonito ex Mss.* 30. alia *ex Mss. in App.* 890
Parthenius Ep. Lampſaci in Helleſponto 4. *fec.* Acta *A. Criſpino ex Ms.* 38
Mnyles Ep. Saracenorum in Arabia 4. *fec.* 43
Moyſes Ab. & ſex Monachi Mm. in Ægypto 5. *fec.* 46
Juliana Vidua, Bononiæ in Italia 5. *fec.* 48
Paulus III. Ep. Brixiæ 6. *fec.* 52
Treſanus Presb. Aveolac. in Campania Gallica 6. *fec.* Vita *ex Ms.* 52
Laurentius Ep. Siponti in Apulia 6. *fec.* Acta *ex Ms.* alia *ex Ms. & Officio Eccl.* 56
Fidelis Ep. Emeritæ in Hiſpania 6. *fec.* Vita *ex Paulo Diac.* 63

Medanus ſive Meldanus Ep. Hibernus. Peronæ in Gallia 6. *ſec.* Appartio *ex Vita S. Forſei* 66
Petrus Mon. in Monobatis *ex Menæis* 68
Colmanus Ep. Adriæ in Æmilia *ex Mrl.* 69
Richardus Rex apud Anglo Saxones in Britannia, peregrinus Lucæ in Hetruria 8. *ſec.* 69. Quinque epitomæ variorum 75. Vita *ex Mſs.* 79
Amulwinus Ab. Ep. Lobiis & Binchii 8. *ſec.* 82
Lucas Junior Thaumaturgus Soterii in Græcia 10. *ſec.* 83. Vita *A. Diſcipulo ex Mſ. gr.* 84
Romualdus Ab. Fundator Camaldulen Fabriani in Piceno 11. *ſec.* 101. Vita *A. Petro Damiano* 104. alia *A. Hieron. Camald.* 124
Antonius a Stroncone Ord. Minor. laicus Aſſiſii 15 *ſec.* 146. Vita *ex Ital. Jacobilli* 147

INTER PRÆTERMISSOS.

Timotheus I. Patriarcha Alexandrinus, defunctus an. 385 2. *e*
Felix Epiſcopus Sipontinus in Apulia paſſim Beatus *ib. f*
Irmgardis cum ſorore Alfred recluſa Magdeburgi 3. *b*
Nivardus, frater S. Bernardi Ab. Ciſterc. in Hiſpania *ib. e*
P. Antonius Criminalis 1549. primus in India Martyr Soc. Jeſu *ib. d*

DIE VIII.

Juventius ſive Eventius Ep. Ticini 2. *ſec.*; 152
Cointa ſive Quinta M. Alexandriæ in Ægypto 3. *ſec.* 156
Paulus Ep. Lucius, Cyriacus MM. Romæ *ex Mrtl.* 156
Martha & Maria, Lycarion ſive Bycarion puer MM. *ex Menæis* 157
Nicephorus & Stephanus MM. *ex Menæis* 157
Dionyſius, Æmilianus & Sebaſtianus MM. in Armenia minore *ex Mrtl.* Acta *ex Italica Jacobilli* 158
Communis M. Tuſcaniæ in Etruria, *ex Ferrario* 160
Monachi in cœnobio S. Dii MM. CP. 5. *ſec.* 161
Martyres ſub Cahade Rege Perſarum 6. *ſec.* 162
Honoratus Ep. Mediolan. 6. *ſec.* 164
Nicetius Ep. Veſontinus 7. *ſec.* 168
Paulus Ep. Virduni 7. *ſec.* 169. Vita *ex Mſ.* 175
Elfleda V. Streneshalæ in Anglia 8. *ſec.* 178
Mengoldus M. Hui in Belgio 9. *ſec.* 186. Acta *ex Mſ.* 191
Cuthmannus Conf. Stenningæ in Normannia. Vita *ex Mſs.* 197
Stephanus Fund. Ord. Grandimont apud Lemovices in Gallia 11. *ſec.* 199. Vita. *A. Geraldo Priore ex Mſ.* 205. Revelatio, Miracula 211. *in App.* 893
Eſaias Ord. Eremit. S. Auguſt. Caſimiræ in Polonia 14. *ſec.* Vita *ex impreſſo anni* 1610. 213
Hieronymus Æmilianus Vener. Fund. Congregationis Somaſchæ 16. *ſec.* 217. Vita *A. Auguſtino Tutura Generali Congreg.* 220

INTER PRÆTERMISSOS.

Pelagius II. Papa videtur a Benedictinis cum primo confuſus 150. *f*
Thiatgrimus 9. *ſec.* Ep. Halberſtadii varie ſcripto nomine 151. *b*
Petrus Igneus Vallumbroſanus Card. Ep. Albanus, nunc Sanctis adſcriptus cum titulo Beati in Ordine colitur *ib. e*
Jacoba de Septemſoliis, Matrona Rom. Aſſiſii venerabiliter ſepulta *ib. e*
Hermannus O. Min. Fulginii 1256. clarus miraculis in vita & poſt mortem *ib.*

DIE IX.

Philagrius Ep. M. in Cypro 1. *ſec. ex Menæis* 177
Apollonia V. M. Alexandr. in Ægypto 3. *ſec.* 278
Nicephorus M. Antiochiæ in Syria 3. *ſec.* 283 Vita *ex Metaph.* 283, alia *A. Joanne Ep. Sard.* 285 alia *ex Mſ. in App.* 894
Athenodorus Ep. in Ponto M. 3. *ſec.* 288
Alexander & Ammonius, cum aliis XX. MM. in Cypro *ex Mrtl.* 292
Ammon, Æmilianus, Laſſa, Didymus, Pœmur, Ammon alter, & alii XXXVIII. MM. Memhreſſæ in Africa *ex Mrtl.* 293
Julius, Milicutus, Thyrſus, Pleſeus, Roneus, Orhaſus, Orion, Agathon, Recumbus, Baſtamus, Sermata, Prothirion, Colorus, Luſus, Aratus, Theonita, Hippus, Germanus, Saturnilla, Pectimus, Serapion, Liaſtamon, Papias, Pampirus, Dioſcodus, Herodus, Potamoo, Petiçonides, Cumminus, Zoticus, Cyriacus, Hippia MM. in Ægypto *ex Mrtl.* 294
Paulus & Dionyſius MM. Alexandriæ in Ægypto *ex Mrtl.* 294
Primus & Donarus MM. in Afr. 4. *ſec.* 294
Prima M. Carthagine *ex Baronio* 295
Romanus Thaumaturgus Mon. Antiochiæ in Syria 5. *ſec. ex Mrtl.* Vita *ex Theodoreto* 296
Attracta ſive Tarahata, V. in Hibernia 5. *ſec.* Vita *ex Colgano* 297
Ruffinus & Memor Epp. Canuſini 6. *ſec.* 300
Nebridius ep. Egaræ in Hiſp. Tarracon. 6. *ſec.* 301
Telianus ſive Eliud. Ep. Landavenſis in Wallia 6. *ſec.* 303. Vita *ex Capgravio* 308
Sabinus Ep. Canuſinus in Apulia 6. *ſec.* 310. Vita *ex Mſs* 313. Ioventio *A. Joanne Archidiac. ex Mſ.* 329
Sabinus Ep. & Romulus Diac. Atripaldæ in Italia 331
Sabinus & Eunomius Epp. Neapoli; & Leſinæ in Apulia 335. Inventio *ex Ital. Aurelii Marræ* 337
Cronanus Ep in Hibernia 6. *ſec.* 339
Victor M. & Suſanna V. Moſomi in Belgio 339. Vita *ex Mſs.* 340
Ansbertus Aep. Rotomag. Gandavi in Flandria 7. *ſec.* 342. Vita *A. Aigrado ex Mſs.* 347
Petrus Aep. Canuſinus 8. *ſec.* 357
Alta Ab. in Bavaria 8. *ſec.* 358. Vita 359
Marianus Scotus Ab. & Murcheratus Incluſus, Ratisbonæ in Bavaria 11. *ſec.* 361. Vita *ex Mſs.* 365
Raynaldus Ep. Nuceriæ in Umbria 13. *ſec.* Vita *ex Italico* 379

INTER PRÆTERMISSOS.

Monachi Novæ-cellæ in Luſatia an. 1340. a Bohemis interfecti 376. *e*
Bernardinus Camua Ord. Minorum, cujus Sacrum caput in Monte Varalli diœc. Novarien. honorifice ſervatur: habemus aliqua de ejus Vita *ib. f*

DIE X.

Andreas & Aponius ſive Aporius MM. Bethlehemi in Judæa 1. *ſec. ex Mrtl.* 379
Zoticus, Irenæus, Hyacinthus, Amantius, MM. Romæ *ex Mrtl.* 380
Milites X. MM. Romæ via Lavicana *ex Mrtl.* 380
Apollo, Protheus, Orion, Plaulus & Socii multi Alexandriæ in Ægypto *ex Mrtl.* 381
Charalampius Presb. Porphyrius & Baptus, Milites cum tribus Mulieribus Magneſiæ & Antiochiæ Piſidiæ 3. *ſec.* Acta *ex Mſ. gr.* 382
Soter V. M. Romæ *ſub Diocl.* 387
Peregrinus Conf. Placentiæ in Italia 4. *ſec.* 390 *in App.* 896
Zeno Mon. juxta Antiochiam Syriæ 5. *ſec.* Vita *ex Theodoreto* 390

Sil-

Silvanus Ep. & Conf. Tarracinæ in Italia *ex Mrll.* 392
Scholaſtica Virgo in Monte Caſſino 6. *ſec.* 392. Vita *ex S. Gregorio* 401. alia *ex Mſs.* 402. Laudatio *A. Hieronymo Dungersheymio, Lipſiæ excuſa* 404
Protadius Ep. Veſontinus 7. *ſec* Vita *ex Mſs.* 413
Trum-inus ſive Tumma, Pictorum Auſtralium Ep. Streneshalæ in Anglia 7. *ſec.* 414
Auſtreberta V. in Belgio & Normannia 8. *ſec.* 417 Vita *ex Mſs. & Surio* 419. Miracula *ex Mſs.* 423
Baldrgundis Abbatiſſa *ex Mrll.* 429
Sigo Ep. Claromonte in Gallia 9. *ſec.* 429
Sura ſive Soteris, aut Zuwarda, Dordraci in Hollandia 430
Guilielmus Magnus Eremita, in Stabulo Rodiæ, in Etruria, 12. *ſec.* 433. Vita *a Theobaldo exarata ex Mſs.* 450. De Ordine Eremitarum S. Guilielmi 472. De Reliquiis illius 485
Paſchaſius Ab. Leſinæ & Neapoli 491
Guilielmus Presb. Erem. Fund. cœnobii Olivæ in Hannonia 13. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 498
Arnaldus Cataneus Ab. Pataviі in Italia 13. *ſec.* Vita *ex Chronico Monachi Paduani* 499
Guilielmus Zucchius, Alexandriæ in Italia, 14. *ſec.* Vita *A. Bartholomæo Zucchio* 503

INTER PRÆTERMISSOS.

Adelheidis Mater Conradi Imp. in Monaſterio Oringau a ſe fundato ſepulta an. 1241. cum epitaphio notabili 377. *f*
Æthelſtanus Herefordiæ in Anglia Ep. 1056. in Eccleſia a ſe fundata tumulatus 378. *b*
Albertus Diſcipulus S. Guilhelmi in Stabulo Rodis & Ordinis quaſi inſtitutor *ib. c*
Hugo primus Dilcip. S. Norberti, hujus in Præmonſtrato ſucceſſor *ib. c*
Guilielmus inſtitutor Ord. Canonici Vallis Scholarium Pariſiis 13. *ſec.* 379. *f*

DIE XI.

Calocerus Ep. Ravennæ in Italia *ſub Hadriano Imp.* 508
Felix, Victor, Januarius, Vitalis, Herenæus MM. in Africa 3. *ſec. ex Mrll.* 510
Zoticus, Cyriacus, Ammonius, Occominius, Peleonicus MM. *ex Mrll.* 510
Baſilius in Armenia 510
Baſilianus, Amantius, Tulicus, in Campania, & alibi MM. *ex Mrll.* 511
Pœna ſive Pœon, Euphraxius ſive Eupraxius MM. Apameæ in Syria *ex Mrll.* 515
Simplides Ep. viennæ in Gallia 3. *ſec.* 511
Tigrinus M. Romanus, Taurini in Pedemontio 512
Martyres in Numidia paſſi ſub Diocletiano 513
Saturninus Presb. Saturninus & Felia Lectores; Maria & Hilarion ejus liberi; Dativus Lector; Felix, & alius Felix, Emerius, Ampelius, Rogatianus, Quintus, Maximianus, Tbelica, Rogatianus, alter Rogatus, Januarius, Caſſianus, Victorianus, Vincentius, Cæcilianus, Reſtitutus, Primæva, Rogatianus alter; Givalius, Rogatus alter, Pomponia, Secunda, Januaria, Saturnina, Martinus, Danius, Felix, Margarita, Major, Honoratus, Regula, Victorinus, Peluſius, Fauſtus, Dacianus, Matrona, Cæcilia, Victoria, Beredina, Secunda, Matrona altera, Januaria altera; omnes MM. Carthagine in Africa 4. *ſec.* 515. Acta *ex Mſs.* 515
Lucius Ep. & Socii MM. Hadrianopoli in Thracia 4. *ſec.* 519
Jonas Monachus cœnobii Muchonſis in Ægypto 4. *ſec.* ex *Vita S. Pachomii* 520
Lazarus Ep. Mediolani 5. *ſec.* 521
Caſtrenſis Ep. Aſer, Conf. Vulturni in Campania 5. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 523
Secundinus Ep. Trojæ in Apulia 5. *ſec.* 529. Inventio *A. coævo ex Mſs.* 530. alia *A. Guaſerno Mon. ex Mſs.* 531
Euphroſyna V. Alexandrina 5. *ſec.* 535. Vita *ex Mſs.* 537. alia *ex Metaphr.* 541
Severinus Ab. Agaunen. Caſtro-nantonis in Gallia 6. *ſec.* 544. Vita *ex Mſs.* 547
Ecianus ſive Echenus Ep. Cluainſodiæ in Hibernia 6. *ſec.* 551
Deſideratus Ep. Arvernen. in Gallia 6. *ſec.* 552
Cedmonus Moo. Cantor Theodidactus Streneshalæ in Anglia 7. *ſec.* Vita *ex Beda* 552
Gandinus Ep. Sueſſion. M. 8. *ſec.* 553
Theodora Imperatrix CP. 9. *ſec.* 554
Ehoarnus Erem. M. in Brit. Armorica 12. *ſec.* 568
Martinus Canon. Regul. Presb. Legione in Hiſpania 13. *ſec.* Vita *ex Hiſp. Athanaſii Lobeera* 568
Adolphus Ep. Oſnabrugenſis in Weſtphalia 13. *ſec.* 571

INTER PRÆTERMISSOS.

Betta presb. Apoſtolus Merciorum in Anglia, apud Bedam 506. *a*
Diemo Mon. Hirſaugiæ, revelationibus clarus 12. *ſec.* *ib. f*
Petrus Paſchalis & Catellanus Fabri, O. Min. 14. *ſec.* ab hæreticis in Gallia trucidati; in quorum corpora, Valentiam honorifice delata, inquiri juſſit Joannes XXII. eos canonizaturus 507. *a*

DIE XII.

Valerianus, Valentinus & Saprutius MM. Broxiæ ſub Hadriano. *Ex Ferrario.* 575
Eulalia V. M Barcinone in Hiſp. 4. *ſec.* 576. Acta *ex Mſs.* 577. Inventio & Tranſlatio 578
Modeſtus & Poſinnus vel Poſinna MM. Carthagine 580
Julianus, Victor, Felix, Secundus, Severianus, Carpophorus, Germanus ſive Germinius, Cyriacus, Ammonius, Euminius, Pamphilus & alii MM. Alexandriæ *ex Mrll.* 580
Modeſtus & Ammonius Infantes, Zoticus, Cyriacus, Simplicius, MM. Alexandriæ *ex Mrll.* 580
Damianus Miles M. in Africa *ex Mrll.* 581
Damianus M. Romanus Salmanticæ in Hiſp. 581
Donatus, Heradius vel Heraclius, Vincentius, Suſanna, Orbana, Donata Martyres Itali *ex Mrll.* 581
Macarius, Rufinus, Juſtus MM. Hiſpali in Hiſp. *ex Mrll.* 582
Hippolytus M. Romanus, Cameraci 582
Saturninus & Plutinus MM. *ex Menæis* 583
Floros M. Romanus, Antverpiæ 583
Benignus M. Romanus, Gandavi in Belgio *in App.* 896
Melecius Magnus Ep. Antiochenus Conf. 4. *ſec.* 585
Encomium *ex S. Jo. Chryſoſtomo* 600
Gaudentius Ep. Veronæ *ex Aug. Valerio* 602
Simplicius Ep. Conf. *ex Mrl.* 602
Riocus Mon. Landeveneci in Armor. 5. *ſec.* 602
Baſilius Mon. Ratenſis in Gallia 604
Conſtantius Conf. apud Brixiam in Italia 604
Ethelwoldus Ep. Lindisfarnen. in Anglia 8. *ſec.* Commentarius de geſtis *ex Variis* 604
Benedictus Ab. Anianæ & Indæ in Gallia Narbonenſi & Belgica 9. *ſec.* 606. Vita *A. Ardone Diſcip. ex Mſs.* 610
Antonius Cauleas Patr. CP. 9. *ſec.* Vita *A. Nicephoro Philoſopho.* 622
Benedictus Ep. Albingauni in Liguria 9. *ſec.* Vita *A. Philippo Malabayla.* 629

Goslinus Ab. Taurini in Pedemontio 11. *sec.* 631
Inventio corporis & miracula *ex Mſ.* 632
Ludanus Peregrinus in Diœceſi Argentinenſi 13. *ſec* 638
Alexius Metropolita in Ruſſia 14. *ſec.* Vita *ex Mſ.* Litbuanico 639

INTER PRÆTERMISSOS.

Galdonius in Africa Ep. a S. Cypriano cœvo laudatus 574. *b*
C. Cælius Sedulius ſcriptor, utraque oratione nobilis *ib. c. d*
Stephanus Catalaunen. ex Ord. Ciſterc. factus Cardinalis *ib. e*
Ulpho Nericiæ Princeps maritus S. Birgittæ Ord. Ciſterc. *ib. f*
Chriſtophorus Crivelus Ord. Min. Corpus ſub ſtillicidio ante valvas ſepultum prope Lucam, poſt plures annos inventum incorruptum & ſuaveolens 575. *a*

DIE XIII.

Agabus Propheta Antiochiæ in Syria 1. *ſec.* Commentarius hiſtoricus 644
Policetus Diac. M. Caravis in Hiſpania *ſub Nerone*. Hymnus 645
Fuſca V. & Maura ejus nutrix MM. Ravennæ & Torcelli in Italia 3. *ſec.* Acta *ex Mſ.* alia *ex Mſ.* 646
Crucifixi duo, Pater & Filius *ex Menæis* 650
Polyeuctus M. Melitenæ in Armenia 3. *ſec.* Acta *ex Mſſ. Latinis*. Alia *ex Metaphr.* 650
Julianus M. *ex Mrtl.* 656
Tullianus, Antius, Cyriaeus, Ammonius, Alexandriæ *ex Mrtl.* 656
Benignus Presb. M. Tuderti in Umbria *ſub Dioc.* 657
Palladius M. Romanus, Antverpiæ 657
Cæleſtinus M. Romanus, Gandavi *App.* 896
Juliana Matrona, Taurini in Pedemontio 4. *ſec.*, *ex Varsis*. Translatio 657
Domninus I. Ep. Dinien. in Gallia 4. *ſec.* Vita *A. Gaſſendo* 660
Caſtor Presb. Confluentiæ in Germania ad oſtium Moſellæ 5. *ſec.* Vita *ex Mſ.* 661
Martinianus Erem. in Palæſtina 4. *ſec.* Vita *ex Mſ. Gr.* 666
Guimera Epiſcopus Carcaſſone in Gallia Narbonenſi 672
Stephanus Ep. Lugduni in Gallia 6. *ſec.* 672
Modomnocus ſive Dominicus Oſſoriæ in Hibernia 6. *ſec.* 673
Stephanus Ab. Reate in Italia 6. *ſec.* 674
Licinius Ep. Andegav. 7. *ſec.* 675. Vita *ex Mſſ.* 678. alia *A. Marbodo Arebid. ex Mſſ.* 682
Ermenilda Reg. Merciæ in Anglia & Abb. Elienſis 7. *ſec.* 686. Vita *ex Capgravio* 691
Gregorius II. Pont. Max. Romæ 8. *ſec.* 692. Vita *ex Anaſt. Bibliotb.* 702
Haymo & Veremundus Mediæ in diœc. Mediolan. 8. *ſec.* Vita *ex Ital. Corn. Loudenſis* 705
Fulcranus Ep. Lodevæ in Gallia. 11. *ſec.* Vita *A. Bern. Guidone Ep.* 710. Teſtamentum *ex Mſ. in App.* 897
Gilbertus ſive Gislebertus Ep. Meldenſis 11. *ſec.* 718
Petrus Ep. Vercellen. 11 *ſec.* 719
Jordanus Gener. Ord. Prædicatorum 13. *ſec.* Vita *ex Mſ.* 714. Alia *ex Comiprat.* 736. & Hymnus 738

INTER PRÆTERMISSOS.

Photina V. & Zoe Meretrix: hæc S. Martinianum Erem. ad peccatum pellicere conata, dein converſa; iſta ab eodem naufragio erepta ſervataque: ut Sanctæ laudantur a nonnullis; neutrius nomen exprimitur in Vita 643. *a*
Aleydis pœnitens in Langwade Monaſterio Ord. Præm. juxta Noveſium *ib. e*
Joannes Aep. Upſalen. apud Islandos occiſus an. 1432 *ib. d*
Euſtochia V. Patavina, cujus nunc Vita habetur, & certior informatio de cultu; obiit an. 1469. *ib. e*

DIE XIV.

Valentinus Ep. M. Bagæ & Tauri in Hiſp. *ſub Trajano* 742
Vitalis, Felicula, Zeno Martyres Romæ *ex Mrtl.* 743.
Zeno M. Romanus Bononiæ 745
Vitalianus & Vitalis cum Militibus XLIV. Spoleti *ex Mrtl.* 746
Julianus & Marcianus MM. Ægeæ in Cilicia *ex Mrtl.* 746
Antbimus, Marcianus, Tianus, Celerinus, Magnus, Julianus, MM. via Flaminia *ex Mrtl.* 746
Ammon, Jonas, Sammonus, Stoppius, Protidius, Præconidius, Moyſes, *ex Mrtl.* 747
Eleuchadius Ep. Ravennæ 2. *ſec.* 747
Paulianus Ep. Velaunen. ſive Anicien. cum Valentino & Albino 749
Baſſus, Antonius, Protolyeus, item Cyrio Presb. Baſſianus Lector, Agatho Exorciſta, Moyſes; item Dionyſius, Ammonius; item Armata, Arbaſus, Dionyſius Ep. Paulus, Leviorus, Orbaſus, Plebus, Dionyſius Presb. & Amantius, MM. Alexandriæ 750
Saturninus, Advocatus, Præcunus, Maximus Mm. Alexandriæ 751
Valentinus Presb. M. Romæ, via Flaminia 3. *ſec.* 751. Acta *ex Mſſ.* 753
Valentinus I. Ep. Interamnæ M. 3. *ſec.* 754. Acta *ex Mſſ.* 756. Translationes & miracula *ex Mſſ.* 758
Valentinus M. Romanus, Socuellami in Hiſpania 762
Valentinus M. Romanus Hamedit & Armenteriæ in Belgio 762
Valentinus & XXIV. MM. in Africa *ex Mrtl.* 763
Modeſtinus Ep. Florentinus Presb. Flavianus Diac. MM. Abellini in Italia. Acta translationis *A. Rogerio Epiſc. ex Mſ.* 764. alia *in App.* 900
Maro Anachor. juxta Cyrum in Syria 4. *ſec. ex Theodoreto* 766
Abrahames Ep. Carrit in Meſopotamia 4. *ſec.* 767
Auxentius Presb. Archimandrita in Bithynia 5. *ſec.* Vita *A. Coevo* 769
Theodoſius Ep. Vaſionen. in Gallia 6. *ſec.* 782
Antoninus Ab. Surrenti 9. *ſec.* 783. Vita *ex Mſ.* 787 alia *ex Lectionibus* 794
Bruno Aep. cum Sociis XVIII. MM. in Pruſſia 11. *ſec.* 796. acta *ex Ditmaro* 796
Chriſtina Tertiaria O. S. Auguſtini, Spoleti 15. *ſec.* Vita *A. Cern. Curtio* 799

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes primus Provincialis O. Min. in Hungaria miraculis clarificatus 741. *a*
Tres Tertiariæ Ord. Min. Anonymæ, Anconæ corporibus incorruptis manſere, donec in novam arcam illatæ ſuerunt. *ibid. e*
Nectanus Conf. magnæ olim venerationis in Hertland prope Cornwalliam Monaſterio, in ejus honorem erecto *ib. f*

DIE XV.

Fauſtinus Presb. Jovita Diac. fratres MM. 2. *ſec.* 805. Acta duplicia *ex Mſſ.* 809. alia *ex Mombritio* 817
Joſephus Diac. Zeno, Apollonius, Phœbus, Romanus, Zoſimus, Barolus, Zocus Presb. Rufinus MM. Antiochiæ in Syria 822

Cra-

Cratus Orator, ejus Uxor, & Domeſtici MM. Romæ 3. *ſec.* 812
Agape V. M. Interamnæ 3. *ſec.* 813
Adventus, Xyſtus, Pomponius, Gemella, Victor, Generoſus, Victor, Gemellianus, Cornutus, Caſtula *ex Mrtl.* 814
Fauſtina V. Martyr *ex Flavario Ms.* 814
Major Miles Maurus M. Gazæ in Palæſtina *ex Menæis, in App.* 901
Euſebius Anachor. Aſichæ in Syria 5. *ſec. ex Theodoreto* 824
Georgia Virgo Deo devota Claromonte in Arvernia 825
Severus Presb. in Valeria prov. 4. *ſec.* Vita *ex S. Gregorio & Ferraeio* 826
Quinidius Ep. Vaſionen. in Gallia 6. *ſec.* Vita *ex Ms.* 828
Beracbius ſive Beracbus Ab. Ep. in Hibernia 6. *ſec.* Vita *ex Colgano.* 833 alia *ex Hibern.* 838
Fauſtus Mon. Caſin. Romæ 7. *ſec.* 839
Decoroſus Ep. Capuæ 7. *ſec.* Vita *ex Brev.* 841
Walfridus Ab. Montis viridis in Etruria 8. *ſec.* 842. Vita *A. Andreæ Ab. ex Ms.* 843
Columbanus Ab. incluſus Gandavi 10. *ſec.* 846
Sigfridus Ep. Conf. Vinamannus, Unamannus & Sunamannus Mm. Vexione in Svecia 11. *ſec.* 847
Henricus & Alfardus MM. in Suecia & Norvegia 11. *ſec.* 851
Euſeus Erem. Calceolarius, Serravalle in Pedemontio 852

INTER PRÆTERMISSOS.

Oſwius Rex Northanhumbrorum, pater S. Elfledæ, multis apud Venerabilem Bedam laudatus 7. *ſec.* 8n4. *b*
Gabriel Patr. Alexandriæ 10. *ſec.* *ib.*
Anno *ſive* Hanno Ep. Mindæ in Saxonia inferiore 12. *ſec.* ſedulus Sanctarum Reliquiarum Collector *ib.* c

DIE XVI.

Oneſimus Apoſt. Ep. Epheſin. M. *ſec.* 855
Simeon Ep. Metenſis 2. *ſec.* 859
Honeſtus Presb. M. Pampelonæ 5. *ſec.* 859. Acta *ex Actis S. Firmini* 859
Proculus, Ephebus, Apollonius MM. Interamnæ 3. *ſec.* 862
Cornelius M. Roman. Gandavi in Flandria 863
Julianus Ep. Joannes Diac. cum quinque millibus MM. in Ægypto 863
Maximus, Vincentius, Paulus, Honoratos, Maurus: item Maximus, Paulus, Martialis, Therapius, Marcus, Marobius, Marcellinus, Donatus; item Marcus, Secundus, Macrobius, Lucilla; item Secundus, Saulus, Stupor, Muſtacius, Præſens, Secunda, Maxima, Junilla & LIV. aut CIV. Socii MM. in Africa 864
Elias, Jeremias, Elaias, Samuel & Daniel, Ægyptii: item Porphyrius famulus S. Pamphili, & Seleucus Cappadox, MM. in Palæſtina 4. *ſec.* Acta *ex Euſebio* 865
Pleſius, Dionyſius, Hierapius, Martialis, Numidianus, Pleſianus, Paulus, Gallo, Honorius, Jocundus, Memmius, Vincentius, Fructuoſus, Primus, Fabianus, Cæcilius, Paulus, Maximus, MM. *ex Mrtl.* 867
Fauſtinianus & Juventia MM. in Britannia *ex Mrtl.* 867
Juliana V. M. Nicomediæ *ſub Maximiano* Bruxellæ & alibi 868. Acta *ex Ms.* 873. alia *A. Petro ſubd. ex Ms.* Translatio *Aneſte ecclaro ex Ms* 882
Martyres Nicomedienſes, viri D, feminæ CXX. *ſub Maximiano* 884
Juliana V. M. Veronæ 885
Juliana V. M. Romana Bononiæ in Italia 886
Fauſtinus Ep. Brixienſis 4. *ſec.* 886
Flavianus Anachoreta in Oriente 886
Tigridius Presb. Claromonte in Gallia 4. *ſec.* 887
Tetradius Epiſcopus *ex Mrtl.* 887
Eulalius Ep. Syracuſæ 6. *ſec.* 888
Tanco Epiſcopus Verdenſis in Saxonia Inferiore 8. *ſec.* 889

INTER PRÆTERMISSOS.

Haymo M. apud Virdunum a Normanis occiſus 854. *d*
Joannes Ab. Caſæ-Marii, S. Bernardo carus *ib.*
Siffridus Propb. Mon. Heiſterbaci O. Ciſt. *ibe*
Henricus de Flore, fundator 3. Reg. juxta Noveſium, cujus caput diu ſervatum, hæretici ceteris defunctorum oſſibus miſceuerunt *ib. f*

TOMUS III.

DIE XVII.

Mariamna V. Soror Philippi Apoſt. 1. *ſec.* 4
Polychronius Ep. Babylonis M. 3. *ſec.* 5
Saturninus, Caſtulus vel Caſtula, Magnus, Lucius, Rogatus, Joannes & varii ſocii Interamnæ in Umbria MM. 3. *ſec. ex Mrtl.* 6
Euſebios M. Romanus Gandavi in Belgio 7
Donatus, Secundianus, Romulus, Solanus, Chryſanthus, Eutychius, Juſtus, Cordius, Silvanus, Nemmedius, Polycratius, & alii circiter LXIX. MM. 4. *ſec.* Concordiæ in Italia *ex Mrtl.* 7
Chrylantianus cum ac. Sociis MM. Aquilejæ *ex Mrtl.* 9
Fauſtinus & Socii XL IV. MM. *ex Mrtl.* 9
Januarius, Felicianus, Donatus, Caſtus, item Donatus. Victor, Agapa. Donata, Codenes, Dativus, Fortunio, Marcella, Quintianus, Julia; item Januarius, Caſcentus, Cæleſtinus, Saturninus, Cypton, Felicitas, Donatianus, Victuria, Æmilia, Baſſilla, Saturus, Elaſus, Secundus, Felix, Octavianus, Fauſtinia, Albina, Venuſtina, Roganamus, Victor, Marcus, Cetula, Rutilus, Silvanus, Covillius Martyres *ex Mrtl.* 10
Theodulus & Julianus MM. Cæſareæ in Palæſtina 4. *ſec. ex Euſebio* 10
Bonoſius ſive Bonoſus Ep. Trevirorum 4. *ſec. ex Brower* 11
Pulchronius Ep. Virduni 5. *ſec. ex Variis* 12
Lomanus & Forteberous Ep. Atbrymæ in Hibernia 5. *ſec.* 13
Habetdeus Ep. Lunæ M. 5. *ſec.* 15
Fintanus Presb. Ab. de Cluam-edneeb in Hibernia 6. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 16
Finanus Ep. Lindisfarnæ in Anglia 7. *ſec.* 21
Silvinus Ep. Aleiaci in Belgio 8. *ſec.* 24. Vita *A. Antenore Ep. ætvo ex Mſs.* 29
Silvinus Ep. Cremonæ 8. *ſec.* 32
Fulradus Ab. S. Dionyſii in Francia, Palatii Regii Archicapellanus 9. *ſec.* 32
Benedictus Ep. in Sardinia 10. *ſec.* 40
Conſtabilis Ab. Caven. in Italia 12. *ſec.* Vita *A. Cævo* 41
Evermodus Ep. Raceburgi in Wandalia Ord. Præmonſtr. 12. *ſec.* 45

INTER PRÆTERMISSOS.

Leubricus multa Metis ab Herman. IV. paſſus pro Eccleſia, & tandem fundator ſuburbani monaſt. Canon. Reg. pag. 3. *b*
Lucas Belludus, S. Antonii Patavini diſcip. & in ejus eccleſia magnifice conditus *ib. c*
Alexius Falconerius ex VII. primis Ord. Servorum B. Mariæ *ib.*

DIE XVIII.

Symeon Hierosol. Ep. M. 2. *sec.* 53
Martyres Leontini in Sicilia 3. *sec.* Commentarius 56
Leo & Paregorius MM. Pataræ in Lycia. Vita *ex Ms. gr.* 57
Maximus Comes rei privatæ, Claudius Clarissimus ejus frater, Præpedigna Claudii uxor, Alexander & Cutias filii, MM. Romæ 3. *sec.* Acta *ex Ms.* 60
Epimenetus vel Pimenius Presb. M. Brixiæ 65
Lucius, Silvanus, Rutulus, Clasficus, Secundinus, Maximus, Fructulus, Damasus, Paulus, Martialis, MM. in Africa *ex Mrtl.* 65
Marcellus, Macrobius, Geminus, Romulus, Silvinus, Carsicius, Fructulus, Martyres *ex Mrtl.* 66
Leontius Ep. Meten. 4. *sec.* 66
Constantia Augusta, Attica & Artemia VV. Romanæ 4. *sec.* 67
Flavianus Ep. CP. M. 5. *sec.* 71
Helladius Aep. Toletanus 7. *sec.* 79
Culanus Ep. in Hibernia 82
Colmanus Ep. Lindisfarn. in Anglia 7. *sec.* 82
Angilbertus Ab. Centulæ 14. *sec.* 88. Vita *A. Ariulfo ex Mss.* 98
Theotonius Presb. Canon. Reg. Prior S. Crucis Conimbricæ 12. *sec* 105. Vita *A. Coevo ex Mss.* 108. alia *A. Joanne Tomaje*; alia *ex Breviario* 118

INTER PRÆTERMISSOS.

Manegoldus Ab. in Suevia ab uno ex monachis suis occisus 52. *b*
Silvanus Discip. S. Bernardi dicitur a Cælestino III. canonizatus *ib. c*
Joannes a Turcasio Ord. Min. insignis prædicator in Canariis an. 1484. Caput a Philippo II. donatum Escuriaco *ib. d*

DIE XIX.

Auxilius Ep. Solnrum in Cypro 12. *sec.* Vita *ex Mr. gr.* 124
Gabinius Presb. M. Romæ 3. *sec.* 128
Zambdas vel Zabdas Ep. Hierosol. 4. *sec.* 129
Publius, Julianus, Marcellus, Marulius; item Julianus, Baraceus, Tullius, Lampasius, Majulus, Julius, Paulus, Maximilla, MM. in Africa *ex Mrtl.* 130
Legontius Ep. Trevir. 5. *sec.* 130
Odranus auriga S. Patricii M. in Hibernia 5. *sec.* 131
Martyres in Palæstina *sub Almundaro Saraceno* 6. *sec.* 131
Rabulas Ab. in Oriente *ex Menæis* 134
Conon Presb. Ab. in Palæstina 6. *sec.* 135
Mansuetus Ep. Mediolan. 7. *sec.* 135
Barbatus Ep. Beneventi 7. *sec.* 136. Vita *ex Ms.* 139
Translatio *ex Falcone Benevent.* 145
Beatus, Presb. Vallis-cavæ in Hisp. 8. *sec.* Vita *ex Ms. Legend.* 146
Bonifacius Ep. Lausanæ, Cameræ juxta Brusellas 13. *sec.* 149. Vita *ex Mss.* 152. alia *ex Mss.* 155
Conradus Placentinus Erem. Neti in Sicilia 14. *sec.* 159 Vita *A. Vinc. Lunara.* 164

INTER PRÆTERMISSOS.

Megingaudus Ep. Herbipoli, deinde Ab. Frislariæ, & mortuus, mox Herbipolim revectus, ac juxta S. Burchardum conditus 122. *b*
Columba Abbatissa in Lusitania, cum fornicibus occisa a Mauris *ib. d*
Eustachius alias Eutychius Patr. CP. cujus corpus Venetias translatum est. Vide plura ad diem 11. Aprilis 123. *e*

DIE XX.

Tyrannio Ep. Tyri M. cum aliis pluribus 4. *sec.* 172
Potamius, Nemesius, Didymus MM. in Cypro 173
Victor & Corona MM. cum aliis xx. 173
Paula cognom. Barbata V. Abulæ in Hisp. 174
Sadoth Ep. cum cxxvii. sociis Pl. Bethlapathæ & Ctesiphonte in Persida 4. *sec.* Acta *ex Ms. gr.* 175
Eucherius & Falco Epp. Trajecti 5. *sec.* 177
Olcanus vel Bolcanus Ep. in Hibernia 5. *sec.* 179
Eleutherius Ep. Tornaci 6. *sec.* 180. Vita *ex Mss.* 187. alia prolixior *ex Ms.* 195. alia *A. Guiberto Miscella ex Ms.* 196. alia *ex Breviario* 206
Bucherius Ep. Aurelian. Trudonopoli in Belgio 8. *sec.* an 8. Vita *A. Coevo ex Ms.* 217. De Reliquiis 220
Leo Thaumaturgus Ep. Catanæ in Sicilia 8. *sec.* 222 Vita *A. coevo ex Ms. gr.* 223
Ulricus sive Ulfricus Presb. Erem. in Anglia 12. *sec.* 226. Vita *ex Capgravio* 228. Alia *ex Matthæo Parisio* 231

INTER PRÆTERMISSOS.

Eleutherius Ep. CP. non nisi per errorem, ut Martyr, adscriptus Sanctis, a Cardinalis Baronio 268. *c. e*
Ismembardus Hemmenroden. Ord. Cisterc. de quo præclara multa Cæsarius 269. *a*
Amala, S. Claræ cognata & discipula Assisi *ib. f*

DIE XXI.

Felix Ep. Meten. 1. *sec.* 236
Anthimus Ep. Interamnæ & Spoleti 2. *sec.* 236
Mauritius, Photinus ejus filius, Theodorus, Philippus, & Milites LXVII. Apameæ in Syria *sub Maximiano*. Acta *ex Ms. gr.* 237
Verulus, Secundinus, Siricius, Felix, Servulus, Saturninus, Fortunatus, Jocundus, Julianus, Alexander, & Socii XVI. Adrumeti in Africa *ex Mrtl.* 242
Victurinus, Mappalicus, Pusitimus, Crispinus, Secundiolus, Dinaris, Titus, Rusticus, Tumulus, Masstredus, Justus, Securus, Masserius, Glriosus, Altus, Justus, Amator, Secunda, Siricius, Petrus *ex Mrtl.* 243
Septuaginta novem Martyres in Sicilia 4. *sec. ex Mrtl.* 244
Claudius, Sabinus, Maximus MM. in Sicilia 4. *sec. ex Mrtl.* 244
Irene V. soror S. Damasi Papæ 4. *sec.* Vita *ex Ms.* 244
Vitalina V. Artonæ apud Arvernos 4. *sec.* 245
Severianus Ep. Scythopoli M. 5. *sec.* 246
Zacharias Patr. Hierosol. 7. *sec.* 247
Pippinus Dux & Major Domus Regum Austrasiæ, Nivellæ in Brabantia 7. *sec.* 250. Vita *ex Actis S. Gertrudis* 260
Gumbertus seu Gundebertus Aep. Senon. Fuodator Monasterii Senonien. in Vosago 7. *sec.* 262
Germanus Ab. & Randoaldus Præpositus Grandivallis, in Diœc. Basileensi MM. 7. *sec.* Acta *A. Babelono coævo* 263
Petrus Majumenus, Cartularius & M. in Palæstina 8. *sec.* 266
Timotheus Anachor. in Symbolis 266
Georgius Ep. Amastris in Paphlagonia 9. *sec.* Acta *ex Ms. Gr.* 268

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes Patr. CP. an. 576. sancte mortuus, ex Theophane 234. *c*
Benedictus Erem. sanctus in Monte-ferrato, cujus illustre epitaphium *ib. e*
Leodegarius Canon. Eystetten. 11. *sec.* a Gretzero nostro in Episcoporum Eystett. Catalogo laudatissimus, cum prolixo & eleganti epitaphio *ib.*
Gultilus I. Abbatissa Monasterii in Franconia, ab ejus patre fundati, 12. *sec.* miraculis clara atque in medio ecclesiæ cœnobialis sepulta 235

DIE

DIE XXII.

Cathedra S. Petri Antiochena 282
Ariſtinn ex antiquis Chriſti Diſcipulis Salaminæ in Cypro 2. *ſec.* 283
Abilius Patr. Alexandrinus 1. *ſec.* 284
Papias Ep. Hierapoli in Phrygia 2. *ſec.* 285
Anthuſa & XII. ejus famuli MM. 287
Gallus Conſul M. Antiochiæ 288
Victorinus, Eucirus, Paulus, Donatus, Fortuna, & alii XXVIII. in Africa *ex Mrll.* 288
Enterius palatinus, Victorina, Paula, Emerita, Antonina, Dativa, Rogatiana, Antiga, Urbana, Maxima, Marina, Matrona, Peregrina hujus filia, Secundula, Juſta, Caſtula, Florentius, Victor, Marcellina, Caſta, Donatula, Libola, Flavia, Dora, Furnaia, Lucianus, Amicus, Regina, Cyriacus, Galatius, Valerius, Gorgianus, MM. Nicomediæ *ex Mell.* 289
Plurimi MM. in Arabia 4. *ſec. ex Euſebio* 289
Paſchaſius Ep. Viennæ in Gallia 4. *ſec.* 290
Thalaſſius & Limnæus, Anachoretæ juxta Cyrum in Syria 5. *ſec. ex Theodoreto* 291
Baradatus Anachor. in Syria 5. *ſec. ex Theodoreto* 292
Maximianus Ep. Ravennæ 6. *ſec.* Vita *ex Hieron. Rubeo* 293
Athanaſius Conf. in Bithynia 9. *ſec* 298
Margarita Pœnitens, Tertiaria Ord. Franciſcani Cortonæ 298. Vita *A. Jantta Bevagnate, ex Mss.* 300. *App.* 758

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes Ab. Lucæ in Italia miraculis clarus 11. *ſec.* inter quæ fanatio Alexandri Papæ II. per aquam, qua ille manus in Miſſa laverat 281. *b*
Henricus Harphius Ord. Min. 14. *ſec.* ſcriptis myſticis notus, ſanctitatis, eruditionis, contemplationis eximiæ, Mechliniæ in choro ſub albo lapide ſepultus *ib. c*

DIE XXIII.

Martha V.M. Aſturicæ in Hiſp. 3. *ſec. ex Legendario* 361
Creſconius, Zeno, Menander, Carinianus, Arion, Hippolytus, Diodurus, Menelantus, Athora, Petrus, Lambeſcs, Lucianus, Felix, & alii XXXV MM. in Africa *ex Mrol.* 362
Eros, Carpophorus, Gerontius MM. Sirmii *ex Mrll.* 363
Sinon, Herulus, Cuſeumus, Menalippus, Zenon, Sinertes, Sirieus, & alii MM. Aſiatici *ex Mell.* 363
Thea M. *ex Menais.* 363
Siranus ſive Sinerius Monachus M. Sirmii *ex Mrll.* 4. *ſec.* 364
Martyres LXXII. Sirmii *ex Mrll.* 366
Seneroies, Antigonus, Rutilus, Libius, Rogatianus MM. in Pannoniis *ex Mrll.* 366
Primianus Ep. M. Anconæ. Inventio *ex Ital. Trombæ* 367
Polycarpus Presb. Rom. Conf. 4. *ſec. ex Actis S. Sebaſtiani* 369
Clemens M. *ex Menais* 375
Romana, Virgo Romana, Tuderti in Umbria 4. *ſec.* 375
Zebinas, Polychronius, Moyſes, Damianus, Anachoretæ in Syria 5. *ſec. ex Menais* 377. Vita *ex Theodoreto* 378
Joannes, Moyſes, Antiochus, Antoninus ſive Antonius, Anachoretæ in Syria 5. *ſec. ex Menais* 379
Florentius Conf. Hiſpali in Hiſp. 5. *ſec.* 380
Doſitheus Mon. in Paleſtina 6. *ſec.* 380. Vita *A. coævo ex Ms. Gr.* 382
Felix Ep. Brixiæ 7. *ſec.* Vita *ex Italico Aſcanii Marinengi* 384
Earcongotha, Regia Virgo Angla, Eboriaci ſeu Faræ Monaſterio in Gallia 7. *ſec. ex Beda* 387
Milburga V. Wenlochii in Anglia 8. *ſec.* 388
Lazarus Mon. Presb. Pictor & Conf. C Poli 9. *ſec.* 392
Celſus Ep. Trev. 11. *ſec.* 393. Inventio *A. Theodorico* 393. Miracula *Eodem* 400. & Sermo 404
Milo Ep. Beneventi 11. *ſec.* 405
Petrus Damianus S. R. E. Card. Ep. Oſtien. Prior Eremi S. Crucis Fontis Avellani, Faventiæ 11. *ſec.* 406. Acta *A. S. Joanne Laudenſi diſcipulo* 416

INTER PRÆTERMISSOS

Merwaldus, & Domneva, Mercionum Reges, trium ſanctarum filiarum parentes, propagata inſigniter fide clari 359. *c*
Ordonius Ep. Aſturicenſis, pro impetrando S. Iſidori Hiſpali corpore, Ferdinandi Magni legatione ad Mauros functus 11. *ſec.* *ib. d*
Bartholomæus Ab. Majoris-Monaſterii Turonibus, *cujus Vita miracalis & virtutibus plena in armario reperitur*, inquit Chronologus loci, utinam Vita illa fuiſſet conſervata *ibid. f*
B. Otho, B. Godefridi Cappenberg germanus frater, Ord. Præmonſt. 12. *ſec.* & juxta illum ſepultus in tumba elevata 360. *a*
Gertrudis Ortenbergica vidua, Tertiaria Ord. Min. cujus Vita prolixiſſimo libro Germanice deſcripta, quæ nobis Latine redderetur, necdum fuit inventa, licet de veteri, ſed nunc mutila, ſatis conſtet *ib. b*

DIE XXIV.

Mathias Apoſt. in Paleſtina 1. *ſec.* 431. Sermo Authperti Ab. *ex Mss.* 437. Acta *ex Hebraico* 441. Inventio & miracula *A. Lambertæ, ex Ms.* 448
Muntanus, Lucius, Tulianus, Victoricus, Flavianus & Socii Mm. in Africa 3. *ſec.* Acta *ex Ms.* 451
Paulus & Primitivus ſeu Primitiva MM. in Portu Romano 459
Lucianus, Editius, vel Edititius, Felix, Orbanus, Martha, Criſconina, Cajus, Florentius, Donatilla, Rogatilla; item Donatilla, Marcellina, Nummadus, Feltanus, Nida, Flavius, Afferis, Atulinus, Sanula, Cahis, Decianus, Januarius, Diddus, Securis, Sellaris, Exuppus, Jubitana, Gemeliana, Julia, Fortunata, Peregrinus, Victoricus, Maxentius, Gegalus, item Lucianus, Honoratus, Flavianus, Felix, Caſtus, Saturus, Feliciſſimus, Victor, Maria, Januaria, Rufiniana, Fortunatos, Aurelius, Rutilus, MM. Nicomediæ *ex Mrll.* 460
Sergius M. Ceſareæ in cappadocia 4. *ſec.* Acta *ex Mss.* 461
Modeſtus Ep. Trevir. 5. *ſec.* 463
Præteatatus Ep. Rotomag. M. 6. *ſec.* Acta *ex S. Greg. Turon.* 465. *App.* 758
Letardus Ep. Silvanecten. in Gallia 7. *ſec.* 468
Ethelbertus Rex Cantianorum & Anglo-ſaxonum 7. *ſec.* 473 Vita *ex Beda* 474. Alia *ex Capgravio* 477
Joannes Theriſtes Ord. S. Baſilii apud Stylum in Calabria, 12. *ſec.* 479. Vita *ex Ms.* 481
Meforius ſeu Meſortius Conf. *ex Mell.* 483

INTER PRÆTERMISSOS.

Demetrias nobiliſſima Virgo Romana, ad quam exſtat Epiſtola S. Hieronymi, certiſſima teſtis virtutum ejus 429. *a*
Cummenius ſi non Abbas, ſaltem monachus Hugenſis, qui Vitam Abbatis ſui S. Columbæ ſcripſit *ib. b*
Antonius de Roſatis an. 1369. a Saracenis inter aſſeres per medium ſectus *ib. a*

Ro-

Robertus Neapolitanus Ord. Præd. an. 1393. Venetiis defunctus, miraculis in vita atque post mortem clarus, ac nominatim corpus post biennium ab aquis & cœno nihil passum *ib.*

DIE XXV.

Donatus, Justus, Hirenæus vel Hirena, Pisinion vel Pisio, Antulius, Rutulus, Primasius, Ingenula vel Ingenua, & alii ALV. MM. in Africa *ex Mrtl.* 487
Ingona vel ingenua, Fortunatus, Pissinus, Hirenæus, Justus, Creleentius, Revocatus, Januaria, Luciosa, Casta, Fortunatus alter MM. *ex Mrtl.* 488
Victorinus, Victor, Nicephorus, Claudianus, Dioscorus, Serapion, Papias MM. in Ægypto. Sylloge historica *ex Variis* 488
Antonius M. *ex Menæis* 490
Ananias Presb. Perrus Claviger & VII. milites MM. *sub Diocletian.* Acta *ex Mss.* 490
Rheginus Ep. Scopulorum M. 4. *sec.* 495
Cæsarius Quæstor Bithyniæ, Frater Gregorii Theologi 4. *sec.* 496
Felia III. Papa 5. *sec.* 502
Theodorus Salus *ex Menæis.* 508
Aldetrudis V. Abbatissa Malbodii in Belgio 7. *sec.* Vita *ex Mss.* 509
Walburgis V. Abbatissa Heidenhemensis Eystadii in Germania 8. *sec* 511. Vita *A. Wolfhardo Presb.* 523. alia *A. Adelboldo Ep.* 542. alia *ex Mss.* 548 Metrica *A. Medibuedo ex Mss.* 551. alia *A. Philippo Ep.* 553. alia *a Sanctimonialibus scripta* 563 Miracula *A. Jacobo Gretzero* 569
Tarasius Pat. CP. 9. *sec.* 572. Vita *A. Ignatio Ep.* 576
Gerlandos Ep. Agrigent. in Sicilia 12. *sec.* 590
B. Robertus de Arbrissello, fundator Ord. Fontis Ebraldi 593. Vita *A. Baldrico Ep. Dolensi* 603. Extrema vita, mors, sepultura *A. Discipula ejus & Confessarii* 608
Avertanus, Conversus Ord. Carmel. & B. Romæus, Lucæ in Etruria 616. Vita *ex Italico.* 620

INTER PRÆTERMISSOS.

Valerius, scriptor Vitæ S. Fructuosi, unde de ipsomet non contemnenda excerpsit Sandovallius, putatque eorpus ejus unum ea iis esse, quæ in Ecclesia S. Petri arcis refossa, theeisque auratis inclusa, juxta Majus altare servantur 485. *c. d*
Adelelmus 1. Abbas Montis-Angelorum in Helvetia, in hodiernum usque diem, inquit Murerus, maximæ veneratioui habetur incolis, propter miraculorum frequentiam *ib. f*
Maria Sulperia, post annos 40. in Hospitali Lovaniensi impensos ægrorum ministerio, defuncta 1600. jussu Archiducum Alberti atque Isabellæ ab humo levata, Monasterii sacello inclusa 1617 fuit 486. *a*

DIE XXVI.

Papias, Diodorus, Conon, Claudianus, MM. Attaliæ in Pamphylia 3. *sec.* 627
Nestor Ep. Magydæ, M. Pergæ in Pamphylia 3. *sec.* 627. Acta *ex Mss.* 628
Alexander, Nestor, Justus, Theon, Epion, Donativus, Ampliatus, Ingenuus, MM. *ex Mrtl.* 630
Fortunatus & Socii ASIII. MM. Antioc. *ex Mrtl.* 630
Felia M. Alexandriæ in Ægypto *ex Mrl.* 631
Dionysius Ep. Augustæ Vindelic. M. 4. *sec.* 631
Palebalis M. Romanus Antverpiæ 633
Philippus Ep. Bononiæ Italicæ 634
Aleaander Ep. Alexandriæ Ag. 4. *sec.* 634
Faustinianus Ep Bononiæ Ital. 4. *sec.* 639
Porphyrius Ep. Gazæ 5. *sec.* 643 Vita *A. Marcò Discip.* 645
Andreas Ep. Florentinus 5. *sec.* 661
Servulus Ep. Veronæ 6. *sec.* 662
Æoladius & Agricola Epp. Nivernen. 6. *sec.* 663
Victor Presb. Anchiaci in Campania Gal. 6. *aut* 7. *sec.* Vita *ex Mss.* Sermo *S. Bernardi Ab.* 664
Edigna V. regia Buechæ in Bavaria 12. *sec.* Vita *ex Radero* 668

INTER PRÆTERMISSOS.

Eutropius, Anachoreta sanctissimus in Cypro, notus ea Vita S. Porphyrii Ep. Gazæ, ut & Barochas illius Minister & Salaphia sive Irena Vejusdem, persecutionem fugientis, hospita, sed necdum in Menæis Græcorum ipsum inveni 624. *f.* & 625. *a*
Laurentius Ep. Stabiarum sive Castelli ad mare, sub Heraclio Imperatore ea epitaph. suo notus 625. *d*
Fortunatus, ea Pat. Hierosolym. Abbas Monasterii Mediani in Vosago, post bases altaris sepultus *ib. e*
Burchardus, Comes Carbonli, Miliduni & Parisiacæ civitatis, reformator Fossatensis monasterii, cujus eatat Vita *ib. f*
Mechtildis V. Spanheimii inclusa, 1154. defuncta, & a S. Hildegarde adbuc vivens valde laudata 626. *a*

DIE XXVII.

Julianus, Podagricus, Eunus, Chronion ejus famulus, & Basilissa, MM. Alexandriæ 3. *sec.* 673
Gelasius seu Gelasinus Mimus, M. Heliopoli in Phœnicia 3. *sec.* 675
Nestus M. *ex Menæis* 676
Alexander, Antigonus, Abundantius sive Abundius, Titianus, Macarius, Severianus, Calanus, Fortunius sive Fortunatus, aut Fortunatus, Januarius, omnes MM. Thessalonicæ in Macedonia 676
Dionysius & alii 21 v. Mart. in Africa *ex Mrl.* 677
Servilianus, Datianus, Leander Mart. Smyrnæ 677
Honorina V. M. Confluentiæ in Francia. Translatio *ex Ms.* 677
Pontiana M. Genuæ *ex Off. propr.* 680
Chrysogonus Conf. Genuæ 680
Thaleiæus Anach. in Syria 5. *sec.* Vita *ex Theod.* 680
Onesima Virgo, *ex Mrtl.* 681
Eucharius Ep. Trajecti 6. *sec.* 681
Comganus Ab. Glinnusseu. in Hibernia 6. *sec.* 682
Stephanus CP. Accubitor Manrit. Imp. 7. *sec.* 682
Baldomerus Subdiac. Lugduni in Gallia 7. *sec.* Vita *ex Mss.* 683
Alnotbus Erem. M. in Anglia 8. *sec.* 684
Basilius & Procopius Decapolita, Monachi Conf. CP. 8. *sec.* 685
Joannes Ab. Gorziæ in territ. Metensi 10. *sec.* Vita *A. Joanne Ab. S. Arnulfi ex Mss.* 690

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes in Eremo superioris Thebaidos, a Rufino & Palladio pluribus laudatus 671. *f*
Item alius in Scithi, & in eremo vicina oppido Dreleso 672. *a*
Emmanuel, ex Mon. Cisterc. Ep. Ceemonensis circa annum 1170. miraculis eum vivus tum mortuus clarus *ib. c. d*
Clara de Ubaldinis. Abb. Monticelli Florentiæ, cujus corpus multis post mortem annis incorruptum fuisse, testatur Silvanus Razzius 672. *e*

DIE XXVIII.

Nymphas Laodicenus, & Eubulus Romanus, Discipuli Ap. Pauli 1. *sec.* 719
Abircius Marcye *ex Menæis* 720
Alexandrini Presbyteri, Diaconi, Laici, Martyres, qui peste laborantibus ministrando, eadem eatincti sunt 3. *sec.* 720
Celer sive Cerealis, Pupillus seu Pupulus, Serapion, Justus, Claudianus sive Claudius, Theophilus, Victorinus, Saturninus, Eppolus, Eutbecia, Astuta, Mustila, Alexander, Victor, Secundella; item Gajus & Felix MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 722

Maca-

Macarius & Rufinus. Item Juſtus & Theophilus MM. *ex Mrll.* 723
Nicephorus, Diodorus, Papias, Maecares, Tellas, Felix, Cajus, Enneulus, Januarius, Quinquianus, Manſuetus, Hermes, Zethas, Donatus, Servilia, Veoeria, Baſſilia, Ianuaria, Stercola, Silvaoa, Marnintia, Rufunia, MM. *ex Mrll.* 724
Symphorianus, Maearius, Victorinus, Mauricius ſive Maurus, Anicetus, Modeſtus, Cyriacus, Fauſtus, Placidus, Rocebus, Aleaander, Geneſius, Eulalia, Hirena MM. Romani, Aotverpiæ 725
Barſus Ep. Damaſci *ex Menæis* 728
Vindemialis Ep. Veronæ 729
Proterius Patr. Alexandriæ M. 5. *ſec.* 729
Romanus Ab. Jurenſis in Burgundia 5. *ſec.* 737. Vita *A. coævo ex Ms.* 740
Romanus Aep. Remen. 6. *ſec.* 748
Rufina V. 748

INTER PRÆTERMISSOS.

Victor Eremita & Monachus S. Galli in Helvetia, deſerti per ſuperbiam monaſterii pœnitens, etiam miraculis clarnit 717. *f*
Raincriua, ax Priore Præmonſtrati primus Abbas S. Mariani Autiſſiodorenſis 12. *ſec.* 718. *b*

DIE XXIX.

Oſwaldus ex Ep. Wigorniæ Aep. Eboraci, poſt tres Reges Angliæ Edgarum, Eduardum Martyrem & Æthelredum conſecratos, annn Biſſextili 992 hac 29. defuoctus 749. Vita *ex veteri Ms.* 752

INTER PRÆTERMISSOS.

S. Caſſianus Collator quarto quoque anno ſolitus a Græcis hoc die tecoli intuitu loſtitutionum, quæ ob Semipelagianiſmi errores illis inſperſos, non lavi correctione egent. Maſſiliæ autem ad S. Victoris, ubi obiit, duplici officio eoli ſolitus XXIII. Julii 719. *d*

MENSIS MARTIUS.

EDitis anno MDCLVIII in lucem Actis Sanctorum Februarii, cœptum mox eſt præparando ad prælum Martio adlaborari, cum ſummus Pontifex Alexander VII. Bollandum, quocum pridem dum Nuntium Apoſtolicum Coloniæ Agrippinæ agebat, frequens commercium per litteras habuerat, invitavit ad luſtrandas in rem ſuam tum Vaticanam, tum alias Urbis bibliothecas, ratus inde ad incremeotum Operis, cujus æſtimator ſummus erat, multa colligi adjumenta poſſe. Acceptata, ut par erat, invitatione Pontificia, Bollandnque, qun minus ipſe veniret, ætatem atque invaletudinem cauſante, ditectus illuc eſt Heoſchenius, annis jam tum citciter viginti quinque eo in opere verſatus, cum ſocio P. Daniele Papebrochio, uti initio harum Ephemeridum pluſculis dixi. Iter illi ſub mediam ætatem anno MDCLX. ingreſſi, non otioſi per viam ſpectatores, ſpecilegium, ut ita dieam, ubique facientes, poſt menſes demum XXIX. cum copioſa veterum ſcripturarum collecta meſſe, ad Bollandum rediere; & continuo Martium illuſtrare ſerio aggreſſi, ipſum anno MDCLVIII. ediderunt in lucem tomis tribus.

Primus, translato tune ad Superos Alexandro Papa VII. Sanctiſſimo ejus ſucceſſori Clementi IX. inſcriptus eſt, eum ampla Dedicatinne. Hane ſubſequitur Tractatus prælimnaris, ſub auſpiciis Adm. R. P. Joaoois Pauli Oliva, Societatis noſtræ tune Præpoſiti generalis, de vita, operibus & virtutibus P. Joannis Bollandi, laboribus ſuis immottui.

Secundus Tomus, Fraociſco S. R. E. Cardinali Barberino, Oſtienſi Epiſcopo & ſacri Collegii Cardinalium Decano dedicatus, prætendit optatum tam diu Eruditis, tamdemque repertum, Venerabilis Bedæ genuinum Martyrologium ab Additamentis Flori Lugdunenſis, aliorumque diſcretum, diverſiſſimomque ab eo, quod ſub tam vetuſto nomine diu muodo illuſerat, atque adeo ipſi Baronio. Hujus opellæ Præfatio dirigitur ad Venerabiles Præpoſitum & Presbyteros Congregationis Oratorii S. Mariæ io Vallicella, quorum imprimis benevolentia adjuti in Urbe fueramus.

Tertius Eminentiſſimo D. Antonio S. R. E. Cardinali Bichio nuocupatus, ſuam quoque propriam habet Præfationem, ad Ampliſſimum D. Macarium Simeomo, celebertimæ apud nos Eccleſiæ S. Micbaelis Abbatem, ejuſque judicio ſubjicit præliminares Exegeſes duas, quarum altera examinat emendatque Chronographiam S. Theophaois. ſumpta occaſione ex Actis ejus, quæ hoc menſe Martio die XII. illuſtravimus: altera Genealogicum ſtemma Regum Francorum primæ ſtirpis, per tres Dagobertos, pridem deductum, nunc vero dilucidius ſtrictiuſque explicatum.

Finem impreſſio hæc videre noo potuit ante annum MDCLXVIII. licet ea ſub duplici ſimul prælo procederet, dum adbuc pars bona nperia componebatur. Hinc factum, us, eum ſecundus Tomus cudi cœpiſſet a die X. apparuerit primua, ſi eo producereturus ſuiſſe duorum ſequentium ſpiſſitudinem. Igitur judicarum eſt expedire, ut dies IX. inde ablatus, transferretur ad ſecoodi Tomi, qui jam imprimebatur, initium, ſub indicio aſteriſci * numeris paginarum præfigeodi uſque ad diem X. qui denuo incipit a num. 1. ſed abſque aſteriſco. Quod eum alibi quoque in uno eodemque tomo factum ſit, juverit bie ſemel monuiſſe ad uſum commodiorem Indicum, qui ſub tali diſcrimine procedunt.

DIE PRIMO.

Heſychius ſive Iſcius Ep. M. Careuſæ ſive Cazorlę in Hiſpania 5. *ſec.* 4
Eudocia M. Helinpoli in Phœnicia Libani 10. *ſec.* Acta *ex Ms. gr.* 879
Silveſter & Sophronius MM. *ex Menæis* 22
Marcellus & Antonius MM. *ex Menæis* 23
Neſtorius M. *ex Menæis* 25
Adriaous M. Romanus, Bononiæ 23
Martyres ceLX. Romæ via Salaria *ex Mrll.* 23
Silvius, Maximus, Benignus, Fidalis Hereulanus, Primus, Pelagius, Jolius, Philemon, Juſtua, Procopiua, Donatus, Pius, Felicianus, Martyres Romaoi, Aotverpiam translati 24
Aotooina M. Niceæ in Bithynia *ex Menæis* 26
Leo, Donatus, Abundaotius ſive Abundius, Adraſtus, Chariſious, Nicephorus, Donatilla, Fortunus, Polocrooius, Agapius, & VI. Socii MM. in Africa *ex Mrll.* 28
Adrianus, Victurus, Secundilla, MM. in Africa *ex Mrll.* 29
Hermes, Adrianos, Gittheus, Felix, Enuculus, Januarius, & alii XXIV. Maſſiliæ io Gallia *ex Mrll.* 26. & in *App.* 900
Dooatus M. Carthagine in Africa *ex Mrll.* 30
Conſtantius & Fauſtus MM. Roma Coloniam Agrippinam translati 30

Ve-

Venerius, Leocotia V. Caſtus, Livnnius MM. Roma Eyſtadium io Germania translati 32
Domoina ſive Domna, ejuſque Sodales in Syria 5. ſec. Vita ex Theodoreto 33
Simplicius Archiep. Bituricenſis 5 ſec. 34
David Archiep. Meneveo. in Wallia 6. ſec. 38. Vita ex Mſs. 45
Herculanus Ep. Perusiæ M. 6. ſec. 47. Acta ex Mss. 51
Albinus Ep. Andegaven. 6. ſec. 54. Vita A. Fortunato Presb. ex Mss. 57. Miracula A. Monacho Andegav. ex Ms. 60
Marnanus Ep. io Scotia ex Variis 63
Siviardus Ab. Aniſnlæ in Gallia 7. ſec. 65. Vita A. Monacho Auſol. Coævo ex Mss. 66
Svibertus Ep. idemqun Friſnnum & Boructuariorum Apoſt. Cæſaris-werdæ ad Rheoum 8. ſec. Sermn & Carmen. Radbodi Ep. 84
Mooanus Archidiac. Andræopol. in Scotia 9. ſec. 86. Acta ex Breviario 88
Leo Archiep. Rotnmag. Bajnnenſium Apoſtolus M. ejuſque fratres, Gervaſius M. & Philippus Conſ. Bajonæ in Gallia 9. ſec. 89. Acta ex Mss. 93
Leo Lucas Corillonen. Ab. Muleoſis in Calabria 10. ſec. Vita ex Mss. 97. alia ex Mss. 98
Bertrandus ſive Beltramus, io terra Patavina 102
Rudeſindus Epiſc. Dumienſis 10. ſec. Vita A. Stephano, Mon. Cella-nova 107
Rogerius Ep. Aureliao. ium Lemnvicen. ae demum Aep. Bituriceoſis 14. ſec. 119. Vita A. Mon. Bituric. 120
Bonavita faber ferrarius, Tertiarius Franciſcanus io Italia 14. ſec. 122

INTER PRÆTERMISSOS.

Phntious ea incerta ſalum traditione, ereditus primus Beneveoti Epiſcnpus, miſſus a S. Petro 2 /
Levi Hieroſalymorum Ep. XI L. nulla vetuſtorum Martyrnlogiarum auctnritate Sanctus 3. b
Adalongus Maſſiliæ Ep. ſed ipſis iocolis igootus 8. ſec. ib. e
Egil, ex Prumienſi Ab. Aep. Senonen. 9. ſec. ib. f

D I E I I.

Martyres Romaoi ſuh Alexaodro Imp. ex Mrll. 126
Neſtor & Tribimius MM. Pergæ in Pamphylia 3. ſec. ex Menæis. 127
Javious & Baſilens Martyres Rnmæ via Latina 3. ſec. 128
Qniocus Thaumaturgus io Æolide 3. ſec. ex Menæis 129
Lucius ſive Lucas Ep. Abſalnn, Largius ſive Georgius, Herolus, Primitivus, Jaouarius, MM. Cæſareæ in Cappadocia 530
Paulus, Hcraclius, Secundilla ſive Secundola, Januaria, Lucinſa, MM. in Portu Rnmann ex Mrll. 532
Simplicius Papa 5. ſec. 533
Joava ſive Jovinus, Lennii in Britannia Armorica 6. ſec. 538. Vita ex Alberto le Grand de Morlaix 539
Martyres plurimi in Italia, per Longnbardos cæſi 6. ſec. Acta ex Dial. S. Gregorii 541
Ceadda Ep. Mereiorum & Lindisfarorum in Anglia 7. ſec. 543. Vita ex Beda 546
Willeicus Presb. Diſcipulus Suiberti, Cæſaris-Werdæ ad Rbenum 8. ſec. 548
Lucas Caſalius Ab. Argyræ in Sicilia. Vita ex Octavio Cajetano 552
Carnlus Bonus, Comes Flandriæ M. 12. ſec. Vita A. Gualtero Archidiac. Morinorum coævo ex Mss. 563. alia A. Galberto Notario ut plurimum teſte oculato ex Mss. 579. Rhythmus & Epitaphia ex Mss. 219. 220

INTER PRÆTERMISSOS.

Stephanus ex Ciſtercienſi Alvaſtrenſi in Svecia Monacho ibidem creatus primus Aep. Upſaliæ an. 1185. defunctus 525. e
Beatrix Hermnſilla ad annum 1463. a Franciſcanis laudatur ut ſui Ordinis Tertiaria Pinciis in Caſtella, cujus ibi nſſa magon in honore ſint 525. e
Pelagius Papa L. liecc hoc die mortuus, differtur tamen ad menſem Auguſtum, quia de cultu certior ootitia expectabatur 526. b

D I E I I I.

Marinus Miles, & Aſterius ſenator, MM. Cæſareæ in Palæſtina 3. ſec. Acta ex Euſebio 224
Floriaoui, Felix, Caſtus, Luciolus, Juſtus, Fortunatus, & alii at. MM. in Africa ex Mrll. 225
Martia, Martianus, Hierns, Antigonus, Januarius, Tujella, Gabiaous, Queriulus, Marinus, Felix, Donatus, Fortunus, Helbianus, Gagus, Paulua, Gajoſa, Gallnſa, Gallus, Lupicinus MM. ex Mrll. 226
Gajoſa, Felix, Emeritus ſive Emeterus, Celednoius; item Felix, Saviniaous; item Felix, Julius, alius Felia, Marinus, Donata, Nicephorus, Cariſſimus, Claudianus, Papias, Lucinla, Sabianus vel Sahioiana, Junula, Aſterius, Pbntius, Georgius, Iſicus, Siſinius, Caſtus, Baſilius, Solus, Artilaus, Antonius, Cyricus, Euticus, Gnrgnnius, Aſclipius, Frunimius & Zoſimus MM. in Afriea ex Mrll. 227
Emetherius & Celednnius MM. Calaguri in Hiſpania 2:8. Acta ex Prudentio 229. Reliquiæ & miracula 233
Eutropius, Clenoicus & Baſiliſcus, Cappadoces MM. Amaſeæ & Comanæ in Pnntn 4. ſec. 235. Acta A. Euſignio ex Ms. 237
Zenn & Zoilus ex Menæis 241
Piamun Virgo Deo devnta in Ægypto ex Menæis 242
Camilla Virgo devnta in diœceſi Autiſiodnrea. ex Variis 242
Emeierius ſive Matinus agricnla Martyr in tractu Barcinnnenſi 5. ſec. 244
Wiowalocus Ab. Landevenecl in Britannia Armorica 6. ſec. 245. Vita ex Ms. 250
Titianus Ep. Briaiencis 6. ſec. ex Mrl. 265
Caluppaous Presb. Recluſus io Gallia 6. ſec. 261
Arthellais V. Beneventi in Italia. Vita una atque altera ex Mss. 263
Anſelmus Ab. Nnnantulæ io Italia 9. ſec. 265. Vita ex Ms. in App. 900
Cunegundis Imperatrix, Virgn, Cnnjox, Vidua, demum Sanctimnonialis Benedictina, Confugiæ & Bambergæ in Germania 11. ſec. 266. Vita ex Mss. 272. Miracula ex Mss. 278
Gervious Ab. Centulæ in Pnntivo 11. ſec. 282. Vita A. Joanne Capella ex Mss. 283
Fredericus Ab. Horti B. Mariæ in Friſia, Ord. Præmonſtr. 12. ſec. Vita A. Sibrando Ab. 289. alia A. Sibrando Leonio. 293
Petrus Hieremias, Ord. Prædicat. Panormi in Sicilia 15. ſec. Vita A. Coævo 294

INTER PRÆTERMISSOS.

Hieronymus Sveſſanus Er. Camaldul. per quem valde prnpagata Congregatin Montis-Caronæ, cujus anno 5556. mortui vita, miraculis etiam clara, habetur impreſſa 225. f
Jonas Ogmundus, primus Holeoſis in Islandia Ep. an. 1121. mortuus, eujusnſſa, a quarto ejus ſedis Epiſcnpo refodi curata, & feſtum hoc die ordioatum ſcribitur 523. a
Bonus Ab. Calæ Dei in Gallia O. Ciſterc. zelo contra Albigeoſes probatus ib. b

DIE

DIE IV.

Lucius Papa M. 3. *ſec.* 301. Vita *A. Guaiferio Mon.* 304
Ariſtion & Lucinus Epp. MM. 308
Martyres Romani DCCCX *ex Mrll.* 308
Julius Ep. Rotus & alii SXVII. MM. Romæ *ex Mrll.* 309
Codratus, Acacius, Stratonicus MM. Ptolemaide in Phœnicia 3. *ſec. ex Menæis* 309
Cajus Palatinus, Aſterius, Uranius, Siſinnius, Paulus, Philippus, Hereſilus, Baſilius, Tepieerus ſive Cipericus, Gregorius, Euticus, Victurus, Victorinus, Pecculus, Quirinus, Eutocus, Marius, Honoratus, Aſclepidianus; item Siſinnius, Felix, Lucius, Gajoſa, Fortunatus; item Lucius, Pelvianus, Ruſticus, Florianus, Donatus, Hilariaous; item Fortunatus, item Cajus, Julius, Pylieus, Antonius, Fronimus, Aſclepiades, Forſunio, Caſtrus, Fortius, & alii XVI. vel XIX. MM. *ex Mrll.* 310
Herait, Archelaus, Cyrillus, Photius, & alii CXL. aut CL. MM. *ex Mrll.* 311
Paulus Ep. Briaiæ 6. *ſec.* 312
Owinus Mon. Lichfeldiæ in Anglia 7. *ſec.* 312
Baſinus Aep. Trevir. 7. *ſec.* 313. Vita *A. Nizone Ab. ex Mſ.* 315
Apianus M. Papiæ & Comacli in Italia 8. *ſec.* Vita *ex Mſ.* 321. Sermo encomiaſticus *ex Mſ.* 324. & Poema 326
Adrianus Ep. S. Andreæ, Stolbrandus Ep. Glodianus, Cajus, & alii plurimi MM. in Maja, inſula Scotiæ 9. *ſec.* 326. *ex Breviario Aberdonenſi* 328
Petrus Ep. Polieaſtri & Ab. Cavæ in Italia 12. *ſec.* 328. Vita *A. Ab. Venuſino ex Mſ.* 330
Caſimirus Polniæ Regis filius, in Regem Hungariæ electus 13. *ſec.* 337. Vita *A. Zachariæ Ferrerio Ep. & Nuntio Apoſt.* 347. Miracula *A. Gregorio Suieycio* 351. Hymnus, *Omni die die Mariæ*, ei tamquam Auctori adſcriptus, qui verius ſit S. Bernardi 357

INTER PRÆTERMISSOS.

Rupertus Ab. Tuitienſis 12. *ſec.* clarus actis & ſcriptis, quæ collecta & typis edita habentur, non item æque certus cultus 299. *c*
Boſo Pr. Majoris Carthuſiæ Prior XVI. cujus narrantur miracula, ſed abſque ullo ejus ibi nunc noto cultu. *ib. c*

DIE V.

Conon M. Bidænæ in Iſauria *ex Menæis* 360
Eulogius M. in Palæſtina 361
Eulampius M. *ex Menæis* 361
Oliva V. M. Brixiæ *ex Mrl.* 361
Theophilus Ep. Cæſareæ in Palæſtina 2. *ſec.* 362
Conon Horiulanus M. in Pamphylia 3. *ſec. ex Menæis* 362
Victor, Adrianus, Pamphilus, Palatus, Martus, Saturninus, Juſtus, Lucoſa, item Saturninus, Martinus, Petrus, Chariarton, Marcius, & alii XXII. MM. Antiochiæ *ex Mrll.* 363
Adrianus M. Cæſareæ in Palæſtina *ex Euſebio* 4. *ſec.* 364
Adrianus, Evalut, Euſebius, Julianus, Octavius MM. *ex Mrll.* 365
Petrus, Euſebius, Palatinus, Ruſticus, Herebus, Mares, Palatinus, & alii IX. MM. in Africa *ex Mrll.* 365
Phocas M. Antiochiæ in Syria *ex Mrll.* 366
Mareus Monach. in Ægypto 4. *ſec. ex Sozomeno* 367
Gregorius Ep. Conſtantiæ in Cypro *ex Men.* 368
Euſebius Cremonen. Bethleemi in Palæſtina 5. *ſec.* Vita *A. Franc. Feraario* 369
Geraſimus Ab. in Palæſtina prope Jordanem 5. *ſec. ex Vita S. Euthymii* 386
Kieranus & Cartachus ejus Diſcipulus Epp. & Abb. Sagirien. in Hibernia 6. *ſec.* 389. Vita *ex Mſs.* 394. *App.* 901
Virgilius Aep. Arelaten. 7. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 400
Drauſius ſive Drauſcio Ep. Sueſſione 7. *ſec.* 404. Vita *ex Mſs.* 405. *App.* 902
Clemens Ab. Syracuſis in Sicilia *ex Cajetano* 412
Petrus a Caſtro-novo, Legatus Apoſtolicus, primus Inquiſitor fidei Ord. Ciſterc. M. in Gallia 13. *ſec.* 413
Rogerius Diſcip. S. Franciſci, Tuderti in Umbria 13. *ſec.* 417

INTER PRÆTERMISSOS.

Theophania Abb. Eſſendiæ Dioc. Colon. filia Erenfridi Com. Palatini ex Mechtilde, Ottonis III. Imp. ſorore (Parentum Acta ut Beatorum dantur XXI. Maii) 359. *e*
Tobias ex Vercellenſi Canonicorum Regg. conventu, Inſulæ Tremitanæ Doctor miſſus, cujus anno 1308. mortui, corpus adhuc incorruptum religioſe ſervari dicitur in Vita aliqua inda miſſa 359. *d*
Guilielmus a S. Lazaro Ep. Nivernen. mortuus an. 1221. recta ad XXI. Maii, quo obiit, dilatus; hic tamen notatus a Galeſinio (Interim nec ibi deeo actum eſt per oeſcio quam oblivionem, quem defectum ibi ſuppleodum hic moneo) 359. *f*

DIE VI.

Marcianus Ep. M. Dertonæ 2. *ſec.* 421. Inventio *ex Mſ.* 422
Victor, Victorinus, Claudianus ſeu Claudius, & hujus uxor Baſſa, Nicomediæ & Apameæ MM. *ex Mrll.* 423
Papias, Alexander, Diodorus, Claudianus, Cariſius, item Claudianus & Cariſius; item Claudianus, Mercurius, Jocundus, MM. Nicopoli *ex Mrll.* 423
Saturninus ſive Saturnus, Caſſius ſive Carrus, Victor, Papiæ, Nicephorus MM. Nicomediæ *ex Mrll.* 424
Filagonia, Victorinus, Lanulus ſive Nianulus, Silvanus, Permias, Plamſagonus, Petronius, Diodorus, Nigorus, Chariſtus, Donatus, Vibianus, MM. in Italia *ex Mrll.* 424
Euphroſynus Martyr *ex Menæis* 424
Quiriacus Presb. Traviris 4. *ſec.* 424
Baſilius Ep. Bononiæ in Italia 4. *ſec.* 426
Julianus, Medicus & Eubulus MM. & Areadius Cyprius, eorum Magiſter *ex Menæis* 426
Evagrius Conſ. Epiſc. Conſtantinopolitanus 4. *ſec. ex Socrate* 427
Claudianus Conſ. frater S. Vigilii Ep. M. Tridentini 5. *ſec.* 427
S. Victor Diac. Placentiæ in Ital. 5. *ſec.* 429
Seanius Ab. Patronus in Guicſezni Brit. Armor. 6. *ſec.* 429
Fridolinus Ab. Seckingæ in Germania 6. *ſec.* 430
Vita *A. Baltherо ejus Monacho ex Mſ.* 433
Kineburga & Kineſuitha, filiæ Regis Merciorum Pendæ, & earum conſanguinea Tibba ſive Tilba, Petroburgi in Anglia 7. *ſec.* 441
Baltherus Presb. Bilfridus Aurifaber, Anachoretæ in Scotia & Anglia 8. *ſec.* 448
Godegraodus ſeu Chrodegrandus Ep. Metis 8. *ſec.* 452
Helychius Thaumaturgus, in Galatia vel Bithynia. Vita *ex Mſ. Gr.* 456. 886
Theodorus Craterus Protoſpatharius, Conſtantinus Drungarius, Calliſtus Turmarcha, Actius & Meliſſenus Duces; Theophilus Patricius, Baſ-

Baſſoes, & alii Procerea agminum, Martyres in Amorio capti, & in Syria occiſi 9. *ſec.* 457. Acta *A. Evodii ſynchrona ex Mſs. Gr.* 460. & 887. Appendices duæ, *ex Theophane & Simeone Logotheta* 466
Corporeus ſeu Corpreus Ep. Cluan-mu-ooſiæ in Hibernia 9. *ſec. ex Mrtl. Hibernicis* 468
Cadroe Ab. Metis in Lotharingia 10. *ſec.* 469. Vita *A. coæva Romanne ſive Oufmanna* 474
Oldegarius Aep. Tarracon. & Ep. Barcinon. in Hiſpania 12. *ſec.* 481. Vita *ex publicis civitatis & Eccleſiæ monumentis* collecta 481
Solicitus Ord. Crucigerorum in Piceno *ex Ferrario* 498
Cyrillus Prior III. Ord. B. Mariæ de Monte Carmelo, in Terra-ſancta 13. *ſec.* 498. Vita *ex Paleonydoro* 500
Agnes de Bohemia V. Ord. S. Claræ, Pragæ 13. *ſec.* 502. Ipſius Claræ ad eam epiſtolæ 506. Vita *A. coæva ex Mſs.* 509. alia amplior *a Crugerio ex Mſs. Bohemicis* concinnata 513
Coleta V. Reformatrix Ord. S. Claræ, Gandavi in Flandria 15. *ſec.* 532. Vita *ex Ms. Gallico Petri a Vallibus Confeſſoris, Latine reddita a Stephano Julieo Doct. Sorbonico* 539 Miracula *ex publicis Actis* 589. Summarium virtutum & miraculorum *ex Ms. Gallico ſororis Petrinæ de Balma, ſociæ ejus coætaneæ* 601. Hiſtoria elevationis corporis *ex Ms. Gallico* 620. alia recentiora miracula *ex variis.* 623

INTER PRÆTERMISSOS.

Kunegunda vulgo Cuniſſa, a morte mariti, Comitis Andecenſis Frederici II. fundatrix ſecunda Dieſſenſis monaſterii & an. 1020. pie defuncta 420. *e*
Gradulfus Ab. Fontanellæ, cujus, etiam Sancti titulo honorati a nonnemine, Vita dari poſſet ex Chronico loci, ſi cultus probaretur *ib.*

DIE VII.

Jocundus, Saturninus, Artaxius, Quintus, 3. *ſec.* MM. in Africa *ex Mrtl.* 630
Perpetua, Felicitas, Saturus, Saturninus, Revocatus, Secundolus, Carthagine aut Tuburbi in Africa 3. *ſec.* 630. Acta ab ipſiſmet ſcripta *ex Ms.* 633. Sermo S. Auguſtini de eis *ex Ms.* 638
Servanus ſive Silvanus, Rogatus, Eroius ſive Croeus, Victorina ſive Victorinus *ex Mrtl.* 638
Leocus ſive Leucus, Taxes, Neſtor, Equinus, Italicus MM. Antiochiæ *ex Mrtl.* 639
Ephrem, Baſileus, Eugenius, Agathodorus, Elpidius, Ætherius, Capito, Epp. MM. in Taurica Cherſoneſo 4. *ſec.* 639. Acta *ex Menæis.* 643
Neſtor & Areadius Epp. Trimethunte in Cypro *ex Menæis* 643
Eubulus M. Cæſareæ in Palæſtina 4. *ſec. ex Euſebio* 644
Danda, Euoica ſive Leuouca vel Leununcula; Secundus ſive Succundus; Neſtor; item Secundus, Serrus aut Sergius, Occatus ſive Optatus, & alia Danda, in Thracia MM. *ex Mſs.* 644
Saurus ſive Satyrus, Silvanus, Rogatus ſive Rogata, Manilus ſive Marulus, & Cyprianus, MM. in Africa *ex Mrtl.* 645
Paulus ſimplex, Anachoreta in Thebaide 4. *ſec.* 645
Gaudioſus Ep. Briviæ 5. *ſec. ex Ferrario* 648
Equitius Ab. in Valeria Italiæ Provincia, 6. *ſec.* 649 Vita *ex S. Gregorio* 650
Eaſterwinus Ab. Wiren. in Anglia 7. *ſec.* Vita *ex Beda* 652
Volkerus M. Sigebergæ in Holſatia 12. *ſec.* 653
Thomas Aquinas, Doctor Angelicus, Ord. Præd. 655. Vita *A. Guilielmo de Thoco O. Pr. ex Mſs.* 657. Proceſſus Inquiſ. ſuper vita, Converſatione & Miraculis *ex Mſs.* 686. Miracula ex alia Vita *per Bernardum Guidonis*, ſcripta *ex Mſs.* 716 Miracula *A. eadem ex Ms.* 717. Hiſt. Translationis *ex Ms.* 725. Analecta 741

INTER PRÆTERMISSOS.

Ardo Smaragdus Mon. qui Vitam S. Benedicti Ab. Anianæ ſcripſit 629. *b*
Philippus O. Franc. crudeli martyrio affectus in Syria *ib. e*

DIE VIII.

Pontius Diac. Carthagine 3. *ſec.* 750
Philemon, Apollonius, Arianus, Theotychus, cum tribus ſociis, MM. Aotinoi in Ægypto 3. *ſec.* 751. Acta *ex Mſs. gr.* 752. & 895
Cyrillus Ep. Rogatus, Felix, Rogatus alius, Beroma ſive Beata, Herenia, Felicitas, Urbanus, Silvanus, Malus ſive Mamillus, Datianus, Jucundus MM. in Africa *ex Mrtl.* 757
Quintullus ſive Quirillus Ep. & Capitulinus MM. Nicomediæ, *ex Mrtl.* 758
Dion M. apud Græcos *ex Menæis* 758
Cleopatronia V. 4. *ſec.* Collectanea Vitæ 758
Provioua Ep. Comenſis in Italia Alpeſtri *ex variis* 5. *ſec.* 759
Senanus Ep. Ab. in Hibernia 6. *ſec.* 760. Vita *ex Mſs. Hibernicis* 769
Felix Ep. Anglorum Orient. 7. *ſec.* 779. Vita *ex Cuppraviæ* 781
Julianus Epiſc. Toleti in Hiſp. 7. *ſec.* 782. Vita *A. Felice Ep.* 785
Theophylactus, Metropolita Nicomediæ 9. *ſec.* 787
Paulus Conf. Ep. Pluſiados in Bithynia 9. *ſec.* 789
Dometius apud Græcos *ex Menæis* 789
Hunfridus Ep. Taruanen. in Belgio 9. *ſec.* 790
Litifredus vel Liutfredus Ep. Papiæ in Italia 9. *ſec.* 793
Veremundus Ab. Hyrachenſis in Navarra 11. *ſec.* 794. Vita *ex variis* 795
Duthacus Ep. Roſſenſia in Scotia 13. *ſec.* Vita *ex Breviario* 799
Stephanus Ab. Obazinæ, Ord. Ciſt. in Gallia 13. *ſec.* Vita *A. ejus Diſcipulo ex Ms.* 800. Appendix *ex Actis longioribus* 806
Joannes de Deo, ſuodator Ord. de Hoſpitalitate, Granatæ in Hiſp. 16. *ſec.* 809. Vita *ex Hiſp. Franciſci de Caſtro.* 814. alia *ex Hiſp. Antonii Govea Ep. Cyrenen.* 835. Appendix de Beatificatione & translatione 858

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes Ep. Salisburgi, Diſcipulus S. Bonifacii 749. *a*
Stephanus Ep. Tullenſis, etiam Sauflayn prætertus *ib.*

TOMUS II.

DIE IX.

Julianus, Sicus ſive Iſicus, Cyrillus, Felix, Philuppus, Cedeceſes, Ceodeus, Marianus, Rogatus, Conceſſus, Juvencula Mm. in Africa *ex Mrtl.* p. * 3
Avus & Avia, Pater & Mater, Filii duo *ex Menæis* * 3
Paeianus Ep. Barcinone in Hiſp. 4. *ſec. ex S. Hieronymo* * 4
Gregorius Ep. Nyſſenus in Cappadocia 4. *ſec.* * 4
Boſa Ep. Deirorum, Eboraci in Anglia 7. *ſec. ex Beda & aliis* * 10
Cyrillus & Methodius Epp. & Apoſtoli Slavorum Olomuſcii in Moravia. 9. *ſec.* * 12. Vita cum translatione S. Clementis *ex Mſs.* * 19. alia *ex Mſs.* * 32. Bohemorum converſio per Methodium, *ex Vita S. Ludmillæ* * 24

Vi-

Vitalis Siculus Ab. O.S.Baſilii Armenti & Rapollæ in Italia 10. *ſec.* Vita *A. fere coævo ex Mſs.* *26
Catharina V. Clariſſa Bononiæ in Italia 15. *ſec.* *34 Vita *ex Italico Ant. Flaminii* *35. alia *ex Italico Jac. Graſſetti S.J.* *44
Franciſca Romana, Fund. Oblatarum Turris-ſpeculorum Romæ 15. *ſec.* *88. Acta libris 3. *A.Jo. Mattiotti Confeſſario ex autographo Ms.* *92. Vita *ex Ital. Mor. Magd. Anguillariæ, Præſidis Oblatarum* *176. Relatio Auditorum Rotæ *212

INTER PRÆTERMISSOS.

B. Vindricus Ab. Tullenſis, de quo plura requiruntur *2. *d*
Reinhardus Ab. Reinhauſæ in Saxonia, miraculis clarus *ib. e*
Simon de Camerino O. S. Auguſt. fundator Congregationis dictæ a Monte Ortano *ib. f*

DIE X.

Cajus & Alexander MM. Apameæ in Phrygia 2. *ſec. ex Mrtl.* 4
Codratus, Dionyſius, Cyprianus, Anectus, Paulus, Creſcens, MM. Corinthi 3. *ſec.* Acta Latine verſa *ex Ms. Gr. Veneto* 5. alia *A. Nicephoro Gregora ex Ms.* 8. Acta Græca 696
Quadraginta MM. Sebaſteni in Armenia, Quirion, Candidus, Domnus, Meliton, Domitianus, Eunoicus, Siſinius, Heraclius, Alexander, Joannes, Claudius, Athanaſius, Valens, Helianus, Ecditius, Acacius, Vibianus, Helias, Theodulus, Cyrillus, Flavius, Severianus, Valerius, Chudion, Sacerdon, Priſcus, Eutychius, Eutyches, Smaragdus, Philoctimon, Aetius, Nicolaus *ſive* Nicallius, Lyſimachus, Thenphilus, Xantheas, Angias, Leontius, Hiſichius, Cajus, Gorgonius, *ſub Licinio* 12. Compendium martyrii *ex Armeno* 18. Acta *ex Mſs. Lotum* 19. alia *A. Evodio Ep. Cæſarien. Interpr. Jo. Diacono ex Ms.* 22. Oratio *S. Baſilii* 25
Petrus Ep. Sebaſtenus 4. *ſec.* 30
Meliton & Socii MM. Venetiis culti 30
Gorgonius Palatinus, & Firmus, ſive Firminus, MM. Nicææ in Bithynia *ex Mrtl.* 31
Agapa & Mariana ſive Marina VV. MM. Antiochiæ *ex Mrtl.* 31
Marcianus M. *ex Menæis* 32
Quadraginta duo MM. in Perſide *ex Mrtl.* 33
Palatinus, Firmianus, Ruſticus MM. Nicomediæ *ex Mrtl.* 33
Victor M. in Africa *ex S. Auguſtino* 33
Macarius Ep. Hieroſolymorum 4. *ſec.* 34
Keſſogus Ep. in Scotia 6. *ſec. ex Camerario* 35
Droctoveus Ab. ad S. Germani Pariſiis 6. *ſec.* 36 Vita *ex Ms.* 37
Anaſtaſia Patricia in Ægypto 6. *ſec.* 40. Vita *ex Menæis* 41
Attalas Ab. Bobii Ord. S. Columbani 7. *ſec.* 42. Vita *A. Jona Diſcip.* 43
Æmilianus Ab. Latiniaci in Gallia 7. *ſec.* 45
Himelinus Presb. Fonaci in Brabantia 8. *ſec.* 46 Vita *A. Jo. Gillemanno ex Ms.* 47
Andreas Ab. Congreg. Vallumbroſanæ in Hetruria 15. *ſec.* 48

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes Erem. Cellarum Vallis umbroſæ 3. *a.* 50. *d*
Richardus a S. Victore Can. Regularis Pariſiis an. 1173. defunctus 3 *a*
Joannes Ogilbeus Presb. S.J. in Scotia an. 1615. excarnificatus & ſuſpenſus, cujus memorabilis epiſtola hic datur 3. *e*

DIE XI.

Heraclius, Zoſimus, Alexander, Philomus Ep. *Tomus VI. Junii. Pars 2.*
Candidus, Valeriua, Quirillus, Petronius, Cajus, Marcianus, Yſicus, ſive Sicipus, Piperion, & alii XV. MM. Carthagine, aut eorum aliqui forſitan Alexandriæ *ex Mrtl.* 54
Conſtantinus Conf. Carthagine *ex Mrtl.* 55
Gorgonius M. Turonibus. Hiſtoria translationis *ex Mſs.* 56
Trophimus & Thalus MM. 3. *ſec. ex Menæis* 59
Martyres plurimi Antiochiæ *ex Euſebio* 60
Georgius Thaumaturgus apud Græcos 60
Vincentius Ab. Ramirus Prior & XII. Monachi Mm. Legione in Hiſpania 6. *ſec.* 60. Acta 62
Conſtantinus Rex, Monachus & Martyr in Scotia 6. *ſec.* 64
Sophronius Patr. Hieroſol. 7. *ſec. ex Variis* 65
Vigilius Ep. Autiſiodori 7. *ſec.* 72
Euthimius M. Ep. Sardium in Aſia 9. *ſec.* 73
Vindicianus Ep. Cameraci & Atrebati 8. *ſec.* 75. Vita *A. Franciſco Ab.* 76
Benedictus Ep. Mediolani 8. *ſec.* 84
Ænguſſius Ab. & Ep. in Hibernia 9. *ſec.* Vita *ex Colgono* 85
Eulogius Presb. M. Cordubæ 9. *ſec.* 88. Vita *A. Alvaro teſte oculato* 90
Firmianus vel Firminus aut Firmanus Ab. *ex Mrtl.* 97
Petrus Hiſpanus Eremita Babuci in Hernicis 98. Vita 99
Auria V. in Hiſpania 11. *ſec.* 100

INTER PRÆTERMISSOS.

Mamertus O. Ciſterc. Ab. frater S. Dominici, cujus oſſa inter Sanctorum Corpora ſub Altari condita ſervari dicuntur 53 *e*
Simon Rolandus de la Vela, id eſt Vigilia cognominatus, ob aſſiduas ad Marianam imaginem anno 1434. a ſe repertam vigilias; & 1438. honorabiliter proxime eamdem conditus, ædificato ibidem ob crebra quæ fiebant & fiunt miracula O. Prædicatorum cœnobio 53. *e*

DIE XII.

Mamilianua ſive Maximilianus M. Romæ *ex Mrtl.* 104
Egdon ſive Egdunius Presb. cum VII. Sociis Mm. Nicomediæ *ex Mrtl.* 105
Zonus Ep. Alexander Diac. Dunus, Neon Diac. Julius; item Orion Diac. Gajus; MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 105
Joannes & XLIV. in Africa; item Salvianus ſive Silvanus, Andus ſive Andinus & Minandus Mm. *ex Mrtl.* 105
Innocentius, Raſus, Julianus Mm. Romæ *ex Mrtl.* 106
Petrus Cubicularius Diocletiani, Migdonius Presb. item Migdonius, Euticius ſive Eunenus, Maxima ſive Maximus, Donata ſive Domna V. Ruginus, Mariua, Smaragdua, Hilarius, Evengelus ſive Vimgeloſinus, Quirinus, Mareaſus, Neſtrius, Eugenius, Dorotheus, Gorgonius, Matulus, MM. Nicomediæ 4. *ſec. ex Mrtl.* 106
Petronius Ep. Modeſtus, Domitianus, Euſtaſius Presbyteri, Carpus, Firmus ſive Confirmua, Paulus, Macedonius, Patricius, Felicion, Jovenianus, Hilarius, Conceſſus, & Baſiliſſa, in Aſia paſſi *ex Mrtl.* 108
Paulus Ep. Leonenſis apud Armoricos 6. *ſec.* 108 Vita *A. Mon. Floriac. ex Mſs.* 111
Gregorius Magnus Pont. Rom. & Doctor Eccleſiæ 7. *ſec.* 121. Vita *A. Symebrono ex Mſs.* 130 alia *A. Joanne Diac. ex Mſs.* 137. Miracula *in App.* 749

Petrus Diac. S. Gregorii 7. *ſec.* Romæ & in Dioec. Vercellenſi 211
Morus ſive Muranus Ab. Eathemenſis in Hiberoia 7. *ſec.* 212
Theophanes Magni agri in Sigriana prope Cyzicum Hegumenus & Conf. 9. *ſec.* 213. Compendium Vitæ *ex Menæis* 216. Acta A. *Theodoro Studita ex ms. gr.* 218. alia *A. Metaph.* 224. Græca 700
Elphegus cognomento Calvus Ep. Wintoniæ in Anglia 10. *ſec.* 229
Bernardus Ep. Calini in Campania felici 12. *ſec.* 231. Vita *ex Mſs.* 232
Fina V. in Etruria 13. *ſec.* Vita *A. Joan. a Gemignano O. Præd.* 236
Juſtina Recluſa Aretii in Etruria 14. *ſec.* 242. Vita *ex Mſs.* 243
Vener. Dionyſius Carthuſ. Doctor Ecſtaticus, Ruremundæ in Belgio 15. *ſec.* 245. Vita *A. Theodoreto Loetio Carth.* 247

INTER PRÆTERMISSOS.

Brianus Rex & Martyr in Hibernia in prælio cæſus a Danis 103. *c*
B. Gregorii Er. Montis Luci prope Spoletum; oſſa ibidem ſub altari condita leguntur, ut miraculis clari anno 1473. *ib. f*

DIE XIII.

Sabinus ſive Abibus M. in Ægypto 3. *ſec. ex Menæis* 258
Urpaſianus M. Nicomediæ 3. *ſec. ex Mrtl.* 259
Macedonius Presb. Patricia & Modeſta; item Cyrion ſeu Cion Presb. Saturninus, Januarius, Salvius, ſive Silvius, Petronius, Modeſtinus, Zoſimus, Euſtaſius Presb. Baſilla, Eppepodus Diac. & alii duo MM. Nicomediæ *ex Mrtl.* 260
Carpiſtus, Calata, Domitianus Presb. Hyromeus, Lucetella, Zeddonus Presb. Patricia, Patrifrygia, Baſiliſſa, Claonus, Minervinus, ad lacum Gerati MM. *ex Mrtl.* 261
Theuſeta, Harrus filius, Theodora, Nymphodora, Marcus, Arabia. Item Julius Ep. Alexander, Pion aut Picius, Mario, & alii duo. Item Dion. Trabia, Quarius, Miſetheus, Nymphadoha, Ariaba, Pœmis, Parta. Victuria, Victurinus; Nicæa, aut forſan aliqui alibi, MM. *ex Mrtl.* 261
Alexander & Dionyſius MM. Theſſalonicæ *ex Mrtl.* 262
Euſtaſia, Domitianus, Macedonius, Patricia, Lucas, Duonius, Domitianus alius, Schalleria, Pacta, Pionius, Phronimus, Callidus, Dionius, Severinus, Petronius puer, Salvianus. Julianus, Felix, Hilarius, Conceſſus, Martialis, MM. Nicomediæ *ex Mrtl.* 262
Chriſtina ex Perſide M. *ex Menæis* 262
Maximus, Martialis, Silvanus, Baſileus; item Conſtantinus, & Fortunatus, Sasurninus, Abundantius, Grationſus, Ignatius, Heremita, Romanus, Proſper, Victor, Primus, Laurentia V. Aſelus, Hippolytus, Specioſa V. Aurelius, Fortunio, Juſtus, Euſtachius, Felicitas, Septimius, Marianus, Bebion, Romana V. Martyres, collecti in Archimonaſterio S. Antonii in Gallia 262
Edictius M. Calari in Sardinia *ex Actis S. Ephyſii* 264
Eupraxia ſive Euphtaſia V. in Thebaide 5. *ſec.* 264. Vita *ex Mſs.* 265. Græca 727
Pientius Ep. Pictavis in Gallia 6. *ſec.* 275
Leander Ep. Hiſpali 6. *ſec.* 275
Mochæmocus ſeu Pulcherius Ab. Liatmor. in Hibernia 7. *ſec.* 280. Vita *A. coævo ex Mſs.* 281
Geraldus Ab. & Ep. Mageon. in Hibern. 8. *ſec.* 288
Nicephorus Patriarcha CP. 9. *ſec.* 293. Vita *A. Ignatio Diſcip.* 291. Græca 704. Oratio de ejus exilio & translatione Reliquiarum *A. Theophane Presb.* 318
Anſovinus Epiſ. Camerini in Italia 9. *ſec.* 321. Vita *A. Egino Mon. coævo* 322
Rudericus Presb. & Salamon MM. Cordubæ 9. *ſec.* Paſſio *ex S. Eulogio* 328
Heldradus Ab. Novalitii in Italia 9. *ſec.* 331. Acta *ex Mſs.* 333
Kennocha V. in Scotia 11. *ſec.* 338
Ericus ſive Henricus Peregrinus Peruſii 13. *ſec.* 338

INTER PRÆTERMISSOS.

Damianus 8. *ſec.* Ravennæ Ep. 257. *c*
Beatrix Ord. Præmonſtr. ad Moſellam 258. *a*
Sancia Regina, Sancii I. Luſitaniæ Regis filia, Ciſtercienſium & Francicanorum ibi fundatrix an. 1290. miraculis clara *ib. b*
Angelus Piſanus O. Min. Oxonii, oſſibus oleo innatantibus repertis venerabilis *ib.*
Bartholomæus Agricola ejuſdem O. Neapoli ſepulcrum ibi habet multis votivis tabellis ornatum. *ib.*

DIE XIV.

Quadraginta ſeptem Martyres Romæ paſſi ſub Nerone. Commentarius hiſtoricus 343
Alexander M. Pydnæ in Macedonia ſub Maximiano. Acta *ex Mſs.* 344
Euphroſius, Phrunimus, Fortunio, Donatus, Mm. Carthagine *ex Mrtl.* 345
Feliciſſimus, Dativus, Frontina & Jocundus, Mm. Nicomediæ *ex Mrtl.* 346
Piona, Alexander, Petrus, Mammerus, Nabor, Fronto, ſeu Prompto, Comis, & Maria 346
Enphraſius, Alexander, Frunimus, Baſilius MM. Theſſalonicæ *ex Mrtl.* 346
Pioo M. Antiochiæ *ex Mrtl.* 347
Romanus, Albertus, Domitius MM. Romani, Antverpiæ 347
Innocentius Ep. Veronæ *ex variis* 348
Monachi duo, & Diaconus Marſicanus Mm. in Valeria Prov. 6. *ſec. ex S. Gregorio* 348
Leobinus ſeu Leubinus Ep. Carnuti in Gallia 6. *ſec.* 349. Acta *ex Mſs.* 350
Euſchemon Conf. Ep. Lampſaci in Helleſponto 8. *ſec. ex Menæis* 355
Euſtathius ſeu Eutychius & ſocii MM. Carris in Meſopotamia 8. *ſec.* 355
Mathildis Regina, conjux Henrici Aucupis Regis Germ. 10. *ſec.* 356. Vita juſſu Henrici Imp. ſcripta *ex Mſs.* 358
Arnaldus Ab. Pataviі 13. *ſec.* (*idem qui relatus* 10. *Febr.*) 370

INTER PRÆTERMISSOS.

Alfridus R. Northumbriæ an monachus 341. *f*
Mathildis filia Henrici Aucupis, Soror Brunonis Aep. Colon. 342. *b*
Joannes Ab. Caſinenſis, de quo multa miranda legi dicuntur 342. *e*

DIE XV.

Ariſtobulus Apoſt. Ep. in Britannia 1. *ſec.* 374
Longinus miles & Longinus Centurio, eum duobus Sociis MM. in Cappadocia 1. *ſec.* 376. Acta *A. Heſychio Presb.* 386. Græca *ex Mſs.* 736. Inventio Capitis 389. Gr. *ex Mſs.* 738
Menignus Fullo, M. Parii in Helleſponto 3. *ſec. ex Menæis* 390
Lucius Ep. Fauſta, Silvius, Ingenuus, ſive Ingenua, & Januarius, MM. Nicomediæ *ex Mrtl.* 391
Paulus, Salvator ſive Solutor, Alexander, Theophilus, Theodolus, Octavius, Petronius, Manilius, MM. Carthagine *ex Mrtl.* 392
Nicander M. in Ægypto 4. *ſec. ex Mrtl.* 392

Con-

Conſtantius & Felicianus MM. Roma Antverpiam perlati 393
Matrona V. M. Barcinone in Hiſp. 394
Matrona M. Theſſalonicæ in Macedonia *ex Menæis* 396
Matrona V. Regia Luſitana, juxta Capuam in Italia 398
Magorianus Conf. Frater S. Vigilii Ep. Trident. 5. *ſec.* 403
Speciosus Mon. Tarracinæ in Italia 6. *ſec. ex S. Gregorio* 404
Tranquillus Ab. S. Benigni Divione in Burgundia 6. *ſec.* 404
Probus Ep. Reatinus in Italia 6. *ſec.* 405
Zacharias Pont. Rom. 8. *ſec.* Vita *ex Anaſtaſio Biblioth.* 407
Valerius Aep. Ravennæ 9. *ſec. ex Hier. de Fabris* 411
Leocritia V. M. Cordubæ 9. *ſec. ex S. Eulogio* 411
Siſebutus Ab. Caradiguæ in Hiſp. 11. *ſec.* 412
Monaldus, Franciſcus, Antonius MM. Ord. Min. in Armenia 13. *ſec. ex Waddingo* 412

INTER PRÆTERMISSOS.

Petrus Ep. Vercellis juſſu Regis Arduini interfectus 373. *b*
Adelbertus Ab. a S. Bernardo miſſus in Luſitaniam, ubi miraculis claruit 373. *b*
Milo Ord. Præm. Ab. Autiſſiodori an. 1203. multis illuſtratus miraculis 373. *c*
Walterus Ab. Viconii in Hannonia ſeculo 13. cæleſti luce honoratus 373. *c*

DIE XVI.

Hilarius Ep. Tatianus Diac. Felix, Largus, & Dionyſius MM. Aquilejæ in Italia 7. *ſec.* Acta *ex mss.* 418
Caſtorius ſeu Caſtor, Dionyſius, Nonnus, Serenus, Quiriacus, Miliſa, Eugenia ſive Eugenius, Julianus, Aſclepiodorus, Pion, MM. Nicomediæ *ex Mrtl.* 420
Cyriaca, Pampianus ſeu Pamphilianus, Caſſionus, Florentius, Jovianus MM. in Græcia 420
Julianus Anazarbenus, Ægeæ paſſus, Antiochiæ ſepultus 421. Acta *A. Joan. Chryſoſt.* 422
Martyres decem in Phœnicia *ex Menæis* 424
Romanus Diac. M. Cæſareæ in Palæſtina *ex Menæis* 424
Papas M. Larandæ in Lycaonia *ſub Maximiano.* Acta *ex Hymno Græco* 425. & 740
Euphraſia M. *ex Menæis* 426
Agapitus Ep. Ravennæ 4. *ſec.* 426
Columba V. & M. in Anglia 427
Valentinus Epiſ. Tarracinæ, & Damianus ejus Diac. in Teatina Aprutii diœceſi 4. *ſec.* Acta prioris *ex ms. Leſlienario.* 427
Animas Thaumat. Anach. in Euphratenſi ditione *ex Menæis* 431
Joannes Aſceta in Rufinianis *ex Menæis* 433
Abramius Erem. & Maria ejus neptis, in Helleſponto 6. *ſec.* 433. Acta *A. Epheſem coævo ex Mſ. Gr.* 436. & 741
Colloquillus Rea apud Senones in Gallia 444
Finianus Ab. Surden in Hibernia 6. *ſec.* 444. Acta *ex Mſ.* 445
Iſicbius Ep. Viennæ in Gallia 5. *ſec.* 447
Bonifacius Kiritinus Ep. in Scotia 7. *ſec.* 449
Euſebia V. Abb. Hammaticæ, Marchianis in Gallo-Flandria 7. *ſec.* 450. Vita *ex Mſs.* 451. Rythmus 455. Miracula 457
Gregorius Ep. Armenus, Pictaverſi in Gallia 11. *ſec.* 461. Vita *A. pene coævo ex Mſ.* 462
Heriberius Aep. Colonien. 11. *ſec.* 463. Vita *A. Lamberto Tungrenſi* 467. alia *A. Ruperto Abbate Tuitienſi ex Mſs.* 475
Joannes Ep. M. Vicentiæ in Subalpinis 12. *ſec.* 490. Vita *ex Italico Franc. Barbarani* 491. Inquiſitio pro Canonizatione 753
Benedicta Ab. Aſſiſii in Umbria 498
Torellus, Solitarius Puppili in Etruria 13. *ſec.* 499
Acta *ex Mſ.* 500
Heribertus Eremita in Comitatu Namurc. 505

INTER PRÆTERMISSOS.

Wolferius Ep. Viennæ Galliæ, Eccleſiæ ſuæ deſolatæ reſtaurator 8. *ſec.* 416. *b*
Joannes de Nivella Doctor Theologus, Decanus Leodii, Namurci defunctus *ib. c*
Pirona ſeu Petronilla Hergods, recluſa Mechliniæ, ut Tertiaria Min. cujus prolixam Vitam a Notario publico ſubſcriptam habemus, obiit 1477. *ib. f* & 417. *a*
Beatrix de Ruſconibus Comitiſſa Mediolani, cum ſepulcro pretioſo translata 1551 417. *b*

DIE XVII.

Joſeph ab Arimathea Hieroſolymis 1. *ſec.* 507
Dionyſius, Januarius, Nonna, Cyriaca, Victorina ſeu Victoriola, & Maria MM. Nicomediæ *ex Mrtl.* 511
Alexander Ep. Theodolus Diac. Nicander, Theodorus, Artemius, Siſianus, Pollio, Creſceotianus MM. Romæ *ex Mrtl.* 512
Martyres Alexandrini in templo Serapidis 4. *ſec. ex Euſebio* 513
Ambroſius Diac. Alexandriæ in Ægypto 5. *ſec. ex S. Hieronymo* 513
Agricola Ep. Cabilone in Gallia 6. *ſec.* 514. Invectio ipſius, & SS. Lupi, Silveſtri ac Deſiderati *ex Mſ.* 515
Patricius Ep. Apoſtolus & Primas Hiberniæ, 5. *ſec.* 517. Ejus Confeſſio *ex ms.* 553. Vita *A. Jocelino Mon.* 540. Appendix 580
Gertrudis V. Abb. Nivellis in Brabantia 7. *ſec.* 592. Vita *A. coævo ex ms.* 594. App. Miraculorum 599
Gertrudis V. in Franconia, quæ? 601
Viventia V. Coloniæ Agrippinæ 604
Witburga V. Derhami & Elii in Anglia 8. *ſec.* 605. Translationes 606
Paulus M. in Cypro *ſub Iconomachis* 8. *ſec.* 609
Theoſterictus Conf. 8. *ſec.* 609
Julianus Urius Pataviі in Italia *ex Coveccio* 610
Thomaſellus Ord. Prædicat. Perufii in Umbria 13. *ſec. ex Jacobillo* 611

INTER PRÆTERMISSOS.

Neſſanus Presbyter Corcagiæ in Hibernia Patronus 506. *f*
Arnikius O. Præmonſt. 12. *ſec.* Everbodii miraculis clarus, cujus urnâ oſſa aliquando reperiantur *ib.*
Paula Malateſta vidua Franciſci Gonzagæ Ducis I. Mantuæ, in fundato a ſe Corporis Chriſti cœnobio depoſita 15. *ſec.* 507. *a*

DIE XVIII.

Alexander Hieroſolymorum Ep. M. Cæſareæ in Palæſtina 3. *ſec.* 614
Decem millia Martyrum Nicomediæ *ex Menæis* 617
Trophimus, Encarpion & alii Martyres Nicomediæ *ex Menæis* 617
Collegus & Collotus Diaconi; Pamponius, Mineptus, Rogatus, Quartinus, Saturus, Marinus, Quintalius, Jemſolius, Martius; item Rogatus, Samphoranus, Aurelius ſive Aurelia, Capilledus, Dionyſius, Januarius, Victor, Convotus, Simplicius, & Socii VIII. MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 618
Maria, Aprilis, Servulus, & Socii XXIII. MM. Nicomediæ *ex Mrtl.* 619

Quintus, Rogatus, Ingenua, Quartilla, Rogata, Lucianus, Aurillius, Saturninus, Victor & Maurus MM. in Campania *ex Mrll.* 619
Curentus, Timotheus, Saldia, Felicianus, Jocundus MM. in Mauritania *ex Mrll.* 619
Candidus M. Rom. Cingoli in Piceno *ex Inſtrumentis Civitatis* 620
Narciſſus Ep. Gerundenſis, Apoſt. Auguſtanus, & Felix ejus Diaconus MM. 4. *ſec.* 621. Vita *ex Mſs.* 622. Epiſtola Ep. Gerunden. 623. Miracula *ex Hiſp. Domenecei* 624
Cyrillus Ep. Hieroſolymorum 4. *ſec.* 625. & 748
Tetricus Ep. Lingonen. in Gallia 6. *ſec.* 633
Braulio ſeu Braulius Ep. Cæſarauguſtæ in Hiſpania 7. *ſec.* 635
Eduardus Rex Angliæ M. 10. *ſec.* 638. Hiſt. Martyrii & Traoslationum 644
Anſelmus Ep. Lucenſis 11. *ſec.* 647. Vita *A. Domeſtico Pœnitentiario* 649
Bartholomæus ab Angliario Ord. Min. Obſervaotiom, Empoli in Hetruria 16. *ſec.* 663. Vita *ex Mſs.* 664. Translatio 666
Salvator de Horta Ord. Min. Obſerv. Calari in Sardinia 16. *ſec.* 667. Vita *A. Dmo Serpe*, *Commiſſario pro Canonizæ.* 668

INTER PRÆTERMISSOS.

Gordianus Caſioenſis, ſocius & ſcriptor Paſſionis S. Placidi 613.*b*
Chriſtianus Abbas I. Melliſoonis in Hibernia 12. *ſec.* Vita opratur 613.*e*
Herluca V. in Bavaria, cujus Vita differtur ad 18. Aprilis, quando mortua legitur 614.*b*

TOMUS III.

DIE XIX.

Joſeph, Sponſus Deiparæ Virginis 4
Theodorus Pr. M. Cæſareæ in Cappadocia *ex Mrll.* 25
Baſſus ſeu Baſſius, & alii xx. Lucellus, Fiſcianus, Pomeous, Joſſerus ſeu Joſippus, Apollonius, Ammonus, Saturnìnus, Baſilia & alii VII. MM. in Africa *ex Mrll.* 26
Quintus, Quintillus ſeu Quintilla, Quartilla, Marcus & alii IX. MM. Surrenti in Ital. *ex Mrll.* 27
Theodorus & Leontius Epp. Cajus, Catulinus, Florentius, Voneſta MM. *ex Mrll.* 27
Pancharius M. Nicomediæ 4. *ſec. ex Menæis* 29
Joannes Ab. Paranan. prope Spoletum 6. *ſec.* 30. Vita *ex Mſs.* 31
Lactinus Ab. in Hibernia 7. *ſec.* Vitæ initium *ex Mſs.* deſideraotur cetera 31
Leontius Ep. Santonen. in Gallia 6. *ſec.* 33
Landoaldus Archipresb. Rom. Amantius Dize. Adrianus M. Juliaous, Vinciana & Adeltrudis VV. ſorores ejus 7. *ſec.* 34. Vita *A. Harigero ex Mſs.* 35. Tranſlatio Reliquiarum Wintershovio Gandavom 41. Elevatio *A. Mon. Gandav. coævo* 43
Alcmuodus M. Darbiæ & Salopiæ in Anglia 9. *ſec.* 46
Andreas de Galeraoia, Senis in Etruria 13. *ſec.* 49. Vita *A. coævo ex ms.* 52
Joannes Parmeo. Miniſter Gener. Ord. Min. 13. *ſec.* 57. Vita *ex Annal. Waddingi* 58
Sibillina Papienſis, Soror de Pœnitentia S. Dominici 14. *ſec.* 67. Vita *A Thoma de Bozolaſto ex Ms.* 68
Marcus S. Mariæ in Gallo O. Min Obſerv. Vicentiç in Italia 15. *ſec.* 71. Acta rhythmica *A. Coævo* 73

INTER PRÆTERMISSOS.

Manſuetus Ep. Britannorum, Concilio 1. Turon. anno 461. ſubſcriptus 2.*f*
Rixa ſive Richeza Poloniæ Regina ex Palatiois Rheni, Monaſterii Brawleriani conditoribus, Coloniæ in S. Mariæ ad gradus a S. Annone Archiep. ſepulta 3.*b*

DIE XX.

Joachim Pater B. Virginis Mariæ 77
Photina, Joſephus & Victor filii, Sebaſtianus Dox, Anatolius, Photius ſeu Photoo, Photis, Paraſceve, Cyriata ſorores Photinæ, MM. *ſub Nerone* 80
Archippus Commilito S. Pauli Apoſt. 1. *ſec. ex Mrll.* 82
Joſephus & Lucas MM. Antiochiæ *ex Mrll.* 82
Paulus, Cyrillus, Eugenius, Serapion, Tigrinus, Claudius, Exuperius, Victoricus, Valentinus, & Domnus, MM. in Syria *ex Mrll.* 83
Alexandra, Claudia, Euphraſia, Matrona, Juliana, Euphemia, & Theodoſia, Amiſi ad Pontum Euxinum. Item Derphuta & ſoror ejus, Martyres omnes *ſub Maximiano* 83
Rhodianus M. apud Græcos *ex Menæis* 84
Aquila Præſes M. apud Græcos *ex Menæis* 84
Lollioo M. apud Græcos *ex Menæis* 84
Gratus Diac. & Marcellus Subdiac. Forolivii in Italia 4. *ſec.* 85
Umbricius Ep. Metenſis 5. *ſec.* 86
Martinus Dumienſis Aep. Bracaræ 6. *ſec.* 86
Thomas Patr. Conſtantinopol. 7. *ſec.* 91
Cuthbertus Ep. Lindisfaroæ in Anglia 7. *ſec.* 93 Vita I. *A. Beda* 97. II. Carmine ſcripta, *omittitur.* III. *A. Mon. Lindisfarneaſi coævo* 117. Tranſlatio varia, deinde Duoelmum 124. Ejus narratio *ex Mſs. & Turgoto* 127. Item alia novam Tumbam anno 1054. facta 137. ejuſque biſtorica deſcriptio *ex Mſs.* 138
Herebertus Pr. Anach. in Anglia 7. *ſec.* 142
Wlfrannus Ep. Senonen. Fontanellæ & Albavillæ in Gallia 8 *ſec.* 143. Vita *A. Jona Fontanell.* 145 Inventio cum Miraculis 148. Traoslatio Fontanella Abbavillam 161. Miraeula 163
Nicetas Conſ. Ep. Apollooiadis, *ſub Iconomachis* 165
Joannes, Sergius, Patricius, Coſmas, Anaſtaſius, Theoctiſtus, & alii XIV. in Laura S. Sabæ Martyres 8. *ſec.* 166 Acta *A. Stephano Sabaïta ex Mſs.* 167. Græca *in fine tomi* * 2.
Ambroſius Sanſedonius Ord. Prædic. Senis. 13. *ſec.* 189. Vita *AA. FF. Recuperato, Aldobrandino & Oldrado*, ſcripta juſſu Honorii IV. 182. Miracula, inſtrumentis publicis XXVIII. ſignata 201. Summarium virtutum & Miraculorum *A. Fr. Recuperato ex Ms.* 210. Gloria poſtbuma *ex Julio Ep. Groſſetano* collecta 245
Mauritius Hungarus Ord. Præd. Javarini 14. *ſec.* 251. Vita *ex Mſs.* 252

INTER PRÆTERMISSOS.

Eberhardus ex Comite Montenſi ſubulcus Morimundenſis cœnobii, deinde fundator Altenbergenſis ao. 1152. mortuus 76.*d*

DIE XXI.

Beryllus Epiſ. Catanæ in Sicilia 1. *ſec. ex Menæis* 257
Philemon & Domninus Romaoi, Martyres in Italia *ex Menæis* 258
Serapion Mon. Joſeph, Volutianus ſeu Voluſus, Philocalus, Gothinus ſeu Cotizus, Bion, Nonnus ſeu Nominus, Lucius, Ammonius, Philocarpus ſeu Polycarpus & Amator MM. Alexandriæ *ex Mrll.* 259. An alius ab his Serapioo Conſ. Ep. Thmueos? 260
Martyres Alexandriæ *ſub Conſtantio Imp.* 4. *ſec.* paſſi, *ex S. Anaſtaſio* 261

For-

Fortunatus & Joannes, MM. in Africa *ex Mrtl.* 262
Juſtianus ſeu Juſtinianus Ep. Vercellen. 5. *ſec.* 262
Lupicinus Ab. Juren. in Burgundia 5. *ſec.* 262. Vita *A. Mon. coævo ex Ms.* 263
Endeus Ab. Aranien. in Hibernia 6. *ſec.* 267. Vita *ex Ms.* 269
Benedictus Ab. Ordinis ſui Fundator, Caſini in Italia 6. *ſec.* 274. Vita *A. S. Gregorio ex Mss.* 277. Hiſtorica Relatio de Corpore Caſini *A. Petro Diac. ex Ms.* 288. Translatio io Gallias Floriacum 299. Hiſtoria *A. Adelberto Floriac. ex Mss.* 302. Miracula *A. Adrevaldo Floriac. ex Mss.* 305 alia *A. Aimoino Floriac. ex Mss.* 316. alia *ex Hiſt. Andreæ Mon.* Metrice reddita *a Rodolfo Tortario Floriac. ex ms.* 334. alia ejuſdem proſa 336. Appendix de Corpore Sancti ſervato, & in novam capſam translato 354
Jacobus Junior Ep. Conſ. *ſub Iconomachis* 9. *ſec.* 357
Elias Ep. Sedunenſis apud Valeſios 360
Benedictus Presb. Lucæ in Etruria 13. *ſec.* 360
Sanctuccia Abbatiſſa Propagatrix Congregationis B. Sperandei, ſub Regula S. Benedicti 14. *ſec.* 362 Vita *ex Mss.* 363
Ugolious Ord. Erem. S. Auguſtini, Cortonæ in Etruria 15. *ſec.* 365

INTER PRÆTERMISSOS.

Clementia Adolphi Hohenberg. Comitis filia, Craffoni Spanheimenſi deſponſa, eo annuente ingreſſa monaſterium Horrei Treviris, hoc die an. 1176. defuncta 256. *e*
Angela Brixiana fundatrix Urſulinarum: obiit 1540. Vita habetur excuſa, ſed abſque ullius cultus indicio 257. *a*

DIE XXII.

Epaphroditus Diſcip. S. Pauli 1. *ſec.* 369
Paulus Conf. Ep. Narbonæ 371
Aphrodiſius Ep. Biterris 376
Callinica ſeu Callinicus & Baſiliſſa MM. in Galatia 3. *ſec.* 377
Saturninus & IX. Socii, Martyres in Africa *ex Mrtl.* 378
Decronus, Arion, Ammonus, & alii XXI. MM. Sebaſtæ *ex Mrtl.* 379
Alexis nus Diaconus *ex Mrtl,* 379
Baſilius Presb. M. Ancyræ in Galatia 4. *ſec. ex Menæis* 379. Acta *ex ms. gr.* 382
Lea vidua Romana 4. *ſec. ex S. Hieronyme* 383
Deogratias Ep. Carthaginen. 5. *ſec.* 384
Octaviauus, cum multis millibus MM. in Africa 5. *ſec.* 384
Herlindis & Reinula ſeu Renildis VV. Abbatiſſæ, Maſaci in Belgio 8. *ſec.* 385. Vita *ex mss.* 386
Benvenutus Ep. Auximi in Piceno 8. *ſec.* 393
Eelko Liaukama Ab. Lidlomen. in Friſia 14. *ſec.* Vita *A. Sibrando Leonis* 396
Vener. Nicolaus de Rupe, Anach. Sazulæ in Helvetia 15. *ſec.* Acta *A. Petro Hugone* 398

INTER PRÆTERMISSOS.

Hamundus Schireburnæ in Anglia Ep. an. 871. in pugna contra Danos occiſus 368. *e*
Margarita contracta, multæ patientiæ Virgo Magdeburgi; cujus habetur Vita a Confeſſario Dominicano, ipſa adhuc vivente, ſcripta 368. *e*
Thomas Comes Lancaſtriæ an. 1322. a patruele ſuo Edovardo II. captus & cæſus, cujus ſepulcrum, extructa deſuper eccleſia honoratum & peregrinationibus frequentari cœpium legimus, vitamq; habemus, ubi tres mortui ſuſcitati narrantur *ib.*
Cherubinus Meſſanenſis Ord. Min. Tauromenit mauſolæum honorificum habet, cultus nullus eſſe ſcitur 368. *f*

DIE XXIII.

Nicon Ep. & ſocii Monachi CXCIX. MM. juxta Tauromenium in Sicilia 3. *ſec.* 442. Acta *A. Charemeno condiſcipulo ex Ms. Græco* 444. *&* 518
Fidelis, Felix, & alii XX. MM. in Africa *ex Mrtl.* 449
Theodorus ſeu Theodulus Presb. M. Antiochiæ *ex Mss.* 449
Paulus, Julianus, Julius, Sabinus, MM. Cæſareæ *ex Mrtl.* 450
Proculus Conf. Ep. Veronæ 2. *ſec.* 450
Fengar, ſive Guignerius, cum Piala V. & Socii MM. in Britannia 5. *ſec.* 455. Acta *A. Anſelmo ex ms.* 456
Dometius ſeu Dometion M. in Phrygia *ex Menæis* 459
Pelagia, Aquila, Eparchius, Theodoſia MM. apud Græcos *ex Menæis* 460
Victorianus Proconſul Carthaginis, Duo Germani Aquisregienſes, & duo Frumentii, Carthagine & Tambajæ in Africa 5. *ſec. ex Mrtl.* 460
Liberatus Medicus, cum uxore, duobus filiis, & altero Puero, atque Creſcentio Presb. MM. in Africa 5. *ſec. ex Mrtl.* 461
Benedictus Mon. in Campania 6. *ſec. ex S. Gregorio* 462
Ædelwaldus Presb. Anachor. in Anglia 7. *ſec.* 463
Georgius Thaumaturgus CP. 11. *ſec. ex Menæis* 465
Ohio Salitarius, Ariani io Regno Neapol. 12. *ſec.* 466. *App.* 46. Vita *ex Officina propr.* 468
Petrus Eremita Auguſtinianus Eugubii 13. *vel* 14. *ſec.* 470

INTER PRÆTERMISSOS.

Mathildis Cumitiſſa optime merita de eccleſia Romana, quapropter ejus corpus ad Vaticanam baſilicam Urbanus VIII. transferendum curavit. Vitam Domnizo capellanus ejus ſcripſit; unde ſcitur mortua XXIV. Julii 439. *a*
Felix Mon. Caſſini, paſtoribus monaſterii præfectus, cujus interea mortui corpus propter miracula, ad illud frequentia, elevans Epiſcopus Teatinus, ſub altari collocavit, teſte Petro Diac. Caſin. 439. *d*

DIE XXIV.

Artemon Ep. Seleuciæ in Piſidia 1. *ſec. ex Menæis* 474
Latinus Ep. Brixiæ 2. *ſec.* Vita *ex Ital. Martineagi* 475
Marcus & Timotheus MM. Romæ 2. *ſec.* 477
Seleucus io Syria *ex Mrtl.* 478
Timolaus, Dionyſius, Pauſides ſeu Publius, Romulus, Alexandri duo, Agapius, Dionyſius alter, Cæſareæ io Palæſtina MM. 4. *ſec. ex Euſebio* 478
Rogatus, Catula, Aurus ſive Urus, Victorinus, Saturnini duo, Salitur ſive Saluaris, Aprilis, Jolephus, Colondola, MM. in Africa *ex Mrtl.* 479
Secundolus ſive Secundus, Verulus, Felix, Saturninus, Sorectes, Abatas, & alii XIII. in Mauritania *ex Mrtl.* 480
Agapius in Phrygia *ex Mrtl.* 480
Martyres XXXV. Cæſareæ in Palæſtina 4. *ſec. ex Menæis* 481
Pigmenius Presb. M. Romæ 4. *ſec. ex Mrtl.* 481
Zacharias Recluſus apud Græcos *ex Menæis* 482
Martinus Thebæus apud Græcos *ex Menæis* 482
Domangartus Ep in Hibernia 6. *ſec.* 483
Hildelita V. Abb. Birkengen. in Anglia 8. *ſec.* cum commemoratione Sanctimonialium, poſtea a Danis occiſarum 484
Severus Ep. Catanæ in Sicilia 8. *ſec.* 487

Bernulfus Ep.M.Actæ, Patroous Monis regalis 9. *ſec.* 487. Acta *A Malabayla* 488
Aldemarius Presb. Mon. Caſinenſis, Buceiani in Aprutio 12. *ſec.* Vita *A. Petro Diac. ex Mſs.* 489
Berta Abb. Congr. Vallumbroſanæ 1a. *ſec.* 492
Simon puer, Tridenti a Judæis occiſus 15. *ſec.* 494
Acta *A. Je. Tiberino medico ex Mss.* 495
Joannettus puer, Coloniæ a Judæis necatus *A. Æg. Geleme* 502
Catharina Suecica, filia S. Birgittæ; io monaſterio Vaſtenenſi, 14. *ſec.* 503. Vita *A. Ulphone coævo* 505. Miracula *a Commiſſariis excepta Holoniæ* 519. Translatio feſti in XXV. Julii 47

INTER PRÆTERMISSOS.

Ambroſius a Pepulo O.Min. aſſeritur Ocram inter & Foſſam in regno Neapolitano miraculis in vita atque poſt mortem claruiſſe 473.*c*
Pacifica, S. Claræ conſanguinea, prima Hiſpelli Abbatiſſa, ex veteri S. Damiani cœnobio Aſſiſium translata cum aliis, biennio poſt mortem an. 1258. obitam 473.*d*

DIE XXV.

Memoria Annuntiationis B.M.V. & Incarnationis Filii Dei 534
Memoria Jeſu Chriſti Crucifixi, ejuſque figuræ, hac die relata *ex Mrll.* 540
Latro cum Chriſto Crucifixus *ex Mrll.* 543
Cyrinus ſeu Quirinus M. Romæ 3. *ſec.* 543. Acta & translatio Corporis Tegernaeam in Bavaria *A. Monache loci* 545. Miracula ibi patrata & deſcripta 548
Dula Ancilla M. Nicomediæ *ex Mrll.* 554
Victorinus, Alexander, Euphrata, Caſtula, Nicoſtratus, Lucella, & alii ecce. MM. Nicææ *ex Mrl.* 554
Irenæus Ep.M. Sirmii in Pannonia *ſub Dioclet.* 555
Acta *ex Mss.* 556
Pelagius Ep. Laodiceæ in Syria 4. *ſec.* 557
Humbertus Fund. Maricolen. in Hanoonia 7. *ſec.* 559. Vita *A. Mon. Maricol. ex Mss.* 561
Barontus & Deſiderius, Eremitæ Piſtorii io Hetruria 8. *ſec.* 567. Vita *ex Ms.* 569
Hermelandus Ab.Aniren. in Gallia 8. *ſec.* 574. Vita *ex Mss.* 576
Eynardus Erem. Altenæ in Weſtphalia 587
Alſwoldus Ep.Schireburnæ io Anglia 11. *ſec.* 587
Wilhelmus puer MM. Norwici in Anglia 12. *ſec.* 588. Acta *ex Capgravio* 590
Richardus puer M. Pariſiis 12. *ſec.* 591. Paſſio *A. Gaguino* 593
Tomaſſus O.Camald. Erem. apud Collem Staccia-rum io Umbria 14. *ſec.* Vita *ex Ital. Razzo* 595

INTER PRÆTERMISSOS.

Bernardina Antonii Abb. Clariſſarum Fulginii, a pie mortua an. 1532. nea Jacobillo quidem Beata ouncupatur 533.*b*

DIE XXVI.

Gabrielis Archangeli feſtum & cultus 607
Pueri Leontini VII. MM. in Sicilia *ſub Decio*, *ex Cajetano* 611
Caſtulus M. Romæ 3. *ſec.* Acta *ex Mss.* 612
Petrus, Marcianus, Caſſianus, Jovinus, Thecla ſeu Theodola MM. quorum aliqui Epiſcopi habiti *ex Mrll.* 615
Mocianus Presb. Maxima ejus conjux, & alii XL. MM. Sirmii io Pannonia *ex Mrll.* 616
Victor, Saturninus, Solutor, cum Sociis XII. MM. in Africa *ex Mrll.* 617
Theodorus Ep. Irenæus Diac. Serapion. & Ammonius Lectores, in Pentapoli Libyæ *ex Mrll.* 617
Quadratus Ep. Theodoſius, Emmaouel, Sabinus, & alii XL. MM. in Oriente *ex Menæis* 618
Bathuſes & Vereas Presbb. Filii duo & duæ Filiæ, Arpylas, Abebas, Conſtans, Hagnas, Rhyas, Egathrax, Heſcous, Zylas, Sigetzas, Suerilas, Summlas, Thermas, Phlgas, viri: feminæ, Anna, Aſlas, Baris, Moico, Mamyea, Virco & Animais MM. Gothi 4. *ſec. ex Menæis* 619
Entychius Subdiac. M. Alexandriæ in Ægypto 4. *ſec. ex S. Athanaſio* 620
Felix Aep. Travireo. 4. *ſec.* 621. Vita *ex Mss.* 622
Sicarius Ep. Lugduoi Galliæ 5. *ſec.* 625
Mochellocus ſive Kellenus, Kellociæ io Hibernia 7. *ſec.* 626
Ludgerus, Saxonum Apoſt. Ep. Mimigardefordeoſis, *vulgo Monaſterienſis*, io Weſtphalia 9. *ſec.* 626 Vita *A. Altfrido Ep. ex Mss.* 642. Miracula *ex Mss.* 647
Stephaous, Triglienſis Hegumenus & Conf. & Stephaous Xyliniſes, apud Græcos 9. *ſec. ex Menæis* 663
Baſilius Junior, Anſch. CP. 10. *ſec.* 667. Vita *A. Gregorio Diſcip. ex Mſs. Gr.* 668. & 24
Felicitas, Deo devota Patavii 10. *ſec.* 682
Pontius Ab.S.Andreæ prope Avenionem 11. *ſec.* Vita *A. Coævo & Diſcip. ex Mſs.* 683. alia *ex Menardo.* Deſideratur amplior & integra 684

INTER PRÆTERMISSOS

Bertilo Ab. Divione, inter Sanctorum ſepulcra tumulatus in S. Benigni, crebras febricitantibus ſanitates ad tumbam præſtare dicitur in illius monaſterii Chronico 606.*d*
Januaria V. Eugubii, cujus hactenus incorruptum corpus prodigiis oonnullis clarum eſſe, aſſerit Thomas Boſius *ib. f*

DIE XXVII.

Jeſu Chriſti reſurgentis Memoria *ex Mrll.* 687
Philetus, Lydia, Macedo, Theopræpius, Cronides, Amphilochius MM. in Illyrico *ſub Adriano ex Menæis* 687
Romulus, Acutus, Pinnarius, Marulus, Succeſſus, Miſia, Matutina, Donatus, Succeſſa, Alexander, Solutor, Saturninus MM. in Africa *ex Mrll.* 688
Auguſta V. M. Serravalle io ditione Venetæ *ex Mrll.* 689. Acta *A. Minutæ de Minutis* 690
Alexander M. in Pannonia *ex Mrll.* 690
Marius M. Romanus Antverpiæ 691
Zanitas, Lazarus, Marothas, Nerzes, Elias, Mares, Abibus, Sembeethes, & Sabbas, Perſæ MM. 4. *ſec.* Acta *A. Eſaia, feſte oculato* 692
Joannes Erem. juxta Lycopolim io Ægypto 4. *ſec.* 692. Acta *ex Palladio* 693. & *Caſſiano* 698
Rudbertus ſeu Rupertus, Bojorum Apoſt. Salisburg. Ep. 7. *ſec.* 699. Vita *ex Mss.* 702. alia *ex Ms.* 704
Paulus Ep. Corinthi 9. *ſec.* 706
Cerycus ſive Cyricus, in Apro caſtello Thraciæ 707
Adalpretus Ep. Mart. Trideoti 12. *ſec. ex Pirrho Pinacio* 707

INTER PRÆTERMISSOS.

Gelaſius ex Ab. Derenſi a S. Malachia abdicante inſtitutus ſucceſſor in Primatu Ardmachano, poſt annos 38. laborioſi regiminis, Sanctus appellatur, ejuſque, a 1000 1174. mortui, Acta collegit Colganus 686. *b*
Euſtachius Mon. Ciſterc. in cujus ore poſt obitum apparuit AVE MARIA aureis ſcriptum litteris *ib.d*

DIE XXVIII.

Priſcus, Malchus, Alexander MM. Cæſareæ in Paleſtina 3. *ſec. ex Mrll.* 711
Rogatus, Alexander, Dorotheus, Audacta, Maria, Modeſtus, Dagolaphus MM. Cæſareæ *ex Mrll.* 712

Ca-

Caſtor ſeu Caſtorius, Dorotheus, Menelampus MM. Tarſi in Cilicia *ex Mrll.* 712
Martyres XIII. aut XVI. in Africa *ex Mrll.* 713
Heſychius Presb. Hieroſol. 5. *ſec. ex Menæis* 713
Sixtus III. Papa Romæ 5. *ſec.* 714
Spes Ab. apud Nurſiam in Italia *6. ſec.* Acta *S. Gregorio* 717
Guntramnus Rex Francorum, Cabillone in Burgundia *6. ſec.* 718. Acta *ex S. Gregorio Turon.* 721
Hilarion Junior Ab. Monaſterii Polecetes 731. Officium *A. Joſepho Hymnogr.* 732
Conon ſeu Cono O.S.Baſilii, Neſi in Sicilia 13. *ſec.* 733. Vita *A. Mon. Baſiliano.* Miracula *ex Cajetano* 734
Venerab. Vidua ac Virgo Maria de Mailliaco, Domina de Seilleyo-Guilielmi, Turonibus 15. *ſec.* 735. Vita *A. Confeſſario Martino de Boſco-Guelfers Ord. Min.* 737. Proceſſus de Virtutibus & Miraculis *ex Mſ.* 747

INTER PRÆTERMISSOS.

Eilbertus Comes, fundator monaſterii Walcidori an. 953. Fleruci mortuus & a S. Furannano Ab. ad ſuum translatus 710. *b*
Venturinus O. Prædic. Paſſagii cuntra Turcas prædicator, Smyrnæ obiit 1346. Vitam habemus, ubi etiam a miraculis laudatur. Optamus diſcere, quem ibi cultum a fidelibus habeat 710. *d*

DIE XXIX.

Euſtaſius Ep. Neapolit. 2. 3. *ſec. ex Officio* 768
Liminius M. Claromonte in Gallia 3. *ſec.* 769
Paſtor, Victorinus ſeu Victor, Saturninus, Dola, Juliana ſeu Julianus, & IV. Socii Nicomediæ *ex Mrll.* 769
Theodorus Presb. Pocntalis, Julianus, Achatia MM. Antiochiæ *ex Mrol.* 770
Jonas & Barachiſius, Monachi MM. in Perſide 4. *ſec.* 770. Acta *A. Eſaia Equite Regio, ex Græco* 771
Marcus Arethuſinrum Ep. & Cyrillus ejus Diaconus MM. *ſub Juliano* 774
Marcus Athenien. Erem. in Libya 4. *ſec.* 778. Acta *ex Mſ. Gr.* 779. & 40. ad '45
Armogaſtes Comes, Maſculinos Archinimus, Saturus Procurator regius MM. in Africa 4. *ſec.* Acta *ex Victore Vitenſi* 781
Gundleus, Regulus Cambriæ Auſtralis in Britannia 5. *ſec.* 783. Vita *ex Mſ.* 784
Euſtaſius Ab. Luxuvien. Ord. S. Columbani 7. *ſec.* Vita *ex Mſc.* 785
Euſtathius Ep. Cienſis Conf. in Bithynia *ſub Iconoclaſtis* 790
Bertholdus, Prior in Monte Carmelo 12. *ſec.* 791
Guilielmus Ep. Pictavis 12. *ſec.* 792
Ludolfus Ep. Raceburg M.O. Præmonſt. 13. *ſec.* 793

INTER PRÆTERMISSOS.

Stephanus Papa X. anno 1058. Florentiæ mortuus & honorifice tumulatus, *plurimis ſanctitatis miraculis* claruiſſe legitur apud Sigonium 767. *a*
Petrus de Honeſtis Ab. fundati a ſe apud Ravennam monaſterii Portuenſis, defunctus 1119. de quo pluribus actum ante Vitam B. Petri Damiani, ab eo non latia diſtincti, VII. Feb. 767. *b*
Martinus Papa IV. Peruſii mortuus 1285. & poſt annos aliquot repertus integer, etiam miraculis claruiſſe dicitur *ib. c*

DIE XXX.

Joad Propheta in Paleſtina *ſub Roboam Rege Hebræorum, ex Menologiis Græcorum* 797
Secundus M. Aſtæ in Italia 2. *ſec.* 797. Acta *ex Mſc.* 800 Manifeſtatio Reliquiarum *ex Mſs. & Ugbello* 804
Quirinus Tribunus M. Romanus Noveſii in Germania 2. *ſec.* 811
Regulus Ep. Silvanectis in Gallia 816. Vita *ex Mſ.* 818. alia *ex Mſs.* 820
Domninus, Philopolus, Achaicus, Palatinus, MM. Theſſalonicæ *ex Mrll.* 817.
Victor, Marcellinus, Satullus, Cruſes, Agathonia, Aquilina V. Saturninus, Eulalia V. Philippolus, Dativus MM. *ex Mrll.* 818
Paſtor, magna cum varietate *ex Mrll.* 820
Eubule Mater S. Pantaleonis Nicomediæ 3. *ſec. ex Menæis* 830
Martyres XXXVIII. in Cappadocia *ex Menæis* 830
Martyres Conſtantinopolitani, *ſub Macedonio hæreſiarcha* 4. *ſec.* 831
Joannes in Puteo Erem. in Armenia. Acta *ex Mſ. Gr.* 831. '42
Joannes Climacus, Abbas Montis-Sina 6. *ſec.* 834
Vita *A. Daniele Mon. coævo* 835
Zoſimus Ep. Syracuſæ 7. *ſec.* 837. Vita *A. coævo ex Mſ.* 839
Clinius Mun. Caſinen. apud Aquinum *ex Ferrario* 843
Patto Ep. Verdæ in Saxonia 9. *ſec* 844
Veronus, Lombecæ & Montibus Hannoniæ 9. *ſec.* 844. Hiſt. Inventionis, miraculorum & translationis *A. Oberto Ab. Gemblacen.* 845
Dodo de Haſcha Ord. Præmonſtr. in Friſia 13. *ſec.* 850. Vita *ex Mſ.* 851
Moricus Ord. Cruciferorum & Minorum in Italia 13. *ſec.* 852
Petrus Regalatus Ord. Min. Obſerv. Aquileriæ in Caſtella veteri 15. *ſec.* 853. Vita *ex Hiſp. Antonii Daza* 854. Relatio Auditorum Rotæ pro Canonizatione 867
Amedeus Sabaudiæ Dux, Vercellis in Pedemontio 15. *ſec.* Acta *ex Galliæ Guichenonii* 874. Virtutes & miracula *ex Ital. Franc. Maleti* 878
Appendix *ex Mſs.* 891

INTER PRÆTERMISSOS.

Raiualdus ex Monacho Amandino S. Bernardi ſectatur, in Clarauallelegitur multis cæleſtibus viſionibus honoratus 796. *b*
Noyola V. & M. in Pontinenſi apud Armoricos eccleſia, ubi ejus corpus habetur, culi dicitur a Sauſſayo *ib. c*

DIE XXXI.

Amos Propheta, Thecue in Palæſtina 899
Balbina V. Romæ 2. *ſec.* 900. an Martyr? 901
Acacius Ep. Confeſſor Melitenæ in Armenia 3. *ſec.* 903
Theopilus & Socii MM. item Athenæus, apud Græcos *ex Menæis* 905
Aneſus, Felix, Diodolus, Portus, Abda, Cornelia, & Valeria MM. in Africa *ex Mrll.* 905
Menander M. apud Græcos *ex Menæis* 906
Benjamin Diac. M. in Perſide 5. *ſec. ex Men.* 906
Renovatus Ep. Emeritæ in Hiſpania 7. *ſec.* 907. Vita *A. Paulo Diac.* 908
Mauricilius Aep. Mediolan. 7. *ſec. ex Variis* 910
Guido Ab. Pompoſiæ O. Benedict. Spiræ in Germania 11. *ſec.* Vita *A. Mon. coævo* 912
Daniel Venetiis apud Camaldulenſes 15. *ſec.* 918

INTER PRÆTERMISSOS.

Guido ex Eremita Fundator Præmonſtratenſium, Viconii in Hannonia mortuus 1147. Vitæ ibi late deducta habetur in ſacro Reliquiarum Viconienſium theſauro 898. *e*
Lauduinus in majori Carthuſia ſucceſſor S. Brunonis, ad quem dum evocatur, tendens in Calabriam, interceptus a ſchiſmaticis Ravennæ obiit carceralibus ærumnis confectus 898. *d*

MEN-

MENSIS APRILIS.

EDitis feliciter in lucem anno MDCLXVIII. tribus de Actis Sanctorum menſis Martii tomis ac deſiderium paſſim celeriorem operis profecutionem videndi excitantibus, Jacobo autem Meurſio, e cujos & paterna celebri Typographia tres primi Menſes eatenus prodierant, ob curas domeſticas infirmitateſque ſuas, ſibi potius vivere, quam aliena negotia tractare cupientes, inquirendus fuit Typographus alius pro imprimendo Aprili. Tergiverſabantur tunc Antverpienſes, & ſuſcipere noluerunt niſi pactis minus æquis. Inaudiit illud Amſtelodami vir primarius Joannes Bleau, ſponteque ſua ſuam operam ac Typographiam, quam parabat novam, obtulit tametſi Acatholicus, ut illam ſancto Operi dedicaret. Placuit Auctoribus aonditio, multa inde commoda ſperantibus ſibi, ſi pariter ita Superis placuiſſet. Cœptum igitur illic opus, conferente ſe eo ipſo Papebrochio, curam impreſſionis habituro: ſed primo Aprilia die vix impreſſo, nefcio quo caſu, nova Typographia ignem concepit, atque tota cum ſuo apparatu ac eatenus impreſſis foliis, & ampliſſima domo deflagravit. Hinc Sancti Antverpiam relati fuerunt, excitaruntque Michaelem Cnubbarum, geoeroſi animi virum, ut & ipſe rogarit ſua ſponte, opus ſuis prælis ſubmitti. Ita factum; brevi tempore totum Aprilem, tres tomos complexum, impreſſum dedit anno MDCLXXV.

Primo Aprilis tomo, poſt Dedicationem, Sanctiſſimo Domino Clementi X. Pontifici Maximo inſcriptam, præludunt ſummorum Pontificum Catalogi duo veruſtiſſimi, variis obſervatiooibus illuſtrati, aa debitæ tam antiquis monumeotis fidei reſtituti.

Secundo tomo, qui Ferdinando Furſtenbergio Epiſcopo Paterbonenſi & Coadjutori tunc Monaſterienſi inſcribitur, Propylæum præſtructum eſt antiquarium, viam tentans ad indagaodum veri falſique diſcrimen in prætenſis veterum diplomatum ac fuodationum piarum monumentis, aliiſque nonnullis; conatu quidem minime caſto, quo ad tria diplomata, quorum falſitatem præcipuæ ſuſceperam declarandam; impari tamen quoad rem univerſam diplomaticam ſucceſſu; ſicut poſt patuit ex plena ejuſdem argumeoti tractatione per talem occaſiooem ſuſcepta ab eruditiſſimo Mabilooio, cui etiam nunc palmam libenter cedo: quamquam & ipſi ad majorem operis illuſtratiooem ab aliis varia deiode objecta fuerint, non omnia probaotibus. Tomus tertius ſub Dedicatione & auſpiciis Ampliſſimi atque Reverendiſſimi Præſulis Macarii Simeomo, S. Michaelis Abbatiam Præmonſtratenſem Antverpiæ tunc obtinentis; ſtudiaque noſtra impenſe foventis; in Exegeſi præliminari iooovat ac ſtabilit Diatribam de tribus Dagobertis Francorum Regibus, quorum unus ad illa uſque tempora in obſcuro erat, olim ab Henſchenio ſeorſim editam, totique eruditæ Franciæ vehementer probatam, cupideque diſtractam.

DIE PRIMO.

Cteſiphon Ep. Vergii in Hiſpania 1. *fec. ex Mrll.* 4
Theodora M. Romæ 2. *fec.* 5
Venantius Ep. M. ex Dalmatia vel Iſtria Rumam translatus 6
Venantius M. Arimino civitate Italiæ, Fuldam in Germania antiquam abbatiam advectus. Hiſt. translationis *A. Reginfoſſe ſcripta* 7
Parthenus, Quintianus, Victor, Secundus MM. in Armenia *ex Mrll.* 9
Victor, Chionia, Agape, Herenæus, Caſtus Mm. Heracleæ *ex Mrll.* 9
Ingeniana, Saturnious, Parthenius, Dionyſius, Panterus, Alexander *ex Mrll.* 9
Victor & Stephanus MM. in Ægypto *ex Mrll.* 10
Theſidius M. Tuſcaniæ in Etruria *ex Ferrario* 10
Baſilides & Gerontius MM. *ex Menæis* 10
Meliton Epiſc. *ex Ferrario.* 10
Prudentius Ep. M. Atini 3. *fec. ex Ferrario* 12
Leucoeius Ep. Trecis 7. *fec. ex Mrll.* 12
Walaricus Ab. Leuconai in Picardia 7. *fec.* 14
Vita *A. Ragimberto Ab.* 16
Dodulius Ep. Vicenæ in Gallia 7. *fec.* 30
Macarius Conf. Mooaſterii Pelecetes apud Græcos 9. *fec.* 30
Joannes Ep. Neapolitanus in Italia 9. *fec.* 31
Vita *A. Joanne Diacono ex Mr.* 32. alia *A. Joanne Cumelsarcha ex Mr.* 34
Hugo Ep. Gratianopolis 12. *fec.* 36. Vita *A. Gaigone coævo, ex Mſs.* 37
Hugo Ab. Bonævallis Ord. Ciſterc. 12. *fec.* 46. Vita *ex Mſs.* 47
Nicolaus de Aren Ord. Ciſterc. Neti in Sicilia 13. *fec.* 48
Gilbertus Ep. Cathanen. in Scotia 13. *fec. ex Mrll.* 49
Thomas de Tolentino, Jacobus de Padua, Petrus de Scois, Demetrius Laicus Ord. S. Franciſci MM. in Iodia 14. *fec.* 50. Acta *A. B. Odorico de Portu Naonis ex Mſs.* 52

INTER PRÆTERMISSOS.

Hugo Carthuſianus, primum Gratianopolitanus Ep. tum Aep. Vicenenſis 3. *a*
Reginaldus Ep. Tullenſis, occiſus machinatione deceſſoris exauctorati *ib.*
Jakelina V. Romana, ſoror Comitis Apuliæ, prolis laudata a Cantipratano, quod etiam pedibus mare tranſiverit *ib.*

DIE II.

Polycarpus & Socii MM. Alexandriæ *ſub Maximiano ex Menologio Græco* 58
Aphianus M. Cæſareæ in Palæſtina, frater Ædeſii M. *ſub Maximiano.* Acta *ex Euſebii teſte* eculato 59
Theodoſia V.M. Cæſareæ *ſub Maximiano ex Men.* 61. Miracula *ex Mſs.* 63
Amphianus, Victor & alii XXV. MM. in Africa *ex Mrll.* 66
Marcellinus, Satullus, Saturninus, Quiriacus, Regina, Procula, & alii quatuor *ex Mrll.* 66
Theodulus, Agatophus, Maſtefus, Publius, Valerius, & alii tres. Item Urbanus, Julianus, Proculus, Gagus, Agapitus, Dionyſius, Cyriacus, Zoniſus, MM. Theſſalonicæ *ex Mrll.* 67
Gordoniaous, Magnus, Julius, Donatus, MM. *ex Mrll.* 67
Maria Ægyptiaca, & Zoſimas Presh. Mon. 5. *fec.* 67. Acta *A. Sophronio Presb. ex Mſs.* 76. Eadem Græce XIII. Paraphraſis Metrica *A. Hildeberto Ep. Cenoman. ex Mſs.* 83
Abundius Ep. Com. 5. *fec.* Vita *ex Membr.* 90
Mula V. Romaoa 6. *fec. ex S. Gregorio* 94
Nicetius Ep. Lugduni Gal. 6. *fec.* Vitæ Epitome *ex Gregorio Turon.* 95. Prolixior *ex eodem* 96. Antiquior *ex Mſs.* 100
Titus Thaumaturgus Presb. Hegum. apud Græ-

cos

cos *ſub Iconomachis ex Men.* 101
Franciſcus de Paula inſtitutor Ord. Minimorum 16 *ſec.* 103. Vita & Miracula ante obitum ſcripta *ex Galleſio* 106. Proceſſus ad Canonizationem *ex Originalibus Mſs.* 120. Proceſſus Turonenſis 147. Proceſſus Calabriæ 165. Supplementum hiſtoricum *ex Vanis* 194

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes Patr. Hieroſol. 8. *ſec.* miraculis clarus & a Saracenis expulſus 57. *a*
Nicolaus Gallicus, ix. Generalis Carmelitarum, Auctor Sagittæ igneæ, & reformandæ diſciplinæ zelator 57. *b*
Auguſtinus Triumphus Er. Auguſt. Neapoli an. 1328. defunctus 57. *c*
Genovefa Palatina, Filia ducis Brabantiæ, ob adulterii ſuſpicionem mariti a marito addicta ſervituique, demum mirabiliter agnita & recepta, adſeribitur 13. *ſec.* & quidem ut ſancta, ſed non ſatis probatur 57. *c*

DIE III.

Paneratius Ep. M. Tauromenii in Sicilia 1. *ſec.* 237
Encomium *A. Gregorio Pagurem.* 239
Agathemerus M. in Myſia *ex Mrtl.* 244
Evagrius, Benignus, Chriſtus, Areſtus, Sinnidia, Ruſus, Patricius, Zoſimus, MM. Tomis in Scythia *ex Mrtl.* 244
Agape, Chionia & Irene, Sorores, VV. MM. Theſſalonicæ 3 *ſec.* 245. Acta *ex Vita S. Anaſtaſiæ* 248
Ulpianus M. Tyri in Phœnicia 4. *ſec.* 250
Donatus M. Nicomediæ *ex Mrtl.* 251
Elpidephorus M. apud Græcos *ex Men.* 251
Galicus, Bythonius, & Dius, MM. apud Græcos *ex Menæis* 251
Urbicus Ep. Claromonte in Gallia 3. *ſec. ex Gregor. Turon.* 251
Illyrius Thaumaturgus in Myrſinone monte Peloponneſi *ex Menæis* 253
Attalus Ab. Benedictinus Tauromenii in Sicilia 18. *aut* 9. *ſec. ex Odlavio Cajetano* 253
Nicetas Conf. Hegumenus Medicii in Bithinia 9. *ſec.* 253. Vita *A. Theoſteritte diſcip. ex Mſ. Gr.* 254. & xxii.
Joſeph Hymnographus CPoli 9. *ſec.* 266. Vita *A. Joanne Diac. ex Mſ.* 269. Eadem Græce xxxiii
Richardus Ep. Ciceſtriæ in Anglia 13. *ſec.* Vita *ex Capgravio* 278. alia *A. Radulpho Ord. Prædic. ex Mſ.* 282

INTER PRÆTERMISSOS.

Margarita filia Ducis Bavariæ, mortua an. 1530. & juxta Corpus S. Hilarii tumulata: cujus adhuc caput veneranbiliter ſervatur Neoburgi die vi. Januarii plenius tractanda 235. *b*
Thiento Ab. Weſſeprunenſis in Bavaria, ab Hungaris 10. *ſec.* martyrizatus 236. *a*
Michael puer quadrimus anno 1566. a Judæis, quam Paraſceven celebraturis, crudeliter ſoit occiſus: cujus corpus diu incorruptum in eccleſiam Can. Regularium honorifice illatum eſt; ſed nunc ferme ex memoria abiit 236. *d*

DIE IV.

Victor & Aetius Epp. MM. Barcinone 1. *ſec.* 321
Agathopus Diaconus, & Theodulus Lector MM. Theſſalonicæ 4. *ſec.* 321. Acta *ex Mſ.* 322. Eadem Græce xlii
Paulus, Maturinus, Orbanus, Saturninus, Quintilianus, Publius, Ingenuus, Victor, Succeſſus, Julianus, Palatinus, Julius, & duo alii *ex Mrtl.* 325
Georgius Solitarius in monte Laconiæ Malco 5. *aut* 6. *ſec. ex Menæis* 326
Iſidorus Ep. Hiſpalen. 7. *ſec.* 327. Vita & Miracula *A. Luca Ep. Tudenſi ex Mſ.* 330. Translatio *ex Mſ.* 353. 901
Publius apud Græcos *ex Menæis* 364
Plato Hegumenus Symbolorum & Sacudionia, ejus inclusus Monaſterii Studii CP. 9. *ſec.* 364 Oratio funebri *A. S. Theodoro Studita ex Mſ.* 366. Eadem Græce xlvi
Theonas, Simeon, Phorbinus, apud Græcos *ex Menolog.* 376
Guiorus in Cornubia apud Anglos 377
Guilielmus Cuffitella Erem. Sicli in Sicilia 15. *ſec.* 378. Proceſſus pro Canoniz. *ex Mſ.* 380

INTER PRÆTERMISSOS.

Ephrem Ep. Jeroſol. tempore Adriani imp. martyrium paſſus 318. *f*
B. Lætius Arep. Mediolani 8. *ſec.* relatus cum eo titulo in Catalogum Epiſcoporum ſub S. Carolo Borromæo 319. *b*
Petrus Ep. Piſtavis 12. *ſec.* cujus corpus in Eccleſia fontis Ebraldi ex latere majoris altaris tamquam patroni ſervatur, ſicut ex altero corpus B. Roberti Fundatoris *ib. e*
Fr. Saladinus Aſculi 13. *ſec.* cujus corpus an. 1649. repertum, ſub altari collocatum fuiſſe, tunc inde ſcriptum Bollando fuit *ib. d*
Benedictus a S. Fratello O Min. Panormi defunctus 1589. & poſt annos 26. adhuc incorruptus publicæque veneration i expoſitus *ib. f*

DIE V.

Claudianus, Plautus, Hirenæus, MM. Nicodemiæ *ex Mrtl.* 398
Didymus Preab. Quintus, Pancratus & Succeſſus MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 398
Honorius in Sicilia *ex Cajetano* 398
Pompejus M. apud Græcos *ex Synaxariis* 399
Zenon M. apud Græcos *ex Menæis* 399
Puellæ quinque MM. in Lesbo *ex Menæis* 399
Claudianus Perſa M. in Moſopotamia 4. *aut.* 7. *ſec. ex Menæis* 400
Martyres Afri in Paſchate paſſi *ſub Geiſerico* 5. *ſec. ex Victore Vitenſi* 400
Thermus M. apud Græcos *ex Menæis.* 401
Domina & Ancilla MM. apud Græcos *ex Men.* 401
Tigernaeus Ep. in Hibernia 6. *ſec.* 401. Vita *ex Mſs.* 402
Theodora Vidua Sanctimonialis Theſſalonicæ 9. *ſec.* Encomium *A. Nicolao Cabaſila ex mſ.* 405. Græca lv
Geraldus Ab. Fundator Silvæ majoris in Aquitania 11. *ſec.* 409. Vita *A. ſeve coævo ex Mſ.* 414. alia *A. Chriſtiane Mon. ex Mſ.* 423. Sermo *A. Stephano Ep. Tornac.* 430. Epitaphia *A. Balderico Ab.* 431. Succeſſorum Catalogus 432
Albertus Ep. Montis Corvini in Apul. 12. *ſec.* 433 Vita *A. Alexandro Ep. Vulturarien. ex Mſs.* 434
Juliana V. Prioriſſa Montis Cornelii prope Leodium, Promotrix feſti Corporis Chriſti 13. *ſec.* 437. Vita *ab. Coævo ex Mſs.* 443. App. de Officio Venerabilis 903
Vincentius Ferrerius Ord. Præd. Venetiis in Armorica 15. *ſec.* 475. Vita *A. Petro Ranzano ex Mſ.* 482. Miracula *A. Franc. Caſſilionco ex Mſs.* 512 alia *ex Proceſſu Venetenſi A. Bern. Gayardo* 514. Gloria poſthuma *ex Vanis* 513

INTER PRÆTERMISSOS.

Domnus, poſt Paulum Samoſatenum hæreſeos damnatum, ordinatus Antiochiæ Ep. legitur mirabilis clarus in Oriente 396. *e*
Gothebaldus Suediæ & Norvegiæ Apoſt. 10. *ſec. ib. a*
Arulfus Ep. Conf. in Sicilia habetur ex antiquis Mar-

Martyrologiis mſs. cetera ignota *ib. e*
Catharina Thomaſa Majoricæ mortua an. 1574. cujus vita & miracula habentur *ib. f*

DIE VI.

Sixtus ſeu Xyſtus I. Papa M. 2. *ſec.* 533. Translatio Aletrium 906
Firmus, Herenæus Ep. Himnarus, Solutor, Quiriacus, Moyſes, Romanus, Sueceſſus, Quartilla, Romana, Donatus, Sixtus, Victor, Quiriaca, Gagus, Satyrus, MM. Nicomediæ *ex Mrll.* 536
Ruſina, Moderata, Romana, Secundus, & alii ſeptem; item Florentinus, Geminianus, Saturus, MM. Firmii *ex Mrll.* 536
Timotheus & Diogenes MM. in Macedonia *ex Mrll.* 537
Cluſius Presb. Timotheus, Macaria, Tyria, Marcia ſive Marga, & Maxima MM. Alexandriæ *ex Mrll.* 537
Marina V. Tegulianus, & Urbanus, Martyres *ex Mrll.* 538
Cæleſtina V. & alii DCCC. MM. *ex Mrll.* 538
Martyres CXX. aut CL. in Perſide *ſub Sapore Rege ex Menæis* 538
Platonis ſemina apud Græcos *ex Men.* 539
Martyres duo, Aſcalone in Palæſtina *ex Men.* 539
Marcellinus, Tribunus & Notarius M. Carthagine 5. *ſec.* 539
Cœleſtinus Papa I. 5. *ſec.* 543
Amandus Comes, & Lucius, Leontius, Lucianus, Giſalbæ in Italia 547
Eutychius Patr. CP. 6. *ſec.* 548. Vita *A. Euſtachio Presb. familiari, ex mr.* 550. Eadem Græce LIX
Winebaudus Ab. Trecis 7. *ſec.* Vita *ex Camuzato* 572
Notkerus Balbulus, Mon. Sangallenſis 10. *ſec.* 576. Vita *A. Ekkehardo Decano Sangall. ex Mrts.* 579. Proceſſ. pro Canon. *ex mſs. Canſii* 596
Berthamus Ep. in Scotia 9. *ſec.* 605
Philaretus Mon. in Calabria 11. *ſec.* Vita *A. Nilo coævo ex Mſ. Gr.* 605
Celſus Aep. Armacanus in Hibernia 12. *ſec.* 619
Wilhelmus Ab. Roſchildæ in Dania 13. *ſec.* 620
Vita *A. Diſcipulo ex Ms.* 625
Catharina Palatina, Fundatrix Monaſterii S. Mariæ de monte, ſupra Vareſium in Ducatu Mediolan. 15. *ſec.* 643

INTER PRÆTERMISSOS

S. Baldricus Ep. Ultraject. defunctus 977. referendus in Supplemento Januarii die VIII. quia innotuit ejus virtus in enraodia febricitantibus, qui poſtquam apertum ſeculo ſuperiori ſepulcrum ejus fuit, ea reperto ibi & peoes matronam Caſholicam ſervato caliculo potaos, paſſim ſaoantor 530. *e*
S. Theodorus Ep. Ancyranus, ſcriptis contra Neſtorium libris clarus 531. *d*
Theodorus Pr. Aotiochenus, ſimiliter clarus contra Apollinariſtas & Eunomianos *ib.*
Prudentius Ep. Tricaſſinus in ſua quidem Eccleſia feſto & officio colitur; dubitatur tamen de ejus orthodoxia, propter libros qui habeotur 531. *e*

DIE VII.

Hegeſippus ſcriptor Eccleſiaſticus 2. *ſec.* 656
Epiphanius Ep. Donatus, Ruſinus, Modeſtus, & alii 21. MM. 6. *vel* 7. *ſec.* in Africa *ex Mell.* 658
Timotheus, Diogenes, Macaria ſive Madiaria & Maxima; item Eleuſus Presb. MM. Antiochiæ *ex Mrll.* 658
Copriea, Victor, Donatus, MM. in Libya ſuperiore *ex Mrll.* 659
Peleuſius ſive Peluſius Presb. M. Alexandriæ *ex Mrll.* 659
Cyriacus & Socii MM. Nicomediæ *ex Mrll.* 659
Calliopius M. Pompejopoli in Cilicia 4. *ſec.* 659. Acta *ex Mſ.* 660. Græca LXXIII
Donatus, Cyrillus, Eugenius, Euſebius & Marinus MM. *ex Mrll.* 662
Ruffinus Thaumaturgus Diac. Aquilina junior, & milites CC. MM. Sinope ad Pontum Euxinum 4. *ſec. ex Menæis* 662
Saturoious Ep. Veronæ in Italia 663
Aphraates Anach. in Syria 4. *ſec.* Vita *ex Theodoreto* 664
Chlotharius Vitriaci in Campania Gal. 667
Georgius Epiſc. Mitylenæ in Lesbo 9. *ſec. ex Men.* 668
Eberhardus, ex Comite Mellcburg. Monachus Benedict. Schaffhuſiæ in Suevia 12. *ſec.* 669. Vita *ex Chronico ms. loci* 670
Aybertus Presbyter Retluſus Benedict. Ord. in Hannonia 67a. 12. *ſec.* Vita *A. Roberto Archid. coævo* 673
Hermannus Joſeph, Ord. Præmonſtr. Steinfeldiæ, 13. *ſec.* 68a. Vita *A. Coævo* 686. Proceſſus ſuper ſanctitate *ex Mſ.* 715
Chriſtianus Dnaci in Gallo-flandria *ex Molano* 723
Urſulina Parmenſis 15. *ſec.* 723. Vita *A. Simone de Zanachis ex Mſ.* 725

INTER PRÆTERMISSOS.

Gibertus Ab. Luaovien. cum omnibus ſuis Monachis a Paganis occiſus 655. *f*
Ermenirudis in Monte S. Cornelii ſocia B. Julianæ 656. *b*

DIE VIII.

Herodion, Novarum Patrarum; Aſyncritus, Hyrcaniæ; Phlegoo, Marathonis; Hermes, Dalmatiæ; Epp. MM. 1. *ſec. ex Menæis* 741
Dionyſius Ep. Coriothi 2. *ſec.* Pariſiis in Monaſterio S. Dionyſii 742
Timorius, Januarius, Macarius, Conneaus, Maxima & Conceſſa, MM. Carthagine & alibi in Africa *ex Mrll.* 745
Cooceſſus, Solutor, Sueceſſus, Pionarus, & Ammonius MM. 746
Ædeſius M. Alexandriæ 4. *ſec.* 746
Amantius Ep. Comi in Italia Alpeſtri 5. *ſec. ex variis* 747
Perpetuus Ep. Turonen. 5. *ſec.* 748
Redemptus Ep. Ferentini in Latio 6. *ſec.* 752
Philaretus Mon. O. S. Baſilii & Martyr in Sicilia 9. *ſec.* Compendium vitæ *ex Octavio Cajetano* 753
Galterius Ab. S. Martini juxta Pontiſaram 11. *ſec.* 753. Vita *ex Mrt.* 754. alia *A. Diſcipulo* 757. Miraculа *ex Mr.* 763
Albertus ex Canonico Reg. primum Ep. Vercellen. dein Patriarcha Hieroſol. Legatus Apoſt. & Legislator Ord. Carmelitarum 13. *ſec.* 769
Joannes de Organia Abbas Bellopodienſis in Catalania O. Præm. *ex Jo. Chryſoſt. vander Sterre* 802
Clemens Eremitarum S. Auguſtini Generalis Urbe veteri in Etruria 13. *ſec.* 804
Martinus ſolitarius Genuæ 14. *ſec.* 805. Vita *ex veteri mr. Italico* 806

INTER PRÆTERMISSOS.

Anna Baroniſſa de Schulffelberg & Abb. ibidem circam Bambergam 740. *d*
Guilelmus ex Abbate Villarienſi Abbas Claravallis, exteeri Fredericiano immortuus *ib.*

DIE IX.

Maria Cleophe Mater Jacobi fratris Domini 811
ejus & Salomes translatio Verulas 812
Prochorus e primis Diaconis, Ep. Nicomediæ M. Antiochiæ 1. *ſec.* 818

Judæi

Judæi ad fidem converſi MM. apud Leontinos in Sicilia *ſub Decio* 819
Virgines quinque MM. Sirmii *ex Mſſ.* 819
Demetrius Diac. Hilarius, Conceſſus, Marus, Sirmion, Fortunatus, Donatus, MM. item VII. Virgines Canonicæ *ex Mſſ.* 810
Baſilius, Rufinus, Iſidorus, Eugenianus, Celſus, Anaſtaſius, *ex Mſſ.* 821
Martyres Mſſyliani in Africa *ex S. Auguſtino* 821
Deſa Epiſc. Mariabus Presb. Abdieſus & alii CCLXX Martyres Bizabdenſes in Perſide *ſub Sapore* 4. *ſec. ex Men.* 821
Euſtychius M. Cæſareæ in Cappadocia 4. *ſec. ex Men.* 822
Badimus ſeu Bademus Archimandrita M. in Perſide 4. *ſec.* 824. Vita *ex Mſ. Cryptæ Ferratæ* 825. Græce LXXXV
Acacius Ep. Amidæ in Meſopotamia 5 *ſec. ex Socrate Scholaſt.* 826
Marcellus Ep. Dienſis in Gallis 6. *ſec.* 826. Vitæ fragmenta 827
Waldetrudis Fundatrix Canoniſſarum Montibus Hannoniæ 7. *ſec.* 829. Vita *ex Mſſ.* 835. Appendix *ex Hucmanno* 842
Hugo Aep. Rotomagen. Haſpri in Belgio 8. *ſec.* 843. & 910. Vitæ Compendium 844. Translatio in Haſpren. 846
Caſilda V. Burgis in Hiſpania 11. *ſec.* 847
Gaucherius Prior Canonicorum Regul. in agro Lemovicenſi 12. *ſec.* Vita *ex Mſ.* 851
Antonius Pavonus Ord. Fræd. M. Saviglani in Pedemontio 14. *ſec.* 852. Compendium Martyrii & ſententia in reos *ex Mſ.* 854

INTER PRÆTERMISSOS.

Dioſcorus Ab. & Peter centum monachorum *ex Palladio & Rufino* 809. *f*
Dotto Ab. apud Orcades celebris 810
Guillelmus Dominus Montis Peſſulani, dein Monachus Ciſterc. ex cujus ore prodiit lilium literis aureis Ave MARIA inſcriptum 810

DIE X.

Ezechiel Proph. in Chaldæa 857
Holda Prophetiſſa Hieroſolymis *ſub Joſia Rege* 600. *annis circiter ante Chriſtum* 858
Martyres Romani plurimi ab Alexandro PP. baptizati 2. *ſec. ex ejus Actis* 859
Terentius, Africanus, Maximus, Pompejus, Zeno, Alexander, Theodorus, & ſocii XXXIII. aut XXXVI. *ex Men.* 860. Acta *ex Mſ. Gr.* 861
Apollonius Presb. Granus, Hilarius, Donatus, Conceſſus, Saturninus, Mon. Alexandriæ *ex Mſſ.* 861
Gajanus M. in Thracia ſub Dacis *ex Mſſ.* 863
Martyres XVII. in Africa *ex Mſſ.* 864
Pinnadus ſeu Pinnatus, Succeſſus, Marcellus, MM. *ex Mſſ.* 864
Viarius, Donatus, Cyprianus, Licinius, & Publius, Monachi *ex Mſſ.* 864
Palladius Ep. Autiſſiodori 7 *ſec. ex Mſ.* 864
Beda Junior Mon. in territorio Rhodigino Genuæ quieſcens 9. *ſec.* 866. Vita *ex Mſ.* 867
Macarius Aep. Antiochenus Gandavi in Flandria 11. *ſec.* 873. Vita juſſu Eremholdi Ab. ſcripta 875
alia juſſu Sigeri Ab. utrsque *ex Mſſ.* 878. Analecta de Miraculis 891
Paternus, Recluſus Paderbonæ in Weſtphalia 11. *ſec.* 896

INTER PRÆTERMISSOS.

Fulbertus Ep. Carnuti doctrina ac pietate conſpicuus 13. *ſec.* 856. *b*
Eskilus Aep. Lundenſis in Dania, in Claravalle defunctus exul *ab. c*

TOMUS II.

DIE XI.

Antipas Ep. Pergami M. 1. *ſec.* 3. Martyrium *ex Mſ. gr.* 4. & 963
Domnius ſeu Domnio Ep. Salonitanus, Anaſtaſius, Maurus, Aſterius, Septimius, Sulpicianus, Thelius, Antiochianus, Paulianus, Cajanus & alii multi; item & Domnio ſeu Domnius, Cubicularius & Dalmata, Salonæ, Spalati & Romæ 5. Vita Prioris, *ab Adamo Perſiceto* 11. *ſec.* illuſtrata 7. Translatio Romam *ex Mſ.* & Analecta 9
Salon, Maximus, Hilarius, Conceſſus, & ceteri Martyres in Mauritania *ex Mſſ.* 11
Philippus Ep. Gortynæ in Creta 2. *ſec. ex Euſebio* 12
Fortunatus, Donatus & alii CCXL. MM. in Africa *ex Mſſ.* 12
Euſtorgius Presb. Neſtor, Filonus, Ceremonius MM. Nicomediæ *ex Mſſ.* 13
Canciaous, Gſjanus, Jovinianus, Marcellus, Vitalis Mm. *ex Mſſ.* 13
Siagrius & Patricius Lugduni in Gallia, an Martyres? *ex Mſſ.* 13
Pharmuthius Erem. in Armenia 3. *ſec.* 14
Leo magnus Pontifex 5. *ſec.* 14. Vita *a Canifio edita* 17. Elevatio & translatio corporis *ex Mſ.* 21
Barſanuphius ſolitarius prope Gazam 6. *ſec.* 22. App. De Vita S. Barſanorii, videſis *in App.* 957
Iſaac Ab. Spoleti 6. *ſec.* 27. Vita *ex S. Gregorio* 28
Agericus Ab. S. Martini Turonen. 7. *ſec.* 30
Godeberta V. Noviodumi in Belgica ſecunda 7. *ſec.* 31. Vita *A. Rathodo Ep. ex Mſ.* 32
Guthlacus Presb. Anach. Croylandiæ in Anglia 8. *ſec.* 37. Vita *A. Felicis coævo ex Mſ.* 38. Analecta *ex Hiſt. Ingulfi Ab. Croyland.* 50. Translatio *ex Mſſ.* 54
Reyncrius ſolitarius Oſnabrugæ in Weſtphalia 13. *ſec.* Vita *ex Mſ.* 61

INTER PRÆTERMISSOS.

Didymus Eremita, Rufino laudatus 2. *b*
Stephanus Ab. Ciſterc. & Ildebrandis converſus, occiſi ab Albigenſibus 13. *ſec.* 2. *e*
Franciſcus Carus, Cremonæ, ſeu venius invectus in blaſphemos, ideoque a fæce plebis obrutus an. 1375 2. *f*

DIE XII.

Lazarus Diac. M. Tergeſti in Iſtria *ſub Antonino* 66
Zeno I. Ep. Veronæ 69. Vita *A. Coronata Notario ex Mſ.* 70. Sententia non 4. *ſec.* & Confeſſorem, ſed *ſub Galieno* Martyrem obiiſſe 72. Elevatio & Miracula *ex Petro Calo* 74. Eadem carmine *A. Jacobo Presb. ex Mſ.* 76
Victor M. Bracaræ in Portugallia *ex Breviariis* 78
Demes & Protion MM. *ex Menæis* 79
Agapos, Valerius, Publius, Baſſus, Julianus, Felix, Paulus, Mauros, Hermila, Verecunda, & alii Mm. XLII. *ex Mſſ.* 79
Quartus, Saturninus, Secundinus, Decimus, Darius, Quartus, Januarius, Secundus, Quintus, Dexter, Victor, Donatus, Varicus, Butius, Venuſtus, Titianus: item Victor, Siralis, Lucius, Orbana; item Orbana, Marcus, Juſtus, Citinus, Paternus, Patinus, Puttus, Maricus, Optatus; item Victor, Migonus, Demetrius, Flavianus, Mares, Vitalis, Minalia, Clematia, Victuria, Felicia, Maxima, Muſti; item Marcus, Honoratus, Laurentius, Arburus, Criſpinus, Tertius, Quintulus, Reſtitutus, Revocatus, Saturninus, Butiarus, Baricus, Paulus, Optatus, Spious, Donatus, Manilus, Petrus, Proculus; item Donatus, Gemella, Evanzus, Lazarus, Venuſtus, Flavinus, Rufinus, Valerius,

rius, Paulus, Criſpinus, Felix, Nabor, Victorinus, Donatula, Tertius, Victor, Acutina, Tertia, Mametus; item Severianus, Saluſtus Mm. *ex Mrtl.* 80
Cyprianus, Muſcula, Donata, Novella, Januarius, Sylvanus, Mucianus, Saturus, Julius Mm. Capuæ *ex Mrtl.* 80
Primus, Carus, Cyrillus, Macarius, Hilarius, ſive Iſtialis, Venuſtus; item Venuſtus, Julia, Felix, Verecundus, & alii VI. *ex Mrtl.* 81
Eocapus, Tertulla, Antonia, Muſtila, Maggina, Acutina, Donata, Mm. *ex Mrtl.* 81
Euphemia, Felia, Macarius, Primus, & alii IX. *ex Mrtl.* 81
Viſſia V.M. Firmi in Piceno *Mrl.* 81
Menat, David, *Joannes*, Monachi Mm. *ex Men.* 82
Julius Papa Romanus 4. *ſec. ex variis* 82
Sabas M. in Cappadocia 4. *ſec.* 86. Acta ab Eccleſia Gottbiæ ad Eccleſias Cappadocum ſcripta *ex Ms.* 88. Græca 966
Conſtantius ſeu Conſtantinus Ep. Vapincenſis in Gallia 6. *ſec.* 90
Damianus Ep. Ticini in Italia 8. *ſec.* Acta *ex Jo. Bapt. de Gaſparie* 91
Erkembodo Ep. Terruanen. & Ab. Sithien. in Belgio 8. *ſec.* 92. Vita *A. Jo. Mon. Sithien. ea Mr.* 93
Tetricus Ep. Autiſſiodori M. 8. *ſec.* 95
Baſilius Conf. Ep. Patii in Myſia minore *ſub Iconomachis* 95
Alſerius Ab. Caven. in Italia 11. *ſec.* 96. Vita *A. Ab. Venuſino.* 97
Petrus Erem. Ord. Vallumbruſ. in Monte plano Diœc. Piſtorien. 11. *ſec. ex Locatello* 101

INTER PRÆTERMISSOS.

Mechtildis ſeu Mathildis Scotica cum fratre Alexandro, dimiſſa Patris Aula circa Fuſniacum ſolitaria 65. *a*
Ericus Rex Daniæ, in fundatu à ſe Ord. Ciſterc. cœnobio Monachus 65. *d*
Stephanus a Barguello Sagii in Normannia an. 1568. a Calviniſtis confoſſus 65. *e*

DIE XIII.

Juſtinus Philophus M. 2. *ſec.* diverſus ab altero Juſtino cum locis MM. 104. Vita *A. Petro Halloix S. J.* 108
Carpus Ep. Thyatiræ, Papylus Diac. Agathonica ſoror, Agathodorus famulus & alii multi. Item Martialis, Iſaac & XLIV. Socii Martyres *ſub Decio* 120. Acta Martyrii *A. Metaphr. ex ms.* 121. Græca 968
Maximus, Quintilianus, Dada Mm. in Bulgaria *ſub Dioclet.* 1: 6. Acta *ex Ms.* 127. Græca 974
Euphemia, Eucapia, Secutor MM. Chalcedone in Bithynia 129. Januarius, Paulus, Carulus, Arobus, Baſſa, Carita, Agathonia, Decimus, Calepodius, Leonitides, Martyres *ex Mrtl.* 129
Celerinus, Laurentius, Ignatius, Magnus, Miliani MM. *ex Mrtl.* 130
Eleutherius Perſa, Theodoſius & Zoilus, MM. *ſub Sapore* 4. *ſec. ex Men.* 130
Urſus Ep. Ravennæ 4. *ſec.* Vita *ex Hier. Rubeo* 131
Martius Ab. in Arvernia 5. *ſec.* Vita *A. S. Gregorio Turon.* 132
Romanus Ep. Metis 5. *ſec. ex Hiſt. Metenſi* 134
Hermenegildus Rex & M. in Hiſpania 6. *ſec.* 134
Guinochus Ep. in Scotia 9. *ſec.* 138
Ida vidua, Comitiſſa Boloniæ in Gallo-Belg. 12. *ſec.* 139. Vita *A. Coævo Mon. Waſſenſi ex ms.* 141
Analecta *ex Variis* 147
Cradocus Presb. Erem. in Wallia 12. *ſec.* Vita *ex Capgravio* 150. 151
Jacobus de Cerraldo O. Camaldul. Volaterris in Etruria 13. *ſec.* Vita *A. Volaterrano* 151
Vener. Ida Lovanienſis Ord. Ciſterc. in Brabantia prope Mechliniam 13. *ſec.* 155. Vita *ex ſchedis Hugonis Confeſſarii* compilata 157
Margarita V. Tertiaria O. Prædic. Tiferni in Umbria 14. *ſec.* 190

INTER PRÆTERMISSOS.

Hadwardus 2. Ep. Mindæ 103. *a*
Nicolaus O. Min. Conf. Nuſſiæ miraculis clarus 13. *ſec.* 103. *b*

DIE XIV.

Fronto Ab. in Nitria Ægypti 2. *ſec. ex Vitis Patrum* 201
Valerianus ſponſus S. Cæciliæ, Tiburtius ejus frater, Maximus Cornicularius. Item Quirinus ſeu Cyrinus, Diocletianus, Symphroniut & Docimus 3. *ſec. ex Actis S. Cæciliæ* 203. Analecta 208
Apollonius, Ephebus, Optatus, Patut, Saturninus, Frontinus, Macaria ſeu Marcia, Cornelius, Conditor, Titulus, Proculus, Valentinus, Productus, Laurinus, Domnina cum Sociis Virginibus, & Valeriano, Interamnæ in Umbria 3. *ſec. ex Mrtl.* 211
Optatus, Arcilaus, Symphronius, Frontinus, Maximut, Decima, Marcia, Cornelia; item Fortunata, Donatus, Tiburbius, Valentut, Mm. *ex Mrtl.* 212
Maximus Miles M. ex Thebæis, Mediolani 3. *ſec.* 212
Ardalion Mimus M. *ſub Maximiano ex Men.* 213
Thomais M. Alexandriæ 5. *ſec. ex Menæis* 214
Abundius, Manſionarius eccleſiæ S. Petri Romæ 6. *ſec. ex S. Gregorio* 214
Lantbertus ex Ab. Fontanellæ Aep. Lugduni 7. *ſec.* 215. Vitæ fragmenta *ex Mſs.* 216
Bernardus, Fundator Congregationis de Tironia in Gallia 12. *ſec.* 220. Vita *A. Gaufrido Groſſo Diſcip. ex Mſs.* 222
Benedictus, Fundator Pontis Avenionenſis 12. *ſec.* 255. Acta *ex Auibenticis civitatis* 257. Translatio corporis *ex Gallico* 262
Hadwigis V. Ord. Præm. cœnobii Marenſis Magiſtra 12. *ſec. A. Chryſoſt. vander Sterre* 264
Joannes, Antoniut, Euſtachius MM. Vilnæ in Lituania 14. *ſec.* 265. Acta *ex Mſs.* 266
Lidwigis ſive Lidwina, V. Schidami in Hollandia 15. *ſec.* 267. Prior Vita *ex Teutonico ms. Joannis Gerlaci, Virginis Cognati & Domeſtici* 279. Poſterior *A. Joanne Brugmans, ex impreſſo anni* 1498. 303. Tranſlatio Bruxellas 365

INTER PRÆTERMISSOS.

Baccbilus Ep. Corinthi ſub Imp. Severo, ſcripſit eleganter de Paſchate 199. *f*
Wilicarus Ep. Viennæ, res ſacras a Francis adhuc gentilibus conculcari non ferens, Agaunum tranſiit, factus ibi Monachus, teſte Adone 200. *b*

DIE XV.

Baſiliſſa & Anaſtaſia, Matronæ Romanæ Mm. 1. *ſec. ex Menæis* 372
Theodorus Presb. & Pauliſypius MM. in Europa Provincia Thraciæ *ſub Adriano ex Menæis* 373
Maro, Eutyches, & Victorinus Presb. item Meſſor, Proclina, Meſſites, Jocundus, in variis locis Italiæ 1. *ſec. ex Actis SS. Nerei & Achillei* 373
Olympiades & Maximus Cordulæ in Perſide 3. *ſec. ex Actis S. Laurentii* 373
Creſcens M. Myræ in Lycia, *ſub ethnicis Imp. ex Menæis* 376
Archelaus, Cyprianus, Comatut, Veronica, Acuta, Diogenes Diac. & duo hujus fratres Mm. in Meſopotamia *ex Mrtl.* 377

Pinſ-

Proſducus, Veronica, Dionina, Octavia, Potamia, Prudentia, Focus, Syrus, Lucianus Mm. Antiochiæ *ex Mrtl.* 377
Quoamalius, Archelaus, Potamius, Donatella, Mm. io Galatia vel Galæcia *ex Mrtl.* 377
Eutychius M. Ferentini in Hernicis *ex S. Gregorio* 378
Leonides Ep. Athenarum *ex Menæis* 378
Paternus Ep. Venet. io Brit. Armor. *6. ſec.* 378
Vita *ex Cuppravio* 379
Rodonus, ſive Ruadanus Ab. Lotbrens. in Hibernia 6. *ſec. ex ms.* 382
Silveſter Ab. Reomaen. in Gallia 6. *ſec.* 386
Abbo Ep. Meten. 8. *ſec. ex Sauſſaye* 388
Mundus Ab. in Argatbelia Scotiæ 10. *ſec.* 388
Petrus Gonzales vulgo nautico dictus Sant'Elmo Ord. Præd. Tudæ in Gallæcia 13. *ſec.* 389. Vita *A. Stephano Sampaio* 391
INTER PRÆTERMISSOS.
Waltmannus primus Præmonſtratenſium Abbas Antverpiæ 370. *d*
Cæſar de Bus inſtitutor Patrum Congregationis doctrinæ Chriſtianæ in Gallia, cujus an. 1607. defuncti vita habetur *ib. e*
Joannes a monte Politiano Ord. Min. Cayri pro fide an. 1345. interfectus *ib. f*
Suenteslaus Polonus Cracoviæ medio in Choro honorifice ſepultus 1489. & in Vita S. Stanislai prolixe laudatus 371. *b*

DIE XVI.

Calliſtus, Charilius, Leonia, Chriſtiana, Galla, Theodora, Lota, Tertia, Cariſto; item Charieſſa, Nice, Gallena, Nunechia, Baſiliſſa, Calia Mm. Cotimbi *ex Mrtl.* 402
Irene M. in Græcia *ex Menæis* 404
Adrianus M. io Græcia *ex Menæis* 404
Martialis, Vincentius, Cariſſus, Cariton, Cæleſta, & alii quinque Mm. *ex Mrtl.* 405
Marcianus, Enianus, Felix, Hermogenes, Vincentius, Tertius, Caleſtus *ex Mſſis* 405
Balbia M. in Mauritania *ex Mrtl.* 405
Martialis, Felix; item Felix, Fauſtus, Fortunatus, Silvanus, Lucianus, Gomalus, Parcilaus, Leonides, Micas, Gallienus, Marcisnus, Fauſtinus, Lucianus, Jucundus, Mm. in Ponto *ex Mrtl.* 406
Optatus, Lupercus, Succeſſus, Martialis, Urbanus, Julia ſeu Julius, Quintilianus, Publius, Fronto, Felix, Cæcilianus, Eventius ſive Evotus, Primitivus, Apodemius; & iv. Saturnini; *aut pro his*, Caſſianus, Matutinus, Fauſtus & Januarius, Mm. Cæſaraugustæ in Hiſp. *ex Mrtl.* 406. Hymnus *A. Prudentio* 407. Acta *ex ms.* 409. alia melior *ex ms.* 960
Encratides ſive Engratia V. M. Cæſaraugustæ in Hiſpania 4. *ſec.* 410
Cajus & Crementius Confeſſores Cæſaraugustæ 4. *ſec. ex Mrt.* 413
Anonymus Martyr, Sanctia oppido in Clivia *ex Molano* 413
Lambertus Agricola M. Cæſaraugustæ. Commentarius hiſtoricus *ex variis* 413
Thuribius Ep. Cenoman. in Gallia 4. *ſec.* 415. Vita *ex ms.* 416. alia *ex 2. mſſ.* 418
Turibius Ep. Aſturien. in Hiſpania 5. *ſec.* 421. Acta *ex mc.* 422
Vaſius M. Sanctonen. in Gallia 5. *ſec.* 423. Acta *ex mſſ.* 424
Paternus Ep. Abrincen. & Scubilio ejus ſocius in Normannia 6. *ſec.* 425. Vita *A. Fortunato Ep. ex mſſ.* 427
Fructuoſus, Aep. Bracar. multorum cœnobiorum inſtitutor 7. *ſec.* 430. Vita *A. Coævo ex mſc.* 431. Translatio ejus & aliorum Compoſtellam *A. Hugone Archidiac. Compoſtell. ex mſſ.* 436
Magnus Comes Orcadum 12. *ſec.* 438. Epitome *ex Breviario*, & Hymni 439
Drogo Reclusus Sehurgi in Hannonia 12. *ſec.* 441 Vita *ex Mſ.* 443
Contardus Peregr. Bronæ in Lombardia 13. *ſec.* 446. Acta *ex mſc.* 448. App. *ex Italico Ciarlini* 452
Joachimus Senenſis Ord. Servorum B. M. 14. *ſec.* 454 Vita *A. Paulo Attavanto* 455
Guilielmus Politico. Erem. juxta Caſtellum bonum in Sicilia 14. *ſec.* Vita *A. Angelo Sangrino Ab.* 466. alia *A. Cajetano S. J.* 470
Ven. Joannes de Caſtro Villari O. Franciſc. de Obſervantia Conſentiæ in Calabria 474
INTER PRÆTERMISSOS.
Enſtachius M. prope Ferentinum, de quo diſtinctior notitia optatur 401. *b*
Guarinus diſcip. S. Bernardi, Aep. Bituric. Vita habetur in Patriarchio Bitur. ſed abſque indicio alicujus cultus 401. *d*

DIE XVII.

Anicetus Papa M. 2. *ſec.* 477
Iſidora & Neophyta ſorores Mm. Leontinis in Sicilia 3. *ſec.* 479
Petrus Diac. & Hermogenes Miniſter ejus Mm. Antiochiæ *ex Mrtl.* 479
Fortunatus & Marcianus Mm. in Africa aut Antiochiæ *ex Mrtl.* 480
Mappalicus, Barucus, Quintus, Victoricus, Donatus, Januarius, Macorus, Gallus, Theodora, Julianus Presb. Meceonus; item Miginus, Diomedes, Filippianus; item Fortunion, Credula, Firmus, Ventus, Fructus, Martialis, Ariſton, MM. in Africa 3. *ſec.* Acta *A. S. Cypriano* 480
Innocentius Ep. Dertonæ in Liguria 4. *ſec.* Vita *ex mſſ.* 482
Pantagathus Ep. Vicenæ Gall. 6. *ſec.* 486
Donanus & 111. Diſcipuli Hiberni Mm. in Egga Scotiæ inſula 6. *ſec. ex Mrtl. Hibern.* 487
Landricus Ep. Meten. Ab. Sonegien. & Altimonti in Hannonia 7. *ſec.* 487. Vita 1 *ex mſſ.* 489
Anthuſa V. filia Conſt. Copronymi Sanctimonialis CP. 8. *ſec.* 495
Potentiana Villanovæ in Hiſpania Bætica 493
Elias Presb. Paulus & Iſidorus Monachi Mm. io Hiſpania 9. *ſec.* 494
Donanus Ab. in Scotia 11. *ſec.* 495
Gervinus Ab. Aldenburgi in Flandria 12. *ſec.* 495
Stephanus 3. Ab. Ciſtercii 12. *ſec.* Vita *ex Cbron. Ord.* 496
Eberhardus Præpoſit. Marchtallen. O. Præm. in Suevia. 13. *ſec.* Acta *ex mſſ. loci* 502
Rudolfus Puer a Judæis occiſus Bernæ in Helvetia 13. *ſec. A. Manero* 504
Clara Gambacorta O. Prædic. Piſis 15. *ſec.* Vita *per Sanctimentalem Coævam ex mſſ. Ital.* 507. Appendices quatuor *ex variis* 516
INTER PRÆTERMISSOS.
Waodo Pr. & Ab. Fontanellæ in Gallia 476. *n*
Jacobus de Cerqueto Er. Auguſt. cujus corpus Perugiæ venerabiliter ſervatur 476. *b*

DIE XVIII.

Calocerus Briatenſis M. Albingauni in Liguria 2. *ſec.* Paſſio *ex ms.* 523
Eleutherius Ep. ejus mater Anthia, Parthenius, Calocerus, Febus, Proculus, Apollonius, Fortunatus, Criſpinus, Expeditus, Mappalicus, Victorinus, Gagus, 528. Acta apocrypha *ex mſſ.* 530. Græca *ex ms.* 986. Transl. Reate in Sabinis *ex mſſ.* 534

Apollonius Scoator Rom. M. a. *ſec.* 539
Septimus Diac. & Victorinus, Salonæ in Dalmatia Mm. *ex Mrtl.* 540
Hermogeoes & Dionyſius Mm. *ex Mrtl.* 540
Victor, Pamphilus, Donatus, Januarius, Micion, Domnus, Turemunus, Syricus, Priſciadus Mm. in Africa *ex Mrtl.* 541
Venuſtianus Proconſul cum Uxore ac Filiis Mm. Tuderti in Umbria 4. *ſec.* 541
Euſebius Ep. Fanen. in Italia 6. *ſec.* 542
Lafreanus ſive Molaſſius Ab. Lethglinen. in Hibernia, poſtea Epiſc. & Legatus Apoſt. 7 *ſec.* 543
Vita *ex Mſs.* 544
Wiſterpus Epiſ. Auguſtanus, & Herluca V. 7. & 12. *ſec.* 547. Vita illius *ex variis* 548
Herlucæ *A. Paulo Presb. teſte oculato* 552
Urſmerus Ep. Ab. in Belgin 8. *ſec.* 557. Vita *A. Anſone Ab. Lobien. ex Mſs.* 562. Miracula *A. Fulcuino Ab. ex Mſs.* 567. Miracula in circumlatione per Flandriam *ex Mſs.* 573
Aya Comitiſſa, Montibus Hannoniæ 7. *ſec.* 579
Colmas Conf. Ep. Chalcedone *ſub Iconomachis* 582
Euthymius Thaumaturgus, apud Græcos *ex Men.* 583
Joannes Diſcip. S. Gregorii Decapolitæ CP. 4. *ſec.* 583
Perfectus Presb. M. Cordubæ 9. *ſec.* Acta *ex S. Eulogio* 584
Idesbaldus Ab. Dunen. in Flandria O. Ciſterc. 12. *ſec.* 586. Vita & Miracula *ex Mſs. Caroli de Viſch & Emmanu. Schipman* 590
Galdinus S. R. E. Cardinalis Aep. Mediolan. & Sedis Apoſt. Legatus, 12. *ſec.* 593. Vita *ex Mſs.* 594
Analecta 596
Nicus Erem. Befutii in agro Mediolan. 599
Jacobus de Oldo Presb. Tertiarius Franciſc. Laudæ 15. *ſec.* Vita *A. Baſſiano Confeſſario ex Mſs. Ital.* 601
Joannes Epitota M. CP. 15. *ſec.* 609. Acta *ex Radoſa* 610
Andreas Erem. Auguſtin. 15. *ſec.* Vita *ex Italica Sanctii Riccetelli* 613

INTER PRÆTERMISSOS

Juſtinus Ep. Teatinus 12. *ſec.* dilatus in ſupplementum ad XIV. Januarii, quidies nunc ejus cultui decretus eſt 520. e
Naucratius Præpoſitus Studitarum Conſtantinopoli 4. *ſec.* 521. f
Wilgiſus Ep. Moguntinus; cujus Caſula hodiedum inter Reliquias oſtenditur 521. f
Rotulfus Mon. Fuldæ occiſus ab Hungaris teſte Trithemio 521. f

DIE XIX.

Timon Diac. ex 7. primis M. Corinthi 1. *ſec.* 619
Hermogenes, Cajus, Expeditus, Ariſtonicus, Rufus, Galata, Miſina, Armioia, Rufus, Hilarius, Ariſtonicus, Fortunatus, Cajus, Donatus, Mavilinus Mm. Melitinæ *ex Mrtl.* 619
Siricianus, Donatus & Helladius, item Sericianus, Hermogenes, & alii duo Mm. in Africa *ex Mrtl.* 620
Vincentius Ep. Caucoliberi in Hiſp. 4. *ſec. ex Mrtl.* 620. Acta ſuſpecta *ex Mſs.* 621
Paphnutius Ep. M. apud Græcos *ex Men.* 623
Creſcentius Subdiac. Florentiæ 4. *ſec.* 623
Joannes Pſalæolaurita prope Hieroſ. *ex Menæis* 625
Georgius Conf. Antiochiæ in Piſidia 9. *ſec. ex Menæis* 626
Tryphon Patr. CP. 10. *ſec. ex Cedreno* 627
Geroldus Erem. & filii ejus, Udalricus ac Cono O. Bened. 10. *ſec.* 628
Elphegus Aep. Cantuar. M. 11. *ſec.* Vita *A. Oberno Mon. ex Mſs.* 631
Leo Papa IX. 11. *ſec.* 645. Vita *A. Wilberto ejus Archidiac. ex Mſs.* 648. Miracula *ex Mſs.* 665
Bernardus Pœnitens, Audomaropoli in Belgio 12. *ſec.* 674. Vita *A. Joanne Mon. Bertiniano ex Mſs.* 675
Wernherus puer, Weſaliæ ad Rhenum occiſus a Judæis, Bacheraci depoſitus 13. *ſec.* 697. Hiſt. Paſſionis *ex Mſs.* 699. Inventio & translatio corporis *ex Mſs.* 705. Miracula publica auctoritate deſcripta *ex Mſs.* 708. Proceſſus Bacheracenſis pro Canoniz. 714. Translatio Reliquiarum 734
Conradus Miliauus Ord. Min. Aſculi in Piceno 13. *ſec.* 741

INTER PRÆTERMISSOS.

Wernerus Mon. Hemmenrodii, Cæſario laudatus 618. *a*
Araulphus Ep. Compoſtellanus. *ibid.*

DIE XX.

Sulpitius & Servilianus Mm. Romani *ſub Trajano* 745
Victor, Zoticus, Acindynus, Zeno, Cæſarius, Severianus; item Chriſtophorus, Theonas, Antoninus MM. Nicomediæ 4. *ſec. ex Menæis* 747
Aradius Presb. & Tacceus Mm. Alexandriæ *ex Mrtl.* 748
Servanus, Arajacus, Silvanus ſeu Silvanianus, Fortunatus, Joannes, Honoratus ſive Oratus, Donatus, Marcia, Gemma, Cornelia, Gemina, Cornelia, Fortunata, Vincentius Mm. in Africa *ex Mrtl.* 748
Victor Ep. Felix, Alexander, Papias Mm. Romæ *ex Mrtl.* 748
Silvanus ſeu Salajanus, Aſajecus ſive Ajaricus, Donata, Quintus Mm. Romæ Via Nomentana *ex Mrtl.* 749
Geneſius aot Seneſius, & Publius ſen Pullius, Mm. *ex Mrtl.* 749
Marcellinus Ep. Ehredunen. 4. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 750
Theotimus Ep. Tomitanus in Scythia 5. *ſec. ex Græcis* 755
Theodorus Trichinat, in Eremo Thraciæ prope Conſtantinopolim *ex Menæis* 756
Paphnutius Hieroſolymita apud Græcos *ex Menæis* 757
Mamertinus & Marianus, Monachi Autiſſiodori 3. *ſec. ex Verſus* 758. Vita prioris *ex Mſs.* 759. poſterioria 760
Wibo Ep. Oſnabrug. in Weſtphalia 9. *ſec.* 761
Heliena V. Laurin. in Italia *ex Off. prop.* 762
Hugo Mon. Æduen. Prior Enxiaci, Ord. Benedict. in Gallia 10. *ſec.* 762. Vita *ex Mſs.* 763
Guilielmus Peregr. in Bavaria 12. *ſec.* 772
Vener. Ada Ord. Præmonſt. in Hannonia 12. *ſec.* 772
Vita *A. Philippo Harvengio Ab. Bona-ſpei* 773
Hildegundis V. Ord. Ciſterc. Schonsugiæ in Germ. 12. *ſec.* 780. Vita *A. Presb. ejus Magiſtro ex Mſs.* 782
Dominicus Vernagalli, Camaldul. Piſis in Etruria 13. *ſec.* 795
Agnes V. in Monte Politiano Ord. Prædic. 14. *ſec.* Vita *A. Raymundo Capuano Confeſſ. ex Mſs.* 792. Miracula *ex Ital. Fr. Laurentii* 813
Simon Tudertinus Erem. Auguſtin. Bononiæ in Italia 14. *ſec.* 818. Miracula *ex Proceſſione mſ.* 819
Joannes Erem. Maſſacii in Piceno 14. *ſec. ex Waddingo* 832
Veo. Dominicus Leoneſius Ord. Min. Urbini 15. *ſec. ex Waddingo* 833
Albertus Puer a Judæis occiſus in Polonia, 16. *ſec.* depoſitus in Collegio S. J. Lublini 835.

Hiſto-

Hiſtoria *A. Simone Kacerovio S. J.* 836. Appendix de pluribus talibus Innocentibus *ex Impreſſo Polon.* 838

INTER PRÆTERMISSOS.

Cedualla Rex Occidentalium Saxonum Romæ a Sergio Papa baptizatus an. 689. ibique mortuus & Beatis ſociatus, teſte Beda 744. e
Joannes, ex Abbate Clarævallis Aep. Mitbelenæ, Claravelle defunctus 1240. 744. d
Guido Aep. Remen. legatus Apoſtolicus, Gaudavi mortuus *ibid.*

DIE XXI.

Alexandra Imp. uxor Diocletiani, Apollo, Iſaacius & Codratus Mm. Nicomediæ 4. *ſec. ex Men.* 842
Arator Presb. Fortunatus, Felix, Silvius, Vitalis Mm. Alexandriæ *ex Mſſ.* 843
Appelicos ſive Amphelicus M. in Sicilia *ex Mſſ.* 844
Simeon Ep. Seleuciæ & Cteſiphontis, alii centum Epiſcopi, Presbyteri aut Clerici; Uſthaſanes eunuchus & Nutritius Regis Saporis; Abedechalas & Ananias Presb. Paſicius Præfectus Artificum, & Filia ejus MM. in Perſide 4. *ſec.* 844. Acta *ex Sozomeno* 845
Maximianus Patr. CP. 5. *ſec.* 847
Cyprianus Ep. Brixiæ 6. *ſec.* 849
Anaſtaſius Presb. Mon. Sinaita; & Anaſtaſius, Patr. Antiochenus, ambo 6. *ſec.* operoſe diſtincti 850
Wolbodo Ep. Leodii in Belgio 11. *ſec.* Vita *ex Mſſ. ms.* 855. alia *A. Reinero Mon. Laurentiano ex Ms.* 857. Miracula poſt mortem *ex alio ms.* 862a
Anſelmus Aep. Cantuariæ 12. *ſec.* 865. Vita *A. Eadmero, individuo comite* 866. Appendix *A. eodem* 952
Joannes ſeu Joagnolus Tett. Franc. Callii apud Urbinates 14 *ſec.* Miracula ex *Inſtrumentis publ.* 953
Bartholomæus de Cerveriis M. Ord. Prædicat. Savigliani in Pedemontio 15. *ſec.* 955

INTER PRÆTERMISSOS.

B. Demetrius Eremita, ex ſua anno 1671. reſecta imagine ſic innotuit juxta Spoletum, ut divinandum de eo ſit, quandonam vixerit 841. *a*
B. Raymarus Pr. cujus tumba anno 1637. reperta fuit Duaci; ad quam, licet ignoraretur cujus eſſet, incenſor Officians ad corpora Sanctorum ibi quieſcentium, quotum nunc quoque diſtinctior notitia exolevit, incenſum offerre ſolebat. Floruit 11. *ſec.* fuitque ipſius Eccleſiæ S. Amati Præpoſitus 841. *e, d*

TOMUS III.

DIE XXII.

Apelles, Lucius, Clemens Epp. Smyrnæ, Laodiceæ & Sardibus 1. *ſec. ex Menæis* 4
Soter PP. Romæ 2. *ſec. ex variis* 5
Epipodius & Alexander, cum Sociis xxxiv. Mm. Lugduni *ſec.* 2. Acta *ex Mſſ.* 8
Leonides, pater Origenis: item Arator, Quiriacus, Baſilia, Mm. Alexandriæ aut alibi 3 *ſec. ex Euſebio* 10
Parmenius, Helymas, Chryſotelus, Presbyteri; Lucas ſeu Lucius & Mucius Diaconi; item Primulus & Tudianus Mm. Cordulæ in Perſide 3. *ſec. ex Mſſ.* 11
Nearchus M. in Armenia 3. *ſec. ex Menæis* 12
Cajus Pp. Romæ M. 5. *ſec.* 13. *App.* 981
Daniel M. Laude-Pompeja in Ital. *ex Ferrario* 17
Honoſria V. Roma Antverpiam tranſlata 17
Acepſimas, Barbaſymes, Paulus, Gaddiabbes, Sabious, Mereat, Mocius, Joannet, Hormiſdas, Papas, Jacobus, Romat, Maares, Agas, Bochres, Abdat, Abdieſus, Joannes, Abramius, Agdelas, Sabor, Iſaacus, Dauſas, Milles, Epiſcopi; Manreandes, Chorepiſcopus; Joſeph, Jacobus, Æithala, Presbyteri; Azes ſeu Azadanes, & Abdieſus, diaconi; & Ducenti quinquaginta Clerici; Azades Eunuchus; Tarbula ſeu Pherbuthe V. hujus Soror vidua, & ejuſdem Ancilla; Martyres nominati ave. millia, & Anonymi innumeri, ſimul omnes paſſi in Perſide 4. *ſec.* 19. Acta *ex Sozomeno* 20. Tarbulæ Sorores & Ancillæ *ex M. s. Gr.* 21. *App.* 1. Joſephi, Jacobi, Æithalæ *ex Mſſ.* 23. Græca *App.* 44
Melanius Ep. Trecen. 4. *ſec.* 29
Julianus Ep. Viennæ Gal. 6. *ſec.* 29
Abrunculus ſive Aprunculus Conf. Ep. Trevir. 6. *ſec.* 30
Leo Ep. Senonen. 6. *ſec.* 31
Theodorus Siceota Ep. Anaſtaſiopolitanus, Archimandrita cœnobiorum Galatiæ 7. *ſec.* Vita *A. Georgio Diſcipulo ejus* 32
Opportuna Abb. Sagien. in Gallia 8. *ſec.* 61. Vita *A. Adolelmo Ep.* 62. Miracula *A. eodem* 67
Adelbertus Comes Auſtrobandiæ in Belgio Gallicano 8. *ſec.* 73
Senorina V. Abb. Baſtenſis in Portugallia 10. *ſec.* Vita *ex Legendario Conimbricen.* 74. *App.* 981
Wolfhelmus Ab. Brawilleren. prope Colonian 11. *ſec.* Vita *A. Conrado Monacho, teſte oculoto ex Surio* 77
Franciſcus O. Min. Fabriani in Piceno 14. *ſec.* 82 Vita *ex tomo* 2. *& 3. Annalium* 89. *& App.* 983 Acta *ex Mſ. Dominici Benovent. Nepotis* 984

INTER PRÆTERMISSOS.

Radulphus Ord. Præmonſtr. Viconii, variis decoratus miraculis 3. *c*
Stephanus Hungarus Minorita an. 1334. a Tartaris inſigne Martyrium perpeſſus *ib.*
Stanislaus Ord. S. Pauli Opporoviæ in Polonia, obiit 1524. & corpus adhuc integrum permanere dicitur. *ib. d*

DIE XXIII.

Felix Presb. Fortunatus & Achilleus Diaconi, MM. Valenciæ in Gallia 3. *ſec.* Acta *A. Coevo ex Mſſ.* 97
Georgius Megalo-martyr, Lyddæ ſeu Dioſpoli in Paleſtina, 4. *ſec.* 100. Acta *ex mſſ. Gr.* 117 & ix. Encomium *A. Gregorio Cyprio Patr. CP. ex Mſſ.* 123. Græca xv. Analecta & Miracula *ex variis* 132. Græca xx. Encomium *A. Andreæ Cretenſi* xxxv
Valerius & Anatolius; Protolion & Athanaſius Mm. apud Græcos *ex Menæis* 163
Glycerius, Donatus, Therinus, Mm. apud Græcos *ex Men.* 164
Catulinus, Saturninus, Chorus, Felix, Theonas, Theodorus, Victurinus, Venuſtus, Victurus, Nabor, Solutus, Plenus, Silvius; item Felix, Vitalis, Theodora, Fauſtinus, Saturnus, Valerius; Urſus, MM. in Africa *ex Mſſ.* 164
Nabor, Silvius, Vitalis, Felix, Nonna, MM.

Romæ *ex Mrtl.* 165
Pufinna V. Hervordiæ in Saxonia inf. 5. *fec.* 165
Vita *ex Mſ.* 166. Translatio *ex ms.* 170 991
Marulus Ep. Mediolani 5. *fec.* 173
Ibarus Ep. Hibernus 6. *fec.* 173. 991
Adalbertus Ep. Pragæ M. in Pruſſia 10. *fec.* 174.
Vita *A. Mon. Corvo ex Mſ.* 178. alia *A. Corve* 187
Translatio & Relatio Pragam 201. *App.* 991
Gerardus Ep. Tulli 20. *fec.* Vita *A. Vindrice Ab. S. Apri ex Mſ.* 206. *App.* 992
Georgius Ep. Suelli in Sardinia 22. *fec.* Encomium *ex S. Joanne Aeca* 214. Vita *A. Paulo ex ms.* 215
App. 992
Ægidius tertius Socius S. Francisci Perusii 23. *fec.* 218. Vita *ex Mſs.* 220. Aurea ejus verba *ex Mſ.* 227. Facta & Conſilia *ex Mſ.* 237. Miracula *ex mſs.* 243. *App.* 996
Helena Vidua Tertiaria O. Auguſt. Utini in Foro Julii 25. *fec.* 247. Vita *ex Inſt. Simonis Romani* 249. alia *A. Jac. Philippo Bergomenſi* 256

INTER PRÆTERMISSOS.

Ethelredus Rex Saxonum Orientalium an. 972. occiſus a Danis, & Martyr habitus, teſte Cambdeno 95. *f*
Adalbertus O. Præmonſtr. Aep. Salisburgi 96 *b*

DIE XXIV.

Sabas Ductor cum ſuis LXX. militibus 3. *fec. ex Men.* 261
Euſebius, Neon, Leontius, Longinus, & IV. Socii Mm. Nicomediæ 4. *fec. ex Menæis* 263
Corona V. Victor, Zotica, Fortunus, Donatus, Felix, Secundus, Saturninus, Silvanus; item Silvanus, Rufina, Liberalis, Meturus, Tonitus, Firianus, Barachus, Nabor, Fuſcinus, Maventus, Seranus, Fortunus, Donatus, Florianus, Theon Presb. & alii XXIV. Mm. Alexandriæ *ex Mrtl.* 265
App. 996
Fauſtinus, Victurinus, Salunus, Valerius, Alexander, Orbanus, Theonas, Valeria, Fortunata, Publius, Forianus, Memmerus, Fauſtus, Januarius, Secundus, Marcia, Sambacia, Theodeſtia, Valerianus, Urbanus, Herus, Lucius Victor Mm. in Africa *ex Mrtl.* 265
Mauritius, Georgius, Tiberius Mm. Thebæi Pinaroli in Pedemontio *ſub Diocles.* 266
Daniel Anachor. M. Gerundæ in Hiſp. 266. Vita quadamtenus fabuloſa *ex Mſ.* 268
Gregorius Ep. Illibris 4. *fec.* 269. *App.* 996
Eliſabeth V. Thaumaturga apud Græcos 271
Deodatus Ab. Bleſis in Gallia 6. *fec.* Vita *ex Mſ.* 273. alia 274
Honorius Ep. Brixiæ 6. *fec.* Vita *ex Ital. Fumi* 276
Melliſus primus Ep. Londini, Aep. tertius Cantuſiæ in Anglia 7. *fec.* 280. Vita *ex Beda* 281. Miracula *ex Capgravio* 282
Bova Abb. & Doda Monachæ VV. Rhenis 7. *fec.* Vita *ex ms.* 283
Hechbertus in Anglia, quis hic? 290
Wilfridus I. Aep. Eboraci 8. *fec.* 292. Vita *A. Eadmero Cantuar. ex mss.* 293
Egbertus Presb. in Inſ. Hy. 8. *fec.* Vita *ex Beda* 313
App. 992
Anſelmus Mazonenſis Polymartii in Italia *ex Ferrario,* 316
Robertus Ab. Caſæ Dei in Gallia 11. *fec.* 316. Vita *A. Maribodo Archidiac. Andegavo poſt Ep. Redon.* 317
Guilielmus Firmatus Moritonii in Normannia 11. *fec.* Vita *A. Stephano Ep. Redonenſi ex ms.* 334

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes Pechamus exeunte 13. *fec.* Aep. Cantuariæ 360. *c*
Bruno Aep. Colonien. in habitu Ciſtercienſi mortuus *ib.*

DIE XXV.

Marcus Evang. Ep. Alexandriæ & M. 1. *fec.* 344.
Apoſtolatus Aquilejen. *ex mss.* 346. & Alexandrinus *ex mss.* 347. Gr. XLVI. Encomium *A. Procopio Diac.* 350. Gr. XLVII. Translatio Venetiis *ex mss.* 353. Miracula *ex ms.* 356. *App.* 997
Anianus Ep. Alexandriæ 1. *fec.* 358
Philo & Agathopode Diac. Antioch. 2. *fec.* 359
Evodius, Hermogenes & Calliſta ſoror MM. Syracuſæ *ex Mrtl.* 359
Nobilis ſeu Nubilis, Maſtia, Hermemphus, Jocundus, Fortunatus Mm. in Afr. *ex Mrtl.* 361
Nice M. apud Græcos *ex Menæis* 361
Publius miles M. Nicomediæ *ex Menæis* 361
Stephanus Ep. Antiochiæ M. 5. *fec.* 361
Manſuetus M. Argentanii in Normannia, corpus Romæ allatum 363
Phœbadius ſeu Fœgadius Ep. Aginni in Aquitania 5. *fec.* 365
Macalleus in Cruachadia & Machaldus in Mona inſula Epp. Hiberni 5. *fec. ex Actis S. Patricii* 366
Ruſticus Ep. Lugduni in Gallia 5. *fec.* 368
Gramatius Ep. Metis 6. *fec.* 369
Macedonius Ep. CP. 6. *fec.* 369
Clarentius Ep. Viennæ Galliæ 7. *fec.* 373
Octo Anachoretæ MM. apud Græc. *ex Menæis* 374
Fidelis Conf. Hiſpelli in Umbria 374
Erminus Ep. & Ab. Lobii in Belgio 8. *fec.* Vita *A. Anſone Ab. Lob. ex mss.* 375
Florebertus Ep. Leodii 8. *fec.* 377
Robertus Ab. Syracuſis *ex Cajetano* 378
Heribaldus Ep. Autiſſiodori 9. *fec.* 378
Franca V. Abb. O. Ciſterc. Placentiæ 13. *fec.* 379
Landfranci Prioris epiſtola ad Vitam 380. ſcriptam *a Bertrame Reclde* 382. Appendix recentiorum Gratianum *ex Italico* 402
Philippus ſeu Philippinus O. Min. Montalcini in Tuſcia 13. *fec.* 404

INTER PRÆTERMISSOS.

Waldricus aliis Baldricus Ep. Lauduni an. 1112. a civibus confoſſus 343. *c d*
Petrus a Calmpthout O. Præmonſtr. ab hæreticis occiſus 343. *e*
Balthaſar a Caſtro-novo videtur in Pedemontio apud Franciſcan. habere cultum aliquem 343. *b*

DIE XXVI.

Cletus PP. Romæ M. 1. *fec.* 409
Marcellinus Papa, Claudius, Quirinus, Antonius Mm. Romæ 4. *fec.* 412. *App.* 999
Cyrillus M. Axiopoli in Myſia ex *Mrtl.* 415
Primitivus & Aurelius Mm. Romæ *ex Mrtl.* 415
Euthymia, Leonides, Vindeus, Marius MM. Antioch. in Syria *ex Mrtl.* 415
Julius, Victurinus, Sirieus, Felix, Paulus, Maximus, Victor, Simplicius, Pollio, Vitus, Calendinus, Apollonus, Marciana, Felicifſima, Ethemia, Marcianus, Lectiſſimus, Simia, Germinous, Felicia, Evaſia, Gemellinus, item Silvanus cum Socius Mm. in Africa *ex Mrtl.* 415
Baſileus Ep. Amaſeæ in Cappadocia, Martyr Nicomediæ 4. *fec.* 416. Acta *A. Jeanne Presb. Nicom. teſte oculate ex mss.* (Græca) 1. 417

Eau-

Exuperantia V. Trecis in Gallia 423
Lucidius Ep. Veronæ 423
Juſta apud Græcos *ex Menæis*. 424
Neſtor, Monachus apud Græcos *ex Men.* 424
Petrus Ep. Bracaræ in Luſitania *App.* 1005
Trudpertus Erem. in Briſgoja M. 7. *ſec.* 424. Vita collecta 13. *ſec. ex Mſ.* 426. Miracula 435
Richarius Fund. & Ab. Centulæ in Gallia 7. *ſec.* 441. Vita *A. Alcuino ex Mſſ.* 442. Miracula 447. Eadem Carmine *A. Angelranno ex Mſſ.* 459
Paſchaſius Radbertus Ab. Corbejæ 9. *ſec.* Vita *A. Joc. Sirmondo S. J.* 462
Guillielmus, Pater, & Peregrinus filius, Antiocheni, Foggiæ in Italia 12. *ſec.* Vita *ex Mſſ. eccleſiæ* 464
Alda ſeu Aldobrandeſca, Vidua Senis, tertiaria Franciſc. 14. *ſec.* 466. Vita *ex Italico Lombardelli* 468
Ven. Petrus Teutonicus Erem. Camaldulen. 15. *ſec.* 472

INTER PRÆTERMISSOS.

Leofricus Ep. Exoniæ, cui a ſuis Canonicis monumentum erectum 408. *d*
Blanca V. regia in monaſterio Longi campi prope Pariſios *ib. e*

DIE XXVII.

Antonius Presb. Eremit. Lucæ 1. *ſec.* Acta *ex Mſſ.* 476
Alpinianus Presb. in Aquitania 3. *ſec.* Vita *ex Mſſ.* 480. 481
Caſtor & Stephanus Mm. Tarſi in Cicilia *ex Mrll.* 482
Anthimus Ep. Nicomediæ M. cum univerſa gregis ſui multitudine 4. *ſec.* Acta *ex Mſſ.* 483. Græca LX
Zeno Ep. Geneſius, Sodalis, Marinus, Zoticus, Elpidius, Eutychius & Lupicinus MM. in Lydia *ex Mrll.* 486
Hermes Miles, Eppeus Presb. Hilpidius, Hermogenes MM. Militinæ in Armenia *ex Mrll.* 487
Caprus ſive Cyprus, Maurus, Captus ſeu Caſtus Diac. Huſandus & Prianus MM. in Caſtro Joviæ *ex Mrll.* 487
Victor, Maximus, Marcianus, Paulus, Germanus & alii ſex MM. in Ægypto *ex Mrll.* 487
Germelina, Lætiſſima, Felicia, Germana, Felix, Evanthia, Victurinos, Nicephorus, Dioſcorus, Papias, Serapion; item Joannes atque Julius Mm. Nicomediæ in Bithynia *ex Mrll.* 488
Timia, Maurus, Atio Diac. Gennoſa & Sodalis Mm. Antiochiæ *ex Mrll.* 488
Lolius junior M. apud Græcos *ex Menæis* 488
Liberalis, Altini in territorio Tarviſino 4. *ſec.* Vita *ex Mſſ.* 489. alia *ex Ferrario* 490
Anaſtaſius Papa I. 5. *ſec. ex Voſſio* 491
Eulogius Xenodochus CP. in S. Mocii *ex Menæis* 493
Tertullianus Ep. Bononiæ *ex Sigonio* 494
Theophilus Ep. Brixiæ *ex Ferrario* 494
Joannes Conſ. Hegumenus monaſterii Citkarorum 9. *ſec. ex Men.* 495
Zita V. Lucæ 13. *ſec.* 497. Vita *A. Coævo ex Mſſ.* 499. Miracula *ex Mſſ. a Notario Fotiocello excepta* 510
Jacobus Ord. Minorum Bitecti in Apulia 15. *ſec.* 527. Proceſſus anni 1628. *ex autographo in arce ſervato* 528. Appendix ex Scriptoribus recentioribus 544

INTER PRÆTERMISSOS.

Florentinus, Regis Scotiæ filius, in pago Bnonet Diœc. Tullenſis celebri peregrinatione colitur. Informationes de eo huc miſſæ, ſed interceptæ, perierunt, & expectantur novæ pro ſupplemento Jannarii 474. *b*
Hugo de Lacerta Ord. Grandimontenſis in Gallia, quem privatim proprio Officio colendi facultas data dicitur, & expectatur vita, ex relatu coævorum ſeſtim ſcripta 475. *b*

DIE XXVIII.

Marcus Ep. Acini & ejus duo Presbyteri Mm. in Campania 1. *ſec.* 548. Acta *A. Adenulpho Aep. Capuano ex Mſſ.* 551. Inventio Corporis *ex Mſſ.* 557
Zeno, Euſebius, Nenn, Vitalius MM. Corcyræ in mari Jonio *ex Menæis* 561
Vitalis & Valeria Conjuges MM. Ravennæ & Mediolani 562. Paſſio *ex Mſſ.* 564
Euſebius Ep. Pollio Lector, & Tiballus MM. Cibali in Pannonia *ſub Diocleт. ex Mrll.* 565
Victurinus M. Alexandriæ *ex Mrll.* 567
Afrodiſius, Malina, & alii CLXX. item Carilippus Presb. Agapius Lector, Euſebius Eunuchus MM. Tarſi *ex Mrll.* 567
Manilius, Donatus, Maurilius, Lucianus, Victorinus, Nicia V. & alii LXXII. Lucianus alter: alii CCLXX. MM. in Numidia & alibi in Africa *ex Mrll.* 571
Cyrillus, Aquila, Petrus, Domitiana & Ruſus; Mm. *ex Mrll.* 571
Didymus & Theodora Mm. Alexandriæ in Ægypto 4. *ſec.* Paſſio *ex Actis Proconſularibus* 573. Græca LXIII. *App.* 1003
Alexander, Firmianus, Primianus, Tellurius MM. 575
Patricius Ep. Acacius, Menander & Polyænus Presb. Mm. Pruſæ in Bithynia. Acta *ex Mſſ.* 576 Græca LXV
Proba V. M. & Germana V. Henniaci in Belgio prope Duacum *ex Hiſt. Belg. Gazei* 577
Memnon Thaumaturgus Hegumenus Monachorum apud Græcos *ex Menæis* 578
Arthemius Ep. Senonen. in Gallia 6. *ſec.* 578
Cronanus Ab. Roſcreæ in Hibernia 7. *ſec.* 579
Vita *ex Mſſ.* 580
Pamphilus Ep. Sulmonen. & Corſinien. in Aprutio 7. *ſec.* 583. Vita *ex Mſſ.* 584
Prudentius Ep. Turiaſonen. in Arragonia *ex variis* 587
Lucenſis ſive Luchenſius Diſcip. S. Franciſci juxta Podium Bonitii in Hetruria 13. *ſec.* 594. Epitome *ex Mſſ.* 596. Vita *A. Bartholomæo de Piſtoiis ex Mſſ.* 597

INTER PRÆTERMISSOS

Stephanus Aep. Cantuariæ martyr in exilio Pontiniaci 546. *e*
B. Baltn Ab. Weſſebron. in Bavaria defunctus 1155 Plura legitur feciſſe Miracula, quæ utinam ſcripta inveniantur cum rebus in Vita geſtis *ib. e*
Clara V. enjus corpus in Monaſterio S. Sepulchri Venetiis aliquam habet venerationem *ib. f*

DIE XXIX.

Tychicus Diſcip. Pauli Apoſtoli 1. *ſec.* 613
Saturoinus, Inſiſehnlus, Fauſtianus, Januarius, Marſalius, Euphraſius, Mammius, Latrones Mm. in Inſ. Corcyra *ex Menæis* 613
Cercyra V. M. Corcyræ 1. *ſec. ex Menæis* 614
Liberius Ep. Ravennæ 2. *ſec.* 614

Carus Ep. Atini M. 3. *fec.* 615
Germanus Presb. Profdocus Diac. Valentinus, Mm. Alexandriæ & forſan alibi *ex Mrtl.* 615
Prudentius, Martialis, Sabbatius, Codomanus, Baſilius, Germanus, Filocaſtus, Budeotius, Urbanus, Pacata, MM. Nicomediæ in Bithynia *ex Mrtl.* 616
Gratus & alii ſex MM. in Africa *ex Mrtl.* 616
Valentinus, Marcianus, Bononus ſeu Benonia, Vitalis, Auguſtus, Victurinus, Manilus, Metrona V. Maculus, Meginus MM. Peruſii *ex Mrtl.* 616
Pudentius, Marcianus, Philocoſus, Theodora V. Pades & alii duo MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 617
Theognides, Rufus, Antipater, Theoſtichus ſive Eutychetes, Artemas, Magnus, Theodotus, Thaumaſius, & Phlemon MM. Cyzici in Helleſponto *ex Menæis* 617
Quintianus & Atticus MM. apud Græcos *ex Menæis* 617
Clerius Thaumaturgus, apud Græcos *ex Menæis* 618
Paulus I. Ep. Brixien. 5. *fec.* 618
Senanus Conf. in Anglia 7. *fec.* 620
Gondebertus M. Avennaci in territorio Remenſi 7. *fec.* 620. Vita *ex Officiis* 622
Leo Ep. in Samo, Venetias translatus 625
Wiltridus 2. Aep. Eboraci in Anglia 8. *fec.* 626
Ava V. Dooonii in Hannonia 9. *fec.* 628
Hugo Ab. Cluniaci 11. *fec.* 628. Vita *A. Hildeberto Ep. Cenoman.* 634. alia *A. Raymundo Ab. Vezeliac. dein. Aep. Lugduni* 648. Eadem metrice 654
Epitome, a fere coævis ſcripta 655
Robertus, primus Ab. Moliſmi, Fundator Ciſtercii 11. *fec.* 662. Vita *A. Mon. Moliſm. ex Mſs.* 668. Proceſſus Canonizationis 676
Petrus M. Ord. Prædicat. 13. *fec.* 678. Vita *A. Thoma de Lentino, poſtea Patriarcha Jeroſol. et Ambr. Taegio ex Mſs.* 686

INTER PRÆTERMISSOS.

Adalgagus Ep. Bremenſis 611. *d*
Richarius Ab. Lobienſis *ib.*
Lamberti Ep. Morinorum translatio *ib.*

DIE XXX.

Indaletius Ep. Urci in Hiſpania 1. *fec.* 723. Acta Translationis *A. Hobrotmo Cluniac.* 725. Miracula *ex Hiſt. Tiburtenſi* 731
Maximus M. in Aſia 3. *fec.* Paſſio *ex mrt.* 732
Maximus M. apud Græcos *ex Menæis* 733
Sophia V. M. *ex Ferrario* 733
Eutropius Ep. M. Santon. *ex variis* 733. Miracula *ex Mſs.* 736
Dorotheus Presb. Rodocianus Diac. Viator, Terentius, Martinus, Majorica, Victor, Claudius, Silvanus, Clemens vel Orimentus, Honoratus, item Victor, Reductus, item Honoratus, Theſeforus, Primoſus, Rogatus, Felix; item Felix, Lucianus, Coloſus: item Rogatus, Revocatus, Severus, Cotidia, Fortunus, Spinica, Jucundus, Demetrius, Julius, Secondinus Ep. Meritus, Honores; item Silvanus, Saturoinus, Emilianus, Saturnina, Aphrodiſius Presb. Dugdus, Partor Ep. MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 744
Agapius & Secundinus Epp. Theodorus Presb. Marianus Lector, Jacobus Diac. Æmilianus miles, Tertulla & Antonia VV. Alia mulier cum duobus Geminis; item Secundianus, Concordius, Florianus, Gaber, Gajanus, Poſtumus, Mominus Quintianus, Caſſius, Faſilus, Florentius, Demetrius, Gadudus, Criſpinus; item Criſpinus, Donatus, Zeon, & alii plurimi tam Clerici quam Laici M M. apud Cirtam & Lambæſam in Numidia 3. *fec. ex Mrtl.* 745. Acta *A. Coævo & oculato ex Mſs.* 746
Pomodianus Diac. Igneus, Rumetina, Remiſurinus, cum aliis XXXV. Secundianus Ep. Alexander Diac. Bubatus, Saturus, Diodrus, Ropodianus, Nomenſis MM. *ex Mrtl.* 750
Quirinus Ep. M. Romæ depoſitus in cœmeterio Prætextati *ex Mrtl.* 750
Rodicianus Diac. Terentius & Marinus Presbb. Dagarus cum aliis XXI. Meturus, Clemens, Lucinus, Teleſforus, Primoſus, Saturninus, Emilianus, Majorica, Saturnina MM. Aphrodiſiæ *ex Mrtl.* 751
Polychronius Ep. *ex Mrtl.* 751
Mercurialis Ep. Foro-Livii 2. *fec.* Monumenta varia 751
Maternianus Ep. Remen. 4. *fec.* 757. Vita *ex Mſs.* 759
Laurentius Presb. M. Novariæ 4. *fec. ex Actis S. Gaudentii* 763
Donatus Ep. Euræ in Epiro 4. *fec. ex Men.* 764
Severus Epiſc. Neapoli in Ital. 5 *fec.* Vita *ex Mſs.* 768. Miracula *A. Synchrono ex Mſs.* 770
Maxentia vidua Tridenti 4. *fec. A. Altimanno Ep.* 772
Hoyldis Deo devota V. Trecis 5. *fec.* 773
Michomeres Tornodori in Gallia 3. *fec.* 775
Quirillus Ep. Trajecti ad Moſam, *ex Florario* 777
Joannes, Deſiderius, Flavius Epp. ac Deſideratus Presb. Cabilone in Gallia 5. & 6. *fec.* 778
Erconwaldus Ep. Londini & Ab. Cherteſeyæ in Anglia 7. *fec.* 780. Acta *ex Capgravio* 781
Clemens Poeta & Conf. apud Græc. *ex Menæis* 787
Hildegardis Regina cum filio Ludovico Pio, Campedonæ in Suevia 8. *fec.* 788. Acta *A. Monacho Campidonen. ſeculo* 15. *collecta*, eum Miraculis 793
Suibertus Ep. Verdæ in Saxonia 9. *fec.* 802
Amator Presb. Petrus & Ludovicus MM. Cordubæ 9. *fec.* 806
Forannanus Ab. Walciodori in Belgio 10. *fec.* Vita *A. Roberto Mon. ex Mſs.* 807. alia *ex Chronico Iſaci Mr.* 814
Adjutor Mon. Tironienſis, apud Vernonium in Normannia. Vita *ex Off. proprio* 823. Miracula *ex Gallico* 825
Gualfardus ſolitarius Veronæ, 12. *fec.* Vita *ex mſs. Veronenſi*, quod cum Reliquiis delatum fuit 828 Translatio Auguſtam Vindelicorum *ex Mſs.* 831
Antonius Erem. Auguſtin. Monticiani in Hetruria 14. *fec.* Vita & Miracula *ex Mſs.* 832
Peregrinus Latioſus Ord. Servorum B. M. Forolivii 14. *fec.* Vita *A. Nicolao Burgenſio Ep. Senen. ex Mſs.* 837. Proceſſus de cultu & Miraculis *ex Mſs.* 840. alia *ex Hiſpanico* 849
Catharina Senen. V. de Pœnitentia S. Dominici 14. *fec.* 851. Vita *A. Raymundo Capuano Confeſſario & Generali Ordinis ex Mſs.* 853. Epiſtola de morte Catharinæ 959. alia Domni Stephani de geſtis & virtutibus ejus *ex Mſs.* 961. Analecta *ex Vita per F. Thomam collecta* 967
Ludovicus puer Ravenſpurgi in Svevia a Judæis occiſus 15. *fec. ex Murero* 978
Michael de Barga Ord. Min. Obſerv. prope Lucam 15. *fec. ex Waddingo* 980

INTER PRÆTERMISSOS.

Comitius Martyr paſſionem ſuam deſcriptam habet in Legendario Lucenſi, quæ nobis plane fabuloſa videtur 722. *a*
Matbildis filia S. Margaritæ Reg. Scotorum, cujus Vita ipſi inſcribitur; nupta fuit Henrico I. Re-

gi

gi Angliæ & licet obierit anno 1118. die 1. Maii, in hanc ultimam Aprilis retracta fuit 722. *e*

Radulphus Mon. Affligemii, qui poſt ſeptennale ſilentium, extinxit ſigno Crucis incendium, teſte Thoma Cantipratano 722. *e*

Margarita Catthuſiana in diœceſi Lugdun. quæ e manibus Chriſti Domini ſacram Euchariſtiam accepiſſe dicitur 722. *d*

Franciſcus Gonzaga Ord. Min. Generalis, Epiſc. Mantuæ ad an. 1620. defunctus, cujus ſolicitatur Romæ Beatificatio 722. *e*

MENSIS MAJUS.

OPeroſior hic Menſis & Sanctis fœcundior, quam ullus præcedentium, editus eſt tribus partibus & temporibus diverſis. Pars prima tres Tomos complexa, prodiit anno MDCLXXX. Altera, Tomis duobus an. MDCLXXXV. quibus biſariam præmittebatur Propylæum Maii; & Conatus Chronico-hiſtoricus ad Catalogum Romanorum Pontificum. Pars tertia duos item Tomos complexa, in lucem venit an. MDCLXXXVIII. Atque ita ſeptem iſtius Menſis ſpot Tomi de Actis Sanctorum. Propylæum Maii, atque item Conatus Chronico-hiſtoricus ſunt opuſcula prælimiaaria, nihil inter ſe aut cum Actis Sanctorum commune habentia, qualia etiam præmiſſa ſunt ſingulis Tomis primæ Partis Maii, & aliis in Martio atque Aprili. Et Propylæum quidem Maii, ut ipſe titulus indicat, cum ſuis Dedicationibus, Innocentio Papæ XI. atque Carolo II. Hiſpaniarum Regi inſcriptis; cum vita item Ven. Petri Georgii Odeſcalci, Alexandrini ac dein Viglebanenſis Epiſcopi, in gratiam Pontificiæ Familiæ addita, referendum eſt ad primum Maii Tomum, tamquam introductio ad totum menſem; ibique colligare ipſum debent, quibus id integrum eſt. Conatus vero Chronico hiſtoricus, tamquam opus præliminare Tomorum IV. & V. eximi inde poteſt ac paſſim ſolet, ne quid ex eo noxæ contrahant Acta Sanctorum. Non enim æque omnibus placuit Conatus ille, præcipue propter quædam, ut intelleximus, conclavia, quæ adeſſe operi & abeſſe poſſunt abſque ſubſtantiæ corruptione.

Utut eſt, ſine cenſura ſingulari relatus eſt in Indicem per Decretum anno MDCC. incunte Pontificatum SS. D. N. Clementis XI. editum, quo libri ſub deceſſore ejus proſcripti vulgantur bene multi. Ego quod ad meum Conatum attinet, acquievi mox, & acquieſco, etiam correcturus, quæ mihi a quocumque, ſcientiam & auctoritatem illa ſuper re habente, ſuggeſta fuerint: imo & gratias ei agam, quia nihil adeo intendo, quam quæ veriora ſunt, aut mihi videntur, ſcribere, & ſi quid verius me docuerit alius, ſententia aut opinio mea reprobata, veriora ſequar.

3 Tres Tomi primæ partis Majalis ſeorſim dedicati ſunt; primus quidem ſingulari noſtro & aliorum Mæcenati, Celſiſſimo Principi, Epiſcopo Paterbornenſi, ac tum etiam Monaſterienſi, Ferdinando Furſtenbergio, qui diu ante, quam hæc ederentur, viderat, me offerente, tabulas ſeu Ephemerides Moſcorum, Sanctos iſtius geotia per menſes ſingulos, luis figuris & inſcriptionibus, repræſentantes; quibus ille, ut vidit, adeo oblectatus eſt, ut continuo perficiendæ elegantioris ſculpturæ ſumptus ultro obtulerit. Hinc munificentiæ ejus propere gratias relaturi, dictas Ephemerides tomo primo præfiximus atque ejus Celſiſſimo Nomini inſcripſimus. Tomi quoque ſecundus, ac tertius 10 ejuſdem Celſiſſimi Principis gratiam duobus Illuſtriſſimis ejus fratribus Wilhelmo ſcilicet S. D. Papæ Innocentii XI. Cubiculario intimo, Præpoſito Monaſterienſi, Decano Salisburgenſi &c. atque Franciſco, Ordinis Teutonici per Weſtphaliam Archicommendatori, Commendatori in Mulheim &c.

4 Tomo primo, ut jam dixi, præmittuntur Ephemerides metricæ Græcorum, & figuratæ Moſcorum, inter ſe comparatæ & explicatæ; quarum ultimæ repræſentantur in duodecim prægrandibus tabulis æri inciſis, per totidem anni menſes, præter alias, item æneas, nonnullorum Diptychorum & Tripiychorum, ad Sanctos Moſcorum ſpectantes. Moneo hic per tranſennam, in harum tabularum explicatione quædam corrigenda ſuggeri in tomo VII. Maii pag. 519. Tomo ſecundo præfiguntur Hodœporicon per Terram Sanctam duo; alterum Joannis Phocæ, ut erat a Lenne Allatio Græce ſcientiſſimo, Barnoldo Nihuſio commendatum; alterum prout ſub nomine Antonini Placentini ſcriptum acceperam, ut qui ſuam palæologiam ex hoc probare contra illius certiſſimam fidem nitebantur, utrobique inter ſe comparato diſcerent, quid diſtent æra lupinis. Tertio autem volumini præludit Epiſcoporum & Patriarcharum Hieroſolymitanorum Hiſtoria Chronologica, Parergia nonnullia, ad veritatis aſſertionem fictionumque plurium explanandam interpolata.

5 Sic ultra partem dimidiam numero dierum perductus Majus, tribus Tomis prodiit, anno uno priuſquam mortem obiret Magiſter noſter Godefridus Henſchenius, quando is non tantum reliquos Tomos partim digeſſerat, partim compoſuerat; ſed etiam ſecuturum Junium totum uſque ad diem ultimum quadamtenus adumbratum affectumque relinquebat, mihi ſociiſque perficiendum.

6 Unum præcipue pro uſu Indicis Ephemeridum hujus Maii menſis, monere lectorem debeo, quod cum ſinguli ejus Tomi habeant in fine aliquam adjunctorum Appendicem, alia tamen totius menſis Appendix ſubjungatur Tomo ſeptimo, a pagina 517. ad 862. ſe extendens: quæ autem ibi leguntur corrigenda aut addenda in prioribus Tomis, in hoc Indice Ephemeridum Maii indicantur per litteras *Ap. Maii* ſequente numero paginæ.

[*Cum jubente ipſomet Papebrochio, & re ipſa exigente, uti ad quartum tomum præfari jumus, menſem bunc Majum in hoc Venetu editione ulterius digerere coacti fuerimus, ita tamen, ut idem tomorum numerus conſtaret, unus nempe ex Propyleo, Conatu Chronico Hiſtorico ad Catalogos Romanorum Pontificum, ejuſque Paralipomenis compingeretur, reliqui ſex ex Actis Sanctorum, tranſlatis in volumina, ad quæ pertinebant, appendicibus pro toto menſe in ſeptimum Antverpienſis editionis tomum conjectis, hinc pariter præſentem hujus menſis indicem noſtræ Venetæ editioni, quatenus vel ad tomorum partitionem, vel ad allegationum numeros ſpectabat, accommodare debuimus.*]

DIE PRIMO.

Jeremias Propheta M. in Ægypto pag. 5. 720. Acta Græca 754

Philippus Ap. Hierapoli in Phrygia *ſub Domitiano* 7. Vita *ex mſ. Lamus* II. Græca *ex Metaph.* 733. 754

Jaco-

Jacobus Alphæi Apoſt. Martyr Oſtracinæ & Jacobus Frater Domini, primus Epiſcopus Hieroſolymis & Martyr 18. 755. Illius encomium *ex Nicetæ Paphlagone* 30. Adelphothei *A. Metaphr. ex Mſs.* 31. Græca 735

Andeolus Subdiac. M. in Diœc. Vivarienſi 3. *ſec.* Vita *ex Mſs. Boſquet* 35. 756

Cominius ſive Comitius M. Catanæ in Sicilia 3. *ſec.* 40

Maurus Libyeus M. Romanus *ſub Numeriano*, Gallipoli depoſitus 40

Hypoliſtus Presb. Martyr Atripaldæ in regno Neapolitano 4. *ſec.* 41. Acta Martyrii & translationis *ex Mſs.* 42. & 756. Gratiæ receptæ *ibid.* 758

Columba ajuſque ſoror MM. Turagii in Luſitania 4. *ſec. ex Cardoſo* 44

Aetius & Acheolus MM. Ambiani in Picardia 44. & 760

Quintianus, Eleutherius ſive Heleotherus, Gagus, Alexander & Saturninus MM. in Africa *ex Mrtl.* 45

Apollonius & Euphemius MM. *ex Mrtl.* 45

Proculus, Peleſtus, Agapitus, & Milites XXXIII. vel IV. MM. Interamnæ in Umbria *ex Mrtl.* 45

Quintinus ſeu Quintianus M. in Oriente *ex Mrtl.* 45

Saturninus ſeu Saturnina M. Emeritæ in Hiſpania *ex Mrtl.* 46

Sabas M. apud Græcos *ex Menæis* 46

Baras Perſa Martyr in Meſopotamia *ex Menæis* 46. & 739

Florina V. M. in Arvernia *ex Gallico* 47. & 760

Juſtinus ſeu Juſtus, Magnus, Iſicius, Phocus, in Novempopulania *ex Mrtl.* 47

Blandinus in territorio Meldenſi *ex Mrtl.* 49. & 760

Iſidora apud Græcos *ex Radero* 49

Amator Ep. Autiſſiodori 5. *ſec.* 59. Vita *A. Stephano Africano Presb. ex Mſs.* 52

Orientius Ep. Auſciorum in Novempopulania, Vita *ex Mſs.* 61. alia *ex aliis* 62. & 761

Africanus Ep. juxta Vabrum in Gallia Narbon. 4. *aut* 6. *ſec.* 64. & 761

Marculphus Ab. in Conſtantienſi Galliæ diœceſi 6. *ſec.* 70. & 761. Vita *ex Mſs.* 71. alia *ex aliis* 75. Translatio Reliq. Antverpiam 80. Miracula Corbiniaci & Peronæ facta *Auctoribus coævis* 762.

Aſaphus Ep. in Wallia boreali 7. *ſec.* 81

Sigiſmundus Rex Burgundionum 6. *ſec.* 83. Acta *ex S. Gregorio Turon.* 85. alia *ex Mſs.* 86. Translatio, inter Prægenſes & Imolenſes controverſa 88. & 769

Briocus Ep. in Britannia Armorica 5. *vel* 6. *ſec.* 91. Vita *ex Off. proprio* 92. & 769

Theodulphus Ab. S. Theodoriei, in Or, Remorum monte 6. *ſec.* 94. Vita *ex Mſs.* 96

Theodulphus Presb. Treviris 7. *ſec.* 99. Miracula *ex Mſs.* 101. & 770

Kellacus Ep. in Hibernia. Vita *ex Mſs. Hibern.* 104

Arigius ſive Aredius Ep. Vapincen. in Gallia 7. *ſec.* 107. Vita *A Coævo ex Mſs.* 109

Bertha M. Abb. Avennaci in diœc. Remenſi 7. *ſec.* 112. Vita *ex veteri Officio* 113

Ulianus Ab. Foſſis & Peronæ in Belgio 7. *ſec.* 118

Evermarus M. in agro Tungrenſi 7. *ſec.* Acta *ex Mſs.* 120. 121. Hiſtoria ejus tripartita *ex Mſs.* 122. & 770

Euphroſynus Ep. Panzani in Hetruria, *ex Ferrario* 139

Theodardus ſeu Audardus Aep. Narbonæ 9. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 141. 145

Peregrinus Conf. in Nucerina Umbriæ diœceſi 12. *ſec.* 137

Aldebrandus Ep. Foro-Sempronii 12. *ſec.* Acta *ex Mſs.* 138

Vener. Geraldus, Can. Reg. Anſedæ in Luſitania 12. *ſec.* 775

Vivaldus, Tertiarius Ord. Min. Montajonæ in Hetruria 14. *ſec.* Vita *ex Ital. Mſs.* 160. 161. App. de ejus eccleſia *ex Dionyſio Polinari* 163. & 770

Panaceæ V. Agamii in diœceſi Novarienſi 14 *ſec.* 164. & 770

INTER PRÆTERMISSOS.

Apollinaris Ab. VIII. Divione ad S. Benignum 3. *e*

Magnus Norwegiæ Rex *ib. d*

Lupus Marochiorum Ep. O. Min. Cæſarauguſtæ mortuus & a veteri in novum Convenſum ſolenniter translatus non ſine Miraculis 3. *f*

DIE II.

Secundus Ep. Abulæ in Hiſp. 1. *ſec.* 169. Inventio & Tranſlatio 170

Heſperus & Zoe, conjuges; Cyriacus & Theodulus, filii; Attaliæ in Pamphylia, *ſub Adriano* 177. Paſſio *ex mſ.* 178. Græca 739

Germanus, Cæleſtinus, Felix, Cetinus, Urbanus, Bellicus, Privata MM. *ex Mrtl.* 179. & 772

Saturninus & Neopolus MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 180

Helpidius, Hermogenes, Eupolites, Lupus Mm. Melitinæ in Armenia *ex Mrtl.* 180

Germanus, Cæleſtinus, Santina Mm. Alexandriæ *ex Mrtl.* 181

Elenara & Sponſaria VV. Mm. in Gallia, *ſub Dioel.* 181

Avia V. M. circa Pariſios 772

Flamina V. M. Davajaci in Arvernia *ſub Diocles.* 181

Sicharius M. Brantolmæ in Patragorico *ex Mrtl.* 183

Felix Diac. M. Hiſpali *ex Mrtl.* 183

Simplicius & Ambroſius, Mm. in Catalania *ex Dominicco* 183

Athanaſius Ap. Alexandriæ 4. *ſec.* Vita *ex ipſiuſmet ſcriptis collecta* 184. & 776. Appendix de Symbolo 781

Germanus Ep. M. apud Ambianos 5. *ſec.* 539. Vita *ex Mſs.* 261. Translationes *A. Jo. Cancbio* 269. & 784.

Florentius & Vindemialis Epp. Conff. ex Africa Tarſiſium advecti. Item Vindemialis Ep. M. in Africa 5. *ſec.* 270. Acta Priorum *A. Titiano Ep. Tarſenſ. ex Mſs.* 275

Valentinus Ep. Genuen. 4. *ſec.* 273. Commentarius prævius 773. Sermo de eodem *ex Mſs.* 774. Chronologiam reformatam vide ad 29. Junii, ubi de S. Syro pag. 480

Waldebertus Ab. Luxovii 7. *ſec.* Vita *A. Adzono Ab. Dervinenſi ex Mſs.* 277 & 786

Sabas Ep. Daphnuſiæ in Arebipelago *ex Men.* 282

Wiborada M. & Rachilda VV. incluſæ apud S. Gallum in Helvetia in *ſec.* 282. & 789. Vita *A. Hartmanni*

manna Mon. fere Coæva ex Mſs. 284. alia *A. Hepidanno Mon. ex mſs.* 293. Hiſt. Miraculorum 306
Conradus M. Fund. Montis Angelorum apud Subſilvanos in Helvetia 12. *ſec. ex Germanico Mutenſi* 309
Maſalda Regina, Sancii R. Luſitaniæ filia, O. Ciſtercien. Areoquæ 13. *ſec.* 787. Vita *ex Vaſconcello, Henriquez &c.* 788
Antonius ſeu Antoninus Ord. Præd. Aep. Florentiæ 15. *ſec.* 311. Vita *A. Franc. Caſtilion. ejus domeſtico ex mſ.* 313. Additiones *A. Leonardo de Ser-Ubertis ex mſs.* 326. & 791. Analecta *ex ſummaria Peccoſſiana impreſſa* 335. Appendix *ex Vita Italica per Euphroſynum Lapinum* 792. Gloria poſthuma 351. Translatio *ex mſs.* 794

INTER PRÆTERMISSOS.

S. Feliciſſima V. M. Viterbii reperta 167. *d*
S. Bertinus Junior ad S. Audomari ſuper altari Canonicorum poſitus 167. *e*
Maria Alphonſa Ord. S. Cla ex Aſturiæ, ubi Monialem corpus, apud Wadding. ad an. 1328. hoc orandi ſcitur propter miracula 168. *a*
Stanislaus Bridgoſta Carm. an. 1420. occiſus in Pruſſia, & corpore in patriam reducto, miraculis clarus, de quo plura optamus 168. *b*

DIE III.

Inventio S. Crucis, per Helenam & Macarium Ep. Hieroſolymis 4. *ſec.* 361. & 798
Hermogenes M. in Aſia minore *ex Mrll.* 366
Alexander I. Papa, Eventius & Theodulus Presbb. Mm. Romæ 2. *ſec.* 367. Acta ſincera *ex mſs.* 371. & 798
Timotheus Lector & Maura ejus uxor, in Thebaide Mm. 3. *ſec.* 375. Acta *ex mſs. Gr.* 376. & 741
Alexander & Antonina Mm. 4. *ſec.* Ciolim traoslati 379. Acta *ex mſs. Gr.* 381. & 744
Diodorus & Rodopianus Diac. Mm. Aphrodiſiæ in Caria *ex Menæis* 382
Aebonius Martyr *ex Mrll.* 382
Marianus, Fortunatus, Saturninus, Rufinus, Fortunio Mm. in Africa; item Fortunatus *ex Mrll.* 383
Viola V. M. Veronæ *ex Ferrarie* 383
Genius Conf. & xxx. Milites Mm. Lactoræ in Vaſconia 383. Vita *A. Antiquo ex Bernardi Guidonis mſ.* 384
Juvenalis Ep. Narniæ 4. *ſec.* 386. Vita *ex mſs.* 387. Ablatio & Relatio corporis *ex mſs.* 390. Homilia in dedicatione *ex mſs.* 393. Miraculum *ex mſs.* 394. Excerpta ex Statutis civitatis 396. Elevatio ultima *ex Actis Ep. Bucarelli* 398
Juvenalis Conf. Foſſani in Pedemontio, diu pro Narnienſi Ep. habitus 406
Euſebius Presb. & Avitus Diac. Antiſſiodori in Gallia *ex Mrll.* 423
Philippus Presb. Cellæ in Palatinatu Rheni & *ſec.* Vita *A. coævo ex mſs.* 423. *Appendix* de ejus eccleſia 799
Ueſius in Agro Vicentino 426. Vita ſuſpecta 417
Petrus Thaumaturgus Ep. Argivorum in Peloponneſo 10. *ſec. ex Menæis* 428
Aufridus ſive Anfridus Ep. Ultrajecti 11. *ſec.* 428. Vitæ pars *A. Mon. Ultrajecti. ex mſs.* 434
Ventura Ord. Crucifer. Hiſpelli in Umbria 432
Zacharias O. Minor. Alanquerii in Luſitania 53. *ſec.* 802
Alexander Vinciolus Ep. Mutinæ O. Min. 14. *ſec.* 818.
Æmilia Bicheria Ord. Præd. Vercellis in Pedemontio 805
Stanislaus Polonus Can. Reg. Caſimiriæ prope Cracoviam 15. *ſec.* 810. Vita *A. Martino Barono ib.* Miracula *ex mſs.* 812

INTER PRÆTERMISSOS.

Theodoſius Kiovienſis in Kalendario Moſcovitico cum ſpeciali amplioria imagiois prærogativa expreſſus 360. *c*
Arnoguus Exem. juxta Ulmerum 10 Hiſp. 360. *d*
Walleus diſcipulus S. Bernardi Abbas Melroſæ in Scotia *ib. e*
Joanna a Cruce Ab. Tertiariarum Toleti, cujus an. 1534. mortuæ vita, ſcripta a diſcipula ejus, vehementer optatur *ib.*
Dominica de Cruce Ord. Præd. Duaci defuncta 1616 *ib.*

DIE IV.

Judas Quiriacus Ep. Hieroſol. M. 2. *ſec.* 439. Acta apocrypha *ex mſs.* 445 & 835
Porphyrius Pr. M. Camerini *ex Mrll.* 451
Heraclius, Juſtus, Maurus Mm. Fulginii *ſub Decio* 458
Corcodemus Diac. Antiſſiodori 3. *ſec.* 453
Pelagia V. M. Tarſi *ſub Dioclet.* Acta ſuſpecta *ex mſs. Ge.* 453. 747
Olbianus Ep. Aneorum & diſcipuli ejus Mm. in Aſia *ſub Maximiano ex Menæis* 458
Aphrodiſius, Meldas, Macrobius, Valerianus, Leontius, Antoninus Mm. & Socii Ex Scythopoli *ex Menæie* 459
Antonia M. Nicomediæ *ex Mrll.* 460
Cæleſtious, Felix, Urbanus, Romanus, Bellicus, Martialis, ſeu Marcianus, Mittunus Presb. Florianus, Petrus Mm. in Africa *ex Mrll.* 460
Neſtorius, Miſtonius, Antoninus, item Secundianus & Marcellianus *ex Mrll.* 461
Florianus Princeps officii & Socii Mm. Laureaci in Norico Ripenſi ſive ſuperiori Auſtria *ſub Diocl.* 461. Acta *ex mſc.* 462. alia *ex mſs.* 463. Translatio corporis in Poloniam 466. & 837
Alius S. Florianus in Weſtphaliam tranſlatus cum corpore S. Victorini 817
Silvanus Epiſ Gazæ M. & alii xxxix vel xl. 4. *ſec. ex Menæis & Euſebio* 468
Synelius M. Lucæ depoſitus *ex Mrll.* 469
Neophytus, Gaius, & Gaianus; Zeno, Marcius, & Macarius Mm. *ex Menæis* 471
Jacobus Diac. M. Bergomi in Lombardia 4. *ſec.* 472. 839
Monica Vidua, Mater S. Auguſtini 4. ſec. 473. & 840. Vita, ex libris Confeſſionum 474. Parergon 840. Epiſtola Auguſtini de morte matris ad ſororem *ex mſ.* 480. Translatio Reliquiarum Aroſiam *A. Waltero ex mſ.* 481. alia (ut præteditur) Romam 488. & 842
Macarius Ep. Lugduoi Convenarum, in territorio & urbe Burdegalenſi 492
Vanerius Ep. Mediolani 5. *ſec.* 494
Benadictos Ep. Æmeniæ *ex Variis* 495
Valerianus M. Forolivii 5. *ſec.* Acta *ex mſ.* 496
Titianus Ep. Laudenſis 5. *ſec. ex Ferrario* 498
Antonius Ab. Turonibus *ex Mrll.* 498
Paulinus Ep. Senogalliæ *ex Ferrario* 499
Paulinus Diac. M. Coloniæ *ex Mrll.* 499
Nicephorus Conf. Hegumenus Madicii 9. *ſec. ex Vita S. Nicetæ* 500
Godehardus Ep. Hildesheimen. 11. *ſec.* 502

Ap.

& 843. Vita *A. Wolfherro Diſcip. eo mss.* 502. Miracula 519. Canoniſatio & alia Miracula 521
Helena V. Trecis 530. & 844. Appendix de Helena Anachoreta 531
Creſcentius Pr. Patavii 11. *ſec.* 847
Lupinus Carcaſſonæ 532. & 847
Catharina, Sanctimonialis O. Ciſterc. Parci in Brabantia 13. *ſec.* Vita *ex Cantipratano* 532
Joanna, Reclusa Ripatorii in diœc. Trecenſi 13. *ſec.* 534
Gregorius Vetuculen. Er. Auguſt. 14. *ſec.* Vita *ex ms. Notoriali* 535. Synaxagma Gratiarum *ex mss.* 537
Philippus Aquilanus O. Min. Obſerv. Sulmonæ 15. *ſec.* Vita *ex Ital. Bonardini fere ſynchroni* 549. Miracula *ex ms. Notoriali* 551
Michael Gedrocius, Canon. Reg. S. Mariæ de Metro, Cracoviæ in Polonia 15. *ſec.* Vita *ex veteri coævorum* 552. Inventio & translatio 558
Ladislaus Gielnovius Ord. Min. obſerv. Warſaviæ in Mazovia Poloniæ prov. 16. *ſec.* 560. Vita *A. Vincentio Meraviki* 561
Pius Papa V. 16. *ſec.* huc delatus 5. *Maii.* Vita *A. Joan. Ant. Gabutio* 616. & 847. Analecta *ex Relatione Auditorum Rotæ* 714. Notula Miraculorum *ex Proceſſibus.* (*Non ita pridem canonizatus eſt*) 717

INTER PRÆTERMISSOS.

Ethelredus Rex Merciorum defunctus an. 716. valde laudatus 436. *f*
Willericus Ep. Bremæ mortuus anno 837. 437. *a*
Amelia V. Swivekana juxta Teneramundam *ib. c*
Marina Solitaria, cui ſepultæ apud Minores ædes dicitur ædificata *ib. d*
Joannes Houthon, Prior Carthuſiæ Londini an. 1535. cum quatuor ſociis excarnificatus ob negatum Regi Capitis Eccleſiæ titulum *ib. f*

TOMUS II.

DIE V.

Hodœporica huic tomo præfixa
Irene M. Cpoli celebrata 1. *ſec.* *pag.* 4
Herina ſive Irene Aleti in Calabria 790. Conſtroverſia propter Ireniæ corpus Roma allatum 796
Jovinianus Lector M. Autiſſiodori 3. *ſec.* 5
Euthymius & Petrus ſeu Petivus, Diaconi MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 6
Irenæus, Peregrinus, Irene MM. Theſſalonicæ *ex Mrtl.* 6
Gregorius, Archelaus, Feliciſſima Mm. in Africa *ex Mrtl.* 7
Creſcentiana & Silvanus Mm. Romæ *ex Mrtl.* 7
Maximus Conſ. Ep. Hieroſol. 4 *ſec. ex Mrtl.* 7
Nectarius & Nicetius Epp. Viennæ in Gallia 4. *ſec.* *pag.* 9. & 799
Eulogius Ep. Edeſſen. & Protogenes Ep. Carthen. Confſ. *ſub Theodoſio ſeniore ex Theodoreto* 10
Britonus Ep. Trevitan. 4. *ſec.* 11
Sacerdos Ep. Lemovici & Mundana ejus Mater Vidua M. Sarlati in Gallia 6. *ſec.* 11. Vita *A. Hugone Floriac. ex ms.* 14. Prologus ad Vitam 799. De reliquiis 22
Hilarius Ep. Arelaten. 5. *ſec.* 24. Vita *A. Honorato Ep. Maſſilien. ex mss* 25. Vindiciæ contra impactam de Semipelagianiſmo calumniam *ex Prodromo Velitori Brunonis Neuſſer* 34. & 803
Getontius Aep. Mediolani 5 *ſec. ex Miſſali & Breviario* 43. & 809
Teuteria & Tuſcia VV. Veronæ 44. Vita *ex Aug. Valerio Ep.* 45. alia Metrica *ex ms.* 46. Miracula *ex Ital. Bapt. Peretti* 47
Leo Mon. Ord. S. Baſilii Bovæ in Calabria *ex Ferrario* 48
Landus M. Hortæ & Baſanelli in Etruria *ex Ferrario* 49. Miracula 809
Theodorus Ep. Bononiæ 50. & 809.
Joannes Monaſterienſis Cainone in diœceſi Tutonenſi 6. *ſec. ex Off. proprio* 50
Waldrada Ab. Metis 7. *ſec.* Vita *ex Mss.* 51
Maurontus Ab. Broyli, Marchianis & Duaci in Belgio 8. *ſec.* Vitæ Synopſis *ex Ms.* 52
Athanaſius Aep. Corinthi 10. *ſec.* 54
Aventinus Diac. in Territorio Turonenſi 12. *ſec.* 55
Angelus Martyr Presb. Ord. Carmelit. Leocatæ in Sicilia 13. *ſec.* 56. Miracula & Beneficia *ex juratis teſtimoniis* 64. ad Vitam præmiſſatim prævia 811. Vita *A. Enoch. Patr. Hieroſolymitano* (ut præfertur) *ex editione Bellorofii collato cum editione Bened. Genoni* 813. Vita alia forte ſincerior *ex Ms.* Appendix 1. De tempore vitæ ac mortis 851. App. 11. De conventibus Siciliæ 853
Jutta Vidua Solitaria Culmæ in Pruſſia 13. *ſec.* 855. Vita *ex Polonico Frederici Schembek* S. J. 856. Hymnus 864

INTER PRÆTERMISSOS.

Taixelina Gothorum tempora, extructa ſupra ſumulum eccleſia, olim honorata in diœceſi Conimbricenſi 2. *f*
Aleidis 1. Abbatiſſa Vallis ducis prope Lovanium a Cantipratano laudata 3. *b*

DIE VI.

Evodius Ep. Antiochiæ M. 1. *ſec.* 98
Lucius Cyrenenſis 1. *ſec. ex Mrtl.* 99
Juſtus M. Ep. Viennæ in Gallia *ex Adone* 99
Secundianus Ep. Jacobus, Marianus, Concordia, Marina, Heliodorus, Saturninus, Silvanus Mm. *ex Mrtl.* 101
Victor, Felix; item Victor, Criſia, Anſidia, Judith, Emeria; item Victor, Acuta, Fauſtina, Hilarianus, Victoriana, Saturnina, Gavina, Hedentus, Fortuna, Victoria, Prima, Gajanus, Valentina, Fortunata, Poſtumus, Fauſtinus, Majoricus, Venuſtus, Maſſunus, Proceſſa, Secundianus, Importuna, Quintianus, Petrus, Taſſus, Caſſericus, Mapparicus, Veneria, Bonefacia, Quintus, Floriana, Victorina, Demorus, Gaudola; item Victorina, Criſpinus, Puſſinus; item Felix, Donatus, Laborus, Maſillus, Gajanus, Fanerus, Quintus, Rogatus, Maaentius, Ninna, Virtunia, Valeria, Timonius, Maironna, Citinus, Florianus, Hereneus, Fortunatus, Fauſtinus, Gavinus, Herinus, Pappalicus, Primus, Caſſus, Secundus, Celerinus, Hieremias, Flavius, Macrobius, Marcellinus, Maximus, Baſroditus, Auguſtianus, Niticus, & alii LXV. item Gajanus, & Socii XX. aliique plures Mm. Mediolani *ex Mrtl.* 101
Demetrius, Danax, Donatus, Therinus, Meſeera, Barbarus & Socii, Conſtantinopoli honorati *ex Mrtl.* 103
Matthæus & Primus Mm. Tarenti *ex Mrtl.* 103
Pachomius, Hilarion, Mamas & Patricius, apud Græcos *ex Mrn.* 104

Ce-

Gerontius & Edentius, Aturi ſeu Vico-Julii in Aquitania *ex Mrtl.* 104
Theodotus Epiſ. Cyriniæ in Cypro Conf. *ſub Licinio* 103. 865
Valerius & Valerianus Epp. Autiſſiodori 4. *ſec.* 105
Maurelius Ep. Imolæ *ex Off. proprio* 106
Benedicta Sanctimonialis Romæ *ex S. Greg.* 107
Eadbertus Ep. Lindisfarnæ in Anglia 7. *ſec. ex Beda* 107
Joannes Damaſc. Mon. & Presb. apud Græcos 8. *ſec.* 108. Vita *A. Joanne Patr. Hierosol. ex ms.* 111. Græca 713. Sermo Conſtantini Logotheræ Acropolitæ Græco-Latine 731. & 866
Petronax Ab. & Inſtaurator Caſinen. 8. *ſec.* 119
Bonizella Vidua, Trequandæ in diœc. Senenſi 13. *ſec. ex Epiſtola Parochi* 121
Eliſabetha Hungara, filia Regis Andreæ III. Ord. Præd. Thoſæ in Helvetia. Vita *ex Germ. Mureri* 123
Prudentia V. Ord. Erem. S. Auguſtini, Novocomi apud Inſubres 15. *ſec.* 129

INTER PRÆTERMISSOS.

Adalvardus & Stephanus Epp. Mm. Upſaliæ in Suecia 97. *b*
Bartholomæus Puccius O. Min. in Monte Politiano miraculis clarus *ib. d*

DIE VII.

Eovaldus & Sixtus Martyres apud Gerundam *ſub Datianæa Mr.* 134
Flavius Ep. Auguſtinus Ep. Auguſtas ſive Auguſtinus. Item Marcellinus, Macrobius, Eutbeus ſive Eutychius Mm. Nicomediæ *ex Mrtl.* 135
Celerinus, Maximus, Victurus, Potentella, Alla, Fauſtina, & alii plures. Item Auguſtinus Ep. Victurus, Gajus, Antus, Maximus, Celerinus, Frontonus, Quintus, Flavia, Martialis, Privatianus, Septimia, Dexter, Quinta, Arneſus, Donatus; item Donatus, Octavianus; item Donatus, Marinus, Navigus, Pulverus, Rogata, Victorius, Muderus, Fortunus, Victoras, Secundus, Celidonia ſive Cecilus & Donata, Saturninus, Donata, Navida, Fortunata, Felix, Julius, Creſcentius, Gallicus, Juſtinianus, Vitalicus, Rogatianus, Lucella, Honoratus, Felicia, Savina, Saltus ſeu Sullitus, Flavia, Alexius, Catula, Euticia, Peculiatis, Germanus, Rogata, Matcella, Odemarus, Ercola, Saturnina, Primolus, Caſtula, Donatus, Felia, Victorius, Proceſſus, Antonina, Sapida, Donata, Secundians; item Donata, Martialis, Januarius, Tunidus, Victurus; item Fortunatus, Creſcentius, Germanus, Avida, Fortunatus; item Rogata, Epaphroditus, Marcellinus, Florianus, Palatinus, Fauſtinus Ep. Eutricus, & alii LVI. ſeu XLV. Mm. in Africa *ex Mrtl.* 136
Juvenalis Martyr *ex Mrtl.* 137
Placidus ſeu Placitus Presb. Auguſtoduni *ex Mrtl.* 138
Innocentius Ep. Aſer Cajetæ in Italia 4. *ſec.* Acta Apocrypha 138. Conjecturæ & cenſuræ in vitam 140
Maſtidia V. Trecis *ex Camuzato* 141. Hiſtoria inventi Corporis *ex mss.* 142. Miracula recentiora *ex Proceſſ. Gallicis* 144
Domitianus Ep. Trajecti ad Moſam 6. *ſec.* Vita *ex Ms.* 146. alia *ex Ms.* 147. Miracula *ex Ms.* 152
Maurelius Ep. M. Patronus Ferrariæ 7. *ſec.* 154
Cerenicus ſeu Serenicus Diac. in Sagienſi Normanniæ Diœceſi 7. *ſec.* 160. & 866. Vita *ex Mss.* 162
Joannes Beverlacenſis Aep. Eboraci 8. *ſec.* 166. & 867. Vita *A. Folcardo Mon. Cantuar. ex Ms.* 168 Miracula *A. teſte oculato* 180. alia *A. ſimiliter oculato* 187. Item alia & ultima *ex eodem ms.* 188
Petrus Ep. Papienſis 8. *ſec. ex Paulo Diac. & Jo. Bapt. de Gaſparis* 194
Benedictus Papa II. 7. *ſec.* Vita *A. Anaſtaſio Biblioth.* 196
Stanislaus Ep. Cracoviæ in Polonia M. 11. *ſec.* 198 869. Synopſis Vitæ *ex veteri ms.* 200. Vita *A. Joan. Longino ſeu Dlugoſſo Can. Cracov.* 202. Miracula poſt translationem 240. Canonizatio & Miracula illam ſecuta 255. alia recentiora *ex tabellis votivis* 276
Albertus Agricola apud Bergamenſes, mortuus Cremonæ 12. *ſec. ex Bartholomæo de Peregrinis & Mario Mutio.* 282
Villanus Ep. Eugubinus in Italia 13. *ſec.* Acta *ex Variis* 282
Reginaldus & Francus Eremitæ in Apulia *ex Romeo* 283

INTER PRÆTERMISSOS.

Joannes Papa XVI. an Treviris habitus pro Sancto? 132. *b*
Alfonſus Rex Legionenſis anno 1027. in pugna contra Mauros exſus 132. *c*
Gerlacus O. Præmonſtr. Ab. in Bohemia Miraculis clarus 132. *e*

DIE VIII.

Aurelianus Ep. Lemovicenſis in Aquitania *ex officio* 285
Victor Maurus M. Mediolani 4. *ſec.* 286. Acta *ex Mss. & Mombritio* 288
Agathius Miles, Maximus Presb. Anthes Diac. Areſtinus, Marinus, Tampus, Stercita, Rogata, Victoria, Florida; item Florida, Lucius, Donata, Victor, Flavia, Joannes, Nina, Caſtus, Gajus, Furius, Maximus; item Victor, Julia, Felix, Marcianus, Famola, Honeſta, Niger, Baptizius, Ruſticus, Proceſſus, Secunda, Milius, Felicia, Maxima, Dativa, Tunianus Eutidius; Secundola, Datica, Gundinus, Tertulus, Cæleſtinus, Fauſtinus, Generius, Baraehus, Siddinus: item Nina, Tidus, Mittunus, Siricus, Rogatus, Baccirus, Gadderus, Bereuſus, Donata, Spieus, Rogatus, Saturnina, Gaudioſa, Vitalis, Cæcilia, Januaria, Galla, Senerus, Rogata, Matrona, Auguſtina; item Saturninus, Rufus, Victor, Fauſtinus, Cithinus, Zaderus. Antiquus; item Nina, Saturus, Nicoma Mm. Byzantii nunc Cpoli *ex Mrtl.* 291. Acta *ex Mr.* 293. Græca 762
Entieus, Fortunatus, Saturninus, Marcia Mm. in Africa *ex Mrtl.* 299
Victor, Stephanus ſeu Stephana, Januarius Mm. in Ægypto *ex Mrtl.* 299
Integra Cohors Militum *ex Menais* 299
Helladius ſive Eladius Ep. Autiſſiodori 4. *ſec. ex Hiſtoria Epiſcopali* 300. & 870
Gibrianus Presb. in Diœceſibus Catalaunenſi, & Remenſi 5. *ſec.* Vita & Miracula *ex Mr.* 300. Transl. *ex Flodoardo* 302. & 870. Miraculorum poſt translationem libri 3. *A. Baldewino coævo ex Mss.* 870

Daſt-

Deſideratus Ep. Bituric. 6. *ſec.* Vita *A. Abbate Bovienſi* 303.& 902
Taraſius Thaumaturgus, in Lycaonia *ex Men.* 305
Meles Hymnographus *ex Menæis* 306
Metron Presb. Vernæ *ex Auguſtino Valerio* Inventio & Translatio *A. Carolo Libardo* 902
Godo Ep. Metis 7. *ſec.* 307
Iduberga ſive Itta B. Pippini vidua Sanctimonialis Nivellis ſub filia ſua S. Gertrude 7. *ſec.* 307
Wirn Ep. Rutæmundæ in Belgio 7. *ſec.* 309. Vita *ex mſs.* 315. Reſtauratio eccleſiæ & relatio Reliquiarum 904
Petrus Aep. Tarentaſiæ O. Ciſterc. 12. *ſec.* 320. Epiſtolæ pro Canoniz. 321. Vita *A. Gaufredo Ab. Altecumbæ, teſte ocnlato* 323. aliæ epiſtolæ, cum Bulla Canonizationis *ex mſ.* 345
Amatus Saludecii in agro Ariminenſi 12. *ſec.* 348. Vita poſt incendium loci reſtaurata 349
Bernardus Ord. Prædic. cum duobus parvulis Santirenæ in Luſitania 13. *ſec.* 354
Angelus M. O. Camald. Maſſacii in Italia 15. *ſec.* 354

INTER PRÆTERMISSOS.

Scherus Fund. Calmoſiaci in Lotharingia an. 1117 defunctus 284. *e*
Joannes a Stronconio Ord. Min. Obſerv. Vicarius Generalis, an. 1418. Luceriæ in Apulia clarus miraculis *ib. d*

DIE IX.

Hermas Ep. Philippenſis 1. *ſec.* 360
Priſcus, Patronus Nuceriæ Paganorum 360
Dionyſius Ep. Viennæ in Gallia 2. *ſec.* 361
Codratus ſeu Quadratus, Saturninus, Rufinus & Socii Mm. Nicomediæ & vicinis locis, *ex Men.* 362
Quirillus, Quindeus ſeu Gindeus, & Zeno, Axiopoli in Bulgaria *ex Mrll.* 363
Aphrodiſius, Jocundus & Firmus MM. Tarſi in Cilicia *ex Mrll.* 363
Ephenicus, Caſtus & Pollimius Mm Mediolani *ex Mrll.* Addenda ex Puricello inventio Corporum 364. Martyres eccx. in Perſide *ex Mrll.* 364
Beatus Vindocini in diœceſi Carnutenſi 364. Vita *ex Mſs.* 365. *App.* de veneratione alterius Beati apud Helvetios 367
Gregorius Theologus Aep. Cp. Nazianzi in Cappadocia 4. *ſec.* 369. & 905. Vita *A. Cæſare Baronio* 373. Carmen ejus de Vita ſua, proſaice redditum 429. Translatio 1. *ex Mſ. Gr.* 448. & 766. 11. Romam 454. 111. in Vaticanum *ex Mſs.* 456
Tudinus Ab. Coriſopiti in Armorica *ex Vita S. Corentini* 460
Luminoſa V. Papiæ 5. *ſec. ex Ennodio Ep.* 460
Gerontius Ep. Ficoclenſis M. Patronus Callienſis in Umbria 6. *ſec.* 461. 912
Fortis Erem. ad S. Crucem Fontis Avellani in Italia 11. *ſec. ex Jacobillo* 464
Gregorius Ep. Oſtienſis, legatus Apoſt. in Sicilia 11. *ſec.* 465
Nicolaus Albergatus Ep. Bononienſis & Card. Oſtienſis 14. *ſec.* 467. Vita *A. Jacobo Zeno coævo* 469. alia *A. Carolo Sigonio* 477
Banincaſa Ord. Servorum B. Mariæ, Monte Cloëlii in Hetruria 912

INTER PRÆTERMISSOS.

Nicolaus Ep. Conf. in Scotia, enjus ibi feſtum, & an. 1262. repertum corpus, bodieque translatum 358. *e* Punitur etiam hac die &c.

DIE X.

Job. Proph. in terra Hus 494. & 914
Primus Presb. Marcus Diac. Jaſon & Celianus Mm. Tergeſti in Iſtria *ſub Adriano.* Acta *ex Mſ.* 497
Calepodius Pr. Palmatius Conſul. & alii a LII. Simplicius Senator, & alii LXVIII. Felix & Blanda Conjuges, Mm. Romæ 3. *ſec.* 498. 929. Acta *ex Mſs. notarialibus* 500. 929
Alphius, Philadelphus, Cyrinus Mm. Leontinis in Sicilia 502. Acta 506. Græca 772
Gordianus & Epimachus Mm. Romani: item Primulus & Major ſeu Nedun Conf. 4. *ſec.* 551. Acta *ex Mſ.* 552. App. de Reliquiis 553. & 929
Quartus & Quintus Mm. Roma Capuam delati *ex Anaſtaſio biblioth. & aliis* 555
Probata ſeu Probatus, Meca, Petrus, Dativus, Januarius, Fortunio, Thecla, Lucella, Maxima, Matronæ, Mm. in Africa *ex Mrll.* 556
Cyrillus, Cendeus, Dionius, Acacius, Criſpion, Zeno Mm. in Myſia ſeu Bulgaria *ex Mſs.* 557
Aphrodiſius, Privatus, Giddinus, Saturninus, Petrus, Dativus, Fortunus, Lucella, Maxima, Matrona, Muttucus, Cilicus, Victurus, Januarius, Secuſa, Victurina, Bonoſa, Conſtantia, Maximus, Januarius, Geminus, Saminus, Peregrinus, Senterus, Erulus, Majulus, Marullus, Felix, Indicus, Reflentus, Tinnus, Felion, Tavintus, Seleucus, Zetula, Januaria, Fortunata, Teclaria, Donatus, Rogata, Paulina, Lawarus, Nina, Januarius, Candedia, Honroſus, Saturninus, Saturnus, Secundus, Donatus, Salutor, Felix, Mares, Nappolus, Coddeus, Datus, Naſomoſus, Victor, Satulus, Maſutus, Maletus, Severus, Marcianus, Fortunus, Saturus, Quintalus, Severiolus, Fidelis, Quintus, Fauſtus, Donatus, Exeriſatus; Biricus, Sertimus, Lucinus, Reſtitutus, Dativus, Januaria, Nina, Felix, Sarira, Marcella, Matrona, Tuja, Lucuſa, Victorina, Felicia, Jocunda, Gloriſa, Rogatiana, Victurina, Julia, Prima, Fortunatus, Maria, Rogatus, Munnus, Jacobus, Septimina, Incidus, Tunnus, Felicio, Seleucus, Honoratus, Lucinus, Sebberia, Venuſta, Saturna, Quintula, Cyrillus, Dionyſius, MM. Tarſi in Cilicia, *ex Mrll.* 557
Tertullinus & Chryſantus Mm. Roma Luxenburgum translati *A. Wiltemio* 558. 930
Sabinus & Certeſius Mm. Roma in Caſtellam delati 566
Silveſter & Frominius Epp. Veſontionenſes in Burgundia 4. *ſec. ex Veſontione Joan. Jacobi Chiffletii* 567
Palladius 1 & 11. Epp. Bituricenſes 4. *ſec.* 568
Cataldus Ep. Tarentinus 569. & 930. Inventio & Translatio *A. Berlengerio ex Mſs.* 570. App. de inventione linguæ & libri ab eo ſcripti 575
Comgallus Ab. Benchurenſis in Hibernia 6. *ſec.* 579. Vita *ex Mſs.* 580
Laurentius apud Græcos *ex Menæis* 589
Solongia V. M. apud Bituriges 9. *ſec.* 589. & 930. Vita *ex Lectionibus* 589. alia *ex Gallico* 592
Guilielmus Presb. Pontiſaræ in Gallia 12. *ſec.* 597. & 930
Beatrix Ateſtina V. Benedictina Patavii 13. *ſec. ex Chronico Paduano* 598. Supplementum hiſtoricum *ex Vita Italica* 600 Miracula *ex Italico* 602

Mi-

Mirus Erem. Soriei ad lacum Comenſem. 603. Vita *ex mſs. Ital.* 605. Translatio corporis *ex Ital. Andreæ Ferrarii*. 609
Jacobus Eremita Ordinis S. Crucis Fontis Avellanæ prope Nuceriam in Umbria. 931

INTER PRÆTERMISSOS

Conceſſa V. Patrona eccleſiæ Tarbien. in Gallia 492. d
Robertus de Bellovifo Ord. Prædic. in Gallia ab hæreticis articulatim interrogatus, reliquo truncato excoriatus 493. *b*

DIE XI.

Millehardus Ep. Sagienſis, inter Prætermiſſos locandus pag. 611. poſt Apollinarem Ep. Alexandrinum *ex Ap.* 933
Evellius Conſiliarius *ſub Nerone* 613. 933
Anaſtaſius Cornicularius, Theopiſta ejus uxor; Eſodes, Aradius, Caliſtus, & Felix, filii; Euphemia & Primitiva, filiæ & res de familia. Mm. Camerini in Italia *ex Mrtl.* 613
Anthimus Presb. Maximus, Baſſus & Fabius, Mm. Via Salaria in Sabinis. Item Siſinnius Diac. Dioeletianus ſeu Diocletius & Florentius Mm. Auximi in Piceno. Item Falronus Ptolianus, & Anicia Lucina conjuges Mm. Romæ 614. Acta *ex mſs.* 616
Cyrillus, Eleutherius, Marianus, Dorothea Mm. Romani, ad Monaſterium S. Lamberti in Sryria translati 619
Mocius ſeu Mucius Pr. M. CPoli *ex Menæis* 620
ex mſs. 622
Dioſcorides M. Smyrnæ *ex Men.* 624
Monianus ſeu Monranianus M. Sirmii in Pannonia *ex Mrtl.* 625
Majulus, Victorinus, Fortunatus, Septimus, Cominus, Julius, Criſpus, Januaria, Primulus, Nereus, Manilus, item Manilus, Victoria, Fortunata, Januarius, & Jocundus Mm. in Africa *ex Mrtl.* 625
Achilles, Sippontus, Epimenes & Nereus Mm. Romæ *ex Mrtl.* 625
Demetrius, Atticus, Taddæus Mm. in Aſia *ex Mrtl.* 626
Liceria V. M. Senonibus 626. & 933
Nepotianus Presb. Altini in Italia 5. *ſec.* Vita *A. S. Hieronymo* 627
Mamertus Ep. Viennæ in Gallia 5 *ſec.* 629. Homilia S. Aviti de Rogationibus, ab eo inſtitutis 631. & 933
Agatumber Ep. Metis 6. *ſec.* 632. & 933
Walbertus & Bertilia, Parentes SS. Waldetrudis & Aldegundis, Curtisloræ in Hannonia 7. *ſec.* 633
Gratiæ, ab an. 1619. Gallicè a Parocho loci deſcriptæ 635
Eudaldus M. in Novempopulania, translatus in Cataloniam 8. *ſec. ex Legendaria* 640
Gongulphus M. Varennis in Burgundia 8. *ſec.* Vita *ex mſs.* 644. Miracula Florinis facta *A. Gunzone Ab. ex mſs.* 648
Fremundus Rex M. in Anglia 656. & 933
Majolus Ab. Cluniaci 10. *ſec.* 657. & 934. Vita *A. Nalgoda diſcip. ex mſs.* 658. alia *AA. Syro & Aldebaldo coævis ex mſs.* 668. Tertia *A. S. Odilone ſucceſſore* 684. Analecta *ex Mabillone* 937. Miracula *A. Mon. Silvanectenſ. ibidem* 943
Gualterius ſive Gauterius Ab. & Cannn. Stirpenſis in Lemovico 11. *ſec.* Vita *A. Matbodo Archidiac. Andegaven. poſtea Ep. Redonenſi* 701
Illuminatus Conf. Septempedæ in Piceno 706. & 945

Nicolaus Eremita, Neapoli occiſus 14. *ſec.* Vita *ex mſs.* 707
Aloyſius Rabata Carmelita, Randatii in Sicilia 15. *ſec.* Commentarius apologeticus, ad querelas de noſtro Martio & Aprili 709. 945

INTER PRÆTERMISSOS.

Læta Matrona Romana, S. Hieron. diſcip. 611. *d*
Apollinaris Ep. Alexandriæ, in Prato ſpirituali Moſchi valde laudatus *ib.*
Eleonora de Vanegas Ord. Præd. an. 1556. Cordubæ miraculis clara *ib. f*

TOMUS III.

DIE XII.

Inter Prætermiſſos *pag. 4. addatur* Nonius Alvarez Pereira Carm. *ex pag.* 680
Nereus & Achilleus Mm. Romæ, Flavia Domitilla, Euphroſyna & Theodora VV. Romanæ Mm. Terracinæ in Latio 4. Acta *ex mſs. 6.* Translatio *ex Mr.* 13. & 680
Pancratius M. & Dionyſius ejus patronus 3. *ſec.* 17. Acta *ex mſs.* 21. & 680. Miracula *ex mſs. Ital. ibid.* 681
Chryſolitus Ep. Barontius bubulcus, Tutela & xii. Mulieres, item quidam Explorator converſus, Bettonæ in Umbria Mm. *ſub Maximiano.* Vita *ex mſ.* 22
Cyriacus, Maximus, Gradus, Sotheris V. Rotheres, Joannes, Achilles, Moiſeus, Aphrodiſius, & alii DCV. item Alexander, Moiſetes, Lucius MM. veroſimiliter Romæ *ex Mrtl.* 25
Præcarus ſeu Panerarus M. in Africa *ex Mrtl.* 26
Philippus Presb. & Euſebius Mnn. Agyrii in Sicilia; atque Philippus Diac. Panormi 26. Vita *ex Mſ. Gr.* 28. 764. Appendix de cultu 683
Felix Puer M. Rom. Palmam Siciliæ oppidum translatus 682
Epiphanius Ep. Salaminæ ſeu Conſtantiæ in Cypro 5. *ſec.* 36. & 684
Modoaldus Aep. Trevir. 7. *ſec.* 50. 685. Vita *A. Stephano Ab. S. Jacobi Leodii* 51. Miracula *ex Mſs.* 685. & duplex Appendix 689
Rictrudis Abb. Marchianis in Gallo-Flandria 7. *ſec.* 79. Vita *A. Hucbaldo Mon. Elnon.* 81. Miracula *ex mſ.* 89. alia *ex mſ. A. Gualberto Mon. Marcb.* 108. Patrocinium illius *ex Mſ. A. eodem* 140. & 690
Germanus, Patriarcha CPoli 8. *ſec.* 155. & 690
Germanus Fundator & Hegumenus Coſinirres, in confiniis Thraciæ & Macedoniæ 9. *ſec.* 161. Vita *ex Mſ. Gr.* 162. & 770
Dominicus Calciatenſis in Rivogia Hiſpaniæ 12. *ſec.* 167. Vita *ex Lection. Aſturic.* 168. Miracula *ex Hiſp. Ludovico de la Vega* 170
Dannius Presb. Bononienſis 12. *ſec.* 180
Gemma V. recluſa prope Sulmonem in Aprutio. Vita *ex Mſ. Italo. tranſferenda ad diem ſequentem* 182
Imelda Lamberrina V. Bononiæ 14. *ſec.* 183. & 691.
Sancta Princeps Joanna, filia Alphonſi V. Portugalliæ Regis Ord. S. Dominici Averii 15. *ſec.* 692. Vita *ex Mſ.* Luſitanico Sor. Margaritæ Pineriæ, illius famulæ intimæ 697

INTER PRÆTERMISSOS.

Æmilius Ep. Beneventi, ab Innocentio Papa 1. & Concilio Romano miſſus Cpolim in cauſa S. Joa. Chryſoſtomi 3. *a*

B. Nicolaus Erem. Aug. inter Sanctos Hetitanos nominatus, obiit 1396. 3. *c*

DIE XIII.

Glyceria V. & Laodocius cuſtos earceris Mm. Heracleæ in Thracia 2. *ſec.* Acta *ex Ms. Gr.* 188. 775. Appendix de Reliquiis 192

Alexander Romanus M. Driſiparæ in Thracia *ſub Maximiane* 193. Acta *ex Ms. Gr.* 194. & 778. Appendix de Reliquiis 201

Aphrodoſius, Agrippa, Sabinus, Griſus, Lucius, Cyrilla, Crudula, Juvinus, & alii duo Mm. Alexandriæ *ex Mſs.* 202

Victor, Saturninus, Alexander, Agrippa, Agerea, Cyrilla, Savinus, Credulus, Maximus, Gagus Mm. Polentiæ *ex Mrtl.* 202. & 734

Sebaſtianus Epiſcopus 202

Raſius & Anaſtaſius Mm. a Bonifacio IV. translati in eccleſiam S. Mariæ ad Martyres 735

Marcellianus Ep. Autiſſiodori. 4. *ſec. ex mſs.* 203

Chriſtantianus M. Aſculi in Piceno *ex Ferrario* 203. & 736

Theodorus Presb. & Victorianus Mm. ex *Mrl. antiquæ mentis Caſini* 204

Onelimus Ep. Sueſſion. 4. *ſec.* Vita *ex Ms.* 204

Martyres plurimi Alexandriæ occiſi 4. *ſec. ex epiſtola S. Petri Ep. Alexandrini* 206

Servatius Ep. Trajecti ad Moſam 4. *ſec.* 209. Miracula 219. & 736

Raſtrageoa V. M. Contiaci in Tardanenſi Galliæ tractu 737

Joannes Silentiarius, ea Ep. Colonienſi in Armenia, Monachus Sabaita in Paleſtina 6. *ſec.* Vita *ex Ms. Gr.* 232. 779

Agnes Abb. & Diſciola Monacha VV. Pictavis 6. *ſec.* 238

Domioica V. apud lacum Comenſem 6. *ſec.* 239

Pauſicacus Ep. Synnadarum in Phrygia 7. *ſec. ex Menæis* 240

Natalis Aep. Mediol. 8. *ſec.* 241

Sergius Conf. Cpoli *ſub Iconomachis ex Menæis* 242

Rolendis V. Garpiniæ in Comitatu Namurcenſi 7. *aut* 8. *ſec.* 242. & 737. Vita *ex mſs.* 243. Miracula *ex Gallice* 738

Moeldodius Ab. in Hibernia 243

Gerardus Solitarius tertii Ord. S. Franciſci in Villa magna prope Florentiam 13. *ſec.* 246. & 740. Vita *ex Italicis mſs. A. Barthelemæo a Quercu, parocho loci* 247. Append. poſterioris Parochi 251

Antonius Hungarus, Tertiarius Minorum Fulginii 14. *ſec.* 251

Magdalena Albrica Abb. Brunaten. Ord. Eremit. S. Auguſt. Comi 15. *ſec.* 252. Vita *A. Paula Lulmæ* 253. Vita 11. *ex Ital. Munii Febonii Ab.* 255. Analecta *ex Italico. Hueron. Borſerii* 259

INTER PRÆTERMISSOS.

Hermingardis filia Deſiderii R. Longobard. deſponſa Carolo Magno, dein Abbatiſſa in Monaſterio S. Juliæ Brixinæ 286. *a*

Merwina V. Abb. Rammeſing. ab Edgaro Rege conſtituta *ib. f*

Paſithea de Crogis V. fundatrix Capuccinorum Senis defuncta, pro cujus canonizatione formati proceſſus deliberantur. 287. *a*

DIE XIV.

Victor Miles & Corona Mm. in Ægypto 2. *ſec.* 265 Acta *ex mſs.* 266. Analecta de Reliquiis 268. & 741

Juſta, Juſtina & Henedina Mm. in Sardinia 3. *ſec.* 271. & 741

Pontius Rom. M. Cimellenſis in Alpibus Maritimis 3. *ſec.* 272. & 741. Acta *A. Valerio, teſte oculato, ex mſs.* 274

Bonifacius Romanus M. Tarſi 3. *ſec.* 279. Vita *ex mſs.* 280. Græca 785

Secundianus, Quartus, Victorianus, Januarius, Medianus, Adauctus, Denecutia, Maximinus, Alexander, Proculus, Aframus, Audactus, Adeodatus Mm. in Africa *ex Mrtl.* 284

Victor, Nemor, Felix, Ruſticus Mm. Mediolani *ex Mrtl.* 284

Augiâ M. Aptæ-Juliæ in Gallia *ex Ferrario & Sanſſayo* 285

Alexander, Coluthos & Barbatus Cpoli *ex Men.* 285

Barbarus M. Methone Venetias translatus 285

Acta apocrypha 286. & 742. Translationes 742

Claudius M. Romanus Antverpiæ 287

Pachomius & Theodorus Abb. Tabenneoſes in Thebaide 4. *ſec.* 287. & 745. Acta Græco-Latina *A. Cuyo* 295. Paralipomena *ex Ms.* 334. 814. Præcepta Pachomii & Epiſtola Ammonis Ep. de converſatione utriuſque ad Theophilum Ep. Alexandr. 346. 826. App. de Pachomio Juniore Ab. Monaſterii S. Antonii 357. Vita apocrypha *ex Mss.* 359

Ampelius Erem. Genuæ 5. *ſec.* Vita *A. Men. Olivetorne ex mſs.* 364

Apronculus Ep. Lingonenſis, dein Claromontanus 5. *ſec.* 369. 745

Bevignates Moo. Anach. Peruſiæ 5. *ſec.* 370

Bonifacius Ep. Ferentiæ in Etruria 6. *ſec. ex S. Gregorio* 371. & 746

Pomponius Ep. Neapol. 6. *ſec.* 373. & 746

Bonoſius Ep. Salerni 374

Conſtantius Ep. in Italia depoſitus 374

Carthacus ſeu Mochudda Ep. & Ab. Liſmorien. in Hibernia 7. *ſec.* Vita *ex Legend.* 375. alia *ex Hiberaico* 378

Erembertus Epiſcopus Toloſæ 7. *ſec.* 389. Vita *ex Mss.* 390

Paſchalis I. Papa 9. *ſec.* 391. Vita *A. Anaſtaſio Bibliotb.* 393. Paraphraſis metrica Flodoardi Romen. 746

Herwaldus ſeu Halwardus M. in Norwegia. Acta *ex Breviario* 401

Ægidius Ord. Prædic. 13. *ſec.* Scallsbi ſeu Saotirenæ in Luſitania. Vita *A. Reſendio* 402. & 747

INTER PRÆTERMISSOS.

S. Theodorus Papa, defunctus an. 649. nonnullis Martyrologiis inſcriptus 263. *c*

Ferdinandus Ep. Granatæ, mortuus 1507. a miraculis commendatur *ib. f*

DIE XV.

De adventu in Hiſpaniam SS. Torquati, Teſiphontes, Secundi, Indaletii, Cæcilii, Heſichii, Euphraſii Epp. 1. *ſec.* 441. Acta 444

Chryſanthus & Fortunatus Presb. Papiæ 1. *ſec.* 444

Iſidorus M. in Chio inſola 3. *ſec.* 445. & 747. Acta *ex Ms. Gr.* 449. 835

Petrus, Andreas, Paulus, Dionyſia V. MM. Lampſaci in Helleſponto *ſub Decio.* Acta *ex Mss.* 452

He-

Heraclius, Paulinus, Benedimus Mm. Athenis *ex Menæis* 453
Dimidriaous Ep. Veronæ 3. *fec. ex Auguſt. Valerio* 454
Caſſius, Victorinus, Maaimus, & ſea millia ducenti ſeaaginta ſex Mm. Claromonte in Gallia 3. *fec. ex Gregorio Turon.* 454
Timotheus & VII. Virgines Sirmii *ex Mrtl.* 455
Aleaander, Dignus, Chottia ſeu Chotidia *ex Mrtl.* 456
Simplicius M. in Sardinia *ex Mrtl.* 456
Roſula M. Filaſiæ, *ex Rabano* 457
Præſtabilis, Felix, Victor, Cyricus, Januarius, Herolus, Paulus, Minervus, Aquilinus, Heraclius, Dionyſia, Mm. in Portu Romano *ex Mrtl.* 457
Boninus, Saterius & Paulious Mm. Papiæ *ex Ferrario* 457
Januarius & Pelagia Martyres Lamoſinenſes *ex Mrtl.* 458
Eutitius Pr. M. apud Surianum in Hetruria *ex Ferrario* 458. Vita *ex Mſ.* 460. Translatio 461 Aoalecta 461. & 748
Quirilla & Sophia VV Mm. Romæ *ex Ferrario* 464
Liberator Ep. M. Beneventi 465
Achilleus Ep. Lariſſen. in Theſſalia 4. *fec. ex Menæis* 465
Simeon, Iſaac, Baebtiſoes Mm. in Perſide ſub Sapore 4. *fec. ex Mſs.* 466
Feſtum Reliquiarum Avenione in ædibus Domini de Fargues 466
Joannes Ep. Stephanus Lev. item Martimanus, Dorus, Potitus, Proſper, Felia, Cetvolus, Stephaous, & alius anonymus, Beneventi *ex Falcone Beaevuntano* 468
Primael Presb. Erem. in Britannia Armorica *ex Brev.* 469
Domninus Diac. Placentiæ 6. *fec. ex Ferrario* 470
Florentius Ep. Campiliæ in Hetruria 6. *fec.* 470
Hilarius Ab. Galeatenſis io Italia 6. *fec.* 471. Vita *A. Paulo diſcip. ex Mſs.* 473. Translatio 476
Dympna V. & Gerebernus Pr. Mm. Gelæ in Brabantia 7. *fec.* 477. Vita *A. Petro Canon. S. Autberti ex mſs.* 479. Miracula *ex Mſs.* 486. Recentiora 489
Hidelbertus ſeu Atibertus Ep. Dertonæ 8. *aut* 10. *fec.* 498
Caſatea V. prope Caſtrum in Calabria. Vita *ex mſs. Ital.* 499. alia *ex recenſione* 501
Uſus Ep. Fani in Italia 7. *fec.* 502
Brithunus ſeu Berethuous Ab. Beverlaci in Anglia 8. *fec.* 503
Rupertus Dux, Bingæ io diœc. Moguntina; & Bertha ejus Mater 9. *fec.* 503. Vita *A. S. Hildegarde Abb.* 504. Translatio 508
Witeſindus M. Cordubæ 9. *fec.* 509
Nicolaus Myſticus Patr. Cpoli 10. *fec.* 509
Dorotheus Erem. Lucæ *ex Florentinis* 511
Iſidorus Agricola Madriti 12. *fec.* 512. Vita *A. Joanne Diac. ex Mſs.* 514. Analecta *ex Hiſpanico Jacobi Bleda* 525. Miracula recentiora *ex Proceſſibus, A. eodem* 528. Supremus honor ab Eccleſia impenſus 543. & 748
Maria, uxor S. Iſidori, Tordelaguнæ in Caſtella 12. *fec.* Ejus inventio & veneratio miraculoſi capitis 16. *fec.* 550

INTER PRÆTERMISSOS.

Thomas Cantipratanus, cujus Vita *ex Mſs.* habetur ante ejus Apiarium 440. *f*
Jacobus Novitius Præmoſt. Viconii triennio poſt obitum repertus integer 441. *a*

DIE XVI.

Peregrinus Ep. Autiſſiodoti M. 3. *fec.* 561. Vita *ex Mſs.* 563
Peregrinus, Hereulanus, & Flavianus Mm. Anconæ *ſub Dioclet.* Acta *ex mſs.* 565. Inveotio & Translatiooea 567
Valentinus & Damianus Mm. in Aprutio 569. & 749
Aquilinus & Victoriaous MM. in Iſauria *ex Mrtl.* 571
Heraclius, Paulinus, Menſerimus ſeu Mancremus; item Diocletianus ſeu Dijudiciaous Mm. *ex Mrtl.* 571
Mengence, Gajanus, Jovinus MM. Epheſi *ex Mrtl.* 572
Viocentius, Niredunus, Herelus, Menirus, Paulus; item Paulus, Aquilus ſive Aquilinus, Mooorgus, Gajus MM. Cortonæ *ex Mrtl.* 572
Felix & Gennadius MM. Uzali in Africa *ex Mrl.* 572
Papylinos M. apud Græcos *ex Menæit* 573
Fortis Ep. M. Burdegalæ *ex Mrtl.* 573
Victorinus M. apud Bituriges *ex Mrtl.* 574
Abdieſus Ep. Presbyteri XVI. Diacooi IX. Monachi VI. Virgines VII. item Abdas Epiſ. Presbyteri, Diaconi, Virgines AAVIII. Mm. in Perſide 4. *fec. ex Menæis* 574
Eupuria V. Cajetæ in Latio. Miracula *ex ms.* 575
Hilarius Ep. Papiæ 4. *fec. ex Ughello* 577
Roſius ſeu Roſſius Epiſ. Conf. ex Africa, apud Sueſſam in Campania 5. *fec.* 577
Maaima V. Callidiani in Forojulienſi Provinciæ diœceſi 579. & 750. Epiſtola de cultu & patria 581. Translatio 583
Carentocus ſeu Cernatus Ab. in Wallia & Hiberoia 5. *fec.* Vita multæ fabuloſitatis ſuſpecta 583
Neadius Thaumaturgus apud Græcos *ex Menæis* 588
Fidolus Presb. Ab. Trecis in Campania Gallicana 6. *fec.* Vita *ex mſs.* 588
Germanus Ep. Toloſæ 6. *fec.* Vita *ex Mſs.* 591 & 750.
Emanus Presb. Maurilius & Almarus Mm. in agro Carnutenſi 6. *fec.* 595. Vita *A. coævo ex mſs.* 596
Brendanus ſeu Brandanus Ab. Cluainfertæ in Hibernia 6. *fec.* 599
Domnolus Ep. Cenomaneoſis 6. *fec.* 603. Vita *A. Presb. coævo* 606. Teſtamentum 611. & 750
Honoratus Epiſc. Ambiani in Gallia 6. *fec.* 611 Vita *ex Mſs.* 613
Monachi XLIV. in Laura S. Sabæ Mm. 7. *fec. A. Antiocho Præpoſito Aacyrano, Sanctis coævo* 616
Ragnobertus Ep. Zeno Diac. Bajoceoſes 7. *fec.* 618. Translatio Corporum *A. Coævo ex Mſs.* 620 & 750
Anobertus ſeu Aunobertus Epiſc. Sagien. in Normannia 7. *fec.* 625
Petrus M. Cpoli in Blaehernis *ex Menæis* 626
Adam Ab. Firmi in Piceno 626. & 730
Francovæus Mon. apud Nivernos in Gallia *ex mſs.* 627
Gentius Solitarius, Carpentoracti io Gallia 627
Ubaldus 12. *fec.* Prior Canon. Regg. Epiſc. Eugubii 628. Vita *A. Throbaldo Ep. Succeſſore* 630. & 751. Miracula, *A. Stephano*

Cremonen. teſte occultato collecta 754. Gloria poſthuma *ex variis* 639
Simon Stak, Prior Carmelitarum Burdegalæ in Aquitaoia 13. *ſec.* 653. & 762
Fraociſcus Ord. Servorum B.M. Senis 14. *ſec.* 655. & 762. Vita *ex Chron. Michaelis Florentini* 656. Miracula *ex Proceſſu* 659
Joannes Nepomucenus, Metropolitanæ Pragen. Canonicus M. 14. *ſec.* 667. Vita *A Bohuslao Balbino* S. J. 668. & 763

INTER PRÆTERMISSOS.

Clemens & Moyſes Epp. Treviris 2. *ſec.* 559. *a*
Nicolai Papæ III. translatio in Baſilica Vaticana 560. *b*

PARS MAII ALTERA.

Quamvis immediate poſt primam Maii partem loci datam, primarium reliqui operis, ad præſtinationis, auctorem P. Godefridum Henſchenium ipſi ſubtraxerit ſubſecuta paralyſis, annoque mox vertente mors, noo tameo aut me aut typographum animi defecerunt, quo minus illuc adducereemus jam fere paratos Tomos IV. & V. iſtum a die XVII. hunc a die XXI. exorſi imprimere. Sed progreſſis in utroque longius quam ut res cœpta ordinari aliter poſſet, placuit diem XX. transferre a quarto ad quintum Tomum, idque ſub paginarum numeris aſteriſco prænotatis, ne quid confuſionis Indicibus Tomi V. inducerent iidem his recurrentes uno in libro. Deinde cum pariter imprimeretur Conatus Chronico-hiſtoricus ad veteres Romanorum Pontificum Catalogos ante IV. & V. Tomos divideodus, & vel ſic appareret, graodiorum utriuſque molem futuram, quam typographi tationibus conveniebat, cum paucis additis poſſet ipſa per ſe juſtum Tomum cooficere: viſum eſt, ex uno quinto, acceſſu diei XX. jam augendo, duos Tomos conficere: & dies tres ultimos reſervara Tomo VII. ſatis implendo Appendicibus copioſis ad totum menſem accumulatis. Itaque anno MDCLX-XXV. prodierunt, una cum Propylæo, Tomus IV. & V. quorum priorem in ſuum nomen tutelamque adoptavit Carolus S.R.E. Cardinalis Barberinus, heres illius Bibliothecæ, ex qua, a patruo Franciſco Cardinale, hujus noſtri operis amantiſſimo, inſtructa, in illud tot præclara monumenta derivavimus ac porro derivabimus. Alterum viodicavit ſibi Illuſtriſſimus Ulyſipponenſis Archiepiſcopus Ludovicus de Souſa, bibliophilus ſiquis uſpiam. Prodierunt autem illi nullis Prælimioaribus aucti; quia Tractatus Chronico hiſtoricus, qui hiſariam diviſus, ſingulis ſecundæ Partis Msii Tomis deſignabatur præfigendus, ſeorſim prodiit. Atque hæc aſt diviſio Partis iſtius. Nunc tantum moneo, quod hic inveoienda ſint Acta Græca, non ad calcem cujuſque Tomi dilata, ſed una cum interpretatione Latina, & ea plerumque nova, columnatim compoſita ſuo quæque loco.

TOMUS IV.

DIE XVII.

Andronicus & Junia, a S. Paulo memorati 4
Torpes M. Piſi *ſub Nerone* 5. & 857. Acta apocrypha *ex mss.* 7. Diſſertatio de Reliquiis 11
Reſtituta V. M. Aſra *ſub Diocles.* in Ænaria Inſula primum ſepulta, dein Neapolim translata 19. Acta *ex Mss.* 20
Reſtituta M. Calari in Sardinia 859
Solocbon, Pamphamer, Pamphalon, Milites Ægyptii Mm. Chalcedone *ſub Maximiano.* Acta Græco-Lat. *ex Menæis* 25
Adrion, Victor, Baſilla, Silvanus *ex Mrtl.* 26
Partheous ſeo Parthenius, Gallicorus ſeu Calocerus, Epononus, Primus, Lihus ſeu Liber Ep. MM. Romæ 26
Heraclius, Paulus, Minercus, Aquilinus, Victor, Artemius, Calcorua Martyres Nividuni *ex Mrtl.* 27
Poſſidius ſeu Poſſidonius, Calamæ in Numidia Epiſc. 5. *ſec.* 27. Vita *ex S. Auguſtino* 29. & 864
Cæleſtinus M. Rotnaci in Flandria ſervatus 34
Montanus Mon. Recluſus in Gallia *ex Hiacmaro* 35. 864
Framechildis Mater S. Auſtrebertæ, Monaſterioli in Picardia 7. *ſec.* 865
Stephanus Patr. CPolis 9. *ſec. ex Menæis* 36
Bruno Ep. Hetbipoleoſis 11. *ſec.* 38. Miracula 40. & 866
Thethmarus, ſub Regula S. Auguſtini, Apoſtolus Holſatiæ & Wagriæ 18. *ſec. ex Helmoldo* 45
Franciſcus Dyrtachinus Ord. Min. Uriæ in Salentinis 14. *ſec.* 47. & 867
Pſchalis Baylon Ord. Min. diſcalceatorum Villæ Regiæ in regno Valentino 17. *ſec.* Vita *ex Hiſpanico Jo. Ximenez* 48. Supplementum *ex Italico Chriſtoph. d'Aria.* 89
Fabius M. Feſulis in Hetrutia, quis ſit? 132

INTER PRÆTERMISSOS.

Gothardus Epiſc. Moguntiæ, & Gothardus Ep. Hildeſii, bie commemoratione, iſte etiam officio duplici colendi præſcribantur in Directorio Eccleſiæ Frideslarienſis a. *e*
Waltherus Abbas Manſeenſis in Bavaria, mortuus 1158. clarus miraculis 3. *e*

DIE XVIII.

Ad Prætermiſſos *ponatur pag.* 134. B. Ratha *ex Ap.* 869
Venantius M. Camerini 136. Hiſtoria ablati & relati corporis 137. Acta apocrypha *ex mss.* 139. Annotatio Critica 143. Appendix de Actis S. Agapiti, Veoantin applicatis 144. & 869
Potamon Hortaſius, Serapion Presb. Panthetus, Dioſcorus, Palmus, Petecundus Diaconi, Ceoronus, Darivus, Lucius, Maxima, Hermon Lector, & alii IV. MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 144
Dioſcorus Lector M. in Ægypto *ex Mrtl.* 145
Euchus ſive Effuchus, Serapion, Buſtaſius presb. Potamon, Pantherus, Peteglonus, Dierantus Lector, Dativus, Mareianus, Luciofus, Luciana, Ægina MM. Byzantii *ex Mrtl.* 145
Caſſius, Victor, Julianus, Lucegia V. MM. *ex Mrtl.* 146. & 861
Euphrſia M. Nicęę *ex Menæis Gr. Latine* 146
Juliana M *ex Menæis* 146
Theodorus Ep. Romæ paſſus *ex Menæis* 147
Theodotus, Tecuſa, Alexandra, Claudia, Phaina, Euphraſia, Matrona, Julitta, Sanandet MM. Ancyræ 4. *ſec.* 147. Acta *Gr. Latine ex Ms.* 149
Potamoo Ep. M. Heracleæ in Ægypto 4. *ſec. ex S. Athanaſio* 166

Felix

Felix Ep. Spellatenſis M. *ſub Maximiano* 167. Acta *ex mſs.* 168
Urbanus, Theodorus, Menedemus & LXXVII. Presbyteri, Clerici ac Laici MM. Conſtantinopoli 4. *ſec. ex Socrate* 170
Sina V. M. in Perſide 6. *ſec.* 172. Acta *Gr. Lat. ex Mſs.* 172
Convallus Archidiac. Glaſcuæ in Scotia 183
Anaſtaſo Leucadiæ in Mari Jonio 184
Quinibertus Mon. in Hannonia *ex Molano* 184. & 861
Marolilanus Pr. M. Scotus, Remis in Gallia 9. *ſec.* 185
Ælgyfa ſiva Elgiva, Regina Angliæ 10. *ſec. ex Malmesbur.* 186
Ericus Rex Sueciæ M. 12. *ſec.* 187. Acta *A. Iſaacle Canonico Upſal. ex Mſs.* 188
Guilielmus Toloſanus Erem. Auguſtin. Toloſæ 14. *ſec.* 197. Vita *A. Nicolao Beetrondo* 198. & 871
Felix de Cantalicio, Capuccinus laicus, Romæ 16 *ſec.* 203. Informatio de vita, morte & miraculis per Fr. Sancti, Guardianum ejus *ex Mſs. Italico* 206. & 871. Vita *A. Matthia Salodienſi coævo* 210. Supplementum Vitæ & Miraculorum *ex Italico Jo. Bapt. Perouſini.* 232. Aliud *ex Annalibus Beverin* 240, alia Miracula *ex Mſs. Romani Conventus* 265. Informatio additionalis de liquore ex arca ſeaturiente 277. Appendix, de origine Capuccinorum *ex Ital. Ioan. de Terranova unius e primis* 283. Poema Melchioris Lopez de Sovra Presb. Luſitani, de vita Beati. 291

INTER PRÆTERMISSOS.

Romigius Ep. Argentorati an. 803. dicitur inter Tutelares civitatis cooptatus 135. *b*
Chriſtianus Patr. Antiochiæ O. Præd. anno 1228. capta a Saracenis civitate, ad aram occiſus 135 *d*

DIE XIX.

Pudentiana ſeu Potentiana ac Praxedes VV. Romanæ ac Pudens ſenator earum pater 2. *ſec.* 296 Acta *A. Paſtore occiſo teſte ex Mſs.* 299. & 872
Calocerus & Parthenius, Eunuchi uxoris Decii Imp. 3. *ſec.* 301. Acta *ex Mſs.* 301
Joannes M. *ſub Maximiano*, Conſtantinopoli Venetias translatus 304
Quintus, Primolus, Saluſtius, Fortunatus, Donatores duo, Primus, Diceſſus, Indies, Lucuſta, Rogata, Orbana, Romana MM. in Africa *ex Mrtl.* 308
Emilius, Baſilius, Præcextata, Baſia ſeu Baſilla, & Partinus MM. in Getulia *ex Mrtl.* 308
Paternus, Gallicolus, Urbana, Indicus, Seleucus, Felix, Clonicus, Creſcentius, Caloniea, Julia, Urbana, Ingenua, Saturnus, MM. Romaoi, via Appia in cœmeterio Calliſti *ex Mrtl.* 308
Arenus Diac. M. Alexandriæ *ex Mrtl.* 309
Poliochus M. Cæſareæ in Cappad. *ex Mrtl.* 309
Colluthus ſive Acoluthus M. in Thebaide *ex Men.* 309
Philethærus & Eubiotus MM. prope Cyaicum in Myſia 4 *ſec.* 310. Acta *Gr. Lat. ex Mſs.* 312
Theodorus Ep. Lucen. 4. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 329
Cyrillus Ep. Trevir. 5. *ſec.* 331
Evonius Ep. in Arvernia *ex Savarone* 332
Hadulfus Ep. Cameraci & Attebati atque Ab. Vedaſtinus 8. *ſec.* 332
Alcuinus Levita Ab. in Gallia 9. *ſec.* 333. Vita *A. Tomus VI. Junii. Pars s.*
Coævo ex mſs. 335. & 873
Dunſtanus ea Ab. Glaſtoniæ Ep. Wigorniæ & Londini; denique Aep. Cantuariæ 10. *ſec.* 344. Vita 1. *A. Presb. coævo ex Mſs.* 346. 11. *A. Oberno Præcent. Cantuar. ex mſs.* 359. Translatio Corporis Glaſtoniam, & alius liber Miraculorum 873
Æmiliana ſeu Humiliana vidua, Tertiaria Minorum Florentiæ 13. *ſec.* 385. Vita *A. Vito Cortonen. ex mſs.* 386. alia Brevior *ex mſs.* 408. alia *A. Raphaele Volaterrano* 410. Summarium Proceſſus an. 1625. confecti 413. App. *ex Italico Franc. Ciouacci* 416. & 880
Petrus Cæleſtious Pont. Rom. 13. *ſec.* 419. Sylloge veteſtiorum monumentorum 422. Opus metricum Jacobi Card. S. Georgii ad Velum aureum coævi & familiaris *ex Mſs.* 437. Ejuſdem liber, ſimiliter metricus, de Electione & Coronatione ſucceſſoris Bonifacii VIII. 462. Ejuſdem de Canonizatione Petri atque miraculis 473. Vita *A. Petro de Alliaco Ep. Camerac. & Card. tit. S. Chryſogoni ex mſs.* 484. Supplementum *ex Italico Lælii Marini* 498. & 880
Yvo Presb. Trecorii in Armorica 14. *ſec.* 537. Summarium Vitæ *ex Proceſſu Mſs.* 538. & 880. (ubi & Teſtamentum ejus *ex Mſs.*) Proceſſus ipſe, formatus anno 27. a morte Sancti 541. Vita prolixior *A. Mauritio Gauſredi Oed. Præd. ex mſs.* 581. Appendix de Reliquiis Antverpiæ & Gandavi 608
Auguſtinus Novellus, Prior Generalis Ord. S. Auguſtini Senis 14. *ſec.* 614. Vita *A. Coævo ex Mſs.* 616. Appendix duplex ad probationem cultus *ex Mſs.* 622
Bartholomæa ſeu Eliſabeth Virgo Tertiaria Ord. Servorum B. M. 14. *ſec. ex Gianio* 626
Andreas Piſcharienſis Ord. Præd. in Valle-Tellina 15. *ſec.* Acta *ex Itol. Lallaur. Gnacinoui* 627

INTER PRÆTERMISSOS.

Lupus S. Franciſci diſcipulus Burgis in Hiſpania 1291. mortuus, & bis in locum decentiorem translatus 295. *f*
Joannes a Cetina Pr. & Petrus a dueñas laicus O. S. Franciſci, Granatæ an. 1397. manu ipſiuſmet Regis Mauri occiſi, quorum Reliquiæ in veneratione habentur *ib.*

TOMUS V.

DIE XX.

Plautilla, Matrona Conſularis Romæ 1. *ſec.* 633
Victoria, Marcelloſa, Salſa *ex Mrtl.* 634
Baſiliſſa ſeu Baſilla, Aucus & Nuſcia ſeu Nuſca, Romæ, Via Salaria veteri *ex Mrtl.* 634
Saturnina, Valeria, Fortunata MM. Roma in Weſtphaliam traoslatæ 636
Velleſius & Fauſtus, ſeu Faoſtinus Epiſcopi *ex Mrtl.* 638
Thallelæus Medicus, Alexander & Aſterius ſpiculatores MM. Ægis in Cilicia 3. *ſec.* 639 Acta Gr. Lat. *ex Mſs.* 641
Hilarius Epiſcopos Toloſanus in Gallia. 655
Baudelius M. Nemauſi in Gallia. Acta *ex Mſs.* 656
Luciſer Ep. Calari in Sardinia inſula 4. *ſec.* 660
Thalaſſius & Marcus Eremitæ apud Græcos *ex Men.* 688

Anaſtaſius Ep. Brixiæ 7. *ſec.* 689
Auſtregiſilus, Aep. Bituricæ 7. *ſec.* 690. Vita *A. coævo ex mſs.* 691
Theodorus Ep. Papiæ 8. *ſec.* Vita *A. Joan. B. de Gaſparis* 701
Ethelbertus Rex Anglorum Oriental. 8. *ſec.* Vita *ex Chronico Jo. Bromtoni* 702
Ivo Ep. Carnotenſis 12. *ſec.* 709. Vita *A. Jo. Fronſone* 710
Orlandus, Converſus Vallumbroſæ 13. *ſec.* 714
Albertus Ab. O. Vallumbr. Bononiæ 13 *ſec.* 716
Guido Comes Donoratici, Solitarius in Hetruria 23. *ſec.* 717
Bernardinus Senan. Ord. Min. Aquilæ in Aprutio 15. *ſec.* 719. Vita *ex mſ.* 723. Antiquior *A. Barnabæo* 739. alia *A. Maphæo Vegbio ex mſ.* 749. Analecta *ex Vitis diverſis* 766
Columba Reatina V. Tertiaria Ord. S. Domin. 12 *ſec.* 781. Vita *A. Confeſſorio ex Mſ.* 782. Appendix *ex Proceſſu mſ.* 852.

INTER PRÆTERMISSOS.

B. Jacobinus da Crepatorio Carm. laicus Vercellis 1408. mortuus, & a S. Carolo Borromæo requiſitus nec reperius, differtur ad Supplementum Martii quo obiit 631
Hippolytus Galantinus Pr. Florentiæ, fundator Congr. Doctrinæ Chriſtianæ, cujus anno 1619. defuncti Vita bis excuſa eſt Romæ; & cauſæ in Rota verſantis ſucceſſus cupide expectatur 632

TOMUS V. Venetæ editionis

DIE XXI.

Timotheus, Polius, Eutychius, Diaconi Mm. in Mauritania *ex Mrtl.* 4
Epolus ſeu Polus, Vitus, Jocundus Mm. in Provincia Cæſaria *ex Mrtl.* 5
Victus, Maurella, Quintus, Primulus, Saluſtius, Fortunatus, Mirella, Primulus Mm. in Africa *ex Mrtl.* 5
Pulyeuctus, Victorius, Donatus, Quintus, Lucuſa Mm. Cæſareæ in Cappadocia *ex Mrtl.* 5
Timotheus Diac. M. in Britannia *ex Mrtl.* 6
Martyria ſeu Martyrius M. Ravennæ *ex Mrtl.* 6
Secundinus M. Cordubæ *ex Uſuardo &c.* 6
Valeus Ep. & tres Pueri Mm. *ex Wandelberto* 7
Valis ſeu Valens Presb. Autiſſiodori *ex Brev.* 7
Fabius, Beinius, Emmanuel, Firmus Mm. una cum pluribus variorum Sanctorum Reliquiis, Roma datis Viennam Auſtriæ 8
Conſtantinus Magnus Imperator Romanus 4. *ſec.* 12. Parergon Alexandri Wilhemii de illius iconibus & nummis 22
Secundus Presb. aliique Martyres Alexandrini *ſub Conſtantia, ex S. Athanaſio* 27
Epiſcopi Confeſſores in Ægypto, Libya & Pentapoli *ſub Conſtantio* 29
Mantius M. a Judæis occiſus in Luſitania 5. *ſec. ex Mrtl.* 31
Oriarius Ab. Landellis in Normannia 5. *ſec.* 36
Florentinus Ab. Arelate 6. *ſec.* Epitaphium 38
Hoſpitius Recluſus Nicææ in Provincia 6. *ſec.* 40. Vita *ex Greg. Turon.* 41
Maurelius Presb. in Diœceſi Galliarum Trecenſi, Sylloge hiſtorica 43
Eleutherius Teate in Aprutio. Invent. transl. 43
Ilsberga V. Yhergbæ 10 Arteſia 8. *ſec.* 44
Theobaldus Aep. Viennæ Galliæ 10. *ſec. ex Sauſaye* 47
Comites Palatini, Erenfridus ſeu Ezo & Mathildis, eorumque filia B. Richeza Regina Poloniæ 11. *ſec.* Acta *A. Geloano* 48
Silaus Ep. Hibernus Lucæ in Etruria 11. *ſec.* 62. Vita *ex Mſ.* 64. App. de Elevatione ultima corporis *ex Ital. Florentini* 67.
Godricus Erem. Fiochalæ in Anglia 68. Vita *A. Galfrido coævo ex Mſ.* 70
Petrus Parentius Mart. Urbe veteri in Etruria 12. *ſec.* 85. & 1223. Vita *A. Mag. Joanne Canonico coævo ex l.* 86
Joannes Bonviſius Presb. Ord. Minor. Obſervantium 15. *ſec.* 100. Vita *ex Mariano Florentino* 101. ſupplementum *ex Ital. Franciſci de Luniano* 113

INTER PRÆTERMISSOS.

Expectatus quidam, defunctus circa an. 478. ut Martyr refertur a Petro Joffredi ex Epitaphio Niciæ reperto, quo nihil minus quam ſanctum, nedum Martyrem credendum probatur, ſoluſque Chriſtianitatis & *bonæ memoriæ* titulus tribuendus videtur. 2. *e*
Anſbinus Pr. cum VI. ſimul nominatis, Monachus Beſuenſis, qui a Normannis *anno* 888. *gladio interfecti*, in chronico Beſuenſi dicuntur *ſacrificium Deo effecti* 3. *a*
Catharina Cardona Tertiaria Carmelitana Paſtranæ in Hiſpania an. 1577. mortua, dicitur etiam miraculis claruiſſe 3. *d*

DIE XXII.

Marcianus Ep. Ravennæ 2. *ſec.* 127
Aurelianus M. Rom. Papiæ ſarvatus 128
Caſtus & Æmilius Mm. in Africa 3. *ſec. ex S. Cypriano* 129
Caſſius & Caſtus Epp. Mm. in Campania 130
Gnſ=inus Puer M. Romæ 130
Auſonius Ep. M. Engoliſmæ 131
Fauſtinus, Timotheus, Vanuſtus, Caſtus, Emelius, Cottus, Rogatus, Albinus, Rogatianus, Maxentius, Felix, Januarius Conceſſus, Caſtus, Emelius, Plaſſus Mm. Romæ *ex Mrtl.* 141
Joathas M. *ſub Maximiano*, Patronus Belluni in ditione Veneta *ex Ferrario* 142
Sophia M. Medicinæ peritæ, apud Gr. *ex Men.* 143
Marcellinus & Codratus ſeu Codrus apud Græcos *ex Menæis* 143
Dooatus Ep. Macarius Presb. Theodorus Diac. Mm. Thmui in Ægypto *ſub Licinio* 143. Acta Gr. Lat. *ex mſ.* 144
Lupicinus Ep. Veronæ, *ex Aug. Valerio Ep.* 151
Helena V. Autiſſiodori 5. *ſec. ex Vita S. Amatoris* 152
Romanus Mon. Ab. in Gallia 6. *ſec.* Vita *A. Gisleberto coævo* 153. Miracula 158
Euſebius Ep. Comi 6. *ſec.* 165. 1124
Fulgentius Ep. Oriculi 6. *ſec. ex S. Gregorio* 166
Julia V. M. in Corſica 6. *vel* 8. *ſec.* 167. Acta *ex Mſs.* 168. Sermo & Hymni *ex Breviario Brixienſi* compoſiti poſt translatum Sanctæ corpus 170
Lupus Ep. Lemovicen. in Aquitania. 7. *ſec.* Elogium *ex Breviario* 171
Quiteria V. M. in Aduenſi Vaſconiæ diœceſi 172 Miracula ab anno 1624. 173. App. de cultu in Luſitania 175
Aygulfus ſive Ajulfus, Aep. Bituric. Laus a Theodulfo Ep. Aurelian. 176
Joannes Ab. Benedict. Parmæ in Ital. 10. *ſec.* Vita *A. Mon.*

A. Mon. ejuſdem loci ſynchrona 179
Bobo ſeu Bovo, Viqueriæ in Italia 10. *ſec.* Vita & Miracula *ex ms.* 184. Diſquiſitio de corpore 188. Miracula poſt inventionem, ab anno 1469. facta 190. Anampeſis de eodem & de miraculis 1184
Fulcus Peregrinus, in oppido Sancti-patris diœceſis Aquinatis 12. *ſec.* Acta *ex ms. Cancellariæ* 192 & 1126
Attus ſive Athu ex Generali Vallumbroſano Ep. Piſtorii 12. *ſec.* 194. & 1126
Humilitas Ab. S. Salvii Ord. Vallumbr. prope Florentiam 14. *ſec.* 203. Vita *A. Mon. ſamiltari* 205 Analecta *ex Ital. Ignatii Guiduccii* 213. Ejus Sermones duo *ex ms.* 1127
Andreas Mutinenſis O. Min. 15. *ſec.* 1137
Rita vidua Ord. Erem. S. Auguſtini, Caſſiæ in Umbria 15. *ſec.* 223. Vita *ex Italico Auguſtini Cavalucii* 224

INTER PRÆTERMISSOS.

Yolendis V.M. ſub & coram Aurelio Imp. apud Lingones paſſa, differtur ad XVII. Januarii, donec aliqua fuiſſe certius probetur 225.*a*
Ulodimirus Bulgariæ Princeps, Græca fraude interfectus in Dalmatia, ex tumulo dicitur patraſſe miracula 126.*b*
Henricus VI. Rex Angliæ, cujus varia miracula narrat Harpsfeldius, & de eo canonizando actum cum Julio Pp. II. aſſerit 126.*c*
Ludovicus Cancer Ord. Præd. circa 1542. in Floridia occiſus & comeſtus a Barbaris 126.*f*

D I E XXIII.

Euphebius Ep. Neapolitanus in Campania 3. *ſec.* Miracula duo *ex Mis.* 236. Inventio & Translatio 238
Salonas & Seleucus MM. apud Græcos *ex Menæis* 242
Deſiderius Ep. & alii plurimi Mm. apud Lingones 3. *ſec.* 242. Acta *A. Warnahario ex Mſs.* 244. Translatio 246
Martyres in Cappadocia & Meſopotamia *ſub Maximiano* 247
Quintus, Lucius, Julianus, Montana, Januaria, Emelia, Nonna, Almerida, Aſtus, Baſilcus Epiſ. Victorius, Firmus, Montanus, Julianus, Victoricus, Fidelius, Donatus, Nicia, Fauſtus, Timotheus, Silvanus, & Focius Mm. in Africa *ex Mrtl.* 247
Epictitus ſive Epitacius, Apronus, Baſilius & Apronus alter Mm. in Hiſpania *ex Mrtl.* 248
Eutychius Ab. & Florentius Mon. Nurſiæ & Fulginii in Umbria 6. *ſec.* 249. Vita *ex S. Gregorio* 252
Deſiderius M. Viennæ in Gallia 7. *ſec.* 252. Vita *A. ævo ex Mſs.* 252. Translatio *ex Adone* 254
Siacrius Ep. Niciæ in Alpibus 8. *ſec. ex Barali* 255
Annon Ep. Veronæ 8. *ſec. ex Aug. Valerio Ep.* 256
Medicus Conf. Oſtielli in diœc. Bleſenſi 1138
Michael Conf. Ep. Synnadarum in Phrygia 9. *ſec.* 257
Guibertus, Fundator Gemblaci in Brabantia 10. *ſec.* Vita *A. Sigeberto Mon.* 260. & 1138. Appendix de vita Ven. Erluini Ab. *ex geſtis ms. Abbatum Gemblac.* 1139
Guillelmus M. Roſſiæ in Anglia 268.*a*

INTER PRÆTERMISSOS.

Ricuvera xenodochio præfecta *a* S. Norberto & Præmonſtrati in cœmeterio communi ſepulta, obiit an. 1136 234.*e*
S. Euphroſyna V. Ducis Pulocenſis filia, Hieroſolymis mortua circa an. 1173. de qua, cum ritu Græco vixerit, certiora optantur 234.*e*
Joannes Cala Anachoreta in Calabria 13. *ſec.* de quo, ejuſque miraculis, ſcripta omnia, & frequentia ad ſepulcrum anathemata an. 1680. Romana Inquiſitio aboleri juſſit ut apocrypha 234.*d*
Wipertus Ep. Raceburgi Ord. Præm. an. 1372. defunctus *ib.*
Hieronymus Savonarola Ord. Præd. ob immoderatum, ut videbatur, contra Simoniam zelum, hæreſeos damnatus ſuſpenſuſque Florentiæ, a ſuis habetur Martyr, qua de re plenius agetur in ſupplemento 234.*f*
Bartholomæus Agricola Ord. Min. ad cujus an. 1621 Neapoli mortui, ſanctitatem probandam collecta articuli, quem effectum habuerint vel habituri ſint, ea ſpectamus 235.*e*

D I E XXIV.

Joanna uxor Chuzæ *ex Evangelio* 272
Manahen Propheta Antiochiæ 1. *ſec.* 273
Afra M. Briaxæ 2. *ſec.* 273. Acta *ex mss.* 274
Zebellus, Servulus, Secundinus Mm. in Iſtria *ſub Diocl.* Acta *ex Ms. Ital.* 277
Donatianus & Rogatianus Mm. in Armorica. Acta *ex mss.* 280
Saturninus & alii ſex Martyres in Africa *ex Mrtl.* 281
Vincentius M. in Portu Rom. *ex Mrtl.* 282
Zoelus, Sarurus, Timinus, Saturnina, Servilius, Felix, Silvanus, Fortunus, item Zoelus, Stria, Diocius, Maximinus Mm. in Syria *ex Mrtl.* 288
Elpidius Ep. Cyon. Presb. ejus frater & Elpecios Levita nepos, Aretiæ in Campania 5. *ſec.* 288
Vincentius Pr. Mon. Lerinenſis 5. *ſec.* 284. Ejus & Monachorum Lerinenſium Vindiciæ *ex Brunone Neuſſer* 287
Vincentius Ep. Fulginii 6. *ſec. ex Ughello & Jacobillo* 296
Miſſolinus Patronus Tarbiæ in Novempopulania 297
Symeon Stylita in Monte mirabili prope Antiochiam 6. *ſec.* 298. Acta Gr. Las. *ex Ms. A. Nicephoro Magiſtro* 307
Martha Vid. Symeonis mater 6. *ſec.* 402. Vita Gr. Lat. *A. ævo ex Ms.* 403
Martha Hegumena Monembaſiæ in Laconia 10. *ſec.* Vitæ fragmentum Gr. L. 432
Thomas Salus, Mon. Antiochiæ Syriæ 6. *ſec.* 433. & 1143
Philippus Placentinus Erem. Auguſt. 14. *ſec.* 434
Meletius Dux, Joannes & Stephanus comites, alii ecclii. cum uxoribus & parvulis, Martyres Acta Gr. Lat. ſuſpectæ fidei 435

INTER PRÆTERMISSOS.

Benedictus Caſinenſis, Capuani cœnobii Præpoſitus, a Petro Diacono dicitur ex ſuo ante oſtium eccleſiæ ſepulcro *uſque hodie* divina patrando non ceſſare 270.*a*
Joannes de Monte-forti Templarius, Nicoſiæ dicitur Officio eccleſiaſtico coli, & in templo hactenus multis clarere miraculis 270.*f*
Gaſtoldus Ep. Vilnæ in Lituania cum pluribus Monachis Baſilianis, ſicut & Stanislaus Guardianus Franciſcanorum cum ſuis, Leopoli a Tartaris an. 1343. occiſi 271.*a*
Joannes Stylita Simeonis Magiſter, ex hujus Vita ſcitur vir valde ſanctus fuiſſe, non item

item proprium ullum cultum apud Græcos habuiſſe 271.c

PARS MAII TERTIA.

Anno tertio poſt editam Partem Maii ſecundam, prodiit Pars tertia anno MDCLXXXVIII. Tomis duobus, videlicet ſexto, inchoante a die XXV. ae ſeptimo, initium ſumente a XXIX. Maii. Horum prior prodiit ſub auſpiciis Sereniſſimi Regiique ac Magni Hetruriæ Ducis Coſmi III. nec potuit ulli aprius dedicari, tum quod in præſenti volumine plurima de ſanctis monumenta ex ipſiuſmet Regiæ Sereoitatis ſuæ nominatiſſima bibliotheca aliiſque civitatis Florentinæ, edita ſint; tum præcipue, quod plures in illo ejuſdem civitatis viri feminæque ſanctitate conſpicui (eos in Epiſtola nuncupatoria annumeravimus) conrineantur. Tomus poſterior oblatus fuit Sereniſſimo Eminentiſſimoque Electori Archiepiſcopo Colnnienſi, Maximiliano Henrico ex Bavariæ Ducibus. Dedicatoriam ſequitur Tractatus prœliminaris Godefridi Heoſchenii de Epiſcopatu Tungrenſi & Trajectenſi, ante annos XXX. tunc primum (nunc anni plus quam ſexaginta ſunt) in lucem editus Diatriba ſingulari, ante mortem vero recoggitus ab Auctore ac varie innovatus; nec ooo de populis, illi diœceſi ſubjectis, atque Cbroanlngia primorum Franciæ Regum, cum Præfatione de Vita, operibus & virtutibus Henſchenii τῶ Μακαρίτου. Addidi ego propter ſimilitudinem argumenti, lucubrationem propriam, qua chronologice deducirur ſeries Epiſcoporum atque Archiepiſcnporum Mediolanenſium; uſque ad annum Chriſti MCCLX. ex veruſtis Catalogis Bibliothecæ Ambroſianæ, ab Henſchenio tranſcriptis, a me illuſtratis.

TOMUS VI.

DIE XXV.

Urbanus Papa M. Romæ 3. *ſec.* cum ſociis Mamiliano, Joanne, Chromatio, Dinnyſio, Presbyteris, Martiale, Ennuchio, Luciano, Diaconis; Anolino Commentarienſi, Marmenia matrona ejuſque filia Lucinia cum aliis XXII. item XLII. item quinque millibus Martyrum ac Savino in carcere extincto. Item alius Urbanus Roma Caralaunum in Galliis translatus 471. Acta notarialia *ex Mſs.* 477. Translatio & Miracula *ex Mſs.* 482

Piſicrates ſeu Polycrates, Valentio & alii 11. aut 111. Doroſtori in Mœſia ſeu Bulgaria *ex Mrll. et Menæis Gr.* 489

Sentianoa, Vincentius, Sanctia, Juliana Mm. Bleræ in Tuſcia ſuburbicaria *ex Mrll.* 490

Vincentius, Joannes & Marius MM. Gortynæ in Crera *ex Mrll.* 491

Euſebius M. in Oriente *ex Mrl.* 491

Flavianus ſeu Fabianus, Septinus vel Septimus aut Seprimia Mm. in Africa *ex Mrll. & veteri Kalend. Carthag.* 491

Saturninus, Saturus, Timeus, Tomunus, Victorius, Iſtialus, Victoria, Flavinus *et Mrll.* 492

Eutropia M. Alexandriæ *ex Menæis Gr.* 492

Cæleſtinus M. apud Græcos *ex Men.* 493

Caoio Ep. Aſer Cnoſ. Acberuntiæ in Lucania 493 Acta ſuſpecta *ex Mſs.* 494. Appendix de ejus baculo 501

Maximus & Venerandus Fratres Mm. Ebnicis in Gallia 502

Amantes duo, Injurioſus ejuſque Conjux in Arvernia 5. *ſec. ex S. Gregorio Turon.* 504

Dionyſius Conf. Ep. Mediolani 4. *ſec.* 505. Vita *ex mſs.* 510

Zenobius Ep. Florentiæ 5. *ſec.* 515. Vita *ex S. Antonino* 518. Eadem plenior *ex Mſs.* 520. Vita III. *A. Laurentio Aep. Amalfi ex Mſs.* 524. Translatio II. & III. *ex Joan. Villano & Joan. Aretino coævis* 528. Item IV. *ex Mſs.* 533

Senzius Presb. Bleræ in Tuſcia 5. *ſec.* 536. Vita *ex Mſs.* 537

Leo Ab. in Diœc. Trecenſi 6. *ſec.* 539

Boniſacius Pp. V. 7. *ſec.* 541

Aldelmus ex Ab. Malmesbur. Epiſ. Scireburn. in Anglia 8. *ſec.* 543. Vita I. *A. Wilhelmo Malmesb. ex Mſs.* 545. II. *A. Monacho Anonymo* cum Translatione *ex Mſs.* 550

Gennadius ex Ab. Benedictino Ep. Aſturicenſis in Hiſpania & plurium Monaſteriorum Fundator 10. *ſec.* 560

Joannes Pſichaita Confeſſor apud Græcos *ſub Iconomachis ex Menæis* 566

Olbianus apud Græcos *ex Menæis* 567

Jejuoius Ord. Baſiliani in Calabria 567

Gregorius Papa VII. II. *ſec.* 568. Vita *A. Paulo Bernrieden.* 579. Acta Pontificalia *ex Chronico Bertoldi Conſtantien.* 609. Alia *ex Mſs. Cenſuali Cenſii Camerarii, poſtea Honorii III.* 614. alia *ex Mſs. noſtro de Vitis Pontificum* 620. & 1144

Gerius apud Montem Sanctum in Piceno 13. *ſec.* Vita *A. Matthæo Maſio Erem. Auguſtin. ex Mſs. loci* 625

Claritus Fundator Monaſterii Reginæ Cœli Florentiæ 14. *ſec.* Vita *A. Ant. Rucone ſio Confeſſario loci* 627. Miracula ad Crucifixum Clarisi patrata *ex mſs.* 630

Jacobus Philippus Presb. O. Servorum B. Mariæ Faventiæ in Æmilia 15. *ſec.* 632. Vita *A. Nicolao Bolgeſio*, ipſo mortis anno ſcripta 633 Miracula 636. Inſtrumentum immunitatis, conceſſæ Patri ipſius Beati 639 & documenta primi a morte eulrus *ex Annal. Gianii* 641

Maria Magd. de Pazzis Ord. S. Mariæ de monte Carmelo, Florentiæ 17. *ſec.* 643. Vitæ Pars I. & II. *ex Ital. Vincentii Puccini Confeſſarii* 646. Synopſis partis 3. 4. 5. ac 6. & tituli operum, ab ea ſcriptorum 705. Parergon de ſanctarum ecſtaticarum, ſecundum ſpecies naturaliter præhabitas, durante raptu quandoque mutarum, dictis factiſque ad hiſtoricarum quæſtionum deciſiones non trahendis 712. alia Vita *A. P. Virgilio Cepario S. J. altero Sanctæ Confeſſario, a P. Joſepho Fozio Roma abſoluto & edita* 715. Gloria poſtuma *ex votis*; & miracula *ex proceſſibus* 770. & 1144

INTER PRÆTERMISSOS.

Woradus & Vinebaldus Presbb. Verwaldus & Benegardus Diaconi, Monachi Berriniani an. 861 occiſi a Danis 469. f

Egilhaldus Ab. S. Cornelii Indicnſis 9. *ſec.* videtur Sacellum habere, nunc Sanct. Eulard dictum 470. a

DIE XXVI.

Alphæus Pater Matthæi & Jacobi Apoſtolorum Capharnai in Galilæa *ex Menæis* 810

Carpus unus ex LXXII. Ep. Bercæ 1. *ſec.* 811. Gr. Lat. *ex Men.* 812

Quadratus Ep. Athenienſis 2. *ſec.* 823

Sym-

Symmetrius M. Romæ cum aliis xa 11.a. *ſec.* 826
Tranſlatio Ledernacum in Belgio *ex Mſs.* 827
Eleutherius PP. 2. *ſec.* 829
Priſcus & Cottus aliique plurimi Mm. Cociaci in agro Autiſſiodor. *ſub Aureliano.* Acta *ex Mſs.* 831. & 1145. Tranſlatio S. Cotti 833
Albereius & Helena germani *ex Menæis* 834
Eraclius, Paulus ſeu Paulianus, Mindina ſeu Mundinus, Jocundus Mm. *ex Mrtl.* 834
Paulus, Anteon, Quadratus, Rufinus, Valeria, Magnus Mm. in Africa *ex Mrtl.* 835
Feliciſſimus, Heraclius, Paulinus, Menedina, Saturus, Victorius, Saturninus, Marianus; item Saturus, Fortunatus & Theomedus MM. Tuderti in Umbria *ex Mrtl.* 835
Memorius Conſ. Petragoricæ in Aquitania *ex Mrtl.* 836
Pardus Ep. Patronus Larini in Italia. Vita *A. Redeyno Levita ex Mſs.* 836. Tranſlatio 838
Auguſtinus Ep. Cantuariæ in Anglia 7. *ſec.* 839. Vita *A. Goceliso* 841. Hiſtoria Tranſlationis *A. Eodem* 877. Liber Secundus 898
Godon Ab. in diœc. Trecenſi 7. *ſec.* Vita *ex Mſs.* 910
Bobolinus Ep. Vienæ in Gallia 8. *ſec.* 912
Bereagarius Mon in Urbe S. Papuli in Gallia 11. *ſec.* 913. Vita *A. Anſelmo Mon. Beccenſi* 914
Guinizo & Januarius Monachi Caſinenſes 11. *ſec.* 915. Acta *A. Petro Diac. ex Mſs.* 916
Lambertus Ep. Vencien. in Gallia 12. *ſec.* Vita *A. Coevo* 924
Philippus Nerius Inſtitutor Congregationis Presbyterorum Oratorii Romæ 16. *ſec.* 926. Vita *A. Antonio Gallonio coævo* 929. 31. *A. Hieronymo Barnabeo Congregationis Præpoſito* 990. Appendix de ſudore imaginis Patavinæ *A. Jac. Phil. Thomaſino ex Ital.* 1115. Corollarium de Sacellis Sancti præſertim Domeſticis 1122

INTER PRÆTERMISSOS

Guilielmus Sanvitus Carmelita, ſcripſit de initio Ordinis ſui (vide ejus fidem defenſam ante Tomum 3. Maii.) 819.a
Julianus Adam Salernitanus palo tranſfixus a Turcis *ibid.*

TOMUS VI. Venetæ editionis

DIE XXVII.

Zacharias Ep. M. Viennæ Gal. *ſub Trajano* 4
Julius M. Doroſtori in Mœſia Acta *ex Mſs.* 5
Reſtituta V. cum Cyrillo Presb. & Sociis duobus MM. in Campania 3. *ſec.* 6. Acta *A. Gregorio Ep. Terracinæ* 9. Miracula 12. Inventio Corporis 17
Reſtituta V. M. Romæ Sueſſionem tranſlata 19
Acculus ſive Aquilus aut Aquilinus, Evangelius & alii xx v. MM. Alexandriæ *ex Mrtl.* 23
Heliæ, Lucianus, Zoticus, Martialis, Victurius, Murina & Servulus MM. Tomis ad Pontum Euſinum *ex Mrl.* 24
Saecus, Julius, Damias ſeu Daamas, Carpia & alii Quadringenti *ex Mrtl.* 24
Salucianus, Eutricus Ep. Creſcentinus, Ticianus, Quintus, Scrabilus MM. in Sardinia *ex Mrtl.* 24
Alypius, Eubiotus ſive Euſebiotes, Paulus, & hujus Soror Juliana *ex Menæis* 25
Therapon Presb. M. Sardeis in Lydia *ex Men.* 25
Therapon Hieromartyr ex Cypro tranſlatus Cpolim 26. Miracula Gr. Lat. *A. teſte otolato ex mſs.* 27
Phaurius M. celebris in Rhodo & Creta 37
Miracula Ge. Latina *ex mſs.* 38
Eutropius Ep. Arauſionne io Gallia 5. *ſec.* Vita *A. Vero ſucceſſore ejus ex Mſs.* 44
Joannes Papa I. M. Ravennæ enectus, Romam tranſlatus; ubi agitur de Symmacho & S. Severino Boethio Patriciis & conſulibus Romanis MM. 6. *ſec.* 47
Helladius Ep. M. in Oriente 6. aut 7. *ſec. ex Men.* 56
Hildevertus Ep. Meldenſ. Cultus *ex Breviariis*, Acta malæ fidei 57
Ragenulfus M. Telodii prope Atrebates in Arteſia 8. *ſec.* 62
Beda venerabilis Mon. Presb. & ſcriptor in Anglia 8. *ſec.* 63. Vita *A. Turgoto Dunelmien.* 65
Gausbertus Eremita Fundator Montis-Salvii in Arvernia 11. *ſec.* 68
Fredericus Ep. Leodii M. 12. *ſec.* 69. Vita *A. Reacro Mon. ex mſs.* 70
Liberius ſeu Oliverius, Peregrinus Anconæ in Piceno 13. *ſec.* Actorum fabuloſitas 73

INTER PRÆTERMISSOS.

Heinricus infans Monachii an. 1347. a Judæis neatus a. f
Stephanus Ruizius a Purificatione Carm. in Luſitania paſſim Beatus, quem Urbanus VIII. ob Miracula parabat canonizare 3. b

DIE XXVIII.

Eutychius ſive Eutyches Ep. M. Melitene in Armenia, de quo longus Canon Græco-Latinus *ex Menæis* 79
Heliconis M. Corinthi in Achaia 3. *ſec.* 81. Acta Gr. Latina ſub nominibus Luciani & Pauli ſuſpecta valde 83
Zenulus, Primus, Nonnus, Eureſius, Julius, Mm. in Pamphilia *ex Mrtl.* 89
Portianus ſeu Protus, Arminia ſeu Mariminia, Secundinus, MM. in Africa *ex Mrtl.* 89
Æmilianus, Felix, Priamus, Lucianus, Fortunatus, Jucundianus, Lucius MM. *ex Mrtl.* 90
Epegatus, Euſtaſius, Victia, Caſtulus, Epecatus, Ania, Octuber, Uroria, Vippia, Hilus, Hominius, Mareilius, Cillonia, Maaima, Filominus, Avettia, Comminius, Marcianus, Fluminius, Marciana, Caſtula, & alii VI. *vel* IX. *ex Mrtl.* 93
Creſcens, Paulus & Dioſcorides, MM. Romæ *ex Menæis* 92
Natalius & Saronas Mm. Romæ *ex Men.* 93
Caranus M. apud Carnutes in Gallia 5. *ſec.* 93
Vita *ex Mſs.* 94. Miracula *ex Mſs.* 97
Plurimi Sancti Monachi MM. Thecuæ in Paleſtina 5. *ſec. ex Caſſiano* 99
Rigomerus Ep. Meldenſis in Gallia 5. *ſec.* 100
Theodulus Urbis CP. expræfectus, Monachus Edeſſæ in Syria 5. *ſec.* 100. Vita Gr. Lat. *ex mſs.* 101. Epitome *ex Synaxario mſs.* 110
Maouæus Ep. Bajocen. in Normannia 5. *ſec.* Vita *ex mſs.* 112
Sanatur Ep. Mediolani 5. *ſec.* 114
Juſtus Ep. Urgellæ in Hiſp. 6. *ſec.* 118
Juſtus Laicus Vicenſis in Hiſpania 119
Germanus Ep. Pariſiis 6. *ſec.* 119. Vita *A. Venantio Fortunato* 123. Appendix de Miraculis *ex Greg. Turon.* 132. Tranſlatio *ex mſs.* 133. Miracula & Tranſlationes poſteriores *A. Aimoino* 141. Appendix de iiſdem 150

Ni-

Nicephorus Ep. & Maximilianus Diac. Humagi & Petinæ in Iſtria. Acta Synonymorum, ipſis male aptata 152
Nicetas Ep. Chalcedone 8. *vel* 9. *ſec.* 153
Willelmus Dux, poſtea Monachus Gellonenſis in Gallia 9. *ſec.* 154. Vita *ex mſs.* 156. App. de Chartis donationum 165. Miracula *ex Mſs.* 167 Elevatio & Translatio *ex mſs. Gallico* 172
Podius Ep. Florentinus 12. *ſec.* 173
Guilielmus Erem. in diœceſi Comenſi 11. *ſec.* 175
Lanfrancus Aep. Cantuar. in Anglia 11. *ſec.* 177. Vita *A. Milone Mon. Beccenſi ex ms.* 178. alia *A. Eadmero Mon. Cantuar. ex ejus Hiſtoria* 193. Antilanfrancus Wilhelmi Thorn, ſua ſe maledicentia refutans 197
Ubaldeſca V. Piſana Ord. S. Joannis Jeroſol. 13. *ſec.* Vita *ex Italico Silvani Razzi* 199
Petrus Solitarius 13. *ſec.* 203
Herculanus a Plegali Minorita 15. *ſec. ex Chron. Mariani Florent.* 205

COROLLARIUM.

Andreæ Sali Conſtantinopoli, circa medium ſeculum 1. defuncti, prolixiſſima Acta, ex Vatino & Mazariniano *mſs.* Græco-Latine danda pag. 173. poſt Acta S. Willelmi Gellonenſis 208
Sequitur Vita Veneř. Mariæ Bagneſiæ Florentinæ, tertii Ordinis S. Dominici, ſepulta & hactenus incorrupta, in eo monaſterio, quod paucis poſt illius obitum annis ingreſſa S. Maria Magdalena de Pazzis, defunctam eximie ſemper eſt venerata, & in ſuis revelationibus æternam ejus gloriam tam luculenter teſtata eſt, ut niſi pro ipſamet canonizanda tantoperę laboratum fuiſſet, Bagneſiam fortaſſis ei aſſociatam nunc venerarentur. Interim legitur hic Commentarius prævius 321. Vita 1. *ex Italico ms. Auguſti Campi de Pontremoli, infirma Virginis per annos* XXII *Presbytero domeſtice* 322. 11. Supplementum *ex Vita, per Alexandrum Capocciam O. Prædic. Mariæ Confeſſarium* ſcripta Italice 337. 111. Epiſtola Hieremiæ Foreſti, Bagneſiæ familiariſſimi, ad Auguſtinum Campi Confeſſarium ejus *ex ms.* 340. 1v. Revelationes S. Mariæ Magdalenæ, de Bagneſia. 346

INTER PRÆTERMISSOS.

S Juvenalis Ep. Calaritanus, dilatus in 2v. Januarii, ſi plus lucis afferatur 77. *a*
Teocus Erem. in Anglia, a quo Theokesbury oppidum in Gloceſtriæ comitatu putatur denominatum eſſe 77. *f*
Jonas Ab. Luvovienſis, qui Acta S. Columbani & aliorum ſcripſit 77. *f*
Hieronyma Veramontia Virgo Vidua Aſculi in Piceno, cujus an. 1665. defunctæ Vita habetur 78. *c*

TOMUS VII.

Præmittitur huic Tomo, Maximiliani Henrici Archiepiſcopi Colonienſis memoriæ dedicato (uti jam dictum eſt ad harum Ephemeridum partem tertiam Maii) Tractatus de vita, operibus & virtutibus P. Godefridi Henſchenii. Tum Exegeſis ejuſdem Henſchenii de Epicopatu Tungrenſi ac Trajectenſi. Denique Chronologica ſeries P. Danielis Papebrochii de Epiſcopis atque Archiepiſcopis Mediolanenſibus.

DIE XXIX.

Conon & filius ejus, Mm. Iconii in Aſia 351. Acta Gr. Latina *ex mſs.* 353. Recentiora *ex mſs.* 356
Reſtitutus M. Romanus. Acta *ex ms.* 358
Revocatus M. Genuæ honoratus *ex Off. proprio Eccleſiæ Genuen.* 361
Maximus ex Iſtria Venetias translatus 361
Gentius Martyr in Hiſpania *ex Mrtl.* 363
Criſpolus M. in Numidia *ex Mrtl.* 364
Cyrillus, Carellus, Primolus, Finodus, Venuſtus, Giſſinus, Alexander, Tredentheus, Jocundus Mm. Cæſareæ in Cappadocia *ex Mrtl.* 364
Primus, Accidia, Paſſimonius, & alii CXIII. Mm. in Africa *ex Mrtl.* 365
Sicimodus, Baſſus, Vennſtus, Victurius, Pullienus Mm. Antiochiæ *ex Mrtl.* 365
Pontamius, Demetius, Secundinus, Maximus Mm. *ex Mrtl.* 365
Maritus & Uxor Mm. apud Græcos 366
Victor & Scyreoeus Mm. Tornaci 366
Cerealis, Theodorus, Antenodorus, Vitus MM. in Oratorio Sodalitii Mariani in Collegio Romano S. J. Ubi & de initiis, progreſſu, exercitiis & gubernatione ejuſdem Sodalitii primarii tractatur 366
Maximinus Ep. Trevitis 4. *ſec.* 370. Vita *ex mſs.* 371. Miracula *ex ms.* 376. Appendix de poſteriore translatione 384
Maximus Ep. Veronæ 4. *ſec.* 387
Buricna V. in Cornubia Angliæ 388
Siſinnius, Martyrius, Alexander Mm. in agro Tridentino 4. *ſec.* 388. Acta duplicia 390. Epiſtola S. Vigilii de eiſdem ad SS. Simplicianum & Jo. Chryſoſtomum 392. Translatio per S. Carolum Borrom. 396
Maria V. Antiochiæ in Syria. Acta Gr. Lat. *ex ms.* 400
Votus & Felia fratres Cæſarauguſtani, & Joannes de Atares, Eremitæ Montis Pinnatenſis in Patagonia 8. *ſec.* 408. Vita *ex Mss.* 410. alia *A. Mario Mon.* 411. Tertia *ex ms.* 413
Eleutherius Arcani in Latio *ex Ferrario* 416
Theodoſia Sanctimonialis & Martyr Cpoli 8. *ſec.* 416. Encomium *A. Conſtantino Logothera* 419 Append. *ex Pachymere* 438
Geraldus Ep. Matiſcone 10. *ſec.* 439
Joachimus Ab. Ordinis Florenſis fundator in Calabria 441. Vita *A. Jacobo Graco* 445. Diſquiſitio Hiſtorica de Ordine prædicto, Fundatoriſque prophetiis & doctrina 476
Bona V. Piſana 13. *ſec.* Vita *per ſupparis ævi ſcriptorem ex ore teſtium oculatorum accepta, ex ms.* 495
Gerardeſca Piſana Vidua 13. *ſec.* Vita a Confeſſario collecta *ex ms.* 516
Beati Martyres Inquiſitores, Guilielmus Arnaldi, Bernardus de Rupe forti, Garſia de Aurea Ord. Prædicat. Stephanus de Narbona, Raimundus Carbonii Ord. Minorum; Prior Avenioneti Mon. de cluſa; Raimundus ſcriptoris Canonicus & Diaconus, Bernardus ejus Clericus; Petrus Arnaldi, Notarius, Fortanerius & Ademarus, Clerici nuntii, Avenioneti in Occitania MM. 13. *ſec.* Sylloge *ex Cœvis* 532
Marquardus Ord. Min. Monachii in Bavaria 14. *ſec. ex Waddingo* 535
Andreas Chius M. Cpoli ſub Turcis 15. *ſec.* Acta *A. Georgio Trapezuntio ex Surio* 536

Pe-

Petrus Petronus Charuſianus Senenſis 14 *ſec.* Vita *A. S. Jo. Columbino Italice ſcripta, a Bartholomæo Senenſi exornata* 540

INTER PRÆTERMISSOS.

Chono Ab. Lerini, ex ſola S. Gregorii ad ipſum Epiſtola notus 350. *a*

Ambroſius de Jeſu O. Minim. Valentiæ in Hiſpa. Vitam habet extolam cum titulo *Beati Patris* 352. *b*

DIE XXX.

Gabinus & Criſpulus Mm. Turribus in Sardinia *ſub Hadriano Imp.* 587

Felix Pp. I. M. 3. *ſec.* 588

Euſebius, Romanus, Meletius, Charalampus, Criſpinus & Socii Mm. Nicomediæ *ex Men.* 589

Euplius M. apud Græcos *ex Menæis* 590

Cantianus, Eutychius & Euthymius Mm. Aquilejæ *ex Mrtl.* 591

Sichus ſive Iſichius & Palæcius Mm. Antiochiæ *ex Mrtl.* 592

Venantius Meſhonæ mortuus, Lerini honoratus 4. *ſec.* Vita *ex Mss.* 592

Baſilius & Emmelia, parentes S. Baſilii magni & Gregorii Nyſſeni 4. *ſec.* 594

Macius Ab. Cpoli 4. *ſec.* Vita Gr. Lat. *ex Mr.* 598 alia *ex Lipomano* 611

Eauperantius Ep. Ravennæ 5. *ſec. ex Ferrario* 612

Caidocus & Frechorius ſive Adrianus, Centulæ in Picardia 7. *ſec.* 614

Madelgiſilus Erem. Centulæ 7. *ſec.* Vita *A. Hariulfo Mon. poſtea Ab. Aldenburg.* 616

Anaſtaſius Ep. Papiæ 7. *ſec.* 621

Hucbertus Mon. Britannici Dicec. Sueſſion. 8. *ſec.* 622. Vita *A Piſone, Inventus ornata, ex Mr.* 624

Ferdinandus III. Rex Caſtellæ Legionis &c. Hiſpali 13. *ſec.* 632. Acta ubi demonſtrarum, contra Marianam & Garibayum, quod ejus mater Regina Berengaria tanto ſenior fuerit ſorore ſua Blanca, matre S. Ludovici R. Franc. ut hæc illius filia eſſe potuerit. 637. Chronologia Ferdinandea 645. Vita brevior *ex Chronico Luca Tudenſis coævo* 649. Supplementum *ex Hiſpano, dicto Flos Sanctorum* 653. Acta prolixiora *ex Libro 8. Roderici Aep. Toletani coævi & ex Chronica Hiſp. per ſanctis Regis filium edito* 655. Parergon de Sancti erga Deiparam affectu aliiſque ejus monumentis 702. Extrema geſta 711. Corollarium de ſimili morte Ferdinandi I. & utriuſque Anniverſariis 713. Gloria poſtuma *ex Varais & ex Proceſſibus* 715. Canonizatio & Hiſpalenſium de ea triumphus 734. Appendix de Cruce Caravacana, credita tempore S. Regis revelata, & factis per eam miraculis, antiquis & recentioribus 741

Conſtantia Xira & Maria Fernandes, pauperem vitam profeſſæ, Eboræ in Luſitania 15. *ſec.* 764 Acta *ex Cordoſo* 765

INTER PRÆTERMISSOS.

Copri M. inſignia Paſſin nobis Græce ad interpretationem Latine faciendam, deſcripta, inter manus periit ex originali decerpta, neque adhuc alibi reperiri potuit 585. *c*

Steppo Presb. Porceti prope Aquiſgranum; cujus tumbam Miraculis claruiſſe teſtatur Cæſarius 586. *a*

DIE XXXI.

Petronilla V. Rom. S. Petri ſpiritualis filia *ſub Domitiano* 769

Crelcentianus M. Turribus in Sardinia *ſub Hadriano ex Mrtl.* 771

Hermias M. Comanis in Cappadocia *ſub Antonino* 772. Acta Gr. Lat. *ex Mſs.* 773

Cantius, Cantianus, Cantianilla & Protus eorum Pædagogus Mm. Aquilejæ 3. *ſec.* 776. Acta *ex Mſs.* 777. Analecta de Reliquiis 779

Gaulienus, Germanus, Vectorus, Silvanus, Teleſphorus, Victorinus, Donatus, Iſtialus, Tertus, Rogatus; item Germanus; item Silvanus; Honorius, Cicilia, Tertula, Laurica, Victoria, Fortunata, Maxima, Rogata, Paulina, Agapia, Caſtula, Amelia; item Tertula, Lupus, Juſtus, Tecla, Firmus Mm. Gerundæ in Hiſpania *ex Mrtl.* 784

Donatianus M. Cirthæ in Numidia *ex Mrt. Hieronym.* 785

Timidenſes Martyres in Prov. proconſulari Africæ *ex Kalend. Carthagin.* 785

Darianus ſeu Datianus M. Carthagine in Africa *ex Mrtl.* 786

Simplicianus M. Pictavis in Gallia *ex Brev. ibid.*

Paulinus & Iſichius Mm. Antiochiæ *ex Mrtl. ibid.*

Silvius Ep. Tolnſan. ex Vita S. Exuperi 4. *ſec.* 787

Paſchaſius Diac. Romæ 6. *ſec. ex S. Gregorio ibid.*

Alexander & Galla conjuges in Arvernia *ex Greg. Turon.* 788

Helmtrudis Reclula in Dicec. Paterborn. 10. vel 11. *ſec.* 790

Mathildis V. ex Diezzenſi Præpoſita, Abbatiſſa Oetheiſtetinenſis in Bavaria 12. *ſec* 791. Vita *A. Engelhard. Ciſterc.* 793

Jacobus Venetus Ord. Præd. Forolivii in Romandiola 14. *ſec.* 807. Vita *ex Mſs. Aubr. Taegii* 809

Vitalis a Baſtia Erem. Tertiarius Franciſcanus Aſſiſii 15. *ſec.* 814

Baptiſta de Varanis Clariſſa Camerini in Umbria 16. *ſec.* 825. Vita *ab ipſamet ad Patrem ſuum ſpiritualem ſcripta, ex impreſſo Italico* 827. Revelationes ejus de mortalibus Chriſti doloribus 845. Supplementum Vitæ *ex Italico Matthæi Paſcucci* 850

Gertrudis V. M. Valduleti in Lotharingia poſtridie Aſcenſionis 863

Berteragmus ſive Bertramus Erem. Auguſtinianus Firmi in Piceno 15. *ſec.* Feria III. Pentecoſtali 865

INTER PRÆTERMISSOS.

Ferrandus Diaconus, Carthaginenſis 6. *ſec.* cujus opera habeotur, non item notitia antiqui cultus 767. *c*

Rollandus Comes, aliique Equites Galli ſub Carolo magno in Pyrenæis per Saracenos an. 778 occiſi *ibid. d*

Pilegrinus Ep. Paſſavien. 10. *ſec.* dicitur Miraculis claruiſſe *ib. f*

Antonius Auguſtinus Aep. Tarracon. de cujus an. 1585. mortui Viſa, ſcriptis atque virtutibus Librum Ms. nobis reliquit noſter Andreas Schottus, ejus olim Domeſticus 768. *b*

MEN-

MENSIS JUNIUS.

FInita, anno MDCLXXXVIII. impreſſione Actorum totius Maii, reſpirandum tantiſper nobis, ceſſantibus typis, fuit, dum ſequens hic Menſis *Junius* pararetur. Interea Typographus noſter Michael Cnobbarus, qui ſua opera duos præcedentes abſolverat Menſes, non admodum multo poſt, podagricis confectus doloribus, exceſſit e vivis anno MDCLXXXI. die XXIV. Auguſti. Succeſſit ei ad imprimendum Junium Henricus Thieullier; abſolvitque Tomum ejus primum anno MDCLXXXV. ſex dies complexum, atque Auguſtiſſimi Imperatoris Leopoldi æternæ memoriæ inſcriptum; cum Apologia præliminari collegæ noſtri Conradi Janningi, qualis tunc credebatur ſuffectura ad grandem contradictionum librum, jam inde ab anno XCIII. contra me præcipue, collectarum a quibus minima oportebat. Has enim viri eruditi paſſim cenſebant tanti non habendas, ut proſecutionem melioris ſtudii ego ipſarum cauſa interrumperem.

2 Neque ſane interrupi, priuſquam ab Hiſpania perſtreperet brutum iſtud ſulmen, quo Tomi omnino quatuordecim, meum ut Auctoris nomen præferentes, illic ab inquiſitione prohibiti ſunt; decreto tam acerbo, ut ſummus Pontifex Innocentius XII. Leo lecto quæſiverit, an Lutherus, aut Calvinus in libris ſuis ſic umquam, damnati fuerint. Eo tamen nihil motus Pontifex, eorum quo iidem Tomi ab iiſdam Actoribus, as ſucceſſu in Hiſpania ſibi, ut putabant, glorioſo, animoſioribus, ſimiliter accuſati fuerunt, nihil permiſit in præjudicium Actorum fieri, quorum quale meritum, & quanta in Dei Eccleſia utilitas eſſet, plurium Principum ac Præſulum virorumque eruditorum, ſuper iis ſolicitorum, litteris inſtruebatur. Interim apparebat, cenſuram Hiſpanicam pauciribus menſibus deproperatam, quam eram libri cenſurandi, non niſi in illo Exhibitionum libro fundatam fuiſſe. Ergo judicarunt Superiores, operoſius refutandum tam perniciſum librum, juſſuſque ſum mea & Magiſtri mei Henſchenii ſcripta articulatim defendere contra Exhibitorem. Den autem Sanctiſque opitulantibus factum eſt, ut intra dimidii anni ſpatium conſcriberem duos Reſponſionum tomulos; & defuncto jam Typographo Henrico Thieullier, apud ejus viduam heredeſque abſolverem, eo ſucceſſu, qui obmuteſcere adverſarios fecit, & apud Apoſtolicam Sedem inſtare, ut indicto utrimque ſilentio, vetaret ultra moveri controverſiam illam. Interim non ceſſabat Romæ agi cauſa, & neceſſarium fuit illuc allegare Janningum noſtrum, qui ex præſentiori rerum notitia eam ageret: ego vero proſequens impreſſionem Tomi 15. Junii uſque ad diem ejus XIV. progreſſus, a curando prælo ſui coactus deſiſtere per cataractas oculis inductas, tantamque exinde eorum caliginem, ut legere aut ſcribere nihil amplius poſſem.

3 Prodiit nihilominus auxiliantibus Sociis, Tomus ille anno MDCXCVIII. oblatuſque eſt Auguſtiſſimæ Eleonoræ Romanorum Imperatrici, cum tractatu Præliminari Nicolai Rayæi, in locum Janningi Romam profecti, ibidemque tum adhuc commorantis, tantiſper mihi in ſubſidium addicti, *de Acoluthia Officii Canonici, pro Eccleſiis Orientalibus Græcorum, in ſolenni commemoratione trium Doctorum, Baſilii* (cujus eo Tomo Acta illuſtrabantur) *Nazianzeni atque Chryſoſtomi*.

4 Poſt hæc, dum redux aſpectatur Janningus, & ad curationem ego præſtolor maturitatem cataractarum oculis obductarum, ſuſpenſa hæſit impreſſio Tomi 15. donec, illo ſub finem anni ſecularis Roma reverſo, tandem abſolutus prodiit anno MDCCI. dedicatus Auguſto Sereniſſimoque Romanorum Hungarorumque tunc Regi Joſepho: cui tomo præparaveram Leges Palatinas Jacobi II. Regis Majoricarum, ex codice vere Regio & hactenus unico manu mea tranſcriptas, iconibuſque Officiorum ſingulorum ornatas. Interceſſit annus unus, cum & mihi per oculum ſiniſtrum, ſublata, quæ tum maturuerat, cataracta, viſus rediit, quo etiam nunc utor per Dei gratiam ſingularem, dextero nondum, ut curaretur, maturo.

5 Quartus Tomus prodiit typis Petri Jacobs anno MDCCVII. circumſtrepentibus licet per haſce provincias, oniverſæ poſtmodum Europæ Chriſtianæ armis infeſtis; proditque inſcriptus eidem Sereniſſimo Joſepho, tunc Auguſtiſſima Cæſareæ Majeſtatis dignitate auctо. Deeſt illi Tractatus præliminaris; quia reverſus ex Italia Janningus, addebat B. Aloyſii Gonzagæ prolixiſſima Acta Romæ diligenter collecta ac deinda illuſtrata, quæ proprio Beati die XXI. Junii jam tum impreſſo, ad ealcem Tomi reſervata fuerant; atque ejus molem adeo auxerunt; ut aliud quidpiam præmittere conſultum minime videretur.

6 Nunc vero, id eſt anno MDCCIX. in lucem vadit, Auguſtiſſimæ Imperatriei Guilielminæ Amaliæ Bruſwicenſi tradandus, Tomus quintus, præferens poſt epiſtolam nuncupatoriam in limine Hiſtoriam Chronologicam Patriarcharum Alexandrinorum, cum appendice de initiis, erroribus, inſtitutis, Copto jacobiticis, inſcriptam Illuſtriſſimo Domino Guilielmo Alberto de Griſperre Brabantiæ Cancellario, & finiens cum Actis B. Raymundi Lulli Eremitæ, Scholæ Lulliſticæ Doctoris illuminati, apud Bugiam in Africa Martyris. Nunc ſemeſtre totum concluder Tomus VI. Supplementorum Junii, auctus genuino Uſuardi Martyrologio, non minus quam Bedæ fuerat, deſiderato; & Ephemeridibus Sanctorum, totis ſex Menſibus hactenus illuſtratorum, eorumdemque Indice alphabetico.

7 Huc uſque Papebrochius; qui magnam quidem partem Tomi ſexti impreſſam vidit, abſolutum non vidit; nec potuit inde Ephemerides ſuas, nec Indicem Alphabeticum Sanctorum complere, ad Sanctorum, uti confidimus, Societatem evocatus an. MDCCXV. in Pervigilio Sanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, die XXVIII Junii mane ſub horam V. Prodiit enim in lucem Pars prima iſtius Tomi ſexti (in duas quippe diviſus eſt) non ante Novembrem anni ſequentis a morte Papebrochii? Pars altera nunc ſub præla ſudat inchoata impreſſione ab his ipſis Ephemeridibus atque Indice Alphabetico univerſali Sanctorum in totos ſex menſes jam impreſſos. C. I.

8 Quamobrem hic ego ſuppleo (uti in præmiſſis multa ſupplevi) referendo in præſentes Ephemerides quidquid eo ex Tomo ſexto Junii referendum videbitur. Quoniam vero Pars I. iſtius Tomi, initio habeat ſupplementum ſeu Appendicem Addendorum, Mutandorum, Corrigendorum-

rumque in quinque præmiſſis Junii Tomis; quemadmodum ad calcem Tomi VII. Menſis Maii Supplementum univerſale in ſingulos ejus Tomos extat, cujus ſingulæ partes in Ephemeridibus ſuo loco poſt nomina Sanctorum, ad quos ſpectant, indicantur per notas *Ap. Mass*; ita ſingula Supplementi hujus Junii dictum ad ſuos Sanctos referemus per hoc ſignum *Ap. Jun.* quod Appendicem Junii notat, Tomo ejus VI. quærendam

DIE PRIMO.

Clarus Ep. M. Lactoræ in Novempopulania Galliæ Provincia 7. Vita *ex Breviariis*. 10. Divinatio de pluribus Synonymis, hic in unam perſonam conflatis 14
Juſtinus, Chariton, Charito, Evelpiſtius, Hierax, Pæon, Valerianus ſeu Luberianus MM. Romæ 2. *ſec.* 16. Confeſſio eorum Gr. Lat. *ex Euſebio* 20
Theſpeſius M. in Cappadocia 3. *ſec. ex Men.* 22
Gratianus & Felinus MM. *ſub Decio*, Arnnam In Iſubria delati 23. Acta *Mſ.* poſterioris parte licentius amplificata 25
Ammon, Ptolomæus, Ingenes, Theophilus, Milites, & Iſchyrion MM. Alexandriæ in Ægypto 3. *ſec.* 31
Sedecim millia Martyrum in Ægypto *ſub Decio* 32
Florentinus, Marcellinus, Cyriacus, Julianus, Fauſtinus MM. Peruſii *ſub Decio* 33. Iis inepte aptata Acta S. Secundiani & Sociorum ex IX. Auguſti 35. Appendix de Reliquiis, Duacum delatis 38
Reverianus Ep. Panlus Pr. & 2. Socii MM. Auguſtoduni 3. *ſec.* Acta *ex mſ.* 40
Octavius M. Theſſalonicæ *ex Mrll.* 42
Zoſimus & Tecla MM. Antiochiæ *ex Mrll.* 42
Criſpinus M. in Africa *ex Mrll.* 43
Juventius, Cyriacus, Exuperantius, Heraclia MM. Romæ *ex Mrll.* 43
Joventius M. Romanus, translatus in Galliam ad Monaſterium Calæ Dei 44. Curationes ei attributæ *ex Mss. Gallicis* 45
Lucia V. Aucias Rex, Rogatus, Germanus, Silvanus, Bullodus, Cæcilia, Tertulus, Lauta, Victoria, Gagus, Fortunatus, Maxima, Rogata, Paulina, Appia, Caſtula, Conteuſa, Novella, Agapa, Carra, Ururia, Bublaſa, Fortunatus, Martinus, Saturninus, Bajanus, Rogatianus, Honoratus, Donatus, Marcianus, Saturninus, Potinus, Paulus, Petronius, Rutilia, Flavius, Quieta, Januaria, Novella, Januarius, Goſia, Fœdola, Victorina, Matrona, Caſtula, Rogatiana, Quintus, Marcus, Gemina, Martialis, Mitunus, Paolus, Vericus, Caſſus, Saturninus, Felix, Martinus, Donatus, Rogatus, Joannes, Fortunatus, Donatianus, Marcianus, Satles. Caſtus, Januarius, Donatus, Hortenſus. Saturnina, Malchus, Silvanus, Quietus, Felicia, Silleſia, Januaria, Fortunata, Victuria, Maria, Primus, Gemellina, Fruſtina, Novella, Donata, Getulla, Barieus, Urbana, Romana, Prima, Tertula, Caſta, Maxima, Urbana, Oprata, Matrona, Meloſa, Metonus, Majorus, Secunda, Urbana, Gemellina, Saturnina, Procula, Surdida, Silvana, Rufina, Nina, Sepacus, Vincentius, Priſcus, Hilarus, Caſtula, Publius, Arabus, & alii CXX; Lu-

pus cum aliis XXIII.; item Catulinus, Publaſus, Martinus, Gajanus, Marcellianus, Fledus, Marcellianus, Marcus, Caſtus. Major, Proculus, Epagatus, Tertius, Sillica, Tertula, Majoſa, Timotheus, Marcellinus, Rutilus, Germanus, Joannes, Maxima, cum aliis LXXVI. aut CLXXII., Martyres Theſſalonicæ, aut ex parte Romæ *ex Mrll.* 48
Proculus Miles M. Bononiæ 4. *ſec.* Acta apocrypha 50
Secundus M. Ameriæ; Agapitus, & Juſtina V. MM. Pergulæ 4. *ſec.* Acta *ex Ms.* 52. Appendix de corporibus Pergulæ 54
Creſcentianus vel Creſcentinus, Juſtinus, Gricivianus, Virianus, Orphitus, Eauperantius, Benedictus, Eutropius, Fortunatus, Tiferni & Urbini *ſub Diocl.* 58. Acta *ex Ms.* 60
Pamphilus Pr. Valens Diac., & Paulus MM. Cæſareæ in Palæſtina 4. *ſec.* 62. Acta Gr. Lat. *ex Euſebio* 64
Firmus M. apud Græcos *ex Menæis* 71
Neon M. & Pyrhus Ep. *ex Menæis* 72
Claudius Ep. Viennæ Galliæ 4. *ſec. ex Mrll.* 72
Juvinus Ab. Pictavis 4. *ſec. ex Mrll.* 73
Fortunatus Pr. Spoleti 4. *ſec.* Vita *A. Audelao Pr. ex Mss.* 74
Probatius Pr. prope Pariſios in Francia. Correctiones quædam *Ap. Jun.* 2
Majanus Peregrinus Langariis in Vaſconia *ibid.*
Medulphus Erem. in Arvernia *ex Mrll.* 76
Caprafius Ab. Lerini 5. *ſec.* 77. Vita *ex Mſ.* 78
Proculus Ep. M. Bononiæ *ſec.* 79. Translatio *ex Ital.* 80
Ronanus Ep. Erem. in Armorica 6. *ſec.* Vita *ex Brev.* 83
Photinus Conf. in Namurceſio *ex traditione loci* 85
Wiſſanus, e regia Mercinrum proſapia 9. *ſec.* 85. Vita *ex Joan. Capgravio* 86
Symeon, Recluſus in Porta Trevirenſi 11. *ſec.* 87. Vita *A. Ebervvino Ab.* 89 Elevatio ipſius & Venerabilis Pupponis Ep. Trevirorum *AA. Frederico Præpoſito & Sebekmanno Monacho teſtibus oculatis ex mss.* int., 981
Eneco Ab. Oniæ in Hiſpania 11. *ſec.* 107. Vita brevior *ex Ms.* 110. Prolixiora Acta *ex aliis*. 111. Canonizatio & Miracula *ex Ms.* 119
Conradus ſeu Cuno 11. *ſec.* deſignatus Aep. Trevir. ut Martyr in Theologienſi Monaſterio depoſitus 126. Acta *A. Theodorico coævo ex Mss.* 127
Gaudentius Ep. Derben. in Dalmatia 11 *ſec.* 134
Agapius & Dionyſius ex *Synax.* 135
Theobaldus Albenſis in Inſubria 12. *ſec.* 135. Vita *A. Philippo Malabyla, a Dominico Paſſeni Italice ſcripta* 137
Pilingottus Tertiarius Franciſc. Urbini 14. *ſec.* Vita *A. coævo ex Ms.* 149

INTER PRÆTERMISSOS.

Bonfilius de Monaldis Florentinus, unus e ſeptem Ordinis Servorum B. M. V. Inſtitutoribus, primuſque Ordinis Generalis, quem & multimodis propagavit; Beatus a nonnullis appellatur. Ubi de ſufficienti cultu conſtiterit, ad diem 1. Januarii de eo agetur 3
Archangela de Trino Carmelitana, danda in ſupplemento Januarii die XXV. qua obiit, & anniverſarie honoratur; ſi obtineatur libellus ſtatim

ſtatim ab obitu ſcriptus, de Vita & Miraculis. Hic interim indicatur pag. 3. *f*

Stephanus & Lya conjuges, cum liberis Benedicto Ep. Paulo Abbate, Leone & Donato, Mattino & Marco, ac Joanne Diacono Lyæ fratre, ut Martyres, a Saracenis in Lucania hoc die necati, ex perveteri quodam ſcripto 4. *e*

Dicuilus Erem. Scotus, ex Camerario 5. *b*

Germanus Rex Sardiniæ, dein Monachus Ciſtercien. 5. *d*

Iſchyrion Dux militum in Ægypto cum quinque Sociis, dilatus ad XXII. Decembris 7 *d*

DIE II.

Sancti XLVIII. Martyres Lugdunenſes, X. *ſec.* videlicet Pothinus ſeu Photinus Epiſc. Zacharias Presb. Vetius, Epagatus, Macarius, Aſclibiades, Sylvius, Primus, Ulpius, Vitalis, Cominus, Octobet, Philomenus, Geminus, Julia, Albina, Grata, Æmilia, Potamia, Pompeja, Rodana, Biblis, Quartia, Materna, Helpis, Maturus, Sanctus Diac. Attalus, Alexander, Ponticus, Blandina, Juſtus, Ariſteus, Cornelius, Zoſimus, Titus, Julius, Zoticus, Apollonius, Geminianus, Julia, Auſona; item Æmilia, Jamnica, Pompeja, Domna, Juſta, Trophina, Antonia 160. Epiſtola Lugdunenſium & Viennenſium de illis *ex Euſebio* 163

Vincentius, Nina, Priſcus, Sepaca, Hilarius, Felix, Caſtula, Epagatus, Amelia, Donatus, MM. Lugduni *ex Mſſ.* 168

Barbarunus Pr. Humatus, Evaſius, Honorata, Rogata MM. *ex Mſſ.* 168

Martyres XXXVIII. apud Græcos *ex Men.* 168

Mater cum tribus liberis *ex Men.* 169

Martyres plurimi Antiochiæ 3 *ſec. ex Euſeb.* 169

Theemeda, cum filiis; Armenius, cum Matre MM. in Ægypto *ex faſtis Copticis* 169

Marcellinus Presb. Petrus Exorciſta, Thomatus, Rogatus, & alii XLII. MM. Romæ *ſub Diocl. ex Mſſ.* Acta *ex Mſſ.* 170. Eadem metrice *A. Egubardo*, *ex Surio*. 174. Translatio Seligenſtadium, 176. & 181. Miracula, variis locis patrata 187. Appendix I., An eorum Reliquiæ ſint in Sueſſionenſi S. Medardi Eccleſia 206. Ap. II., An Roma Pedemontium in Campania translata 208. III., De miraculis & Reliquiis eorumdem Haſnoni in Belgio, ejuſque Monaſterii reſtauratione per Balduinum Flandriæ Comitem *Ap. Jun.* 1. IV., De vetuſtis eorumdem Martyrum eccleſiis *ibid.* 4

Martyres Romani, Secundus, Maxima, Martinianus, Silvinus, Flavianus, Paulus, Petrus, Victorina, Matrona, Fauſta, Extricata, Antopina, Saturnina, Donata, Reducta, Maxima; item Saturnina, Paula, Julia, Florentinus, Fortunata, Maxima, Urbana, Felicifſima, Juſta, Flavia, Matrona, Marcioſa, Valentina, Fortunata, Venuſta, Donata, Maria, Gallica, Tertula, Vitalica, Evantia; item Julia, Namata, Poſinna; item Saturnina, Concordia, item Donata, Felix, Valentious, Januarius, Maſtilla, Lucius, Maria, Marcella, Percus, Datula, Victoria, Jovianus; item Maxima; item Felix, Tertula, Caſtulina, Tulla, Gaudolus, Modianus, Juſtus, Saturus; item Saturus; item Felix, Dontula, Samina, Januaria, Fortunatus, Saturnina; Item Julia, Nina, Honorata, Donata, Victoria, Marcia, Donata, Calpurpia, Extricata, Felix, Saturninus, Donatus, Cenonus, Primoſa, Secunda, Januaria, Rogatus, Fauſtus, Fontejus, Tertulus; item Paula; item Rogatus; item Secunda, Januaria, Martialis, Felix; item Felix, Fortunatus Januarius, Adjutor, Fortunata, Nomitia, Paula, Rogata, Victoria, Donata, Mavorus, Poſina, Paula, Urbana; Turninus, Januarius, Senecia, Julia, Marciana, Nundinarus, Caſtus, Datus, Florentina, Victuria, Piſcina. Caſtulus, Saturninus, Victurianus, Fortunatus, Mina, Nundinus, Saturnina, Cæcilia, Marina, Luciola, Felicia, Maxima, Prima, Faſtina, Evaſius, Sildinus, Tertius, Fuſcus, Marcellina, Rota, Evaſia, Sarmatia, Rodilia, Maria, Salpurnia, Caſtula; item Saturnina, Juſta, Jocunda, Julius & alii LXXVI. *ex Mſſ.* 209

Marius, Jovinianus, Fortunatus, Orajus, Latina, Sabina MM. Romæ *ex Mſſ.* 210

Martyres Romani XLVIII. *ex Mſſ.* 210

Thamatus, Honoratus, Seleucus, Porfirus, Paſilus, Eſtivus ſeu Palæſtinus, Rogata, MM. Cæſareæ *ex Mſſ.* 211

Eraſmus Ep. Formiis in Campania *ſub Diocl.* 212. Acta ſuſpecta *ex Mſſ.* 213

Eugenius PP. I. 7. *ſec.* 220

Adalgisus ſive Algiſus Pr. in Picardia 7. *ſec.* 222 Acta ſuſpecta *ex ms.* 223. App. de conjecturis inde formandis 227

Guido Epiſc. Aquenſis in Iſubria 12. *ſec.* Vita *ex ms.* 229

Stephanus Ep. M. Noralæ apud Henſingios in Svecia 9. *ſec.* 232

Nicolaus, Peregrinus Trani in Apulia 11. *ſec.* 233 Acta quadripartita coævorum Auctorum 237. Pars IV. *ex Italica Vita A. Antonio Pauli* 254. App. de ejus Eccleſiis *ex Vita Agnelli Bruni* 258

Joannes Erem. Presb. Uticæ in Caſtella 12. *ſec.* Vita *ex Legendariis* 260

Joannes M. Bialogrodi in Beſſarabia 13. *ſec. ex Cromero* 263. Vide etiam Tom. II. hujus Junii initio pag. LXXXV. Appendix de eiſdem atque anno martyrii *Ap. Jun.* 8

INTER PRÆTERMISSOS.

Odo, ex Priore Cantuarienſi Abbas Bellienſis in Anglia, ſcriptis clarus 158 *a*

Ratruda V. prope montem Caſſinum *ib. b*

Thomas de Argentolio, Præpoſitus Atrebatenſis, propter libertatem Eccleſiæ Sicariis interfectus. *ibid. d*

Ludovicus de Eſtrada Ciſterc. Abbas & Generalis in Caſtella *ib. ſec.* pag. 158. *a*

Stanislaus Poſnonienſis Carm. 15. *ſec.* in Pruſſia ab idolatris interfectus 259 *f*

DIE III.

Cæcilius Presb. Carthagine 3. *ſec. ex Mſſ. & hodierno Rom.* 270

Pergentinus & Laurentious, fratres cum Sociis CCCC. MM. Aretii, *ſub Decio* 271. Acta vetera *ex Mſſ.* 272

Lucillianus ſenex, Claudius, Hyparius, Paulus, Dionyſius, puer; & Paula ſeu Paulina Virgo. MM. Byzantii 3. *ſec.* 274. Encomium Græco-Lat. *Photii Sacrophylacis & Logothetæ* 276

Quirinus, Adrianus, Gajus, Donatus, Nepor, Papo-

Papinicus, Januaria, Demetria & alii CXLVII. MM. in Africa. Item Julisna V. *ex Mſſl.* 286
Martyres Romani, Marcellus, Avidus, Gagus. Donatus, Mefomus, Poſſemus, Saturnus, Januarius, Victor, Virianus, Urbanus, Felix, Veneria, Rogatianus, Fortunatus, Exricatus, Victurina, Gorgonia, Toga, Felicitas, Valeria, Priſca, Paula, Fortunata, Donata, Victuria, Sinereus, Caſſisnus, Quintus, Zetula, Victorinus, Silvanus, Gagia, Rogatianus, Aurelius, Apronus, Nabor, Quintus, Metuana, Liboſus, Emeritus, Sextus, Fructus, Severus, Secundus, Januarius, Florus, Titooia, Donata, Januaria, Severa, Januariſſa, Honorata, Saturninus, Victoria, Matura, Lucia, Neptunalis, Creſcens, Pompanus, Cyprus, Tertula, Luca, Silvana, Publius, Obercus, Juſta, Domitius, Procula, Rufina, Valeria, Januaria, Silvanus, Felix, Veneria, Victor, Fortunata. Exuperia, Flavia, Juſtus, Matrona, Fauſtina, Gallicia, Januaria, Fortunatus, Publius, Romanus, Petrus, Veranus, Aponus, & alii LXSSIV. aut centum & duo *ex Mſſl.* 287
Silvanus & LXXXII. vel XCIII. Martyres *ex Mſſl.* 288
Emerita, Septiminus, Satuanenus, Amaſius, Oraſus, Lucianus, item Servulus & Eraſmus *ex Mſſl.* 288
Perſeverantius M. in Africa *ex Kalend. Carth.* 288
Auditus ſeu Ovidius Bracaræ in Luſitania 289
Hilarius & Valerius Epp. Carcaſſonæ in Occitania *4. ſec.* 291. Plura vide Tomo 2. in Paralipomenis pag. LXXXI. & Hymnum LXXXIV. Item *Ap. Jun.* 10
Chrothildis Regina, vidua Chlodovei I. Regis Francorum, Turonibus & Pariſiis *6. ſec.* 292
Vita *ex Gregorio Tur.* 294
Liſardus & Urbicius Abbates Magduni in Gallia *6 ſec* 298. Vita *ex Mſſ.* 302. Miracula prioris *ex mſſ.* 304
Adelbertus Ep. Coloni *7. ſec.* Acta ſuſpecta 309
Cuimgenus vel Keivinus, Abbas Glendelaci in Hibernia *6. ſec.* 310. Acta *ex Mſſ.* 312
Geneſius Epiſ. Claromonte in Arvernia *7. ſec.* Acta *ex Mſſ.* 323
Iſaacus Mon. M. Cordubæ *9. ſec.* Acta *ex S. Eulogio* 325
Athanaſius Thaumaturgus Mon. in Aſia Minori *ex Menæis Gr. Lat.* 326
Davinus, Peregrinus Lucæ II. *ſec.* 327. Acta *A. coævo ex mſſ.* 329
Adamus Conſ. Gulioniſii apud Samnites 12. *ſec.* Hiſtoria Translationis *ex Mſſ.* 336
Oliva V. Anagniæ in Latio. Acta *ex Mſſ.* 338
Morandus Mon. in Suntgovia 12. *ſec.* 339. Vita *A. Mon. ſere coævo ex Mſſ.* 349. Miracula vetera 353 Recentiora *e Patribus Soc. Jeſu collecta* 355. & 982. De vita ejus, a Lambecio edita, *Ap. Jan.* 10. Variantes in ea lectiones *ibid.* 12
Conus Mon. Bened. in Italia 359
Hildeburgis Vid. juſta Pontiſoram in Francia 12. *ſec.* 361. Vita *ex Mſſ.* 362
Andreas Hiſpellas Presb. Ord. Min. 13. *ſec.* Inſpectio & translatio offium cum actis pro Canonizatione 366
Peregrinus Erem. Camalduli 13. *ſec.* ubi de aliis in eadem Eremo venerabiliter quieſcentibus 370

INTER PRÆTERMISSOS.

Eleutherius Erem. Anglus Hierololymis redux *Tamus* VI. Junii. *Pars* 2.
& ſanctè mortuus in Apulia 269. *b*
Gonzalvus Vaz, natu Maurus & a Mauris crudeliſſime excarnificatus an. 1516. pro quo canonizando actum 269. *e*
Achillas Patr. Alexandrinus, qui Arium ſuſcepit. 269. *f*

DIE IV.

Claceus Ep. Brixiæ M. 1. *ſec.* 376
Dinocus, Zoticus, Attalus, Euticus, Camaſus, Quirinus, Julia, Saturnina, Galdunus, Ninoita, Fortunio, & alii XXV. Item Cirinus, Ebuſtus, Ruſticus, Silvius Mm. Noviduni *ex Mſſl.* 377
Pictus, Arecius, Dacianus Mm. Romæ via Appia *ex Mſſl.* 378
Expergentius, Chriſta, Italius, Philippus, Ruſtulus, Cama, Julia, Saturninus, Ejagonus, Momna, Fortunus, Criſcentia, Jocundianus Mm. in Ciliciæ aut Siciliæ *ex Mſſl.* 378
Rutilus ſeu Ruſtulus, & Socii duo Mm. Sabatiæ in Pannonia *ex Mſſl.* 379
Sophia cum filiabus, Bibamona & Biſtamona; item Warſenopba, cum Matre ſua, Mm. in Ægypto *ex Habeſſiais* 379
Quirinus M. Tiburi in Latio *ex Baronio* 379
Quirinus Siſciæ in Pannonia Ep. M. *ſub Galerio* Acta *ex mſſ.* 381. Hymnus Prudentii 384
Metrophanes Ep. Cpolt 4 *ſec.* An alii ante eum Epiſcopi illic fuerint 384
Martialis Ep. Spoleti 4. *ſec. ex Ughella & Jacobillo* 395
Optatus Ep. Milevitanus in Numidia 4. *ſec.* 396
Alnnius Ab. in Ægypto 4. *ſec.* ejus Apophtegmata 397
Alexander Epiſ. Veronæ in Italia *ex Auguſtino Valerio* 399
Petrocus Ab. in Cornubia Britanniæ prov. 6. *ſec.* 399. Vita ſuſpecta *A. Io. Tonnantenſi* 400
Joannes Ab. Menagrienſis apud Græcos *ex Menæis* 402
Saturnina V. M. in Atrebatibus *ex Balderico* 402
Sophis Senatrix, Sanctimonialis in Thracia *ex Menæis Gr. Lat.* 404
Gualterius Ab. Serviliani in Piceno 405. Vita *ex Mſſ.* 406
Ninnoca V. in Britannia Minori 8. *ſec.* 407. *Ap. Jun.* 13
Lucentia V. Pruvini in Francia *ex relatis Canonicorum* 412
Concors Ep. prope Camberiacum in Sabaudia 12. *ſec.* Hymnus & Officium 412
Petrus dictus de Bono Mon. Cluniac. in Gallia 15. *ſec. ex Faſtis Benedict.* 414
Pacificus Ord. Min. Ceredani apud Inſubres 15. *ſec.* 414
Franciſca V. Ord. Servorum B. M. Mantuæ 15. *ſec. ex Annal. Gianii* 415

INTER PRÆTERMISSOS.

Palumbus Mon. qui in Sacra ſpecu S. Benedicti reclusus vixit 11. *vel* 12. *ſec.* 374. *f*
Margarita Abb. Vallis dulcis, Filia Ducis Brabantiæ 375. *d*
Baſilius Prior VIII. Chartuſiæ 375. *e*
Laurentius Aep. Bracarenſis; poſt annos 166. a morte repertus integer 375. *f*
Andreas de Petuſio Ord. Prædicatorum a Tartaris in Oriente an. 1300. capite plexus 376. *e*
Sor. Iſabella Maria a Paſſione Clariſſa, Marchionis Gibellinen. apud Siculos Vidua, mortua 1630. pro cujus Canonizatione cœptum agi & edita eſt Vita 983

DIE V.

Decem Martyres Ægyptii, Marcianus, Nicander, Apollonius, Leonides, Arius, Gorgius, Hyperechius, Sellenias, Irene, Pambo *ex Mrtl.* 419. Acta Gr. Lat. *ex mſs.* 420
Claudius, cum Sociis CXXI. aliiſque LXXIII. MM. in Ægypto *ex Habeſſinis* 421
Evaſius & Privatus MM. in Africa *ex Mrtl.* 422
Syſtus in Africa, an Confeſſor *ex Kalend. Carthag.* 422
Martyres Romani, Felicula, Felicitas, Fappa, Gregorius, Gagus, Rutianus, Saturninus, Rogata, Hilarius, Victurus, Muſtilus, Ingenuus, Secundus, Maurus, Urbicus, Secundianus, Caſtula, Candida, Prima, Felicianus, Fortunatus, Martialis, Juliana, Nicander, Sacrinus; item Felicitas, translata Antverpiam *ex Mrtl.* 422
Zoelus, Saturus, Thymius, Saturninus, Servulus, Felix, Silvanus, Fortunatus, Mammerus MM. in Iſtria *ex mſs.* 423
Chriſtophorus & Conon, MM. Romani apud Græcos *ex Menæis* 423
Illidius & Leognntius Epp. Claromonte in Arvernia 4. *ſec.* 423. Vita prioris *ex Gregorio Turon.* 425. alia *ex Breviario* 427. App. de Elevatione & translatione *ex Mſs.* 430. Eccleſia & Poemata, a Bernowino Ep. ai condita *Ap. Jun.* 14
Auſtrobertus Aep. Viennæ Galliæ 4. *ſec.* 432
Gregorius Ep. Lilybæi in Sicilia M. *ex Actis Gregorii Agrigentini* 433
Dorotheus Ep. Tyri, M. Odyſſinpoli in Thracia 4. *ſec.* 434
Javinus & Heraclius Confeſſores *ex Mrl.* 437
Juſtus & Clemens, Confeſſ. ex Africa, Volatettia Patroni 5. *ſec.* 437. Hiſtoria Monaſterii ais dicati 439. alia inventi relatique ſæpius corporis S. Clementis 447
Eutychius Ep. Comenſis 6. *ſec.* 451
Bonifacius M. Legatus Apoſtolicus, & Aep. Moguntinus, Dnkomii in Friſia Martyr, una cum Sociis, Eobano Coepiſc. Adalario ſeu Adelhero, Winirungn & Waltern, Presbyteris; Hamundo, Schirbaldo, Boſa, Levitis; Waccaro, Gundecaro, Ellehero, Hathevulfo, Monachis, Hiltebrando, & aliis XL. laicis 8. *ſec.* 452. Vita *A. Willibaldo Pr.* 460. 983. Supplementum *A. Pr. Moguntino* 473. II. *A. Pr. S. Mart. Ultraject.* 477. III. *A. forſan Monaſterienſi ex mſs.* 481. Excerpta ex Vita S. Gregorii Ultrajectini 483. Analecta Bonifaciana 487. Miracula 500
Felix Mnnachus in Germania M. 504
Ganeſius Cnmea Arvernus apud Clarum Monnem, 8. *ſec.* Officium *ex Breviario* 505
Sanctius M. Cordubæ 9. *ſec. ex Eulogio* 506
Elſiarius Mon. in Vaſcnnia *ex Veteri Ms.* 507. *Ap. Jun.* 15. *e*
Meinwercus Ep. Paderbornæ in Weſtphalia 11. *ſec.* 508. 983. Vita *A. Mon. Abdingboffenſi ex Mſs.* 511. 983.
Francus Erem. in Aprntin 11. *ſec.* Vita *ex mſs.* 553
Petrus Spina Ord. S. Baſilii Monachus, Ciani in Calabria 11. *aut* XII. *ſec. Ap. Jun.* 16
Placidus Ord. Apoſtolorum Recinesi in Piceno 14. *ſec.* 556. Vita *ex Jacobillo*. Miracula *ex Modeſto Benevenuti* 558
Sanctus Princeps Ferdinandus filius Joannis Luſitaniæ Regis, Magiſter equitum Aviſii Ord. Ciſtercien. Feſtæ in Maurica captivitate defunctus 15. *ſec.* Acta *a Jo. Alvarez Secretario & vinculorum ſocio Luſitanice ſcripta*. 563

COROLLARIUM.

De tribus Sanctis Dorotheis (præter Tyrium) Thebano, Archimandrita, & Juniore 591. Nonnulla de ſcriptore Andrea Darmario Epidaurea ad pag. 534. num. 18. referenda *Ap. Jun.* 17. alia de antiquitate Epiſcopatus Euchaitarum ad pag. 595. num. 23. ſpectantia, vide etiam Paralipomenta ante Tomum ſecundum *pag.* LXXXVII. Vita Thebani *ex Palladio oculato teſte* 596. Archimandritæ *ex variorum ac ſuis præſertim ſcriptis* 596. Junioris in Chiliocomo Vita G. Gat. *A. Diſcipulo, deinde Metropolita Enchaitarum* 605

INTER PRÆTERMISSOS.

Petrus Aragonius, filius Jacobi II. Regis Aragonum, Valentiæ in Eccleſia Minorum 418. *b*
Joannes Vicentinus Ord. Prædicat. de quo ut Beatn agi permiſſum a. Julii 418. *f*

DIE VI.

Philippus ex VII. primis Diaconis Trallen. Ep. 618
Juſtus Ep. Alexandriæ poſt Marcum 2. *ſec. ex Mſs. Habeſſ.* 620. *Ap. Jun.* 17. *d*
Maria & Martha, cum tribus Virginibus: Euſebia ſeu Æſia & Zenais matronæ, atque Zenais Thaumaturga Cpoli *ex Menæis* 621
Cyria, Valeria, Marcia MM. Cæſareæ in Palæſtina *ex Menæis* 622
Vincentius Ep. Benignus Diac. cum Sociis MM. Mevaniæ in Umbriæ Provincia 4. *ſec.* 623. Acta *ex Mſs.* 625
Amantius, Lucius, Alexander, Andreas, Donatus, Peregrina, MM. Niveduni *ex Mrtl.* 628
Amandus, Lucius, Alexander, Andalous, MM. Caunenſes, prope Narbonam honorati 629
Acta apocrypha *ex mſs.* 630
Diſſertatio conjecturalis de præmiſſis duobus ſanctorum Martyrum claſſibus, iidemne ſint, an diverſi *Ap. Jun.* 17
Lucius & Amantius Mm. Cornelii in agro Parmenſi 632
Italus, Zoticus, Camarus ſeu Camaſus, Philippus, Attalus MM. *ex Mrtl.* 632
Martyres Tarſenſes XX. in Cilicia 3. *ſec. ex Actis S. Bonifacii Martyris* 633
Artemius & Candida conjuges, atque Paulina V. eorum filia, MM. Romæ *ſub Dioclet.* 634. Alterius Paulinæ Reliquiæ in Hiſpania & Moravia 635. item alterius S. Artemii corpus in Flandria 634
Gelaſius M. apud Græcos *ex Men.* 638
Bazalosa & Enphemia, ſanctimoniales Habiſſinæ 4. *ſec.* 639
Vincentius Ep. Theatinus, Magdeburgum & inde Wratislaviam translatus 639
Joannes Epiſc. Vernnæ 4. *ſec. ex Aug. Valerio Epiſc.* 641
Annh Erem. in Ægypto 5. *ſec. ex vitis Patrum* 641
Euſtorgius II. Ep. Mediolani 6. *ſec.* 643
Claudius Ep. Veſontinn. & Abbas Inrenſis 6. *ſec.* 644. Deſignario operis a Petro Franc. Chiffletio relicti 646. Vita brevior *ex Mſs.* 648. Prolixior 13. aut 14. ſeculi 649. Miraculorum libri duo 652. Illuſtrationes Claudianæ ex ſchedis Chiffletii 671. Chronologia Antiſtitum Veſontionenſium 681
Ceratius Ep. Simorræ in Vaſcnnia, 708. Alius Ep.

Ep. Gratianopolitanus in Gallia, relatus tomo 2. pag. LXXVIII.
Bertichramnus Ep. Cenomanen. 7. *ſec.* 730. Teſtamentum ejus 717
Attalus Thaumaturgus apud Græcos, *ex Men.* 716
Photas apud Græcos, *ex Menæis* 726
Gurvallus Ep. Aletbæ in Armoricis 7. *ſec.* 727
Gudwalus Ep. Britannus, Gandavi in Flandria, 7. *ſec.* 728. Vita & miraculis *A. Mon. Blandinien. ex Mſs.* 729. Sermo de ipſius & S. Bertulfi tranſlatione *ex Mſs.* 741. Miracula recentiora *ex Mſs.* 743. An idem ſis cum S. Godoaldo *Ap. Jun.* 84
Agobardus Aep. Lugduni 9. *ſec.* 748. Delenda ſunt quæ de eodem propere ſcripta in Paralipomenis ante Tomum 2. Junii pag. LXXXVII. *d*
Aleaander M. Ep. Feſul. 9. *ſec.* 749. *Ap. Jun.* 21
Aldrieus Aep. Senonen. 9. *ſec.* Vita *A. Mon. Ferrarien. ex mſ.* 752
Hilarion Junior, Hegumenus & Conf. CP. 9. *ſec.* Vita Gr. Lat. *ex Menæis* 758
Colmocus ſeu Colmus Ep. in Scotia 10. *ſec.* 761
Gilbertus Ab. Petronillæ conjux, Pontia filia, Ord. Præmonſtr. in Arvernia 12. *ſec.* 761. Vita *A. Jo. le Paige.* 762
Gerardus Tinctorius, Fundator & Magiſter Hoſpitalis Modoetiæ 13. *ſec.* 766. Acta *juſſu S. Caroli Borromæi collecta* 768
Bertrandus Patr. Aquilejenſis M. 13. *ſec.* 776
Pacificus Ceredanen. Ord. Min. Obſerv. in diœceſi Novariæ 15. *ſec.* 802
Norbertus, Fundator Ord. Præmonſtrat. in Gallia, Apoſtolus Aotverpien. in Belgio, Archiepiſcopus Magdeburg. in Germania 12. *ſec.* propter profectatem Actorum & Parergorum in finem Tomi hujus dilatus, & dedicatus Abbati Ampliſſimo S. Michaelis Antverpiæ Joan. Chryſoſtomo Teniers, cujus impendio ſculptæ pleræque & grandiores laminæ. Haberor hic poſt Comment. prævium 809. Vita *A. Hugone Diſcip. & ſucceſſore ex Mſs.* 819. Analecta *ex variis* 859 Tranſlatio Pragam 871. & Cerebri Aotverpiam 894. Corollarium I. de inſtitutione Archiepiſcopatus Magdeburg. & Præſulibus ejus ad Norbertum 916. II. de Abbatia & Prælatis S. Michaelis Antverpiæ 933. III. de bujus Abbatiæ Filiabus, Everbodio 960. Tongerlao 964. Middelburgo 968. & quædam de habitu in App. 984
Additamenta ad Acta præmiſſa S. Norberti, quærenda in Tomo VI. ſeu *Ap. Junii*; ac primum ad Commentarium prævium 11. De Abbatibus S. Michaelis Antverpiæ 26. Corrigenda in Abbatibus Tongerloanis 27. Tranſlatio corporis Magdeburgo Pragam defenſa 30. De Hiſtoria S. Norberti, Jenæ ad Salam in publica Diſputatione propoſita a Gaſpare Sagittario 34. Quod primus Aep. Magdeburg. inſtitutus ſit, non anno DCCCLXX. ſed biennio ante 37. Qui anno illo Epiſcopi fuerint in Polonia 40. De Primatu Germaniæ, Magdeburgenſi eccleſiæ; ac titulo Primatis S. Norberto, a quibuſdam tributis 43. Bulla Innocentii PP. II. ſuper certis epiſcopatibus in Polonia & citra Aepiſcopo Mag. ſubjectis 48. Rerum a S. Norberto geſtarum in archiepiſcopatu compendium *ex Chronico Magdeburgen.* 49. Reliquiæ in abbatia Parcenſi prope Lovanium 52. De Jordano, primo Poſnaniæ & Polonorum Epiſcopo, obſervanda 53. Dietmarus Ep. & Hiſtoricus, liquis accuratus, a falſa Chronologia inſtituti primi Aep. Magdeburg. vindicatus 54. Utrum Miſnenſis epiſcopatus ante Magdeburgenſem Archiepiſcopatum fundatus ſit. 55

INTER PRÆTERMISSOS.

Domnus Patr. Antiochenus a Carmelitis, Sanctis adſcriptus. 616. *a*
Heribrandus Ab. Leodii ad S. Lauretium *ib. c*
Falco ſextus Abbas Cavenſis Monaſterii in Italia *ib. f*
Lalilaba Rex Abaſſiæ ea familia Zagæa, quæ ab an. 960. ad 1300. imperium ibi tenuit *ib. f*
Tankeredus Præmonſtr. in Arvernia 12. *ſec.* 617. *a*

TOMUS II.

DIE VII.

Huic Tomo præmittuntur referenda ad Tomum 1. videlicet pro Die primo, Paralipomena quædam de S. Hilario Carcaſſon. Ep. *pag.* LXXXS. item de S. Probatio Pr & Majano Peregrino LXXXV. Pro Die ſecundo de Sendomirenſibus MM. Pro feato de S. Ceratio Ep. Gratianopolit. Quæ vero leguntur de S. Agobardo Aep. Lugdunen. jam diximus delenda.

Sebaſtiana V.M. Heracleæ in Thracia 1. *ſec. ſub Domitiano Ap. Jun.* 57. Duplex Actorum ſynopſis *ex Synaxario & Menæis Gr.* 59. Acta Martyrii Græco-Lat. *ex mſ.* 60
Joannes Ep. Hieroſolym. 2. *ſec.* 4
Marcellinus Ep. Velauni in Gallia Miraculis clarus *ex Vita Gallica* 5
Potamiæna Junior V.M. Alexandriæ *ſub Maximino ex Palladio* 6
Paulus, Fortunatus, Macarius ſeu Maecr; Primoſus, Accadius ſive Achacius, Muchus ſeu Monachus Mm. in Africa *ex Mrtl.* 7
Dicturus, Evaſius, Privata, Januaria. Donata, Spiſina, Quirillus MM. in Africa *ex Mrtl.* 8
Lucianus M. Cæſareæ in Cappadocia *ex Mrtl.* 8
Lycarion cum eo, qui ipſi venenum miſcuerat, Martyr Hermopoli in Ægypto *ex Menæis* 8
Taraſius & Joannes MM. apud Græcos *ex Men.* 9
Valentinus Ep. Tungris; & Candidus Ep. Trajecti hoc die tranſlati 9. Acta elevationis ipſorum & ſanctorum Monulfi & Gondulfi 11
Paulus Ep. Cpoli, Martyr 4. *ſec.* 13. Acta *ex variis* 14. App. de corpore Venetiis 23. Chronica diſſertatio de anno, quo Paulus Alexandro in Epiſcopatu CP. ſucceſſit; ubi multa, quæ ad Chronologiam geſtorum ab Athanaſio Ep. Alexandrino ſpectant, elucidantur; tempus celebratorum in ejus cauſa conciliorum Alexandriæ, Antiochiæ, Hieroſolymis & alibi ſtatuitur: agitur quoque de Romano ſub Julio Papa, deque meorum 18. commoratione Athanaſii Romæ *Ap. Jun.* 71
Colmanus ſeu Colmocus Ep. Dromoren. in Hibernia 24. Acta fabuloſa 25. An fuerit etiam Ep. Lindisfarne in Anglia 28
Wlphlagius Curio Ruenſis in Pontivo 7. *ſec.* Vita *ex Malbranco* 30
Anthimus Presb. & Stephanus apud Græcos *ex Menæis* 35
Sebaſtiana Thaumaturga apud Græcos *ex Menæis* 36
Meriadocus Epiſc. Veneti in Armorica 7. *ſec.* ex *Gallico* 36
Petrus Presb. Walabonſus Diac. Sabinianus,

Wiſtremundus, Habentius, Hieremias, Monachi Cordubæ 9. *ſec. ex Memorialí S. Eulogii* 37
Deocarus Ab. Hernriedæ in Germania 9. *ſtc. ex Gretzero* 37
Godeſchalcus Princeps Slavorum, Eppo ejus Presb. Mm. cum variis Clericis ac Laicis 11. *ſec. ex Scriptoribus Saxonicis* 40
Godoaldus apud Senones in Gallia honoratus 41. Diſqoiſitio, an S. Gudualdus, de quo actum eſt die VI. Junii, & hic S. Godoaldus, idem an diverſi ſint. *Ap. Jun.* 84
Landulphus Ep. Aſtæ 12. *ſec.* Vita *A. Phil. Malebayle* 43
Robertus O. Ciſterc. Ab. in Anglia 12. *ſtc.* 47. Vita *ex Capgravio* 48
Pax Ord. Minorum 13. *ſec.* Caſſiæ in Umbria 49.

INTER PRÆTERMISSOS.

Serenus Ep. præſens inventioni corporis S. Stephani, cujus Reliquias in Belgium attulit 2. *f*
Eugenia V. Miraculis circa ſurdos clara, Cenomanis *ib.*
Berengarius Ep. Cracovienſis M. O. Præd. non ſatis certos 3. *b*
Monachi Ciſtercienſes ab Huſſitis in Bohemia an. 1421. cæſi 3. *c*
Agnes ſoror Wladislai R. Bohemiæ O. Præmonſtr. Abb. 13. *ſec.* *ib.*
Firmina Cæſia Clariſſarum Abb. 17. *ſec.* pro qua formatus Proceſſus 4. *c*

DIE VIII.

Maximus ſeu Maximinus Ep. Aquis ſextiis 4. *vel* 6. *ſec.* 53
Calliope M. apud Græcos *ex Menæis* 54
Geneſia V. M. Cherii in Pedemontio 55
Marcianus & Jocundus Mm. in Ægypto *ex Mrll.* 55
Criſtus ſive Euriſtes M. Cæſareæ in Palæſtina *ex Mrll.* 56
Marcus & Julius Mm. Doroſtori in Mœſia *ex Mrll.* 56
Viticus, Neſtor, Carus, Lampites, Marcina, Acaicus *ex Mrll.* 56
Saluſtianus M. in Sardinia *ex Mrll.* 56
Ptolomæus, Philippus, Joannes, & Acra Mm. Cæſareæ Capp. *ex Mrll.* 57
Doroſtolus, Chreſtos, Marcia, Mociana, Helius, Lucianus, Zoticus, Mm. Cæſareæ Capp. *ex Mrll.* 57
Januaria, Mucius, Donata, Spiſinna, Julius Mm. in Africa *ex Mrll.* 58
Euſtolus Ep. M. Nicodemiæ 58
Germanus, Paulinus, Juſtus & Scicius, Gerundæ in Catalania *ſub Diocl.* 58. Acta apocrypha *ex Mrs.* 59
Syra vel Syria in Territorio Trecenſi 4. *aut* 5. *ſec.* 62. Reſeratio capſæ 64. App. prodiſtinguenda Meldenſi & Trecenſi 65
Athre Ab. in Ægypto 5. *ſec.* 66
Gildardus Ep. Rotomagi 6. *ſec.* 67
Heraclius Ep. Senon. 6. *ſec.* 69. Vita *ex Brev.* 70
Medardus Ep. Noviomen. & Tornac. 6. *ſec.* 72. Vita metrica *A. Venantio Fortunato* 78. Proſa *ejuſdem ex Mſs.* 79. Supplementum *ex anonymo* 82. alia *A. Radbodo Ep. ex Mſs.* 87. Documenta de corpore Divionem translato 95. & de parte Noviomum remiſſa ibique recepta 99
Fortunatus Ep. Fanenſis 7. *ſec.* Vita *A. Jo. Nanantulano* 105. 106
Marius Solitarius Mauriaci in Arvernia 6. *vel* 7. *ſec.* 112. Vita *ex mſs.* initio apocrypha 114. dein multo certior 122. *Ap. Jun.* 84
Chlodulphus Ep. Metis 7. *ſec.* Vita *ex Mſſ.* 126
Euſtadiola Abb. Biturici Vita *ex Mr.* 132
Naucratus ſive Naucratius Præpoſitus Studitarum CP. 9. *ſec.* 135
Willielmus Ep. Eborac. in Anglia 12. *ſec.* 136
Joannes Raynutius O. Bened. Tuderti 14. *ſec.* 146

INTER PRÆTERMISSOS.

Hilarius primus Epiſc. Veromandiæ 51. *a*
Bertericus Ep. Viennæ in Gallia *ib.*
Eutropius ex Ab. Servitano Ep. Valentinus 6. *ſec.* doctrina & ſanctitate clarus *ib. f*
Joanna de S. Catharina, Ducci defuncta 1625. cujus virtutes & revelationes allegantur, ut 20. capitibus ſcriptæ, modo non inveniuntur 52. *a*

DIE IX.

Primus & Felicianus Mm. Romæ via Nomentana *ſub Diocler.* 149. Acta *ex mrr.* 158
Pelagia V. M. Anciochiæ in Syria 4. *ſec.* 154. Homiliæ duæ S. Joan. Chryſoſt. 160
Alexander Ep. Pruſæ M. *ex Menæis* 164
Tees Virgines Mm. ex inſula Chio *ex Menæis* 164
Vincentius M. Agenni in Aquitania *ſub Diocler.* 164. Acta *ex Mſs.* 166. Encomia *ex Venantio Fortunato & Gregorio Turon.* 168
Maximus Presb. M. Alexandriæ *ex Mrll.* 170
Diomedes, Amantius, Mucianus, Alexander, Januarius Mm. Nicææ *ex Mrll.* 170
Milites Romani XV. *ex Mrl.* 171
Oreſtes, Diomedes & Rhodon. MM. apud Græcos *ex Menæis* 172
Ananias & Codratus MM. Apud Græcos *ex Menæis* 172
Quinque Virgines canonicæ, Theela, Mariamne, Martha, Maria, Enneim Mm. in Perſide 4. *ſec.* 172. Acta Gr. Lat. *ex Mr.* 178
Fauſtus M. Romæ *ex Mrll.* 174
Julianus Mon. circa Edeſſam in Meſopotamia 4. *ſec.* Vitæ initium *ex S. Ephrem.* 175. Aliud *ex Men.* 177
Troecia V. Ruthenis & Pictavis 4. *ſec.* 178
Florentius & Vindemialis Epp. Conf. ex Africa exulet, Tarvisii 5. *ſec.* 179
Columba Presb. Ab. in Jona Scotiæ inſula 6. *ſec.* 180 Vita brevior *A. forſan Cummineo* 185. Prolixior *A. Adomnano* 189
Baitheneus Ab. Columbæ ſucceſſor 7. *ſec.* Acta *ex Mſs.* 237
Lupus & Adleida, conjuges Bergomi 239
Cyrus, a Græcis honoratus *ex Menæis* 240
Maximianus Ep. Syracuſanus 6. *ſec.* Vita *A. Octavio Cajetano S. J.* 241
Cumianus Ep. Scotus Bobii in Italia 8. *ſec.* 244
Georgius Presb. Mon. Vabrenſis 9. *ſec. ex Officio Eccleſioſtico* 244
Richardus Ep. Andriæ in Apulia 12. *ſec.* 245. Inventio, Translatio 248. Miracula *ex mſs.* 250
Jolus ſive Giolus Erem. Sellani in Umbria 14 *ſec.* 252. Vita *ex Jacobillo* 254
Silveſter Converſus Camaldulenſis Florentiæ 855 Vita *A. Zenobio Mon. ex Mſs. Ital.* 256. Eadem rhythmo Italico 259

INTER PRÆTERMISSOS.

Aſimus & Pariur, Helvetorum Apoſtoli 148. *e*
Arnulfus de Felfera, Converſus Præmonſt. Sutor Ninoviæ *ib. e*
Joſeph Anchieta S. J. Braſiliæ Apoſtolus Thaumaturgus, cujus Vita habetur Latine, Hiſpanice, Gallice, & pro Canonizatione agitur 148. *f*
Marina de Eſcobar Valliſoleti ſub directione P. Lu-

Ludovici de Ponte, qui & Vitam ejus ex propriis ipſiuſmet ſcriptis concinnavit Hiſpanice; Latinam fecit Melchior Hanel. Obiit ipſa anno 1632 149. *n*

Sigo Ab. Monaſterii S. Florentii Salmurenſis hue refereodus *ex Ap. Jun.* 86. *o*

DIE X.

Getulius, Cerealis, Amantius Mm. Romæ Via Salaria 2. *ſec.* Acta *ex mſs.* 264

Mammarius Presb. Felix & Victorianus Diaconi; Albinus, Donatus, Libuſus, Laureotius, Fauſtinianus, Ziddinus, Criſpinus, Leucius, Fauſtina, Fauſta, Fauſtinus, & Socii duo Mm. Beſeçhi Anſoariæ in Numidia 3. *ſec.* 267. Acta *ex ms.* 268

Baſilides, Auriſus, Rogatus, Januarius, Caſſianus, Victurus, Martinus, Davallius & alii xx. MM. Romæ Via Aurelia *ex Mſſ.* 272

Criſpolus M. in Hiſpania. Diſquiſitio de hujus ab alio ſynonymo, Romæ paſſo, diſtinctione 272

Zacharias M. Nicomediæ *ex Mſſ.* 273

Timotheus Ep. Pruſæ in Bithynia M. *ex Mſn.* 273

Benjamin M. apud Græcos *ex Men.* 275

Theophanes Recluſus, & Panſemone Pœnitens juxta Antiochiam *ex Menæis* 275

Apollo Ep. apud Græcos, & Alexius Ep. Bithyniæ *ex Menæis* 276

Canides Recluſus in Cappadocia *ex Menæis* 277

Cenſurius Ep. Autiſſiodori 5. *ſec.* 277

Maurinus Ab. M. Coloniæ Agrip. Iovemio corporis *A. Stephano Mon. S. Pantaleonis* 279. *Ap. Jun.* 87

Ebremundus Ab. Fontanenſi ad Ornam in Normannia 284. Vita ſuſpectæ fidei *ex ms.* 283

Yvo Ep. Perſa & tres Socii in Anglia depoſiti 7. *ſec.* 287. Vita *A. Goſſelino ex ms.* 288

Landericus Ep. Pariſ. 7. *ſec.* 292

Ithamarus Ep. Roffen. in Anglia 7. *ſec.* Vita *ex Capgravio* 294

Oliva V. M. Panormi ſorte 9. *ſec.* 295. Vita *ex Octavio Cajetano* 297

Bardo ex Ab. Hervelden. Aep. Moguntiæ 11. *ſec.* 299. Acta *A. Clerico ſero Coævo* 301. Geſta ante Epiſcopatum, magis elucidata *Ap. Jun.* 87. Item poſt 90

Margarita Scotiæ Regina 11. *ſec.* 320. Propylæum ad Vitam de Familia Regia &c. & de liberis 321 Vita *A. Theodorico ejus Confeſſario ad Filium Matildem Angliæ Reg.* 328. App. 1. De Sanctæ poſteris in Scotia 333. 11. De translatione Capitis Duacum ad Collegium Scotorum S. J. 338

Bogumilus ſeu Theophilus ex Aep. Gneſnæ Eremita Camaldul. Uniejoviæ in Polonia majore 12 *ſec.* 340. Vita Romæ impreſſa an. 1661. *A. Stephano Damalovicio Præp. Cathiſſienſi* 341. Analecta 359

Diana, Cæcilia, Amata, Ord. S. Dominici Bononiæ 13. *ſec.* 363. Vita *A. Thoma Malvenda* 364

Henricus Baucenenſis Tarviſii in ditione Venera 14. *ſec.* 368. Vita *A. Petro Ep. ex ſua aliorumque certiſſima ſcientia* 371. Miracula per Notarios excepta 376

Bonaventura Ord. Erem. S. Auguſtini Card. S. Cæciliæ Romæ 14. *ſec. ex Thoma Herrera* 392

Joannes Domioici Ord. Prædic. Aep. Raguſæ Card. S. Sixti, Budæ in Hungaria defunctus 15. *ſec.* 394. Vita *A. Jo. Caroli Florentino ex ms.* 399. Monitio de injurioſo ei titulo in Platina emendando *Ap. Jun.* 94

INTER PRÆTERMISSOS.

Zajeſus ſedator Ichiſmatis monaſtici in Abaſſia *ex Hagiologio geatis* 202. *d*

Segianus Presb. Ioverlethæ, qui Honorii I. litteris admonitus Scotos ſuos ad Paſcha Romano ritu celebrandum induxit *ibid. p*

Amalarius Fortunatus Aep. Trevir. eum opinione ſanctitatis & Miraculorum mortuus anno 832. Dicitur Vita exſtare *ib. f*

Blaechus ut Martyr Brixiæ ſub Nerone, dubitatur an fuerit 263. *f*

Plato in Perſide *ex Cod. S. Victoris & alio Regiæ Sueciæ:* Baſilides, Auriſus, Rogatus, Januarius, cum Socijs 11. Romæ via Aurelia milliario xv. *ex Mſſ. Palſaanſi:* Baſiliſta V. Treveris, quod vulgo Horreotum dicitur, *ex Mſſ. Lubecca. & Colonien.* ſpectant ad hujus diei Prætermiſſos *Ap. Jun.* 86

DIE XI.

Barnabas Apoſt. Salamine in Cypro 421. Acta Vitæ prioris *ex Mſs.* 423. Embolismus; an & quando Romæ, Alexandriæ ac Mediolani prædicarit? 426. Paſſio ſub nomine Jo. Marci conſobrini edita Gr. Lat. 431. Laudatio Gr. Lat. *A. Alexandro Mon. ex mſ.* 436. Analecta de Reliquiis 453. Caput Neapoli in Eccleſia S. J. *Ap. Jun.* 95

Felix & Fortunatus Fratres MM. Aquilejæ 3. *ſec.* Acta *ex mſs.* 461

Emeritus, Heretus, ſive Aeretus, Victorianus & Victor MM. Aquilejæ *ex Mſſ.* 463

Theopemptus cum quatuor Sociis Mm. apud Græcos *ex Menæis* 463

Baſilla, via Salaria; Criſpolus & Reſtitutus, Nomentana MM. *ex Mſſ.* 464

Batatzones, Palæmon & Garuma Abb. Habeſſini *ex Hagiol.* 465

Amabilis Presb. Ricomagi in Arvernia 5. *ſec.* 465 Sermo de Vita *ex Latino*, Miracula *ex Gallico* 466. Item recentiora 470. Correctio quædam *Ap. Jun.* 96. *a*

Blitharius Presb. Anachoreta in Diœc. Trecenſi 7. *ſec.* 472

Martyres Ordinis S. Jacobi in Algarbiis; Petrus Rodriguez Commendator, Mendus Valle, Damianus Vaz, Alvarus Garcias, Stephanus Vaſquez, Valerius de Ora, Equites; Garcias Rodriguez Mercator Tavitæ 13. *ſec. ex Cardoſo* 475

Aleydis Scharembekana Ord. Ciſtere. Camerç juxta Bruxellas 13. *ſec.* Vita *A. Coævo ex Mſs.* 476

Pariſius Ord. Camald. Pr. Tarviſii 13. *ſec.* 483. Vita 484

Flora ſeu Flos V. Ord. S. Jo. Hieroſolymitani, in Monaſterio Hoſpitalis Bellilоci diœceſis Cadurcenſis in Gallia 14. *ſec.* 486. Plura *ex Ap. Jun.* 97. Fundatio & Diſciplina Monaſterii 99. Vita *ex Cod. antiquo Gallico ms. ipſius loci* 104

Joannes Tientialbene, & Joannes ab Avellino Minoritæ Laici, prope Tudertum 13. & 14. *ſec.* 487 Vita Secundi *ex mſs. Rogerii Ep. Frequentini conſanguinei & coævi* 488

Roſſelina V. Priorissa Ord. Carthuſiani prope Arcut in Provincia 14. *ſec.* 489. Vita *ex variis Monumentis* 491. cum Hymno & Litaniis 503. Nomina propria variarum orationum, quomodo Latine efferenda potiſſimum *Ap. Jun.* 117. *f*

INTER PRÆTERMISSOS.

Maria Sanctimonialis in Hiſpania *ex Epitaphio ambiguo* 419. *a*

Hugo Ab. Marchianen. an. 1158. cum laude ſan-

ſanctitatis defunctus 419. *d*
Bernardus a Viridanto Aſſiſię Socius S. Franciſci *ibid. e*
Stephanus Bandellus Ord. Prꝶd. an. 1450. apud Salutias Lombardię a Miraculis hic relatis commendatur *ib. f*
Egbertus ſive Edbertus Northumbrię Rex, deio Clericus vel Monachus Eboraci ſanctę mortuus 430. *e*
Timotheus, Joannes, Andreas, Thadęus, Philippus Anochoretę, qui in geſtis S. Onuphrii memorantur, ad hunc diem ab aliquibus referuntur *Ap. Jun.* 94

NOTA. Hujus Tomi 12. exemplaria prout paſſim exponuntur venalia, procedunt uſque ad numerum paginę 1103. & diem XV. ſed Bibliopolę quidam Pariſienſes, tam ſpiſſam molem averſati, ad uſum commodius & ad ſuum emolumentum utilius judicarunt, librum in duas partes a Bibliopegis dividi, quarum prior hic finiretur, altera inciperet a die XII. eſto Indices indiviſim toti Tomo communes reliquerentur. Illis ut fieret ſatis, recuſa eſt p. 503. & juſſa partem 1. finire: deinde eum titulo partis II. brevique Præfatione, ſubſtituta eſt nova pagina 503. Verum ut id Pariſiis placuerit, non placuit alibi iſta diviſio, pauciq; ea uſi ſunt. Monendus tamen id Lector hoc loco fuit, ut cauſam diverſitatis intelligeret. Nullus autem poſtea inſtitit, ut idem fieret Tomo III. qui etiam ipſe, propter præfixas 100. paginas Legum palatinarum, ultra mille paginas implet. Nemo etiam tale quid fieri poſtulavit Tomo IV. licet paginas 1170. habeat. Interim Tomi 12. dies reliqui hanc ſequelam habent.

DIE XII.

Magdaletes M. Tripoli *ex Mrtl.* 507
Baſilides, Diſtrus, Polimaeus, Zabinus, Aurelius, Donatella, Secunda Mm. Romæ *ex Mrtl.* 507
Acta prioris *ex mss.* 508. Item de SS. Tripode & Mandale Baſilidi ſociatis 510
Baſilidet, Cyrinus, Nabor, Nazarius MM. Romę *ex Mrtl.* Acta *ex ms.* qualia? 511. Translatio aliorum ſynonymorum in Germaniam & Mediolanum 514
Nazarius M. Romanus, in ſui nominis vico apud Attrebates 516
Dionyſius, Celſus & Marcellinus MM. Bononiæ depoſiti 517
Maximus Ep. M. Neapoli in Italia *4. ſec.* 517
Onuphrius Anachor. in Ægypto *4. vel 5. ſec.* 519
Acta duplicia, inter ſe columnatim comparata *ex mss.* 522. Vita Græco Lat. *ex Ms.* 527
Petrus Anachoreta in Monte Atho 8. *ſec.* 535. Encomium Gr. Lat. *A. Gregorio Palama Aep. Theſſalonicæ ex Mss.* 538
Ternanus Ep. Pictorum in Britannia: ubi & de primis eorum Apoſtolis 5. *ſec.* 553
Joannes Miles, forſan Alexandriæ io Ægypto *ex Radero* 556
Zeno honoratus apud Græcos *ex Men.* 556
Julianus Hegumenus Cpoli *ex Menæis* 557
Cunera V. M. Rhenis apud Belgas in Diœceſi Ultrajectina 7. *ſec.* 557. Sermo in feſto *ex M. s.* Miracula *ex ms. Rbenenſi, ſed mutilo* 563. alia *ex impreſſo Teutonico* 568
Leo Papa III. 8. *ſec.* Acta *ex variis* collecta 572
Muſiva ejus Romæ explicata 580
Odulphus Presb. Ultrajectinus 9. *ſec.* 591. Vita *ex mss.* 592
Marinus ac Zimius Presbb. & Vimius Laicus, Eremitæ Scoti, Grieſtettæ io Bavaria 11. *ſec.* 596
Plura vide poſt Indices.
Eskillus Ep. M. Strengenæ in Sudermannia Sueciæ Prov. 12. *ſec.* 598. Vita *ex Ms.* 599. Etiam hic addendum aliquid *ex App.*
Guido Tertiarius Franciſcanus Cortonæ in Hetruria 13. *ſec.* Vita *A. Coevo ex Ms. Ital.* 601. Miracula *ex Mss.* 606. *Ap. Jun.* 119
Placidus Erem. Fundator Monaſterii S. Spiritus prope Ocram diœc. Aquilanæ 13. *ſec.* 608. Vita *A. Pauto de Celano, ejus familiari, intra primum ab obitu menſem ſcriptam* 609
Joannes a S. Facundo Pr. Eremita Auguſtinianus Salmanticæ in Caſtella 15. *ſec.* 616. Vita *ex Hiſpaniæ epiſtolis Joannis Hiſpalenſis* 619. Supplementum *ex ſcriptoribus poſterioribus* 630

INTER PRÆTERMISSOS.

Sanithus Pat. Alexandriæ 9. *ſec. ex Hagiol. Habeſſ.* 504. *f*
Olympio & Amphion. Epp. ut Confeſſores *ſub Maximino* in Cilicia an. 1584. inſerti Romano Mrl. mox exempti & quare 505. *a Ap. Jun.* 118. *a*
Torannanus, Agathemus, Mochulleus & Troſeaous, quatnor fratres germani *Ap. Jun.* 118. *b*
Fr. Jo. Guarimus primum Anachoreta, poſtea Monachus Montis-ferrati, cujus oſſa honorifice ſervantur in ſacriſtia *ibid. c*
Onuphrius Belloſortenſis Mon. Ord. S. Baſilii *Ap. Jun.* 118. *e*
Pelagia pœnitens translata ad Sotrum Monaſterium *Ap. Jun.* 118. *f*
Adalbero ſeu Adalbertus Ep. Auguſtanus deceſſor S. Udalrici, cujus translatio facta an. 1619. IX. Octobris 506. *e*
Matthæus Dinus de Lucilliano Erem. Auguſt. Reformationis Ilicitanæ Vicarius. Vide *App.*

DIE XIII.

Felicula V. M. Romæ *ſub Domitiano ex Actis S. Domitillæ.* 666
Januarius & Silvanus MM. Romæ *ex Mrtl.* 668
Victorinus Ep. Aſſiſii M. 3. *ſec.* 668. Vita *ex ms.* 669
Aquilina V. M. Bybli in Phœnicia 3. *ſec.* Acta Gr. Lat. *ex ms.* 698
Lucianus, Fortunatus, Creſcentianus, Thecla, Felix, Secundus, Lucianus alter, Jocundus, MM. in Africa *ex Mrtl.* 678
Diodorus M. Emeſæ in Phœnicia *ex Menæis* 679
Martyrum Myrias apud Græcos *ex Menæis* 679
Anub Biſſojut Heliopoli in Ægypto paſſus, ejuſque Socii Georgius, Baſiela ejus uxor, Arnobius & Petrus, Aſchirion, Argenis, & Belſius *ex Hagiol. Habeſſ.* 679
Evidius M. in Monaſterio S. Petri Beſaluenſi Diœc. Gerundenſis in Catalaunia *ex Hiſpan. Domeneces* 680
Triphillius Ep. Leucoſiæ in Cypro 4. *ſec.* 681. Acta Gr. Lat. *exmr.* 682
Antipater Ep. Boſtræ in Arabia *ex Menæis* 685
Jacobus Anachoreta apud Græcos *ex Menæis* 686
Anna vidua & filius Joa. apud Græcos *ex Men.* 686
Agricius Ep. Senonenſis in Gallia *ex S. Sidonio Apollinari* 687
Priſcus Ep. Lugdunen. io Gallia 6. *ſec.* Geſta *ex variis collecta*, & Epitaphium *Ap. Jun.* 120
Cetheus *alias* Peregrinus Ep. M. Amiterni in Aprutio 6. *ſec.* 688. Acta *ex mss.* 689

Ragnebertus M. in Breſſia 7. *ſec.* Acta *ex mſs.* 694
Pſalmodius Erem. in Lemovico 7. *ſec.* 697
Fandilat Pr. Mon. M. Cordubæ 9. *ſec.* Acta *ex Eulogio* 698
Gerardus Mon. Frater S. Bernardi in Clara valle 12. *ſec.* 699. Vita *ex Magno Exordio Ordinis* 700
Antonius Ord. Min. Patavii 13. *ſec.* 703. Vita *A. valde antiquo ex Mſs.* 705. App. de Miraculis ad Canonizationem productis, *ex ms.* 718. Liber Miraculorum *ex Chronicis* 724. alia de Translationibus & Reliquiis 741. Analecta *ex Variis* 748. Additamenta *Ap. Jun.* 824

INTER PRÆTERMISSOS.

Ardani Ab. Translatio *Ap. Jun.* 819. *f*
Hugo, filius Caroli Magni, Ab. S. Medardi Beatus a ſuis habitus 665. *b*
Theodorus Regionis Agazi, id eſt Æthiopiæ, Rex ex Salomonidis, ſub an. 1300. regreſſis ad Throum, & huc uſque regnantibus, obiit circa an. 1400. Anniverſarium ejus celebrant Habeſſini *ib. d*
Rodericus Martinez de Lara, Ord. Min. in Monte prope Zamarram inventus anno 1584. & tranſlatus *ib. e*
Margarita Domnici Inſtitutrix Tertiariarum Franciſcanarum Fulginii, defuncta 1441, elevata 1588 *ib. f*
Bogna Mater S. Stanislai Beatis annumeratur *in Append. hujus Tomi*

DIE XIV.

Eliſæus Propheta Samariæ. Reliquiæ Alexandriæ, CPoli, Ravennæ 784
Marcianus Ep. Syracuſæ 3. *ſec.* Encomium Gr. Lat. *ex mſ.* 788
Ruffinus & Valerius Mm. in agro Sueſſionenſi *ſub Dioclet.* 795. Acta *ex Mſs.* 796. Translationes & Miracula *ex Flodoardo* 797
Antheon M. Laodiceæ in Phrygia *ex Mrll.* 797
Miggenes, Gallianus, Juvinus, ſive Vivious, Mm. Epheſi *ex Mrll.* 797
Quintianus, Tecla, Theodolus, Feſtina MM. in Africa *ex Mrll.* 797
Antonius, Afra, Cantionella MM. Speciæ in Albanis *ex Mrll.* 798
Marcus Ep. Luceriæ in Apulia, Bovini Patronus 4. *ſec.* 800. Vita *ex ms.* 801
Baſilius Magnus Ep. Cæſareæ in Cappad. 4. *ſec.* 807 Vita *ex ipſiuſmet, Gregorii Nazianzeni item Nyſſeni & aliorum veterum ſcriptis* 814. Vita perperam impugnata S. Amphilochii Ep. Iconii coævi 936. *App.*
Dogmael in Pembrochia Walliæ Comitatu 6. *ſec.* 957
Julitta a Græcis honorata *ex Menæis* 958
Martianus Ep. Beneventi 6. *ſec. ex Vipera* 958
Ætherius Ep. Viennenſis in Gallia 7. *ſec. ex Adone* 959. Reformata quædam *Ap. Jun.* 126. *f*
Quintianus Presb. & Sicius ſeu Titus Confſſ. *ex Uſuardo* 960
Methodius Patr. CP. Conf. 9. *ſec.* 960. Vita Gr. Lat. *A. coævo* 961. Analecta *ex variis* 969. *Append.*
Anaſtaſius Pr. Felix Mon, Digna V, Cordubæ MM. 9. *ſec. ex Eulogio* 973
Geraſimus Ord. S. Baſilii in Calabria ulteriore *ex Romeo* 974. *Ap. Jun.* 127. *c*
Richardus Ab. Viradunn in Lotharingia Ord. S. Benedicti 12. *ſec.* 974. Vita *A. Hugone Ab. Flaviniac. ex Phil. Labbe* 974
Harewicus Aep. Salisburgen. in Norico 11. *ſec. Ap. Jun.* 127. Vita & Miracula *A. Anonymo ex Comitis antiquis LeBlantinis* 131. App. de Corpore S. Martini, per ipſum Salisburgi inventi 133. Diſquiſitio illa ſuper re 135
Caſtora Eugubina vidua, Tertiaria O. Min. & Bartholus, Ord. Servorum B. M. apud urbem S. Angeli in Vado 14. *ſec.* 1006

INTER PRÆTERMISSOS.

Baptiſta Mantuana Generalis Carmelitarum, dilatus ad 22. Martii, quo obiit 782. *f*
Harewicus Aep. Saliſburg. 11. *ſec.* 783. Elucidaria ſuor ejus Acta in *Ap. Jun.* 127
Humbertus Generalis Prædic. cujus Corpus incorruptum Valentiæ 783. *e*
Maria Jacomina Fabri confundatrix Ord. de Viſitatione, S. Fraciſco Saleſio æſtimata Sancta 783. *d*
Cyprianus Conf. Antoniaci ad Gatumnam *App.*

DIE XV.

Cerdo Ep. IV. Alexandriæ a. *ſec. ex Hagiologio Habeſſ.* 1012. *Ap. Jun.* 137. *e*
Vitus, Modeſtus, Creſcentia, Martyres, Siculi iidemque vel alii Vitus & Modeſtus Romæ paſſi *ſub Dioclet.* atque eis & trans Alpes culti 1013. Paſſio *ex Mſs.* 1020. Diſquiſitio da prima S. Viti Sepultura & Tranſlatione in Apuliam 1026. Tranſlatio S. Viti Roma in Franciam & hinc in Corbejam Saxonicam *ex Mſs.* 1029. Quæſtio an Corpus S. Guidonis, perperam dictum S. Viti 1038. Brachium & Eccleſia Pragæ 1041. Appendix 1. de Patria S. Viti & Sociorum Martyrum *Ap. Jun.* 137. App. 2. de donatione Inſulæ Rugiæ, facta Eccleſiæ Corbejenſi, ob victoriam ad S. Viti invocationem reportatam *ib.* 140
Tatianus Dulas M. juxta Zephyrium in Cilicia 4. *ſec.* Paſſio Græco Lat. *ex Mſ.* 1042
Gajanus, Jovianus, Philippus Mm. in civitate Barbaria, ad ſinum Æthiopiæ orientalis dictum Barbaricum *ex Mrll.* 1048
Nivitus, Candidus, Cantianus, Cantianilla, Protus, Chryſogonus, Anteon, Quintianus, Theodolus, Jocundus, Silvius in Lucania, *ex Mrll.* 1048
Heſychius ſive Yſicius miles, M. Dorotheo in Meſia *ex Actis S. Julii M.* 1049
Cantianus, Juvanus, Mucius, Proditus, Clemens, Cantiana Mm. Aquilejæ *ex Mrll. antiquis* 1049
Mucius, Megetius, Minginus Mm. Cpoli. *ex Mrll.* 1050
Nerles apud Græcos; & Vetula, apud eoſdem Mm. *ex Mſs.* 1050
Timotheus M. & uxor ejus Mora, apud Habeſſinos 1050
Fortunatus, Achaicus, Stephanas, Apoſtoli Græcis dicti *ex Men.* 1052
Fortuoatus Ep. Neapolis in Campania 4. *ſec.* Ætas, cultus, tranſlationes 1052
Oriſiſius Ab. ſucceſſor Pachomii apud Tabennam 4. *ſec. ex hujus & S. Theodori Actis* 1054
Abraham Ab. Claromonte in Arvernis 5. *ſec. ex Greg. Turon. & Sidonio Apollinare* 1058
Vouga *ſeu* Vius Ep. in Armorica 6. *ſec. ex Alberto le Grand de Morlaix* 1066
Landelinus Ab. & diſcipuli Adelinus atque Domitianus, Criſpinii in Hannonia 7. *vel* 8. *ſec.* 1062 Vita *ex mſs.* 1064

Hila-

Hilarianus Pr. in Rutheoenſi Aquitaniæ Diœceſi 8. *vel* 9. *ſec. ex Hiſpalionenſis oppidi traditionibus* 1068
Albricus ſive Aldricus Ep. Auguſtoduni ad Montem Bruſonis 9. *ſec.* 1069
Benildis M. Cordubæ 9. *ſec. ex Eulogio* 1070
Eadburga ſive Edburga, filia Eduardi I. Reg. Angliæ 10. *ſec.* 1070
Bernardus Menthonus ſive Montis Jovis, Archidiac. Auguſt. Præt. 11. *ſec.* 1072. Vita *A. ſucceſſore Sancti, ex ms.* 1074. alia *ex alio ms.* 1082
App. *ex Gallico Rolandi Vieti* 1086
Iſfridus Racsburg. in Wandalia Ep. Ord. Præmonſt. 13. *ſec. ex Kronicio* 1089
Petrus Compater, Ord. Min. Oveti in Hiſp. 13. *ſec.* 1090
Angelus Clarenus, Ord. Min. 14. *ſec.* Inſtitutor pauperum Eremitarum alias Clarenorum 1091. Miracula *A. Philippo familiari* 1100. De ejuſdem Epiſtolis *in Append.*
Jonas Thaumaturgus, Metropolita in Ruſſia 15. *ſec.* 1103

INTER PRÆTERMISSOS.

Theophano ſeu Theophania Auguſta, Ottonis III Imp. mater, Neomagi defuncta, depoſita Coloniæ 1010. *c*
Dominicus de Monte-majori, Ord. Præd. in Hiſp. circiter an. 1542. confoſſus ab Apoſtatis 1011. *b*
Matthæus a Monione, Ord. Min. provincialis, Legatus ad Armeoiæ Regem *ibid.* Plenum de eodem corollarium *in fine Tomi hujus.*
Brienna Monaſterii Sibapolitani Præſes, Magiſtra S. Febroniæ M. 1011. *c*

TOMUS III.

DIE XVI.

Ferreolus Presb. & Ferrutio ſive Ferrucius Diac. MM. Veſontione in Burgundia 3. *ſec.* 5. Acta *ex Mſs.* 7. Miſſa vetus 9. Inventio 11. Translationes variæ 13
Ilpidius M. in Gabalitano Galliæ agro *ſub Valeriano ex Sonſorio* 15
Quiricus & Julitta MM. Antiochiæ cum ſociis ccccxiii 15
Julitta vidua Iconienſis cum filiolo Cerico, vel Quirico MM. Tarſi in Cilicia, *ſub Diocletc.* 17. Epiſtola Theodori Ep. de eorum paſſione 23. Eadem Græce-lat. 25. Acta apocrypha *ex mss.* 28. Translatio S. Cyrici *A. Philippo Ab. Bonæ-Spei* 34
Cyriacus, Valeria, Marcia, Diogenes, & Mica MM. in Africa *ex Mſſ.* 37
Saturninus & Cendeus MM. Meſſanæ in Sicilia 37
Actinea & Græciniaoa VV. MM. Volaterris, *ſub Diocletc.* 37
Marcus Ep. Apolloniadis in Aſia min. M. *ex Men.* 41
Martyres Nicomedienſes quinque *ex Menæis* 41
Martyres Romani quadraginta *ex Menæis* 41
Similinus ſive Similianus Ep. Namneten. 4. *ſec. ex Greg. Tur.* 42
Martyres Moguntini, Aureus vel Auræus Ep. & Juſtina ejus ſoror, cum promiſcua utriuſque ſexus multitudine 5. *ſec.* necnon Juſtinus Diaconus, Heligenſtadii 43. Vetus Legenda *ex Mombr.* 49. Inventio S. Aurei & Juſtinæ prope Moguntiam & Miracula *ex ms.* 57. Analecta *ex libro Sigeberti Mon.* 73. App. de Heligenſtadienſi Sanctorum Eccleſia 78
Tycho Thaumaturgus Ep. Amathuntis in Cypro 5. *ſec.* Epitome Vitæ & Miraculorum Gr. Lat. *ex Officio per S. Joſephum Hymnographum* 93. *Ex Menæis* 97
Berthaldus & Amaodus, Eremitæ Presbb. in Diœc. Remenſi 6. *ſec.* 98
Aurelianus Ep. Arelaten. 6. *ſec.* 108. Inventio ipſius & aliorum octo Epp. *ex publico inſtrumento* 110
Sancti ex Syria advenæ; Maurus Presb. cum filio & hujus nutrice, in agro Spoletino 6. *ſec.* 112
Cunigundis, Mechtundis, Wibrandis, VV. Peregrinæ Eyſchillæ; & earum ancilla Chriſchona ſive Chriſtiana, in eadem Conſtantienſi Alemanniæ diœceſi 114. Proceſſus ſuper earum ſanctitate, occaſione translationis faciendæ formatus an. 1663. *ex Hermanno Crombach*, volente eas Urſulanas credi 117. *Ap. Jun.* 144
Cechardus Ep. Lunen. M. Carrariæ in Tuſcia 9. *ſec.* 142
Domnolus Ep. Viennæ Galliæ 7. *ſec.* 145
Gebehardus Aep. Salisburgenſis in Bavaria 11. *ſec. Ap. Jun.* 145. Vita *A. Anonymo ex Antiq. Lect. Canisii*; aucta *a Mon. Admontenſi ib.* 147. Epiſtola Gebehardi ad Hermannum Ep. Metenſem de poteſtate Eccleſiæ contra ſchiſmaticos *ex editione Sebaſt. Tengnagelii ib.* 155. In illa primum enumerantur Catholicorum Epiſcoporum per ſchiſmaticos perſecutiones 157. Deinde proponitur doctrina Catholicorum de non communicando cum excommunicatis, & comprobatur ex Patribus 158. Subditorum non eſſe, damnare ſuperiorem, nedum Pontificem Romanum 160. Schiſmaticos docere, abutentes Sacris Scripturis, nullo caſo hominem juramento fidelitatis præſtito abſolvi poſſe 162. Docere Catholicos, male jurata reſcindi debere 164. Tengnagelii Annotatio ad præmiſſam Epiſtolam 165. Adduntur Acta quædam S. Gregorii PP. VII. tum quod ſuo loco data non fuerent, tum quod mirifice illuſtrent Epiſtolam Gebehardi, qui pro Gregorio viriliter decertavit, perſecutionem ejus conſors factus, *ex Hugone Ab. Flaviniacenſi, utrique coævo* 166. Inferitur digreſſio de prima Gregorii Synodo Romæ, ac ordinatione Hugonis Ep. Dienſis, ejuſque Legatione in Gallia *ex eodem Hugone Flaviniac.* 170. Sequitur Admonitio brevis de die obitus Alexandri PP. II. & electione ſucceſſoris ejus Gregorii VII. 198
Benno Ep. Miſnæ in Saxonia Slavorum Apoſtolus 12. *ſec.* Monachium in Bavaria translatus, 145 Vita *A. Hieron. Emſero, ex Veteri impreſſo* 150. Miracula ante Canonizationem 176. Emboliſmus de Canonizatione 198. Translatio, eamque ſecuta miracula 202. Alia ſeculo XVII. patrata, *ex impreſſis Germanicis* 205
Ludgardis V. Ord. Ciſterc. Aquiriæ in Brabantia 13. *ſec.* 231. Vita *A. Thoma Cantipratano coævo* 234

INTER PRÆTERMISSOS.

Flavii Petri M. Romani, ad Collem-Scipionis translatio 1647 2. *b*
Poppo Aep. Trevir. an. 1517. juſſu Maximiani Imp. reſtitus & repertus integer. Acta legi poſſunt in Annalibus Broweri 2. *a*
Leoſgarius, Hereſordienſis in Anglia Ep. an. 1056 cum

cum Clericis ſuis occiſus *ib. f*
Wideradus Ab. Fuldæ 3. *b*
Gebehardus Aep. Salisburgi an. 1088. exul pro conſtanti erga Sedem Romanam fide, defunctus 3. *c.* Datur ejus Acta *in Ap. Jun.* 145
Gulielmus a Cortemilio ſeu de Placentia Ord. Min. Bononiæ 13. *ſec.* inſigni laudatus Epitaphio *ib. f*
Algerius ſive Adalgerius de Villalta Ep. Belluni, defunctus 1290. & 1525. toto fere corpore repertus integer 4. *g*
Rolandus inter Prætermiſſos 2. *d. Ap. Jun.* 143. *f*
Petrus Farde Ord. Min. Lalcus an. 1691. Aquilgrani defunctus mirabilis multis cæſibus vitæ *App. Jun.* 144

DIE XVII.

Nicander & Marcianus, cum Daria uxore Nicandri, & Paſicrates, Martyres Atinæ in Campania, 2. *ſec.* 266. Acta vetuſtiora Gr. Lat. *ex mss.* 270. Recentiora, *per Adenulfum Aep Capuæ* 274. Diſquiſitio de loco martyrii horum Sanctorum, qua oſtenditur, non in Italia, ſed Doroſtori in Mœſia cum aliis ſub an. 302. paſſos eſſe *Ap. Junii* 198
Montanus Miles M. Terracinæ. Acta exiguæ ætatis & fidei *ex Mſs.* 278
Digna Merita, cum filiis duobus M. Brixiæ 284
Quiriacus, Blaſtus tribunus, Diogenes, Æna, Nicandar, Doroſtelus, Euſicius, Aquila, Cantianos cum CCLXII. item Longinus & Joannes Pr. MM. Romæ, *ex Mrtl.* 285
Dioſcorus & Marinus MM. Alexandriæ 286
Cyria, Muſca, Valeriana & Maria Mm. Aquilejæ in Italia *ex Mſtl.* 287
Iſaurus Diac. Innocentius, Felix, Hermias, Peregrinus MM. CPoli 4. *ſec.* 287
Joſeph Anachoreta in Ægypto 4. *ſec. ex Vitis Patrum* 296
Plor Anachoreta in Ægypto 5. *ſec.* 298
Belſarion Abb. in Ægypto 4. *ſec.* 299
Hypatius Presb. Hegumen. in Rufiniana Bithyniæ 5. *ſec.* 303. Epitome *ex M n.* 307. Vita Gr. Lat. *A. Callimco ejus Diſcipulo & ſucceſſore* 308
Avitus Pr. & Ab. Miciacenſis, Piciari in Pertico 6. *ſec.* 350. Vita *A. coævo* 351. *Ap. Jun.* 201. *f*
Avitus Erem. in Sarlaten. apud Petracorios Diœceſi 6. *ſec.* 360. Vita *ex mss.* 361. *Ap. Jun.* 201. *f*
Huvarnus ſeu Hervæus Ab. in Britannia min. 6. *ſec.* Vita *ex Alberto Id Graud* 365. *Ap. Jun.* 201. *f*
Herbaudus ſive Heribaldus ſolitarius in Britannia Armorica. Vita *A. Anonymo ex ms. Ap. junii* 202
Hymerius Ep. Ameriæ in Umbria 5. *aus* 6. *ſec.* 373. Vita antiquior, *per Ambroſium Ab. Cremonenſis Eccleſiæ deſcripta, deſideratur*, habentur Miracula ſeculi XII. *A. Joanne Canon. Cremon.* 373. Traslatio *ex ms.* 376
Agrippinus Ep. Comi 6. *ſec. ex Petro Alvyſio de Turris Hiſt. Com.* 377
Gundulphus Ep. in agro Bituricenſi cultus 379. Translatio & Miracula *ex Biblioth. Philippi Labbe* 380
Verolus Pr. Caſtellione ad Sequanam, & Marcennaci 6. *ſec.* Miracula *A. coævo ex ms.* 382
Mſauel, Sabel & Iſmael Mm. Cpoli 4. *ſec.* 289
Acta vetuſtiora *ex Mſs.* 290
Alena V. M. Foreſti in Brabantia 7. *ſec.* Acta *ex ms.* 388
Botulphus Ab. & Adulphus Ep. Confeſſores in Anglia 7. & 8. *ſec.* 398. Vita *ex Mſs.* 402. Translationes *ex Capgravio* 405. *Ap. jun.* 204. *f*
Molingus ſive Dayrgellus Ep. Ferbenſis in Hibernia 7. *ſec.* 406. Vita *ex mſs. Salmanticenſi* 408
Veredemus Ep. Avenione 8. *ſec.* 411
Poſſennus Pr. Caſtellione in Gallia. Miracula ejus & S. Benedicto communia 412
Julianus in Monaſterio Arenæ; an S. Petri prope Genuam? 413. *Ap. jun.* 205. *a*
Ramuoldus Ab. Ratiſponæ in Bavaria 11. *ſec.* 413. Vita *A. Arnolfo Præpoſito, ſcripta in libris Miraculorum S. Emmerammi apud Radevum* 414. *Ap. jun.* 205. *a*
Raynerius ſolitarius Piſis 12. *ſec.* Vita & Miracula *A. Fr. Beninçaſa ejus familiari, ex mss.* 411
Correctiones *Ap. jun.* 205. *f*
Euphemia Abb. ad S. Altonis in Bavaria 12. *ſec.* 429
Sanctæ Reginæ & Sorores, Taraſia Vidua, & Sancia Virgo, filiæ Sancii Luſitaniæ Regis, Ord. Ciſterc. Lorvanii 13. *ſec.* 471. Vita recens *A. Fr. Franciſco Macedo Minorita* 473. Proceſſus pro Canonizatione 505. Cultus earum immemorabilis, a Clemente PP. XI. confirmatus *Ap. jun.* 206
Petrus Piſanus ſeu Gambacurta, Fundator pauperum Eremitarum S. Hieronymi in Italia 15. *ſec.* 531. Vitæ compendium *ex veteri ms. & ex Italico Bernardini*, non *Crucii*, ſed *Puccii* illuſtratum 533. *Ap. jun.* 208. *b*

INTER PRÆTERMISSOS.

Salomon Rex, *cujus cibus ſcientia, & ſapientia divitiæ ejus*, ut de eo canunt Habeſſini, quorum Reges ſe jactant ejus eſſe poſteros ex Regina Saba 264. *f*
Fulco Aep. Remenſi an. 900 pro defenſione eccleſiaſticæ libertatis occiſus 265. *b*
Helias Propheta, toto Oriente & in Mſs. antiquis cultus hoc die, quod ignorantes recentiores ad Octavam Diſcipuli Eliæi coleodum aſſumpſerunt 265. *h*

DIE XVIII.

Leontius, Hypatius, Theodulus, Milites MM. Tripoli in Phœnicia *ſub Veſpaſ.* 558. Encomium Gr. Lat. *ex Mſ.* 555. Acta Gr. Lat. *ex mſ.* 562. *Ap jun.* 208. *c*
Marcia, Æmilius, Felix, MM. in Africa *ex Mrtl.* 568
Marcus & Marcellianus MM. Romæ Via Ardeatina 3. *ſec. ex Actis S. Sebaſtiani* 568
Æthetius M. an Nicomediæ? *ex Menæis* 571
Martyres duo apud Græcos *ex Menæis* 572
Thomus, Paulus, Cyriacus Mm. an Romæ? *ex Mrtl.* 572
Martyrius ſeu Mariharus, Felix, Emilius, Chriſpinus Mm. Ravennæ *ex Mrtl.* 572
Marina & Theonius Mm. Alexand. 573
Cyriacus & Paula V. Malacæ in Hiſpania Mm. 4. *ſec. ex Uſuardo* 573
Elpidius M. & Archontius Conf. Brivate in Arverorta *ex Greg. Turon.* 574
Potentianus, Felicius & Simplicius Steinfeldiæ, in Diœc. Colonienſi; Confeſſores an Martyres? 575. Probatur antiquior cultus Confeſſorum 581
Leontius Paſtor apud Græcos *ex Menæis* 586
Eraſmus apud Græcos *ex Menæis* 586
Moyſes Æthiops & VII. Anachoretæ, *ex Hagiologio Habeſſ.* 586

Aman-

Amandus Ep. Burdegalæ 5. *ſec.* 587
Calogerus Pr. & Sirius ejus diſcipulus, Eremitæ in diœceſi Agrigentina 5. *ſec.* 589. Vita *ex Off. veteri* 591
Gregorius Hierarcha, Demetrius ejus Archidiac. Calogerus Hegumenus, in Fragalati Siciliæ Monaſterio 5. *ſec.* 594. Officium de ultimo Gr. Lat. 596. *Ap. Jun.* 208. *d*
Fortunatus Ep. in agro Senonenſi quieſcens 6. *ſec.* 601. *Ap. Jun.* 208. *d*
Speciosa V. Papiæ 7. *ſec. ex Ferrario* 602
Autbertus Ep. Abrincenſ. 8. *ſec.* 603
Eliſabeth V. Magiſtra Benedictinarum Schonaugiæ diœc. Trevir. 12. *ſec.* 604. Vita partim ab ipſamet dictata, partim ab Egberto fratre ſcripta 807. *Ap. Jun.* 208. *d*
Maria Dolorosa V. M. in territorio Bruxellenſi 13 *ſec.* 643. Vita & miracula *A. coævo ex mss.* 644. alia miracula *ex ms. Belgico* 649
Gerlandus Eques, Templarius ſne an Hoſpitalarius? Calatagirone in Sicilia 13. *ſec.* 651. Vita *ex Italico Beſii* 652. Miracula poſt inventionem corporis *ex Ms. civitatis* 655
Marina V. fundatrix Monaſterii Can. Regul. S. Matthæi Spoleti 13. *ſec.* 665
Oſanna Andreaſia, Tertiaria Ord. Prædic. Mantuæ 16. *ſec.* 667. Vita *A. Fratre Silveſtro Ferrarienſi, familiari.* 673. alia *ex Ital. Fr. Hieronymi Montolivetani* 724. Epiſtolæ XLII. ad Hieronymum manu propria ſcriptæ 781. App. Teſtificatio ſuper veritate præmiſſorum 798. *Ap. Jun.* 208. *d*

INTER PRÆTERMISSOS.

Oſana, Sotor Ofredi Regis Borealis Angliæ, culta ut ſancta 551. *e*
Joannes Vannegus Carm. an. 1588. flammis exuſtus a Mauris 552. *b*
Sebaſtianus a S. Joſeph 1610. in Moluccis ſagittis confixus *ib. c*
Marina V. M. Latinis Margarita, Antiochiæ, an Alexandriæ? *ib. f*

DIE XIX.

Judas Apoſtolus, annunc LXXII. diverſus a Juda Thaddæo uno ex XII. 802. Officium Gr. Lat. *A. Joſephe Hymnogr.* 805
Urſicinus Medicus M. Ravennæ *ſeculo* I. 809. *Ap. Jun.* 209. *b*
Zoſimus Miles M. in Piſidia 812. Acta Gr. Lat. *A. Anonymo* 813
Gervaſius & Protaſius Mm. Mediolani 1. *aut* 2. *ſec.* 817. Varia in Commentario de Sanctis illis corrigenda *Ap. Jun.* 209. Poſſeſſio Corporum Mediolani certior *ibid.* 213. Cultus & patrocinium in Polonia *ib.* 215
Honorius, Evodius, Petrus, Romæ; & alibi Marcellus *ex Mrll.* 846
Gaudentius Ep. Culmarius Diac. Andreas cum LIII. ex familia Mm. Aretii 847. Acta *ex ms.* 848
Anonymi duo ad S. Hippolyti in Auſtria 849. Inventio & miracula *ex ms.* 850
Zeno Anachoreta in Ægypto 4. *ſec. ex Vitis Patrum* 853
Petrus Prior Monaſterii Eygag in Æthiopia *ex Hagiologio* 854
Innocens vel Innocentius Ep. Cenomaniæ 6. *ſec.* 854 Geſta *ex Actis Epiſcopalibus* 859. Appendix Chronologica *ex eiſdem* 861. *Ap. Jun.* 216. *b*
Deodatus, ex Ep. Nivern. Abbas vallis Galilææ in Voſago 8. *ſec.* 869. Vita *ex mss.* 872. *Ap. Jun.* 216. *e*
Nazarius Ep. Juſtinopolis in Iſtria. Inventio & miracula *A. Nicolao Manzoli* 884
Hildegrimus Ep. Catalaun. & Halberſtad. 9. *ſec. ex Actis S. Lindgeri fratris* 889. *Ap. Jun.* 216. *e*
Ratho ſeu Raſſo, Comes Andecen. in Bavaria 10. *ſec.* 892. Vita *A. Decano Dieſſenſi ex ms.* 894. Nucleus prodigioſus Miraculorum *A. Carolo Erath. Canonico* 899
Bonifacius Aep. Apoſtolicus circa Ruſſiam Ord. Camaldul. Martyr 12. *ſec.* 907. Vita *A. Petro Damiani ex Actis S. Romualdi Abbatis* 909. Diſquiſitio, utrum hic S. Bonifacius, & S. Bruno Querfurtenſis, de quo XIV. Februarii actum eſt, una eademque perſona ſint *Ap. Jun.* 217. Chronologia vitæ S. Brunonis Bonifacii *ibid.* 221. Acta *ex Chronico Dietmari* & alia *ex Vita S. Romualdi*, ſimul una ſerie conjuncta *ib.* 223
Odo, ex Ab. Turnacenſi Ep. Cameraci 12. *ſec.* 910 Vita *A. Amando de Caſtello.* 911. alia *ex variis* 913. *Ap. Jun.* 215. *e*, ubi legitur *pag.* 919. quod ſcribendum eſt *pag.* 910
Juliana Falconeria, Ord. Servorum B. M. Florentinæ 14. *ſec.* Vita *ex Ital. Archangeli Gianni* 917. Appendix de cultu 923
Michelina, Vidua Tertiaria Franciſc. Piſauri 14 *ſec.* 925. Vita pro Officio proprio in Lectiones diſtributa *ex Ms.* 927. alia *ex Ms. Mariani Florentini* 929. Miracula *ex Italice Rudolfi Tuſſinieni* 934. Corollarium *ex Libro ſtatuterum Civitatis* 936
Bonmercatus Clericus M. Ferrariæ 14. *ſec.* 938. Acta *ex Ms.* 940

INTER PRÆTERMISSOS.

Odo Pr. Prædicator Brabantinorum, non O. Prædicat. 1213. mortuus 801. *e. Ap. Jun.* 208
Odo alter Ord. Prædicatorum in Belgio, ſub an. 1240. defunctus *Ap. Jun.* 208. *f*
Jacobus Aſſiſias Diſcipulus S. Franciſci, Foggiæ in regno Neapolit. 801. *f*

TOMUS IV.

DIE XX.

Novatus Presb. Romæ 2. *ſec.* 4
Methodius Ep. Pataræ in Lycia M. *ſub Decio* 5
Aſyncritus & ſocii Mm. C. Poli honorati 6
Maximinus Ep. Tungris 3. *ſec.* 7
Paulus, Cyriacus, Paula, Feliciana, Thomas, Felix, Emilius Mm. Tomis in Schytia *ex Mrll.* 8
Vitalis, Criſpinus, Martyris, Mm. *ex Mrll.* 8
Gemma V. M. in Santonibus *ex variis* 8
Arius ſive Macarius & Aſterius Epp. Petræ, hic in Arabia, iſte in Paleſtina 4. *ſec. ex S. Athanaſio* 11
Latuinus Ep. Sagienſis in Normannia 12
Silverius Papa M. 6. *ſec.* 13. Acta *ex Liberato & Anaſtaſio* 14
Florentina V. Hiſpana 7. *ſec.* Elogium *ex Breviario* 19. Appendix *ex Roderico de Lepes* 20
Avatia in agro Belluncnſi Dominii Venoti *ex Ferrario* 21
Gobanus Pr. M. in Gallia & ſui nominis oppido 22. Vita 23
Aldegundis V. Trunchinii apud Gandavum 7. *ſec.* 25
Ida, Gandavi in Flandria *ex Melano* 26

Bai-

Bainus, ex Ep. Tarnanen. Ab. Footanellæ 24
Iduberga V. Angla, Bergis S. Winoci in Flandria 29
Adalbertus, ea Mon. Trevir. Aap. Magdeburg. 10. *ſec.* 30. Commentarius Jo. Mabilionia. Vide ad finem hujus Tomi addenda & *Ap. Jun.* 225. *e*
Joannes Matheranſis, Fundator & Ab. Ordinis Pulſanenſis, ad Montem Garganum in Apulia 15. *ſec.* 37. Vita *A. coævo* 41. *Ap. Jun.* 225. *f*
Bertholdus & Menricus, ſtattes Canonici, hic ſeculariſ, iſta Præmonſtraten. fundatores Parthenoois Urundeberg. Ord. Ciſterc. in Weſtphalia 13. *ſec.* 58. Acta *ex Mſ.* 59

INTER PRÆTERMISSOS.

Benigna V. Ciſtercien. in Uratislavienſi Parthenone capta & pro virginitate occiſa 3. *a*
Raynaldus de Piperno, ſocius S. Thomæ Aquinatis M. apud Mauros *ib.*
Abagarus, Princeps Edeſſæ, cui Chriſtus epiſtolam ſcripſiſſe fertur *ib. c*

DIE XXI.

Tertius, Jeſur, Juſtus, & Artemas, diſcipuli S. Pauli. Item Tereotius Ep. M. diverſus a Tertio 1. *ſec. ex Mrll. & Menæis* 67
Urſicinus Ep. Papiæ 3. *ſec.* 69
Martinus Ep. Tungris 3. *ſec.* an etiam Treviris 69
Vita *ex mſs.* 70
Cyriacus, Saturninus, Bellicus, Perſeus, Apollinaris, Criſious, Primus, Januarius Mm. in Africa *ex Mrll.* 72
Rufinus & Martia Mm. Syracuſis *ex Mrll.* 73
Hiperelus ſive Hierperidus, Saturoina, Sertia ſiva Stergia, Hieria ſive Hieremia *ex Mrll.* 73
Thomas M. cum Sociis, viris ter mille, feminis novem *ex Hagiol. Habeſſ.* 73
Aphrodiſius M. in Cilicia *ex Men.* 74
Demetria V. M. Romæ 4. *ſec. ex Actis S. Bibianæ* 74
Vener. Euſebius Ep Cæſareæ in Cappad. 4. *ſec.* cur hic relatus 75. Exercitatio Franc. Mariæ Floraotinii de eodem ejuſque Actis 76
Nicolaus & Tranus, Eremitæ in Sardinia 4. *ſec. ex Duma Serpa* 84
Albanus M. Moguntiæ 4. *ſec.* 86. Item Albanus Ep. & Dominicus Erem. Mm. Burani prope Venetias 91. Prioris Vita *a Goſwino male confuſo, a Canſio edito* 88. Poſterioris notitia ex ſepulcro 88. 92. De Reliquiis S. Albani Namurci *Ap. Jun.* (ubi tamen *Adalberti* impreſſum eſt pro *Albani*) 526. *a*
Paladius ſive Palladius Ep. Ebreduni 6. *ſec.* in Catalauniam translatus 95. Acta *ex Hiſpanico Domeneeci* 96. Briva, Brivas, Brivates, diverſæ ſignificationis nomina: item Belcayre quis locus *Ap. jun.* 556. *b*
Innocentius Ep. Ematitæ in Hiſp. 7. *ſec. ex Paulo Diac.* 99
Majanus ſive Mevennus Ab. in Armorica 6. *ſec.* Vita *ex Gallico Alberti le Grand.* 100. Mavennus & Majanus diverſi ſunt *Ap. jun.* 226
Leutſredus Ab. in diœceſi Ebroicenſi 8. *ſec.* Vita *A. Mon.* monaſterii ejus 104. Elevatio & Translatio corporis *A. Inc. Brulie* 112
Engelmundus Pr. Vellenæ in Hollandia 8. *ſec. ex Officio Eccleſ.* 115
Radulphus ſive Rodulphus Acp. Bituricen. 9. *ſec.* 117 Elogium hiſtoricum *A. Jo. Mab hanc* 119
Raimundus Ep. Rotæ & Balbaſtri in Aragonia 12. *Tomus* VI. Junii *Pars* 2. *ſec.* 125. Vita *A. Elia coævo* 127. App. de Translatione & Vita recentiori 534. Annotatio Andreæ Schotti *Ap. jun.* 226. *f*
Aloyſius Gonzaga Societatis Jeſu Romæ 16. *ſec.* 135 ſed hinc translatus ad finem tomi, pag. 847. uſque 1169. ubi poſt ampliorem Commentarium de familia Beati, atqua ejus cultu ſucceſſiva aucto, & Canonizationi proximo; ſequitur Vita *A. Hieron. Plota*, & alia, *a Virgilio Ceparie* compoſita, atque *ex Proceſſibus articulatim* confirmata 896. 914. tum *ex iiſdem Proceſſibus* Miracula legitime probata; nec non *ex authentico Vallisolenæ vallis*, ubi celeberrimus Beati cultus, 1037. 1090. Relatio Auditorum Romanæ Rotæ 1121. Analecta, ex multis pauca, imprimis ſermo Roberti Card. Bellarmini in Anniverſario 1150. & elogia trium neptium, fundatrieum Collegii Virginum Jeſu Caſtellione, Cyothiæ, Olympiæ & Gridoniæ 1161. atque ea hortatio ipſius Beati domeſtica *ex mſ.* 1167

INTER PRÆTERMISSOS.

Wenceslaus Pius, Rex Bohemiæ, defunctus an. 1305 cujus Acta deſiderantur, in Chronico Ms. Franc. Canonici Pragenſis ſuſe explicata 65. *f*
Euſebius Epiſc. Samoſatenus, Martyrolog. Rom. inſertus, pro Euſebio Ep. Cæſareæ in Cappadocia, S. Baſilii deceſſore 66. *b*
Jacobus ad Portam, Ord. Min. defunctus Baſileæ 1526. Habemus Ms. Vitam & converſationem beati viri, in qua miracula complura, eo deprecante facta, ad confirmationem Indulgentiæ, quam vocant de Portiuncula 60. *f*

DIE XXII.

Julianus M. Arimini in Italia 139. Acta alterius Juliani male ipſi aptata *ex mſ.* 140
Gangalus, ſive Gandalicus, Julianus, Graptus, & alii DECCLXIII. vel DCCCIII. Mm. Antiochiæ *ex Mrll.* 144
Rufinus ſeu Ruſus M. Alexandriæ *ex Mrll.* 145
Pompianus, Galaction, Juliana, hujuſque filius Saturninus Mm. Cpoli *ex Mrll.* 145
Albanus Britanniæ Proto-Martyr, cum Amphibalo Clerico, & Sociis bis mille Verolamii & & locis vicinis 4. *ſec.* 146. Martyrium *ex Beda* 147. alia Acta *ex Anglica anni* 590. *Interp. Guilelmo Mon. Albonenſi* 149. Analecta 159. Additiones *Ap. jun.* 227. *e*
Albinus M. Rom. Coloniam delatus, & perperam acceptus pro Albano Britanno 172
Decem millia Crucifixorum in Monte Ararath, & MCCCCLXX. Samaritani, ſub Rega Perſarum Choſroe in Palæſtina 175. Primi earra Armeniam, ignoti Oriantalibus Acta apud Latinos habentur, ſed fabuloſa *ex mſs.* 182. Secuodorum *ex ſimili mſ.* (Utraque quam exiguæ fidei ſint, demonſtratur) 188
Paulinus Ep. Nolæ 5. *ſec.* 193. Uranii Presb. de obitu ejus Epiſtola 198. Vita *A. Franciſco Sacchino S. J.* 202. Jalii Riquii Belgæ Carmeo votivum 216. Appendia de tribus Paulinis Nolæ Epp. ſanctis 258. Addenda varia *Ap. jun.* 228. *b.* Inventio corporis anno 1712. Romæ in eccleſia S. Bartholomæi in inſula Tiberina, ajuſque translatio *ex Relatione Notoriali. Ibid.* 228. De Vita ejus per Jo. Bapt. le Brun nuper edita *ib.* 235. *e*
Euſebius Ep. Samoſati in Syria 4. *ſec.* 237. Acta

ex Theodoreto 239. Templum ſeu Προσευχὴν τῆ ἁγίᾳ Ἰουδὶθ ἐπίκλην Ἀναιρετρίδι, in commentario prævio num. 8. atque iterum ad calcem Actarum, potius intelligatur eſſe S. Joannis Evangeliſtæ quam Baptiſtæ *Ap. jun.* 231. e
Blaſius Ep. Veronen. *ex Valerio Ep.* 242
Exuperantius Ep. Comi *6. ſec. ex Aloyſio de Taſſis* 243
Nicetas ſeu Nicæas Ep. Romatianæ in Dacia, aliuſque Aquilejæ in Italia 5. *ſec.* 243. Diſſertatio critica, an veroſimile ſit Aquilejam dici Romatianam, & illius Epiſcopum fuiſſe S. Paulini hoſpitem 245
Aaron Mon. in inſula littorali Britanniæ Armoricæ *6. ſec.* 247
Conſortia V. Cluniaci *6. ſec.* Vita 250. De ſrore ejus Tullia *Ap. jun.* 231. e
Aprincia V. Metis in Monaſterio S. Clementis 254
Rotrudis V. apud Belgas in Monaſteriis Andrenſi & Bertiniano 255
Sicildis V. in Cenomania 8. *ſec.* 259
Eberhardus Aep. Salisburgi 12. *ſec.* Vita *A. Diſcipulo* 260. *Ap. Jun.* 231. f
B. Chriſtina Stumbelenſis V. Ordinis Prædic. de voto; ex diœceſi Colonienſi, Juliaci depuſita; vulgo etiam dicta *Mirabilis*, ipſaque Hasbanica mirabilior 270. Vita & Miracula libris ſex *Auctoribus primum Petro de Datia Ordin. Prædic. deinde Joanne Scholarum Stumbelenſium Magiſtro, in ſuis ad Petrum, in patria abſentem, epiſtolis.* 275
Vita brevior meliuſque ordinata *A. ſuppariis ævi* 43 t. *Ap. Jun.* 231. f
474. Acta Gr. Lat. 476
Joannes Pr. M. Romæ 4. *ſec.* Caput non recte creditum Baptiſtæ 482
Leodegarius Pr. in pago Parienſi Campaniæ Gallicæ 485. Acta *ex Officio* 486. Explicatio nominum Gallicorum *Ap. Jun.* 231. f
Etheldreda Regina, Virgo Abb. Elyenſis in Anglia 7. *ſec.* 489. Vitæ compendium *ex Beda* 491. Acta prolixiora Vitæ & miraculorum libris tribus *A. Thoma Mon. Elyenſi ex mſs.* 493. Analecta *ex Mſt. Chronicis Elyenſibus.* 577
Hidulphus Dux Lobii & Binchii in Belgio 8. *ſec.* 582
Jacobus Ep. Tullenſis, Divione in Burgundia 8. *ſec.* 583
Liethertus Ep. Cameraci & Atrebati 11. *ſec.* 585. Vita *A. Radulpho Mon. S. Sepulchri ex Mſ.* 586. Elucidatio vocis *Yvois*, *Ap. Jun.* 232. b
Bilius M. Ep. Veneti in Armorica 9. *ſec.* 607
Petrus Prior Juliacenſis, prope Moliſmum in Campania Galliæ 12. *ſec.* Vita *ex Mſ.* 608
Walherus, Paſtor Onhayæ in Namurceſio M. Acta *A. Ægidio Monge* 613. Curationes quædam *ex mſ. Gallico* 615. App. de loci ſitu & Confraternitate 617
Lanfrancus Ep. Papien. 12. *ſec.* 619. Vita *A Bernardo ſucceſſore ex mſ.* 620
Maria Oigniacenſis in Namurceſio 13. *ſec.* 630. Vita *A. Jacobo de Vitriaco, poſtea Ep. Accon. & Card. Tuſculano ex mſs.* 636. Supplem. *ex Fr. Nicolao Can. Reg. coævo* 666. Translatio in novam arcam an. 1608. facta 678

INTER PRÆTERMISSOS.

Arnoldus Converſus Villarii (delenda ſunt quæ illic impreſſa leguntur, quia videtur idem eſſe eum Arnulfo ejuſdem loci laico, cujus Acta proferimus die xx. Junii) 138. b
Andreas Bobii O. Prædic. in Walachiam Roma deſtinatus, & ab hæreticis militibus in partes ſectus *ib.* c
Julia Clariſſa, ſocia Catharinæ Bonnnienſis; cujus ipſa revelationes per annos 30. deſcripſit a Card. Paleotto ad promovendam Catharinæ beatificationem allatæ Romam, utinam adhuc inveniantur *ib.* e
Joannes Fiſcherus Ep. & Card. Roffenſis anno 1535 ob negatum Regi Titulum Capitis Eccleſiæ capite plexus. Vitam habemus *mſ.* *ib.* e

DIE XXIII.

Felix Pr. M. apud Sutrium in Tuſcia 3. *ſec. ex Actis S. Muſtiolæ* 457
Agrippina V. Rom. M. Metis in Sicilia *ſub Valeriano* 458. Officium Gr. Lar. *ex Menæis* 462. Translatio Roma in Sicilliam *ex Cajetano* 464
Avitus, Cinzamus Lector, Arion, Emeritus, Alteus, Capito & alii LXXVI ct. Mm. Nicomediæ *ex Mrtl.* 471
Euſtochius Pr. Gainus ei cognatus; & hujus liberi, Proba, Lollia, Urbanus Mm. Ancyræ in Galatia *ex Mſn.* 471
Ariſtocles Pr. Demetrianus Diac. Athanaſius Lector Mm. Conſtantiæ in Cypro *ex Menæis* 472
Palladius, Cœylas, Adramas, Moſes, Eſas, Paſiconus, Cotylas alter, & Socii CL. apud Habeſſinos *ex Hagiol.* 474
Didara & hujus filii Biſoe & Nor *ex eodem Hagiol.* 474
Zeno & Zenas Mm. Philadelphiæ in Arabia 4. *ſec.*
Paulinus Bernardini, Ord. Præd. Regularis obſervantiæ in Aprutio reſtaurator, defunctus Neapoli 1585. ubi habetur Vita *A. Diſcipulo Fr. Dionyſio Mſ.* & optatur 456. b
Ven. Margarita de Claves, Vidua in una Tertiariarum inſularum, ubi populus in eccleſia S. Margaritæ V. M. dicata, ejus corpus veneratur propter miraculorum frequentiam *ib.* e

DIE XXIV.

Joannes Prodromus & Baptiſta Chriſti, Acta ab Evangeliſtis tradita, & a Joſephi Judæi hallucinationibus expedita 687. Feſta in Orientis & Occidentis eccleſiis 698. Inventiones & translationes ſacri Capitis in Oriente 711. De Reliquiis Capitis in Occidentem allatis 745. De aliis Sancti Reliquiis 761. De Cineribus Genuæ honoratis 780. Apparitiones quædam ipſius Sancti 798. Appendix de manu dextra, carne & cute adhuc tecta, an. 1614. ad Guilielmum Bs variæ Ducem allata; quam alii quoque ſe dicunt habere: item, de quibuſdam corrigendis *Ap. Jun.* 232. c. De ejuſdem Sanguine miraculoſo Neapoli non uno loco *ibid.* 236
Martyres plurimi per calumniam incenſæ Urbis Romæ, necati ſub Nerone 807
Feſtus & Lucia, cum aliis XXII, Mm. Romæ *ex Mrtl.* 808
Rogatus M. Carthagine, *ex ejus eccleſia Kalendario* 809
Orentius, Pharacius, Eros, Firmus, Firminus, Cyriacus, Longinus, fratres Mm. in Armenia *ſub Galerio* 4. *ſec.* Acta Gr. Lat. *ex Menæis* 809
Simplicius Ep. Auguſtoduni 5. *ſec.* Vita *ex Greg. Turon.* 812
Geranus Erem. in Ægypto, & Martha M. *ex faſtis Copticis* 814

Agnar-

Agoardus & Aglibertus Mm. cum aliis pluribus utriuſque ſexus, Chriſtolii in agro Pariſino 814
Acta *ex Mſs.* 815
Lupicinus, incluſus Tranſaliaci io Biturigibus *ex Gregorio Turon.* 817. *Ap. Jun.* 239. a
Friſius M. in Auſcenſi Aquitaniæ diœceſi 818
Getaſimus civis Laurentinus in Rhegina Calabriæ diœceſi 820
Theodulphus Ep. & Ab. Lobii in Belgio 7. *ſec. ex Fulcuino* 820
Joannes Portueoſis Erem. Tudæ in Gallicia 9. *ſec. ex Curdoſo* 822
Ivanus Er. Bohemus in Diœceſi Pragenſi 10. *ſec.* 823. Acta *A. Bohuslao Balbino S. J.* 824
Ericus vel Erricus Mon. Amiſſiodori, ſcriptia clarus 10. *ſec.* 829. *Ap. Jun.* 239. a
Bartholomæus Er. in Farne Angliæ inſula 12. *ſec.* 832. *Ap. Jun.* 239. a
Joannes Opilio Monciaci in Artefia 15. *ſec.* 841
Vita *A. Mon. Haſnonienſi* 843
Invectio Ironis Marianæ juxta montem Politianum in Italia 846

INTER PRÆTERMISSOS.

Egelhardus Ab. Indenſis prope Aquiſgranum a Normannis cæſus 686. *a*
Joan. Bapt. Tolomei O. Præd. Avenione defunctus 1320. Vitam Senis actam cum pluribus Miraculis edidit Lombardellus: deſiderantur Acta circa obitum in Gallia *ib. c*
Richardus de Burgundia Epiſcopus cum aliis quinque fratribus Ord. Min. an. 1312. Martyrium paſſi in Civitate Armalech Circariæ Tartariæ 686. *e*
Antonius a S. Anna O. Min. an. 1610. in Moluccis a filia Regis fruſtra lolicitatus ad ſtuprum, ab ejus puellis ſtylis ferreis confixus *ib. f*
Monachi multi Anſrenſis Monaſterii a Normannis cæſi cum S. Guthardo Ep. Namnetenſi (hujus Acta illuſtramus die ſequenti in *Ap. Jan.* 245.) 686
Orientiua, Heroi, Pharnacius &c. Fratres Martyres inter Prætermiſſos recenſendi non ſunt, quia illorum Acta illuſtrantur hoc ipſo die *Ap. Jun.* 232. *e*

TOMUS V.

DIE XXV.

Soſipater & Jaſon cognati Apoſt. Panli; item Sopater Ep. Bereæ & Mnaſon, diſcipuli Chriſti. Comment. De iis inter ſe diſtinguendis 4
Medicus M. Utriculi in Umbria 7. Lectiones *ex Mſ.* 8. Decretum Sacræ Coog. Rituum ſuper inventione & cultu 9
Salonita, Bigatus, Lamtanus, Lunitanus MM. Theſſalonicæ *ex Mell.* 10
Luceja V. Auceas Rex Mm. Romæ paſſi; nec non Antonina, Hereneus, Theodorus, Dionyſius, Apollonius, Apamina, Pronicus, Coreus, Orion, Papicus, Satyros, Victor, 4. *ſec.* 11. Acta *ex Mſs.* 13
Febronia Monacha, Lybe, Lennis, Eutropia VV. Mm. Sibapoli ſeu Niſibi in Meſopotamia 4. *ſec.* 14. Acta Gr. Las. *A. Thomaſio Febroniæ Magiſtra ex Mſ.* 17
Gallicanus Do & Conſul. Romanus M. in Ægypto 4. *ſec. ex Actis mſs. S. Joannis & Pauli* 35
Antidius Ep. Veſontionis in Burgondia 5. *ſec.* 39
Vitæ Epitome *ex Breviario* 41. Acta majora, *Tomus* VI. Junii, *Pars* 2. ſed ob admixtas fabulas ſuſpecta *ex Mſs.* 42. App. de cultu in Luſitania 47
Maximus Ep. Taurini io Pedemontio 5. *ſec.* 48. Vita *A. Monacha Novalicienſi ex Mſ.* 50
Proſper Ep. Regii Lepidi in Æmilia Italiæ *forte* 5. *ſec.* 53. Hiſtoria Translationum ab ao. 1144. ad 1380. *ex Chronico Monaſterii* 57. Et ultimæ anni 1601. juſſu Clementis VIII. factę 62
Benjamin & Bejocus Erem. in Ægypto *ex Hagiol. Habeſſino* 72
Tygria V. Mauriacæ in Sabaudia 6. *ſec.* Vita *ex Mſ.* 73. Series Ep. Mauricnenſium 76
Amandus & Domnolenus Gimeliaci in Petragoricis 6. *ſec.* 78
Molocus ſeu Molonachus Ep. in Scotia 7. *ſec. Ap. Jan.* 240. Acta *ex Leſt. Breviarii ib.* 241
Æmilianus Ep. Namneti & M. apud Auguſtodunum 8. *ſec.* 79. Lectionea Officii 81
Gohardus Ep. Namneten. in Gallia 9. *ſec. Ap. Jun.* 244. Acta Martyrii *A Bonc. Argentræo. Ibid.* 246. Vindicatio Vitæ S. Hermelandi io voce *Autrum*, ejuſque antiquitate *ib.* 247
Salomon Rex & martyr in Britannia Armorica 9. *ſec.* Commentarius hiſtoricus, *ex variis monumentis antiquis* collectus *Ap. Jun.* 248. Geſta circa ejus cædem *ex Galtheo Alberti de Morlaix. ib.* 257. Acta *ex propria Sanctarum Venetenſium ib.* 259
Pecinna ſeu Perſeveranda V in agro Pictavenſi *forte* 8. *ſec.* 82. Vita *ex . . .* 84
Euroſia V. M. Jacęe io Hiſp. Tarracon. 8. *ſec.* 88
Dicentius ſeu Dizantius Ep. Santon. Arduſii in Arvernia 8. *ſec.* 91
Adalbertus Diac. Egmundæ io Hollandia. Vita & miracula *AA. Monn. Mediolacen.* 97. Alia Egmundæ ſcripta 12. *ſec.* 104. Nonnulla corrigenda *Ap Jun.* 259. *e*
Simon Anachoreta apud Græcos *ex Men.* 110
Thaumaturgi Muromenſes, Petrus & Febronia Principes Rutheni, in monaſterio dicti David & Euphroſyna *ex Synax. Ruth* 111
Guilielmus Ab. Fund. Eremitarum monſis Virginis prope Neapolim, ſub Regula S. Benedicti, ſepultus Guſeti apud Nuſcum in Apulia 12. *ſec.* 112. Vita *Auctore non ſatis certo ex Mſ.* 114. App. de duobus præcipuis Conventibus 134. Admonitio ſuper Auctore Vitæ S. Guilielmi, ao ſit Joannes a Nuſco *Ap. Jun.* 239
Henricus Zdikus Ep. Olomucen. in Moravia Ord. Præmonſtr. 12. *ſec. ex Commentario Bohuslai Balbini S. J. & Dubravio* 140
Joannes Hiſpanus, Fund. Cartuſiæ Burbonienſis 12. *ſec.* 133. Vita *ex Mſ.* 144. Elevatio 146. translatio, miracula 147
Oduinus Pr. M. Hugardiæ in Brabantia *ex Maluno* 149
Guidus Maramaldus Ord. Præd. Neapoli in Campania 14. *ſec. ex Italica Marchefi* 150
Ven. Berta, Recluſa Ultrajecti 12. *ſec. ex Necrologio* 151. Regula ſcripta pro Eremitis S. Adalberti; cui ſimilem illa profeſſa ſuit 152

INTER PRÆTERMISSOS.

Bodardus ſeu Bodoaldus Mon. S. Hilarii Epiſ. Diſcipulus, cujus Vita habetur, ubi inter alia de illo dicitur, mortuum ſuſcitaſſe 2. *e*
Lambertus Pr. cognomento Begue, fundator Beguinagii Leodienſis floruit 12. *ſec.* 3. *f*
Joannes Canz Carm. Valentiæ in Hiſp. defunctus 1608. cujus Vita habetur edita ſub ſpe Canonizationis 3. *f*

Eodem relatus S. Tugdualus Ep. Treorenſis, & S. Eligius Ep. Noviomen. ex *Ap. Jun.* 240.*a*

DIE XXVI.

Gaudentius, Felix, Agapitus, Eremita MM. in Africa *ex Mſſ.* 156

Agatho, Luceja V. Diogenes MM. Alexandriæ *ex Mſſ.* 157

Therapon, Macarius, Marcus & Marcia Mm. *ex Synaxariis Mſs.* 157

Thadæus M. apud Habeſſinos *ex eorum Hegiologio* 157

Jnnocentes & Paulus Mm. Romæ; item Terentianus & filius ejus Romæ 4. *ſec.* 158. Paſſio *ex Mſſ.* 159 Append. de Reliquiis. 161

Vigilius Ep. Tridenti & M. 4. *ſec.* 163. Acta *ex Mſs.* 165

Maxentius Presb. Abbas in agro Pictavienſi 6. *ſec.* Vita *A. coævo ex ms.* 169. App. de translationibus corporis 175. *Ap. Jun.* 260.*a*

Antbion apud Græcos *ex Menæis* 176

David ſolitarius Theſſalonicæ 6. *ſec.* 176

Babylenus Ab. Foſſatenſis 7. *ſec.* 179. Miracula *ex ms.* 181

Joannes Ep. Gnthiæ 8. *ſec.* 184. ubi de Portis Caſpiis & ſede Chazarorum 187. Vita Gr. Lat. *ex Mſ.* 190

Papolenus Ep. & Ab. Stabulen. & Malmundarieo. 195

Salvius Epiſc. & Superius ejus Diſcipulus Mm. apud Valencenas, 8. *ſec.* 196. Vita *A. coævo ex Mſs.* 198

Romanus Conf. & Ep. Feſulis in Hetruria 9. *ſec.* Memoria ejus nuper reſuſcitata *Ap. Jun.* 261

Pelagius M. Cordubæ 10. *ſec.* 204. Acta *A. Rogue le coævo* 206. Alia verſu *A. Hroſvitu Monachu coævo* 209. App. de Veo. Hermogio Pelagii Magiſtro 213. Officium Moſarabicum collatum cum officiis S. Jacobi Ap. & S. Eulaliæ V. M 215 Miſſæ de SS. Columba & Pelagio 219

Wambertus M. in Monaſterio S. Petri ad Divam, Sagienſis Diœceſis in Normannia 9. *aut* 10. *ſec.* 225

Apibelmus Ep. Bellicen. Carthuſianus 12. *ſec.* Vita *A. coævo & familiari ex ms.* 227

Dionyſius Bulgariæ Aep. *ex Synaxario Ruſſico* 246

INTER PRÆTERMISSOS.

Sunzo ſeu Sunderoldus Ep. Moguntiæ, an. 891. in prælio contra Normannos ad Moſam cæſus 155.*e*

Nongenti Monachi in Monaſterio Benchor a piratis interfecti *ib.*

Rudolfus Ep. Eugubii 1070. mortuus, & Alexandro II. a S. Petro Damiano laudatus, una cum S. Domitico Loricato *ib. f*

Joannes Heckius Pr. Ord. Præmonſtr. an. 1568. ab hæreticis exuſtus 156. *b. Ap. Jun.* 260.*d*

Decentius Ep. apud Arvernos miraculis clarus *Ap. Jun.* 260.*d*

DIE XXVII.

Creſcens, Diſcipulus Pauli Apoſtoli, an Viennæ & Moguntiæ prædicaverit? 250

Felix & Spinella ac ſeptem germani Mm. Romæ *ex Mſſ.* 252

Creſcens, Julianus, Nemeſius, Fratria, Primitivus, Juſtinus, Stathæus, Novatianus, Clemens Marcellinus, Zeddinus, Felix, Venuſtus ſeu Hinnuſticus, Zoilus, Marcellus, Italica, Lellus, Capito, Tinnus, Timaræus ſeu Tuſcus, Silvanus, Mm. Cordubæ *ex Mſſ.* 252 & peculiariter de Zuili cultu, inventione, tranſlatione 253

Anectus ſeu Aniectus M. Cæſareæ in Cappadocia *ſub Dioclet. ex Menæis* 256

Criſpus vel Creſpinus Pr. Criſpinianus Clericus, Benedicta V. Mm. Romæ *ex Mſſ.* 258

Deodatus Ep. Nolæ 5. *ſec.* 259. Vita *ex Ugbello* 260

Sampſon Xenodochus CP. 6. *ſec.* 261. Vita Gr. Lat. *A. Metaphraſte* 265

Majorinus Ep. Aquenſis in Italia *ex Ferrario* 278

Lucas Erem. apud Græcos *ex Men.* 278

Arialdus Diaconus, Herlembaldus Miles 11. & 12 *ſec.* Mm. Mediolani 279. Acta *A. Andrea Vel. umbroſano* 281. Embliſmus de Herlembaldi fratre Laodulfo 290. Analecta de S. Herlembaldo, *ex antiquis Chronologis* 303. App. de Ven. Liprando Pr. Conſ. 310

Ladislaus Hungariæ Rex Varadini in Tranſilvania 11. *ſec.* 315. Vita *ex Mſs. Corſendone.* 317. Prolixior *ex Bonfinio* 319. Caput Varadini ſub ruinis mirabiliter ſervatum, deinde translatum Javarinum *Ap. Jun.* 261

Benevenutus Ord. Minorum Corneti in Apulia 13. *ſec.* miracula *ex Ms.* 329. De brachio ejus illeſo in Diœceſi Bovinenſi *Ap. Jun.* 263.*e*

Ferdinandus Aragonius Ep. Calatinus in Campania *forte* 13. *ſec.* 331

INTER PRÆTERMISSOS.

Egebricus Ep. Dunelm. exul in Anglia, ſuum olim cultum videtur habuiſſe, ex crebris ad tumulum ejus miraculis, teſte Malmesbur. 248.*a*

Menendus Prior Canon. Regul. in Luſitania, defunctus 1160. & 1565. reperius cruribus ac pedibus integris 248. *f*

Anſelmus Ord. Prædicat. ab Innocentio IV. in Tartariam miſſus, vitam in Peſide excruciatus finivit an. 1245 *ib.*

Thomæ Apoſtoli corporis translatio in Edeſſa *Ap. Jun.* 261.*e*

DIE XXVIII.

Irenæus Ep. M. Lugduni in Gallia *initio* 3. *ſec.* 335. De geſtis ſcriptiſque ejus 337. De martyrio, ſepultura & translationibus 339. De eccleſia cryptaque a S. Patiente Ep. conſtructa 341. Controverſia ſuper corpore inter eccleſias S. Juſti & S. Irenæi ab an. 1410. per trianninm agitata 342. An inter Acta veruſta S. Irenæi, extent vera & ſincera; *ex commentario Petri Franc. Chiffletii S. J. Ap. Jun.* 264. De veteri ſtatu baſilicæ S. Irenæi Lugduni *ex eodem* 267

Lupercius vel Lupereulus M. apud Eluſates in Novempopulania, ad diœceſim S. Papuli translatus; *ſub Decio Imp.* 349. Acta minus proba *ex Ms. edita per Franc. Balquetum* 351

Serenus, Theodorus, Paſtaphus, Tyrius, Dionyſia, Paſſimus, Phelicus, Diſta, Ambenius, Arius, Dioleorus, Orion, Turbanus, Capitulinus, Orinn alter, Simerus, Plutarebus, Hirenæus, Heraclius, Heron, Potaminus, Marceſſus, Baſilides, Leonides, Pacoſus, Pece, Sidiſtus, Pambonus, Orioſus, Panuberus, Tilinus, Nonnica, Sinidus, Memmius, Julius, alter Leonides, alter Plutarebus, Serenus, Potamiena, Marcella, Rais ſive Herais, martyres Alexandriæ in Ægypto *initio* 3. *ſec. ex Mſſ. & Euſebio* 355

Fabianus, Felix, Arion, Capitolinus, Niſias, Elaphas, Venuſtus, Creſcens, Alexander, Thennas, Pleoſus, Aſtheſius, Apollonius, Ampbamon, Philoeius, Meleus, Dionyſius, Hilus,

Hinus, Pannus, Plebrius, Panubrius, Dioſcorus, Tubonus, Capitulinus, Nicas, Gurdinus, Martyres in Africa *ex Mrtl.* 357
Macedonius & duo pueri Mm. Item Lucianus & Paulus medicus, Confeſſores, apud Græcos *in Synaxariis* 358
Pontamius, Nemeſius, Secundinus, Maximus, Martyres *ex Mrl. ms.* 358
Martyres ſeptuaginta Scythopoli in Paleſtina *ex Synaxario ms.* 358
Martyres tres in Galatia *ex Synaxario* 359
Benignus Ep. M. Trajecti ad Rhenum in Belgio honoratus, ob translatas eo Reliquias e Gallia tempore Baldrici Epiſcopi 359
Pappius ſeu Pappianus M. apud Mylaa in Sicilia 360
Techildis ſeu Theodechildis, filia Clodovæi primi Regis Francorum, Virgo & fundatrix S. Petri vivi apud Sennnes, variè illuſtrata 362. Corrigenda *Ap. Jun.* 271. *b*
Leo PP. II. 7. *ſec.* Synopſis chronologica 374. Acta *ex Anaſtaſio Biblioth.* 375. De corpore ejus Ferrariæ 376
Paulus Pp. primus 8. *ſec.* 378. Acta *ex Pontificali Anaſtaſii Biblioth.* 379. Analecta 380
Argimirus Mon. M. Cordubæ in Hiſpania 9. *ſec. ex Memoriali* S. *Eulogii* 384
Sergius Magiſter militiæ, Fundator monaſterii Nicctiatæ in ſinu Nicomedienſi prope Bithyniam 9. *ſec. ex Synaxariis ms.* 384
Heimeradus Pr. in Landgraviatu Haſſiæ 11. *ſec.* 385
Vita *A. Egberto Mon.* 386
INTER PRÆTERMISSOS.
Columbanus inter illos, qui vita ſancte, exemplo ſincere, & doctrina ſolide Scotiam illuſtrarunt refertur a Leslæo. Cultus ac natalis, *incerti* 334. *a*
Gero Aep. Colonienſis, fundator Monaſterii S. Viti Ord. S. Benedicti Gladbecæ, obiit an. 976. multis titulis atque etiam Sanctimonia vitæ præclarus. Corpus in eccleſia metropolitana Coloniæ ſepultum, dicebatur ſeculo ſuperiore elevandum; quod hactenus neſcimus factum eſſe *ib.*
B. Incognitus quidam, in conventu S. Franciſci prope oppidum S. Mariæ de Ornano in Corſica olim ab incolis cultus fuiſſe dicitur. Cognoſcere ipſum nominatim cupimus 334. *a*
Petrus Areatinus ſeu potius Reatinus Ord. Min. ſub an. 1464. in diœceſi Narnienſi mortuus & corpus bodiedum incorruptum ſervari dicitur *ibid. f*
Mauritius Ep. Florentinus, a Totila anno 450 multis tormentis necatus, ut Martyr a nonnullis habetur *ibid.*

DIE XXIX.

Petrus & Paulus, Apoſtolorum Principes 398. Varia Acta, tam Græca quam Latina 411. Analecta de monumentis, reliquiis, miraculis, appariticnibus, feſtis, & eccleſiis utriuſque 429. Addenda *Ap. Jun.* 272. *b.* De gladio, S. Pauli dicto, in Hiſpania *ibid.*
Maria Matrona Hieroſolymitana, mater Joannis Marci 475
Marcellus & Anaſtaſius Mm. Argentorii in Gallia *ſub Aurelianis* 476. Acta *ex M.s.* 477
Syrus Ep. Genuæ 4. *ſec.* 478. Vita *A. Oberto Ep. ex ms.* 481
Leolinus & Hilarius Epp. Patavini 3. & 4. *ſec.* 483
Capella S. Hilarii data Monachis S. Servuli ab an. 819. *Ap. Jun.* 273. *f*
Caſſius Epiſc. Narniæ in Umbria 6. *ſec.* Relatæ Lucam an. 1679. Reliquiæ 487. *Ap. Jun.* 274. *d*
Beata ſeu Benedicta V. in diœc. Senonenſi *ex Tomus* VI. *Junii. Part* 2. *Ufuardo* 492
Salome V. & Judith Vid. Recluſæ apud Altaich in Bavaria 9. *ſec.* Vita *A. fere coæva ex Ms.* 493. *Ap. Jun.* 274. *d*
Hemma Vidua, fundatrix Gurcenſis eccleſiæ in Carinthia 1. *ſec.* 498. Acta *ex ms.* 499. Miracula uſque ad annum 1288. 501. alia *ex Proceſſu pro Canonizatione* 503. Analecta veterum monumentorum 516. Series Epp. Gurcenſium 520. App. I. de Ven. Beatrice Carinthiæ Duciſſa; II. de fundatione Carthuſiæ Seizenſis in Stiria 525. Item de fundatione Monaſterii Admontenſis *Ap. Jun.* 274. *d*
Angelina V. Spoleti 15. *ſec. ex Iacobillo* 530
INTER PRÆTERMISSOS:
Marcellus pollinctor corporis S. Petri, & Matronæ ab eo converſæ ad cultum caſtitatis, Deuris, Caria, Asksma, Acrabonia, atque Azitiana, *ex Hagiologio Habeſſ.* 396. *n*
Petrus Czar Roſtovienſis, *ex Synaxario Raſſico*. Acta requiruntur 396. *f*
Joanna d'Arc, vulgo Puella Aurelianenſis, an. 1431. ab Anglis Innocens combuſta 397. *e*
Aletha Burgotta, Recluſa Pariſius in cœmeterio S. Innocentis, 1466. ibidem a Rege poſitione ſtatuæ aureæ honorata *ib. b. Ap. Jun.* 271. *e*
Hugo puer, a Judæis Lincolniæ in Anglia crucifixus 397. *e*
Iſabella de Jeſu, Tertiaria Carmelitica Madriti, defuncta 1682. in cujus poſt triennium edita Vita, notandum aliquid circa S. Leocadiam V.M. 398. *n*

DIE XXX.

Lucina, Matrona Romana; una, an duæ? 1. & 4. *ſec.* 533
Martialis Apoſt. Ep. Lemovici 535. Ejus occaſione agitur de initio prædicatæ in Galliis fidei, per antirrhetica duo opuſcula Ioannis Cordeſii 538. & Petri de Marca, 544. Miracula *ex mss.* 553. Analecta de eccleſiis, Reliquiis, cultu 565
Timotheus, Zoticus, Italica, Zoilus, Gelatus, Curſicus ſeu Cajus Presb. & Leo ſubdiac. MM. in Africa 573
Aſclinus ſive Aſclepius, Pamphilus Mm. Coloniæ Agripp. *ex Mrtl.* 574
Diomedes, Eulampius, Meliton, Petrus, Aſclepiades, apud Græcos *ex Menæis* 574
Donatus M. Rom. apud Monaſterium Eyffliæ 575
Æmiliana Romana, unius Eccleſiæ Titularis. Notitia ex Synodo Rom. anni 499 578
Oſtianus Presb. in Vivarienſi Galliæ territorio *ex Sauſſayo* 578
Petrus Conſ. Aſtæ in Lombardia *ex Ms. Philippi Malabaylæ* 579
Erendrudis V. Abb. Salisburgi in Bavaria 7. *ſec.* 580
Miracula *A. Cæſario, Meniolium Capellano, ex editione Canſiſii* 582
Marcianus Ep. Pampelonæ 7. *ſec.* 586
Clotſendis V. Abb. Marchianen. in Gallo-Flandria 8. *ſec.* 587
Adilia Sanctimonialis Orpii in Brabantia, *ex Molano* 587
Theobaldus Pr. Erem. in diœceſi Vicentina 11. *ſec.* 588. Vita *A. coævo ex mss.* 592. Miracula, Vicentiæ in Italia, Latiniaci & Baſilicæ in Gallia, Mercuriæ in Belgio facta *ex mss.* 598. Recentiora *ex impreſſa Mercurien.* 605
Arnulfus Ord. Ciſterc. Converſus, Villarii in Brabantia 13. *ſec.* 606. Vita *A. Goſwino familiari ejus ex Ms.* 608
Henricus Erem. Veronæ 14. *ſec.* 632

Raymundus Lullus Erem. Scholæ Lullisticæ Doctor illuminatus, apud Bugiam in Africa Martyr, Majoricensis ab ipso denominatæ Universitatis Patronus 14. *sec.* 633. Post amplum valde Commentarium ad solutionem dubiorum sequitur Triplex Vita I. ipso vivente scripta. 641. II. *a Carolo Botello composita* 668. III. *a Nicolao de Pax* 674 Tum Miracula *ex Processibus* 679. Dissertatio historica de orthodoxia & libris Beati, genuinis ac suppositiis 691. Aliorum scriptorum de illis judicia 710. Denique elucidatio eorum, quæ spectant bullam, Gregorio XI. ab Aymerico Inquisitore suppositam, contra Lulli doctrinam 716. ac denique specimina heroicarum virtutum, *ex ejus Blaquerna, sive Dialogo inter Amicum & Amatum* 731

INTER PRÆTERMISSOS

Hieronymus Ep. Salmanticæ, an. 1125. defunctus, & in sua Cathedrali honorifice collocatus: ad cujus imaginem crebis coruscis miraculis, an. 1607. reliquiæ ossa collocata sub altari sunt: exstat historia vitæ & imaginis prædictæ, quam optamus nancisci, suo tempore edendam 532. e

Dominicus, Alphonsi VII. Regis Castellæ frater, Ord. Præmonstratensis Rector, in diœcesi Oxomensi 532. d

Arnestus primus Archiep. Pragæ, cujus, an. 1364. defuncti a convo scripta Vita prodiit an. 1651. cum ipsius Mariali, rursumque volumine justo illustrata 1664 532. e

Petrus Jacobus Pisaurensis, Er. Augustin. anno 1496. obiit; & corpus adhuc integrum sub altari quiescit, caput vero Dominica 3. Junii publico cultui exponitur 532. f

IN-

INDEX ALPHABETICUS UNIVERSALIS SANCTORUM

SEX PRIMIS SACRI ANNI MENSIBUS ILLUSTRATORUM.

*Habet hic Index breviter Sanctorum nomina, titulos seu dignitates, loca obitus aut cultus, dies quoque mensis, quibus mortui sunt, vel praecipue colunntur. Ultimus numerus indicat paginam cujusque diei atque adeo Tomi; ubi Sanctus qui quaritur, invenitendus sit. At cum varii Sancti sint, de quibus extra ordinem dierum suorum agitur & aut primum, aut demum, in Appendicibus post singulos fere Tomos; imo & in Appendicibus duabus amplioribus, Tomo VII. Maii & VI. Junii insertis, ac utriusque mensis sui Sanctos ab initio recognoscentibus; cum, inquam, illi Sancti in hoc Indice Alphabetico commode indicari non possint, ne ordo interturbetur, atque die mensis assignato nullum fere indicium illorum invenire sit; suadeo Lectori, ut tunc consulat praemissas hic Sanctorum Ephemerides, ac diem mensis assignatum: illic inveniet nomen Sancti, & quid praecipue de illo tractetur, tam in corpore Tomorum, quam in Appendicibus. Addo monitum unum, ut ubi praefixum nomini viderit asteriscum *, sciat illud ex Praetermissis sumptum esse. Reliqua, puto, per se patebunt.*

A

Aaron Mon. in Britte Armorico 22. *Jun.* 247
Abacham M. Romæ 19. *Jan.* 214
Abacuc Propheta 15 *Jan.* 994
* Abagarus Princeps Edeſſæ 20. *Jun.* 3
Abatas M. in Mauritania 24. *Mart.* 480
Abbanus Martyr 2. *Jun.* 82
Abbo Ep. Metis 15. *Apr.* 388
Abdas M. in Africa 31. *Mart.* 905
Abdas Ep. M. in Perſide 22. *Apr.* 19
Abdas Epiſc. in Perſide 16. *Maii* 574
Abdiebhalas Presb. in Perſide 22. *Apr.* 844
Abdieſus Epiſc. in Perſide 16. *Maii* 574
Abdieſus M. in Perſide 9. *Apr.* 821
Abdieſus Diac. in Perſide 2. *Apr.* 59
Abdieſus Ep. M. in Perſide 22. *Apr.* 19
Abepas M. Gothus 26. *Mart.* 649
Abercius Martyr 26. *Maii* 834
Abibas M. Samolatæ 19. *Jan.* 950
Abibus M. Perſa 27. *Mart.* 692
Abibus M. in Ægypto 13. *Mart.* 250
Abdianus M. in Africa 3. *Jun.* 286
Abilius Patriarch. Alexandr. 22. *Feb.* 284
Abircius Martyr 28. *Feb.* 720
Ablebertus ſive Emebertus Ep. Camerac. 15 *Jun.* 1077
Abraam Ep. in Meſopotamia 4. *Feb.* 767
Abraham Ab. in Arvernia 15. *Jun.* 1058
Abramius M. in Perſide 22. *Apr.* 19
Abramius Erem. in Helleſp. 16. *Mart.* 433
Abrahamius Ep. Arbelæ in Perſide 4. *Feb.* 466
Abrunculus ſeu Aprunculus Ep. Trevir. 22. *Apr.* 30
Ablaloo M. Cæſareæ Capp. 2. *Mart.* 130
Abundantius Martyr Theſſalonicæ 27. *Feb.* 676
Abundaotius Martyr 1. *Mart.* 28
Abundantius M. ad S. Antonii 13. *Mart.* 362
Abundius Martyr 1. *Mart.* 28
Abundius Ep. Comi 2. *Apr.* 90
Abundius M. Theſſalonicæ 27. *Feb.* 676
Abundius Manſionarius in eccleſia S. Petri Romæ 14. *Apr.* 214
Acacius Presb. Pruſæ M. 28. *Apr.* 576
Acacius M. in Bulgaria 10. *Maii* 557
Acacius M. in Phœnicia 4. *Mart.* 309
Acacius M. Sebaſtæ 10. *Mart.* 52
Acacius Ep. Meliteneæ 31. *Mart.* 903
Acacius Ep. in Meſopotamia 9. *Apr.* 826
Acacius M. Nicomediæ 8. *Jun.* 56
Accadius M. in Africa 7. *Jun.* 7
Accidia M. in Africa 29. *Maii* 345
Acculus M. Alexandriæ 27. *Maii* 23
Accurſius O. Min. M. in Africa 16. *Jun.* 62
Acepſimas Ep. M. in Perſide 22. *Apr.* 19
Achacius M. in Africa 7. *Jun.* 7
Achaicus M. Theſſalonicæ 30. *Mart.* 827
Achaicus Apoſt. apud Græcos 15. *Jun.* 1052
Achatia M. Antiochiæ 29. *Mart.* 770
Acheolus M. Ambiani 1. *Maii* 44
* Achillas Patr. Alexandriæ 3. *Jun.* 269. *f*
Achilles M. Romæ 12. *Maii* 25
Achilles M. Romæ 11. *Maii* 655
Achilleus M. Romæ 12. *Maii* 4
Achilleus Diac. M. Valentiæ 23. *Apr.* 97
Achilleus Confeſſor 17. *Jun.* 564
Achillius Ep. in Theſſalia 15. *Maii* 465
Acindynus M. Nicomediæ 20. *Apr.* 747
Acius M. Ambiani 1. *Maii* 44
Acolutus M. in Thebaide 19. *Maii* 309
Acolythus M. in Japonia 5. *Feb.* 723
Acra M. in Ægypto 8. *Jun.* 57
* Acrabonia diſc. Petri Romæ 29. *Jun.* 396
Acretus M. Aquileje 11. *Jun.* 463
Actinea V. M. Volaterræ 16. *Jun.* 37
Acula M. in Africa 3. *Jun.* 130
Acuta M. Mediolani 6. *Maii* 102
Acuta M. in Meſopotamia 15. *Apr.* 377

Acutina Martyr 12. *Ap.* 80
Acutina Martyr 12. *Ap.* 81
Acutio M. Sirmii 8. *Jan.* 80
Acutius M. in Africa 6. *Jun.* 323
Acutus M. Sirmii 2. *Jan.* 80
Acutus M. in Africa 5. *Jan.* 240
Acutus M. in Africa 27. *Mart.* 688
Acylas five Aquila M. 22 *Jan.* 349
Adalarius Pr. M. in Friſia 5. *Jun.* 452
Adalbaldus Dux Duaci 2. *Febr.* 295
* Adalbero Ep. Auguſtanus 12. *Jun.* 506*f*
Adalbertus Ep. Pragen. M. 23. *Apr.* 274
Adalbertus Diac. in Hollandia 25. *Jan.* 94
Adalbertus Aep. Magdeburg. 20. *Jun.* 30
* Adalbertus Aep. Salisburgi 23. *Apr.* 96
* Adaldagus Ep. Bremæ 29. *Apr.* 615
Adalgiſus Pr. in Picardia 2. *Jun.* 228
Adalherus Pr. M. in Friſia 5. *Jun.* 452
Adalengus Ep. Maſſiliæ 1. *Mart.* 3
Adalpretus Ep. Tridenti 27. *Mart.* 707
* Adalvsrdus Ep. M. Upſaliæ 6. *Maii* 97
Adauctus M. in Africa 14. *Mart.* 284
Adalwinus miles M. 2. *Febr.* 309
Adam Ab. Firmi 16. *Maii* 626
Adam Conf. in Samnio 3. *Jun.* 336
Adamnanus Presb. in Scotia 31. *Jun.* 1820
Adaucus vel Adauctus M. in Phrygia 7. *Febr.* 83
Addaſta Miles M. 2. *Febr.* 309
Adelardus Ab. Corbeiæ Gallicæ 2. *Jan.* 95
* Adelbertus Ab. Ciſterc. in Luſit. 15. *Mart.* 373
Adelbertus Ep. Comi 3. *Jun.* 309
Adelbertus Comes in Belgio 28. *Apr.* 73
Adelelmus ſive Eleſmes Burgis 30. *Jan.* 1016
* Adelelmus Ab. in Helvetia 25. *Febr.* 485
Adelheidis V. Vilicæ 5. *Febr.* 713
* Adelheidis Imperatrix 10. *Febr.* 377
Adelinus Mon. Criſpinii 15. *Jun.* 1062
* Adelwiva mater S. Popponis 25. *Jan.* 637
Ademarus Clericus Inquiſitor 19. *Maii* 532
Adeodatus M. in Africa 14. *Maii* 284
Adelitrudis V. Abb. Malbodii 25. *Febr.* 509
Adelitrudis V. Gandavi 19. *Mart.* 34
Aderamus Miles M. 2. *Febr.* 309
Adilia V. in Brabantia 30. *Jun.* 587
Adjutor M. Romæ 2. *Jun.* 209
Adjutor Ord. Bened. 30. *Apr.* 823
Adjutor Mon. Tirgonien. 30. *Apr.* 823
Adjutus O. Min. in Africa 16. *Jun.* 63
Adleida Vidua Bergomi 8. *Jun.* 239
Adolfus Ep. Oſnabrug. 11. *Febr.* 571
Adramas M. in Abaſſia 23. *Jun.* 474
Adraſtus Martyr 1. *Mart.* 28
Adrianus Martyr 1. *Mart.* 23
Adrianus M. in Africa 5. *Mart.* 365
Adrianus M. in Africa 1. *Mart.* 29
Adrianus M. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Adrianus M. Cæſareæ Pal. 5. *Mart.* 364
Adrianus M. Ganlavi 19. *Mart.* 34
Adrianus M. in Græcia 16. *Apr.* 404
Adrianus M. Maſſiliæ 1. *Mart.* 29
Adrianus Ep. M. in Scotia 4. *Mart.* 326
Adrianus Ab. in Anglia 9. *Jan.* 595
Adrianus Centulæ in Picardia 30. *Maii* 614
Adrion M. Alexandriæ 17. *Mart.* 26
Adventus M. in Syria 15. *Febr.* 824
Adulfus Ep. in Anglia 17. *Jun.* 398
Advotus M. Alex. Æg. 15. *Febr.* 751
Ædelwaldus Presb. an in Anglia 23. *Mart.* 463
Ædiſius M. Alexandriæ 8. *Apr.* 746
Ædus Epiſc. 4 *Jan.* 165
Ægidius O. Min. Peruſii 23. *Apr.* 258
Ægidius O. Prædic. in Luſit. 14. *Maii* 402
* Ægidius a Walcuria Leodii 5. *Jun.* 235*f*
Ægina M. Byzantii 18. *Mart* 145
Aelredus Ab. in Anglia 1. *Jan.* 748
Æitbala Presb. M. in Perſide 22. *Apr.* 19
Æmilia Martyr 17. *Febr.* 80
Æmilia M. Lugduni 2. *Jun.* 160
Æmilia altera Lugduni 2. *Jun.* 160
Æmilia Bicheria V. O. Dom. Vercellis 3. *Maii* 805
Æmiliana de Cerchis 19. *Maii* 385
Æmiliana Romana 30. *Jun.* 578
Æmiliana V. Romæ 5. *Jun.* 287
Æmilianus M. in Africa 26. *Jan.* 708
Æmilianus M. in Africa 9. *Febr.* 293
Æmilianus M. in Armenia 8. *Febr.* 158
Æmilianus Miles M. in Numid. 30. *Apr.* 745
Æmilianus Ep. Namneti M. 25. *Jun.* 79
Æmilianus Ep. in Umbria M. 28. *Jun.* 833
Æmilianus Ab. prope Pariſ. 20. *Mart.* 45
Æmilianus Confeſſor 8 *Jun.* 483
Æmilius M. in Africa 22. *Maii* 129
Æmilius M. in Africa 18. *Jun.* 568
* Æmilius Ep. Beneventi 22. *Maii* 8
Æmilius M. in Sardinia 28. *Maii* 90
Æmilius Dux Lucæ 1. *Febr.* 178
Æneas M. Romæ 17. *Jun.* 285
Ænguſſius Ep. Ab. in Hibernia 11. *Mart.* 85
Æmoladius Ep. Nivernen. 26. *Febr.* 663
Æſia matrona Cpoli 6. *Jun.* 621
* Æthelſtanus Ep. Herefordiæ 10. *Febr.* 378
Ætherius Ep. M. Cherſone 7. *Mart.* 639
Ætherius M. an Nicomediæ 18. *Jun.* 571
Ætherius Ep. Viennæ Gal. 14. *Jan.* 959
Aetius Dux militum M. 6. *Mart.* 457
Aetius Ep. M. Barcinone 4. *Apr.* 325
Afferes M. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Afflinus Ep. Conf. 8. *Jan.* 302
Afra M. in Albania 14. *Jun.* 800
Afra M. Brixiæ 24. *Maii* 273
Aframus M. in Africa 14. *Maii* 284
Africanus M. in Africa 10. *Apr.* 860
Africanus Ep. Vabren. 1. *Maii* 64
Afrodiſius M. Tarſi 28. *Apr.* 567
Afrodiſius Ep. Biterris 22. *Mart.* 376
Agabus Proph. in Syria 13. *Febr.* 644
Agapa Martyr 17. *Febr.* 80
Agapa V. M. Antiochiæ 10. *Mart.* 31
Agapa V. M. Interamnæ 15. *Febr.* 823
Agapa M. Theſſal. 1. *Jan.* 48
Agapes Martyr 25. *Jun.* 618
Agape M. Heracleæ 3. *Apr.* 9
Agape V. M. Theſſalonicæ 3. *Apr.* 245
Agapia M. Gerundæ 31. *Maii* 784
Agapius Ep. M. in Numidia 30. *Apr.* 745
Agapius Lector M. Tarſi 28. *Apr.* 567
Agapius M. 1. *Mart.* 28
Agapios M. Cæſareæ Pal. 24. *Mart.* 478
Agapius M. in Sicilia 24. *Jun.* 592
Agapitus M. in Africa 26. *Jun.* 156
Agapitus M. in Africa 14. *Jan.* 935
Agapitus M. Interamnæ 1. *Maii* 45
Agapitus M. Pergulæ 1. *Jun.* 51
Agapitus M. an Conf. in Phrygia 24. *Mart.* 480
Agapitus M. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 27
Agapitus Ep. Ravennæ 16. *Mart.* 426
Agapitus Monach. Ruthenis 8. *Jun.* 535
Agapus Martyr 12. *Apr.* 79
Agas Ep. M. in Perſide 22. *Apr.* 19
Agatha V. M. in Sicilia 5. *Febr.* 595
Agatha Hildegardis in Carinthia 5. *Febr.* 721
Agathangelus Diac. M. Ancii 23. *Jun.* 458

Aga-

Agathemerus M. in Myſia 8. *Apr.* 244
Agatbius miles m. Byzantii 8. *Maii* 291
Agathonia martyr 30. *Mart.* 828
Agatho m. Alexandriæ 26. *Jan.* 157
Agatho m. in Ægypto 9 *Febr.* 494
Agatho m. in Ægypto 18. *Jun.* 188
Agatho Exam. Alex. Ægypti 14. *Febr.* 750
Agatho Papa Romæ 10. *Jan.* 624
Agathodorus martyr in Cappad. 2. *Febr.* 285
Agathodorus Ep. m. Cherſone 7. *Mart.* 639
Agathadorus famulus Papyli m. 13. *Apr.* 220
* Agathanus in Hibernia 11. *Jun.* *App.* 118
Agathonica soror Papyli m. 13. *Apr.* 220
Agathonia martyr 13. *Apr.* 129
Agathopus m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Agathopus Diac. Antiochiæ 25. *Apr.* 359
Agathopus Diac. Theſſalon. 4. *Apr.* 321
Agatumber Ep. Metis 21. *Maii* 632
Agdela m. in Perſide 22. *Apr.* 69
Agentius m. in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Agericus Ab. Turon. 11. *Apr.* 80
Aggeus m. Bononiæ 4. *Jan.* 165
Agilbertus m. prope Pariſios 24. *Jun.* 814
Agnes V. M. Romæ 21. *Jan.* 350
* Agnes de Bohemia V. Clar. 6. *Martii* 502
Agnes Abb. Pictavia 13. *Maii* 238
* Agnes Abb. Pragæ 7. *Jun.* 3 c
Agnes Montis politiani 20. *Apr.* 791
* Agnes Præm. ſoror R. Bohemiæ 7. *Jun.* 3 c
* Agnes Recluſa in Hiſp. 21. *Jan.* 338 b
Agoardus m. prope Pariſios 24. *Jun.* 814
Agobardus Aep. Lugduni 6. *Jun.* 748
Agricius Ep. Senon. 13. *Jun.* 687
Agricius Ep. Trevirен. 13. *Jun.* 772
Agricius Ep. Trevir. 13. *Jan.* 772
Agricola Ep. Cabilon. 17. *Mart.* 514
Agricola Ep. Nivernen. 26. *Febr.* 663
Agricolaus Ep. Trajecteo. 5. *Febr.* 659
Agrippa m. Alexandriæ 13. *Maii* 202
Agrippa m. Polentiæ 13. *Maii* 203
Agrippanus Ep. Podien. m. 1. *Febr.* 204
Agrippina V. M. Rom. in Sicilia 23. *Jun.* 458
Agrippinus Ep. Auguſtodunen. 1. *Jan.* 49
Agrippinus Ep. Com. 17. *Jun.* 377
Agris m. Polentiæ 13. *Maii* 202
Ajaricus m. Romæ 20. *Apr.* 749
Aida I. & II. milites mm. 2. *Febr.* 309
Aidanus five Madocus Ep. Farn. 31. *Jan.* 111
* Alani duo Ciſtercii & Autiſſiod. 30. *Jan.* 1024
Alba m. in Africa 17. *Jun.* 80
Albanus Protomart. in Britan. 22. *Jun.* 146
Albanus m. Moguntiæ 22. *Jun.* 86
Albanus Ep. m. prope Venetias 22. *Jun.* 86
Albericus Ep. Auguſtoduni 15. *Jun.* 1269
Albericus I. Ab. Ciſtercien. 26. *Jan.* 753
* Albero Ep. Leodii 1. *Jun.* 1 f
Albertus m. Rom. Antuerpiæ 14. *Mart.* 347
Albertus Puer m. in Polonia 20. *Apr.* 835
Albertus Agricola Bergomi 7. *Maii* 281
Albertus Ep. Ratiſponen. 8. *Jan.* 563
Albertus Ep. in Apulia 5. *Apr.* 435
Albertus Patr. Hierolol. 8. *Apr.* 769
Albertus Erem. Senis 7. *Jun.* 402
Albertus O. Vallumbr. Bononiæ 20. *Maii* 716
* Albertus inſtitutor Guilelmit. 10. *Febr.* 378 e
Albina m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Albina martyr 17. *Feb.* 20
Albina m. 42. *Jun.* 172
Albinus m. in Numidia 10. *Jun.* 167
Albinus m. Romæ 22. *Mart.* 141
Albinus Ep. Andegavis 1. *Mart.* 34
Albinus ſive Albuinus Ep. Brixinen. 5. *Febr.* 761
Albinus Anicii 14. *Febr.* 749
Alemundus m. in Anglia 19. *Mart.* 47
Alcuinus Ab. in Gallia 19. *Maii* 333
Alda Vidua Senenſis 26. *Apr.* 466
Aldegundis V. in Flandria 20. *Jun.* 25
Aldegundis V. Malbodii 30. *Jan.* 1034
Aldelmus Ep. Scirebur. in Anglia 25. *Mart.* 77
Aldobrandeſca Vidua Senis 26. *Apr.* 466
Aldebrandus Ep. in Umbria 2. *Maii* 158
Aldemarius Presb. Mon. 24. *Mart.* 489
Aldericus Fuſciniaci 6. *Febr.* 922
Aldricus Ep. Auguſtoduni 15. *Jun.* 1069
Aldricus Ep. Cenoman. 7. *Jan.* 389
Aldricus Ep. Senon. 6. *Jun.* 752
Aldus Erem. Papiæ 10. *Jan.* 627
* Aleidis Abb. prope Lovanium 5. *Maii* 3 b
Aleydis Schaerembekana 11. *Jun.* 476
* Aleydis pœnitens Noveſii 13. *Febr.* 643 b
Alena V. M. Foreſti in Brab. 17. *Jun.* 388
* Aletha Burgorta Recluſa Pariſius 29. *Jun.* 397. a
Alexander martyr 30. *Jan.* 1026
Alexander martyr 15. *Maii* 456
Alexander martyr 26. *Feb.* 630
Alexander PP. I. M. 4. *Maii* 367
Alexander Ep. m. Firmi 11. *Jan.* 675
Alexander Ep. m. Romæ 17. *Mart.* 511
Alexander m. in Africa 28. *Jun.* 257
Alexander m. in Africa 14. *Maii* 864
Alexander m. in Africa 24. *Apr.* 265
Alexander m. in Africa 21. *Febr.* 242
Alexander m. in Africa 10. *Apr.* 860
Alexander m. in Africa 27. *Mart.* 688
Alexander m. in Africa 1. *Maii* 45
Alexander m. in Africa 14. *Mart.* 346
Alexander Diac. m. Alexand. 12. *Mai.* 105
Alexander m. Alexandriæ 28. *Febr.* 722
Alexander m. Apameæ 10. *Mart.* 4
Alexander m. in Apulia 28. *Apr.* 575
Alexander m. Cæſareæ Capp. 24. *Maii* 17
Alexander m. Cæſareæ Pal. 29. *Mart.* 564
Alexander m. Cæſareæ Pal. 24. *Mart.* 478
Alexander alius m. Cæſareæ Pal. 24. *Mart.* 478
Alexander m. Cæſareæ 28. *Mart.* 712
Alexander m. Carthagine 15. *Mart.* 372
Alexander m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Alexander m. Caunæ in Hiſp. 6. *Jun.* 629
Alexander m. in Cilicia 20. *Mai* 639
Alexander m. CPoli 3. *Maii* 379
Alexander m. CPoli 14. *Maii* 285
Alexander m. in Cypro 9. *Febr.* 292
Alexander Diac. m. 30. *Apr.* 750
Alexander m. Ep. Feſulanus 6. *Jun.* 749
Alexander m. Lugduni 22. *Apr.* 87
Alexander m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Alexander m. in Macedonia 14. *Mart.* 344
Alexander m. Nicææ 9. *Jun.* 170
Alexander m. Nicææ 13. *Mart.* 261
Alexander m. Nevedani 6. *Jun.* 628
Alexander m. Nicopoli 6. *Mart.* 423
Alexander m. in Pannonia 27. *Mart.* 690
Alexander m. Polentiæ 13 *Maii* 202
Alexander Ep. Pruſæ m. 9. *Jun.* 164
Alexander m. Romæ 20. *Apr.* 748
Alexander m. Romæ 12. *Maii* 25
Alexander m. Romæ 13. *Febr.* 60
Alexander m. Rom. Antuerpiæ 28. *Febr.* 725
Alexander m. Rom. Driſiparæ 13. *Mart.* 293
Alexander m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 182
Alexander m. Theſſalonicæ 13. *Mart.* 262
Alexander m. Theſſalonicæ 14. *Mart.* 346

Alexander m. Theſſaloniæ 1. *Apr.* 9
Alexander M. Theſſaloniczæ 27. *Febr.* 676
Alexander M. Tridenti 29. *Maii* 388
Alexander Ep. Ieroſol. M. 18. *Mart.* 614
Alexander Fund. Acœmet. CP. 15. *Jun.* 1018
Alexander Ep. Alexandr. in Æg. 26. *Feb.* 634
Alexander Ep. Veronen. in Ital. 4. *Jun.* 399
* Alexander Patr. Alexandriæ 1. *Feb.* 3
Alexander Vinciolus Ep. Nuceriæ O.Min. 3. *Maii* 818
Alexander in Gallis 31. *Maii* 789
Alexandra M. Amiſi 20. *Mart.* 83
Alexandra M. Ancyræ 18. *Maii* 147
Alexandra Imperatrix Nicomed. 21. *Apr.* 843
Alexandrini Mm. in peſte miniſtri 28. *Feb.* 720
Alexandrinus M. Nicææ 25. *Mart.* 554
Alexianus Diaconus 22. *Mart.* 379
Alexius M. in Africa 7. *Maii* 336
Alexius Ep. in Bithynia 10. *Jun.* 376
* Alexius Falconerius O. ſerv. 17. *Feb.* 3
Alexius Metropol. Kioviæ 12. *Feb.* 639
Alfardus M. in Svecia 15. *Feb.* 851
Alferius Ab. Caven. 12. *Ap.* 96
* Alfonſus Rex Legionis M. 7. *Maii* 332. c
Alfonſus Ep. Aſturicenſ. 16. *Jun.* 751
* Alfridus Rex Northumbriæ 14. *Jan.* 993. f
Alfuinus Miles M. 2. *Feb.* 309
Alfwoldus Ep. in Anglia 23. *Mart.* 587
* Algerius Ep. Belluni 16. *Jun.* 4. e
Algilus Pr. in Picardia 8. *Jun.* 822
* Algotus Ep. Curienſis 17. *Jan.* 78. e
Alicus M. Nicomediæ 23. *Jun.* 471
Alla M. in Africa 7. *Maii* 336
Allas M. Gothus 26. *Mart.* 619
Almachius M. Romæ 1. *Feb.* 31
Almarus M. apud Carnutes 16. *Maii* 595
Almerida M. in Africa 23. *Maii* 747
Alnobertus Ep. Sagien. 16. *Maii* 625
Arnoldus Erem. M in Angl. 27. *Feb.* 684
Alonius Ab. in Ægypto 4. *Jun.* 397
Aloyſius Rabata Carmel. in Sic. 11. *Maii* 709
Aloyſius Gonzaga S. J. 21. *Jun.* 335. 847
Alphæus Capharnai 26. *Maii* 820
Alphius M. Leontini 10 *Maii* 502
Alpinianus Presb. in Aquitania 28. *Ap.* 480
* Altfridus R. Northumbriæ 14. *Maii.* 341
Alto Ab. in Bavaria 9. *Febr.* 358
Altus Martyr 21. *Feb.* 243
Alvarus Garcia M. in Algarbiis 11. *Jun.* 475
Alverius M. ex Leg. Thebæa 2. *Jan.* 81
* Alwred Recluſa Magdeb. 7. *Feb.* 3
Alypius M. apud Græcos 27. *Maii* 25
Amabilis Pr. in Arvernia 11. *Jun.* 465
Amadeus Dux Sabaudiæ 30. *Mart.* 874
* Amalarius Aep. Treviris 10. *Jun.* 262. e
* Amalarius Fortun. Aep. Trevir. 10. *Jun.* 262. f
Amandus M. Caunæ in Hiſp. 6. *Jun.* 629
Amandus Comes Gilalbæ 6. *Apr.* 547
Amandus Ep. Trajecti 6. *Feb.* 815
Amandus Ep. Burdegal. 18. *Jun.* 587
Amandus Pr. Erem. Remis 16. *Jun.* 98
Amandus in Petragorico 25. *Jun.* 78
Amantius M. Alexand. 14. *Feb.* 750
Amantius M. in agro Parm. 6. *Jun.* 632
Amantius M. in Campania 11. *Feb.* 511
Amantius M. in Gallia 7. *Feb.* 9
Amantius Diac. Gandavi 19. *Mart.* 34
Amantius M. Nicææ 9. *Jun.* 170
Amantius M. Nivedunı 6. *Jun.* 628
Amantius M. Romæ 10. *Feb.* 380
Amantius M. Romæ 10. *Jun.* 264
Amantius Ep. Comi 8. *Apr.* 347
Amantius Ep. Tricaſtinus 6. *Feb.* 963
Amarinus ſive Marinus Ab. M. 25. *Jan.* 628
Amaſius Martyr 3. *Jun.* 288
Amaſius Ep. Tzenenſis 23. *Jun.* 484
* Amata cognata S. Claræ 19. *Feb.* 369. f
Amata V. Ord. Præd. Bononiæ 10. *Jun.* 363
Amata vel Talida V. in Theb. 5. *Jan.* 257
Amator Martyr 21. *Feb.* 243
Amator M. Alexandriæ 21. *Mart.* 459
Amator Ep. Antiſſiodori 1. *Maii* 50
Amator Pr. M. Cordubæ 30 *Apr.* 806
* Amatus Saludecii in Italia 8. *Maii* 348
Ambenius M. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Ambroſius M. in Catalania 2. *Maii* 185
Ambroſius Diac. Alexandriæ Æg. 17. *Mart.* 513
* Ambroſius Ord. Min. 29. *Maii* 351
Ambroſius Mon. Placentiæ 5. *Jun.* 289
Ambroſius Senen. O. Præd. 20. *Mart.* 180
* Ambroſius a Populo O. Min. 24. *Mart.* 473. c
Amelbertus ſeu Gamelbertus Presb. 27. *Jan.* 783
Amelia M. Gerundæ 31. *Maii* 784
* Amelia V. juxta Teneramundam 4. *Maii* 437
Amelia M. Lugdnni 8. *Jun.* 168
Amicus M. Nicomediæ 22. *Feb.* 589
Ammon Martyr 14. *Febr.* 747
Ammon Martyr 1. *Feb.* 47
Ammon M. in Africa 9. *Feb.* 893
Ammon alter M. in Africa 9. *Feb.* 893
Ammon M. Alexandriæ 1. *Jun.* 31
Ammon Martyr in Phrygia 7. *Feb.* 13
Ammonas Ab. in Thebaide 26. *Jan.* 722
Ammonius Martyr 8. *Ap.* 746
Ammonius M. 11. *Feb.* 510
Ammonius M. in Ægypto 28. *Jun.* 188
Ammonius M. Alex. Æg. 14. *Feb.* 750
Ammonius M. Alexandriæ 31. *Jan.* 1080
Ammonius M. Alex. Æg. 13. *Feb.* 656
Ammonius puer Alexan. M. 12. *Febr.* 580
Ammonius M. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Ammonius M. Alexandriæ 21. *Mart.* 259
Ammonius M. in Cypro 9. *Febr.* 292
Ammonius M. in Ponto 18. *Jan.* 188
Ammonius Ep. Dertonæ 19. *Jan.* 226
Ammonius Lector in Libya 26. *Mart.* 617
Ammonus M in Africa 19. *Mart.* 26
Ammonus M. Sebaſte 22. *Mart.* 379
Amnichadus Monachus Fuldæ 30. *Jun.* 1055
Amos Proph. in Paleſtina 31. *Mart.* 899
Ampelius M. Carthagine 11. *Feb.* 513
Ampelius Erem. Genuæ 14. *Maii* 364
Amphamon M. in Africa 28. *Jun.* 357
Amphelius M. in Sicilia 21. *Apr.* 844
Amphianus M. in Africa 2. *Apr.* 66
Amphibalus Cler. M. in Brit. 32. *Jun.* 146
Amphilochius M. in Illyrico 27. *Mart.* 687
Ampliatus Martyr 26. *Febr.* 630
Amulinus Ep. ab. Lobii 7. *Febr.* 82
Anachoretæ octo Mm. apud Gr. 25. *Apr.* 374
Ananias Apoſt. M. in Syria 25. *Jun.* 613
Ananias Presb. M. in Perſide 22. *Apr.* 844
Ananias Presb. M. 25. *Feb.* 490
Ananias M. apud Græcos 9. *Jun.* 171
Ananus M. Romæ 16. *Jun.* 3
Anaſtaſia matrona Leucadiæ 18. *Maii* 184
Anaſtaſia M. in Africa 5. *Jan.* 240
Anaſtaſia matrona Romana 15. *Apr.* 372
Anaſtaſia Patricia in Ægypto 10. *Mart.* 40
Anaſtaſius Mart. 9. *Apr.* 821
Anaſtaſius M. 15. *Maii* 735
Anaſtaſius M. Argentonii 29. *Jun.* 476

Ana-

Anaſtaſius M. in Ægypto 9. *Jan.* 570
Anaſtaſius Perſa M. in Aſſyria 22. *Jan.* 422
Anaſtaſius M. Camerini 11. *Maii* 613
Anaſtaſius Pr. M. Cordubæ 14. *Jun.* 973
Anaſtaſius M. in Dalmatia 21. *Apr.* 5
Anaſtaſius M. Sirmii 6. *Jan.* 324
Anaſtaſius M. Sirmii 8. *Jan.* 472
Anaſtaſius Miles M. Illerdæ 23. *Jan.* 457
Anaſtaſius Sabbaita M. 20. *Mart.* 166
Anaſtaſius Patr. Antiochiæ 21. *Apr.* 850
Anaſtaſius Aep. Senon. 7. *Jan.* 389
Anaſtaſius Ep. Brixiæ 20. *Maii* 689
Anaſtaſius Ep. Papiæ 30. *Maii* 622
Anaſtaſius Papa I. Romæ 27. *Apr.* 495
Anaſtaſius Ab. in Latio 11. *Jan.* 701
Anaſtaſius ab. Suppentoniæ 11. *Jan.* 707
Anaſtaſius Sinaita Presb. 21. *Apr.* 850
Anatolius M. 20. *Mart.* 80
Anatolius M. apud Græcos 23. *Apr.* 363
Anatolius Martyr in Phrygia 7. *Feb.* 13
Anatolius Ep. in Burgundia 3. *Feb.* 355
Ancilla & Domina Mm. 5. *Apr.* 401
* Anciradus Er. Helvetus M. 4. *Feb.* 448. *b*
Andeolus ſubdiac. M. in Gallia 1. *Maii* 35
Andinus M. in Africa 12. *Mart.* 105
Andus vel Andinus M. in Africa 12. *Mart.* 105
Andreas M. in Bethem. 10. *Feb.* 379
Andreas Hiſpellen. Mtn. 3. *Jun.* 364
Andreas Chius M. CP. 29. *Mart* 536
* Andreas Betii O. Præd. M. in Walac. 22 *Jun.* 138
Andreas M. Lampſaci 15. *Mart* 453
* Andreas de Peruſio M. 4. *Jun.* 376
Andreas M. Niveduni 6. *Jun.* 628
* Andreas Er. Auguſt. in Umbria 18. *Apr.* 618
* Andreas Ab. in Belgio 1. *Febr.* 903
Andreas Ab. Vallumbroſæ 10. *Mart.* 48
* Andreas de Galeranis 19. *Mart.* 49
Andreas a Piſcheria O. Præd. 19. *Maii* 627
Andreas Salus 28. *Maii* 172
Andreas & LIII. ex familia 19. *Jun.* 847
Andreas Mutinen. Ord. Min. 22. *Maii* 1137
* Andreas Card. Anagniæ 1. *Febr.* 3
Andreas Ep. Florentiæ 26. *Febr.* 661
Andreas Corſinus Ep. Feſulis 30. *Jun.* 1061
Andreas Ep. Trevir. 13. *Jan.* 766
Andronus Arnſt. diſcip. Pauli 17. *Maii* 4
Aneſtus M. Cæſareæ Capp. 27 *Jun.* 256
Aneſtus M. Corinthi 10. *Mart.* 4
Aneſus M. in Africa 31. *Mart.* 905
* Angela Fund. Urſulinarum 22. *Mart.* 255
Angela de Fulgin. Vidua 4. *Jan.* 186
Angelus Ord. Camald. 8. *Maii* 336
Angelus M. Ord. Carmel. 5. *Maii* 56. 811
* Angelus de Canoſa O. Min. Capiſtr. 28. *Jan.* 208. *a*
Angelus Clarenus O. Min. 15. *Jan.* 1081
* Angelus Piſanus O. Min. M. 13. *Mart.* 258
* Angelus a Furrio O. Er. in Aprutio 6. *Febr.* 927
Angias M. Sebaſte 10. *Mart.* 12
Angilbertus ab. Centul. 18. *Febr.* 88
Anna M. Romæ 28. *Maii* 91
Anianus Ep. Alexandriæ 25. *Apr.* 358
Aniretus M. Cæſareæ Capp. 27. *Jun.* 256
Anicetus Papa M. 17. *Apr.* 477
Anicetus M. Rom. Antverpiæ 28. *Febr.* 725
Aniria Lucina 11. *Maii* 614
Aninas Anach. Thaumat. 16. *Mart.* 431
* Anitiana diſcip. Petri Romæ 29. *Jun.* 396
Anna M. Gortha 26. *Mart.* 619
* Anna de S. Bartholomæo Antverpiæ 7. *Jun.* 5. *c*
* Anna de Schluſſelberg 8. *Apr.* 740
Anna vidua Græca 13. *Jun.* 686
* Anno Ep. Mindæ 15. *Febr.* 804
Anno Ep. Veronæ 23. *Maii* 256
Annuntiatio B. V. M. 25. *Mart.* 534
Anolinus Commentar. M. 25. *Maii* 471
* Anonyma ſcriptis ſuis nota 28. *Jan.* 808. *b*
Anonymus Ep. Belga in Helvetia 1. *Febr.* 847
Anonymi in Auſtria duo 19. *Jun.* 849
Ansbertus Aep. Rotomag. 9. *Febr.* 348
Anſcharius Ep. Hamburg. 3. *Febr.* 391
Anſelmus M. Bituræ 12. *Jan.* 751
* Anſelmus O. Præd. M. in Perſide 27. *Jun.* 848
Anſelmus Aep. Cantuariæ 21. *Apr.* 865
Anſelmus Ep. Lucen. 18. *Mart.* 647
Anſelmus Ab. Nonantulæ 3. *Mart.* 265
Anſelmus Modenen. in Italia 24. *Apr.* 316
* Anſfridus Ep. Trajecti in Belg. 3. *Maii* 428
Anſovinus Ep. Camerinus 13. *Mart.* 381
* Anſuinus Pr. Beſuen. M. 21. *Mart* 3
Anſunus Ep. Aurian. in Hiſp. 26. *Jan.* 751
Antenandorus M. Romæ 29. *Mart* 366
Anteon M. in Africa 26. *Mart* 835
Anteon M. in Lucania 15. *Jun.* 1048
Anterus Papa 3. *Jan.* 127
Antheon M. Laodiceæ 14. *Jun.* 793
Anthelmus Ep. Belluen. 6. *Jun.* 226
Anthes Diac. M. Byzantii 8. *Maii* 291
Anthia mater Eleutherii M. 18. *Apr.* 528
Anthimus Ep. M. Nicomediæ 27. *Apr.* 482
Anthimus Ep. in Umbria 21. *Febr.* 236
Anthimus Pr. apud Græcos 7. *Jun.* 35
Anthimus Presb. in Sabinis 11. *Maii* 614
Anthinus M. Romæ 14. *Febr.* 246
Anthion apud Græcos 26. *Jun.* 576
Antholianus M. in Gallia 6. *Febr.* 768
Anthuſa Martyr 22. *Febr.* 287
Anthuſa V. filia Imp. CP. 17. *Apr.* 492
Antidius Ep. Velontione 25. *Jun.* 39
Antiga M. Nicomediæ 22. *Febr.* 289
Antigonus Martyr 3. *Mart.* 226
Antigonus M. in Pannonia 23. *Febr.* 366
Antigonus M. Theſſalonicæ 27. *Febr.* 676
Antimaſius M. Puteolis 25. *Jun.* 616
Antiochianus Martyr in Dalmatia 11. *Apr.* 5
Antiochus Anachoreta in Syria 23. *Febr.* 379
Antipas Ep. Pergami M. 11. *Apr.* 3
Antipater M. Cyaici 29. *Apr.* 617
Antipater Ep. Boſtræ 13. *Jun.* 685
Antiquus M. Byzantii 8. *Maii* 291
Antius M. Alex. Æg. 13. *Febr.* 636
Antonia Martyr 12. *Apr.* 81
Antonia M. Lugduni 2. *Jun.* 560
Antonia M. Nicomediæ 4. *Maii* 460
Antonia V. M. in Numid. 30. *Apr.* 745
Antoniana M. Nicomediæ 22. *Febr.* 289
Antonina M. in Africa 7. *Maii* 336
Antonina M. Cpoli 3. *Maii* 379
Antonina M. Niceæ 1. *Mart.* 26
Antonina M. Romæ 2. *Jun.* 509
Antoninus Martyr 6. *Jan.* 314
Antoninus Martyr 4. *Maii* 161
Antoninus M. in Lituania 14. *Apr.* 365
Antoninus M. Nicomediæ 20. *Apr.* 747
Antoninus M. Romæ 26. *Apr.* 412
Antoninus M. Scythopoli 4. *Maii* 459
Antoninus Aep. Florentiæ 2. *Maii* 310
Antoninus Ab. Surrenti 14 *Febr.* 783
Antoninus Anarh. in Syria 23. *Febr.* 379
Antonius Martyr 4. *Mart.* 310
Antonius Martyr 25. *Febr.* 490
Antonius Martyr 1. *Mart.* 23
Antonius Presb. M. in Ægypto 9. *Jan.* 570

An-

Antonius M. in Africa 3. *Mart.* 227
Antonius M. in Albania 14. *Jun.* 800
Antonius M. Alexand. Æg. 14. *Febr.* 750
Antonius M. in Japonia 5. *Febr.* 753
* Antonius de Rufatis M. in Luſit. 29. *Feb.* 429
Antonius Pavnnus O. Præd. M. 9. *Apr.* 853
Antonius M. Romæ 25. *Jun.* 11
* Ant. Auguſt. Aep. Tarracon. 31. *Maii* 768
Antonius ab. in Thebaide 17. *Jan.* 507
Antonius Ord. Min. Pſtavii 13. *Jun.* 703
* Antonius de Cremona O. Min. 25. *Jan.* 611. e
* Antonius Ord. Min. 15. *Mart.* 412
* Antonius a S. Anna Ord. Minorum in Moluccis 24. *Jun.* 686. f
Antonius A. Turonibus 4. *Maii* 498
Antonius Anach. in Syria 23. *Febr.* 379
* Antonius Erem. Auguſt. 30. *Apr.* 832
Antonius Cauleas Patr. Cp. 12. *Feb.* 621
* Antonius Crimiualis M. Soc. J. 7. *Feb.* 3
* Antonius Hungarus Fulginii 13. *Mart* 251
Antonius Mon. Romæ 17. *Jan.* 164
* Antonius Peregrinus Patavii 1. *Feb.* 264
* Antonius Scalmatus Minor. 27. *Jan.* 761. d
* Antonius de Stroncone O. Min. 17. *Febr.* 146
Antonius Presb. Er. Lucæ 27. *Apr.* 476
* Antonius a Mauris combuſtus 13. *Jan.* 752. f
Antus M. in Africa 7. *Maii* 136
Anub Biſſojus in Ægypto 13. *Jun.* 679
Anub Erem. in Ægypto 6. *Jan.* 631
Apamius M. Romæ 25. *Jun.* 11
Apelles Ep. Smyrnæ 22. *Apr.* 4
Apellos ſive Apelloniu ab. 25. *Jan.* 613
Aphraates Anach. in Syria 7. *Apr.* 664
Aphrodiſius M. Alexandriæ 13. *Maii* 202
Aphrodiſius Pr. M. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Aphrodiſius M. in Cilicia 9. *Mart* 363
Aphrodiſius M. in Cilicia 21. *Jun.* 74
Aphrodiſius M. in Palæſt. 4. *Mart* 459
Aphrodiſius M. Tarſi 10. *Mart* 557
Aphrodiſius M. Romæ 12. *Maii* 25
Apianus Mon. in Italia 4. *Mart.* 320
Apodemius M. Cæſaraugustæ 16. *Apr.* 406
Apollinaris M. in Africa 21. *Jun.* 72
Apollinaris Martyr 1. *Febr.* 47
* Apollinaris Ep. Alexandriæ 11. *Maii* 611
* Apollinaris ab. Divione 1. *Maii* 3
* Apollinaris Syncletica in Æg. 5. *Jan.* 257
Apollo M. Alexandriæ Æg. 10. *Feb.* 381
Apollo Ep. apud Græcos 10. *Jan.* 276
Apollonia V. M. Alexandriæ 9. *Febr.* 278
Apollonius Martyr 1. *Mart* 45
Apollonius M. in Ægypto 8. *Mart.* 751
Apollonius M. in Ægypto 5 *Jun.* 419
Apollonius M. in Africa 19. *Mart.* 26
Apollonius M. in Africa 28. *Jun.* 357
Apollonius Presb. M. Alexandriæ 10. *Apr.* 862
Apollonius M. Antiochiæ 15. *Feb.* 821
Apollonius M. Interamnæ 14. *Apr.* 211
Apollonius M. Interamnæ 16. *Febr.* 862
Apollonius M. Lugdoni 2. *Jun.* 160
Apollonius M. Romæ 18. *Apr.* 958
Apollonius Senator M. Romæ 18. *Apr.* 539
Apollonius M. Romæ 25. *Jun.* 11
Apollonius M. in Africa 26. *Apr.* 415
Apollus M. Nicomediæ 21. *Apr.* 833
Aponius M. in Betlem. 10. *Febr.* 379
Aponus M. Romæ 3. *Jun.* 287
Appellicus M. in Sicilia 21. *Apr.* 844
Apphianus M. Cæſareæ 2. *Apr.* 59
Appia M. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
Aprilis M. in Africa 24. *Mart.* 479
Aprilis M. Nicomediæ 28. *Mart.* 819
Aprincia V. Metis 22. *Jun.* 254
Apronianus Commentar. M. Rom. 2. *Febr.* 287
Aproous M. Romæ 3. *Jan.* 287
Aprunculus Ep. Treviris 22. *Apr.* 30
Aprunculus Ep. in Gallia 14. *Maii* 369
Aptadius Ep. Metis 21. *Jan.* 5145
Aptoni duo Mm. in Hiſpania 23. *Maii* 248
Aquila Martyr 28. *Apr.* 571
Aquila cum marito M. in Africa 23. *Jan.* 455
Aquila Præſes M. 20. *Mart.* 84
Aquila M. Romæ 17. *Jun.* 285
Aquila M. apud Græcos 23. *Mart.* 460
Aquila ſive Acylas M. 25. *Jan.* 249
Aquilina V. Martyr 30. *Mart.* 828
Aquilina cum marito Mm. Gerundæ 12. *Jan.* 399
Aquilina V. M. in Phœnicia 13. *Jun.* 672
Aquilina M. ad Pontum 7. *Apr.* 662
Aquilinus M. in Africa 4. *Jan.* 165
Aquilinus M. Alexandriæ 27. *Maii* 23
Aquilinus M. Cortonæ 16. *Maii* 572
Aquilinus M. Foroſempronii 4. *Feb.* 458
Aqoilinus M. in Iſauria 16. *Maii* 571
Aqoilinus M. Nividoni 17. *Maii* 27
Aqoilinus M. in Portu Rom. 15. *Maii* 457
Aquilinus Presb. M. Mediol. 29. *Jan.* 970
Aquilious M. Cortonæ 16. *Maii* 572
Aquilus M. Alexandriæ 27. *Maii* 23
Aquilus M. Cortonæ 16. *Maii* 572
Arabia Nicææ 13. *Mart.* 261
Arabus M. Theſſalonic. 1. *Jun.* 48
Aradius M. Camerini 11. *Maii* 613
Aradus Preth. M. Alexandriæ 20. *Apr.* 748
Arajacus M. in Africa 20. *Apr.* 748
Aratur M. Alexandriæ 22. *Apr.* 10
Arator Presb. M. Alexandriæ 21. *Apr.* 843
Aratus M. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Aratus M. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Arbaſus M. Alex. Ægypti 14. *Feb.* 750
Arbonus Martyr 3. *Maii* 382
Arburus Martyr 12. *Apr.* 80
Arcadius Cyprios M. 6. *Maii* 426
Arcadius M. in Mauritania 12. *Jan.* 721
Arcadius Ep. in Cypro 7. *Mart.* 643
Arcadius filius Cooophenſis 26. *Jan.* 753
* Archangela de Trino 1. *Jun.* 3
Archelaa V. M. Salerni 18. *Jan.* 192
Archelaus M. in Africa 5. *Maii* 7
Archelaus M. in Galatia 15. *Apr.* 377
Archelaus M. in Meſopotamia 15. *Apr.* 377
Archelaus Martyr 4. *Mart.* 311
Archippus diſcip. Pauli Ap. 20 *Maii* 82
Archontius Conf. in Arvernia 18. *Jun.* 574
Arcilaus Martyr 14. *Apr.* 218
Ardalion Mimus M. 14. *Apr.* 213
* Ardo Smaragdus Mon. Aniaoæ 7. *Maii* 619
Arecius M. Romæ via Appia 4. *Jun.* 378
Aredius Ep. Vapingi 1. *Maii* 107
Arenus Diac. M. Alexandriæ 19 *Maii* 309
Areſtinus M. Byzantii 8. *Maii* 291
Areſtus M. in Scythia 3. *Apr.* 244
Argæus M. in Ponto 2. *Jan.* 82
Argenis M. in Ægypto 13. *Jun.* 679
Arginunus Mon. M. Cordubæ 28. *Jun.* 384
Argyrus in Africa cum Sociis 1. *Jan.* 19
Ariaba M. Nicææ 13. *Mart.* 261
Arialdus Diac. M. Mediolani 27. *Jun.* 279
Arianus M. in Ægypto 8. *Mart.* 751
Arigius Ep. Vapingi 1. *Maii* 107
Arion M. in Africa 23. *Feb.* 262
Arion M. in Africa 28. *Jun.* 357

Arion m. Nicomediæ 23. Jun. 470
Arion m. Sebaſte 22. Mart. 379
Ariſteus m. Lugdani 2. Jun. 160
Ariſtinn Ep. mart. 4. Mart. 308
Ariſtion Chriſti diſcip. in Cypro 22. Feb. 883
Ariſtobulus Apoſt. in Britannia 15. Mart. 374
Ariſtoeles Pr. m. in Cypro 23. Jun. 472
Ariſton m. in Africa 27. Apr. 480
Ariſtonicus m. Melitinæ 19. Apr. 619
Arius m. in Ægypto 5. Jun. 419
Arius Ep. Petræ in Pal. 20. Jun. 11
Ariuſus m. Alexandriæ 28. Jun. 355
Armatu M. Alexandriæ Æg. 25. Febr. 738
Armenius m. in Ægypto 2. Jun. 869
Armentarius Ep. Ticinen. 30. Jan. 1055
Arminia m. in Africa 28. Mart 89
Arminia m. Melitinæ 19. Apr. 619
Armogaſtes Comes m. in Africa 29. Mart. 782
Arnaldus Ab. Paravii 14. Mart. 370
Arnaldus Cataneus Ab. Paravii 10. Febr 494
Arneſius m. in Africa 7. Maii 136
* Arneſtus Aep. Pragæ 30. Jun. 572
* Arnikius Præm. Everbodii 17. Mart. 506
Arnobius m. in Ægypto 13. Jun. 679
" Arnoldus Converſus Villarii 22. Jun. 438
" Arnoldus Paſtor Ninoviæ 21. Jan. 458
* Arnugus Erem. Ulmeti 3. Mart 360
Arnulfus M. Ciſonii 24. Jan. 978
Arnulfus Conv. Villarii 30. Jun. 606
* Arnulphus Suiot O. Præm. 9. Jun. 1484
Arobus mart. 13. Apr. 229
Arpylas m. Gothus 26. Mart. 619
Aſclepius Ep. Corcyræ 19. Jan. 227
Artaxes m. in Africa 10. Jan. 601
Artaxes m. in Africa 9. Jan. 567
Artaxus m. Sirmii 8. Jan. 80
Artaxius m. in Africa 7. Mart. 430
Artemas m. Cyzici 29. Apr. 617
Artemas m. Puteolis 25. Jan. 616
Artemas diſcip. Pauli 81. Jun. 62
Artemia V. Romæ 18. Febr. 67
Artemius Rom. m. Ipris 6. Jun. 637
Artemius m. Nivedani 17. Maii 87
Artemius m. Romæ 6. Jun. 634
Artemius m. Romæ 17. Mart. 511
Artemius Ep. Claromont. 24 Jan. 592
Artemius Ep. Senonen. 28. Apr. 578
Artemon Ep. Seleuciæ Piſ. 24. Mart. 474
Arthellais V. in Italia 3. Mart. 263
Artilaus m. in Africa 3. Mart. 227
* Arulfus Ep. in Sicilia 5. Apr. 796
Aſades Eunuchus m. in Perſide 22. Apr. 59
Aſajacus m. Romæ 10 Apr. 749
Aſaphus Ep. in Wallia 2 Maii 82
Aſchirion m. in Ægypto 13. Jun. 679
Aſclibiades m. Lugduni 2. Jun. 260
Aſclepiades m. 4. Mart. 310
Aſclepiades m. apud Græcos 30. Jun. 574
Aſclepidianus mart. 4. Mart. 310
Aſclepiodorus m. Nicomediæ 16. Mart. 420
Aſclepiut m. Coloniæ 30. Jun. 574
Aſclinus m. Coloniæ 30. Jun. 574
Aſclipius m. in Africa 3. Mart. 227
Aſelus m. ad S. Antonii 3. Mart. 262
Aſilas m. in Thebaide 23. Jan. 435
* Aſimus Apoſt. Helvetiæ 9. Jun. 148.6
Askama diſcip. Petri Romæ 29. Jun. 349.8
Aſpaſius Ep. in Gallia 2. Jan. 90
Aſterius m. in Africa 3. Mart. 227
Aſterius m. Cæſareæ Pal. 3. Mart. 284
Aſterius m. in Cilicia 20. Mart 638.
Aſterius m. in Dalmatia 11. Apr. 5
Aſterius mart. 18. Jan. 190
Aſterius mart. 4. Mart. 310
Aſterius Ep. Petræ Paleſt. 20. Jun. 11
Aſtus m. in Africa 23. Maii 847
Aſtutu m. Alexandriæ 28. Febr. 722
Aſyncritus m. Cpoli 20. Jun. 6
Aſynerius Ep. Hiteaniæ m. 8. Apr. 741
* Ataulfus Ep. Compoſtellæ 19. Apr. 618.6
Athanaſia V. m. in Ægypto 31. Jan. 1081
Athanaſius m. 13. Jan. 768
Athanaſius Commentar. m. 3. Jan. 128
Athanaſius m. apud Græcos 23. Apr. 163
Athanaſius m. Sebaſtæ 10. Mart. 83
Athanaſius Lector m. in Cypro 23. jun. 478
Athanaſius Aep. Corinthi 5. Maii 52
Athanaſius Ep. Alexandriæ 2. Maii 186
Athanaſius Ep. Methonen. 31. Jan. 1125
Athanaſius Ep. Surrenti 26. Jan. 730
Athanaſius Thaumaturgus 3. jun. 326
Athanaſius Conf. in Bithynia 22. Febr. 298
Athenæus m. apud Græcos 31. Mart. 905
Athenodorus Ep. in Ponto 9. Feb. 288
Athenogenes martyr 18. Jan. 189
Atheſius m. in Africa 28. Jun. 357
Athoras m. in Africa 23. Febr. 362
Athres Ab. in Ægypto 8. Jun. 66
Attulas Ab. Bobii in Ital. 10. Mart. 42
Attalus m. in Africa 6. Jun. 632
Attalus Ab. Ord. Bened. 3. Apr. 253
Attalus m. Noviduni 4. Jun. 377
Attalus Thaumat. apud Græcos 6. Jun. 726
Attalus m. Lugduni 2. Jun. 160
Attica V. Romæ 18. Febr. 67
Atticus m. apud Græcos 29. Apr. 617
Atticus Patr. CP. 8. Jan. 473
Atticus m. in Aſia 11. Maii 626
Attio Ep. Piſtorii 22. Maii 194
Attracta V. in Hibernia 9. Febr. 296
Attus Diac. m. Antiochiæ 27. Apr. 488
Atulinus m. Nicomediæ 24 Feb. 460
Ava V. in Hannonia 29. Apr. 628
Avanus Comes m. 2. Febr. 309
Avatia Belluni ſub Venetis 20. Jun. 21
Auccia Rex m. Romæ 25. Jun. 12
Aneias Rex m. Romæ 1. Jun. 48
Audactus m. Cæſareæ 28. Mart. 782
Audactus m. in Africa 14. Mart. 284
Audaldus m. Canniæ in Hiſp. 6. Jun. 619
Audardus Aep. Narbonæ 2. Mart 142
Audifax M. Romæ 19. Jan. 214
Audibus ſeu Ovidius Bracaræ 3. Jun. 289
Aventius m. in Ægypto 12. Jan. 725
Aventinus Ep. Caſtrodani 4. Feb. 477
Aventinus Presb. Trecis 4. Feb. 474
Aventinus Diac. Turon. 5. Maie 55
Avettia m. Romæ 28. Maii 91
Aufidia m. Mediolani 6. Maii 208
Aufridus Ep. Traject. in Belg. 3. Mart 428
Augia m. in Gallia 14. Mart 285
Augulus Ep. m. in Britannia 7. Feb. 16
Augurius Diac. Tarracon. m. 28. Jan. 338
Auguſta V. M. in ditione Venetu 27. Mart. 689
Auguſtianus m. Mediolani 6. Maii 108
Auguſtina m. Byzantii 8. Mart 292
Auguſtinus Ep. m. in Africa 7. Maii 136
Auguſtinus m. in Hiſpania 11. Jan. 674
Auguſtinus Ep. m. Nicomediæ 7. Maii 835
Auguſtinus Ep. Cantuariæ 26. Mart 839
Auguſtinus Novellus Er. Auguſt. 19. Maii 614
* Auguſtinus Triumphus Er. Aug. 2. Apr. 57.6

Auguſtus M. Nicomediæ 7. *Maii* 285
Auguſtus M. Peruſii 29. *Apr.* 616
Avia V. M. in Gallia 2. *Maii* 772
Avida m. in Africa 7. *Mart.* 136
Avidus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Avitus m. in Africa 27. *Jun.* 768
Avitus m. Nicomediæ 23. *Jan.* 472
Avitus II. Ep. Claromonte 22. *Jan.* 381
Avitus Ep. Vicooæ in Gal. 5. *Febr.* 660
Avitus Pr. Ab. Miciaci 17. *Jun.* 350
Avitus Diac. Autiſſiodori 3. *Maii* 423
Avitus Erem. Sarlati 17. *Jun.* 360
Aunebortus Ep. Sagien. 16. *Maii* 635
Avertanus Ord. Carm. Lucæ 25. *Febr.* 616
Aurelianus m. Roman. Papiæ 22. *Maii* 228
Aurelianus Ep. Arelat. 16. *Jun.* 308
Aurelianus Ep. Lemovic. 8. *Maii* 285
Aurelius m. in Africa 27. *Jun.* 769
Aurelius m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Aurelius m. ad S. Antonii 23. *Mart.* 263
Aurelius m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Aurelius m. Romæ 3. *Jun.* 287
Aurelius m. Romæ 26. *Apr.* 25
Aurelius m. Romæ 12. *Jun.* 507
Aureus m. Romæ 20. *Maii* 634
Aureus Ep. Moguntiæ 16. *Jan.* 43
Auria V. in Hilpania 11. *Mart.* 100
Auriga M. in Æthiopia 2. *Jan.* 82
Aurillus m. in Campania 18. *Mart.* 619
Auriſus m. Romæ 10. *Jun.* 272
Aurulius m. in Africa 25. *Feb.* 487
Auſona m. Lugduni 2. *Jun.* 260
Auſonius Ep. Engoliſmæ m. 22. *Maii* 231
Auſtraberta V. in Belgio 10. *Feb.* 417
Auſtregiſilus Aep. Bituric. 20. *Maii* 690
Auſtrobertus Aep. Viennæ Gall. 5. *Jan.* 422
Authertus Ep. Abrincæ 18. *Jun.* 603
Autus m. in Africa 24. *Mart.* 479
Auxentius Presb. Ab. in Bithynia 14. *Feb.* 769
Auxilius Ep. in Cypro 19. *Feb.* 224
Ayx Comitiſſa Hannoniæ 18. *Apr.* 579
Aybertus Pr. Recl. in Hannonia 7. *Apr.* 673
Ayulfus Aep. Bituric. 22. *Maii* 176
Aygulfus Aep. Bituric. 22. *Maii* 176
Azades Diac. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Azarias Propheta 3. *Feb.* 319
Azes Diac. M. in Perſide 22. *Apr.* 19

B

Baholenus Ab. Foſſati 26. *Jun.* 579
Babylas Ep. m. Antiochiæ 24. *Jan.* 569
Babylas m. in Sicilia 24. *Jan.* 592
* Bacchylus Ep. Corinthi 14. *Apr.* 199
Baccinis m. Byzantii 8. *Maii* 291
Bachizoe m. in Perſide 15. *Maii* 466
Baculus Ep. Surrenti 29. *Jan.* 950
Bademus Ab. m. in Perſide 9. *Apr.* 824
Baſrodiſus m. Mediolani 6. *Maii* 201
Bajanus m. Theſſalon. 1. *Jan.* 48
Bainus Ep. Tarſiæ 20. *Jan.* 26
Baithenus Ab. poſt S. Columbam 8. *Jan.* 236
Balbina V. Romana 31. *Mart.* 900
Baldegundis Abb. 30. *Feb.* 429
Baldomerus Subdiac. Lugduni 27. *Feb.* 683
Baldricus Ep. Ultrajecti 6. *Apr.* 530
Balduinus m. Laudunen. 8. *Jan.* 502
Baltalar unus ex tribus magis 11. *Jan.* 664
* Balthaſar a Caſtronovo O. Min. 25. *Apr.* 343
Baltherus Presb. Anach. in Anglia 6. *Mart.* 448
* Balto Ab. in Bavaria 28. *Apr.* 546*e*
Baptizius m. Byzantii 8. *Maii* 291
* Bapt. Mantuanus Carm. 24. *Jun.* 781
Baptiſta de Varanis O.S. Claræ 31. *Maii* 825
Baptus Miles m. Piſidia 10. *Febr.* 381
Baradatus Anach. in Syria 22. *Feb.* 292
Baraceus m. in Africa 19. *Febr.* 130
Barachiſius Mon. m. in Perſide 24. *Mart.* 770
Barachus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Barbæ vel Barbea m. Edeſſæ 29. *Jan.* 923
Barbaranus Pr. mart. a. *Jun.* 168
Barbarus m. Cpoli 24. *Maii* 285
Barbarus m. Cpoli 6. *Maii* 203
Barbarus m. CP. 14. *Maii* 262
Barbaſymes Ep. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Barbatus Ep. Beneventi 19. *Febr.* 136
Baricus mart. 12. *Apr.* 80
Baricus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Baris m. Gotthus 26. *Mart.* 619
Baruçus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Bardo I, II, III. Comites mm. a. *Febr.* 309
Bardo Aep. Moguntiæ 10. *Jun.* 299
Barnabas Apoſt. in Cypro 11. *Jun.* 421
Barochas Erem. in Cypro 26. *Febr.* 624
Barochus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Barolus m. Antiochiæ 15. *Febr.* 821
Barontius bubulcus m. in Umbria 12. *Maii* 22
Barontus Erem. Piſtorii 25. *Mart.* 567
Barſanuphius Erem. in Paleſt. 11. *Apr.* 22
Barſes Ep. Edeſſæ 30. *Jan.* 1031
Barſimas m. & duo fratres 24. *Jan.* 592
Barſimæus Ep. Edeſſæ 30. *Jan.* 1026
Barſus Ep. Damaſci 28. *Feb.* 728
Bartholomæa V. Ord. Serv. 19. *Maii* 626
* Bartholomæus Agricola O. Min. 23. *Maii* 235
Bartholomæus ab Anglario Min. 18. *Mart.* 663
* Bartholomæus O. Min. Neapoli 13. *Mart.* 258
* Bartholomæus Puccius O. Min. 6. *Maii* 27
* Bartholomæus de Cerveriis m. 21. *Apr.* 955
Bartholomæus Er. Faro. in Anglia 24. *Jun.* 832
* Bartholomæus Ab. Turon. 23. *Febr.* 359
Bartholus O. Serv. Eugubii 14. *Jan.* 1006
Baſa m. in Getulia 19. *Maii* 308
Baſiela m. in Ægypto 13. *Jun.* 679
Baſileus Ep. m. in Africa 23. *Maii* 247
Baſileus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Baſilens Ep. Amaſeæ m. 26. *Apr.* 416
Baſileus Ep. m. Cherſone 7. *Mart.* 639
Baſileus m. Romæ 2. *Mart.* 128
Baſilia m. in Africa 19. *Mart.* 26
Baſilia m. Alexandriæ 22. *Apr.* 20
Baſilia m. in Getulia 19. *Maii* 308
Baſilia m. in Mauritania 16. *Apr.* 405
Baſilia mart. 28. *Feb.* 724
Baſilianus m. in Campania 11. *Feb.* 311
Baſilides Mart. 20. *Jan.* 257
Baſilides m. Alexandriæ 28. *Junii* 355
Baſilides m. apud Græcos 12. *Apr.* 20
Baſilides m. Romæ 12. *Jun.* 507
Baſilides m. Romæ 10. *Jun.* 272
Baſilides m. Romæ 12. *Jun.* 511
Baſiliſcus m. in Cappadocia 8. *Mart.* 234
Baſiliſſa m. 13. *Mart.* 261
Baſiliſſa m. 9. *Jan.* 570
Baſiliſſa m. in Aſia 12. *Mart.* 308
Baſiliſſa m. Corinthi 6. *Apr.* 402
Baſiliſſa m. in Galatia 22. *Mart.* 377
Baſiliſſa m. Romæ 20. *Maii* 634
Baſiliſſa Matrona Rom. m. 15. *Apr.* 372
Baſilius martyr 4. *Mart.* 310
Baſilius mart. 9. *Apr.* 822
Baſilius m. in Africa 3. *Mart.* 227
Baſilius Presb. m. Antyræ 22. *Mart.* 379
Baſilius m. in Getulia 19. *Maii* 308

Baſilius m. in Hiſpania 23. *Maii* 248
Baſilius m. Nicomediæ 19. *Apr.* 616
Baſilius m. Theſſalonicæ 14. *Mart.* 346
Baſilius Ep. Bononiæ Ital. 6. *Mart.* 426
Baſilius Ep. Creten. 1. *Febr.* 242
Baſilius Ep. Ceſareæ in Cappad. 14. *Jun.* 807
Baſilius Ep. in Myſia 12. *Apr.* 95
Baſilius Anachoreta CP. 26. *Mart.* 667
Baſilius Mon. Conf. CP. 27. *Febr.* 685
Baſilius Monach. in Gallia 12. *Febr.* 604
Baſilius Presb. Ancyræ 2. *Jan.* 83
* Baſilius Prior Carthuſiæ 4. *Jun.* 375
Baſilius pater S. Baſilii 30. *Mart.* 594
Baſilius in Armenia 12. *Febr.* 510
Baſilla martyr 17. *Febr.* 10
Baſilla m. Alexandriæ 17. *Maii* 26
Baſilla m. Nicomediæ 13. *Mart.* 260
Baſilla m. Romæ 11. *Jun.* 463
Baſilla m. Romæ 23 *Jan.* 455
Baſilla m. Romæ 20. *Maii* 634
Baſious Aep. Trevir. 4 *Mart.* 313
Baſſa uxor Claudii M. 6. *Mart.* 423
Baſſa martyr 13. *Apr.* 129
Baſſianus Ep. Laudæ 19. *Jan.* 221
Baſſianus Lector Alex. Æg. 14. *Febr.* 750
Baſſoes m. in Syria 6. *Mart.* 457
Baſſus vel Baſſius m. in Africa 29. *Mart.* 26
Baſſus m. Alexand. Æg. 14. *Febr.* 750
Baſſus m. Antiochiæ 29. *Maii* 365
Baſſus m. in Sabinis 31. *Maii* 614
Baſſus martyr 12. *Apr.* 79
Baſſus martyr 20. *Jan.* 257
Baſſamus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Batas Perſa m. 1. *Maii* 46
Batatcunus Ab. Habeſſinus 11. *Jan.* 465
Bathildis Reg. Galliæ 26. *Jan.* 732
Bathuſis Presb. m. in Gothia 26. *Mart.* 619
Baudelius m. Nemauſi 20. *Maii* 656
Bazalota V. in Abaſſia 6. *Jun.* 639
Beata m. in Africa 8. *Mart.* 757
Beata V. apud Senones 24. *Jun.* 492
* Beatrix Voci ſpinoſi Fund. 19. *Jan.* 21[illegible] b
* Beatrix Ateſtina Ferrariæ 18. *Jun.* 1136
Beatrix Ateſtina Pataviі 10. *Maii* 598
* Beatrix Carinthiæ Ducilla 28. *Jun.* 525
* Beatrix O. Præmonſtrat. 15. *Mart.* 258
* Beatrix de Ruſconibus Mediolani 16. *Mart.* 417
* Beatrix Tertiaria Min. in Caſtella 2. *Mart.* 155
Bebion m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Beatus Vindocini 9. *Maii* 364
Beatus apud Helvetios 9. *Maii* 367
Beatus Presb. in Hiſp. 19. *Febr.* 146
Beda Venerabilis in Anglia Pr. 27. *Maii* 65
Beda Junior Genuæ 10. *Apr.* 866
Bejocus Ep. in Ægypto 25. *Jun.* 71
Belligus m. in Ægypto 13. *Jun.* 679
Bellicus m. in Africa 21. *Jun.* 72
Bellicus m. in Africa 4. *Mart.* 460
Bellicus m. in Africa 22. *Jan.* 414
Bellicus martyr 2. *Mart.* 179
Bellus m. Romæ 23. *Jan.* 455
Beltramus Patavii 2. *Mart.* 102
Benecutia m. in Africa 14. *Maii* 284
Benedicta V. m. Romæ 27. *Jan.* 258
Benedicta m. Romæ 4 *Jan.* 165
Benedicta Abb. Clariſſ. Aſſiſii 16. *Mart.* 498
Benedicta Monacha Romæ 6. *Maii* 107
Benedicta V. apud Senones 29. *Jun.* 492
* Benedictus Ep. m. in Lucania 1. *Jun.* 4
Benedictus m. Tiferni 1. *Jan.* 58
Benedictus Ep. Æſerniæ 4. *Maii* 495
Benedictus Ep. Albinganus 12. *Febr.* 629
Benedictus Ab. Anianæ 12. *Febr.* 602
Benedictus Avenionenſis puer 14. *Apr.* 255
Benedictus Biſcopios Ab. in Anglia 12. *Jan.* 743
* Benedictus Caſinen. Capuæ 24. *Maii* 270
Benedictus Ab. Caſini 21. *Mart.* 274
Benedictus Aep. Mediolani 11. *Mart.* 84
* Benedictus Ep. in Monte ferrato 21. *Febr.* 334
Benedictus Ep. in Sardinia 17. *Febr.* 40
Benedictus Erem. Vallumbr. 20. *Jun.* 336
Benedictus Mon. in Campania 23. *Mart.* 462
* Benedictus O. Min. Panormi 4. *Apr.* 719
Benedictus Papa II. 7. *Maii* 196
Benedictus Presb. Lucen. 21. *Mart.* 363
Benedictus m. Athenis 15. *Maii* 453
* Benegardus Diac. m. Monachii 5. *Maii* 469. f
Benvenutus Ep. Auximi 22. *Mart.* 393
* Benvenutus O. Min. in Apulia 27. *Jan.* 327
* Beovenutus O.M. Recineti 5. *Febr.* 593
Benjamin Mon. m. in Arabia 14. *Jun.* 953
Benjamin m. Briſiæ 7. *Jun.* 439
Benjamin m. apud Græcos 10. *Jun.* 275
Benjamin. Diac. m. in Perſide 31. *Mart.* 906
Benjamin Er. in Ægypto 25. *Jun.* 72
* Benigna V. M. Or. Ciſterc. 20. *Jun.* 3. a
Benigna V. m. Uratislaviæ 20. *jun.* 3
Benignus Diac. m. Mevaniæ 6. *Jun.* 653
Benignus Archid. Beneventi m. 24. *Jan.* 606
Benignus m. Rom. Gandavi 12. *Febr.* 896
Benignus m. in Scythia 3. *Apr.* 244
Benignus Presb. m. Tuderti 13. *Febr.* 657
Benignus Ep. m. Ultrajecti 28. *jun.* 359
Benignus m. Romanus 1. *Mart.* 24
Benildis m. Cordubæ 15. *jun.* 1070
* Benincaſa Ab. Cavenſis 10. *Jun.* 617
Benincaſa Ord. Servorum 9. *Maii* 912
Benoo Ep. Miſnen. 16. *jun.* 545
Benvignates Anach. Peruſiæ 14. *Maii* 370
Berachus Ab. in Hibernia 15. *Febr.* 832
Berardus O. Min. m. in Africa 16. *Jan.* 62
Beredina m. Carthagine 11. *Febr.* 563
* Berengarius Ep. Cracoviæ m. 7. *jun.* 3.a
Berengarius Papuli in Gallia 26. *Maii* 913
Beretbumus Ab. in Anglia 15. *Maii* 503
Bereoſus M. Byzantii 8. *Maii* 291
Berlendis V. in Belgio 3. *Febr.* 377
* Bernardina Abb. Fulgioii 25. *Mart.* 533
* Bernardinus Caimus O. Min. 9. *Febr.* 276
Bernardinus Senen. Aquilæ 20. *Maii* 719
* Bernardus Aſſiſias Socius S. Franc. 11. *jun.* 419.e
Bernardus Aep. Vienen. 23. *Jan.* 544
Bernardus Ep. in Campania 12. *Mart.* 230
* Bernardus Ep. & Apoſt. Livonum 23. *Febr.* 452. f
* Bernardus Ab. de Tironio 14. *Apr.* 220
Bernardus in Monte Iovis 15. *jun.* 1071
* Beroardus Ord. Prædicat. 8. *Maii* 354
Beroardus Pœnitens Audomaropoli 19. *Apr.* 674
Bernardus de Rupeforti Inquiſ. m. 29. *Maii* 280
* Bernardus a Viridante O Min. 11. *jun.* 419
Bernardus Cleric. Inquiſ. m. 29. *Maii* 532
* Berno I. Ab. Cluniaci 13. *Jan.* 824
Bernulfus Ep. Aſtæ m. 24. *Mart.* 487
Beroma m. in Africa 8. *Mart.* 757
Bertha Abb. m. in Remenſi Diœc. 1. *Maii* 112
Bertha Abb. O. Vallumbroſ. 24. *Mart.* 492
Bertha Abb. Avennaci m. 1. *Maii* 112
* Bertha Vid. Bingæ 15. *Maii* 503
* Bertha Recluſa Ultrajecti 15. *jun.* 151
Bertholdus Pr. Erem. Remis 16. *jun.* 98

Bertholdus Prior Carmelit. 29. *Mart.* 791
* Bertholdus Præmonſtr. 20. *Jun.* 78
Berteragmus ſeu Bertramus Ord. S. Aug. 31. *Maii* 865
* Bertericus Ep. Viennæ Gal. 8. *Jun.* 51
Berthamus Ep. in Scotia 6. *Apr.* 605
Bertichramous Ep. Cenoman. 6. *Jun.* 710
Bertilia Com. in Hannonia 11. *Mau* 633
Bertilia V. in Belgio 3. *Jan.* 155
* Bertilo Ab. Divionę 26. *Mart.* 606
* Bertinus Junior ad S. Audomari 2. *Maii* 167
Bertrandus Patr. Aquil. M. 6. *Jun.* 776
Bertrandus Patavii 1. *Mart.* 102
Bertranus ſive Ebertrannus Ab. 24. *Jan.* 608
Bertulphus Ab. in Belgio 5. *Febr.* 675
Beryllus Ep. Cæſaręæ 21. *Mart.* 157
Beſa Miles M. Alex. Ægy. 27. *Febr.* 673
Beſſammonius M. in Ægyp. 18. *Jan.* 188
Beſſarion Ab. in Ægypto 17. *Jun.* 299
* Betta Apoſt. Mercionum 11. *Feb.* 506
Biblis M. Lugduni 2. *Jun.* 160
Biccianus M. in Africa 12. *Jan.* 735
Bigarus M. Theſſalonicæ 25. *Mart.* 10
Bilfridus Aurifaber Anach. in Anglia 6. *Mart.* 448
Bilius Ep. Veneti M. 23. *Jun.* 607
Biricus M. Tarſi 10. *Maii* 557
Biſoes M. in Abaſſia 23. *Jun.* 474
Biſtamona M. in Ægypto 4. *Jun.* 379
Bladulfus Mon. Bobien. 2. *Jan.* 94
Blæſilla Vid. Romæ 22. *Jan.* 416
* Blanca V. in Longo Campo 26. *Apr.* 408
* Blanchus M. Brixiæ 10. *Jun.* 263. f
Blanda M. Romæ 10. *Mau* 498
Blandina M. Lugduni 2. *Jun.* 160
Blandinus Meldis in Gallia 1. *Mau* 49
Blarthmacus Presb. in Jona M. 19. *Jan.* 236
Blaſius Armentarius M. Cæſaręæ 3. *Feb.* 353
Blaſius Ep. M. Sebaſtiæ 3. *Febr.* 331
Blaſius Ep. Oretanus 3. *Feb.* 321
Blaſius Ep. Veronæ 22. *Jun.* 242
Blaſtus Tribunus M. Romæ 17. *Jun.* 385
Blimundus ſive Gogas Abb. in Gallia 3. *Jan.* 154
Blidmundus in Gallia 3. *Jan.* 154. 1090
* Blidranus Ep. Viennæ G. 22. *Jan.* 388. e
Blitharius Pr. Erem. Trecis 11. *Jun.* 472
Bobinus Ep. Trecen. 31. *Jan.* 1124
Bobo Viquerię 22. *Mau* 184
Bobolinus Ep. Viennæ Gr. 26. *Mail* 912
Bochres Ep. M. in Perſide 22. *Apr.* 29
* Bodardus Diſcip. S. Hilarii 25. *Jun.* 2
* Bodaldus ſeu Bodnaldus Mon. 25. *Jun.* 2. e
Bodo Miles M. 2. *Feb.* 309
Boethus M. in Cilicia 5. *Feb.* 656
* Bogna Mater S. Stanislai Ep. M. 13. *Jun.* App.
Bogumilus Aep. Goeſnæ 10. *Jun.* 340
Borſilus Mon. in Anglia 23. *Jan.* 540
Bolcanus Ep. in Hibernia 20. *Feb.* 179
Bona V. Piſis 29. *Mau* 495
Brandanus Ab. in Hibernia 16. *Maii* 599
Bonavita Tertiarius 1. *Mart.* 122
Bonaventura M. in Japonia 5. *Feb.* 723
Bonaventura Er. Aug. Card. 19. *Jun.* 392
Bonefacia M. Mediolani 6. *Maii* 301
* Bonfilius I. Generalis Servorum 3. *Jun.* 3
Bonifacius Aep. Mogunt. M. 5. *Jun.* 452
Bonifacius Rom. M. Tarſi 14. *Mau* 279
Bonifacius Aep. Apoſt. Ruſſiæ 19. *Jun.* 907
Bonifacius Ep. Ferenti 14. *Mau* 371
Bonifacius Ep. Lauſanæ 19. *Febr.* 149
Bonifacius Kiriburus Ep. in Scotia 16. *Maii* 449
Bonifacius IV. Papa 25. *Maii* 541
Boninus M. Papiæ 15. *Maii* 457
Bonitus Ep. Arvernenſis 15. *Jan.* 1070
Bonizella Vidua Senis 6. *Maii* 121
Bonmercatus M. Ferrariæ 19. *Jun.* 938
Bononus M. Perufii 29. *Apr.* 616
Bonoſa M. Tarſi 10. *Mau* 557
Bonoſia M. Romæ 2. *Febr.* 281
Bonoſius Ep. Salerni 14. *Maii* 374
Bonoſius M. in Africa 27. *Jan.* 769
Bonoſus Ep. Treviris 17. *Feb.* 91
Boſa Ep. Eboraci 9. *Mart.* 10.
Boſa Lev. M. in Friſia 5. *Jun.* 452
Botulfus Ab. in Anglia 17. *Jun.* 398
Buva Ab. Remis 24. *Apr.* 283
Bovo Viquerię 22. *Mau* 184
* Bozo Prior 16. Carthuſiæ 4. *Mart.* 299
Braulio Ep. Cæſar-Auguſt. 18. *Mart.* 635
Brendanus Ab. in Hibernia 16. *Mau* 599
Bretannion Ep. Tomitan. in Scythia 23. *Jan.* 621
* Brianus Rex M. in Hibernia 12. *Mart.* 103
* Brienna Abb. Sibapoli 15. *Jun.* 1011
Brigida V. Feſulis 1. *Febr.* 249
Brigida V. in Hibernia 1. *Febr.* 93
* Brigitta Abb. Ratisbonæ 1. *Febr.* 3
Brinolfus Ep. in Svecia 6. *Febr.* 925
Brioeus Ep. in Armorica 1. *Maii* 91
Brithunus Ab. in Anglia 15. *Mau* 503
Britonus Ep. Trevitis 5. *Maii* 1.
Britta V. Turonen. 15. *Jan.* 1018
Brithwaldus Ep. in Anglia 22. *Jan.* 456
Britwaldus Aep. Cantuar. 9. *Jan.* 597
* Bruno Aep. Colonienſis 24. *Apr.* 260. e
Bruno Aep. M. in Pruſſia 14. *Feb.* 796
Bruno Ep. Herbipolis 17. *Maii* 38
Bruno Dux Saxoniæ M. 2. *Feb.* 309
* Bruno Ciſtere. Pariſiis 27. *Jan.* 761. d
Babatni Martyr 30. *Apr.* 750
Bublaſa M. Theſſalon. 1. *Junii* 48
Bucofus Ep. Smyrnæ 6. *Febr.* 766
Budentius M. Nicomediæ 29. *Apr.* 616
Bullodus M. Romæ 1. *Jun.* 48
* Burchardus Fund. Foſſaten. 16. *Feb.* 625
Buriena V. in Cornubia 29. *Mau* 388
Buſiris Conf. Ancyræ 21. *Jan.* 564
Buttarius M. 12. *Apr.* 80
Butius Martyr 12. *Apr.* 80
Buvinus M. Alexandriæ 13. *Maii* 202
Bycarion ſive Lycarion M. 8. *Feb.* 157
Byſhoonius M. apud Græcos 3. *Apr.* 251

C

Caeinanus vel Cæcimarus M. in Africa 19. *Jan* 219
Cadeoldus Ep. Viennæ in Gallia 14. *Jan.* 975
Cadroe Ab. in Lotharingia 6. *Mart.* 469
Cadocus ſeu Sophias Ep. Beneventi M. 24. *Jan.* 602
Cæcilia M. Byzantii 8. *Mau* 291
Cæcilia M. Carthag. 11. *Feb.* 513
Cæcilia M. Romæ 1. *Jun.* 48
Cæcilia M. Romæ 2. *Jun.* 209
Cæcilia V. Ord. Præd. Bononiæ 10. *Jun.* 363
Cæcilianus M. Cæſarauguſtæ 16. *Apr.* 406
Cæcilianus M. Carthagine 11. *Feb.* 513
Cæcilianus Martyr 21. *Jan.* 341
Cæcilius Martyr 16. *Feb.* 867
Cæcilius Ep. Elibertianus in Hiſp. 1. *Feb.* 4
Cæcilius Ep. in Hiſp. 15. *Mau* 442
Cæcilius Pr. Carthaginen. 3. *Jun.* 270
Cæcimarus vel Cacinanus M. Af. 19. *Jan.* 219
Cæleſta Martyr 16. *Apr.* 405
Cæloſtina V. Martyr. 6. *Apr.* 538

Cælestinus martyr. 2. *Maii* 179
Cælestinus martyr 27. *Febr.* 10
Cælestinus martyr 28. *Jan.* 341
Cælestinus m. in Africa 4. *Maii* 460
Cælestinus m. Alexandriæ 2. *Maii* 285
Cælestinus m. Byzantii 8. *Mart* 291
Cælestinus m. apud Græcos 25. *Maii* 493
Cælestinus m. Rom. Gandavi 13. *Febr.* 867
Cælestinus m. Rotnaci in Fland. 17. *Maii* 34
Cælestinus I. Papa 6. *Apr.* 543
Cælestius m. in Oriente 15. *Jan.* 997
Cælianus martyr 28. *Jan.* 341
Cælianus m. in Africa 27. *Jan.* 769
Cælifloria m. in Africa 5. *Jan.* 240
Cæsarea V. in Calabria 15. *Maii* 499
Cæsaria V. Arelate 12. *Jan.* 729
Cæsarius m. Nicomediæ 20. *Apr.* 747
Cæsarius Frater S. Gregorii Naz. 25. *Febr.* 496
Cahe m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Caja m. in Africa 19. *Jan.* 219
Cajanus m. in Dalmatia 11. *Apr.* 5
Caidocus Hibernus Centulæ 30. *Maii* 614
Cajus martyr 19. *Mart.* 27
Cajus martyr 28. *Febr.* 724
Cajus martyr 21. *Jan.* 341
Cajus Pr. m. in Africa 30. *Jun.* 573
Cajus m. Alexandriæ 16. *Feb.* 721
Cajus m. Apameæ 10. *Mart.* 4
Cajus m. Bononiæ 4. *Jan.* 565
Cajus m. Bononiæ 1. *Jan.* 19
Cajus Conf. Cæsaraugustæ 16. *Apr.* 413
Cajus m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Cajus m. in Japonia 5. *Feb.* 723
Cajus m. Melitinæ 19. *Apr.* 819
Cajus m. Melitinæ 19. *Apr.* 619
Cajus m. Nicomediæ 29. *Feb.* 460
Cajus Palatinus martyr 4. *Mart.* 310
Cajus alter martyr 4. *Mart.* 310
Cajus m. Romæ 2. *Feb.* 281
Cajus m. in Scotia 4. *Mart.* 326
Cajus m. Sebastæ 10. *Mart.* 12
Cajus Pp. M Romæ 22. *Apr.* 13
Calamanda V. M. in Catalania 5. *Febr.* 659
Calcorus m. Niveduni 17. *Maii* 27
* Caldonius Ep. in Africa 12. *Febr.* 574. b
Calendinus m. in Africa 26. *Apr.* 415
Calendinus m. in Italia 29. *Jan.* 946
Calepodius martyr 23. *Apr.* 129
Calepodius Pr. m. Romæ 10. *Maii* 498
Caleſtus martyr 16. *Apr.* 405
Calis m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Calist 2 m. Camerini 11. *Maii* 613
Callidus m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Callinica m. in Galatia 22. *Mart.* 377
Callinicus m. in Asia 28. *Jan.* 808
Callinicus Archimagus 24. *Maii* 449
Calliopius m. in Cilicia 7. *Apr.* 659
Calliope m. apud Græcos 8. *Jun.* 54
Callista m. in Africa 19. *Jan.* 219
Callista m. Syracusis 25. *Apr.* 359
Calliste m. in Cappadocia 6. *Febr.* 771
Callistus m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Callistus Turmarcha m. 6. *Mart.* 457
Calocerus Eunuchus m. Romæ 19. *Maii* 302
Calocerus Bri ien. m. in Liguria 18. *Apr.* 523
Calocerus m. Romæ 18. *Apr.* 928
Callocerus m. Romæ 17. *Maii* 26
Callocerus Ep. Ravennæ 11. *Febr.* 508
Calogerus Pr. Erem. in Sicilia 18 *Jun.* 589
Calogerus Ab. in Sicilia 18. *Jun.* 594
Calonica m. Romæ 19. *Maii* 308
Caſpaſius 24. *Jan.* 593
Calpurnia m. Romæ 2. *Jun.* 209
Caluppanus Presb. in Gallia 3. *Mart.* 262
Cama m. in Cilicia 4. *Jun.* 378
Camarus m. in Africa 6. *Jun.* 632
Camaſus m. in Africa 6. *Jun.* 632
Camaſus m. Noviduni 4. *Jun.* 377
Camilla V. Auniſiodori 3. *Mart.* 242
Candecdia m. Tarſi 10. *Maii* 557
Candida martyr 7 *Jan.* 353
Candida cum Philone m. 7. *Jan.* 357
Candida m. Romæ 5. *Jun.* 422
Candida m Romæ 6. *Jan.* 634
Candida mater Emoni Ab. 27. *Jan.* 781
Candidianus m. 11. *Jan.* 666
Candidus m. in Africa 5. *Jan.* 240
Candidus m. in Africa 3. *Jan.* 130
Candidus m. in Cappad. 21. *Jan.* 349
Candidus m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Candidus m. Foſſani 6. *Febr.* 932
Candidus m. in Lucania 15. *Jun.* 1048
Candidus m. Romæ 2. *Feb.* 281
Candidus M. Romanus Volaterris 3. *Febr.* 330
Candidus m. Romanus Cinguli 18. *Mart.* 810
Candidus m. Sebastæ 10. *Mart.* 12
Candidus Ep. Trajecti 7. *Jun.* 9
Canides Reclusus in Cappad. 10. *Jun.* 277
Canion Ep. Afer in Lucania 25. *Maii* 493
Cantiana m. Aquileiæ 15. *Jun.* 1049
Cantianella m. in Albania 14. *Jan.* 800
Cantianilla m. Aquileiæ 31. *Maii* 776
Cantianilla m. in Lucania 15. *Jun.* 1048
Cantianus m. Aquileiæ 31. *Maii* 776
Cantianus m. Aquileiæ 30. *Maii* 591
Cantianus m. Aquileiæ 15. *Jun.* 1049
Cantianus M. in Lucania 15. *Jun.* 1048
Cantianus m. Romæ 17. *Jun.* 285
Cantianus martyr 11. *Apr.* 13
Cantius m. Aquileiæ 31. *Maii* 776
Cantus m. in Africa 26. *Jan.* 708
Canutus Dux Sleſwicen. 7. *Jan.* 390
Capilledus m. Alexandr. 18. *Mart.* 618
Capito Ep. m. Cherſone 7. *Mart.* 639
Capito m. Cordubæ 27. *Jun.* 252
Capito m. Nicomediæ 23. *Jun.* 471
Capitolinus 1. & 11. m. in Africa 28. *Jun.* 355
Capitulinus m. Alexandriæ 28. *Jun.* 353
Capitulinus m. Nicomediæ 8. *Mart.* 758
Cappa m. Romæ 2. *Febr.* 281
Caprasius Ab. Lerini 1. *Jun.* 77
Caprus martyr 27. *Apr.* 487
Capius Diac. m. 17. *Apr.* 487
Caradocus Presb. Er in Wallia 13. *Apr.* 150
Carannus m. Carnuti 28. *Mart* 93
Carbonanus m. Interamnen. 8. *Jan.* 472
Carbreus Ep. in Hibernia 6. *Mart.* 468
Carellus m. Cæsareæ Capp. 29. *Maii* 564
Caremocus Ep. Ab. in Wallia 16. *Maii* 584
Carilippus Presb. m. Tarſi 28. *Apr.* 567
Carinianus m. in Africa 23. *Febr.* 562
Carion Martyr 1. *Febr.* 48
Carisius m. Mediolani 6. *Maii* 202
Carisius m. Nicopoli 6. *Mart.* 423
Carissimus martyr in Africa 3. *Mart.* 227
Carissus martyr 16 *Apr.* 405
Carissus M. Corinthi 16. *Apr.* 402
Carita m. 13. *Apr.* 529
Carion martyr 16. *Apr.* 405
Carolus Bonus Comes Fl. M. 2. *Mart.* 152
Carolus Magn. Imp. Aquisgrani 28. *Jan.* 874
Carolus Ab. Villar. O. Cisterc. 29. *Jan.* 976

Carotieus M. in Africa 12. *Jan.* 725
Carpia m. in Africa 27. *Maii* 24
Carpiſtus martyr 13. *Mart.* 281
Carpophorus m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Carpophorus m. Smyrnæ 23. *Feb.* 563
Carpus m. in Aſia 12. *Mart.* 508
Carpus Ep. Thyatiræ m. 13. *Apr.* 220
Carpus ex LXXII. diſcip. 26. *Mart* 821
Carra M. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
Carſicus martyr 18. *Feb.* 66
Carſus m. Nicomediæ 6. *Mart.* 424
Cartacus Ep. Ab. in Hibernia 5. *Mart.* 389
Carthacus Ep. Ab. in Hibernia 14. *Maii* 375
Carterius Presb. M. 8. *Jan.* 472
Carterius Presb. in Gallia 2. *Feb.* 287
Carulus martyr 13. *Apr.* 129
Carus martyr 12. *Apr.* 81
Carus m. Nicomediæ 8. *Jun.* 56
Carus Ep. Atini 29. *Apr.* 615
Caſcenius martyr 17. *Feb.* 10
Caſilda V. Burgis in Hiſp. 9. *Apr.* 846
Caſimirus Princeps Poloniæ 4. *Mart.* 337
Caſſericus m. Mediolani 6. *Mart* 101
Caſſianus martyr 26. *Mart.* 615
Caſſianus m. in Africa 19. *Jan.* 219
Caſſianus m. Cæſarauguſtæ 16. *Apr.* 406
Caſſianus m. Carthagine 11. *Feb.* 523
Caſſianus m. in Græcia 16. *Mart.* 420
Caſſianus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Caſſianus m. Romæ 10. *Jan.* 273
*Caſſianus Collator 29. *Feb.* 719
Caſſius m. in Campania Ital. 22. *Maii* 130
Caſſius m. Claromonte Gal. 15. *Maii* 454
Caſſius m. Nicomediæ 6. *Mart.* 424
Caſſius m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Caſſius Ep. Narniæ 29 *Jun.* 486
Caſſius mart. 18 *Mart* 146
Caſſus m. Mediolani 6. *Maii* 301
Caſſus m. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Caſta martyr 25. *Feb.* 488
Caſta m. Nicomediæ 22. *Feb.* 189
Caſta M. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
* Caſtellanus Fabri O. Min. m. 11. *Feb.* 506
Caſti duo mm. Romæ 22. *Maii* 141
Caſtinus martyr. 21. *Jan.* 341
Caſtolius m. in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Caſtora Vidua Eugubii 14. *Jun.* 1026
Caſtor m. in Cilicia 27. *Apr.* 482
Caſtor vel Caſtorius m. Nicomed. 10. *Mart.* 420
Caſtor vel Caſtorius m. Tarſi 28. *Mart.* 712
Caſtor Presb. Confluentiæ 14. *Feb.* 662
Caſtrenſis Ep. Afer in Campania 11. *Feb.* 523
Caſtrus martyr 4. *Mart.* 310
Caſtula m. in Africa 7. *Maii* 136
Caſtula Capuæ 25. *Jan.* 618
Caſtula m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Caſtula m. Lugduni 2. *Jun.* 468
Caſtula m. Nicææ 25. *Mart.* 554
Caſtula m. Nicomediæ 22. *Feb.* 189
Caſtula m. Romæ 2. *Jan.* 209
Caſtula m. Romæ 2. *Feb.* 281
Caſtula m. Romæ 5. *Jun.* 423
Caſtula m. Romæ 28. *Maii* 91
Caſtula m. in Syria 15. *Feb.* 824
Caſtula m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Caſtula alia m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Caſtulina m. Romæ 2. *Jun.* 209
Caſtulious m. in Africa 12. *Jan.* 725
Caſtulus m. in Ægypto 12. *Jan.* 715
Caſtulus m. in Africa 12. *Jan.* 725
Caſtulus m. Ancyræ 23. *Jan.* 484
Caſtulus m. Interamnæ 17. *Febr.* * 6
Caſtulus m. Romæ 28. *Maii* 91
Caſtulus m. Romæ 26. *Mart.* 612
Caſtulus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Caſtulus m. Romæ 23. *Jan.* 455
Caſtus martyr 17. *Feb.* 10
Caſtus m. in Africa 22. *Maii* 129
Caſtus m. in Africa 3. *Mart.* 227
Caſtus m. in Africa 3. *Maii* 225
Caſtus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Caſtus m. in Campania 22. *Maii* 130
Caſtus Diac. m. 17. *Apr.* 487
Caſtus m. Heracleæ 2. *Apr.* 9
Caſtus m. Mediolani 9. *Maii* 364
Caſtus m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Caſtus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Caſtus m. Romanus 1. *Mart.* 23
Caſtus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Cataldus Ep. Tarenti 10. *Maii* 589
Catellus Ep. Stalienſis 10. *Jun.* 227
* Catharina Cardona Carm. 21. *Maii* 3
Catharina V. Clariſſa Bononiæ 9. *Mart.* 34
Catharina Ord. Ciſterc. 4. *Maii* 432
Catharina Palantina 6. *Apr.* 643
* Catharina Riccia Florentiæ 2. *Febr.* 267
Catharina Senenſis V. 30. *Apr.* 851
Catharina Succica filia S. Birg. 24. *Mart.* 503
* Catharina Thomaſa Majoricæ 5. *Apr.* 396
Catula m. in Africa 24. *Mart.* 479
Catula m. in Africa 7. *Maii* 136
Catulinus martyr 19. *Mart.* 27
Catulinus m. in Africa 23. *Apr.* 164
Catulinus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Ceadda Ep. in Anglia 2. *Mart.* 143
Cechardus Ep. Lunenſis m. 16. *Jun.* 142
Cecilus m. in Africa 7. *Maii* 136
Cedmonus Mon. in Anglia 11. *Febr.* 554
Cedda Ep. Londinen. 7. *Jan.* 373
Cedeceſes m. in Africa 9. *Mart.* 3
* Cedualla R. Weſt-Saxonum 20. *Apr.* 744
Ceolulfus Rex in Anglia 15. *Jan.* 1080
Celedonia m. in Africa 7. *Maii* 136
Celerina m. in Africa 3. *Febr.* 321
Celerinus martyr 13. *Apr.* 130
Celerinus m. Mediolani 7. *Maii* 136
Celerinus 11. m. in Africa 7. *Maii* 136
Celerinus m. in Africa 6. *Maii* 101
Celerinus m. Romæ 14. *Febr.* 746
Celerinus Diac. Conf. in Africa 3. *Feb.* 321
Celes M. Alexandriæ 28. *Feb.* 712
Celianus m. Tergeſti 10. *Maii* 497
Celedonius m. in Africa 3. *Mart.* 227
Celedonius m. in Hiſpania 3. *Mart.* 228
Celſa V. in Belgio 3. *Febr.* 377
Celſianus martyr 21. *Jan.* 341
Celſus Puer m. in Ægypto 9. *Jan.* 570
Celſus martyr 9. *Apr.* 821
Celſus m. Bononiæ 12. *Jun.* 517
Celſus Ep. Trevir. 23. *Febr.* 393
Celſus Ep. Trevir. 4. *Jun.* 164
Cendenus m. Meſſanæ 16. *Jun.* 37
Cendeus m. in Africa 9. *Mart.* 3
Cendeus m. in Bulgaria 10. *Maii* 357
Cendeus m. Nicomediæ 20. *Jan.* 297
Ceuomus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Ceuronus m. Alexandriæ 18. *Maii* 144
Cenſurius Ep. Antiſſiodori 10. *Jun.* 277
Ceratius Ep. Grat. 6. *Jun. Tom. 2. Jun.* LXXXVIII
Ceratius Ep. in Vaſconia 6. *Jun.* 708
Cercyna V. M. in Corcyra Inſ. 29. *Apr.* 614
Cerdn Ep. Alexandriæ 15. *Jun.* 1012

Cerealis m. Alexandriæ 18. *Febr.* 722
Cerealis m. Romæ 29. *Mart.* 366
Cerealis m. Romæ 20. *Jun.* 264
Ceremonius m. Nicomediæ 11. *Apr.* 23
Cerenicus Diac. in Normannia *t. Maii* 160
Cernatus Ep. in Wallia 16. *Mart.* 584
Certeſius m. Rom. in Caſtella 10. *Maii* 566
Cervolus Beneventi 15. *Mart.* 468
* Cæſar de Bus in Gallia 15. *Apr.* 370
Cethcus Ep. Amiterni 13. *Jun.* 688
Cetinus martyr 2. *Mart.* 579
Cetula martyr 17. *Febr.* 16
Charalampius Presb. m. in Piſidia 10. *Febr.* 381
Charalampus m. Nicomediæ 30. *Maii* 589
Charlatton m. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Charieſſa m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Charis m. 28. *Jan.* 831
Chariſius m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Chariſus martyr 1. *Mart.* 28
Chariſtus m. in Italia 6. *Mart.* 424
Charita V. M. Romæ 1. *Jun.* 16
Chariton Diac. m. Ancyræ 33. *Jan.* 458
Chariton m. Romæ 1. *Jan.* 16
Chelidonia m. Nicomediæ 20. *Jan.* 297
* Cherubious Min. Taormeni 22. *Mart.* 368
Chionia m. Heraclææ 1. *Apr.* 9
Chionia V. M. Theſſalonicæ 3. *Apr.* 243
Chiriſtus m. in Scythia 31. *Apr.* 244
Chlodulfus Ep. Meſis 8. *Jun.* 526
Chorus m. in Africa 23. *Apr.* 164
* Chono Ab. Lerini 29. *Maii* 350
Chortia martyr 15. *Mart.* 456
Chottidia martyr 15. *Mart.* 456
Chreſtus m. Cæſareæ in Capp. 8. *jun.* 57
Chriſchona V. Peregr. Conſtantiæ 16. *Jun.* 214
Chriſta m. in Cilicia 9. *Jun.* 478
Chriſte m. in Cappadocia 6. *Febr.* 771
Chriſtiana m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Chriſtiana V. Conſtantiæ 16. *Jun.* 114
Chriſtiana ſive Oringa V. in. *Jun.* 651
Chriſtianus Puer m. cum Meletio 24. *Maii* 435
Chriſtianus Patr. Antiochiæ m. 18. *Mart.* 235
* Chriſtianus Ab. Milleſontis 18. *Mart.* 513
Chriſtianus in Gallo-Fland. 7. *Apr.* 723
Chriſtina m. Nicomediæ 30. *Mart.* 589
Chriſtina ex Perſide m. 13. *Mart.* 262
* Chriſtina de Aquila Er. Auguſt. 18. *Jan.* 181. 4
Chriſtina Stumbelen V. 22. *Jun.* 876
Chriſtina Tertiaria Aug. Spoleti 24. *Febr.* 799
Chriſtophorus Diac. m. Ancyræ 23. *Jan.* 458
Chriſtophorus m. apud Græcos 5. *Jun.* 483
Chriſtophorus m. Nicomediæ 20. *Apr.* 747
* Chriſtophorus O. M. Lucæ 22. *Febr.* 579
* Chriſtophorus O. Min. 5. *Febr.* 595
Chrodegrangus Ep. Metis 6. *Mart.* 452
Chromatius Pr. m. Romæ 25. *Mart.* 478
Chrotildis Regina Fr. 3. *Jun.* 892
Chryſanthianus m. Aquileiæ 27. *Febr.* 9
Chryſanthus m. in Italia 27. *Febr.* 7
Chryſanthus m. Rom. Luxemb. 10. *Mart.* 558
Chryſanthus Pr. Papiæ 25. *Mart.* 444
Chryſoſtelus Presb. m. in Perſide 24. *Apr.* 11
Chryſolius Ep. m. Comion 7. *Febr.* 9
Chryſogonus m. in Lucania 25. *Jun.* 1048
Chryſogonus Conf. in Liguria 27. *Febr.* 680
Chryſpolitus Ep. in Umbria 12. *Mart.* 22
Chudion m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Cinnia vel Kinna V. Hibernia 1. *Febr.* 90
Cinzamus Lector m. Nicomediæ 23. *Jun.* 471
Cillonia m. Romæ 28. *Mart.* 91
Cincinnus m. Neapoli 31. *Jan.* 767
Cicilia m. Gerundæ 13. *Maii* 435
Cilicus m. Tarſi 10 *Mart.* 557
Cion Presb. m. Nicomediæ 13. *Mart.* 560
Cipericus martyr 4. *Mart.* 310
Cipiſcus vel Piſſius m. 8. *Jan.* 473
Circumciſio Domini 1. *Jan.* 2
Cirinus m. Noviduni 4. *Jun.* 377
* Ciſinandus Diſcip. S. Bern. 4. *Jan.* 162. 2
* Ciſtercienſes ab Huffitis occiſi 7. *Jun.* 3. 2
Citinus m. Byzantii 8. *Mart.* 291
Citinus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Cittinus martyr 12. *Apr.* 86
Cives omnes unius Urbis 7. *Febr.* 15
Chonus m. 13. *Mart.* 261
Clara Gambacorta Piſis 27. *Apr.* 506
* Clara de Ubaldinis 27. *Febr.* 671
* Clara V. Venetiis 28. *Apr.* 546. 1
Clarontius Ep. Viennæ Gal. 25. *Apr.* 373
Claritus Conf. Florentiæ 25. *Maii* 627
Clarus Ep. Lactoræ m. in Gallia 1. *Jan.* 2
Clarus Ab. in Gallia 1. *Jan.* 56
Clarus Ab. Viennen. 1 *Jun.* 55
Clarus Monach. Saligenſtadien. 1. *Jan.* 65
Chaſſicus m. in Africa 18. *Febr.* 65
Clateus Ep. Brixiæ m. 4. *Jun.* 376
Claudia m. in Æthiopia 2. *Jun.* 82
Claudia m. Amiſi 20. *Mart.* 83
Claudia M. Ancyræ 18. *Maii* 247
Claudianus m. in Ægypto 22. *Febr.* 488
Claudianus m. in Africa 3. *Mart.* 227
Claudianus m. Alexandriæ 28. *Febr.* 722
Claudianus Perſa m. in Meſopotamia 5. *Apr.* 400
Claudianus m. Nicopoli 6. *Mart.* 423
Claudianus alter m. Nicopoli 6. *Mart.* 423
Claudianus m. Nicomediæ 6. *Mart.* 423
Claudianus m. Nicomediæ 5. *Apr.* 398
Claudianus m. in Pamphilia 20. *Febr.* 627
Claudianus Conf. Tridenti 6. *Mart.* 427
Claudius m. in Ægypto 5. *Jun.* 482
Claudius m. Alexandriæ 28. *Febr.* 722
Claudius m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Claudius puer m. Byzantii 3. *Jun.* 474
Claudius m. Nicomediæ 6. *Mart.* 423
Claudius puer m. 19. *Jun.* 280
Claudius m. Roman. Antverpiæ 14. *Maii* 287
Claudius m. Romæ 16. *Apr.* 412
Claudius frater Maximi m. Romæ 18. *Febr.* 60
Claudius m Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Claudius m. in Sicilia 11. *Febr.* 244
Claudius m. in Syria 10. *Mart.* 83
Claudius Apollinaris Ep. in Phrygia 7. *Febr.* 4
Claudius Confeſſor 3. *Febr.* 334
Claudius Ep. Viennen. 1. *Jun.* 73
Claudius Ep. Veſontione 6. *Jun.* 644
Claudius Interamnen. m. 8. *Jun.* 471
Claudoo martyr 3. *Jan.* 135
Clemens martyr 23. *Febr.* 379
Clemens m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Clemens M. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 734
Clemens m. Aquileiæ 15. *Jun.* 1049
Clemens m. Cordubæ 27. *Jun.* 858
Clemens Ep. Ancyræ m. 23. *Jan.* 458
* Clemens Ep. Trevirius 16. *Maii* 559
Clemens Ep. Sardium 22. *Apr.* 4
Clemens Ab. in Sicilia 5. *Mart.* 411
Clemens Presb. Lugdun. 2. *Jun.* 852
Clemens Conf. Alter Volaterris 5. *Jun.* 437
Clemens Ord. Auguſt. Erem. 8. *Apr.* 804
Clemens Poeta apud Græcos 30. *Apr.* 789
Clementia Martyr 12. *Apr.* 80
* Clementia Mon. Treviris 21. *Mart.* 234

Cleo-

Cleonicus M. in Cappad. 3. *Mart.* 234
Cleopatronia V. in Gallia 8. *Mart.* 758
Clerici varii Mm. in Perſide 16. *Maii* 574
Clerici ecl. Mm. in Perſide 22. *Apr.* 19
Clerius Thaumat. apud Gr. 29. *Apr.* 618
Clerus Diac. M. Antiochiæ 7. *Jan.* 365
Clerus Diac. M. 14. *Jan.* 932
Cletus PP. M. Romæ 26. *Apr.* 409
Climatius M. Ancyræ 23. *Jan.* 484
Clinius Mon. Caſin. 30. *Mart.* 843
Clonicus M. Romæ 19. *Maii* 308
Clotharius in Campania Gall. 7. *Apr.* 667
Clotſendis V. Abb. Marchian. 30. *Jun.* 587
Cluſius Presb. M. Alexandriæ 6. *Apr.* 537
Coddeus M. Tarſi 10. *Maii* 557
Codenes Martyr 27. *Feb.* 10
Codomanus M. Nicomediæ 29. *Apr.* 616
Codratus apud Græcos 22. *Maii* 143
Codratus M. Corinthi 10. *Mart.* 4
Codratus M. apud Græcos 9. *Jun.* 178
Codratus M. Nicomediæ 9. *Maii* 362
Codratus M. Nicomediæ 21. *Apr.* 842
Codratus M. in Phœnicia 4. *Mart.* 309
Codrus M. apud Græcos 22. *Maii* 143
Coemginus Ab. in Hibernia 3. *Jun.* 310
Confirmus M. in Aſia 12. *Mart.* 108
Cointa ſive Quinta M. Alexand. 8. *Feb.* 156
Coleta V. Clariſſa Gandæ 6. *Mart.* 532
Colianus Ep. Adriæ 7. *Feb.* 69
Coliondola M. in Africa 24. *Mart.* 479
Collegus Diac. M. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Colloquillus Rex apud Senones 16. *Mart.* 444
Coloſus M. Alexandriæ 30. *Apr.* 746
Collotis Diac. M. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Colluthus M. in Ægypto 18. *Jan.* 288
Colluthus M. Cpoli 14. *Maii* 285
Colluthus M. in Thebaide 19. *Maii* 709
Colmanus Ep. in Anglia 18. *Feb.* 82
Colmannus Ep. Dromor. Hibern. 7. *Jun.* 24
Colmocus Ep. in Scotia 6. *Jun.* 761
Colmus Ep. in Scotia 9. *Jun.* 763
Colorus M. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Columba V. M. in Anglia 26. *Mart.* 427
Columba M. in Luſitania 1. *Maii* 44
* Columba Abb. in Luſitania M. 18. *Febr.* 122
Columba Pr. Ab. in Jona 8. *jun.* 180
Columba Reatina Pernſii 20. *Maii* 781
Columbanus incluſus Gandæ 15. *Feb.* 846
Comatus M. in Meſopotamia 15. *Apr.* 377
Comelia M. in Africa 20. *Apr.* 748
Comelius M. Roman. Gandavi 16. *Febr.* 863
Comgallus Ab. Benchor. 10. *Maii* 579
Comganus Ab. in Hibernia 27. *Feb.* 682
* Comineus diſcip. S. Columbæ 24. *Febr.* 429
Cominius M. in Sicilia 1. *Mart.* 40
Cominius M. Rom. 18. *Maii* 91
Cominus M. in Africa 11. *Maii* 615
Cominus M. Lugduni 2. *jun.* 160
Comis M. in Africa 13. *Mart.* 346
Comiſius M. in Sicilia 1. *Maii* 40
* Comitius Martyr 30. *Apr.* 722.a
Communis M. in Etruria 8. *Febr.* 160
* Conanus Ab. in Wallia 14. *Jan.* 994.a
Conceſſa M. Carthagine 8. *Apr.* 745
* Conceſſa V. Patrona Tarbiæ 10. *Maii* 493.c
Conceſſus Martyr 8. *Apr.* 746
Conceſſus Martyr 9. *Apr.* 810
Conceſſus M. in Africa 9. *Mart.* 3
Cooceſſus M. Alexandriæ 10. *Apr.* 862
Cuncelſus M. in Aſia 11. *Mart.* 108
Conteſſus M. in Mauritania 11. *Apr.* 11
Cunceſſus M. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Conceſſus M. Romæ 22. *Maii* 141
Concordia M. in Africa 6. *Maii* 501
Concordia M. Romæ 2. *jun.* 209
Concordius M. in Numidia 30. *Apr.* 745
Concordius Presb. M. 1. *Jan.* 9
Concors Ep. in Sabaudia 4. *jun.* 413
Conditor M. Interamnæ 14. *Apr.* 218
Conerius M. Byzantii 8. *Maii* 291
Connexus M. Carthagine 8. *Apr.* 745
Conon M. in Iſauria 5. *Mart.* 360
Conon M. in Pamphylia 26. *Feb.* 627
Conon M. apud Græcos 5. *jun.* 423
Conon Hortolanus M. 5. *Mart.* 362
Conon cum filio M. Iconii 29. *Maii* 351
Conon Presb. Ab. in Palæſt. 19. *Feb.* 135
Conon Ord. S. Baſilii in Sicilia 28. *Mart.* 733
Conus Mon. in Italia 3. *jun.* 359
Conradus M. in Helvetia 2. *Maii* 309
Conradus Electus Trevir. M. 1. *Jun.* 116
Conradus Erem. in Sicilia 19. *Febr.* 559
Conradus O. Min. Aſculi 19. *Apr.* 741
Conſanguinei Mm. Avus, Avia, Pater, Mater & Filii duo 9. *Mart.* 3 *
Conſortia V. Cluniaci 22. *Jun.* 248
Conſtabilis Ab. in Italia 17. *Febr.* 41
Conſtans M. Gothus 26. *Mart.* 649
Conſtantia M. Tarſi 10. *Maii* 557
Conſtantia Xira Eboræ 30. *Maii* 764
Conſtantia Auguſta V. Romæ 18. *Feb.* 67
Conſtantius M. in Africa 3. *Jan.* 130
Conſtantius M. Roman. Antverp. 15. *Mart.* 393
Conſtantius M. Romanus 1. *Mart.* 30
Conſtantius Ep. in Italia 14. *Maii* 374
Conſtantius Ep. Peruſiæ M. 29. *Jan.* 924
Conſtantius in Italia 12. *Febr.* 604
Conſtantinus Magnus Imp. 21. *Maii* 12
Conſtantinus M. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Conſtantinus Drungarius M. 6. *Mart.* 457
Conſtantinus Rex Mon. M. in Scotia 11. *Mart.* 64
Conſtantinus Ep. Vapinci 12. *Apr.* 90
Conſtantinus Conf. Carthagine 11. *Mart.* 55
Contardus Peregr. in Lombardia 16. *Apr.* 446
Conteſtus Ep. Bajocen. 19. *Jan.* 227
Convallus Archidiac. in Scotia 18. *Maii* 183
Convotus M. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Coprira M. in Libya 7. *Apr.* 659
* Coprus Martyr 30. *Maii* 585
Corcodemus Diac. Autiſſiodori 4. *Maii* 453
Cordius M. in Italia 17. *Febr.* 7
Cornelia Martyr 14. *Apr.* 212
Cornelia M. in Africa 20. *Apr.* 748
Cornelia M. in Africa 31. *Mart.* 905
Cornelianus M. Romæ 8. *Feb.* 281
* Cornelius M. Briziæ 14. *Jun.* 782.c
Cornelius M. Interamnæ 14. *Apr.* 218
Cornelius M. Lugduni 2. *Jun.* 160
Cornelius M. in Oriente 15. *Jan.* 997
Cornelius Centurio 2. *Febr.* 279
Cornelius Exorciſta 23. *Jan.* 455
Corona M. in Ægypto 14. *Maii* 265
Corona V. M. Alexandriæ 14. *Apr.* 265
Corona M. cum Victore 20. *Feb.* 173
Corpreus Ep. in Hibernia 6. *Mart.* 468
Cortilia V. & M. Romæ 23. *Jan.* 457
Coſmas Sabaita M. 20. *Mart.* 166
* Coſmas Patr. CP. 2. *Jan.* 74.c
Coſmas conf. Ep. Chalced. 18. *Apr.* 582
Coſmas Japon. M. 5. *Febr.* 723
Coteriſa M. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Coteus M. Romæ 25. *Jun.* 11

Corianus M. Alexandriæ 21. *Mart.* 259
Cotidia M. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Cottus M. Cociaci in Gallia 26. *Maii* 831
Cottus M. Romæ 22. *Maii* 241
Cotylæ duo Mm. in Abaſſia 23. *Jun.* 474
Covilius Martyr 17. *Febr.* 10
Craton Orator M. Romæ 15. *Febr.* 838
Credula M. in Africa 17. *Apr.* 480
Crementius Conſ. Cæſaraug. 16. *Apr.* 413
Creſcens M. in Africa 28. *Jun.* 357
Creſcens M. Cordubæ 2. *Jun.* 252
Creſcens M. Corinthi 10. *Mart.* 4
Creſcens M. in Lycia 15. *Apr.* 376
Creſcens M. Romæ 3. *Jun.* 287
Creſcens M. Romæ 28. *Maii* 92
Creſcens diſcip. S. Pauli 27. *Jun.* 250
Creſcentia Martyr, nutrix S. Viti 15. *Jun.* 1013
Creſcentiana M. Romæ 5. *Maii* 7
Creſcentianus M. in Africa 13. *Jun.* 678
Creſcentianus M. Romæ 17. *Mart.* 548
Creſcentianus M. in Sardinia 31. *Maii* 771
Creſcentianus M. Tiferni 1. *Jun.* 568
Creſcentinus M. in Sardinia 27. *Maii* 84
Creſcentinus M. Tiferni 1. *Jun.* 58
Creſcentinus Martyr 25. *Febr.* 488
Creſcentius Presb. M. in Africa 31. *Mart.* 461
Creſcentius M. in Africa 7. *Maii* 136
Creſcentius M. Romæ 19. *Maii* 308
Creſcentius Pr. Patavii 4. *Maii* *App* 847
Creſcentius Subdiac. Florentiæ 19. *Apr.* 623
Creſconius M. in Africa 23. *Feb.* 362
Creſconius M. in Ægypto 15. *Jan.* 997
Cridula M. Alexandriæ 13. *Mart.* 202
Crilcentia M. in Cilicia 4. *Jun.* 378
Criſconina M. Nicomed. 24. *Febr.* 460
Criſinus M. in Africa 21. *Jun.* 72
Criſpinianus Cler. M. Romæ 27. *Jun.* 258
Criſpinus Martyr 12. *Apr.* 80
Criſpinus alter Martyr 12. *Apr.* 80
Criſpinus Martyr 20 *Jun.* 8
Criſpinus Martyr 22. *Feb.* 243
Criſpinus M. in Africa 1. *Jun.* 43
Criſpinus M. Mediol. 6. *Maii* 101
Criſpini duo MM. in Numidia 30. *Apr.* 745
Criſpinus M. in Numidia 10. *Jun.* 267
Criſpinus M. Ravennæ 18. *Jun.* 572
Criſpinus Pr. M. Romæ 27. *Jun.* 258
Criſpinus M. Romæ 18. *Apr.* 528
Criſpinus Ep. Ticinen. 7. *Jan.* 356
Criſpinus III. Ep. Ticini 7. *Jan.* 372
Criſpion M. in Bulgaria 10. *Maii* 557
Criſpolus M. in Hiſpaniis 10. *Jun.* 272
Criſpolus M. in Numidia 29. *Maii* 364
Criſpolus M. Romæ 11. *Jun.* 463
Criſpulus M. in Sardinia 30. *Maii* 587
Criſpus M. in Africa 11. *Maii* 625
Criſpus Pr. M. Romæ 27. *Jun.* 258
Criſtantianus M. Aſculi 13. *Maii* 203
Criſtus M. Cæſaræ in Pal. 8. *Jun.* 56
Crocus M. 7. *Mart.* 438
Crodulus M. Polentiæ 13. *Maii* 202
Cronanus Ab. in Hibernia 28. *Apr.* 579
Cronanus ſive Mochua Ab. Hib. 1. *Jan.* 47
Cronanus Ep. in Hibernia 9. *Feb.* 339
Cronides M. in Illyrico 27. *Mart.* 687
Cruceſſius M. in Africa 14. *Jan.* 935
Crucis inventio 3. *Maii* 361
Cruſis Martyr 30. *Mart.* 828
Cteſiphon Ep. in Hiſpania 1. *Apr.* 4
Cteſiphon Ep. in Hiſpania 15. *Maii* 442
Cuana Ep. Liſmor. in Hib. 4. *Feb.* 447
Cuanus ſive Mochua Ab. in Hib. 1. *Jan.* 45
Culanus Ep. in Hibernia 18. *Feb.* 82
Culmatus Diac. M. Aretii 19. *Jun.* 847
Cumianus Ep. Scotiæ 8. *Jun.* 244
Cumminus M. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Cunera V. M. Rhenis in Belgio 22. *Jun.* 517
Cunigundis V. Imper. 3. *Mart.* 266
Cunigundis V. peregr. Conſtantiæ 16. *Jun.* 114
Cuno Electus Trevir. M. 2. *Jun.* 126
Cuno O. Bened. in Rhætia 29. *Apr.* 628
Curentus M. in Mauritania 18. *Mart.* 819
Curion Presb. M. Nicomediæ 13. *Mart.* 260
Curſicus Pr. M. in Africa 30. *Jun.* 573
Curſcumus M. in Aſia 23 *Feb.* 363
Cuthbertus Ep. in Anglia 20. *Mart.* 93
Cuthmanus Conf. in Gallia 8. *Feb.* 197
Cutias M. Romæ 18 *Feb.* 60
Cuturnus M. in Cyria 15. *Feb.* 814
Cyria M. Aquilejæ 17. *Jun.* 287
Cynous M Romæ 12. *Jun.* 518
Cyon Pr. Atellis in Campania 24. *Maii* 282
Cyprianus M. in Africa 7. *Mart.* 645
Cyprianus M. Capuæ 12. *Apr.* 80
Cyprianus M. Corinthi 10. *Mart.* 4
Cyprianus M. in Meſopotamia 15. *Apr.* 377
Cyprianus Mart. r 10. *Apr.* 864
Cyprianus Ep. Brixiæ 21. *Apr.* 849
Cyprianus Conſ. Antoniaci 14. *Jun.* v. *Append.*
Cyprus Martyr 27. *Apr.* 487
Cyprus M. Romæ 3. *Jun.* 287
Cypion Martyr 17. *Feb.* 10
Cyria M. Cæſaræ Pal. 6. *Jun.* 622
Cyriaca M. in Græcia 16. *Mart.* 420
Cyriaca M. Nicomediæ 17. *Mart.* 511
Cyriaca ſoror Photinæ m. 20. *Mart.* 80
Cyriacus martyr 3. *Feb.* 47
Cyriacus martyr 21. *Feb.* 510
Cyriacus puer m. cum Melatio 24. *Maii* 435
Cyriacus m. in Achaja 12. *Jan.* 724
Cyriacus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Cyriacus m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Cyriacus m. in Africa 16. *Jun.* 37
Cyriacus m. in Africa 21. *Jun.* 72
Cyriacus m. Alexandriæ 31. *Jan.* 1080
Cyriacus m. Alexandriæ 12. *Feb.* 580
Cyriacus alter m. Alexandr. 12. *Febr.* 580
Cyriacus Ab. Alexandriæ 13. *Febr.* 656
Cyriacus m. in Armenia 24. *jun.* 809
Cyriacus m. in Hiſpania 18. *jun.* 573
Cyriacus m. in Hiſpania 21. *Jan.* 674
Cyriacus cum Sociis mm. Nicomed. 7. *Apr.* 659
Cyriacus m. Nicomediæ 22. *Febr.* 289
Cyriacus m. Nicomediæ 20. *Jan.* 297
Cyriacus m. Nividuni 20. *Jan.* 298
Cyriacus m. in Pamphilia 2. *Maii* 377
Cyriacus m. Perufii 1. *jun.* 38
Cyriacus m. Neap. 13. *jun.* 767
Cyriacus m. Romanus Antverpiæ 28. *Feb.* 725
Cyriacus m. Romæ 1. *jun.* 48
Cyriacus m. Romæ 12. *Maii* 85
Cyriacus m. an Romæ 18. *jun.* 578
Cyriacus m. Romæ 8. *Febr.* 156
Cyriacus m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Cyriacus m. Tomis 30. *jun.* 8
Cyricus m. in Africa 3. *Mart.* 227
Cyricus m. in Portu Rom. 15. *Maii* 459
Cyricus cum matre Tarſi m. 16. *jun.* 17
Cyricus in Thracia 27. *Mart.* 707
Cyrilla m. Alexandriæ 13. *Maii* 202
Cyrilla m. Polentiæ 13. *Maii* 202
Cyrillus martyr 4. *Mart.* 311

Cy-

Cyrillus martyr 18. *Apr.* 571
Cyrillus martyr 12. *Apr.* 81
Cyrillus martyr 7. *Apr.* 662
Cyrillus Ep. m. in Africa 8. *Mart.* 737
Cyrillus m. in Africa 9. *Mart.* 3
Cyrillus m. in Bulgaria 10. *Maii* 557
Cyrillus m. Cæsareæ Capp. 29. *Maii* 374
Cyrillus m. in Mysia 26. *Apr.* 415
Cyrillus m. Sebastæ 10. *Mart.* 12
Cyrillus Diac. m. in Syria 29. *Mart.* 774
Cyrillus m. Roman. in Stiria 11. *Maii* 619
Cyrillus M. in Syria 20. *Mart.* 83
Cyrillus m. Tarsi 10. *Maii* 537
Cyrillus Patr. Alexandr. 28. *Jan.* 843
Cyrillus Ep. Hierosolym. 18. *Mart.* 625
Cyrillus Ep. Trevir. 19. *Maii* 331
Cyrillus Ep. Apost. Slavorum 9. *Mart.* 12
Cyrillus Prior O. Carm. 6. *Mart.* 498
Cyrion Presb. m. Alex. Æg. 14. *Febr.* 756
Cyrinus m. in Hellesponto 3. *Jan.* 133
Cyrinus m. in Leontinis 10. *Maii* 502
Cyrinus m. Romæ 25. *Mart.* 543
Cyrus apud Græcos honoratus 8. *Jun.* 240
Cyrus Patr. Cpolitanus 8. *Jan.* 531
Cyrus medicus m. in Ægypto 31. *Jan.* 1081

D

Daama m. in Africa 27. *Maii* 24
Dacianus m. Carthag. 11. *Feb.* 513
Daciaous m. Romæ via Appia 4. *Jun.* 378
Dada m. in Bulgaria 13. *Apr.* 126
Dædalus m. cum Asterio 18. *Jan.* 190
Dafrosa Vid. m. Romæ 4. *Jan.* 166
Dagarus m. Aphrodisiæ 30. *Apr.* 751
* Dagobertus I. Rex Franc. 19. *Jan.* 213. *b*
Dagolaphus m. Cæsareæ 28. *Mart.* 712
Damasus m. in Africa 18. *Febr.* 65
Damias m. in Africa 27. *Maii* 24
Damianus Miles m. in Afr. 12. *Feb.* 981
Damianus m. in Aprutio 16. *Maii* 569
Damianus m. Roman. in Hisp. 12. *Febr.* 581
Damianus Diac. m. 16. *Mart.* 427
* Damianus Ep. Ravennæ 13. *Mart.* 257
Damianus Ep. Ticini 12. *Apr.* 91
Damianus Anach. in Syria 13. *Feb.* 377
Danax m. Cpoli 6. *Maii* 103
Danax M. in Illyrico 16. *Jan.* 3
Danda m. in Thracia 7. *Mart.* 944
Danda alia m. in Thracia 7. *Mart.* 644
Daniel Anach. m. Gerundæ 24. *Apr.* 266
Daniel m. Laude Pompeja 22. *Apr.* 17
Daniel m. in Palæstina 16. *Febr.* 865
Danielis m. Patav. Inventio 3. *Jan.* 160
* Daniel Ab. in Hannonia 20. *Jan.* 131
Daniel Venetiis apud Camald. 31. *Mart.* 918
Dannins Presb. Bononiæ 12. *Maii* 180
Danius m. Carthagine 11. *Feb.* 513
Daria m. Atinæ in Camp. 17. *jun.* 266
Darlugdacha V. Hibernia 1. *Febr.* 186
Datianus m. in Africa 8. *Mart.* 757
Datianus m. in Africa 31. *Maii* 786
Datianus m. Smyrnæ 27. *Feb.* 677
Datica m. Byzantii 8. *Maii* 261
Datius martyr 21. *Jan.* 341
Datius M. in Africa 27. *Jan.* 769
Datius Ep. Mediolan. 14. *Jan.* 967
Dativa M. Byzantii 8. *Maii* 291
Dativa m. Nicomediæ 22. *Febr.* 289
Dativus martyr 17. *Febr.* 20
Dativus m. 18. *Maii* 145
Dativus m. in Africa 26. *Jan.* 708
Dativus m. in Africa 10. *Maii* 516
Dativus m. Alexandriæ 18. *Maii* 144
Dativus Lector M. Carthag. 11. *Febr.* 513
Dativus M. Nicomediæ 14. *Mart.* 346
Dativus m. Tarsi 10. *Maii* 557
Datula m. Romæ 2. *Jun.* 209
Datus m. Romæ 2. *jun.* 209
Datus M. Tarsi 10. *Maii* 557
Davallius m. Romæ 10. *jan.* 272
David Mon. m, 12. *Apr.* 81
David Ep. in Wallia 1. *Mart.* 38
David foliatius Thessalonicæ 26. *jun.* 176
Davinus Peregr. Lucæ 3. *jun.* 326
Dausa m. in Persida 22. *Apr.* 19
Dayrgellus Ep. in Hibernia 17. *Jun.* 406
Decima martyr 19. *Apr.* 213
Decimus martyr 13. *Apr.* 129
Decimus martyr 12. *Apr.* 80
Decorosus Ep. Capuæ 15. *Feb.* 841
Decronus m. Sebastæ 22. *Mart.* 379
Defendens m. Thebæus 1. *Jan.* 80
Demes M. apud Græcos 12. *Apr.* 79
Demetria m. in Africa 3. *jun.* 286
Demetria V. M. Romæ 21. *Jun.* 74
* Demetrias V. Romana 14. *Feb.* 419
Demetrianus Diac. m. in Cypro 23. *Jun.* 472
Demetrius martyr 12. *Apr.* 80
Demetrius m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Demetrius m. in Asia 11. *Maii* 626
Demetrius m. Cpoli 6. *Maii* 103
Demetrius m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Demetrius Diaconus m. 9. *Apr.* 820
Demetrius Diac. in Sicilia 18. *Jun.* 594
Demetrius Laicus O. Min. m. 1. *Apr.* 50
Demetrius Vasorum Custos 25. *Jun.* 636
* Demetrius Erem. Spoleti 21. *Apr.* 841
Demorus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Deocarus Ab. in Germania 7. *Jun.* 39
Deodatus Ab. Blesis in Gallia 24. *Apr.* 273
Deodatus Ep. Nivern. 19. *Jun.* 869
Deodatus Ep. Nolæ 27. *jun.* 259
Deo gratias Ep. Carthaginen. 22. *Mart.* 384
Deicolus Ab. in Burgundia 18. *jun.* 199
Derphata ejusque soror Amisi mm. 20 *Mart.* 83
Desa Ep. m. in Persida 9. *Apr.* 821
Desideratus Ep. in Arvernia 11. *Feb.* 552
Desideratus Ep. Biturigis 8. *Maii* 303
Desideratus Ep. Cabilonen. 17. *Mart.* 614
Desideratus Presb. Cabillon. 30. *Apr.* 778
Desiderius m. apud Lingones 23. *Maii* 242
Desiderius Ep. Cahilon. 30. *Apr.* 778
Desiderius Ep. Viennæ 23. *Maii* 251
Desiderius Erem. Pistorii 25. *Mart.* 567
Designatus Ep. Traject. 13. *jun.* 814
Devota V.M. in Corsica 27. *jun.* 770
* Deuris Discip. S. Petri Romæ 29. *jun.* 396
Dexter m. in Africa 7. *Maii* 236
Dexter martyr 12. *Apr.* 80
Diaconus Marsicanus m. in Valeria 14. *Mart.* 348
Diana V. Ord. Prædic. Bononiæ 10. *jun.* 368
Dibamona M. in Ægypto 4. *jun.* 379
Dicentius Ep. Santonen. 25. *jan.* 91
Dicessus m. in Africa 19. *Maii* 308
Dicianus m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
* Dicullus Erem. Scotus 1. *jun.* 5
* Didacus Ep. Oxomen. 6. *Febr.* 765

Di-

Didara m. in Abaſſia 23. *Jun.* 474
Diddus m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Didymus m. io Ægypto 18. *Jan.* 288
* Didimus Er. io Ægypto 11. *Apr.* 2
Didymus m. in Africa 9. *Febr.* 293
Didymus Presb. m. Alexandriæ 5. *Apr.* 398
Didymus m. Alexandriæ 28. *Apr.* 572
Didymus m. in Cypro 20. *Febr.* 173
Dierantus m. Byzantii 18. *Maii* 145
* Diemo Mon. Hirſaugiæ 11. *Febr.* 506
Digna V.M. Cordubæ 14. *Jun.* 973
Dignamerita m. Brixiæ 17. *Jun.* 284
Dignus martyr 15. *Maii* 456
Dijudicatus martyr 16. *Maii* 571
Dimetius martyr 29. *Maii* 365
Dimidrianus Ep. Veronæ 25. *Maii* 454
Dinares martyr 21. *Feb.* 243
Dinocus m. Noviduni 4. *Jun.* 577
Diocletianus martyr 16. *Maii* 571
Diocletianus m. Ausimi 11. *Maii* 614
Diocletianus m. Romæ 14. *Apr.* 203
Diocletius m. Auximi 11. *Maii* 614
Dioclus m. io Syria 24. *Maii* 282
Diodolus m. in Africa 31. *Mart.* 905
Diodorus martyr 28. *Febr.* 724
Diodorus martyr 30. *Apr.* 750
Diodorus m. in Africa 23. *Febr.* 362
Diodorus m. in Curia 2. *Maii* 383
Diodorus m. Emeſæ 13. *Jun.* 679
Diodorus m. in Italia 6. *Mart.* 424
Diodorus m. Nicopoli 6. *Mart.* 423
Diodorus m. in Pamphylia 26. *Febr.* 627
Diogeoes m. in Africa 16. *Jun.* 37
Diogenes m. Alexandriæ 26. *Jun.* 537
Diogenes m. Antiochiæ 7. *Apr.* 638
Diogeoes m. in Macedonia 6. *Apr.* 537
Diogenes Diac. m. in Meſopot. 15. *Apr.* 377
Diogenes m. Romæ 27. *Jun.* 885
Diogenius martyr 3. *Jan.* 535
Diomedes m. in Africa 17. *Apr.* 480
Diomedes m. Nicææ 9. *Jun.* 570
Diomedes m. apud Græcos 30. *Jun.* 574
Diomedes m. apud Græcos 9. *Jun.* 171
Dion m. Nicææ 13. *Mart.* 261
Dion m. in Africa 14. *Mart.* 346
Dionina m. Antiochiæ 15. *Apr.* 377
Dionyſia V. m. Lampſaci 15. *Maii* 455
Dionyſia m. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Dionyſia m. in Porta Rom. 15. *Maii* 457
Dionyſius martyr 18. *Apr.* 540
Dionyſius martyr 16. *Febr.* 807
Dionyſius puer m. 19. *Jan.* 220
Dionyſius m. in Ægypto 18. *Jan.* 288
Dionyſius alter m. in Ægypto 18. *Jan.* 288
Dionyſius m. in Africa 27. *Febr.* 677
Dionyſius m. in Africa 28. *Jun.* 357
Dionyſius m. Alexandriæ Ægi. 15. *Feb.* 750
Dionyſius m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Dionyſius m. Alexandriæ Æg. 9. *Feb.* 294
Dionyſius m. Aquileiæ 16. *Mart.* 418
Dionyſius m. in Armenia 8. *Feb.* 258
Dionyſius Ep. Auguſtæ m. 26. *Febr.* 631
Dionyſius m. Bononiæ 12. *Jun.* 517
Dionyſius Puer m. Byzantii 3. *Jun.* 274
Dionyſius m. Cæſareæ Pal. 24. *Mart.* 478
Dionyſius alter m. Cæſareæ 24. *Mart.* 478
Dionyſius m. Nicomediæ 16. *Mart.* 420
Dionyſius m. Nicomediæ 17. *Mart.* 535
Dionyſius m. in Peloponneſo 10. *Mart.* 4
Dionyſius Pr. m. Romæ 25. *Maii* 471
Dionyſius m. Romæ 12. *Maii* 17
Dionyſius m. Romæ 25. *Jun.* 92
Dionyſius m. Smyrnæ, 2. *Feb.* 37
Dionyſius m. Tarſi in. *Maii* 515
Dionyſius m. Theſſalonicæ 1. *Apr.* 9
Dionyſius m. Theſſalonicæ 13. *Mart.* 262
Dionyſius m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Dionyſius Ep. Viennæ Gall. 19. *Maii* 361
Dionyſius m. in Umbria 28. *Jun.* 833
Dionyſius Aep. Bulgariæ 26. *Jun.* 846
Dionyſius Ep. Corioli hi 8. *Apr.* 742
Dionyſius Ep. Mediolani 25. *Mart.* 39
Dionyſius Presb. Alex. Æg. 24. *Febr.* 750
Dionyſius Mönach. Ruthenis 1. *Jun.* 555
* Dionyſius Carthuſianus 12. *Mart.* 245
Dionius m. in Bulgaria 10. *Maii* 557
Dionius m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Dioſcodus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Dioſcorides m. Romæ 28. *Maii* 92
Dioſcorides m. Smyrnæ 11. *Maii* 624
Dioſcorus m. in Ægypto 18. *Jan.* 288
Dioſcorus m. in Africa 28. *Jun.* 357
Dioſcorus m. Alexandriæ 27. *Jun.* 886
Dioſcorus m. Alexandriæ 28 *Jun.* 355
Dioſcorus Diac. m. Alexandriæ 28. *Maii* 144
Dioſcorus m. in Ægypto 25. *Febr.* 488
Dioſcorus Lector mart. in Ægypto 18. *Maii* 145
Dioſcorus m. Nicomediæ 27. *Apr.* 488
* Dioſcorus Abbas 9. *Apr.* 809
Diſciola Moo. V. Pictavis 13. *Maii* 238
Diſta M. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Diſtrus m. Romæ 12. *Jun.* 507
Dizantius Ep. Senon. 25. *Jun.* 91
Docimus M. Romæ 14. *Apr.* 203
Doda Monacha Remis 24. *Apr.* 283
Dodo de Haſcha O. Præmonſt. 30. *Mart.* 850
Dodolinus Ep. Viennæ Gall. 1. *Apr.* 30
Dogmael in Wallia Brit. 14. *Jun.* 957
Dola M. Nicomediæ 19. *Mart.* 769
Domangartus Ep. in Hibernia 24. *Mart.* 483
Domeſtici Cratonis mm. Romæ 15. *Febr.* 822
Dometius m. ex Phrygia 23. *Mart.* 459
Dometius apud Græcos 8. *Mart.* 789
Domianus Vaz. m. in Algarbiis 11. *Jun.* 475
Domina & Ancilla mm. 5. *Apr.* 401
Dominica mart. Glaſtoniæ in Anglia 2. *Febr.* 688
Dominica V. Cpoli 8. *Jan.* 483
* Dominica de Cruce Duaci 3. *Maii* 360
Dominica V. apud Cunum 13. *Maii* 239
Domioicus Er. m. prope Veoetias 21. *Jun.* 86
Dominicus Abbas Soræ 22. *Jun.* 442
* Dominicus Ep. Atrebat. 6. *Feb.* 763
* Dominicus fil. R. Caſtellæ Præm. 30. *Jan.* 532
Dominicus Calciaten. in Hiſp. 12. *Maii* 167
Dominicus Leoneſius Ord. Min. Urbini 20. *Apr.* 833
* Dominicus de monte majori m. Ordinis Prædicatorum 15. *Jun.* 1012
Dominicus Offorien. in Hib. 13. *Feb.* 673
* Dominicus Ord. Præm. in Hiſp. 30. *Jun.* 578
Dominicus Verhagnilli Camald. 20. *Apr.* 791
Domiſiana mart. 28. *Apr.* 576
Domiſianus Presb. 13. *Mart.* 261
Domitianus m. in Aprutio 5. *Febr.* 658
Domitianus Presb. m. in Aſia 22. *Mart.* 108
Domitianus m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262

Do-

Domitianus alter m. Nicomed. 13. *Mart.* 262
Domitianus m. Sebaſte 10. *Mart.* 12
Domitianus Ep. in Armenia 10. *Jan.* 618
Domitianus Ep. Trajecti 7. *Maii* 146
Domitianus Mon. Criſpinii 15. *Jun.* 1062
Domitianus Mon. in Judæa 27. *Jan.* 772
Domitius m. Romæ 3. *Jun.* 287
Domitianus ſive Tuttianus DNX 5. *Feb.* 693
Domitilla V. M. Tarracinæ 12. *Maii* 4
Domitius m. Roman. Antverpiæ 14. *Mart.* 347
Domna V. M. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Domna Lugduni 2. *Jun.* 260
* Domneva Reg. Merciorum 23. *Feb.* 359
Domnina m. Interamnæ 14. *Apr.* 211
Domnina ſive Domna V. in Syria 1. *Mart.* 33
Domninus mart. Rom. in Italia 21. *Mart.* 258.
Domninus m. Theſſalon. 30. *Mart.* 827
Domninus Ep. DINIENſIS 13. *Feb.* 668
Domninus DIAC. Placentiæ 15. *Maii* 470
Domnio Ep. m. in DALMATIA 11. *Apr.* 5
Domnio Cubicularius mart. in Dalmatia 21. *Apr.* 5
Domnolenus in Petragorico 25. *jun.* 38
Domnolus Ep. Cenoman. 16. *Maii* 603
Domnolus Ep. Viennæ Gall. 16. *jun.* 545
Domna m. Bergomi 5. *Jan.* 241
Domnus m. in Africa 18. *Apr.* 541
Domnus m. Sebaſte 10. *Mart.* 12
Domnus m. in Syria 20. *Mart.* 83
* Domnus Patr. Antioch. 6. *jun.* 616. c
* Domnus Ep. Antiochiæ 5. *Apr.* 796
Donanus Ab. in Scotia 17. *Apr.* 495
Donanus cum 52. Diſcip. Hib. 17. *Apr.* 487
Donata martyr 17. *Febr.* 10
Donata martyr 12. *Apr.* 81
Donata m. Romæ 20. *Apr.* 749
Donata m. in Africa 7. *Maii* 136
Donata altera m. in Africa 7. *Maii* 136
Donata tertia m. in Africa 7. *Maii* 136
Donata m. in Africa 7. *jun.* 8
Donata m. in Africa 3. *Mart.* 217
Donata m. in Africa 8. *jun.* 58
Donata m. Byzantii 8. *Maii* 291
Donata altera m. Byzantii 8. *Maii* 291
Donata m. Capuæ 12. *Apr.* 80
Donata m. Foroſempronii 4. *Febr.* 458
Donata m. in Italia 12. *Febr.* 581
Donata V.M. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Donatæ ſea martyres Romæ 2. *jun.* 209
Donata m. Romæ 3. *jun.* 287
Donata altera m. Romæ 3. *jun.* 287
Donata m. Theſſalonicæ 1. *jun.* 48
Donatella m. in Galatia 15. *Apr.* 377
Donatella m. Romæ 12. *Jun.* 507
Donatianus martyr 17. *Febr.* 10
Donatianus m. in Armorica 24. *Maii* 279
Donatianus m. in Numidia 31. *Maii* 785
Donatianus m. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
Donatilla martyr 1. *Mart.* 28
Donatilla m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Donatilla alia m. Nicomed. 24. *Febr.* 460
Donatula martyr 12. *Apr.* 80
Donatula m. Nicomediæ 22. *Febr.* 389
Donatives Martyr 26. *Febr.* 630
Donatores duo mm. in Africa 19. *Maii* 308
Donatus martyr 2. *Apr.* 67
Donatus martyr 17. *Febr.* 10
Donatus alter martyr 17. *Febr.* 10
Donatus martyr 1. *Mart.* 28
Donatus martyr 28. *Febr.* 724
Donatus martyr 3. *Mart.* 226
Donatus martyr 4. *Mart.* 310
Donatus martyr 12. *Apr.* 80
Donatus alter martyr 12. *Apr.* 80
Donatus tertius martyr 12. *Apr.* 80
Donatus martyr 14. *Apr.* 212
Donatus martyr 9. *Apr.* 810
Donatus martyr 7. *Apr.* 662
Donatus martyr 10. *Apr.* 864
Donatus m. in Africa 27. *Jan.* 768
Donatus m. in Africa 16. *Febr.* 864
Donatus M. in Africa 25. *Febr.* 487
Donatus m. in Africa 22. *Febr.* 288
Donatus m. in Africa 7. *Apr.* 658
Donatus m. in Africa 18. *Apr.* 541
Donatus Diac. m. in Africa 9. *Febr.* 294
Donatus m. in Africa 27. *Mart.* 688
Donatus m. in Africa 11. *Apr.* 12
Donati quatuor mm. in Africa 7. *Maii* 136
Donatus m. in Africa 19. *Apr.* 620
Donatus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Donatus m. in Africa 20. *Apr.* 748
Donatus m. in Africa 13. *Maii* 247
Donatus m. in Africa 28. *Apr.* 571
Donatus m. in Africa 3. *jun.* 286
Donatus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Donatus alter m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Donatus m. Alexandriæ 10. *Apr.* 862
Donatus m. Ancyræ 23. *Jun.* 484
Donatus m. in Cappadocia 21. *Maii* 5
Donatus m. Carthagine 14. *Mart.* 345
Donatus m. Carthagine 25. *Jan.* 618
Donatus m. Carthagine 1. *Mart.* 29
Donatus m. CPoli 6. *Maii* 103
Donatus m. Foroſempronii 4. *Febr.* 458
Donatus m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Donatus m. apud Græcos 23. *Apr.* 164
Donatus Presb. m. in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Donatus m. in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Donatus m. in Italia 6. *Mart.* 454
Donatus m. in Italia 12. *Febr.* 581
Donatus m. in Italia 17. *Febr.* 7
Donatus m. in Libya 7. *Apr.* 659
* Donatus m. in Lucania 1. *Jun.* 4
Donatus m. Lugduni 2. *Jun.* 268
Donatus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Donatus m. Melitinæ 19. *Apr.* 619
Donatus m. Nicomediæ 3. *Apr.* 251
Donatus m. Nicomediæ 6. *Apr.* 576
Donatus m. Niveduni 6. *jun.* 628
Donatus m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Donatus m. in Numidia 10. *jun.* 267
Donatus m. Roman. in Eſſlia 30. *jun.* 575
Donatus m. Romæ 2. *jun.* 209
Donatus m. Romæ 1. *Mart.* 24
Donatus m. Romæ 3. *jun.* 287
Donati tres Martyres Tarſi 10. *Maii* 557
Donati tres Martyres Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Donatus Ep. Eurcæ in Epiro 30. *Apr.* 764
Donatus Ep. Thmui in Ægypto 22. *Maii* 143
Donatula m. Romæ 2. *Jun.* 209
Doroſtolus martyr Cæſareæ Cappad. 8. *Jun.* 75
Doroſtolus m. Romæ 17. *Jun.* 285
Dorothea V. M. Cæſareæ 6. *Febr.* 771
Dorothea marr. Romana in Styria 11. *Maii* 619
Dorothea V. Alex. in Ægypto 6. *Febr.* 776
Dorotheus Ep. Tyri m. 5. *Jun.* 434
Dorotheus Presb. martyr Alexandriæ 30. *Apr.* 344

Dorotheus Erem. Lucæ 15. *Maii* 511
Dorotheus m. Cæſareæ 28. *Mart.* 712
Dorotheus m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Dorotheus m. Tarſi 28. *Mart.* 712
Dorotheus, alter dictus Apollinaris Synclectica Virgo 5. *Jan.* 257
Dorotheus Archimandrita 5. *Jun.* 591
Dorotheus Juoior 5. *Jun.* 591
Dorotheus Thebanus 5. *Jun.* 591
Dorus Beneventi 25. *Maii* 468
Doſitheus Mon. in Palæſt. 23. *Febr.* 80
Dota m. Nicomediæ 22. *Feb.* 189
* Dotto Ab. apud Orcades 9. *Apr.* 810
Drauſius Ep. Sveſſione 5. *Mart.* 404
Droctoveus Ab. Pariſiis 10. *Mart.* 36
Drogo Recluſus in Hannonia 16. *Apr.* 411
Dudo Miles m. 2. *Feb.* 303
Dugdus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Dula Ancilla m. Nicomediæ 25. *Mart.* 554
Dulas m. in Cilicia 15. *jun.* 1042
Dunſtanus Aep. Cantuariæ 19. *Maii* 344
Dunus m. Alexandriæ 12. *Mart.* 105
Duonius m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
* Durandus Ep. Leodii 23. *Jan.* 452. f
Dutaehus Ep. in Scotia 8. *Mart.* 799
Dympna V. M. in Brabantia 15 *Maii* 477

E

EAdbertus Ep. in Anglia 6. *Maii* 207
Earcongota V. in Anglia 23. *Feb.* 387
Eaſterwious Ab. in Anglia 7. *Mart.* 652
Ebaſus martyr 1. *Feb.* 10
* Eberhardus Fund. Altenberg. 20. *Mart.* 76
Eberhardus Aep. Salisburgi 22. *Jun.* 260
Eberhardus Præpoſ. Præm. in Suevia 27. *Apr.* 502
Eberhardus Comes Mon. in Suevia 7. *Apr.* 669
Ebertranous ſeu Bertrannus Ab. 24. *Jan.* 608
Ebiciarius m. in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Ebremundus Ab. Fontaneti 10. *Jun.* 284
Ebuſtus m. Noviduni 4. *jun.* 377
Eeditius m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Ecianus Ep. in Hibernia 11. *Febr.* 551
Edburga fil. R. Angliæ 15. *jun.* 1070
Edentius in Aquitania 6. *Mart* 104
Edictius m. in Sardinia 13. *Mart.* 163. 727
Edigna V. in Bavaria 26. *Febr.* 668
Editius vel Edifitius m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Eduardus R. Angliæ m. 18. *Mart.* 638
Eduardus Conf. R. Angliæ 5. *Jun.* 290
Eelko Ab. Ord. Præmonſtr. 22. *Mart.* 396
Effuhus Pr. m. Byzantii 18. *Maii* 145
Egatbrat m. Gothus 26. *Mart.* 619
Egbertus Presb. Hyenſis 24. *Apr.* 313
* Egbertus Rex Northumbriæ 11. *jun.* 420
Egdon vel Egdunius Pr. m. 12. *Mart.* 105
* Egelricus Ep. Dunelmen. 27. *jun.* 248
Egemonius Ep. Auguſtoduni 8. *Jan.* 473
* Egil Aep. Senonis 1. *Mart.* 3
* Egilhaldus Ab. Indeolis 25. *Maii* 470
* Egilhardus Ab. Indenſis 24. *Jun.* 686. a
Egnogatus Ep. Alethen. 13. *Jan.* 812
Eg- inus Ep. in Anglia 11. *Jan.* 707
Ehoarnus Er. m. in Armen. 11. *Feb.* 568
Ejagonus m. in Cilicia 4. *jun.* 378
* Eilberius fund. Walciodori 28. *Mart.* 710
Eladius Ep. Autiſſiodori 8. *Mart* 300
Elapha m. in Africa 28. *jun* 357
Elenara V. m. in Gallia 2. *Maii* 181
Eleoora de Vanegas Cordubæ 11. *Maii* 618
Eleuchadius Ep. Ravennæ 15. *Febr.* 747
Eleuſippus ex Tergeminis m. 17. *Jan.* 73
Eleuſius Presb. m. Antiochiæ 7. *Apr.* 658
Eleutherius m. in Africa 1. *Mart* 45
Eleutherius m. Rom. in Styria 11. *Maii* 619
Eleutherius Ep. m. Rom. 18. *Apr.* 528
Eleutherius Papa Romæ 26. *Mart* 829
* Eleutherius Ep. CP. 19. *Febr.* 268
Eleutherius Ep. Tornaci 20. *Febr.* 280
Eleutherius Arcani in Lario 29. *Maii* 416
* Eleutherius Erem. Anglus 3. *jun.* 268. b
Eleutherius Conf. in Aprutio 21. *Maii* 45
Eleutherus Perſa m. 13. *Apr.* 230
Elfleda V. Ab. in Anglia 8. *Febr.* 278
Elgiva Reg. Angliæ 18. *Maii* 286
Elias Mon. m. in Arabia 14. *Jan.* 953
Elias Presb. m. in Hiſpania 27. *Apr.* 494
Elias m. in Palæſtina 16. *Febr.* 865
Elias m. Perſa 27. *Mart.* 691
Elias Ep. Sedunen. 21 *Mart.* 360
Eliæ Propb. Raptus 17. *Jun.* 265
Eliſæus Propheta 14. *jun.* 784
Elidius m. in Gallia 25. *Jan.* 628
Eliſabetha Hungara O. Pr. 6. *Maii* 223
Eliſabeth V. Ord. Serv. 19. *Mart* 626
* Eliſabeth Mon. in Rooſendael 4. *Febr.* 162. c
Eliſabeth V. Schonaugiæ 18. *jun.* 604
Eliſabeth Thaumaturga apud Græc. 24. *Apr.* 272
* Eliſabethæ Tertiariæ Min. duæ 4. *Febr.* 428
Eliud Ep. in Wallia 9. *Febr.* 302
Elleherus Mon. m. in Friſia 5. *jun.* 452
Elphegus Aep. Cantuarien. m. 19. *Apr.* 630
Elpebegus Ep. in Anglia 12. *Mart.* 229
Elpicius Levita in Campania 24. *Maii* 282
Elpidephorus m. apud Græcos 3. *Apr.* 251
Elpidius Ep. Atellis in Camp. 24. *Maii* 282
Elpidius m. in Arvernia 28. *jun.* 574
Elpidius Ep. m. Cherſonæ 7. *Mart.* 639
Elpidius m. in Lydia 27. *Apr.* 486
Elvanus Ep. Britanniæ 1. *Jan.* 10
Elzearius monach. in Vaſcoota 5. *Jun.* 507
Emaous Pr. m. Carnuti 16. *Maii* 595
Emelbertus ſive Ablebertus Ep. Cameracenſis 25. *Jan.* 1077
Emelia m. in Africa 23. *Maii* 247
Emelii duo mm. Romæ 22. *Maii* 242
Emerentiana V. m. Romæ 23. *Jan.* 458
Emeria m. Mediolani 6. *Maii* 101
Emerita martyr 3 *Jun.* 288
Emerita m. in Africa 26. *jun.* 856
Emerita m. Nicomediæ 22. *Febr.* 289
Emeritus m. in Africa 3. *Mart.* 227
Emeritus m. Aquileiæ 11. *Jun.* 463
Emeritus m. Carthagine 11. *Febr.* 513
Emeritus M. Nicomediæ 23. *Jun.* 471
Emeritus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Emerius Ab. in Hiſpania 27. *Jan.* 781
Emeterius Agricola m. 3. *Mart.* 249
Emeterius m. in Africa 3. *Mart.* 227
Emetherius m. in Hiſpania 3. *Mart.* 228
Emetrius m. Romæ 24. *Jan.* 590
Emilianus m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 752
Emilianus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Emilius m. in Getulia 19. *Maii* 308
Emilius m. Tomis 20. *jun.* 8
Emilius m. Ravennæ 18. *Jun.* 572
Emmanuel m. Rom. in Auſtria 21. *Maii* 8
Emmanuel m. in Oriente 26. *Mart.* 618

Emmanuel Ep. Cremonæ 27. *Feb.* 672
Emmelia Mater S. Basilii 30. *Maii* 594
Emorus M. Romæ 2. *Jun.* 209
Engratis V. M. Cæsaraugustæ 16. *Apr.* 410
Endeus Ab. Aranien. in Hibernia 21. *Mart.* 267
Enecco Ab. in Hispania 1. *Jun.* 107
Engelmundos Pr. in Hollandia 21. *Jun.* 115
Engelmarus Eram. M. in Germania 14. *Jun.* 976
Engratia V. M. Cæsaraug. 16. *Apr.* 410
Enianus Martyr 16. *Apr.* 405
Enneim V. M. in Perside 9. *Jun.* 171
Enon Martyr 13. *Jan.* 767
Enuculus M. Massiliæ 1. *Mart.* 29
Eobanus Ep. M. in Frisia 5. *Jun.* 451
Eocapus Martyr 12. *Apr.* 81
* Eoglodius Pictorum Apost. 25. *Jan.* 610. f
Eovaldus M. in Hispania 7. *Mart.* 139
Epagatus M. Lugduni 2. *Jun.* 168
Epagatus M. Thessalonicæ 1. *Jun.* 48
Epafroditus M. in Africa 7. *Maii* 136
Epaphroditus Ep. Discip. Pauli 22. *Mart.* 369
Eparchius M. apud Græcos 23. *Mart.* 460
Epdonius Puer M. cum Babyla 24. *Jan.* 569
Epecatus m. Romæ 28. *Mart.* 91
Epegetus m. Romæ 28. *Mart.* 91
Ephebus m. Interamnæ 16. *Feb.* 862
Ephebus m. Interamnæ 14. *Apr.* 211
Ephericus m. Mediolani 9. *Maii* 364
Ephotius Conf. in Diœc. Namurc. 1. *Jun.* 85
Ephræm Ep. m. Cherfone 7. *Mart.* 639
Ephrem Ep. in Caria 24. *Apr.* 598
* Ephrem Ep. Jarosol. M. 4. *Apr.* 718
* Ephrem Ep. Jerosol. 1. *Febr.* 2
Ephrem Syrus Edessæ 1. *Febr.* 49
Ephytius m. in Sardinia 25. *Jan.* 997
Epictetus m. in Africa 24. *Jan.* 540
Epictetus m. in Africa 9. *Jan.* 567
Epictitus m. in Hispania 25. *Maii* 248
Epictulus m. in Africa 27. *Jan.* 769
Epimachus m. Romæ 10. *Mart.* 551
Epimeonius Presb. m. Brixiæ 18. *Febr.* 65
Epimenus m. Romæ 31. *Maii* 625
Epion martyr 26. *Febr.* 630
Epiphania Domina 6. *Jan.* 323
Epiphanius Ep. m. in Africa 7. *Apr.* 658
Epiphanius Ep. in Cypro 12. *Maii* 361
Epiphanius Ep. Ticinen. 21. *Jan.* 364
Epipodius m. Lugduni Gall. 22. *Apr.* 7.
Episcopi Confess. in Ægypto 21. *Maii* 29
Epitacius m. in Hispania 23. *Maii* 248
Epolus m. Cæsareæ 21. *Maii* 31
Epononus in. Romæ 17. *Maii* 26
Eppeus Presb. in Armenia 27. *Apr.* 487
Eppepodus Diac. mart. Nicomediæ 23. *Mart.* 260
Eppo Pr. Slavorum m. 7. *Jun.* 40
Eppolus m. Alexandriæ 28. *Febr.* 723
Equinus m. Antiochiæ 7. *Mart.* 639
Equitius Ab. in Italia 7. *Mart.* 649
Eraclius martyr 26. *Maii* 835
Erardus Ep. 8. *Jun.* 533
Eralmus martyr 3. *Jun.* 288
Eralmus Ep. m. Formiis 2. *Jun.* 211
Eralmus Conf. apud Græcos 18. *Jun.* 585
Ercola m. in Africa 7. *Maii* 136
Erconwaldus Ep. Londini 30. *Apr.* 780
Erembertus Ep. Tolosæ 24. *Maii* 389
Erendrudis V. Abb. Salisburgi 30. *Jun.* 580
Ergenfridus Comes Palat. 21. *Maii* 48
* Ericus ex Rege Daniæ Monachus 12. *Apr.* 65
Ericus Peregr. Perusii 13. *Mart.* 328
Ericus Rex Sveciæ m. 18. *Maii* 187
Erricius Mon. Autissiodori 24. *Jun.* 829
Erisimus M. Neapoli 13. *Jan.* 767
Erkembodo Ep. Tervaneo. 12. *Apr.* 92
Erbulfus ep. Ferdensis m. 2. *Feb.* 309
Ermaoilda Reg. in Anglia 13. *Febr.* 686
* Ermentrudis socia B. Juliannæ 7. *Apr.* 655
Erminoldus Ab. mr in Germ. 6. *Jan.* 335
Ermious ep. Ab. Lobii 25. *Apr.* 374
Eros m. Smyrnæ 23. *Feb.* 363
Erotes m. in Armenia 24. *Jun.* 809
Erotius martyr 7. *Mart.* 438
Erulus m. Tarsi 10. *Maii* 557
Esaia m. in Palæstina 16. *Feb.* 865
Esaias Moo. m. in Sina 14. *Jan.* 936
* Esaias Bonerus Cracoviæ 8. *Febr.* 213
Esas m. 23. *Jun.* 474
Eskillus ep. m. in Svecia 12. *Jun.* 598
* Eskilus Aep. Lundæ in Dania 10. *Apr.* 856
Esodes m. Camerini 11. *Maii* 613
Estivus m. Cæsareæ 2. *Jun.* 215
Ethelberius Rex Angliæ 20. *Maii* 702
Ethelberius Rex in Anglia 24. *Febr.* 470
* Ethelborga Reg. Angliæ 6. *Febr.* 764
Ethaldreda Reg. Abb. Eli 23. *Jun.* 489
* Ethelredus Rex Sax. Orient. m. 23. *Apr.* 95
* Ethelredus Rex Merciæ 4. *Maii* 436
Ethalwoldus in Anglia 12. *Febr.* 602
Ethemia m. in Africa 26. *Apr.* 413
Evagrius m. in Cilicia 5. *Febr.* 656
Evagrius m. in Scythia 3. *Apr.* 244
Evagrius Conf. Ep. CP. 6. *Mart.* 427
Evangelius m. Alexandriæ 27. *Maii* 23
Evanthia m. Nicomadiæ 27. *Apr.* 488
Evantius ep. Vienn. in Gall. 3. *Febr.* 365
Evantius martyr 12. *Apr.* 80
Evantius in Rhætia 1. *Jan.* 21
Evasia m. Romæ 2. *Jun.* 209
Evalia m. in Africa 26. *Apr.* 415
Evasius m. in Africa 7. *Jun.* 8
Evasius m. in Africa 5. *Jun.* 422
Evasius martyr 2. *jun.* 168
Evasius m. Romæ 2. *jun.* 209
Eubertus ep. Seclinii Pastoratus 1. *Feb.* 47
Eubiotus m. in Mysia 19. *Maii* 310
Eubiotus apud Græcos 27. *Maii* 25
Eubule m. Nicomediæ 30. *Mart.* 830
Eubulus m. Cæsareæ in Pal. 7. *Mart.* 644
Eubulus Socius Julitæi m. 6. *Mart.* 416
Eubulus Romanus Apost. 28. *Feb.* 719
Eucarpia m. Chalcedone 13. *Apr.* 229
Eucarpius m. Nicomed. 28. *Mart.* 617
Eucarpius Miles m. Amisi 23. *Jan.* 458
Eucharius ep. Trajecti 27. *Feb.* 681
Eucherius ep. Aureliac. 20. *Febr.* 208
Eucherius ep. Trajecti 20. *Feb.* 177
Euchus Pr. m. Byzantii 18. *Maii* 145
Eucirus m. in Africa 22. *Feb.* 288
Eucius vel Polyeuctus m. 8. *Jan.* 473
Eudaldus mart. in Novampopulocia 11. *Maii* 640
Eudocia m. in Phœnicia 1. *Mart.* 8
Eudoxia V. M. in Ægypto 31. *Jan.* 1085
Evellius m. Fossani 6. *Febr.* 932
Evellius Neronis Consiliarius 11. *Maii* 613
Evelpistus m. Romæ 1. *Jun.* 26
Evengulus m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Eventius m. Cæsaraugustæ 16. *Apr.* 406

Eventius Pr. m. Romæ 3. *Maii* 367
Eventius vel inventius Ep. 8. *Febr.* 152
Evermarus m. in Belgio 1. *Maii* 320
Evermodus Ep. Raceburg. 17. *Feb.* 43
Eufra m. in Africa 14. *Jan.* 935
Eufrasia m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Eugenia m. Sirmii a. *Jan.* 80
Eugendus Ab. Jurensis 1. *Jan.* 49
Eugenes martyr 3. *Jan.* 135
* Eugenia V. m. Cenoman. 7. *Jan.* 2.f
Eugenia m. in Africa 3. *Jan.* 130
Eugenia m. Nicomediæ 16. *Mart.* 420
Eugenianus martyr 9. *Apr.* 811
Eugenianus m. Augustoduni 8. *Jan.* 473
Eugenius martyr 7. *Apr.* 662
Eugenius martyr 21. *Jan.* 349
Eugenius martyr 1. *Febr.* 47
Eugenius m. in Africa 11. *Jan.* 666
Eugenius Ep. m. Chersone 7. *Mart.* 639
Eugenius m. in Hispania 11. *Jan.* 674
Eugenius m. Neocæsareæ 24. *Jan.* 1790
Eugenius m. Nicomed. 22. *Mart.* 106
Eugenius m. in Syria 29. *Mart.* 83
Eugenius PP. I. a. *jun.* 220
Eugentus martyr 3. *Jan* 135
Eugentus m. in Africa 4 *Jan.* 165
Evidius m. in Catalania 13. *Jun.* 680
Eulalia V. martyr 30. *Mart.* 828
Eulalia V. M. Barcinone 12. *Feb.* 576
Eulalia m. Romana Antverp. 28. *Febr.* 725
Eulalius Ep. Syracusæ 16. *Febr.* 888
Eulampius martyr 5. *Mart.* 361
Eulampius m. apud Græcos 30. *Jun.* 574
Eologius Presb. M. Cordubæ 11. *Mart.* 88
Eulogius m. in Palæstina 5. *Mart.* 361
Eulogius Diac. Tarracon. m. 21. *Jan.* 338
Eulogius Ep. Edessiæ 5. *Maii* 10
Eulogius Xenodochus CP. 27. *Apr.* 493
Euminius m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Eunica m. in Thracia 7. *Mart.* 644
Eunicius m. Sebastiæ 10. *Mart.* 12
Eunomius Ep. Lesinæ 9. *Febr.* 335
Eunomus m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Eunuchus Diac. m. Romæ 15. *Maii* 471
Eunuculus martyr 28. *Feb.* 714
Eunus m. Alexandriæ Æg. 27. *Feb.* 673
Evodius Ep. Antiochiæ m. 6. *Maii* 98
Evodius m. Syracusæ 25. *Apr.* 359
Evodius m. Romæ 19. *Jun.* 846
Evolus m. in Africa 5. *Mart.* 365
Evonius Ep. in Arvernis 19. *Maii* 332
Evotus m. Cæsaraugustæ 14. *Apr.* 406
Euphebius Ep. Neapol. 23. *Maii* 256
Euphemia martyr 12. *Apr.* 81
Euphemia m. Amisi 20. *Mart.* 83
Euphemia m. Camerini 11. *Maii* 613
Euphemia m. Chalcedone 13. *Apr.* 129
Euphemia Abb. in Bavaria 12. *Jun.* 470
Euphemia V. in Habassia 6. *Jun.* 639
Euphemius martyr 2. *Maii* 45
Euphrasia martyr 16. *Mart.* 426
Euphrasia m. Ancyræ 18. *Maii* 147
Euphrasia m. Amisi 20. *Mart.* 83
Euphrasia m. Nicææ 18. *Maii* 146
Euphrasia V. m. Nicomediæ 19. *Jan.* 221
Euphrasia V. in Thebaide 13. *Mart.* 263. 727
Euphrasius m. Corcyræ 29. *Apr.* 613
Euphrasius m. Thessalonicæ 14. *Mart.* 346
Euphrasius Ep. 11. *Jan.* 932
Euphrasius Ep. in Hispania 15. *Maii* 442
Euphrata m. Nicææ 25. *Mart.* 354
Euphraxius m. Apameæ 11. *Febr.* 551
Euphrosyna V. M. Terracinæ 12. *Maii* 4
Euphrosyna V. Alex. Ægypt. 11. *Feb.* 535
* Euphrosyna Polocensis 23. *Maii* 224
Euphrosynus martyr 6. *Mart.* 424
Euphrosynus Ep. in Hetruria 1. *Maii* 130
Euphrosynus Ep. m. Nicomediæ 1. *Jan.* 20
Euphrosius m. Carthagine 14. *Mart.* 345
Euplius m. apud Græcos 30. *Maii* 590
Eupolites m. in Armenia a. *Maii* 180
Eupraxia V. in Thebaide 13. *Mart.* 264
Eupraxia vidua in Sicilia 5. *Jan.* 240
Eopsychius m. Cæsareæ Capp. 9. *Apr.* 822
Euporia V. Cajetæ 16. *Maii* 575
Eurefsus m. in Pamphilia 28. *Maii* 89
Eurisles m. Cæsareæ in Palæst. 8. *Jun.* 56
Eurosia V. M. in Hispania 25. *Jun.* 88
Eusebemon Ep. Lamsaci 14. *Mart.* 355
Eusebia V. Abb. Marchianis 16. *Mart.* 450
Eusebia Matrona Cpoli 6. *Jun.* 621
Eusebia sive Xene V. in Caria 24. *Jan.* 598
Eusebius martyr 7. *Apr.* 662
Eusebius martyr 20. *Jan.* 257
Eusebius m. in Africa 5. *Mart.* 362
Eusebius alter m. in Africa 5. *Mart.* 363
Eusebius m. Corcyræ 28. *Apr.* 461
* Eusebius Mon. mart. in Helvetia 31. *Jan.* 1130
Eusebius m. Nicomediæ 24. *Apr.* 263
Eusebius m. Nicomediæ 30. *Maii* 589
Eusebius m. Nicomediæ 24. *Apr.* 263
Eusebius m. in Oriente 25. *Maii* 491
Eusebius Ep. m. in Pannonia 28. *Apr.* 565
Eusebius m. Roman. Gandavi 17. *Feb.* 2
Eusebius Mon. M. in Sicilia 12. *Maii* 26
Eusebius Eunuchus m. Tarsen. 28. *Apr.* 567
Eusebius Ep. Cæsareæ in Capp. 21. *Jun.* 75
Eusebius Ep. Comi 22. *Mart.* 365
Eusebius Ep. Iani 28. *Apr.* 541
Eusebius Ep. Samosati 22. *Jun.* 237
* Eusebius Episc. Samosatenus a. *Jun.* 66.b
Eusebius Anachor. in Syria 15. *Feb.* 824
Eusebius Pr. Antissiodori 1. *Maii* 423
Eulebius Ab. Coryphes in Syria 23. *jun.* 486
Eusebius Cremon. Bethlemi 5. *Mart.* 369
Eusebius Erem. in Pedemontio 15. *Febr.* 852
Eusicius M. Romæ 17. *jun.* 285
Eustachius m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
* Eustachius m. Ferentini 16. *Apr.* 401
Eustachius m. in Lituania 14. *Apr.* 265
Eustasius Presb. m. in Asia 12. *Mart.* 108
Eustasius Pr. m. Byzantii 18. *Mart.* 145
Eustasius Presb. Mart. Nicomediæ 13. *Mart.* 260
Eustasius m. Nicomediæ 22. *Jan.* 350
Eustasius m. Romæ 28. *Maii* 91
Eustasius Ab. Laxovien. 29. *Mart.* 784
Eustathius m. in Mesopot. 14. *Mart.* 355
Eustathius Ep. Conf. in Bithynia 29. *Mart.* 790
[a] Eustathius Patr. CP. 18. *Febr.* 222
Eustadiola Abb. Bituric. 8. *jun.* 132
Eustochius Pr. m. Ancyræ 23. *Jun.* 471
* Eustochium V. Ferrariæ 14. *Jan.* 562. a
* Eustochium V. Messanæ 20. *Jan.* 132
* Eustochium V. Patavinæ 13. *Feb.* 643
Eustolius Ep. Nicomediæ 8. *jun.* 58
Eustorgius II. Ep. Mediolani 6. *Jun.* 643
Eustorgius Presb. m. Nicomediæ 11. *Apr.* 13
Eustratius Thaumaturgus 9. *Jan.* 598
Euterius m. Nicomediæ 22. *Febr.* 289

Euthalia martyr 12. *Jan.* 723
Euthecia m. Alexandriæ 28. *Febr.* 728
Eutheus m. Nicomediæ 7. *Maii* 135
Euticia m in Africa 7. *Mart* 136
Euticius m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Euticius Ab. in Burgund. 13. *Jan.* 823
Euticius Presb. in Hetruria 15. *Maii* 458
Euticus martyr 4. *Mart.* 310
Euticus m. in Africa 3. *Mart.* 227
Euticus m. in Africa 7. *Maii* 136
Euticus m. in Africa 8. *Maii* 299
Euticus m. Noviduni 4. *jan.* 377
Eutidius m. Byzantii 8 *Mati* 291
Eutyches Presb. m. in Italia 25. *Apr.* 373
Eutyches m. Sebastæ 10. *Mart.* 12
Eutyches m. Cyzici 29. *Apr.* 617
Eutychius martyr 20. *Jan.* 257
Eutychius Subdiac. mart. Alexand. 26. *Mart.* 620
Eutychius Aquilejæ 30. *Maii* 591
Eutychius m. in Hernicis 15. *Apr.* 378
Eutychius m. in Italia 17. *Feb.* 7
Eutychius m. in Lydia 27. *Apr.* 486
Eutychius m. in Mauritania 21. *Maii* 4
Eutychius Ep. m. Melitenæ 28. *Maii* 79
Eutychius m. in Mesopot. 14. *Mart.* 355
Eutychius m. Nicomediæ 7. *Maij* 135
Eutychius m. Romæ 4. *Feb.* 458
Eutychius m. Sebastæ 10. *Mart.* 12
Eutychius Ep. Comen. in Ital. 5 *Jun.* 411
Eutychius Patriarcha CP. 6. *Apr.* 548
Eutychius Ab. Nursiæ 23. *Mati* 249
Euthymia m. Antiochiæ 26. *Apr.* 415
Euthymius Diac. m. Alexandriæ 5. *Maii* 6
Euthymius m. Aquilejæ 30. *Mati* 591
Euthymius Ep. m. in Asia 11. *Mart.* 73
Euthymius Ab. in Palæstina 20. *Jan.* 298
Euthymius Thaumaturgus 18. *Apr.* 583
Eutocus martyr 4. *Mart.* 310
Eutricus Ep. m. in Sardinia 27. *Maii* 24
Eutropia m. Alexandriæ 25. *Maii* 492
Eutropia V. M. in Mesopotamia 25. *Jun.* 14
Eutropius m. in Cappadocia 3. *Mart.* 234
Eutropius Lector m. 11. *Jan.* 725
Eutropius Ep. Santonen. m. 30. *Apr.* 733
Eutropius m. Tiferni 1. *Jun.* 58
Eutropius Ep. Arausione 27. *Maii* 44
* Eutropius Ep. Valentiæ in Hisp. 8. *Jan.* 51. f
* Eutropius Anach. in Cypro 26. *Feb.* 624
Excritatus m. Tarsi 10. *Mati* 557
* Expectatus m. Nicææ 21. *Maii* 2
Expeditus m. Melitenæ 19. *Apr.* 819
Expeditus m. Romæ 18. *Apr.* 528
Expergentus m. in Cilicia 3. *Jun.* 478
Extricata m. Romæ 2. *Jun.* 209
Extricatus m. Romæ 3. *Jan.* 287
Exuperantia V. Trecis 26. *Apr.* 423
Exuperantius m. Romæ 2. *Jun.* 43
Exuperantius m. Tiferni 3. *jun.* 58
Exuperantius Ep. Cinguli 24. *Jan.* 602
Exuperantius Ep. Comi 22. *Jan.* 241
Exuperantius Ep. Ravennæ 30. *Maii* 612
Exuperia m Romæ 3. *jun.* 287
Exuperius m. in Syria 20. *Mart.* 83
Exuppius m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Ezechiel Proph. in Chaldæa 10. *Apr.* 857
Ezzo Com. Palatinus 21. *Mati* 48

F

Fabianus martyr. 16. *Feb.* 867
Fabianus m. in Africa 28. *Jun.* 357
Fabianus m. in Africa 25. *Maii* 495
Fabianus m. in Sicilia 25. *jan.* 618
Fabianus Papa Romæ 20. *jan.* 252
Fabius m. Roman. in Austria 21. *Maii* 8
Fabius m. Fesulis 17. *Mati* 132
Fabius m. in Sabinis 11. *Maii* 614
Faeius Conf. Cremonæ 18. *jan.* 210
Falco Ep. Trajecti 20. *Feb.* 177
* Falco Ab. Cavæ in Italia 6. *Jun.* 616
Faltonus Pinianus 11. *Mati* 614
Famosa m. Byzantii 8. *Maii* 291
Famuli xii. S. Anthusæ mm. 22. *Febr.* 287
Fandila Presb. m. Cordubæ 13. *Jun.* 698
Fappa m. Romæ 5. *Jun.* 422
Farerus M. Medioiani 6. *Maii* 101
Fasilus m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Fausta V. m. in Gallia 4. *Jan. Append.* 1099
Fausta m. Nicomediæ 15. *Mart.* 398
Fausta m. in Numidia 15. *Jun.* 209
Fausta m. Romæ 2. *Jun.* 209
Faustacius martyr 21. *Jan.* 341
Faustina V. M. 15. *Feb.* 814
Faustina m. in Africa 7. *Maii* 136
Faustinus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Faustina V. Novocomi 18. *Jan.* 196
Faustina m. in Numidia 10. *Jun.* 867
Faustina m. Romæ 3. *Jun.* 287
Faustinia martyr 17. *Feb.* 10
Faustinianus m. in Britannia 16. *Febr.* 867
Faustinianus m. Corcyræ 29. *Apr.* 613
Faustinianus m. in Numidia 10. *Jun.* 867
Faustinianus Ep. Bononiæ Ital. 26. *Feb.* 639
Faustinus martyr 17. *Febr.* 9
Faustinus mart. in Africa 16. *Jan.* 3
Faustinus m. in Africa 24. *Apr.* 265
Faustinus m. in Africa 23. *Apr.* 164
Faustinus Ep. m. in Africa 7. *Maii* 136
Faustinus Ep. Briziæ 16. *Feb.* 886
Faustinus Presb. m. Brixiæ 15. *Febr.* 805
Faustinus m. Byzantii 8. *Mati* 291
Faustinus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Faustinus m. in Numidia 10. *Jun.* 267
Faustinus m. Perusii 1. *Jan.* 33
Faustinus m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Faustinus m. Romæ 22. *Maii* 141
Faustus m. in Africa 23. *Maii* 247
Faustus m. Cæsaraugustæ 16. *Apr.* 406
Faustus m. Carthagine 21. *Febr.* 513
Faustus m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Faustus m. Romæ 2. *Jan.* 209
Faustus m. Roman. Antverp. 28. *Febr.* 725
Faustus m. Romanus 1. *Mart.* 30
Faustus m. Romæ 9 *Jun.* 174
Faustus m. Tarsi 10. *Mati* 557
Faustus Epifc. 20. *Mati* 638
Faustus Ep. Re[illegible]en. in Gallia 16. *Jan.* 128
Faustus Mon. Cusin. Romæ 15. *Feb.* 839
Febronia V. M. Sibapoli 25. *Jun.* 14
Febus m. Romæ 18. *Apr.* 928
Fechinus Ab. in Hibernia 20. *Jan.* 329
Felianus m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Felicia martyr 12. *Apr.* 80
Felicia m. in Africa 26. *Apr.* 415
Felicia m. in Africa 7. *Mati* 136
Felicia m. Byzantii 8. *Maii* 291
Felicia m. Nicomediæ 27. *Apr.* 488
Felicia m. Romæ 2. *Jun.* 209

Feli-

Felicia m. Tarſi 10. *Maii* 557
Felicia m. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Feliciana m. Tomis 20. *Jun.* 8
*Feliciana V. Conimbricæ 4. *Febr.* 960
Felicianus martyr 17. *Febr.* 10
Felicianus m. in Africa 30. *Jan.* 1026
Felicianus Ep. m. Fulginii 24. *Jan.* 581
Felicianus m. in Mauritania 18. *Mart.* 819
Felicianus m. Romæ 9. *Jun.* 149
Felicianus m. Romæ 5. *Jun.* 422
Felicianus m. Romæ 2. *Febr.* 281
Felicianus m. Romæus 2. *Mart.* 24
Felicianus m. Roman. Antverpiæ 25. *Mart.* 399
Felicio m. in Aſia 12. *Mart.* 108
Felicio m. Tarſi 10. *Maii* 557
Feliciſſima m. in Africa 5. *Mart.* 7
Feliciſſima m. in Africa 26. *Apr.* 415
Feliciſſima m. Romæ 2. *Jun.* 209
*Feliciſſima V. m. Viterbii 2. *Maii* 167
Feliciſſimus m. Romæ 24. *Jan.* 590
Feliciſſimus m. Nicomed. 14. *Mart.* 346
Feliciſſimus m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Feliciſſimus m. Tuderti 26. *Maii* 835
Felicitas m. in Africa 8. *Mart.* 757
Felicitas m. in Africa 7. *Mart.* 430
Felicitas m. in Africa 9. *Jan.* 567
Felicitas m. in Africa 10. *Jan.* 601
Felicitas m. in Africa 13. *Jun.* 767
Felicitas m. in Africa 3. *Feb.* 328
Felicitas m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Felicitas m. in Hiſpania 11. *Jun.* 674
Felicitas m. Romæ 3. *Jun.* 287
Felicitas m. Romæ 5. *Jun.* 422
Felicitas alia m. Romana Anto. 5. *Jun.* 422
Felicitas m. Romæ 2. *Febr.* 281
Felicitas Deo devota Patavii 26. *Mart.* 682
Felicitas martyr 17. *Feb.* 10
Felicius ap. m. Steiofeldiæ 18. *Jun.* 575
Felicula m. Romæ 5. *Jun.* 422
Felicula V. m. Romæ 23. *Jun.* 666
Felicula m. Romæ 14. *Feb.* 743
Felinus m. Aronæ 1. *Jun.* 83
Felio m. Tarſi 10. *Maii* 557
Felix martyr 21. *Jan.* 348
Felix martyr 3. *Mart.* 226
Felix martyr 17. *Feb.* 10
Felix martyr 28. *Feb.* 724
Felix martyr 4. *Mart.* 310
Felix martyr 16. *Apr.* 405
Felix martyr 12. *Apr.* 79
Felix martyr 12. *Apr.* 80
Felix Martyr cum Sociis 12. *Apr.* 81
Felix alter cum aliis Sociis 12. *Apr.* 81
Felix martyr 2. *Maii* 179
Felix puer martyr 12. *Maii* 682
Felix I. PP. martyr 30. *Maii* 588
Felix m. in Africa 1. *Jan.* 19
Felix m. in Africa 9. *Jan.* 567
Felix m. in Africa 28. *Jan.* 357
Felix m. in Africa 18. *Jun.* 568
Felix m. in Africa 7. *Maii* 136
Felix m. in Africa 13. *Jun.* 678
Felix m. in Africa 23. *Apr.* 164
Felix alter m. in Africa 23. *Apr.* 164
Felix m. in Africa 16. *Maii* 578
Felix m. in Africa 26. *Apr.* 415
Felix m. in Africa 31. *Mart.* 905
Felix m. in Africa 7. *Maii* 136
Felix m. in Africa 8. *Mart.* 757
Felix m. in Africa 4. *Maii* 460
Felix m. in Africa 23. *Mart.* 449
Felix m. in Africa 3. *Mart.* 227
Felix m. in Africa 9. *Mart.* *3
Felix m. in Africa 3. *Mart.* 225
Felix m. in Africa 11. *Feb.* 510
Felix m. in Africa 21. *Febr.* 842
Felix m. in Africa 26. *Jun.* 156
Felix m. in Africa 23. *Febr.* 362
Felix m. in Africa 19. *Jan.* 219
Felix m. in Africa 27. *Jan.* 769
Felix m. in Africa 5. *Feb.* 658
Felix m. in Africa 3. *Feb.* 328
Felix m. in Africa 5. *Jan.* 240
Felix quatuor mm. in Africa 3. *Mart.* 227
Felix m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Felix m. Alexandriæ 14. *Apr.* 265
Felix m. Alexandriæ 28. *Feb.* 722
Felices duo m m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Felix m. Alexandriæ 21. *Apr.* 843
Felix m. Alexandriæ Æg. 26. *Febr.* 632
Felix m. Apolloniæ 17. *jun.* 287
Felix m. Aquilejæ 16. *Mart.* 418
Felix m. Aquilejæ 11. *jun.* 460
Felix m. Byzantii 8. *Maii* 291
Felix m. Cæſaraugustæ 16. *Apr.* 406
Felix m. Camerini 11. *Maii* 613
Felix m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Felices tres mm. Carthag. 11. *Febr.* 513
Felix Lector m. Carthagine 11. *Feb.* 513
Felix Mon. m. Cordubæ 14. *Jun.* 973
Felix m. Cordubæ 27. *Jun.* 252
Felix m. Foſſani 6. *Feb.* 932
Felix m. Fiſlariæ 5. *Jun.* 504
Felix m. in Græcia 8. *Jan.* 472
Felix m. Heracleæ 7. *Jan.* 356
Felix m. in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Felix Diac. m. in Hiſpania 1. *Maii* 185
Felix Ep. Hiſpelli m. 18. *Maii* 167
Felix m. in Iſtria 5. *Jun.* 423
Felix m. Lugduni 2. *Jun.* 168
Felix m. Maſſiliæ 1. *Mart.* 89
Felix m. in Mauritania 24. *Mart.* 480
Felices duo mm. Mediolani 6. *Maii* 202
Felix m. Mediolani 14. *Maii* 284
Felix S. Narciſſi Diac. m. 18. *Mart.* 821
Felix m. Neapoli 13. *Jun.* 767
Felix m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Felix alius m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Felix m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Felix m. Nicomediæ 27. *Apr.* 488
Felix Diac. m. in Numidia 10. *Jun.* 267
Felix m. Nicomediæ 20. *Jan.* 497
Felices duo mm. in Ponto 16. *Apr.* 406
Felix m. in Portu Rom. 15. *Maii* 457
Felix m. Romæ 2. *Jun.* 209
Felix alter m. Romæ 2. *Jun.* 209
Felix I. II. &c. m. Romæ 2. *Jun.* 208
Felix m. Romæ 27. *Jun.* 252
Felix m. Romæ 3. *Jun.* 287
Felix m. Romæ 10. *Maii* 498
Felix m. Romæ 3. *Jun.* 287
Felix m. Romæ 23. *Apr.* 265
Felix m. Romæ 2. *Feb.* 282
Felix m. Romæ 20. *Apr.* 748
Felix m. Romæ 22. *Maii* 141
Felix m. Ravennæ 18. *Jun.* 578
Felix m. Romæ 2. *Jun.* 209
Felix m. in Sardinia 28. *Maii* 90
Felix Pr. m. apud Sutrium 23. *Jun.* 457
Felix m. in Syria 24. *Maii* 282
Felices tres mm. Tarſi 10. *Maii* 557

Felix m. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
Felix m. Tomis 20. *Jun.* 8
Felix Presb. m. Valentiæ Gall. 23. *Apr.* 97
Felix III. Papa 25. *Feb.* 502
Felix IV. Papa Romæ 30 *Jan.* 1032
Felix Aep. Trevirís 26. *Mart.* 621
Felix Ep. Anglorum Orient. 8. *Mart.* 779
Felix Ep. Brixiæ 23. *Febr.* 384
Felix I. Ep. Meten. 21. *Feb.* 236
* Felix Ep. Siponinus 7. *Feb.* 2
Felix Presb. Nolanus 14. *Jan.* 937
Felix Presb. Romanus 14. *Jan.* 959
Felix Beneventi 15. *Mart* 468
Felix Capuanus Romæ 18. *Maii* 103
Felix Erem. Pinnaten. 29. *Mart* 408
* Felix Mon. Cafini 23. *Mart.* 439
Felix ex Syria Peregrinus Spoleti 16. *Jun.* 112
Ferdinandus Ep. Calatinus 27. *Jun.* 330
Ferdinandus III. Rex Caſtellæ 30. *Maii* 632
Ferdinandus Prin. Luſ. mart. Feſſæ 5. *Jun.* 561
Fergeoſus Ep. m. in Gallia 12. *Jan.* 743
* Ferrandus Diac ſcriptor 31. *Maii* 767
Ferreolus Pr. m. Veſontione 16. *Jun.* 5
Ferrucio Diac. m. Veſontione 16. *Jun.* 5
Feſtina m. in Africa 14. *Jun.* 727
Feſtus m. in Africa 27. *Jan.* 769
Feſtus m. Romæ 24. *Jun.* 808
Fidelis m. in Africa 23. *Mart.* 449
Fidelis Conf. Hiſpelli 25. *Apr.* 374
Fidelis m. Romanus 1. *Mart.* 24
Fidelis m. Tarſi 10. *Mart* 557
Fidelis Ep. Emeritæ 7. *Feb.* 63
Fidelius m. in Africa 23. *Maii* 247
Fidolus Pr. Ab. Trecis 16. *Maii* 588
Filanus Ab. in Scotia 9. *Jan.* 594
Filippianus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Filocaſtus m. Nicomediæ 29. *Apr.* 616
Filocoſus m. Alexandriæ 29. *Apr.* 617
Filominus m. Romæ 28. *Maii* 91
Filonus m. Nicomediæ 11. *Apr.* 13
Fina V. in Etruria 12. *Mart.* 235
Finanus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Finanus Ep. in Anglia 17. *Feb.* 81
Finianus Ab. in Hibernia 6. *Febr.* 904
Finianus Ab. in Hibernia 16. *Mart.* 444
Fingar m. in Britannia 23. *Mart.* 455
Finodus m. Cæſareæ in Capp. 29. *Maii* 564
Finianus Presb. Ab. in Hibern. 17. *Febr.* 16
Firmianus m. in Apulia 28. *Apr.* 575
Firmianus m. Nicomediæ 10. *Mart.* 33
Firmianus Ab. 11. *Apr.* 97
Firmina m. Romæ 2. *Jan.* 209
* Firmina Cæſia Abbatiſſa Clariſſarum Narniæ 7. *Jun.* 4.e
Firminus m. in Armenia 24 *Jun.* 809
Firminus vel Firmus m. Smyrnæ 9. *Jan.* 567
Firminus Ep. Gabal. in Gallia 14. *Jan.* 936
Firmus martyr 10. *Jan.* 601
Firmus m. in Africa 23 *Maii* 247
Firmus m. in Africa 3. *Jan.* 130
Firmus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Firmus m. in Aſia 12. *Mart.* 108
Firmus m. in Armenia 24. *Jun.* 809
Firmus m. Romanus in Auſtria 22. *Maii* 8
Firmus m. in Cilicia 9. *Mart* 361
Firmus m. Genuæ 4. *Febr.* in *Append.* 961
* Firmus m. Genuæ 5. *Feb.* 961
Firmus m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Firmus m. apud Græcos 1. *Jun.* 71
Firmus ſeu Firminus m. Nicææ 10. *Mart.* 31
Firmus m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Firmus m. Romæ 2. *Febr.* 281
Fiſcianus m. in Africa 19. *Mart.* 26
Flamidianus m. in Hiſpan. 5. *Jan.* 288
Flamina V. m. in Arvernia 2. *Maii* 181
Flavia m. in Africa 7. *Maii* 136
Flavia altera m. in Africa 7. *Maii* 136
Flavia m. Byzantii 8. *Mart* 291
Flavia m. Nicomediæ 22. *Feb.* 189
Flavia m. Romæ 3. *jun.* 287
Flavia m. Romæ 2. *jun.* 209
Flavianus martyr 12. *Apr.* 80
Flavianus Diſconus martyr Abellinæ 14. *Febr.* 763
Flavianus m. in Africa 25. *Maii* 491
Flavianus m. in Africa 24 *Feb.* 454
Flavianus m. Anconæ 16. *Mart* 565
Flavianus Ep. CP. m. 18. *Febr.* 71
Flavianus m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Flavinus Præf. Urbis m. 28. *Jan.* 833
Flavianus m. Romæ 2. *jun.* 209
Flavianus Anachoreta in Oriente 16. *Febr.* 886
Flavinus martyr 12. *Apr.* 80
Flavinus m. Epheſi 25. *Maii* 492
Flavius m. Mediolani 6. *Maii* 101
Flavius Ep. m. Nicomediæ 7. *Maii* 135
Flavius m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
* Flavius Petri mart. Roman. in Colle Scipionis 16. *jun.* 2. c
Flavius m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Flavius m. Theſſalon. 1. *jun.* 48
Flavius Ep. Cabillone 30. *Apr.* 778
Fledus m. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
Flora V. Ord. Hieroſolym. 11. *Jun.* 486
Florebertus Ep. Leodii 25. *Apr.* 377
Florentina m. Romæ 2. *Jun.* 209
Florentina V. Hiſp. 20. *jun.* 18
Florentinus presb. m. Abellinæ 24. *Febr.* 763
Florentinus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Florentinus m. Sirmii 6. *Apr.* 536
Florentinus Ab. Arelate 21. *Maii* 38
* Florentinus Regis Scotiæ filius 27. *Apr.* 344
Florentius martyr 19. *Mart.* 27
Florentius m. Auximi 11. *Maii* 614
Florentius m. in Græcia 16. *Mart.* 420
Florentius m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Florentius m. Nicomediæ 22. *Feb.* 189
Florentius m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Florentius m. Peruſii 1. *Jun.* 53
Florentius Ep. Vienn. m. 3. *Jan.* 127
Horeotius Ep. Conf. 1. *Mart* 270
Florentius Ep. in Hetruria 15. *Maii* 470
Florentius Conf. Hiſpali 23. *Feb.* 380
Florentius Ep. Afer Tarviſii 8. *jun.* 179
Florentius Mon. Fulginii 23. *Maii* 249
Floriana m. Mediolani 6. *Mart* 201
Florianus martyr 4. *Mart.* 310
Florianus m. in Africa 7. *Maii* 136
Florianus m. in Africa 4. *Mart.* 460
Florianus m. in Africa 3. *Mart.* 215
Florianus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Florianus martyr in Auſtria 4. *Maii* 461
Florianus in Weſtphaliam transl. 4. *Mart* 461.
Florianus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Florianus m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Florianus m. Sirmii 8. *Jan.* 470
Florida m. in Africa 19. *jan.* 219
Florida m. in Africa 14. *jan.* 935
Florida mart. in Africa 18. *jan.* 190.

Flo-

Florida V. in Borgundia 10. *Jan.* 617
Floridæ duæ mm. Byzantii 8. *Maii* 291
Florina V. M. in Arvernia 2. *Mart* 47
Florus m. in Africa 6. *Jan.* 323
Florus m. in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Florus m. Nicomediæ 20. *Jan.* 297
Florus m. Romæ 23. *Jan.* 455
Florus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Florus m. Roman. Antverp. 12. *Feb.* 283
Florus m. Sirmii 8. *Jun.* 470
Floſculus Ep. Aurelianis 2. *Feb.* 288
Fluminius m. Romæ 28. *Maii* 91
Focius m. in Africa 23. *Maii* 247
Focus m. Antiochiæ 15. *Apr.* 377
Fœdoſa m. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Fœgadius Ep. Agioi 25. *Apr.* 365
Folcwartus Comes m. 2. *Feb.* 309
Fontejus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Forannanus Ab. in Belgio 30. *Apr.* 807
Foriaous m. in Africa 24. *Apr.* 265
Fornanus Ord. Bened. Ab. 30. *Apr.* 807
Fortanerius Clericus Inquiſ. 29. *Maii* 532
Forchernus Ep. in Hibern. 17. *Feb.* 13
Fortis Ep. m. Burdegalæ 16. *Mart* 573
Fortis Eremita in Italia 9. *Maii* 464
Fortius martyr 4. *Mart.* 310
Fortuna m. in Africa 22. *Febr.* 288
Fortunata martyr 14. *Apr.* 212
Fortunata m. in Africa 7. *Maii* 136
Fortunata m. in Africa 24. *Apr.* 265
Fortunata m. in Africa 27. *Jun.* 769
Fortunata m. in Africa 20. *Apr.* 748
Fortunata m. in Africa 11. *Mart* 625
Fortunata m. Gerundæ 31. *Mart* 784
Fortunata m. Mediolani 6. *Maii* 101
Fortunata m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Fortunata m. Romæ 3. *Jun.* 287
Fortunata m. Romana 10. *Maii* 636
Fortunata m. Romæ 2. *Jun.* 209
Fortunata m. Romæ 2. *Jun.* 209
Fortunata m. Romæ 2. *Jun.* 209
Fortunata m. Romæ 3. *Jun.* 287
Fortunata m. Tarſi 10. *Maii* 557
Fortunata m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Fortunatus martyr 9. *Apr.* 810
Fortunatus martyr 4. *Mart.* 310
Fortunatus alter martyr 4. *Mart.* 310
Fortunatus martyr 25. *Feb.* 488
Fortunatus martyr 18 *Jun.* 190
Fortunatus m. in Africa 13. *Jun.* 678
Fortunatus martyr in Africa 11. *Maii* 5
Fortunatus m. in Africa 19. *Mart* 308
Fortunatus m. in Africa 8 *Maii* 299
Fortunatus m. in Africa 17. *Jun.* 80
Fortunatus m. in Africa 20. *Apr.* 748
Fortunatus m. in Africa 23. *Maii* 625
Fortunatus m. in Africa 22. *Apr.* 82
Fortunatus m. in Africa 3. *Mart* 383
Fortunatus m. in Africa 27. *Jun.* 769
Fortunatus m. in Africa 21. *Feb.* 242
Fortunati duo mm. in Africa 3. *Maii* 389
Fortunatus m. in Africa 25. *Apr.* 361
Fortunatus m. in Africa 7. *Jun.* 7
Fortunatus m. in Africa 3. *Mart.* 225
Fortunatus m. in Africa 19. *Jan.* 219
Fortunatus m. in Africa 9. *Jan.* 567
Fortunatus m. in Africa 21. *Mart.* 262
Fortunati duo mm. Afri 7. *Mart* 236
Fortunatus m. Alexandriæ 21. *Apr.* 843
Fortunatus m. Antiochiæ 17. *Apr.* 408
Fortunatus m. Antiochiæ 26. *Feb.* 630
Fortunatus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Fortunatus m. Aquilejæ 11. *Jun.* 460
Fortunatus m. in Iſtria 5. *Jun.* 453
Fortunatus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Fortunatus m. Melitinæ 19. *Apr.* 619
Fortunatus m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Fortunatus m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Fortunatus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Fortunatus alter m. Romæ 3. *Jun.* 287
Fortunatus m. Romæ 2. *Jun.* 210
Fortunatus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Fortunatus m. Romæ 5. *Jun.* 422
Fortunatus m. Romæ 18. *Apr.* 528
Fortunatus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Fortunatus mart. Roman. Antverpiæ 3. *Febr.* 329
Fortunatus m. Romæ 2. *Febr.* 281
Fortunatus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Fortunatus m. in Sardinia 28. *Maii* 911
Fortunatus m. Smyrnæ 9. *Jun.* 567
Fortunatus m. Tarſi 10. *Mart* 557
Fortunatus m. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Fortunatus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Fortunatus m. Theſſalonicæ 27. *Feb.* 676
Fortunatus m. Tiferni 1. *Jun.* 58
Fortunatus m. Tutleti 26. *Maii* 815
Fortunatus Diac. m. Valentiæ Gal. 23. *Apr.* 97
Fortunatus Apoſt. apud Græcos 15. *Jun.* 1051
Fortunatus Ep. Fani 8. *Jun.* 505
Fortunatus Ep. Neapoli 15. *Jun.* 1052
Fortunatus Ep. apud Senones 18. *Jun.* 601
Fortunatus Pr. Papiæ 15. *Maii* 441
Fortunatus Presb. Spoleti 1. *Jun.* 74
Fortunatus 25. *Feb.* 498
Fortunin martyr 17. *Febr.* 311
Fortunio martyr 4. *Mart.* 310
Fortunio m. in Africa 17. *Apr.* 480
Fortunio m. in Africa 3. *Mart* 383
Fortunin m. in Africa 10. *Maii* 556
Fortunio m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 263
Fortunin m. Cartbag. 14. *Mart.* 345
Fortunio m. Noviduni 4. *Jun.* 377
Fortunin m. Theſſalonicæ 27. *Feb.* 676
Fortunus martyr 1. *Mart.* 28
Fortunus martyr 3. *Mart.* 226
Fortunus m. in Africa 7. *Maii* 136
Fortunus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Fortunus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Fortunus alter m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Fortunus m. in Cilicia 4. *Jun.* 778
Fortunus m. in Syria 24. *Maii* 282
Fortunus m. Tarſi 10. *Mart.* 557
Fortunus m. Tarſi 10. *Mart.* 557
Framechildis in Picardia Abbatiſſa 17. *Maii* 865
Franca V. Abb. Placentiæ 25. *Apr.* 379
Franciſca V. O. Serv. Mantuæ 2. *Jun.* 425
Franciſca Tertiaria Eugubii 6. *Febr.* 931
Franciſca Rom. Vidua 9. *Mart.* 888
Franciſcus m. in Japonia 5. *Febr.* 723
Franciſcus Japon. O. Min. m. 5. *Feb.* 723
Franciſcus Fabrian. O. Min. 22. *Apr.* 88
Franciſcus Dyrrachinus O. M. 17. *Maii* 45
Franciſcus Ord. Min. 15. *Mart.* 418
* Franciſcus Carm. Cremonæ 11. *Apr.* 8
* Franciſcus Gonzaga Ep. Mantuæ 30. *Apr.* 722
Franciſcus Senen. O. Servorum 16. *Maii* 655
Franciſcus de Paula 2. *Apr.* 103
Francovæus Mnq. Nivernis 16. *Maii* 627
Francus Er. in Aprutio 5. *jun.* 553

Fran-

Francus Erem. in Apulia 7. *Maii* 282
Fratres duo mm. in Meſopotamia 15. *Apr.* 377
Fratria m. Cordubæ 27. *Jun.* 252
Frechorius Centulæ in Picardia 30. *Maii* 614
Fredericus Ab. in Friſia 3. *Mart.* 289
Fredericus Ep. Leodii m. 27. *Maii* 70
Fremundus Rex m. in Anglia 11. *Maii* 656
Fridolinus Ab. in Germania 6. *Mart.* 430
Friſius m. in Aquitania 24. *Jun.* 818
Frnalengus Ep. Conimbricen. 26. *Jan.* 751
Frodobertus Ab. Trecis 8. *Jan.* 505
Frominius Ep. Veſuotion. 10. *Maii* 567
Fronimus martyr 4. *Mart.* 310
Frontaſius m. in Gallia 2. *Jan.* 79
Frontina m. Nicomed. 14. *Mart.* 346
Frontinus martyr 14. *Apr.* 212
Frontinus m. Interamnæ 14. *Apr.* 212
Fronto m. in Africa 14. *Mart.* 346
Fronto m. Cæſaraugustæ 16. *Apr.* 406
Fronto Ab. Nitriæ in Ægypto 14. *Apr.* 201
Frontonus m. in Africa 7. *Maii* 236
Fructulus martyr 18. *Feb.* 66
Fructulus m. in Africa 18. *Feb.* 65
Fructuoſus martyr 16. *Febr.* 867
Fructuoſus Aep. Bracaræ 16. *Apr.* 430
Fructuoſus Ep. Tarraeon. m. 21. *Jan.* 338
Fructus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Fructus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Frumentii duo mm. Carthagine 23. *Mart.* 460
Frunimius m. in Africa 3. *Mart.* 221
Frunimus m. Carthag. 14. *Mart.* 345
Frunimus m. Theſſalonicæ 14. *Mart.* 346
Fruſtina m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
* Fulbertus Carnoten. 10. *Apr.* 856
* Fulco Aep. Remis 17. *Jun.* 265
Fulcranus Ep. Lodevæ 13. *Febr.* 710
Fulcus Peregrinus Aquini 22. *Maii* 892
Fulgentius Ep Otriculi 22. *Maii* 166
Fulgentius Ep. in Hiſpania 14. *Jan.* 971
Fulgentius Ep. Rufpen. 1. *Jan.* 892
Fulradus Ab. in Francia 17. *Febr.* 32
Furius m. Byzaotii 8. *Mart.* 291
Furnata m. Nicomediæ 22. *Feb.* 189
Furſeus Ab. in Gallia 16. *Jan.* 35
Furtuna m. Mediolani 6. *Maii* 201
Fuſca V. m. Ravennæ 13. *Febr.* 646
Fuſcinus m. Alexandriæ 14. *Apr.* 265
Fuſcolus Ep. Aurelianus 2. *Febr.* 288
Fuſcus m. Romæ 2. *Jun.* 209

G

GAber m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Gabianus martyr 3. *Mart.* 226
Gabinius Presb. m. Romæ 19. *Febr.* 228
Gabinius m. in Sardinia 30. *Mart.* 587
Gabriel m. in Bulgaria 22. *Jan.* 441
Gabriel m. in Japonia 5. *Feb.* 723
Gabriel Archangelus 26. *Mart.* 607
* Gabriel Patr. Alexandr. 15. *Febr.* 804
Gabriel Ab. Joroſol. 26. *Jan.* 751
Gadderut m. Byzantii 8. *Maii* 291
Gaddiabbes m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Gaddianus martyr 21. *Jan.* 341
Gadudus m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Gagia m. Romæ 3. *Jun.* 287
Gagus martyr 3. *Mart.* 226
Gagus m. in Africa 2. *Maii* 45
Gagus m. in Africa 3. *Jun.* 286
Gagus m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Gagus m. Polentiæ 13. *Maii* 202
Gagus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Gagus m. Romæ 5. *Jun.* 422
Gagus m. Romæ 18. *Apr.* 528
Gagus m. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Gagus m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Gajanus martyr 11. *Apr.* 13
Gajanus martyr 4. *Maii* 471
Gajanus m. in Æthiopia 15. *Jun.* 1048
Gajanus m. Epheſi 16. *Maii* 572
Gajanus m. Mediolani 6. *Maii* 201
Gajanus alter Mediolani 6. *Maii* 201
Gajanus tertius m. Mediolani 6. *Maii* 201
Gajanus m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Gajanus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Gajanus m. in Thracia 10. *Apr.* 863
Gainus m. Ancyræ 23. *Jun.* 478
Gajolam. in Africa 3. *Mart.* 227
Gajoſa martyr 4. *Mart.* 310
Gajoſa martyr 3. *Mart.* 226
Gajus martyr 4. *Maii* 471
Gajus m. in Africa 7. *Maii* 236
Gajus m. Alexandriæ 12. *Mart.* 205
Gajus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Gajus m. Cortonæ 16. *Maii* 572
Galactio m. CPoli 22. *Jun.* 145
Galeus m. Carthagine 24. *Jan.* 590
Galanus m. Theſſalonicæ 27. *Febr.* 676
Galata martyr 13. *Mart.* 261
Galata m. Militinæ 19. *Apr.* 819
Galatius m. Nicomediæ 22. *Febr.* 189
Galdinus Aep. Mediolan. 18. *Apr.* 593
Galdinus m. Noviduni 4. *Jun.* 377
Galicus m. apud Græcos 3. *Apr.* 251
Galla m. Byzantii 8. *Maii* 291
Galla m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Galla V. Devota in Gallia 1. *Febr.* 939
Galla V. in agro Valentino 1. *Feb.* in *App.* 939
Galla apud Arvernos in Gallia 31. *Mart* 789
Gallena m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Gallianus m. Epheſi 14. *Jun.* 797
Gallica m. Romæ 2. *Jun.* 209
Gallicanus Dux m. in Ægypto 25. *Junii* 35
Gallicia m. Romæ 3. *Jun.* 287
Gallicoſus m. Romæ 19. *Maii* 308
Gallicorus m. Romæ 17. *Maii* 26
Gallienus m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Gallicus m. in Africa 7. *Maii* 236
Gallo martyr 16. *Feb.* 867
Galloſa martyr 3. *Mart.* 226
Gallus martyr 3. *Mart.* 226
Gallut m. in Africa 17. *Apr.* 480
Gallus Conſul m. Antiochiæ 22. *Febr.* 288
Galterius Ab. juxta Pontiſaram 8. *Apr.* 753
Gamelbertus ſive Amelbertus Presb. 27. *Jan.* 783
Gamgalus m. Antiochiæ 21. *Jun.* 144
Gandalicus m. Antiochiæ 22. *Jun.* 144
Gandinus Ep. Sveſſion. m. 11. *Feb.* 553
Garibaldus Ep. Ratiſpon. 8. *Jan.* 546
Garſias Rodrignez m. in Algarbia 11. *Jun.* 475
Garſias de Auria Inquiſ. m. 29. *Maii* 532
Garuma Ab. Habeſſinus 11. *Jun.* 465
Gaſpar unus trium Magorum 1. *Jan.* 8
* Gaſtoldus Ep. Vilnæ m. 24. *Maii* 271
Gaucherius Prior Can. Reg. in Gallia 9. *Apr.* 850
Gaudentius m. in Africa 26. *Jun.* 256
Gaudentius Ep. m. Aretii 19. *Jun.* 847
Gaudentius Ep. in Dalmatia 1. *Jun.* 234
Gaudentius Ep. Novarien. 22. *Jan.* 457
Gaudentius Ep. Veronæ 12. *Febr.* 602
Gaudioſa m. Byzantii 8. *Maii* 291
Gaudioſus Ep. Briſiæ 7. *Mart.* 648

Gaudola m. Mediolani 6. *Maii* 501
Gaudulus m. Romæ 2. *jun.* 209
Gaudus Ep. Ebroicæ 31. *Jan.* 1110
* Gaufridus Ep. Csrmuti 15. *Jan.* 611. a
Gaulienus m. Gernndæ 31. *Mart* 784
Gavina m. Mediolani 6. *Maii* 501
Gavinus m. Mediolani 6. *Maii* 501
Gausbertus Erem. in Atvernia 27. *Maii* 68
Gauterius Ab. Lemovic. 11. *Mart* 710
Gebehardus Aep. Salisburg. 16. *Jun. App.* 145
Gegsius m. Nicomediæ 24 *Febr.* 460
Gelasius m. in Africa 5. *Febr.* 658
Gelasius m. Alexandriæ 31. *Jun.* 1080
Gelasius m. Forosempro isi 4. *Feb.* 458
Gelasius alter m. Forosemprooii 4. *Febr.* 458
Gelasius m. apud Græcos 6. *Jun.* 638
* Gelsius PP. II. Cluniaci 29. *Jan.* 918. e
* Gelasius Aep. Armacanus 27. *Mart.* 686
Galsins Puer Placentiæ 4. *Feb.* 465
Gelasius Mimus m. in Phœnicia 27. *Feb.* 675
Gelstus m. in Africa 30. *Jun.* 573
Gemeliana m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Gemella martyr 12. *Apr.* 80
Gemella m. in Syria 15. *Feb.* 824
Gemelliaous m. in Syria 15. *Feb.* 824
Gemellina m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Gemellinns m. in Africa 26. *Apr.* 415
Gemianus m. Sirmii 6. *Apr.* 536
Gemina m. in Africa 20. *Apr.* 748
Gsminiaous m. Lugduni 2. *jun.* 160
Geminianus Ep. Mutinæ 31. *Jan.* 1096
Geminus martyr 18. *Febr.* 66
Geminus m. in Africa 4. *Jan.* 165
Geminus m. Alexandriæ 31. *Jun.* 1080
Geminus m. Forosemptohii 4. *Febr.* 458
Geminns alter m. Forosemprouii 4. *Febr.* 458
Geminus m. in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Geminus m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Geminus m. Turſi 10. *Maii* 557
Geminus ſive Ingenuinns Ep. in Tirolo 5. *Feb.* 669.
Gemma m. in Africa 20. *Apr.* 748
Gemma V. M. apud Santones 20. *Jun.* 8
Gemma m. Theſſal. 1. *jun.* 48
Gemma V. prope Sulmonem 12. *Maii* 182
Gemmulus m. Mediolani 4. *Febr.* 556
Generoſus m. in Syria 15. *Feb.* 824
Geneſia V. M. io Pedethbntio 8. *Jun.* 55
Geneſius martyr 20. *Apr.* 749
Geneſius m. ib Lydia 27. *Apr.* 486
Geneſius m. Roman. Antverp. 28. *Febr.* 715
Geneſius Ep. io Atvernia 3. *Jun.* 322
Geneſius Comes Arvérniæ 5. *Jun.* 504
Gengulphus m. in Burgundis 11. *Maii* 642
Genius Conf. io Vaſconia 3. *Maii* 383
Genadius m. in Africa 16. *Mart* 572
Gennadius Ep. Aſturicæ 25. *Mart* 560
Genſa m. Antiochiæ 17. *Apr.* 488
* Genoveſa Brabantica 2. *Apr.* 57
Genoveſa V. Pariſiis 3. *Jan.* 137
Gentilis vidua Ravennæ 28. *Jan.* 970
Gentius m. io Hiſpanis 29. *Maii* 363
Gentius Solitarius in Gallia 16. *Maii* 627
Genulphus Ep. in Gallia 17. *Jan.* 81
Georgia V. devota Claromonte 15. *Feb.* 825
Georgius m in Ægypto 15. *jun.* 679
Georgius martyr in Africa 3. *Mart.* 227
Georgius Ep. m. in Bulgaria 22. *Jan.* 441
Georgius m. Cæſareæ 2. *Mart.* 130
Georgius m. in Paleſtina 23. *Apr.* 100
Georgius m. in Pedemontio 24. *Apr.* 266
Georgius Ep. Antiochiæ Piſidiæ 19. *Apr.* 626
Georgius Ep. in Paphlag. 21. *Febr.* 268
Georgius Anach. in Maiæo 4. *Apr.* 325
Georgius Ep. in Lesbo 7. *Apr.* 668
Georgius Ep. in Sardinis 23. *Apr.* 214
Georgius Pr. Mon. 8. *jun.* 244
Georgius Chozebites 8. *Jan.* 483. 1098
Georgius Thaumaturgus 11. *Mart.* 60
Georgius Thsumaturgus CP. 23. *Maii* 465
Geraldus Ep. Matiſcone 29. *Mart* 439
Geraldus Can. Reg. Anſedæ 1. *Maii* 771
Geraldus Ab. in Aquitania 5. *Apr.* 409
Geraldus Ab. Ep. in Hibernia 13. *Mart.* 288
Geranus Anachor. in Ægypto 24. *jun.* 814
Gerardeſca Piſana 29. *Mart.* 516
Gerardus Ep. Tulli 23. *Apr.* 206
Gerardus Frater S. Bern. 13. *jun.* 699
Gerardus Solitarius in Etruria 13. *Maii* 248
Gerardus Hoſpit. Modoetiæ 6. *Jun.* 766
Geraſimus Baſilian. in Calabria 14. *Jun.* 974
Geraſimus in Calabria 24. *jun.* 810
Geraſimus Ab. in Paleſtina 5. *Mart.* 386
Gerebernus Pr. m. Gelæ 15. *Maii* 477
Gerius Solitarius in Piceno 25. *Maii* 625
Gerlscus Erem. in Belgio 5 *Jan.* 306
* Gerlacus Ab. Præm. in Bohemia 7. *Maii* 532
Gerlandus Ep. Agrigenti 25. *Febr.* 509
Gerlandus Eques Hierosol. 18. *jun.* 651
Germana m. in Africs 19. *Jan.* 219
Germana M. Nicomediæ 17. *Apr.* 488
Germana V. in Belgio 28. *Apr.* 577
Germanicus m. Smyrnæ 19. *Jun.* 213
Germsnus martyr 2. *Maii* 579
Germanus m. in Ægypto 27. *Apr.* 487
Germanus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Germanus m. in Africa 7. *Maii* 536
Germanus Pr. m. Alexand. 29. *Apr.* 615
Germanus m. Alexandriæ 2. *Maii* 581
Germanus m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Germanus Ep. m. Ambiaoi 2. *Maii* 259
Germsni duo Mm. Carthag 23. *Mart.* 460
Germanus m. Gerundæ 8. *jun.* 58
Germanus m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Germanus alter m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Germanus m. Nicomediæ 29. *Apr.* 616
Germanus m. Romæ 2. *jun.* 48
Germsnus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Germanus Patr. Cpoli 12. *Maii* 259
Germanus Ep. Pariſiis 28. *Maii* 759
Germaous Ab. m. Baſileæ 21. *Febr.* 263
* Germanus Rex Sardiniæ 1. *jun.* 5
Germianus m. in Africs 26. *Apr.* 415
Germelina m. Nicomediæ 27. *Apr.* 488
Germerus Ep. Toloſæ 16. *Maii* 592
Germinius m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
* Gero Aep. Colonienſis 28. *jun.* 334
Geroldus Erem. in Rhetia 19. *Apr.* 628
Gerontius m. in Africa 14. *Jan.* 935
Gerontius m. in Africa 29. *Jan.* 219
Gerontius m. apud Græcos 1. *Apr.* 10
Gerontius m. Smyrnæ 23. *Febr.* 363
Gerontius Ep. m. in Umbria 9. *Maii* 461
Gerontius Aep. Mediol 5. *Maii* 43
Gerontius in Aquitania 6. *Maii* 104
Gerricus Comes m. 2. *Febr.* 309
Gertrudis V. M. 31. *Maii* 863
Gertrudis V. Abb. Nivellis 17. *Mart.* 592
* Gertrudis Ortenbergica Vidua 23. *Febr.* 360
Gertrudis ab Ooſten 6. *Jun.* 348
Gertrudis in Saxonia 17. *Mart.* 602
Gervaſius m. Bajoniæ 1. *Mart* 89
Gervaſius M Mediolani 19. *jun.* 819
Gervinus Ab. Centulæ 3. *Mart.* 282

Ger-

Gervinus Ab. in Flandria 17. *Apr.* 495
Gericus in Thracia 27. *Mart.* 707
Getulius m. Romæ 10. *Jun.* 264
Getulla m. Theſſalonicæ 1. *jun.* 48
* Gibertus Lunovii m. 7. *Apr.* 655
Gibrianus Presb. Remis 8. *Maii* 300
Giddinus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Gilbertus Ep. Meldis 13. *Febr.* 717
Gilberius Ep. in Scotia 2. *Apr.* 49
Gilbertus Ab. in Arvernia 6. *Jun.* 761
Gilbertus Fund. Sempring. 4. *Feb.* 567
Gildardus Ep. Rotomag. 8. *Jun.* 67
Gildas ſive Gildaſius Ab. 29. *Jan.* 958
Gilduinus Canon. Dolenſis 27. *Jan.* 790
Gindeus m. in Bulgaria 9. *Maii* 363
Giolus Erem. in Umbria 9. *Jun.* 852
Gislebertus Ep. Meldis 13. *Febr.* 717
Giſſinus m. Cæſareæ Capp. 29. *Maii* 364
Gitiheus m. Maſſiliæ 1. *Mart.* 29
Givarius m. Carthagine 12. *Febr.* 513
Glaphyra V. M. Amaſeæ 13. *Jan.* 770
Glodianus m. in Scotia 4. *Mart.* 326
Glorioſa m. Tarſi 10. *Maii* 557
Glorioſus martyr 21. *Febr.* 243
Glyceria V. m. Heraclææ 13. *Maii* 188
Glycerius m. apud Græcos 23. *Apr.* 564
Glycerius m. Neapoli 13. *Jan.* 767
Gobanus Pr. m. in Gallia 22. *Jun.* 81
Gobertus Conſ. Foſſis in Belgio 26. *Jan.* 758
Godditis m. in Africa 27. *Jan.* 769
Godeberta V. Novioduni 11. *Apr.* 31
Godefridus Cappenberg. O. Præm. 13. *Jan.* 834
* Godefridus Mon. Hirſaugiæ 6. *Feb.* 765
Godegrandus Ep. Metcn. 6. *Mart.* 452
Godehardus Ep. Hildesheim. 4. *Maii* 501
* Godermundus Ep. m. in Islandia 1. *Febr.* 3
Godeſcalcus Princeps Slavorum m. 7. *Jun.* 40
Godo Ab. Trecis 26. *Maii* 910
Godoaldus apud Senones 7. *Jan.* 43
Godon Ep. Metcn. 8. *Maii* 307
Godricus Eremi. in Anglia 21. *Maii* 68
Gogus ſive Blidmundus Ab. in Gall. 3. *Jan.* 154
1090
Gohardus Ep. Namnet. m. 25. *Junii Ap. Jun.* 244
Gomalus m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Gondebertus Aep. Senon. 22. *Feb.* 868
Gonſalvus O. Min. Japon. m. 5. *Febr.* 723
Gonſalvus Ep. Conimbricen. 26. *Jan.* 751
* Gonſalvus Amaranthus O. Præd. 10. *Jan.* 640
Gonzalvus Vaz m. inter Mauros 3. *jun.* 268. c
* Gonzalvus Vaz. m. 3. *Jun.* 269
Gordianus m. Romæ 10. *Maii* 551
* Gordianus Sociut S. Placidi 18. *Mart.* 613
Gordius Centurio m. 3. *Jan.* 130
Gordonianus martyr 2. *Apr.* 67
Gorgianus m. Nicomediæ 28 *Febr.* 189
Gorgius m. in Ægypto 5. *Jan.* 419
Gorgonia m. Romæ 2. *Jun.* 887
Gorgonius Paſtinus m. Nicææ 10. *Mart.* 31
Gorgonius m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Gorgonius m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Gorgonius m. Turonibus 11. *Mart.* 56
Gorgonius m. in Africa 3. *Mart.* 822
Gosbertus Ep. Oſnabrug. m. 2. *Febr.* 309
Goſia m. Theſſal. 1. *Jan.* 48
Goslinus Ab. Taurini 12. *Febr.* 631
Goſwinus m. Romæ 22. *Mart* 130
* Gotebaldus Apoſt. Norvegiæ 5. *Apr.* 796
* Gothardus Ep. Moguntiæ 17. *Maii* 8
* Gothardus Ep. Gilduſii 17. *Mart* 8
Gothinus m. Alexandriæ 21. *Mart.* 259
Gradus m. Romæ 12. *Maii* 25
Græcinianæ V. m. Volaterræ 16. *Jun.* 37
Gramatius Ep. Metis 25. *Apr.* 369
Granus m. Alexandriæ 10. *Apr.* 868
Graptus m. Antiochiæ 22. *Jan.* 144
Graſa m. Lugduni 8. *Jun.* 160
Gratinianus m. Aronæ 1. *Jun.* 23
Gratioſus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Gratus m. in Africa 29. *Apr.* 616
Gratus Diaconus Forolivii 20. *Mart.* 85
Gregoria V. Romæ 23. *Jan.* 494
Gregorius martyr 4. *Mart.* 310
Gregorius m. in Africa 5. *Maii* 7
Gregorius m. Ep. Lilybæi 5. *Jun.* 433
Gregorius m. Romæ 2. *Febr.* 282
Gregorius m. Romæ 5. *Jun.* 422
Gregorius magnus Papa 12. *Mart.* 221
Gregorius Papa II. Romæ 13. *Febr.* 692
Gregorius Papa VII. 25. *Maii* 568
Gregorius Papa X. 10. *Jan.* 6n1. c
Gregorius Aep. CP. Nazianzi 9. *Maii* 369
Gregorius Ep. in Cypro 5. *Mart.* 368
Gregorius Ep. Armenus in Gallia 16. *Mart.* 461
Gregorius Ep. Illiberi 24. *Apr.* 869
Gregorius Ep. Nazianz. 1. *Jan.* 81
Gregorius Ep. Nyſſenus 9. *Mart.* * 4
Gregorius Ep. Oſtian. 9. *Maii* 465
Gregorius Ep. in Sicilia 18. *Jun.* 594
Gregorius Ep. Lingonen. 4. *Jan.* 167
* Gregorius Er. Montis-luci 12. *Mart.* 103
Gregorius Aeriten. Conf. 5. *Jan.* 289
Gregorius Er. Auguſtin. 4. *Maii* 535
Griccivianus m. Tiferni 1. *Jun.* 58
Griſus m. Alexandriæ 13. *Maii* 202
Guntramnus R. Franc Burg. 28. *Mart.* 78
Gualfardus Eremita Veronæ 30. *Apr.* 827
Gualterius Ab. in Lemovic. 11. *Mart.* 702
Gualterius Ab. in Piceno 4. *Jan.* 405
Gualterus Ep. Pictav. O. Min. 22. *Jan.* 450
Guarinus Card. Ep. Præneſtin. 6. *Febr.* 914
Guarinus Ep. Sedunen. 6. *Jan.* 347
Gudula V. Bruxellis 8. *Jan.* 513
Gudwalus Ep. Britto Gandavi 6. *Jun.* 728
* Guerinus Aep. Bituricis 26. *Apr.* 401
Guibertus Fund. Gemblacen. 23. *Maii* 859
* Guido Aep. Remis 20. *Apr.* 744
Guido Aquenſis 2. *Jun.* 228
Guido Ep. Pompoſiæ 31. *Mart.* 910
* Guido Ord. Min. Cluſii 30. *Jan.* 1024. f
Guido Tertiar. Franc. Cortonæ 22. *Jun.* 610
* Guido Fund. Viconii 31. *Mart.* 898
Guido Solitarius in Etruria 20. *Maii* 717
Goidus Maramaldus O. Præd. 25. *Jun.* 150
Goionus apud Anglos 4. *Apr.* 377
Guignerius m. in Britannia 23. *Maii* 453
Guilielmus m. Roſſæ in Anglia 23. *Mair* 268
Guillielmus Aep. Bituric. 10. *Jan.* 627
Guilielmus Aep. Londinen. 8. *jan.* 458. a
* Guilielmus Ep. Nivernis 5. *Mart.* 359
Guilialmus Ep. Pictavis 29. *Mart.* 792
* Guilielmus Ab. Clarevallis 20. *Apr.* 740
Guilielmus Ab. Divionen. 1. *Jun.* 57
Guilielmus Pr. Pontiſaræ 10. *Maii* 597
* Guilielmus de Campellis Can. Reg. 25. *Ian.* 611. a
* Guilielmus Ord. Min. Bononiæ 16. *jun.* 3
Guilielmus Erem. Presb. in Belgio 10. *Febr.* 492
Guilielmus Erem. Comi 28. *Maii* 175
Guilielmus Erem. prope Senas 10. *Febr.* 433
Guilielmus Erem. in Sicilia 16. *Apr.* 465
Guilielmus Er. in Sicilia 4. *Apr.* 378
* Guilielmus a Cortemilio O. Min. 16. *jun.* 3. f

Gui-

Guilielmus Mon. Ciſterc. 18. *Jan.* 719. f
Guilielmus Fundat. Montis Virg. 25. *Jun.* 812
Guilielmus Foggia in Italia 26. *Apr.* 464
Guilielmus Arnaldi Inquiſ. m. 29. *Maii* 532
Guilielmus Firmatus in Normannia 24. *Apr.* 334
*Guilielmus Dominus Montiſpeſſ. 9. *Apr.* 810
Guilielmus Peregr. in Bavaria 20. *Apr.* 772
*Guilielmus Sanwicus Carm. 26. *Mart.* 819
Guilhelmus Teloſanus ep. Aug. 18. *Maii* 197
Guilielmus Zucchius Alex. Ital. 10. *Feb.* 502
Guimera ep. Carcaſſona 13. *Feb.* 672
Guinizo Mon. Caſini 26. *Maii* 915
Guiocchus ep. in Scotia 13. *Apr.* 138
Gumbertus Aep. Senon. 21. *Feb.* 262
Gumefindus Presb. m. Cordub. 13. *Jan.* 823
Gundebertus m. Remis 29. *Apr.* 620
Gundecarus Mon. m. in Friſia 5. *Jun.* 452
Gundinus m. Byzantii 8. *Mart.* 291
Gundleus Rex Cambriæ 29. *Mart.* 783
Gundulfus ep. apud Biturigos 19. *Jun.* 379
*Gunsildis Abb. in Franconia 21. *Febr.* 235
Gurdinus m. in Africa 28. *Jun.* 357
Gurvallus ep. in Armorica 6. *Jun.* 727
Guthlacus Presb. Eremi in Anglia 11. *Apr.* 37

H

HAbeonius Mon. m. Cordubæ 7. *Jun.* 37
Haberilla ſive Habrilla V. 30. *Jan.* 1093
Habesdeus ep. Lunæ 17. *Feb.* 15
Hadelinus Presb. in Belgio 3. *Feb.* 366
Hadeloga V. in Franconia 2. *Feb.* 303
Hadoindus ep. Cenomau. 20. *Jan. App.* 1140
Hadulfus ep. Cameracen. 19. *Maii* 332
* Hadwardus ep. Mindæ 13. *Apr.* 103
Hadwigis V. Ord. Præmonſtr. 14. *Apr.* 264
Hagnas m. Gothus 26. *Mart.* 619
Hahilfus Miles m. 2. *Feb.* 309
Hamundus Levita m. in Friſia 5. *Jun.* 452
* Hamundus ep. Schirebuen. 22. *Mart.* 308
Harlwicus Aep. Salisburgi 14. *Jun. App. Jun.* 127
Haſeka V. Recluſa in Weſtphalia 26. *Jan.* 758
Hathewulfus Mon. m. in Friſia 5. *Jun.* 552
* Haymo m. Virduni 16. *Feb.* 834
Haimo in Diœc. Mediolan. 13. *Febr.* 703
Heehberactus in Anglia 24. *Apr.* 291
Hedenius m. Mediolani 6. *Maii* 101
Hegeſippus Scriptor eccleſ. 7. *Apr.* 636
Hegneradus Pr. in Haſſia 8. *Jun.* 385
Helbiaoua martyr 3. *Mart.* 226
Heldemarus Fund. Arouſiæ 30. *Jan.* 830
Heldradus Ab. Novalicii 13. *Mart.* 331
Helena martyr 26. *Mart.* 834
Helena V. Autiſſiodori 22. *Maii* 152
Helena V. in Campania 4. *Maii* 530
Helena Vidua Utinen. 23. *Apr.* 247
Helcotherus m. in Africa 1. *Maii* 45
Helhaou m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
*Helias Propheta 17. *Jun.* 265. f
Helias m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
*Helias m. Tomis ad Pontum 25. *Maii* 24
Haliconis V. m. Corinthi 20. *Mart.* 81
Helhona V. in Italia 20. *Apr.* 762
* Halinaodus O. Ciſterc. 3. *Febr.* 318
Heliodorus m. in Africa 6. *Maii* 101
Helius m. Cæſaræa Cappad. 8. *Jun.* 57
Helladius m. in Africa 8. *Jan.* 472
Helladius m. in Africa 29. *Apr.* 620
Helladius Commentarien. m. 24. *Jan.* 991
Halladius Ep. m. in Oriente 27. *Mart.* 56
Helladius Aap. Toleti 18. *Febr.* 79
Helladius ep. Autiſſiodori 8. *Maii* 309
Helmirudis Recluſa 30. *Maii* 790
Helpidius m. in Armenia 2. *Maii* 182
Helpis m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Helymas Presb. in. in Perſide 22. *Apr.* 15
Hemma Vidua in Carinthia 29. *Jun.* 498
Henedina m. in Sardinia 14. *Maii* 271
*Heinricus puer m. Monachii 27. *Maii* 2
Henricus m. Suecia 15. *Febr.* 851
Henricus Zolikus ep. Olomocen. 25. *Jun.* 149
Henricus ep. Upſaliæ m. 19. *Jan.* 149
*Henricus VI. Rex Angliæ 22. *Maii* 126
*Heoricus Contractus in Claravalle 15. *Jun.* 213. b
Henricus Er. Veroocæ 30. *Jun.* 632
Henricus Erem. in Anglia 16. *Jan.* 60
* Henricus de Flore Noveſii 16. *Feb.* 854. f
*Henricus Harphius O. Min. Mechl. 22. *Feb.* 281
Henricus Peregr. Peruſii 13. *Mart.* 338
Henricus Baucenſis in Terviſio 10. *Jun.* 368
Henricus Suſo O. Præd. 25. *Jan.* 652
Heraclia m. Romæ 1. *Jun.* 43
Heraclius martyr 16. *Maii* 571
Heraclius m. Alexandriæ 28. *Jun.* 555
Heraclius m. Athenis 15. *Maii* 453
Heraclius m. Bononiæ 1. *Jan.* 19
Heraclius m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Heraclius m. Fulginii 4. *Maii* 452
Heraclius m. in Italia 12. *Febr.* 581
Heraclius m. in Porto Rom. *Mart.* 132
Heraclius m. in Portu Rom. 13 *Maii* 457
Heraclius m. Nivacumi 17 *Maii* 27
Heraclius m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Heraclius m. Toderti 26 *Maii* 835
Heraclius Ep. Senon. 8. *Jun.* 69
Heraclius Confeſſor 5. *Jun.* 437
Heradus m. in Italia 12. *Febr.* 581
Herais martyr 4. *Mart.* 318
Herais m. Alexandriæ 28. *Jun.* 555
Herbaudus Solitarius in Armorica *App. Jun.* 202
Herculanus m. Romæ 1. *Mart.* 14
Herculanus m. Anconæ 16. *Maii* 569
Herculanus Ep. m. Perufiæ 1. *Mart.* 47
Herculanus a Plegali Ord. Min. 28. *Maii* 205
Herebertus Erem. Namurci 16. *Mart.* 505
Herebertus Presb. Anach. in Ang. 20. *Mart.* 142
Herebus mart. in Africa 5. *Mart.* 340
Herolus m. in Portu Rom. 15. *Maii* 457
Herefilus martyr 4. *Mart.* 310
Herelus m. Cortonæ 16. *Maii* 572
Heremisa m. ad S. Antonii 101
Herena m. in Africa 25. *Feb.* 487
Hereneus m. in Africa 31. *Febr.* 510
Hereneus m. Heracleæ 1. *Apr.* 9
Hereoeus Ep. m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Hereneus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Hereneus m. Romæ 25. *Jun.* 811
Herenia m. in Africa 8 *Mart.* 767
Herenus m. Aquileiæ 11. *Jun.* 463
Heribaldus Ep. Autiſſiodori 25. *Apr.* 378
Heribertus Aep. Colonien. 16. *Mart.* 464
* Heribrandus Ab. Leodii 6. *Jun.* 616
* Herinducus Pr. Apoſt. Daniæ 3. *Feb.* 318
Herina Alexii in Calabria 5. *Maii* 790
Herina ſiva Irene Vid. Romæ 22. *Jun.* 415
Herinus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Herifus m. Neapoli 13. *Jan.* 167
Herillus m. Firmii 2. *Jan.* 80
Herlembaldus miles m. Mediolani 27. *Jun.* 279
Herlindis V. Abb. in Belgio 22. *Mart.* 385
* Herluca V. Auguſtana 18. *Apr.* 547
* Herluca V. in Bavaria 18. *Mart.* 614

Herius

*Hermannus O. Min. Mulhuſii 21. *Jan.* 338.a
*Hermannus O. Min. Fulginii 8. *Jun.* 151
Hermannus Joſeph O. Præmonſt. 7. *Apr.* 682
Hermas Ep. Philippeo. 9. *Maii* 360
Hermelandus Ab. Antrenſis 25. *Mart.* 574
Hermenegildus Rex m. in Hiſp. 13. *Apr.* 134
*Hermengardis ſponſa Caroli m. 13. *Maii* 188
Hermemphus m. in Africa 25. *Apr.* 361
Hermes Ep. martyr 21. *Jan.* 341
Hermes martyr 28. *Febr.* 724
Hermes martyr 22. *Jan.* 414
Hermes m. in Africa 21. *Jan.* 342
Hermes Miles m. in Armenia 27. *Apr.* 487
Hermes m. Bononiæ 4. *Jan.* 165
Hermes m. Maſſiliæ 1. *Mart.* 29
Hermes m. in Rhætia 2. *Jan.* 21
Hermes m. cum Primiano 1. *Jan.* 19
Hermes Ep. Dalmatiæ m. 8. *Apr.* 741
Hermes m. Apolloniæ 17. *Jun.* 387
Hermias M. in Cappadocia 31. *Maii* 772
Hermippus M. in Umbria 28. *Jan.* 832
Hermildas Ep. M. in Perſide 22. *Apr.* 19
Hermylus martyr 13. *Jan.* 768
Hermogenes martyr 18. *Apr.* 540
Hermogenes martyr 16. *Apr.* 405
Hermogenes m in Africa 19. *Apr.* 620
Hermogenes m. Antiochiæ 17. *Apr.* 479
Hermogenes m. in Armenia 17. *Apr.* 487
Hermogenes m. in Armenia 2. *Maii* 180
Hermogenes m. Melitinæ 19. *Apr.* 819
Hermogenes m. Syracuſan. 25. *Apr.* 359
Hermogenes m. in Aſia 3. *Maii* 366
Hermon Lector m. Alexandriæ 18. *Maii* 244
Hormoygius S. Pelagii patruus 26. *Jun.* 213
Herodion Ep. Nov. Patrarum 8. *Apr.* 741
Herodus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Herolus m. in Portu-Rom. 15. *Maii* 457
Herolus M. Cæſaræ Capp. 2. *Mart.* 130
Heron m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Heron m. Alexandriæ 28. *Jun.* 353
Hervæus Ab. in Armorica 17. *Jun.* 365
Herulus m. in Aſia 23. *Febr.* 763
Herus m. in Africa 24. *Apr.* 265
Heſcous m. Gutthus 26. *Mart.* 619
Heſichius Ep. in Hiſp 15. *Maii* 442
Heſperus m. in Pamphilia 2. *Maii* 377
Heſychius Ep. m. in Hiſpania 1. *Mart.* 4
Heſychius Miles m. Doroſtori 15. *Jun.* 1049
Heſychius Presb. Hieroſol. 28. *Mart.* 713
Heſychius Thaumaturgus 6. *Mart.* 456
Hianulus m. in Italia 6. *Mart.* 424
Hidelbertus Ep. Dertonæ 15. *Maii* 498
Hidulphus Dux Lobii in Belgio 23. *jun.* 582
Hierapius martyr 16. Febr. 867
Hierax m. Romæ 1. *Jun.* 16
Hieremia martyr 21. *Jun.* 73
Hieremias m. Mediolani 6. *Maii* 201
Hieremias Mon. m. Cordubæ 7. *Jun.* 37
Hirenæus m. in Africa 25. *Feb.* 487
Hiertia martyr 21. *Jun.* 73
*Hiernnyma Veramontin Aſculi 28. *Mart.* 77
Hieronymus Æmil. Fund. Somaſchæ 8. *Febr.* 217
*Hieronymus Ep. Salmanticæ 30. *jun.* 532
*Hieronymus Er. Camaldul. 3 *Mart.* 222
*Hieronymus Savaoarola 23. *Maii* 834
Hieros martyr 3. *Mart.* 226
Hierpendus martyr 21. *Jun.* 73
*Hilarius Ep. Veromanduæ 8. *jun.* 151.e
Hilarianus Pr. m. in Aquitania 15. *jun.* 1068
Hilarianus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Hilarianus Mon. m. in Umbria 28. *Jan.* 833
Hilarianus martyr 4. *Mart.* 310
Hilarion m. Carthagine 11. *Febr.* 513
Hilarion Ab. Pelecetes 28. *Mart.* 735
Hilarion Junior Ab. & Conf. CP. 6. *Jun.* 758
Hilarion apud Græcos 6. *Maii* 504
Hilarius Martyr 9. *Apr.* 820
Hilarius martyr 1. *Feb.* 47
Hilarius martyr 12. *Apr.* 81
Hilarius m. in Africa 3. *Jan.* 130
Hilarius m. in Africa 27. *Jan.* 769
Hilarius m. Alexandriæ 10. *Apr.* 862
Hilarius Ep. m. Aquilejæ 16. *Mart.* 418
Hilarius m. in Aſia 12. *Mart.* 108
Hilarius m. Lugduni 2 *Jun.* 168
Hilarius m. in Mauritania 12. *Apr.* 12
Hilarius m. Melitinæ 19. *Apr.* 619
Hilarius m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Hilarius m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Hilarius m. Romæ 5. *Jan.* 422
Hilarius Ep. Arelat. 5. *Maii* 24
Hilarius Ep. Carcaſſone 3. *Jun.* 291
Hilarius Ep. Papiæ 16. *Maii* 577
Hilarius Ep. Patavii 29. *Jun.* 483
Hilarius Ep. Pictaven. 13. *Jan.* 782
Hilarius Ep. Toloſæ 20. *Maii* 655
Hilarius Mon. in Italia 13. *Jan.* in *App.* 1109
Hilarius m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Hilarus m. in Africa 2. *Feb.* 286
Hilarus m. Romæ 2. *Febr.* 285
Hilarus Ab. in Italia 15. *Maii* 471
Hildebertus Ep. Dertonæ 15. *Maii* 498
Hildeburgis Vid. Pontiſaræ 3. *Jun.* 365
Hildegardis Regina 30. *Apr.* 788
Hildegrimus Ep. Halberſtad. 19. *Jun.* 889
Hildegundis V. Ord. Ciſtere. 20. *Apr.* 780
Hildegundis Ord. Præmonſtr. 6. *Febr.* 916
Hildelitha V. Abb. in Anglia 24. *Mart.* 484
Hildevertus Ep. Meldis 17. *Maii* 57
Hilpidius m. in Armenia 27. *Apr.* 487
Hiltebrandus m. in Friſia 5. *Jun.* 452
Hilus m. Romæ 28. *Maii* 91
Hilwartus Miles m. 2. *Febr.* 309
Himelinus Ab. in Brabantia 10. *Mart.* 46
*Himmana Abb. Salſinii 29. *Jan.* 916.e
Himnarus m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Hirena m. Roman. Antv. 28. *Feb.* 725
Hirnſticus m. Cordubæ 27. *jun.* 252
Hirulduinus Miles m. 2. *Feb.* 309
Hirus m. in Africa 28. *Jun.* 357
Hiperelus martyr 21. *Jun.* 73
Hippeus m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Hippias m. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Hippolytus m. in Æmilia 30. *Jan.* 1026
Hippolytus m. in Africa 23. *Febr.* 362
Hippolytus m. Alexandriæ 31. *Jan* 1080
Hippolytus Presb. m. Antioch. 30. *Jan.* 1027
Hippolytus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Hippolytus m. Roman. Cameraci 12. *Feb.* 582
Hippolytus m. Faroſempronii 2. *Feb.* 286
*Hippolytus Galaotinus Pr. Florent. 20. *Maii* 632
Hippus m. in Ægypto 9. *Febr.* 299
Hirenæus martyr 25 *Febr.* 488
Hirenæus m. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Hirenæus M. Nicomediæ 5. *Apr.* 398
Hiſichius m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Hiſpanus ſeu Spanus m. in Afr. 19. *Jan.* 219
Hixta & VI. ſorores VV. in Germ. 26. *Jan.* 750
Holda Prophetiſſa Hieroſol. 10. *Apr.* 858
Hominius m. Romæ 28. *Maii* 91
Honeſta m. Byzantii 8. *Mar.* 291
Honeſtus Ep. m. Pampelonę 16. *Feb.* 859

Hone-

Honobertus & Honulfus Epp. Senon. 5. *Jun.* 288
Honofria V. m. Romana Antverpiæ 28. *Apr.* 17
Honorata martyr 2. *Jun.* 168
Honorata m. Carthag. 11. *Feb.* 513
Honorata m. Romæ 2. *Jun.* 209
Honorata m. Romæ 3. *Jun.* 287
Honorata V. Ticini 11. *jan.* 680
Honoratus martyr 12. *Apr.* 80
Honoratus martyr 4. *Apr.* 310
Honoratus martyr 2 1. *jan.* 341
Honoratus martyr 29. *Jan.* 950
Honoratus m. in Africa 20. *Apr.* 748
Honoratus m. in Africa 16. *Febr.* 864
Honoratus m. in Africa 7. *man* 536
Honoratus m. in Africa 2. *Febr.* 286
Honoratus m. in Africa 27. *jan.* 769
Honoratus m. in Africa 19. *jan.* 219
Honoratus m. in Africa 18. *jan.* 190
Honoratos m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Honoratus alter m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Honoratus m. Cæsareæ 2. *jun.* 211
Honoratus m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Honoratus m. Tarsi 10. *Maii* 557
Honoratus m. Thessalonicæ 2. *jun.* 48
Honoratus m. cum Primiano 2. *jan.* 19
Honoratus Aep. Arelat. 16. *jan.* 15
Honoratus Ep. Ambianus 16. *Maii* 612
* Honoratus Ep. Bitur. 19. *jan.* 813. a
Honoratus Ep. Mediolani 8. *Feb.* 164
Honoratus Ab. Fundi 16. *Jun.* 30
Honorina V. m. Confluentiæ Gal. 27. *Febr.* 677
Honorius martyr 16. *Feb.* 867
Honorius martyr 6 *Jan.* 324
Honorius m. in Africa 5. *jan.* 242
Honorius m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Honorius m. Alexandriæ 5. *Apr.* 398
Honorius m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Honorius m. Romæ 19. *jun.* 846
Honorius m. Romæ 16. *Jan.* 3
Honorius m. Tarsi 10. *Maii* 557
Honorius Ep. Brixiæ 24. *Apr.* 276
Horpresius m. in Ægypto 17. *Jan.* 188
Horrus m. Nicææ 13. *Mart.* 461
Horsiesius Pr. m. Alexandriæ 18. *Maii* 244
Hortensius Episcopus 11. *jan.* 677
Hortensius m. Thessalonicæ 1. jua. 48
Hortisianus m. in Africa 17. *jan.* 80
Hortula martyr 12. *Apr.* 79
Horus m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Hospilius Reclusus Nicææ 2 1. *Maii* 40
Hoyldis V. Trecis 30. *Apr.* 773
Hubertus Mon. in Gallia 30. *Maii* 612
* Hugo a Judæis occisus in Anglia 29. *jun.* 397
Hugo Aep. Rotomagen. 9. *Apr.* 843
* Hugo Aep. Viennæ 1. *Apr.* 3
Hugo Ep. Gratianopolit. 1. *Apr.* 36
Hugo Ab. Bonæ-vallis 2. *Apr.* 46
* Hugo Ab. filius Caroli magni 13. *jun.* 665. b
Hugo Ab. Cluniaci 29. *Apr.* 618
* Hugo Ab. Marchian. 11. *jun.* 419.d
* Hugo Ab. ad S. Medardi 13. *jun.* 664
Hugo Prior O. Bened. 20. *Apr.* 762
* Hugo De Lacerta O. Grandimont. 27. *Apr.* 745
* Hugo successor S. Norberti 10. *Feb.* 378
Humatus martyr 8. *jun.* 168
Humbertus fund. Mariculen 25. *Mart.* 559
* Humbertus V. Generalis Præd. 13. *jun.* 783.c
Humiliana de Cerchis 19. *Maii* 385
Humilitas Abb. Florentiæ 28. *Mart* 203
Hunfridus Ep. Taruanen. 8. *Mart.* 190
Hulandus martyr 17. *Apr.* 387
Huvarnus Ab. in Armenia 17. *Jun.* 365
Hyacinthus m. Romæ 10. *Febr.* 380
Hyginus Papa Romæ 10. *jan.* 655
Hymerius Ep. Ameriæ 17. *jun.* 371
Hypatius Puer m. 19. *jan.* 220
Hypatius Puer m. Byzantii 3. *jun.* 274
Hypatius Mon. m. in Arabia 4. *jan.* 253
Hypatius Miles m. Tripoli 17. *jun.* 553
Hypatius Pr. Ab. in Bithynia 17. *Jun.* 303
Hyperechius m. in Ægypto 5. *Jun.* 419
Hyperechius mart. Samosaten. 19. *jan.* 950
Hypolistus Pr. m. Astipaldæ 1. *Maii* 41
Hyromeus martyr 13. *Mart.* 261

I

Iacoba de septem Soliis Assisi 8. *Feb.* 254
Iacobinus m. Brixiæ 12. *Jan.* 751
* Iacobinus Carm. Vercellis 20. *Maii* 638
Iacobus m. in Africa 6. *Maii* 801
Iacobus Diac. m. Bergomi 4. *maii* 472
Iacobus de Padua O. Min. m. 1. *Apr.* 50
Iacobus Diac. m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Iacobus Presb. m. in Persida 22. *Apr.* 59
Iacobus Ep. m. in Persida 22. *Apr.* 19
Iacobus m. Samagatæ 29. *jan.* 950
Iacobus M. Tarsi 10. *maii* 557
Iacobus Apostolus 1. *Maii* 28
Iacobi Ap. Revelatio Capitis 3. *jan.* 158
Iacobus Frater Domini 1. *maii* 58
* Iacobus Socius S. Franc. 19. *jun.* 801. f
Iacobus Ep. Tarentasii 16. *jan.* 26
Iacobus Ep. Tullen. 23. *Jun.* 583
Iacobus Eremita apud Græcos 13. *Jun* 686
Iacobus Erem. Ord. S. Crucis Avell 10. *Maii* 935
Iacobus Erem. in Syria 28. *Jan.* 868
* Iacobus Ord. Min. Basileæ 2 1. *Jun.* 66
Iacobus O. Min. Bitecti 27. *Apr.* 527
* Iacobus O. Min. Foggiæ 19. *jun.* 805
* Iacobus ad portam O. Min. 21. *Jun.* 66.f
* Iacobus Min. Calatagirone 28. *Febr.* 708.d
Iacobus de Certaldo Camaldul. 23. *Apr.* 152
* Iacobus de Cerqueto Er. Aug. 17. *Apr.* 476
Iacobus Junior Ep. Conf. 21. *Mart.* 357
Iacobus Kisai Japon. M.S.J. 5. *Febr.* 723
Iacobus de Oldo Tert. Franc. Laudæ 18. *Apr.* 599
Iacobus Venetus O. Præd. 31. *Maii* 807
Iacobus Philippus Pr. Servita 25. *Maii* 632
* Iacobus Præmonstr. Viconii 15. *Maii* 440
Iactus m. Bononiæ 1. *jan.* 19
* Iakelina V. Romana 1. *Apr.* 3
Iamnica m. Lugduni 8. *Jun.* 460
Ianuaria martyr 22. *Jan.* 414
Ianuaria martyr 28. *Feb.* 714
Ianuaria martyr 25. *Feb.* 488
Ianuaria m. in Africa 3. *jun.* 286
Ianuaria m. in Africa 7. *Jun.* 8
Ianuaria m. in Africa 23. *Maii* 247
Ianuaria m. in Africa 6. *jan.* 283
Ianuaria m. in Africa 8. *Jun.* 58
Ianuaria m. in Africa 5. *Jan.* 240
Ianuaria m. Byzantii 8. *Maii* 392
Ianuaria m. Carthagine 11. *Feb.* 513
Ianuaria altera m. Carthag. 11. *Febr.* 515
Ianuaria m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Ianuaria m. in Portu Rom. 2. *Mart.* 532
Ianuaria m. Romæ 3. *Jun.* 287
Ianuaria m. Romæ 2. *Jun.* 209
Ianuaria m. Tarsi 10. *Maii* 557
Ianuaria m. Thessalonicæ 1. *Jun.* 48
* Ianuaria V. Eugubii 26. *Mart.* 606
Ianuariſſa m. Romæ 3. *Jan.* 287

Januarius martyr 3. *Mart.* 226
Januarius martyr 17. *Febr.* 10
Januarius alter m. 17. *Febr.* 10
Januarius martyr 28. *Febr.* 704
Januarius martyr 12. *Apr.* 80
Januarius martyr 13. *Apr.* 229
Januarius m. in Ægypto 8. *Maii* 299
Januarius m. in Africa 22. *Jan.* 414
Januarius m. in Africa 21. *jun.* 72
Januarii duo mm. in Africa 11. *Maii* 623
Januarius m. in Africa 10. *Maii* 556
Januarius m. in Africa 7. *Maii* 136
Januarius m. in Africa 14. *Maii* 284
Januarius m. in Africa 11. *jan.* 666
Januarius m. in Africa 17. *Apr.* 480
Januarius m. in Africa 18. *Apr.* 541
Januarius m. in Africa 19. *Jan.* 219
Januarius m. in Africa 24. *Apr.* 265
Januarius m. in Africa 11. *Feb.* 516
Januarius m. in Africa 24. *Jun.* 935
Januarius m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Januarius m. Cæsaraugustæ 16. *Apr.* 406
Januarius m. Cæsareæ Capp. 2. *Matt.* 190
Januarius m. Capuæ 12. *Apr.* 80
Januarius m. Carthaginæ 8. *Apr.* 745
Januarius m. Carthaginæ 11. *Feb.* 513
Januarius m. Corcyræ 29. *Apr.* 613
Januarius Mon. in Græcia 8. *Jun.* 473
Januarius m. Heracleæ 7. *Jan.* 346
Januarius m. Lamosiæ 15. *Maii* 458
Januarius m. Massiliæ 1. *Mart.* 29
Januarius m. Nicææ 9. *jun.* 170
Januarius m. Neapoli 13. *jan.* 767
Januarius m. Nicomediæ 13. *Mart* 260
Januarius m. Nicomediæ 14. *Feb.* 460
Januarius m. Nicomediæ 15. *Mart.* 391
Januarius m. Nicomediæ 17. *Mart.* 511
Januarius m. in Portu Rom. 15. *Mart* 457
Januarius m. Romæ 5. *jun.* 287
Januarius m. Romæ 10. *jun.* 272
Januarius m. Romæ 22. *Maii* 141
Januarius m. Romæ 2. *Jun.* 209
Januarius alter m. Romæ 2. *jun.* 209
Januarius m. Romæ 13. *jun.* 668
Januarius m. Romæ 3. *jun.* 209
Januarius m. Romæ 3. *jun.* 287
Januarius m. Smyrnæ 9. *jan.* 507
Januarii tres mm. Tarsi 10. *Maii* 557
Januarius m. Thessalonicæ 1. *Jun.* 48
Januarius alter m. Thessalonicæ 1. *Jun.* 48
Januarius m. Thessalonicæ 27. *Febr.* 676
Januarius Mon. Casini 26. *Maii* 915
Jasimus Thaumaturgus 4. *Feb.* 491
Jason m. Tergesti 10. *Maii* 497
Jason cognatus S. Pauli 25. *jun.* 4
Javinus Confessor 5. *jun.* 417
Iberus Ep. in Hibernia 23. *Apr.* 173
Ida Comitissa in Gallobelgica 13. *Apr.* 189
Ida Gandavi in Flandria 20. *jun.* 26
Ida sive Itta V. in Hibernia 15. *jan.* 1062
Ida Lovanien. in Brabantia 13. *Apr.* 155
Idaberga V. Angla 20. *jan.* 29
Idebaldus Ab. Dunen. 18. *Apr.* 586
Idaberga vidua Nivellis 8. *Maii* 309
Idanius Basilianus in Calabria 25. *Maii* 569
Idasiolus m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Jeremias m. in Palæstina 16. *Febr.* 865
Jeremias Propheta 1. *Maii* 5
Jesus Justus discip. Pauli 21. *jun.* 67
Ignatius martyr 13. *Apr.* 130
Ignatius m. in Africa 3. *Febr.* 321
Ignatius Ep. Antiochiæ m. 1. *Feb.* 12
Ignatius m. ad S. Antoniū 13. *Mart.* 362
Igneus martyr 30. *Apr.* 558
Ildephonsus Acp. Toletanus 23. *jan.* 536
Ildidius Ep. Arvernæ 5. *Jun.* 428
Illuminatus Conf. in Piceno 11. *Maii* 708
Illyrius Thaumat. in Pelop. 3. *Apr.* 253
Ilpidius m. in agro Gabalitano 16. *jun.* 15
Imelda Lambertina V. Bononiæ 12. *Maii* 183
Importuna m. Mediolani 8. *Maii* 125
Ina Rex Saxonum in Anglia 8. *Feb.* 905
Iocidus m. Tarsi 10. *Maii* 557
Indaletius Ep. io Hisp. 15. *Maii* 442
Indaletius Ep. Urci in Hisp. 30. *Apr.* 723
Indica m. in Africa 19. *Maii* 308
Indicus m. Romæ 19. *Maii* 308
Indicus m. Tarsi 10. *Maii* 557
Indractus m. io Anglia 5. *Febr.* 688
Ingenes m. Alexandriæ 1. *jun.* 31
Ingeniana m. Thessalonicæ 1. *Apr.* 9
Ingenoa m. in Africa 23. *Feb.* 487
Ingenua m. Romæ 19. *Maii* 308
Ingenua m. in Campania 18. *Mart.* 819
Ingenuinus sive Genuinus Ep. in Tirolo 5. *Febr.* 669
Ingerula m. in Africa 17. *jan.* 80
Ingenuus martyr 4. *Apr.* 325
Ingenuus m. 26. *Febr.* 630
Ingennus m. in Africa 11. *jan.* 666
Ingenus m. in Africa 13. *Jun.* 767
Ingenuus M. Nicomediæ 15. *Mart.* 391
Ingenuus m. Romæ 5. *jun.* 422
Ingenuus m. Romæ 2. *Febr.* 281
Ingona vel Ingenua m. 25. *Febr.* 488
Inperiosus & uxor VV. 25. *Maii* 504
Innas martyr 20. *Jan.* 297
Innocentia V. Ravennæ 1. *Feb.* 79
Innocentius m. in Africa 7. *maii* 138
Innocentius m. Apollonix 17. *jun.* 287
Innocentius Ep. Afer Cajetæ 7. *Maii* 138
Innocentius Ep. Dertonæ 17. *Apr.* 482
Innocentius Ep. Emeritæ 21. *jun.* 99
Innocentius Ep. Romæ 12. *Mart.* 196
Innocentius Ep. Veronæ 14. *Mart.* 318
Innocens Ep. Cenoman. 19. *jun.* 854
Insischolus m. Corcyræ 29. *Apr.* 613
Inventius vel Eventius Ep. 8. *Febr.* 152
Inventus m. Geruodæ 22. *Jan.* 414
Joachim pater Deiparæ 20. *Mart.* 77
Joachimus m. in Japonia 5. *Febr.* 723
Joachimus Ab. Florensis 29. *Maii* 441
Joachimus Senen. Servita 16 *Apr.* 454
Joad Proph. in Palæstina 30. *Mart.* 797
* Joanna filia Alfonsi Reg. Portug. 12. *mart.* 3. d
Joanna Lusitana Averii 12. *Mart* 692
* Joanna Camaldul. Balmes 16. *Jan.* 59
* Joanna Mon. Bened. Duzei 8. *Jun.* 52
* Joanna de S. Catharina O. Præd. 8. *jun.* 52. c
* Joanna a Cruce Toleti 5. *Mart* 360
Joanna uxor Chusæ 24. *Mart* 272
Joanna Fond. Annuntiatarum 4. *Feb.* 374
* Joanna d'Arco puella Aurelian. 29. *Jan.* 397
Joanna de Durve Carnberii 1. *Jun.* 10
Joanna Recluſa Trecis 4. *Mart* 534
Joaones PP. I. m. 27. *mart* 702
* Joannes a Cetina O. Min. m. 19. *Maii* 295
Joaones m. cum Meletio 24. *Mart* 439
Joannes Mon. m. 12. *Apr.* 82
Joaones Disc. m. in Ægypto 16. *Febr.* 863
Joannes m. io Ægypto 8. *jun.* 57
Joannes cum Cyro m. in Ægypto 31. *Jan.* 1081
Joannes m. in Africa 25. *Mart.* 262

Joannes m. in Africa 12. *Mart.* 105
Joannes m. in Africa 20. *Apr.* 748
* Joannes Fiſcherus m. in Anglia 22. *jun.* 138
Joannes Mon. m. in Arabia 14. *jun.* 953
Joannes m. in Beſſarabia 2. *Jun.* 263
Joannes Tribuous m. in Bulgaria 22. *Jan.* 441
Joannes m. Byzantii 8. *Maii* 291
* Joannes O. Min. m. Cayri 15. *Apr.* 370
Joannes m. in Creta 25. *maii* 491
Joaones m. CP. Venetias delatus 19. *Maii* 304
Joannes Epirota m. CP. 18. *Apr.* 609
Joannes m. apud Græcos 17. *jun.* 9
Joannes Ab. m. apud Græcos 4. *jun.* 402
Joannes m. in Japonia 5. *Feb.* 723
Joannes m. Interampnæ 17. *Feb.* 6
Joaones m. in Lithuania 14. *Apr.* 265
* Joaones Prior Carth. m. Londini 4. *Maii* 417
Joaones m. Nicomediæ 27. *Apr.* 488
Joannes Ep. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Joannes alter Ep. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Joannes Presb. m. Romæ 17. *Jun.* 285
Joannes Pr. m. Romæ 25. *Maii* 471
Joannes Pr. m. Romæ 23. *Jun.* 482
Joannes m. Romæ 26. *Jun.* 158
Joannes m. Romæ 12. *maii* 25
Joannes Sabaita m. 20. *Mart.* 266
Joannes m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Joannes m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Joannes alter m. Theſſalonicæ 1. *Jan.* 48
Joannes Ep. m. Vicentiæ 16 *Mart.* 490
Joannes Miles in Ægypto 12. *Jun.* 556
* Joannes PP. VI. 12. *Jun.* 719
* Joannes Papa XVI. an Sanctus 7. *Maii* 232
Joannes Eleemoſ. Patr. Alex. 23. *jun.* 495
* Joaoes Patr. CP. 31. *Febr.* 234
* Joannes Pechamus Aep. Cantuariæ 24. *Apr.* 260
Joannes Beverlac. Aep. Eborac. 7. *Maii* 166
* Joaoes Patr. Jeroſol. 2. *Apr.* 57
* Joaoes Aep. Mithilenis 20. *Apr.* 744
Joannes Dominici Aep. Raguſæ 10. *Jun.* 394
* Joannes Aep. Upſaliæ m. 13. *Febr.* 643
Joannes Ep. Beneventi 15. *Maii* 468
Joannes Ep. Cabilone 30. *Apr.* 778
* Joaoes Chryſoſtomus Ep. CP. 27. *jun.* 760
Joannes Ep. in Cilicia 4. *Febr.* 466
Joannes Ep. Gothiæ 26. *Jun.* 184
Joannes Ep. VII. Hieroſol. 7. *Jun.* 4
Joannes Ep. Maclovien. 2. *Feb.* 248
Joannes Bonus Ep. Mediolani 10. *jun.* 612
Joaones Ep. Neapolit. 1. *Apr.* 31
Joannes Ep. II. Ravennæ 12. *Jan.* 727
* Joannes Ep. Salisburg. 8. *Mart.* 749
Joannes Ep. Teroaocenſis 27. *Jan.* 794
Joannes Ep. Veronæ 6. *jun.* 642
Joannes de Organia Ab. in Catalonia Ord. Præm. 8. *Apr.* 802
* Joannes Ab. Caſsmari 16. *Feb.* 854
* Joannes Ab. Caſini 24. *Mart.* 748.n
Joaones Ab. Catbarorum 27. *Apr.* 495
Joannes Climacus Ab. 30. *Mart.* 834
Joannes Ab. Gerziæ 27. *Febr.* 686
* Joannes Ab. Lucæ 22. *Feb.* 281
Joannes Ab. Parmæ 22. *maii* 179
Joannes Ab. Reomaen. 28. *jun.* 859
Joannes Calybita CP. 15. *Jan.* 1029
Joannes Hiſp. Carthuſianus 25. *Jun.* 143
Joannes de Caſtro-Villari 16. *Apr.* 474
* Joannes Prior Montis Cornelii 1. *Jun.* 2. a
Joannes Damaſcenus 6. *Mart* 108
Joannes Diſcip. Greg. Decapol. 18. *Apr.* 583
Joannes Erem. in Ægypto 27. *Mart.* 692
Joannes Erem. Burgisia Hiſp. 2. *Jun.* 260
* Joannes Cala Anachoreta 23. *Maii* 234
Joannes a S. Facundo Erem. Aug. 12. *Jun.* 616
Joannes Portuen. Erem. in Gallicia 24. *Jun.* 822
Joannes Erem. in Piceno 20. *Apr.* 832
Joannes io Pureo Erem. Armenus 30. *Mart.* 838
* Joannes Guarinus Eremita Montis Serrati 12. *Jun.* 505.e
Joannes Anach. in Syria 23. *Feb.* 379
* Joannes Erem. in Thebaida 27. *Feb.* 671. Alii duo ibidem Eremitæ 672
Joaones Erem. Vallumbroſ. 10. *Maii* 3
* Joannes de Deo Fund. Hoſp. 8. *Maii* 809
Joannes Monaſterienſis 5. *maii* 50
Joannes Mon. Romæ 17. *jan.* 164
* Joannes de Monte forti Templarius 24. *Maii* 870
Joannes Nepomucenus 16. *maii* 667
* Joannes de Nivella Pr. 16. *Mart.* 416
* Joannes Ogilbeus S. J. 10. *Mart.* 3
Joannes Opilio in Arteſia 24. *jun.* 842
Joannes Raynutius O. Bened. 8. *Jun.* 246
Joaanes in Rufiniania 16. *Mart.* 413
Joannes Palenſaurita 19. *Apr.* 615
Joannes Pinnatenſis in Hiſp. 29. *Mart.* 58
Joannes Pſychaita apud Gr. 25. *maii* 566
Joannes Fund. Pullaoen. 20. *Jun.* 37
Joannes Ab. prope Spoletum 19. *Mart.* 36
Joannes Silentiarius 13. *Maii* 232
* Joannes Stylita 24. *Maii* 271
Joannes Theriſtes Mon. in Calab. 24. *Febr.* 479
* Joaones Saoz. Carm. 25. *jun.* 3. d
* Joannes Vannegus Carm. m. 18. *jun.* 552. b
* Joaones a Siroconio Minorita Luceriæ 8. *Mart.* 284
Joannes ab Avellino Min. 11. *jun.* 497
Joaones Bonvilius Ord. Min. 21. *Maii* 100
* Joannes Horiulanus O. Min. 21. *jun.* 664. b
Joannes Tientalbene Min. 21. *jun.* 487
* Joannes O. M. in Hungaria 14. *Febr.* 741
Joannes Parmen. Ord. Min. 19. *Mart.* 57
* Joaoes a Tercaſio Ord. Min. 18. *Febr.* 52
Joannes Tert. Ord. Franc. 21. *Apr.* 953
* Joaones Bapt. Tolemei O. Præd. 24. *jun.* 686. b
* Joannes Vicentinus O. Præd. 5. *jun.* 448. f
* Joannes Heckius O. Præm. 26. *jun.* 156. a
Joannes Fil. Annæ Gr. 13. *jun.* 686
Joannes Baptiſta Prodromus 24. *jun.* 687
Joannes Fil. Xonophontis 26. *jan.* 723
Joanoettus Puer m. Coloniæ 24. *Mart.* 502
* Joannucius O. Min. Nurſiæ 25. *jun.* 611. b
Joathas m. Belluni 22. *Maii* 142
Joava in Brit. Armor. 21 *Mart.* 138
Job Propheta in Terra Hus 10. *Maii* 496
Jocuoda m. Romæ 2. *jun.* 209
Jocuoda m. Tarſi 16. *Maii* 557
Jocnodianus m. io Cilicia 4. *jun.* 378
Jocundus m. in Ægypto 8. *jun.* 55
Jocundus m. in Africa 11. *Maii* 625
Jocundus m. in Africa 25. *Apr.* 361
Jocundus m. in Africa 8. *Mart.* 757
Jocundus m. in Africa 21. *Feb.* 242
Jocundus m. in Africa 6. *jan.* 323
Jocundus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 745
Jocundus m. Cæſareæ Capp. 29. *Maii* 364
Jocundus m. Caſareæ 21. *Mart* 5
Jocuodus m. in Cilicia 9. *Maii* 363
Jocundus m. in Italia 15. *Apr.* 373
Jocundus m. in Lucania 15. *jun.* 1048
Jocundus m. in Mauritania 18. *Mart.* 819
Jocundus m. Nicomediæ 14. *Mart.* 346
Jocundus m. Nicopoli 6. *Mart.* 412

Jocundus m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Jocundus martyr 16. *Feb.* 867
Jocundus martyr. 26. *Maii* 834
* Jolendis V. m. Lingonen. 22. *Maji* 285
Jolus Erem. in Umbria 8. *jun.* 252
Jonas martyr 14. *Feb.* 747
Jonas m. Mon. in Perſide 29. *Mart.* 770
* Jonas Ogmundus Ep. in Islandia 3. *Mart.* 123
* Jonas Ab. Caſæ Dei 3 *Mart.* 223
* Jonas Ab. Luzovii 28 *Mart.* 77
Jonas Metropol. Ruſſiæ 15. *jun.* 1103
Jonas Mon. in Ægypto 11. *Feb.* 520
Jordanus Or. Prædic. 13. *Feb.* 720
Joſeph ſponſus Deiparæ 19. *Mart.* 5
Joſeph ab Arimathæa 17. *Mart.* 507
Joſeph m. in Africa 24. *Mart.* 479
Joſeph m. Alexandriæ 11. *Mart.* 259
Joſeph Diac. m. Antiochiæ 15. *Febr.* 821
Joſeph m. Antiochiæ 20. *Mart.* 82
Joſeph Presb. m. in Perſide 22. *Apr.* 29
Joſeph Anachor. in Ægypto 17. *Jun.* 296
* Joſeph Anchieta S.J. Ap. Braſiliæ 9. *Jun.* 1482
Joſeph Hymnogr. CP. 3. *Apr.* 265
Joſeph filius Photinæ m. 20. *Mart.* 86
Joſippus m. in Africa 19. *Mart.* 26
Joſſerandus Mon. in Gallia 1. *Febr.* 93
Joſſerus m. in Africa 19. *Mart.* 26
Jovianus m. in Æthiopia 15. *jun.* 1048
Jovianus m. in Græcia 16. *Mart.* 410
Jovianus m. Romæ 2. *jun.* 309
Jovianus martyr 21. *Apr.* 83
Jovinianus Lector m. Autiſſiodori 5. *Maii* 5
Jovinianus m. in Aſia 12. *Mart.* 308
Jovinianus m. Romæ 2. *jun.* 310
Jovinus martyr 26. *Mart.* 615
Jovinus m. Epheſi 16. *Maii* 572
Jovinus m. Romæ 2. *Mart.* 128
Jovinus 10 Brit. Armor. 2. *Mart.* 138
Jovinus apud Piſtavos 1. *Jan.* 73
Jovita Diac. m. Britaniæ 15. *Feb.* 805
Irene m. in Ægypto 5. *jun.* 419
Irene m. CPoli celebris 5. *Maii* 4
Irene m. 10 Græcia 16. *Apr.* 404
Irene ſive Hercna Romæ 22. *Mart.* 415
Irene V. Romæ 21. *Febr.* 244
Irene V. m. Theſſalonicæ 3. *Apr.* 245
Irene m. Theſſalonicæ 5. *Mart.* 6
Irenæus Ep. Lugduni m. 28. *Jun.* 335
Irenæus Diac. m. 10 Libya 26. *Mart.* 617
Irenæus m. Romæ 10. *Feb.* 380
Irenæus Ep. m. Sirmii 25. *Mart.* 555
Irenæus m. Theſſalonicæ 5. *Mart.* 6
* Irmgardis Recluſa Magdeburgi 17. *Feb.* 3
Irmundus in agro Juliac. 28. *Jan.* 842
Iſaac Mon. m. in Arabia 14. *Jan.* 953
Iſaac Mon. m. Cordubæ 3. *Jun.* 314
Iſaac m. Pergami 13 *Apr.* 120
Iſaac Ab. Spoleti 11. *Apr.* 27
Iſaacius Conf. Ab. CPoli 30. *Maii* 598
Iſaacius m. Nicomediæ 21. *Apr.* 842
Iſaacius m. in Perſide 15. *Mart.* 466
Iſaacus m. in Perſide 22. *Apr.* 19
* Iſabella de Jeſu Carm. Madriti 29. *Jun.* 398
* Iſabella a paſſione Glatiſſa 4. *jun.* 983
* Iſabella de Jeſu Tertiaria Carm. 29. *Jun.* 397
Iſaurus Diac. m. Apolloniæ 17. *Jan.* 287
Iſchius Ep. m. 10 Hiſpania 1. *Mart.* 4
Iſchyrio Dux & 5. Socii 1. *jun.* 7
Iſchyrion m. Alexandriæ 1. *Jun.* 31
* Iſchyrion cum Sociis m. in Ægypto 1. *jun.* 7
* Iſembardus O. Ciſterc. 19. *Febr.* 160
Isfridus Ep. Raceburgi 15. *Jun.* 1089
Iſichius m. Antiochiæ 30. *Mart.* 595
Iſichius m. Antiochiæ 31. *Mart.* 786
Iſichius Ep. Viennæ Gall. 16. *Mart.* 447
Iſicius in Novempopulania 1. *Maii* 43
Iſicus m. in Africa 3. *Mart.* 227
Iſidora m. in Sicilia 17. *Apr.* 479
Iſidora apud Græcos 1. *Maii* 49
Iſidorus martyr 9. *Apr.* 811
Iſidorus Ep. Antiochiæ m. 2. *Jan.* 83
Iſidorus m. in Chio 15. *Maii* 445
Iſidorus Mon. m. in Hiſp. 17. *Apr.* 494
Iſidorus Ep. Conf. Alexandriæ 2. *jan.* 84
Iſidorus Ep. Hiſpali 4. *Apr.* 327
Iſidorus Presb. Alexandriæ 15 *jan.* 1015
Iſidorus Peluſiota Mon. Presb. 4. *Febr.* 468
Iſidorus Agricola Madriti 15. *Maii* 512
Iſmael Perſa m. CP. 17. *jun.* 289
Iſtialis martyr 12. *Apr.* 81
Iſtialus m. Epheſi 25. *Maii* 492
Iſtialus m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Italica m. in Africa 30. *Jun.* 575
Italica m. Cordubæ 27. *jun.* 858
Italicus m. Antiochiæ 7. *Mart.* 639
Italius m. in Cilicia 3. *Jun.* 478
Italus m. in Africa 6. *jun.* 633
Ithamarus Ep. Roffæ in Anglia 10. *jun.* 594
Itisberga V. Yberghæ in Arteſia 21. *Maii* 44
Itta vidua Nivellis 8. *Maii* 307
Ivanus Erem. Bohemus 24. *Jan.* 823
Jucundius m. in Sardinia 28. *Maii* 90
Jucundus m. in Africa 5. *Jan.* 240
Jucundus m. in Africa 9. *jan.* 567
Jucundus m. in Africa 7. *mart.* 430
Jucundus m. in Africa 13. *jun.* 678
Jucundus m. Sirmii 8. *Jan.* 470
Jucundus & Socii mm. 10. *jun.* 601
Judas Apoſtolus ex LXXII. 19. *Jun.* 802
Judas Quiriacus Ep. Hieroſ. 4. *Maii* 439
Judæi converſi & mm. in Sicilia ſub Decio 9. *Apr.* 819
Judith m. Mediolani 6. *Maii* 101
* Judith Vidua in Bavaria 29. *Jan.* 492
Ivetta Recluſa Huii in Belgio 13. *Jan.* 863
Julia martyr 17. *Feb.* 10
Julia martyr 12. *Apr.* 81
Julia m. in Africa 2. *Feb.* 286
Julia m. Byzantii 8. *Maii* 491
Julia m. Cæſaraugaſtæ 16. *Apr.* 406
Julia m. in Cilicia 4. *Jun.* 378
Julia V. m. in Corſica 22. *Maii* 167
Juliæ duæ mm. Lugduni 1. *jan.* 160
Julia m. Nicomediæ 24. *Feb.* 160
Julia m. Noviduni 4. *jun.* 377
Juliæ quatuor mm. Romæ 2. *jun.* 309
Julia m. Romæ 19. *Mart.* 308
Julia m. Tarſi 10. *Maii* 557
* Julia Clariſſa Bononiæ 22. *Jun.* 138
* Julia ſocia Catharina Bon. 22. *Jun.* 138
Juliana V. m. in Africa 3. *Jun.* 286
Juliana martyr in Africa 27. *Jan.* 769
Juliana m. Amiſi 20. *Mart.* 83
Juliana V. m. Romana Bononiæ 16. *Feb.* 886
Juliana m. CPoli 22. *jun.* 145
Juliana m. apud Græcos 27. *Maii* 25
Juliana V. m. Nicomediæ Bruxellis 16. *Febr.* 868
Juliana m. Nicomediæ 29. *Mart.* 769
Juliana m. Romæ 5. *jun.* 422
Juliana m. in Tuſcia 25. *Maii* 490
Juliana V. m. Veronæ 16. *Feb.* 885
Juliana matrona Taurini 13. *Feb.* 657

Juliana V. Leodii 5. *Apr.* 437
Juliana Vidua Bononiæ 7. *Feb.* 48
Juliana Falcon. O. Servorum 19. *Jun.* 917
Julianus martyr 4. *Apr.* 325
Julianus martyr 9. *jan.* 570
Julianus martyr 12. *Apr.* 79
Julianus & Baſiliſſa mm. 9. *Jan.* 570
Julianus Medicus m. 6. *Mart.* 426
Julianus Anazarbenus m. 16. *Mart.* 421
Julianus martyr 18. *Maii* 146
Julianus m. 13. *Feb.* 656
Julianus m. Arimini 22. *Jun.* 139
Julianus Ep. m. in Ægypto 16. *Feb.* 863
Julianus m. in Africa 26. *Jan.* 708
Julianus m. in Africa 19. *Febr.* 130
Julianus alter m. in Africa 19. *Febr.* 130
Julianus m. in Africa 9. *Mart.* 3
Julianus m. in Africa 5. *Mart.* 365
Julianus m. in Africa 24. *Febr.* 454
Julianus m. in Africa 17. *jan.* 769
Julianus m. in Africa 21. *Febr.* 242
Julianus m. in Africa 23. *Maii* 247
Julianus Presb. m. in Africa 17. *Apr.* 480
Julianus m. in Africa 23. *Maii* 247
Julianus m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Julianus m. Alexandriæ Æg. 27. *Feb.* 673
Julianus m. Antiochiæ 22. *Jun.* 144
Julianus m. Antiochiæ 29. *Mart.* 770
Julianus m. Autiſſiodori 3. *Febr.* 331
Julianus Diac. m. Bellovaci 8. *jan.* 459
Julianus m. Cæſareæ 23. *Mart.* 450
Julianus m. in Calari 7. *jan.* 355
Julianus m. in Cilicia 14. *Feb.* 746
Julianus m. Cordubæ 27. *Jun.* 252
Julianus medicus m. Emeſæ 6. *Febr.* 778
Julianus m. in Gallia 7. *jan.* 357
Julianus m. apud Græcos 18. *Maii* 146
Julianus m. Nicomediæ 16. *Mart.* 420
Julianus m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Julianus m. in Palæſtina 17. *Febr.* 10
Julianus m. Perſii 1. *Jun.* 33
Julianus m. Romæ 14. *Febr.* 746
Julianus m. Samoſatæ 29. *jan.* 950
Julianus m. Soræ in Campan. 27. *jan.* 767
Julianus m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Julianus Aep. Cenoman. 27. *jan.* 361
Julianus Ep. Conchæ in Hiſp. 28. *Jan.* 843
Julianus Ep. Toleti 8. *Mart.* 781
Julianus Ep. Viennæ Gall. 22. *Apr.* 29
* Julianus Adam, palo infixus 26. *Maii* 819
Julianus Conf. Gandavi 19. *Mart.* 34
Julianus Diac. Novariæ 31. *Jan.* 1100
Julianus Mon. circa Edeſſam 9. *jun.* 175
Julianus Hegumenus CP. 12. *Jun.* 557
Julianus Hoſpitator 29. *Jan.* 974
Julianus Urius Pataviі 17. *Mart.* 610
Julianus Romæ 12. *Mart.* 106
Julianus 17. *Jun.* 413
Julitana m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Julitta m. Ancyræ 18. *Maii* 147
Julitta m. Antiochiæ 16. *Jun.* 23
Julitta apud Græcos 14 *Jun.* 958
Julita Vidua Iconii m. 16. *Jun.* 17
Julius martyr 4 *Apr.* 325
Julius martyr 6. *jan.* 324
Julius martyr 4. *Mart.* 310
Julius martyr 2. *Apr.* 67
Julius m. in Africa 28. *jan.* 190
Julius m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Julius m. in Africa 3. *Mart.* 227
Julius m. in Africa 19. *Febr.* 250
Julius m. in Africa 27. *Maii* 24
Julius m. in Africa 19. *Jan.* 219
Julius m. in Africa 7. *Maii* 136
Julius m. in Africa 26. *Apr.* 415
Julius m. in Africa 11. *Maii* 625
Julius m. in Africa 8. *Jun.* 58
Julius m. Alexandriæ 12. *Mart.* 103
Julius m. Alexandriæ 28. *jan.* 355
Julius m. Alexandriæ 30. *Apr.* 344
Julius m. Cæſareæ 23. *Mart.* 450
Julius m. Cæſaraugustæ 16. *Apr.* 406
Julius m. Capuæ 22. *Apr.* 80
Julius m. Doroſtori 8. *Jun.* 56
Julius m. Doroſtori 27. *Maii* 5
Julius m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Julius m. Nicomediæ 27. *Apr.* 488
Julius m. in Pamphilia 28. *Maii* 89
Julius m. Romæ 2. *Jun.* 209
Julius Ep. m. Nicææ 13. *Mart.* 261
Julius Ep. Romæ 4. *Mart.* 309
Julius m. Romanus 1. *Mart.* 24
Julius Papa Rom. 18. *Apr.* 82
Julius Presb. Novariæ 31. *Jan.* 1100
Junia Paulo laudata 17. *Maii* 4
Junilla m. in Africa 16. *Febr.* 864
Junula martyr in Africa 3. *Mart.* 227
Ivo Ep. Carnuti 20. *Maii* 709
Juſta m. Lugduni 2. *Jun* 160
Juſta m. Nicomediæ 22. *Febr.* 289
Juſta m. Romæ 3. *jun.* 287
Juſta m. Romæ 2. *jun.* 209
Juſta alia m. Romæ 2. *jun.* 209
Juſta m. in Sardinia 14. *Maii* 271
Juſta apud Græcos 26. *Apr.* 424
Juſtina V. m. Moguntiæ 16. *Jun.* 48
Juſtina V. m. Pergulæ 1. *Jun.* 51
Juſtina m. in Sardinia 14. *Maii* 271
Juſtina m. in Sicilia 10. *Jun.* 601
Juſtina Recluſa Aretii 12. *Mart.* 242
Juſtianus Ep. Vercellen. 21. *Mart.* 262
Juſtinianus m. in Africa 7. *Maii* 236
Juſtinianus Ep. Vercellia 21. *Mart.* 262
Juſtinus m. Cordubæ 27. *Jun.* 252
Juſtinus m. in Gallia 1. *Maii* 47
Juſtinus Diac. m. Heligenſtadii 16. *jun.* 43
Juſtinus m. Romæ 1. *jun.* 16
Juſtinus m. Tiferni 1. *Jun.* 58
Juſtinus Philoſophus m. 13. *Apr.* 204
* Juſtinus Ep. Theati 18. *Apr.* 520
Juſtus martyr 12. *Apr.* 80
Juſtus martyr. 21. *Feb.* 243
Juſtus alter martyr 21. *Feb.* 243
Juſtus martyr 26. *Feb.* 630
Juſtus martyr 25. *Feb.* 488
Juſtus martyr 28. *Feb.* 723
Juſtus m. in Africa 25. *Febr.* 487
Juſtus m. in Africa 3. *mart.* 225
Juſtus m. Alexandriæ 28. *Feb.* 722
Juſtus m. Antiochiæ 5. *Mart.* 365
Juſtus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Juſtus m. Fulginii 4. *maii* 452
Juſtus m. in Gallia 1. *Maii* 47
Juſtus m. Gerundæ 8. *Jun.* 58
Juſtus m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Juſtus m. in Italia 17. *Feb.* 7
Juſtus m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Juſtus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Juſtus m. Romanus 1. *Mart.* 24
Juſtus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Juſtus m. Viennæ Gall. 6. *Maii* 99
Juſtus Ep. Alexandriæ 6. *Jan.* 620

Juſtus Ep. Urgellæ in Hiſp. 28. *Maii* 118
Juſtus Conf. ex Africa Volaterris 5. *Jun.* 437
Juſtus Hiſpali 12. *Febr.* 582
Juſtus laicus Vicenſis in Hiſp. 28. *Mart* 119
Jutta vidua Pruthena 5. *Maii* 855
Juvanus m. Aquilejæ 15. *jun.* 5049
Juvenalis martyr 7. *Maii* 837
* Juvenalis Ep. Calari 28. *Maii* 77
Juvenalis Ep. Narniæ 3. *Maii* 386
Juvenalis Conf. Foſſani 3. *Maii* 406
Juvencula m. in Africa 9. *Mart.* 3
Juvcotia m. in Britannia 16. *Febr.* 887
Juventious m. Antiochiæ 25. *Jun.* 619
Juventius m. Romæ 1. *jun.* 42
Juventius m. Romanus in Gallia 1. *Jun.* 44
Juvinus m. Epheſi 14. *jun.* 797

K

Kenvinus Ab. in Hibernia 3. *Jun.* 310
Kellacus Ep. in Hibernia 1. *Maii* 104
Kellenus in Hibernia 26. *Mart.* 616
Kennocha Virgo in Scotia 13. *Mart.* 338
Kentigernus Ep. in Scotia 13. *Jan.* 815
Keſſogus Ep. in Scotia 10. *Mart.* 35
Kieranus Ep. Ab. in Hibernia 5. *Mart.* 389
Kineburga V. Regina in Anglia 6. *Mart.* 441
Kineſwita V. Regia in Anglia 6. *Mart.* 441
Kinnia vel Cinnia V. Hiberna 1. *Febr.* 96
* Kuniguoda Fund. Dieſſæ 6. *Mart.* 420. c

L

Laborus M. Mediolani 6. *Maii* 101
Lactinus Ab. in Hibernia 19. *Mart.* 35
Ladislaus Rex Hungariæ 27. *jun.* 315
Ladislaus O. Min. 4. *Maii* 560
* Læta matrona Rom. 11. *Maii* 611
Lætiſſima m. Nicomediæ 29. *Apr.* 488
* Lalilaba Rex Abaſſiæ 6. *Jun.* 616. f
Lambeſes m. in Africa 23. *Febr.* 562
Lambertus m. Cæſaraugullæ 16. *Apr.* 413
* Lambertus Ep. Morinorum 29. *Apr.* 611
Lambertus Ep. Venciæ in Gal. 26. *Maii* 923
* Lambertus Fund. Begginagii Leod. 25. *Junii* 3. b
Lampaſius m. in Africa 19. *Feb.* 130
Lampites m. Nicomediæ 8. *Jun.* 56
Lamianus m. Theſſalonicæ 25. *Jun.* 10
Landelinus Ab. Criſpinii 15. *Jun.* 1062
Landericus Ep. Pariſ. 10. *Jun.* 292
Landoaldus Archipresb. 19. *Mart.* 24
Landrieus Ep. Metis & Ab. 17. *Apr.* 487
Landulphus Ep. Aſtæ 7. *Jun.* 43
Landus m. Hortæ in Italia 5. *Maii* 49
Laofrancus Ep. Papiæ 23. *Jan.* 619
Lanfrancus Aep. Cantuar. 28. *Maii* 277
Lantbertus Aep. Lugduni 14. *Apr.* 215
Lanulus m. in Italia 6. *Mart.* 424
Laodicius cuſtos carceris 13. *Maii* 188
Largus m. Aquilejæ 16. *Mart.* 418
Lafreanus Ab. in Hibernia 18. *Apr.* 543
Laſſa m. in Africa 9. *Febr.* 293
Latina m. Romæ 2. *Jun.* 210
Latinus Ep. Brixiæ 24. *Mart.* 475
Latro cum Chriſto crucifixus 25. *Mart.* 543
Latinus Ep. Sagien. 20. *Jun.* 11
Lavarus m. Tarſi 10. *Maii* 557
* Lauduinus ſucceſſor S. Brunonis 31. *Mart.* 398
Launomarus Presb. Ab. in Gallia 10. *Jan.* 229
Laurentia V. M. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Laurentius m. Aretii 3. *Jun.* 271
Laurentius martyr 13. *Apr.* 130
Laurentius martyr 12. *Apr.* 80
Laurentius m. in Africa 3. *Feb.* 321
Laurentius m. Foroſempronii 2. *Febr.* 286
Laurentius Juſtinianus Patr. Venetus 8. *Jan.* 549
Laurentius Presb. m. Novariæ 30. *Apr.* 762
Laureotius m. in Numidia 10. *jun.* 267
* Laurentius Aep. Bracaræ 4. *jun.* 375
Laurentius Aep. Cantuar. 2. *Febr.* 289
Laurentius Ep. Siponti 7. *Febr.* 56
Laurentius Ep. Spoleti 3. *Febr.* 361
* Laurentius Ep. Scabis 26. *Febr.* 625
Laurentius apud Græcos 10. *Maii* 580
Laurinus m. Interamnæ 14. *Apr.* 211
Lauta m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Lautea m. Gerundæ 31. *Mart* 784
Lazarus martyr 22. *Apr.* 80
Lazarus m. Perſa 27. *Mart.* 691
Lazarus Diac. m. Tergeſti 12. *Apr.* 66
Lazarus Ep. Mediolani 11. *Feb.* 521
Lazarus Conf. Pictor CP. 23. *Febr.* 342
Lea Vidua Romana 22. *Mart.* 383
Leander Ep. Hiſpali 13. *Mart.* 275
Leander m. Smyrnæ 27. *Febr.* 677
Lectiſſimus m. in Africa 26. *Apr.* 415
Legontianes m. in Aprutio 5. *Feb.* 658
Legontius Ep. Metis 18. *Febr.* 66
Lellus m. Cordubæ 27. *Jun.* 532
Leo m. 1. *Mart.* 28
Leo Subdiac. m. in Africa 30. *Jun.* 575
Leo Tribunus m. in Bulgaria 22. *Jan.* 441
Leo Ep. m. in Bulgaria 22. *Jan.* 441
Leo m. in Japonia 5. *Feb.* 723
* Leo martyr in Lucania 1. *Jun.* 4
Leo m. Pataræ in Lycia 18. *Febr.* 57
Leo Papa I. 11. *Apr.* 14
Leo Papa II. 28. *Jun.* 374
Leo Papa III. Romæ 12. *Jun.* 572
Leo Papa IX. 19. *Apr.* 642
Leo Aep. Rotomagi m. 1. *Mart.* 89
Leo Ep. Catanæ 20. *Feb.* 222
Leo Ep. in Samo 29. *Apr.* 625
Leo Ep. Cenoman. 22. *Apr.* 31
* Leo ſeu Leonius Ab. S. Bertini 6. *Feb.* 764
Leo Lucas Ab. in Calabria 1. *Mart.* 97
Leo Ab. Treeis 25. *Maii* 539
Leo Mon. O. S. Baſilii 5. *Maii* 48
Leobardus Recluſus in Gallia 18. *Jan.* 198
Leobinus Ep. Carnuti 14. *Mart.* 794
Leocritia V. m. Cordubæ 15. *Mart.* 411
Leonus ſeu Leucus m. Antiochiæ 7. *Mart.* 639
* Leodebaldus Fund. Floriacen. 14. *Jun.* 782. f
* Leodegarius Canon. Eyſtett. 21. *Feb.* 234
Leodegarius Pr. in Campania Gal. 23. *Jun.* 485
Leodicius m. Puteolis 25. *Jan.* 616
Leolinus Ep. Patavii 24 *Jun.* 483
* Leofgarius Ep. Hereford. 16. *Jun.* 2. f
Leogontius Ep. Arveniæ 1. *Jun.* 423
Leogiſilus Ab. in Burg. 13. *Jan.* 830
Leonides pater Origenis m. 22. *Apr.* 10
Leonides m. in Ægypto 5. *Jun.* 419
Leonides 1. & 11. mm. Alexandriæ 28. *Jun.* 385
Leonides m. Antiochiæ 26. *Apr.* 415
Leonides m. in Thebaide 28. *Jun.* 853
Leonides Ep. Atheoarum 15. *Apr.* 378
Leonilla avia Tergeminorum m. 17. *Jan.* 75
Leonis m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Leonis V. m. in Meſopotamia 25. *Jun.* 14
Leonis m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Leonius Presb. Pictavis 1. *Feb.* 91
Leontia V. m. Romana 1. *Mart.* 32
Leontis martyr 13. *Apr.* 129
Leontius Ep. martyr 19. *Mart.* 27

Leontius m. Sebaſte 10. *Mart.* 82
Leontius m. Nicomediæ 20. *Jan.* 297
Leontius m. Nicomediæ 24. *Apr.* 263
Leontius m. Scythopoli 4. *Maii* 459
Leontius Miles m. Tripoli 18. *jun.* 553
Leontius Ep. Cæſareæ in Cappad. 13. *Jun.* 781
Leontius Ep. Santonen. in Gallia 19. *Mart.* 33
Leontius Ep. Trevir. 19. *Feb.* 130
Leontius Paſtor apud Græcos 18. *Jun.* 586
Leontius Conf. Giſalbæ 6. *Apr.* 547
Letardus Ep. in Gallia 24. *Feb.* 468
* Letus Aep. Mediolani 4. *Apr.* 719
* Leubricus Canon. Metis 17. *Febr.* 3
Leucius m. cum Primitivo 1. *Jun.* 19
Leucius m. in Africa 17. *Jan.* 80
Leucius m. in Aſia 28. *Jan.* 808
Leucius m. in Numidia 10. *Jun.* 367
Leucius Ep. Brundiſii 31. *Jan.* 667
Leucius Conf. Alexandriæ 11. *Jan.* 674
Leuconius Ep. Trevir. 2. *Apr.* 10
* Levi Ep. Ieroſol. 1. *Maii* 3
Levionus m. Alex. Æg. 14. *Febr.* 750
Leunuca m. in Thracia 7. *Mart.* 644
Leununcula m. in Thracia 7. *Mart.* 644
Leufredus Ab. Ebroicas 11. *Jun.* 104
Liafdagus Ep. Ripæ in Dania 3. *Febr.* 445
Liaſtamon m. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Libentius Acchien. Brem. 4. *Jun.* 81
Liber m. Romæ 17. *Maii* 26
Liberalis m. Alexandriæ 8. *Apr.* 265
Liberalis Altini in Italia 27. *Apr.* 489
Liberata V. in Gallia 3. *Feb.* 361
Liberata V. Papiæ 16. *Jun.* 32
Liberata V. Novocomi 18. *Jun.* 196
Liberator Ep. m. Beneventi 15. *Maii* 465
Liberatus Medicus cum uxore & filiis mm. in Africa 23. *Mart.* 461
Liberianus m. Romæ 1. *Jun.* 16
Liberius Ep. Ravennæ 29. *Apr.* 614
Liberius Peregrinus Anconæ 27. *Maii* 73
Libiut m. in Pannonia 23. *Febr.* 366
Libioſa m. Nicomediæ 22. *Febr.* 189
Libioſus m. in Africa 1. *Feb.* 37
Libuſus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Libus m. Romæ 17. *Maii* 26
Libuſus m. in Numidia 10. *Jun.* 267
Liceria V. M. Senonibus 11. *Maii* 616
Licinius martyr 10. *Apr.* 864
Licinius Ep. Andegav. 13. *Febr.* 675
Lidwigis ſeu Lidwina V. Schidami 14. *Apr.* 267
Liethertus Ep. Cameraci 13. *Jun.* 585
Lietfardus Ep. m. in Belgio 4. *Feb.* 492
Lifardus Ab. in Gallia 3. *Jun.* 298
Liminaus m. Claromonte Gal. 29. *Mart.* 769
Limnæus Anach. in Syria 22. *Febr.* 191
Linentius Conf. in Gallia 25. *Jan.* 628
Liprandus Pr. Conf. Mediolani 27. *Jun.* 310
Liutfredus Ep. Papienſis 18. *Mart.* 793
Livonius m. Romanus 1. *Mart.* 32
Liutharius Comes m. 2. *Feb.* 309
Lolion m. apud Græcos 20. *Mart.* 84
Lolion junior m. apud Græcos 26. *Apr.* 488
Lollia m. Ancyræ 13. *Jun.* 471
Lomanus Ep. in Hibernia 27. *Feb.* 53
Longious m. in Armenia 24. *Jun.* 809
Longinus Centurio Martyr in Cappadocia 15. *Mart.* 375. 736
Longinus m. Nicomediæ 24. *Apr.* 263
Looginus m. Romæ 17. *Jun.* 285
Lorgius m. Cæſareæ Cap. 2. *Mart.* 103
Lota m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Luca m. Romæ 3. *Jun.* 287
Lucas m. Antiochiæ 20. *Mart.* 82
Lucas Ep. m. Cæſareæ Cap. 2. *Mart.* 130
Lucas Diac. m. Emeſæ 6. *Febr.* 777
Lucas m. Nicomediæ 23. *Mart.* 262
Lucas Diac. m. in Perſide 22. *Apr.* 72
Lucas Erem. apud Græcos 27. *jun.* 578
Lucas Caſalius Ab. in Sicilia 2. *Mart.* 151
Lucas Mon. Placentiæ 5. *Jan.* 289
* Lucas Belludus O. Min. Patavii 27. *Febr.* 3
Lucas Thaumaturgus 7. *Feb.* 83
Luceja V. M. Romæ 25. *Jun.* 81
Lucella m. in Africa 10. *Maii* 556
Lucella mart. in Africa 7. *Maii* 136
Lucella m. Nicææ 25. *Mart.* 354
Lucella m. Tarſi 10. *Maii* 557
Lucellianus m. Byzantii 3. *jun.* 274
Lucellus m. in Africa 19. *Mart.* 261
Lucenſis Tert. Franc. in Etr. 28. *Apr.* 594
Lucentia V. Pruvini in Francia 4. *Jun.* 412
Lucepia V. martyr 18. *Maii* 546
Lucetella martyr 13. *Mart.* 262
Lucheſius Tert. Franc. in Etr. 28. *Apr.* 594
Lucia m. Romæ 3. *jun.* 289
Lucia m. Romæ 24. *jun.* 808
Lucia V. m. Romæ 1. *Jun.* 48
Luciana m. Byzantii 18. *Maii* 545
Lucianus martyr 3. *Jun.* 288
Lucianus martyr 1. *Feb.* 47
Lucianus martyr 19. *Jan.* 110
Luciani duo mm. in Africa 28. *Apr.* 574
Lucianus m. in Africa 5. *Jan.* 240
Lucianus alter m. in Africa 13. *jun.* 678
Luciaous m. in Africa 13. *Jun.* 678
Lucianus m. in Africa 23. *Febr.* 361
Lucianus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Luciaous m. Antiochiæ 15. *Apr.* 577
Lucianus Presb. m. Antioch. 7. *Jan.* 337
Lucianus Ep. Bellovac. m. 8. *Jan.* 459
Lucianus m. Cæſareæ Cappad. 8. *jun.* 57
Lucianus m. Cæſareæ Cap. 7. *Jun.* 8
Lucianus m. in Sardinia 28. *Maii* 90
Lucianus m. in Campania 18. *Mart.* 819
Lucianus m. Nicomediæ 22. *Feb.* 189
Luclanus m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Lucianus alter m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Lucianus m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Lucianus alter m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Luclanus Diac. m. Romæ 25. *Maii* 472
Lucianus m. Tomis 17. *Maii* 24
Lucianus Ep. in Sicilia 3. *Jan.* 136
Lucianus Conf. Giſalbæ 6. *Apr.* 547
Lucianus Conf. apud Græcos 28. *Jun.* 358
Lucida M. in Africa 3. *Jan.* 230
Lucidius Ep. Veronæ 26. *Apr.* 423
* Lucidus Ep. Ficoclen. 20. *Jun.* 278
Luciſer Ep. Calari in Sardinia 20. *Maii* 660
Lucilla m. in Africa 16. *Feb.* 864
Lucina matrona Romana 30. *Jun.* 533
Lucinis m. Romæ 25. *Maii* 472
Lucinius Ep. martyr 4. *Mart.* 308
Lucius m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 752
Lucius m. Tarſi 10. *Maii* 557
Lucius alter m. Tarſi 10. *Maii* 557
Luciola m. in Africa 3. *Mart.* 227
Luciolus m. in Africa 3. *Mart.* 225
Lucioſa martyr 25. *Feb.* 488
Lucioſa m. Romæ 2. *jun.* 209
Lucioſa m. in Porru Rom. 2. *Mart.* 232
Luciolus m. Byzantii 28. *Maii* 555
Lucius martyr 21. *jan.* 341

Lucius martyr 4. *Mart.* 310
Lucius alter martyr 4. *Mart.* 310
Lucius martyr 22. *Apr.* 80
Lucius Papa m. 4. *Mart.* 301
Lucius m. in Africa 9. *jan.* 219
Lucius m. in Africa 27. *Jan.* 769
Lucius m. in Africa 28. *Jan.* 190
Lucius m. in Africa 24. *Apr.* 265
Lucius m. in Africa 19. *jan.* 219
Lucius m. in Africa 24. *Feb.* 454
Lucius m. in Africa 18. *Febr.* 65
Lucius m. in Africa 23. *Maii* 247
Lucius m. Alexandriæ 18. *Maii* 144
Lucius m. Alexandriæ 13. *Mai* 202
Lucius m. Alexandriæ 21. *Mart.* 259
Lucius m. Byzantii 8. *Mai* 291
Lucius Ep. m. Cæsaræ Cap. 2. *Mart.* 230
Lucius m. Caunæ in Hisp. 6. *jun.* 629
Lucius m. in Græcia 8. *Jan.* 473
Lucius m. Interamnæ 17. *Febr.* 6
Lucius m. Nivedani 6. *jun.* 628
Lucius m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Lucius Ep. m. Nicomediæ 15. *Mart.* 392
Lucius m. in agro Parmenſi 6. *Jan.* 632
Lucius Diac. m. in Perſide 22. *Apr.* 81
Lucius m. in Phrygia 7. *Febr.* 23
Lucius m. Romæ 8. *Febr.* 156
Lucius m. Romæ 2. *jun.* 209
Lucius m. in Sardinia 28. *Maii* 90
Lucius Ep. m. in Thracia 11. *Febr.* 519
Lucius Ep. Laodiceæ 22. *Apr.* 4
Lucius Cyrenenſis 6. *Mai* 99
Lucius Conf Giſalbæ 6. *Apr.* 547
Lucoſa m. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Lucretius m. in Africa 14. *Jan.* 935
Lucuſa m. in Cappadocia 25. *Maii* 5
Lucuſa Tarſi 10. *Maii* 557
Lucuſa m. in Africa 19. *Maii* 308
Ludgous Peregr. Argentinæ 12. *Feb.* 638
Ludgerus Ep. in Weſtphalia 26. *Mart.* 626
Ludolfus Ep. m. Ord. Præmonſt. 29. *Mart.* 793
* Ludovica de Albertonibus Romæ 31. *Jan.* 1078
Ludovicus m. Cordubæ 30. *Apr.* 806
Ludovicus m. in Japonia 5. *Febr.* 729
* Ludovicus O. Præd. in Florida m. 22. *Maii* 126
Ludovicus Puer m. in Suevia 30. *Apr.* 978
* Ludovicus de Eſtrada Ab. 2. *jun.* 258
* Ludovicus Bloſius Ven. Ab. Letiac. 7. *Jan.* 430
Luceja V. m. Alexandriæ 26. *jun.* 157
Luphildis V. m. Coloniæ 1140
Luitolfus Comes m. 2. *Feb.* 309
Luminoſa V. Papiæ 9. *Maii* 460
Lunitanus m. Theſſalonicæ 25. *Jun.* 10
Lupercius m. in Novempopulania 28. *Jun.* 349
Luperculus m. in Novempopulania 28. *Jun.* 349
Lupercus m. Cæſaraug. 16. *Apr.* 406
Luperius m. prope Valencenas 26. *Jun.* 196
Lupicinus martyr 3. *Mart.* 226
Lupicinus m. in Lydia 27. *Apr.* 486
Lupicinus Ab. Iuren. in Burg. 21. *Mart.* 262
Lupicinus Ep. Lugduni in Gal. 3. *Feb.* 360
Lupicinus Ep. Veronæ 22. *Maii* 152
Lupicious Incluſus in Biturica 24. *jun.* 817
Lupinus Carcaſſona in Gall. 4. *Mai* 532
Lupus m. in Armenia 2. *Maii* 180
Lupus m. Gerondæ 31. *Maii* 784
Lupus Ep. Cabillonen. 17. *Mart.* 514
Lupus Ep. Cabillonen. 27. *jun.* 776
Lupus Ep. Lemovicen. 22. *Mai* 272
* Lupus Ep. Marochii O. Min. 1. *Maii* 3
Lupus Dux Bergomi 8. *Jun.* 239
* Lupus O. Min. in Hiſpania 19. *Maii* 295
Luſus m. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Lutgardis V. Ord. Ciſt. in Brabantia 16. *Jun.* 231
* Lya m. in Lucania 1. *Jun.* 4
Lybe V. m. in Meſopotamia 25. *Jun.* 14
Lycarion m. Hermopoli 7. *Jun.* 8
Lycarion ſive Bycarion m. 8. *Feb.* 157
Lydia m. in Illyrico 27. *Mart.* 687
Lyſimachus m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12

M

MAares Ep. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Macaria m. Alexandriæ 6. *Apr.* 537
Macaria m. Antiochiæ 7. *Apr.* 658
Macaria m. Interamnæ 14. *Apr.* 211
Macarius martyr 12. *Apr.* 81
Macarius martyr 26. *jun.* 157
Macarius martyr 4. *Mai* 471
Macarius martyr 28. *Febr.* 723
Macarius martyr 2. *jan.* 82
Macarius m. in Africa 7. *jun.* 7
Macarius Mon. m. in Arabia 14. *jan.* 953
Macarius m. Carthagine 8. *Apr.* 745
Macarius m. in Cilicia 5. *Feb.* 616
Macarius m. Hiſpali 12. *Feb.* 582
Macarius m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Macarius m. Romæ 28. *Feb.* 725
Macarius M. Theſſalon. 27. *Febr.* 676
Macarius Aep. Antioch. Gandavi 10. *Apr.* 873
Macarius Ep. Ieroſol. 10. *Mart.* 34
Macarius Ep. Lugduni Gall. 4. *Maii* 493
Macarius Ep. Petræ Palæſt. 20. *Jun.* 15
Macarius Abbas Alexandr. 2. *jan.* 84
Macarius Ægyptius Ab. 15. *jan.* 1005
Macarius Pr. Thmui 22. *maii* 143
Macarius Romanus Erem. 2. *jan.* 90
Macarius Conf. apud Græcos 1. *Apr.* 30
Maccallinus Ab. in Belgio 21. *Jan.* 385
Maccar martyr 28. *Feb.* 724
Macedo m. in Illyrico 27. *Mart.* 687
Macedonius m. in Aſia 12. *Mart.* 108
Macedonius m. apud Græcos 28. *Jun.* 358
Macedonius Presb. m. Nicomed. 13. *Mart.* 260
Macedonius m. Nicomediæ 23. *Mart.* 226
Macedonius Ep. Conſtantinop. 25. *Apr.* 369
Macedonius Critophagus in Syria 24. *jan.* 593
Macer m. in Africa 7. *Jun.* 7
Machaldus Ep. Hibernus 25. *Apr.* 366
Macolleus Ep. Hibernus 25. *Apr.* 366
Macorus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Macra V. m. in Gallia 6. *jan.* 324
Macrina avia S. Baſilii 14. *jan.* 953
Macrobius martyr 18. *Febr.* 66
Macrobius m. in Africa 16. *Feb.* 864
Macrobius m. Mediolani 6. *Maii* 101
Macrobius m. Nicomediæ 7. *Maii* 235
Macrobius m. Scythopoli 4. *Maii* 459
Maculus m. Peruſii 29. *Apr.* 616
Madelgiſilus Erem. Cantulæ 30. *Maii* 616
Madi ſeu Matinus m. 3. *Mart.* 244
Madiaria m. Antiochiæ 7. *Apr.* 658
Mafalda Regina Ord. Ciſterc. Aroquæ 2. *Maii* 787
Magdalena Albrica Abb. Comi 13. *Maii* 252
Magdaletas m. Tripoli 12. *jun.* 507
Maggina martyr 12. *Apr.* 81
Magorianus Conf. Tridenti 15. *Mart.* 403
Magnus martyr 2. *Apr.* 67
Magous martyr 13. *Apr.* 130
Magnus martyr 1. *jan.* 81
Magnus martyr 1. *Jan.* 25
Magnus m. in Africa 26. *Maii* 835
Magnus m. Cyzici 29. *Apr.* 617

Magnus m. Foroſompronij 4. *Febr.* 458
Magnus m. Interamnæ 17. *Febr.* 6
Magnus m. Romæ 14. *Febr.* 746
Magnus Comes Orcadum 16. *Apr.* 438
* Magnus Norvegiæ Rex 1. *Maii* 8
Magnus in Novempopulania 1. *Maii* 43
Majanus Ab. in Armorica 21. *Jun.* 100
Majanus Peregrinus in Gallia rom. 2. *Jun.* 1xxxv
Maimbodus m. Mon. Belgardiæ 23. *Jan.* 542
Majolus m. in Africa 19. *Jan.* 259
Majolus Ab. Cluniaci 11. *Maii* 657
Major m. Carthag. 11. *Febr.* 813
Major Miles m. Gazæ 15. *Febr.* 901
Major m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Major Conf. Romæ 10. *Maii* 551
Majorica m. Alexandriæ 30. *Apr.* 748
Majorica m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 751
Majoricus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Majoricus Ep. Aquenſis 27. *Jun.* 478
Majorus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Majoſa m. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Majulinus martyr 21. *Jan.* 345
Majulus m. in Africa 11. *Maii* 625
Majulus m. in Africa 19. *Febr.* 230
Majulus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Malachias Propheta 14. *Jan.* 931
Malardus Ep. Carnuti 19. *Jan.* 233
Malchus m. Cæſaræ Pal. 28. *Mart.* 731
Malchus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Malcolinos Rex Scotiæ 2. *Jun.* 158
Malens m. Tarſi 10. *Maii* 557
Malina m. Tarſi 28. *Apr.* 567
Mamas apud Græcos 6. *Maii* 104
Mamertinus Mon. Antiſſiodori 20. *Apr.* 758
Mamertus Ep. Viennæ Gal. 11. *Maii* 629
* Mamertus Fr. S. Dominici 14. *Mart.* 53
Mamilianus Pr. m. Romæ 25. *Maii* 471
Mamilianus m. Romæ 12. *Mart.* 103
Mamillus m. in Africa 8. *Mart.* 757
Mammarius Pr. m. in Numidia 10. *Jun.* 267
Mammerus martyr 12. *Apr.* 80
Mammerus m. in Africa 14. *Mart.* 346
Mammerus m. in Iſtria 5. *Jan.* 453
Mammius m. Corcyræ 29. *Apr.* 615
Mamyca V. M. in Gothia 26. *Mart.* 619
Maniana ſive Marina V. m. 10. *Mart.* 31
Manahen Proph. Antiochiæ 24. *Maii* 273
Mandales m. Romæ 12. *Jun.* 510
* Manegoldus Ab. in Suevia 18. *Febr.* 51
Manerema martyr 16. *Maii* 571
Manfredus Eremita in Gallia 28. *Jan.* 909
Manilus m. in Africa 7. *Mart.* 645
Manilus m. in Africa 8. *Mart.* 757
Manili duo in Africa 11. *Maii* 625
Manilos m. in Africa 28. *Apr.* 871
Manilus m. Carthagine 15. *Mart.* 892
Manilus m. Peruſii 29. *Apr.* 616
Manitia martyr 28. *Febr.* 724
Manna M. Nicomediæ 22. *Febr.* 189
Manreandes Chorep. m. in Perſide 22. *Apr.* 89
Manſuetus martyr 28. *Febr.* 734
Manſuetus m. in Normannia 25. *Apr.* 363
* Manſuetus Ep. Britannorum 19. *Mart.* 2
Manſuetus Ep. Mediolani 19. *Feb.* 135
Mantius m. in Luſitania 21. *Maii* 31
Manuel Ep. m. in Bulgaria 22. *Jan.* 441
Manuel Perſa m. CP. 17. *Jun.* 289
Manuæus Ep. Bajocis 28. *Maii* 551
Mappalicus martyr 21. *Febr.* 243
Mappalicus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Mappalicus m. Romæ 18. *Apr.* 528
Mapparicus 6. *Maii* 168
Marcella martyr 17. *Febr.* 16
Marcella m. in Africa 7. *Maii* 536
Marcella m. Alexandriæ 28. *Jan.* 355
Marcella m. in Cilicia 20. *Maii* 557
Marcella m. Romæ 2. *Jun.* 209
Marcella vidua Romæ 31. *Jan.* 1165
Marcellioa m. Romæ 2. *Jan.* 209
Marcellioa m. Nicomediæ 22. *Febr.* 289
Marcellina m. Nicomediæ 23. *Feb.* 486
Marcellianus martyr 4. *Maii* 284
Marcellianus m. Romæ 18. *jun.* 568
Marcelliani duo mm. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Marcellianus Ep. Antiſſiodori 23. *Maii* 705
Marcellinus martyr 21. *Apr.* 1186
Marcellious Trib. m. in Africa 6. *Apr.* 536
Marcellious m. in Africa 7. *Mart.* 536
Marcellinus m. in Africa 16. *Feb.* 884
Marcellinus m. Bononiæ 12. *Jun.* 519
Marcellinus m. Cordubæ 27. *Jun.* 258
Marcellinus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Marcellinus m. Nicomediæ 7. *Maii* 435
Marcellinus m. Peruſii 2. *Jun.* 35
Marcellinus Pr. m. Romæ 2. *Jun.* 176
Marcellinus PP. m. Romæ 26. *Apr.* 1414
Marcellinus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Marcellinus Ep. Anconæ 9. *Jan.* 596
Marcellinus Ep. Ebreduoi 20. *Apr.* 756
Marcellinus Ep. Velaudi 7. *Jun.* 5
Marcellinus 30. *Mart.* 828
Marcellinus Tomis in Ponto 2. *Jun.* 81
Marcelloſa m. in Africa 20. *Maii* 614
Marcellus martyr 19. *jun.* 846
Marcellus martyr 3. *Mart.* 22
Marcellus martyr 11. *Apr.* 83
Marcellus martyr 10. *Apr.* 864
Marcellus martyr 18. *Feb.* 66
Marcellus m. in Africa 19. *Febr.* 230
Marcellus m. Alexandriæ 28. *Jan.* 355
Marcellus m. Argeotonii 14. *jun.* 476
Marcellus m. Cordubæ 27. *jun.* 252
Marcellus m. apud Græcos 22. *Maii* 143
Marcellus Papa m. Romæ 16. *Jan.* 3
Marcellus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Marcellus Ep. Dien. in Gallia 9. *Apr.* 826
Marcellus Subdiac. Forolivii 20. *Mart.* 85
* Marcellus pollinctor S. Petri 29. *jun.* 396
Marcia martyr 14. *Apr.* 213
Marcia martyr 26. Jun. 152
Marcia m. in Africa 20. *Apr.* 748
Marcia m. in Africa 24. *Apr.* 265
Marcia m. in Africa 16. *jun.* 32
Marcia m. in Africa 8. *Maii* 299
Marcia m. in Africa 18. *jun.* 568
Marcia m. Alexandriæ 6. *Apr.* 338
Marcia m Cæſareæ in Capp. 8. *jun.* 58
Marcia Cæſareæ Pal. 6. *jun.* 622
Marcia M. Interamnæ 14. *Apr.* 212
Marcia m. Nicomediæ 20. *Jun.* 247
Marcia m. Romæ 1. *Jun.* 209
Marciana m. in Africa 26. *Apr.* 415
Marciana V. m. in Africa 9. *Jan.* 568
Marciana V. m. in Mauritania 9. *Jan.* 569
Marciana m. Romæ 28. *Maii* 91
Marciana m. Romæ 2. *jun.* 209
Marcianus martyr 20. *Mart.* 32
Marcianus martyr 16. *Apr.* 405
Marcianus martyr 26. *Mart.* 615
Marcianus m. in Ægypto 8. *jun.* 55
Marcianus m. in Ægypto 5. *jun.* 419
Marcianus m. in Ægypto 27. *Apr.* 487

Mar-

Marcianus m. in Africa 4. *Maii* 460
Marcianus m. in Africa 4. *jan.* 165
Marcianus m. in Africa 26. *Apr.* 415
Marcianus m. Alexandriæ 29. *Apr.* 617
Marcianus m. Antiochiæ 17. *Apr.* 480
Marcianus m. Atinæ in Camp. 17. *jun.* 966
Marcianus m. Byzantii 18. *mai* 145
Marcianus m. Byzantii 8. *Maii* 891
Marcianus m. in Cilicia 14. *Feb.* 746
Marcianus Ep. m. Dertonæ 6. *Mart.* 421
Marcianus m. Perusii 29. *Apr.* 616
Marcianus m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Marcianus m. Romæ 28. *Maii* 91
Marcianus m. Romæ 14. *Feb.* 746
Marcianus m. Tarsi 10. *Maii* 557
Marcianus m. Theſſalonicæ 1. *Jan.* 48
Marcianus Ep. Pampelonæ 30. *Jan.* 586
Marcianus Ep. Ravennæ 22. *Mai* 227
Marcianus Ep. Syracuſæ 14. *Jun.* 786
Marcianus Presb. CP. 10. *Jan.* 609
Marcilius m. Romæ 28. *Mai* 91
Marcina m. Nicomediæ 8. *jun.* 56
Marcionilla m. in Ægypto 9. *jan.* 570
Marcioſa m. Romæ 2. *Jun.* 209
Marcius martyr 4. *Mai* 471
Marcius m. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Marculphus Ab. in Gallia 1. *Maii* 70
Marcus martyr 12. *Apr.* 80
Marcus alter martyr 12. *Apr.* 80
Marcus martyr 26. *Jun.* 157
Marcus m. in Africa 5. *Jan.* 240
Marcus m. in Africa 6. *Jan.* 323
Marcus m. in Africa 16. *Febr.* 864
Marcus alter m. in Africa 16. *Febr.* 864
Marcus Mon. m. in Arabia 14. *Jan.* 953
Marcus Ep. Atini m. 28. *Apr.* 548
Marcus m. Doroſtori 8. *jun.* 56
Marcus m. in Italia 29. *Jan.* 946
* Marcus Diac. m. in Lucania 1. *Jun.* 4
Marcus m. Niceæ 13. *Mart.* 261
Marcus m. Romæ 18. *jun.* 568
Marcus m. Romæ 24. *Mart.* 477
Marcus m. Surrenti 19. *Mart.* 87
Marcus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Marcus alter M. Theſſalonic. 1. *Jun.* 48
Marcus Evangeliſta 25. *Apr.* 344
Marcus Ep. Apolloniadis m. 16. *Junii* 41
Marcus Ep. Arethuſæ Conf. 29. *Mart.* 774
Marcus Ep. Luceriæ in Apulia 14. *jun.* 800
Marcus Mon. in Ægypto 5. *Mart.* 367
Marcus Erem. apud Græcos 30. *Maii* 688
Marcus Athenien. Eram. in Libya 29. *Mart.* 778
Marcus S. Mariæ in Gall. O. M. 19. *Mart.* 71
Marcus Surdus 2. *jan.* 90
Marcuſſus martyr 21. *Jan.* 141
Marcuſius ſive Marcuſſus m. in Afr. 19. *jan.* 219
Mardonius m. Neocæſareæ 24. *jan.* 590
Mareas Ep. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Mareaſius m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Mares martyr 12. *Apr.* 80
Mares Palatinus m. in Africa 5. *Mart.* 365
Mares m. Perſa 27. *Mart.* 691
Mares m. Tarſi 10. *Maii* 557
Mares Ab. in Syria 25. *jan.* 627
Mareus martyr 17. *Febr.* 10
Mareus Diac. m. Tergeſti 10. *Maii* 497
Marga m. Alexandriæ 6. *Apr.* 537
Margarita m. Carthag. 12. *Febr.* 513
* Margarita Abb. in Brabantia 4. *jun.* 375
* Margarita Bavarica 3. *Apr.* 835
* Margarita Carthuſiana Lugduni 30. *Apr.* 728
* Margarita de Claves Tertiar. 23. *jun.* 456a
Margarita Tertiaria Cortonæ 22. *Feb.* 298
* Margarita Dominici Tertiaria Franciſcana 13. *Jun.* 665. f
Margarita de Tiferno O. Prædic. 13. *Apr.* 199
* Margarita Contracta Magdeb. 22. *Mart.* 368
Margarita V. Ravennæ 23. *jan.* 548
Margarita Regina Scotiæ 10. *jun.* 329
Margarita Hung. O. Prædic. 28. *Jan.* 897
Maria martyr 8. *Febr.* 157
Maria m. in Africa 14. *Mart.* 342
Matia m. Aquilejæ 17. *jun.* 287
Maria Dolorosa V. m. in Brabantia 18. *jun.* 643
Maria m. Cæſareæ 28. *Mart.* 710
Maria m. Carthagine 11. *Febr.* 513
Maria m. Niceæ 13. *Mart.* 261
Maria m. Nicomediæ 14. *Febr.* 460
Maria m. Nicomediæ 17. *Mart.* 511
Maria m. Nicomed. 18. *Mart.* 619
Mariæ tres mm. Romæ 2. *jun.* 209
Maria m. Tarſi 10. *Mart.* 557
Maria m. Theſſalonicæ 2. *jun.* 48
Maria Ægyptiaca 2. *Apr.* 67
* Maria Alphonſa Clar. Aſturicæ 2. *Maii* 268
Maria V. Antiochiæ in Syria 29. *Mai* 400
Maria uxor Ducis Corinthiæ 5. *Febr.* 693
Maria Cleophæ 9. *Apr.* 811
Maria V. Conſtantinopoli 6. *Jun.* 622
Maria Fernandez 30. *Mai* 764
Maria Ognicanſis 23. *jun.* 630
Maria Magd. de Pazzis Carm. 25. *Mai* 643
* Maria Pilana Ord. Prædic. 28. *Jun.* 335
* Maria Raggia O. Præd. 7. *Jun.* 354. e
Maria Bagneſia V. Florentiæ 28. *Maii* 781
* Maria Sanctimon. in Hiſp. 11. *Jun.* 419. c
* Maria Sulperia Lovanii 25. *Febr.* 486
* Maria Fabri Viſitantina 14. *Jun.* 783. d
* Maria filia Henrici Brab. Ducis 18. *jun.* 180
Maria Neptis Abrahami 16. *mart.* 433
Maria mater Ioannis Jeroſol. 29. *jun.* 475
Maria uxor Iſidori Agric. 15. *Maii* 550
Maria & Xenophon Jeroſ. 26. *jun.* 723
Maria de Mailliaco V. vidua 28. *Mart.* 735
Mariamna V. m. in Perſide 9. *jun.* 172
Mariamna V. Apoſtolica 17. *Feb.* 4
Marianus m. in Africa 6. *Maii* 101
Marianus m. in Africa 3. *Maii* 383
Marianus m. in Africa 9. *Mart.* 3
Marianus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Marianus Lector m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Marianus Mon. Autiſſiodori 20. *Apr.* 758
Marianus m. Roman. in Styria 11. *maii* 619
Marianus Ab. Ratiſponæ 9. *Febr.* 361
Maricus martyr 12. *Apr.* 80
Mariminia m. in Africa 28. *Maii* 89
* Marina V. m. alias Margarita 18. *jun.* 552. e
Marina V. martyr 6. *Apr.* 534
Marina m. in Africa 6. *Maii* 101
Marina m. in Africa 27. *jan.* 769
Marina m. Alexandriæ 18. *jun.* 573
Marina m. Romæ 2. *Jun.* 209
* Marina de Eſcobar Vallifoleti 9. *Jun.* 349
* Marina ſolitaria in Luſitania 4. *Mai* 437
Marina V. Ord. Canonicorum Regularium Spoleti 18. *Jun.* 665
Marinus martyr 21. *jan.* 241
Marinus martyr 7. *Apr.* 662
Marinus martyr 3. *Mart.* 226
Marinus m. in Africa 2. *Feb.* 286
Marinus m. in Africa 3. *Mart.* 227
Marinus m. in Africa 7. *Maii* 836

Marinus m. Alexandriæ 15 *Jun.* 286
Marinus m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Marinus Pr. m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 751
Marinus Presb. m. Beixiæ 16. *jun.* 8
Marinus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Marinus m. Cæſareæ Pal. 3. *Mart.* 229
Marinus m. apud Græcos 15. *Mart.* 755
Marinus m. in Lydia 27. *Apr.* 486
Marinus Ab. Lasioi 1. *jun.* 55
Marinus ſive Anonymus Ab. m. 25. *jun.* 628
Marinus Pr. Scotus in Bavaria 12. *jun.* 596
Marinus m. Tuderti 26. *Maii* 835
Maritus & duæ mat. apud Græcos 29. *Maii* 366
Marius martyr 4. *Mart.* 310
Marius m. in Creta 25. *Maii* 491
Marius m. Nicomediæ 12. *Mart.* 206
Marius m. Romæ, Antverpiæ 27. *Mart.* 691
Marius m. Romæ 2. *jun.* 810
Marius m. Romæ 16. *jun.* 3
Marius m. Romæ 19. *jun.* 214
Marius m. in Syria 26. *Apr.* 825
Marius Ab. in Gallia 27. *Jan.* 791
Marius Solit. in Arverniæ 8. *jun.* 812
Marmonia matr. m. Romæ 25. *Maii* 491
Maroaeus Ep. in Sentia 2. *Mart.* 63
Maro Presb. m. in Italia 13. *Apr.* 373
Maro Anachor. in Syriæ 14. *Febr.* 766
Marolius m. in Africa 16. *Febr.* 864
Marolus Ep. Mediolani 23. *Apr.* 173
Marothas m. Perſa 27. *Mart.* 691
Marquardus Ep. Hildesheimen. 2. *Febr.* 309
Marquardus O. Min. in Bavaria 29. *Maii* 535
Marſalius m. Corſyræ 29. *Apr.* 613
Martha, martyr 8. *Febr.* 157
Martha m. in Ægypto 24. *jun.* 812
Martha V. m. Aſſuriæ in Italia 23. *Feb.* 361
Martha m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Martha m. Romæ 19. *Jan.* 214
Martha Mater Syn. Stylitæ 24. *Maii* 402
Martha V. m. in Perſide 9. *jun.* 172
Martha V. Conſtantinopoli 6. *Jun.* 621
Martha Abb. Monembaſiæ 24. *Maii* 431
Martharus M. Ravennæ 18. *Jun.* 573
Martia m. in Africa 25. *Apr.* 361
Martia martyr 3. *Mart.* 226
Martia m. Syracuſis 21. *jun.* 73
Martialis martyr 21. *jun.* 341
Martialis martyr 16. *Apr.* 405
Martialis martyr 16. *Febr.* 867
Martialis m. in Africa 18. *Feb.* 65
Martialis m. in Africa 16. *Feb.* 864
Martialis m. in Africa 3. *Jun.* 130
Martialis m. in Africa 7. *Maii* 136
Martialis alter martyr in Africa 7. *Maii* 136
Martialis m. in Africa 4. *Maii* 460
Martialis m. in Africa 13. *Apr.* 480
Martialis m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Martialis m. Cæſarauguſtæ 26. *Apr.* 406
Martialis m. Nicomediæ 29. *Apr.* 616
Martialis m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Martialis m. Pergami 13. *Apr.* 330
Martialis Presb. m. in Perſide 9. *Apr.* 823
Martialis m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Martialis m. Romæ 2. *Feb.* 283
Martialis m. Romæ 5. *Jun.* 422
Martialis m. Romæ 2. *Jun.* 209
Martialis Duct. m. Romæ 25. *Maii* 471
Martialis m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Martialis m. Tomis 17. *Mart.* 24
Martialis Ep. Lemovicen. 30. *jun.* 535
Martialis Ep. Spoletæ 4. *Jun.* 391
Martilla m. Romæ 2. *Jun.* 209
Martianus m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Martianus m. Theſſalonicæ 2. *Jun.* 65
Martianus Ep. Beneventi 14. *Jun.* 958
Martianus Beneventi 15. *Maii* 408
Martina V. m. Romæ 2. *jan.* 11
Martinianus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Martinianus Erem. in Paleſt. 13. *Feb.* 666
Martinianus Aug. Mediol. 2. *Jan.* 89
Martinus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Martinus m. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Martinus m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Martious m. in Lucania 1. *Jun.* 4
Martinus Presb. O. Min. m. in Jap. 5. *Febr.* 723
Martious m. Romæ 10. *Jun.* 272
Martioi tres martyres Theſſal. 1. *Jun.* 48
Martious Papa IV. Perufii 29. *Mart.* 767
Martinus Aep. Braccareo. 20. *Mart.* 86
Martinus Ep. Tungris 21. *Jun.* 69
Martinus Presb. Legionen. 11. *Feb.* 568
Martious Saurien. Presb. Luſit. 31. *Jan.* 113
Martinus Aoach. Genuæ 8. *Apr.* 805
Martinus Thebæus apud Græcos 24. *Mart.* 482
Martius m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Martius Ab. in Arvernia 13. *Apr.* 332
Martius Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Martyres octingenti 6. *Apr.* 538
Martyres 12. 12. *Apr.* 81
Martyres quatuor 2. *Apr.* 66
Martyres centum ex Clero Perſico 21. *Apr.* 844
Martyres cxx. aut ct. ſub Sapore 6. *Apr.* 538
Martyres vi. vii. aut ix. 12. *Apr.* 81
Martyres cxl. aut ci. apud Græc. 4. *Mart.* 311
Martyres xiv. vel xix. 4. *Mart.* 310
Martyres xlii. Anonymi 12. *Apr.* 79
Martyres ſex 2. *Mart.* 28
Martyres duo 4. *Apr.* 325
Martyres lxx. cum S. Anaſtaſio 22. *jun.* 422
Martyret xxxvi. cum Theogene 26. *jun.* 708
Martyres xviii. Socii S. Brunonis 11. *Feb.* 796
Martyres xxxvi. cum Zotico 12. *Jun.* 725
Martyres plurimi ſub Longobardis 2. *Mart.* 141
Martyres xliv. cum Fauſtino 17. *Feb.* 9
Martyres xx. cum Victore & Cor. 20. *Febr.* 173
Martyres vi. in Ægypto 27. *Apr.* 487
Martyres v. mille in Ægypto 26. *Febr.* 869
Martyres plurimi in Ægypto 9. *Jan.* 370
Martyrum x. millia in Ægypto 1. *Jun.* 52
Martyres Ægyptii cxxi. & lxxiii. 4. *jun.* 421
Martyres plurimi in Ægypto 4. *Febr.* 459
Martyres vii. Anaclioris in Ægypto 18. *Jun.* 586
Martyres xxviii. in Africa 22. *Feb.* 288
Martyres viii. in Africa cum Paulo 14. *Jun.* 955
Martyres xl. in Africa 3. *Mart.* 225
Martyres duo in Africa 10. *Apr.* 620
Martyres Afri cclxx. 28. *Apr.* 571
Martyres v. in Africa 9. *jun.* 567
Martyres xxxix. in Africa 2. *Feb.* 286
Martyres xxiv. in Africa 14. *Feb.* 703
Martyres Afri exlvii. 3. *jun.* 286
Martyres xlvi. vel lvi. in Africa 7. *Maii* 136
Martyres Afri ſub Genſerico 5. *Apr.* 400
Martyres Afri liv. xxxviii. 16. *Feb.* 864
Martyres viii. in Africa 19. *Mart.* 218
Martyres xx. & alii vii in Africa 19. *mart.* 218
Martyres in Africa xlix. 12. *Mart.* 205
Martyres xiii. aut xvi. in Africa 18. *Mart.* 723
Martyres ix. in Africa 23. *Maii* 378
Martyres xxxviii. in Africa 9. *Feb.* 193
Martyrum multa millia in Africa 22. *Mart.* 384
Martyres xii. in Africa 26. *Mart.* 617

Mar-

Martyres Afri ccxl. 11. *Apr.* 12
Martyres Afri xxxiii. aut xxxvi. 16. *Apr.* 860
Martyres xi. in Africa 7. *Apr.* 678
Martyres xiv. in Africa 2. *Apr.* 66
Martyres Afri xvii. 10. *Apr.* 864
Martyres fere dc. in Africa 19. *Jan.* 119
Martyres in Africa cliii. 29. *Maii* 365
Martyres xxiv. in Africa 27. *Jan.* 769
Martyres Maſſylitani in Africa 9. *Apr.* 821
Martyres xiii. in Africa 18. *jan.* 190
Martyres cccc. in Africa 27. *Maii* 24
Martyres xxxv. in Africa 26. *Jan.* 708
Martyres xxxv. in Africa 23. *Febr.* 362
Martyres xxiv. in Africa 1. *Febr.* 37
Martyres cxxiv. in Africa 30. *Jan.* 1056
Martyres vii. in Africa 16. *jan.* 3
Martyres xlv. in Africa 25. *Febr.* 487
Martyres ix. in Africa 5. *Mart.* 365
Martyres xvi. in Africa 21. *Febr.* 242
Martyres xxxii. in Africa 27. *jan.* 769
Martyres xiv. Alexandriæ 27. *Maii* 23
Martyres duo Alexandriæ 13. *Maii* 202
Martyres Alexandrini xxiv. 24. *Apr.* 265
Martyres plurimi Alexandriæ 13. *Maii* 206
Martyres Alexandriæ ſub Conſtantin 21. *Mart.* 261
Martyres Alexandrini viii. 18. *Mart.* 618
Martyres Alexandriæ ſub Conſtantio 28. *jan.* 840
Martyres in Anglia plurimi 2. *Jan.* 82
Martyres plurimi Antiochiæ 2. *jun.* 169
Martyres 879. aut 913. Antiochiæ 22. *Jan.* 44
Martyres 404. Antiochiæ 16. *Jan.* 55
Martyres xxii. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Martyres xxvii. Antiochiæ 26. *Febr.* 630
Martyres xii. Apbrodiſiæ 30. *Apr.* 751
Martyres xc. Aquilejæ 17. *Feb.* 9
Martyres plurimi in Arabia 22. *Febr.* 189
Martyres cccc. Aretii 3. *Jun.* 271
Martyrum x. millia in Armenia 22. *Jun.* 875
Martyres Aſcalonitæ duo 6. *Apr.* 539
Martyres xv. in Aſia cum Thyrſo 28. *Jan.* 808
Martyres x. Auguſtodoni 1. *Jun.* 40
Martyres Britanni bis mille 22. *jun.* 146
Martyres 2. aut 3. in Bulgaria 25. *maii* 489
Martyres cccLxvii. &c. in Bulgaria 22. *jan.* 441
Martyres xxxv. Cæſareæ Pal. 24. *Maii* 482
Martyres xxxviii. in Cappadocia 30. *mart.* 839
Mart. plurimi in Cappad. & Melop. 23. *Maii* 247
Martyres xv. Carthagine ii. *Mart.* 54
Martyres xxxviii. Carthag. 16. *jan.* 220
Martyr Anonymus in Clivia 26. *Apr.* 413
Martyres 6266. Clarommnie Gall. 15. *Maii* 454
Martyres lxxx. Concordiæ 17. *Feb.* 7
Martyres lxsvii. Cpoli 18. *Maii* 170
Martyres CP. ſub Macedonio 30. *Mart.* 830
Martyres Laici xl. in Friſia 5. *jun.* 452
Martyres xx. in Cypro 9. *Febr.* 292
Martyres tres in Galatia 28. *jun.* 350
Martyres Gazenſes xxxix. vel xl. 4. *Maii* 168
Martyres ccclix. Gerundæ 21. *jan.* 414
Martyres ix. Glaſtonien. 5. *Febr.* 686
Martyres xxxviii. apud Græcos 2 *Jun.* 168
Martyres plurimi apud Græcos 13 *jun.* 679
Martyres duo apud Græcos 18. *jun.* 572
Martyres ter mille in Habaſſia 21. *jun.* 73
Martyres vii in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Martyres lxxiii. Ilerdæ 23. *Jan.* 457
Martyres xxxvi. in Jonia ix. *Jan.* 747
Martyres plurimi Laodicæ 11. *Mart.* 60
Martyres xxxiv. Lugdunenſes 22. *Apr.* 87
Martyres xxiv. Maſſiliæ 1. *Mart.* 257
Martyres xiii. in Mauritania 24. *Mart.* 480
Martyres lxv. Mediolani 6. *Maii* 105
Martyres xx. Mediolani 6. *Maii* 101
Martyres viii. Nicææ 12. *Jan.* 725
Martyres cccc. Nicææ 2 5. *Mart.* 554
Martyres ix. Nicomed. 1. *Jan.* 20
Martyres mille & tres Nicomediæ 7. *Feb.* 18
Martyres v. Nicomedienſes 16. *Jun.* 41
Martyrum x. millia Nicomediæ 18. *Mart.* 617
Martyres cxxx. Nicomediæ 16. *Febr.* 884
Martyres iv. Nicomediæ 19. *Mart.* 769
Martyres plurimi Nicomediæ 27. *Apr.* 482
Martyres xxiii. Nicomediæ 18. *Mart.* 819
Martyres quatuor Nicomediæ 24. *Apr.* 263
Martyres xiv. Nouiduni 4. *Jun.* 377
Martyres Numidiæ lxxii. 28. *Apr.* 571
Martyres plurimi in Numidia 30. *Apr.* 745
Martyres plurimi in Numidia ii. *Febr.* 513
Martyres xl. in Oriente 26. *Mart.* 618
Martyres in Palæſtina 19. *Febr.* 132
Martyres 148n. in Palæſtina 22. *jun.* 175
Martyres duo in Pario Lacu 23. *Jan.* 48
Martyres xliv. Pergami 13. *Apr.* 120
Martyres xii. Philadelphienſes 26. *Jan.* 69
Martyres x. in Phœnicia 16. *Mart.* 424
Martyres Placentini 2. *jun.* 80
Martyres in Ponto 5. *Febr.* 658
Martyres duo in Phrygia 26. *jan.* 709
Martyres cxxvii. Socii Sadoth Ep. m. in Perſide 20 *Febr.* 175
Martyres Perſæ xlii. 10. *Mart.* 33
Martyres Perſæ 8. *Febr.* 162
Martyres cccx. in Perſide 9. *Maii* 369
Martyres Bizabden. in Perſide cclxx. 9. *Apr.* 851
Martyrum xv. millia in Perſide 22. *Apr.* 19
Martyres innumeri in Perſide 21. *Apr.* 19
Martyres Romani ccLxii. 17. *Jun.* 785
Martyres Romani xl. 16. *Jun.* 41
Martyres Romani xxvii. 4. *Mart.* 309
Martyres Romani dcccx. 4. *Mart.* 303
Martyres Romani lxxxiv. aut cii. 3. *jun.* 287
Martyres Romani xxvii. 4. *Mart.* 209
Martyres Romani ſub Alexandro PP. in. *Apr.* 859
Martyres Romani xlii. & lviii. 10. *Maii* 498
Martyres Romani xaii. 14. *jun.* 808
Martyres Romæ 22. 42. & 5000. 25. *maii* 471
Martyres dlv. Romæ 12. *Maii* 25
Martyres vi. vel ix. Romæ 28. *Maii* 91
Martyres plurimi Romæ ſub Nerone 24. *jun.* 807
Martyres 48. Romæ 2. *jun.* 210
Martyres 76. Romæ 2. *jun.* 209
Martyres 42. Romæ cum Marcellino 2. *Jun.* 174
Martyres plurimi Romæ 23. *jan.* 457
Martyres 260. Romæ 1. *Mart.* 23
Martyres plurimi Romæ ſub Diocl. 2. *jun.* 81
Martyres 22. & 42. Romæ 25. *Maii* 471
Martyres 13. Romæ 16. *Jan.* 3
Martyres 12. Romæ 26. *Maii* 826
Martyres plur. Romæ ſub Alex. 2. *Mart.* 116
Martyres 47. Romæ 1. *Mart.* 243
Martyres 20. Romæ 10. *Jun* 271
Martyres plurimi in Saxonia 2. *Febr.* 309
Martyres 70. Scythopoli 28. *Jun.* 558
Martyres 60. Scythopoli 4. *maii* 459
Martyres ii. Sebaſteni 22. *Mart.* 279
Martyres Sendomiriæ cæſi 2. *jun.* 265
Martyres Alexandriæ in Serapidis 17. *Mart.* 513
Martyres Leontini 18. in Sicilia 3. *Febr.* 56
Martyres Mon. 199. in Sicilia 23. *Mart.* 448
Martyres 79. in Sicilia 21. *Febr.* 144
Martyres 72. Sirmii 23. *Feb.* 366
Martyres 40. Sirmii 26. *Mart.* 616

Mar-

Martyres VII. Sirmienſes 6. *Apr.* 536
Martyres XIII. Smyrnæ 1. *Febr.* 37
Martyres Surrentini IX. 19. *Mart.* 27
Martyres Syracuſæ ſub Nerone 1. *Jan.* 9
Martyres Tarſenſes CLXX. 28. *Apr.* 567
Martyres XX. Tarſi in Cilicia 6. *Jun.* 633
Martyres plurimi in Thebaide 5. *jan.* 241
Martyres Theſſalon. CXXVI. aut CLXII. 8. *jun.* 48
Martyres CCC Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Martyres XXIII. & CXX. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Martyres plures Treviris 29. *Jan.* 937
Martyres LXXX. Tudertini 29. *Jan.* 947
Martyria martyr 20. *Jun.* 8
Martyria m. Ravennæ 21. *Maii* 6
Martyrius m. Tridenti 29. *Mart* 388
Martyrius m. Ravennæ 18. *Jun.* 572
Martyrius Mon. in Italia 23. *jan.* 494
Martyrius in Oriente 17. *Jan.* 80
Maruhius m. in Africa 19. *Feb.* 130
Marulus m. in Africa 7. *Mart.* 645
Matulus m. in Africa 27. *Mart.* 688
Marulus martyr 12. *Apr.* 80
Marulus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Marus martyr 9. *Apr.* 820
Marus Ep. Treviren. 26. *Jan.* 730
Maſculious Archimimus m. in Af. 29. *Mart.* 782
Maſellus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Maſſerius martyr 21. *Febr.* 243
Maſſunus m. Mediolani 6. *Maii* 501
Maſtefus m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Maſtidia V. Trecis 7. *mart* 141
Maſtredus martyr 21. *Febr.* 243
Maſutus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Mater eum 3. liberis apud Græcos 2. *Jun.* 169
Mater cum 2 geminis mm. 30. *Apr.* 745
Materna m. Lugduni 2. *Jun.* 162
Maternianus Ep. Remis 30. *Apr.* 757
Mathias Ap. in Palæſtina 24. *Feb.* 431
Mathias m. in Japonia 5. *Febr.* 723
Mathias Ep. Jeroſolym. 30. *jan.* 1025
* Mathildis Comitiſſa Romæ 23. *Mart.* 439
* Mathildis ſoror Alexandri 12. *Apr.* 65
* Mathildis filia S. Margaritæ, Regina Angliæ 30. *Apr.* 722
* Mathildis filia Henrici Aucupis 14. *Mart.* 342. b
Mathildis Regina Germ. 14. *Mart.* 356
Mathildis V. Abb. OEthilſtetinco. 31. *Maii* 791
Mathildis Comes Palatina 21. *Maii* 48
Matinus ſeu Madi m. 3. *Mart.* 244
Matrona m. in Africa 10. *Maii* 556
Matrona m. Amiſi 20. *Mart.* 83
Matrona m. Ancyræ 18. *Maii* 147
Matrona V. m. Barcinone 15. *Mart.* 394
Matrona m. Byzantii 8. *Mart* 291
Matrona m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Matrona altera m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Matrona m. Mediolani 6. *Maii* 101
Matrona m. Nicomediæ 22. *Febr.* 189
Matrona mart. Romæ 3. *jun.* 287
Matrona m. Romæ 2. *Jun.* 209
Matrona altera m. Romæ 2. *Jun.* 209
Matrona m. Tarſi 10. *mart* 557
Matrona altera m. Tarſi 10. *Maii* 557
Matrona m. Theſſalonicæ 15. *Mart.* 396
Matrona m. Theſſalon. 1. *jun.* 48
Matrona altera m. Theſſalon. 1. *jun.* 48
Matrona V. juxta Capuam 15. *Mart.* 398
Matroſus m. in Africa 27. *jan.* 769
Matthæus m. Tarenti 6. *Mart* 103
* Matthæus Ep. Agringentin. 7. *Jan.* 354. e
* Matthæus a Montone Dilcip. S. Fr. 15. *jun.* 101. h
Matulus m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Matura m. Romæ 3. *jun.* 287
Maturus m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Matutina m. in Africa 27. *Mart.* 688
Matutinus martyr 4. *Apr.* 325
Matutinus m. Cæſaraug. 16. *Apr.* 406
Maventus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Mavilinus m. Melitinæ 19. *Apr.* 619
Mavilus m. Adrumeti in Africa 4. *Jan.* 164
Maura m. in Thebaide 3. *Mart* 375
Mavorus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Maura m. Torcelli 13. *Febr.* 646
Maura V. Turonen. 15. *Jan.* 1018
Maurelia m. in Africa 21. *Maii* 5
Maurelius Ep. m. Ferrariæ 7. *Maii* 154
Maurelius Ep. Imolæ 6. *Mart* 106
Maurelius pr. Trecis 21. *Maii* 43
Mautianus m. in Africa 1. *Febr.* 37
Mauricilius Aep. Mediolani 31. *Mart.* 910
Maurilius m. in Africa 28. *Apr.* 571
Maurilius m. Carnuti 16. *Maii* 595
Mauriliua vel Maurus martyr Roman. Antverp. 28. *Febr.* 725
Maurilius m. eum Meletio 24. *Maii* 446
Mantilius m. in Pedemontio 24. *Apr.* 266
Maurinus Ab. m. Coloniæ 10. *jun.* 379
* Maurilius Ep. Florentiæ 28. *jun.* 334
Maurilius Hungarus O. Præd. 20. *Mart.* 251
Mauritius m. Romæ 2. *Feb.* 281
Mauritius m. in Syria 21. *Feb.* 237
Maurontius Ab. Marchianis 5. *Maii* 52
Mauronius Ab. in Gallia 8. *Jan.* 305
Maurus martyr 12. *Apr.* 79
Maurus m. 17. *Apr.* 487
Mautus m. in Africa 16. *Febr.* 864
Maurus m. Antiochiæ 27. *Apr.* 488
Maurus m. in Campania 18. *Mart.* 819
Maurus m. in Dalmatia 11. *Apr.* 5
Maurus m. Fulginii 4. *Maii* 452
Maurus m. Romæ 5 *Jun.* 422
Mautus Libycus m. Romæ 1. *Maii* 40
Mautus m. Romæ 29. *Jan.* 948
Maurus Ep. Cæſenæ 20. *jan.* 333
Maurus Ab. in Gallia 15. *Jan.* 1038
Maurus Pr. ex Syria Spoleti 16. *Jun.* 122
Mautus five Mortuus natus Huii 15. *Jan.* 1080
Mauſimas Sacerdos in Syria 23. *Jun.* 489
Maxentia vidua Trideti 30. *Apr.* 772
Maxentius m. Mediolani 6. *mart* 101
Maxeotius m. Nicomediæ 14. *Febr.* 460
Maxentius m. Romæ 22. *Mart* 141
Maxentius pr. Ab. Pictavis 26. *Jun.* 169
Maxima martyr 12. *Apr.* 80
Maxima m. in Africa 10. *Maii* 556
Maxima m. in Africa 16. *Febr.* 864
Maxima m. Alexandriæ 6. *Apr.* 537
Maxima m. Alexandriæ 18. *Maii* 144
Maxima m. Antiochiæ 7. *Apr.* 658
Maxima m. Byzantii 8. *Maii* 291
Maxima m. Carthagine 8. *Apr.* 745
Maxima m. Gerundæ 31. *Mart* 784
Maxima m. Nicomediæ 22. *Febr.* 189
Maxima vel Maximus m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Maximæ quatuor m. Romæ 2. *jun.* 209
Maxima m. Sirmii 26. *Mart.* 656
Maxima m. Tarſi 10. *Maii* 557
Maxima m. Theſſal. 1. *jun.* 48
Maxima altera m. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Maxima V. Callidiani 16. *Mart* 579
Maximianus presb. m. Bellovaci 8. *Jan.* 459
Maximianus m. Carth. 11. *Febr.* 513

Maximianus m. Sirmii 2. *Jun.* 80
Maximianus Patr. Cp. xii *Apr.* 847
Maximianus Ep. Nolæ 7. *Febr.* 59
Maximianus Ep. Ravennæ 22. *Feb.* 293
Maximianus Ep. Syracusæ 8. *Jun.* 241
Maximilianus mart. Romæ 12. *Mart.* 304
Maximilianus Diac. in Istria 28. *Mai* 352
Maximilla m. in Africa 19. *Febr.* 330
Maximinus m. in Africa 14. *Mai* 284
Maximinus m. in Syria 24. *Mai* 282
Maximinus Ep. Aquensis Gal. 8. *Jun.* 53
Maximinus Ep. Treviris 29. *Mai* 370
Maximinus Ep. Tungris 10. *Jun.* 7
Maximus m. Palentiæ 13. *Mai* 202
Maximus m. Romæ 28. *Mai* 91
Maximus martyr 29. *Mai* 365
Maximus martyr 28. *Jun.* 358
Maximus martyr 14. *Apr.* 212
Maximus martyr 16. *Feb.* 867
Maximus m. in Ægypto 17. *Apr.* 487
Maximus m. in Africa 16. *Febr.* 864
Maximus alter in Africa 16. *Febr.* 864
Maximus m. in Africa 26. *Apr.* 415
Maximus m. in Africa 7. *mai* 136
Maximus alter m. in Africa 7. *Mai* 136
Maximus m. in Africa 18. *Feb.* 65
Maximus m. in Africa 10. *Apr.* 860
Maximus m. Alexandriæ Æg. 14. *Feb.* 751
Maximus presb. m. Alexandriæ 9. *Jun.* 170
Maximus m. Antiochiæ 25. *jan.* 618
Maximus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 282
Maximus m. apud Afium 30. *Apr.* 732
Maximus m. Briziæ 7. *Jan.* 429
Maximus m. in Bulgaria 13. *Apr.* 226
Maximus pr. m. Byzantii 8. *Mai* 291
Maximus m. Byzantii 8. *Mai* 291
Maximus m. Ebroicis 25. *mai* 502
Maximus Ab. in Gallia m. 2. *Jan.* 91
Maximus m. in Gallia 15. *Mai* 455
Maximus m. apud Græcos 30. *Apr.* 732
Maximus m. in Italia 29. *jan.* 946
Maximus m. ex Istria Venetiis 29. *Mai* 361
Maximus m. in Mauritania 11. *Apr.* 11
Maximus m. Thebæus Medinlani 14. *Apr.* 212
Maximus m. Medinlani 6. *mai* 101
Maximus Ep. Neapolis m. 12. *Jun.* 517
Maximus m. in Perside 15. *Apr.* 375
Maximus Comes m. Romæ 18. *Feb.* 60
Maximus m. Rom. 1. *Mart.* 23
Maximus m. Romæ 23. *jan.* 590
Maximus m. Romæ 12. *Mai* 25
Maximus m. Romæ 14. *Apr.* 203
Maximus m. in Sabinis 11. *mai* 613
Maximus m. in Sicilia 21. *Febr.* 234
Maximus m. Tarsi 10. *Mai* 557
Maximus Ep. Aquensis in Gallia 8 *jan.* 53
Maximus Ep. Hierosol. 5. *Mai* 7
Maximus Ep. Nolæ 7. *Feb.* 59
Maximus Ep. Taurini 25. *Jun.* 48
Maximus Ep. Tzuromenii 12. *jan.* 720
Maximus I. & II. Epp. Ticin. 8. *Jan.* 472
Maximus Ep. Veronæ 29. *Mai* 387
Mecennus m. in Africa 17. *Apr.* 480
* Mechildis V. Spanhemii 26. *Feb.* 626
* Mechildis V. Sentica 12. *Apr.* 65
Mechtundis V. Peregr. Constantiæ 16. *jun.* 214
Medanus sive Meldanus Ep. 7. *Feb.* 66
Medardus Ep. Noviomen. 8. *jun.* 72
Mediaxnus m. in Africa 14. *Mai* 284
Medicus m. 6. *Mart.* 416
Medicus Conf. in Gallia 23. *Mai* 1138
Medicus m. Utriculi 25. *Jan.* 7
Medon Conf. Romæ 10. *Mai* 555
Meduinus Vir Apost. in Anglia 1. *Jan.* 10
Medula & Sociæ mm. 25. *jun.* 616
Medulphus Erem. in Arvernia 7. *Jun.* 76
Meforius seu Mesortius Conf. 24. *Feb.* 483
* Megengxudus Episcopus Herbipolensis 19. *Febr.* 112
Megetix m. Cpoli 25. *jan.* 105. b
Megitius m. Perusii 29. *Apr.* 816
Meinradus Erem. m. in Germ. 21. *Jun.* 581
Meinwercus Ep. Phderbornæ 5. *Jun.* 508
Mel Ep. in Hibernia 6. *Feb.* 778
Melandinn vel Melendibn m. in Asia 19. *Jan.* 219
* Melsnix Senior Jerosol. 7. *jun.* 334. b
Melanius Ep. Redonen. 8. *jun.* 327
Melanius Ep. Trecis 22. *Apr.* 89
Melas Ep. in Ægypto 16. *jan.* 95
Melchior ex tribus Magis 6. *jan.* 323
Melchus Ep. in Hibernia 6. *Feb.* 778
Meldas m. in Palæstina 4. *Mai* 439
Meles Hymnogr. apud Græcos 8. *Mart.* 306
Meletius Dux & Socii mm. 24. *Mai* 435
Meletius m. Nicomediæ 30. *Mai* 589
Meletius Ep. Antiochiæ 12. *Feb.* 585
Meleus m. in Africa 28. *jun.* 377
Melesippus ex Tergeminis 17. *jan.* 73
Melissenus Dux Militum m. 6. *Mart.* 457
Melitan m. apud Græcos 30 *jun.* 574
Melitan m. Sebastæ 10. *Mart.* 12
Meliton m. Venetiis 10. *Mart.* 30
Melitan Episcopus 1. *Apr.* 10
Mellitus Ep. in Anglia 24. *Apr.* 280
Melarus m. in Anglia 3. *jun.* 236
Melnsx m. Thessalonicæ 1. *jun.* 48
Memmerus m. in Africa 24. *Apr.* 265
Memmius m. 16. *Feb.* 867
Memmius m. Alexandriæ 28. *jun.* 755
Memnon martyr xx. *jun.* 214
Memnon Ab. apud Græcos 28. *Apr.* 578
Memor Ep. Canusii 9. *Feb.* 300
Memoria J. C. Crucifixi 25. *Mart.* 540
Memoria Christi resurgentis 27. *Mart.* 687
Memorius Petragoricæ 26. *Mai* 836
Menalapus m. cum Asterio 18. *jan.* 196
Menalippus m. in Asia 23. *Febr.* 363
Menander m. in Africa 23. *Feb.* 362
Menander m. apud Græcos 31. *Mart.* 908
Menander pr. Prusæ m. 28. *Apr.* 576
Menas Mon. m. 12. *Apr.* 82
Mendus Valle m. in Algarbiis 11. *Jun.* 475
Menedemus m. Cpoli 18. *Mai* 570
Menedina m. Tuderti 28. *Mai* 835
Menelampus m. Tarsi 28. *Mart.* 712
Menelanius m. in Africa 23. *Feb.* 363
Menelaus m. in Ægypto 15. *Jan.* 997
* Menendus Canonicus Regularis in Lusitania 27. *Jun.* 248
Mengenes m. Ephesi 16. *Mai* 572
Mengoldus m. Huii 28. *Feb.* 186
Menignus Fulln m. in Helles. 15. *Mart.* 390
Menirus m. Cortonæ 16. *Mai* 572
Menricus Cxn. Regul. 20. *Jan.* 58
Menseremus martyr 16. *Mai* 571
Mercurialis Ep. Forolivii 30. *Apr.* 751
Mercurius m. Nicopoli 6. *Mart.* 423
Meriadocus Ep. Veneti 7 *jun.* 36
Merolifarius pr. m. Remis 18. *Mai* 185
Meritus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Mertius sive Mentius m. 22. *jan.* 714
Merulus Mon. Romæ 17. *Jan.* 164

* Mer-

* Merwaldus Rex Mercionum 23. *Febr.* 353
* Merwina Abb. in Anglia 12. *Maii* 588
Meſſalina V. m. Fulginii 23. *jan.* 453
Meſſeera m. Cpoli 6. *Mali* 103
Meſſitis m. in Italia 15. *Apr.* 373
Meſſor m. in Italia 15. *Apr.* 373
Metellus m. Neocæſareæ 24. *jan.* 590
Methodius Patr. CP. 14. *jun.* 960
Methodius Ep. Pataræ m. 20. *jun.* 5
Methodius Ep. Apoſt. Slavorum 9. *Mart.* * 12
Metranus ſive Metras m. 30. *jan.* 1079
Metron presb. Veronæ 8. *Mais* 306
Metrona V. m. Perufii 29. *Apr.* 616
Metrophanes Ep. Cpoli 4. *Jun.* 384
Metuana m. Romæ 3. *Jun.* 287
Metunus m. Theſſal. 1. *jun.* 48
Meturus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Meturus m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 751
Mevennus Ab. in Armorica 21. *jun.* 100
Mica m. in Africa 16. *Jun.* 37
Mica m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Micalius m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
* Michael puer a Judæis occiſus 3. *Apr.* 836
Michael m. in Japonia 5. *Febr.* 723
Michael Ep. Synnadarum 23. *Maii* 257
Michael de Barga O. Min. 30. *Apr.* 980
* Michael Florentinus Camaldul. 21. *Jun.* 338.h
Michael Gedrotius Can. Reg. 4. *Maii* 552
Micheas Propheta 15. *Jan.* 994
Michelina vidua Piſauri 19. *jun.* 925
Michomeres Tornodori 30. *Apr.* 775
Micion m. in Africa 18. *Apr.* 541
Miſtonius martyr 4. *Mais* 561
Migdonius presb. m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Migdonius alter m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Migenus martyr 12. *Apr.* 8
Miggenes m. Epheſi 14. *jun.* 797
Miginus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Mildburga V. in Anglia 23. *Febr.* 388
Mildgitha V. in Anglia 17. *jan.* 176
Milhanus martyr 13. *Apr.* 130
Milicutus m. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Miliſa m. Nicomediæ 16. *Mart.* 420
Milites cum Meletio 24. *Mai* 435
Milites mm. mille cum Severa V. 29. *Jan.* 946
Milites mm. VII. 25. *Febr.* 490
Militum mm. cohors integra 8. *Maii* 299
Militum Duces mm. XXVI. 6. *Mart.* 457
Milites Gothi mm. LX2. 14. *Apr.* 261
Milites mm. XX. in Ægypto 9. *Jan.* 570
Milites mm. LXVII. Apamiæ 21. *Feb.* 257
Milites mm. XXXIII. Iuietamnæ 1. *maii* 45
Milites mm. cc. ad Pontum 7. *Apr.* 662
Milites mm. XV. Romæ 9. *Jun.* 571
Milites mm. XXX. Romæ 1. *Jan.* 20
Milites XL. mm. Romæ 13. *Jan.* 766
Milites mm. IX. Romæ 16. *jan.* 3
Milites mm. 2. Romæ 10. *Febr.* 380
Milites mm. Spoleti 14. *Feb.* 746
Milites mm. in Vaſconia 3. *Maii* 383
Militus m. Byzantii 8. *Mai* 291
Millehardus Ep. Sagien. 11. *Mai App.* 933
Milles Ep. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Milo Ep. Beneventi 23. *Feb.* 405
* Milo Ab. Præmonſtr. Ord. 5. *Mart.* 373
Miltwida V. in Anglia 17. *Jan.* 176
Minalia martyr 12. *Apr.* 80
Minaodus m. in Africa 12. *Mart.* 105
Mindina martyr 26. *Mai* 834
Mineptus m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Minercus m. Niveduni 17. *Mai* 27
Minervinus m. 13. *Mart.* 261
Minervus m. in Portu Rom. 15. *Maii* 457
Minginus m. Cpoli 15. *jun.* 1050
* Minoritæ VII. in Syria mm. 17. *Jan.* 72.c
* Minoritæ XVII. a Turcis cæſi 24. *Jan.* 562. b
Minutius ſive Mucius m. in Africa 22. *Jan.* 414
Minutius m. Romæ 23. *jan.* 485
Mirella m. in Africa 21. *maii* 5
Mirus Erem. in Inſubria 10. *Maii* 603
Miſcellianus m. in Africa 17. *jan.* 80
Miſetheus m. Nicææ 13. *mart.* 261
Miſia m. in Africa 27. *Mart.* 688
Miſſolinus in Novempopulania 24. *Maii* 297
Miſſor m. in Africa 14. *Jan.* 935
Miſtrianus m. in Africa 17. *Jan.* 80
Miſurianus m. in Africa 17. *Jan.* 80
Miſſurianus m. in Africa 27. *Ian.* 769
Mitina m. Melitinæ 19. *Apr.* 819
Mitunus pr. m. in Africa 4. *Maii* 460
Mitunus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Mitunus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Mnaſon Cyprius Diſcip. Chriſti 25. *jun.* 4
Mochellocus in Hibernia 26. *Mart.* 626
Mochoemocus Ab. in Hibernia 13. *Mart.* 280
Mochua ſive Cronanus Ab. Hib. 1. *jan.* 47
Mochua ſive Cuanus Ab. 1. *Jan.* 45
Mochudda Ep. Ab. in Hibernia 14. *Maii* 375
* Mochulleus Ab. in Hibernia 11. *Jun. Apr.* 518
Mochus m. in Africa 7. *jun.* 7
Mocius presb. m. Cpoli 11. *Maii* 620
Mocius Ep. m. in Parſide 22. *Apr.* 19
Modanus Ab. in Scotia 4. *Feb.* 497
Moderata m. Sirmii 6. *Apr.* 536
Modeſta m. Nicomediæ 13. *Mart.* 260
Modeſtinus Ep. m. Abellinæ 14. *Feb.* 763
Modeſtinus m. Nicomediæ 13. *mart.* 260
Modeſtus M. in Africa 12. *jan.* 725
Modeſtus m. in Africa 7. *Apr.* 658
Modeſtus puer m. Alexandriæ 12. *Feb.* 580
Modeſtus presb. m. in Aſia 12. *Mart.* 508
Modeſtus m. Cæſareæ 28. *Mart.* 712
Modeſtus m. Carthagine 12. *Febr.* 580
Modeſtus m. Romanus Antverpiæ 28. *Feb.* 725
Modeſtus Ep. Trevir. 24. *Feb.* 463
Modeſtus S. Viti Pædagogus m. 15. *Jun.* 1023
Modianus m. Romæ 1. *Jun.* 209
Modoaldus Aep. Treviris 12. *Maii* 50
Modomnocus in Hibernia 13. *Febr.* 679
Moeca m. in Africa 10. *Maii* 556
Moedocus ſive Aidaeus Ep. Hib. 31. *jan.* 1115
Moeldodius Ab. in Hibernia 13. *Mart* 245
Moiſeus martyr. Romæ 12. *Maii* 25
Molaſſius Ab. in Hibernia 18. *Apr.* 543
Molendion vel Meleodion m. Afer 19. *Ian.* 219
Molingus Ep. in Hibernia 17. *jun.* 406
Molocus Ep. in Scotia 25. *jun.* in *Append. ejus* 204
Mommimus m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Momna m. in Cilicia 4. *Jun.* 378
Monachi IX. cum Anaſtaſio Ab. 11. *jan.* 705
Monachi Sabaitæ XIX. mm. 20. *Mart.* 566
Monachi VII. mm. in Ægypto 7. *Febr.* 46
* Monachi DCCCC. mm. in Benchor. 26. *jun.* 155
* Monachi Ciſt. mm. in Bohemia 7. *jun.* 3
Monachi mm. Cp. 8. *Feb.* 161
Monachi XII. mm. in Hiſpania 11. *Mart.* 60
Monachi mm. in Jonia 19. *Ian.* 136
Monachi XXXVIII. in Jonia mm. 12. *Jan.* 725
* Monachi Novæ-Cellæ mm. 9. *Febr.* 276
Monachi in Raithu CLIII. mm. 14. *Jan.* 966
Monachi Sabaitæ XLIV. mm. 16. *maii* 616
Monachi Sinaitæ XXVI. mm. 14. *jan.* 936

Maximianus m. Sirmii 2. *Jun.* 80
Maximianus Patr. Cp. xvii *Apr.* 847
Maximianus Ep. Nolæ 7. *Febr.* 19
Maximianus Ep. Ravennæ 22. *Feb.* 293
Maximianus Ep. Syracuſæ 8. *Jun.* 241
Maximilianus mart. Romæ 12. *Mart.* 204
Maximilianus Diac. in Iſtria 28. *Mart.* 352
Maximilla m. in Africa 19. *Febr.* 330
Maximinus m. in Africa 14. *Maii* 284
Maximinus m. in Syria 14. *Maii* 282
Maximinus Ep. Aquenſis Gal. 8. *Jun.* 53
Maximinus Ep. Treviris 29. *Mali* 370
Maximinus Ep. Tungris xo. *Jun.* 7
Maximus m. Polentiæ 13. *Mai* 292
Maximus m. Romæ 28. *Maii* 91
Maximus martyr 29. *Mai* 365
Maximus martyr 28. *Jun.* 358
Maximus martyr 14. *Apr.* 211
Maximus martyr 16. *Feb.* 867
Maximus m. in Ægypto 17. *Apr.* 487
Maximus m. in Africa 16. *Febr.* 864
Maximus alter in Africa 16. *Febr.* 864
Maximus m. in Africa x6. *Apr.* 415
Maximus m. in Africa 7. *mai* 136
Maximus alter m. in Africa 7. *Maii* 136
Maximus m. in Africa 18. *Feb.* 65
Maximus m. in Africa 10. *Apr.* 860
Maximus m. Alexandriæ Æg. 14. *Feb.* 751
Maximus presb. m. Alexandriæ 9. *Jun.* 170
Maximus m. Antiochiæ x5. *jun.* 618
Maximus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 282
Maximus m. apud Aliam 30. *Apr.* 732
Maximus m. Briaiæ 7. *Jan.* 429
Maximus m. in Bulgaria 13. *Apr.* 126
Maximus pr. m. Byzantii 8. *Maii* 291
Maximus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Maximus m. Ebroicis x5. *mail* 50x
Maximus Ab. in Gallia m. 2. *Jun.* 91
Maximus m. in Gallia 15. *Mai* 455
Maximus m. apud Græcos 30. *Apr.* 732
Maximus m. in Italia x9. *jan.* 946
Maximus m. ex Iſtria Venetias 29. *Maii* 361
Maximus m. in Mauritania 11. *Apr.* 11
Maximus m. Thebæus Mediolani 14. *Apr.* 211
Maximus m. Mediolaoi 6. *maii* 101
Maximus Ep. Neapolis m. 11. *Jun.* 517
Maximus m. in Perſide 15. *Apr.* 375
Maximus Comes m. Romæ 18. *Feb.* 60
Maximus m. Rom. 1. *Mart.* 23
Maximus m. Romæ 23. *jun.* 590
Maximus m. Romæ 12. *Mai* 25
Maximus m. Romæ 14 *Apr.* 203
Maximus m. in Sabinis 11. *mai* 613
Maximus m. in Sicilia 21. *Febr.* x43
Maximus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Maximus Ep. Aquenſis in Gallia 8. *jun.* 53
Maximus Ep. Hieroſol. 5. *Maii* 7
Maximus Ep. Nolæ 7. *Feb.* 19
Maximus Ep. Taurini x5. *Jun.* 48
Maximus Ep. Tauromenii 11. *Jan.* 720
Maximus 1. & 11. Epp. Tricin. 8. *Jun.* 471
Maximus Ep. Veronæ 29. *Maii* 387
Mecebnus m. in Africa 17. *Apr.* 480
*Mechtildis V. Spanhemii 26. *Feb.* 626
*Mechtildis V. Scotica 12. *Apr.* 65
Mechtundis V. Peregr. Conſtantiæ 16. *jun.* 114
Medanus ſive Meldanus Ep. 7. *Feb.* 66
Medardus Ep. Noviomen. 8. *jun.* 72
Mediaous m. in Africa 14. *Maii* 284
Medicus m. 8. *Mart.* 426
Medicus Conf. in Gallia 23. *Maii* 1138
Medicus m. Utricilli 25. *Jan.* 7
Medon Conf. Romæ 16. *Maii* 351
Meduinus Vir Apoſt. in Anglia 1. *Jan.* 10
Medula & Socia mm. 25. *jun.* 676
Medulphus Erem. in Arvernia 3. *Jun.* 76
Meſorius ſeu Meſortius Conf. 24. *Feb.* 483
*Megengaudus Epiſcopus Herbipolenſis 19. *Febr.* 1x2 12x
Megetia m. Cpoli 15. *jun.* 105. b
Meginus m. Perniſi 19. *Apr.* 816
Meinradus Erem. m. in Germ. 21. *Jun.* 381
Meinwercus Ep. Paderbornæ 5. *Jun.* 508
Mel Ep. io Hibernia 6. *Feb.* 778
Melandion vel Melendion m. in Aſia 19. *Jan.* 219
*Melania Senior Jeroſol. 7. *jun.* 353. b
Melanius Ep. Redonen. 6. *jun.* 327
Melanius Ep. Tretiis 22. *Apr.* 29
Melas Ep. in Ægypto 16. *jan.* 45
Melchior ex tribus Magis 6. *jan.* 323
Melchus Ep. in Hibernia 6. *Feb.* 778
Meldas m. in Paleſtina 4. *Maii* 439
Meles Hymnogr. apud Græcos 8. *Mart.* 306
Meletius Dux & Socii mm. x4. *Maii* 435
Meletius m. Nicomediæ 30. *Maii* 589
Meletius Ep. Antiochiæ 12. *Feb.* 585
Meleus m. in Africa 28. *jun.* 567
Meleſippus ex Tergeminis 17. *jun.* 73
Meliſſenus Dux Militum m. 6. *Mart.* 457
Meliton m. apud Græcos 30 *jun.* 574
Meliton m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Meliton m. Venetiis 10. *Mart.* 30
Meliton Epiſcopus 1. *Apr.* 10
Mellitus Ep. io Anglia 24. *Apr.* 280
Melorus m. in Anglia 3. *jun.* 236
Meloſa m. Theſſalonicæ 1. *jun.* 48
Memmerus m. in Africa 24. *Apr.* 265
Memmius m. 16. *Feb.* 867
Memmius m. Alexandriæ 28. *jun.* 755
Memnon martyr 2x. *jun.* 414
Memnon Ab. apud Græcos 28. *Apr.* 578
Memor Ep. Canuſii 9. *Feb.* 300
Memoria J. C. Crucifixi 25. *Mart.* 540
Memoria Chriſti reſurgentis x7. *Mart.* 687
Memorius Petragoricæ 26. *Mai* 836
Menalapus m. cum Aſterio 18. *jun.* 196
Menxlippus m. in Aſia 23. *Febr.* 363
Menander m. in Africa 23. *Feb.* 362
Menander m. apud Græcos 31. *Mart.* 906
Menander pr. Pruſæ m. x8. *Apr.* 576
Menxs Moo. m. 1x. *Apr.* 82
Mendus Valle m. in Algarbiis 11. *Jun.* 475
Menedemus m. Cpoli 18. *Maii* 870
Menedius m. Tuderti 26. *Maii* 835
Menelampus m. Tarſi x8. *Mart.* 712
Menelantus m. in Africa 23. *Feb.* 363
Menelaus m. in Ægypto 13. *Jan.* 997
* Menendus Canonicus Regularis in Luſitania 27. *Jun.* 248
Mengenes m. Epheſi 16. *Maii* 572
Mengoldus m. Huii 28. *Feb.* 186
Menignus Fullo m. in Helleſp. 15. *Mart.* 390
Menius m. Cortonæ 16. *Maii* 57x
Menricus Can. Regul. 20. *Jun.* 58
Menſeremus martyr 16. *Mai* 571
Mercuirixlis Ep. Forolivii 30. *Apr.* 751
Mercurius m. Nicopoli 6. *Mart.* 4x3
Meriadocus Ep. Veneti 7. *jun.* 36
Meroliſarius pr. m. Remis 18. *Mali* 185
Meritus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Merrius ſive Meortius m. 12. *jan.* 714
Merulus Mon. Romæ 17. *Jan.* 164

* Mer-

* Merwaldus Rex Merciorum 23. *Febr.* 353
* Merwina Abb. in Anglia 12. *Maii* 188
Meſſalinæ V. m. Fulginii 23. *jan.* 453
Meſſeerz m. Cpoli 6. *Maii* 103
Meſſitis m. in Italia 15. *Apr.* 373
Meſſor m. in Italia 15. *Apr.* 373
Metellus m. Neocæſareæ 24. *jan.* 590
Methodius Patr. CP. 14. *jun.* 960
Methodius Ep. Pataræ m. 20. *jan.* 5
Methodius Ep. Apoſt. Slavorum 9. *Mart.* 112
Metranus ſive Metras m. 31. *jan.* 1074
Metron presb. Veronæ 8. *Maii* 306
Metronæ V. m. Peruſii 29. *Apr.* 616
Mettophanes Ep. Cpoli 4. *Jun.* 384
Metuanæ m. Romæ 3. *Jun.* 287
Metunus m. Theſſal. 1. *jun.* 48
Meturus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Meturus m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 751
Mevennus Ab. in Armorica 21. *jun.* 100
Micæ m. in Africa 16. *Jan.* 37
Mica m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Micalius m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
* Michael puer a Judæis occiſus 3. *Apr.* 236
Michael m. in Japonia 5. *Febr.* 723
Michael Ep. Synnadorum 23. *Maii* 257
Michael de Burga O. Min. 30. *Apr.* 980
* Michael Florentinus Camaldul. 21. *Jun.* 338.b
Michael Gedrotius Cæn. Reg. 4. *Mart* 512
Micheas Propheta 15. *Jan.* 994
Michelina vidua Piſauri 19. *jan.* 925
Michomeres Tornadori 30. *Apr.* 775
Micion m. in Africa 18. *Apr.* 541
Michonius martyr 4. *Mart* 161
Migdonius presb. m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Migdonius alter m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Migenus martyr 12. *Apr.* 8
Miggenes m. Epheſi 14. *jun.* 797
Miginus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Milburga V. in Anglia 23. *Febr.* 388
Mildgithæ V. in Anglia 17. *jan.* 176
Milianus martyr 13. *Apr.* 130
Milicutus m. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Miliſa m. Nicomediæ 16. *Mart.* 410
Milites cum Meletio 24. *Mart* 435
Milites mm. mille cum Severa V. 29. *Jan.* 946
Milites mm. vii. 25. *Febr.* 490
Militum mm. cohors integra 8. *Maii* 299
Militum Duces mm. xxvj. 6. *Mart.* 457
Milites Gothi mm. lxx. 24. *Apr.* 261
Milites mm. xx. in Ægypto 9. *Jan.* 570
Milites mm. lxvii. Apameæ 21. *Feb.* 257
Militum mm. xxxiij. Ioniæ 1. *maii* 45
Milites mm. cc. ad Pontum 7. *Apr.* 662
Milites mm. xv. Romæ 9. *Jun.* 171
Milites mm. xxx. Romæ 1. *Jan.* 20
Milites xl. mm. Romæ 13. *Jan.* 766
Milites mm. ix. Romæ 16. *jan.* 3
Milites mm. x. Romæ 10. *Febr.* 380
Milites mm. Spoleti 14. *Feb.* 746
Milites mm. in Vaſconia 3. *Maii* 383
Militus m. Byzantii 8. *Mart* 291
Millehardus Ep. Sagien. 11. *Maii App.* 933
Milles Ep. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Milo Ep. Beneventi 23. *Feb.* 405
* Milo Ab. Præmonſtr. Ord. 25. *Mart.* 373
Miltvida V. in Anglia 17. *Jan.* 176
Minalix martyr 22. *Apr.* 80
Minandus m. in Africa 21. *Mart.* 105
Mindinæ martyr 26. *Maii* 834
Mineptus m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Minercus m. Niveduni 17. *Mart* 27
Mincrvinus m. 13. *Mart.* 261
Minervus m. in Portu Rom. 15. *Maii* 457
Minginos m. Cpoli 15. *jun.* 1050
* Minoritæ vii. in Syria mm. 17. *Jan.* 72.c
* Minoritæ xvii. x Turcis cæſi 24. *Jan.* 562. b
Minutius ſive Mucius m. in Africa 22. *Jan.* 414
Minutius m. Romæ 23. *jan.* 485
Mirellæ m. in Africa 21. *maii* 5
Mirus Erem. in Inſubria 10. *Maii* 603
Miſcellianus m. in Africa 17. *jan.* 80
Miſetheus m. Nicææ 13. *mart.* 261
Miſix m. in Africa 27. *Mart.* 688
Miſſolinus io Nivempopulania 24. *Maii* 297
Miſſor m. in Africa 14. *Jan.* 935
Miſtrianus m. in Africa 17. *Jan.* 80
Miſurianus m. in Africa 17. *Jan.* 80
Miſſurianus m. in Africa 27. *Jan.* 769
Mitina m. Melitinæ 19. *Apr.* 819
Mitunus pr. m. in Africa 4. *Maii* 460
Mitunus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Mitunus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Mnaſon Cyprius Diſcip. Chriſti 25. *jan.* 4
Mochellocus io Hibernia 26. *Mart.* 626
Mochoemocus Ab. in Hibernia 13. *Mart.* 280
Mocbux ſive Cronanus Ab. Hib. 1. *jan.* 47
Mochua ſive Cuanus Ab. 1. *Jan.* 45
Mochuddæ Ep. Ab. in Hibernia 14. *Maii* 375
* Mochulleus Ab. in Hibernia 11. *Jun. Apr.* 118
Mocbus m. in Africa 7. *jun.* 7
Mocius presb. m. Cpoli 11. *Maii* 620
Mocius Ep. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Modanus Ab. in Scotia 4. *Feb.* 497
Moderatus m. Sirmii 6. *Apr.* 536
Modeſta m. Nicomediæ 13. *Mart.* 260
Modeſtinus Ep. m. Abellinæ 14. *Feb.* 763
Modeſtinus m. Nicomediæ 13. *mart.* 260
Modeſtus M. in Africa 12. *jan.* 725
Modeſtus m. in Africa 7. *Apr.* 658
Modeſtus puer m. Alexandriæ 12. *Feb.* 580
Modeſtus presb. m. in Aſia 12. *Mart.* 108
Modeſtus m. Cæſareæ 28. *Mart.* 712
Modeſtus m. Carthagine 12. *Febr.* 580
Modeſtus m. Romanus Antverpiæ 28. *Feb.* 725
Modeſtus Ep. Trevir. 24. *Feb.* 463
Modeſtus S. Viti Pædagogus m. 15. *Jun.* 1013
Modianus m. Romæ 1. *Jun.* 209
Modoaldus Aep. Treviris 12. *Maii* 50
Modomnocus in Hibernia 13. *Febr.* 679
Moecæ m. in Africa 10. *Maii* 556
Moedocus ſive Aidanus Ep. Hib. 31. *jan.* 1181
Moeldodius Ab. in Hibernia 13. *Maii* 245
Moiſeus mart. Romæ 12. *Mart* 25
Molaſſius Ab. in Hibernia 18. *Apr.* 543
Molendion vel Melendion m. Afer 19. *Jan.* 219
Molingus Ep. in Hibernia 17. *jun.* 406
Molocus Ep. in Scotia 25. *jun.* in *Append. ejus* 204
Mommius m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Momnæ m. in Cilicia 4. *Jun.* 378
Monachi ix. cum Anaſtaſio Ab. 11. *jan.* 705
Monachi Sabaitæ xix. mm. 20. *Mart.* 166
Monachi vii. mm. in Ægypto 7. *Febr.* 46
* Monachi dccce. mm. in Benchor. 26. *jun.* 155
* Monachi Ciſt. mm. in Bohemia 7. *jun.* 3
Monachi mm. Cp. 8. *Feb.* 161
Monachi xii. mm. in Hiſpania 11. *Mart.* 60
Monachi mm. in Jonia 19. *Jan.* 236
Monachi xxxviii. in Jonia mm. 22. *Jan.* 725
* Monachi Novæ-Cellæ mm. 9. *Febr.* 276
Monachi in Ryitbu xliii. mm. 14. *Jan.* 966
Monachi Sabaitæ xliv. mm. 16. *maii* 616
Monachi Sinaitæ xxxvi. mm. 14. *jan.* 936

Monachi Thecuitæ mm. 18. *Maii* 99
Monachi duo mm. in Valeria 14. *Mart.* 348
* Monachi 900. in Benchor. cæſi 2. *Jun.* 153. c
Monachus m. in Africa 7. *jun.* 7
* Monaldus Ord. Min. 15. *Mart.* 412
Monanus Archid. in Scotia 1. *Mart.* 86
Monica vidua 4. *Maii* 473
Monorgus m. Carionæ 16. *maii* 572
Montana m. in Africa 23. *Mart.* 247
Montanianus m. Sirmii 11. *maii* 625
Montanus m. in Africa 23. *Mart.* 247
Montanus m. in Africa 24. *Febr.* 454
Montanus m. Sirmii 11. *Maii* 625
Montanus presb. m. Sirmii 26. *Mart.* 616
Montanus Miles m. Tarraciuæ 17. *jun.* 478
Montanus Recluſus in Gallia 17. *Maii* 85
Mora uxor Timothei m. 15. *jun.* 1050
Morandus Mon. in Suntgovia 3. *Jun.* 339
Moricus m. Gothus 26. *Mart.* 619
* Moricus Ord. Crucifer. 30. *Mart.* 812
Moroſirus m. in Hiſpania 11. *Jan.* 674
Moſcentius m. in Achaja 12. *jan.* 724
Moſes m. in Abaſſia 23. *Jun.* 474
Moſeus m. in Pooio 18. *jan.* 188
Moyſes martyr 14. *Febr.* 747
Moyſes Ab. m. in Ægypto 7. *Feb.* 46
Moyſes m. Alexandriæ Æg. 14. *Febr.* 750
Moyſes m. Nicomediæ 6. *Apr.* 576
Moyſes Ep. in Arabia 7. *Febr.* 43
* Moyſes Ep. Treviris 16. *Maii* 559. c
Moyſes Æthiops Er. in Ægypto 18. *jun.* 586
Moyſes Anach. in Syria 23. *Febr.* 377
Moyſes alius Anach. in Syria 23. *Febr.* 379
Moyſetes m. Romæ 12. *Mai* 85
Muciana m. Cæſareæ Capp. 8. *jun.* 57
Mucianus m. Nicææ 9. *Jun.* 170
Mucianus martyr Capuæ 12. *Apr.* 80
Mucius m. in Africa 8. *Jun* 58
Mucius m. in Africa 17. *jan.* 80
Mucius ſive Minutius m. in Africa 22. *jan.* 914
Mucius m. Aquileiæ 15. *Jun.* 1049
Micius presb. m. Cpoli 11. *Maii* 620
Mucius m. Cpoli 15. *Jun.* 1050
Mucius Lector m. Emeſæ 6. *Feb.* 777
Mucius Diac. m. in Perſide 22. *Apr.* 81
Muderus m. in Africa 7. *maii* 136
Mulieres VII. mm. cum S. Blaſio 4. *Febr.* 331
Mulieres IX. mm. in Habaſſia 2. *jun.* 73
Mulieres XII. mm. in Umbria 12. *Mai* 23
Mulieres aliæ mm. in Piſidia 10. *Febr.* 381
Mundana vidua Saſlati 5. *Maii* 81
Mundinus martyr 26. *Maii* 834
Mundus Ab. in Scotia 15. *maii* 388
Munnus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Munus Ep. in Hibernia 6. *Feb.* 778
Murianus Ab. in Hibernia 12. *Mart.* 212
Murcherarius Incluſus Ratiſp. 9. *Feb.* 361
Murina m. Tomis 27. *Mai* 24
Murus Ab. in Hibernia 12. *Mart.* 212
Muſa V. Romana 2. *Apr.* 94
Muſca m. Aquileiæ 17. *Jun.* 287
Muſcula m. Capuæ 12. *Apr.* 80
Muſonius m. Neocæſareæ 24. *Jan.* 590
Muſta martyr 12. *Apr.* 80
Muſtacius m. in Africa 16. *Febr.* 864
Muſtila martyr 12. *Apr.* 81
Muſtila m. Alexandriæ 28. *Febr.* 722
Muſtilus m. Romæ 5. *Jun.* 422
Muſtula m. Romæ 2. *Feb.* 284
Muttacus m. Tarſi 10. *Maii* 557

N

NAbor martyr 12. *Apr.* 80
Nabor m. in Africa 23. *Apr.* 194
Nabor m. in Africa 14. *mart.* 349
Nabor m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Nabor m. Romæ 3. *Jun.* 287
Nabor m. Romæ 12. *jun.* 511
Nabor m. Romæ 23. *Apr.* 265
Naſſanianus m. in Africa 16. *jan.* 3
Naimius m. Brixiæ 12. *jan.* 755
Nappolus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Narciſſus m. in Africa 1. *Jan.* 19
Narciſſus Ep. Apoſt. Auguſtanus m. 18. *Mart.* 821
Narciſſus Tomis in Ponto 2. *jan.* 82
Naſomoſus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Natalis Aep. Mediolani 13. *Maii* 241
Natalius m. Romæ 28. *Maii* 93
Naucratius Præpoſitus Studitarum 8. *jun.* 235
* Naucratius Studita CP. 18. *Apr.* 521
Navida m. in Africa 7. *Maii* 136
Navigus m. in Africa 7. *Maii* 136
Nazarius m. Roman. in Atrebatenſio 22. *Jun.* 516
Nazarius m. Romæ 12. *Jun.* 511
Nazarius Ep. in Iſtria 19. *Jun.* 884
Nazarius Mon. in Hiſpania 12. *Jan.* 745
Neadius Thaum. apud Græcos 16. *Maii* 588
Nearchus m. in Arvernia 22. *Apr.* 82
Nebor m. in Africa 3. *Jun.* 286
Nebridius Ep. in Hiſpania 9. *Feb.* 301
Nectarius Ep. Viennæ Gal. 5. *Maii* 9
* Nectarius Conf. in Cornuwall. 14. *Feb.* 742
Neſomus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Nemeſius martyr 28. *Jun.* 358
Nemeſius m. Cordubæ 27. *jun.* 252
Nemeſius m. in Cypro 29. *Feb.* 373
Nemor m. Mediolani 4. *maii* 284
Neonilla cum Tergeminis m. 17. *jan.* 73
Neomedius m. in Italia 17. *Febr.* 7
Neon cum Tergeminis m. 17. *jan.* 73
Neon Diac. m. Alexandriæ 12. *Mart.* 205
Neon m. Corcyræ 28. *Apr.* 461
Neon martyr apud Græcos 1. *jun.* 72
Neoo m. Nicomediæ 24. *Apr.* 263
Neopiſtus V. m. 4. *jan.* 166
Neophyta V. m. Romæ 4. *Jan.* 166
Neophyta m. in Sicilia 17. *Apr.* 479
Neophytus martyr 4. *Maii* 471
Neophytus m. Nicææ 20. *jan.* 297
Neopolus m. Alexandriæ 2. *Maii* 280
Nepotianus martyr in Phrygia 7. *Feb.* 13
Nepotianus pr. Altini 23. *Maii* 627
Neptunalis m. Romæ 3. *Jun.* 287
Nereus m. in Africa 31. *Maii* 625
Nereus m. Romæ 12. *mai* 4
Nereus m. Romæ 12. *Maii* 615
Nerſes m. apud Græcos 15. *Jun.* 1050
Nerzes m. Perſa 27. *Mart.* 691
* Neſſanus Patronus Corcagiæ 27. *Mart.* 506
Neſius m. 27. *Feb.* 676
Neſtor martyr 26. *Feb.* 630
Neſtor m. Antiochiæ 7. *Mart.* 639
Neſtor m. Antiochiæ 11. *Apr.* 13
Neſtor m. Nicomediæ 8. *jun.* 56
Neſtor Ep. m. in Pamphilia 26. *Febr.* 627
Neſtor m. in Pamphilia 2. *Mart.* 127
Neſtor m. in Thracia 7. *Mart.* 644
Neſtor Ep. in Cypro 7. *Mart.* 643
Neſtor Mon. apud Græcos 26. *Apr.* 424
Neſtorius martyr 4. *Maii* 461
Neſtorius martyr 1. *Mart.* 83

Neſtorius m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Nica m. in Africa 28. *Jun.* 357
Nicander m. in Ægypto 15. *Mart.* 392
Nicander m. in Ægypto 5. *Jun.* 419
Nicander m. Atinæ in Camp. 17. *Jun.* 266
Nicander m. Romæ 17. *Jun.* 285
Nicander m. Romæ 17. *Mart.* 512
Nicander m. Romæ 5. *Jan.* 422
Nicanor unus ex VII. Diac. m. 10. *jun.* 401
Nice m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Nice m. apud Græcos 25. *Apr.* 361
Niceas m. Aquilejæ 22. *Jun.* 243
Nicephorus mart. 8. *Febr.* 157
Nicephorus mart. 1. *Mart.* 28
Nicephorus m. in Ægypto 25. *Feb.* 488
Nicephorus m. in Africa 3. *Mart.* 257
Nicephorus m. Antiochiæ 9. *Febr.* 283
Nicephorus m. Nicomediæ 6. *Mart.* 424
Nicephorus m. Nicomediæ 27. *Apr.* 488
Nicephorus Patr. CP. 13. *Mart.* 393. 704
Nicephorus Ep. in Iſtria 28. *Maii* 152
Nicephorus mart. 28. *Febr.* 724
Nicephorus Ab. Medicii 4. *Maii* 500
Nicetas Ep. Appollonidis 20. *Mart.* 165
Niceras Ep. Chalcedonis 28. *Maii* 153
Niceras Ep. in Dacia 22. *jun.* 243
Niceras Ep. in Dacia 7. *jun.* 365
Nicetas Ab. Conf. in Bithynia 3. *Apr.* 268
Nicetius Ep. Veſontinus 8. *Feb.* 152
Nicetius Ep. Lugduni Gall. 2. *Apr.* 95
Nicetius Ep. Viennæ Gall. 5. *Maii* 9
Nicia V. m. in Africa 8. *Apr.* 371
Nicia m. in Africa 23. *Maii* 247
Nicolaus m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12.
* Nicolaus Pſpa III. 16. *Maii* 560
Nicolaus Albergatus Card. 9. *Maii* 467.
Nicolaus Myſticus Patr. CP. 15. *Maii* 509
* Nicolaus Ep. Conf. in Scotia 9. *Maii* 358
Nicolaus de Arcu in Sicilia 1. *Apr.* 48
Nicolaus Generalis Carmel. 2. *Apr.* 57
* Nicolaus Er. Auguſt. Iliceti 12. *Maii* 3
Nicolaus Eremita Neap. 11. *Maii* 707
Nicolaus Erem. in Sardinia 21. *jun.* 84
* Nicolaus Mon. Cæſaraugaſtæ 28. *jan.* 807. f
* Nicolaus Ord. Min. Nuſſiæ 13. *Apr.* 103. b
* Nicolaus ex VII. Diaconis 14. *jun.* 782. c
Nicolaus Studita CP. 4. *Feb.* 538
Nicolaus de Rupe Anach. in Helv. 22. *Mart.* 298
Nicolaus Peregrinus in Apulia 2. *jun.* 235
Nicoma m. Byzantii 8. *Mai* 291
Nicon Ep. m. in Sicilia 23. *Mart.* 442
Nicoſtratus m. Nicææ 25 *Mart.* 554
Nicus Erem. Mediolani 18. *Apr.* 599
Nida m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Niderunus m. Cortonæ 16. *Maii* 572
Niger m. Byzantii 8. *Maii* 291.
Nigorus m. in Italia 6. *Maii* 424.
Nilammon reclusus in Æg. 6. *jan.* 326.
Ninæ tres mm. Byzantii 8. *maii* 291
Nina m. Lugduni 2. *jun.* 168
Nina m. Romæ 2. *Jun.* 209
Nina m. Tarſi 10. *Maii* 557
Nina m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Ninna m. Mediolani 6. *Maii* 201.
Ninnita m. Noviduni 4. *Jun.* 377
Ninnoca V. in Armorica 4. *jun.* 467
Niſia m. in Africa 28. *Jun.* 357
Nithardus Presb. m. in Svecia 3. *Febr.* 390
Nitticus m. Mediolani 6. *Maii* 201
* Nivardus O. Ciſterc. 7. *Feb.* 3
Nivitus m. in Lucania 15. *Jun.* 1048
Nobilis m. in Africa 25. *Apr.* 361
Nomenſis mart. 30. *Apr.* 750
Nominus m. Alexandriæ 21. *Mart.* 359
Nomitia m. Romæ 2. *Jun.* 209
Nonna V. in Belgio 3. *Febr.* 377
Nonna m. in Africa 23. *maii* 247
Noona m. Nicomediæ 17. *Mart.* 512
Nonna m. Romæ 23. *Apr.* 165
Nonnica m. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Nonnus m. Alexandriæ 21. *Mart.* 359
Nonnus m. Nicomediæ 16. *Mart.* 420
Nonnus m. in Pamphilia 28. *Maii* 89
Nor m. in Abaſſia 23. *Jun.* 474
Norbertus Aep. Magdeb. Fund. Præm. 6. *Jun.* 804
Notburga vidua in Germania 26. *jun.* 750
* Nothelmus Ep. Cantuariæ 3. *Feb.* 318
Notkerus Mon. Sangallen. 6. *Apr.* 376
Novatianus m. Cordubæ 27. *Jun.* 352
Novatus Pr. Romæ 20. *jun.* 4
Novella m. Capuæ 12. *Apr.* 80
Novella m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Novella altera m. Theſſalonicæ 2. *Jun.* 48
* Noyola V. m. in Armoricis 30. *Mart.* 796
Nuhilis m. in Africa 25. *Apr.* 361
Nummadus m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Nundianus mart. 16. *Feb.* 867
Nundinarus m. Romæ 2. *jun.* 209
Nundrous m. Romæ 2. *jun.* 209
Nunechia m. Coriothi 16. *Apr.* 402
Nuſca vel Nuſcia m. Romæ 20. *Maii* 634
Nymphadoba m. Niceæ 13. *Mart.* 261
Nymphas Apoſtolus Laodiceæ 28. *Febr.* 719
Nymphodora m. Niceæ 13. *Mart.* 261

O

Obercus m. Romæ 3. *Jun.* 281
Obitus Conf. Brixiæ 4. *Febr.* 573
Occarus m. in Thracia 7. *Mart.* 644
Occominus 11. *Feb.* 510
Oeconomus m. in Ægypto 18 *Jan.* 188
Octavia m. Antiochiæ 15. *Apr.* 377
Octavianus mart. 17. *Febr.* 10
Octavianus m. in Africa 7. *Maii* 536
Octavianus m. in Africa 22. *Mart.* 384
Octavius m. in Africa 5. *Mart.* 365
Octavius m. Carthagine 15. *Mart.* 392
Octavius m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 42
October m. Lugduni 2. *jun.* 160
Octuber m. Romæ 28. *Maii* 91
Oda O. Præmonſt. in Hannonia 20. *Apr.* 772
Odomanus m. in Africa 7. *Maii* 536
Odilo Ab. Cluniacen. 1. *Jan.* 65
Odino O. Præmonſtrat. 2. *jan. App.* 1086
Odo Ep. Cameracen. 19. *Jun.* 910
* Odo Ab. Bellico. in Anglia 2. *jun.* 156
Odo Prior Cantuariæ 2. *Jun.* 158
Odo Carthuſ. in Italia 14. *Jan.* 978
* Odo Pr. Prædicator Brabantiæ 19. *Jun.* *tomo* 6. *ejuſdem menſis.* 208. e
* Odo Ord. Prædicatorum Gandavi, diſtinctus n præmiſſo ibid. f
Odranut m. in Hibernia 19. *Febr.* 331
Oduinus pr. m. in Brabantia 25. *jun.* 149
Odulphus pr. Ultrajecti 12. *jun.* 591
* Ogmundus Ep. m. in Islandia 2. *Feb.* 3
Olcanus Ep. in Hibernia 20. *Febr.* 379
Oldegarius Ep. Barcinone 6. *Mart.* 481
Oliva V. m. Brixiæ 5. *Mart.* 361
Oliva V. m. Panormi 10. *Jun.* 295
Oliva V. Anagniæ 3. *jun.* 338
Olbianus Ep. Ancorum m. in Aſia 4. *Maii* 408

Olbianus apud Græcos 25. *Maii* 567
Oliveria V. in Gallia 3. *Febr.* 341
Oliverius Peregr. Anconæ 27. *Maii* 563
* Oliverius de Sanbreffe 10. *jan.* 602
Olympiades M. in Perſide 15. *Jan.* 905
* Olympion & Amphion Epp. 12. *Jun.* 505
Onefima Virgo 27. *Feb.* 681
Onefimus Ep. Epheſi M. 16. *Febr.* 895
Onefimus Ep. Sueſſion. 23. *Maii* 204
Onuphrius Eremita in Ægypto 12. *jun.* 919
Opportuna Abb. in Gallia 22. *Apr.* 61
Opiata M. Theſſalon. 2. *jun.* 46
Optatus Martyr 14. *Apr.* 212
Optatus Martyr 22. *Apr.* 80
Optatus alter Martyr 22. *Apr.* 80
Optatus M. Cæſarauguſtæ 16. *Apr.* 406
Optatus M. in Thracia 7. *Martii* 644
Optatus Ep. Mileu. 4. *Jun.* 396
Oraſus Martyr 3. *Jun.* 288
Oratus M. in Africa 20. *Apr.* 298
Oratus M. Romæ 3. *Junii* 260
Orbana Martyr 22. *Apr.* 80
Orbana altera Martyr. 22. *Apr.* 80
Orbana M. in Africa 19. *Maii* 308
Orbana M. in Italia 22. *Febr.* 581
Orbaous Martyr 4. *Apr.* 335
Orbanus M. in Africa 24. *Apr.* 265
Orbanus M. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Orbaſus M. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Orbaſus M. Alexandriæ 14. *Febr.* 750
Ordevicus de portu Naonis Minor. 17. *jan.* 983
* Ordonius Ep. Aſturicæ 23. *Febr.* 559
Orentius M. in Armenia 24. *jun.* 809
Oreſtes M. apud Græcos 9. *Jun.* 171
Orientius Ep. Auſcii 1. *Maii* 60
Orimentus M. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Oringa ſive Chriſtiana V. 10. *jan.* 650
Orionion M. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Orion Martyr 25. *Jan.* 140
Orion M. in Ægypto 18. *jan.* 188
Orion Diac. M. Alexandriæ 12. *Martii* 105
Orion M. Alexandriæ Æg. 10. *Febr.* 381
Orion I. & II. MM. Alexandriæ 28. *Jun.* 351
Orion M. Romæ 25. *Jun.* 41
Oriofus M. Alexandriæ 28. *Jun.* 351
Orlandus Ord. Vallumbroſæ 20. *Maii* 714
Ormitius M. Gerundæ 22. *jan.* 389
Orphitus M. Tiferni 11. *Jun.* 58
Orſiſius Ab. in Thebaida 15. *Jun.* 1014
Orſarius Ab. in Norman. 21. *Maii* 36
Oſanna Andreaſia Mantuæ 18. *jun.* 667
* Oſanna ſoror Regis Angliæ 18. *Jun.* 551
Oſmundi Ep. Angliæ Canonizatio 1. *jan.* 77
Oſſianus Presb. Vivarien. 30. *Jun.* 578
Oſwaldus Aep. Eboraci 28. *Febr.* 749
Oſwaldus Ep. Wigurniæ 29. *Febr.* 749
* Oſwius Rex Northumbr. 15. *Feb.* 804
Otto Prob. O. Min. m. in Africa 16. *Jan.* 62
Otto Solitarius in regno Neap. 23. *Mart.* 466
* Otto Cappenberg Præm. 23. *Febr.* 360
Oyanus ſeu Auditus Bracaræ 3. *jun.* 289
Oyinus Mon. in Anglia 4. *Martii* 310

P

Pacata m. Nicomediæ 29. *Apr.* 616
Pachomius martyr 13. *jan.* 762
Pachomius Junior Ab. in Ægypto 14. *maii* 350
Pachomius apud Græcos 4. *Maii* 340
Pachomius Ab. in Thebaide 14. *Maii* 337
Pacianus Ep. Barcinone 9. *Martii* 40
* Pacifica Clariſſa Aſſiſii 24. *Martii* 473
Pacificus O. Min. apud Inſubres 4. *jun.* 414
* Pacificus O. Min. Novariæ 6. *Jun.* 803
Pacius m. in Hiſpania 11. *jan.* 674
Pacta m. Nicomediæ 13. *Martii* 262
Padis m. Alexandriæ 29. *Apr.* 617
Paeon m. Romæ 1. *jun.* 16
Pafilus m. Cæſareæ 2. *Jun.* 211
Paſæmion Anach. in Ægypto 11. *jan.* 675
Paſæmon Ab. Habeſſinus 11. *Jun.* 465
Palatinus martyr 4. *Apr.* 325
Palatinus m. in Africa 5. *Mart.* 365
Palatinus m. in Africa 7. *Maii* 236
Palatinus m. Antiochiæ 30. *Maii* 591
Palatinus m. Nicomediæ 10. *Mart.* 33
Palatinus m. Theſſalonicæ 30. *Mart.* 827
Palatus m. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Paleſtinus m. Cæſareæ 2. *jun.* 211
Paliconus m. in Abaſſia 23. *jun.* 474
Pallada martyr 7. *jan.* 355
Palladius m. in Abaſſia 23. *jun.* 474
Palladius Ep. Antiſſiodori 10. *Apr.* 864
Palladius m. in Græcia 8. *jun.* 473
Palladius m. Roman. Antverpiæ 13. *Febr.* 657
Palladius I. & II. Epp. Bitturic. 10. *Maii* 568
Palladius Ep. Ebredunſ 21. *jun.* 95
Palladius Erem. in Syria 28. *Jan.* 841
Palmatius Cof. M. Romæ 10. *Maii* 498
Palmus Diac. m. Alexandriæ 10. *Maii* 149
* Palumbus Mon. Benedict. 4. *jun.* 374
Pambo m. in Ægypto 5. *jun.* 419
Pamponus m. Alexandriæ 28. *jun.* 355
Pampbalon m. in Ægypto 17. *Maii* 25
Pamphameres m. in Ægypto 17. *Maii* 25
Pamphilianus m. in Græcia 16. *Mart.* 420
Pamphilus m. in Africa 18. *Apr.* 541
Pamphilus m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Pamphilus m. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Pamphilus Pr. M. Cæſareæ Pal. 1. *jun.* 62
Pamphilus m. Colonia 30. *jun.* 574
Pamphilus Ep. Sulmonæ 28. *Apr.* 583
Pampianus m. in Græcia 16. *Mart.* 420
Pampirus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Panacea V. Novariæ 1. *Maii* 164
Pancharius m. Nicomediæ 19. *Mart.* 29
Pancratius m. Romæ 12. *Maii* 17
Pancratius Ep. Tauromenii m. 3. *Apr.* 237
Pancratus mart. in Africa 12. *Maii* 26
Pancratus in Alexandriæ 5. *Apr.* 398
Panoſus m. Alexandriæ 28. *jun.* 355
Panſemne Pœnitens Antiochiæ 10. *jun.* 275
Panſius m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Panſus m. in Africa 28. *Jun.* 357
Panſophius m. Alexandriæ 15. *jan.* 996
Pantagathus Ep. Viennæ Gall. 17. *Apr.* 486
Pantherus m. Byzantii 18. *Mart.* 145
Pantherus m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Pantherus Diac. m. Alexandriæ 18. *Maii* 144
Pantherus m. Theſſalonicæ 1. *Apr.* 9
Panuberus m. Alexandriæ 28. *jun.* 355
Panubrius m. in Africa 28. *jun.* 357
Papas m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Papas m. in Africa 26. *Jan.* 708
Papas m. in Lycaonia 16. *Mart.* 424
Papas Ep. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Papias martyr 28. *Feb.* 724
Papias m. in Ægypto 29. *Febr.* 488
Papias m. in Ægypto 18. *jan.* 188
Papias m. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Papias m. in Africa 3. *Mart.* 227
Papias m. Ancyræ 23. *Jan.* 484
Papias m. Carthagine 25. *jan.* 618

Papias m. Nicomediæ 6. *Mart.* 424
Papias m. Nicomediæ 27. *Apr.* 488
Papias m. Neapoli 6. *Mart.* 423
Papias m. in Pamphylia 16. *Feb.* 627
Papias m. Romæ 20. *Apr.* 748
Papias m. Romæ 29. *jan.* 928
Papias Ep. in Phrygia 21. *Febr.* 185
Papicus m. Romæ 25. *Jan.* 12
Paphnutius Ep. m. apud Græcos 19. *Apr.* 623
Paphnutius Anach. in Syria 20. *Apr.* 737
Papillus vel Pupulus m. Alexand. 18. *Feb.* 721
Papolenus Ep. Ab. Siabulem 26. *jan.* 194
Papozinicus m. in Africa 3. *jun.* 186
Pappalicus m. Mediolani 6. *Maii* 701
Papianus m. in Sicilia 28. *Jan.* 360
Pappius m. in Sicilia 28. *jan.* 366
Papylinus m. apud Græcos 16. *Maii* 573
Papylus Diac. m. in Asia 13. *Apr.* 720
Papyrinus martyr 13. *jan.* 727
Papyrius m. Romæ 2. *Febr.* 281
Paracodas Ep. Viennæ Gall. 1. *Jan.* 20
Paraſceve ſoror Phocinæ m. 26. *Mart.* 80
Parcilaus m. in Ponto 16. *Apr.* 406
Pardus Ep. Ravennæ Latinis 26. *Maii* 836
Pargorius m. in Lycia 18. *Feb.* 57
Pargorius m. Samoſatæ 29. *Jan.* 950
* Parilius Apoſt. Helvetiæ 9. *jun.* 148
Pariſius presb. Camaldul. Tarviſii 11. *Jan.* 488
Parmenas Diaconus de ſeptem 23. *Jan.* 453
Parmenius presb. m. in Perſida 22. *Apr.* 11
Parodus presb. m. in Bulgaria 22. *Jan.* 441
Pasca m. Nicææ 13. *mart.* 201
Parthenius M. Theſſalon. 6. *Apr.* 9
Parthenius Ep. in Helleſponto 7. *Febr.* 38
Parthenus m. in Armenia 2. *Apr.* 9
Parthenus m. Romæ 17. *Maii* 26
Partinus m. in Getulia 19. *Maii* 508
Parthinius m. Romæ 17. *Maii* 26
Parthinius Eunuchus m. Romæ 19. *Maii* 301
Partonius m. Romanus 10. *Apr.* 928
Pastor Ep. m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Paſchalis m. Roman. Antverp 26. *Febr.* 633
Paſchalis I. Papa 14. *Maii* 391
Paſchalis Baylon O. Min. 17. *Maii* 48
Paſchaſia V. m. in Gallia 9. *Jan.* 506
Paſchaſius Ep. Viennæ Gall. 22. *Feb.* 290
Paſchaſius Ab. Neapoli 10. *Feb.* 491
Paſchaſius Radbertus Ab. 26. *Apr.* 462
Paſchaſius Diac. Romæ 31. *Maii* 787
Paſicius cum filia m. in Perſida 21. *Apr.* 847
Paſitrates m. in Bulgaria 25. *Maii* 489
Paſitrates m. in Campania 17. *jun.* 266
* Paſithea Fund. Capuccis Senis 13. *Maii* 189
* Paſqualina Fulginii 4. *Febr.* 449
Paſſimonius m. in Africa 29. *Maii* 365
Paſſimus m. Alexandriæ 28. *jun.* 353
Paſtaphus m. Alexandriæ 28. *Jun.* 3551
Paſtor m. Nicomediæ 29. *Mart.* 769
Paſtor Aurelianus 30. *Mart.* 829
Patamon pr. m. Alexandriæ 18. *Maii* 144
Patamon m. Byzantii 18. *Maii* 145
Pater & Filius mm. crucifixi 13. *Feb.* 650
Paterius Ep. Brixiæ 21. *Feb.* 249
Paternus martyr 12. *Apr.* 80
Paternus m. Romæ 19. *Maii* 508
Paternus Ep. in Armorica 15. *Apr.* 378
Paternus Recluſus Paderbornæ 10. *Apr.* 896
Paternus Ep. Abrincen. 26. *Apr.* 425
Patheus martyr 8. *jan.* 472
Patiens Ep. Meten. 8. *jan.* 469
Patinus martyr 12. *Apr.* 810
Patricia m. Nicomediæ 13. *Mart.* 180
Patricia mart. 13. *Mart.* 261
Patricia m. Nicomediæ 17. *Mart.* 263
Patricius m. in Aſia 12. *Mart.* 108
Patricius Ep. Pruſæ 18. *Apr.* 576
Patricius Sebaſtenſis 20. *Mart.* 186
Patricius m. in Scythia 3. *Apr.* 244
Patricius Ep. Apoſt. Hiberniæ 17. *Mart.* 517
Patricius Lugduni Gal. 11. *Apr.* 13
Patricius apud Græcos 6. *Maii* 109
* Patroclus Aep. Arelat. 21. *Jan.* 537.
Patroclus Ep. m. in Gallia 21. *Jan.* 1110
Patroclus m. Trecis in Gallia 21. *Jan.* 342
Patto Ep. Verdæ in Saxonia 30. *Mart.* 824
Patus m. Iteramnæ 14. *Apr.* 211
Patyfrigia m. 13. *Maii.* 484
Paula mart. 19. *Jan.* 220
Paula m. in Hiſpania 18. *Jun.* 573
Paula m. Nicomediæ 22. *Feb.* 289
Paula m. Romæ 1. *jun.* 387
Paulæ tres mart. Romæ 2. *Jun.* 209
Paula m. Tomis 26. *Jan.* 8
Paula Virgo Abulenſis 26. *Feb.* 194
* Paula Malateſta Mantuæ 27. *Mart.* 507
Paula vidua Rom. 26. *jan.* 711
Paulianus Ep. Anicien. 14. *Feb.* 767
Paulianus m. in Dalmatia 11. *Apr.* 5
Paulina m. Geruddæ 31. *Maii* 784
Paulina V. m. Byzantii 3. *Jun.* 274
Paulina m. Romanæ in Hiſp. 6. *Jun.* 635
Paulina V. m. Romæ 6. *jun.* 634
Paulina m. Tarſi 10. *Maii* 557
Paulina m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Paulinus mart. 26. *Maii* 834
Paulinus mart. 16. *Maii* 771
Paulinus m. Antiochiæ 31. *Maii* 786
Paulinus m. Athenis 15. *Maii* 495
Paulinus Diac. m. Coloniæ 4. *maii* 497
Paulinus m. Gerundæ 8. *jun.* 98
Paulinus m. Papiæ 15. *Maii* 457
Paulinus m. Tuderti 26. *Maii* 835
Paulinus Ep. Nolanus 22. *jan.* 193
Paulinus Ep. Senogalliæ 4. *Maii* 499
* Paulinus Bernardini Ordinis Prædicatorum Neapoli 23. *Jan.* 456.bis
Paulinus Patr. Aquilejæ 1. *Jan.* 715
Paulinus Ep. Brixiæ 4. *Mart.* 312
Paulyſipius m. in Thracia 15. *Apr.* 378
Paulus mart. 29. *Jan.* 956
Paulus mart. 12. *Apr.* 79
Paulus mart. 4. *Apr.* 325
Paulus mart. 24. *Maii* 834
Paulus mart. 12. *Apr.* 80
Paulus alter m. 12. *Apr.* 80
Paulus mart. 16. *Feb.* 867
Paulus alter mart. 16. *Febr.* 869
Paulus mart. 4. *Mart.* 210
Paulus mart. 3. *Mart.* 226
Paulus Puer m. 19. *jan.* 220
Paulus mart. 13. *Apr.* 139
Paulus mart. 3. *Febr.* 353
* Paulus Ord. Min. m. 12. *Jun.* 1109
Paulus m. in Ægypto 27. *Apr.* 487
Paulus m. in Ægypto 24. *Jan.* 591
Paulus m. in Ægypto 28. *Jan.* 122
Paulus m. in Africa 14. *Jan.* 935
Paulus m. in Africa 22. *Febr.* 288
Paulus m. in Africa 26. *Maii* 835
Paulus m. in Africa 16. *Apr.* 475
Paulus m. in Africa 16. *Febr.* 864
Paulus alter m. in Africa 16. *Feb.* 864

Paulus m. in Africa 18. *Feb.* 65
Paulus m. in Africa 19. *Febr.* 130
Paulus m. in Africa 7. *Jun.* 7
Paulus m. in Africa 18. *jan.* 190
Paulus m. Alexandriæ Æg. 9. *Feb.* 194
Paulus m. Alexandriæ Æg. 14. *Feb.* 750
Paulus Mon. m. in Arabia 14. *Jan.* 953
Paulus m. in Asia 12. *Mart.* 508
Paulus Pr. m. Augustoduni 1. *Jun.* 40
Paulus puer m. Byzantii 3. *Jun.* 274
Paulus m. Cæsareæ 23. *Mart.* 450
Paulus m. Cæsareæ Pal. 1. *Jun.* 62
Paulus m. Carthagine 15. *Mart.* 392
Paulus Ep. Cp. martyr 7. *Jun.* 13
Paulus m. Corinthi 10. *Mart.* 4
Paulus Ep. Corinthi 27. *Mart.* 706
Pauli duo mm. Cortonæ 16. *Maii* 572
Paulus m. in Cypro 17. *Mart.* 609
Paulus m. apud Græcos 27. *Maii* 25
Paulus Mon. m. in Hisp. 17. *Apr.* 494
Paulus m. in Japonia 5. *Feb.* 723
Paulus alter m. in Japonia 5. *Febr.* 723
Paulus Michi in Japonia S. J. M. 5. *Febr.* 723
Paulus m. Lampsaci 15. *Maii* 452
* Paulus Ab. m. in Lucania 1. *Jun.* 4
Paulus m. Nicomediæ 17. *Mai* 87
Paulus Ep. in Persida 22. *Apr.* 19
Paulus m. in portu Rom. 15. *Maii* 457
Paulus m. in portu Rom. 2. *Mart.* 432
Paulus m. in portu Romano 24. *Febr.* 459
Paulus m. Romæ 28. *Maii* 92
Paulus mart. an Romæ 18. *jun.* 572
Paulus m. Romæ 26. *Jun.* 658
Paulus Ep. m. Romæ 8. *Feb.* 156
Paulus m. Romæ 2. *jun.* 209
Paulus m. in Syria 20 *Mart.* 83
Paulus Simplex in Thebaide 7. *Mart.* 645
Paulus m. Thessalonicæ 1 *Jun.* 48
Paulus alter m. Thessalonicæ 1. *Jun.* 48
Paulus m. Tomis 20. *Jun.* 8
Paulus Apostolus 29. *Jun.* 398
Paulus Papa I. 28. *jun.* 378
Paulus Ep. Leon. in Armorica 12. *Mart.* 108
Paulus Conf. Ep. in Bithynia 8. *Mart.* 789
Paulus I. Ep. Brixiæ 29. *Apr.* 618
Paulus III. Ep. Brixiæ 7. *Febr.* 92
Paulu Ep. Tricastinus 1. *Febr.* 92
Paulos Ep. Virdoni 8. *Feb.* 169
* Paulus de Aretio Card. Theat. 17. *jun.* 265
Paulus Ep. Narbonen. 22. *Mart.* 871
Paulus Erem. in Thebaide 10. *jun.* 602
Paulus Medicus Conf. apud Græcos 28. *jun.* 358
Paulus m. in Africa 19. *Jan.* 219
Paulinus m. in Hispania 11. *jan.* 674
Pauficacus Ep. in Phrygia 13. *Maii* 240
Paulides m. Cæsareæ Pal. 24. *Mart.* 478
Pausirion m. in Ægypto 24. *jun.* 591
Pax Ord. Min. in Umbria 7. *jun.* 49
Pece m. Alexandriæ 28. *jun.* 855
Peciona V. apud Pictavos 25. *jun.* 81
Pectimus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Peculiaris m. in Africa 7. *Mai* 136
Peculus martyr 4. *Mart.* 320
Pega V. in Anglia 8. *jan.* 532
Peladius Ep. Ebreduni 21. *jun.* 95
Pelagia V. m. Antiochiæ 9. *jun.* 154
Pelagia m. apud Græcos 23. *Mart.* 460
Pelagia M. Lamosiæ 15. *Mai* 458
Pelagia V. m. Tarsi 4. *Mai* 453
Pelagius m. Cordubæ 26. *jun.* 804
Pelagius m. Romanus 4. *Mart.* 24
* Pelagius Papa I. 2. *Mart.* 126
* Pelagius II. Papa 8. *Febr.* 150
Pelagius Ep. cum Viliulfo io Hisp. 26. *jan.* 751
Pelagius Ep. Laodiceæ 25. *Mart.* 557
Peleonicus 11. *Febr.* 510
Peleſtus m. Interamnæ 1. *Maii* 45
Peleusius presb. m. Alexandriæ 7. *Apr.* 659
Pelinous m. Alexandriæ 31. *jan.* 1080
Pelvinnus martyr 4. *Mart.* 310
Peluſius presb. m. Alexandriæ 7. *Apr.* 659
Peluſius m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Percus m. Romæ 2. *jun.* 209
Peregrina m. Nicomediæ 22. *Febr.* 189
Peregrina m. Tarsi 10. *Mai* 557
Peregrina m. Nividuoi 6. *jun.* 628
Peregrinus m. Anconæ 16. *Maii* 565
Peregrinus m. Ep. Autisiodori 16. *maii* 561
Peregrinus m. Apolloniæ 17. *jun.* 287
Peregrinus m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Paregrinus m. Thessalonicæ 5. *Mai* 6
Peregrinus Foggiæ in Italia 26. *Apr.* 464
Peregrinus Ep. Amiternen. m. 23. *Jun.* 688
Peregrinus O. Serv. Forolivii 30. *Apr.* 836
Peregrinus Latiosus Ord. B. M. 30. *Apr.* 836
Peregrious Erem. Camald. 3. *Jun.* 364
Peregrinus Conf. in Sicilia 30. *Jan.* 1031
Peregrinus Conf. Bucariæ 2. *maii* 157
Paregrinus Conf. Placentiæ 10. *Febr.* 390
Perfectus presb. m. Cordubæ 18. *Apr.* 584
Pergeotinus m. Aretii 3. *Jun.* 271
Permia m. in Italia 6. *Mart.* 424
Perona Hergois Recluſa Mechliniæ 16. *Mart.* 416
Perpetus m. in Africa 27. *jan.* 769
Perpetua m. in Africa 2. *Febr.* 286
Perpetus m. in Africa 7. *Mart.* 432
Perpetuus Ep. Turon. 8. *Apr.* 748
Perrucius Diac. 16. *jun.* 5
Perſeverandus V. apud Pictavos 25. *Jun.* 81
Perſeverantius m. in Africa 3. *Jun.* 288
Perſeus m. in Africa 21. *jun.* 72
Paſſianus m. 16. *Feb.* 867
Petacondus m. Alexandriæ 18. *Mai* 144
Peteglonus m. Byzantii 18. *Mai* 145
Pethecus m. in Ægypto 18. *Jan.* 288
Peticonides m. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Petivus Diac. m. Alexandriæ 5. *maii* 6
Petronax Ab. Casini 6. *Mai* 119
Petrocus Ab. in Cornubia 4. *Jun.* 399
Petronilla V. Romana 31. *Mai* 769
Petronilla matrona in Arvern. 6. *jun.* 762
Petronius Ep. m. in Asia 11. *Mart.* 108
Petronius m. Carthagine 15. *Mart.* 392
Petronius m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Petronius m. in Italia 6. *Mart.* 424
Petronius puer m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Petronius m. Nicomediæ 13. *Mart.* 260
Petrus Petronius Carthus. Senis 29. *Mai* 540
Petronius m. Thessalon. 1. *jun.* 48
Petrus martyr 12. *Apr.* 80
Petrus martyr 26. *Mart.* 615
Petrus martyr 28. *Apr.* 578
Petrus martyr 21. *Febr.* 243
Petrus m. in Ægypto 13. *Jun.* 679
Petrus m. in Ægypto 12. *Jan.* 725
Petrus m. in Africa 10. *Mai* 556
Petrus m. in Africa 4. *Mai* 460
Petrus m. in Africa 5. *Jan.* 240
Petrus O. Min. m. in Africa 16. *Jan.* 62
Petrus m. in Africa 6. *jan.* 323
Petrus m. in Africa 3. *Mart.* 365
Petrus m. in Africa 23. *Feb.* 362

Petrus mart. in Africa 14. *Mart.* 345
Petrus Diac. m. Alexandriæ 5. *Maii* 6
Petrus Rodriguez m. in Algarbus 11. *jun.* 475
Petrus m. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Petrus Diac. m. Antiochiæ 17. *Apr.* 479
Petrus m. in Blachernis CP. 16. *Maii* 616
Petrus Ep. m. Bracerensis 26. *Apr.* 1001
Petrus Ep. m. in Bulgaria 22. *jun.* 441
Petrus pr. m. Cordubæ 7. *jun.* 37
Petrus m. Cordubæ 30. *Apr.* 806
Petrus apud Græcos 30. *jun.* 574
Petrus m. in Japonia 5. *Febr.* 723
Petrus Bapt. Ord. Min. m. in Japonia 5. *Febr.* 723
* Petrus Paschalis O. Min. m. 11. *Febr.* 506
Petrus m. Lampsaci 15. *Maii* 453
Petrus m. Medioleni 6. *Maii* 601
Petrus Majumenus m. in Palæst. 21. *Febr.* 266
Petrus m. Ord. Prædic. 29. *Apr.* 678
Petrus Exorcista m. Romæ 2. *jun.* 270
Petrus m. Romæ 19. *jun.* 846
Petrus m. Romæ 2. *jun.* 209
Petrus M. Romæ 3. *jun.* 287
Petrus m. Sirmii 8. *Jan.* 470
Petrus m. Tarsi 10. *Maii* 557
* Petrus Ep. Vercellis m. 15. *Mart.* 373
Petrus Parentii m. Urbevetani 21. *Maii* 85
Petrus Balsamus m. 3. *jun.* 128
Petrus a Castro novo Inquis. m. 5. *Mart.* 411
Petrus Claviger m. 25. *Febr.* 490
Petrus de Senis O. Min. m. *Apr.* 50
Petrus Apostolus 29. *jun.* 398
Petri Ap. Cathedra Romæ 18. *jan.* 181
Petri Cath. Antiochena 22. *Febr.* 282
Petrus Cælestinus Papa 19. *Maii* 419
Petrus Damianus Card. 3. *Feb.* 406
Petrus Berlandus Aep. Burdegalæ 26. *jun.* 691
Petrus Aep. Canusii 9. *Febr.* 357
Petrus Aep. Tarentas. O. Cisterc. 8. *Maii* 320
Petrus Ep. Argivorum 3. *Maii* 428
Petrus Ep. m. in Galæcia 26. *Jan.* 751
Petrus Ep. & Ab. in Italia 4. *Mart.* 328
Petrus Ep. Papiæ 7. *Maii* 194
* Petrus Ep. Pictavis 4. *Apr.* 719
* Petrus Ep. Roschildæ 8. *jun.* 458.d
Petrus Ep. Sebastæ 9. *jun.* 588
Petrus Ep. Sebastæ 10. *Mart.* 30
* Petrus Ep. Sabinen. 29. *jun.* 397
Petrus Ep. Vercellis 13. *Feb.* 719
Petrus Ab. Cantuarien. 6. *jan.* 334
* Petrus Farde O. Min. 16. *jun.* in *App.* 144
* Petrus de Honestis Ab. Ravennæ 19. *Mart.* 767
Petrus Hispanus Er. Babuci 11. *Mart.* 986
Petrus Teut. Er. Camald. 26. *Apr.* 472
Petrus Galata Eccl. in Syria 1. *Febr.* 94
* Petrus Jacobus Er. August. 30. *jun.* 531
Petrus a Colle Solitarius 28. *Mart.* 203
Petrus Anachor. in Syria 22. *Jan.* 771
Petrus Er. in monte Athoa 3. *Jun.* 535
Petrus Erem. Valumbros. 12. *Apr.* 101
Petrus O. Augustin. Eugubii 23. *Mart.* 470
Petrus Thomas O. Carm. Patr. CP. 29. *Jan.* 990
Petros Regalatus O. Min. in Castella 30. *Mart.* 853
Petrus Compater O. Min. 15. *jun.* 1090
* Petrus a Reate Ord. Min. 28. *Jun.* 334
* Petrus a Duenas O. Min. 19. *Maii* 295
* Petrus Ferrerius O. Min. 1. *Feb.* 3
Petrus Hieremias O. Prædic. 3. *Mart.* 294
Petrus Gonzalus O. Prædic. 15. *Apr.* 389
Petrus Habessinus Prior 19. *jun.* 854
Petrus Prior Juliac. 23. *Jun.* 608
Petrus Conf. Alexandriæ 12. *jan.* 674
Petrus Conf. Asiæ 30. *Jun.* 579
* Petrus Arragonius Valentiæ 5. *jun.* 448.b
* Petrus a Calmthaud Præmonstrat. 25. *Apr.* 743
* Petrus Cisterc. prope Sarlatum 9. *jun.* 565
Petrus Cubicul. Imp. 12. *Mart.* 206
* Petrus Czar Resloviæ 29. *jun.* 396
Petrus Gambacurta 17. *Jan.* 531
Petrus Diac. S. Georgii 22. *Mart.* 211
* Petrus Jacobus Pisauri 30. *Jun.* 572
Petrus Igneus Vallumbr. 8. *Feb.* 443
Petrus bonus Mon. Cluniaci 4. *jun.* 404
Petrus Monachus 7. *Febr.* 67
Petrus Arnaldi Notar. Inqu. 29. *Maii* 532
* Petrus Frater Jacobi R. Arag. 5. *Jun.* 448
Petrus Nolascus Fund. de Merc. 29. *jun.* 980
Petrus Spina O. S. Basilii in Calabr. 3. *Jun. App.* 16
Petrus Telonarius Cp. 20. *jun.* 328
* Petrus Urseolus Dux Ven. 11. *Jan.* 363.f
Phaina m. Ancyræ 18. *Maii* 147
Phalas apud Græcos 6. *Jun.* 726
Phanurius m. in Rhodo 27. *Maii* 58
Pharaildis V. in Brabantia 4. *jan.* 170
Pharmuthius Eremita in Armenia 21. *Apr.* 84
Pharnacius m. in Armenia 24. *Jun.* 809
Pherbuta V. m. in Persida 22. *Apr.* 19
Phesicus m. Alexandriæ 28. *jun.* 555
Philadelphus m. Leontinis 10. *Maii* 502
Philagonia m. in Italia 6. *Mart.* 424
Philagrius Ep. in Cypro m. 9. *Febr.* 277
Philappianus m. in Africa 30. *Jun.* 1028
Philaretus Mon. m. 8. *Apr.* 753
Philaretus Mon. in Calabria 6 *Apr.* 905
Philemon m. in Ægypto 8. *Mart.* 751
Philemon m. Cyzici 29. *Apr.* 617
Philemon m. Rom. in Italia 22. *Mart.* 258
Philemon m. Romanus 1. *Mart.* 24
Philetus m. in Illyrico 27. *Mart.* 687
Philgas m. Gnathus 26. *Mart.* 619
Philias Ep. m. in Ægypto 4. *Feb.* 459
Philippinus O. Min. in Tuscia 25. *Apr.* 404
Philippolus m. 30. *Mart.* 818
Philippus martyr 5. *Mart.* 316
Philippus m. in Ægypto 8. *Jun.* 57
Philippus m. in Æthiopia 15. *Jan.* 1048
Philippus m. in Africa 9. *mart.* 3
Philippus m. in Africa 6 *Junii* 632
Philippus Ep. m. Bononiæ Ital. 26. *Feb.* 634
Philippus m. in Cilicia 4. *Jun.* 378
Philippus a Jesu m. in Japonia 5. *Febr.* 723
Philippus Diac. m. Panormi 12. *Maii* 26
Philippus pr. m. in Sicilia 12. *Maii* 26
Philippus m. in Syria 22. *Febr.* 237
* Philippus O. Præd. m. in Syria 7. *Mart.* 629.e
Philippus Apostolus 1. *Maii* 7
* Philippus Aep. Bituricen. 9. *Jan.* 565.d
Philippus Ep. in Crete 12. *Apr.* 15
Philippus Ep. Viennen. in Gall. 3. *Feb.* 365
Philippus presb. 24. *jun.* 593
Philippus pr. Celtæ in Palatin. Rheni 3. *Maii* 413
Philippus Conf. Bajonæ 1. *Mart.* 89
Philippus Aquilanus O. Min. 4. *Maii* 548
Philippus Nerius 26. *Maii* 928
Philippus ex VII. Diaconis 6. *jun.* 618
Philippus Placentinus Er. Augost. 24. *Mart.* 434
Philo martyr 7. *Jan.* 357
Philo m. in Hispania 11. *Jan.* 679
Philo Ep. 24. *jun.* 593
Philo Diac. Antiochiæ 25. *Apr.* 399
Philocarpus m. Alexandriæ 21. *Mart.* 259
Philoctimon m. Sebastæ 30. *Mart.* 12
Philocalus m. Alexandriæ 21. *Mart.* 259

Philomenus m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Philomus Ep. m. Carthag. 11. *Mart.* 54
Philopolus m. Theſſalon. 30. *Mart.* 817
Philoromus M. in Ægypto 12. *Jan.* 725
Philoromus Tribunus m. in Ægypto 4. *Feb.* 459
Philoromus m. in Africa 11. *Jan.* 666
Philotærus m. in Myſia 19. *Maii* 310
Philotheus m. Samoſatæ 29. *jan.* 950
Phiſocius m. in Africa 28. *jun.* 357
Phlegon Miles m. Amiſi 23. *Jan.* 453
Phlegon Ep. Marathonis m. 8. *Apr.* 741
Phocas m. Antiochiæ in Syria 5. *Mart.* 366
Phochadius Ep. Aginni 25. *Apr.* 365
Phocus in Novempopulania 1. *Maii* 43
Phœbus m. Antiochiæ 15. *Feb.* 821
Phorbinus apud Græcos 4. *Apr.* 276
Phoſterius Abbas 5. *Jan.* 286
Photina Matrona m. 20. *Mart.* 80
* Photina V. Solitaria 13. *Feb.* 643
Photinus Ep. Lugduni m. 2. *Jun.* 160
* Photinus Ep. Beneventi 1. *Mart.* 1
Photinus m. in Syria 21. *Feb.* 237
Photis Soror Photinæ m. 20. *Mart.* 80
Photius martyr 4. *Mart.* 311
Photius martyr in Africa 3. *Mart.* 257
Photius ſeu Photeos m. 20. *Mart.* 80
Phronimus m. Nicomediæ 13 *Mart.* 262
Pia m. Carthagine 19. *jan.* 220
Piala Virg. 23. *Mart.* 455
Piamun V. in Ægypto 3. *Mart.* 243
Picaria m. Carthagine 19. *jan.* 220
Pictus m. in Africa 9. *jan.* 567
Pictus m. Nicææ 13. *Mart.* 261
Pictus m. Romæ via Appia 4. *jun.* 378
Pictus Epiſcopus 1. *Febr.* 198
Pientius Ep. Pictavis 13. *Mart.* 275
Pigmenius presb. m. Romæ 24. *Mart.* 481
* Piligrinus Ep. Paſſavii 31. *Maii* 767
Pilingottus Tertiarius Franc. 1. *Jun.* 148
Pimenius presb. m. Brixiæ 16. *Febr.* 65
Pinna martyr 3. *jan.* 335
Pinnarius m. in Africa 27. *Mart.* 688
Pinnarus martyr 8. *Apr.* 746
Pinnas martyr 29. *jan.* 297
Pinnatus martyr 10. *Apr.* 864
Pinutus m. in Ægypto 18. *Jan.* 288
Pion m. Antiochiæ 14. *Mart.* 347
Pion m. Nicææ 13. *Mart.* 261
Pion m. Nicomediæ 16. *Mart.* 420
Pionius m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Pionius presb. m. Smyrnæ 1. *Febr.* 37
Pionius alter m. Smyrnæ 1. *Feb.* 37
Pior Anachoreta in Ægypto 17. *Jun.* 298
Piperion m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Pippinus Dux Franc. 21. *Febr.* 250
Piſcina m. Romæ 2. *jun.* 209
Piſinin vel Piſo m. in Africa 25. *Feb.* 487
Piſſeus vel Cipiſeus m. 8. *Jan.* 413
Piſſinus martyr 25. *Feb.* 488
Pius m. Romanus 1. *Mart.* 24
Pius V. Papa 5. *Maii* 616
Plaeidius m. Romæ 2. *Feb.* 281
Placidus m. Roman. Antverp. 28. *Febr.* 725
Placidus presb. Auguſtoduni 7. *Maii* 538
Placidus Eremita Ord. Ciſtere. 12. *jun.* 608
Placidus O. Apoſtolini 5. *jun.* 556
Placitus pr. Auguſtoduni 7. *Maii* 538
Plamſagonus m. in Italia 6. *Mart.* 424
Planius m. Interamnen. 8. *jan.* 471
Plaſſus m. Romæ 22. *Mart* 541
Plato Studita CP. 4. *Apr.* 364
Platonis apud Græcos 6. *Apr.* 539
Plauſus m. Alexandriæ Æg. 10. *Feb.* 381
Plautilla matr. Rom. 10. *Maii* 603
Plautus m. Nicomediæ 5. *Apr.* 398
Plebrius m. in Africa 28. *Jun.* 357
Plebus m. Alexandriæ Æg. 14. *Febr.* 730
Plenus m. in Africa 23. *Apr.* 864
Pleoſus m. in Africa 28. *Jun.* 357
Pleſeus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Pleſius martyr 16. *Febr.* 867
Pleſius m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Pletarchus 1. & 18. mm. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Plutinus m. 12. *Feb.* 583
Podius Ep. Floren. 28. *Maii* 573
Pœmus m. in Africa 9. *Febr.* 293
Pœns m. Apameæ 11. *Feb.* 511
Pœne m. Nicææ 13. *Mart.* 261
Pœniea m. in Africa 3. *jan.* 130
Pœnitalis m. Antiochiæ 29. *Mart.* 770
Pœon m. Apameæ 11. *Febr.* 581
Policrates m. in Bulgaria 25. *Maii* 489
Polimacus m. Romæ 12. *Jun.* 507
Poliochus m. Cæſareæ Capp. 19. *maii* 309
Pollimion m. Mediolani 9. *Maii* 364
Pollio m. in Africa 26. *Apr.* 415
Pollio Lector m. in Pannonia 28. *Apr.* 565
Pollio m. Romæ 17. *Mart.* 581
Polius Diac. m. in Mauritania 21. *Maii* 4
Polocronius martyr 1. *Mart.* 28
Polus m. Cæſareæ 21. *Maii* 5
Polyæmus pr. Pruſæ m. 28. *Apr.* 576
Polyanthus martyr 7. *Jan.* 367
Polycarpus m. in Africa 31. *jan.* 1089
Polycarpus m. Alexandriæ 22. *Mart.* 459
Polycarpus m. Alexandriæ 2. *Apr.* 58
Polycarpus Ep. m. Smyrnæ 26. *jan.* 691
Polycarpus Ep. 1. *Feb.* 233
Polyearpus presb. Conf. Romæ 23. *Feb.* 369
Policetus Diac. m. in Hiſp. 13. *Febr.* 645
Polychronius Epiſcopus 30. *Apr.* 751
Polychronius Ep. Babyl. m. 17. *Febr.* 5
Polychronius Anaeh. in Syria 27. *Febr.* 377
Polycratius m. in Italia 17. *Febr.* 7
Polyeuctus vel Euctus m. 8. *jan.* 473
Polyeuctus martyr 11. *jun.* 666
Polyeuctus m. in Armenia 13. *Mart.* 650
Polyeuctus m. in Cappadocia 21. *Maii* 5
Polyeuctus Patr. Cp. 5. *Febr.* 706
Pomenus m. in Africa 19. *Mart.* 26
Pomndianus Diac. m. 30. *Apr.* 750
Pompanus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Pompeja m. Lugduni 2. *jun.* 160
Pompeja altera m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Pompejanus m. in Sardinia 6. *jan.* 324
Pompejus m. in Africa 10. *Apr.* 860
Pompejus m. apud Græcos 5. *Apr.* 399
Pompianus m. Cpoli 22. *Jun.* 245
Pomponia m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Pomponio m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Pomponius m. in Syria 15. *Febr.* 824
Pomponius Ep. Neapoli 14. *Maii* 373
Pontamius martyr 28. *Jun.* 358
Pontamius martyr 29. *Maii* 365
Pontia V. O. Præm. 6. *jun.* 761
Pontiana m. Genuæ 27. *Febr.* 680
Pontianus m. Spoleti 14. *Jan.* 932
Ponticus m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Pontius Rom. m. in Alpibus 14. *Maii* 272
Pontius Diac. Carthagine 8. *Mart.* 750
Pontius Ab. prope Avenionem 26. *Mart.* 682
* Poppo Aep. Trevir. 16. *Jun.* 1
Poppo Ep. Trevir. 1. *jun.* 104

Poppo Ab. Stabulcti 25. *jan.* 637
Porphirus m. Cæſareæ 2. *jun.* 318
Porphyrius pr. m. Camerini 4. *Maii* 451
Porphyrius m. io Palæſtina 16. *Febr.* 856
Porphyrius Miles m. in Phrygia 10. *Febr.* 381
Porphyrius Ep. Gazæ 26. *Febr.* 343
Porius m. in Africa 31. *Mart.* 905
Poſiona m. Romæ 2. *Jani* 209
Poſiona altera m. Romæ 2. *Jun.* 209
Poſinnus ſeu Poſinnianus Carthag. 12. *Febr.* 380
Poſſemus m. Romæ 3. *jan.* 287
Poſſeonus pr. Caſtellione Gall. 17. *Jun.* 412
Poſſeſſor martyr 2. *Jan.* 82
Poſſeſſor martyr in Africa 3. *Jan.* 130
Poſſeſſor m. Smyrnæ 9. *Jan.* 567
Poſſeſſor & Socii mm. 10. *Jan.* 602
Poſſidius Ep. in Numidia 17. *Maii* 27
Poſſidonius m. in Numidia 17. *Maii* 27
Poſſinus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Poſtumus m. Mediolani 6. *Maii* 101
Poſtumus m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Potamia m. Antiochiæ 13. *Apr.* 377
Potamia m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Potamiena Junior m. Alexandriæ 7. *Jan.* 6
Potamiena V. m. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Potaminus m. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Potamius m. in Cypro 20. *Febr.* 173
Potamius m. in Galatia 15. *Apr.* 377
Potamion Ep. Agrigenti 29. *Jan.* 969
Potamon m. in Ægypto 18. *Mart.* 166
Potamon m. in Ægypto 6. *Feb.* 294
Potamon m. in Ægypto 18. *Jan.* 168
Potentella m. in Africa 7. *Mart.* 236
Potentiana V. Romana 19. *Maii* 296
Potentiana V. Villanovæ in Hiſp. 17. *Apr.* 493
Potentinus, ab. in Steinfeldia 28. *Jun.* 575
Potinus Ep. Lugduni m. 2. *Jun.* 160
Potinus m. Theſſalonicæ 1. *Jan.* 48
Potitus m. Romæ 13. *Jan.* 753
Potitus Benevenli 15. *Martii* 468
Pracatus m. in Africa 12. *Mali* 26
Præconidius martyr 14. *Feb.* 747
Præcordius presb. Corbejæ Gall. 1. *Febr.* 196
Præcunus m. Alexandriæ Æg. 14. *Feb.* 731
Præfectus erario m. in Phrygia 7. *Febr.* 23
Præfectus Militaris m. in Phryg. 7. *Feb.* 13
Præjectus Ep. Arverh. m. 25. *jan.* 628
Præpedigna m. Romæ 18. *Feb.* 60
Præputii Domini Commemoratio 1. *jan.* 3
Presbyteri duo mm. Atini 28. *Apr.* 548
Præſens m. in Africa 16. *Feb.* 864
Præſtabilis m. in Porto Rom. 15. *Maii* 457
Prætextata m. in Gemalia 19. *Mart* 308
Prætextatus Ep. Rotomag. in. 24. *Febr.* 464
Praxedis V. Romana 19. *Maii* 296
Priamianus vel Priſcus m. 1. *jan.* 20
Priamus m. in Sardinia 28. *Mart* 90
Prianus martyr 17. *Apr.* 487
Prilidianus puer m. cum Babyla 24. *jun.* 569
Prima m. Carthaginc 9. *Febr.* 295
Prima m. Mediolani 6. *Mart* 101
Prima m. Romæ 5. *jun.* 422
Prima m. Romæ 2. *Jun.* 209
Prima altera m. Romæ 2. *jun.* 209
Prima m. Tarſi 10. *mart* 557
Prima m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Primacl pr. Er. io Armor. 25. *Maii* 469
Primæva m. Carthagine 11. *Feb.* 513
Primaſius m. in Africa 25. *Feb.* 487
Primianus m. in Apulia 28. *Apr.* 575
Primianus martyr 1. *jan.* 29
Primianus Ep. ni. Ancone 29. *Feb.* 367
Primitiva m. Camerini 11. *Mart* 613
Primitivus vel Primitiva m. 24. *Feb.* 459
Primitivus m. Cæſaraug. 16. *Apr.* 406
Primitivus m. Cæſareæ 2. *Mart.* 30
Primitivus m. Cordubæ 27. *Jun.* 292
Primitivus m. Romæ 10. *Jun.* 264
Primitivus m. Romæ 26. *Apr.* 485
Primolus m. in Africa 9. *Maii* 136
Primolus m. in Africa 19. *maii* 308
Primolus m. Cæſaream Cap. 29. *Maii* 364
Primoſus m. in Africa 7. *jun.* 7
Primoſus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Primoſus m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 751
Primoſus m. Romæ 2. *jun.* 209
Primulus m. in Africa 15. *Mali* 625
Primulus m. in Africa 21. *Maii* 5
Primulus m. in Perſide 22. *Apr.* 11
Primulus m. Romæ 10. *Mart* 551
Primulus martyr 26. *Febr.* 867
Primus martyr 21. *jan.* 341
Primus martyr 12. *Apr.* 81
Primus m. in Africa 29 *Maii* 365
Primus m. in Africa 19. *Mart* 308
Primus m. in Africa 2 5. *Jun.* 72
Primus m. in Africa 19. *jan.* 219
Primus m. in Africa 17. *jun.* 169
Primus m. in Africa 21. *Maii* 5
Primus Diac. m. in Africa 9. *Febr.* 294
Primus m. in Helleſponto 3. *Jan.* 133
Primus m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Primus m. Mediolani 6. *Mart* 101
Primus m. in Pamphilia 18. *Mart* 89
Primus m. Romæ 17. *Mart* 26
Primus m. Romæ 9 *jun.* 349
Primus m. Romanus 1. *Mart.* 24
Primus m. Tarenti 6. *Mart* 403
Primus pr. m. Tergeſti 10. *Maii* 497
Primus m. Theſſalon. 1. *Junii* 48
Priſca V. m. Romæ 18. *jan.* 783
Priſca m. Romæ 3. *Jun* 287
Priſcianus m. Romæ 18. *Apr.* 541
Priſcilla matrona Romana 16. *jan.* 8
Priſcilliaous Diac. m. Romæ 4. *jan.* 165
Priſcus m. Cæſareæ Pal. 28. *Mart.* 711
Priſcus m. Cociaci in Gallia 26. *maii* 831
Priſcus m. Lugduni 2. *Jun.* 168
Priſcus presb. m. Romæ 4. *Jun.* 165
Priſcus m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Priſcus m. Theſſalonicæ 1. *jun.* 48
Priſcus Ep. Nuceriæ 9. *Maii* 360
Privata martyr 2. *Mart* 279
Privata m. in Africa 7. *jan.* 8
Privatianus m. in Africa 7. *Maii* 456
Privatula m. in Africa 2. *Febr.* 286
Privatus m. in Africa 5. *Jun.* 422
Privatus m. Tarſi 10. *mart* 557
Privatus Mon. Placentiæ 5. *Jun.* 289
Proba m. Aocyræ 23. *jun.* 473
Proba V. m. in Belgio 28. *Apr.* 577
Probata m. in Africa 10. *Mart* 556
Probatius pr. prope Pariſ. 10m. 2. *jun.* [illegible]
Probatius presb. Novigenti 4. *Febr.* 552
Probus Ep. Reatinus 15. *Mart.* 405
Probus Ep. Veronen. 12. *jan.* 722
Proceſſa m. Mediolani 6. *Mart* 101
Proceſſus m. in Africa 7. *Mart* 136
Proceſſus m. in Africa 27. *jan.* 769
Proceſſus m. Byzantii 8. *mart* 298
Prochorus Diac. ex primis 9. *Apr.* 818
Proclus Mon. m. in Arabia 14. *jun.* 953

Pro-

Procopius m. Romanus 1. *Mart.* 24
Procopius Mon. Conf. Cp. 27. *Febr.* 685
Procula martyr 2. *Apr.* 66
Procula m. Romæ 3. *jun.* 287
Procula m. Theſſalonicæ 1. *jun.* 48
Proculina m. in Italia 15. *Apr.* 374
Proculus martyr 12. *Apr.* 80
Proculus m. in Africa 14. *maii* 284
Proculus miles m. Bononiæ 1. *jun.* 50
Proculus Ep. m. Bononiæ 1. *jun.* 79
Proculus m. Interamnæ 16. *Feb.* 862
Proculus m. Interamnæ 1. *Maii* 45
Proculus m. Interamnæ 14. *Apr.* 211
Proculus m. Romæ 18. *Apr.* 928
Proculus M. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
Proculus m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Proculus Conf. Ep. Veronæ 23. *Mart.* 450
Proditus m. Aquilejæ 15. *jun.* 1049
Productus m. Interamnæ 14. *Apr.* 211
Projectus Diac. m. Caſali 25. *Jan.* 628
Promto m. in Africa 14. *Mart.* 346
Pronicus m. Romæ 25. *Jun.* 15
Proſdocus Diac. m. Alexandriæ 24. *Apr.* 615
Proſducus m. Antiochiæ 15. *Apr.* 377
Proſper Ep. Regii Lepidi 25. *jun.* 53
Proſper Beneventi 15. *Maii* 468
Proſtadius Ep. Veſontinus 10. *Febr.* 412
Proſtaſius m. Mediolani 19. *Jun.* 817
Proteas m. in Ægypto 18. *jan.* 288
Protarius Patr. Alexand. m. 28. *Feb.* 729
Protheus m. Alexandriæ Æg. 10. *Febr.* 381
Prothirion m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Protidius martyr 14. *Febr.* 747
Protinus m. in Africa 28. *Maii* 89
Protion m. apud Græcos 12. *Apr.* 79
Protoganes Ep. Carthæ 5. *maii* 10
Protoleon m. apud Græcos 23. *Apr.* 263
Protolycus m. Alexandriæ Æg. 14. *Febr.* 750
Protus m. in Africa 28. *maii* 89
Protus m. Aquilejæ 31. *Maii* 776
Protus m. in Lucania 25. *Jun.* 1048
Provinus Ep. Comi 8. *Maii* 759
Prudentia m Antiochiæ 15. *Apr.* 377
Prudentia V. Ord. Erem. Aug. 6. *Maii* 229
Prudentius Ep. Atini 1. *Apr.* 22
Prudentius m. Nicomediæ 19. *Apr.* 616
Prudentius Ep. in Aragonia 28. *Apr.* 587
* Prudentius Ep. Tricaſſinus 6. *Apr.* 531
Pſalmodius Er. Lemovix 13. *jun.* 697
Pſeuſippus m. ex Tergeminis 17. *Jan.* 75
Ptolomæus m. in Ægypto 8. *Jun.* 57
Ptolomæus m. Alexandriæ 1. *jun.* 31
Publaſius m. Theſſalonicæ 1. *jun.* 48
Publia m. in Africa 27. *Jan.* 769
Publianus m. in Africa 24. *jan.* 590
Publianus m. in Africa 27. *jan.* 769
Publicus m. in Africa 1. *Feb.* 37
Publius martyr 20. *Apr.* 749
Publius martyr 12. *Apr.* 79
Publius martyr 4. *Apr.* 325
Publius martyr 10. *Apr.* 864
Publius m. in Africa 19. *Feb.* 130
Publius m. in Africa 24. *Apr.* 265
Publius m. in Africa 19. *jan.* 219
Publius m. in Africa 31. *Jan.* 1080
Publius m. Cæſareæ Pal. 24. *Mart.* 478
Publius m. Cæſaraugustæ 16. *Apr.* 406
Publius miles m. Nicomediæ 25. *Apr.* 363
Publius m. Romæ 3. *jun.* 287
Publius alter m. Romæ 3. *Jun.* 287
Publius m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Publius m. Theſſal. 1. *Jun.* 48
Publius Ep. Athenien. 22. *jan.* 338
* Publius Ep. Hieroſol. 21. *Jan.* 337. 6
Publius Ab. in Syria 25. *Jan.* 621
Publius apud Græcos 4. *Apr.* 364
Pudens fenator Romæ 19. *maii* 896
Pudentiana V. Romana 19. *Maii* 896
Pudentius m. Alexandriæ 29. *Apr.* 617
Puellæ quinque Lesbiæ mm. 5. *Apr.* 599
Puer anonymus m. in Carinthia 5. *Febr.* 693
Pueri tres mm. 22. *Maii* 7
Pueri VII. mm. in Ægypto 9. *Jan.* 570
Pueri plures mm. Ancyræ 23. *Jan.* 458
Pueri duo mm. apud Græcos 28. *Jun.* 358
Pueri VII. mm. in Sicilia 26. *Mart.* 615
Pueri duo mm. cum S. Blaſio 3. *Febr.* 315
Pueri duo mm. cum Theſone 2. *Feb.* 48
Pueri duo convivæ Jeſuli in Hiſp. 8. *maii* 354
Pulcherius Ab. in Hibernia 13. *mart.* 280
Pulchronius Ep. Virduni 17. *Febr.* 11
Pullienus m. Antiochiæ 29. *Maii* 365
Pulverus m. in Africa 7. *Mart* 136
Purificatio B. Mariæ 2. *Febr.* 268
Puſinna V. in Saxonia 23. *Apr.* 165
Puſillimus martyr 21. *Feb.* 243
Putius martyr 12. *Apr.* 80
Pylicus martyr 4. *Mart.* 310
Pyrrhus Ep. apud Græcos 1. *jan.* 72

Q

Quadratus m. in Africa 26. *Maii* 835
Quadratus M. Nicomediæ 9. *Maii* 362
Quadratus Ep. m. in Oriante 26. *Mart.* 618
Quadratus Ep. Athenis 26. *Maii* 823
Quartia m. Lugduni 8. *jun.* 860
Quartilla m. in Campania 18. *mart.* 819
Quartilla m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Quartilla m. Surrenti 19. *Mart.* 27
Quartinus m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Quartus martyr 12. *Apr.* 80
Quartus alter martyr 12. *Apr.* 80
Quartus m. in Africa 14. *Maii* 284
Quartus m. Nicææ 13. *Mart.* 262
Quartus m. Roman. Capuæ 10. *Mart.* 555
Quietia m. Theſſal. 1. *jan.* 48
Quietus m. in Africa 9. *jan.* 579
Quinctillus m. in Africa 27. *jan.* 769
Quinctinus martyr 21. *jan.* 341
Quinctus m. in Africa 19. *jan.* 819
Quinctus m. in Africa 12. *jan.* 725
Quinctus & alii duo mm. in Africa 9. *Jan.* 567
Quinctus m. in Africa 11. *Jan.* 666
Quinctus m. in Africa 4. *jan.* 165
Quindeus m. in Bulgaria 9. *Maii* 363
Quinibertus Mon. in Hannonia 18. *Maii* 284
Quinidius Ep. Vaſione 15. *Febr.* 828
Quinquianus martyr 28. *Feb.* 784
Quinta m. in Africa 7. *Maii* 136
Quinta ſive Cointa m. Alexandriæ 8. *Febr.* 156
Quintalus m. Tarſi 10. *Mart* 557
Quintaſius m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Quintianus m. 17. *Feb.* 10
Quintianus m. in Africa 13. *jun.* 797
Quintianus m. in Armenia 1. *Apr.* 9
Quintianus m. in Africa 1. *Maii* 45
Quintianus m. apud Græcos 29. *Apr.* 617
Quintianus m. in Lucania 15. *Jun.* 1048
Quintianus m. Mediolani 6. *Maii* 105
Quintianus m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Quintianus m. in Oriante 1. *Maii* 45
Quintianus pr. Conf. Cp. 14. *jun.* 960

Quin-

Quintilianus martyr 4. *Apr.* 325
Quintilianus m. in Bulgaria 13. *Apr.* 126
Quintiliaous m. Cæsaraugustæ 16. *Apr.* 406
Quintillus Ep. m. Nicomediæ 8. *Mart.* 758
Quintillus m. Surrenti 19. *Mart.* 27
Quinrini m. inventio Capitis 3. *jan.* 554
Quintinus m. in Oriente 1. *Mai* 45
Quintula m. Tarsi 10. *Mai* 557
Quintilus Martyr 12. *Apr.* 80
Quiotus martyr 12. *Apr.* 80
Quiotus m. in Africa 19. *Mai* 308
Quintus m. in Africa 7. *Mart.* 430
Quiotus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Quintus m. in Africa 23. *Mai* 247
Quintus mart. in Africa 10 *jan.* 601
Quintus m. io Africa 7. *Mai* 536
Quintus m. in Africa 21. *mai* 5
Quintus m. Alexandriæ 5. *Apr.* 398
Quintus m. in Campania 28. *Mart.* 819
Quintus m. in Cappadocia 21. *Mai* 5
Quintus m. Carthagine 12. *Feb.* 513
Quiotus m. Mediolani 6. *Mai* 101
Quintus alter m. Mediolani 6. *Mai* 101
Quiotus m. Romæ 20. *Apr.* 749
Quintus m. Romæ 3. *jun.* 287
Quintus alter m. Romæ 3. *Jun.* 287
Quintus m. Roman. Capuæ 10. *Mai* 555
Quintus m. in Sardinia 27. *Mai* 24
Quiotus m Surrenti 19. *Mart.* 27
Quintus m. Tarsi 10. *Mai* 557
Quintus M. Thessalon. 1. *jun.* 48
Quintus alter m. Thessal. 1. *jun.* 48
Quintus Thaumaturgus 2. *Mart.* 119
Quiriaca m. Nicomediæ 6. *Apr.* 576
Quiriacus m. cum aliis 2. *Apr.* 66
Quiriacus m. Alexandriæ 22. *Apr.* 10
Quiriacus m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Quiriacus m. Nicomediæ 16. *Mart.* 420
Quiriacus m. Romæ 17. *jun.* 285
Quiriacus m. Romæ 14. *Apr.* 203
Quiriacus m. Antiochiæ 16. *Jun.* 15
Quiricus presb. Treviris 6. *Mart.* 414
Quirilla V. m. Romæ 15. *Mai* 463
Quirillus m. io Africa 7. *jun.* 8
Quirillus m. in Bulgaria 9. *Mai* 363
Quirillus m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Quirillus Ep. Trajecti ad Molam 30. *Apr.* 777
Quirinus martyr 4. *Mart.* 310
Qoirinus m. in Africa 3. *Jun.* 286
Quirinus m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Quirinus m. Noviduni 4. *Jun.* 377
Qoirinus Ep. in Pannonia m. 4. *jun.* 380
Quirious Ep. m. Romæ 30. *Apr.* 750
Quirinus m Roman. Novesii 30. *Mart.* 811
Quirinus m. Romæ 26 *Apr.* 412
Quirinus m. Romæ 25 *Mart.* 543
Quirious Ep. m. Romæ 30. *Apr.* 750
Qoirious m. Tibure in Latio 4. *jun.* 379
Quirion martyr 13 *Jan.* 767
Quirion M. Sebastiæ 10. *Mart.* 12
Quiriulus martyr 3. *Mart.* 226
Quiteria V. m. in Vasconia 22. *mai* 371
Quoamalius m. io Galatia 15. *Apr.* 377

R

Rabanus Maurus Aep. Mogont. 4. *Febr.* 500
Rabula Ab. in Oriente 19. *Febr.* 134
Rachilda V. in Helvetia 2. *Mai* 282
Radegundis V. Calæ in Gallia 26. *jan.* 732
Radulfus Aep. Bituligæ 21. *jun.* 817
* Radulfus Mon. Affligemii 30. *Apr.* 722
* Radulfus O. Præm. Viconii 22. *Apr.* 3
Ragnebertus m. in Bressia 13. *Jun.* 694
Ragnebertus Ep. Bajocen. 16. *Mai* 616
Ragnulfus m. in Artesia 27. *Mai* 62
* Rainaldus Ep. Novicomi 28. *jan.* 807. f
Rainaldus Ep. Nuceriæ 9. *Febr.* 373
Raioaldus O. Crucifer. in Italia 24. *jan.* 609
* Rainaldus de Piperno O. Præd. M. 20. *Jun.* 3. a
Rais M. Alexandriæ 28. *jun.* 355
Randoaldus Mon. Basilicæ m. a t. *Febr.* 263
Ramirus Prior m. in Hisp. 11. *Mart.* 610
Ramuoldus Ab. Ratisponæ 17. *jun.* 413
Rasius m. 13. *Mai* 735
Rasso Comes Andeceo. 19. *Jun.* 892
Rastragena V. m. 13. *Mai* 737
Rasus Ep. Romæ 12. *Mart.* 106
Ratho Comes Audecen. 19. *Jun.* 892
Ratites m. Sirmii 8. *Jan.* 470
* Ratruda V. Prope Castinum 2. *Jun.* 158
* Raimarus Pr. Duaci 21. *Apr.* 841
Raymundus Carbonii Inquis. m. 29. *Mai* 532
Raymundus Ep. Balbastri 21. *jun.* 525
Raymundus Ab. Calatravæ 1. *Febr.* 252
Raymundus Lullus Er. Majoricæ 10. *jun.* 653
Raymundus de Penafort. O. Prædic. 7. *jan.* 404
* Raynaldus Ord. Cisterc. 30. *Mart.* 796
Raynerius Ord. Præm. Ab. 28. *Feb.* 718
Raynerius Solitarius Pisis 17. *jun.* 411
Raynerius Eremita in Wastphalia 11. *Apr.* 61
Recumbus m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Recumbus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Redegundis seu Wedegundis 29. *Jan.* 975
Redemptos Ep. in Larto 8. *Apr.* 752
Reducta M. Romæ 2. *jun.* 300
Reductus M. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Reflentus m. Tarsi 10. *Mai* 557
Regina martyr 2. *Apr.* 66
Regina M. Nicomediæ 22. *Febr.* 189
* Reginaldus Ep. Tulli m. 1. *Apr.* 3
Reginaldus Erem. in Apulia 7. *Mai* 282
Regula m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Regulus Ep. Silvanectis 30. *Mart.* 816
* Reinhardus Ab. in Savonia 9. *mart.* *4
Reinoldus Mon. m. Colon. 7. *Jan.* 386
Reinulda V. Abb. in Belgio 22. *Mart.* 385
Relatio Pueri Jesu 7. *Jan.* 555
Reliquiæ apud Dom. de Fargues 25. *Mai* 466
Rembertus Aep. Hamburg. 4. *Feb.* 554
Remedius Ep. io Gallia 3. *Feb.* 360
Remigius Ep. Argentorati 18. *Mai* 835
Remigius Ep. Rotomagi 19. *jan.* 835
Remilurinus martyr 30. *Apr.* 750
Remildis Abb. in Belgio 22. *Mart.* 385
Renuvarus Ep. Emeritæ 31. *Mart.* 907
Reotrus m. io Africa 26. *Feb.* 708
Reposita martyr 25. *Jan.* 342
Restituta m. Carthagine 11. *Feb.* 519
Restituta V. m. Neapoli 17. *Mai* 29
Restituta m. Romaoi Snessioue io Gallia 27. *Mai* 19
Restituta m. in Sardinia 17. *Mai* 859
Restituta V. m. Soræ 27. *Mai* 6
Restitutus martyr 12. *Apr.* 80
Restitutus m. Romæ 29. *Mai* 358
Restitutus m. Romæ 11. *Jun.* 463
Restitutus m. Tarsi 10. *Mai* 557
Reto m. Romæ 2. *Mart.* 309
Reverianus Ep. Augustodun. m. 1. *Jun.* 40
Revocata martyr 6. *Febr.* 770
Revocatus martyr 10. *jan.* 601
Revocatus martyr 25. *Feb.* 488

Revocatus martyr 12. *Apr.* 80
Revocatus m. in Africa 5. *Feb.* 658
Revocatus m. in Africa 7. *Mart.* 430
Revocatus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Revocatus m. Genuæ 29. *Maii* 361
Revocatus m. Smyrnæ 9 *jun.* 567
Rhegino Ep. Scopulorum m. 25. *Feb.* 495
Rhodianus m. apud Græcos 20. *Mart.* 84
Rhodippus Ep. in Sicilia 2. *Febr.* 287
Rhodon martyr 3. *jan.* 235
Rhodon martyr 26. *jan.* 709
Rhodon m. apud Græcos 9. *Junii* 171
Rhodua martyr 3. *Jan.* 135
Rhyas m. Gothus 26. *Mart.* 619
Richardus Puer m. Parisiis 25. *Mart.* 591
Richardus Ep. Andriæ 8. *jun.* 245
Richardus Ep. Cicestriæ 3. *Apr.* 277
* Richardus Ep O. Min. in Tartaria 24. *jun.* 686.c
Richardus Ab. Valcellen. 28. *Jan.* 892
* Richardus Ab. Viroduni 14. *jun.* 974
Richardus Rex, mortuus Lucæ 7. *Feb.* 62
Richardus a S. Victore 10. *Mart.* 3
Richarius Ab Fund. Centulæ 26. *Apr.* 441
* Richarius Ab. Lobii 29. *Apr.* 611
Richeza Reg. Poloniæ 21. *Mai* 48
Ricimirus presb. in Gallia 17. *Jan.* 177
Rictrudis Abb. Marciacen 12. *Maii* 79
* Rieuvera Discip. S. Norberti 23. *Maii* 234
Rigobertus Aep. Remis 4 *jan.* 174
Rigomerus Ep. Melden. 28. *Maii* 100
Rimmas martyr 20. *Jan.* 297
Riocus Ep. in Hiberoia 6. *Febr.* 578
Riocus Mon. in Armorica 12. *Feb.* 602
Rita vidua Cassiæ 22. *Mai* 223
* Rixa Reg. Poloniæ 12. *Mart.* 3
Robertus Ab. Casæ Dei 24. *Apr.* 316
Robertus Ab. Fund. Cistercii 29. *Apr.* 662
Robertus Ab. in Sicilia 25. *Apr.* 378
Robertus O. Cisterc. in Anglia 7. *Jun.* 47
* Robertus de Bellovifo O. Præd. 10. *maii* 493
* Robertus Ord. Præd. Venetiis 24. *Febr.* 429
Robertus de Arbrissello 25. *Febr.* 593
Robertus Fitmatus in Norman. 24. *Apr.* 334
Roccbus m. Roman. Antverp. 28. *Feb.* 725
Rodana m. Lugduni 2. *jun.* 160
Rodanus Ab. in Hibernia 15. *Apr.* 381
* Rodericus de Larva O. Min. 13. *jun.* 665. e
Rodicianus Diac. m. Aphrodisiæ 30. *Apr.* 751
Rodilia m. Romæ 2. *jun.* 209
Rodocianus Diac. m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Rodopianus Diac. m. in Caria 3. *Mai* 382
Rodulfus Aep. Bituricæ 21. *Jun.* 117
* Rodulfus Ep. Eugubii 26. *Jun.* 155
Rodulphus puer m. in Helvetia 17. *Apr.* 504
Rogata martyr 2. *Jun.* 168
Rogatæ plures in Africa 7. *Maii* 136
Rogata m. in Africa 19. *Mai* 308
Rogata m. Byzantii 8. *Mai* 291
Rogata altera m. Byzantii 8. *Maii* 291
Rogata m. Cæsaræ 2. *Jun.* 211
Rogata m. in Campania 18. *Mart.* 619
Rogata m. Getundæ 31. *Mai* 784
Rogata m. Romæ *Jun.* 209
Rogata m. Romæ 5. *Jun.* 422
Rogata m. Tarsi 10. *mai* 557
Rogata m. Thessalonicæ 2. *Jun.* 48
Rogatiana m. Nicomediæ 22. *Febr.* 289
Rogatiana m. Thessalon. 2. *Jun.* 48
Rogatianus Martyr 17 *Feb.* 10
Rogatianus m. in Africa 3. *Jan.* 130
Rogatianus m. in Africa 7. *Maii* 136
Rogatianus m. in Armorica 24. *Maii* 379
Rogatianus m. Carthagine 11. *Feb.* 513
Rogatianus alter m. Carth. 11. *Febr.* 513
Rogatianus tertius M. Carth. 11. *Febr.* 513
Rogatianus m. in Pannonia 23. *Febr.* 366
Rogatianus m. Romæ 2. *Febr.* 281
Rogatianus m. Romæ 3. *Jun.* 287
Rogatianus alter m. Romæ 3. *Jun.* 287
Rogatianus m. Romæ 22. *Mai* 141
Rogatianus m. Thessalonicæ 2. *jun.* 48
Rogatilla m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Rogatina m. Tarsi 10. *Mai* 557
Rogatus Martyr 21. *Jan.* 348
Rogatus martyr 7. *Mart.* 438
Rogatus m. in Africa 24. *Maet.* 479
Rogatus m. in Africa 8. *Mart.* 757
Rogatus alter m. in Africa 8. *Mart.* 757
Rogatus seu Rogata m. in Africa 7. *Mart.* 645
Rogatus m. in Africa 9. *Mart.* 8
Rogatus m. in Africa 12. *Jan.* 715
Rogatus m. in Africa 27. *jan.* 769
Rogatus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Rogatus alter m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Rogatus m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Rogatus alius m. Alexandriæ. 18. *Mart.* 618
Rogati duo mm. Byzantii 8. *Mai* 292
Rogatus m. Cæsareæ 28. *Mart.* 712
Rogatus m. in Campania 18. *Mart.* 819
Rogatus m. Carthagine 11. *Febr.* 513
Rogatus alter m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Rogatus m. Carthagine 24. *Jun.* 809
Rogatus m. Gerundæ 31. *Mai* 784
Rogatus m. Interamnæ 17. *Feb.* 6
Rogatus m. Mediolani 6. *Mai* 208
Rogatus m. Romæ 2. *Feb.* 281
Rogatus m. Romæ 2. *jun.* 209
Rogatus alter m. Romæ 2. *jun.* 209
Rogatus m. Romæ 2. *Jun.* 170
Rogatus m. Romæ 22. *Maii* 142
Rogatus m. Romæ 1. *jun.* 48
Rogatus m. Romæ 10. *jun.* 273
Rogatus m. Tarsi 10. *Mai* 557
Rogatus m. Thessalonicæ 1. *Jun.* 48
Rogerius Aep. Biturie, 1. *Mart.* 119
Rogerius Ab. in Anglia 4. *Jan.* 282
Rogerius Tudertinus O. Min. 5. *Mart.* 417
* Rolandus Equ. cum sociis mm. 31. *Maii* 769
* Rolandus Mon. Cisterc. 16. *Jun.* 1. f
Rolendis V. in Belgio 13. *Maii* 242
Romæus O. Carmel. Lucæ 25. *Febr.* 616
Romana m. in Africa 19. *Mai* 308
Romana V. m. ad S. Antonii 13. *mart.* 262
Romana m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Romana m. Sirmii 6. *Apr.* 536
Romana m. Thessalonicæ 1. *jun.* 48
Romana V. Rom. Tuderti 23. *Feb.* 375
Romanus m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Romanus m. in Africa 4. *mais* 460
Romanus m Antiochiæ 15. *Febr.* 821
Romanus Diac. m. Cæsaræ Pal. 16. *Mart.* 424
Romanus m. Nicomediæ 30. *Mai* 589
Romanus m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Romanus m. Roman. Antverpiæ 14. *Mart.* 347
Romanus m. Romæ 3. *jun.* 287
Romanus m. Samosatæ 29. *jun.* 950
Romanus Aep. Remensis 28. *Febr.* 748
Romanus Ep. Metis 12. *Apr.* 234
Romanus Ep. Fesulis 26. *jun.* *Append.* 261
Romanus Ab. in Gallia 22. *Mai* 158
Romanus Ab. Juvensis 28. *Feb.* 737
Romanus Mun. Antiochiæ 9. *Feb.* 395

Romas Epiſcopus in Perſide 22. *Apr.* 19
Romualdus Fund. Camalduli 7. *Febr.* 101
Romulus martyr 18. *Febr.* 66
Romulus m. in Africa 27. *Mart.* 688
Romulus m. Cæſareæ Pal. 24. *Mart.* 478
Romulus m. in Italia 17. *Feb.* 7
Romulus Diac. Atripaldæ 9. *Feb.* 331
Ronanus Ep. Erem. in Armor. 1. *jun.* 83
Roneus m. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Ropodianus martyr 30. *Apr.* 750
Roſius Ep. Afer Sueſſæ 16. *maii* 577
Roſſelina V. Cartuſiana 11. *jun.* 489
Roſula M. Filaſiæ in Sardinia 15. *Maii* 457
Roza Romæ 2. *jun.* 209
Rother m. Romæ 12. *Maii* 85
Rothus m. Romæ 4. *Mart.* 309
Roſtrudis V. in Flandia 22. *jun.* 855
* Rotulfus Monachus Fuldæ m. 18. *Apr.* 528
Ruadzous Ab. in Hiberoia 15. *Apr.* 382
Rubentius m. in Oriente 17. *jan.* 89
Rudbertus Ep. Salisburg. 27. *Mart.* 699
Rudericus presb. m. Cordubæ 13. *Mart.* 328
Rudeſindus Ep. in Galecia 1. *Mart.* 102
* Rudolphus Ep. Eugubii 26. *Jun.* 155
Rufina m. in Africa 3. *Maii* 383
Rufina m. Alexandriæ 14. *Apr.* 265
Rufina m. Romæ 3. *jun.* 287
Rufina m. Sirmii 6. *Apr.* 536
Rufina m. Theſſalonicæ 1. *Jan.* 48
Rufina Virgo 28. *Febr.* 748
Rufiniana m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Rufinus martyr 9. *Apr.* 821
Rufinus martyr 28. *Febr.* 723
Rufinus martyr 22. *Apr.* 80
Rufinus m. in Africa 26. *maii* 835
Rufinus m. in Africa 7. *Apr.* 658
Rufinus m. Alexandriæ 22. *Jan.* 145
Rufinus m. Antiochiæ 15. *Feb.* 821
Rufinus m. Hiſpali 12. *Febr.* 582
Rufinus m. Nicomediæ 9. *Maii* 362
Rufinus Diac. m. ad Ponsum 7. *Apr.* 662
Rufinus m. apud Sveſſiones 14. *jun.* 795
Rufinus m. Syracuſis 21. *Jun.* 73
Rufinus Ep. Canuſii 9. *Febr.* 300
Rufunia martyr 28. *Febr.* 724
Rufus martyr 28. *Apr.* 571
Rufus m. Alexandriæ 22. *jun.* 145
Rufus m. Byzantii 8. *Mai* 191
Rufus m. Cyzici 29. *Apr.* 617
Rufus m. Melitinæ 19. *Apr.* 819
Rufus m. Melitinæ 19. *Apr.* 619
Rufus m. in Scythia 3. *Apr* 244
Rugiaus m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Rumelina martyr 30. *Apr.* 750
Rupertus Ep. Salisburg. 27. *Mart.* 699
* Rupertus Ab. Tuitienſis 4. *Mart.* 299
Rupertus Dux Bingæ 15. *Maii* 503
Ruppus m. in Africa 24. *Jan.* 590
Ruſticianus Ep. Britiæ 5. *jan.* 257
Ruſticus martyr 4. *Mart.* 310
Ruſticus martyr 21. *Feb.* 245
Ruſticus m. in Africa 5. *Mart.* 365
Ruſticus m. in Africa 9. *Jan.* 567
Ruſticus m. Byzantii 8. *Mai* 191
Ruſticus m. in Græcia 8. *Jan.* 473
Ruſticus m. Mediolani 14 *Maii* 284
Ruſticus m. Nicomediæ 10. *Mart.* 33
Ruſticus m. Noviduni 4. *jun.* 377
Ruſticus Ep. Lugduni Gall. 25. *Apr.* 368
Ruſtulus cum Sociis m. in Pannonia 4. *jun.* 379
Ruſtulus m. in Cilicia 4. *jan.* 378
Rutianus m. Romæ 5. *jun.* 422
Rutila m. in Æthiopia 2. *jun.* 82
Rutilia m. Theſſalon. 2. *Jun.* 48
Rutilus martyr 17. *Febr.* 10
Rutilus m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Rutilus m. in Pannonia 23. *Feb.* 366
Rutilus m. cum Sociis in Pannonia 4. *Jun.* 379
Rutilus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Rutulus m. in Africa 18. *Feb.* 65
Rutulus m. in Africa 25. *Febr.* 487

S

SAbas Ep. Daphouſii 2. *Maii* 282
Sabas Gothus Dux m. 24. *Apr.* 265
Sabas Gothos m. in Cappad. 12. *Apr.* 86
Sabas m. apud Græcos 1. *Maii* 46
Sabbas Mon. m. in Sioa 14. *jan.* 936
Sabbas m. Perſa 27. *Mart.* 691
Sabbas Epiſc. Serviæ 14. *Jun.* 979
* Sabbasinus O. Min. Romæ 2. *Feb.* 267
Sabbatius m. Nicomediæ 29. *Apr.* 616
Sabel Perſa m. Cp. 17. *jan.* 289
Sabianus martyr in Africa 3. *Mart.* 227
Sabius m. Romæ 2. *jun.* 210
Sabina V. m. Trecis 24. *jan.* 937
Sabina ſive Savina vidua Mediol. 30. *Jan.* 1029
Sabioiana martyr in Africa 3. *Mart.* 227
Sabinianus m. in Siciliæ 25. *Jan.* 618
Sabinianus m. Trecis 24. *jan.* 937
Sabinus m. in Ægypto 13. *Mart.* 258
Sabinus m. Alexandriæ 13. *Maii* 802
Sabius m. Cæſareæ 23. *Mart.* 450
Sabinus m. in Oriente 26. *Mart.* 618
Sabius m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Sabinus m. Puteolis 25. *Jan.* 610
Sabinus m. Romanus in Caſtella 10. *Maii* 566
Sabius m. in Sicilia 21. *Feb.* 244
Sabinus Ep. Atripaldæ 9. *Feb.* 331
Sabinus Ep. Canuſii 9. *Febr.* 310
Sabinus Ep. Neapoli 9. *Feb.* 335
Sabinus Ep. Placentiæ 17. *Jan.* 163
Sabor m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Saccus m. in Africa 27. *maii* 24
Sacerdon m. Sebaſtiæ 10. *Mart.* 12
Sacerdos Ep. Lemovic. 5. *Maii* 21
Sacrinus m. Romæ 5. *Jun.* 422
Sadoth Ep. m. in Perſide 20. *Febr.* 175
* Saifus Mon. in Abaſſia 10. *Jun.* 262. d
Sailes m. Theſſalonicæ 5. *Jun.* 48
Sais m. in Africa 5. *Jan.* 420
* Saladinus Erem. Aſculi 4. *Apr.* 719
Salajanus m. Romæ 20. *Apr.* 749
Salamanes Silentiarius 23 *jan.* 490
* Salaphia V. in Cypro 26. *Febr.* 614
Saldia m. in Mauritania 18. *Mart.* 819
Salisor m. in Africa 24 *Mart.* 479
Salome V. in Bavaria 24. *jan.* 492
Salomon m. Cordubæ 13. *Mart.* 328
* Salomon in Hemmerode 9. *jan.* 565. e
* Salomon. Res Iſrael 17. *jun.* 264
Salomon Rea & m. in Armorica 25. *jun. App.* 848
Salon m. in Mauritania 21. *Apr.* 52
Salonas m. apud Græcos 23. *Maii* 242
Salonita m. Theſſal. 25. *Jun.* 10
Salpurnia m. Romæ 2. *jun.* 209
Salſa m. in Africa 20. *Maii* 634
Saltus m. in Africa 7. *Maii* 136
Salvator m. Carthagine 25. *Mart.* 392
Salvator Ep. Bellunen. 3. *jan.* 137
Salvator de Horta O. Min. 18. *mart.* 667
Salucianus m. in Sardinia 27. *Maii* 24

Salvianus m. in Africa 12. *Mart.* 205
Salvianus m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Salvius m. in Africa 11. *jun.* 674
Salvius m. in Africa 17. *Jan.* 80
Salvius m. in Hiſpania 11. *jun.* 674
Salvius m. Nicomediæ 13. *Mart.* 260
Salvius m. Valencenis 26. *jun.* 296
Salvius Ep. Ambianen. 11. *jun.* 703
Salunus m. in Africa 24. *Apr.* 265
Salunus m. in Africa 23. *Apr.* 264
Saluſtianus m. in Sardinia 8. *jun.* 56
Saluſtius m. in Africa 21. *Maii* 5
Saluſtius m. in Africa 19. *Mart* 308
Saluſtius m. Romæ 2. *Feb.* 281
Saluſtius martyr 12. *Apr.* 80
Salutaris m. in Africa 24. *Mart.* 479
Salutor m. Tarſi 10. *Mart* 537
Sambacia m. in Africa 24. *Apr.* 265
Samina m. Romæ 2. *Jun.* 209
Saminus m. Tarſi 10. *Mart* 537
Sammaia m. Romæ 2. *jun.* 209
Samphoranus M. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Samnonus martyr 14. *Febr.* 747
Sampſon Xenodochus CP. 27. *Jun.* 261
Samuel m. in Palæſtina 16. *Feb.* 865
Sancia Filia Regis Saocii 19. *jun.* 471
Sanctia m. in Tuſcia 25. *Maii* 490
Sanctius m. Cordobæ 5. *Jun.* 506
Sanctus Diac. m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Sanithus Patr. Alexandrinus 12. *Jun.* 504.f
Sanuina M. Alexandriæ 2. *Maii* 181
Santuannus martyr 3. *jun.* 288
Santuccia Abb. in Italia 21. *Mart.* 362
Sanula m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Sapida m. in Africa 7. *Mart* 536
Sapnitius m. Britaniæ 12. *Febr.* 575
Sarbellus m. Edeſſæ 29. *jan.* 923
Sarmata m. in Ægypto 18. jan. 188
Sarmatis m. Romæ 2. *jun.* 109
Sarona m. Romæ 28. *mart* 93
Saria m. in Africa 17. *jan.* 80
Saterius m. Papiæ 15. *Maii* 459
Satira m. Tarſi 11. *Mart* 537
Satullus martyr 2. *Apr.* 66
Satullus martyr 30. *Mart.* 828
Satulus m. Tarſi 11. *Mart* 537
Satur martyr 17. *Feb.* 11
Satur m. Nicomediæ 24. *Feb.* 460
Satur Procurator Regius 29. *Mart.* 782
Saturna vel Saturnus m. in Phrygia 7. *Feb.* 13
Saturna m. Tarſi 10. *Maii* 559
Saturnilla m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Saturnina martyr 21. *jun.* 93
Saturnina m. in Africa 19. *jan.* 219
Saturnina m. in Africa 7. *Mart* 136
Saturnina m. in Africa 18. *Jan.* 190
Saturnina m. Alexandriæ 30. *Apr.* 944
Saturnina m. Aphrodiſin 30. *Apr.* 751
Saturnina V.m. in Airebatebo 4. *jun.* 402
Saturnina m. Byzantii 8. *Mart* 291
Saturnina m. Carthaginæ 11. *Feb.* 513
Saturnina m. Emeritæ 1. *maii* 46
Saturnina m. Mediolani 6. *Maii* 101
Saturnina m. Novidoni 4. *jun.* 329
Saturninæ plures mm. Romæ 2. *jun.* 209
Saturnina m. Romana 20. *Mart* 636
Saturnina m. in Syria 24. *mart* 282
Saturnina m. Theſſalonicæ 2. *Jun.* 48
Saturnina altera m. Theſſalonic. 2. *jun.* 48
Saturninus martyr 21. *Jan.* 341
Saturninus m. 12. *Feb.* 583
Saturninus martyr 6. *Febr.* 770
Saturninus martyr 17. *Febr.* 10
Saturninus martyr 30. *Mart.* 828
Saturninus martyr 12. *Apr.* 80
Saturninus alter martyr 12. *Apr.* 80
Saturninus martyr 4. *Apr.* 326
Saturninus 1. & 21. mm. 2. *jun.* 19
Saturninus martyr 2. *Apr.* 66
Saturninus m. in Ægypto 18. *jun.* 188
Saturnini duo mm. in Africa 24. *Mart.* 479
Saturninus m. in Africa 7. *Mart* 537
Saturninus m. in Africa 26. *Jan.* 3
Saturninus m. in Africa 6. *Maii* 101
Saturninus m. in Africa 19. *Mart.* 26
Saturninus m. in Africa 24. *Mart* 281
Saturninus m. in Africa 17. *jun.* 80
Saturninus m. in Africa 8. *maii* 299
Saturninus m. in Africa 19. *jun.* 219
Saturninus m. in Africa 22. *Mart.* 378
Saturninus m. in Africa 21. *jun.* 72
Saturninus m. in Africa 3. *Maii* 383
Saturninus m. in Africa 23. *Apr.* 264
Saturninus m. in Africa 26. *Mart.* 619
Saturninus mart. in Africa 1. *maii* 45
Saturninus m. in Africa 9. *jan.* 567
Saturninus m. in Africa 1. *Feb.* 57
Saturninus m. in Africa 27. *Mart.* 688
Saturninus m. in Africa 31. *jun.* 1081
Saturninus m. in Africa 7. *Mart.* 432
Saturninus alter m. in Africa 9. *Mart.* 432
Saturninus m. in Africa 21. *Feb.* 242
Saturnious m. in Africa 5. *Feb.* 658
Saturninus m. in Africa 11. *jan.* 666
Saturninus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Saturninus m. Alexandriæ 2. *Maii* 180
Saturninus m. Alexandriæ 31. *jan.* 1080
Saturninus m. Alexandriæ 28. *Feb.* 922
Saturninus m. Alexandriæ 10. *Apr.* 862
Saturninus m. Alexandriæ 15. *Febr.* 751
Saturninus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Saturninus m. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Saturninus alter m. Antiochiæ 5. *Mart.* 363
Saturninus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 261
Saturninus m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 951
Saturninus m. Byzantii 8. *Maii* 292
Saturnini 17. mm. Cæſaraug. 16. *Apr.* 406
Saturninus m. in Campania 18. *Mart.* 819
Saturninus presb. m. Carthag. 11. *Feb.* 513
Saturninus Lector m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Saturninus m. Corcyræ 29. *Apr.* 613
Saturninus m. Cpoli 22. *Jun.* 245
Saturninus m. in Cilicia 4. *Jun.* 378
Saturninus m. Epheſi 25. *Maii* 492
Saturninus m. Interamnæ 19. *Febr.* 6
Saturninus m. Interamnæ 14. *Apr.* 215
Saturninus m. in Iſtria 3. *Jun.* 413
Saturninus m. in Mauritania 24. *Mart.* 480
Saturninus m. Meſſanæ 16. *Jun.* 39
Saturninus m. Nicomediæ 9. *Maii* 362
Saturninus m. Nicomediæ 29. *Mart.* 769
Saturninus M. Nicomediæ 6. *Mart.* 424
Saturninus m. Nicomediæ 13. *Mart.* 260
Saturninus m. in Phrygia 7. *Febr.* 13
Saturninus m. Polentiæ 13. *Maii* 202
Saturninus mart. Romæ 3. *jun.* 287
Saturninus m. Romæ 2. *jun.* 209
Saturninus alter m. Romæ 2. *Jun.* 209
Saturninus m. Romæ 23. *jan.* 455
Saturninus m. Romæ 3. *jun.* 422
Saturninus m. Romæ 2. *Feb.* 282
Saturninus m. Smyrnæ 9. *jan.* 567

Saturninus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Saturninus alter m. Tarſi 10. *Maii* 557
Saturninus m. Theſſalonicæ 1. *Iun.* 48
Saturninus 11. m. Theſſal. 1. *Iun.* 48
Saturninus III. m. Theſſalon. 1. *jun.* 48
Saturninus m. Theſſalonicæ 1. *Apr.* 9
Saturninus m. Tuderti 26. *Maii* 835
Saturninus Ep. Veronæ 7. *Apr.* 663
Saturnus vel Saturus M. in Phrygia 7. *Feb.* 53
Saturnus m. Nicomediæ 6. *Mart.* 424
Saturnus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Saturnus m. Romæ 19. *Maii* 308
Saturnus m. Romæ 3. *Iun.* 287
Saturus martyr 21. *jan.* 348
Saturus martyr 2. *Jan.* 82
Saturus martyr 30. *Apr.* 750
Saturus m. in Africa 27. *jan.* 769
Saturus m. in Africa 22. *Jan.* 414
Saturus m. in Africa 13. *jan.* 767
Saturus m. in Africa 14. *Jan.* 953
Saturus m. in Africa 26. *jan.* 708
Saturus m. in Africa 7. *Mart.* 430
Saturus m. in Africa 5. *Feb.* 658
Saturus m. in Africa 10. *Jan.* 601
Saturus m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Saturus m. Byzantii 8. *Mai* 291
Saturus m. Capuæ 12. *Apr.* 80
Saturus m. Epheſi 25. *Maii* 492
Saturus m. in Iſtria 5. *jun.* 423
Saturus I. II. mm. Romæ 2. *jun.* 209
Saturus m. Sirmii 6. *Apr.* 536
Saturus m. in Syria 24. *Maii* 282
Saturus m. Tarſi 10. *Mai* 557
Saturi duo mm. Tuderti 26. *Maii* 835
Satyrus m. in Achaja 12. *Jan.* 724
Satyrus m. in Africa 7. *Mart.* 645
Satyrus m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Satyrus m. Romæ 25. *jun.* 18
Savina m. in Africa 7. *Mai* 536
Savina five Sabina vid. Mediolani 30. *jan.* 1029
Savinianus m. in Africa 3. *Mart.* 527
Savinus m. Polentiæ 13. *Mai* 202
Savinus m. Romæ 25. *mai* 471
Saulus m. in Africa 16. *Febr.* 864
Saurus m. in Africa 7. *Mart.* 645
Scalleria m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
* Scherus Ab. in Lotharingia 8. *Maii* 284
Scholaſtica V. in Monte Caſino 10. *Feb.* 392
Sciabilus m. in Sardinia 27. *Mai* 24
Scicius m. Gerundæ 8. *Jun.* 58
Schirbaldus Lev. m. in Friſia 5. *jan.* 452
Scubilio Abrincen. 16. *Apr.* 415
Scyreneus m. Roman. Tormaci 29. *maii* 366
Sebaſtiana V. m. in Thracia 7. *Jun. App.* 57
Sebaſtiana Thaumaturga apud Græcos 7. *Jun.* 16
Sebaſtianus Dux m. 20. *Mart.* 80
Sebaſtianus m. in Armenia 8. *Feb.* 158
* Sebaſtianus a S. Joſeph O. Min. m. 18. *Iun.* 552.c
Sebaſtianus m. ex Leg. Theb. 2. *Jan.* 81
Sebaſtianus m. Romæ 20. *Iun.* 257
Sebaſtianus Epiſc. 13. *Mai* 202
Sebberia m. Tarſi 10. *Mai* 557
Sebinianus Mon. m. Cordubæ 7. *jun.* 37
Secunda martyr 21. *Febr.* 243
Secunda m. in Africa 16. *Febr.* 864
Secunda m. in Africa 27. *jan.* 769
Secunda m. Byzantii 8. *Mai* 291
Secunda m Carthagine 11. *Febr.* 513
Secunda altera m. Carthag. 11. *Febr.* 513
Secunda m. in Italia 29. *Jan.* 946
Secundæ duæ mm. Romæ 2. *Jun.* 209
Secunda m. Romæ 12. *Jun.* 307
Secunda m. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
Secundella m. Alexandriæ 28. *Feb.* 712
Secundiana m. in Africa 7. *Maii* 536
Secundianus Ep. martyr 30. *Apr.* 750
Secundianus martyr 4. *Mai* 161
Secundianus m. in Africa 14. *maii* 284
Secundianus Ep. m. in Africa 6. *maii* 101
Secundianus m. Mediolani 6. *maii* 101
Secundianus m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Secundianus m. Romæ 2. *Febr.* 281
Secundianus m. Romæ 5. *jun.* 412
Secundilla m. in Africa 1. *Mart.* 89
Secundilla m. in Portu Rom. 2. *Mart.* 232
Secundina V. m. Anagniæ 15. *jan.* 996
Secundinus m. in Italia 17. *Febr.* 7
Secundinus martyr 29. *Maii* 365
Secundinus martyr 12. *Apr.* 80
Secundinus martyr 28. *Jun.* 358
Secundinus m. in Africa 28. *Maii* 89
Secundinus m. in Africa 21. *Feb.* 242
Secundinus m. in Africa 18. *Feb.* 65
Secundinus Ep. m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Secundinus m. Cordubæ 21. *Mai* 6
Secundinus m. in Iſtria 24. *Maii* 277
Secundinus Ep. m. in Numidia 50. *Apr.* 745
Secundinus Ep. Trojæ in Apul. 21. *Febr.* 329
Secundiolus m. 22. *Feb.* 343
Secundola m. Byzantii 8. *Mai* 291
Secundola m. in Portu Rom. 1. *mart.* 138
Secundolus m. in Africa 7. *mart.* 430
Secundolus m. in Mauritania 24. *mart.* 480
Secundola m. Nicomediæ 22. *Feb.* 289
Secundola m. Romæ 2. *Febr.* 281
Secundus martyr 12. *Apr.* 80
Secundus martyr 21. *jan.* 341
Secundus martyr 27. *Febr.* 10
Secundus m. in Africa 16. *Feb.* 864
Secundus alter m. in Africa 16. *Feb.* 864
Secundus m. in Africa 27. *jan.* 769
Secundus m. in Africa 14. *Apr.* 165
Secundus m. in Africa 9. *jan.* 367
Secundus m. in Africa 13. *jun.* 678
Secundus m. in Africa 7. *mai* 536
Secundus m. in Africa 19. *Jan.* 219
Secundus m. in Africa 26. *jan.* 708
Secundus m. in Africa 5. *Jan.* 240
Secundus m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Secuadus pr. m. Alexandriæ 21. *Maii* 27
Secundus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Secundus m. Ameriæ 1. *Jun.* 51
Secundus m. in Armenia 1. *Apr.* 9
Secundus m. Aſtæ in Italia 30. *Mart.* 797
Secundus m. Carthagine 25. *jan.* 618
Secundus m. in Mauritania 24. *Mart.* 480
Secundus m. Mediolani 6. *maii* 101
Secundus m. Romæ 13. *jan.* 767
Secundus m. Romæ 5. *Iun.* 422
Secundus m. Romæ 2. *jun.* 209
Secundus m. Romæ 30. *jun.* 287
Secundus m. Sirmii 6. *Apr.* 536
Secundus m. Tarſi 10. *Mai* 557
Secundus m. in Thracia 9. *Mart.* 644
Secundus alter in Thracia 7. *Mart.* 644
Secundus Ep. Abulæ 2. *Maii* 169
Secundus Ep. in Hiſp. 15. *Maii* 442
Securius m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Securus martyr 21. *Feb.* 243
Seçuſa m. Tarſi 10. *Mai* 557
Secutor m. in Chalcedone 13. *Apr.* 129
* Sedulius ſcriptor 12. *Feb.* 574

Segianus pr. Scotus 10. *jun.* 262
Seleucius Cappadox in Palæſt. 16. *Febr.* 865
Seleucus m. Cæſareæ 2. *Jun.* 215
Seleucus m. in Cilicia 10. *Maii* 557
Seleucus m. apud Græcos 23. *Maii* 242
Seleucus m. Romæ 19. *Maii* 308
Seleucus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Seleucus Conf. in Syria 24. *Mart.* 478
Sellares m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Sellenias m. in Ægypto 5. *jun.* 419
Sembegithes m. Perſa 17. *Mart.* 695
Semejas Propheta 8. *jan.* 458
Senanus Ep. Ab. in Hibernia 8. *Mart.* 760
Senanus Conf. in Anglia 29. *Apr.* 620
Senator Ep. Mediolani 28. *Maii* 114
Senator Ep. Veronen. 7. *jun.* 357
Senecio m. Romæ 2. *jun.* 209
Senerina V. Abb. in Portugallia 22. *Apr.* 74
Senerotes m. in Pannonia 23. *Febr.* 366
Senerus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Senelius martyr 20. *Apr.* 749
Senierus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Sentiana m. Bleræ in Tuſcia 25. *maii* 490
Sentius pr. in Etruria 25. *Maii* 536
Sepiaca m. Lugduni 5. *Jun.* 168
Sepacus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Septimia m. in Africa 7. *Maii* 136
Septimia m. in Africa 25. *Maii* 491
Septimina m. Tarſi 10. *maii* 557
Septiminus martyr 5. *jun.* 288
Septimius m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Septimius m. in Dalmatia 11. *Apr.* 5
Septimus m. in Africa 11. *Maii* 625
Septimus m. in Africa 25. *Maii* 491
Septimus Diac. m. in Dalmatia 18. *Apr.* 540
Seranus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Serapion m. in Ægypto 18. *jun.* 188
Serapion m. in Ægypto 25. *Febr.* 488
Serapion m. in Ægypto 9. *Feb.* 294
Serapion Mon. m. Alexand. 21. *Mart.* 259
Serapion pr. m. Alexandriæ 18. *Maii* 144
Serapion m. Alexandriæ 28. *Feb.* 722
Serapion pr. m. Byzantii 18. *maii* 145
Serapion Lector m. in Libya 26. *Mart.* 617
Serapion m. cum Melesio 24. *maii* 441
Serapion m. Theſſalonicæ 27. *Apr.* 488
Serapion m. in Syria 20. *Mart.* 83
Serapion Conf. Ep. Thmuecos 21. *Mart.* 260
Serena m. Metis in Gallia 30. *Jan.* 1027
Serenicus diaconus in Normannia 7. *Maii* 160
Serenus 1. & 15. mm. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Serenus m. Nicomediæ 16. *Mart.* 413
Serenus Ep. incertæ ſedis 7. *jun.* 2
Sergius Sabaita m. 20. *Mart.* 166
Sergius M. Cæſareæ in Cappad. 24. *Febr.* 461
Sergius Mon. m. Ilerdæ 23 *Jun.* 457
Sergius m. in Thracia 7. *Mart.* 644
Sergius Mag. Militum 28. *jun.* 384
Sergius Conf. Cpoli 13. *Maii* 242
Serreiani duo mm. in Africa 16. *Apr.* 620
Serrata m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Serrus m. in Thracia 7. *Mart.* 644
Serthrida V. Abb. in Gallia 10. *jun.* 626
Sertinus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Servandus Ep. Irien. in Hiſp. 26. *Jun.* 751
Servanus m. in Africa 20. *Apr.* 748
Servanus m. 7. *Mart.* 438
Servatius Ep. Trajecti ad Moſam 13. *maii* 209
Servilia martyr 28. *Feb.* 724
Servilianus m. Romæ 20. *Apr.* 745
Servilianus m. Smyrnæ 27. *Febr.* 677
Servilius m. in Syria 24. *Maii* 228
Servulus martyr 21. *Jan.* 345
Servulus m. in Iſtria 24. *Maii* 277
Servulus martyr 3. *jun.* 288
Servulus m. in Africa 21. *Feb.* 242
Servulus m. in Iſtria 5. *jun.* 423
Servulus m. Nicomediæ 18. *Mart.* 819
Servulus m. Tomis 27. *Maii* 24
Servulus Ep. Veronen. 26. *Febr.* 662
Servus Dei m. Cordubæ 13. *jun.* 813
Severa V. m. in Italia 29. *Jan.* 946
Severa m. Romæ 3. *jun.* 287
Severianus martyr 12. *Apr.* 80
Severianus M. Alexandriæ 12. *Feb.* 580
Severianus m. in Africa 23. *Jan.* 455
Severianus m. in Gallia 2. *jun.* 79
Severianus m. Nicomediæ 20. *Apr.* 747
Severianus m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 52
Severianus m. Theſſalonicæ 27. *Feb.* 676
Severianus Epiſc. 1. *Feb.* 933
Severianus Ep. in Gallia 25. *Jan.* 655
Severianus Ep. Schytopoli 21. *Febr.* 246
Severinus m. in Gallia 2. *jun.* 79
Severinus m. Nicomediæ 13. *Mart.* 262
Severinus Ep. Septempedanus 8. *Jan.* 499
Severinus Ab. Agauni 11. *Feb.* 544
Severinus pr. Ap. Noriet 8. *Jun.* 483
Severiolus m. Tarſi 10. *maii* 557
Severus m. in Africa 5. *jun.* 240
Severus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Severus m. Ravennæ 1. *Jan.* 20
Severus m. Romæ 3. *jun.* 287
Severus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Severus Ep. Abrincen. 1. *Febr.* 187
Severus Ep. Catanæ in Sicilia 24. *Mart.* 487
Severus Ep. Neapoli 30. *Apr.* 767
Severus Ep. Ravennæ 1. *Febr.* 79
Severus Conf. Alexandriæ 11. *Jan.* 674
Severus miles in Montefalco 1. *Febr.* 934
Severus presb. m. in Valeria 15. *Febr.* 816
Seuſtius m. Tuderti 29. *Jan.* 947
Seznius Ab. in Brit. Armor. 6. *Mart.* 429
Siacrius Ep. Nicææ Ital. 23. *Maii* 255
Siagrius Lugduni Gall. 11. *Apr.* 13
Sibillina Papien. Tertiaria O. Pr. 19. *Mart.* 67
Sicarius Ep. Lugduni Gall. 26. *Mart.* 615
Sicharia V. Aurelianis 2. *Feb.* 288
Sicharius m. in Gallia 2. *Maii* 283
Sicildis V. in Cenomania 22. *Jun.* 259
Sicimodus m. Antiochiæ 29. *Maii* 365
Sicipus m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Sicius Conf. apud Græcos 14. *jun.* 960
Sicus m. in Africa 9. *Mart.* 3
Sicus m. Antiochiæ 30. *Maii* 595
Siddinus m. Byzantii 8. *Maii* 295
Sidiſtus m. Alexandriæ 28 *Jun.* 355
Sierius Erem. in Sicilia 18. *Jun.* 589
Siffridus Mon. Heiſterbacen. 16. *Febr.* 854
Sigo Ep. Claromont. in Gal. 10. *Febr.* 419
Sigebertus Rex Auſtraſiæ 1. *Feb.* 206
Sigefridus Ep. Conf. in Suecia 15. *Febr.* 847
Sigetſas m. Gothus 26. *Mart.* 619
Sigiſmundus Rex Burgund. m. 1. *Maii* 83
Silsnus m. in Gallia 2. *Jan.* 79
Silaus Ep. Hibernus Lucæ 25. *mai* 62
Sildinus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Silleſis m. Theſſal. 1. *jan.* 48
Sillica m. Theſſal. 1. *jan.* 48
Sillos m. in Africa 9. *Jun.* 567
Silvana martyr 28. *Febr.* 724
Silvana m. Romæ 3. *Jun.* 287

Silva-

Syrus Ep. Genuæ 29. *Jan.* 478
Syſtus Conf. in Africa 5. *Jun.* 412
Swibertus Ep. Ap. Friſiorum 1. *Mart.* 67

T

Taceus m. Alexandriæ 20. *Apr.* 748
Taddæus m. in Aſia 21. *Maii* 616
Tallianus m. in Africa 26. *Jan.* 708
Talida vel Amata V. in Thebaide 5. *jan.* 257
Tampus m. Byzantii 8. *Maii* 295
Tanao Ep. Verdeolis 16. *Febr.* 889
Taneredus O. Præm. in Arvernia 6. *jan.* 617
Tarahata V. in Hiberuia 9. *Febr.* 296
Taraſia filia Regis Sancii 17. *jun.* 471
Taraſius m. apud Græcos 7. *Jun.* 9
Taraſius Patr. CP. 25. *Febr.* 572
Taraſius Thaumat. in Lycaonia 8. *Maii* 205
Tarbula V. m. in Perſide 22. *Apr.* 19
Tarcitius m. Foſſani 6. *Feb.* 912
Taſius m. Mediolani 6. *Maii* 101
Tatia m. Sirmii 8. *jan.* 470
Tatiana an Martina V. m. 5. *jan.* 257
Tatiana V. Romæ 12. *Jan.* 720
Tatianus Diac. m. Aquilejæ 16. *Mart.* 418
Tatianus Dulas m. in Cilicia 15. *jun.* 1042
Tato Mon. in Samnio 11. *jan.* 713
Taviotus m. Tarſi 30. *Maii* 557
Taxes m. Antiochiæ 7. *Mart.* 639
Tecbildis V. Regia 28. *jun.* 362
Tecbus martyr 21. *Jan.* 416
Tecla m. in Africa 14. *jun.* 797
Tecla V. m. Antiochiæ 1. *Jun.* 42
Tecla m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Teclacia m. Tarſi 30. *Maii* 557
Tacuſa m. Ancyræ 18. *Maii* 147
Tecuſſa m. in Africa 27. *jan.* 769
Tegulianus martyr 6. *Apr.* 538
Teixelina ſub Gothis Sancta 6. *Maii* 8
Telemachus ſive Almachius m. Romæ 1. *Jan.* 31
Telerianus m. in Africa 18. *Jan.* 190
Teleſphorus Papa m. 5. *jan.* 236
Teleſphorus m. in Africa 6. *jan.* 323
Teleſphorus m. in Africa 5. *Jan.* 240
Teleſphorus m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 751
Teleſphorus m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Teliaous Ep. in Walbia 9. *Feb.* 303
Tellas martyr 28. *Febr.* 714
Tellurius m. in Apulia 28. *Apr.* 575
Teocus Er. in Aoglia 28. *Maii* 77
Tepicerus martyr 4. *Mart.* 310
Teremunus m. in Africa 18. *Apr.* 541
Terentianus m. Romæ 26. *Jun.* 458
Terentius Ep. m. alius a Tertio 21. *Jun.* 67
Terentius m. in Africa 10. *Apr.* 860
Terentius pr. m. Aphrodiſiæ 30. *Apr.* 751
Terentius m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Teroanus Ep. Pictorum in Brit. 22. *Jun.* 533
Tertia martyr 12. *Apr.* 80
Tertia m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Tertiariæ Anconitanæ tres 14. *Feb.* 741
Tertius martyr 12. *Apr.* 80
Tertius alter martyr 12. *Apr.* 80
Tertius martyr 16. *Apr.* 405
Tertius m. Romæ 2. *jan.* 209
Tertius m. Theſſalonicæ 2. *Jun.* 48
Tertius Pauli Ap. Diſcip. 22. *Jun.* 67
Tertula m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Tertula alia m. Gerundæ 31. *Maii* ibid.
Tertula m. Romæ 2. *jan.* 209
Tertula altera m. Romæ 2. *Jan.* 209
Tertula m. Romæ 3. *Jun.* 287
Tertulæ duæ mm. Theſſalonicæ 1. *Jan.* 48
Tertulla martyr 18. *Apr.* 82
Tertulla V. m. in Numidia 30. *Apr.* 765
Tertulliaous Ep. Bononiæ 27. *Apr.* 404
Tertullinus m. Rom. Luxemburgi 30. *Maii* 558
Tertulus vel Tertullus m. in Africa 19. *jan.* 219
Tertulus m. Byzantii 8. *Maii* 292
Tertulus m. Romæ 2. *jan.* 48
Tertulus m. Romæ 18. *Jun.* 209
Tertus m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Tetradius Epiſcopus 19. *Feb.* 887
Tetricus m. Ep. Autiſſiod. 12. *Apr.* 98
Tetricus Ep. Lingonen. 18. *Mart.* 438
Teuſſa m. in Africa 17. *Jan.* 80
Teuteria V. Veronæ 5. *Maii* 144
Thadæus m. apud Habeſſinos 26. *Jun.* 257
Thalaſſius Anach. in Syria 22. *Febr.* 292
Thalaſſius Erem. apud Græcos 20. *Maii* 688
Thalilæus m. in Cilicia 20. *Maii* 668
Thalilæus Anach. in Syria 27. *Febr.* 680
Thalus m. Laodiceæ 11. *Mart.* 59
Thamatus m. Cæſareæ 2. *jun.* 211
Tharſitia V. in Gallia 15. *Jan.* 1068
Tharſicius m. Alexandriæ 31. *jan.* 1080
Thaumaſius m. Cyzici 29. *Apr.* 617
Thea martyr 23. *Feb.* 362
Thecla martyr 26. *Mart.* 615
Thecla m. in Africa 10. *Maii* 556
Thecla m. in Africa 13. *jun.* 678
Thecla V. m. in Perſide 9. *jun.* 672
Thecla V. m. Salerni 18. *jan.* 192
Thecla V. m. in Sicilia 10. *jan.* 602
Thecion martyr 2. *Feb.* 48
Theleforus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Thelica m. Carthagine 11. *Feb.* 518
Thelius m. in Dalmatia 11. *Apr.* 8
Theobadus Aep. Viennæ 21. *Maii* 48
Theobaldus Ab. Eberbaci 14. *jan.* 562 a
Theobaldus pr. Er. Viceotiæ 30. *jun.* 588
Theobaldus Albæ Pompejæ 1. *Jun.* 135
Theobaldus Mon. Villarii 16. *jan.* 1. f
Theocaſia m. in Africa 14. *jan.* 935
Theoctiſte V. m. in Ægypto 31. *Jan.* 1081
Theoctiſtus martyr 4. *Feb.* 466
Theoctiſtus Sabaita m. 20. *Mart.* 166
Theoctiſtus Ab. in Sicilia 4. *Jan.* 180
Theodardus Aep. Narbonæ 1. *Maii* 142
Theodotion m. in Ægypto 24 *Jan.* 595
Theodechildis V. Regia 28. *Jun.* 362
Theodelinda Reg. Longobard. 22. *jan.* 388. c
Theodeſia m. in Africa 24. *Apr.* 265
Theodora m. in Africa 23. *Apr.* 664
Theodora m. in Africa 17. *Apr.* 480
Theodora m. Alexandriæ 28. *Apr.* 572
Theodora V. m. Alexandriæ 29. *Apr.* 617
Theodora m. Corinthi 16. *Apr.* 402
Theodora m. Nicæa 13. *Mart.* 261
Theodora m. Romæ 1. *Apr.* 5
Theodora V. m. Tarraciuæ 12. *Maii* 4
Theodora Imperatrix CP. 11. *Febr.* 556
Theodora vidua Theſſalonicæ 5. *Apr.* 405
Theodoricus Ep. Minden. m. 2. *Febr.* 309
Theodoricus 11. Ep. Aurelian. 27. *jan.* 788
Theodoricus 2. Ep. Metis 3. *Febr.* 318
Theodoricus Walliæ Regulus 3. *Jan.* 1087
Theodorus Ep. martyr 19. *Mart.* 27
Theodorus presb. m. 13. *Maii* 204
Theodorus Craterus m. 6. *Mart.* 457
Theodorus m. in Africa 23. *Apr.* 664
Theodorus m. in Africa 10. *Apr.* 860
Theodorus m. Alexandriæ 28. *Jun.* 354

Theo-

Theodorus presb. m. Antiochiæ 23. *Maii* 449
Theodorus presb. m. Antiochiæ 24. *Mart.* 779
Theodorus presb. m. Cæsareæ 19. *Mart.* 25
Theodorus m. Cpoli 18. *Mai* 170
Theodorus m. Foſſani 6. *Feb.* 932
Theodorus Ep. m. in Libya 26. *Mart.* 617
Theodorus pr. m. in Numidia 30. *Apr.* 745
Theodorus Dux m. in Ponto 7. *Febr.* 83
Theodorus Ep. m. Romæ 18. *Maii* 547
Theodorus m. Romæ 29. *Maii* 566
Theodorus m. Romæ 17. *Mart.* 511
Theodorus m. Romæ 25. *Jun.* 11
Theodorus m. in Sardinia 5. *jan.* 245
Theodorus m. in Syria 21. *Feb.* 237
Theodorus presb. m. in Thracia 15. *Apr.* 573
* Theodorus Papa 15. *Mali* 263
* Theodorus Ep. Ancyræ 6. *Apr.* 531
* Theodorus Ep. Antiochiæ 6. *Apr.* 531
Theodorus Ep. Bononiæ 5. *Mai* 50
Theodorus Ep. Lucen. 19. *Mai* 329
* Theodorus Ep. Maſſiliæ 2. *jan.* 1084. b
* Theodorus Ep. Papiæ 20. *Maii* 701
Theodorus Archiep. Seoonen. 13. *jan.* 814
Theodorus Siceota Ep. Ab. 22. *Apr.* 32
Theodorus Ab. in Thebaide 14. *maii* 287
Theodorus Mon. in Ægypto 7. *Jan.* 365
* Theodorus Rex Æthiopiæ 13. *jun.* 665 d
Theodorus Salus 25. *Febr.* 508
Theodorus Tricbinas in Thracia 20. *Apr.* 756
Theodoſia V. m. in Ægypto 31. *jan.* 108
Theodoſia m. Amiſi 20. *Mart.* 83
Theodoſia V. m. Cæſareæ 2. *Apr.* 61
Theodoſia Mon. m. Cpoli 29. *maii* 416
Theodoſia m. apud Græcos 23. *Mart.* 460
Theodoſia Perſa m. 13. *Apr.* 230
Theodoſius m. in Orieote 26. *Mart.* 618
* Theodoſius Ep. Kioviæ 3. *Maii* 360
Theodoſius Ep. Vaſione 14. *Feb.* 782
Theodoſius Ab. in Scopulo 11. *jan.* 677
* Theodoſius Magous Imp. 17. *Jan.* 726
Theodoſius Cœnobiarcha 11. *jan.* 680
Theolote Mater SS. Coſmæ & Damiani 2. *Jan.* 81
Theodotus martyr 1. *jan.* 21
Theodotus m. in Africa 4. *jan.* 165
Theodotus m. Ancyræ 18. *Maii* 147. & 149
Theodotus m. Cyzici 29. *Apr.* 617
Theodotus Ep. in Cypro 6. *maii* 105
Theodotus Diac. Thmui 22. *Maii* 143
Theodulfus Ep. Ab. Lobii 24. *Jun.* 820
Theodulphus Ab. prope Remos 1. *Maii* 94
Theodulphus presb. Treviris 1. *Mai* 99
Theodola martyr 26. *Mart.* 615
Theodolus m. in Africa 14. *jun.* 797
Theodolus m. Carthagine 15. *Mart.* 392
Theodolus m. in Lucania 15. *Jan.* 1048
Theodolus Diac. m. Romæ 17. *Mart.* 511
Theodolus m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Theodolus presb. Mon. in Sina 14. *jan.* 967
Theodula m. in Cilicia 5. *Febr.* 656
Theodulus presb. m. Antiochiæ 23. *Mart.* 449
Theodulus presb. Mon. m. in Arabia 14. *jan.* 953
Theodolus m. in Palæſtina 17. *Feb.* 10
Theodulus m. in Pamphilia 2. *Mai* 177
Theodulus pr. m. Romæ 3. *Mai* 367
Theodulus m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 18
Theodulus Lector Theſſalonicæ 4. *Apr.* 325
Theodulus miles m. Tripoli 18. *jun.* 553
Theodulus ſtylita Edeſſæ 28. *Mai* 100
Theofridus Ep. Albigen. 26. *jan.* 749
Theogenes m. cum ſociis 26. *jan.* 708
Theogenes m. in Helleſponto 3. *jan.* 138
Theogenes m. Puteolis 25. *jan.* 616
Theognia V. in Sicilia 5. *jan.* 240
Theognides m. Cyzici 29. *Apr.* 617
Theoidus martyr 5. *Jan.* 241
Theomedus m. Tuderti 26. *Maii* 835
Theon martyr 26. *Febr.* 630
Theon Presb. m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Theonas m. 3. *Jan.* 127
Theonas m. in Ægypto 28. *Jan.* 188
Theonas m. in Africa 23. *Apr.* 264
Theonas m. in Africa 24. *Apr.* 265
Theonas m. in Africa 28. *Jun.* 357
Theonas apud Græcos 4. *Apr.* 376
Theonas M. Nicomediæ 20. *Apr.* 747
Theonilla m. in Ægypto 9. *Febr.* 894
Theodius m. Alexandriæ 18. *jun.* 573
Theopempus Ep. M. 3. *jan.* 227
Theophanes Ab. Conf. 12. *Mart.* 213. 700
Theophanes Recluſus Antiochiæ 10. *Jun.* 875
* Theophania Abb. Eſſendiæ 5. *Mart.* 359
* Theophania Auguſta Coloniæ 15. *Jun.* 1010
Theophylactus Ep. Nicomediæ 8. *Mart.* 787
Theophilus martyr 6. *Feb.* 770
Theophilus martyr 28. *Febr.* 723
Theophilus Diac. m. in Africa 8. *jan.* 472
Theophilus m. Alexandriæ 28. *Feb.* 722
Theophilus m. Alexandriæ 1. *jun.* 31
Theophilus m. in Cappadocia 6. *Febr.* 772
Theophilus m. Carthagine 15. *Mart.* 392
Theophilus m. Foſſani 6. *Feb.* 932
Theophilus m. apud Græcos 31. *Mart.* 905
Theophilus Patricius m. 6. *Mart.* 457
Theophilus m. Sebaſtæ 19. *Mart.* 13
Theophilus Aep. Gneſnæ 10. *jun.* 340
Theophilus Ep. Brixiæ 27. *Apr.* 494
Theophilus Ep. Cæſareæ Pal. 5. *mart.* 361
Theophilus Pœoiteos in Cilicia 4. *Febr.* 480
Theopemptus m. 7. *Febr.* 18
Theopiſto m. Camerini 11. *Maii* 613
Theopiſtus martyr 2. *jan.* 81
Theoprepius m. in Illyrico 27. *Mart.* 687
Theoritgida V. in Anglia 26. *jan.* 749
Theoſtericſtus Conf. CP. 17. *mart.* 609
Theoſtichus m. Cyzici 29. *Apr.* 617
Theotonius Presb. Conimbricæ 18. *Febr.* 105
Theotericos Comes m. 2. *Feb.* 309
Theotimus Ep. in Scythia 20. *Apr.* 755
Theotychus m. in Ægypto 8. *Mart.* 894
Therapius m. in Africa 16. *Febr.* 864
Therapon martyr 26. *jun.* 257
Therapon m. in Cypro CP. 27. *Maii* 26
Therapon presb. m. in Lydia 27. *Maii* 25
Thermas m. Gothus 26. *Mart.* 619
Thermeda in Ægypto 2. *Jun.* 569
Thermus m. apud Græcos 5. *Apr.* 401
Therimus m. Cpoli 6. *Mai* 103
Therinus m. apud Græcos 23. *Apr.* 168
Theſidius m. in Etruria 1. *Apr.* 10
Theſpeſius m. in Cappad. 1. *Jun.* 22
Theſmarus pr. in Holſatia 17. *Maii* 41
Theuletas m. Nicææ 13. *Mart.* 261
Thiadoldis V. Abb. 30. *jan.* 1154
* Thiatgrinus Ep. Halberſtad. 8. *Feb.* 151
* Thionto Ab. in Bavaria 3. *Apr.* 236
Thiotriehus miles m. 2. *Feb.* 309
Thiotricus Comes 2. *Febr.* 309
* Thomas de Argentolio m. 2. *jun.* 258
Thomas de Tolentino O. Min. m. 1. *Apr.* 50
Thomais m. Alexandriæ 14. *Apr.* 214
Thomas m. apud Habeſſinos 21. *Jun.* 73
Thomas m. in Japonia 5. *Feb.* 722

Tho-

Silvana m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
Silvanianus m. in Africa 20. *Apr.* 748
Silvanus martyr 17. *Feb.* 10
Silvanus martyr 7. *Mart.* 628
Silvanus com 83. vel 93. mm. 3. *Jun.* 288
Silvanus m. in Africa 12. *Mart.* 205
Silvanus m. in Africa 6. *Maii* 101
Silvanus m. in Africa 26. *Apr.* 415
Silvanus m. in Africa 23. *Maii* 247
Silvanus m. in Africa 8. *Mart.* 757
Silvanus m. in Africa 7. *Mart.* 645
Silvanus m. in Africa 18. *Febr.* 65
Silvanus m. in Africa 20. *Apr.* 748
Silvanus m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Silvanus alter m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Silvanus m. Alexandriæ 17. *Maii* 26
Silvanus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Silvanus alter m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Silvanus m. ad S. Antonii 13. *Mart.* 262
Silvanus m. Cordubæ 27. *jun.* 252
Silvanus Ep. m. Emeſæ 6. *Febr.* 777
Silvanus m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Silvanus alter m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Silvanus m. in Iſtria 5. *jun.* 423
Silvanus m. in Italia 6. *Mart.* 424
Silvanus m. in Italia 17. *Febr.* 7
Silvanus m. in Pooto 16. *Apr.* 406
Silvanus m. Romæ 13. *jun.* 668
Silvanus m. Romæ 1. *jun.* 48
Silvanus mart. Romæ 3. *jun.* 287
Silvanus alter m. Romæ 3. *Jun.* 287
Silvanus m. Romæ 5. *maii* 7
Silvanus m. Romæ 20. *Apr.* 749
Silvanus m. in Syria 24. *Maii* 282
Silvanus m. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
Silvanus Ep. Gazæ 4. *maii* 268
Silvanus Ep. Tarraconæ 10. *Febr.* 392
* Silvanus Diſc. S. Bernardi 17. *Feb.* 52
Silverius Papa m. 20. *Junii* 13
Silveſter martyr 1. *Mart.* 21
Silveſter Ep. Cabilonen. 17. *Mart.* 514
Silveſter Ep. Veſontion. 10. *Maii* 567
Silveſter Ab. in Gallia 15. *Apr.* 386
Silveſter Camaldul. Florentiæ 8. *Jun.* 251
Silveſter Mon. Trainæ in Sicilia 2. *jan.* 124
Silvina martyr 18. *Feb.* 66
Silvinus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Silvinus Ep. in Belgio 27. *Feb.* 24
Silvinus Ep. Cremonæ 17. *Feb.* 23
* Silvinus pr. Quiotanæ 8. *jun.* 458. b
Silvius m. in Africa 23. *Apr.* 164
Silvius m. Alexandriæ 21. *Apr.* 843
Silvius m. Lugduni 2. *Jun.* 260
Silvius m. in Lucania 15. *jun.* 1048
Silvius m. Nicomediæ 15. *Mart.* 391
Silvius m. Nicomediæ 13. *Mart.* 260
Silvius m. Noviduni 4. *jun.* 377
Silvius m. Romanus 1. *Mart.* 24
Silvius m. Romæ 23. *Apr.* 165
Silvius Ep. Tolofanus in Gallia 31. *Maii* 787
Simeon Ep. Jeroſol. 18. *Febr.* 53
Simeon Ep. Meteoſis 16. *Feb.* 839
Simeon Priſcus Ab. in Syria 26. *Jan.* 709
Simeon apud Græcos 4. *Apr.* 376
Simeon m. in Perſide 15. *Maii* 466
Simeon Ep. in Perſide 21. *Apr.* 844
Simia m. in Africa 26. *Apr.* 415
Similiaous Ep. Namneti 16. *Jun.* 42
Simoo martyr 3. *Feb.* 353
Simoo puer Tridenti m. 24. *Mart.* 494
* Simon Ab. Bertinianus 4. *Febr.* 448
* Simoo de Camerino Er. Aug. 9. *Mart.* *4
* Simon de Caſſia Er. Auguſt. 2. *Feb.* 267
Simon Tudertin. O. Aug. Bononiæ 20. *Apr.* 818
Simon Stock O. Carm. 16. *Maii* 653
* Simon Rolandus Vela 11. *Mart.* 53
Simerus m. Alexandriæ 28. *Jun.* 355
Simplicianus m. Pictavis 31. *maii* 786
Simplicius m. in Africa 7. *Maii* 136
Simplicius m. in Africa 26. *Apr.* 415
Simplicius m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Simplicius m. io Catalania 2. *Maii* 185
Simplicius Senator m. Romæ 10. *maii* 498
Simplicius m. in Sardinia 15. *Maii* 456
Simplicius an m. Steinfeldiæ 18. *Jun.* 575
Simplicius Papa 2. *Mart.* 233
Simplicius Aep. Bituria 1. *Mart.* 34
Simplicius Ep. Auguſtoduni 24. *jun.* 812
Simplicius Ep. Coof. 12. *Febr.* 602
Simplicius Ep. Viennæ in Gall. 3. *Feb.* 354
Simplides Ep. Viconæ Gall. 11. *Feb.* 518
Simporius M. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Sindon Epiſcopus 2. *jan.* 83
Sioerius Mon. M. in Pannonia 23. *Feb.* 364
Sinerius m. Romæ 3. *Jun.* 387
Sinertes m. in Aſia 23. *Feb.* 363
Sinidus M. Alexandriæ 28. *jun.* 355
Sinnidia m. in Scythia 3. *Apr.* 244
Sinon m. in Aſia 23. *Feb.* 763
Sionius m. io Bulgaria 22. *jan.* 441
Sipponius m. Romæ 11. *Maii* 625
Sira V. m. in Perſide 18. *Maii* 272
Sirenus Moo. m. io Pannonia 23. *Feb.* 364
Siricius martyr 21. *Feb.* 243
Siricius m. in Africa 21. *Feb.* 242
Siricus m. in Africa 26. *Apr.* 415
Siricus m. in Aſia 23. *Febr.* 363
Siricus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Sirilla martyr 12. *Apr.* 80
Sirmion martyr 9. *Apr.* 820
Siſebutos Ab. in Hiſpania 15. *Mart.* 412
Siſianus m. Romæ 17. *Mart.* 512
Siſinnius martyr 4 *Mart.* 310
Siſinnius alter m. 4. *Mart.* 310
Siſinnius tertius m. 4. *Mart.* 310
Siſinnius m. in Africa 3. *Mart.* 227
Siſinnios Diac. m. Auximi 11. *maii* 614
Siſinnius m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Siſinnius m. Tridenti 29. *Maii* 388
Siviardus Ab. in Gallia 1. *Mart.* 65
Siatus III. Papa 28. *Mart.* 714
Siatus I. Papa m. 6. *Apr.* 533
Sixtus m. io Hiſpania 7. *Maii* 134
Sixtus m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Siatus m. Romæ 3. *jun.* 287
* Smaragda V. Meſſanæ 20. *jun.* 132
Smaragdus m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Smaragdus M. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Sodalis m. Antiochiæ 17. *Apr.* 488
Sodalis m. in Lydia 27. *Apr.* 486
Sodon Ravennæ 25. *Jan.* 618
Solicitus Ord. Crucifer. 6. *Mart.* 498
Solochon Miles m. in Ægypto 17. *Maii* 25
Solongia V. m. Bituricæ 10. *Maii* 589
Solonus m. io Italia 17. *Feb.* 7
Solus m. io Africa 3. *Mart.* 227
Solutor martyr 8. *Apr.* 746
Solutor m. in Africa 26. *Mart.* 617
Solutor m. io Africa 21. *jan.* 342
Solutor m. in Africa 27. *Mart.* 688
Solutor m. Carthagine 15. *Mart.* 392
Solutor m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536

Thomas alter m. in Japonia 5. *Febr.* 713
Thomas m. Tomis 20. *jun.* 8
Thomas Patr. Conſtantinopoli 20. *Mart.* 91
Thomas Aquinas O. Pr. 7. *Mart.* 655
* Thomas Cantipratanus 15. *Maii* 440
Thomatellus Ord. Prad. 17. *Mart.* 611
Thomas Præp. Atrebati 1. *Jun.* 158
* Thomas Comes Lancaſtriæ 22. *Mart.* 368
Thomas Salus Antiochiæ 24. *Mart* 433
Thomatus m. Romæ 2. *jan* 570
Thomus m. 20 Romæ 18. *jun.* 572
Thonius m. in Ægypto 28. *jan.* 188
Thurihius Ep. Aſturicæ 16. *Apr.* 422
Thurihius Ep. Cenoman. 16. *Apr.* 415
Thyrſus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Thyrſus m. in Aſia 28. *Jan.* 208
Thyrſus M. Alexandriæ 31. *Jun.* 1080
Thyminus m. in Iſtria 5. *jun.* 423
Tianus m. Romæ 14. *Febr.* 746
Tiballus m. in Pannonia 28. *Apr.* 565
Tibba V. regia 10 Anglia 6. *Mart.* 442
Tiberitanus m. in Africa 19. *Jan.* 219
Tiberius m. in Pedemontio 24. *Apr.* 266
Tibudianus m. Interamnæ 8. *jun.* 147
Tiburbius martyr 14. *Apr.* 218
Tiburtius m. Romæ 14. *Apr.* 203
Ticianus m. 10 Sardinia 27. *Maii* 24
Tidus m. Byzantii 8. *Mart* 292
Tigernacus Ep. in Hibernia 5. *Apr.* 402
Tigrides Ep. in Gallia 3. *Feb.* 360
Tigridius Presb. Claromonte Gal. 16. *Febr.* 887
Tigrinus m. Romae. Taurini 11. *Febr.* 518
Tigrinus m. in Syria 20. *Mart.* 85
Tilba V. in Anglia 6. *Mart.* 441
Tilinus M. Alexandriæ 28. *jun.* 355
Tilis m. Sirmii 8. *Jan.* 470
Tillo Monachus in Gallia 7. *jun.* 376
Timaræus m. Cordubæ 17. *Jun.* 252
Timeus m. Epheſi 25. *Mart* 492
Timia m. Antiochiæ 27. *Apr.* 488
Timidenſes mm. in Africa proconſ. 31. *Maii* 785
Timinus m. in Syria 24. *Maii* 282
Timolaus m. Cæſareæ Pal. 24. *Mart.* 478
Timon Diac. m. Corinthi 19. *Apr.* 619
Timorus m. Carthagine 8. *Apr.* 745
Timotheus m. 8. *Jan.* 473
Timotheus Lector m. 3. *Maii* 375
Timotheus m. in Africa 23. *Maii* 847
Timotheus m. in Africa 30. *Jun.* 573
Timotheus m. in Africa 17. *Jun.* 80
Timotheus m. Alexandriæ 6. *Apr.* 537
Timotheus m. Antiochiæ 7. *Apr.* 658
Timotheus Ep. m. Epheſi 24. *jun.* 562
Timotheus m. apud Habeſſinos 15. *Jun.* 1050
Timotheus m. in Macedonia 6. *Apr.* 537
Timotheus Diac. m. in Mauritania 21. *Maii* 4
Timotheus m. in Msuritania 18. *Mart.* 819
Timotheus Ep. Pruſæ m. 10. *Jun.* 273
Timotheus m. Romæ 22. *Maii* 548
Timotheus mars. Romæ 24. *Mart.* 477
Timotheus m. in Sicilia 24 *Jan.* 592
Timotheus m. Sirmii 25. *Mart* 455
Timotheus m. Sirmii 2. *Jan.* 79
Timotheus m. Theſſalonicæ 1. *Jun.* 48
* Timotheus 1. Ep. Alexandriæ 7. *Febr.* 2
Timotheus Diac. in Britannia 21. *Mart* 6
Timothens Anachor. 21. *Febr.* 267
Timotheus Conf. 2. *Feb.* 94
Tionus m. Cordubæ 27. *Jun.* 252
Tinnus m. Tarſi 10. *mart* 557
Tironius m. Mediolani 6. *Maii* 202
Titianus martyr 15. *Apr.* 86
Titianus m. Theſſalon. 27. *Feb.* 675
Titianus Ep. Brixiæ 3. *Mart.* 261
Titianus Ep. in ditione Venetæ 16. *jan.* 31
Titianus Ep. Lauden. 4. *Maii* 408
Titonia m. Romæ 3. *jun.* 287
Titulus m. Interamnæ 14. *Apr.* 215
Titus martyr 21. *Febr.* 243
Titus m. Lugduni 21. *Jun.* 160
Titus Ep. Ap. Cretæ 4. *Jan.* 163
Tirus Conf. apud Græcos 14. *jun.* 960
Tirus Thaumaturgus 2. *Apr.* 101
Tobia m. Sirmii 2. *jan.* 80
* Tobias Can. Reg. in Trimetana inf. 5. *Mart.* 359
Toga m. Romæ 3. *Jun.* 287
Tomaſſus Erem. Camaldul. 25. *Mart.* 594
Tomunus m. Epheſi 25. *Maii* 492
Toniſus m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
* Torannanus Ab. in Hibernia 11. *Jun. App.* 118
Torellus Solitar. in Etruria 16. *Mart.* 499
Torpes m. Piſis 17. *Maii* 5
Torquatus Ep. in Hiſp. 15. *Maii* 442
Torquatus Ep. Tricaſtinus 1. *Febr.* 93
Torzo Ep. Auguſtanus 16. *jun.* 55
Trahia m. Nicææ 13. *Mart.* 261
Tranquillus Ab. in Burgundia 15. *mart.* 404
Traous Erem. in Sardinia 21. *Jun.* 84
Tredentheus m. Cæſareæ Capp. 29. *Maii* 364
Trefanus Presb. in Campania Gal. 7. *Feb.* 52
Treverius Mon. in Gallia 19. *jan.* 33
Tribimios m. in Pamphilia 2. *Mart.* 227
Triphyllius Ep. in Cypro 13. *Jun.* 681
Tripodes m. Romæ 15. *jan.* 510
Trojecia V. in Gallia 9. *Jan.* 178
Tryphæna m. Cyzici 31. *Jan.* 1081
Trophimus m. Laodiceæ 17. *Mart.* 59
Trophimus m. Nicomediæ 18. *Mart.* 617
Trophimus Ep. Norwegiæ 8. *jan.* 548
Trofimus m. Foſſani 6. *Feb.* 932
Trophina m. Lugduni 2. *jun.* 160
* Troſcharus Ab. in Hibernia 11. *Jun. App.* 118
Trudpertus Er. m. in Briſgovia 6. *Apr.* 424
Trumwinus Ep. in Britannia 10. *Feb.* 414
Tryphon m. in Africa 4. *jan.* 165
Tryphon Patr. Conſtantinop. 19. *Apr.* 657
Tubonus m. in Africa 28. *jun.* 357
Tudianus m. in Perſide 22. *Apr.* 22
Tudinus Ab. in Armorica 9. *Maii* 440
Tuja m. Tarſi 10. *Mart* 557
Tujanus Ab. in Brit. Arm. 1. *Febr.* 198
* Tuiſianos ſive Domitianus Dux 5. *Febr.* 695
Tulla m. Romæ 2. *jun.* 209
Tullianus m. Alexandriæ Æg. 13. *Febr.* 656
Tullicus m. in Campania 11. *Febr.* 511
Tullius m. in Africa 19. *Feb.* 239
Tumma Ep. in Britannia 10. *Feb.* 414
Tumulus martyr 21. *Feb.* 243
Tutela m. in Umbria 12. *Maii* 22
Tutianus m. Byzantii 8. *Maii* 291
Tutidus m. in Africa 7. *Maii* 136
Tutus m. Tarſi 10. *Mart.* 557
Turbanus m. Alexandriæ 28. *jun.* 355
Turbon cum Tergeminis m. 17. *Jun.* 73
Turnious m. Romæ 2. *Jan.* 209
Tuſca V. Veronæ 5. *Maii* 44
Tuſcus m. Cordubæ 27. *Jun.* 252
Tychicus Diſcip. Pauli 29. *Apr.* 613
Tychoo Ep. Amathuntis 16. *jun.* 93
Tygris V. in Sahandia 25. *Jun.* 72
Tygrius Presb. m. 12. *Jun.* 705

Tyran-

Tyrannio Ep. m. Tyri 20. *Feb.* 171
Tyria m. Alexandriæ 6. *Apr.* 537
Tyrius m. Alexandriæ 28. *Jun.* 355

V

VAlens Ep. m. 21. *Maii* 7
Valens m. cum Aſterio 18. *jan.* 190
Valens m. in Africa 18. *jan.* 190
Valeos Diac. m. Cæſareæ Pal. 1. *jun.* 562
Valens m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Valens Pr. Autiſſiodori 21. *Maii* 7
Valentina m. Mediolani 6. *Maii* 501
Valentina m. Romæ 2. *Jun.* 209
Valentinus m. in Africa 14. *Febr.* 763
Valentinus m. Roman. Armentariæ 14. *Febr.* 762
Valentinus m. Alexandriæ 29. *Apr.* 615
Valentinus m. in Aprutio 16. *Maii* 569
Valeotinus m. Briziæ 12. *Feb.* 575
Valentinus m. Interamnæ 14. *Apr.* 211
Valentious Ep. Interamnæ m. 14. *Feb.* 754
Valentinus m. Peruſii 29. *Apr.* 616
Valentinus m. Roman. in Hiſp. 14. *Feb.* 762
Valentinus presb. m. Romæ 14. *Febr.* 758
Valentinus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Valentinus m. in Syria 20. *Mart.* 83
Valeotious Ep. Tarracinæ m. 16. *Mart.* 427
Valeotinus Ep. Genuæ 2. *Maii* 273
Valentinus Ep. in Hiſpania 14. *Febr.* 742
Valentinus in Liguria Ep. 2. *Maii* 548
Valentinus Ep. Paſſav. 7. *jun.* 368
Valentinus Ep. Tungris 7. *Jun.* 9
Valentinus Interamnen. Ep. et. 7. *Jan.* 372
Valentinus Anicii 14. *Febr.* 749
Valentio m. Doroſtori 25. *Maii* 489
Valentus martyr 14. *Apr.* 211
Valeria m. in Africa 26. *Maii* 835
Valeria m. in Africa 24. *Apr.* 265
Valeria m. in Africa 16. *Jun.* 37
Valeria m. in Africa 31. *Mart.* 905
Valeria m. Cæſareæ Pal. 6. *jun.* 622
Valeria m. Mediolani 28. *Apr.* 462
Valeria m. Mediolani 6. *Maii* 101
Valeria m. Romaoa 20. *Mais* 636
Valeria m. Romæ 3. *jun.* 287
Valeria altera m. Romæ 3. *Jun.* 287
Valeriana m. Aquilejæ 17. *Jun.* 287
Valerianus m. in Africa 24. *Apr.* 265
Valerianus m. Briziæ 12. *Feb.* 575
Valerianus m. in Cappadocia 21. *Jan.* 349
Valerianus m. Forolivii 4. *Maii* 496
Valerianus m. Interamnæ 14. *Apr.* 211
Valerianus m. Romæ 1. *jun.* 16
Valarianus m. Romæ 14. *Apr.* 203
Valerianus m. Scythopoli 4. *Maii* 459
Valerianus Ep. Autiſſiodori 6. *Maii* 505
Valericus Erem. in Gallia 10. *jan.* 617
Valerius martyr 12. *Apr.* 79
Valerius martyr 12. *Apr.* 80
Valerius m. in Africa 24. *Apr.* 265
Valerius m. in Africa 23. *Apr.* 364
Valerius m. in Agro Sueſſionen. 14. *jun.* 795
Valerius de Ora m. in Algarbia 21. *Jun.* 475
Valerius m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Valerius m. apud Græcos 23. *Apr.* 163
Valerius Ep. m. Lucæ 29. *Jan.* 912
Valerius m. Nicomediæ 22. *Febr.* 589
Valerius m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 12
Valerius m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Valerius Aep. Ravennæ 15. *Mart.* 411
Valerius Ep. Autiſſiodori 6. *Maii* 105
Valerius Ep. Carcaſſone 3. *jun.* 291
Valerius Ep. Cæſaraug. Cnoſ. 28. *jan.* 834
Valerius Ep. Surrentious 16. *Jan.* 29
Valerius Ep. Treviren. 29. *Jan.* 917
* Valerius Scriptor S. Fructuoſi 25. *Feb.* 485
Varicus martyr 12. *Apr.* 80
Vaſius m. Santonen. 16. *Apr.* 413
Ubaldeſca V. Piſis 28. *Maii* 599
Ubaldus Ep. Eugubii 16. *Maii* 618
Udalricus O. Ben. in Rhetia 19. *Apr.* 628
Vecturus m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Vedaſtus Ep. Atrebati 6. *Feb.* 782
Vedaſti Ep. Inventio Capitis 2. *Jan.* 124
Velleſius Epiſc. 2n. *Maii* 638
Venantius m. Camerioi 18. *Maii* 136
Venantius Ep. m. in Dalmatia 1. *Apr.* 6
Venaotius m. in Italia 1. *Apr.* 7
Venantius Methonenſ. Lerini 30. *Maii* 592
Vencisna V. Gandavi 19. *Mart.* 34
Vendimianus Er. in Bithynia 1. *Febr.* 99
Venerandus m. Ebroicia 25. *maii* 502
Venerandus Ep. Arvern. 18. *jan.* 194
Veneria martyr 28. *Feb.* 724
Veoeria m. in Africa 27. *jan.* 769
Veneria m. in Africa 17. *Jan.* 80
Veneria m. Mediolani 6. *Maii* 101
Veoeria m. Romæ 3. *jun.* 287
Veneria altera m. Romæ 3. *jun.* 287
Venerius Ep. Mediolani 4. *Maii* 494
Venerius m. Romanus 1. *Mart.* 32
Ventura O. Crucif. Hiſpell. 3. *Maii* 432
* Veoturinus O. Præd. m. Smyrnæ 28. *Mart.* 710
Ventus m. in Africa 17. *Apr.* 480
Venuſta m. Romæ 2. *Jun.* 209
Venuſta m. Tarſi 10. *Maii* 557
Venuſtianus Proconſul 18. *Apr.* 541
Veouſtina martyr 17. *Febr.* 10
Veouſti duo mm. 12. *Apr.* 81
Venuſtus martyr 12. *Apr.* 80
Venuſtus alter martyr 12. *Apr.* 80
Venuſtus Eunuchus m. in Africa 28. *Jun.* 357
Venuſtus m. in Africa 23. *Apr.* 164
Venuſtus m. Antiochiæ 29. *Maii* 365
Venuſtus m. Cæſareæ Capp. 29. *Maii* 364
Venuſtus m. Cordubæ 27. *jun.* 252
Veouſtos m. Mediolani 6. *Maii* 101
Venuſtus m. Romæ 22. *Mai* 141
Vera Claromonte in Gallia 24. *jan.* 593
Veraous m. Romæ 3. *jun.* 287
Vercas presb. m. in Gothia 26. *Mart.* 619
Verecunda martyr 12. *Apr.* 79
Verecundus martyr 12. *Apr.* 81
Verdiana V. in Hetruria 1. *Feb.* 255
Veredemus Ep. Avenione 17. *Jun.* 411
Veremundus, io Diœc. Mediolan. 13. *Feb.* 705
Veremundus Ab. in Navarra 8. *Mart.* 794
Vericus m. Theſſalonicæ 2. *jun.* 48
Verolus pr. ad Sequanam 17. *jun.* 382
Veronica m. Antiochiæ 15. *Apr.* 377
Veronica m. in Meſopotamia 15. *Apr.* 377
Veronica de Binaſco V. Mediol. 3. *jan.* 887
Veronica Matrona Romæ 4. *Feb.* 449
Veronus Lembecæ in Hannonia 30. *Mart.* 844
* Verwaldus Diac. m. Mooachii 25. *Maii* 469
Verulus m. in Africa 21. *Febr.* 242
Verulus m. in Mauritania 24. *mart.* 480
Verus Ep. Viennæ io Gallia 13. *Jan.* 822
Vetius Epagatus m. Lugdun. 2. *Jun.* 160
Vetula m. apud Græcos 15. *jun.* 1050
Ugolinus O. Auguſt. 21. *Mart.* 565
Viarius Martyr 10. *Apr.* 864
Viator m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744

Vi-

Vibianus m. in Italia 6. *Mart.* 91
Vibianus m. Sebastæ 10. *Mart.* 12
Victia m. Romæ 28. *Maii* 91
Victor martyr 4. *Apr.* 325
Victor martyr 18. *Mart* 140
Victor martyr 21. *Jan.* 341
Victor martyr 17. *Feb.* 10
Victor alius m. 17. *Febr.* 16
Victor martyr 30. *Mart.* 828
Victor martyr 1. *Feb.* 447
Victor martyr 12. *Apr.* 80
Victor alter martyr 12. *Apr.* 80
Victor III. martyr 12. *Apr.* 80
Victor IV. martyr 12. *Apr.* 80
Victor m. cum Primiano 1. *jan.* 16
Victor m. cum Corona 10. *Feb.* 173
Victor martyr 29. *jan.* 950
Victor Fil. Photinæ m. 20. *Mart.* 80
Victor m. in Ægypto 17. *Apr.* 487
Victor m. in Ægypto 25. *Feb.* 488
Victor Miles m. in Ægypto 14. *Maii* 265
Victor m. in Ægypto 1. *Apr.* 10
Victor m. in Ægypto 8. *Maii* 299
Victor m. in Africa 10. *Maii* 33
Victor m. in Africa 18. *Apr.* 541
Victor m. in Africa 31. *jan.* 1080
Victor m. in Africa 26. *Mart.* 617
Victor m. in Africa 2. *Febr.* 286
Victor m. in Africa 11. *Feb.* 510
Victor m. in Africa 26. *Apr.* 415
Victor m. in Africa 24. *Apr.* 265
Victor m. in Africa 17. *Jan.* 80
Victor m. in Africa 27. *jan.* 769
Victor m. in Africa 1. *jan.* 19
Victor m. in Africa 2. *Apr.* 66
Victor m. in Africa 26. *Jan.* 708
Victor m. in Africa 19. *jan.* 219
Victor m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Victor alter m. Alexandriæ 30. *Apr.* 744
Victor m. Alexandriæ 31. *jan.* 1080
Victor m. Alexandriæ 17. *Maii* 26
Victor m. Alexandriæ 12. *Feb.* 580
Victor m. Alexandriæ 28. *Febr.* 722
Victor m. Alexandriæ 18. *Mart.* 618
Victor m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Victor m. Antiochiæ 5. *mart.* 763
Victor m. Aquilejæ 14. *Jun.* 463
Victor m. in Armenia 1. *Apr.* 9
Victor Ep. m. Barcinone 4. *Apr.* 321
Victor m. Bracaræ 12. *Apr.* 78
Victor & tres mm. Byzantii 8. *Maii* 291
Victor m. in Campania 18. *Mart.* 819
Victor m. Gerundæ 2 a. *Jun.* 389
Victor m. Heracleæ 1. *Apr.* 9
Victor & Socius mm. Insulis in Fl. 23. *jun.* 514
Victor m. in Libya 7. *Apr.* 659
Victores tres mm. Mediolani 6. *Maii* 101
Victor Maurus m. Mediolani 8. *Maii* 286
Victor m. Mediolani 14. *Mart* 284
Victor m. Mosomi 9. *Febr.* 339
Victor m. Nicomediæ 6. *mart.* 423
Victor alius m. Nicomediæ 6. *Mart.* 424
Victor m. Nicomediæ 22. *Feb.* 289
Victor m. Nicomediæ 29. *Mart.* 769
Victor m. Nicomediæ 20. *Apr.* 747
Victor m. Nicomediæ 6. *Apr.* 536
Victor m. Nicomediæ 24. *Febr.* 460
Victor m. Niveduni 17. *Maii* 27
Victor m. Polentiæ 13. *Maii* 202
Victor m. in Portu Rom. 15. *mail* 457
Victor Ep. m. Romæ 20. *Apr.* 748
Victor m. Romæ 25. *Jun.* 12
Victor m. Romæ 3. *jun.* 287
Victor alter m. Romæ 3. *Jun.* 287
Victor m. Romæ 2. *Feb.* 281
Victor m. Roman. Tornaci 29. *Mart* 366
Victor m. in Syria 15. *Feb.* 824
Victor alius m. in Syria 25. *Febr.* 824
Victor m. Tarsi 10. *Mart* 557
Victor Diac. Placentiæ 6. *Mart.* 439
Victor presb. in Campania Gall. 28. *Feb.* 664
* Victor Erem. ad S. Gallum. 28. *Febr.* 717
Victoria m. in Africa 11. *Maii* 625
Victoria m. in Africa 17. *jan.* 80
Victoria m. in Africa 27. *Jan.* 769
Victoria m. in Africa 20. *mail* 634
Victoria m. Byzantii 8. *Maii* 291
Victoria m. Carthag 11. *Febr.* 515
Victoria m. Ephesi 25. *Mart* 492
Victoria m. Gerundæ 31. *Maii* 784
Victoria M. Mediolani 6. *Maii* 101
Victoria m. Romæ 3. *Jun.* 287
Victoria m. Romæ 2. *jun.* 209
Victoria alia m. Romæ 2. *Jun.* 209
Victoria m. Romæ 2. *Febr.* 281
Victoria alia m. Romæ 2. *Febr.* 281
Victoria m. Thessal. 1. *jun.* 48
Victoriana m. Mediolani 6. *Maii* 101
Victorianus martyr 13. *Maii* 204
Victorianus m. in Africa 19. *Jan.* 219
Victorianus m. in Africa 14. *mart* 284
Victoriaous m. Aquilejæ 11. *Jun.* 465
Victorianus m. Carthag. 11. *Feb.* 523
Victorianus Diac. m. in Numidia 18. *Jun.* 267
Victorianos Ab. in Hispania 12. *Jun.* 738
Victoricus m. in Africa 23. *Mart* 244
Victoricus m. in Africa 17. *Jan.* 80
Victoricus m. in Africa 17. *Apr.* 486
Victoricus m. in Africa 24 *Febr.* 454
Victoricus m. in Dalmatia 18. *Apr.* 540
Victoricus m. Antiochiæ 24 *Feb.* 460
Victoricus m. in Syria 20. *Mart.* 85
Victorina martyr 7. *Mart.* 638
Victorina m. in Africa 26. *Jan.* 708
Victorinæ tres mm. Mediolani 6. *Maii* 101
Victorioa m. Nicomediæ 22. *Febr.* 289
Victorina m. Nicomediæ 17. *Mart.* 511
Victorina m. Romæ 2. *Jun.* 209
Victorina m. Tarsi 10. *Mart* 557
Victorina m. Thessal. 1. *jun.* 48
Victorinus martyr 12. *Apr.* 80
Victorinus martyr 4 *Mart.* 316
Victorinus martyr 21. *Febr.* 213
Victorinus m. in Ægypto 25. *Febr.* 488
Victorious m. in Africa 22. *Febr.* 286
Victorinus m. in Africa 23. *Apr.* 164
Victorinus m. in Africa 28. *Apr.* 571
Victorinus m. in Africa 11. *mail* 625
Victorinus m. in Africa 24. *Mart.* 479
Victorinus m. in Africa 18. *jan.* 190
Victorinus m. in Africa 14 *Jan.* 935
Victorinus m. Alexandriæ 28. *Feb.* 722
Victorinus m. apud Bituriges 16. *Maii* 574
Victorinus m. Carthag. 11. *Feb.* 515
Victorinus m. Claromonte Gall. 15. *Maii* 454
Victorinus m. in Italia 6. *Mart.* 424
Victorinus presb. m. in Italia 15. *Apr.* 373
Victorinus Ep. Septempedanus 8. *Jan.* 499
Victorious m. in Isauria 16. *mart* 571
Victorinus m. Nicææ 25. *Mart.* 554
Victorinus m. Nicomediæ 27. *Apr.* 488
Victurinus m. Nicomediæ 29. *Mart.* 769

Victo-

Victorinus m. Nicomediæ 6. *Mart.* 423
Victorinus m. Romæ 3. *jun.* 287
Victorinus m. Romæ 28. *Feb.* 723
Victorinus m. Romæ 18. *Apr.* 528
Victorinus Ep. Aſſiſii m. 13. *Jun.* 668
Victorinus Ab. Placentiæ 5. *jan.* 289
Victorius m. in Africa 7. *Maii* 136
Victorius alter m. in Africa 7. *Maii* 136
Victorius m. in Africa 23. *Maii* 247
Victorius m. in Cappadocia 25. *Maii* 5
Victorius m. Epheſi 25. *maii* 492
Victorius m. Tuderti 26. *Maii* 835
Victoria martyr 17. *Feb.* 10
Victoria m. Nicææ 13. *mart.* 261
Victoria martyr 12. *Apr.* 80
Victoria m. Romæ 2. *Jun.* 209
Victoria alia m. Romæ 2. *Jun.* 209
Victoria m. Romæ 3. *jun.* 287
Victoria m. Theſſalon. 2. *jun.* 48
Victorianus m. Romæ 2. *Jun.* 209
Victorianus Proconſul Carthag. 23. *Mart.* 460
Victorina m. Romæ 3. *Jun.* 287
Victorina m. Tarſi in. *Mart.* 557
Victorina altera m. Tarſi in. *Maii* 557
Victorinus m. in Africa 26. *Apr.* 415
Victorinus m. in Africa 24. *Apr.* 265
Victorinus m. Alexandriæ 28. *Apr.* 567
Victorinus m. Gerundæ 31. *Mart.* 784
Victorious m. Nicææ 13. *Mart.* 261
Victorinus m. Peruſii 29. *Apr.* 616
Victorius m. Tomis 27. *mart* 24
Victorius m. Antiochiæ 29. *maii* 365
Victurus martyr 4. *Mart.* 311
Victurus m. in Africa 1. *Mart.* 29
Victurus m. in Africa 23. *Apr.* 264
Victurus m. in Africa 7. *Jun.* 8
Victurus m. in Africa 7. *Maii* 136
Victurus II. m. in Africa 7. *maii* 136
Victurus III. m. in Africa 7. *Maii* 136
Victurus IV. m. in Africa 7. *Maii* 136
Victurus m. Romæ 5. *jun.* 422
Victurus m. Romæ 10. *Jun.* 272
Victurus m. Tarſi 10. *Maii* 557
Victus m. in Africa 21. *Maii* 5
* Vidulfus Ep. Atrebati 6. *Feb.* 763
* Vigilius Papa 8. *jan.* 1078.e
Vigilius Ep. Autiſſiodori 11. *Mart.* 72
Vigilius Ep. Tridenti m. 26. *Jun.* 163
Viſiulfus Ep. Irien. in Hiſp. 26. *Jan.* 751
Villanus Ep. Eugubii 7. *Maii* 281
Vimaraſius Ep. Aurien. in Hiſp. 26. *jan.* 751
Vimgeloſinus m. Nicomediæ 12. *Mart.* 106
Vimius Scotus in Bavaria 12. *Jun.* 596
Vinamannus m in Suecia 15. *Febr.* 847
Vincentia martyr 21. *jan.* 341
Vincentia m. in Africa 1. *Febr.* 37
Viocentia m. in Africa 17. *Jan.* 80
Vinceotia m. in Africa 27. *Jan.* 769
Vincentia m. in Africa 26. *jan.* 708
Vincentia uxor Severi Ravennæ 1. *Feb.* 78
Vincentius martyr 16. *Apr.* 405
Viocentius alter martyr 16. *Apr.* 405
Vincentius martyr 16. *Feb.* 867
Vincentius m. in Africa 20. *Apr.* 748
Vincentius m. in Africa 27. *Jan.* 769
Vincentius m. in Africa 9. *Jan.* 567
Vincentius m. in Africa 11. *jan.* 666
Vincentius m. in Africa 16. *Febr.* 864
Vincentius m. in Africa 13. *Jan.* 767
Vincentius m. Aginni 9. *jun.* 164
Vincentius m. Carthagine 11. *Feb.* 513
Vincentius m. Caucoliberi 19. *Apr.* 620
Vinceotius m. Cortonæ 16. *Mart* 572
Vincentius m. in Creta 25. *Maii* 491
Vincentius m. Gerundæ 22. *Jan.* 399
Vincentius Ab. m. in Hiſp. 11. *Mart.* 60
Vincentius m. in Italia 18. *Feb.* 581
Vincentius m. Lugduni 2 *jun.* 168
Vincentius Ep. m. Mevaniæ 6. *jan.* 623
Vincentius m. in Portu Rom. 24. *Maii* 281
Vincentius Theſſalonicæ 2. *Jun.* 48
Vincentius m. in Tuſcia 25. *Mart* 490
Vincentius Ep. Fulginii 24. *Mart* 296
Vincentius Ep. Theate 6. *jun.* 639
Vincentius Ep. Tricaſſ. 4. *Febr.* 480
Vincentius Lerinen. Pr. 14 *Maii* 284
Viocentius Ferrerius O. Pr. 5. *Apr.* 475
Vincentius Diac. Cæſaraug. 22. *jan.* 393
Vindemialis Ep. m. in Africa 1. *Mart* 270
Viodemialis Ep. Conf. 1. *mart* 270
Vindemialis Ep. Aſer Tarviſii 8. *Jun.* 179
Vindemialis Ep. Veronæ 28. *Feb.* 729
Vindeus m. Antiochiæ 26. *Apr.* 415
Vindicianus Ep. Cameraci 11. *Mart.* 75
* Vindricus Ab. Tulli 9. *Mart.* * 4.d
Viola V. & m. Veronæ 3. *Maii* 383
Vippia m. Romæ 28. *Mart* 91
Vircus m. 26. *Mart.* 619
Virgilius Aep. Arelate 5. *Mart.* 399
Virgines Canonicæ VII. mm. 9. *Apr.* 820
Virgines mm. tres ex Chio 9. *Jun.* 164
Virgines Interamnenſes mm. 14. *Apr.* 218
Virgines VII. mm. Sirmii 15. *Mart* 455
Virgines V. Sirmii mm. 9. *Apr.* 819
Virianus m. Romæ 3. *jun.* 287
Virianus m. Tiferni 1. *jun.* 58
Virtunia m. Mediolani 6. *Maii* 101
Viſſia V. m. Firmi 12. *Apr.* 81
Vitalianus m. in Africa 10. *jan.* 60
Vitalianus m. Spoleti 14. *Febr.* 746
Vitalianus Papa Romæ 27. *Jun.* 779
Vitalica m. Romæ 2. *Jun.* 209
Visalicus m. in Africa 7. *Maii* 136
Visalina V. apud Arvernos 21. *Feb.* 245
Vitalis martyr 12. *Apr.* 80
Vitalia martyr 11. *Apr.* 13
Vitalis martyr 20. *Jun.* 8
Vitalis m. Abulæ 6. *Febr.* 768
Vitalis m. in Africa 9. *jan.* 567
Vitalis m. in Africa 19. *jan.* 229
Vitalis m. in Africa 11. *Feb.* 510
Vitalia m. in Africa 23. *Apr.* 264
Vitalis m. Alexandriæ 21. *Apr.* 843
Vitalis m. Byzantii 8. *mart* 291
Vitalis m. Lugduni 2. *Jun.* 160
Vitalis m. Peruſii 29. *Apr.* 616
Vitalis m. Ravennæ 28. *Apr.* 462
Vitalis m. Romæ 14. *Feb.* 743
Vitalis m. Romæ 23. *Apr.* 165
Vitalis m. Smyrnæ 9. *Jan.* 567
Vitalis m. Spoleti 14. *Febr.* 746
Vitalis Conſ. Spoleti 21. *Jan.* 341
Vitalis Ab. in Gallia 7. *jan.* 389
Vitalis Hieroſolymita 2. *Jan.* 82
Vitalis Ab. Ord. Baſil. 9. *Mart.* * 26
Vitalis a Baſtia 3. O. S. Franc. 31. *Maii* 824
Vitalius m. Corcyræ 28. *Apr.* 461
Vitalius Man. Alexandriæ 11. *jan.* 702
Viticus m. Nicomediæ 8. *Jun.* 56
Vitus m. in Africa 26. *Apr.* 415
Vitus m. Cæſareæ 21. *Maii* 5
Vitus m. Nicomediæ 20. *Jan.* 297

Vitus m. Romæ 29. *Maii* 366
Vitus Siculus m. Romæ 15. *jun.* 1013. *App.* 137
Vitus m. Sirmii 2. *jan.* 80
Vivaldus Erem. in Etruria 1. *Maii* 169
Viventia V. Coloniæ Agrip. 17. *Mart.* 604
Viventius presb. in Burgundia 13. *Jan.* 803
Vivinus m. Epheſi 14. *Jun.* 797
Vius Ep. in Armorica 15. *Jun.* 1058
Ulboldus Fund. Ciſterc. in Friſia 26. *Jan.* 690
Ulfridus m. in Svecia 18. *jan.* 210
Ulfridus pr. Erem. in Anglia 29. *Febr* 226
Ulgiſus Ep. Ab. Lobienſis 4. *Feb.* 498
* Ulodimirus Princeps Bulgariæ 22. *maii* 126
Ulphia V. Ambiani 31. *jan.* 1125
* Ulphius m. in dioec. Trecen. 22. *Jan.* 388.c
* Ulpho martius S. Birgittæ 12. *Feb.* 574
Ulpianus m. Tyri 3. *Apr.* 259
Ulpius m. Lugduni 2. *jun.* 160
Ulricus presb. Erem. in Anglia 20. *Febr.* 226
Ultanus Ab. in Belgio 1. *Maii* 118
Uoamannus m. in Svecia 15. *Feb.* 847
Vodalus cogn. Benedictus Sueſſion. 5. *Feb.* 690
* Volferius Ep. Viennæ Gall. 16. *Mart.* 416
Volkerus m. in Hollania 7. *Mart.* 653
Voluſianus Ep. Turon. m. 18. *jan.* 594
Voluſus m. Alexandriæ 31. *Mart.* 259
Volutianus m. Alexandriæ 21. *Mart.* 259
Voneſta martyr 19. *Mart.* 27
Vonus Erem. Pignaren. 29. *Maii* 408
Vonga Ep. in Armorica 15. *Jun.* 1058
Uranius marsyr 4. *Mart.* 310
Urbana m. Nicomediæ 22. *Feb.* 589
Urbana m. Romæ 2. *Jun.* 209
Urbana alia m. Romæ 2. *jun.* 209
Urbanæ duæ mm. Romæ 19. *Maii* 308
Urbana I, II, III, IV. mm. Theſſalonicæ 3. *Jun.* 48
Urbanus Papa m. 25. *Maii* 471
Urbanus martyr 2. *Mart.* 179
Urbanus Puer m. cum Babyla 24. *jan.* 569
Urbanus martyr 6. *Apr.* 538
Urbanus m. in Africa 8. *Mart.* 757
Urbanus m. in Africa 4. *Maii* 460
Urbanus m. in Africa 2. *Feb.* 286
Urbanus m in Africa 24. *Apr.* 265
Urbanus m. Ancyræ 23. *Jun.* 471
Urbanus m. Cæſar Auguſtæ 16. *Apr.* 476
Urbanus m. Cpoli 18. *Mart* 179
Urbanus m. Nicomediæ 29. *Apr.* 616
Urbanus m. Romæ 3. *jun.* 287
Urbanus m. Romæ 25. *Maii* 471
Urbanus m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 97
Urbanus m. Roman. Catalaupi 25. *maii* 475
Urbanus Ep. Lingon. 23. *jan.* 491
Urbicius Ep. Metten. 20. *Mart.* 86
Urbicius Ab. in Gallia 3. *jun.* 298
Urbicus m. Romæ 5. *Jun.* 422
Urbicus Ep. Claromont. Gall. 3. *Apr.* 255
Uroria m. Romæ 28. *Maii* 95
Urpaſianus m. Nicomediæ 13. *Mart.* 259
Urſicinus m. Podii 1. *Feb.* 204
Urſicinus m. Ravennæ 19. *jun.* 809
Urſicinus Ep. Ticioen. 21. *Jun.* 69
Urſious m. Alexandriæ 31. *jan.* 1080
Urſius in Agro Vicentino 3. *mart* 426
Urſmarus Ep. Ab. in Belgio 18. *Apr.* 557
Urſulina V. Parmæ 7. *Apr.* 723
Urſus m. in Africa 23. *Apr.* 164
Urſus m. Nicomediæ 20. *jan.* 297
Urſus Ep. Fani 15. *Maii* 502
Urſus Ep. Ravennæ 13. *Apr.* 131
Urſus presb Auguſtæ Prætoriæ 1 *Febr.* 97
Uſpria m. Theſſalon. 1. *Jun.* 48
Uſthazanes nutritius Regis Saporis 22. *Apr.* 844
Utus m. in Africa 54. *Mart.* 479
Ulfrannus Ep. Senonen. 20. *Mart.* 143
Uſor Cratonis mart. Romæ 15. *Febr.* 822

W

Wacarus Mon. m. in Friſia 5. *Jun.* 452
Walaricus Ab. in Picardia 1. *Apr.* 14
Walabonius Diac. m. Cordubæ 7. *Jun.* 37
Walbertus Com. in Hannonia 21. *Maii* 633
Walburgis V. Ab. Heidenheimii 25. *Feb.* 515
Waldebertus Ab. Luxovii 2. *Mart* 274
Waldetrudis Abb. Mont. Hannoniæ 9. *Apr.* 829
Waldrada Abb. Mesis 5. *Maii* 51
* Waldricus Ep. Laudunі m. 25. *Apr.* 343
Walericus Erem. in Gallia 30. *Jan.* 617
Walfridus Ab. in Etruria 15. *Febr.* 842
Walherus Paſtor m. 23. *jun.* 613
* Wallonus Ab. in Scotia 3. *Mart* 360
Walterus Pr. m. in Friſia 5. *jun.* 452
* Walterus Ab. in Bavaria 17. *Maii* 3
* Walterus Ab. Viconii 15. *Mart.* 373
Walterus de Birbeke O. Ciſterc. 22. *jan.* 417
* Waltmanous Ab. Antverpiæ 15. *Apr.* 370
Walus Miles m. 2. *Feb.* 309
* Wamba Rex Hiſpaniæ 14. *jan.* 993. f
Wambertus m. in Normanniâ 16. *jun.* 225
* Wando Ab. Fontanellæ 7. *Apr.* 476
Waningus Fund. Fiſcanen. 9. *jan.* 590
Warſanopha m. in Ægypto 4. *jun.* 378
Wedegundis ſeu Redegundis V. 29. *jan.* 975
* Wederadus Ab. Fuldæ 16. *jun.* 3
* Wenceslaus Pius Rex Bohemiæ 28. *jun.* 651
Wereburga V. in Anglia 3. *Febr.* 384
Weriohartus Miles m. 2. *Feb.* 309
Wernherus Puer m. Weſaliæ 19. *Apr.* 697
* Wernherus Ep. Merſeburg. 11. *Jan.* 663. a
* Wernherus Mon. Hemmerod. 19. *Apr.* 68
Wiborada V. m. in Helvetia 2. *maii* 282
Wibrandis V. Peregr. Conſtantiæ 16. *Jun.* 514
Wiferpus Ep. Auguſtanus 18. *Apr.* 547
* Wideradus Ab. Fuldæ 16. *Jun.* 3. b
Wigmannus m. Ebbechesdorpien. 2. *Feb.* 309
Wiho Ep. Oſnabrugi 20. *Apr.* 762
Wilfridus Aep. Eboracen. 24. *Apr.* 292
Wilfridus II. Ep. Eboracen. 29. *Apr.* 626
* Wilgiſus Ep. Moguntiæ 18. *Apr.* 521
* Wilicarus Ep. Viennæ Gal. 14. *Apr.* 209
Wilielmus Puer m. in Anglia 25. *Mart.* 588
Wilielmus Aep. Eboraci 8. *Jun.* 136
Wilhelmus Ab. in Dania 6. *Apr.* 650
Wilhelmus Gallonen. 28. *Maii* 254
* Willericus Ep. Bremæ 4. *Maii* 431
Willericus Presb. ad Rhenum 2. *mart.* 348
* Winebaldus m. Monachii 25. *maii* 469
Winebaudus Ab. Trecis 6. *Apr.* 372
Wigirungus pr. m. in Frigia 5. *jun.* 452
Winwalocus Ab. in Brit. Aru. 3. *Mart.* 245
* Wipertus Ep. Raceburgi 23. *Maii* 234
Wiro Ep. Ruremundæ 8. *maii* 309
Wiſtanus nobilis in Anglia 1. *jun.* 85
Wiſtremundus Mon. m. Cordubæ 7. *Jun.* 37
Wisburga V. in Anglia 17. *Mart.* 605
Wiſefindus m. Cordubæ 15. *Maii* 509
Wittekindus Dux Weſtphaliæ 7. *jan.* 380
Wolbodo Ep. Leodii 21. *Apr.* 855
Wolfholdus presb. in Bavaria 1. *Febr.* 247
Wolfiedus m. in Svecia 18. *jan.* 210
Wolphelmus Ab. prope Coloniam 22. *Apr.* 76
* Woradus pr. m. Monachii 25. *Maii* 469

Wulgi

Wulgiſus Ep. Ab. Lobien. 4. *Feb.* 498
Wulphagius pr. in Pontivo 7. *Jun.* 30
Wulfinus Ep. in Anglia 8. *jan.* 547
Wulſtanus Ep. in Anglia 19. *Jan.* 238

X

Xantheas m. Sebaſtæ 10. *Mart.* 82
Xene Martyr 18. *jan.* 590
Xene ſive Euſebia V. in Caria 24. *Jan.* 598
Xenophon & Maria Jeroſol. 26. *Jan.* 723
Xyſtus m. in Syria 25. *Jan.* 824

Y

Ysicius Miles m. Doroſtori 25. *Jun.* 1049
Yſicus m. in Africa 9. *Mart.* *3
Yſicus m. Carthagine 22. *Mart.* 54
Yvo Ep. Perſa in Anglia 20. *jun.* 287
Yvo Presb. in Brit. Armor. 19. *Maii* 537

Z

Zacharias m. Nicomediæ 10. *jun.* 273
Zacharias Ep. Viennæ m. 27. *Maii* 4
Zacharias Pp. Rom. 15. *Mart.* 406
Zacharias Patriarcha Hieroſol. 21. *Feb.* 247
Zacharias Pr. Lugdun. 2. *jun.* 160
* Zacharias O. Min. 3. *Febr.* 318
Zacharias O. Min. Alanquerii . 3. *Maii* 802
Zacharias Eccl. apud Græcos 24. *Mart.* 482
Zaderus m. Byzantii 8. *Mart* 291
Zama Epiſc. Bonon. in Ital. 24. *Jan.* 591
Zambdas Ep. Jeroſol. 19. *Febr.* 229
Zanitas m. Perſa 27. *Mart.* 691
Zebellus m. in Iſtria 24. *Maii* 277
Zebinas Anachor. in Syria 23. *Feb.* 377
Zebinus m. Romæ 22. *Jun.* 507
Zeddinus m. Cordubæ 27. *Jun.* 252
Zeddonus Presb. m. 13. *Mart.* 261
Zenais masrona Cpoli 6. *jun.* 621
Zenais Thaumaturga CP. 6. *Jun.* 622
Zenas m. in Africa 23. *Jun.* 474
Zeno martyr 4. *Maii* 472
Zeno m. cum Aſterio 18. *Jan.* 190
Zeno m. in Ægypto 15. *jan.* 997
Zeno m. in Africa 2 . *Feb.* 362
Zeno m. in Africa 10. *Apr.* 860
Zeno m. in Aſia 23. *Febr.* 363
Zeno m. Antiochiæ 25. *Febr.* 821
Zeno m. in Africa 23. *Jun.* 474
Zeno m. in Bulgaria 9. *mail* 363
Zeno m. in Bulgaria 10. *Maii* 557
Zeno m. Corcyræ 28. *Apr.* 461
Zeno m. apud Græcos 5. *Apr.* 599
Zeno Ep. m. in Lydia 27. *Apr.* 486
Zeno m. Nicomediæ 20. *Apr.* 747
Zeno m. Romæ 24. *Feb.* 743
Zeno m. Roman. Bononiæ 24. *Feb.* 745
Zeno Ep. Veronæ 12. *Apr.* 69
Zeno Anach. in Ægypto 19. *Jun.* 853
Zeno Mon. juxta Antiochiam 10. *Feb.* 390
Zeno Conf. apud Græcos 3. *Mart.* 241
Zeno Diac. Bajocis 18. *Maii* 618
Zeno apud Græcos 12. *Jan.* 556
Zenobius Ep. Florentiæ 25. *maii* 515
Zenon m. Alexandriæ 2. *Jun.* 32
Zeon m. in Numidia 30. *Apr.* 745
* Zeofricus Ep. Oxoniæ 26. *Apr.* 408
Zertulus vel Tertullus m. in Africa 29. *jan.* 219
Zethas Martyr 28. *Feb.* 724
Zetula m. Romæ 3. *jun.* 287
Zetula m. Tarſi 10. *maii* 557
Zetulus m. in Pamphilia 28. *Maii* 89
Ziddinus m. in Numidia 10. *jun.* 267
Zimius Pr. Scotus in Bavaria 22. *Jun.* 596
Zita V. Lucæ 27. *Apr.* 497
Zocus Preb. m. Antiochiæ 15. *Feb.* 821
Zoe m. in Pamphilia 2. *Mait* 277
* Zoe meretrix converſa 23. *Feb.* 643
Zoelus m. in Iſtria 5. *jun.* 423
Zoeli duo Mm. in Syria 24. *Maii* 282
Zoilus m. in Africa 30. *Jun.* 573
Zoilus m. Cordubæ 27. *jun.* 252
Zoilus Perſa m. 23. *Apr.* 230
Zoilus Confeſſor. 3. *Mart.* 242
Zo us Ep. m. Alexandriæ 22. *Mart.* 205
Zonifus m. Theſſalonicæ 2. *Apr.* 67
Zoſimas presb. Mon. 2. *Apr.* 67
Zoſimus Mon. m. 3. *jan.* 228
Zoſimus m. in Africa 3. *mart.* 227
Zoſimus m. Antiochiæ 1. *Jun.* 42
Zoſimus m. Antiochiæ 15. *Feb.* 821
Zoſimus m. cum Aſterio 18. *jan.* 190
Zoſimus m. Carthagine 11. *Mart.* 54
Zoſimus m. Lugduni 2. *jun.* 260
Zoſimus m. Nicomediæ 23. *Mart.* 260
Zoſimus miles m. in Piſidia 29. *Jun.* 822
Zoſimus m. in Scythia 3. *Apr.* 244
Zozimus Ep. in Ægypto 24. *Jan.* 607
Zoſimus Ep. Syracuſis 30. *Mart.* 837
Zotica m. Alexandriæ 24. *Apr.* 265
Zoticus martyr 1. *Feb.* 47
Zoticus martyr 21. *Febr.* 520
Zoticus m. in Ægypto 9. *Febr.* 294
Zoticus m. in Ægypto 18. *Jan.* 188
Zoticus m. in Ægypto 12. *jan.* 725
Zoticus m. in Africa 30. *Jun.* 573
Zoticus m. in Africa 6. *jun.* 632
Zoticus m. in Africa 12. *Jan.* 725
Zoticus m. Alexandriæ 12. *Febr.* 580
Zoticus m. Alexandriæ 31. *jan.* 1080
Zoticus m. Cæſareæ Cappad. 8. *jun.* 57
Zoticus m. Lugduni 2. *jun.* 260
Zoticus m. in Lydia 23. *Apr.* 486
Zoticus m. Neapoli 23. *Jan.* 767
Zoticus m. Nicomediæ 20. *Apr.* 747
Zoticus m. Noviduni 4. *jun.* 377
Zoticus m. Romæ 10. *Febr.* 380
Zoticus m. Tomis 27. *Maii* 24
Zuwarda V. m. Dordraci 20. *Feb.* 430

MAR-

MARTYROLOGIA

HIERONYMIANA CONTRACTA

Ex MSS. Codicibus recenſuit

Idem, qui USUARDUM illuſtravit

JOANNES BAPTISTA SOLLERIUS

Editoris Præfatio.

NOn diſplicuiſſe eruditis antiquitatis eccleſiaſticæ ſtudioſis noſtrum in illuſtrando Uſuardi Martyrologio conatum, habeo, quæ proferre poſſim, plurimorum teſtimonia; nec pauciora aut minus expreſſa, de probata Martyrologorum geneſi atque progenie in Operis iſtius præfatione expenſa deductaque. Primum omnium & vetuſtiſſimum & ceterorum caput aut ſtirpem, Hieronymianum eſſe, nemo bodie iu dubium revocaverit. Placuit igitur inter alia conſpectus ille variorum Martyrologiorum quotumvis contractorum, a primo illo ſtipite profluentium, de quibus cap. 2, art. 1, § 2 curſim egimus, plura pollicentes, ſi ſpecimen ibi exibitum curioſis harum rerum ſcrutatoribus arriſiſſet. Arriſit omnino, idque ſtimulum non mediocrem addidit, quo daram ibi fidem quantocius liberarem, tametſi profectio operis, ſeu menſis Julius illuſtrandus tantum laboris ſuppediraret, ut vix quidquam otii reliquum fieret, ad veruſta illa eimelia pro merito eruderanda. Repertus eſt modus, quo utrique debito fieret ſatis; nimirum & promovendo opeti, & Hieronymianis nonnullis recenſendis, quibus in altera Supplementi Junii parte opportunum locum ſupereſſe animadvertebam. Hac itaque occaſione uſus, præcipua quædam ſelegi utriuſque ordinis, nempe priora magis pura & integra, pauciſque aut Sanctis aut elogiis interpolata & aucta; tum vero ex multis unum, variis Bedæ aut Flori elogiis hinc inde amplificatum, ut infra de ſingulis ſeorſim erit exponendum.

2 Præmitti hic velim ex dicta præfatione Uſuardina totum articulum ad Hieronymiana ſpectantem, ne repetenda ſint, quæ ibi ſatis explicata exiſtimo. Plura ſiquidem eo loco contractiora Hieronymiana enumeravi, ſuis characteribus eo ſaltem uſque diſtincta, ut modo exempla, quæ jam edimus, præ oculis ſint, ac cum Gellonenſi, quod Spicilegii tomo XII vulgavit Acherius, & cum Variantibus Additionibuſque aliorum ibi ſubjunctorum, conferantur, idea ſatis genuina & propria haberi poſſit, ad ferendum judicium de quibuſcumque aliis id genus Martyrologiis, quæ ad Hieronymianorum claſſem reducuntur. Monendus ſemper lector, horum Martyrologiorum ſtylum, modum, ſymmetriam, totumque ordinem, ad eorum fontes, ſcilicet veruſtiſſimum Epternacenſe, Lucenſe, Corbejenſa & Blumianum apud Florentinium exploranda, cujus commentarii, annotationes, exercitationes hiſce brevioribus æque ac majoribus iſtis planiſſime ſubſerviunt; ut proinde actum agere, aut multas hic obſervationes congerere ſupervacaneum ſit; præterquam quod de Sanctis priorum ſex menſium in Actis abunde dixerimus, reliquis vero operoſius explanandis, proprius ab altero ſemeſtri locus ſuperſit. Id tamen neceſſarium duximus, nonnulla hic præfari & explicare, quæ harum rerum minus peritus uata ſunt offendare, on ſi hac luce careant, ſpernonda putent, omni æſtimatione & veneratione digniſſima monumenta, quod manea, mutila, corrupta, inxata & ſcabroſa videantur tum in locorum, tum in Sanctorum nominibus turpiter paſſim tranſpoſitis aut mutatis, quemadmodum a Bollando, Henſcheuio, Florentinio, & in citata jam Uſuardina præfatione ex profeſſo expoſitum eſt.

3 Aſſueſcant, obſecro, curioſi lectores incondito, barbaro & horrido amanuenſium ſcribendi modo, eorumque negligentiæ, oſcitantiæ, ſocordiæ ignoſcant, tametſi translati & repetiti, tribus ſæpe aut pluribus diebus Sancti, nunc ſoli, tum ſociis juncti, alias non modice deformati repræſenteotur. Propria hæc quodammodo ſunt ſæculorum iſtorum ignorantiæ, quæ non minus in Hieronymianis majoribus; quam in hisce contractis omni prope Sanctorum laterculo elucent. Turbationibus illis cauſam, aut occaſionem dederunt tum repetitæ toties tranſcriptiones, tum maxime abbreviationes pro variorum arbitrio, diram, an inſcitia, effictæ, ſubinde ab aliis perperam correctæ, tum tranſpoſitæ, poſtea amplificatæ, demum rurſus contractæ, unde ex eodem nomine diverſa promanarunt. Exemplo ſint *Al.* quod pro *Alibi* poſitum, forte in *Ab* mutatum, codex Gellonenſis ſæpenumero in *Abbatis* vel *Abbæ* ridicule vertit, ut videſis ſolo menſe Martio, XIII, XVI, XXIII, XXIV, XXVI. Ad eumdem modum *Nic.* ab aliis pro *Nicomedia*, ab aliis pro *Nicea* acceptum, *Alex.* vel *Alexand.* modo locum ſeu poſitionem *Alexandriæ*, modo Martyris nomen *Alexandri*; *Af. Africæ*, *Afri*, *Afro*, *Ant. Antiochiam* vel *Antiſiodorum*; *Arv*, *Arvernis*, vel *Arvennis* educendi anſam librariis præbuere; ut pluribus locis contingit; quibus totidem alia vitioſiſſime expreſſa adjungere liceret, uei & tetricas eorumdem Sanctorum repetitiones ac tranſpoſitiones, niſi præfationis limites prætervehi vereremur: tam obvia ſunt tum in laterculis Florentinianis, tum in his noſtris, ut nullo non die in oculos continuo incurrant.

4 Ac vero nec ſæculorum, quibus laudata Martyrologia ſcripta ſunt, barbaries, nec librariorum ſeu amanuenſium pingendi imperitia, ſtupi-

ſtupiditas & incuriâ quidquam detrahunt iſtiuſmodi monumentorum auctoritati & veneration; utpote quæ veruſtiſſima atque evidentiſſima ſuot, tum cultus Sanctorum in Eccleſia perpetui, tum ritos eoſdam quotidie invocandique honorandique argumenta, ut alibi ſæpius demonſtratum eſt. Singulorum codicum juſtam ætatem accuratius figere, aut ſcrupuloſius determinare, nec vacat, nec vero ſatis ohvium eſt. Remotiſſimam veruſtatem ſpirat ipſe nonuntiandi modus, per ſola Sanctorum, ſæpius per poſitionis ſeu locorum nomina, ut pridem ex notiſſima S. Gregorii ud Eulogium Alexandrinum epiſtola explicuere Majores noſtri, Florentinius, & nos in ſæpe dicta ad Uſuardum præfatione. Quod autem ſæculis quandoque poſterioribus ſcripta eſſe, ex recentiorum Sanctorum appoſitione pateſcat, id ceterorum antiquitati oequaquam præjudicat, cum pro variis locis, ubi uſurata fuerunt, aut pro deſcribentium cuſtu, adjecta tantummodo ſint paucula nomina, nonnumquam alio charactere diſtincta, aut adoptati loquendi modi, quæ omnia, ut facile dignoſcuntur, ſic antiquiores textus minime inficiuar. Inverſa nomina ad marginem aliquando correxit Acherius: cœperam & ego noxulas hinc inde adjicere, aut rextui correctiones inſerere; verum inutilis ferme viſus eſt labor, cum ex codicum inter ſe collatione, occurrentia ſphalmata lector ipſe ſuo marte poſſit reſtituere, & ooo ſine aliqua voluptate in ea diſpoſitione verſari, nonnulla detegendo, quæ intellectum oblectent atque ad plura examinande alliciant.

5 Unum fortaſſe moroſioribus hominibus diſplicere poſſit, quod nimirum plura unius prope formæ Martyrologia hic publicemus, æque talia, ut a Gellonenſi, quod Acherius primum edidit, non magnopere differant; quorum proinde variantes lectiones ſatis fuiſſet adducere, ut ipſe ibidem præſtitit, alios codices cum præfato Gallonenſi cooferendo. Siqui tales reperiantur; ii ſibi reſponſum habeant, 1. Pluris apud me eſſe curioſorum id genus Martyrophilorum deſiderium. 11. Non omnibus ad manum eſſe Acherianum ſpicilegium. 111. Et quamquam in promptu fueris, adeo diverſa eſſe Martyrologia noſtra, ut in iis recenſendis nec laboris me pœniteat, nec alium lectionis merito tædere poſſit. Adde quod in multis præſtantiora hæc ſint Gellonenſi, ot ex pluribus mox perſpicies. 1v. Intelligaot, variantes colligi non potuiſſe, niſi hic denuo ederetur Gellonenſe, quod ab inſtituto noſtro alienum erat. Ceterum ne integra deficiant, neve plura edendo ſæpius eadem reproducere videamur, ſena dumtaxat exempla exhibebimus, ad quorum normam, tum reliqua noſtra, tum alia ejuſdem generis revocanda eſſo, ex paulo longiori ſpecimine, ad hujus opuſculi calcem, manifeſte patebit. Nunc proprios ſæpe dicti Martyrologii Gellonenſis characteres præmitto; Idem de noſtris ex ordine facturos, ut de ſingulorum merito & pterio facile ſtatuatur.

DE MARTYROLOGIO GELLONENSI.

Ex editione Acheri tomo XIII a p.388.

6 AD lectorem ſic loquitur editor oum. *v: Martyrologium Gellonenſe, ſive monaſterii S. Gaillehni de deſerto, O. B. diœceſis Lutevenſis, pervetuſtam, incunte ſeliciter ſæculo octo, anno circiter* DCCCIV *conſcriptam, exſtat in fine libri Sacramentorum, ex Gelaſiano & Gregoriano compoſiti ab Albino Alcuino, uti refert Hariulfus ..... Porro Martyrologium Gellonenſe tantulumas cum Martyrologio Hieronymiano San-Remigiano Ms. & aliis, ac variis lectionibus excerptis ex duobus manu exaratis Martyrologiis antiquis, uno monaſterii S. Galli in Helvetia, altero anonymi, quæ V. Cl. Stephanus Baluzius mihi ſua deſcripſit, & nobis perhumaniter ſuo more conceſſit.* Recte cenſuerant viri illi doctiſſimi, pretioſa eſſe & lucn digniſſima, rum alia iſta Martyrologia, tum Gellonenſe, quamvis brevius & locis aliquibus motilum, tamen antiquitate ſua venerandum; quale etiam eruditis omnibus & id genus eimeliorum æſtimatoribus ſemper viſum eſt. Idque adeo Caſtellanum pridem impulerat, ut, qui plura ejuſdem Msityrologii exemplaria in Muſeo noſtro exſtare compererat, nos ad eadem vulganda roties & tanta contentione excitaret. Vicit ipſius aliorumque eruditorum amicorum auctoritas; tanto facilius, quod onſtro illa, cum Gellonenſi comparata, tametſi fortaſſe antiquiora non ſint, aliis certe ritulis ipſum ſuperent, ut ex ſingulorum cum eo collatione curioſus lector intelliget.

7 Signatim ſupra ab editore codicis ætatem nec improbo nec impugno; qualeſcumquo ſint adductæ ab eo notæ, eqnidem pro indubitato habeo, non poſſe non eſſe antiquum, quod Hierouymiana methodo & rstione diſpoſitum eſt. Solum adverti, unicum eſſe locum XIV Decembris: *Dedicatio Baſilicæ ſancti Salvatoris in Gellone*, unde codicl iſti appellatio indi potuerit, *Gellonenſis*, eom argumentis plurihus educi poſſe videntur, ſpectaſſe olim ad Resbacenſe cœnobium, e S. Audoeno Rothomageuſi archiepiſcopo in diœceſi Meldenſi fundatum. Habe in eam rem rextus varios. Sic lego XXV Junii: *Rarbacis* [pro *Rasbacis*] *monaſterio, dedicatio eccleſiæ ſancti Audoeni epiſcopi.* Argumentum in hoc genere convincentius oemo deſideret. Habe aliud ex XXVI Auguſti: *Rabaſc. mc ... ſancti Quatualerdi mart.* Rurſus XXX Auguſti: *Rabaſcis monaſterio, depoſitio Agili abbatis.* Plurihus opus non eſt, ſed quæ hic obiter notaſſe ſuffeeerit; de voce aut nomine contendere non lubet; mihi ſas deque eſt ſive Resbacenſe ſive Gellonenſe nuncuperur prædictum Martyrologium, e re noſtra eſt, alias ejus proprietates obſervare.

8 Præter corrupta, inverſa, truncata, luxata, tum locorum, tum Sanctorum nomina, quod omnibus convenire ſæpint monoimos, illud huic codici peculiare, quod io frequentiſſimis rextibus, nec unum locum exprimat, ad quem enumerati Sancti pertineant. Ne ſingula cum lectorum tædio recenſeam; ſolo menſe Februario, e die XII oſqoe ad ſioem, non niſi quater locum deſignat; quod ineluctabili confuſioni obnoxium eſſo, nemo non percipit.

percipit. Non diſſitebor, idem quandoque in noſtris & vel in ipſis Florentinianis recurrere, verum longe rarius, ut ſaltem in hac parte, eliis multo defectuoſius ſit prædictum Gellonenſe. Aliud invenio, ab Hieronymiano ſtylo abhorrens, quod verbo ſupra indicabam, inter mera ſanctorum Martyrum nomina toties interſeri titulum *abbatis*, ubi legendum eſt *alibi*. Plores *Octavas* v. g. S. Martini, & alios habet, quam in noſtris reperiam, ex quo non inepte quis argueret, fallere ætatis notam ab Acherio aſſertam. De hoc alibi diſputavimus. Martii die XV, præter alios codices omnes legit: *Adriani epiſcopi ordinatio*. XIX Auguſti ſignatur: *Reverſio ſanctæ Crucis*, quæ in noſtro Labbeano ad marginem poſita eſt. Utrum hæc omnia prædictæ epochæ ab Acherio adſcriptæ nihil officiant, quærere ſuperſedeo; mihi ſatis antiquum eſt, ut iterum dicam, quidquid Hieronymianum eſt, aut Hieronymianorum codicum ſtylum ſapit, qui in hoc & in noſtris exemplaribus ſa prodit manifeſtiſſime. Jam ad editionem noſtram accedamus.

DE MARTYROLOGIO RHINOVIENSI.

9 EX Hieronymianis majoribus ſolum Epternacenſe viderat Bollandus dum Januarium ederet; ex contractioribus unicum hoc Rhinovienſe, de quo in Præfatione generali ſic memiait: *Aliud quoque Martyrologium perbreve & mutilum, ſed cum illo Treverenſi ſive Epternacenſi conſentiens, quod olim Rhinovienſis juxta Baſilicam cœnobii fuit, reperi in Roſweydi ſchedis*. Porro ea eodem tredicim primos Januarii dies, ſpeciminis gratia, deſcripſi; ego pluſcula ad ipſum codicem ſeu fragmentum membraneum ſpectantia explicui num. 27 Præfationis Uſuardinæ, quibus hic reliqua addo ex laudato ibidem epiſtola noſtri Stephani Viti, ſic Roſweydum alloquentis, *Gratiſſimum ſcio munuſculum, ereptum de incendio torrem, fragmenta veteris Martyrologii (multo antiquioris, niſi me fallunt manus & notæ, quam ſit veſtrum Romanum vetus evulgatum) quod incipit a die natalis Jeſu Chriſti in tertio. Sunt tredecim folia, in forma 8 majore, membranæ, boni characteris priſci, quamvis ob nimiam ſenectam non raro fugientis & evanidi. Deſunt ..... cetera talia ſunt, ut veſtris oculis placiturus; niſi forte ..... diſplicuit ad IX Kal. Maji. In Perſida, nat. S. Mathei Apoſtoli & Euangeliſtæ; pro, Romæ, Joannis ante portam Latinam. Nam idem iſtud meum fragmentum diſcrte refleque ſic ad XXI Septembris: In Perſida, nat. S. Mathei Apoſtoli & Euangeliſtæ; & XI Kal. Sept. Romæ, Timothei diſcipuli S. Pauli apoſtoli: male dies, menſis, locus*. Hactenus Vitus, necdum Martyrologiis iſtiuſmodi verſendis aſſuetus.

10 Etenim in adductis exemplis nihil ſingulare habet hoc Rhinovienſe Martyrologium, quod eliis Hieronymianis, etiam majoribus, ſatis commune non ſit, de quibus tunc temporis haud quidquam noverat laudatus Vitus, cetera vir doctiſſimus. Neque certior eſt ejus conjectura de tempore, quo Rhinovienſe ſcriptum fuerit, quod ex Romano parvo antiquius ſit, dolaire non auſim. Annuntiatio *Aſſumptionis ſanctæ Mariæ* XV Auguſti, remotiſſima ſæcula non redolet, nec ſecte adeo vetuſta ſunt, quæ duobus ſequentibus diebus ſignantur. Auguſti XVI: *Dedicatio eccleſiæ Mariæ Inſula*. Item XVII: *Dedicatio oratorii ſancti Johannis Baptiſtæ in Inſula, Margaretam* XV Julii manu recentiori adjectam, alio charactere diſtinximus, uti & 1 Septembris: *Veronæ Virginis*. Quod & factum in *Depoſitione ſancti Benedicti abbatis* XI Julii, quantum colligere licet, adjectitia, quamquam in aliis noſtris prima manu referatur. De cetero panciſſima habet præfatus codex, quæ ex antiquiſſimo eliquo decerpta non fiot, ut proinde & ipſe antiquiſſimus appellari mereatur; iſtis nihil vitii eſt relictum, quin & ſit idem huic, præter mutila verba aut evanida, quæ recte obſervavi Vitus. Lucem modicam hinc inde eſperſimus, ſed quæ cum originali textu non facile confundatur, utpote hamulis ſuis incluſa. Non minus recte fragmentum vocavit Vitus, in quo nimirum *deſunt folia ab* VIII *Kal. Februarii uſque ad* XIV *Kal. Aprilis*; & a XXVII *Septembris, ad uſque Decembris* XXIV. Paſſim convenit cum proxime ſequenti Richenovienſi, quod tamen plenius eſt, & locis nonnullis auctum, ut ſterim declarabimus.

DE MARTYROLOGIO RICHENOVIENSI,

Sive Augiæ divitis prope Conſtantiam.

11 QUemadmodum cognata fuat monaſteria Rhinovienſe & Richenovienſe, ſic affinitatem contraxerunt utriuſque loci Martyrologia. De hoc codice paoca notavimus ſæpe dictæ præfationis num. 29, diximuſque Majores noſtros ipſum accepiſſe anno MDCLI; antiquum eſſe & notæ optimæ, neque Gellonenſi poſthabendum, quamvis hinc inde recentiora Sanctorum, præſertim Germanicorum, nomina adſcripte habeat. Abſque hoc ſi foret, ceteris prope omnibus incunctanter præferrem. At ſuperius monui, auctarie paucula ceteris ſanis, ſinceris & integris fraudi eſſe neutiquam poſſe, præſertim cum in diſtinguendis poſitionis ſeu martyrii locis, eliiſque accuratius exprimendis excellat. Quæ autographo ſcriptora poſteriori addita erant, ex litteris Italicis dignoſcuntur. Veriſſimum Hieronymianom eſſe, propria characteriſticæ ſatis demonſtrant, vel in truncatis inverſiſque nonnumqoam Sanctorum nominibus, iiſque, nua raro ſæpius repetitis. Exemplum ſe offert in ipſo principio, dum *S. Stephanus* ponitur loco propriu XXVI Decembris; tom vero I Januarii: In *Oriente, Stephani*: rurſus 31 Januarii: *Hieroſolyma, Stephani*; præterquam quod idem nomen annuntietur XXX & XXXI Decembris. Sed hæc & id genus plura in propatolu ſunt; alia obſervemus, quæ aut ignota ſuat lectori, aut cum facilius fugere poſſunt. Diſplicet titulus *Sancti*, paulo frequentius, quam Hieronymianis in uſu ſit, a librario appoſitus. Reliquas maculas ordine referam, nihil negligens, quo plena &, quantum fieri poteſt, diſtincta operis notitia habeatur.

12 Suſpicor *Dedicationem eccleſiæ S. Albani martyris* XXX Decembris, loci, cujus Martyrologiom aliquando fuerit, propriam eſſe. Tranſpoſita aliqua ſunt XXVIII, XXVII, & XXXIX Januarii, *Blaſius* III Februarii videtur

adjectitius. Ejuſdem menſis XIII, ſcriptoris vitio legitur: *Et Albini, natale ducentorum*, pro, *Et alibi, natale Diceuti*. En ſtylum recentiorem, XIX Martii: *Bethleem, ſancti Joſeph nutritoris Domini*. Reliqua brevitas aſſignemus. Neſcio cur ſubvirgulata fuerit *translatio* poſita IX Aprilis. Eodem menſe XXIII eſt *Adalbertus epiſcopus* ſancto Georgio junctus. Maji I, *Waldburga*. IV Maji, *Gotehardus epiſcopus*. VIII Maji, *Inventio baſilicæ S. Michaelis*. Junii V, *Bonifacius*. XVI, *Aurens, & Juſtinus*. Julii IV, *Udalricus*. VIII, *Chiliani, Colmanus* &c. XII, *Mariæ Magdalenæ*. Auguſti IV, differt textus ab aliis Hieronymianis. V legitur *Oſwaldi Martyrii*. XV, XVI & XVII, eadem habet, quæ in Rhinovienſi notavimus. Præterea quæ curſivo impreſſa ſunt. Septembris I, recurrit *Verena*. IX, *Kerunus*. XXIII, *Athenanaus*. Novembris XII, *Barbarus*. XVI, *Otmarus*. XVIII, *Dedicatio eccleſiæ S. Georgii* &c. XXIV, *Gebhardus & Eberhardus*. Demum XXV: *Et in Alexandria, Katherinæ virginis & martyris*. Hæc ſunt præcipua, quæ animadverſione digna æſtimavi. Conſulto omiſſa ſunt, quæ hæc nihil faciebant, tum Dominicales litteræ, tum notæ Epactarum. Ex Paſchali tabula ad calcem adjecta, ab anno MCXXXIX ad MCXLIX, haud obſcure colligitur, en circiter tempore deſcriptum fuiſſe.

DE MARTYROLOGIO AUGUSTANO

Monaſterii S. Udalrici.

13 SEriem proſequor in Mss. noſtrorum ordine ab Henſchenio diſpoſitam, nullo codicum merito aut præjudicio. Auguſtanum hoc Gellonenſi ſimillimum eſt in prætermittendis, aut in Sanctorum nomina mutandis poſitionibus ſeu martyrii locis. Neque in aliis ab eodem deflecterer, niſi cœnobii Germanici, uti præcedens, uſibus quoque aptatum, pauca popularia & recentiori rum admixta, nam ſuperaddita aliquando exhiberet; ac præterea in multis deformatum eſſet, quæ vix reſtitui aut corrigi potuere, quamvis hamulis & parenthefibus ſæpe uſi fuerimus. Pro magna parte Papebrochii manu deſcriptum eſt, tum, opinor, cum pes Germaniam in Italiam proficiſceretur, ſocius Henſchenio, cujus etiam exlamus apparet. Incipit a Kaleodis Januarii, deficitque in IV Novembris. Utrum abbreviationes omnes ſcrupuloſe obſervatæ ſint, ſruſtra modo quæſiveris; tertia manus in iis ſupplendis liberalius verſata videtur: licitum nobis putavimus, (quod de aliis etiam noſtris hiſce Martyrologiis dictum ſit) licitum, inquam, putavimus, pro *Al.* ſubſtituere *Alibi*; *Martyris* pro *M*; *Virginis* pro *V*; *Apoſtoli* pro *Apli*; *Epiſcopi* pro *Epi*: & ſiquæ ſunt aliæ ejuſmodi minutiæ, ſervato in cetera accuratiſſime ſcribendi, imo & nomina invertendi, truncandi, luxandique modo. Codici hnic ſingulare prorſus advertet lector, quod in *Vigiliis* notandis, quæ deſunt apud alios, frequentior ſit, neglectis *Octavis* quarum tamen alii memiocrunt. Siquis laterculos ſingulos Gellonenſis & Auguſtani hujus componat, non magna in antiquis diſcrimina inveniet; nonnumquam excedunt & exceduntur. Ad XXIV Maji Gellonenſe legit: *Africa*; *Joannis Apoſtoli*; melius noſtrum, *Epheſo*. En modo reliqua obſervatu digna

14 Ad codicis commendationem facit, quod *Vigiliam Epiphaniæ*, rum Januarii VIII, *Severini Conf.* (quem & alibi notat.) III Febr. *S. Blaſii*. IV Febr. *S. Helenæ reginæ*, alia characterе diſcernas. Ad textum pertinent, XVII Martii: *Obitus ſanctæ Gertrudis*. XXVII: *Rudperti epiſcopi & conf.* qui XXIV Septembris denno recurrit. XXIV Aprilis: *S. Quirini martyris*. Idem, ſed aliis verbis quam in Richenovienſi, anonntiatus: *Adventus S. Michaelis in monte Gargano*. Habet V Junii, *Bonifacius* duos; IX, *Columbam* refert. *Barnabas Apoſtolus*, Hieronymianis ignotus, hodiernum locum obtinet XI Junii. Ejuſdem menſis XXVI refertur *Vigilius epiſcopus*. Julii IV, rubris litteris in autographo ſcriptum erat *N. S. Udalrici epiſcopi*. VI, *Goari*. VII, *N. S. Willibaldi epiſcopi & conf.* VIII, *Ciliani epiſcopi & ſociorum*. Adjecti ſunt *Filii Felicitatis*. XIII adjungitur: *Margaritæ virginis*. Et XXII, in medio textu: *S. Mariæ Magdalenæ*, ſed curſivo diſtincti. Quæ III Auguſti refertur, *inventio ſancti Stephani*, &c. aliaetiam deeſt, & hic ſaris diſtinguitor. VII & IX, *Afra & Romanus*. XVI, reperitur *Arnulfus*, qui in hoc, Gellonenſi & Labbeano eſt XVIII Julii. Ad 5 Septembris; *Egidii & Verenæ*. IV, *Ercndrade. Gerbinianus epiſcopus* XXII, alinnde acceſſit determinatur Agaunenſium nnmerus *ſex millium ſeptemtarum ſexaginta ſex*; additurque *Enmeramus*. *Wenceslaus* ſuperadditus eſt, uti & *Bavo*, I Octobris. Tum XII: *Dedicatio baſilicæ S. Maximiliani conf.* Patentiſſimum vern augmentum præbet XXI Octobris, *undecim millium Virginum*; unde de codicis ætate conjicias, eum in nullo, quod ſciam, vel Uſuardino Martyrologio, ſæculo XII antiquiori, harum Virginum reperiatur memoria; rotunda undecim millium oumern expreſſa.

DE MARTYROLOGIO LABBEANO.

15 LAbbeanum appellamus hoc Martyrologium, quod in fronte manu Bollandi adſcriptum ſit *Miſſum a P. Philippo Labbe*; quodque hactenus notam nullam ſatis certam deprehenderimus, ea qua ſtatui poſſit, cujus olim loci, eccleſiæ vel cœnobii fuerit. Autographum ipſum ad Majores noſtros miſſum fuiſſe, hic vero tranſumptum, colligo ex charactere plane Belgico, quo exaratum eſt, atque ex correctionibus manu Henſchenii nonraro appoſitis. Notavit alicubi Papebrochius, allatum eſſe poſt excuſum diem XX Februarii. Incipit a Natali Domini ſecundum carnem, in quo erravis præfatio Uſuardina; ſed nullis litteris Dominicalibus aut ſignis aliis variegatum eſt. Dies omnes in lato margine extenduntur; *Octavo Kalendas Januarii*, & ſic porro de cetetis, quos in editinne ad aliorum normam nos contraaimus. Nonnulla ad oram adjecta, ut XV Februarii: *Et diabolus retro, a Domina receſſit*. XVIII Martii: *Primus dies ſeculi*. XXVIII Aprilis: *Egreſſio Noe de Arca*. I Maji: *Initium prædicationis Domini noſtri Jeſu Chriſti*, & id genus alia, laterculis a nobis ſubjuncta ſunt, diverſo charactere diſcriminata, quantumvis in Gellonenſi iiſdem litteris expreſſa ſint. De cetero Martyrologium hoc

cum

cum præfato Gellonenſi, non minus Auguſtanum, imo magis integre conſonat; in ſignandis poſitionibus ſeu locis martyrii xque deficiens, ut molutiem ſanctorum Martyrum nomina concerventur, quorum nullum, niſi aliorum codicum auxilio, ad certum locum poſſis teducere.

16 Aliud vitii ipſi quodammodo propium eſt, quod poſitionem *Alexandriæ*, ſæpe in nomen martyris *Alexandri* verterit. Id quidem & in Gellonenſi & in Auguſtano qoendoque invenitur; aſt in hoc noſtro frequentius: ut vide XXI, XXIX & XXX Aprilis. XXVI Junii. VII, XIII, XV, XIX Julii. VIII Septembris &c. III prædicti menſis Septembria ponit *Afri* pro *Africa*: ſimilia obſervabit lector, ſi Martyrologia ſingula inter ſe, & cum Hieronymianis majoribus contuletit. Veſum de his aliiſque hujuſmodi tranſmutationibus abonde ſupra diximus. Neſcitur quid velit XVI Januarii: *Fuſſone conf. S. Fervoli epiſcopi & martyris*. Primom nomen accipi poſſet pro *Furſeo*, at *Fervolus* neque Epiſcopus fuit, neque ad eom diem ſpectat. Repetitiones Apoſtolorum & Sanctorum aliorom omnibus communes ſunt; una ſatia inepta III Aprilis, ubi hoc Labbeanum legit: *In Nicæa, Thomæ Apoſtoli*; Gellonenſe, *In Nicomedia*: utrobiqoe male: Nec magis recte Auguſtanum: *In India*, ut videre eſt apud Florentinium & in Actia citato die. Maji I die, non ſatis pura ſunt omnia, & quod VI Maji habet: *Natale Joannis ante portam Latinam* in Hieronymianis non reperitur, præterquam in majori Corbejenſi apud Acherium & Florentinium, atque in præcedenti Auguſtano. Maji IX eſt; *Puchomii abbatis*. XXV Julii: *Florentii confeſſoris*. III Septembris: *Tullo, Manſueti* &c. In conſignandis vigiliis Auguſtanus non cedit. Habet VII Septembris *Vigiliam S. Mariæ*. XX Septembria *Vigiliam S. Matthæi*. Ut omittam ſeliquas, ſara ſane eſt *Vigilia S. Cæciliæ*; nec minus Hieronymianis incognita, quæ hic refertur I Decembris, *Dedicatio baſilicæ S. Stephani in Hieroſolyma*. De reliqoo in tnto codice nihil reperitur, ea quo prohibeamur aſſerere, Gellonenſi ætate ſupparem eſſe. Videbatur & pro ætate & pro locn lueia aliquid afferre *Domnus Pirminius bonæ memoriæ*; aliud *Octava S. Martini*: at te maturius expenſa, viden, nihil ſatis tuto hactenus definiri poſſe.

DE MARTYROLOGIO CORBEJENSI MINORI.

17 DE hoc codice meminit præfatio Uſuardina num. 31, obi paucis notata ſunt, quæ ad ejus commendationem facere poſſunt, præſertim ad ætatem, quam, *ſultem octingentorum annorum* eſſe, cenſuit Acherius, cum id *anno* MDCLXI *menſe Decembri*, in Majorum noſtrorum gratiam deſcribi curavit. An io Martyrolngio iſto evolendo operam aliqoam poſuerit vir etuditiſſimus, dubitati meritn poteſt. Nam ſi legiſſet, quæ habentur XVII Jonii: *Eodem die interfectus eſt venerabilis Fulco archiepiſcopus ab impio*: Si hæc, inquam, legiſſet, prima manu ſctipta, non tam facile epocham illam determinaſſet. Cum enim prædictus Fulco, anno primum DCCCC interemptus ſit, evidentes conſequens erat; nnn potuiſſe codicem illum ſcribi ante ſæculum decimum fortaſſe adultum; eſſetque adeo ætas ejus annorum, ut ſummum ſeptingentorum, quibus verosimilites ſæculo nnn integro antiquius eſt Corbejenſe Hieronymianum majus, ab eodem Acherio volgatum Spicilegii somo 4. Ex iſto, brevius hnc ſtudioſe contractum videtur, ad uſum chori, opinor, ne lnngiores nudorum fere nominum quntidiamæ recitarinnes tædium parerent. Certe cum altero paſſim conenrdat, niſi quod hinc inde magis corruptom ſit, annontiationibus non ſatis perfectis & mutilis, pravis item conſtructionibus, quarum initium ſit: *Natalis* aut *paſſio ſanctorum*, pro Sancto nnico &c. Exempla bic congerere nimis longum foret, ſatis ſit, dies ſignare, qoibus reperiri poſſint; XVII Februaſii; IX Martii; VII, XII & XX Aprilis; X, & XIX Maji; XXIV & XXV Junii. II & XI Julii. XIII Auguſti. XIII & XX Septembris; X Novembris &c.

18 Porro noſtrum hoc ex majori Corbejenſi deſumptum, oſtendunt exempla plurima iſti proptia. Sic XV Januarii habet: *Pictavis, dedicatio baſilicæ ſancti Amanti*. XXX Januarii: *Cuia monaſterio, depoſitio Baldechildis reginæ*. Item: *Corbeien monaſterio, dedicatio baſilicæ ſancti Joannis Evangeliſtæ*. II Aprilis: *Legnaux monaſterio, depoſitio ſancti Vnulerici confeſſoris*: de quo vide commentarium Henſchenii I Aprilis. Ejuſdem menſis XV ponitor: *In Antiſiodoro, dedicatio baptiſterii, qui eſt junta baſilicam S. Germani* &c. XXVII: *Centulo monaſterio in Gallia, depoſitio ſancti Richarii confeſſoris*. Item VI Junii, ex dicto Corbejenſi majori pinſluit annuntistio: *Paſſio ſanctorum martyrum Vincentii epiſcopi & Benigni diaconi*. XXI Septembris: *Corbeien monaſterio, dedicatio baſilicæ domni Albini & Marcellini epiſcoporum*. XI Octobris: *Corbeiæ monaſterio, depoſitio Theodefredi abbatis*. Nnn eſt opus reliqua operoſius conquirere; habent ex his curioſi lectorea, quo rei veritatem indobitate perſpiciant; brevius hoc Martyrologium cum majori, vel pro ut ab Aeberin editum, vel pro ut a Florentinio citator, conferendo. Ab his raro deſlectit, vel illud ſervandn, ut menſi Octobri *novem Idus* tribuat, omiſſo Nonarum din. Deflectit tamen XIV Junii. Nonnumquam codici Florentiniano ſimilis eſt, ut XXX Junii, ubi alterum cum altero commiſcet, ex uno Sanctos, ex alio locom decerpens. Ut autem & id obiter indicem; in deſignandis locis tam eſt accuratum, quam iſta facile negligent Aoguſtanum, Labbeanum & Gellonenſe; quamvia tamen iiſdem nonnomquam nævis nbnoxium ſit, ut tribus primis diebus. Martii & paucis aliis.

19 Sed nec aliis caret defectibus. Habe aliquot. Januarii XXVII ſignatur, *Sanctæ Agnetis Virginis*, & Sancti qui eo die referendi erant, ponuntur die ſequenti XXVIII Februaſii. Ultimus dies in apographo noſtro perpetam enllatus erat poſt Kalendas Martii, & *Sanctus Albinus* ibi legitur, qui ad diem I Martii pertinet. Maji VI, *S. Geroatius* acceptus eſt ex interpolatione majoris alicujus Hieronymiani, de qua re eo din diſputant Florentiniur & Henſchenius. Maji XIX, non onn modo corrupta eſt laterculi conſtructio, reſar-

cienda ex laudatis modo Florentinio & Heoschenio. Neque recte consignatur *Petronilla* XXIX ejusdem mensis. Notabilis est annuntiatio ex Corbeiensi majori desumpta XXV Junii: *Thessalonicæ, Lentuni, Thessalonicæ*. Junii VI, *sancto Goaro* adscribitur titulus *Episcopi*. Ibidem X Julii vitiosus denuo textus, sed qui ex eodem fonte, seu majori Corbeiensi acceptus est. At parva huic singulare, quod XXVIII Julii legat: *Corbeia monasterio, dedicatio basilicæ sancti Petri Apostoli*. XXX Julii ex codice simili Florentiniano hausit *Puteuse* pro *Portuense*, ut plerumque amanuenses in describenda sphalmata proni videntur. Deest textus XIII Octobris: nam qui ibi ponitur textus III Idus, legendus est pridie Idus. Novemb. XII nonnuntiationes male transpositæ sunt, ut ibi & aliis locis annotavi: Ejusdem mensis XXIII *S. Trudo*, rursus ex majori acceptus est. Quæ hic annuntiatur IV Decembris *depositio Benedicti abbatis*, in Labbeano est *adventus corporis a partibus Romæ*. An satis recte, dicemus ad XI Julii. Observa elogiorum laciniias subinde adjectas, ut V & VII Januarii; XXV Martii, XVII Junii & XX Augusti, & alibi; quod ab Hieronymianorum stylo alienum est, uti & Sancti appellationes, quæ frequenter apponuntur. In repetitionibus Apostolorum nihil adeo singulare habet; sed mirum est, tot dedicationes basilicarum referti. Cetera scrupulosius pereurrere, operæ pretium non est: hactenus dicta ad distinctiorem codicis notitiam abunde sufficiunt.

DE MARTYROLOGIO REGINÆ SUECIÆ, Olim S. Columbæ Senonensi.

20 SExtus ordine & ultimus, qui hic integre typis subjectus est, codex, aliis non minus illustris, pluresque eacomiastas nactus est, a Cl. Hulstenio ex Ms. codice Reginæ Sueciæ primum erutus, & ex parte editus in Animadversis ad Martyrologium Romanum, quæ Actis S. Bonifacii Romæ publicatis anno MDCLXIII subjuncta sunt. Hinc Martyrologii istius meminit Florentinius in suis ad Hieronymianas annotationibus, & Majores nostri passim, qui post editum Febturarium, ex præfato codice Reginæ Sueciæ apographum nacti, eodem sæpe usi sunt, etiam in accurando Bedæ Martyrologio ante tumum 31 Martii, uti docet prologus nu. 12. Confusionis vitandæ gratia, idem nomen Reginæ Suetiæ & nos servandum putavimus, tametsi vere & proprie appellandum esset Senonense S. Columbæ, ut sute me docuit Castellanus pag. 28. Præmonitionis ad primum suum Bimestre Martyrologii Romani Gallice versi, eum eruditissimis notis, cujus editionis sequelam avidissime exspectamus. Originem suam, saltem diuturnam commorationem satis indicat Martyrologium ipsum, dum VII Januarii notat: *Eodem die, octavas sanctæ Columbæ virginis & martyris*, de qua in nullo alio Martyrologio usquam memoria: alias eiusdem Martyrologii proprietates explicat laudatus Castellanus; alia in lectorum oculos ultro insiliunt. Id maxime dolendum, codicem, ex quo descriptum fuit, mutilum opus tetulisse, utpote quod desicit in VII Idus, seu VII die Septembris. Incipit a Kalendis Januarii, forte ad exemplum Bedæ, cujus elogia mutanda susceperat operis compilator. Antiquissima esse, quæ Hieronymiana sunt, principio ostendimus: de cetero indicia desunt, ex quibus de ejus vera ætate certi quidpiam statuatur.

21 In quinque præmissis codicibus habetur Hieronymianorum textus purus ab omnibus elogiis, quæ ex Martyrum Actis colligere ac Martyrologiis inserere primus cœpit Venerabilis Beda. Verum est, in Riebenoviensi & Augustano ac aliis nonnulla adjuncta reperiri, quæ recentiora esse, propriis locis supra indicavimus; ast in hoc, de quo jam agimus, non solum brevia aliqua & contracta, sed & integra Bedæ elogia referuntur, ut legenti saltem, codicis textus auctores cum Beda a nobis edito conferenti, manifeste patebit. Id pridem observarunt Henschenius & Papebrochius, non in hoc solum codice, sed & in aliis, quibus in adornanda præfata editione usi sunt, quemadmodum in laudato eorum Prologo pluribus locis declaratur. Atque hæc prope est Rabani & Notkeri ratio, qui siccioti Hieronymianorum stylo non contenti, elogia hinc inde collegerunt, aut concinnarunt ipsi, quæ nudis, transpositis, distractis confusisque nominibus superaddereot. Propria Senonensia & vicinorum locorum facile agnoscentur, ut *Baldulfus Landunensis* VIII Januarii, *Lupus* I Septembris, tot Autissiodorenses alique apud Castellanum signati. Errata, ut diximus, ex mutua collatione corrigenda sunt. Titulum *Martyris* sancto Augustino Hipponensi adscriptum & id genus alia consulto notare negleximus.

22 Ad eamdem hanc plane normam constatum est non minus celebre Martyrologium a Cardinale Baronio atque ab Holstenio, tum a nostris Majoribus sæpe commendatum sub nomine S. CYRIACI, de quo in præfato ad Bedam Prologo num. 12 & in Præfatione Usuardius fusius actum est. Normam hic unco modum illum interserendi elogia Bedæ, quæ in Martyrologio Sancti Cyriaci nonnumquam magis integra sunt. Differt hoc item a Senonensi, quod ejus compilator pro proprio & singulari suo delectu seu gustu, si its loqui licet, nomina plura aut paucioris, hoc vel illo ordine, isto vel alio modo effoimata decerpserit, cujus rei certa ratio nequaquam reddi potest. Ne vero fastidium aut nauseam pariat plurium codicum, eadem prope referentium, repetita editio, visum est ex reliquis nostris Martyrologiis terna tantummodo seligere, quæ inter se & cum ediris conferantur, sumpto in eum finem mense uno alterove, qui ad operis hujus calcem subjungatur. Porro in ea collatione secundum locum occupabit exemplar sancti Cyriaci, quantumvis deforme & vitiose descriptum eique cumparabitur BARBERINIANUM illustrius, pari ferme methodo ea Bedæ interpolatum & auctum; sicque ex diebus aliquot, de ceteris fieri poterit conjectura. Primum erit SAN-MAXIMIANUM, brevius illiud, sed & antiquius, quod cum Rhinoviensi majorem haberet affinitatem, nisi stylo receptiori hinc inde accommodatum esset, quod & de brevioti Corbeiensi supra notavimus. Atque hæc, nisi vehementer fallor, sufficient, ut, quod unice intendo, curiosi lectores specimina habeant ad discernendam a Martyrologiis reliquis totam Hieronymianorum classem, seu puram & simplicem, seu aliunde interpolatam. Ea modo editionis seriem.

MAR-

MARTYROLOGIA
HIERONYMIANA CONTRACTA.

MARTYROLOGIUM PRIMUM

RHINOVIENSE

In nomine Jesu incipit Martyrologium per circulum anni.

VIII *Kal. Januarias.* Bethleem, nativitas Salvatoris Domini nostri Jesu Christi secundum carnem. Romæ, Juvini, Sirmin, Aosstasiæ.

VII *Kal. Jan.* Passio sancti Stephani primi martyris & diaconi. Romæ, Dionysii conf. Heliæ, Juliani.

VI *Kal. Jan.* In Basilica montis Oliveti, natale sancti Joannis Euangelistæ, & ordinatio episcopatus [S. Jacobi fratris Domini]

V *Kal. Jan.* Bethleem Judæ, natale sanctorum Martyrum infantium & lactantium.

IV *Kal. Jan.* In Afsica, Victoris. Libosi episcopi, Honorati, Satori, Secundi, Saturnini.

III *Kal. Jan.* In Alexandria, Mansueti, Honorii, Pauli, Polecliti, Stephani, Cleti.

II *Kal. Jan.* Sancti Silvestri episcopi & confessoris. Kartagine, Donati, Gaii, Bononi.

JANUARIUS HABET DIES XXXI.

Kal. Jan. Circumcisio Domini nostri Jesu Christi secundum carnem. In Oriente, Stephani. Nicomediæ, Eosrosini episcopi, Priamiani. Et al...

IV *Non. Jan.* Antiochiæ, Isidori episcopi, Macharii abbatis. Satusi, Possessotis, Firmi.

III *Non. Jan.* Parisius, Genosevæ virginis. In Ellespontu, Cirici, Primi.

II *Non. Jan.* In Africa, Aquilini, Gemini, Martiani, Eugenti, Quinti, Theodati.

Non. Jan. In Africa, Felicis, Secundi, Luciani, Jocundi, Patsi, Masci. Alibi, depositio [Simeonis prophetæ.]

VIII *Idus Jan.* Epiphania Domini nostri Jesu Christi. In Africa, Telespori, Acuti, Januariæ.

VII *Id. Jan.* In Nicomedia, Luciani presbyteri, Liceri diaconi, Polioti, Felis, Januarii.

VI *Id. Jan.* Græcia, Cipisei, Secundi, Timothei, Lucii, Rustici. AUG DNO [*legendum*, Augustodano, depositio Agemoni.]

V *Id. Jan.* Io Afries, Epictiti, Jocundi, Saturnini, Vitalis, Felicis, Fortunati.

IV *Id. Jan.* Romæ, depositio Meleiadis episcopi. In Sirmi, Revocati. In Africa, Firmi.

III *Id. Jan.* In Alexandria, Petri, Abalsamii, Filusomi. In Africa, Felicis. Et sancti Gregorii episcopi [Nazianzeni]

II *Id. Jan.* In Achaia, Cyriaci. In Africa, Zotici, Castoli, Quinti, Rogati, Modesti.

Id. Jan. Pictavis, depositio sancti Hilarii episcopi. In Neapoli, Vincentiæ. Io Africa, Ingenii.

XIX *Kalend. Februarii.* In Campania Nola, Felicis confessoris. In Antiatia [Antiochia,] Glicerii diaconi.

XVIII *Kal. Feb.* In Ægypto, Cresconii, Genonis. In Oriente, Cotoelii, Calesti.

XVII *Kal. Feb.* Romæ, Marcelli Papæ. Passio Marthæ. In Africa, Faosti.

XVI *Kal. Feb.* In Africa, Mutii, Victoris & Fortunati. In Ægypto, Antonini * monachi. Lingonis, Passio sanctorum martyrum Geminorum.

* Antonii.

XV *Kal. Feb.* Romæ, sanctæ Priscæ. Item Romæ, Cathedra sancti Petri Apostoli. Et Ponto, Mariæ.

XIV *Kal. Feb.* In Africa, Pauli, Quinti, Gerontii, Januarii, Germani. Hierosolima, Marthæ.

XIII *Kal. Feb.* Romæ, sancti Sebastiani. Fabiani episcopi. Nicomedia, Leonti, Cyriaci, Cendei.

XII *Kal. Feb.* Romæ, passio sanctæ Agnæ. Et in Spaniis, Fructuosi episcopi & Logii.

XI *Kal. Feb.* In Spaniis, Vincentii diaconi. In Africa, Januarii, Minutii, Saturi.

X *Kal. Feb.* Cæsaria, Severiani & Aquilæ. Romæ, Belli, Floti, Saturnini, Castuli.

IX *Kal. Feb.* Antiochia, passio sancti Babilli episcopi cum tribus parvulis. Romæ, Felicissimi.

VIII *Kal. Feb.* Nicomedia, Biti. Romæ, translatio corporis Pauli Apostoli. Kartagine, Donati.

VII *Kal. Feb.* In Oriente, Policarpi episcopi. Et in Laodicia, [Bodonis &c.]

Desunt in codice aliquot folia.

XIV *Kal. April.* In Capadocia Cæsarea, Theodoti presbyteri. Et in Africa, Bassi & aliorum XX.

XIII *Kal. April.* In Antiochia, Joseph. Et in alio loco, Pauli & Cyrilli, Eugenii, Serapionis.

XII *Kal. April.* In Cassino, sancti Benedicti abbatis. In Alexandria, Serapionis, Josippi, Volusii.

XI *Kal. April.* In Arbona * Aquitaniæ, natale Secundi, & Pauli. Et in Sebasti, Arionis.

* al. Narbona.

X *Kal. April.* In Africa, natal. Fidelis. In Antiocia, Theodori presbyteri. Cæsasea, Juliani.

IX *Kal. April.* In Syria, Seleuci. Et in Africa, Agapiti, Romuli, Rogati, Victurini, Saturnini.

VIII *Kal. April.* Adnuntiatio sanctæ Mariæ matris Domini. Hierosolyma, Dominus noster Jesus Christus crucifixus est.

VII *Kal. April.* Romæ, Castuli. Et in Sirmio, Mariani presbyteri. In Sebasti civitate, Petri episcopi.

VI *Kal.*

VI *Kal. Aprll.* Hieroſolyma, Reſurrectio Domini noſtri Jeſu Chriſti. Et in Africa, Manroli, Acuti, [Romuli &c.]

V *Kal. Aprll.* In Africa, Rogatæ, Succeſſi & Dorothei. In Cæſarea, Mariæ.

IV *Kal. Aprll.* Nicomedia, Paſtoris, Victorini, Saturnini, Dolæ, Julianæ & aliorum VII.

III *Kal. Aprll.* Theſſalonica civitate, Domnini, Philopoli, Acaci & Palatini, Alibi, Victoria.

II *Kal. Aprll.* Africa, Aneſi, Felicis, Diodoli, Porti, Abdæ, Corneliæ, Valeriæ.

APRILIS HABET DIES XXX.

Kalend. Aprll. In Armenia, Partini, Quintiani & Victoris. Et in Theſſalonica, Agapis.

IV *Non. Aprll.* In Africa, Amphiani, Victoris, Proculi. Theſſalonica, Theodoli, Agatopi.

III *Non. Aprll.* In Thomis, Euagrii & Benignæ. In Miſia, Agathæ, Meri, Rufi.

II *Non. Aprll.* Theſſalonica, Theodoli, Agatopili diaconi. Et alibi, Pauli, Orbani.

Non. Aprll. Nicomedia, Claudiani & Plantl. In Ægypto, Mariani.

VIII *Id. Aprll.* Sismia, Herenci epiſcopi. In Nicomedia, Firmi, Salvatoris, Quisiaci.

VII *Id. Aprll.* Alexandria, Peluſii preſbyteri. Et in Nicomedia, Cyriaci cum aliis X.

VI *Id. Aprll.* In Africa, Januarii, Mycharii. Et in Cartagine, Conceſſi, Timoris.

V *Id. Aprll.* In Sirmia, Dimetri diaconi, Helsri, Conceſſi, Futtonati, & Virginum VII.

IV *Id. Aprll.* Alexandria, Apollonii presbyteri. Et in Tacia, Repenſi, Gajani diaconi.

III *Id. Aprll.* Romæ, Leonis Papæ. In Mauritania, Helarii, Maaimi.

II *Id. Aprll.* Romæ, Julii epiſcopi. In Capadocia, Quarti. Et in Aſia, Carpi epiſcopi, & aliorum XLII.

Id. Aprll. In civitate Calcedonia, Enſemiæ. Et Romæ, Januarii martyris.

XVII *Kal. Majl.* Romæ, natal. Tiburtii & Valeriani & Maaimi. Alibi, Appollonii.

XVI *Kal. Majl.* In Picino, Maronis & Meſtoria epiſcopi. In Meſopotamia, Comati.

XV *Kal. Majl.* In Corintho, Cariſſimi, Leonidis. Et Romæ, Vincentii. In Mauritania, Baſiliæ.

XV *Kal. Majl.* Antiochia, Petri diaconi & Ermogenis. Et in Africa, Furtunati & Mirtiani.

XIV *Kal. Majl.* In Salona, Septimi diaconi, Victorici. In Africa, Victoris, Pamphili.

XIII *Kal. Majl.* Africa, Ermogenis. Et in Spaniis, Vincentii & Gagi. In Armœnia Militanæ [civitate, Gagi &c.]

XII *Kal. Majl.* In Alexandria, Aradi presbyteri, Silvani. Romæ, depoſitio Victoris epiſcopi, Felicis.

XI *Kal. Majl.* Alexandria, Furtunati & Aratoris presbyteri. Romæ, depoſitio Gagi epiſcopi.

X *Kal. Majl.* In Phrygia, Philippi. Romæ, depoſitio Gagi epiſcopi.

IX *Kal. Majl.* In Africa, Catulini, Saturini, Felicis. Romæ, depoſitio Gaurgii martyris.

VIII *Kal. Majl.* In Alexandria, Theonis & aliorum XXIV. In Africa, Fauſtini, Victorini.

VII *Kal. Majl.* In Siracuſis, Enedii, Caliſti & Ermogenis. Africa, nobilis Matiæ.

VI *Kal. Majl.* In Aaiopoli, Cyrilli. Et in Antiochia Siriæ, Leonidis, Vindei. Et in Africa, Victoris.

V *Kal. Majl.* in Nicomedia, Antimi, Stephani epiſcopi, & Antonini presbyteri. Et in Moleto [Mileto] Elpidii.

IV *Kal. Majl.* Romæ, Vitalis. In Pannoniis, natale Pollionis. Et in Tarſo Ciliciæ, Alfrodiſii.

III *Kal. Majl.* In Alexandria, Germani presbyteri. Et in Nicomedia, Profduci. Et in Poſio [Perusio] Valantini.

II *Kal. Majl.* Alexandria, Frodiſi presbyteri. Romæ, depoſitio Quirini epiſcopi, Dorothæ presbyteri [*lege* Dorothei].

MAJUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Majl. In Aſia, natal. Apoſtolorum Philippi & Jacobi. In Africa, Quinti.

VI *Non. Majl.* In Alexandria, Saturnini, Germani, Helpidiæ, Cæleſtini, Felicis, Urbani.

V *Non. Majl.* Romæ, natal. ſanctorum Eventii, Alexandri, Theodoli. Hieroſolimis, inventio ſanctæ Crucis.

IV *Non. Majl.* In Nicea civitate, Antonini. In Africa, Cæleſtini & aliorum XV.

III *Non. Majl.* Alexandria, Eutimii diaconi. Et in Theſſalonica, Herenis, Peregrini.

II *Non. Majl.* In Perſida, natal. Mathei Apoſtoli & Euangeliſtæ. Africa, Secundini epiſcopi.

Non. Majas. In Nicomedia, Flavii epiſcopi, Auguſtini, Macrobii. Et in Conſtantinopoli, Achaici.

VIII *Id. Majl.* Mediolano, Victoris martyris. Et in Nicomedia, Maximi presbyteri.

VII *Id. Majl.* Io Anxiopoli, Quirilli, Zenonis. Et in Tarſo Ciliciæ, Afrodiſii.

VI *Id. Majl.* Romæ, Gordiani & Epimachii & Majotis. In Africa, Probati, Petri.

V *Id. Majl.* Romæ, Antemii. In Aſia, Demetrii. Sirmio, Montaniani. In Africa, Mavili.

IV *Id. Majl.* Romæ, natal. ſanctorum Nerei, Achillei, Pancratii, Quiriaci, Sotheris virg.

III *Id. Majl.* In Oriente, Taraci, Probi & Andronici. Alexandria, Agrippæ.

II *Id. Majl.* In Siria, Victoris & Coronæ. In Africa, Secundini & Secundiani.

Id. Majl. In Sirmio, Timothei & IV Virginum. Et in Sardinia, Simplicii presbyteri.

XVII *Kal. Junii.* In Iſauria, Aquilini, Victoianæ. In Epheſo, Gajani, Jovini.

XVI *Kal. Jun.* In Alexandria, Victoris, Baſilæ. Romæ, Partenis, Caloceri.

XV *Kal. Jun.* Alexandria, Pomonis presb. Bartaſii. In Ægypt. [Dioſcori.]

XIV *Kal. Jun.* Romæ, Pudentianæ, Caloceti, Urbani, Seleuci. Alexandria, Areni diaconi.

XIII *Kal. Jun.* Romæ, Urbani confeſs. Baſilæ, Victoriæ. In Gallia, Bandeli martyris.

XII *Kal. Jun.* In Mauritania, Timothei. Et Ravenna, Martytii, Poli, Eutici. Alibi, Valentis.

XI *Kal. Jun.* Africa, Fauſti, Venuſti, Emuli, Maaentii. Romæ, Timothei, Caſti.

x *Kal. Jun.* In Emesita, Epicterii & Basi episcopi. Africa, Quinti, Lucii. Et Vienna, Desiderii episcopi.

ix *Kal. Jun.* In Istria, Sesvuli. Et in Africa, Saturnini. In Syria, Saturæ, Timini.

viii *Kal. Jun.* Romæ, sancti Urbani episcopi. In Mediolano, depositio Dionysii episcopi.

vii *Kal. Jun.* In Africa, Eracli, Pauli. Et in Tudes [Tuderto] Felicissimi & Nundiniæ.

vi *Kal. Jun.* Alexandria, Aquilini presb., Euangelii & aliorum xiv, Alibi, Heliæ.

v *Kal. Jun.* In Africa, Cetuli, Auroſi, Proti. In Sardinia, Emeli, Priami.

iv *Kal. Jun.* Romæ, Reſtituti. Et in Africa, Primi, Acedi, Apaſimeni, & aliorum LIII [CLIII.]

iii *Kal. Jun.* In Antiochia, Eſtiæ, Eutimiæ. Et in Sardinia, Gavini, Palatini.

ii *Kal. Jun.* In Aquilegia, Canziani, Proti. Romæ, Proceſſi, Martiniani. Cartagine, Datiani.

JUNIUS HABET DIES XXX.

Kalend. Junii. Romæ, dedicatio ſancti Nicomedis martyris. In Theſſalonica, Octavii.

iv *Non. Jun.* Romæ, Marcellini presb. & Peſri exorciſtæ. Et in Cæſarea, Honorati.

iii *Non. Jun.* In Aſrica, Quirini. Et in Tuſcia, Vetio civitate, Laurentii & aliorum CCCC.

ii *Non. Jun.* In Ninive, Dinocii, Attali, Euſtici. Et in Sarritis, civitate Pannoniarum, [Cyrini epiſcopi]

Non. Jun. Romæ, Felicis, Felicitatis, Gregorii: In Ægypto, Martiani, Nigrandi.

viii *Id. Jun.* In Africa, Amanti, Lucii, Andreæ, Donati, Peregrini, Isali, Philippi.

vii *Id. Jun.* Africa, Pauli, Fortunati. Et in Bizantio, id eſt Conſtantinopoli, Micharii.

vi *Id. Jun.* Romæ, natal. ſanctorum Nabori & Nazarii, Primi. Et in Cæſarea, Creſti.

v *Id. Jun.* Romæ, Primi & Feliciani. Et in Alexandria, Maximi presb., Diomedis.

iv *Id. Jun.* Romæ, Baſilidis, Auriſi, Rogati, Baſillæ. In Spaniis, Criſpuli.

iii *Id. Jun.* Romæ, Baſillæ, Criſpuli, Reſtituti. Et in Aquilegia, Fortunati epiſcopi.

ii *Id. Jun.* Romæ, Briſilidis, Cyrini, & Naboris. In Tripoli, Magdaletis.

Idus Jun. In Africa, Luciani & Fortunati. Et in Perſida, Bartholomei Apoſtoli.

xvii *Kal. Jul.* In Phrigia civitate Laodicia, Antonioni. Et in Epheſo, Miogenis.

xvi *Kal. Jul.* Conſtantinopoli, Mucii & Mejetiæ. In Lucania, Viti, Candidi.

xv *Kal. Jul.* Africa, Quiriaci, Valeſiæ. In Sicilia civitate Miſena, Saturnini.

xiv *Kal. Jul.* Romæ, Diogenis, Quiriaci. Et in Ravenna, Fronii, Blaſtini.

xiii *Kal. Jul.* Romæ, Marcelliani & Marci. Africa, Emilii & Felicis. Item Romæ, Baldini.

xii *Kal. Jul.* Mediolanio, natal. ſanctorum Protaſi & Gervaſii, Marcelli.

xi *Kal. Jul.* Ravenna, Criſpini, Vitalis. Et in Thomis, Pauli & Cyriaci, Felicis.

x *Kal. Jul.* In Africa, Ciriani, Bellici, Criſimi. In Sicilia, Rufini, & Martiæ.

ix *Kal. Jul.* In Antiochia, Gaiani, Juliani & aliorum octingentorum LXXVII Martyrum.

viii *Kal. Jul.* Nicomedia, Aviti & Cinnami, Capitonis, Ritonis, Emeſiti, Alici, & aliorum LXXVIII.

vii *Kal. Jul.* In provincia Paleſtina, civitate Sebaſtia, natal. ſancti Joannis Baptiſtæ.

vi *Kal. Jul.* Africa, Gaudentii, Felicia, & Agapiti, Emeriti. Et in Alexandria, Agatonis.

v *Kal. Jul.* Romæ, Joannis & Pauli fretrum. Et in Theſſalonica, Lartanii Bigiti.

iv *Kal. Jul.* Romæ, ſeptem germanorum, Criſpini, Criſpiniani, Felicis, S. Pinellæ.

iii *Kal. Jul.* Romæ, Leonis Papæ. Africa, Fabiani, Arinni, Capitolini. Et in Alexandria, Theodoti.

ii *Kal. Jul.* Romæ, natal. Apoſtolorum Petri & Pauli, & aliorum nongentorum LXXVII.

i *Kal. Jul.* Romæ, Timothei, Apticl. In Agrippina, Aſclini, Pamphili.

JULIUS HABET DIES XXXI.

Kal. Julii. In Nicomedia, Zoëli. Romæ, Gagi Papæ, Luciæ virginis, Proceſſi & Marini.

vi *Non. Jul.* Romæ, natal. ſanctorum Proceſſi & Martiniani, Melciadis epiſcopi.

v *Non. Jul.* Alexandria, Triſonis, Menelai, Cirilli, Aptici. Et Ediſſa, translatio corporis ſancti Thomæ Apoſtoli.

iv *Non. Jul.* In Africa, Jocundiani, Sereni & Theodori. Et in Toronis, ordinatio epiſcopatus [& translatio corporis S. Martini epiſcopi.]

iii *Non. Jul.* Agathoni, Theodoti, Trophonis, Magrini, Arpotis.

ii *Non. Jul.* In Alexandria, Artotis & Zotici. In Syria, Atanosis. Neviduno, Zotici.

Non. Jul. In Alexandria, Parmeni, Etali, Apollonii, Publii. Et alibi, Partemi.

viii *Id. Jul.* In Syrmio, Cycatricii, Parenti. Cæſarea Capadociæ, Procopi, Quarti.

vii *Id. Jul.* In Thomis, Zenonis. Et in Mediolanio, Moeci, Vitalis. In Sicilia, Feliciani.

vi *Id. Jul.* Romæ, natal. vii Fratrum, id eſt Felicis, Philippi, Vitalis, Alexandri, Silani, Januarii.

v *Id. Jul.* In Alexandria, Euticii, Eufemiæ. In Africa, Januarii, & Marini. *Depoſitio ſancti Benedicti abbatis.*

iv *Id. Jul.* Mediolanio, Naboris, Felicis. Romæ, Primitivi. In Aquilegia, Fortunati,

iii *Id. Jul.* In Alexandria, Serapionis, Troſime, Melei, Euangelii, Attali, Zenonis.

ii *Id. Jul.* In Alexandria, Philippi, Zononis. In Africa, Papiæ, Donati. Antiochia, Petri.

Id. Jul. Sirmio, Agrippini, Secundi, Maximi. In Alexandria, Philippi, Zenonis. *Margarete.*

xvii *Kal. Auguſti.* In Hoſtia civitate, Helarini. Et in Antiochia, Theodori & Stratii.

xvi *Kal. Aug.* Mediolanio, Marcelli. In Africa, Aquilini, Chindini. Kartagine, Generoſi.

xv *Kal. Aug.* In Alexandria, Siſinnii. Romæ, Sempetoſi, Petri, Marcelliani, Januarii.

xiv *Kalend. Aug.* In Antiochia, Macedonia & Lampadii. Conſtantinopoli, Luciani, Philippi.

xiii *Kal. Aug.* Africa, Luciani, Petri, Amabilis. In Thebaida, Victori. Et in Damaſco, Sabini.

xii *Kal. Aug.* In Africa, Heliæ. Et in Maſſilia, Victoris, & Coronæ. Romæ, Praxedis.

xi *Kal.*

XI *Kal. Aug.* Antiochiæ, Andreæ martyris. Et in Antioc. [Ancyra] Galatiæ, Platonis, Cyrilli, Aurelii.

X *Kal. Aug.* Ravennæ, Apollinaris. Romæ, Vincenti. Et in Laodicia, Miniſel.

IX *Kalend. Aug.* in Armenia minore, natal. Sebaſti, Theogenis, Victoris, & aliorum LXXX trium.

VIII *Kal. Aug.* Paſſio ſancti Jacobi Apoſtoli, fratris Joannis. In portu Romano, natal. Aconcii.

VII *Kal. Aug.* In Laodicia, Joviani & Juliani, Emiſi, Felicis, Marciani, Maximi.

VI *Kal. Aug.* In Campania civitate Nola, natal. ſancti Felicis epiſcopi. Et alibi, Jocundæ.

V *Kal. Aug.* In Laodicia, Theophili, Auxcati, Septimi; Et in Nicomedia, Pantaleonis.

IV *Kal. Aug.* Romæ, natal. ſanctorum Felicis, Simplicii, Fauſtini, & Viatricis. Et in Africa, Felicis.

III *Kal. Aug.* Romæ, natal. ſanctorum Abdo & Sennes. Et in Africa, Maximæ, Priſci, Paternici.

II *Kal. Aug.* In Phrigia, Democriti, Secundi & Dionyſii, Tyrſi, Antiſiodori, Germani epiſcopi.

AUGUSTUS HABET DIES XXXI.

Kal. Aug. In Antiochia, paſſio ſanctorum Machabeorum, VII fratrum, cum matre ſua.

IV *Non. Aug.* Romæ, ſancti Stephani epiſcopi & martyris. Et in Verona, Felicis. In Antiochia, Martyrum VII.

III *Non. Aug.* In Antiochia, Stephani. Romæ Diogenis, Juſtini, Creſcentionis.

II *Non. Aug.* In Nicomedia, Iſei. Et Romæ, dedicatio baſilicæ ſanctæ Mariæ, Juſtini.

Non. Aug. Auguſta civitate, ſanctæ Aſtæ. Auguſtiduno, Caſſiani epiſcopi. Catalaunis, ſancti Memmii.

VIII *Id. Aug.* Romæ, nat. ſancti Xiſti epiſcopi & Mart. Feliciſſimi & Agapiti, Donatiani.

VII *Id. Aug.* In Antiochia, Sofronii. Et in Aretio, Donati epiſcopi & conf. Mediolanio, Fauſtini.

VI *Id. Aug.* Romæ, Cyriaci, Secundi, Severiani, Victorini, Largi. Nicomedia, Nazarii.

V *Id. Aug.* In Syrmio, Ruſtici. Et in Oriente, Creſcentiani & Tiburtii. In Alexandria, Antonini.

IV *Id. Aug.* Romæ, Largi, Creſcentionis, Memmiæ.

III *Id. Aug.* Romæ, natal. Sancti Tiburtii, Sufannæ, Valeriani, & Cæciliæ virginis.

II *Id. Aug.* In Sicilia civitate Catena, Eupoli, Veretiæ. Et Syria, Juliani & Machabii.

Id. Aug. Romæ, Ypoliti mart. Pontiani epiſcopi, Luciani, Caliſti, Et Piſtavis, Radegundis.

XIX *Kal. Septembris*. Romæ, ſancti Euſebii presb. In Syria, Demetrii, Fortunati. In Aquileja, Felicis.

XVIII *Kal. Sept.* Aſſumptio ſanctæ Mariæ matris Domini noſtri Jeſu Chriſti. In Nicomedia, natal. Philippi.

XVII *Kal. Sept.* Dedicatio eccleſiæ ſanctæ Mariæ Inſula. In Alexandria, Orinnis.

XVI *Kal. Sept.* Dedicatio oratorii ſancti Joannis Baptiſtæ in Inſula. In Cæſarea, ſancti Mammetis.

XV *Kal. Sept.* Romæ, Agapiti. Et in Ponto, Pontimi, Pilantii, Martianæ virginis.

XIV *Kal. Sept.* In Porto Amaſiæ civitatis, Filionis, Rufini, Leontii, Theodoli, Cyrilli.

XIII *Kal. Sept.* In Alexandria, Dioſcori. Et in Lucania, Valentia [Valentiniani] & Leonti.

XII *Kal. Sept.* In Spaniis, Vincentii & Juliani. Et in Lucania, Valentini, & Leontii.

XI *Kal. Sept.* Romæ, Timothei diſcipuli ſancti Pauli Apoſtoli. Et in Ponto, Nectarii.

X *Kal. Sept.* in Aquilegia, Fortunati, Ermogenis. Romæ, Cyriaci, Abundi, Innocenci.

IX *Kal. Sept.* In India, natal. ſancti Bartholomei Apoſtoli. Romæ, Geneſii mart. In Antiochia, Zenobii.

VIII *Kal. Sept.* In Arelato, Geneſii mart. Julii. Et Romæ, Euticetis. In Syria, Juliani.

VII *Kal. Sept.* In civitate Salona, Anaſtaſii martyris. Et Appulia civitate Ecclamo, Mercurii martyris.

VI *Kal. Sept.* In Campania, Ruſi. Et in Antiochia, Sebaſti. In Alexandria civitate Thomis, Marcellini. *Vide Richenovienſe.*

V *Kal. Sept.* Romæ, natal. ſancti Ermetis. In Africa, ſancti Auguſtini epiſcopi. Arvernis, Juliani martyris.

IV *Kal. Sept.* In Emiſſa civitate, decollatio ſancti Johannis Baptiſtæ. Romæ, ſanctæ Savinæ.

III *Kal. Sept.* Romæ, natal. ſanctorum Felicis & Audacti, Gaudentiæ virginis, cum aliis tribus.

II *Kal. Sept.* In Treviris, depoſitio ſancti Paulini epiſcopi. Et Ancyra Galatiæ, ſancti Gagiani.

SEPTEMBER HABET DIES XXX.

Kalend. Sept. In Appollonia, Felicis & Donati, Et in Capua, Priſci. In Caſſino, Conſtantii. *Et Verenæ virginis.*

IV *Non. Sept.* In Nicomedia, Zenonis, Gorgonii, Theodori. Et in Sicilia, Eopoli.

III *Non. Sept.* In Syria, Antonini, & Ariſtenia epiſcopi. Et in Alexandria, Areſtenippi epiſcopi,

II *Non. Sept.* In Ancyra Galatiæ, Marcellæ, Helpidii, Marcelli, Romæ, Boniſacii epiſcopi.

Non. Sept. In portu Romano, Taurini, Erculiani. Et in Capua, Quinti, Arconti.

VIII *Id. Sept.* In Reati, Eleutherii. In Capadocia civitate Teriatin, natal. ſancti Guttidi.

VII *Id. Sept.* In Capua, Sinerii. Et in Benevento, Januarii, Feſti, Arelain, Auguſtalis epiſcopi.

VI *Id. Sept.* Nativitas ſanctæ Mariæ matris Domini. Romæ, Adriani. In Antiochia, Timothei, Ammonii, Fauſti.

V *Id. Sept.* Romæ, Gorgonii. Et Sabinis, Jacinti, Alexandri, Tuburtii. In Cæſarea, Donatæ.

IV *Id. Sept.* In Alexandria, Orionis, Eroſii & aliorum octingentorum ſex.

III *Id. Sept.* Romæ, Proti & Jacinti. Alibi, Felicis & Regnlæ. Item Romæ, Baſillæ.

II *Id. Sept.* In Antiochia, Timothei. Et in Pamphilia, Siriæ. In Sicilia, Eupoli, & Serapionis,

Id. Sept. In Apulia, Feliciſſimi & Secundi. Et in Alexandria, Theodoli epiſcopi,

XVIII *Kal. Octobris*. Romæ, Cornelii. In Cartagine, Cypriani epiſcopi. Et Exaltatio ſanctæ Crucis.

XVII *Kal. Octob.* Romæ, Nicomedis. In Alexandria, Saraplonis, Leontii. Et in Nuceria, Conſtantii,

XVI *Kal.*

xvi *Kal. Octob.* Romæ, Luciæ, Eugeniæ virg. & Geminiani. Papiæ, Felicis, Victoris.

xv *Kal. Octob.* In Nuceria, Conſtantiæ. Io Neviduno, Valeriani, Mactini & Gordiani.

xiiii *Kal. Octob.* In Caleednnia, Trofini. In Nicomedia, Medecii. Mediolanio, Eutropi epiſcopi.

xiii *Kal. Octob.* In Alexandria, Demetrii, Caſtoris. Et in Neapoli, Jacuatii, Saturnini.

xii *Kal. Octob.* In Syria, Doromi, Dionyſii & Dorothei, Privati, Conſtantini, Felicis.

xi *Kal. Octob.* In Perſida, natal. ſancti Mathei Apoſtoli & Euangeliſtæ. Mediolanio, Victoris.

x *Kal. Octob.* In Gallia, natal. ſanctorum Mauritii, Exuperi, Candidi, Victoris cum aliis vi milia ſexcentis ſexaginta vi martyribus ſocia eorum.

viiii *Kal. Octob.* In Orieote, Teclæ virginis. Et in Alexandria, ſancti Marci Euangeliſtæ.

viii *Kal. Octob.* Macherunta caſtello, conceptio ſancti Johannis Baptiſtæ. Romæ, depoſitio Liberii epiſcopi.

vii *Kal. Octob.* In Aſia, nat. ſancti Batdoniani, Eucarpi & aliorum xvi. Alibi, Marci.

vi *Kal. Octob.* Romæ, depoſitio Euſebii epiſcopi. Et in Albano, Senatoris. Et in Sardinia, Luxorii. *Cetera deſunt.*

MARTYROLOGIUM SECUNDUM,

RICHENOVIENSE.

In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti incipit Martyrologium per circulum anni.

viii *Kalend. Januarii.* Bethleem, nativitas Salvatoris Domini noſtri Jeſu Chriſti, ſecundum carnem. Romæ, Jovini. Paſſio Eugeniæ virgionis. Et Firmio *, Anaſtaſiæ virginis, Felicitatis, Saturnini.

* Sirmio

vii *Kal. Jan.* Paſſio ſancti Stephani, primi martyris & diaconi. Romæ, Dionyſii confeſſoris. Heliæ. Doroſtoli, Juliani, Mariniani, Neandri.

vi *Kal. Jan.* In baſilica montis Olivcti, natale ſancti Johannis Evangeliſtæ. Et ordinario epiſcoparus ſancti Jacobi fratris Domini

v *Kal. Jan.* Bethleem, natalis ſanctorum martyrum infantium & lactentium. Ancira Galatiæ, Entiei presb., Domitiani diaconi. Et in Affrica, Caſtoris, Euſebii, Gaianæ. Tranſlatio Thomæ Apoſtoli.

iv *Kal. Jan.* In Africa, Victoris, Libroſi epiſcopi, Honorati, Saturi, Secundi, Saturnini, Victoriæ. Et Romæ, in cemiterio Caliſti, Felicis & Bonifacii epiſcopi.

iii *Kal. Jan.* In Alexandria, Manſueti, Honorii, Pauli, Poleeliri, Stephani, Cleti: Romæ, Felicis epiſcopi & Perperuæ. Floreoti confeſſoris. Et dedicatio eccleſiæ ſancti Albani martyris.

Prid. Kal. Jan. Cartagine, Donati, Gaii, Bononi. Romæ, Donari, Paoliniæ. Et ſancti Silveſtri, epiſcopi & confeſſoris. Hermetis, Stephani, Pontiaoi, Xiſti. Senonas, paſſio ſanctæ Columbæ virg.

JANUARIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Januarii. Circumciſio Domini noſtri Jeſu Chriſti ſecundum carnem. In Oriente, Stephani. Nicomedia, Eofrofioi npiſcopi, Primiani. Et alibi, Hermetis, Gagi, Ravenna, Severi confeſſoris. Anguſtoduno, depoſitio Agrippini epiſcopi. Romæ, Martioæ martyris.

iv *Non. Jan.* Antiochia, Iſidori epiſcopi, Macharii abbatis. Saturi, Poſſeſſoris, Firmi, Acutionis. Et in Æthiopia, Rutulæ. Hieroſolyma, Stephani.

iii *Non. Jan.* In Helleſponto, Cirici, Primi. Et io civitate Thomir, Claudionis, Eugenii, Atgei, Narciſſi, & Marcellini. Pariſiis, Genovefæ virginis.

Pridie Non. Jan. In Affrica, Aqoilini, Gemini, Martiaoi, Eugenii, Quinti, Theodoti & Triſinæ. In Oriente, Bononia civitate, Hermetis & Gagi.

Nonas Jan. In Africa, Felicis, Secundi, Lucianl, Jocundi, Petri, Marci. Hieroſolyma, depoſitio Simeonis prophetæ. Et io Antiochia, Simeonis confeſſotis.

viii *Idus Jan.* Epiphania Domini noſtri Jeſu Chriſti. In Affrica, Teleſfori, Acuri, Jannaziæ, Honorii, Julii. Apud Sirmium, Anaſtaſiæ. In Antiochia, paſſio Juliani & Baſiliſſæ. In civitate Redonis, ſancti Melani epiſcopi.

vii *Id. Jan.* In Nicomedia, Luniani Presb, Licerii diaconi, Polioti, Felicis, Jannarii, Poliarchi, Filoronis.

vi *Id. Jan.* Io Græcia, Cipiſei, Secundi, Timothai, Lucii, Floti, Ruſtiei. Auguſtiduno, depoſitio Agemoni.

v *Id. Jan.* In Affrica, Epicuti, Jocundi, Saturnini, Vitalis, Felicis, Fortunari. In Smirna, Revocatæ, Firmi.

iv *Id. Jan.* Romæ, depoſitio Meleiadis epiſcopi. In Sirmis, Revocati. Affrica, Firmi, Nirtæ, Saturi, Quinti. Alibi, ſancti Termitii presb. & confeſſoris.

iii *Id. Jan.* In Alexandria, Petri, Abſalmii, Filoromi. In Affrica, Felicis. Et ſancti Gregorii epiſcopi Nazianzeni.

Prid Id. Jan. In Achaia, Ciriaci. In Affrica, Zotici, Caſtoli, Quinti, Rogati, Modeſti, Petri, Aventiæ.

Idus Jan. In Neapoli, Vincentiæ. Affrica, Ingenui, Cymini, Etiſi. Pictavis, depoſitio ſancti Clarii * npiſcopi.

*Hilarii

xviii *Kal. Februarii.* In Antiochia, Glicerii diaconi. In Campania Nolæ, Felicis confeſſoris. Et in Capua, Agapiti. Affrica, Pauli Succeſſi. Campania, Euſtaſii npiſcopi.

xvii *Kal. Febr.* In Ægypto, Criſonii, Genonis. In Oriente, Cornelii, Caleſti. Ambacue prophetæ.

xvi *Kal. Febr.* Romæ, Marcelli Papæ. Paſſio Matthæ. Affrica, Fauſti. Arelato, depoſitio Honorati epiſcopi.

xv *Kal. Febr.* In Africa, Mutii, Victoris & Fortunati. In Ægypto, Antonii monachi.

Lin-

Lingonis, paſſio ſanctorum martyrum Geminorum Speoſippi, Helaſippi, Melaſippi, Leonillæ, Junillæ, Neonis. Biturigas, Sulpitii epiſcopi.

XV *Kal. Febr.* Romæ, Cathedra ſancti Petri Apoſtoli. Et in Ponto, Mariæ. Item Romæ, ſanctæ Priſcæ. In Ponto civitate Aſiæ, Moſei, Ammonii. Et paſſio Tyrſi.

XIV *Kal. Febr.* In Affrica, Pauli, Quinti, Gerontii, Januarii, Germani. Hieroſolima, Marthæ & Mariæ, ſororum Lazari. Romæ, paſſio Sebaſtiani martyris.

XIII *Kal. Febr.* Romæ via Appia, ſancti Sebaſtiani, Fabiani epiſcopi. Nicomedia, Leontii, Ciriaci, Cendei, Urſi, Flori, Felicis, Celendonii. Noviduno, Tyrſi, Leucii.

XII *Kal. Febr.* Romæ via Numentana, paſſio ſanctæ Agnæ. Et in Hiſpania, Fructuoſi epiſcopi & Logii. Et in Spoliti, Vitalis. Alevetnis, Aviti epiſcopi, Saturi.

XI *Kal. Febr.* In Affrica, Januarii, Minneii, Saturi. In Hiſpaniis civitate Valentia, paſſio ſancti Valerii epiſcopi & Vincentii diaconi. In Spoliti civitate, Archirogæ.

X *Kal. Febr.* Cæſareæ, Severiani & Aquilæ. Romæ, Belli, Flori, Saturnini, Caliſti. Sanctæ Emeritianæ mart. Et alibi Cornelii exoreiſtæ.

IX *Kal. Febr.* Antiochia, paſſio ſancti Babulli epiſcopi, cum tribus parvulis. Romæ, Felicitſimi. Et alibi, Marini, Clati, Saturi, Cæliani. Euſtaſii confeſſoris.

VIII *Kal. Febr.* Nicomediæ, Biti. Romæ, translatio Pauli Apoſtoli. Cartagine, Donati, Secundi. Et in Affrica, Epictiti, Publiani. In Ægypto, Catynæ.

VII *Kal. Febr.* In Oriente, Policarpi epiſcopi & martyris. Et in Laodicia, Bodonia, Arthamii, Fabiani, Sabiani. Ravenna, Artemaſi, Theogenis, Sindonis, XXX quinque martyrum.

VI *Kal. Feb.* In Affrica, Davæ, Juliani, Cilianæ, Saturi, Vincentiæ, Victoriæ, Telipiæ, Reotri, Secundi, Papæ, Emiliani, & aliorum XXX duorum.

V *Kal. Febr.* Romæ, Agnetis virginis de nativitate. In Affrica, Victoris, Meſſuriani, Feſtæ, Marinæ. In Nicomedia, Leaci. In Appollonia, Callenidi, Lucii.

IV *Kal. Febr.* In Cabalauno, Eppoliti & Pauli epiſcopotum. Et in Tuſcia civitate Perufio, Conſtantii. Et in Affrica, Victoris & Honorati. Treveris, Valerii epiſcopi.

III *Kal. Febr.* In Affrica, Feliciani. Et in Antiochia, Yppoliti & aliorum XXIIII, Pelliani, Cleri, Filippiani.

Pridie Kal. Febr. In Alexandria, Tarſucii, Zotici & Ammonii, Gemini, Gelaſii. Et paſſio ſanctorum Tyrſi, Calinici, & aliorum XV ſacerdotum. Aſrica, Victoris.

FEBRUARIUS HABET DIES XXVIII.

Nox horas XVI. *Dies* VIII.

Kalend. Februarii. In Scotia, depoſitio ſanctæ Brigidæ virginis. Africa, Publii, Saturnini, Mauriani. Ravenna, natale Severi epiſcopi. Et alibi, Victoris, Luciani, Helarii, Ciriaci, Engenii.

IV *Non. Febr.* Solemnitas ſanctæ Mariæ, quando Dominum noſtrum in templo præſentavit. Affrica, Marini, Perpetuæ, Privatuſiæ, Honorati.

III *Non. Febr.* In Africa, Felicis, Laurentii, Yppoliti & Celerinæ. Wappingo, depoſitio Tredi & Remedii. Lugduno, depoſitio beati Lupicini epiſcopi. Et ſancti Blaſii mart.

Pridie Non. Febr. In Foroſimſronii, natale Gemini, Gelaſii, Mannii, Aquilini & Donatæ, Timuæ epiſcopi cum filia ſua.

Non. Febr. Sicilia, in Cathana civitate, paſſio ſanctæ Agathæ virginis. In Africa, Felicis & Saturnini. Viennæ, depoſitio Aviti epiſcopi.

VIII *Id. Febr.* Romæ, Sotheria virginis. In Achaia, Saturnini, Revocatæ. Sanctæ Dorotheæ. Siracoſa, ſanctæ Luciæ virg. Antoliani.

VII *Id. Febr.* In Brittania civitate Auguſta, Auguli epiſcopi martyris. Anaihuli, Ammonis, Statiani, Nepotiani, Lucii, Saturnini, Sarnæ, Andreæ.

VI *Id. Febr.* In Armenia minore, Dionifii, Emiliani & Sebaſtiani. Romæ, depoſitio Pauli epiſcopi. Et alibi, Lucii, Julii Papæ.

V *Id. Febr.* Apud Cyprum, Alexandri, Ammonii & aliorum XX. Alexandria, Pauli, Dioniſii. Et in Ægypto, Julii, Pleſei, Ronei, Orſaſi, Agatonis.

IV *Id. Febr.* Romæ, Soteris, Zotici & Amanti. Et in Alexandria, paſſio Apollonis, Promthei, Orionis. Sanctonis civitate, depoſitio ſancti Trogiani epiſcopi.

III *Id. Febr.* In Apamia, Poenæ & Euſtaſi. Et in Armenia, Baſilii. In Affrica, Felicis, Victoris. Et alibi, Amanti, Tulici, Zotici, Ciriaci. Romæ, Sororetis.

Prid. Id. Febr. In Alexandria, Damiani martyris, Modeſtæ & Ammonis. Cartagine, Poſſinnæ. Alexandria, Juliani, Victoris, Secundi, Germani.

Idus Febr. In Alexandria, Joliani, Ciriaci & Ammoni. Et Albini * natale ducentorum. Lugduni, depoſitio beati Stephani epiſcopi. * alibi

XVI *Kal. Martii.* Romæ, Valentini. Et Spoleti Vitaliani. Et in via Ardeatina, Feliculæ. In Egea civitate, Juliani, Martiani. Et alibi, Filomnia, Candidiani.

XV *Kal. Mart.* In Antiochia, Joſippi Diaconi. Interamnis, ſanctæ Agapæ virginis, Johannis, Xiſti. Et in Brixia, Fauſtini & Jovitæ. In Siria, Aventi.

XIV *Kal. Mart.* In Hiſpania Barcelona, Cocoſatis. In Africa, Maximi. Item Secundæ, Sauli, Muſtaci, Præſentis, Secundi, Maximæ, Lunellæ, & cum eis LIIII.

XIII *Kal. Mart.* In Eſſeſo, Criſanti. Et Aquileia [Creſcentiani. In Africa] civitate Concordia, Donati, Secundiani & Juſti. Alibi, Romuli, Saloni, Silvani cum aliis LXXXIIII martyribus.

XII *Kal. Mart.* In Italia civitate Concordia, Rutuli, Silvani, Claſſici, Secundi, Domaſi, Pauli, Martialis, Maximæ. Et alibi, Marcelli, Rumuli, Silvini, Caſſici. Alibi ſancti Pimenii mart.

XI *Kal. Mart.* In Affrica, Publii, Marcelli, Juliani, Baraeci, Item, Juliani, Tullii, Lampaſi, Mavili, Maximillæ.

X *Kal. Mart.* Romæ, via Appia in cœmiterio Caliſti, depoſitio Gigi epiſcopi. Et alibi, Victoris, Coronæ. Et Cypro, natale Putamii, Nemaſiæ & Didimi.

IX *Kal. Mart.* In Africa, Aſſumito civitate, Verili, Jocundi, Servuli, Sirici, Felicis, Saturnini,

nini, Fortunati. Item Juſti, Amatoris, Secundæ, Sitiſi.

VIII *Kal. Mart.* Romæ, natale Concordiæ. Et natale Cathedræ Apoſtoli Petri, quam ſedit Antiochiæ. In Nicomedia, ſanctæ Teclæ virginis. In Affrica, Victorini, Sirmio, ſancti Severi & aliorum LXXI.

VII *Kal. Mart.* In Sirmio, Senerotis. Et in Aſia, Heroti & Carpoſori. In Affrica, Creſconii, Zenonis, Emenandi, Diodori. Item in Aſia, Sinoris, Heruli.

VI *Kal. Mart.* Romæ, Pauli, & Primitivi. Et in Nicomedia, Lucisni presb. & aliorum XLIIII. In Ægypto, paſſio SS. Victorini, Victoris, Ninentiæ. Et alibi Matthiæ Apoſtoli.

V *Kal. Mart.* In Affrica, Jaſti, Herenei & XLV, Donati, Piſcinionis, Aurili, Rutuli & aliorum X. Pamphilia, natale Niſtoris.

IV *Kal. Mart.* In Alexandria, Alexandri, Juſti, Theodoli, Neſtoris, & aliorum XXXV. Epion, Donativi, Ampliati, Ingenui. Antiochiæ, Fortunati.

III *Kal. Mart.* In Teſſalonica, Alexandri. Et in Affrica, Anteginis, Dioniſiæ & aliorum XXIIII. In civitate Smyrna Aſiæ, Serviliani, Datiani, Leandri.

Prid. Kal. Mart. In Alexandria, Celetis, Pupilli, Serapionis, Juſti. Et Claudii, Theophili, Victorini, Eppoli, Aſlutæ, Mitilæ, Alexandri, Victoris.

MARTIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Martii. In Affrica, Leonis, Donatiæ, Futroni, Donatillæ, Abundantii. Maſſiliæ, Ermeti, Githei eam aliis XXIIII. Andegavis, depoſitio Albini epiſcopi.

VI *Non. Mart.* In Cæſarea Cappadocia, Lucii epiſcopi. Et Romæ, Primitivi, Erolii, Georgii, Abſaloni, Secundalæ, Januarii.

V *Non. Mart.* In Affrica, Floriani, Felicis, Caſti, Fortunati & aliorum XL, Lucioli, Juſti, Martiæ, Hierolis, Antigoni, Januarii, Gabiani, Qairini.

IV *Non. Mart.* Romæ in cœmeterio Caliſti, Julii epiſcopi. Et natale octingentorum Martyrum. Et alibi, Roti, Arcelai, Palatini, Nicomedia, Andreani.

III *Non. Mart.* In Affrica, Eoboli, Petri, Focæ, Martoris, Victoria, Euſebii. Alibi, Saturnini; Marci, Martini.

Prid. Non. Mart. In Nicomedia, Victurini. Et in Pamphilia, Victoris. Et alibi, Papiæ, Alexandri. Affrica, Saturi, Saturnini, Revocatæ.

Non. Martii. In Mauritania, Secundi, Saturi, Saturnini, Perpetuæ & Felicitatis. In Affrica, Saturi, Revocatæ, Jocundi. Antiochia, Leoci, Equinæ.

VIII *Id. Mart.* In Nicomedia, natale Quirilli epiſcopi & Capitulini. In Affrica, Rogatæ, Felicis. Item Rogatæ, Jocundi, Betomiæ, Orbani, Silvani.

VII *Id. Mart.* In Armenia minore, natale militum XL. In Africa, Juliani & Siei, Cirilli, Philippi, Mariniani, Rogati, Conceſſi.

VI *Id. Mart.* In Alexandria, natale Candidi, Valerii, Petri, Marciani. In Nicea, Gotgonis, Palstini. In Antiochia, Agapæ virginis & Marini.

Id. Martii. In civitate Nicea, natale Gorgonii & Firmi. Cartagine, Zoſimi. Alexandria, Gagi, Philomi epiſcopi, Candidi, Valetii, Quirilli.

Id. Mart. In Nicomedia, Mariani presb. In Affrica, Nconia diaconi, & aliorum XL VIII. Romæ, depoſitio ſancti Gregorii epiſcopi. In Aſia, Firmi.

III *Id. Mart.* In Nicomedia, Macedonii Presb. Patritii & Modeſti. Cioni presb. Saturi, Januarii. Nicea civitate, Teuſtæ & Horis.

Prid. Id. Mart. In Teſſalonica, Dioniſii, Alexandri & Palatini. Et Romæ, depoſitio Innocentii epiſcopi. Nicomedia, Feliciſſimi, Datiui, & Florentini.

Idus Mart. In Nicomedia, Pauli, Silvii, Petronii. In Capadocia, Longini, Luci epiſcopi. Cartagina Solutotis. Hieroſolima, Jacobi Apoſtoli.

XVIII *Kal. Apr.* Aquileia, Helarii & Tatiani. Et in Græcia, Caſtotis, Nonni, Sereni. Et in Nicomedia, Pamphiliani & Eugenii, Dionis, Quiriaci.

XVI *Kal. Apr.* Nicomedia, Dioniſii, Januarii, Matiæ, Victorini. Et Hibernia Scotiæ, depoſitio ſancti Patritii epiſcopi. Romæ, Alexandri epiſcopi, Theodori diaconi.

XV *Kal. Apr.* In Alexandria, Collectitii. In Nicomedia, Servuli. Et in Mauritania, Timothei, Roguti, Quarti. In Campania, Quinti, Ingenui, Quartillæ.

XIV *Kal. Apr.* In Capadociæ Cæſarea, Theodori presbytati. Bethlehem, ſancti Joſeph nutritoris Domini. Et in Affrica, Baſſi & aliorum XX. Lucillæ, Fiſſiani, Pomeni, Apollonii, Leontii epiſcopi, Marci cum aliis IX.

XIII *Kal. Apr.* In antiochia, Joſeph. Et in alio loco, Paali & Cyrilli, Eugenii, Serapionis, Cladii, Exuperii, Victorici, Valentini, Domni.

XII *Kal. Apr.* In Alexandria, Serapionis, Joſippi, Voluſii & Policarpi, Luci, Ammonii, Amatoris, Et in Caſſino, ſancti Benedicti abbatis.

XI *Kal. Apr.* In Arbona Aquitaniæ, natale Secundi & Pauli. Et in Sebaſtia, Arionis. In Affrica, Saturnini & aliorum XII. Decroni, Arionis.

Kal. April. In Affrica, natale Fidelis. Antiochia, Theodori presb. Cæſarea, Juliani. In Cæſarea civitate, Agatii, Thimioli & Dioniſii.

IX *Kal. April.* In Sytia, Seleuci. Et in Affrica, Agapiti, Romuli, Rogati, Victorini, Saturnini. Item Saturnini. Romæ, Cyrini mart.

VIII *Kal. April.* Annuntiatio ſanctæ Mariæ matris Domini. Hieroſolyma, Dominas noſtar Jeſus Chriſtus crucifixus eſt. Et paſſio Jacobi Apoſtoli ſtatris Domini.

VII *Kal. April.* Romæ, Caſtuli. Et in Syrmio, Montani presb. In Sebaſte civitate, Petri epiſcopi. In Antiochia, Timothei, Diogenis. Alibi, Theodoti epiſcopi.

VI *Kal. April.* Hieroſolima, Reſurrectio Domini noſtri Jeſu Chriſti. Et in Affrica, Mauroli, Acuti, Romuli, Succeſſi, Miſſiæ, Donati, Alexandri, Solatoris.

V *Kal. April.* In Affrica, Rogatæ, Succeſſi & Dorothei. Et in Cæſarea, Mariæ. In Tharſo Ciliciæ, Caſtorii Gavillono, Guntrammi regis. Alibi, Audacti.

IV *Kal. April.* Nicomediæ, Paſtoris, Victorini, Saturnini, Doiæ, Julianæ & aliorum

quatuor. Antiochiæ, Theodori presb. Penta-
lis & Juliani.

III *Kal. Aprll.* Theſſalonica civitate, Domni-
ni, Philopoli, Acaci, & Palatini. Alibi, Vi-
ctoris, Marcellini, Eulaliæ virg. Aurelianis,
depoſitio Paſtoris.

Prid. Kal. Apr. Affrica, Aneſi, Felicis, Dio-
doli, Porti, Abdæ, Corneliæ, Valeriæ.

APRILIS HABET DIES XXX.

Kalend. Aprilis. In Armenia, Partini, Quinctiani
& Victoris. Et in Theſſalooica, Acapis, Cio-
niæ & Hereni, Secundi, Ingenianæ, Satur-
oini. Et Eraclia, Victoris, Agapæ & Here-
nei. In Ægypto, Stephani

IV *Non Apr.* In Affrica, Aphiani, Victoris,
Proculi, Theſſalonica, Theodoli, Agatopi,
Publii, Orbani. Lugduno Galliæ, depoſitio
Niceti epiſcopi

III *Non Apr.* In Thomis, Euagrii & Benignæ.
In Myſia Agathæ, Meri, Rufi. In Cæſa-
rea Paleſtinæ, Theudiſiæ virginis. Nicome-
dia, Donati.

Prid. Non. Apr. Theſſalonica, Theodoli, A-
gathopoli diaconi. Et alibi Pauli, Orbani,
Saturnini, Publii, Matutini, Victoris. Me-
diolani, ſancti Ambroſii epiſcopi.

Nonas Apr. Nicomedia, Claudiani & Plauvii.
In Ægypto, Mariani. In Alexandria, Didi-
mi presb. Sicilia, Honorii. Cæſarea, natale
ſancti Amfiani.

VIII *Id. Apr.* Syrmia, Hereneі epiſcopi. In
Nicomedia, Firmi, Solutoris, Quiriaci,
Moyſi. Affrica, Epifanii epiſcopi. In Mace-
donia, Timothei.

VII *Id. Apr.* Alexandria, Peluſii, presb. Et in
Nicomedia, Ciriaci cum aliis X. Antiochia
Syriæ, Thimothei, Diogenis, Machariæ,
Maximæ

VI *Id. Apr.* In Africa, Januarii, Macharii. Et in
Cartagine, Conceſſi, Timoris, Cornexi. Et
alibi, Maximi, Solutoris, Sucteſſi, Ammonii.

V *Id. Apr.* In Syrmia, Dimetri diaconi, He-
larii, Conceſſi, Fortunati & Virginum ſep-
tem. Marii, Donati. *Et translatio corporum
S. Marci Euangeliſtæ, & S. Senefii martyris in
Angiam anno* 830.

IV *Id. Apr.* Alexandria, Apollonii presb. Et
in Datia Ripenſi, Gaiani diaconi, Helpri.
Antiochia, ſancti Theodori presb. Lugduno,
depoſitio ſancti Syagrii.

III *Id. Apr.* In Mauritania, Helarii, Maximi.
Salona Dalmatiæ, Domionis epiſcopi. Affri-
ca, Fortunati, Donati. Alibi, Euſtorgii, Ne-
ſtoris.

Prid. Id. Apr. Romæ, Julii epiſcopi. In Capa-
docia, Quarti. Et in Hiſia, Carpi epiſcopi
& aliorum XLVII. In Capua, Cyriani, Mu-
ſculæ, Donatæ, Novellæ.

Idus Apr. In civitate Calcedonia, Euſemiæ. Et
Romæ, Januarii martyris, Secutoris, Eucu-
pi, Catuli. Pergamo Aſiæ, Policarpi epi-
ſcopi, Pauli diaconi.

XVIII *Kal. Maji.* Romæ, natale Tiburtii, Va-
leriani, & Maximi. Alibi, Apollonii, Pro-
culi, Valentini, Marciæ. Alexandria, Fron-
tonis.

XVII *Kal. Maji.* In Picino, Maronis & Meſſo-
ris epiſcopi. In Meſopotamia, Comati, Cy-
priani. In Antiochia Syriæ, Proſducæ. In
Spaniis, Luperci martyris.

XVI *Kal. Maii.* In Corintho, Cariſi, Leonidis.
Et Romæ, Vincentii. In Mauritania, Baſi-
liæ. In ponto, Martialis, Felicis, Fauſtini,
Luciani.

XV *Kal. Maii.* Antiochia, Petri diaconi &
Ermogenis. Et in Africa, Fortunati & Mar-
tiani, Quinti, Mappalici, Baruci, Victoriei,
Donati, Galli, Juliani.

XIV *Kal. Maii.* In Salona, Septimi diaconi,
Victuriei. In Affrica, Victoris, Pamphili,
Donatæ. Romæ, Partenii & Caloceri & E.
leutherii epiſcopi, Apollonii.

XIII *Kal. Maii.* Affrica, Ermogenis. Et in
Spaniis, Vincentii & Gagi. In Armenia
Militene civitate, Gagi, Expediti, Ariſtoni,
Ciruſi, Galatii.

XII *Kal. Maii.* In Alexandria, Aradi presby-
teri, Silvani. Romæ, depoſitio Victoris epi-
ſcopi, Felicis, Alexandri, Silviani. Antiſio-
doro civitate, depoſitio Martini epiſcopi.
Alibi, ſancti Seneſii mart.

XI *Kal. Maii.* Alexandria, Fortunati & Ara-
toria presbyteri. Romæ, Valeriani, Maximi,
Tiburtii. Et in Sicilia, ſancti Amphelici. Ali-
bi, Victoris, Papiæ, Aprueuli epiſcopi.

X *Kal. Maii.* In Frigia civitate Hieropoli,
Philipi. Romæ, depoſitio Gagi epiſcopi,
Primuli. Lugduno Galliæ, paſſio ſancti Ep-
podi. Civitate Senonis, Leonis epiſcopi.

VIIII *Kal. Maii.* In Affrica, Catulini, Saturnini,
Felicis. Romæ, Georgii martyris & Adelberti
epiſcopi, Naboris. In Gallia Valentia civita-
te, Felicis presbyteri, Fortunati diaconi.

VIII *Kal. Maii.* In Alexandria, Theonis &
aliorum XXVIII. In Affrica, Fauſtini, Vi-
cturini. In Babilonia civitate, Sidrach, Mi-
ſaeh & Abdenago, eum de camino ignis ar-
dentis liberati ſunt.

VII *Kal. Maii.* In Alexandria, ſancti Marci
Euangeliſtæ. Letania Romana. Affrica, No-
bilis, Martiæ. Et in Preſide civitate Dioſpoli,
ſancti Georgii martyris. Lugduno, Ruſtici
epiſcopi. *al Aurili

VI *Kal. Maii.* In Anaiopoli, Cyrilli. * Et in
Antiochia Siræ, Leonidis, Vindei. Et in
Affrica, Victoris, Siriei, Honorati, Felicis,
Pauli, Maximi, Martiani.

V *Kal. Maii.* In Nicomedia, Antimi, Stepha-
ni epiſcopi, & Antonini presbyteri. Et in
Mileto, Elpidii & Ermogenis. In Tarſo Ci-
liciæ, Caſtoris. Antiochia, Timiæ, Mauri.

IIII *Kal. Maii.* In Pannoniis, natale Pollio-
nis. Et in Tarſo Ciliciæ, Afrodiſii & alio-
rum CLXX. Euſebii epiſcopi. Romæ, Vi-
talis. Bituricas, depoſitio Eutici presbyteri.

III *Kal. Maii.* In Alexandria, Germani pre-
sbyteri. Et in Nicomedia, Proſduei. Et in
Peruſio, Valentini, Martiani. Et in Africa,
Grati & aliorum ſex. Et alibi, Pudentis.

Prid. Kal. Maii. Alexandria, Frodiſi presby-
teri. Romæ, depoſitio Quirini epiſcopi, Do-
rothei presbyteri, Rodociani diaconi, Vic-
toris, Martini, Majoriei, Victoris.

MAIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Maii. In Aſia, natale, ſanctorum Phi-
lippi Apoſtoli & Jacobi. In Affrica, Quin-
tiani, Eleutherii. Et in Oriente, Matthei
Apoſtoli. Toloſa, Orienti epiſcopi Antiſio-
doro, Amatoris epiſcopi. Alibi Sigiſmundi
regis. Waldburgæ virginis.

VI *Non.*

VI *Non. Mail.* In Alexandria, Saturnini, Germani, Helpidiæ, Celestini, Felicis, Urbani, Bellaci. Privatæ. In Armenia, civitate Militana, Ermogenis.

V *Non. Mail.* Romæ, natale sanctorum Eventii, Alexandri, Theodoli. In Hierosolima, inventio sanctæ Crucis. Affrica, Mariani, Fortunati, Rufini.

IV *Non. Mail.* In Nicea civitate, Antonini. Et in Affrica, Cælestini & aliorum duodecim. Et in Cæsarea, Silvani. Alexandria, quadraginta Martyrum. Et alibi, Floriani. Et sancti Gotehardi episcopi.

III *Non. Mail.* Alexandria, Eutimii diaconi. Et in Thessalonica, Herenia, Peregrini. Affrica, Gregorii. Arelato, Helari episcopi.

Prid. Non. Mail. In Perside, natale Matthei Apostoli & Evangelistæ. Affrica, Secundini episcopi. Mediolanio, Victoris, Felicis. Antisiodoro, Valerii episcopi.

Nonas Mail. In Nicomedia, Flavii episcopi, Augustini, Maerobii. Et in Constantinopoli, Achaici. In Affrica, Celerinæ, Maximæ, Victurii, Potentillæ.

VIII *Id. Mail.* Mediolano, Victoris martyris. Et in Nicomedia, Maximi presbyteri. Affrica, Eutici, Fortunati, Saturnini, Helladii episcopi. In monte Gargano, inventio Basilicæ S. Michaelis archangeli.

VII *Id. Mail.* In Anxiopoli, Quirilli, Zenonis. Et in Tarso Ciliciæ, Afrodisii. Constantinopoli, sancti Timothei. Alibi Primuli, Beati confessoris.

VI *Id. Mail.* Romæ, Gordiani & Epymachii & Majoris. In Affrica, Probati & Petri. Anxiopoli, Cyrilli, Felicis, Fanstæ, Victurini, Saturnini. In Scotia, Fausti. Depositio sive natale Job prophete.

V *Id. Mail.* Romæ, Antemii. In Asia, Demetrii. Sirmio, Montaniani. In Affrica Mauvili, Septimi, Julii, Januariæ, Victurii, Fortunati.

IV *Id. Mail.* Romæ, natale sanctorum Nerei, Achillei, Pancratii, Quiriaci, Sotheris virginis, Johannis, Mosei, Affroti, cum aliis quingentis quatuor.

III *Id. Mail.* In Oriente, Taraci, Probi & Andronici. Alexandria, Agrippæ, Sabini, Lucii, Cyrillæ, Acris, Maximi. Antisiodoro, Marcellini. Et Gangolfi martyris.

Prid. Id. Mail. In Syria, Victoria & Coronæ. In Affrica, Secundini, Secundiani, Quarti. In Asia, Maximiani. Mediolano, Victoris, Naboris.

Idus Mail. In Syrmio, Timothei & septem Virginum. Et in Sardinia, Simplicii presbyteri. Mediolano, Petri, Andrei, Dionisii. Augustodoni, Trediei.

XVII *Kal. Junii.* In Isauria, Victorianæ. In Epheso, Gajani, Jovini. Antisiodoro, passio sancti Peregrini episcopi. Alibi, depositio Fidoli presbyteri.

XVI *Kal. Jun.* In Alexandria, Victoria, Basile. Romæ, Parteni, Caloceri. Et depositio Liberii episcopi. In Achaia, Casisti, Vincentii, Felicis.

XV *Kal. Jun.* Alexandria, Potamonia presbyteri, Bostasii. In Ægypto, Dioscori. In Antiochia, Petri; Ermogenia, Fortunati, Quinti, Victoricl.

XIV *Kal. Jun.* Romæ, Caloceri, Pudentianæ, Urbani, Selenci. Alexandria, Areni diaconi. In Cæsarea, Epoliochi. In Affrica, Quinti. Gemiliæ, Emelii.

XIII *Kal. Jun.* Romæ, Urbani confessoris, Basillæ, Victoriæ. In Galliis, Baudeli martyris. Alibi, Protasii, Gervasii, Fausti. Bituricas, Austregisili episcopi, Eustasii mart.

XII *Kal. Jun.* In Mauritania, Timothei. Et Ravenna, Martyrii, Poli, Eutici. In Affrica, Victi, Maureillæ. In Brittania; Timothei diaconi. Alibi, sancti Valentia martyris & episcopi.

XI *Kal. Jun.* Affrica, Fausti, Venusti, Emuli, Maaentii. Romæ, Timothei, Casti. In Corsica, Juliæ. Antisiodoro, sanctæ Helenæ virginis. Alibi, Poliucti.

X *Kal. Jun.* In Emerita, Epictetii & Basi episcopi. Affrica, Quinti, Lucii. Et Vienna, Desiderii episcopi & mart. Juliani, Felicis, Montani, Januariæ.

IX *Kal. Jun.* In Istria, Servuli. Et in Affrica. Saturnini. In Syria, Saturæ, Timini. Item Saturnini, Felicis. In Nametis civitate, Rogatiani.

VIII *Kal. Jun.* In Mediolano, depositio Dionisii episcopi. Et in Campania, Atelæ, Amonis. Romæ, sancti Urbani episcopi, Dorostori. Epheso, Joannis Apostoli.

VII *kal. Jun.* In Affrica, Eraeli, Pauli. Et in Tuderto, Felicissimi, & Mindiniæ. In Affrica, depositio sancti Augustini episcopi. Antisiodoro, passio sancti Prisci.

VI *kal. Jun.* Alexandria, Aquilini presbyteri. Evangelii & aliorum XIV. Alibi, Heliæ, Luciani, Martialis. In Affrica, Sacei, Carpiæ. In Sardinia, Saluciani. Eutici episcopi. Crescentini, Ticiani, Quinti, Sciabili.

V *kal. Jun.* In Affrica, Cetuli, Aurosi, Proti. In Sardinia, Emeli, Priami. Romæ, Epigati, Catulæ, Martialis. Parisiis civitate, depositio sancti Germani episcopi.

IV *Kal. Jun.* Romæ, Restituti. Et in Affrica, Primi, Acidi, Apasimoni, & aliorum CLIII. Treviris, Maximi episcopi. In Spaniis, Sacinoti, Musti.

III *Kal. Jun.* In Antiochia, Eficiæ, Eutimiæ. Et in Sardinia, Gavini, Palatini. Item in Sardinia, Gabinæ, Erispoli.

Prid. Kal. Jun. In Aquileja, Cantiani, Proti. Romæ, Processi, Martiniani. Cartagine, Datiani. Alibi, Isici. Romæ, sanctæ Petronellæ virginis.

JUNIUS HABET DIES XXX.

Kal. Jun. In Thessalonica, Octavii. Et in Antiochia, Zosimi & Teclæ. In Africa, Crispini. Romæ, Lovenci, Eauperantii. Dedicatio sancti Nicomedis martyris. Alibi, Honorati, Donati.

IV *Non. Jun.* Romæ, Marcellini presbyteri & Petri exorcistæ. Et in civitate Cæsarea, Honorati, Porphirii & Pamphili. Alibi, Tomaei, Silvini.

III *Nonas Jun.* In Africa, Quirini. Et in Tuscia, Recio civitate, Laurentii & aliorum quadringentorum. Alibi, sanctæ Julianæ virginis. Natale sancti Thomæ Apostoli. Romæ, Marcellæ, Aviti, Gagi, Methomi, Passemi, Viviani.

Prid. Non. Jun. In Ninive, Dinocii, Attali, Eutici. Et in Saracia, civitate Pannoniarum, Cyrini episcopi. Romæ, Picti, Arecii, Datiani. In Sicilia, Expergenti.

Nonas Jun. Romæ, Feliculi, Felicitatis, Gregorii. In Ægypto, Martiani, Nigrandi. Africa, Evasi & Privati. Et in Syria, Zoeli, Saturi, Servilii. Alibi, passio sancti Bonifacii archiepiscopi.

VIII *Id. Jun.* In Africa, Amanti, Lucii, Andreæ, Donati, Peregrini, Itali, Philippi. Alibi depositio Gladii episcopi, Gratianopoli, depositio Cirati episcopi.

VII *Id. Jun.* Africa, Pauli, Fortunati. Et in Byzantio, id est Constantinopoli, Machabæi, Privati, Vasii & Innocentii. Alibi, Primasi, Cæsareæ, Luciani,

VI *Id Jun.* Romæ, natale sanctorum Nabotis & Nazarii, Primi. Et in Cæsarea, Crescti, Martiæ, Mociani. Et in Nicomedia, Nestosis. Suessionis, sancti Medardi episcopi.

V *Id. Jun.* Romæ, Primi & Feliciani. Et in Alexandria, Maximi presbyteri, Diomedis & Amanli. In Galliis, civitate Agenna, passio sancti Vincentii,

IV *Id. Jun.* Romæ, Basilidis, Aurisi, Rogati, Basillæ. In Spaniis, Crispuli. Et in Nicomedia, Zachariæ. In Auriſiodoro, depositio beati Censuri episcopi,

III *Id. Jun.* Romæ, Basillæ, Crispuli, Restituti. Et in Aquilegia, Fortunati episcopi, Emerùi, Victutiani, Victoris. Alibi, Naboris.

Prid. Id. Jun. In Tripoli, Magdaletis. Romę, Basilidis, Cirini & Naboris, & sancti Nazarii, Aurili, Donatillæ, secundæ.

Idus Jun. In Africa, Luciani & Fortunati. In Perside, Bartholomei Apostoli. Romę, Felieuli.

XVIII *Kal. Julii.* In Frigia, civitate Laodicia, Antonionis. Et in Epheso, Miogenis, Galliani. In Affrica, Quintiani, Festivi. Suessionis, Valerii, Rufini mart.

XVII *Kalend. Jul.* Constantinopoli, Mucii, & Mereciæ. In Lucania, Viti, Candidi. Et in Benaventa, Marcii. In Provincia Siciliæ, Viti, Modesti & Caesecntiæ.

XVI *Kal. Jul.* In Affrica, Quiriaci, Valeriæ, In Sicilia civitate Misena, Saturnini, Cendeni. In Antiochia, Cyrici & Julitæ, & cum eis quadrigenti quatuor. Alibi, Aurei episcopi & Justini mart.

XV *Kal. Jul.* Romæ, Diogenis, Quiriaci. Et in Ravenna, Fronii, Blastini. Alexandria, Dioscori & Marini. Et in Aquilegia, Cyriæ. Aurelianis, Aviti presbyteri.

XIV *Kal. Jul.* Affrica, Emilii & Felicis. Romę, Marcellitani & Marci. Balbini, Pauli, Cyriaci, Felicis. In Alexandria, sancti Marini,

XIII *Kal. Jul.* Mediolani, sanctorum Protasii & Garbasii, Marcelli. Romæ, Enodii, Petri. Alibi, Valeriæ, Maccelli, Vitalis, Urscini.

XII *Kal. Jul.* Ravenna, Crispini, Vitalis. Et in Thomis, Pauli & Cyriaci, Felicis & Thomæ, Emilii. Item Vitalis & Martyriæ.

XI *Kal. Jul.* In Africa, Cirisci, Bellici, Crisimi. In Sicilia, civitate Siracusa, Rufini & Marciæ. In Cæsarea Palæstinæ, depositio sancti Eusebii episcopi. Alibi, sancti Albani mart.

X *Kal. Jul.* In Antiochia, Gantali, Juliani & aliorum octingentorum septuaginta septem Martyrum. Et in Perside, Jacobi Alfei Apostoli. In Nola, Paulini episcopi. Alibi, Alpinæ martyris.

IX *Kal. Jul.* Nicomedia, Acuti, & Cinnami, Capitonis, Ritonis, Emeriti, Aliei & aliorum septuaginta octo.

VIII *Kal. Jul.* In Provincia Palæstinæ, civitate Sebastia, natale sancti Johannis Baptistæ. Et in Epheso, dormitio sancti Johannis Euangelistæ. Romæ, Lueiæ. Augustiduno, Simplicii episcopi.

VII *Kal. Jul.* Africa, Gandentii, Felicis, Agapiti, Emeriti. Et in Alexandria, Agathonis, Luciæ virginis,

VI *Kal. Jul.* Romæ, Johannis & Pauli fratrum. Et in Thessalonica, Lantani, Bigati. Romæ, Asteie. Alibi, Diogenis.

V *Kal. Jul.* Romæ, septem germanorum. Crispiniani, Spinellæ, Felicis. In Cordaba, Crescentis, Juliani, Nemesi, Primitivi, Eugenii.

IV *Kal. Jul.* Affrica, Fabiani, Arioni, Capitolini. Romæ, Leonis Papæ. In Alexandria, Theodori, Pastasi, Titiri, Pasi, Misæ. Lugduno Galliæ, Herenei episcopi cum aliis sex.

III *Kal. Jul.* Romæ, natale Apostolorum Petri & Pauli, & aliorum nongentorum septuaginta septem. In Perside, Simonis & Judæ Apostolorum.

Prid. Kal. Jul. Romæ, Timothei, Zotici. In Agrippina, Asdini, Pamphili. Et Lemovicas, depositio sancti Martialis episcopi & confess.

JULIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Julii. In Nicomedia, Zoeli. Romæ, Gagi Papæ, Luciæ virginis, Proeessi, Martini. In Antiochia, Severiani. In monte Hor, depositio Aaron Sacerdotis. Augustiduno, Leontii episcopi.

VI *Non. Jul.* Romæ, natale sanctorum Processi & Martiniani, Melciadis episcopi, Damasi, & Entici. Et in Mesopotamia, Eusicii, Animidæ, Aurixi.

V *Non. Jul.* In Alexandria, Trisonis, Menelai, Cyrilli. Aptici. Et Edissa, translatio corporis sancti Thomæ Apostoli. In Tatio Capadociæ, Severi,

III *Non. Jul.* In Affrica, Jocundiani, Serani & Theodori. Et in Totonis, ordinatio & translatio corporis S. Martini episcopi. Alibi, sancti Lauriani. *Et Ulderici Episcopi.*

III *Non. Jul.* Agathoni, Theodoti, Trosonis, Magrini, Arpalis.

Prid. Non. Jul. In Alexandria, Artemis & Zotici. In Syria, Aratoris. Neviduno, Zotici, Amandi, Asteris. Augustiduno, Legumi episcopi.

Nonas Jul. In Alexandria, Parmeni, Eraeli, Apollini, Publii. Et alibi, Partemil, Pividii, cum aliis septem. Alexandri, Pirminii.

VIII *Id. Jul.* In Sirmio, Citracii. In Nicea, Cladii, Severi, Honorati. In Cæsarea Capadociæ, Procopii, Quirti. In Etaclia, Johannis. Alibi, natale sanctorum Chiliani episcopi, Colmani presbyteri, Donani diaconi,

VII *Id. Jul.* In Thomis, Zennis. Et in Medtolanio, Mocci, Vitalis. In Sicilia, Feliciani. Romæ, Floriani, Faustini, Anatholii, Felicianis.

VI *Id. Jul.* Romæ, natale septem Fratrum, id est Felicis, Philippi, Vitalis, Martialis, Alexandri, Silani, Januarii. In Alexandria, Leontii, Marci.

V *Id. Jul.* In Alexandria, Euticii, Eusemiæ. Et in Affrica, Januarii & Marlni. Romæ, Stephani, Leontii. Translatio sancti Benedicti abbatis.

IV *Id. Jul.* Mediolanio, Naboris, Felicis. Romæ, Primitivi. In Aquileja, Fortunati. In

Sicilia,

Sicilia, Agathæ virginis. Lugduno Galliæ, Viventioli epiſcopi.

III *Id. Jul.* In Alexandria, Serapionis, Triſoniæ, Melei, Enangelii, Attali, Zenonis, Theophili. Alibi, Trophimi. Alibi, Menei presbytari.

Prid. Id. Jul. In Alexandria, Philippi, Zenonis. In Affrica, Papiæ, Dunati. Antiochia, Petri, Gammi. Lugduno Galliæ, Juſti epiſcopi. Alibi, Foci epiſcopi.

Id. Jul. Sytmio, Agrippini, Secundi, Maximi. In Alexandria, Philippi, Zenonis, Naſci, Nicivia. Et in Affrica civitate Carthagine, Catulini diaconi. Alibi, Reginſindæ mart. & virg.

XVII *Kal. Auguſti.* In Huſtia civitate, Helatini. Et in Antiochia, Tendoli & Siatli. Mediolanio, Mochimi. In Cæſarea, Pauli & Mametis.

XVI *Kal. Aug.* Mediolanio, Matcelli. Io Affrice, Aquilini, Chindini. Cartagine, Generoſi. In Aſia, Nazarii, Venturi, Secundæ. Antiſiodoro, Teudoſii epiſcopi.

XV *Kal. Aug.* In Alexaodria, Siſinnii. Romæ, Semperoſi, Petri, Marcelliani, Januarii. In Dotoſtoru, Emiliani, Baſſi, Maximi, Pauli. Alibi, Fabei epiſcopi.

XIV *Kal. Aug.* In Antiochia, Macedonia & Lampadii. Conſtantinopoli, Luciani, Philippi, Petri. In Spaniia, Juſti. Lugduno Galliæ, Ruſtici presbyteri.

XIII *Kal. Aug.* Affrica, Luciani presbyteri, Petri, Amabilis. In Thebaida, Victuri. Et in Damaſco, Sabini. Et in Caſſino, Seveti. In Cotimthu, Cyriaci. Romæ, Paſſeriæ.

XII *Kal. Aug.* In Affiica, Heliæ. Et in Maſſilia, Victotis, & Coronæ. Et Romæ, Praadia, Æmiliani. Et in Alexandtia, Diodori, Feliciani & Longini.

XI *Kal. Aug.* Antiochia, Andreæ martyris. Et in Aneira Galatiæ, Platonia, Cyrilli, Aurili, Eliani, Stradei, Thebelli, Aiaboſi. *Et Mariæ Magdalenæ.*

X *Kal. Aug.* Rivennæ, Appollinaris. Romæ, Vincentii. Et in Laodicia, Miniſei, Tiſiciæ. Et natale Primitivi.

IX *Kal. Aug.* In Armenia minore, natale Sebaſti, Theogenia, Victoris, & aliotum octoginta trium. Alibi, natale Victurini & Militaris. Emeritæ, Capitonis, Silvani. Natale ſanctæ Criſtinæ virg.

VIII *Kal. Aug.* In portu Romano, natale Acontri, Nonni. Paſſio ſancti Jacobi Apoſtuli, fratris Iohannis. Et alibi, Clementis, Juliani. Amon, ſancti Chriſtuphori.

VII *Kal. Aug.* In Laodicia, Joviani & Juliani, Emili, Falicia, Mareiani, Maaimi, Saturnini, Gloriuſi. Item Emili. Alibi, Mociani.

VI *Kal. Aug.* In Campania, Nola civitate, natale ſancti Felicis epiſcopi. Et alibi, Jocundæ. Et in Syria, Symeonis munachi. In Nicomedia, Januarii.

V *Kal. Aug.* In Laodicia, Theophili, Auaentii, Septimi. Et in Nicomedia, Pantalconis. Et in Siciiia Coſconiani. Alexandria, Biſſiæ, Zotici, Secundi, Macharii.

IV *Kal. Aug.* Romæ, natale ſanctorum Felicis, Simplicii, Fauſtini & Viatricis. Et in Affrica, Felicis. Tregas civitate, Lupi epiſcopi. Aureliania, depoſitio Proſperi epiſcopi.

III *Kal. Aug.* Romæ, natale ſanctorum Abdon & Sennes. Et in Affrica, Maximæ, Priſci, Paterniei, Juſti. Antiſiodoro, depoſitio ſancti Urſi epiſcopi.

Prid. Kal. Aug. In Frigia, Democriti, Secundi & Dioniſii, Tyrſi. Antiſiodoro, Germani epiſcopi & confeſſoris. Et natale Annacharii epiſcupi.

AUGUSTUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Auguſti. In Antiochia, paſſio ſanctorum Machabeorum, ſeptem fratrum, cum matre ſua. Romæ, Secundi. Vercellis, Euſebii epiſcopi. Bituricas, Atchadii epiſcopi. Ad Vincula ſancti Petri.

IV *Non. Aug.* Romæ, ſancti Stephani epiſcopi & martyris. Et in Verona, Felicis. In Antiochia, martyrum ſeptem. Alibi, Theodotæ cum ttibus filiis.

III *Non. Aug.* In Ancona, Stephani. Romæ Diogenia, Juſtini, Creſcentionis. Hieruſolimis, inventio corporis ſancti Stephani primi martyris.

Prid. Non. Aug. In Nicomedia, Iſei. Et Romæ, dedicatio baſilicæ ſanctæ Mariæ. Juſtini & Creſcentiæ. Alibi, Floriani, Hereuei, Eraelii, Baſſi.

Non. Aug. Auguſtidunu, Caſſiani epiſcopi. Catalauni, ſancti Memmii. Alibi, Hereni, Claſſi, Eraelii. Et Oſwaldi mart.

VIII *Id. Aug.* Romæ, natale ſancti Xiſti epiſcopi & mart. Felicitſimi, Agapiti, Donatiani, Fauſtini, Laurentii, Ypoliti & Militum CLXV.

VII *Id. Aug.* In Antiochia, Sophronii. Et in Aretio, Donati epiſcopi & confeſſ. Mediulaniu, Fauſtini. Alibi, Carpoſori, Veneriæ. Auguſta civitate, ſanctæ Aſræ.

VI *Id. Aug.* Romæ, Secundi, Severiani, Viſturini, Cyriaci, Largi. Nicomediæ, Nazarii, Juliani, Agapæ virg. Philadelphia, Leonidia.

V *Id. Aug.* In Syrmio, Ruſtici. Et in Oriente, Creſcentiani & Tiburtii. In Alexandria, Antonini. Romæ, Dioniſii epiſcopi. In urbe Lemovicaa, Marrini.

IV *Id. Aug.* Romæ, natale ſancti Laurentii, Cyriaci, Latgi, Creſcentiunis, Memmiæ, Felicitſimi. Et alibi, Januatii, Cyrilli, Quinti, Gemini, Lucilli.

III *Id. Aug.* Romæ, natale ſancti Tiburtii, Suſannæ, Valeriani & Cæciliæ virginis. Et Nicopoli, paſſio multorum Martyrum. Et in ſoro Cornelii, paſſio ſancti Caſſiani.

Prid. Id. Aug. In Sicilia, civitate Catena, Eupoli, Veretiæ. Et Syria, Juliani & Macharii monachi. Romæ, ſanctorum Criſanti, Dariæ, Claudii, Mauri.

Idus Aug. Rumæ, Ypoliti mart. Pontiani epiſcopi, Luciani, Caliſti. Et Pictavis, Radegundis reginæ. Alibi, Antiochi epiſcopi.

XIX *Kal. Septembris.* In Syria, Demetrii, Fortunati. Et in Aquileja, Felicia, Eutici, Pauli, Etadi, Poſſeſſoris. Rumæ, ſancti Euſebii presbyteti.

XVIII *Kal. Sept.* Aſſumptio ſanctæ Matiæ matris Domini noſtri Jeſu Chriſti. In Nicomedia, natale Philippi, Stratonia & Euticiani.

XVII *Kal. Sept.* In Alexandria, Orionis, Emeli. Et alibi. Agnati. In Perſide, natale ſancti Tyrſi. Et dedicatio eccleſiæ ſanctæ Matiæ in Inſula Angienſi.

XVI *Kal. Sept.* In Cæſarea Capadociæ, ſancti

Mammetis monachi. Et in Calcedonia, ſanctæ Euſemiæ. Et dedicatio oratorii ſancti Johannis Baptiſtæ in Inſola.

XV *Kal. Sept.* Romæ, Agapiti. Et in Ponto, Pontimi, Pilantii, Martianæ virginis. Et ſanctì Martioi Papæ urbis Romæ. Candidi, Martyrii.

XIV *Kal. Sept.* In portu Amaſiæ civitatis, Filionis, Rufini, Leontii, Theodoli, Cyrilli. In Alexandria, ſancti Orionis. In Biturico territorio, ſancti Mariani.

XIII *Kal. Sept.* In Alexandria, Dioſcori. Et in Lucania, Valentiniani, Leontii. In Sinnada civitate, Piſti, Arcii, Diomedis, Agateni, Pamphili.

XII *Kal. Sep.* In Spaniis, Vincentii & Juliani. Et in Lucania, Valentini & Leontii. In Sardinia, Luxurii, Trajani, Quadrati epiſcopi. in Alexandria, Piſti, Sevi.

XI *Kal. Sep.* Romæ, Timothei diſcipuli Sancti Pauli Apoſtoli. Et in Ponto, Nectarei. Auguſtiduno, paſſio ſancti Medardi & Simphoriani martyrum.

X *Kal. Sep.* In Aquileja, Fortunati, Ermogenis. Romæ, Cyriaci, Abundii, Innocentii. Lugduno Galliæ, Minerii. Auguſtiduno, Flaviani epiſcopi. Arvernis, Sidonii epiſcopi.

IX *Kal. Sep.* In India, natale ſancti Bartholomei Apoſtoli. Romæ, Geneſii martyris. In Antiochia, Zenobii & Capitolini. Redonis, depoſitio ſancti Audoini epiſcopi.

VIII *Kal. Sep.* In Arelato, Geneſii martyris, Julii. Et Romæ, Eutiœtis. in Syria, Juliani. In Capua civitate, ſanctorum Rufini, Eutici. In Spaniis, Juſti, Paſtoris.

VII *Kal. Sep.* In civitate Salona, Anaſtaſii martyris. Et in Apulia civitate Ecclamo, Mercurii martyris. Romæ, Maximiliani, Quintini. Arelato, Victoria.

VI *Kal. Sep.* In Campania, Ruſi. Et in Antiochia, Sebaſti & Alexandri. In civitate Thomis, Marcellini. Arelato, depoſitio, ſancti Cæſarii epiſcopi. Auguſtiduno, Siagrii epiſcopi.

V *Kal. Sep.* Romæ, natale ſancti Ermetis. Et in Affrica civitate Yppone Regio, ſancti Auguſtini epiſcopi. Arvernis civitate, Juliani martyris. Sanctonis, Vivianoi epiſcopi. Et alibi, ſancti Pelagii mart.

IV *Kal. Sep.* In Emiſſa, civitate Fœnicie provincie, decollatio ſancti Johannis Baptiſtæ & aliorum octingentorum mart. Romæ, ſanctæ Savinæ. Et paſſatio Heliſei prophetæ.

III *Kal. Sep.* Romæ via Oſtienſi, natale ſanctorum Felicis & Adaucti, Gaudentiæ virginis, cum reliquis tribus.

Prid. Kal. Sep. In Treviris, depoſitio ſancti Paulini Epiſcopi. Et Ancyra Galitiæ, ſancti Gagiani, Juliani, Rufini, Vincentiæ. Antiſiodoro, ſancti Optati epiſcopi.

SEPTEMBER HABET DIES XXX.

Kalend. Septembris. In Apollonia, Felicis & Donati. Et in Capua, Priſci. In Caſſino, Conſtantii & Feliciani. Et in Tuderto, Ferrentiani epiſcopi. In Cartagine, Fortunati. Et alibi, ſanctæ Verenæ virg.

IV *Non. Sept.* In Nicomedia, Zenonis, Gorgonii, Theodoti. Et in Sicilia, Eopolo, Joſephi. In Appulia, Felicis. In Antiochia, Timothei. Alibi, depoſitio Juſtini epiſcopi.

III *Non. Sep.* In Syria, Antonini & Ariſtonis epiſcopi. Et in Alexandria, Areſtempi epiſcopi. Alibi, Lucæ, Johannis, Euſemiæ, Sirici, Areſtis.

Prid. Non. Sept. In Ancyra Galatiæ, Marcellæ, Helpidii, Antonii. Romæ, Bonifacii epiſcopi, Magni, Caſſi. Caballonis, Marcelli. Treveris, Paulini epiſcopi.

Nonis Sept. In portu Romano, Taurini, Erculiani. Et in Capua, Quinti, Arconti. In Ægypto, Taurini, Nemorati. In Vnſontin, Ferioli, Ferruntionis.

VIII *Id. Sept.* In Reati, Eleutherii. In Capadocia civitate Teriatina, natale ſancti Gurtidi. Alibi, ſancti Eugenii. Et natale ſancti Magni confeſſ.

VII *Id. Sept.* In Capua, Sinociæ. Et in Benevento, Januarii, Feſti. Arelato, Auguſtalis epiſcopi. Aurelianis, Euorti epiſcopi. Pariſiis, Flodoaldi regis. Alibi, ſanctæ Reginæ.

VI *Id. Sept.* Nativitas ſanctæ Mariæ matris Domini. In Antiochia, Timothei, Ammonii, Fauſti, Pii, Savini, Demetrii, Silvani. Romæ, Adriani.

V *Id. Sept.* Romæ, Gorgonii. Et Sabinis, Jacinti, Alexandri, Tiburtii. In Cæſarea Capadociæ, Donatæ, Ammonii, ſancti Marci. Alibi, ſancti Kerani conſoſſ.

IV *Id. Sept.* In Alexandria, Orionis, Eroſi & aliorum octingentorum ſex. Romæ, depoſitio beati Helarii Papæ. Affrica, Tuſci, Valentini.

III *Id. Sept.* Romæ, Proti & Jacinti, Baſillæ, In portu Romano, Ingenui & Yppoliti. Et in Alexandria, Syri & Sirapionis. Alibi, Felicis & Regulæ.

Prid. Id. Sept. In Antiochia, Timothei. Et in Pamphilia, Syriæ. Et in Sicilia, Eupli, & Serapionis. Romæ, Probi, Sanctini. Nicomedia, Ammonii.

Idus Sept. In Apulia, Feliciſſimi & Secundi. In Alexandria, Theodoli epiſcopi. Auguſtiduno, Nectari epiſcopi. Andegavia, Maurilionis epiſcopi.

XVIII *Kal. Octobris.* Romæ, Cornelii, & depoſitio Dionyſii epiſcopi. Et in Cartagine, Cypriani epiſcopi. Alibi, ſancti Aurelii epiſcopi. Et Exaltatio ſanctæ Crucis. In Tuſcia, Felicis.

XVII *Kal. Octob.* In Alexandria, Serapionis, Leontii. Romæ, Nicomedis. Et in Nuceria, Conſtantii, Gordiani epiſcopi. Lugduno, Albini epiſcopi. Alibi, Valeriani.

XVI *Kal. Octab.* Romæ, Luciæ, Euphemiæ virg. & Geminiani. Papiæ, Felicis, Victoria, Alexandri, Emerentiani, Cæciliæ & Emerentianidis.

XV *Kal. Octob.* In Nocetia, Conſtantiæ. In Neviduno, Valeriani, Macrini & Gordiani. Et in Gallia, territorio Aſpanienſi, Landeperti epiſcopi & mart.

XIV *Kal. Octob.* In Caledonia, Troſimi. In Nicomedia, Oliani, Xyſti, Medecii. Mediolanio, Eutropii epiſcopi & Saturi.

XIII *Kal. Octob.* In Alexandria, Demetrii, Caſtoria. Et in Neapoli, Januarii, Saturnini, Niceti epiſcopi. Et in Vienna, ſancti Ferioli mart. Alibi, Mileti epiſcopi.

XII *Kal. Octob.* In Syria, Doromi, Dioniſii & Dorothei, Privati, Conſtantini, Felicis. Romæ, Januarii. Alibi, Conſtantiæ.

XI *Kal. Octob.* Mediolanio, Victoris Martyris. Et in Perſide civitate Tartium, natale ſancti

Mar-

Matthæi Apoſtoli & Euangeliſtæ, Alibi, Lucæ Euangeliſtæ.

X *Kal. Octob.* Romæ, Baſillæ. Et in Gallia civitate Sinduſ, loco Agauno, natale ſanctorum Mauricii, Exuperi, Candidi, Victoria cum aliis ſex millibus ſexcentis ſexaginta ſex martyribus ſociiſ eorum. Alibi, ſancti Silvani.

IX *Kal. Octob.* In Oriente, Teclæ virginis. Et in Alexandria, ſancti Marci Euangeliſtæ. Romæ, Liberii epiſcopi. Alibi, ſancti Athanaſii epiſcopi.

VIII *Kal. Octob.* Romæ, depoſitio Liberii epiſcopi. Macherunta caſtello, conceptio ſancti Johannis Baptiſtæ. Auguſtiduno, Audoci, Tyrſi & Felicis mart.

VII *Kal. Octob.* In Aſia, natale ſancti Batdoniani, Eucarpi & aliorum ſedecim. Alibi, Marci.

VI *Kal. Octob.* Romæ, depoſitio Euſebii epiſcopi. Et in Albano, Senatoris. Et in Sardinia, Luxurii. Et alibi Migiani, Naborti, Fauſtini, Arvernis, Apollinaris epiſcopi.

V *Kal. Octob.* In Cæſarea Capadociæ, Eulethetii. Et in Biantio, quinque fratrum, Coſmæ & Damiani, Antimi, Leontii & Eutropii. Epheſo, Timothei.

IV *Kal. Octob.* Romæ, Stertei. In Affrica, Martialis, Leoncii, Marii, Fauſtiani, Victoris, Candidi. Antiſiodoro, Alodi epiſcopi. Romæ, Juſtini.

III *Kal. Octob.* In Tracia civitate Eraclia, Eutiei & Plautii. Et dedicatio Baſilicæ ſancti Archangeli Michaelis. Romæ, Placidi, Ambuti. Antiſiodoro, depoſitio Fraterni epiſc.

Prid. Kal. Octob. In Placentia, Antonini, Caſti, Deſiderii. Alibi, Caſti & Deſiderii. Et in Bethleem, depoſitio ſancti Hieronimi. Et ſanctorum Victoris & Urſi.

OCTOBER HABET DIES XXXI.

Kalend. Octobris. In civitate Thomis, Priſci, Enagrii, Januarii & Alexandri. Antiſiodoro, depoſitio ſancti Germani epiſcopi. Bituricas, Depoſentioni. Remis, depoſitio ſancti Remedii epiſcopi.

VI *Non. Octob.* In Nicomedia, Eleutherii. Io Antiochia, Primi, Quirilli. Romæ, Euſebii epiſcopi. Lendegarii martyris. Et alibi, Pontii, Lennis, Gaiani, Secundiani.

V *Non. Octob.* Romæ, Candidi. Et in Antiochia, Theoctiſti. Et io Ægypto, Marei & Mateelliani. In Affrica, Victoris, Urbani. Et alibi, Felicis & Caſti.

IV *Non. Octob.* Romæ, Mateelli epiſcopi. Et in Affrica, Adaucti & Reſtituti. Et in Anxiopoli. Daſil. Alibi, Marcelli epiſcopi. Antiſiodoro, depoſitio Maſſi presbyteri.

III *Non. Octob.* In Sicilia, Baticii & aliorum octo. Et alibi, Placidi, Baticii. In Valentia civitate Galliæ, Apollinaris epiſcopi. Antiſiodoro, Firmati diaconi.

Prid. Non. Octob. Romæ, Marci epiſcopi. Et in Apulia, Caſti, Marcelli, Emili, Saturnini. Et in Affrica, Rogati, Fauſtini. In Gallia civitate Aginno, Fidis virginis.

Nonis Octob. Romæ, Marci epiſcopi. Et in Capua, Marcelli, Quarti & Marcellini. Alibi, Sergii & Bachi. Alibi, ſancti Marci Euangeliſtæ. Bituricas, Auguſti presbyteri.

VIII *Id. Octob.* In Antiochia, Pelagiæ. Et io alio loco, Julianoi, Martialis, Privati, Romæ, depoſitio Euſebii, Eraclii, Dioniſii.

VII *Id. Octob.* In Laodicia Frigiæ, Diodori & Dioniſii. Pariſiis, paſſio ſanctorum Dioniſii, Ruſtici presbyteri, Eleutherii diaconi. Coloniæ, Gereonis cum aliis quadringentis ſeptemdecim martyribus.

VI *Id. Octob.* In Affrica, Euſebii, Eraclii, Dioniſii, Secundæ, Septimi. Et alibi, Venuſti, Beati, Secundi, Donati, Sereni, Creſcentii, Probi, Andronici.

V *Id. Octob.* Antiochia, Eradii. Alibi, Taraci, Probi & Aodronici. Et in alio loco, Tanaſi presbyteri, Ampodi, Plaeidi, Fauſti, Januarii, Marcialis & Marcelli.

IV *Id. Octob.* Romæ, Eclifti & Cæleſti & Saturi. Et in Syria, Euſtaſii presbyteri. Et io Campania, Fortunati, Euagrii, Bituricas, Opinionis presbyteri.

III *Id. Octob.* In Spania, Fauſti, Martialis & Andriani. Et in Calcedonia, Marcelli. Et alibi, Fauſtini & Januarii. Athanaſii epiſcopi Alexandrini.

Prid. Id. Octob. Romæ Caliſti Papæ & martyris. Alibi, Saturi. In Capadocia, Lupi, Ampoli, Modeſti. Et in Corduba, Lupi, Aorelii. Lugduno Galliæ, Juſti epiſcopi. Alibi, ſanctæ Fortunatæ & fratrum ejus.

Idus Octob. In Aſia, natale Careæ & aliorum ducentorum ſeptuaginta. Alibi, ſancti Soſſii, Lupuli, Saturnini. Bituricas, Ambroſii. Belloacis civitate, Luciani Martyris.

XVII *Kal. Novembris.* In Aſſtica, Nerei, Alexandrini, Auſidi, Victoriæ, Nobilitariæ, Mariani. Et depoſitio ſancti Galli confeſſoris.

XVI *Kal. Nov.* In Alexandria, Nicomedis. Et in Mauritania, Victuli, Nobilitani, Mariani, Luciі, Ruſiniaoi, Donati, Seviliani, Venerei, Quintaſii & Severi.

XV *Kal. Nov.* In Anxiopoli, Locæ Euangeliſtæ. Philippi martyris & Etmetia. Et in Nicomedia, Agnæ. In Campania civitate Puteoli, Januarii & Enticetis.

XIV *Kal. Nov.* In Neapoli, Januarii, Suſii, Proculi, Euticetis, Acotii, Feſti, & Deſiderii. Puteolis civitate, Proſduei & Niceæ. Et in Antiochia, Pelagii, Beronici, & aliorum novem.

XIII *Kal. Nov.* In Nicomedia, Euticii, Promaei, Lucii, Marcellini. Ptueolis, Zoſimi, Durotheæ, Januarii, Soſimi. In Agenno civitate, ſancti Caprafii mart.

XII *Kal. Nov.* In Nicomedia, Daſſi, Cometis, Zotici. Et in Affica, Modeſti, Eotici. Et in Nicea, Machurii. Neapoli, Feſti. Lugduno Galliæ, Juſti & Beati, Victoria.

XI *Kal. Nov.* In Tracia, Philippi epiſcopi. Et ſancti Severi martyris & Hermæ diſcipuli ejus, & Euſebii. Et alibi, paſſio ſancti Leucadii.

X *Kal. Nov.* In Andrianopoli, Severi & Dorothei. Et in Cæſarea Capadociæ, Longini.

IX *Kal. Nov.* In Nicomedia, Severi, Vitalis, Felicis, Rogati Papiri, & Victorini, & Flaviani. Et Jerapoli, Claudiani, Theocharii.

VIII *Kal. Nov.* Romæ, Maximi. Et in Sardinia, Gaviai. Et in Affrica, Saturini, Claudiani, Primi. Sueſſionis civitate, ſanctorum Criſpini & Criſpiniani.

VII *Kal. Nov.* In Nicomedia, Lucianoi, Marciani, Flori. Et Eraeliæ, Toti & Flori.

VI *Kal. Nov.* In Sardinia, Proti & Januarii. Et in Frigia, Eumenii, Diodori & Metropi, Romæ, Mariaoi, Lucii. Alibi Florentii.

Ro-

Romæ, Mariniani, Criſanti, Dariæ.

v *Kal. Nov.* In Antiochia, Smaragdi, Mariani. Et in Cartagine, Sofronii. Et in Suanis civitate Perſarum, natale Apoſtolorum Simonis & Judæ.

IV *Kal. Nov.* In Lucania, Quieti martyris, Jacinti, Feliciani & Lucii, Sacinoti & Lucini.

III *Kal. Nov.* In Nicomedia, Januarii Calendini. Et in Affrica, Felicis, Quioti, Luciani, Victoris. Et in Antiochia, Januarii, Marciani, Nazarii.

Prid. Kal. Nov. In Affica, Rogatiani presbyt. Vincentii diaconi, Rudiciani, Juliani, Fortunati, Caſtæ. Et in Macedonia, Vitalis. Et in Nicomedia, Philippi. Et in Gallia, Auguſta Vermandorum, paſſio ſancti Quintini * *Lignum Domini cum Cruce in Cellam ſancti Georgii venit.*

NOVEMBER HABET DIES XXX.

Kal. Novembris. In Aſia Macedonis, Juliani. Romæ, Cæſarii. Auguſtiduno, ſancti Pinminii epiſcopi. Pariſiis, depoſitio ſancti Marcelli epiſcopi. Et feſtivitas omnium Sanctorum.

IV *Non. Nov.* In Affrica, Pobliani, Victoris, Hermatis, Juſti, Vitalis. Euſtachii & ſociorum ejus martyrum.

III *Non. Nov.* In Cæſarea Capadociæ, Germani, Theophili, Juſti & Ermetis, Agricolæ, Cæſarii. Alibi, Depoſitio ſancti Pirminii epiſcopi.

Prid. Non. Nov. In Affrica, Primi, Gregorii, Amantii, Saturi, Auguſtidunn, Proculi epiſcopi. Et in Nicea, Domnini. Alibi, Victorinæ & Perpetuæ.

Nonis Nov. In Cæſarea Capadociæ, Domnini, Cæſarii, Antonini. In Campania, Matei epiſcopi & Secundi. In Capua, Quarti confeſſ.

VIAS *Id. Nov.* In Nicomedia, Euſebii & Juliæ. Et in Affrica, Donati, Paoli, Baſſumi, Domnini, Felicis. Redonis Galliæ, depoſitio ſancti Meluni epiſcopi. * *Translatio Sanguinis Domini in Auglam. In Aquitania, ſancti Leonbardi confeſſoris. Ipſo die S. Willibrordi epiſcopi & confeſſ.*

VIS *Id. Nov.* In Affrica, Rogati, Donati, Pauli. In Nicomedia, Euſebii, Proviſi, Marii, Primi. Et alibi, Sinfronii, Nicoſtrati, Gaudii, Victoris.

VI *Id. Nov.* Romæ, ſanctorum quatuor Coronatorum, Simfroniani, Claudii, Nicoſtrati, Simplicii, Caſtoris. Et in Affrica, Primi, Machabæi, Joſti, Amatanti.

V *Id. Nov.* In Nicomedia, Damiani. Alibi, Donati, Reſtituti, Victorini. Romæ, Theodori & Simfronii. Et in Spania, Fauſti, Januarii & Martialis.

IV *Id. Nov.* In Antiochia, Demetrii, Amineſi. In Affrice, Saturnini, Donati. Romæ, depoſitio ſancti Leonis epiſcopi. Autelianis, depoſitio ſancti Victoris epiſcopi.

III *Id. Nov.* Ravennæ, Felicis. Romæ, ſancti Mennæ. Toronis, dormitio ſancti Martini epiſcopi. Lugdono Galliæ, depoſitio Verani epiſcopi, Victorini & Donni.

Prid. Id. Nov. In Affrica, Maurili, Publii. Et in Cæſarea Capadociæ, Germani, & Theophili. Item in Cæſarea, ſancti Euſabii. Alibi, Burchardi confeſſ.

Id. Nov. In Affrica, Eorienii. Et in Cæſarea Capadociæ, Felicis. Turonis, Briccii confeſſoris. Romæ, Felicis presbyteri. Redonis depoſitio ſancti Amanti epiſcopi.

XVIII *Kal. Decembris.* In Eraclia, Clementini, Theodoti, Filomini, Etaeli, Varici, Marcialis, Donati.

XVII *Kal. Dec.* In Affrica, Secundi, Fidentiani, & Martialis. Hyppone Regio, Sanctorum Siddini, Saturnini, Servii, Calendionis, Galliani, Secundi, & Fridulini.

XVI *Kal. Dec.* In Capua, Auguſtini & Felicitatis. In Affrica, Vitalis, Januarii & Juſti, Rufiani, Marci. Alibi Auguſtini. Lugduno, Eocherii. Et Ormari confeſſoris.

XV *Kal Dec.* In Nicomedia, Ammonis. Et in Aſia, Matronæ & Teclæ virginis. In Eraclia, Gregorii & Victoris. Autelianis, Amani confeſſoris.

XIV *Kal. Dec.* In Antiochia, Romani monachi, Bataillæ & Iſici martyris. Et in Cæſarea, Bonuli, Victoris, Maximi, Luciani. In Eraclia, Carterii. Et dedicatio Eccleſiæ ſancti Georgii martyris in Cella, quæ dicitur Hattonis, in Augia inſula.

XIII *Kal. Dec.* In Cæſarea, Maximi, Mucii, Neoferi, Mnciani, Januarii, Zeſoti, Romani. Auguſtiduno, Simplicii epiſcopi.

XII *Kal. Dec.* In Capua, Auguſtini, Baſſi, Dioniſii. In Sicilia, Ampeli & Gagi. Et in Taurinis, Octavi, Solitoria, Adventoris. Et Agapæ virg.

XI *Kal. Dec.* In Antiochia, Baſillæ, Zefiri, Auxilii. Romæ, ſancti Clementis. Et alibi, Maximi, Siſinnii, Stephani, Pionii, Eraeli, Macedonii.

X *Kal. Dec.* Romæ, Cæciliæ virginis. Et in Affrica, Criſogoni, Cleii, Verociani. In Capadocia, Longini militis & martyris, qui Chriſtum lancea percuſſit.

IX *Kal. Dec.* Romæ, ſancti Clementis epiſcopi, Felicitatis & Maximi. Et in Capadocia, Niciani. In Italia monaſterio Bodio, depoſitio ſancti Columbani abbatis.

VIII *Kal. Dec.* Romæ, Chriſogoni, Eleuthetii & Maximi. Et in Affrica, Siriei, Donati, Saturi, Rogati & aliorum XL. Et in Perufia Tuſciæ; ſancti Feliciſſimi. Alibi, Gebhardi & Eberhardi confeſſorum.

VII *Kal. Dec.* In Affrica, Luciani, Marciani, Claudiani, Cyptiani, Marcialis, Petri, Felicis, Vitalis, Juliani, Victoris, Januarii, Donati, Quintiaci. Et in Alexandria, ſanctæ Katherinæ virg. & mart.

VI *Kal. Dec.* Romæ, depoſitio ſancti Siriei epiſcopi. Et in Aquileja, Valentini epiſcopi. Et in Capua, Nicandri, Caſſiani & Feliciſſimi, Saturnini. Alibi, Amatoris epiſcopi & Conradi epiſcopi.

V *Kal. Dec.* In Nicomedia, Marcelli, Petri, Heteni. Et Italia civitate Bononia, Agricolæ & Vitalis. In Mediolanio, Lucii, Andreæ, Joannis, Severi.

IV *Kal. Dec.* In Oriente, Troſimi, Theodoti, & Peeaſii, Eucherii. Et alibi, Euſebii & Julii.

III *Kal. Dec.* Romæ, Saturnini, Criſanti, Mauri, Dariæ & aliorum ſeptuaginta duorum. Et in Gallia, civitate Toloſa, ſancti Saturnini epiſcopi & martyris.

Prid. Kal. Dec. In Achaia, civitate Patras, ſancti Andreæ Apoſtoli. Et Romæ, Caſtuli, Saturnini & Euprebiiis. Et in Mediolanio, Ambroſii. Et in Nicomedia, Cationis, Turrionis.

DE.

DECEMBER HABET DIES XXXI.

Kalend. Decembris. Romæ, ſanctæ Candidæ. Et in Affrica, Victuri, Rogati, Eliquati. Et in civitate Noviomo, depoſitio ſancti Elegii epiſcopi.

IV *Non. Dec.* Romæ, Pimenii & Pantiani, Vibiani, Et in Mauritiania, Veri, Securi, Januarii, Victorini, Fortunati. Item, Victoria & Pontiani.

III *Non. Dec.* In Oriente, Merobi, Claudici & Felicis. Et in Affrica, Criſpini, Magni, Johannis, Stephani, Victoris. In Bononia Italiæ, Agricolæ, Lucii epiſcopi.

Prid. Non. Dec. In Oriente, Eraeli, Laudocii, Criſtiani, Prudentii, Victorini. Romæ, Barbaræ virginis, Et in Laodicia, Metropiæ, Felicis.

Nonas Dec. In Africa, civitate Tigora, Julii & Potamienæ, Criſpini & aliorum ſeptem. Item in Aſrica, Humili, Miſſi, Victorin, Troſimi.

VIII *Id. Dec.* In Affrica, Zeduli, Fortunati, Gathi, Agathę, Hermogeni & Rogati. Et ſancti Nicolai epiſcopi.

VII *Id. Dec.* In Antiochia, Policarpi & Theodoti. Et alibi, Sapidici. Et Romæ, Eutaeiani epiſcopi.

VI *Id. Dec.* Romæ in cimiterio Caliſti via Appia, depoſitio Euticiani epiſcopi & confeſſ. Euſebii & Orani, Succeſſi.

V *Id. Dec.* In Africa, Petri, Succeſſi, Baſini, Victoris, Urbani, Januarii, Miaini, Paſcenti. In Antiochia, Geronti, Pollentiæ, Silvinæ.

IV *Id. Dec.* Romæ, Pontiani, Teaſonis, Capitulini, Damaſi Papæ. Germani, Euangelii, Mauri. Arvernis, ſancti Agricolæ & Vitalis martr.

III *Id. Dec.* Romæ, depoſitio Damaſi epiſcopi. Eulaliæ, Præteatati & aliorum ſine numero.

Prid. Id. Dec. In Spaniis Emeritæ, Eulaliæ. Et in alio loco, Ermogenis, Donati & aliorum viginti virorum.

Idus Dec. Siracuſa civitate Siciliæ, Luciæ virginis. Ravennæ, Urſicini martyris. Alibi Saturnini.

XIX *Kal. Jan.* In Antiochia, Druſi, Zoſimi, & Theodori. Lugduno, Victoris epiſcopi. Viennæ, Lupicini epiſcopi. Remis, Nicaſii epiſcopi. Alibi, Theodoli.

XVIII *Kal. Jan.* In Affrica, Fauſti, Lucii, Candidi, Maximi, Marci, Secundi, Primi, Saturnini. Aurelianis, Maximi presbyteri. In Aſcalonia, Promoti.

XVII *Kal. Jan.* Ravennæ, Valentini, Navalis, Agricolæ, Concordii.

XVI *Kal. Jan.* Affrica, Victoris, Adjutoris, Quarti, Honorati, Simplicii, Felicis, Victoriani, Vincentii, Quinti, Donati. Et alibi, Dioſcori.

XV *Kal. Jan.* In Laodicia, Teoſteni, Baſeliani. Et in Affrica, Quinti, Simplicii, Pomponii. In Lucania, Honorati, Redactnlæ, Victoriæ.

XIV *Kal. Jan.* In Bithinia, Secundi, Zoſimi, Pauli, Victoriæ & Cyriaci. Antiſiodoro, beati Gregorii epiſcopi. Et alibi, Criſanti & Dariæ.

XIII *Kal. Jan.* In Tracia, Julii, Et Iconio, Teclæ. Romæ, depoſitio Ciprini epiſcopi & Ignatii martyris, Potentiani, Anaſtaſii epiſcopi & Liberati.

XII *Kal. Jan.* In India, Thomæ Apoſtoli. Et Romæ, depoſitio ſancti Innocentii epiſcopi. Victoriæ, Zoſimi, Aurelli. Alibi, Foci, Florenti, Honorati epiſcopi.

XI *Kal. Jan.* Romæ, depoſitio Felicis epiſcopi. In Antiochia, Baſiliæ. Alibi, Demetrii, Honorii & Floti. Item Romæ, Teudoſiæ virginis.

X *Kal. Jan.* In Nicomedia, triginta quinque Martyrum. Romæ, Eugenii, Eleuberii, Urbani, Cornili, Trajani, Metalli, Victoris & Titiani.

IX *Kal. Jan.* In Tripoli, Luciæ. Et Romæ, Metropi, Pauli, Zenoti, Timiſti. Et alibi, Druſi & Donati, Tiutini. Antiochia, Virginum quadraginta.

MARTYROLOGIUM TERTIUM.

AUGUSTANUM.

MONASTERII S. UDALRICI.

JANUARIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Januarii. Circumciſio Domini ſecundum carnem. Staphani, Euſroſini, Hermetis, Gagi, Victoris, Severi. Auguſtoduno, Agrippini epiſcopi. Romæ, Martinæ martyris. S. Baſilii epiſcopi & confeſſoris.

IV *Nonas Jan.* Antiochia, Iſidoti, Macharii, Vibiæ, Rutuli, Vitalis, Stephani.

III *Nonas Jan.* Citipi, Claudionis, Argei, Marcellini, Pariſiis, Genovefæ virginis. Viennæ, Florentini. Romæ, Antherii Papæ. Theagenis.

Pridie Non. Jan. In Africa, Aquilini, Aggei, Agenti, Quinti, Triphenæ. Bononia, Hermetis, Gagi.

Nonas Jan. Felicis, Luciani, Teleſphori Papæ, Perti, Sereni. Hieroſalem, Simeonis prophetæ. Nat. Symeonis qui in columna ſtetit. *Vigilia Epiphaniæ Domini.*

VIII *Idus Jan.* Epiphania Domini. Honorii, Julii, Anaſtaſiæ. Redonis, nativitas & tranſlatio Ordei epiſcopi Mediolani [*lege*, & ordinatio epiſcopi Melanii conf.]

VII *Id. Jan.* In Nicomedia, Luciani, Liuceri, Polyoſthi, Felicis, Pauli, Iſidori, Pulianthi, Eoeti.

VI *Id. Jan.* In Græcia, Myſtici, Timothei, Lucii, Flori, Sathei, Auguſt. Egamenii epiſcopi. *Severini conf.*

V *Id. Jan.* In Porta, Saturnini, Vitalis, Fortonati epiſcopi & Reconui. *

IV *Id. Jan.* In Africa, Revocati, Firmi. Romæ, Melchiadis epiſcopi & confeſſoris. Conſtantinopoli, Polyeucti martyris & S. Felicitatis. Pauli primi eremitæ.

* Revocati.

III *Id.*

xii *Id. Jan.* In Alexandria, Petri, Seleuci. Alibi. Filoromi, Augenti, Auguſtini. Gregorii
* Naziaz. npiſcopi Nannetis.*
Prid. Id. Jan. In Achaia, Ciriaci, Saturi. Alibi, Zotici, Clycerii, Bonitati, Caſtoli, Rogati, Filoromi. Petri, Aventi.
Idus Jan. Africa, Ingenui, Felicitatis. Alibi, Cyriaci, Zotici, Climenii. Romæ, xi militum martyrum, Secundi. Depoſitio ſancti Hilarii epiſcopi Pictavis.
xix *aleud. Februarii.* Antiochia, Clyceeii martyris. Alibi, Pauli, Serapionis, Geronti, Januarii, Felicis epiſcopi. Strati * epiſcopi.
* Euphraſii. xviii *Kal. Febr.* In Egyppia, Criſconi, Menelampi. Alibi, Cornili, Litici, Abaene prophetæ. Remen. Remei * conf.
* Remedii. xvii *Kal. Febr.* Romæ, Marcelli Papæ martyris, Mathæ. Alibi, Saturnini, Fauſti, Aprilii. Avaiato *, Honorati epiſcopi, Furſeonia.
* Arelatin. xvi *Kal. Febr.* Africa, Mucii, Victorici, Lucii. Thebaida, Antonii monachi, Pſeuſippi, Leonillæ martyris cum ſociis. Deaſcium *, Marcelli epiſcopi. Bitur. Sulpitii epiſcopi.
* Deas civit. xv *Kal. Febr.* Cathedra ſancti Petri Apoſtoli, qui primum Romæ ſedit. Meſci, Amonii, Tirſi, Lucii, Luciani. Romæ, Priſcæ martyris. Turonis, Leobardi conf.
xiv *Kal. Febr.* Africa, Pauli, Germani, Julii, Gagi. Hieruſalem, Matthæ, Mariæ. Alibi, Pii, Zoſimi, Fortunati. Lugduno, Niceti.
xiii *Kal. Febr* Romæ, Fabiani & Sebaſtiani, martyrum. Mariæ, Audiſtex, Abacuc. Alibi, Clementis, Leonti, Tirſi.
xii *Kal. Febr.* Felicis, Anaſtii conf. Solutoris, Fructuoſi martyris, Eulogii martyris, Patrueli martyris. Romæ, Agnetis V. Arven. Avitus conf.
x *Kal. Febr.* In Hiſpania Veoenenſium [Valent. civit.] paſ. Valerii epiſcopi, Vincenti diaconi martyris, Pauli, Quintiliani, Apodimi, Quirini, Clementis, Januarii. Romæ, Vincentii & Anaſtaſii matt.
x *Kalend. Febr.* Severiani martyria, Flori, Cornilii, Donati, Clementis, Eugenii, Macharii martyrum. Romæ, Emerentianæ martyris.
ix *Kal. Febr.* Antiochiæ Babillæ martyris. Alibi, Mardonii martyris, Epictiti, Galæi, Felicisſimæ. Vincenti, Enſtaſii conf. Sabinæ virginis.
viii *Kal. Febr.* Viti. Pauli Apoſtoli converſio in Damaſco. Donati. Epinati, Pupiæ, Tyrſi, Agape, Fabiani, Sabini. Arvern. Præjecti martyris.
vii *Kal. Febr.* Policarpi epiſcopi, Armati, Arſemii, Fabiani, Doni, Leudici, Theogenis, Sabinæ, S. Paulæ.
vi *Id. Febr.* Daviti, Reotri, Emiliani, Pupli, Arthemii, Armati, Gagi, Epictici.
v *Kal. Febr.* Romæ, Agnetis virginis de nativitate. Donati, Viti. In Africa, Meſuianni, Juliani, Niceti, Locati, Cæleſtini, Leucii.
iv *Kal. Febr.* Victoris, Pauli, Hyppolyti, Honorati, Conſtantini. Trevetis, Valerii epiſcopi.
iii *Kal. Febr.* Ant. (Antiochiæ) Ypoliti. Alibi, Peliani, Cleti, Philippiani & aliorum CXXIV.
Prid. Kalend. Febr. Alexandri, Tharſici, Gelaſii, Ippoti, Tyrſi martyrum. Calinici, Victoris.

FEBRUARIUS HABET DIES XXVIII.

kalend. Febr. In Scotia, depoſitio Brigidæ virginis. Polycarpi, Panis, Pupli, Severiani conf. Vindemialis,
iv *Non. Febr.* Solennitas ſanctæ Mariæ, quando Dominum in templo præſentavit, Africa, Victoris, Privatulæ. Romæ, Laurenti, Forſunati, Aurelii *, Floſculi. Et depoſitio Siagre * virginis.
* al. Aureliani. * al. Sicchariæ.
iii *Non. Febr.* Africa, Felicis, Lauteni, Celecini, Ypoliti, Felicitatis. Fapingi, Tertidi confeſſoria. Lugduni, Lupicini. *Sancti Blaſii martyris.*
Prid. Non. Febr. Foro Sympronii, Gemini, Gelaſii, Mammi, Donati, Aquilini, Timothei.
Non. Febr. Sicilia, paſſio Agathæ virginis, Revocati, Saturi, Felicis, Saturnini. Vienna a Aviti confeſſoris. Andreæ Apoſtoli de ordinatione epiſcopi. *S. Genulni conf. In Biſchona* (*Intellige* Ingenuinum ep. Sabionenſem)
viii *Id. Febr.* Sotheris virginis. Alibi, Saturzini, Revocati, Dorothæ, Theophili. Alibi, Luciæ virginis. Amandi epiſcopi. Vedaſti epiſcopi. *S. Helenæ reginæ.*
vi *Id. Febr.* Augulli epiſcopi martyris. Anatolii, Ammonis, Statiani, Nepotiani, Lucii, Saturnini, Sarneanæ, Andreæ.
vi *Id. Febr.* Armeli * & Dionifil, Emiliani, Sebaſtiani. Romæ, Pauli Epiſcopi. Alibi. Lucii. * al. Armenia.
v *Id. Febr.* Alexandria, Ammonis, Cyriaci, Æmiliani, Thomæ, Julii, Germani, Agatonis. *Altonis confeſſoris.* (in Bavaria)
iv *Id. Febr.* Apollinaria martyris, Silvani. Romæ, Zotheris. Benevento caſtro Caſſini, S. Scholaſticæ virginis.
iii *Id. Febr.* Euſraxiæ, Baſiliani, Amati, Dulici. Lugduni, Deſiderii epiſcopi. Peſtavia, Baldegundæ virginis.
Prid. Id. Febr. Damiani martyria, Juliani, Donati, Eradi, Suſannæ, Eulaliæ, Urbani. Simplicii confeſſoris. Parthemi martyris.
Idus Febr. Juliani martyria, Tulliani, Ciriei, Ammonii, Dicenti. Lugduni, depoſitio beati Stephani epiſcopi.
xvi *kal. Martii.* Romæ, Valentini, Zenonis, Vitalis, Feliculæ martyris, Martiani, Vincenti, Germani, Baſſiani, Dionyſii martyris. Agathon martyria. Jonæ, Ægeæ.
xv *kal. Mart.* Joſeppi, Agapæ virginis, Johannis, Advanti, Xyſti, victoris, Pamponis, Caſtuli & aliorum XII.
xiv *kal. Mart.* Fauſtini, Impleſſi, Cucufatis, Fabiani, Maximæ, Junellæ, Culini, Julianæ cum v millibus * Teiradii epiſcopi.
xiii *kal. Mart.* Donati mart. Criſantii, Romuli mart. cum LXXXIV. Januarii, Octaviani, Guovuli, Marci. * al. liv. vel cliv.
xii *Kal. Mart.* Rutili, Cleſſici, Domaſci, Pauli, Martialis. Maximini, Marcelli, Fructuli.
xi *kal. Mart.* Puplii, Juliani, Batæchei, Julii, Lampaſi, Majuli. Julii, Marcelli.
x *Kal. Mart.* Potami, Meneſei, Bidini, Gagi.
ix *kal. Mart.* In Africa, Veroli, Sirici, Jocundini, Victorini, Petri, Juſti, Secundini.
viii *Kal. Mart.* Cathedra S. Petri Apoſtoli qua ſedit apud Antiochiam. Teclæ virginis. Victorini, Concordiæ, Severi & aliorum LXI. Gorgonii.
vii *Kal. Mart.* Senerati, Policarpi epiſcopi cum aliis XII. Heretis, Criſconii, Petri, Felicis cum aliis XXXVI. Siriei.
vi *Kal. Martii.* Hetoli, Primitivi, Rutuli. Mathiæ Apoſtoli. Luciani, Victorini, Serapionis matt.
v *Kal. Mart.* Donati, Ingenui, cum aliis v. * Juſti. * al. lxv.

Juſti, Caſti, Creſcenti, Rogatiani, Neſtoris. *Vualtpurgæ virginis.*

XV *Kal. Mart.* Alexandri, Neſtoris, Theonis, Donativi, Ingenuæ, Fortunati, Felicis cum aliis XXVI.

III *Kal. Mart.* Alexandri, Antigoni, Abundanti, Divani, Dionyſii & aliorum XXIV. Sarviliani, Datiani, Leandri.

II *Kal. Mart.* Celatia, Pupilli, Claudiani, Macharii, Gaga, Rufini, Juſti.

MARTIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Martii. Paſſio Leonis mart. Donati, Abuodantii, Hermetis, Adriani, Victoris. Andg*. Albini conf.

* Andegivis.

VI *Non. Mart.* Heroni mart. Lucii epiſcopi. Pauli, Gaorgii, Januarii, Abſalonis, Primitivi.

V *Non. Mart.* Felicis, Lucioni, Caliſti, Æmeteri, Juli, Caſti, Juſti, Fortunati. Natalis ſancti Eucherii & Celedoni.

IV *Non. Mart.* Natale ſanctorum Martyrum octiogentorum. Romæ, Juli, Roti & aliorum XXVII. Luci, Gagi, Fortunionis, Gregorii, Adriani.

III *Non. Mart.* Eunli, Petri, Focę mart. Victoris, Euſebii. Alibi, Saturnini, Marti, Martini.

II *Non. Mart.* Nicomedis, Victoris, Alexandri, Diodori, Parpetuæ & Felicitatis, Silvani.

Non. Martii. Africa, Perpetuæ & Felicitatis virginum, Satuti, Servani, Leoci, Italiæ, Randę, Rogati, Manili.

VIII *Id. Mart.* Nicomedię, Quirilli. Alibi, Rogati, Orbani, Cirilli, Heronimæ, Heremæ, Felicis.

* al. LX. VII *Id. Mart.* Armenienſium militum XLVIII*. In Africa, Juliani, Felicis, Philippi, Mariani, Conceſſi. Romę, XL militum.

VI *Id. Mart.* Nitia, Gorgoni, Firmi. Antiochiæ, Agapę virg. Alibi. Palati . . .

* al. Alexandrię V *Id. Mart.* Alexandri*, Agapi, Filomi, Candidi, Valeti, Quirilli, Petroni, Eracli, Zoſimi, Martiani.

IV *Id. Mart.* Nicomadia, Agadoni martyris. Alibi, Zoſimi, Neonis, Pomii. Romę, Innocenti, Ruaſi conf. S. Gregorii Papę.

* al. Macedonii. III *Id. Mart.* Nicomed. Mache Dioni*, Epodi. Alibi, Theoſetę, Eufraxiæ, Victorini, Martialis, Juli.

II *Id. Mart.* Eufraſię, Alaxandri, Petri, Nimi, Peonis, Innocenti, Feliciſſimi. Romę, Leonis epiſcopi & martyris.

Idus Mart. Longini, Luci mart. Fauſti, Pauli. Hieroſolymis, Jacobi Apoſtoli. Lucę Euangeliſtæ.

XVII *Kal. Apr.* Nicomedis, Caſtorii, Sereni, Eugeniæ, Juliani. Alibi, Hilarii, Caſſonis, Pampini, Ciriaci, Smaragdi, Lagi, Creſcentiani mart.

XVI *Kal. Apr.* Patricii epiſcopi & confeſſoris. Hieroſolymæ, Quiriaci epiſcopi. Dionyſii, Mariæ, Largi, Alexandri, Datiani. *Obitus S. Gertrudis virg.*

XV *Kal. April.* Alexandria, Collagi, Rogati, Saturi. Nicomedis. Aplis, Servili. In Campana, Luciani [cum] aliis XXIV. Quinti, Saldæ, Rogati.

XIV *Kal. Apr.* Theodoti, Baſſi, Baſſiliæ. Leoti conf. Sorenti, Marci, Floreati.

XIII *Kal. Apr.* Joſeph, Pauli, Cirilli, Eugeniæ, Serapionis, Claudii, Victuricus, Dojonii, Valentini. Vulframni.

XII *Kal. Apr.* Alexandria, Serapionis, Joſippi, Voluſiani, Polycarpi, Amatoris, Amoni. Benedicti abbatis

XI *Kal. Apr.* Narbona, Pauli conf. In Africa, Saturnini. In Sebaſte, Diernni, Atinnis.

X *Kal. Apr.* In Africa, Felicis. Alibi, Theodoriti presbytari, Juliani, Agani, Piomoli, Pauli, Dionyſii.

IX *Kal. Apr.* In Africa, Agapiti, Romuli, Rogati, Saturnini. Alibi, Secunduli, Victorini, Selauci. Romæ, Cirini mart. *S. Quirini mart.*

VIII *Kal. April.* Annuntiatio B. V. Hieroſalem Dominus noſter Jeſus Chriſtus crucifixus eſt. Et paſſio Jacobi Apoſtoli fratris Domini. Nicomedia, Dulæ. Alibi, Lucellæ & quadragintorum martyrum, Juvini. Teclæ virginis.

VII *Kal. Apr.* Romæ, Caſtuli. Alibi, Meniotni mart. Petri, Marciani, Thimothei, Theodoli.

VI *Kal. April.* Reſurrectio Domini. In Africa, Romuli, Aviti, Miſſiæ, Solutoris. Sancti Rudperti epiſcopi & conf.

V *Kal. April.* Rogati, Audacti, Caſtoris, Alexandri, Dorothei. Caval Güdrā, [Cavalono, Guntramni] regis,

IV *Kal. April.* Nicomedia, Paſtoris, Victoris, Doli, Julianæ. Ant. [Antinchiæ,] Theodori, Saturnini, Penialis. Alibi, [Aehaicæ.]

III *Kal. Apr.* Thaſal [Theſſalonicæ,] Domnini, Filopoli, Agaci, Palatini. Alibi, Victoris, Eulaliæ virg. Depoſitio Paſtoris.

II *Kal. Apr.* Africæ, Aneſi, Felicis, Diodati, Portæ, Aptæ, Corneli, Variæ [Valeriæ,]

APRILIS HABET DIES XXX.

Kalend. April. In Armenia, Partini, Quintiani. Alibi, Victoris, Agape, Herenei.

IV *Non. Apr.* In Africa, Amphiani, Victoris. Alibi, Marcellini, Theodoli, Orbani. Nicenti conf.

III *Non. Apr.* In India, Thomæ. Alibi, Pancratii, Agathæ, Theodoſiæ virg. Donati, Amphiani, Euagri, Sixti.

II *Non. Apr.* Theodoli, Agathoni, Pauli, Saturnini, Publii, Victoris, Juliani, Succeſſi, Martini. Et depoſitio S. Ambroſii epiſcopi & conf.

Nonas Apr. Claudiani, Marcianæ, Didimi, Quinti, Honori, Agapæ, Anſani, Nicanoris, Andronici.

VIII *Id. Apr.* In Nicomedia, Firmi, Herenaei, Romani, Donati, Stephani, Timothei, Cluſi, Quiriaci, Marini.

VII *Id. Apr.* Antiochia, Timothei, Diogenis, Eleuſi, Machariæ, Maximæ. Alibi, Apricæ, Victoris, Pelnſii.

VI *Id. Apr.* Africa, Timori, Anaxi, Conceſſi, Solutoris, Succeſſæ. Macharii monachi. Pinarii, Ammonis, Maximæ.

V *Id. Apr.* Trimetri, Helari, Conceſſi, Mari, Fortunati, Camati & aliorum VII martyrum.

IV *Id. Apr.* Alexandrię, Apollonii, Grani, Saturnini. Alibi, Grgaul, Elati, Donati, Pinnati, Theoduri.

III *Id. Apr.* Romæ, Leonis Papæ & confeſſ. Salonis, Domnini, Fortunati, Euſtorgi, Neſtoris, Maximi, Donati, Siagri confeſſ. & aliorum CCXL.

II *Id. Apr.* In Aſia, Carpi. Alibi, Julii, Agapi, Pauli, Opiniani, Valeri. Conſtantini conf. Iſachari, Euſemiæ.

Idus

Idus Apr. In Chat. [Chalcedonia ,] Euſemiæ martyris . Eocarpi, Sequuroris , Catuli , Januarii, Polycarpi, Pauli.

XVIII *Kal. Majî.* Romæ, Tiburtii, Valeriani , Maximi. Alibi Proculi, Optati , Corneliæ, Quiriaci, Frontoni.

XVII *Kal. Majî.* Biemo [Picino ,] Marionis, Meſſoris, Moſitis. Alibi, Areelladi , Diogenis, Vironici, Proſdoci, Luperci, Georgii, Agutæ.

XVI *Kal. Majî.* Achiæ [In Achaia] Cariſſimi martyris . Alibi, Baſilicæ, Marcialis, Callifti mart. Felicis, Luciani, Saciani.

XV *Kal. Majî.* Antiochiæ , Petri, Armogenis , Martiani. In Africa , Baruci Donati, Macedoni, Fortonati.

XIV *Kal. Majî.* Septimi , Mauritii , Donati , Eleutheri epiſcopi, Criſpini, Mappalici, Aoſiæ, Victorini.

XIII *Kal. Majî.* Armenia, Ermogenis , Gagi , Rufi martyris. Fortunati, Serieiani, Donati. Alibi, Vincenti , Vitalia martyria.

XII *Kal. Majî* . Africa , Serviani , Ariciatii , Joannis. Romæ, Victoris , Agoraeii , Salviani, Donati martyris. Audati. Martioi conf.

XI *Kal. Majî* . Alexandria , Fortunati, Aratoris , Vitalis . Romæ , Valeriaoi , Aprutuli, Maximi, Cæſaris.

X *Kal. Majî* . Philippi . Romæ , Gagi Papæ . Lugduno, Epipocii, Leonidis, Primoli. Turdiani Seonis [Senonia,] Leonis.

IX *Kal. Majî.* Africa, Carolini, Victoris, Urſi. Romæ, Georgii martyris, Naboris, Vitalia . Alibi, Felicis, Fortonati, Paotalimoti.

VIII *Kal. Majî.* Victoris , Coronæ , Donati , Theonis , Fauſtini Sidrach , Miſach & Abdenago ſic liberati ſunt [S. *Adalberti martyris* .] de camino ignis . Alexandri ... S. Georgii martyria.

VII *Kal. Majî* , Euodii , Fortunati Dioſpoli , Georgii martyris. Lugduno , Ruſtici , Conſ. Et depor. Marci Euang. Romæ , Litaoia major,

VI *Kal. Majî.* Africa , Aurelii, Leonidis, Juri, Cyri, Viodei, Pauli, Cleri, martyris, Maximi, Martiali , Simplicii , Germani , Gemellini .

V *Kal. Majî.* Anthimi epiſcopi , Caſtoris , Anchimi , Hermetis , Victoria, Germani, Stephani, Aotooini, Timiæ, Sodolis .

IV *Kal. Majî.* Euſebii Romæ, Vitalis , Victuri, Malinæ, Aphroſidi, Maniliriæ , Locianii com aliis cccx. Bides [Biruricæ] Eunici confeſſ., Vitalis. .

III *Kal. Majî* . Alexandri , Germani . Alibi , Proſtuci, Giadi , Prudenti , Valentioi , Urbaoi, Pudeoti.

II *Kal. Majî.* Alexandria, Dorothei, Criſpini, Nomadiani , Quirini mart. Rodimini, Polderoni conſ.

MAJUS HABET DIES XXXI.

Kal. Majî . Natale Philippi & Jacobi. Io Gallia , Amatoris conf. Orieoſis [Toloſæ , Otientii ep.] Sigimundi Regis. Matthei apoſtoli . Judæ . Et initium prædicationis Domini noſtri Jeſu Chriſti.

VI *Non. Majî* . Germani , Saturnini , Helpidi , Cæleſtini, Privati, Felicis , Ermogeois.

V *Non. Maij* . Inventio ſanctæ Crucis . Romæ, Ermogenis, Alexandri, Eventi & Theodoli, Juvenalis conf. Otbaoi, Marciani, Fortonati.

IV *Non. Majî* . Antonini mart. Cæleſtini . Felicis , Floriani martyris , Silvani , Neſtoris, Corcadon conf. Romani, Fortunati.

III *Non. Majî* . Euruoi , Herenei , Gregorii , Petri, Aureliani*, Hilari. Viend. [Vienoa] Felicifſimi, Neſtasi, Niceti. Audati*, Viviniani mart. * *al.* Arelato , * Auſiſſodori.

II *Non Majî.* Matthei Apoſtoli. Germani, Secundiani. Med. [Mediolani,] Victoris, Felicis. Audati, [Auſiſiodoro,] Valerii, S. Joannis ante portam Latioam.

Nonas Majî. Auguſtini, Marcellini, Celerini , Eutyehii, Georgii, Hilarii conf. Anguſtiduno, Placidi, Macrobii, Flavii.

VIII *Id. Majî.* Adventus S. Michaelis in monte Gargano. Victoris, Forrunati, Agathi, Maximi, Stephani, Eutychi, Saturnioi. In Santia*, Martini. Augdno* Palati [Helladii .] * *al.* Sanctonio * *al.* Auſiſſiodoro

VII *Id. Majî* . Quirilli , Zenonis , Timothei , Gordiani , Primoli , Quindei , Aphrodiſi , Beti confeſſoria.

VI *Id Majî.* Romæ, Epimachi, Gordiani. Alibi, Probati, Cyrilli, Petri, Felicis, Fauſtæ, Mariæ, Job prophetæ.

V *Id Majî.* Montaniani, Septimi, Majuli, Epimini, Antioi, Timetri,* Vienoa, Mamerti, Martini. * *al.* Demetria.

IV *Id. Majî.* Romę, Nerei & Achillei, Pancratii martyris , Sotheris , Aprocleti martyris cum DIV.

III *Id. Majî.* Agripi , Lucii , Sabini , Gagi , Sebaſtiani. Taraei, Probi, Aodronici. Victoris, Marcellini.

II *Id. Majî.* Victoris, Quarti , Proculi, Sebaſtiaoi, Maximi, cum ccccxv mart. qui cum Cyriaco Romæ paſſi. S. Iſidori, Bonifacii.

Idus Majî. Timothei, Præſtabilis, Digni , Simplicii, Victoris, Felicis Cyrici, Petri , Andreę, Dionyſii, Tricici.

XVII *Kal Junii.* Aquilini , Eraclii , Victorini, Paulini, Diocletiani , Mengeni mart.

XVI *Kal Jun.* Victoris, Primi , Liberi, Eraclii Aquilini, Quattini, Galliarii , Pauli, Peregrini mart.

XV *Kal, Jun.* Alex. [Alexandrię,] Potamionis, Maximi , Erimonii . Alibi , Dioſcori mart. Dativi, Ortaſii , Victoris , Caſi , Lucroſi , Marci Euangeliſtę.

XIV *Kal. Jun.* Romę , Caloceri , Pudentiæ martyris. Paterni, Cęleſti , Poliſti, Quinti, Emelii, Primoli, Vartini.

XIII *Kal. Jun.* Romę, Baſillę, Victoriæ, Baſiliſcę, Gervaſii, Protaſii, Pauſti, Auſtrigiſili.

XII *Kal. Jun.* Timothei, Poti, Eoni, Inchoati, Veturi, Docati, Matthei Apoſtoli. Valis conf.

XI *Kal. Jun.* Romę, Fauſtini, Venuſti, Juliæ, Eleoę. Alibi, Polyeucti, Caſti.

X *Kal. Jun.* Epictiti, Baſilei conf. Quinti, Lucii, Vesni. Deſiderii epiſcopi. Juliani, Firmi, Aptoni, Fauſti.

IX *Kal. Jun.* Servoli, Saturnini, Vincentii, Zeli. Nannetis, Rogatiani, Donatiani mart.

VIII *Kal. Jun.* Sentiati, Dionyſii, Euſebii, Macenti . Romę . Urbani Papę . Deſiderii epiſcopi. Epheſo, Joanois Apoſtoli. Trec. Leonis monachi .

VII *Kal. Jun.* Eradii, Auguſtini epiſcopi, Feliciſſimę, Pauli, Victuri, Saturi. Auctis [Auſiſiodoro] paſſio Priſci martyris. Romę, Ximeti martyris & aliorum xx mart.

VI *Kal. Jun.* Aquilini, Eliç, Salvatiani, Sacei, Enctrici, Quinti, Stabili. Engl. Lucæ [Euangelii, Luciani,] Alibi, Luciani, Reſtituti.

V *Kal.*

v *Kal. Jun.* Zetuli, Primoli, Emelii. Romæ, Epicadi, Marciani, Caſtuli. Paris. Germani confeſſ.

av *Kal. Jun.* Pollionis, Cripoli, Cyrilli, Primi, Reſtituti, Venuſti. Craboli, Maximini conf.

aıı *Kal. Jun.* Sici, Pelagini martyris, Gabini, Criſpoli.

as *Kal. Jun.* Canti, Procati, Dictiani, Donatiani, Proceſſi. Romæ, Petronellæ virginis, filiæ S. Petri.

JUNIUS HABET DIES XXX.

Kalend. Junii. Theſal. Octavi, Luciæ, Caſti, Puplii, Lupi, Criſpini, Claudii, Maximi, Nicomedis martyria. Zoſimi, Juvencii, Caſtuli, Atsbi & aliorum CXX.

av *Non. Jun.* Romæ, Marcellini & Petri martyris, Zachariæ, Rogati, Saturnini. Alibi, Thamati. Lugd. Sotiri & XLVIII mart. Mauri, Vincenti.

aaı *Non. Jun.* Africa, Quirini, Aldiani, Neboris, Demetriæ, Julianæ virginis. Thomæ Apoſtoli, Marcelli, Silvani, Leifhardi.

as *Non. Jun.* Zotici, Camaſis, Julii, Saturnini, Italii, Daciani, Ruſtici, Quirini, Picti, Expergentii, Ruſtulæ, Criſpentiæ.

Nonas Jun. Marciani. Et Alibi, Euſtii. Romæ, Felicitatis, Gregorii, Nigandri, Apollonii, Gagi, Clari, Candidi, Zoeli, Fortunati, Bonifacii epiſcopi & martyris. Item Bonifacii martyris.

vsıa *Id. Jun.* Nivendi [Nividuni,] Amanti, Lucii, Andreæ. Alibi, Itali, Philippi, Claudii. Graciani [Gratianopoli] Zerati epiſcopi. Alexandri.

vıı *Id. Jun.* Pauli, Fortunati, Magiri, Primoſi. Affrica, Victuri, Privati, Donati. Alibi, Lucianæ mart.

vı *Id. Jun.* Martiani, Creſti, M. [Marti] Victici, Saluſtini. Romæ, Nazarii, Primi, Naboris, Felicisni. Alibi, Marciæ. Sueſſionis, Medardi confeſſ.

v *Id. Jun.* Maximi, Baſilidis, Zachariæ, Cenſuri, Amanti. Romæ, Primi, Faliciani. In Aginno, Vincentii martyris. Columbæ Abis. [abbatis.]

av *Id. Jun.* Romæ, Baſillæ, Caniani, Alibi, Criſpuli, Reſtituti, Rogati, Zachariæ. [Autiſiodoro,] Cenſuri epiſcopi.

aıı *Id. Jun.* Romæ, Reſtituti. Alibi, Fortunati, Barthi epiſcopi. Emerini, Victoriani, Victoris, Felicis. Barnabæ Apoſtoli.

si *Id. Jun.* Romæ, Baſilidis, Criſpoli, Cyrini, Naboris, Felicis. Magdaletis, Zabini, Aurili, Donellæ, Helidii epiſcopi.

Idus Jun. Perſide, Bartholomei Apoſtoli. Alibi, Feculi. Africa, Luciani, Fortunati, Tedæ*, Creſcentiani.

* *al.* Teclæ.

xvıı *Kal. Julii.* Anteonii, Afri, Quintiani, Prothi. Art. [Aurelianis,] transl. Aniani. Seſſ. [Sueſſione] Valeriani. Rufini martyris. Ignati epiſcopi.

xvaa *Kal. Jul.* Iſicii, Cantisai, Nati, Gaiani, Candidi. Romæ, Viti, Clementis, Jubiniani, Philippi, Miſogoni, Quintiani.

xvı *Kal. Jul.* Diogenis, Saturnini. Antiochia, Cyrici, Viti martyris, Modeſtæ, Creſcentæ, Julittæ mart. & ceec militum. Nannetis, Similini.

xv *Kal. Jul.* Quiriaci, Cantiani, Mocrini mart.

xıv *Kal. Jul.* Marcii, Marcelliani, Emelii, Felicis, Pauli, Martarii, Alibi, Criſpinæ, Marinæ.

xıas *Kal. Jul.* Med. [Mediolani,] Nazarii, Gervaſii, Protaſii, Celſi mart. Romæ, Ipoliti, Euoti, Honori, Petri, Vitalis, Urſici martyris.

xsı *Kal. Jul.* In toniſcium [in Tomis civitate,] Pauli, Cyriaci, Faliciani, Thomæ, Felicis, Emelii, Vitalis, Criſpini.

xı *Kal. Jul.* Bellici, Parſei, Primi, Apollinaris, Rufini. In Cæſaria, Euſebii epiſcopi. Saturnini, Cyriaci, Albanimiæ, Eudecai.

x *Kal. Jul.* Ant. [Antiochia] Genealiæ, Julianæ, Grapi, Jacobi Alphei Apoſtoli. Rufi, Albani martyris, cum DCCCCLXXXVIII. Paulini, confeſſ. Niceti conf.

ax *Kal. Jul.* Vigilia S. Joannis Baptiſtæ. Nic. [Nicomediæ,] Aviti, Lingi, Capitoni, Sarati, & dio onis] *forte* Aritionis] Emeriti, Alici, cum aliis LXXVIII.

vaıı *Kal. Jul.* In Paleſtinas, natalis S. Joannis Baptiſtæ. Epheſo dormitio Joannis Apoſtoli. Romæ, Fiſtulæ [Feſti,] Luceiæ. Agat. [Auguſtodano] Simplicii.

vıı *Kal. Jul.* Bigati, Banthsuil, Acoræ [Aciæ] Luciæ.

vı *Kal. Jul.* Africa [Gaudentii] Felicis. Romæ, Joannis & Pauli mart. Agapiti, Emeritæ. Alexandriæ, Agatonis Deogenis. Vigilii epiſcopi.

v *Kal. Jul.* Romæ, Criſpinille*. Spaniæ, Creſcentis, Criſpiniaoi, Juſtini, Felicis, Juliani, Primitivi, Clementis. In Achaia, Disni, Florenti,

* *al.* Criſpi, Spinellæ.

av *Kal. Jul.* Africa, Fabiani, Theoni, Gor. [Gordiani.] Alexandriæ. Serani, Senidi, Venuſti, Ennuchi, Apollonii. Lugduno, Herei, [Herenei] Marcelliæ. Vigilia Apoſtolorum Petri & Pauli. Leonis Papæ.

aıa *Kal. Jul.* Natale Apoſtolorum Petri & Pauli....& aliorum DCCCCLXXVII mart. Simunis & Judæ.

ıı *Kal. Jul.* Romæ, Timothei, Leonis, Pauli. Lemovicas, Urſici, Martialis conf. Andegavis, Albini confeſſ.

JULIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Julii. Romæ, Gagi, Luciæ, Iſicii. Alibi, Urion. Ariminſi conf. Zeli, Severini. In monte Hor, depoſitio Aaron ſacerdotis. In Perſide, Simonis Chananæi & Judæ Zelotæ. Auguſtodano, Leonti. Eparci epiſcopi.

vı *Non. Jul.* Romæ, Damaſi Papæ. Cæleſti, Entychi. Melciadis Papæ. Heſycii, Proceſſi Martiniani. Turon. Menegundæ.

v *Non. Jul.* In Edeſſa, translatio corporis Thomæ Apoſtoli. Tryphonis, Cionis, Aprici, Juliani, Severi, Effemiæ, Cypriani.

av *Non. Jul.* Apud Auguſtam, *N. S. Udalrici epiſcopi.* Jocundiani, Innocenti. Turon. tranſlatio corporis & dedicatio Baſil. S. Martini epiſcopi. Biturig. Lauriani mart.

sıs *Non. Jul.* Agathoni, Theodoti, Triphonis mart. Secundini, Arbotis, Zoæ uxoris Nicoſtrati.

Prid. Non. Jul. Arioti, Palladii, Philippi, Severi, Zeti, Zotici, Augd. (Auguſtodunо) Leganti * epiſcopi. S. Goari presb. & conf.

* *al.* Leontii.

Nonas Jul. In Alexandria, Parthenii, Eraclii, Apollonii, Publii. Alibi, Privilii, Pasnini. N. S. Willibaldi epiſc. & conf.

VIII *Id. Jul.* In Nicæa, Sostrati, Eradii. Alibi, Percnti, Procopii, Speci, Quarti, Pancrati, Corneliani, Eladii, Ptimoli. Ciliani episcopi & sociorum.

VII *Id. Jul.* Inocbi [Mochi] Zenoni, Cyrilli. Feliciani. Romæ, Floriani, Procopii mart. Faustini, Anatoliæ, Felicitatis, Alexandri, Fraterni.

VI *Id. Jul.* Septem Fratrum, Felicitatis *filiorum, Felicis, Philippi, Vitalis, Martialis, Alexandri, Sylani & Januarii*. Rufinæ, Secundæ, Anatholiæ, Marciani, Leonti, Philippi, Siliani, Pretextati & aliorum XL.

V *Id. Jul.* Africa, Martiani. Et depositio Benedicti abbatis. Alibi, Januarii, Stephani, Leontii, Mattiani, Prodleiæ, Mauricii, Eusychi. Liacini [*forte* Pictavis, Sisinni.] Pii mart.

IV *Id. Jul.* Fortunati. In Sicilia, Agathæ virg. Mediolano, Naboris, Felicis. Alibi, Primitivi, Divi, Cornelei.

III *Id. Jul.* Alexandria, Serapionis, Melei, Trophimi, Tropimei, Aptali, Propili, Menei. Med. Naboris, Felicis. Margaretæ virg.

II *Id. Jul.* Africa, Donati. Alibi, Petri, Phocei. Lugduni, Justi conf. Ammici conf. Marcii, Antioti.

Id. Jul. Alexandriæ, Philippi. Alibi, Agrippini, Catullini, Bonosi, Zosimi, Jacobi, Secundi, Maximi. Romæ, Cyrici mrtr.

XVII *Kal. Augusti* Ilarini, Mietiæ, Theodosii, Pauli, Dionysii, Macharii, Mammetis. Valentini, Theoni.

XVI *Kal. Aug.* In Africa, Aquilini, Marcelli, Generosi. Bitynic. Nazarii. Autis. Theodoræ.

XV *Kal. Aug.* Romæ, Symphorosæ cum VII filiis. Petri, Pauli, Herenei. Arnulfi episc. & conf. Alibi, Falbei episcopi. Emiliani, Aquilini.

XIV *Kal. Aug.* Alexandriæ, Sisinni. Alibi, Machodori, Dariæ, Justi, Tosquanti, Landadi, Petri. Lugduno, Rustici conf.

XIII *Kal. Aug.* Africa, Sabini. Alibi, Victoris, Paulæ. Luciæ, Cyriaci, Maximi, Romani, Valeriani, Mugrini, Secundi.

XII *Kal. Aug.* [Africa] Victoris. Alibi, Fausti, Adriani. Basillæ. Romæ, Praxedis, Feliciani, Longini.

XI *Kal. Aug.* Antiochia, Cyrilli episcopi. *S. Mariæ Magdalenæ*. Andreæ, Thepelli, Aurilii, Scarlei. Alibi, Platonis, Eleani, Aioposi.

X *Kal. Aug.* Romæ, Vincentii. Ravennæ, Apollinaris episcopi. In Laodicia Phrygi, Miniscei.

IX *Kal. Aug.* Victorini, Statiani, Militaris, Silvini, Christinæ virg.

VIII *Kal. Aug.* Romæ, Agunti. Passio Jacobi Apostoli. Alibi, Julianæ, Clementis, Christofori, Ponni.

VII *Kal. Aug.* Juviani, Juliani, Emelii, Marciani, Adriani, Mittianæ, Laodiciæ & aliorum XXIV.

VI *Kal. Aug.* Felicis, Juliæ, Simeonis monachi. Jocundi, Macharii. Etheri episcopi.

V *Kal. Aug.* Auxenti, Septimæ. In Nicomed. N. S. Pantaleonis. Lugd. S. Peregrini presb. Mediolano, Nazarii & Celsi, Theophili, Victoris, Prudentii. Redi-i Riodomodi [Redonis, Riodomi] conf. In Britannia, Sampson.

IV *Kal. Aug.* Romæ, Felicis, Simplicii, Faustini, Beatricis, Abscodi, Simplicie, Anastasiæ. Trecas, Lupi episcopi, Rufi, Pontiani. Aurelianis, Prosperi episcopi.

III *Kal. Aug.* Romæ, Abdon & Zennen, Maximæ, Felicis, Fausti, Beatricis, Justi. Autturei [Autisiod.] Utsi episcopi. Turtulini.

II *Kal. Aug.* Democriti, Diani, Autisiod. Germani confessoris. Secundi, Tisphi, Tertullini martyris.

AUGUSTUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Augusti. Antiochia, mart. VII fratrum Machabeorum. Petri, Cyrilli martyris, Rufi. Vercellis, Eusebii conf. Biturie. Arehadii episcopi. Gerunda, Felicissimi martyris. Catena S. Petri osculanda.

IV *Non. Aug.* Romæ, Stephani episcopi martyris. Theodoræ, Felicis mart. Niceti.

III *Non. Aug.* Euphronii, Ermoli martyris. Dioigenis, Stephani, Albini. *Inventio corporis S. Stephani protom., Gamalielis, Nicodemi.*

II *Non. Aug.* Romæ, Laurentii, Crescentiani, Jacinthi, Justini, Sego*, Bartholomæi.

Non. Aug. Enæli, Herenæ, Afri, Dassi. Augustoduno, Cassiaci. Cat. [Catalauni] Mimmi episcopi.

VIII *Id. Aug.* Romæ, Xisti martyris, Agapiti, Felicissimi, Donatiani, Vigilia S. Afræ mart. Faustini, Ypoli cum aliis LXV.

VII *Id. Aug.* Faustini, Auxentii, Quiriaci, Susfroni, Venetiæ. Donati episcopi & martyris. Carpophori. *Apud Augustam Vindelic.* S. Afræ martyris.

VI *Id. Aug.* Romæ, Secundi, Cyriaci, Nazari, Agapæ virginis. Severiani, Victurini, Albani, Largi, Medrotæ virginis.

V *Id. Aug. Romæ, N.S. Romani.* Firmi, Rustici, Dionysii, Permoni, Gagi, Xisti, Ingivennensem [In Brivense] Martini. Vigilia S. Laurentii.

IV *Id. Aug.* Romæ, Laurentii archidiaconi, Crescentionis, Felicissimi. Mariæ, Genuari. Cirillæ.

III *Id. Aug.* Tiburtii, Valeriani, Susannæ, Cæciliæ virginis. Cassiani mart. Radegundæ reginæ. Gaurici episcopi.

II *Id. Aug.* Romæ, Eupli, Leuci, Geson. Venariæ, Macharii, Darii, Crisanti, Juliani.

Idus Aug. Romæ, Ypoliti martyris. Lucirni, Pontiani. Alibi, Antiati, Cælesti, Corneli, Anoci, Radegundæ, Euphi levitæ mart. Cassiani martyris.

XIX *Kal. Septembris.* Fortunati, Juventiæ, Tutoli, Pauli, Pasmi, Eradi, Demetri, Felicis. Romæ, Eusebii.

XVIII *Kal. Sept.* Assumptio S. Mariæ. Nicomedis, Stratonis, Philippi, Eusyciani *cum sociis eorum*.

XVII *Kal. Sept.* Emeli, Orionis, Tirsi. Arnulphi Episcopi & conf.

XVI *Kal. Sept.* Mammetis, Orionis, Eusemiæ, Emeli, Dissei.

XV *Kal. Sept.* Romæ, Agapiti, Candidi, Pontuni, Diani, Massæ, Marcianæ virginis.

XIV *Kal. Sept.* Filionis, Rufinæ, Leonti, Theodoti, Celasi, Magoi mart. Orionis. Biturie. Mariani Mart. Andreæ sociorumque ejus.

XIII *Kal. Sept.* Valentiniani, Pisti, Agatini, Coloni, Maximi conf. Leontii, Dioscori

XII *Kal. Sept.* Lulii, Juliani, Ypoliti, Quadrati, Leonti, Privati mart.

XI *Kal. Sept.* Romæ, Timothei, Marcialis. Alibi

* *al.* Segæ.

Alibi, Nectavi, Mariaoi, Auguſtoduno, Medardi. Emeliani, Symphoriani mart.

x *Kal. Sept.* Fortunati, Abundi. Romæ, Citicei, Egeatis. Lugduno, Minervi, Eleazari, Sixti, Diooiſii. Remedii*, Timothei. Sidonii Apollinaris. Auguſtoduoo, Flaviani.

al. Remis.

ix *Kal. Sept.* In India, S. Batholomæi Apoſtoli. Alibi, Genobi, Geoeſi matt. Nivernis, Capitulini, Patricii conf. Geldeti confeſſ. Eduæ, Optati conf. *Præpone* Capitulioi *Tum* Nivernis.

viii *Kal. Sept.* Juliaoi, Rufini. Romæ, Geraſii martyris, Hermetis, Juſti, Paſtoris mart.

vii *Kal. Sept.* Hermetis, Anaſtaſii mart. Herculani, Meteorii, Baſillæ, Maximiliani, Aſallæ, Primi, Eleutherii. Romæ, Abundi, Herenei martyris.

vi *Kal. Sept.* Sebaſti, Aranti, Riphi, Felici, Riphini, Dii, Hermetis, Marcellioi. Arelato, Cæſarii epiſcopi. Auguſtoduno, Siagrii epiſc.

v *Kal. Sept.* Romæ, Hermetis, Stephaoi, Polieni. Hippoue Regine, S. Auguſtini conf. Privati*, Juliaoi martyris, Sexti anc. [Sanctioois.] Viviani conf. Perafii, Abundii MM.

al. Brivatæ.

iv *Kal. Sept.* Heliſei propheræ. Niſiæ, Felicis. Romæ, Sabinæ martyris, Caodidæ. Et paſſio S. Joauuis Baptiſtæ. Baſillæ virg. & aliorum DCCCC martyrum.

iii *Kal. Sept.* Romæ, Gaudeoriæ virg. Felicia, Gemellioi. Romæ, Felicis & Adaucti mart.

ii *Kal. Sept.* Paolini epiſcopi. Gaogaoti, Heliadii, Juliani, Vincentii, Vitalici. Optati confeſſorir.

SEPTEMBER HABET DIES XXX.

Kalend. Septembris. Ptiſci matt. Terentini epiſcopi, Eberti, Valeuti, Donati. Ciunomi [Cenomanis] Auctoris & Felicis. [Senonis,] depos. Lupi epiſcopi. Ai & [Alexandriæ] paſſio S. Petri epiſcopi. Egidii conf. Verene virg.

iv *Non. Sept.* Zenonis, Aotouii, Dubitati, Joſeph, Theodori, Gorgoni, Timothei, Lugduni, Juſti epiſ. Auguſtoduoi, Siagri epiſcopi.

iii *Non. Sept.* Atiſtooippi, Aotonini, Euſemiæ, Silici, Areſti, Johannis, Lucæ.

ii *Non. Sept.* Rufini, Maximi, Booifacii. Cavati*, Mateelli mart. Erendrode virg. Sylvani, Caiani, Magni, Caſti, Paulioi.

al. Cavalono.

Nonis Sept. Tautioi, Quinti, Ingenuioi, Herculani, Atguntii. Biſunti, Fertuſionis. Quintini epiſcopi & conf.

viii *Id. Sept.* Romæ, Eleotherii. Cappadocia, Eugenii epiſcopi. Gotti. Magni conf.

vii *Id. Sept.* Zenoti [Seoouis] Reginæ mart. Att. [Arelato] Auguſtalis, Anaſtaſiæ. Art. [Aureſisnis] Eutti conf. Clodoaldi.

vi *Id. Sept.* Timothei, Fauſti, Alexandri, Ammonii, Pii, Demetrii, Severi. Nativitas S. Mariæ Virgiois. Romæ, Adriani mart. Et S. Gorbiniaoi epiſcopi.

v *Id. Sept.* Romæ, Gorgoni. Alexandria, Hiacinthi, Donati, Fortunati, Tiburtii.

iv *Id. Sept.* Eupliæ, Eroſi, Hilarii PP. Alexandria, Sylvoni, & DCCCC martyrum. Aſiica, Thuſci, Valentini, Salvii.

iii *Id. Sept.* Romæ, Proti, Hiacinthi, Baſillæ. Eugeniæ. Andegavis, Maorilionis, confeſſorir. Iogenoi. Alibi, Siri. Lugd. Patieotis, Felicis mart. Regulæ.

ii *Id. Sept.* Lugd. Sacerdotis. Auguſtoduni, Evaoti, Siri, Setnpionia. Alibi, Ammonii, Proti, Euſebii.

Idus Sept. Ageti [Auguſtodono,] Nectati, Felicisſimi. Turonis, Lidotii epiſcopi. Secundiui, Theodoli.

xviii *Kal. Octobris.* Romæ, Cornelii, Cyptiani, Diouyſii, Sturi, Felicis, Honorii, Epactici epiſcopi. Exaltatio S. Crucis.

xvii *Kal. Octob.* Cirini, Stratonis, Leonti, Pauli. Apti epiſcopi confeſſ. Conſtantii. Romæ, Nicomedis. Valeriani mart. Alibi. Carnodi, Atopi martyris. [*Lege* Albani. Carnotis, Leobini conf.]

xvi *Kal. Octob.* Luciæ, Euſemiæ virg. Geminiani, Victoris. Romæ, Emerentianidis, Ceciliæ, Felicis, Tirſi.

xv *Kal. Octob.* Hodisni, Valeriaoi, Magrini, Saotini, Conſtantii, Paoli, Iſici matt. Macrobii.

xiv *Kal. Octob.* Tiopimi, Oziani, Sixti, Meditei, Euſtorgii, Saruri.

xiii *Kal. Octob.* Demetrii, Niceti, Caſtoris militis. Trecæ, Jaouarii, Ferioli, Siquami conf.

xii *Kal. Octob.* Vigilia Matthei Apoſtoli. Joſmidoni, Dorotei, Privati, Theodori, Conſtantiæ, Felicis. Romæ, Januarii.

xi *Kal. Octob.* Mediolano, Victoria martyris. Perſida, Matthei Npoſtoli. Albini [Alibi] Lucæ Euangeliſtæ. Palpili mart. [*Forte* Pampili]

x *Kal. Octob.* Baſillæ. Sedou. Augoos [Sidunis, Agauno] Mauritii, Exupeti, Candidi, Victoris, Innocentii, Vitalis & aliorum ſex millium, ſencentorum ſexagiotaſca. Eodem die, S. Emmerami martyris.

ix *Kal. Octob.* Teclæ virginis. Alexandriæ, Marci Euangeliſtæ. Romæ, Liberii Papæ, Liui martyris.

viii *Kal. Octob.* Cooceptio S. Joannis Baptiſtæ. Juliani. Auguſtiduoo, Sedilia*, Andochii, Ditei, Felicis matr. Lugduni, Lupi. Arvernis, Ruſtici epiſcopi. Rutpetti conf.

al. Secundiloco.

vii *Kal. Octob.* Aſia, Batdooiani, Marci, Eucarpi.

vi *Kal. Octob.* Romæ, Euſebii conf. Alibi, Senatoris, Lunotii, Magni, Maboſti, Fauſtini. Avetnis, Apollinaris. *S. Cypriani epiſcopi & martyris, atque Juſtinæ virg.*

v *Kal. Octob.* Eutherii, Andronici, Timothei, Taraci, Probi, Coſmæ & Damiaoi, Florentioi.

iv *Kal. Octob.* Martialis, Laurenti, Stathei, Emeli, Cyptiani. Romæ, Juſtioi presbyteri, Alodi, Sidooii. *Natalis S. Wenceslai mart.*

iii *Kal. Octob.* Plauti, Placidi, Eraplii, Aut. [Autiſiodoro] Fraterni. Soſi, Januarii. Dedicatio Baſilicæ Archangeli Michaelis.

ii *Kal. Octob.* Placeotiæ, Aaronini Jeroſol. apud oppidum Bethleem, Hieronymi presb.

OCTOBER HABET DIES XXXI.

Kalend. Octobris. Priſci, Creſceotiani, Euagrii, Fauſti, Dignæ. Remis, Remigii epiſcopi. *Apud Gaunum, S. Bavonis.* Autiſiodoro, depoſitio Germani epiſcopi.

vi *Non. Octob.* Eutheti, Quirilli, Secundisni, Primi, Euſebiæ, Gaiani, Cleonti. *Leodegarii.*

v *Non. Octob.* Theogeni. Aphr. [Aſrica] Victoria, Amonii, Scapargi, Orbani, Felicis.

iv *Non. Octob.* Martii, Audacti, Daſi, Matci. Aotiſiodoti, Maruſii, Marcelli.

iii *Non. Octob.* Placidi, Valentiniani, Apollinaris, Eutici, Victorini. Autiſiodoti, Fauſti, Pelagii, Firmati, Flaviaæ virginis.

VI Non. Octob. Rogati, Ammoni, Caſti, Marcelli. Romani epiſcopi.
Non. Octob. Marcellini, Matthei, Marci, Lini Papæ.
VIII Id. Octob. Dionyſii, Januarii, Juliani, Fauſtini, Marcialis,
VII Id. Octob. Col. Gereon martyris cum aliis CCCXVIII, Dionyſii & Genuini martyrum, Affiæ, Eleutherii,
VI Id. Octob. Africa, Euſebii, Heraclii, Dionyſii, Septimi, Venuſti, Probi, Andronici. Alibi, Sereni Paulini epiſcopi Maluſii cum CCCXXX. *Burchardi epiſcopi & confeſſoris.*
V Id. Octob. Placidi, Fauti, Tanaſii, Amboti, Turon. Venanti, Genuari, Marcelli.
IV Id. Octob. Euigtii, Euſtaſii, Romæ, Eeliſti, Saturi, Eucariſti, Priſciani. Bitur. Opinionis. Dedicatio Baſilicæ S. Maximiliani conf.
III Id. Octob. Fauſti, Marcelli, Andrianoi, Januarii, Athanaſii epiſcopi,
II Id. Octob. Romæ, Caliſti epiſcopi, Amboti, Modeſti, Satuti. Alibi. Lupi, Luciani, Juſti,
Idus Octob. In Capuana, Luplili, Fortunati.
XVII Kal. Novembris. Africa, Cecre, Marii, Auſidi, Nerei, Alexandrini, Victuriæ, Nubilitani, Marinæ. Galli confeſſoris.
XVI Kal. Nov. Alexandri, Victorini, Donati, Serviliani, Baſillæ, Jencari.
XV Kal. Nov. Lucæ Euangeliſtæ. Victoriæ, Hermetis. Puteoli, Juſti martyris, Januarii. Agnetis virg. Triphoniæ, Bereſi, Auticis.
XIV Kal. Nov. Auſteri, Januarii, Proculi, Deſiderii, Euticii, Preſtici, Pelagii.
XIII Kal. Nov. Claſi, Zoſimi, Promaſi, Januarii, Euticis, Marcellinæ, Capraſii, Neonis mart,
XII Kal. Nov. Gagi, Eutici, *cum* 7000. Diſſei, Modeſti, cum aliis CCLXXII, Macharii, Feſti. Lugduno, Juſti.
XI Kal. Nov. Philippi, Euſebii, Hermetis, Severi, Lengati. Col. SS. ondicim millium Virginum. Depoſitio Severini epiſcopi & conf.
X Kal. Nov. Severi, Dorothei, Seuteſi.
IX Kal. Nov. Vitalis, Felicis, Rogati, Claudiani, Eutherii, Flaviani, Juſti.
VIII Non. Nov. Romæ, XLVI mart. ſeu mille centum octoginta quatuor, Saturini, Maximi, Urbani conf. Alibi, Primi. Sueſſionis, Criſpini, Criſpiniani, Rogati, Felicis, Vitalis,
VII Kal. Nov. In Nicia, Luciani, Marciani, Flori, Heraclii, Tuti, Amandi epiſ. & conf.
VI Kal. Nov. Policarpi, Nconii, Euminii, Mariani, Tarſi, Gagi, Diodori, Metropi, Poti, Florenti, Longi.
V Kal. Nov. Arceladi. Natalis Apoſtolorum Simonis & Judæ. Lucæ. Romæ, Cirilli, Amanti, Marinæ, Quinti, Lucii.
IV Kal. Nov. Lucani, Hiacinthi, Saci, Noti, Quinti, Feliciani, Lucini.
III Kal. Nov. In Nicomedia, Januarii, Calendionis, Marci, Germani, Martialis, Petri, Catici, Marciani, Saturnini.
II Kal. Nov. In Africa, Dagoni, Juliani, Agapi, Bonifacii, Donati, Fortunati, Silvani. Paſſio S. Quintini mart,

NOVEMBER HABET DIES XXX.

Kalend. Novembris. Mariæ, Cæſarii mart. Primi epiſcopi. Meldecaſii. Baioch. Victoris*, epiſcopi & conf. Romæ, Ceſarii. Divionis, Benigni mart. Ach. [Auguſtoduno] Primi epiſc. Feſtivitas omnium Sanctorum. *al. Victoris,
IV Non. Nov. Africa, natal. SS. Pupliani. Hermetis, Vitalis, Victoris, Juſti.
III Non. Nov. In Africa Cappad. Germani, Theophili, Agricolæ mart. Cæſarii, Vitalis.
II Non. Nov. Biturg. Luſoris conf. Cæſarii, Domnini. In Patavia, Valentini.
Nonis Nov. Cæſarea, Domnini, Pulleti, Marci,

MARTYROLOGIUM QUARTUM.

L A B B E A N U M

Io nomine Sanctæ Trinitatis, incipit Martyrologium per circulum anni,

VIII Kalendas Januarii, Bethlem, nativitas Salvatoris Domini noſtri Jeſu Chriſti ſecundum carnem. Romæ, Jovini, & paſſio Eugeniæ virginis. Et alibi, Anaſtaſiæ virginis, Felicitatis, Saturnini.
VII Kal. Jan. Paſſio Stephani martyris, Romæ, Dioniſii confeſſoris, Heliæ, Doroſtoli, Juliani, Mxandri. Et paſſio ſancti Marini.
al. Episcopatus. VI Kal. Jan. Ordinatio epiſcoporum, Jacobi Apoſtoli fratris Domini, & adſumptio S. Joannis Euangeliſtæ.
V Kal. Jan. Bethlem, natale martyrum infantium & lacteotium. Alibi, Domitiani, Eutychi, Caſtori, Euſebii, Gaiani, Domitiæ. Translatio Thomæ Apoſtoli, & octava ipſius.
IV Kal. Jan. Io Africa, Victoris, Liboſi, Honorati, Saturi. Romæ, Felicis, Domiti, Creſcenti, Primitoi, Bonifaci epiſcopi
III Kal. Jan. Alexandriæ, Manſueti, Honori, Pauli, Poli, Stephani, Cleti. Romæ, Felicis epiſcopi, Perpetuæ. Florentis epiſcopi.
II Kal. Jan. Donati, Gai. Romæ, Rogati, Syveſtri epiſcopi & confeſſoris. Hermetis, Stephani, Senonis, paſſio Columbæ virginis,

JANUARIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Januarii. Circumciſio Domini noſtri Jeſu Chriſti ſecundum carnem. Stephaoi, Eufroſyni, Hermetis, Gai, Victoris, Severi. Auguſtoduni, Agrippini epiſcopi. Romæ, Martinæ martyris.
IV Nonas Jan. Antiochia, Iſidoti, Macari. Alibi, Tobiæ, Ruſulæ, Vitalis, Stephani.
III Non. Jan. Cyrici, Claudionis, Argei, Marcellini. Paris. Geoovevæ virginis. Vienoæ, Florenti, Romæ, Antheri. Paſſio Theogenis martyris.
II Non. Jan. Africa, Aquilini, Augenti, Quinti, Triſiniæ. Bononiæ, Hermetis, Aggei, Gai.
Non. Jan. Afiiea, Felicis, Luciani, Teleſphori, Petri, Sereni. Hieruſalem, Symeonis presbyteri. Item Simeonis epiſcopi.

VIII Id.

VIII *Idus Jan.* Epiphania Domini. Honori, Julii, Anaſtaſiæ, Juliani, Baſiliſſæ, Celſi. Rhedonis, natale, tranſlatio, ordinatio epiſcoporum Melanii conf.

VII *Id. Jan.* Nicomediæ, Luciani, Licevi, Polyeucti, Felicis, Palladi, Iſidori epiſcopi, Publicoſti, Eudi. Eductio Jeſu de Ægypto.

VI *Id. Jan.* Græcia, Ruſtici, Timothei, Luci, Flori, Schotei. Auguſtiduno, Hegemoni epiſcopi.

V *Id. Jan.* Epicteti, Saturnini, Viralis, Fortunati, Quieti, Revocati.

IV *Id. Jan.* Affrica, Revocati, Juſti, Albæ [Alibi,] Melciadis, Saturi, Felicitatis.

III *Id. Jan.* In Alexandria, Petri, Lucii. Alibi, Philoromi, Augenti, Auguſtini, Gregorii epiſcopi [Nazianzeni.]

II *Id. Jan.* In Achaia, Syriaci, Saturi. Alibi, Zotici, Boniri, Caſtoli, Rogati, Philoromi, Petri, Aventię...

Idus Jan. Africa, Ingenuæ, Feliciratis. Alibi, Syriaci, Zotici, Gliceri, Secundi. Depoſitio Hilarii epiſcopi.

XIII *Kalend. Februarii.* Antiochiæ, Cliceri, martyris. Alibi, Pauli, Saturi, Geronti, Januarii, Felicis. Euſtaſii confeſſoris.

XVIII *Kal. Febr.* In Ægypto, Criſconi, Minelampi. Alibi, Corneli, Lirici. Abbacuc prophetæ. Romedii confeſſoris.

XVII *Kal. Febr.* Romæ, Marcelli Papæ martyris, Martinæ martyris. Alibi, Saturnini, Fauſti. Arelate, Honorati epiſcopi. Fuſſione confeſſoris. S. Ferioli epiſcopi & martyris.

XVI *Kal. Febr.* Africa, Mucii, Victorici, Leucii. In Ægypto Thebaida, Antonii monachi. Lingonis Spenſippi, Leonillæ martyris cum ſociis earum. Deas eivir. Mercelli epiſcopi. Baurie. Sulpitii epiſcopi.

XV *Kal. Febr.* Cathedra S. Petri Apoſtoli, quo primum Romę ſedit. Moſei, Ammonii, Thyrſiconis, Luci, Lutici, Priſcæ. Leopstdi confeſſoris.

XIV *Kal. Febr.* Africa, Pauli, Germani, Juli, Gai. Hieruſalem, Marthæ &, Mariæ. Alibi, Piæ, Zoſimi, Fortunati. Lugduni, Nicetæ confeſſoris.

XIII *Kal. Febr.* Romę Fabiani, Sebaſtiani mart. Mariæ... Audifax. Alibi, Clementis, Leonsi, Tyrſi.

XII *Kal. Febr.* Felicis, Euſtaſi confeſſoris, Solutoris, Fructuoſi martyris, Eulogii martyris, Patrueli martyris. Et paſſio Agnetis virginis. Auctі * confeſſoris.

XI *Kal. Febr.* In Spenia, Valentis civitate, paſſio S. Valeri epiſcopi, Vincenti diaconi martyris, Pauli, Quintiliani, Panli, Epodimi, Quiri, Clementi, Januarii. Romæ, Vincenti & Anaſtaſi martyrum.

X *Kal. Febr.* Severiani mart. Flori, Corneli, Donati, Clementis, Eugenii, Macarii mart. Romæ, S. Emerentianæ martyris.

IX *Kal. Febr.* Antiochię, Babilæ martyris. Alibi, Doni martyris. Epicteri, Gaiei, Feliciſſimi, Vincentiæ, Euſtaſii conf. Savinæ virginis.

VIII *Kal. Febr.* B. Pauli Apoſtoli converſio in Damaſco. Donari, Epicteri, Puppię, Tyrſi, Agape, Sabiani, Sabini. Alvernis, Præjecti, Amarini martyris.

VII *Kal. Febr.* Polycarpi epiſcopi, Armatæ, Artemi, Fabieni, Sidonis, Leuducias, Theogenis, Sabiani, S. Paulæ.

VI *Kal. Febr.* Africa, Dativi, Reotri, Æmiliani, Publi, Armati, Gai, Epicteti.

V *Kal. Febr.* Romę, Agnetis virginis de nat. [nativitate.] Donari, Viri. In Africa, Meſſuriani, Juliani, Nicomedis, Leuci, Celeſtini.

IV *Kal. Febr.* Pauli, Victoris, Hippolyti, Honorati, Conſtantini. Trevexis, Valeri epiſcopi.

III *Kalend. Febr.* Antiochiæ, Hippolyti. Alibi, Pelliani, Clari, Philippiani.

II *Kal. Febr.* Alexandrię, Tarſici, Hippolyti, Tyrſi martyris, Calinici, Victoris.

FEBRUARIUS HABET DIES XXVIII.

Kalendas Februarii. In Scotia, depoſitio Brigidæ virginis. Alibi, Polycarpi, Poenis, Publii, Severi conf. Vindemialis mart.

IV *Non. Febr.* Solemnitas S. Mariæ, quando Dominum in templo præſentavit. In Africa, Victoris, Privatulæ. Romæ, Laurenti. Fortunati. Aurel. (Aureliania,) Floſculi conf. Et depoſitio Siceriæ virginis.

III *Non. Febr.* Africa, Felicis, Laurenti, Celerinæ, Hippolyti, Feliciratis. Vapingi, Tevidi conf. Lugduni, Lupicini conf.

II *Non. Febr.* Gemini, Gelaſi, Maximi, Donatæ, Aquillini, Timoe.

Non. Febr. Sicilia, paſſio Agathæ virg. Revocati, Saturi, Felicis, Saturni. Viennæ, Aviti confeſſoris. Andreæ Apoſtoli da ord. [ordinatione] epiſcopatus.

VIII *Idus Febr.* Soteris virginis. Alibi, Saturnini, Revocati, Dorotheæ, Theophili. Alibi, paſſio Luciæ virginis. Amendi epiſcopi. Vedeſti epiſcopi.

VII *Id. Febr.* Agabi martyris. Anatoli, Ammonis, Statiani, Nepotiani, Luci, Saturnini, Sarneandre [Sarnæ, Andreę.]

VI *Id. Febr.* Armeaia, Dionifi, Æmiliani, Sebaſtiani. Romæ, Pauli epiſcopi. Alibi Luci.

V *Id. Febr.* Alexandri, Ammonis, Æmiliani, Thumæ, Nili, Germani, Agatoni, Cyriaci.

IV *Id. Febr.* Apollonis martyris, Protei, Orientis, Planſi martyris. Silvani confeſſoris, Andreę, Trojani confeſſoris. Romæ, Soteris, Zotici, Irenęi, Hyacinthi, Amanti mart.

III *Id. Febr.* Eufraxi, Baſiliani, Amauri, Julici. Felicis, Zotici, Zoteris. Lingonis, Deſiderii epiſcopi. Pect- [Pictavis,] Baldegundę. Romę, Caloceri, Partheni mart.

II *Id. Febr.* Damieni martyris, Juliani, Donati, Eracli, Suſannę, Eulaliæ, Urbeni. Simplicii confeſſoris.

Idus Febr. Juliani martyris, Tulliani, Cyriaci, Ammoni, Decenti, Lugduni, depoſitio Stephani epiſcopi.

XVI *Kal. Martii.* Romę, Valentini, Zenonis, Vitalis, Feliculæ martyris, Marciani, Vincenti, Germani, Baſſiani, martyris, Dionyſi martyris, Agathoni martyris. Jonas, Ægeas.

XV *Kal. Mart.* Joſippi, Agapæ virginis, Joannis, Adventi, Xyſti, Victoris, Pamponi. *Et Diabolus retro a Domino receſſit.*

XIV *kal. Mart.* Fauſtiniani, Pleſi, Cocoſatis, Fabianę, Maximę, Junailæ cum quinquaginta quatuor. Julianæ martyris enm quinque millibus. Depoſitio Tetradi epiſcopi.

XIII *Kal. Mart.* Donati martyris, Chryſantianę, Romuli martyris cum octoginta quatuor. Januarii, Octaviani, Guotilii, Marci.

XII *Kal. Mart.* Rutuli, Caſſi, Damaſci, Pau-

*al. Aviti.

li, Mſrcialis, Max'mi, Marcelli, Fructuli.

XI *Kal. Mart.* Publii, Juliani, Bareiſci, Tulli, Lampaſis, Mnnili, Matcelli.

X *Kal. Mart.* Potami, Nemeſii, Didymi. Gai, Victoris, Coronæ martyris.

IX *Kal. Mart.* In Affrica, Vitoli, Sirici, Jocundi, Victurini, Petri, Juſti, Secundi.

VIII *Kal. Mart.* Natalis Cathedræ S. Petri Apoſtoli, quam fedit apud Antiochiam. Teclæ virginis, Victorini, Concordiæ, Sereni. Et alibi ſexaginta unius Martyrum, Euteti, Caſtæ, Flaviæ, Gorgoni.

VII *Kal. Mart.* Secretoti, Polyenrpi epiſcopi cum aliis duodecim. Herotis, Criſconi, Petri, Felicis cum aliis triginta ſex. Sirici.

VI *Kal. Mart.* Heroti, Primitivæ, Edititiæ, Rutuli, Luciani, Victurini, Serapionis matt.

V *Kal. Mart.* Donati, Ingenuæ cum aliis quadraginta quinque. Juſti, Caſtæ, Creſcentę, Creſcentiæ, Rogatiani, Neſtoris.

IV *Non. Mart.* Alexandri, Neſtoris, Theonis, Donativi, Iogenui, Fortuati, Felicis cum aliis viginti quinqun.

III *Kal. Mart.* Alexandri, Antigoni, Abundanti, Ticiani, Dioniſi, & aliorum viginti trium. Serviani, Datiani, Leandri.

II *Kal. Mart.* Celerii, Pupilli, Claudiani, Macati, Gajæ, Rufinæ, Juſti.

MARTIUS HABET DIES XXXI.

Kal. Mart. Paſſio Leonis martyris, Habundanti, Hermetis, Adriani, Victuri. Andegavis civit. Albioi cenſeſſoris.

VI *Non. Mart.* Heroli. Romæ, Lucii epiſcopi, Pruli, Georgii, Januariæ, Abſaloni, Primitivæ.

V *Non. Mart.* Felicis, Lucioli, Gajolæ, Hemeteri, Juli, Caſti, Juſti, Soli,

IV *Kal. Mart.* Romæ, natale ſanctorum Martyrum octingentorum. Juli, Roti, Luci, Gai, Fortunionis, Gregorii, Adriani.

III *Non. Mart.* Afrien, Eovoli, Petri, Focæ martyris, Victoris, Euſebi. Alibi, Sarutnini, Marci, Matrini.

II *Non. Mart.* Nicomediæ, Victoris. Alibi, Alexandri, Diodori, Perpetuæ, Felicitatis, Silvani.

Nonas Mart. Africa, paſſio Perpetuæ & Felicitatis, Saruti. Alibi, Servani, Leuci, T. ..ci. Dandæ, Rogatæ, Maruli.

VIII *Id. Mart.* Nicomedię, Quirilli. Alibi, Rogari, Urbani, Cyrilli, Beromię, Ereniæ, Felicis.

VII *Id. Mart.* Armenin, militum ſeptuaginta. Africn, Juliani, Sici, Philippi, Neſtani, Conceſſi, Romæ, Martyrum quadraginta.

VI *Id. Mart.* Nicia, Gorgoni, Firmi. Antiochiæ, Agapæ virginis. Alibi, Pulatini, Firmiani.

V *Idus Mart.* Alexandriæ, Gai, Philomi, Candidi, Valeri, Cytilli, Petroni, Heracli, Zoſimi, Marciani.

IV *Idus Mart.* Niciæ, Egdomi martyris. Et alibi, quinquaginta. Alibi, Zoni, Neonis, Pioni, Romę, Innocenti, Raſi confeſſoris, Gregorii Papæ bentæ memoriæ.

* *al.* Nicomedię. III *Idus Mart.* Niciæ *, Macedoni, Epipodi. Alibi, Touſnæ martyris, Eofraniæ, Victorini, Mateialis, Juli.

II *Id. Mart.* Euſtoſi, Alexandri, Petri martyris, Fromimi, Pionis, Innocenti, Felicisſimi. Romæ, Leonis epiſcopi & martyris.

Idus Mart. Longini, Luci martyris, Fauſtæ, Paulæ. Hieruſalem, Jacobi Apoſtoli, Lucæ Euangeliſtæ.

XVII *kal. Apr.* Niciæ, Caſtoli, Sereni, Eugeniæ, Juliani. Alibi, Hilari, Caſſonis, Pampini.

XVI *kal. Apr.* Theodoli. Hieroſalem, Quiriaci epiſcopi, Dionyſi, Mariæ, Lazgi, Alexandri, Datiani. In Scotia, Patrici confeſſoris, *Primus dies ſæculi.*

XV *kal. Apr.* Alexandriæ, Collegi. Romæ, Pimenii presbyteri, Quartini, Sanſpri. Alibi, Sebioli * eom aliis viginti quatuor. Quinti, Sal[illegible]. Rogati.

* *al.* Setvuli.

XIV *Kal. Apr.* Theodori, Baſſi, Baſeliæ. Leonti confeſſoris. Sorenti, Mnrei, Florenti.

XIII *Kal. Apr.* Joſeph, Pauli, Cyrilli, Eugenii, Serapionis, Clnudi, Picturiei, Domni, Valentini. Volfranni confeſſoris.

XII *Kal. Apr.* Alexandriæ, Serapionis, Joſippi, Voluſiani, Polycarpi, Amatoris, Ammoni. Benedicti nbbatis.

XI *Kal. Apr.* In Narb. [Narbona]. Pauli confeſſoris. In Afrien, Saturnini. In Sabar [Sebaſtia,] Decroni, Ationis.

X *Kal. Apr.* In Africa, Felicis. Alibi, Theodori, Juliani, Agavis * Piomti, Pauli, Dionyſi.

* *al.* Agatii. IX *Kal. Apr.* In Africa, Agapiri, Ramoli, Rogati, Saturnini. Alibi, Secundoli, Victurini, Seleuci. Romæ, Cyrini martyris.

VIII *kal. Apr.* Annuntiatio S. Mariæ matris Domini. Hieroſalem Dominus noſter Jeſus Chriſtus crucifixus eſt. Et paſſio Jacobi Apoſtoli fratris Domini. Nicomediæ, Dulæ. Alibi, Lucillæ & quadringentorum martyrum. Jovini, Teclæ martyris. Et immolatio Iſaac.

Æquinoctium.

VII *Kal. Apr.* Romæ, Caſtuli. Alibi, Monati martyris, Petri, Matciani, Caſſiani, Timothei, Theodori.

VI *Kal. Apr.* Reſurrectio Domini noſtri Jeſu Chriſti, In Africa, Romoli, Agace, Miſſiæ, Solutoris.

V *Kal. Apr.* Rogati, Adsucti, Caſtori, Alexandri, Dorothis. Caval. (Cavalono) Guntranni Regis.

IV *Kal. Apr.* Niciæ, Paſtoris, Victurini, Dolæ, Julianæ, Antiochiæ, Theodori, Saturnini, Pocutalis. Alibi, Achaicæ.

III *Kal. Apr.* Theſſalonicæ, Domnini, Filipoli, Aetti, Palatini. Alibi, Victoris, Eulaliæ virginis. Depoſitio Paſtoris.

II *Kal. Apr.* In Aſtica, Aneſi, Felicis, Diodoli, Porti, Abdæ, Catneli, Valetiæ.

APRILIS HABET DIES XXX.

Kalendas Aprilis. In Ar. (Armenia) Paſtini, Quintiani. Alibi, Victoris, Agapę, Ireneı, Dyoniſi, Stephani, Secundi.

IV *Non. Apr.* In Africa, Amphiani, Victoris. Alibi, Marcellini, Theodoli, Urbani confeſſ.

III *Non. Apr.* In Nicia, Thomæ Apoſtoli, Prancati, Agathæ, Theodoſiæ virginis, Donatæ, Amphiani, Enagii, Sinti martyris, Benigni.

II *Nonas Apr.* Theodoli, Agathoni, Pauli, Saturnini, Publii, Victoris, Succeſſi, Maturini, Urbani, Juliani. Mediolani, depoſitio S. Ambroſii confeſſoris.

Non. Apr. Claudianæ, Marcianæ, Didymi, Quinti, Honori, Agrippæ, Amphiani, Nicanoris, Andinoici.

VIII

VSSS *Id. April.* In Nicomadia, Firmi, Bernonici, Romani, Donari, Epiphani, Timothei, Cluſi, Quintiaci, Marinæ.

VIS *Idus April.* Antiochiæ, Timothei, Diogenis, Elauſi, Macariæ, Maximæ. Alibi, Capuæ*, Victoris, Paluſi. * *al.* Capticæ.

VI *Id. April.* Africa, Timæri, Conexi, Conceſſæ, Solutoris, Succeſſi, Macari, Pinnari, Ammoni, Maximi.

V *Id. Apr.* Demetri, Hilari, Conaeſſi, Mari, Fortunati, Donari, & aliorum ſeptem.

IV *Id. Apr.* Alexandriæ, Apollonii, Grani, Saturnini, Alexandri, Gaiani, Hilari, Donati, Pinnadi, Theodori, Fadi.

III *Id. Apr.* Romæ, Leonis Papæ & confeſſoris. Salonis, Domini, Fortunari, Euſtorgi, Neſtoris, Maximi, Donati, Siagri confeſſoris. Et alibi, ducentorum quadraginta.

II *Id. Apr.* In Africa*, Carpi. Alibi, Julii, Agapi, Pauli, Cypriani, Valeti Conſtantini confeſſoris. Iſaac, Casi, Euphamiæ. * *al.* Aſia

Id. Apr. In Calcid. [Calcidonia,] Euphamiæ virginis. Eucapi, Securatis, Caruli, Januarii. Polycarpi, Pauli.

XVIII *Kal. Maji.* Romæ, Tiburti, Valeriani, Maximi. Alibi, Proculi, Optati, Corneliæ, Cyriaci. Frontonis monachi.

XVII *Kal. Maji.* Picano, Mortonis, Maſſoris, Moaſiis. Alibi, Archalsi, Diogenis, Veronicæ, Proſduci, Luperci martyris, Georgii, Agapiæ.

XVI *Kal. Maji.* Achaiæ, Caſſii martyris. Alibi, Baſiliæ, Marcialis, Calidi martyris, Falicis, Luciani, Fauſtini.

XV *Kal. Maji.* Antiochiæ, Petri, Hermogenis, Marciani. In Africa, Baruci, Donati, Macedoni, Fortunati.

XIV *Kal. Maji.* Septimi, Victorici, Donati, Eluiberii epiſcopi, Criſpini, Mappalici, Authiæ, Victurini.

XIII *Kal. Maji.* Armenia, Hatmogenis, Gai, Rufi martyris, Fortunati, Sericiani, Donati. Alibi, Vincenti, Visalis mart.

XII *Kal. Maji.* Africa, Serviani, Arnaci, Joannis. Romæ, Victoris, Aiaraci, Salviani. Donati martyria. Antiſſiodori, Martini conf.

XI *Kal. Maji.* Alexandri, Fortunati, Aiatoris, Vitalis. Romæ, Valeriani, Aprunculi, Maximi. Alibi, Cæſari.

X *Kal. Maji.* Philippi. Romæ, Gai Papæ. Lugduni, Epipodi. Alibi, Leonidis, Primoli, Turdiani. Senonis, Leonis epiſc.

IX *Kal. Maji.* Africa, Catulini, Victoris, Urſi. Romæ, Georgii martyris, Naboris, Vitalis. Alibi, Felicis, Fortunati, Achillæi, Panteleemonis.

VIII *Kal. Maji.* Victoris, Carinæ, Donati, Theonis, Fauſtini. Sidrac, Miſac, Abdanago, ſin libarari ſuni de camino ignis. Alexandri martyris. S. Georgii.

VII *Kal. Maji.* Eundi, Fortunati. Dioplicium, [Diospoli civis.] Georgi martyris. Lugduni, Ruſtici confeſſoris.

VI *Kal. Maji.* Eutali, Leonidis. Africa, Juſti, Sirici, Vindei, Pauli, Cleti, Maximi, Marciani, Simplicii, Germani, Gemelliui.

V *Kal. Maji.* Anthamii epiſcopi, Caſtoris, Anceſſimi, Hermetis, Victoris, Garmani, Stephani, Ammonii, Thimiæ, Sodalis.

IV *Kal. Maji.* Euſebi. Romæ, Vitalis, Victuti, Malinæ, Aphrodiſi, Manili, Niciæ, Luciani cum aliis quadringentis & decem martyribus, Eutyci anniſſoris. *Egreſſo Noe de Arca.*

III *Kal. Maji.* Alexandri, Germani. Alibi, Proſdoci, Gradi, Prudenti, Valentini, Urbani, Pudanti, Vitalis.

II *Kal. Maji.* Alexandri, Dorothei, Criſpini. Alibi, Pumodiani, Quisici martyris, Rodimi*, Polochromi confeſſoris. * *al.* Rodociani.

MAJUS HABET DIES XXXI.

Kalendas Majas. In Aſia, natala Philippi & Jacobi Apoſtuli. In Gallia, Amatoris confeſſoris. Sigiſmundi regis. Matthei Apoſtuli. Judæ. Berthæ abbatiæ. *Initium prædicationis Domini noſtri Jeſu Chriſti.*

VI *Non. Maji.* Germani, Saturnini, Elpidii, Cæleſtini, Privati, Felicis, Hermogeni, Cetini.

V *Non. Maji.* Inventio S. Crucis. Romæ, Hermogenis, Alexandri, Euenti, Theudoli. Juvenalis confeſſ. Urbani, Mariani, Fortunati.

IV *Non. Maji.* Antoninæ martyris, Celeſtini, Felicis, Floriani martyris, Silvani, Neſtoris. Corcodomi confeſſoris. Romani, Fortunati.

III *Non. Maji.* Euſemi, Isenai, Gregori, Petini. Alibi, Hilarii. Viennæ, Feliciſſimi, Neſtari, Niceti. Antiſ. [Antiſiodoro,] Viviani martyris. *Aſcenſio Domini.*

II *Non. Maji.* Parſida, Matthei Apoſtoli. Alibi, Garorſi* confeſſoris, Secundiani, Medioli Victoris, Felicis. Ant. [Antiſiodoro,] Valeri. Natala Joannis ante portam Latinam. * *al.* Gerontii.

Nonas Maji. Angnſtini, Marcelliai, Celarini, Eutychi, Georgi. Hilari confeſſoris. Auguſtod. Placidi, Macrobi, Flavi.

VIII *Id. Maji.* Victoria martyris, Fortunati, Agathi, Maximi, Stephani, Eutychi. In Sanctoa. Martiai. Antiſſd. Palladi.

VII *Id. Maji.* Quirilli, Zenoni, Timothei, Guidiani, Primoli, Quinidei, Afiodiſi. Beati confeſſoris. S. Pachomii abbatis.

VI *Id. Maji.* Romæ, Epimachi, Gordiani. Alibi, Probatæ, Cyrilli, Petri, Felicis, Fauſtæ. Mariæ. Job prophetæ.

V *Id. Maji.* Montaniani, Saptimi, Majuli, Epimini, Anthimi, Demetri. Viennæ, Mamerti, Martini.

IV *Id. Maji.* Romæ, Nerei, Achillei, Pancrati martyris. Sotaris virginis. Effoditi martyris cum quingensis & quatuor.

III *Id. Maji.* Agrippæ, Lucæ, Sabini, Gai, Sebaſtiani, Taraci, Probi, Andronici, Victoris, Saturnini, Marcelliani, Martini.

II *Id. Maji.* Victoria, Quarti, Secundiani, Proculi, & Maximi & quadringentorum quatuor martyrum, qui cum Cyrico paſſi ſunt. Romæ, Iſidori, Bonifacii.

Id. Maji. Timothei, Præſtabilis, Digni, Simpliai, Falicis, Cirici, Victoris, Petri, Andreæ, Dionyſii. Tetrici epiſcopi.

XVII *Kal. Junii.* Aquilini, Eracli, Victoriani, Paulini, Diudicisni, Megethi, Vincenti, Peregrini martyris. Fiduli confeſſoris.

XVI *Kal. Jun.* Victoris, Primi, Pliberi, Eracli, Aquilini, Paſtini, Gallicori, Pauli, Paregini martyris.

XV *Kal. Jun.* Alexandria, Potamonis, Maximæ, Hermon. Alibi, Dinſcori martyris, Dativi, Hortaſi, Victoris, Caſi, Lucioſæ. Marci Evangeliſtæ.

XIV *Kal. Jun.* Romæ, Caloceri, Pudentianæ mar-

martyris. Paternæ martyris, Caliſti, Paliſci, Quinti, Æmili, Paimoli, Partini.

XVII *Kal. Jun.* Romæ, Baſillæ, Victuſiæ, Baſiliſſæ, Baudili, Marcelloſę, Salſæ, Gervaſi, Prothaſi, Fauſti, Auſtregiſili.

XVI *Kal. Jun.* Timothei, Polyeuctei *, Victuri, Donari. Mathei Apoſtoli. Valis confeſſoris. *al.* Poli, Eutici.

XV *Kal. Jun.* Romæ, Fauſtini, Venuſti. In Corſica, Julię. Antiſſ. [Antiſſiodoro] Helenæ. Alibi, Polyeuctı, Caſti.

X *Kal. Jun.* Epicteti, Baſilei. Africa, Quinti, Luci. Viennæ, Defidesii epiſcopi. Juliani. Firmi, Aptoni, Fauſti.

IX *Kal. Jun.* Servoli, Saturnini, Zoeli, Vincenti. Nannetis, Rogatiani, Donatiani mart. *Initium Æſtatis.*

VIII *Kal. Jun.* Sentianæ, Dionyſii, Euſebii, Innocentii. Romæ, Urbani Papæ. Defidesii martyris. Epheſi, Joannis Apoſtoli. Trecis, Leonæ mon.

VII *Kal. Jun.* Africa, Heraeli, Auguſtini epiſcopi, Felicifſimæ, Pauli, Victuri, Rufini, Sauri. Antiſſ. paſſio Pauſci. Romæ, Symmetri martyris, & aliorum viginti duorum mart.

VI *Kal. Jun.* Aquili, Heliæ, Sacei, Julii, Saluciani, Eutrici, Quinti, Stisbili, Euangeli, Luciani. Romæ, Reſtituri.

V *Kal. Jun.* Zotoli, Primoli, Emili. Romæ, Epagathi, Marciani, Caſtuli. Pariſ. Germani epiſcopi.

IV *Kal. Jun.* Pollionis, Criſpoli, Cyrilli, Primi, Reſtituti, Carelli. Maximi confeſſoris.

III *Kal. Jun.* Sici, Palatini martyris, Gabini, Criſpoli.

II *Kal. Jun.* Canti, Procori, Datianæ, Donatianæ, Proceſſi. Romæ, Perronillæ virginis, filiæ S. Petri, Iſici, Germani, Paulini.

JUNIUS HABET DIES XXX.

Kalend. Junii. Theſſalon. Octavi, Luciæ, Caſti, Publii, Lupi, Criſpini, Claudi, Maximæ. Alibi, Eladi, Zoſimi, Joventi, Caſtulę, Arsbi.

IV *Non. Jun.* Romæ, Marcellini, Petri martyrii, Zachariæ, Rogati, Saturninæ. Alibi, Thamuthi. Lugduni, Fotini, & quadraginta octo martyrum. Mauri, Vincenti, Rogatiani.

III *Non. Jun.* Africa, Quirini, Abdiani, Nepori, Demetriæ, Julianæ virginis. Alibi, Thomæ Apoſtoli. Marcelli, Silvani. Leifardi.

II *Non. Jun.* Zotici, Camaſi, Julii, Saturnini, Italii, Daciani, Ruſtici, Quirini, Picti, Expergenti, Ruſtuli, Creſcentię.

Non. Jun. Eop. [In Ægypto] Matciani. Alibi, Euaſt. Romę, Felicitatis, Gregori, Nicandri, Apolloni, Gsi, Hilari, Candidę. Alibi, Zeli, Fortunati.

VIII *Id. Jun.* Nividuni, Amanti, Luci, Andreę. Alibi, Irali, Philippi, Claudi. Graciana [Grarianopoli,] Gerati epiſcopi. Alexandri.

VII *Id. Jun.* Panli, Fortunati, Macri, Primaſi. Africa, Victuri, Privatę, Donatæ. Alibi, Lucianæ martyris.

VI *Id. Jun.* Marciani, Creſti, Marti, Vitici, Sedaſtini. Romę, Nazasi, Primi, Naboris, Feliciani. Alibi, Marthæ. Serim.] Sueſſione,] Medardi confeſſoris.

V *Id. Jun.* Maximi, Baſilidis, Zachariæ, Cenſori, Amanti. Romę, Primi, Feliciani. In Agenno, Vincenti martyris.

IV *Id. Jun.* Romæ, Baſillæ, Caſſianæ. Alibi, Criſpoli, Reſtituti, Rogati, Zacharię. Antiſiod. Cenſuri epiſcopi.

III *Id. Jun.* Romę, Reſtituti. Alibi, Fortunati, Emeriti, Victorini, Victoris, Felicis,

II *Id. Jun.* Romæ, Baſilidis, Tripoli, Cyrini, Naboris, Nazari, Felicis. Magdaletis, Zabini, Aureli, Donatillæ, Helidii epiſcopi.

Id. Jun. Perſida, Bartholomæi Apoſtoli. Alibi, Feliculi. Africa, Luciani, Fortunati, Theclæ, Creſcentiani.

XVIII *Kal. Julii.* Anthemi, Afri, Quintiani, Prati. Aurel. translatio Aniani. Seſſionis, Valerii, Rufini martyris. Gnacii epiſcopi.

XVII *Kal. Jul.* Iſici, Canciani, Micigiriani, Candidæ. Romæ, Viti, Clementis, Joviani, Philippi, Chryſogoni, Quintini.

XVI *Kal. Jul.* Diogenis, Saturnini. Antiochiæ, Cyrici, Viti martyris, Modeſti, Creſcenti, Julitę martyris, & quadringentorum quatuor milicum. Nannetis, Simili.

XV *Kal. Jul.* Quintiaci, Canciani, Marini mart. Romæ, Diogenis, Blaſti, & aliorum ducentorum ſexaginta duorum martyrum. Alexandri, Dioſcori. Alibi, Mariæ. Aurel. Aviti.

XIV *Kal. Jul.* Romę, Marci, Marcellini, Æmili, Felicis, Paulini, Averbari. Alibi, Criſpinę, Marinę.

XIII *Kal. Jul.* Mediolani, Nazari, Gervaſi, Protaſi, Celſi martyris. Romę, Hippoliti, Euoxi, Honori, Petis, Vitalis, Urſicini.

XII *Kal. Jul.* In Tomis civit [civitate,] Pauli, Cyriaci, Feliciani, Thomæ, Felicis, Æmili, Vitalis, Criſpini.

XI *Kal. Jul.* Bellici, Perſei, Pſalmi, Apollinaris, Ruſini. In Cæſarea, Euſebi epiſcopi. Saturnini, Quiriaci. Albani martyris.

X *Kal. Jul.* Antiochiæ, Cantoliæ, Julianæ, Grapi martyris. Jacobi Alphei Apoſtoli. Ruſi. Albani martyris, cum octingentis octoginta octo. Paulini confeſſoris. Nice epiſ.

IX *Kal. Jul.* Nicomediæ, Aviti, Argafapitonis, * Aticionnis, Emeriri, Alici cum aliis ſeſſaginta octo. *Solſtitium.* *al.* Capitonis.

VIII *Kal. Jul.* In Paleſtina, natale S. Joannis Baptiſtæ. Epheſo, dormitio S. Joannis Apoſtoli. Romę, Feſti, Lucciæ. Auguſtoduni, Simplici.

VII *Kal. Jul.* Bigati, Lamentani, Acciæ, Luccię virgin.

VI *Kal. Jul.* Afrien, Gaudenti, Felicis. Romæ, Joannis & Pauli martyrum. Agapiti, Emeritæ, Alexandri, Agatonis, Diogenis.

V *Kal. Jul.* Criſpi, Spinellę, Spania, Creſrenſis, Criſpiniani, Juſtini, Felicis, Juliani, Primitivi, Clementis. In Oia, Florenti.

IV *Kal. Jul.* Africa, Fabiani, Thenni, Gordiani, Alexandri, Sereni, Senidi, Venuſti, Eunuchi, Apolloni, Dionyſi. Lugduni, Ireneci, Marcellæ.

III *Kal. Jul.* Romę, natale Apoſtolorum Petri & Pauli, cum quadringentis ſeptuaginta ſeptem martyribus. Perſida, natale Symonis, Judæ Apoſtuli, Nevaciani.

II *Kal. Jul.* Romæ, Timothei, Leonis, Pamphili. Limod. Curſici, Martialis confeſſoris. Andeg. Albini conf.

JULIUS HABET DIES XXXI.

Kal. Julii. Romæ, Zeli, Severiani, Uſicii. Arileſę. In monte Or, depoſitio Aaron ſacerdotis. Io Perſid. Simonis, Judæ Apoſtuli.

Au-

Auguſtoduno, Leonti. In Eclifma, Eparcii epiſcopi. Gaiæ, Uſion, Luciæ.

VI *Non. Jul.* Romæ, Damaſi, Celeſti, Eutiei, Melciade, Heſici, Proceſſi, Marsinisni. Turonis, Monegundæ ancillæ Dei.

V *Non Jul.* In Ediſſa, translatio Thomæ Apoſtoli. Triphonis, Cionis, Apsici, Juliani, Severi, Euphemiæ, Cyriani.

IV *Non Jul.* Jocuodiani, Innoceati, Toronis, ordinatio epiſcopatus & translatio corporis, & dedicatio Baſilicæ S. Martini epiſcopi & confeſſoris. Bitnric. Lauriani martyris.

III *Non Jul.* Agathoni, Theodori, Typhoois, Macsini, Arpotis.

II *Non Jul.* Artuli, Paladi, Philippi, Severi, Zeti, Zotici. Augaſtod., Legonti epiſcopi.

Nonas. Jul. Alexandri, Artemi, Eractei, Apollonii, Publii. Alibi, Partheoi, Pividii, Parmini.

VIII *Id. Jul.* Nicia, Suſtrati, Eradi. Alibi, Tereoti, Procobi, Seperi, Quarti, Prancæi, Coroeliaoi.

VII *Id. Jul.* Modii, Zenoni, Cyrilli epiſcopi, Feliciali. Romæ, Floriaoi, Procobi martyris, Fauſtini, Anatoliæ, Felicitatis, Alexandri, Fraterni.

VI *Id. Jul.* Romæ, natale ſeptem Fratrum filiorum S. Felicitatis, Felicis, Rufinæ, Secundæ, Aoatoliæ, Marciaoi, Leonri, Philippi, Sylvani, Præcerati, Maaimi, Januarii, Cyrilli.

V *Id. Jul.* Africa, Mariani. Et depoſitio S. Benedicti abbatis. Januarii, Stephani, Leonti, Marciani, Prodiciæ, Mauricii, Eutici. Pictlias [Pictasis] Simpii * martyris.

*al Sifinnii, Pii.

IV *Id. Jul.* Fortunati. Sicilia, Agliæ * virginis. Mediolani, Naboria, Felicis. Alibi, Primitivi, Divi, Cerninſe, Vivenrioli.

*al Agathę.

III *Id. Jul.* Alexandri, Serapionis, Melei, Trophimæ, Tropimei, Attali, Euangeli, Propili, Menti. Mediolani, Naboris, Felicis.

Id. Jul. Africa, Donatæ. Alibi, Patri Foci. Lugduni, Juſti confeſſoris. Amici confeſſoris. Mari, Anthiæ.

Id. Jul. Alexandri, Philippi. Alibi, Agrippini, Casulini, Bonoſæ, Zoſimi, Jacobi, Secundi. Maaimi. Romæ, Cirici martyris.

XIII *Kal. Auguſti.* Hilarini, Ingenuæ, Theodoſi, Paoli, Diooyſi, Macarii, Mammetis, Valentini, Theoni.

XII *Kal. Aug.* In Africa, Aquilini. Alibi, Marcelli, Gencroſi. Bitnri, Nazarii. Antiſiodori, Thendoſi.

XI *Kal. Aug.* Romæ, Symphemſæ. Petri, Pauli, Irenæi. Alibi, Falbæi epiſcopi. Balperii epiſcopi. Æmilianæ, Aquilini. Arnulphi epiſcopi & confeſſoris.

X *Kal. Aug.* Alexandri, Siſioni Alibi, Macadoræ, Daria, Juſtæ, Torquati, Lampadi, Petri. Lugduni, Ruſtici confeſſoris.

IX *Kal. Aug.* Africa, Sabini. Alibi, Victoris, Paulæ, Luciæ, Cyriaci, Maximi, Romani, Valeriani, Maximæ, Secundi.

VIII *Kal. Aug.* Africa, Victoris. Alibi, Adriaoi, Fauſti. Maſillæ, Alexandri. Romæ, Praxedis, Feliciani, Longioi.

VII *Kal. Aug.* Aot. [Antiochiæ] Cyrilli epiſcopi, Andreæ, Tibelli, Auteli, Sterthei. Alibi, Platonis, Æliauæ, Alboſi.

VI *Kal. Aug.* Romæ, Vicenti. Raveonæ, Apollonaris. Laudiciæ Phrygiæ, Miniſci, Tiſici, Primitivi.

V *Kal. Aug.* Victurini, Staciani, Militaris, Silvani. Chriſtinæ virginis.

IV *Kal. Aug.* Romæ, Acanthi. Et paſſio S. Jacobi Apoſtoli, fratris Joannis. Alibi, Julianæ, Clementis, Chriſtophori, Nonni. Floreoti confeſſoris.

III *Kal. Aug.* Josiani, Julianæ, Æmili, Marciani, Adriani, Marcianæ, Mucianæ, Laodajæ

VI *Kal. Aug.* Felicis, Juliæ. Symonis monachi. Jocundi, Jaouari. Antiſiodori, Ætheri epiſ.

V *Kal. Aug.* Auaeati, Septimæ, Pantaleonis. Mediolani, Gervaſi, Prothaſi, Nazari, Celſi, Thiopoli, Simplici, Fauſtini, Victoris, Prudenti, Bearsicis. Red. [Redonis] Rioduni confeſſoris. Britan. Samſon. *Transfiguratio Chriſti in monte Tabor.*

IV *Kal. Aug.* Romæ, Felicis, Simplici, Fauſtioi, Beatricis, Abſcodi, Anaſtaſiæ. Tracis, Lupi. Pontiani. Aurel. Proſperi epiſcopi.

III *Kal. Aug.* Romæ, Abdo & Sennis. Maximæ, Felicis, Fauſti, Viatrici, Senis, Juſti, Aotſ. [Antiſiodori] Urſi epiſcopi.

II *Kal. Aug.* Democriti, Dinoiſi. Antiſſ. Germani confeſſoris. Secundi, Tyrſi.

AUGUSTUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Auguſti. Antiochiæ, Sanctorum Machabæorum. Petri, Cyrilli martyris, Rufini. Vercel. Euſebii confeſſoris. Biruric. Archadii epiſcopi. Felici martyris. Romæ ad vincula, catena S. Petri naſcuanda. Item Fauſti, Bonoſi, Calomnioſi, Joanois, Exuperanti, Caſti, Cyrilli, Honorati, Theudoſi, Baſilli.

IV *Non Aug.* Romæ, Stephani epiſcopi & martyris. Theodoræ, Felicis martyris, Niceti.

III *Non. Aug.* Auguſtodoni, Eufrooii. Hermoli martyris, Diogeois, Stephani. Alibi, Metrophili.

II *Non Aug.* Romæ, Laurenti, Creſcentiani, Jacinti, Fagæ, Bartholomæi.

Non Aug. Eracli, Hereni, Daſſi, Afri. Auguſtoduoi, Caſſiani. Catl. [Catalanoo] Memmi epiſcopi.

VIII *Id. Aug.* Romæ, Xyſti martyris, Feliciſſimi & Agapiti, Donatiani, Afræ martyris, Fauſtioi, Hippolyti cum centum ſexaginta quinque.

VII *Id Aug.* Fauſtini, Augeati, Quiriaci, Sufroni, Venerantiæ. Donati confeſſoris. Afræ, Carpophori martyris.

VI *Id. Aug.* Romæ, Secundini, Cyriaci, Nazari, Agape virginis, Severiani, Victurini, Albani, Largi. Alibi, Medrotæ virginis.

V *Id. Aug.* Firmi, Ruſtici, Dionyſi, Permoni, Gai, Xyſti. In Bivenſe, Martini.

IV *Id. Aug.* Romæ, Laorenti martyris, Archaonaei * Creſceotionis, Feliciſſimi. Alibi Mariæ, Genuarii, Cyrillæ.

*al Archi diaconi.

III *Id. Aug.* Romæ, Tiburti, Valeriani, Sufannæ, Cæciliæ virginis. Alibi, Caſſiaoi martyris. Radeguodæ reginę. Guturici * epiſcopi & confeſſoris.

*al. Gauderici.

II *Id. Aug.* Romæ, Eupli, Leuci, Geſon, Venceiæ, Macarii, Diriæ, Chryſantæ, Juliani.

Idus Aug. Romæ, Hippolyti martyris, Lucisni, Ponsiani. Alibi, Antiochi, Celeſti, Coroeli, Anoci, Radeguodę, Eupli Ieaitę martyris.

XIV *Kal. Septembris.* Fortunati, Vincentię, Tiauli, Pauli, Parni, Eradi, Demetri, Felicis, Romę, Euſebi ſacerdotis.

XVIII *Kal. Sept.* Aſſumptio S. Mariæ matris Domini.

mini. Nicomediæ, Stracoris, Philippi, Eutyciani.

XVIS *Kal. Sept.* Armili, Orionis, Tyrſi, Agniti.

XVI *Kal. Sept.* Mammetis, Orionis, Euphemiæ, Æmili, Diſtei. Octava S. Laurentii.

* *al.* Pontimi. XV *Kal. Sept.* Agapiti, Candedi, Pontarnii *, Helianæ, Maſſæ, Marcianæ virginis, Iſaci,

XIV *Kal. Sept.* Filionis, Rufini, Leonti, Theodoli, Zelaſi, Magni martyrit, Orionis. Bituric., Miriani confeſſorit. *Hierosolimis, reverſio S. Crucis.*

XIIS *Kal. Sept.* Valentiniani, Piſti, Agatini, Coloni, Caman. [*forte* Caſtro Turonico] Maaimi confeſſorit. Leonti, Dioſcoli.

XII *Kal. Sept.* Juli, Juliani, Vincenti, Hippolyti, Quadrati, Leonti, Privati martyrit.

XI *Kal. Sept.* Romæ, Timothei, Macialis. Alibi, Nectavi, Martini. Auguſtod. Medardi, Æmiliani, Symfroniani martyrit.

X *Kal. Sept.* Fortunati, Abundi. Romæ, Cyriacæ, Egiæ. Lugduni, Minervi Eleazari, Xyſti, Dionyſii. Remis, Timothei. Sydonii Appollinarit. Auguſtoduni, Flaviani.

IX *Kal. Sept.* In India, natalis S. Bertholomei Apoſtoli. Alibi, Zonabi, Geneſi martyris. Nivern. Capitolini, Patrici confeſſoris. Geldari confeſſoris. Æduæ, Epitati * confeſſoris. *Junge* Nivernis item Patricii.

* *al.* Epiati.

VIII *Kal. Sept.* Juliani, Rufinæ. Romæ, Geneſi martyris, Hermetis, Juſti, Paſtoris mart.

VIS *Kal. Sept.* Hermetis, Anaſtaſi martyris. Heclari *, Mercuri, Baſillæ, Maximilianæ. Aſellæ, Primi, Eleutheri. Romæ, Abundi & Irenei martyrit.

* *al.* Heclano nomen *S.*

VI *Kal. Sept.* Sebaſti, Aronti, Rufi martyrit, Felici, Rufini, Olii, Hermetis, Marcellini. Atl. [Arelato] Cæſari epiſcopi. Auguſtoduni, Siagri epiſcopi.

V *Kal. Sept.* Romę, Hermetis, Stephani, Poclici. Hippone, depoſitio S. Auguſtini epiſcopi & confeſſoris. Privat. [Brivatę] Juliani martyris. Sanctonis, Urbani * confeſſoris.

* *al.* Vivini *vel* ani.

IV *Kal. Sept.* Eliſei prophetæ. Pauli, Niceæ, Felicis, Candidæ. Romæ, Sabinæ martyris. Paſſio S. Joannis Baptiſtæ. Et Baſillæ virginis. Et nongentorum Martyrum.

III *Kal. Sept.* Romæ, Gaudentiæ virginis. Felicis, Audacti martyris. Felix, Gemellinus. Candidæ virginis.

II *Kal. Sept.* Paulini epiſcopi & confeſſoris. Gaiani, Eladi, Juliani, Vincenti, Vitalici, Optati confeſſorit.

SEPTEMBER HABET DIES XXX.

Kalend. Septembris. Priſci martyris, Terentiani epiſcopi, Eucti, Valenti, Donati. Cioman. Victoris confeſſoris, Felicis. Senon., Lupi epiſcopi. Alexandriæ, paſſio Petri epiſcopi.

IV *Non. Sept.* Zenonis, Antoni, Dubitati, Joſeph, Theodori, Gorgoni, Timothei. Lugduni, Juſti epiſcopi. Auguſtoduni, Siagri epiſcopi.

III *Non. Sept.* Ariſtonippi. Tullo, Manſoetti epiſcopi & confeſſorit. Antonini, Euphemiæ, Sirici, Areſti, Joannis, Lucæ.

II *Non. Sept.* Rufini, Maaimi, Bonifaci. Cavali. [Cavalono] Marcelli martyris. Silvani, Caiani, Magni, Caſti, Paulini.

Nonis. Sept. Taurini, Quinti, Ingenui, Herculani, Arconti. Veron [Veſontione] Ferioli, Ferrucionis. Octava S. Joannis Baptiſtæ.

VIII *Id. Sept.* Romæ, Eleutheri, Capad. Coſti. Engenii epiſcopi.

* *al* Quotſidi.

VII *Id. Sept.* Senon. * Reginæ martyris. Ar. [Arelatn] Auguſtalis, Anaſtaſi. Aurel. Euorti confeſſorit. Cledoaldi confeſſoris. Vigilia S. Mariæ.

*nl Auguſtoduni *ſeu* Aliſiæ.

VI *Id. Sept.* Timothei, Fauſti, Alexandri, Ammoni, Pudemetis *, Severi. Romæ, Adrinni martyris. Nativitas ſanctæ Mariæ matris Domini.

* *al* Pii, Demetri.

V *Id. Sept.* Romæ, Gorgoni, Alexandri, Hyaciothi, Donati, Fortunati, Tiburti, Proti.

IV *Id Sept.* Euphiæ, Horoſi. Hilarii Papæ. Alexandri, Silvani, & nongentorum Martyrum. Tuſci, Valentini, Salvi.

III *Id. Sept* Romæ, Proti, Hyacinthi, Engeniæ, Baſillę, Ingenui. Alibi, Siri. Andegavi, Maurilionis confeſſoris. Lugduni, Patientia martyris, Regulę.

II *Id. Sept.* Lugduni, Sacerdotis. Auguſtoduni, Euanti, Siri, Serapionis. Alibi, Ammonzi, Teclę, Proti, Euſebi.

Idus. Sept. Auguſtoduni, Neſtari, Feliciſſimi Turonis, Ledori, Secundini. Andegavi civit. Maurilionis confeſſoris, Teudoti, Lidori.

XVIII *Kal. Octobris.* Romæ, Corneli, & Cypriani martyrum. Dionyſi, Saturi, Felicis, Eparei epiſcopi. Et ſalutatio S. Crucis.

XVII *Kal. Octob.* Romæ, Nicomedis martyris. Tollo, Apri epiſcopi & confeſſoris. Cyrini, Stratori, Leonti, Pauli, Conſtanti, Valerini martyris. Albini. Carnot. Leubioi confeſſ.

XVI *Kal. Octob.* Romæ, Luciæ, Euphemiæ, Geminiani, Victoris, Emerentiani, Cæciliæ, Felicis, Tirſi.

XV *Kal. Octob.* Gordiani, Valeriani, Macrini, Sanctini, Conſtanti, Pauli, Iſici, martyris, Macrobi, Lantberti epiſcopi. Sidonii.

XIV *Kal. Octob.* Trophimi, Ociani, Sixti, Medilei, Euſtorgi, Satyri.

XIIS *Kal. Octob.* Demetrii, Niceti, Caſtoris militis, Trogi, Januatii, Ferioli, Sigonis.

XII *Kal. Octob.* Dormidoni, Dorothei, Privati, Conſtantiæ, Felicis. Romæ, Januarii. Vigilia S. Matthei.

XI *Kal. Octob.* Med. [Mediolani] Victoris martyris. Perfid. Matthei Apoſtoli & Euangeliſtæ: Alibi, Lucæ Euangeliſtæ.

X *Kal. Octob.* Baſillæ. Sydunis *, Agauno, Mauſicii, Enuperii, Candidi, Victoris, Innocenti, Vitalis cum aliis quinque millibus, & quingentis octoginta quinque Martyribus.

* *al.* Sixis.

IX *Kal Octob.* Teclæ virginis. Alexandriæ, Marci Euangeliſtæ. Romę, Liberi epiſcopi. Lini martyris.

VIII *Kal. Octob.* Conceptio S. Joannis Baptiſtæ, Juliani. Auguſtoduni. Seld. [Sediloco] Andoci, Tirſi, Felicis. *Æquinoctium.*

VII *Kal. Octob.* In Aſia, Eucarpi, Barduniani. Alibi, Marci.

VI *Kal. Octob.* Romæ, Euſebi confeſſoris. Senatorit, Luxoti, Nigri, Naborti, Fauſtini. Avern. Apollinarit.

V *Kal. Octob.* Eleutheri, Andronici, Timothei, Taraci, Probi, Coſmæ, Damiani martyrum, Ed. [Eduit] Florentini.

IV *Kal. Octob.* Marcialis, Laurenti, Stactei, Æmili, Ebriani. Romæ, Juſtini presbyteri, Aladi, Sadoni.

III *Kal. Octob.* Planti, Placiti, Eraclię, Thraciæ. Antiſſiodori, Fraterni, Soſi, Januari,

Et

Et dedicatio Baſilicæ Archangeli Michaelis in monte Gargano.

ıı *Kal. Octob.* Placentiæ, Antonini Hieruſalem, Hieronimi preſbyteri. Natalis Æmili & Caſti.

OCTOBER HABET DIES XXXI.

Kalend. Octobris. Priſci, Creſcentiani, Euagri, Fauſti, Caſti, Dignæ. Rem. [Remis] Remedii epiſcopi. Antiſiodori, Germani epiſcopi.

vı *Non. Octob.* Eleutheri, Quirilli, Secundini, Primi, Euſabi, Gaiani, Leonti.

v *Non. Octob.* Thaugeni, Afri, Victoris, Amponi, Sapargi, Urbani, Felicia, Caſti. Pict. [Pictavis] Leudegarii martyris Ep. Auguſtodun.

ıv *Non. Octob.* Marei, Audacti, Daſii, Marciani, Masuſi, Reſtituti, Marcelli. Antſ. [Antiſiodoro] Marſi.

ııı *Non. Octob.* Placiti, Valeri, Apollonaris, Eutici, Victurini. Autſ. Fauſti. Pelagi, Firmati, Flaviæ virginis.

ıı *Non. Octob.* Rogati, Æmili, Ammoni, Marcelli, Caſti, Albini, Marel. Agen. Fidis martyria. Antſ. Romani epiſcopi.

Non. Octob. Marcelli, Juliæ, Apulei, Matthei Enangeliſtæ. Marei Enangeliſtæ. Bituric. Auguſti confeſſoris. Alibi, Sergi, Quarri.

vıı *Id. Octob.* Antiochiæ, Dionyſii, Januarii, Privati, Victoris, Heracli, Juliani, Pelagie, Fauſtini martyris, Marcialis. Paſſio S. Reparatæ.

vıı *Id. Octob.* Colloniæ, Gereoni martyris cum aliis trecentis & ſeptendecim. Diodori, Septimi. Pariſiis, Dionyſi martyria, Eleutheri, Ruſtici. Alibi, Aſiæ, Priminæ. Romæ, Marcellini & Genuini martyrum.

vı *Id. Octob.* Af. [Africa] Euſebi, Eracli, Dionifi, Septimi, Venuſti, Probi, Andronici. Alibi, Sereni, Paulini epiſcopi, Probi, Malaſi cum aliis trecentis triginta.

v *Id. Octob.* Placidi, Fauſti, Tanaſi, Ampoti, Venanti, Genuari, Mareialis, Marcelli, Eracli.

ıv *Id. Octob.* Euagri, Euſtaſi. Romæ, Hediſti, Saturi, Eucbariſti, Priſciani. Birurie. Opinionis.

ııı *Id. Octob.* Fauſti, Marcelli, Adriani, Mareiæ, Januarii. Athanaſii epiſcopi.

ıı *Id. Octob.* Romæ, Caliſti epiſcopi, Ampoti, Modeſti, Saturi. Alibi, Lupi, Luciani, Juſti.

Idus Octob. In Capua, Luplili, Fortunatæ.

xvıı *Kal. Novembris.* Suſſi. [Africa] Celſæ, Marea, Auſidi, Nerei, Alexandsini, Victuriæ, Nubilitanæ, Marianæ.

xvı *Kal. Nov.* Alexandri, Victurii. Lucæ Enangeliſtæ, obiit ſeptuageſimo ſeptimo anno, ſepultus in Bethania. In Manrit... Nini, Donati, Serviliani, Baſillæ, Januarii.

xv *Kal. Nov.* Lucæ, Victoriæ, Hermetis, Potioli, Juſti martyris, Januarii, Agnetis virginis, Triphoniæ, Bereſi, Eutycia, Daſi, Leuei.

xıv *Kal. Nov.* Auſteri, Januarii, Proculi, Deſiderii, Proſduei, Miei, Domnæ virginis, Peligiæ, Feſti.

xıı *Kal. Nov.* Daſi, Zoſimi, Primaei, Januaſii, Eutycia, Luei, Marcellinæ, Capraſi, Nenuia martyris.

xıı *Kal. Nov.* Gal, Eutici, Diſſei, Modeſti cum aliis ducentis & ſeptuaginta. Feſti, Macari. Lugduni, Juſti & Victoria.

xı *Kal. Nov.* Philippi, Euſebii, Hermetis, Severi, Leucati.

x *Kal. Nov.* Severi, Dorothei, Seuſeſi, Longini.

ıx *Kal. Nov.* Vitalis, Felicis, Rogati, Victoria, Puperi. Claudiani, Eutheri, Flaviani, Juſti.

vıı *Kal. Nov.* Romæ, natale Sanctorum quadraginta trium martyrum ſeu mil. ducentorum viginti duorum. Saturnini, Maximi, Juliani confeſſoris. Alibi, Primi. Sueſſionis, Criſpini, Criſpiniani, Rogati, Felicis, Vitalis.

vı *Kal. Nov.* Nicomediæ, Luciani, Marciani, Flori, Heraeli, Tuti.

vı *Kal. Nov.* Polycarpi, Nicomi, Enmini, Mariani, Tarſigogi, Diodoti, Metrobi, Poti, Florenti, Longi. Vigilia Symeonis Cananei, & Judæ Zelotis.

v *Kal. Nov.* Natale Apoſtolorum Symonis & Judæ. Arcelladi, Amaranti, Matianæ, Quinti, Luei. Romæ, S. Cærillæ.

ıv *Kal. Nov.* In Lucania, Jacinti, Sacinati, Quinti, Felicianæ, Lucini.

ıı *Kal. Nov.* Nicomediæ, Januarii, Calendionis, Marei, Germani, Mascialis, Petri, Attiei, Marciani. Satusnini.

ı *Kal. Nov.* Afric., Diaconi, Juliani, Bonifaciæ, Agapi, Tonati, Fortunati, Silvani, Vincenti, Vitalis, Vigilanti, Nundini, Philippi, Felicissimæ, Caſtæ, Perpetuæ. Paſſio S. Quintini. Romæ, Creſcentiani.

NOVEMBER HABET DIES XXX.

Kalend. Novembris. Marneiæ martyris. Primi epiſcopi. Geneſi epiſcopi. Alibi, Maldegaſi. Romæ, Cæſariæ, Severini. Alibi, Macedoni. Baioc. Vicoris epiſcopi & confeſſoris. Divione, Benigni. Auguſtoduni, Primi epiſcopi, Vitalis.

ıv *Non. Nov.* Africa, natale SS. Publiani, Hermeria, Vitalis, Victoria, Juſti.

ııı *Non. Nov.* In Africa Capad. Germani, Tiofili, Agri, Cefare, Vitalis, Agricola. Et depoſitio Domni Pirminii epiſcopi bonæ memoriæ.

ıı *Non. Nov.* Africa. Primi, Gregori. Auguſtoduni, Proculi epiſcopi. Roden. [Ruthenis] Amanti epiſcopi. Bituric. Luſoris confeſſoris. Cæſari, Domnini.

Nonis Nov. In Cæſarea, Domnini, Pullull. Alibi, Marciæ, Gregori, Quarti, Cæſari, Eurae, Antonini, Epiphani.

vıı *Id. Nov.* Nicomediæ, Euſebi. Alibi, Siofroni, Rogatiani, Donati, Euſtaſi, Marei, Primi, Optari.

vıı *Id. Nov.* Nicomediæ, Adriani. Alibi, Donati, Felicis. Rhedonis, translatio S. Melani confeſſoris. Alibi, Juli, Euſebi, Januarii, Mammati.

vı *Id. Nov.* Romæ, natale SS. quatuor Coronatorum, Claudi, Nicoſtrati, Simproniani, Caſtori & Simplicii martyrum. Alibi, Primi, Macari, Euſebi, Callisti.

v *Id. Nov.* Nicomediæ, Damiani, Donati, Clementis. Romæ, Theodori, Hippolyti, Adriæ, Chryſogoni, Simfroni, Fauſti, Marcialis martyris, Januarii martyris.

ıv *Id. Nov.* Ant. [Antiochiæ] Demetri, Saturnini, Ameniſi, Euſtoſi. Romæ, Leonis epiſcopi, Aurel., Monitoris epiſcopi.

ıı *Id. Nov.* Ravenna, Valentiai, Felicianæ, Bonifaciæ martyris. Lugduni, Verani epiſcopi, Mariæ, Vincenti, Mimatis. Romæ, Menæ martyris. Taronis, depoſitio S. Martini epiſcopi & confeſſoris.

ıı *Id.*

xi *Id. Nov.* Africa, Maruli, Publi. In Cæſarea, Germani, Cæſari, Euſebi, Theophili.

Idibus Novembris. In Thracia, Edicti. In Cæſarea, Antoni, Germani. Roten. [Ruthenis] Amanti confeſſoris. Turonis, Briccionis confeſſoris. Romæ, Felicis presbyteri. Alibi, Jacobi, Solutoris, Valentini.

xviii *Kal. Decembris.* In Heraclis, Clementini, Theudotæ, Philumini, Eracli.

xvii *Kal. Dec.* In Africa, Secundi, Secundini, Saturnini, Fidentiani, Varici, Martialis, Donati, Fructuoſi.

xvi *Kal. Dec.* Africa, Rufiniani. Alibi, Fidentiani, Neri, Pauli, Auguſtini, Vincentiæ, Vitalis, Euceri, Juſti, Marci, Valeri, Victoris, Felici martyris.

* *An non Capuæ?* xv *Kal. Dec.* Capad. * Auguſtini. Alibi, Ammoni, Enfari, Cæcili, Teclæ virginis. Anael., Aniani confeſſoris, Gregoriæ, Zachei.

* *al.* Antiochiæ. xiv *Kal. Dec.* Antiſiodori *, Romani, Yſici martyris. Alibi, Adiſclæ martyris, Victoris, Maximi, Luciani, Benoli, Marciani, Carteſi. Octava S. Martini confeſſoris.

xiii *Kal. Dec.* In Cæſarea, Maximi, Neoferi, Januarii, Muciani, Carteri, Zefori. Auguſtoduni, Simplici. Romæ, Maximi.

xii *Kal. Dec.* In Eracl., Baſſi, Dionyſi. Alibi, Gai, Maaimi, Agapæ virginis, Secundi, Octavi, Solutoris.

xi *Kal. Dec.* Antiochiæ, Baſilei, Saturnini, Auxilii, Baſiliſſæ, Siſinnii. Alibi, Clementis, Quintiani, Stephani, Demetrii. Romæ, Gelaſi Papæ, Celſi. Vigilia S. Cæciliæ.

x *Kal. Dec.* Romæ, Cæciliæ virginis, Celſi, Cleti, Zeti, Fauſti, Longini, Leonti, Valeriani, Tiburti, Maximi. Auguſtoduni, Preomaci.

ix *Kal. Dec.* Romæ, Clementis, Felicitatis mart., Maximi, Verociani, Euticis, Marci, Fateri. Bobii, Columbani abbatis.

viii *Kal. Dec.* Romæ, Chryſogoni, Eleutheri, Maximi, Feliciſſimi, Donati, Anthirodi, Mammeri, Clementi martyris.

vii *Kal. Dec.* Luciani, Marciani, Cypriani, Claudiani, Quiriaci, Marcialis, Petri, Donati.

vi *Kal. Dec.* Romæ, Cyriaci, Saturnini. Alibi, Petri, Marcellini, Mone. Valeriani confeſſoris. Auguſti. Amatoria epiſcopi.

v *Kal. Dec.* Nicomediæ, Marcelli, Petri, Sereni, Nemorii, Joannis. Romæ, Operati epiſcopi. Alibi, Agricolæ, Severi, Euphimiæ, Lucæ.

iv *Kal. Dec.* In Syria, Trophimi, Theodoli, Expicaſi, Euceri, Euſebii, Etilii.

iii *Kal. Dec.* Romæ, natale SS. Saturnini, Chryſanthi, Maturi, Dariæ, Marci. Nannet. Saturnini, Eulaliæ. Vigilia S. Andreæ.

iii *Kal. Dec.* Achaia, ciuit. Patras, natale S. Andreæ Apoſtoli. Mediolani, Ambroſii epiſcopi & confeſſoris. Romæ, Caſtuli, Saturnini, Euprebitis, Centuli, Januarii, Chryſanti, Mauri.

DECEMBER HABET DIES XXXI.

Kalend. Decembris. Romæ, Candidi, Lucii. Alibi, Victuri, Ambroni, Filadi, Rogati, Caſſiani, Pimini, Matronæ. Dedicatio Baſilicæ S. Stephani protomartyris in Hieroſolyma.

iv *Non. Dec.* Romæ, Viatanæ, Primenti, Pontiani, Pimini, Dafroſæ, Demetriæ. Alibi, Veri, Secuti, Agnetis.

iii *Non. Dec.* In Oriente, Merobi, Claudici, Felicis, Victuri, Juli. Alibi, Joannis, Stephani, Criſpinæ, Agriculæ, Martini.

ii *Non. Dec.* Eracli, Victuri, Meggini, Felicis, Merubi, Chriſtiani. Romæ, Barbaræ virginis, Filadi martyris, Umbini. Monaſt. Flor. [Floriacenſi] a partibus Romæ adventus corporis S. Benedicti abbatis.

Nonis Dec. Romæ, Criſpini, Humili, Trophimi, Felicis, Victoris, Pauli, Marci, Amanti.

viii *Id. Dec.* Africa, Zelori, Fortunati, Gatti, Hermogeni, Rogati, Agathæ.

vii *Id. Dec.* Antiochia, Polycarpi, Theudori, Sapidici. Romæ, Eutyciani epiſcopi. Octava S. Andreæ.

vi *Id. Dec.* Natale SS. Euſebi, Uriani, Succeſſi.

v *Id. Dec.* Africa, Petri, Victoris, Urbani, Bonifaci, Socceſſi, Saſeni, Tonici. Ant. [Antiochia] Geronti, Silvani, Mariæ, Rogatæ, Victoriæ.

iv *Id. Dec.* Victuri, Adriani, Pauli, Cæciliæ, Matthanæ, Privatæ. Romæ, S. Melchiadæ Papæ, Damiani, Valeriæ, Germani. Arvernis, Agricolæ, Vitalis martyris. In Spania, Eulaliæ virginis.

iii *Id. Dec.* Romæ, Damaſi Papæ, Eulaliæ, Protexiati. Alibi, Traſonis, Pontiani, Samoni, Eutici, Secundi. Ambian., Victuſi, Fuſciani martyris, Mariæ.

ii *Id. Dec.* In Spaniis, Eulaliæ virginis. Alibi, Hermogenis, Donatę.

Idus Decemb. Rav. [Ravennæ] Urſioni, Leucadi confeſſoris, Valentini. In Sicilia, Luciæ virginis & martyris. Caſti, Felicis, Modeſti, Secuti.

xix *Kal. Jan.* Ant. [Antiochiæ] Drauſi, Zoſimi. Lugd. Victoris, Theodoli. Viennæ, Lupicini. Remus, Nicaſi.

xviii *Kal. Jan.* In Africa, Fauſti, Luci, Candidi, Cecili, Primi, Januarii, Macri, Reſtituti. Anrel. Maximi confeſſoris.

xvii *Kal. Jan.* Rav. Valentini, Navalis, Agriculæ, Concordi.

xvi *Kal. Jan.* Africa, Victoris, Adjutoris, Honorati, Quarti, Victuriani, Felicis, Quinti, Dioſcori.

xv *Kal. Jan.* Africa, Quinti, Pauli, Digni, Ceciliani, Euaſi, Baſiliani, Pompini, Simplici, Vincenti. Romæ, Luciæ virginis, Feliciani, Auceiæ, Antonini, Irenæi. Alibi, Honorati, Afræ.

xiv *Kal. Jan.* Bitu [Bithynia] Zoſimi, Citiaci, Anaſtaſi, Sidoni. Auſt. [Antiſiodoro] Pauli, Gregorii, Dari, Chryſanti.

xiii *Kal. Jan.* In Thracia, Juli. Romæ, Zephirini. In Oriente, Teclæ, Liberati.

xii *Kal. Jan.* In Edeſſa, natale Thomæ Apoſtoli. Romæ, Innocenti, Flori, Anrali, Victoriæ. Alibi, Focæ martyris. Honorati conf.

xi *Kal. Jan.* Antiſiodori, Baſilei. Alibi, triginta Martyrum. Demetri, Flori, Ariſtoni, Honorati, Felicia, Didymi.

x *Kal. Jan.* Nicomediæ, triginta quinque Martyrum. Siſtii, Apolloni. Romæ, Egeni, Urbani, Corneli, Traiani, Cliti, Aniculi, Caſtulæ. Alibi, octingentorum triginta. Celeſti, Petri, Sixti, Joannis.

ix *Kal. Jan.* In Tripoli, Luciani. Romæ, Metropi, Pauli. Antoi. [Antiochiæ] Virginum quadraginta. Zenobi, Theutini, Timiſti, Druſi, Donati.

MAR-

MARTYROLOGIUM QUINTUM

CORBEIENSE BREVIUS.

VIII *Kalendas Januarii*. Bethlehem, nativitas Domini Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti ſecundum carnem. Romæ, paſſio S. Eugeniæ virginis.

VII *Kal. Jan.* In urbe Hieroſolymitana, Villa Kafargamala, Paſſio S. Stephani Protomartyris & Apoſtoli, qui lapidatus eſt a Judæis.

VI *Kal. Jan.* Aſſumptio S. Joannis Euangeliſtæ apud Epheſum. Et Ordinatio epiſcopatus S. Jacobi fratris Domini,

V *Kal. Jan.* Bethlehem, natalis SS. infantium & lactentium, qui ſub Herode pro Chriſto paſſi ſunt.

IV *Kal. Jan.* In Affrica, Domicii. Romæ, Felicis & Bonifacii epiſcopi.

III *Kal. Jan.* In Alexandria, Manſueti... Inſula S. Clementis, Sereni. Turonis civitate, Perpetui epiſcopi & confeſſoris. *Pro* inſula S. Clementis, *puto legendum*: Oya inſula, S. Florentii.

Prid. Kal. Jan. Carthagine, Donati, Cæleſtini. Romæ, Donati, Pauli. Et depoſitio S. Silveſtri epiſcopi & confeſſoris. Senonis civitate, S. Columbæ virginis.

JANUARIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Januarii. Circumciſio Domini noſtri Jeſu Chriſti ſecundum carnem.

IV *Nonas Jan.* Antiochia, Siridoni epiſcopi. Hieroſolymæ, Stephani.

III *Non. Jan.* In Heleſponte, civitate Parethia, Cyrici. Pariſius, depoſitio S. Genovefæ virginis. Viennæ, depoſitio S. Florentii epiſcopi & confeſſoris.

Prid. Non. Jan. In Africa, Aquilini, Gemini, Eugenii.

Nonas Jan. In Africa, Felicis. Hieroſolymæ, Simeonis Prophetæ, cum obtulit ni Dominum Jeſum Chriſtum Maria & Joſeph. Et depoſitio ipſius Prophetæ.

VIII *Idus Jan.* Epiphania Domini noſtri Jeſu Chriſti. In Africa, Floti.

VII *Id. Jan.* In Nicomedia, Luciani presb. qui in quatuor partibus diviſus eſt.

VI *Id. Jan.* In Græcia, Ruſtici, Phiſei, Timothei. In Gallia, civitate Belloacus, paſſio S. Luciani martyris.

V *Id. Jan.* In Africa, Epictati, Jocundi, Quinti.

IV *Id. Jan.* In Africa, Revocati, Firmi, Nirthi.

III *Id. Jan.* In Alexandria, Petri. S. Luci confeſſoris.

II *Id. Jan.* In Achaia, Cyriſci, Moſcenti, Sauri.

Idus Jan. In Africa, Ingenui. Pictavis, depoſitio S. Hilarii epiſcopi & confeſſoris.

XIX *Kalend. Februarii*. In Antiochia, Cleri diaconi. Nola Campaniæ, paſſio S. Felicis. Et depoſitio beati Euſtaſii epiſcopi & confeſſoris.

XVIII *Kal. Febr.* In Ægypto, Chriſconi. Remis, depoſitio S. Remedii epiſcopi & confeſſoris. Pictavis, dedicatio Baſilicæ S. Amarati.

XVII *Kal. Febr.* Romæ via Salaria in cimeterio Priſcillæ, depoſitio S. Marcelli epiſcopi & confeſſoris. Arlato, depoſitio S. Honorati epiſcopi & confeſſoris.

XVI *Kal. Febr.* Io Africa, Miciæ, Victoris. In Gallia, civitate Biturica, depoſitio S. Sulpitii epiſcopi & confeſſoris.

XV *Kal. Febr.* Dedicatio Cathedræ S. Petri Apoſtoli, quam primo Romæ ſedit. In Africa, Seoniſi,

XIV *Kal. Febr.* In Africa, Quinti, Pauli, Geronti. Mariæ & Marthæ.

XIII *Kal. Febr.* Romæ, Fabiani epiſcopi, & paſſio S. Sebaſtiani martyris.

XII *Kal. Febr.* Romæ, paſſio S. Agnetis virginis. Trecas, paſſio S. Proculi martyris. Arvernis, depoſitio beati Aviti epiſcopi & confeſſoris.

XI *Kal. Febr.* In Hiſpaniis, civitate Valentia, paſſio S. Valerii epiſcopi. Ad Gemellas *, Clementis & Vincentii. Et paſſio S. Anaſtaſii martyris. * *V. Florentinum.*

X *Kal. Febr.* In Mauritania, civitate Neocæſaria, paſſio S. Severiani. Et paſſio ſanctorum Eugenii, Machari.

IX *Kal. Febr.* In Antiochia, Paſſio S. Babylli epiſcopi cum tribus parvulis.

VIII *Kal. Febr.* Romæ, translatio * S. Pauli Apoſtoli. * *al.* conſecratio

VII *Kal. Febr.* In Nicea Smirnæ, paſſio S. Polycarpi epiſcopi. In Campania Puteolis, Arthematis & Armatæ.

VI *Kal. Febr.* Romæ, S. Agnetis virginis, Donati, Viti.

V *Kal. Febr.* In Africa, Dativi, Juliani, Telliani, Reotri.

IV *Kal. Febr.* In Gabala civitate, S. Pauli. Treveris, depoſitio beati Valeri epiſcopi & confeſſoris.

III *Kal. Febr.* Io Antiochia, paſſio ſancti Ypoli * martyris. Cala monaſterio, depoſitio Brildechildis Reginæ. Corbeia monaſterio, dedicatio Baſilicæ ſancti Joannis Euangeliſtæ. * *al.* Hippoliti.

Prid. Kal. Febr. In Alexandria, Taſici, Zotici, Ammonii.

FEBRUARIUS HABET DIES XXVIII.

Kalendas Februarii. In Græcia, Sanctorum Polycarpi epiſcopi, Pionis, Dionyſii. In Scotia, depoſitio S. Brigidæ virginis.

IV *Non. Febr.* Purificatio beatæ Mariæ, quando repræſentatus eſt Jeſus in templo. Aurelianis, depoſitio S. Fuſculi epiſcopi.

III *Non. Febr.* In Africa, Felicis, Celerinæ, Felicitatis.

Prid. Non. Febr. Foro Simpronii, natalis Gemini, Gelsri.

Non. Febr. In Sicilia, Cathenas civitate, paſſio S. Agathæ virginis. In Oriente, Patras civitate, ordinatio epiſcopatus S. Andreæ Apoſtoli & martyris. Viennæ, depoſitio Aviti epiſcopi & confeſſoris.

VIII *Id. Febr.* Romæ via Appia, in ejuſdem cimiterio, paſſio Soteris virginis & martyris. Amaodi. Atrabatas, depoſitio S. Vedaſti epiſcopi & confeſſoris.

VII *Id. Febr.* In Britaniis, civitate Auguſta, natalis Auguli epiſcopi.

VI *Id. Febr.* In Armenia minori, natalis Dionyſii.

ſii. Romæ, depoſitio S. Pauli epiſcopi & conf.
v *Id. Febr.* Suevo apud Cyprum, natalis Alexandri.
iv *Id. Febr.* In Alexandria, paſſio Apollonis. Bethlehem ſub Herode, paſſio ſanctorum Andreæ, Aposi.
iii *Id. Febr.* In Apamia, Poenis, Eoſiaxi, Armaræ. In Campania, Biſiliani. Romæ, Sorathedis.
Prid. Id. Febr. In Aſrica, paſſio ſancti Damiani, Victuriæ. In Italia, Donati. Et depoſitio S. Simplicii epiſcopi.
Idus Febr. In Nicomedia, paſſio S. Juliani. Lugduno, depoſitio beati Stephani epiſcopi.
al. Spoleti. xvi *Kal. Martii.* In Tuſcia, Politi * civitate, natalis Vitalis & cum ſociis ſuis.
xv *Kal. Mart.* In Antiochia, natalis Joſeppi diac. Interamne, natalis S. Agapæ virginis.
xiv *Kal. Mart.* In Britaniis, natalis ſanctorum Fauſtini. In Nicomedia, paſſio S. Julianæ virginis & martyris.
xiii *Kal. Mart.* In Aſrica, civitate Concordiæ, paſſio ſanctorum Donati. Item Donati, Victoris, Agapæ.
xii *Kal. Mart.* In Africa, natalis ſanctorum Rictuli, Silvani.
xi *Kal. Mart.* In Aſrica, natalis ſanctorum Publii, Juliani.
x *Kal. Mart.* Apud Cyprum, natalis Potaminæ.
ix *Kal. Mart.* In Aſrica, natalis ſanctorum Victuli, Juſti.
viii *Kal. Mart.* Natalis cathedræ S. Petri Apoſtoli, quam ſedit apud Antiochiam. Nicomediæ, natalis S. Teclæ virginis diſcipulæ S. Pauli Apoſtoli.
vii *Kal. Mart.* In Pannoniis, Seneroti, Antagoni, Rutuli, Libii, Rogatiani. In Aſia, Polycarpi epiſcopi cum aliis duodecim martyribus.
vi *Kal. Mart.* In Ceſaria Cappadociæ, natalis ſanctorum Heroli, Lucii, Sirgii. Romæ, Abſolonas. In Porto, Primitivæ.
v *Kal. Mart.* In Africa, natalis ſanctorum Donati, Juſti, Ruſtuli. Pamphiliæ, natalis ſanctorum Neſtoris & Caſtæ.
iv *Kal. Mart.* Natalis ſanctorum Alexandri, Neſtoris, Theonis.
iii *Kal. Mart.* In Theſſalonica, natalis ſanctorum Alexandri, Antigoni. In Aſrica, Dionyſii & aliorum triginta quatuor.
Prid. Kal. Mart. Natalis ſanctorum Celeris, Pupilli, Gaii. Andecavis civitate, depoſitio S. Albini epiſcopi & confeſſoris.

MARTIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Martii. Natalis ſanctorum Leonis, Donati, Habundantii.
vi *Non. Mart.* Torgii, Herocli, Abſalomi, Æneæ.
v *Non. Mart.* Felicis, Luciolæ, Juſti, Fortunati.
iv *Non. Mart.* Natalis Martyrum nongentorum. Romæ, depoſitio Juli epiſcopi, & aliorum triginta novem.
iii *Non. Mart.* In Aſrica, Adriani, Euoli, Eoſebii, Juliani. Antiochiæ, paſſio S. Focæ, Ruſtici, Herebi.
Prid. Non. Mart. Nicomediæ, Victoris, Victorini.
Non. Martii. In Aſrica, Sariri, Revocati, Jocundi. In Mauritania, civitate Torbitanorum, paſſio ſanctorum Perpetuæ & Felicitatis.
viii *Id. Mart.* In Nicomedia, Quinti epiſcopi, Capitulini.
vii *Id. Mart.* In Armenia, Sebaſtiani & milites quadraginta.
vi *Id. Mart.* In Nicea, Gargoni, Palatini, Firmi.
v *Id. Martii.* In Cartagine, Heracli, Zoſimi, Alexandri, Philomi epiſcopi. Candidi, Valeri, Quintili.
iv *Id. Mart.* In Nicomedia, Egloni presbyteri & aliorum vii. Romæ, depoſitio S. Gregorii Papæ beatæ memoriæ.
ara *Id. Mart.* Nicomediæ, Macedoni presbyteri, Matricinæ uxoris ejus & Modeſtæ filiæ Sion [ejus.] Cionis* presbyteri. *al. Cyrion.
Prid. Id. Mart. Eſioſii, Fiumini, Fortumioni.
Idus Mart. In Cappadocia, S. Longini martyris. Carthagine, Pauli, Solutoria. Et S. Jacobi Apoſtoli fratris Domini. Hieroſolyma, Jacobi Apoſtoli, Lucæ Euangeliſtæ.
xvii *Kal. Aprii.* In Aquileia, Hilari, Taſiani, Datiani.
xvi *Kal. April.* In Nicomedia, Dionyſi, Januarii. Romæ, Alexandri epiſcopi. Teodoli diac. Et depoſitio Patricii epiſcopi.
xv *Kal. April.* In Alexandria, Collegi diaconi.
xiv *Kal. April.* In Ceſaria Cappadocia, Theodoli presbyteri.
xiii *Kal. April.* In Antiochia, S. Joſephi, Lucæ. In Syria, Pauli.
xii *Kal. April.* In Alexandria, Serapionis monachi, Joſeph, Volociani. Et Benedicti abbatis.
xi *Kal. April.* In Narbona civitate, natalis S. Pauli epiſcopi. In Aſrica, Saturnini & aliorum novem.
x *Kal. April.* In Africa, natalis S. Fidelis magni. In Proviocia Casmillæ, Paoli. Ceſarieæ, Julianæ, Juli.
ix *Kal. Apr.* Syria, Seleuci. In Africa, Agapiti.
viii *Kal. April.* Hieroſolyma Dominus noſter Jeſus Chriſtus crucifixus eſt. Et Annuntiatio S. Mariæ per Angelum. Et paſſio S. Jacobi Apoſtoli, qui & frater Domini, ſicut in Actibus Apoſtolorum continetur.
vii *Kal. April.* Romæ, in cimiterio ejuſdem via Lavicana, S. Caſtulæ.
vi *Kal. April.* Hieruſolymæ, Reſurrectio Domini noſtri Jeſu Chriſti. In Aſrica, Romoli, Aeuti, Mombi.
v *Kal. April.* In Ceſaria, Rogati, Alexandri, Dorotbei. Cavillono, depoſitio Gunteehramni regis.
iv *Kal. April.* In Nicomedia, Paſtoris, Victorini, Saturnini.
iii *Kal. April.* In Theſſalonica civitate, Domnini, Philippoli, Acaci, Palatini. Et alibi, Victoria, Marcellini, Satulli.
Prid. Kal. April. In Africa, natalis S. Aneſi, Felicis, Diodoli.

APRILIS HABET DIES XXX.

Kalend. Aprilis. In Arminia, natalis ſanctorum Fortuni, Quintiani. In Ægypto, paſſio ſanctorum Victoris & Stephani.
iv *Non. Apr.* In Africa, natalis ſanctorum Amphiani, Victoris. Liganau monaſterio, depoſitio S. Vualerici confeſſoris.
iii *Non. Apr.* In Sicilia *, natalis ſanctorum Thomæ, Euagrii. In Ceſaria Paleſtina, natalis S. Theodoſiæ virginis. *al. Niceæ vel Nicomediæ
Prid. Non. April. In Theſſalonica, natalis ſanctorum

ctorum Agathoni diaconi. Et alibi, Pauli, Martini. Ambroſii apiſcopi & confeſſoris.

Non. Apr. In Nicomedia, natalis ſancti Clandiani. In Ægypto, natalis ſanctorum Martiæ, Nicanori. In Sicilia, natalis S. Honorati,

VIII *Id. Apr.* In Nicomedia, Firmi, Ærenei epiſcopi & confeſſoris.

VII *Id. Apr.* In Antiochia Syriæ, natalis ſanctorum Timothei &. . .

VI *Id. Apr.* In Africa, natalis ſanctorum Timoti, Mæchiti.

V *Id. Apr.* In Syrmia, natalis quinque* Virginum, quarum nomina Deus ſcit. Et alibi, Demetri, Coneeſſi. * *al.* ſeptem.

IV *Id. Apr.* In Alexandriæ, Apollonis presbytari, Gaiani.

III *Id. Apr.* In Mauritannia, natalis Saloni, Maximi, Helarii, cum ceteris Sanctis. Et Domnini epiſcopi. Papę Leonis.

Prid. Id. Apr. In Aſia Pergamo, natalis ſanctorum Carpi epiſcopi. Romæ, in cimiterio Calipodi, Lucipini.

Idus Apr. In Calcidonia, natalis S. Euphemię & Euapię*. Euphemiæ virginis. * *al.* Eucapiæ.

XVIII *Kal. Majo.* Romæ via Appia, in cimitario Prætextati, natalis ſanctorum Tiburtii, Valeriani, Maximi.

XVII *Kal. Majo.* Piceno in Aureo monte, Maronis. In Anthiſiodoro Galliæ, dedicatio Baptiſterii, qui eſt juxta Baſilicam S. Germani epiſcopi & confeſſoris, ubi ſunt conditæ reliquiæ S. Joannis Euangeliſtæ,

XVI *Kal. Majo.* In Achaia, Corintho civitate, natalis ſanctorum Caleſti, Catiſſi, Leonedis, Lotæ, Tertiæ, Chriſtianę.

XV *Kal. Majo.* In Antiochia, natalis ſanctorum Petri & Harmonia* miniſtri Petri, Fortunati, Martiani. * *al.* Hermogenis

XIV *Kal. Majo.* In Salona civitate, natalis ſanctorum Septimi diaconi, Victuriei. Antiſiodoro in Galliis, dedicatio altaris ſenioris eccleſię.

XIII *Kal. Majo.* In Militana civitate Arminię, Hermogenis.

XII *Kal. Majo.* In Aſiica, natalis ſanctorum Serviani. Romæ, depoſitio S. Victoris apiſcopi. Evarduno, depoſitio S. Marcellini apiſcopi & confeſſoris. Amiſiodoro civitate, depoſitio S. Martini presbyteri & conf.

XI *Kal. Majo.* In Alexandria, natalis ſanctorum Fortunati, Araonis presbyteri.

X *Kal. Majo.* In Afriea civitate Hierapoli, natalis S. Philippi Apoſtoli. In Senonis civitate, depoſitio Leonia epiſcopi.

IX *Kal. Majo.* In Africa, natalis ſanctorum Catulini, Saturnini. Romę, Naboris. In Alexandria, Corona, Georgii martyris.

VIII *Kal. Majo.* In Alexandria, natalis ſanctorum Coronæ virginis. In Africa, natalis ſanctorum Fauſtini. Et in hoc die Sydrach, Miſach, Abdenago, iterato nomine, qui & Ananiæ, Azariæ & Miſael, in Babylonia igne ardente liberati ſnot. Benedictus Deus.

VII *Kal. Majo.* In Siracuſa, civitate Siciliæ, natalis ſanctorum Enodii, Hermogeois. Et paſſio S. Georgii. Lugduno, depoſitio beati Ruſtici epiſcopi.

VI *Kal. Majo.* In Axiopoli, Anrili. Centulo monaſterio in Gallia, depoſitio S. Richarii conf.

V *Kal. Majo.* In civitata Tarſo Ciciliæ, natalis S. Caſtori.

IV *Kal. Majo.* In Pannonia, Euſebi apiſcopi, Tiballi.

III *Kal. Majo.* In Alexandria, natalis S. Germani presbyteri. S. Vitalis.

Prid. Kal. Majo. In Alexandria, Dorothai presbytari.

MAJUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Majo. Initium prædicationis Domini noſtri Jeſu Chriſti. In Africa* Hierapoli, natalis Sanctorum Philippi Apoſtoli & Jacobi. Anthiſiodoro, depoſitio S. Amatoris. Agauno, paſſio Sigiſmundi regis. Begorra civitata, depoſitio S. Juſti epiſcopi, Magni. * *al.* In Aſia.

VI *Non. Majo.* Germani, Cæleſtini, Felicis, Cerini.

V *Non. Majo.* Hieroſolymæ, inventio S. Crucis Domini noſtri Jeſu Chriſti ab Halana regina, poſt paſſionem Domini annis ducentis triginta tribus, regnante Conſtantio* imperatore. * *leg.* Conſtantino, & *V. Flavius.*

IV *Non. Majo.* In Nicomedia, Antoniæ, Juſti.

III *Non. Majo.* Eutimi djaconi & martyris. In Theſſalonica, natalis S. Harenei. Arelato, depoſitio S. Helari epiſcopi.

Prid. Non. Majo. In Parſida, natalis S. Mathei Apoſtoli & Euangeliſtæ. In Galacia civitate, natalis beatiſſimi Geronti confeſſoris.

Nonas Majo. In Nicomedia, natalis ſanctorum Flavii epiſcopi. Auguſtini apiſcopi. Arelato, depoſitio S. Helari epiſcopi.

VIII *Id. Majo.* Mediolano, Victoris, Eutici. In Sanctonico, depoſitio S. Martini, Juliani.

VII *Id. Majo.* In Axiopoli. Quinilli. Mediolano, Apoſtoli Joannis, Andreæ & Thomæ.

VI *Id. Majo.* Romæ via Latina, in cimitario ejuſdem, natalis S. Gordiani, Julii. Et in eimiterio ...

V *Id. Majo.* In Syrmia, natalis S. Montani.

IV *Id. Majo.* Romæ, natalis ſanctorum Nerei & Achillai. Et alibi, S. Pancrati, Gradi & Soteris virginis.

III *Id. Majo.* In Alaxandria, natalis ſanctorum Afrodiſi, Agrippæ. Trejecto porto in Gallia, depoſitio Servaci epiſcopi & confeſſ.

Prid. Id. Majo. In Syria, Victoris militis. In Aſtica, natalis S. Secundiani, Quarti, Victoriani.

Id. Majo. In Syrmia, Timothei. Lamazaco, paſſio ſanctorum Petri & Andreæ, Pauli & Dionyſii.

XVII *Kal. Junii.* In Iſauria, natalis ſanctorum Aquilini, Victoriani. In civitate Epheſo, Mengenis, Gaioni.

XVI *Kal. Jun.* In Alexandria, Victoris, Baſiliæ.

XV *Kal. Jun.* In Alexandria, Paramoni presbyt.

XIV *Kal. Jun.* Romæ, natalis ſanctorum Caloceri, eunuchorum & uxorum ejus. Hi ſub Deciſio imperatore occiſi ſunt & raquieſcunt in cimiterio juxta vism Appiam.

XIII *Kal. Jun.* In Africa, natalis ſanctorum Victuriæ, Marcelloſæ. Et alibi, natalis ſanctorum germanorum Gervaſii & Protaſii.

XII *Kal. Jun.* In Mauritania, Timothei, Pauli, Euci diaconi. In Britanniis, natalis S. Timothei diaconi. Et alibi, Timothei*. * *al.* Matthæi.

XI *Kal. Jun.* Romæ, natalis ſanctorum Fauſtini, Timothei. In Corſica inſula, paſſio S. Juliæ virginis.

X *Kal. Jun.* In Hiſpaniis, natalis ſanctorum Epicliti, Aptoni.

IX *Kal. Jun.* In Hiſtria, natalis ſanctorum Ze-

belli, Servuli. In porto Romano, natalis S. Vincentii.

VIII *Kal. Jan.* In ſolo Tuſciæ, civitate Lota, natalis ſanctorum Seotentiatæ. Mediolano, depoſitio Dionyſii epiſcopi. In Epheſo, Joannis Apoſtoli. Et depoſitio S. Marcelli confeſſoris. Urbani Papæ.

VII *Kal. Jan.* Natale S. Eraeli, Pauli, Mendinæ, Jocundi. In Tuſcia civitate, natalis ſanctorum Felicisſimi, Eraeli.

VI *Kal. Jan.* In Alexandria, natalis ſanctorum Aquili presbyteri, Euangeli & aliorum quatuordecim.

V *Kal. Jan.* In civitate Pariſius, S. Germani epiſcopi confeſſoris.

IV *Kal. Jan.* In Cibalis, natalis S. Pollionis lectoris & martyris. Trevitis, depoſitio Maximiani epiſcopi.

III *Kal. Jan.* Romæ, natalis S. Petronellæ.

Prid. Kal. Jan. In Aquileia, natalis ſanctorum Caoti, Cantiani.

JUNIUS HABET DIES XXX.

Kalend. Janii. In Theſſalonica, Octavi. In Antiochia, Zoſimi & Teclæ virginis. Romæ, Joventiæ, Cyriaci.

IV *Non. Jan.* Romæ, Marcelli presbyteri & Petri Exorciſtæ. Lugduno Galliæ, quadraginta & quinque Martyrum.

III *Non Jan.* In Africa, Quitini, Abidiani, Gagi, Donati & aliorum centum quadraginta ſeptem. Apud Arecium civitatem Tuſciæ, Laurenti. Natalis S. Thomæ Apoſtoli.

Prid. Non. Jan. Nividuno civitate, Zotici, Attalici. Romæ, natalis S. Pieti, Ateci, Datiani.

Nonas Jan. In Ægypto, Martiani, Nigrandi & Apolloni.

VIII *Id. Jan.* Nevedano, Amanti, Lucii, Alexandri. Paſſio SS. martyrum Vincenti epiſcopi & Benigni diaconi.

VII *Id. Jan.* In Bizantio civitate, Pauli, Fortunati.

VI *Id. Jan.* In Ægypto, natalis Martiani, Joeundi. in Gallia, civitate Sueſſionum, depoſitio S. Medardi epiſcopi.

V *Id. Jan.* In Gallia Pompeneo, paſſio S. Vincentii martyris.

IV *Id. Jan.* Romæ, natalis Baſilidia, Auris, Rogati.

III *Id. Jan.* Romæ, natalis S. Baſillæ & SS. Criſpoli & Fortunati.

Prid. Id. Jan. Romæ, Auxili, Luci, militum quinque. Nazari.

Idus Jan. In Perſida, natalis S. Bartholomæi Apoſtoli.

XVIII *Kal. Julii.* In Pagia civitate, natalis S. Aoteani. In civitate Aurelianis, translatio corporis S. Amani * martyris.

* al. Aniani ep. conf.

XVII *Kal. Jul.* In Doroſthoro, nat. S. Ilici, Felicis.

XVI *Kal. Jul.* In Africa, natalis ſanctorum Diogenis, Micæ.

XV *Kal. Jul.* Romæ, Quiriaci, Baſti, Nicandri. Eodem die interfectus eſt venerabilis Fulco archiepiſcopus ab Iniquo [anno DCCCC]

XIV *Kal. Jul.* In Africa, Marciæ, Emeli, Felicis. Marci & Marcelliani.

XIII *Kal. Jul.* In Mediolano civitate, natalis ſanctorum Nazarii, Gervaſii, Protaſi & Celſi pueri.

XII *Kal. Jul.* In Thomis civitate, Pauli, Cyriaci, Paniæ.

XI *Kal. Jul.* Saturnini, Quiriaci, Apollonaris.

X *Kal. Jul.* In Antiochia, ſanctorum Gantalici, Juliani, & ſanctorum martyrum nongentorum tredecim, quorum nomina habentur in libro vitæ. In Perſida, natalis S. Jacobi Al. Phei Apoſtoli. In Nola civitate, natalis S. Paulini epiſcopi & confeſſoris,

IX *Kal. Jul.* In Nicomedia, Avisi, Zinzami.

VIII *Kal. Jul.* In Provincia Paleſtina, natalis S. Joannis Baptiſtæ & Prophetæ. In Ephe, [Epheſo S. Joan. Apoſt. & Euang.]

VII *Kal. Jul.* Theſſalonica, Lanitani, Theſſalonicæ.

VI *Kal. Jul.* Romæ, Joannis & Pauli.

V *Kal. Jul.* Romæ, miliario nono, Criſpi, Criſpiniani.

IV *Kal. Jul.* In Africa, Sabiani, Felicis, Elaphi.

III *Kal. Jul.* Romæ, natalis ſanctorum Petri & Pauli Apoſtolorum. In Perſida, natalis ſanctorum Simonis & Judæ Apoſtolorum.

Prid. Kal. Jul. Romæ, natalis ſanctorum Timothei, Zotici.

JULIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Julii. Romæ, Gaii Papæ. Et natalis ſanctorum Luceæ virgin. & Auceiæ regis. In Perſida, paſſio ſanctorum Apoſtolorum Simonis Cananæi & Judæ Zelotis.

VI *Non. Jul.* Romæ, Damaſi & militum duorum Proceſſi [& Martiniani.]

V *Non Jul.* In Edeſſa Meſopotamiæ, natalis & translatio corporis S. Thomæ Apoſtoli, qui paſſus eſt in India.

IV *Non. Jul.* In Gallia, Turonis civitate, ordinatio epiſcopatus & translatio corporis S. Martini epiſcopi & dedicatio Baſilicæ ipſius.

III *Non. Jul.* In Sicilia, Agathoni, Tripuonis.

Prid. Non Jul. Gallia, depoſitio S. Goaris epiſcopi & confeſſoris. Et octava ſanctorum Petri & Pauli Apoſtolorum.

Nonas. Jul. In Alexandria, Parthenii, Eraelei.

VIII *Id. Jul.* In Nicea, Suſtari, Speri, Eracli.

VII *Id. Jul.* Mediolano, Mochi. Et in Thomis, ſanctorum Zenoni, Minæ, Vitalis.

VI *Id. Jul.* Romæ, Priſillæ & natalis ſanctorum ſeptem germanorum, id eſt Fratrum.

V *Id. Jul.* In Africa, Mariani. Romæ, ſanctorum Srephani. Et depoſitio beatæ memoriæ Benedicti abbatis.

IV *Id. Jul.* In Sicilia, natalis S. Agathæ virginis.

VII *Id. Jul.* In Alexandria, Setapionis, Tropimei.

Prid. Id. Jul. Lugduno Galliæ, natalis S. Juſti epiſcopi & confeſſoris.

Id. Jul. In Alexandria, natalis ſanctorum Philippi, Zenonis.

XVII *Kal. Auguſti.* In civitate Oſtia natalis S. Helarini.

XVI *Kal. Aug.* In Africa, natalis ſanctorum Aquilini, Spetatæ.

XV *Kal. Aug.* Romæ via Tiburtina, miliario nono, natalis ſanctorum Symphoroſæ matris ſeptem germanorum.

XIV *Kal. Aug.* Lugduno Galliæ, natalis S. Ruſtici epiſcopi.

XIII *Kal. Aug.* In Africa, natalis ſanctorum Sabini, Luciani, Petri.

XII *Kal. Aug.* In Africa, natalis ſanctorum, Victoris, Stercorii.

XI *Kal. Aug.* In Antiochia, natalis ſanctorum Cyrilli, Andreæ.

x *Kal. Aug.* Romæ via Tiburtina, miliario nono decimo, natalis ſancti Vincentii martyris. Ravennæ, S. Apollinaris.

*leg. Amiaternina. ax *Kal. Aug.* In Armia Termina * civitate, miliario octogeſimo tertio, natalis S. Victorini martyris.

viii *Kal. Aug.* Natalis S. Jacobi Apoſtoli. Et in Sicilia * civitate Samon, natalis S. Chriſtofori martyris.

*al. Licia.

vii *Kal. Aug.* In Laodecia Frigiæ, natalis ſanctorum Juviani, Juliani. Et natalis ſanctorum Mutianæ, Laudiæ.

vi *Kal. Aug.* In Nola civitate, natalis S. Felicis de ordinatione epiſcopatus.

v *Kal. Aug.* In Laodecia, civitate Frigiç, Theophilæ, Auxenti. Corbeia monaſterio, dedicatio Baſilicæ S. Petri Apoſtoli. Mediolano, natalis ſanctorum Gervaſii, Protaſii, Nazarii & Celſi.

*al. Portuenſi. iv *Kal. Aug.* Romæ, via Puerenſe *, natalis ſanctorum Abſeodi, Ruſi, Abdi. Trecas civitate, depoſitio S. Lupi epiſc. & confeſſoris.

iii *Kal. Aug.* In cimiterio Pontiani, natalis S. Abdo & Senis.

Prid. Kal. Aug. Antiſiodoro, S. Germani epiſcopi & confeſſoris.

AUGUSTUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Auguſti. In Antiochia, paſſio ſanctorum Machabæorum ſeptem fratrum. Romæ dedicatio primæ eccleſiæ, a beato Petro Apoſtolo conſtructæ & conſecratæ.

iv *Non. Aug.* Romæ in cimiterio [Calliſti.] S. Stephani martyris. In Antiochia, natalis reliquiarum Stephani primi Protomartyris & diac. qui Hieroſolymis eſt translatus ex revelatione Luciani presbyteri corpuſculum ejus, *Vide Florentinium.*

iii *Non. Aug.* Hieroſolymis, inventio corporis beatiſſimi Stephani Protomartyris & ſanctorum Gamalielis, Nicomedi & Abibonis.

Prid. Non. Aug. Romæ via Tiburtina, in cimiterio, natalis ſanctorum martyrum Creſcentianæ & Juſtæ.

Non. Aug. Natalis ſanctorum Herenti, Heracli Daſſi, ſive Baſſi.

*al. Caliſti. viii *Id. Aug.* Romæ in cimiterio Cæleſti * via Appia, natalis S. Xyſti epiſcopi & Felicisſimi, Agapiti. Et paſſio S. Afræ.

vii *Id. Aug.* In Antiochia, natalis ſanctorum Sinphronii, Veneriæ.

vi *Id. Aug.* Romæ, natalis ſanctorum Secundini, Severiani.

v *Id. Aug.* In Oriente, natalis ſanctorum Firmi, Ruſtici, Primi.

iv *Id. Aug.* Romæ via Tiburtina, natalis S. Laurentii archidiaconi, In via Appia, Felicisſimi.

iii *Id. Aug.* Natalis S. Tiburti. In Cameraco, civitate in Gallia, natalis S. Gauderici epiſcopi & confeſſoris.

Prid. Id. Aug. In Sicilia, civitate Cathenas, natalis ſanctorum Eupoli, Veretiæ, Veneriæ.

Idus Aug. Romæ, natalis ſanctorum Hippolyti martyris.

xix *Kal. Septembris.* Gendara Syriæ, natalis S. Fortunati martyris.

xviii *Kal. Sep.* Aſſumptio S. Mariæ matris Domini noſtri Jeſu Chriſti.

xvii *Kal. Sep.* In Alexandria, natalis S. Orionis.

xvi *Kal. Sep.* In Cæſaria Cappadociæ, natalis S. Mammetis monachi. Natalis S. Euphamiæ virginis.

*al. Prænestina. xv *Kal. Sep.* Priſtina * civitate, militario ab Urbe trigeſimo tertio, natalis S. Agapiti.

xiv *Kal. Sep.* Et in Hieroſolyma, apparitio S. Crucis.

xiii *Kal. Sep.* In Lucania, natalis ſanctorum Valeriani, Leonti. Natalis S. Dioſcori & S. Filiberti.

xii *Kal. Sep.* In Hiſpaniis, natalis ſanctorum Juli & Juliani.

xi *Kal. Sep.* Romæ via Oſtenſa, S. Timothei diſcipuli Pauli Apoſtoli. Et Symphoriani martyris.

x *Kal. Sep.* In Aquileia, natalis ſanctorum Fortunati, Hermogenis.

ix *kal. Sep.* In India, S. Bartholomæi Apoſtoli. Et depoſitio Geldardi presbyteri.

viii *kal. Sep.* In Provincia Syriæ, natalis S. Juliani, Rufini.

vii *kal. Sep.* Civitate Salona, natalis S. Anaſtaſi martyris.

vi *kal. Sep.* In Antiochia, natalis ſanctorum Sebaſti, Alexandri. Et S. Ceſarii.

v *kal. Sept.* Romæ, natalis S. Hermetis martyris. In Africa. Yppone regio, depoſitio S. Auguſtini epiſcopi & confeſſoris.

iv *kal. Sept.* Pauſatio S. Helyſei prophetæ, diſcipuli S. Heliæ prophetæ. Romæ, S. Felicis. Et S. Sabinæ virginis.

iii *kal. Sept.* In Provincia Paleſtinæ, Sabaſtia, natalis S. Joannis Baptiſtæ. Et alibi, natalis Sanctorum nongentorum, qui eodem die paſſi ſunt.

ii *kal. Sept.* Treveris, depoſitio S. Paulini epiſcopi & confeſſoris. Hic in exilio requievit.

SEPTEMBER HABET DIES XXX.

Kalend. Septembris. In Capua Aquaria, natalis S. Priſci. In Tutertina Tuſciæ, natalis ſanctorum Torentiani epiſcopi & confeſſoris. Et S. Firmini confeſſoris & epiſcopi.

iv *Non. Sept.* Lugduno Galliæ, depoſitio S. Juſti & dedicatio paſſi * ipſius. *leg. Baſilicę.

iii *Non. Sept.* In Alexandria, natalis S. Ariſtonippi epiſcopi. Provincia Syriæ, natalis ſanctorum Antonini pueri. Areſti epiſcopi.

Prid. Non. Sept. In Ancira Gallaeiæ, natalis ſanctorum Rufini. In Gallia, civitate Cabillono, natalis S. Marcelli martyris. Treveris, depoſitio S. Paulini epiſcopi.

Nonis Sept. In porto Romano, natalis S. Saturnini. Et paſſio S. Tothahelis martyris.

viii *Id. Sept.* Romæ via Salaria, miliario ab Urbe, natalis S. Eleutheri epiſcopi & conf.

vii *Id. Sept.* Benehabento. * civitate, natalis ſanctorum Senomi, Januarii, Fiſti. *leg. Beneventoto.

vi *Id. Sept.* Nativitas S. Mariæ matris Domini noſtri Jeſu Chriſti ſecundum carnem. Et S. Adriani.

v *Id. Sept.* Romæ, natalis S. Gurgoni.

iv *Id. Sept.* Romæ, depoſitio beati Hilari Papæ.

iii *Id. Sept.* Romæ, via Salaria veteri, [in cimiterio] Baſillæ, natalis ſanctorum Proti & Jacinti.

ii *Id. Sept.* In Sicilia, civitate Cathenas, natalis ſanctorum Eupli & Serapionis epiſcopi. Magni & Secundini.

Idus Sept. In Apulia, natalis ſanctorum Felicisſimi.

xviii *Kal. Octobris.* Exaltatio S. Crucis.

XVII *Kal. Octob.* In Alexandria, natalis ſanctorum trium Fratrum.

XVI *kal. Octob.* Calcidonia, natalis S. Euphemię virginis. Romę, paſſio S. Cecilię virg.

XV *kal. Octob.* In Neveduno, natalis ſanctorum Valeriani, Magrini. In Gallia, in vico qui dicitur Leodio paſſio S. Landeberti epiſcopi & martyris.

XIV *kal. Octob.* In Alexandria, natalis ſanctorum Otiani, Xyſti.

XIII *kal. Octob.* In Alexandria, Demetri, Palei, Nilipaci.

XII *kal. Octob.* Sinnida Frigię, ſanctorum Dormidoni, Dorothei, Privati, Felicis. Natalis ſanctorum Felicis.

XI *kal. Octob.* In Perſida, civitate Tatrium, natalis S. Mathei Apoſtoli, Corbeja monaſterio, dedicatio Baſilicę domni Albini & Marcellini epiſcoporum.

X *kal. Octob.* Sidunis civitate, in loco qui vocatur Agauno, natalis ſanctorum Mauritii, Exupeti, Candidi, Victoris, Innoceoti, Vitalis cum ſociis ſuis.

IX *Kal. Octob.* In Seleucia, natalis S. Teclæ virginis. Et natalis S. Marci Euangeliſtæ.

VIII *Kal. Octob.* Machironia caſtello, conceptio S. Joannis Baptiſtæ.

VII *Kal. Octob.* In Gallia, Ambianis civitate, paſſio S. Firmi epiſcopi & martyris.

VI *Kal. Octob.* Romæ via Appia, in cimiterio Cæleſti, depoſitio Euſebi epiſcopi. Et natalis S. Senatoris.

V *Kal. Octob.* In Cęſaria Cappadocię, natalis S. Elentheri. Epheſę, natalis S. Timothei diſcipuli Pauli Apoſtoli. Et ſanctorum Coſmę & Damiani.

IV *Kal. Octob.* In Africa, natalis ſanctorum Martialis, Laurenti.

III *Kal. Octob.* Romæ, miliario ſexto, dedicatio baſilicæ angeli Michaelis, vel in monte qui dicitur Garganus. *Vide Floreatinum.*

Prid. Kal. Octob. In Placentia civitate, natalis S. Antonini martyris. Et S. Victoris. Bethlehem civitate, depoſitio S. Hieronymi presb.

OCTOBER HABET DIES XXXI.

Kalend. Octobris. In civitate Thaniis*, Priſci, Euagri. Antiſiodoro, depoſitio S. Germani epiſcopi & confeſſoris. Remis, S. Remedii. Trevaris, S. Niceri. *al. Thomis.

VI *Non. Octob.* In Gallia, S. Leodegarii marr.

V *Non. Octob.* In Antiochia, Theogeni. In Africa, Victoris.

IV *Non. Octob.* In Ægypto, Marci & Martiani martyrum.

III *Non. Octob.* In Sicilia, Placenti & Plsciti, Eutiei & aliorum triginta.

Prid. Non. Octob. Capua, natalis ſanctorum Marcelli, Caſti, Emeli.

VIII *Id. Octob.* Romę via Appia, depoſitio S. Meteelli. Et natalis S. Mathei Euangeliſtę.

VII *Id. Octob.* In Antiochia, Dionyſii epiſcopi. Januarii.

VI *Id. Octob.* In civitate Laodecia Phrygia, natalis S. Theodoli. Patiſius, natalis ſanctorum Dionyſii epiſcopi, Eleutheri presbyteri, Ruſtici diac. Corbeiæ monaſterio, depoſitio Theodeſridi abbatis.

V *Id. Octob.* In Africa, Eradi, Dionyſii, Septimiæ.

IV *Id. Octob.* In Acervo Sicilię, S. Anaſtaſi presb.

III *Id. Octob.* In Provincia Syriæ, ſanctorum Enagrii, Profiriæ. *Supra omiſſæ ſunt Nonæ, & hic deeſt* III *Idus, namſequacas eſt pridie Idus.*

III *Id. Octob.* In Hiſpaniis, Cordoba civitate, S. Lupi, Auteliç.

Idus Octob. Colonia civitate, natalis ſanctorum Maurorum de militibus.

XVII *Kal. Novembris.* In Bsias, S. Suſſi martyria. In Africa, Cecilæ.

XIV *Kal. Nov.* Nicomedia, Alexandri. In Mauritania, Nini.

XV *Kal. Nov.* In Oriente, translatio corporis S. Lucę Euangeliſtę. Et juxta portum Romanum S. Agnetis virginis. *Vide Floreatin.*

XIV *Kal. Nov.* In Oſtia, Auſteri, Neapoli, Suſſi, Januarii.

XIII *Kal. Nov.* In Puteolis civitate, Dsſii, Anoſimini*, Januarii. *al. Zoſimi.

XII *Kal. Nov.* In Nicomedia, Daſii, Zotici, Gagi, cum duodecim militibus martyribus.

XI *Kal. Nov.* In Atrianopoli Thraciæ, Philippi epiſcopi.

X *Kal. Nov.* In Atrianopoli, Severi, Dorothei,

IX *Kal. Nov.* In Nicomedia, Severi, Viralis, Felicis, Rogati.

VIII *Kal. Nov.* Sueſſionis civitate, Criſpini & Criſpiniani martyrum.

VII *Kal. Nov.* In Nicomedis, ſanctorum Luciani, Martiani.

VI *Kal. Nov.* In Africa ſanctorum Saturnini, Flavii.

V *Kal. Nov.* In Antiochia Syriæ, Mirandi. Et natalis ſanctorum Apoſtolorum Simeonis Cananei & Judæ Zelotis.

IV *Kal. Nov.* In Lucania, S. Sanctinicti, Quinti, Felicianę.

III *Kal Nov.* Nicomedia, Januarii. [In Antiochia,] Nazari, Protoſt, Gervaſi & Celſi pueri. Toloſa, translatio corporis S. Saturnini epiſcopi.

Prid. Kal. Nov. In Africa, Claconii*, Juliani, Fortunati. Auguſtę Viromandorum in Gallia, S. Quintini martyris. * *al.* Daconi *vel* Dogoni.

NOVEMBER HABET DIES XXX.

Kalend. Novembris. Pictavis, dedicatio Baſilicę S. Helari epiſcopi. In Nicomedia, dedicatio Baſilicę Jacobi & S. Joannis Euangeliſtę. Et paſſio Euſtachii martyris cum uxore & filiis, *Vide Florentinum.*

IV *Non. Nov.* Sitio monaſterio, depoſitio S. Audomari epiſcopi.* Et dedicatio Baſilicæ ſanctorum Sixti, Yppoliti, Laurenti. *al. Pridie.

III *Non. Nov.* Dedicatio Baſilicę S. Andreę Apoſtoli.

Prid. Non. Nov. In Africa, natalis ſanctorum Primi, Cęſati. Rorenus civitate, depoſitio S. Amaoti epiſcopi & confeſſoris.

Nonis Nov. In Cęſarea Cappadocię, natalis ſanctorum Domnini, Cęſari.

VIII *Id. Nov.* In Nicomedia, natalis ſanctorum Adriani, Julię.

VII *Id. Nov.* In Nicomedia, S. Euſebii, Pobiſi, Rogati, Donati, Primę.

VI *Id. Nov.* Romę, natalis ſanctorum Simphroni, Claudii, Caſtori.

V *Id. Nov.* In Nicomedia, natalis ſanctorum Damiani. Natalis S. Theodori martyris.

IV *Id. Nov.* In Antiochia, natalis Donati. Sanctorum Demetri epiſcopi Ameneſi.

III *Id. Nov.* Ravenna, natalis ſanctorum Valentini, Feliciani. Turonis civitate, S. Menę

næ martyris, depoſitio S. Martini epiſcopi & confeſſoris. *Ponatur* Mennæ *ante* Turonis.

Prid. Id. Nov. In Africa, natalis ſanctorum Ædicti, Auruli, Publii,

Idibus Novembris. Turonis civitate, depoſitio S. Briciouis epiſcopi & confeſſoris.

XVIII *Kalend. Decembris*. In Eraclea civitate, Secundini, Fiduciani.

XVII *Kal. Dec.* In Africa, natalia ſanctorum Rufiniani, Marci.

XVI *Kal. Dec.* In Cappadocia, civitate Campaniæ, natalis S. Augnſtini, *Reſtitue ex Floreatiale die ſequenti*.

XV *Kal. Dec.* Aurelianis civitate, depoſitio S. Amani *epiſc. & conf. *al.* Anisni,

XIV *Kal. Dec.* In Antiochia civitate, Romani monachi.

XIII *Kal. Dec.* In Cæſarea, Maximi, Mutiani.

XII *Kal. Dec.* In Heraclia, Baſſi, Dionyſi, Orionis.

XI *Kal. Dec.* Antiochia, Baſilei & Auxilii.

X *Kal. Dec.* Romæ, Cæciliæ virginis, Valeriani.

IX *Kal. Dec.* Romæ, Maximi. Natalia S. Clementis epiſcopi & martyris. In Gallia, vico Sarcingo, depoſitio S. Trudoni presbyteri & confeſſoris.

VIII *Kal. Dec.* In Aquileja civitate, S. Griſogoni.

VII *Kal. Dec.* Luciani, Marciani, Claudiani.

VI *Kal. Dec.* Romæ, ſanctorum Sirici epiſcopi & Saturnini.

V *Kal. Dec.* In Nicomedia, Marcelli, Petri.

IV *Kal. Dec.* In Syria, Troſimi, Theodoli.

III *Kal. Dec.* Romæ, Araſonis, Saturnini.

II *Kal. Dec.* In Provincia Achaiæ, civitate Patræ, natalis S. Andreæ Apoſtoli & marc.

DECEMBER HABET DIES XXXI.

Kalend. Decembris Romæ, Candidæ, Amboni, Filati, Lnci. In Gallia, civitate Noviomo depoſitio S. Elegi epiſcopi.

IV *Non. Dec.* Romæ, natalis S. Primenti, Pontiani,

III *Non. Dec.* In Oriente, Merobi, Claudici, Felicis.

Prid. Non. Decemb. Depoſitio Benedicti abbatis. Eraclæ *. *al.* Etaeli.

Nonis Dec. Natalia S. Criſpini. In Africa, Humili.

VIII *Id. Dec.* In Africa, Zeloti, Fortunati, Gai.

VII *Id. Dec.* In Antiochia, Polycarpi, Theodori.

VI *Id. Dec.* Euſebii epiſcopi. Uſanni presbyt.

V *Id. Dec.* In Africa, Petri, Succeſſi, Baſini.

IV *Id. Dec.* Victori, Conſenti, Adriani, Eracli,

III *Id. Dec.* Ambianis civitate, natalis Victurici & Fuſciani, & Gentiani marc.

Prid. Id. Dec. In Hiſpaniis, civitate Emerita, Eulaliæ virginis.

Idus Decemb. Seracuſa, civitate Siciliæ, natalis S. Luciæ virginis.

XIX *Kal. Jan.* In Antiochia, Druſi & ſociorum ejus.

XVIII *Kal. Jan.* In Africa, Fauſtiani, Luci, Candidi.

XVII *Kal. Jan.* Ravenna, Valentini. Natalis Agriculæ.

XVI *Kal. Jan.* In Africa, Victoria, Victoriani.

XV *Kal. Jan.* Laodecia civitate, Theotini, Baſiliani. Et alibi, paſſio S. Afræ virginis.

XIV *Kal. Jan.* In Nicea, civitate Bithiniæ, Zoſimi, Paoli.

XIII *Kal. Jan.* In Tracia, civitate Gildoba, Julii mart.

XII *Kal. Jan.* In Meſopotamia, civitate Ædiſſa, natalis & tranſlatio corporis S. Thomæ Apoſtoli, qui translatus eſt ab India, cujus paſſio ibidem celebratur.

XI *Kal. Jan.* In Antiochia, S. Baſilei, Joannis.

X *Kal. Jan.* In civitate Nicomedia, natalis ſanctorum triginta quinque Martyrum, quorum nomina Deus ſcit. Et paſſio S. Gregorii.

IX *Kal. Jan.* In Tropoli civitate, natalis S. Luciani. Et Romæ, natalis ſanctorum Metrobi, Pauli, Zenoni. Et paſſio S. Eugeniæ. Et in Antiochia Syriæ, natalis ſanctarum Virginum canonicarum quadraginta, & aliorum duorum, ſimul Druſi.

MARTYROLOGIUM SEXTUM

REGINÆ SUECIÆ,

OLIM SENONENSE S. COLUMBÆ.

In nomine Sanctæ Trinitatis incipit Martyrologium anni circuli, de ſingulis Feſtivitatibus Sanctorum.

JANUARIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Januarii. Circumciſio Domini noſtri Jeſu Chriſti. Romæ via Appia, coronæ militum XXX, & paſſio Almachi martyris. Ravenna, depoſitio ſancti Severi confeſſoris. Auguſtiduno, depoſitio Agrippini epiſcopi.

IV *Nonas Jan.* Antiochiæ Syriæ, Doni epiſcopi ejuſdem loci. Alio loco, Stratonici. Et Macharii abbatis. In Ethiopia, Rutuli, cum aliis tribus.

III *Non. Jan.* Romæ, natalis Antheros Papæ. Pariſius, depoſitio ſanctæ Genovefæ. Vienna, ſancti Florentii. In civitate Aulana, paſſio ſancti Petri, qui crucifixus eſt. Eo die, paſſio ſancti Theogenis.

Prid. Non. Jan. In Oriente, civitate Bononia, Ermetia, cum aliis duobus. In Africa, Aquilini cum aliis VI.

Nonas Jan. Hieroſolyma, depoſitio beati Simeonis prophetæ. In Africa, Felicis, cum aliis duodecim. In Antiochia, natale ſancti Symeonis confeſſoris, qui in columna ſtetit.

VIII *Idus Jan.* Epiphania Domini noſtri Jeſu Chriſti. In Africa, Fori, cum aliis V. Antiochia, paſſio ſanctorum Juliani & Baſiliſſæ. In India, Celſi, Juliani. In civitate Redonis, depoſitio ſancti Melani epiſcopi.

VII *Id. Jan.* In Nicomedia, Luciani presbyteri, qui quatuor in partibus diviſus eſt, & in mare

præ-

præcipitatus. In Eraclea, Felicis & Januarii. In Græcia, Palladii. Eodem die, Octavas ſanctæ Columbæ virginis & martyris.

VI *Id. Jan.* Auguſtiduno, depoſitio beati Eugeoii epiſcopi. Lugdano caſtro, paſſio Balduioi abbatis.

V *Id. Jan.* In Africa, natale ſanctorum Epicteri, Jocundi, Quinti, cum aliis X.

IV *Id. Jan.* Natale ſancti Pauli heremitæ, cujus animam ad cælum ferri ab angelis, Antonius vidit. Romæ, depoſitio Melciadis epiſc.

III *Id. Jan.* In Africa, natale ſancti Salici. In Alexandria, natale ſancti Leucii conf.

II *Id. Jan.* In Aehaia, paſſio ſancti Cyriaci. In Africa, Zotici. Et depoſitio ſancti Boniti confeſſoris.

Idus Jan. In Africa, Ingenui cum aliis III. Romæ via Lavicana, militum XL. Pictavis, depoſitio ſancti Hilarii epiſcopi & conf. Et Remus, tranſiti Remigii confeſſ. præcipui.

XIX *Kalend. Februarii.* Nola Campaniæ, paſſio ſancti Felicis. Et alibi, depoſitio beati Euſtaſi epiſcopi.

XVIII *Kal. Febr.* In Egypto, paſſio ſanctorum Creſconii, Tyrſi, Leuci, cum aliis tribus. Et depoſitio Ambacum propbetæ.

XVII *Kal. Febr.* Romæ, natale ſancti Marcelli Papæ & martyris. Arelato, depoſitio ſancti Honorati pontificis.

XVI *Kal. Febr.* In Egypto, depoſitio ſancti Antonii monachi. Et apud Lingones, paſſio ſanctorum Speuſuppi, Eleuſippi, & Meleuſippi, qui martyrio ſunt coronati, tempore Aureliani imperatoris. Galliis civitate Biturieas, depoſitio ſancti Salpitii epiſc. & conf.

XV *Kal. Febr.* Natale ſanctæ Priſcæ virginis & mart. Turonis, depoſitio ſancti Leopardi conf.

XIV *Kal. Febr.* In Africa, Pauli, Quinti, Getuntii, & aliorum multorum. Hieroſolyma, Martæ, & Mariæ ſororum Lazari.

XIII *Kal. Febr.* Romæ, paſſio ſancti Fabiani epiſcopi, qui tempore Decii imperatoris, martyrio coronatus eſt. Eodem die, ſancti Sebaſtiaoi, qui ſuſtibus dio fatigatus occubuit, tempore Dioeletiani imperatoris.

XII *Kal. Febr.* Romæ, paſſio ſanctæ Agaetis, quæ ſub præfecto Urbis Simphronio gladio peteuſſa eſt. Hiſpaniis, civitate Terracona, paſſio ſanctorum Fructuoſi epiſcopi, Auguli & Eulogii diaconorum. Tiecas, paſſio ſancti Parrocli mart. Arvernis, depoſitio ſancti Aviti epiſcopi.

XI *Kal. Febr.* Romæ, natale ſancti Anaſtaſii monachi, & martyris, qui fuit io Perſida capitali ſententia damnatus ſub rege Coſroa. Hiſpaniis, civitate Valentia, paſſio ſanctorum Valetii, Proti, Viocentii diaconorum, cum ſociis ſois.

X *Kal. Febr.* Romæ, paſſio ſanctæ Emetentianæ virginis, quæ lapidata pro Chriſto occubuit. Et in Italia, civitate Novaria, depoſitio ſancti Gaudentii pontificis. In Mauritania, civitate Neoceſaria, paſſio ſancti Severiani, & Aquilæ uxoria ejus. Et alibi, paſſio ſanctorum Macharii, & Eugenii.

IX *Kal. Febr.* Ravenna, natale ſanctorum Euſtaſii confeſſoris, & Satutoiai. Eodem die, paſſio ſanctæ Sabinæ virginis. In Antiochia, paſſio ſancti Babilæ epiſcopi cum tribus parvulis, ſub Numeriano Prioeipe. Romæ, Feliciſſimi.

VIII *Kal. Febr.* Natale ſanctorum Saviniaoi & ſancti Projecti. Cartagine, natale ſaocti Secundi. Et converſio ſancti Pauli. Et in Sicilia, ſancti Tyrſi martyris.

VII *Kal. Febr.* Smirnæ, paſſio ſancti Policarpi epiſcopi, qui ſub Marco Aotonio & Loeio Aurelio igni traditus occubuit. Hieroſolima, tranſitus ſanctæ Paulæ Deo dicatæ.

VI *Kal. Febr.* In Africa, Dativi, Juliani, Secundi, cum aliis VI.

V *Kal. Febr.* Romæ, nativitas ſanctæ Agnetis virg. Io Africa, Miſſuriani, Publii, Victoris. Nicomedia, Leaeii. In Apollonia, Cslenici.

IV *Kal. Febr.* In Africa, Victoris, Honorati. In Tuſcia, Conſtantii. Et alibi, Ippoliti epiſcopi de antiquis. Treveris, depoſitio beati Severi epiſcopi. Treeas, natale ſanctæ Sabinæ virginis.

III *Kal. Febr.* Antiochia, paſſio ſancti Ippoliti. In Africa, Polliani, Cleri, Philippiani & aliorum CXXIV.

Prid. Kal. Febr. Depoſitio ſancti Edeci epiſcopi. In Alexandria, Gemini, Urſini, & paſſio ſanctorum Tyrſi, Galiniti & aliorum XV ſacerdotum. In Iberoia, ſancti Aodieci epiſcopi.

Leranix indicendæ.

FEBRUARIUS HABET DIES XXVIII.

Kalend. Februarii. In Græcia, ſaocti Polcarpi epiſcopi. In Scotia, depoſitio ſanctæ Brigitæ virginis. Ravenna, Severi epiſcopi. Et alibi, depoſitio Pieri presbyteri.

V *Non. Febr.* Purificatio beatæ Mariæ ſempet virginis, quando Dominum præſentavit in templo. Romæ, miliario ab Urbe CLXXIV, Laurentii, & Ippoliti. Aureliaois, depoſitio beati Fuſculi epiſcopi.

III *Non. Febr.* In Africa, Felicis & Felicisatis. Lugduoo Galliæ, depoſitio beati Lupicini epiſcopi.

Prid. Non. Febr. Roma Foto Simpronii, oatala Gemini, Gelaſii, Magni. Treeas, depoſitio Aventini abbatis.

Non. Febr. In Sicilia, Catenas civitate, paſſio ſanctæ Agatæ virginis ſub Quintiano eooſule, tempore Dioclesiani, quæ poſt alapas, & carcerem, poſt eeoleum, & ſortiones, poſt mamillarum abſciſionem, ſed a Domino ſanationem, poſt volutationem in teſtis & carbonibus, tandem in carcere cooſummata eſt. Vienna, Aviti epiſcopi.

VIII *Id. Febr.* Romæ via Appia, in cymitetio juata Caiaeumbas, paſſio Sotetis virginis. In Acaia, Satutoini. Et alibi, depoſitio ſancti Amandi epiſcopi.

VII *Id. Febr.* In Britannia, civitate Agaſta, paſſio Auguli epiſcopi & martyris. Et alibi, Anatolii, Ammonis, Nepoſiani.

VI *Id. Febr.* Romæ, depoſitio ſancti Pauli epiſcopi. In Armioia minori, natalis ſancti Dioniſii, cum aliis duobus.

V *Id. Febr.* Apud Cyprum, oatale ſanctorum Alexandri, Ammonis. Alaaandria, Pauli, Dioniſii & aliorum XXVIII. In Egypto, Pleſii, Orſati, Agaton, Proti, Orion, Cyriaci.

IV *Id. Febr.* Alexandria, paſſio Apollinis & aliorum XX. Romæ, Zotici, Hireni. In Campania, natale ſancti Silvani epiſcopi & cooſeſſoris. In Bethleem civitate Judeæ, paſſio ſaoctorum Andreæ, Aporia. Sanctonis civitate, depoſitio Troiani epiſcopi.

III *Id.*

XIII *Id. Febr.* In Appamia, Eufraxi. In Campania, Baſiliani. Romæ, Calocerii, & Parthenii. Lugduno, Deſiderii epiſcopi.

Prid. Id. Febr. Paſſio ſancti Damiani militis. Carragine, Modeſti. Alexandria, Juliani. In Italia, Donati, cum aliis V. Et alibi, depoſitio Simplicii epiſcopi.

Idus Febr. Nicomedia, paſſio ſanctæ Julianæ. Alexandria, Juliani, Ammonit. Lugduno, depoſitio beati Stephani epiſcopi.

XIV *Kal. Martii.* Romæ, ſancti Valentini presbyt. Eodem die, ſancti Valentini Interamnæ urbis epiſcopi. In Tuſcia, natalis ſanctorum Vitalis, & Maſtiani. In Eraclea, Felicis, Januarii. In Græcia, Palladii, Candidiani. Alexandria, Saturnini, Advocati.

XV *Kal. Mart.* In Antiochia, Juſippi diaconi. Interamnæ civitate, natale ſanctæ Agapis virginis.

XIV *Kal. Mart.* Sancti Oneſimi Apoſtoli. Et in Cumas, natalis ſanctæ Julianæ virginis, quæ tempore Maximiani imperatoris, poſt multa tormenta, decollatione capitis martyrium conſumavit; quæ paſſa eſt quidem in Nicomedia, ſed poſt paucum tempus, Deo diſponente, in Campaniam tranſlata. In Britanniis, natale ſanctorum Fauſtini, Inventiæ. In Hiſpaniis, civitate Barcelona, paſſio Cucufati martyris. Et alibi, Valentis diaconi, cum Ægyptiis numero quinque millibus.

XIII *Kal. Mart.* In Babilonia, natale Policronii epiſcopi ejuſdem civitatis, qui præſente Decio perſecutore, os lapidibus cæſum, manibus ſenſit, oculos ad cælum elevans, emiſit ſpiritum. Scriptum in paſſione ſancti Laurentii. In Africa, civitate Concordum, paſſio ſanctorum Donati, Secundiani. In Aquileia, Criſantiani. Et alibi, Romuli, Salviani, cum aliis LXXXIV.

XII *Kal. Mart.* In Africa, natalis ſanctorum Rutuli, Silvani, & aliorum XII.

XI *Kal. Mart.* In Africa, natalis ſanctorum Publii, Maurobii, Juliani & aliorum VIII.

X *Kal. Mart.* Romæ via Appia, in cymiterio Caliſti, depoſitio Gagi epiſcopi. Apud Cyprum, natalis ſanctorum Potamini, Miſis, Didimi. Et alibi, Victoris & Coronæ & aliorum X.

IX *Kal. Mart.* In Africa, civitate Adromit., natalis ſanctorum Veruli, Secundini, Servuli, Sirici & aliorum XXI. Et alibi, Victurini, Criſpini, Ruſtici, cum aliis XVI.

VIII *Kal. Mart.* Apud Antiochiam, Cathedra ſancti Petri Apoſtoli. Nicomediæ, natalis ſanctæ Teclæ virginis. Romæ via Tiburtina, natalis ſanctæ Concordiæ.

VII *Kal. Mart.* In Pannoniis, natalis ſanctorum Seneroti, Antigoni, Rutuli, Libii. In Aſia, Polycarpi epiſcopi, cum aliis XIII.

VI *Kal. Mart.* Inventio capitis Præcurſoris. In Cæſarea Cappadociæ, natalis ſanctorum Heraeli, Luci. Romæ, ſanctæ Primitivæ. Nicomediæ, natalis ſanctorum Luciani presbyteri, Petri, Palatini. In Ægypto, paſſio ſanctorum Victurini, Victoris.

V *Kal. Mart.* In Africa, natalis ſanctorum Donati, Juſti, Rutuli, Erenei. Pamfilia, Neſtoris & Caſti.

VI *Kal. Mart.* In Alexandria, Felicis, cum ſociis ſuis. Et alibi, natale ſanctorum Alexandri, Juſti, Theonis & aliorum XXVIII.

III *Kal. Mart.* Io Theſalonica, Abundantii, Tiriani, Severiani. In Africa, Dionyſii. In civitate Smirna Aſiæ, natalis ſanctorum Serviliani, Datiani, Leandri.

Prid. Kal. Mart. Natalis ſanctorum Celetis, Pupilli, Serapionis, Theophili. Et alibi, Felicis, Gagi, Quintiani, Manſueti. Alexandriæ, Victurini, Secundellæ.

Leraniæ indicendæ.

MARTIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Martii. Natalis ſanctorum Leonis, Donati, Abundantii. In Africa, Adriani, Victurii. Maſilia, Hermetis, Felicis. Andecavis, depoſitio Albini epiſcopi.

VI *Non. Mart.* Cæſareæ Cappadociæ, Lucii epiſcopi, Primitivi. Romæ, Pauli.

V *Non. Mart.* Felicis, Lucioli, Fortunati. In Africa, Gaioli.

IV *Non. Mart.* Romæ, in cymiterio via Appia, depoſitio Julii upiſcopi & aliorum XXVI. Nicomedia, paſſio ſanctorum Adriani, cum aliis XXXIV.

III *Non. Mart.* In Africa, paſſio ſancti Focæ, Antiochia Syriæ, Saturnini, Juſti, Petri.

Prid. Non. Mart. Nicomedia, natalis ſanctorum Victoris, Victurini, Claudiani & Baſſæ uxoris ejus.

Non. Martii. In Africa, natalis ſanctorum Saturi, Revocati. Et apud Cartaginem, Perpetuæ, Felicitatis, quæ beſtiis ſunt deputatæ ſub Severo principe. In civitate Traciæ, natalis ſanctorum Dandæ, Lenuci, Fecundi.

VIII *Id. Mart.* In Nicomedia, natalis ſanctorum Quintini epiſcopi & Capitulini. In Africa, Rogati, Felicis & Cyrilli epiſcopi, cum aliis VII.

VII *Id. Mart.* In Sebaſte, in Armenia majore, XL. militum tempore Licinii regis, ſub preſide Agricolao, qui poſt vincula & carceres crebertimos, poſt cæſas lapidibus facies, miſſi ſunt in ſtagnum, ubi gelu conſtricta corpora eorum nocte diſrumpebantur, & mane eruſagio martyrium conſumarunt. Deinde cuſpora eorum combuſta, & in fluvium projecta, ſed divina diſpenſatione reliquiæ eorum integræ ſunt repertæ & honore digno condiæ. Erant autem nobiliores inter eos Quirion & Candidus.

VI *Id. Mart.* In Niceria, natalis ſanctorum Gorgoni, Palatini, Firmi. In Antiochia, Agapæ virginis. In Perſida, Martyrum XLII. Alexandria, Zozimi & Alexandri, cum aliis tribus.

V *Id. Martii.* In Cartagine, natalis ſanctorum Eraelii, Candidi, Quirilli, Martiani, cum aliis XXIII. Nicomedia, Eunuchi & Gorgonii.

IV *Id. Mart.* Romæ, depoſitio ſancti Gregorii Papæ beatæ memoriæ. Et depoſitio ſancti Innocentii epiſcopi. In Africa, Joannis & aliorum XLIV. In Aſia, Petroni epiſcopi, Modaſti, Domitiani, Zoſimi, Euſtaſii presbyterorum.

III *Id. Mart.* In Nicomedia, natalis ſanctorum Macedonii presbyteri, & Patriciæ uxoris ejus, nec non & Modeſtæ filiæ ipſius. Nicea civitate, ſeu Martyrum, qui omnes igne cremati ſunt.

Prid. Id. Mart. In Nicomedia, Felicissimi, Dativi. In Africa, Petri. Theſſalonica, Alexandri, cum aliis duobus. Antiochia, Pionis.

Id.

ſanctorum Caliſti, Catiſii & aliorum VII.

XV *Kal. Majj.* In Antiochia, natalis ſanctorum Petri diaconi & Hermogenis miniſtri Petri. In Africa, Victutici, Januarii & Joliani presbyteri.

XIV *Kal. Majj.* Salona civitate, natalis ſanctorum Septimi diaconi, Victuri. In Africa, Victoris, Pamphilici, Sirici, Priſciani. Romæ, Eleutherii epiſcopi, & Anciæ matris ejus.

XIII *Kal. Majj.* In Militana, civitate Arminiæ, natalis ſanctorum Hermogenis, Gagi, cum aliis XV una die coronatorum. In Africa, Donati, Siriciani, cum aliis V.

XII *Kal. Majj.* In Africa, natalis ſanctorum Silviani, Fortunati, Joannis, cum aliis VIII. Romæ, depoſitio ſancti Victoris epiſcopi. Antiſiodero, depoſitio ſancti Mariani epiſcopi & confeſſoris.

XI *Kal. Majj.* Romæ, in cymiterio Caliſti, via Appia, natalis ſanctorum Valeriani, Maximi, Tibnatii. Nicomedia, Pantaleonis monachi. In Campania, natalis ſancti Cæſarei.

X *Kal. Majj.* In Frigia, civitate Gerapoli, natalis S. Philippi Apoſtoli. Romæ, paſſio ſancti Gaji Papæ, qui cum Eccleſiam XII annis, menſes IV, dies XII rexiſſet, martyrio coronatur ſub Diocletiano principe, cum Gabinio ſtatre. Eodem die, in Cordula civitate, natalis Parmenii, Elimæ & Chriſoteli presbyterorum, & Lucæ & Muci diaconorum, qui omnes poſt multa tormenta gladio exſi ſunt ſub Decio perſecutore. Senona civitate, depoſitio beati Leonis epiſcopi.

IX *Kal. Majj.* In Perſida, civitate Dioſpoli, paſſio ſancti Georgii martyris. In Galliis, civitate Valentia, natalis ſanctorum Felicis presbyteri, Fortunati diaconi.

VIII *Kal. Majj.* In Alexandria, Theonis presbyteri. In Britanniis, depoſitio Melliti epiſcopi. Lugdano Galliis, paſſio ſanctorum Alexandri, cum aliis XLIV.

VII *Kal. Majj.* In Alexandria, natalis Marci Euangeliſtæ, qui conſtitutis & confirmatis eccleſiis, per Libyam, Armaricam, Amoniacam, Pentxpolim, Alexandriam atque Ægyptum univerſam, ad ultimum tentus eſt X paganis, qui remoſerant io Alexandria, qui videntes eum, die ſancto Paſche miſſas facientem, miſerunt funem in collo ejus, & trahebant eum ad loca Buculi, quæ erant juxta mare ſub rupibus, obi erat eccleſia conſtructa, & defluebant carnes ejus in terram, ac ſaxa tofficiebantur ſangnine. Veſpere autem facto, miſerunt eum in cateerem, ubi circa mediam noctem, primo angelica viſitatione confortatus eſt, deinde ipſo Domino ſibi apparente, ad regna cæleſtia vocatus. At mane dum traherctur ad loca Buculi, gratias agens & dicens, Domine in manus tuas commendo ſpiritum meum, defunctus eſt & a viris religioſis ſepultus in loco lapidis excifi, cum gloria. Ordinaverat autem pro ſe Alexandriæ epiſcopum Anianum: aliis quoque longe lateque eccleſiis presbyteros & diaconos dederat. Lugdano, depoſitio beati Ruſti epiſcopi, *Volusi dicere* Ruſticii.

VI *Kal. Majj.* Natalis ſancti Cleti Papæ & martyris. Et Egreſſio Noe de Area. Ipſo die, depoſitio ſancti Marcellini Papæ, qui cum eccleſiam IX annis & menſ. IV rexiſſet, tempotibus Diocletiani & Maximiani, ab eodem Diocletiano pro fide Chriſti, cum Claudio & Cyrino & Antonio capite truncatus eſt, & poſt dies XXV ſepulana via Salotaria, in cubiculo, a Marcello presbytero & diaconibus, com hymois VI Kal. Maii.

V *Kal. Majj.* Tarſo Ciliciæ, natalis ſancti Caſtoris. In Nicomedia, Aotimi & Stephani epiſcoporum. In Armenia, Ephei presbyteri & Ermogenis militis. In Ægypto, Victotis, Maximi, Pauli, Martixni, Germani, cum aliis VI.

IV *Kal. Majj.* Romæ, natalis ſancti Vitalis mart. Eodem die, ſancti Chriſtophori. In Pannonia, Enſebii epiſcopi. Io Alexandria, natalis ſancti Victurini. In Africa, provincia Numidiæ, natalis ſanctorum Manilii, Donati & aliorum multorum.

III *Kal. Majj.* In Alexandtia, natalis ſancti Germani. Et alibi, Proſduci diaconi. in Nicomedia, Prudentii, Martialis & aliorum XV.

Prid. Kal. Majj. In Alexandria, uxtalis ſanctorum Dorothei presbyteri, Rodociaxi diaconi, Tetentii martyris, cum aliis DLII. Romæ, in cymitherio Prætextati, via Appia, depoſitio ſancti Quirini epiſcopi.

Letaoiæ indicendæ.
MAIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Majj, Initium prædicationis Domioi noſtri Jeſu Chriſti. In Frigia, Hierapoli, natalis Philippi & Jabobi Apoſtolorum. Eodem die, Hieremiæ prophetæ. Hieroſolymis, natalis ſancti Judæ epiſcopi, qui cognominatus eſt Quiriacus. Toloſa, Orgenti epiſcopi. Autiſiodero, ſaocti Amatoris epiſcopi. Et paſſio Sigiſmundi regis.

VI *Non. Majj.* Sancti Patais noſtri Athanaſii epiſcopi Alexandriæ. Et Juvenalis. Et alibi, natalis ſanctorum Germani, Cæleſtini, Felicis.

V *Non. Majj.* Hieroſolyma, inventio ſanctæ Crucis ab Helena regina anno CCXXXIII. Romæ, natalis ſanctorum Alexandri, Euenti, Theodoli. Antiſiodero, depoſitio Euſebii presbyteri. *Denotato anno alibi diximus.*

IV *Non. Majj.* In Nicomedia, natalis ſanctæ Antoniæ, quæ poſt multa tormenta flammis exuſta obiit. Autiſiodero, depoſitio Concordimi confeſſotis.

III *Non. Majj.* Aſcenſa Domini noſtri Jeſu Chriſti. Et in Theſſalonica, natalis ſanctorum Herenei & Peregrini, ignibus aduſtorum. Arelato, depoſitio ſancti Hilarii epiſcopi. Vienna, Niceti epiſcopi. Autiſiodero, paſſio ſancti Jocuniani lectoris.

Prid. Non. Majj. Mediolano, Victoris, Felicis, cum aliis triginta tribus. Autiſiodero, Stavii * epiſcopi. Auguſtiduno, depoſitio beati Plaeidi presbyteri & abbatis baſilicæ ſancti Sinforiani martyris. * *al* Valerii.

Nonas Majj. Mediolano, natalis ſancti Victoris martyris, cujus paſſio ibidem celebratur.

VIII *Id. Majj.* Conſtantinopoli, Maximi presbyteri, Antos diaconi & aliorum multorum. In Ægypto, Victoris, Stephani. Autiſiodero, depoſitio beati Elladii epiſcopi.

VII *Id. Majj.* In Axiopoli, natalis ſanctorum Quitilli, Quindei, Zenonis. In Tarſo Ciliciæ, Aſtodii. Territorio Carnotinæ civitatis, caſtro Vindocino, natalis ſancti Beati confeſſoris.

VI *Id.*

VI *Id. Maji.* Natalis ſanctorum Gordiani & Epimachi Romæ. Et natalis Calipodi ſenis presbyteri ſub Alexandro imperatore. Et alibi, natalis ſancti Job prophetæ.

V *Id. Maji.* Romæ miliario XII, natalis ſancti Antimi. In Aſia, natalis ſanctorum Demetrii, & Tadei. Vienna, depoſitio Msmmi & Martini epiſcoporum.

IV *Id. Maji.* Romæ, natalis ſanctorum Nerei & Achillei fratrum, & ſancti Pancratii, qui eum eſſet annorum XIV, ſub Diocletiano martyrium capitis detruncatione complevit. Et ſancti Patris Epiphani epiſcopi Cypri.

III *Id. Maji.* Natalis ſanctæ Mariæ ad Martyres. Eodem die, natalis ſancti Servatii. In territorio Saoctonico, depoſitio ſancti Martini presbyteri. Autiſiodero, depoſitio ſancti Marcelliani epiſcopi.

Prid. Id. Maji. Sancti Patris Pachomii: qui eum eſſet factis Apoſtolicæ gratiæ inſignis fundatorque Egypti coenobiorum, ſcripſit monaſteriorum regulas, quas angelo dictante didicerat; ſimul & de tempore Paſchali. Ipſo die in Syria, natalis Victoris & Coronæ, ſub Antonino imperatore, duce Alexandriæ Sebaſtiano. Erat autem Victor miles a Cilicia, cui Sebaſtianus in confeſſione fidei conſtingi digitos & evelli juſſit a cute. Deinde in camioum ignis juſſit illum mitti, ubi triduo permanens, non eſt læſus. Deinde veneoum bibere [juſſus] non eſt mortuus, ſed veneficum potius ad fidem convertit; deinde juſſum eſt, nervos corporis ejus tolli, deinde oleum bullieus mitti in pudendis ejus. Poſt hoc juſſit lampadas ardentes ſuſpenſis ad latera applicari, acetum & calcem ſimul miſceri, & dari ei in ore, deinde oculos erui, deinde triduo juſſum capite ſuſpendi; & dum adhuc ſpiraret, juſſit eum encoriari. Tunc Corona, cum eſſet uxor militis cujuſdam, cœpit beatificare ſanctum Victorem, pro gloria martyrii, & dum hoc faceret, vidit duas [coronas] decælo lapſas, unam Victori & alteram ſibi miſſam. Cumque & hoc eunctis audientibus proteſtaretur, tenta eſt, juſſumque duas arbores palmæ curvari ad invicem, & cannabinis funibus ligari Coronam in utraque, manibus & pedibus, & ſic arbores dimitti; quod dum fieret, diviſa eſt Corona in duas; erat autem annorum XVI. Tum quoque Victor decollatus eſt, & ipſa victoriæ perennis triumphum meruit.

Idus Maii. In Sirmia, natalis ſancti Timothei. Et alibi, VII Virginum. Mediolano, natalia ſancti Victoris.

XVII *Kal. Junii.* In Iſauria, natalis ſanctorum Aquilini, Victurinæ, quorum geſta habentur. In Epheſo, Mengenia, Gaiani, Jovini. In territorio Autiſiodorenſi, paſſio ſancti Peregrini, primi civitatis ipſius epiſcopi. Et in territorio Tricaſſinæ civitatis, depoſitio beati Fedoli confeſſoris.

XVI *Kal. Jun.* In Alexandria, natalis ſanctorum Victoris, Baſilidæ. Romæ, via Salutaria veteri, natalis ſanctorum Partheni, Gallæ, Choti, Primi, & depoſitio Liberi epiſcopi. Nividuon, Eraclii, Pauli, Minervi, Aquilini, Victoris.

XV *Kal. Jun.* In Alexandria, natalis ſanctorum Pantamon, Oſtaſii & Serapionis presbyterorum, cum aliis XIII. In Ægypto, Dioſcoti lectoris.

XIV *Kal. Jun.* Romæ, natalis ſanctorum Calocerii & Parteni eunuchorum, quorum ex hia alter præpoſitus cubiculi Decii imperatoris, alter primicerius, nolentes ſacrificare, a Decio occiſi ſunt. Item in cymiterio Caleſti, via Appia, natalis ſanctorum Paterni, Gallicoli, cum aliis XX. Et paſſio ſanctæ Pontentianæ virginis.

XIII *Kal. Jun.* Mediolano, natalis ſanctorum Gervaſii & Protaſii, Romæ, Via Salutaria, natalis ſanctæ Baſiliſſæ, cum aliis duobus. In Galliis, civitate Nemauſo, natalis ſancti Baudilii martyris.

XII *Kal. Jun.* In Mauritaniis, natalis ſanctorum Timothei, Eutici diaconi. In Africa, natalis ſanctorum Victi, Maurellæ, Quinti, cum aliis V. Cæſarea Capadociæ, natalis ſanctorum Donati, Primi, cum aliis XV. In Britannia, natalis ſanctorum Thimothei diaconi. Et in civitate Autiſiodero, depoſitio beati Valis presbyteri, & confeſſoris.

XI *Kal. Jun.* Romæ, natalis ſanctorum Fauſtini, Timothei, Venuſti, cum aliis XIIII. In Corſica, paſſio ſanctæ Joliæ. Et in Aſſica, Caſti & Mili, qui per ignem paſſionis martyrium conſumarunt. Scribit Cyprianus in lib. de Lapſis. In civitate Autiſiodero, depoſitio ſanctæ Helenæ virginis.

X *Kal. Jun.* Hiſpaniis, civitate Valentia, natalis ſanctorum Baſilii epiſcopi, cum aliis III. In Cæſarea, Lucii, Juliani, Felicis, cum aliis X. Vienna, paſſio ſancti Deſiderii epiſcopi, cum aliis VII.

IX *Kal. Jun.* In porto Romano, natalis ſancti vincentii, cum aliis XII. In Galliis, civitate Nemetis, natalis ſanctorum Rogatiani & Donatiani germanorum martyrum.

VIII *Kal. Jun.* Romæ, ſancti Urbani Papæ, cujus doctrina multi martyrio coronati ſunt. Mediolani, natalis Dionyſii epiſcopi. Trecas, depoſitio ſancti Leonis confeſſoris & ab.

VII *Kal. Jun.* In Britannia, depoſitio Auguſtini, primi Anglorum epiſcopi. In Africa, Pauli, Quadrati, cum aliis tribus. In territorio Autiſiodorenſi civitatis, loco Quintiaco, paſſio ſancti Priſci, cum innumera multitudine ſociorum ſuorum Martyrum.

VI *Kal. Jun.* In Alexandria, natalis ſanctorum Aculi presbyteri, Euangelii & aliorum XIV. In Thomis, Heleæ, Luciani, Zotici, Matialis, Victuri, Marianæ. In Africa, natalis ſanctorum Sacci, Juli, Damiæ, Carpiæ. In Sardinia, natalis ſanctorum Saluciani, Eutici epiſcopi, Creſcentini, Ticiani, Quinti, Sciabili.

V *Kal. Jun.* Puſilus, Germani confeſſoris. Ipſo die, depoſitio ſancti Joannis Papæ, quem quia orthodoxus erat, & a Juſtino imperatore orthodoxo, Conſtantinopolim veotena, glorioſe ſuſceptus erat, Theodoricus rex Arianus inreverenter in Ravenna in cuſtodia tentum, uſque ad mortem, cum aliis æque Catholicis vitis, perdoxit XV *Kal.* Junii. Meminit S. Gregorius in Dialogis, cujus corpus translatum in [de] Ravenna, ſepultum eſt in Baſilica ſancti Petri Apoſtoli V Kal. Jun. Olibrio Cos.

IV *Kal. Jun.* Apud Nicomediam, natalis ſancti Criſpoli. In Cæſarea Cappodociæ, Cyrilli. In Africa, natalis ſanctorum Primi, Baſſimonii, & aliorum CLIV. Treveris, depoſitio

ſancti

ſancti Maximini epiſcopi. Romæ, via Aurelia, natalis ſancti Reſtituti. Via Tiburtina, VS Germanorum. Hyſpaniis natalis ſancti Genti.

SRT *Kal. Jun.* Antiochiæ, natalis ſanctorum Sicii, Pſarini. Turribus Sardiniæ, natalis ſanctorum Gabini, Criſpoli.

Prid. Kal. Jun. Romæ, via Aurelia, natalis ſanctorum Petronillæ, Proceſſi, Martiniani. In Aquileia, natalis ſanctorum Canti, Cantiani, Griſogonæ, Cantianellæ. Cartagine, natalis ſancti Dotiani. Turribus Sardiniæ, natalis ſancti Criſentiani.

Letaniæ indicendæ.

JUNIUS HABET DIES XXX.

Kalend. Junii. Natalis ſancti Nicomedis martyris. Antiochia, natalis ſanctorum Zoſimi, Teclæ. In Aſrica, natalis ſancti Criſpini. Romæ, Cyriaci, cum aliis tribus. In Theſſalonica, Luciæ & Anecie regis, & aliorum multorum. Vienna, depoſitio Helladi epiſcopi.

IV *Non. Jun.* Romæ, Marcellini presbyteri & Petri exorciſtæ, qui multos in carcere ad fidem eruditentes, poſt dira vincula & plurima tormenta decollati ſunt ſub Judice Sereno. Et qui eos decollavit, vidit animas eorum ſplendide ornatas ab angelis ferri ad cælos, & pœnitentiam agens, ſub Julio Papa baptizatus eſt in ſenectute ſua nomine Dorotheus. Ipſo die in Lugduno, ſanctæ Blandinæ cum XLVII Martyrum, cui a prima luce, uſque ad veſperam tormenta ſemper innovantes, ad ultimum victos ſe tortores confientur. Quæ & ſecundo pulſata cruciatibus, non ſuperatur. Tertio quoque die religata eſt ad ſtipitem, atque in crucis modum diſtenta, beſtiis pabulum præparatur; quam cum nulla ex beſtiis auderet attingere; rurſum revocatur ad carcerem. Quarto etiam verberibus ſcta, graticulis exuſta, & multa alia perpeſſa, ad ultimum gladio jugulatur. Tunc & Pontius annorum XV per omnia tormentorum genera, cum ipſa per circum actus, & materna ejus cohortatione roboratus, ante illam martyrium conſumavit ſub Antonioo. Scriptum eſt vero in hiſtoria eccleſiaſtica l. 5.

III *Non. Jun.* In Africa, natalis ſanctorum Quirini, Gagi, & aliorum LIV. Romæ, natalis ſancti Marcelli & aliorum multorum. Et alibi, depoſitio ſanctæ Juliæ, ſacræ puellæ. Et in territorio Auteliauenſi, vico Malduno, depoſitio ſancti Lifardi presbyteri & confeſſ.

Prid. Non. Jun. Romæ, via Appia, natalis ſanctorum Pecti, Arethei, Datiani. In Pannonia, natalis ſancti Quirini. In Sicilia, natalis ſanctorum Itali, Philippi, Euthici, cum aliis X. Et alibi, natalis ſancti Rutuli, cum aliis duobus.

Nonas Jun. Romæ, via Ardeatina, miliario VII, natalis ſanctorum Felicitatis, Gregorii, Saturnini & aliorum XXIX. In Ægypto, natalis ſanctorum Martiani, Nigrandi, Apollonii. In Africa, Euaſi, Privati. In Friſis Germaniæ, paſſio ſancti Bonifacii archiepiſcopi & Eobanii ejus epiſc. cum aliis ſervis Dei.

VIII *Id. Jun.* Io Nividuno, natalis ſanctorum Ameotii, Lutii, Alexandri, cum aliis tribus. In Aſrica, natalis ſanctorum Zotici, Philippi, Camati, cum aliis 12. Gratianopolim, depoſitio Cersti epiſcopi.

VII *Id. Jun.* Conſtantinopolim, natalis ſanctorum Fortunati epiſcopi, cum aliis IV. In Africa, natalis ſanctorum Victuri, Euaſi, Quirilli, cum aliis IV. In Cæſarea Capsdociæ, natalis ſancti Luciani.

VI *Id. Jun.* In Cæſarea Paleſtina, natalis ſancti Chriſti. In Doroſtoro, natalis ſancti Marci. Romæ, via Aurelia, natalis ſanctorum Naboris & Nazarii. In Sardinis, natalis ſancti Saluſtiani. In Galliis, Senonne civitate, depoſitio ſancti Medardi epiſcopi & confeſſoris.

V *Id. Jun.* Romæ, via Nomentana, natalis ſanctorum Primi, & Feliciani. In Alexandria, natalis ſancti Maximi preſbyteri. In Nicea civitate, natalis ſancti Diomedis, cum aliis IV. In Galliis, Vico Pompeiaco, paſſio ſancti Vincentii martyris.

IV *Id. Jun.* Romæ, via Aurelia, miliario XII, natalis ſancti Baſilidi, cum aliis XXIV. In Hiſpaniis, natalis ſancti Criſpuli. In Nicomedia, natalis ſancti Zachariæ. Autiſſiodoro, depoſitio beati Cenſurii epiſcopi.

III *Id. Jun.* Natalis ſancti Barnabæ Apoſtoli. Romæ, via Salutaria veteri, natalis ſanctæ Aſellæ. Et via Nomentana, natalis ſanctorum Reſtituti, Criſpoli. In Aquileia, Emeriti, cum aliis tribus.

Prid. Id Jun. Romæ, via Aurelia, miliario VIII, natalis ſanctorum Baſilidis, Cyrini, Naboris, & Nazari. Tripolim, natalis ſanctorum Zabini, Aurilii, Donatellæ, Secundæ, cum aliis IV.

Idus Jun. Romæ, via Ardeatina, natalis ſanctæ Feliculæ. Et alibi, natalis ſancti Luciani, Fortunati, Criſcentiani, Teclæ.

XVIII *Kal. Julii.* Eliſei prophetæ. In Frigia, civitate Laodicis, natalis ſancti Antiani & Afræ. In Africa, natalis ſanctorum Quintiani, Theodoli, cum aliis 15. In Aquileia, natalis ſancti Proti In territorio Seſſionis civitatis, paſſio ſanctorum Valerii & Ruffini.

XVII *Kal. Jul.* In Aquileia, natalis ſanctorum Clementis, Cantiani, cum aliis duobus. In Provincia Siciliæ, paſſio ſanctorum Viti, Modeſti & Criſcentiæ.

XVI *Kal. Jul.* Ferioli presbyteri & Ferreolinois diaconi civitate Vigunceni, qui ſub Julio Claudio ad ecoleras extenti & flagellati, deinde in carcerem reclusi, & manc amputatis linguis prædicabant verbum Dei. Poſt hoc ſubulæ XXX utriuſque infixæ in manibus & pedibus & pectore; ad ultimum gladio feriuntur. In Antiochia, Cirici martyris, & Julitæ matris ejus, cum aliis CCCCIV. Namnetis, natalis ſancti Similiani.

XV *Kal. Jul.* Romæ, via Salutaria veteri, natalis ſancti Quiriaci, cum aliis VIII. Alexandriæ, Dinſcori, Mariui. Aquileia, natalis ſanctæ Ciriæ, cum aliis duobus. Aurelianis civitate, depoſitio ſancti Aviti presbyteri & conf.

XIV *Kal. Jun.* Natalis ſanctorum martyrum Marci & Marcelliani. Scriptum in paſſione ſancti Sebaſtiani. Ravennæ, natalis ſanctorum martyrum Felicis, Emili, Criſpini. Alexandria, natalis ſanctæ Martinæ.

XIII *Kal. Jul.* Mediolani, natalis ſanctorum Gervaſii & Protaſi, quorum ſepulchra Ambroſius, Domino revelante, repperit & ita incorrupta eorum corpora, aſſi eodem die fuiſſent intrempti. Romæ, in Cymiterio Hippoliti, natalis ſanctorum Honorii, Euodi, Petri,

XII *Kal. Jul.* In Thomis civitate, Pauli, Cytiaci & aliorum v. Et alibi, Vitalis, Criſpinæ Martyriæ,

XI *Kal. Jul.* In Africa, natalis ſanctorum Saturnini, Quiriaci, Apollonaris, cum aliis III. In Sicilia, civitate Siracuſa, natalis ſanctorum Rufini, Marciæ.

X *Kal. Jul.* Nola civitate, depoſitio ſancti Paulini epiſcopi & confeſſoris. In Britannia, ſancti Albaoi martyris, qui tempore Diocletiani, in Verolamio civitate, poſt verbera & tormenta acerrima, capite plexus eſt, ſed illo in terram cadente, oculi ejus, qui eum percuſſit, pariter ceciderunt. Paſſus eſt cum illo etiam unus de militibus, eo quod eum ferire juſſus, noluerit. Divino utique perterritus miraculo, quia viderat beatum Martyrem ſibi, dum ad coronam martyrii properaret, alveum amnis interpoſiti, orando tranſmeabile reddidiſſe.

IX *Kal. Jul.* Britanniæ, ſanctæ Ediltrudæ virginis & reginæ, cujus corpus eum XVI annis eſſet ſepultum, incorruptum inventum eſt. Nicomedia, natalis ſanctorum Aviti, Ciozami. Et alibi, Orioois & aliorum LXXXI.

VIII *Kal. Jul.* Nativitas Præcurſoris Domini. Auguſtiduno, depoſitio ſancti Simplicii epiſcopi.

VII *Kal. Jul.* Theſſalonica, natalis ſancti Laricanitis & aliorum III. Romæ, natalis ſanctorum Luciæ virginis & Aceiæ regis.

VI *Kal. Jul.* Romæ, Joannis & Pauli, quorum primus præpoſitus, ſacundus fuit primicerius Conſtantinæ virgiois, filiæ Conſtantini: qui poſtea ſub Juliano martyrium capitis abſciſione meruerunt, per Terrentianum Campiductorem, qui deiode Chriſtianus factus eſt. Pictavi, ſancti Maxentii confeſſoris.

V *Kal. Jul.* Romæ, natalis ſeptem Germanorum. Cordoba Hiſpaniis, natalis ſanctorum Creſceotis, Juliani, Nemeſii, & aliorum XVIII.

IV *Kal. Jul.* Vigilia Apoſtolorum Petri & Pauli. Ipſo die, natalis ſancti Leonis Papæ. In Africa, Fabiani, Felicis & aliorum XXV. In Alexandria, natalis ſanctorum Theodori, cum aliis XXVIII. Lugduno Galliis, natalis ſancti Irenei epiſcopi.

III *Kal. Jul.* Romæ, natalis ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli. Et in eadem urbe, natalis ſancti Novatiani & aliorum DCCCCLXXIX martyrum.

Prid. Kal. Jul. In Africa, natalis ſanctorum Timothei, Zotici. Italiæ, Galati. Io Agrippinæ, natalis ſanctorum Aſelini. Puphili. Lemodecas, depoſitio ſancti Marcialis epiſcopi & confeſſoris.

Letaniæ indicendæ.

JULIUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Julii In Nicomedia, natalis ſancti Zoili. Romæ, depoſitio Gaji Papæ. In monte Hor, depoſitio Aaron ſacerdotis. Auguſtidnno, depoſitio Leontii epiſcopi.

VI *Non. Jul.* Romæ, natalis ſanctorum Proceſſi & Martioiani. Et in eadem urbe, via Appia, natalis ſancti Euticii.

V *Non. Jul.* Tranſlatio corporis in eccleſia ſancti Thomæ Apoſtoli, paſſus vero in India. In Alexandria, natalis ſanctorum Tiphonis, Menelesi & aliorum X. In Tarſo Ciliciæ Capadociæ, natalis ſanctorum Elionis, Montani, Germaoi, cum aliis VI. Conſtnotinopolim, natalis ſanctorum Euſemiæ, Accaeii, & aliorum XXII.

IV *Non. Jul.* Toronis, tranſlatio corporis ſancti Martioi, & ordinatio epiſcopstus, ſeu & dedicatio Baſilicæ ipſius. In Africa, Anstalis ſancti Succidiani martyris. Et io territorio Bitorico, natalis ſancti Lauriani.

III *Non. Jul.* Toronis, natalis ſanctorum Agathonis, Triphonis. Et in Thomis, Theodoti, Mariæ. Alexandria, natalis ſancti Arpotis

Prid. Non. Jul. In Alexandria, natalis ſanctorum Palladii, Philippi. In Syria, natalis ſancti Aratoris. Nividuno, natalis ſancti Zotici, Aretis. Lugdnoi, depoſitio beati Leontii epiſ.

Nonas Jul. In Alexandria, Parthenii, Appollonii, Publii, cum aliis oumero XIV. Et alibi, natalis ſanctorum Partemii, Paterni, cum aliis numero XIX.

VIII *Id. Jul.* Natalis ſancti Procopi in Pſeſtina, qui ab Scitopoli ductos Cæſaream, ad primam reſponſionem ejus confidentiam irato judice Fabino, capite cæſus eſt. In Syrmia, natalis ſanctorum Parentii, Cæcitiæ. In Eraclea, natalis ſanctorum Josnnis, Apri.

VII *Id. Jul.* In civitate Tyre, natalis ſanctorum Aoatoliæ virgiois & Audacis Marſi, qui uterque capitali ſenteotia coronati ſont. Romæ, natalis ſanctorum Felicis, Philippi. Et in Cymitherio Prætextati, natalis ſancti Januarii. Et io eadem utbe, natalis ſanctorum Rufinæ & Secundæ. Senonas, ſancti Eraeli epiſcopi.

VI *Id. Jul.* Romæ, ſeptem Fratrum filiorum ſanctæ Felicitatis, id eſt Felicis, Philippi, Vitalis, Martialis, Alexandri & Silani & Jsnusrii, ſub præfecto Urbis Publio, tempore Antooini principis.

V *Id. Jul.* In Africa, natalis ſancti Mariani. Et in Arminia minore, natalis ſanctorum Januasii & Pelagiæ. Et depoſitio ſancti Benedicti abbatis.

IV *Id. Jul.* Romæ, natalis ſanctorum Stephani, Leontii, Mautitii, cum aliis numero XXXIX. In Antiochia, nat. ſanctor. Prodociæ, Veronicæ & Specioſæ. Alexandria, natalis ſancti Eutiei.

III *Id. Jul.* In Aquileia, natalis ſanctorum Fortunati, & Armsgiri. Mediolano, naralis ſanctorum Namoris, Felicis. Cæſareæ Cappadociæ, natalis ſanctorum Divi, Cornelii. Lugduno Galliæ, depoſitio beati Ioventioli.

Prid. Id Jul. Africa, natalis ſanctorum Pspiæ, Donati. Ponto, ſancti Focæ epiſcopi, qui ſub Traiano imperatore, præfecto Africano, carcerem, vineula, ferrum, ignem etiam pro Chriſto ſuperavit: cujus reliqoiæ in Baſilica Apoſtolorum, in Gallis, civitate Vienna habentur. Et alibi, depoſitio beati Amici presbyteri.

Id. Jul. In Alexandria, natalis ſanctorum Philippi, Zenonis, Naſei & X infaotum. Io Syrmia, natale ſanctorum Agripioi, Secundi, Maximi, Fortunati, Mareialis. Romæ, natalis ſanctorum Eutropi, Zosimæ & Bonoſæ ſoiorum. Cartagine, natalis ſancti Catulini disconi.

XVII *Kal. Auguſti.* In Hoſtis, natalis ſancti Hilarioi, qui ſub perſecutione Juliani, eum oollet ſacrificare, fuſtibus cæſus, martyrium ſumpſit. In Antiochia, natalis ſanctorum Theodoſii, Euſtſii, Dioeiſii, Theodoti.

XVI *Kal.*

XVI *Kal. Aug.* In Carthagine, Silicitanorum, id eſt Speſati, Martialis, Felicia, Aquilini, Lactantii, Januarii, Generoſi, Veſtæ, Donatæ & Secundæ ſub Saturnino præſecto, qui poſt primam Chriſti confeſſionem in carcerem miſſi & in ligno confixi, & mane gladio decollati ſunt. Mediolano, natalis ſancti Marcelli. Autiſiodero, depoſitio beati Theodoſii epiſcopi.

XV *Kal. Aug.* Romæ, Sempetoſæ matris cum VII germanorum, id eſt Perti, Marcelliani, Januarii, Dionyſii, Simpronii, Clementis, Germani. In Doroſtoro, natalis ſanctorum Miliani, Baſſi, Maximi, Pauli, cum aliis duobus.

XIV *Kal. Aug.* Sancti Patris noſtri Aſenii, de quo in verbis Seniorum reſertur, quia propter redundationem lacrymatum tergendam, ſudarium ſemper in ſinu vel in manu habuerit. Conſtantinopoli, natalis ſanctæ Dariæ. Lugduno Galliis, natalis ſancti Ruſticii presbyteri & confeſſoris.

XIII *Kal. Aug.* In Aſrica, natalis ſanctorum Sabini, Luciani, Petri, cum aliis numero XXIX. In Tebaida, natalis ſancti Victoris. Et in Damaſo, natalis ſanctorum Maximi, Juliani, Macrobi & aliorum XIV. In Corintho, natalis ſanctorum Ciriaci, Donati, cum aliis XXX.

XII *Kal. Aug.* Romæ, natalis ſanctæ Praxitis virginis. Et ſancti Danielis Prophetæ. Et apud Tiburtinam urbem Italiæ, natalis ſanctæ Simphoroſæ, cum VII filiis, Creſcente, Juliano, Nemeſio, Primitivo, Juſtino, Staceo, Eugenio, cum quibus ſimul paſſa eſt. Maſſilia, natalis ſanctorum Victoris, Alexandri, Deuteri.

XI *Kal. Aug.* Natalis ſanctæ Mariæ Magdalenæ. In Antiochia, natalis ſancti Cirilli, cum aliis XV. Et in Anquira Gallaciæ, natalis ſancti Platonis, cujus geſta habentur.

X *Kal. Aug.* Ravenna, natalis ſancti Apollinaris epiſcopi, qui Romæ ordinatus ab Apoſtolo Petro, & illuc miſſus eſt; qui etiam in Emilia prædicavit, & in partibus Corinthiorum, & in Miſia, & in partes Danubii, in partibus quoque Tarchiæ; in quibus locis exilio relegatus eſt, & ubicumque pervenit, innumeras virtutes fecit, & paſſiones ſuſtinuit, nam nimia cæde mactatus eſt, & rurſum diutius fuſtibus cæſus ac nudis pedibus ſuper prunas impoſitus, rurſum cæſus, & ſaxeo ejus contuſum eſt & cum graviſſimo ferri pondere inclauſus in carcere hotifico, atque in ligan extenſus eſt, ubi ab omnibus quidem neglectus, ſed ab angelo publice paſtus eſt, deinde cathenatus atque in exilium directus eſt. In quo rurſum dimius fuſtibus cæſus & rurſum in Ravenna ligatus a paganis, cæſus & vulneratus, & rurſus in carcerem miſſus, & cæſus ſic martyrium conſumavit ſub Veſpaſiano cæſare, Demoſtene Patricio. Rexit eccleſiam annis XXVIII, diea IV.

IX *Kal. Aug.* In Tyro, natalis ſanctæ Chriſtinæ virginis. In Namirernina civitate, miliario LXXXIV ab urbe Roma, natalis ſancti Victurini.

VIII *Kal. Aug.* Natalis ſancti Jacobi Apoſtoli fratris beati Joannis. Et in porto urbis Romæ, natalis ſanctorum Aconti, Nni [Nonni.] In Sicilia, civitate Samon, natalis ſancti Criſtofori.

VII *Kal. Aug.* In Leadicia Frigiæ, natalis ſanctorum Joviani, Emilli, Felicis, Martiani & aliorum III.

VI *Kal. Aug.* Sancti Simeonis monachi. Nicomedia, natalis ſanctorum Juliæ, Jocundæ, Januarii. Autiſiodero, depoſitio beati Æterii epiſcopi.

V *Kal. Aug.* Laodicia Frigia, natalis ſanctorum Titi, Philippi, Alexandri. Nicomedia, natalis ſancti Pantaleonis. Mediolano, natalis ſanctorum Nazarii & Celſi puari.

IV *Kal. Aug.* Romæ, natalis ſanctorum Felicis, Simplicii, Fauſtini, & Viatricis. Eodem die, depoſitio ſancti Lupi epiſcopi de Trecas, qui eum Germano venit Britanniam, & LII annis faceidotin functus eſt: qui tempore Regis Attillæ, qui Galliam vaſtabat, ſicut in himno ejus canitur; dum bello enoſtin perderent, orando Trecas munivit. Autiliſiodero civitate, depoſitio beati Proſperi epiſcopi.

III *Kal. Aug.* Romæ, Abdonis & Sennis ſubregulorum, qui cum in Cordola civitate Perſarum vincula paterentur a Decio, ad ultimum duxit eos Romam cathenis obligatos, & diverſis pœnis maceratos, ubi primo plumbatis cæſi, & deinde gladio interfecti ſunt. Autiſiodero, depoſitio beati Uſi epiſcopi.

Prid. Kal. Aug. In Africa, civitate Sinnada, natalis ſanctorum Democriti, Secundi, Dionyſii, Tiri. Auriſiodero, depoſitio ſancti Germani epiſcopi, qui multis virtutibus, doctrina, & continentia clarus, etiam Brittonum fidem per duas vices a Pelagiana hæreſi defendit.

Letaniæ indicendæ.

AUGUSTUS HABET DIES XXXI.

Kalend. Auguſti. Romæ, ſancti Petri Apoſtoli ad vincula. Antiochia, paſſio ſanctorum Machabæorum VII fratrum, cum matre ſua. Gemmida, paſſio ſancti Felicis martyris. Vercellis, Euſebii epiſcopi, qui moventibus perſecutionem Arianis, ſub Conſtantino principe martyrium paſſus eſt. Galliis, civitate Bitturicas, depoſitio beati Archadii epiſcopi.

IV *Non. Aug.* Romæ, ſancti Stephani Papæ, qui martyrio coronatus eſt in perſecutione Valeriani principis. Eodem die, natalis ſanctæ Theodotæ, cum III filiis ſuis, qui omnes igne conſumpti ſunt, præcipiente Diocletiano Imperatore ſub comite Laodicia.

III *Non. Aug.* Hieroſolyma, inventio corporis ſancti Stephani Protomartyris, ubi habeti dicitur unus de lapidibus, quibus percuſſus eſt, & multas ex eo virtutes ſanitarum fieri. Auguſtidano, depoſitio Euſtonii epiſcopi.

Pridi Non. Aug. Via Lavicana, miliario ab Urbe XIV, natalis ſancti Sachimi. Nicomedia, natalis ſanctorum Segæ & Bartholomei. Lugduno Galliæ, adventus corporis ſancti Juſti epiſcopi de nremo.

Non. Aug. In civitate Auguſtana, paſſio ſancti Afri. Axiopoli, natalis ſanctorum Herenei, Eracli & Baſſi. Auguſtuduno, depoſitio ſancti Caſſiani epiſcopi. Catalanis, depoſitio beati Memii epiſcopi.

VIII *Id. Aug.* Sancti Sixti epiſcopi, Feliciſſimi, & Agapiti diac., qui decollati ſunt ſub Decio. Decollati ſunt cum eo & alii V ſubdiaconi Januarius, Magnus, Vincentius & Stephanus, ut in geſtis Pontificalibus legitur.

VII *Id. Aug.* In Aregin, Donati epiſcopi, qui, ut Gregorius in Dislogorum meminit, fractum a paganis calicem ſanctum ad miſſas, orando reſtauravit. Romæ, paſſio ſanctorum XXV Martyrum.

VI *Id. Aug.* Romæ, via Appia, natalis ſancti Secundi. Via media, natalia ſanctorum Nazarii, Julianæ & Agapæ virginis. Philadelfia, natalis ſancti Leonidis. *Eodem die, ſancti Cyriaci.*

V *Id. Aug.* Vigilia ſancti Laurentii. Eodem die Romæ, natalis ſancti Romani militis, qui confeſſione ſancti Laurentii compunctus, petiit ab eo baptizari, & mox jubente Decio cum fuſtibus exhibitus ac decollatus eſt. Et in Collonia Thuſciæ, natalis ſanctorum Fauſtiniani, Marcellini, cum aliis tribus.

IV *Id. Aug.* Natalis ſancti Laurentii ſub Decio, qui poſt plurima tormenta carceris, diverſarum laminarum ardentium, ad ultimum in crate ferre [ferrea] aſſatus martyrium conſumavit.

III *Id. Aug.* Romæ, ſancti Tiburtii mart. Et in eadem urbe, juxta duas domus Dioeletianas, natalis ſanctæ Suſannæ.

Prid. Id. Aug. In Sicilia, civitate Canteneſium, Eupli diaconi, qui cum diutius torqueretur, decollatus eſt tempore Diocletiani & Maximiani. Romæ, natalis ſanctorum Chriſanti & Dariæ; & cum eis paſſi ſunt Claudius, Jaſon, Maurus & milites LXX. In Iſtria, natalis ſancti Juliani.

Idus Aug. Romæ, natalis ſancti Ypolyti martyris & concordiæ nutricis ejus, quæ ante ipſum plumbatis cæſa martirizavit, & aliorum XIX de domo ejus, qui ſimul decollati ſunt. Eodem die, natalis ſancti Caſſiani martyris, cujus paſſionem Prudentius poeta verſibus explicavit.

XIX *Kal. Septembris.* Natalis ſancti Euſebii preſbyteri. In Africa, natalis ſancti Demetrii. In Aquileia, natalis ſanctorum Felicis, Fortunati, Januarii.

XVIII *Kal. Sept.* Aſſumptio ſanctæ Mariæ ſemper Virginis, matris Domini noſtri Jeſu Chriſti. In Nicomedia, natalis ſanctorum Stationis, Philippi, Euticiani.

XVII *Kal. Sept.* Alexandria, natalis ſanctorum Orioois & Emili. In Petſida, natalis ſancti Tyrſi.

XVI *Kal. Sept.* In Cæſarea, natalis ſancti Mammetis monachi. Et octavas ſancti Laurentii.

XV *Kal. Sept.* In civitate Præneſtina, natalis ſancti Agapiti. Et in Ponto, natalis ſancti Pontani & Helianæ virginis.

XIV *Kal. Sept.* Natalis ſancti Magni & ſancti Andreæ martyrum, cum ſociis ſuis duo mil. quingentorum ex & VII. Ponto in Amaſtica civitate, natalis ſanctorum Philonis, Rufini & aliorum V. Et in territorio Bituricæ civitatis, natalis ſancti Mariani.

XIII *Kal. Sept.* Cainone caſtro, depoſitio ſancti Maximini epiſcopi. Heræ ioſula, depoſitio ſancti Philiberti abbatis. In Lucana civitate, natalis ſanctorum Valentiani, Lenati. In Alexandria, natalis ſancti Dioſcori.

XII *Kal. Sept.* Hiſpaniis, natalis ſanctorum Juli & Juliani, cum aliis tribus. In porto Romano, natalis ſancti Hippoliti. In Sardinia, natalis ſanctorum Quadrati epiſcopi, Trſiani. Et in territorio Gavallæ civitatis, natalis ſancti Privati martyris.

XI *Kal. Sept.* Natalis ſancti Timothei, qui ab Antiochia veniens Romam, ſub Militiade Papa ſuſceptus eſt in oſpitium a Silveſtro, qui poſtea epiſcopatus fuit. Qui cum annum totum & aliquot menſes ibi prædicans, multos ad Chriſtum convertiſſet, tentus a Turquinio Urbis præfecto & longa carceris cuſtodia maceratus, cum ſacrificare idolis nollniſſet, tertio cæſus & graviſſimis, ſuppliciis attractatus, ad ultimum decollatus, & juxta beatum Paolum Apoſtolum ſepultus. Auguſtiduno, paſſio ſancti Simphoriani martyris.

X *Kal. Sept.* In Aquileia, natalis ſanctorum Fortunati & Ermogeois, cum aliis tr. Lugdunn Galliæ, natalis ſanctorum Mioervi & Eleazari. Remis civitate, natalis ſanctorum Timothei, Appolinaris. Auguſtiduno, depoſitio ſancti Flaviaoi epiſcopi. Arvennis, depoſitio ſancti Sindonii epiſcopi.

IX *Kal. Sept.* In Iodia, natalis ſancti Bartholomei Apoſtoli. Romæ, paſſio ſancti Geneſii martyris. Rotomaco, depoſitio ſancti Audoeni epiſcopi & confeſſoris. Nevesnis, depoſitio beati Patricii abbatis.

VIII *Kal. Sept.* In Provincia Syriæ, natalis ſancti Juliaoi. Capua Campaniæ, natalis ſanctorum Rufinæ, Euticiæ. Arelato, paſſio ſancti Geneſii martyris. Et in eadem Provincia, natalis ſanctorum Juſti & Paſtoris.

VII *Kal. Sept.* Natalis ſanctorum Erenei & Abundi Romæ, quos Deciana perſecutione, joſſit Valerianus incloacari, eo quod corpus beatæ Concordiæ in cloacam miſſum, levaret; & ipſorum quoque corpora levavit Juſtinus presbyter & ſepelivit in ctipta juxta beatum Laurentium. Et in eadem urbe, natalis ſanctorum martyrum Mercurii, Maximiani, Quintini.

VI *Kal. Sept.* Romæ, natalis ſanctorum Hermetis & Baſillæ. In Lucana, natalis ſancti Felicis cum aliis tr. Arelati, depoſitio ſancti Caſati epiſcopi & confeſſoris. Auguſtiduno, depoſitio beati Siagrii epiſcopi.

V *Kal. Sept.* In Africa, Ippone regius, paſſio ſancti Auguſtini epiſcopi, qui primo de ſua civitate Sardiaiam translatus, ſed nuper a Luitbranno rege Longobardorum Ticinis relatus, & honorifice conditus eſt. Romæ, natalis ſancti Ermetis. In territorio Arvennis, paſſio ſancti Juliani martyris. Sanctonis civitate, depoſitio beati Bivisni epiſcopi & confeſſoris.

IV *Kal. Sept.* Romæ, natalis ſanctæ Sabinæ virginis & martyris, Eodem die, decollatio ſancti Joannis Baptiſtæ, qui primo in Samaria conditus, nunc in Alexandria: porro caput de Hieroſolymis ad Phœnicem urbem Emiſſam delatum. Et depoſitio Eliſei prophetæ.

III *Kal. Sept.* In Venuſia, civitate Apuliæ, natalis ſanctorum Felicis epiſ. civitatis Tubzoceoſe, & Audacti presbyteri, & Fortunatiani & Septemini lectorum, qui temporibus Diocletiani in ſua civitate tenti a Magnelliano curatore XVIII Kal. Julii, inda multis diu vinculis & carceribus macerati, & in Africa & in Sicilia, tandem gladio conſumati ſunt. Felix LVI annorum virgo obiit. Romæ, Gaudentiæ virg.

II *Kal. Sept.* Treveris, depoſitio ſancti Paulini epiſcopi, qui pro fide Catholica a Conſtantio imperatore Arriano exilium paſſus, ubi & requievit. Ancyra Galatiæ, natalis ſancto-

rum

rum Gaiani, Juliani, Rufini, cum aliis XI. Autiſiodero, depoſitio beati Optati epiſcopi.

Letaniæ indicendæ.

SEPTEMBER HABET DIES XXX.

Kalend. Septembris. In villa Erdona, in Appollia, In Galliis, Senonas civitate, depoſitio beati Lupi epiſcopi & confeſſoris. Capua, natalis ſancti Priſci. Cartagine, natalia ſanctorum Fortunati, Donati, Felicis, Celomannis, depoſitio ſancti Victoris epiſcopi.

IV *Non. Sept.* Nicomedia, natalis ſanctorum Zenonis, Gorgoni, Theodoræ, cum filiis ſuis. Lugduno Galliæ, depoſitio ſancti Juſti epiſcopi & confeſſoris.

III *Non. Sept.* In Provincia Syriæ, ſub Conſtantio imperatore, paſſio ſancti Antonii adoleſcentis annorum XX & Ateſti epiſcopi, cujus geſta habentur.

Prid. Non. Sept. In Ancyra Galatiæ, natalis ſanctorum Silvani, Marcelli, Maximi, cum aliis XIV. Romæ, depoſitio ſancti Bonifacii epiſcopi. Galliis, civitate Cavillono, paſſio ſancti Marcelli epiſcopi & martyris.

Nonis Sept. Romæ, natalis ſanctorum Tantini, Areſtoſii, In Capua Campaniæ, natalia ſanctorum Ferreoli & Ferractionis.

VIII *Id. Sept.* Romæ, natalis ſancti Eleutheri epiſcopi. Et depoſitio Zachariæ prophetæ.

VII *Id. Sept.* Cappua, natalis ſancti Sebari. Et paſſio ſancti Anaſtaſii. Arelato, depoſitio Auguſtalia epiſcopi. Anteliania, depoſitio beati Enortii epiſcopi. Et in territorio.....

SPECIMINA

Ex Martyrologiis S. Maximini apud Treviros, S. Cyriaci Romæ, & Barberiniano majori.

PRIMUM

Ex Sanmaximiano, deſcripto anno P. Alexandri Wilthemii, quod incipit a feſtivitatibus Apoſtolorum.

MENSIS JULIUS.

Kalend. Julii. In monte Or, depoſitio Aaron. Baſſio ſanctorum Apoſtolorum Simonis Cananei & Judæ Zelotis. Remis civitate, depoſitio ſancti Teuderici presbyteri.

VI *Non. Jul.* Natale ſanctorum Proceſſi & Martiniani & aliorum.

V *Non. Jul.* Translatio ſancti Tome Apoſtoli, qui paſſus eſt in India.

IV *Non. Jul.* Turonis civitate, ordinatio epiſcopatus & translatio corporis ſancti Martini. Et natale ſanctorum Petri & Marcellini.

III *Non. Jul.* In Africa, natale Jocundiani, Agathoni, Triſonis, Thomi.

Prid. Non. Jul. Octavas Apoſtolorum. Auguſtiduno, depoſitio ſancti Leonti.

Nonas Jul. In Alexandria, Eraeli, Apollonis, Publi, cum aliis.

VIII *Id. Jul.* In Nicia, Suſtrati, Eracli, Speti, Emmi ib. [*Forte* alibi *aut* aliorum.]

VII *Id. Jul.* In Tomis, Zenonia, Vitalia, Cirilli epiſcopi, Fratani.

VI *Id. Jul.* Romæ, natalis ſanctorum ſeptem fratrum, Felicis, Philippi, Maximi.

V *Id. Jul.* Natale ſancti Benedicti abbatis. Alibi, Januarii, Stephani.

IV *Id. Jul.* In Sicilia, civitata [Catana,] natale ſanctæ Agathæ virginis. Namoris.

III *Id. Jul.* In Alexandria, Serapionis, Menei Presbyteri, Trofimi vir. [*Lege* Trophimæ virginis.]

Prid. Id. Jul. In Africa, Donatæ. Sancti Foci epiſcopi. Natale Juſti epiſcopi. Amici.

Id. Jul. In Alexandria, natals ſanctorum Philippi, Zenonis, Jacobi.

XVII *Kalend. Auguſti.* In civitata Hoſtia, natale ſancti Hilarini. Et natale ſancti Valentini.

XVI *Kal. Aug.* In Africa, Aquilini. Sancti Marcelli. Depoſitio beati Teodoſi.

XV *Kal. Aug.* Romæ, via Tiburtina, natale ſanctorum Symphoroſæ.

XIV. *Kal. Aug.* In Alexandria, Siſinni, Machadori. Sancti Dariæ & aliorum.

XIII *Kal. Aug.* In Africa, natale ſanctorum Sabini, Luciani, Victoris.

XII *Kal. Aug.* Natale ſancti Panerati. In Africa, natale ſanctorum Victoris.

XI *Kal. Aug.* Natale ſancti Apolonaris. Antio- hia, Cirilli, Andrei.

X *Kal. Aug.* Romæ, via Tiburtina, natale ſancti Vincenti. Et ſancti Apol. [Apollinaris]

IX *Kal. Aug.* In Arminia civitate, milites LXXXIII. Sanctæ Chriſtinæ.

VIII *Kal. Aug.* Natale ſancti Jacobi Apoſtoli, fratris ſancti Johannis. Paſſio ſancti Chriſtofori.

VII *Kal. Aug.* In Laudiciæ Frigiæ, Emili, Felicia, Marciani.

VI *Kal. Aug.* In Nola civitate, natale ſancti Felicis, Jocunde & aliorum.

V *Kal. Aug.* Natale ſanctorum Simplici, Fauſtini, & Beatricis. Nazati & Celſi.

IV *Kal. Aug.* Natala ſancti Felicis. Tricas civitate, depoſitio ſancti Lupi epiſcopi.

III *Kal. Aug.* Natale ſanctorum Abdo & Senes. Fauſti, Juſti. Antiſiodero, Urſi.

Prid. Kal. Aug. Democreti, Dioniſi. Antiſiodero, Germani confeſſoris.

In reliquis idem ennuntiandi modus.

SE-

SECUNDUM
EX MARTYROLOGIO S. CYRIACI,
Quod incipit a Kalendis Januarii.

JULIUS HABET DIES XXXI.
LUNA VERO EJUS XXX.

Kalend. Julii. Rome, Gagi Pape & ſanctorum Luceie virg. & Acceie regis, cum aliis VIII. Et in monte Hor, depoſitio Aaron ſacerdoti primi.

VI *Non. Jul.* Rome, natalis ſanctorum Proceſſi & Martiniani. Et depoſitio Melziadis PP.

V *Non. Jul.* Translatio Thome Apoſtoli in Edeſſa, paſſus vero in India.

IV *Non. Jul.* Turonis, translatio ſancti Martini confeſſoris, vel ordinatio epiſcopatus ejus, ſeu dedicatio baſilice ipſius. Et natalis ſancti Lauriani martyris, cujus caput Hiſpalim portatum eſt.

III *Non. Jul.* In Sicilia, Agathoni, Triphonis, Feratoris, Theodoti, Secundini.

Prid. Non. Jul. Iſaie Prophete. Et octabas Apoſtolorum.

Non. Jul. In Alexandria, Partheni, Eraclei, Publici, cum aliis XVIIII.

VIII *Idus Julii.* Natale Procopii in Paleſtina, qui ab Scitopoli ductus Ceſaream, ad primam reſponſionem ejus confidentiam irato judice Flaviano, capite cesus eſt.

VII *Id. Jul.* In civitate Tyre, nat. ſanctorum Anatholie, & Audacis ſub Decio imperatore, quorum Anatolia cum multos in Piceno infirmos, lunaticos ac demoniacos curaſſet, ducta eſt jubente Feſtiſno ad civitatem Tyrie & diverſis plagarum generibus vexata; deinde cum repente tota nocte incluſa eſt, nihil leſa eſt. Quin & ipſum Marſum, qui ſerpentem dimiſerat, nomine Audacem, mane a ſuo ſerpente devorandum, eripuit & ad Chriſti martyrium devertit. Nam ipſe poſt hoc ob confeſſionem veritatis in cuſtodium datus, nec mora, capitali ſententia coronatus eſt. Ipſa quoque Chriſti virgo gladio tranſverberata, cum ſtaret extenſis manibus in oratione, ira ut per dextrum latus gladius miſſus, per ſiniſtrum exiret; quæ paſſa eſt VIII Idus Julii, ſepulta autem mane a civibus Tyrenenſibus. Audax vero, quia de Oriente erat, ab uxore ſua & filiis illo translatus eſt. Eodem die VII Iduum Juliarum, de preſidio [depoſitio] ſancti Patris noſtri Effrem.

VI *Id. Jul.* Septem fratrum filiorum ſanctæ Felicitatis; id eſt Felicis, Philippi, Vitalis, Marcialis, Alexandri, Silani & Januarii ſub preſecto Urbis Publio, tempore Antonini Principis. E quibus Januarius poſt verbera virgarum & carcerem ac plumbatis occiſus eſt; Felix & Philippus ſuſtibus mactati; præcipitio Silanus interemptus eſt: Alexander, Vitalis & Marcialis capitali ſententia ſunt puniti. Et ſanctarum Rufine & Secunde.

V *Id. Jul.* Depoſitio ſancti Benedicti abbati. Rome, ſanctorum Leonirii, Stephani, Maoricii.

VI *Id. Jul.* In Aquileia, Fortunati, Agathe virginis, Naboris & Felicis.

III *Id. Jul.* In Alexandria, Sertipionis, Actali, Zeonnis, Trophime virginis.

Prid. Id. Jul. Sancti Focati epiſcopi Ponti, qui ſub Traiano imperatore, preſecto Africano, carcerem, vincula, ferrcam igneum etiam pro Chriſto ſuperavit; cujus reliquie in Baſilica Apoſtolorum in Gallia civitate Vienna habentur. Gallia, natale ſancti Juſti epiſcopi & confeſſoris.

Idus Julii. Sancti Cirici, Philippi, Secundi, Marcialis. Et Jacobi epiſcopi Nizivis, quiin corpore multa ſigna fecit, & arca Noe ſolus vidit in monte, nulli alio, de his qui cum eo perrexerant, videre eſt permiſſum.

XVII *Kal. Auguſtas.* In Hoſtia, natalis ſancti Ylarini, qui perſecutione Juliani, cum nollet ſacrificare, ſuſtibus cesus, martyrium ſumpſit. In Antiochia, Theodoſii, Euſtaſi, Dionifi.

XVI *Kal. Aug.* In Cartagine, Sulidanorum, id eſt Sperati, Marcialis, Cithii, Veſtorii, Felicis, Aquilini, Lactantii, Januarii, Generoſi, Vecte, Donate & Secunde ſub Saturnino preſecto, qui poſt primam Chriſti confeſſionem in carcere, & in ligno confixit & mxne gladio decollati ſunt. Antiſiodoro, Theodoſii epiſcopi. *Et ſanctii Alexii confeſſoris.*

XV *Kal. Aug.* Natale ſancti Arnulphi confeſſoris. Rome, Symphoroſe matris VII germanorum.

XIV *Kal. Aug.* Sancti Patris noſtri Arſenii, de quo in verbis Seniorum refertur, quæ per pater [quia propter] redundationem lacrimarum tergendam ſudarium ſemper in ſinu vel in manu habuerit. Et alibi, Ruſtici.

XIII *Kal. Aug.* Rome, paſſio ſancti Strie, Magini, Neſtite, Satiri, Amiſini, Secundi. Sanctæ Margarite virginis & martyris.

XII *Kal. Aug.* Natale ſanctæ Praxedis virginis. Et ſancti Danihelis prophete. Et apud Tiburtinam urbem Italie, natale ſanctæ Symphoroſe, cum ſeptem filiis, Creſcente, Juliano, Necomeſio, Primitivo, Juſtino, Stacteo, Eugenio, cum quibus ſimul paſſa eſt ab Adriano principe, qui ipſam Symphoroſam juſſit palmis cedi, deinde ſuſpendi crinibus, ſed cum ſuperari nullatenus poſſet, juſſit eam alligato ſaxo in fluvium precipitari. Cujus frater Eugenius, curie principalis Tyburtine, colligens corpus ejus ſepelivit. Mane imperator juſſit ſeptem figi ſtipites, ibique filios ejus ad trocleas extendi, & Creſcentem in gutture tranſfigi, Julianum in pectore, Nemeſium in corde, Primitivum per umbilicum, Juſtinum per membra diſtenſum ſcindi per ſingulos corporis nodos atque juncturas; Stacteum lanceis innumerabilibus, donec moreretur, in terra configi, Eugenium findi a pectore uſque ad inferiores partes. Altera autem die Adrianus precepit corpora eorum ſimul auferri & projici in foveam aliam, & poſuerunt pontifices nomen loci illius, ad ſeptem Biathanatos.

XI *Kal.*

xi *Kal. Aug.* Nat. ſanctæ Mariæ Magdalene. In Antiochia, Arilli Andreæ.

x *Kal. Aug.* Natale ſancti Apollenaris epiſcopi in Ravenna. Qui Romæ ordinatus ab Apoſtolo Petro, & illuc miſſus eſt. Qui etiam in Emilia prædicavit, & in partibus Corinthiorum, & in Miſia, & in ripa Danubii, & in partibus Tharachie, in quibus locis exilio religatus eſt, & ubicumque pervenit, innumeras virtutes fecit & in paſſionea ſuſtinuit: nam nimia cum eede mactatus eſt, & rurſum diutius fuſtibus ceſus ac nudis pedibus ſuper prunas impoſitus; rurſum ceſus, & ecuteo appenſus tortus eſt, & ſaxo hos ejus contuſum eſt, & eum graviſſimo ferri pondere incluſus in carcere horrifico atque in ligno extentus eſt, ubi ab hominibus quidem neglectus, ſed ab Angelo publice paſtus eſt. Deinde catenatus in exilium directus eſt; in quo rurſum diutius fuſtibus ceſus & rurſum in Ravenna ligatus a pagania, ceſus & vulneratus & rurſum in carcerem miſſus, & ceſus; ſic martyrium conſumavit ſub Veſpaſiano ceſare, Demoſteen Patricie. Rexit eccleſiam annos XXXVIII, dies quatuor. *Vide Bedam.* Romæ, Vincentii. Natale Primitivi.

ix *Kal. Aug.* Natale ſanctæ Criſtine virginis. In A.....tno [Amiterno,] ſancti Victorini martyris.

viii *Kal. Aug.* Natale ſancti Jacobi Apoſtoli Zebedei. Et ſancti Chriſtophori.

vii *Kal. Aug.* In Laodicia Frigie, Jobiani, Juliani, Felicis, Marciani. *Sancti Paſtoris presbyteri.*

vi *Kal. Aug.* In Siria, Simeonia monachi. In Nicomedia, Juliani, Jocundi. In Nicomedia, ſancti Pantaleimonis.

v *Kal. Aug.* In Mediolanum, Nazarii & Celſi. In Britannia, ſancti Samſonis epiſcopi & confeſſoris.

iv *Kal. Aug.* Natale ſanctorum Felicis, Simplicii, Fauſtini & Beatricis. De preſidio [Depoſitio] ſancti Lupi epiſcopi de Trecas, qui cum Germano venit Brittania, & anni [annis quinquaginta] ſacerdotio functus eſt. Qui tempore regis Attile, qui Galliam vaſtabat, ſicut in ymno ejus canitur: Dum bella cuncta perderent orando Trecas muniit. Alibi, depoſitio Proſperi epiſcopi.

iii *Kal. Aug.* Romæ, Abdon & Sennes ſubregulorum, qui cum in Corduba civitate Perſarum, vincula paterentur a Decio, ad ultimum adduxit eos Romam catenis obbligatis & diverſis pœnis maceratis, ubi primum plumbatis ceſos deinde gladio interfecti ſunt.

Pridie Kal. Aug. Autiſiodoro, depoſitio ſancti Germani epiſcopi. Et natale ſanctorum Secundini, Maximæ. Eodem die, reconciliatio ſancti Nicolai.

TERTIUM

EX BARBERINIANO ACEPHALO

Quod incipit ab Idibus Martii.

JULIUS HABET DIES XXXI. *LUNA* XXX.

Kal. Jul. Romæ, natale ſanctarum Luciæ virginis, & Aucenæ reginæ, cum aliis XXI. Aniſolæ monaſterio, depoſitio S. Carilephi presbyteri. In monta Or, depoſitio Aaron ſacerdotis. In Meſopotamia, Zeli, cum aliis ſex. Orionis, cum aliis IX. Et aliorum ducentorum ſeptuaginta quatuor. Auguſtiduno, depoſitio Leontii epiſcopi & S. Quintiani.

vi *Non. Jul.* Romæ, paſſio ſanctorum militum Proceſſi & Martiniani. Et nat. S. Damaſi Papæ, & depoſitio Meltiadis epiſcopi. Turonis, depoſitio S. Monegundæ virginis.

v *Non. Jul.* In Edeſſa, tranſlatio S. Thomæ Apoſtoli, qui ſuit paſſus in India XII Kal. Jan. In Alexandria, Tripolia, Menelai, Cyrilli, Juliani Conſtantinopoli, Euſemiæ, Acaci, Demetrii.

iv *Non. Jul.* Turonis, ordinatio epiſcopatus, & tranſlatio corporis & dedicatio baſilicæ S. Martini epiſcopi & conf. In Syrmia, Sabbatiæ, Innocens, cum aliis triginta. Betirivo civitate, nat. Sancti Lauriani epiſcopi & mart.

iii *Non. Jul.* In Sicilia, Agathonis & Triphonis. In Thomis, Stratoris, Theudoci, Rodoſiæ, Secundini. In Alexandria, Arpotis.

Prid. Non. Jul. Eſaiæ prophetæ, Romæ, octava Apoſtolorum. In Syria, Zotici, Amandi Artetis. Auguſtiduno, depoſitio S. Leontii epiſcopi. In Alexandria, Artboti, Zeti, Philippi, Severi. Eodem die in Bingis, natalia S. Goaris.

Non. Jul. In Alexandria, Partheni, Eradii, Apollonii, cum aliis decem & octo. Et alibi, Alexandri, Partiminii.

viii *Idus Jul.* In Paleſtina, natalia S. Pronopii martyris, qui ab Scithopoli ductus Cæſaream, ad primam reſponſionem ejus confidentiam iratus Judex Flaviano, capite cæſus eſt. Auguſta Virmandorum, inventio corporis S. Quintini mart. Et alibi, Agreſti, Primuli. In Nicæa, Soſtrati, Eradii.

vii *Id. Jul.* In civitate Tyri, natale ſanctorum Anathaliæ virg. & Audacis mart. ſub Decio imperatore, quorum Anatolia, cum multos in Picæno infirmos, lunaticos, ac dæmoniacos curaſſet, deducta eſt, jubente Feſtiniano, in civitatem Tyriæ, & diverſis plagarum generibus vexata. Deinde cum ſerpente tota nocte incluſa, nihil læſa eſt: quin & ipſum Marſum, qui ſerpentem dimiſerat, nomine Audacem, mane a ſuo ſerpente Devorandum eripuit & ad Chriſti martyrium convertit. Nam ipſe poſt, ob confeſſionem veritatis, in cuſtodiam datus, nec mora, capitali ſententia coronatus eſt. Ipſa quoq; Chriſti virgo gladio tranſverberata, cum ſtares catenis manibus in oratione, ita ut per dextrum latus gladius miſſus, per ſiniſtrum exiret: quæ paſſa eſt vii Id. Jul., ſepulta autem mane a civibus Tyrenenſibus. Audax vero, quia de Oriente erat, ab uxore ſua & filiis illo tranſlatus eſt. Eodé die, depoſitio ſancti Patria noſtri Effrem. Romæ, nat. virginum Flavianæ, Fauſtinæ.

vi *Id. Jul.* Romæ, paſſio ſanctorum ſeptem fratrũ filiorum S. Felicitatis. Id eſt, Felicis, Philippi, Vitalis, Marcialis, Alexandri, Silani, & Januarii, ſub præfecto Urbis Publio, tempore Antonini principis. E quibus Januarius poſt verbera virgarum & carcerem ac plumbatis occiſus eſt; Felix & Philippus fuſtibus mactati; Silanus præcipitio interremptus eſt; Alexander, Vitalis, & Marcialis

tialis capitali ſententia ſunt puniti. Romæ, paſſio *S. Rufinæ & Secundæ*.

v *Id. Jul.* Romæ, paſſio ſanctorum Stephani, Leontii, Maoricii & Militonis. In pagum Aurelianenſem, inventio corporis S. Benedicti abbatis & depoſitio ejuſdem.

sv *Id. Jul.* Mediolano, Naboris, Felicis & Primitivi. Io Aquileja, nat. ſanctorum Fortunati & Armogani. Lugduno Galliæ, depoſitio S. S. Viventioli epiſcopi.

sss *Id. Jul.* In Alexandria, Sarapionis, Malei, Zenonis, Naſei, Attali, Menei presbyteri & Trofimæ virginis.

Prid. Id. Jul. Natalis S. Focati epiſcopi Ponti, qui ſub Trajano Imperatore, præfecto Africano, carcerem, vincula, ferrum, ignem etiam pro Chriſto ſuperavit, cujus reliquiæ in baſilica Apoſtolorum in Gallia civitate Vienna habentur. Lugduno Galliæ, depoſitio ſanctorum Juſti & Amati epiſcoporum.

Id. Jul. In Alexandria, natat. ſanctorum Philippi, Zenonis, Naſei & decem fororum. In Cartagine, nat. S. Catholici diaconi. Eodem die, S. Quirici & Julitæ matris ejus.

xvas *Kal. Aug.* In civitate Hoſtia, paſſio S. Hylarini, qui ſub perſecutione Juliani, cum nollet ſacrificare, fuſtibus cæſus martyrium ſumpſit. In Cæſarea, natal. ſanctorum Pauli & Mammetis. Et natal. ſanctorum Valentini, Theoni, Diocletis.

xvt *Kal. Aug.* In Cartagine, paſſio ſanctorum Siciliranorum martyrum, id eſt, Sperati, Marcialis, Cithii, Veſturii, Felicis, Aquilini, Lactantii, Janoarii, Generoſi, Vaſtæ, Donatæ & Secundæ, ſub Saturnino præfecto; qui poſt primam Chriſti confeſſionem, in carcerem miſſi, & in ligno fixi, & mane gladio decollati ſunt. Mediolano, nat. S. Marcelli. *Romæ, S. Alexii.*

xv *Kal. Aug.* Romæ, apud Tiburtinam urbem Italiæ; paſſio S. Simphoroſæ, cum ſeptem filiis ſuis (S. Brunonis epiſcopi confeſſoris.) Nemeſio, Primitivo, Juſtino, Stracteo, Eugenio, cum quibus ſimul paſſa eſt ab Adriano principe, qui ipſam Simphoroſam juſſit palmis cædi, deinde ſuſpendi cruribus. Sed cum ſuperari nullatenus poſſet, juſſit eam alligato ſaxo in fluvium præcipitari. Cujus frater Eugenius curiæ principalis Tiburtinæ, colligens corpus ejus, ſepelivit, & mane imperator juſſit ſeptem ſigiſtipites ibique filios ejus ad trocleas extendi & Creſcentem in gutture tranſfigi, Lucianum in pectore, Nemeſium in corde, Primitivum in umbilico, Juſtinum per membra diſtenſum, ſcindi per ſingulos corporis nodos atque junctura. Stacteum laceris innumerabilibus, donec moreretur, in terra configi; Eugenium findi in pectore uſque ad inferiores partes. Altera autem die Adrianus præcepit corpora colligi. In Ponto, Amantiæ civitate, natale Pontini, Filantii, Helianæ virginis, Matiæ virginis.

xtv *Kal. Aug.* Natalis S. Arſeni monachi, de quo in verbis Seniorum refertur, quia propter redundationem lachrimarum retinendam, ſudatium ſemper in ſinu, vel in manu habuerit. In Alexandria, Stſinni. In Spania, natal. S. Juſti. Lugduno Galliæ, depoſitio Ruſtici epiſcopi confeſſoris.

xtss *Kal. Aug.* Romæ, natal. ſanctorum Paſſeriæ, Macrini, Saturi. In Africa, Sabini, Luciani, Amabilis. In Thebaida, nat. Victoris. In Damaſco, nat. Maximi, Luciani, Macrobii, cum aliis decem.

xss *Kal. Aug.* Romæ, nat. S. Praxedis virginis, Eodem die, S. Danielis prophetæ. In Maſſilia, natal. ſanctorum Victoris, Alexandri, Feliciani & Longini.

xs *Kal. Aug.* Natal. S. Mariæ Magdalenæ. In Antiochia, natal. ſanctorum Cyrilli, Andreæ, Tabelli. Et alibi, nat. S. Platonis.

x *Kal. Aug.* In Ravenna, nat. Apollinaris epiſcopi & martyris, qui Romæ ordinatus ab Apoſtolo Petro, & illuc miſſus eſt. Qui etiam in Æmilia prædicavit, & in partibus Corinthiorum, & in Meſia, & in Ripa Danubii, & in partibus Traciæ, in quibus locis exilio relegatus eſt, & ubicumque pervenit, innumeras virtutes fecit & paſſiones ſuſtinuit; nam nimia cæde mactatus eſt, & ruſum diutius fuſtibus cæſus, & eculeo appenſus, tortus eſt, & ſaxo os ejus contuſum eſt, & cum graviſſimo ferri pondere inluſus in carcere horrifico atque in ligno extenſus eſt, ubi ab homlolibus quidem neglectos, ſed ab angelo poblice paſtus eſt. Deinde extenuatus in exilium ductus eſt, in quo rurſum diutius fuſtibus cæſus & rurſum Ravenna ligatus, a paganis cæſus, ſic martyrium conſumavit ſub Veſpaſiano cæſare, Demoſtene Patricio. Rexit eccleſiam annis viginti octo & diebus quatuor. Romæ, natal. S. Primitivæ & S. Vincentii martyris.

sx *Kal. Aug.* Romæ, nat. S. Victorini. In Armenia civitate, natal. ſanctorum Theonis, Victoris, Militonis. In Tyro civitate, nat. S. Chriſtinæ virginis.

vsrv *Kal. Aug.* Hieroſolimæ, paſſio S. Jacobi Apoſtoli Zebedei, fratris Joannis Euangeliſtæ, qui decollatus eſt in civitate Hieroſolima juſſu Herodis, qui fuit nepos Herodis, filius Archelai. In Licia, civitate Samou, paſſio S. Chriſtophori mart. Pariſio, tranſlatio corporis S. Germani epiſcopi conf.

vis *Kal. Aug.* In Laodicia Phrigiæ, nat. ſanctorum Joviniani, Juliani, Felicis, Marciani. Et alibi, nat. ſanctarum Mucianæ, Laudiæ.

vi *Kal. Aug.* In Nicomedia, natal. ſanctorum Juliæ, Secundæ, Januarii. Et in Sicilia, nat. S. Symeonis monachi. Autiſiodoro, depoſitio ſancti Ætherii epiſcopi & confeſſoris. Et S. Pantaleymon.

v *Kal. Aug.* In Nicomedia, nat. ſanctorum Nazarii & Celſi. In Laodicia, civitate phrigiæ nat. ſanctorum Theophili, Prudentii, Philippi, Alexandri. Et alibi, natal. S. Auguſtæ virg. In occiduis partibus....

av *Kal. Aug.* Romæ, natal. ſanctorum Felicis Papæ, Simplicii, Fauſtini, & Beatricis. Trecas civitate, depoſitio S. Lupi epiſcopi [qui] cum Germano venit Britanniam, & quinquaginta annis ſacerdotio functus eſt. Qui tempore regis Atilæ, qui Galliam vaſtabat, ſicut in hymno ejus canitur: Dum cuncta bella perderent, orando Trecas munit.

sri *Kalendas Auguſti*. Romæ, paſſio ſanctorum Abdon & Sennes ſubregulorum, qui cum in Cordula civitate Perſarum vincula paterentur a Decio, ad ultimum duxit eos Romam extenis obligatos & diverſis pœnis maceratos, ubi primo plumbatis cæſi, deinde gladio interfecti ſunt. Autiſiodoro, depoſitio Sancti Urſi epiſcopi.

Prid. Kal. Aug. In Africa, civitate Siadaus, natalis ſanctorum Democriti, Secundi, Dionifii, Tyrſi.

MAR-

AOS 16715638